

10 L L L

NOVVM
TESTAMENTVM
GRAECE.

K

TEXTVM
AD FIDEM CÖDICVM VERSIONVM ET PATRV
RECENSUIT
ET
LECTIONIS VARIETATEM
ADIECIT
D. JO. JAC. GRIESBACH.

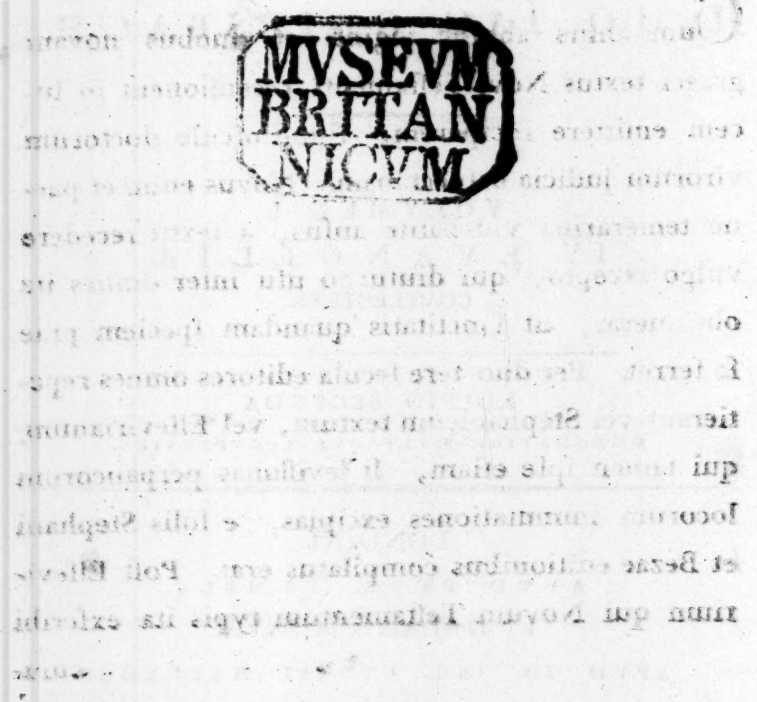
K

VOLVMEN I.
IV. EVANGELIA
COMPLECTENS.

EDITIO SECVNDA
EMENDATION MVLTQVE LOCVPLETION.

LONDINI
APVD PETR. ELMSLY.
ET HALAE SAXONVM
APVD JO. JAC. CVRTII HAERREDES
MDCCLXXXVI.

TESTAMENT
OF A B O C E



P R A E F A T I O.

Cum annis abhinc viginti et duobus novam graeci textus Novi Testamenti recensionem in lucem emittere inciperem, timidiuscule doctorum virorum judicia expectabam. Novus enim et pae-
ne temerarius videbatur ausus, a textu recedere
vulgo recepto, qui diuturno usu inter omnes ita
obtinuerat, ut sanctitatis quandam speciem prae
se ferret. Per duo fere secula editores omnes repe-
tierant vel Stephanicum textum, vel Elsevirianum,
qui tamen ipse etiam, si levissimas perpaucorum
locorum immutationes excipias, e solis Stephani
et Bezae editionibus compilatus erat. Post Elsevi-
rium qui Novum Testamentum typis ita exscribi

curarunt, ut a textu sive Stephanico sive Elzeviriano discederent, vel paucissimas tantum lectiones, easque nullius fere momenti, refinxerunt, ut Erasmus Schmidius; vel acriter a viris doctis ac indoctis reprehensi fuerunt, ut Macius, Novi Testamenti graecoanglicani editor; vel in conatu subfiterentur nec quae animo conceperant perfecere, ut Bentlejus; vel e pluribus tantum editionibus lectiones, quae optimae ipsis videbantur, selexerunt, ut Bengelius, qui ipse legem sanxerat: ut ne syllabam quidem, nisi antehac in una alterave editione admissam, textus ipsius admitteret. Haec lex, quae superstitiosa videri posset, cui vero vir κριτικώτατος, suorum temporum et hominum conditionem secum reputans, sponte nec sine iusta causa se adstrinxerat, obstabat quidem, quo minus lectiones multae indubie verae, quas ipse receptis omnino praefendas esse judicaret, in textum recipi possent; sed abunde simul testatur, quanta fuerit vulgarium reverentia editionum, quarum medullam se exhibere Bengelius profitebatur. Solus Bowyerus, paucis antequam nostra prodiret editio annis, Novum Testamentum, nulla priorum editionum ratione habita, ad fidem graecorum solum codicum ma-

nuscriptorum expressum, evulgavit et lectiones
 omnes, quas Wetstenius in suae editionis margine
 receptis praestantiores esse judicaverat, in textum
 ipsum admisit. Sic v. c. Bowyerus exhibuit Act.
 20, 28. ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου, ἣν περιποιήσατο
 διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος, et 1 Tim. 3, 16. ὁμολογούμενος μέγα
 ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· ὃ ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ κ. τ. λ.
 Sed haec editio eo tempore, quo recensendo Novi
 Testamenti textui manus admovebam, extra An-
 gliae fines vix erat cognita. Fuerunt igitur non-
 nulli, qui rei a me tentatae novitate perculsi con-
 tenderent, non opus esse nova editione apostoli-
 corum monumentorum; praesto enim esse editio-
 nes sat multas atque bonas; ab harum auctoritate
 non esse recedendum; querelam meam de multis
 Novi Testamenti locis indubie corruptis prorsus
 esse inanem; patere igitur, textus graeci mutandi
 consilium absque idonea ratione a me esse susce-
 ptum. Sed citius, quam equidem speraveram,
 rauci ejusmodi clamores obmutuere. Atque inde
 ab illo tempore plures viri docti vel Novum Te-
 stamentum integrum, vel partes ejus, posthabita
 editionum auctoritate, ad librorum manuscripto-
 rum fidem excudi curarunt. Harwoodus in Evan-
 geliis

geliis et Actis Apostolorum Cantabrigiensem seu Bezae codicem, in epistolis Paulinis Claromontanum librum potissimum expressit; Matthaei Mosquenses codices secutus est; Alterus Caesareae bibliothecae Vindobonensis codicem editionis suae basin esse voluit; singulorum vero librorum textum graecum ad codices manuscriptos efformatum et perpetua annotatione illustratum edidit Schultzius, Koppius, Pottius et Heinrichsius.

Nec novitas tantum rei tentamini meo officere videbatur, sed multo etiam magis hoc, quod canones critici, ad quos textus sacri crisin attemperaveram, a perpaucis viris doctis illo tempore perspecti et pro veris habiti essent. Plerique enim, vana nec certis limitibus circumscripta opinione de codicibus latinizantibus ducti, libros graecolatinos (Cantabrigiensem, Laudianum, Claromontanum, caeteros,) penitus aspernabantur, aliosque codices, siue vetustate siue bonarum lectionum copia siue utraque simul insignes et cum versionibus priscis ac Patrum allegationibus mire concinentes, (Alexandrinum, Vaticanum, Ephremi, Stephani octavum, Wettstenii 1. 13. 33. 69. reliquos,

una

una cum versionibus veteribus, Syriaca utraque, Coptica, Aethiopica, Armenica,) e vulgata versione latina sic autumabant interpolatos esse, ut nullam paene iis fidem habendam, nullam nisi ubi cum grege vulgarium librorum concordarent, auctoritatem tribuendam censerent. Absonum videbatur, eos prae aliis interdum me sequi libros, quorum lectiones ipse innumeris in locis repudiarem ac pessime corruptas esse profiterer. Scilicet multi crisin Novi Testamenti velut mechanicam artem exercebant. Ad interna lectionis probabilis aut improbabilis indicia parum attenti, et affinitatis, qua codices ita inter se conjuncti sunt, ut in plures quasi familias dispesci queant, ignari, testes non ponderare sed numerare solebant, ac, sicubi gregariorum librorum turbam relinquendam esse censerent, uni alterive codici, ad quem caeco forte impetu delati essent, sic adhaerescabant, ut ab eo nunquam recedendum putarent. Ego vero, doctis nonnullis Bengelii observationibus admonitus, eam viam, quam Semlerus ingredi coeperat, quamque diuturno studio edoctus unice veram esse perspexeram, longius et ad metam usque persequi me debere autumabam. Summa vero rei eo redibat,

ut diversae textus graeci recensioes, quae ab in-
eunte saltim tertio seculo locum habuerant, curate
discernerentur, primitivae recensiois cuiusque
lectiones, quantum fieri posset, e serioribus inter-
polationibus seligerentur, codices versiones et pa-
tres, pro recensiois quam quisque sequeretur dif-
ferentia, in suas classes dispartirentur, omnes
unius classis testes, sive pauci numero sive multi,
pro uno duntaxat haberentur, ac denique recen-
sioni cuique iustum suum pretium statueretur.
Sed quae de pluribus sacri textus recensioibus mo-
nueram, fabulae et commenta videbantur nonnul-
lis, nec deerat, qui insulsis jocis et cachinnis *)
ea exagitare, meque ipsum ac editionem a me pro-
cura-

*) „Possent variarum lectionum ortus per singulos codices,
„per paria codicum, per syzygias minores majoresque,
„per familias, tribus nationesque illorum investigari et
„repraesentari, et inde propinquitates discessionisque co-
„dicum ad schematismos quosdam reduci, et schematismo-
„rum aliquae concordantiae fieri, atque ita res tota per
„tabulam quandam quasi genealogicam oculis subjici, ad
„quam tabulam quaelibet varietas insignior cum agmine
„suorum codicum, ad convincendos etiam tardissimos du-
„bitatores, exigeretur. Magnam conjectanea nostra silvam
„habent. Sed manum de tabula, ne risuum periculo expona-
„tur veritas.“ BENGELIUS in *Apparat. crit.* Part. I. §. 29.

curatam innumeris et saepe repetitis convitiis
proscindere suarum partium esse existimaret. Ve-
rum ira ejus, quamquam tam immanis, ut furori,
nec brevi, ut ira esse solet, sed perdurabili haud
ablimilis videretur, prorsus irrita fuit et vana.
Nam nec me, licet omnia accuratissime denuo ex-
penderem, meliora ac veriora edocuit aut male
administratae rei criticae convicit, neque senten-
tiam suam probare potuit viris doctis, quippe qui
haud nescirent, ad crisin feliciter exercendam et
ad rectum de rebus criticis judicium ferendum non
sufficere graecorum vocabulorum copiam memoriae
infixam, nec libros manuscriptos legendi excerpen-
dique facultatem usu acquisitam, sed praeterea am-
plius aliquid requiri, quod ipsa natura benigne
largiatur, constans autem studium acuat tantum at-
que perpoliat. Accidit vero feliciter, ut per qua-
tuor lustra, quae inde a priore mea editione prae-
terlapso sunt, plura christianae antiquitatis monu-
menta praestantissima vel e tenebris protraherentur,
vel propius saltem omnium oculis exponerentur,
quae criseos theoriam a me commendatam mirifice
confirmarent. Huc in primis refero codicum Alex-
andrini, Cantabrigienlis et Boerneriani textum,

curantibus Woidio, Kiplingio et Matthaei summa
ἀκριβὲς typis descriptum; excerpta e codice Vaticano
aliisque libris manuscriptis quamplurimis, a Bir-
chio prolata; versionem syriacam Philoxenianam,
Whitii studio typis demum excusam; fragmenta
versionis cum Sahidicae tum syriacae Hierosolymi-
tanae, a Münstero, Georgio et Adlero in lucem
protracta; alia. Quin ipsa etiam Novi Testamenti
editio ad Mosquenses codices a Matthaei, quamvis
longe alio consilio, adornata, iis, qui iudicandi fa-
cultate polleant, non parum nostram corroborare vi-
debitur sententiam de variis codicum classibus et de
pluribus sacri textus recensionebus, primitus qui-
dem diversis, postea vero varie inter se commixtis.

Procedente igitur tempore ratio, quam in con-
stituendo textu sacro tenueram, magis magisque vi-
ris doctis se probavit. Sic v. c. Gregorius Mayerus
in *institutione interpretis sacri*, Vindobonae 1789 edita,
et praesertim Haenleinius in *enchiridio introductionis in*
Novi Testamenti libros, theotisco sermone 1794 con-
scripto, historiam antiquissimam sacri textus et re-
gulas, ad quas crisis Novi Testamenti dirigi debeat,
sic delinearunt, ut eos in omnibus paene mecum
habeam

habeam consentientes. Ac Michaelis adeo, utut grandaevus, opinionem inveteratam de codicibus et versionibus latinizantibus, quam per dimidium fere seculum acriter defenderat ac longe lateque propagaverat, in quarta *introductionis in libros Novi Foederis* editione abiecit, pluresque antiquitus extitisse textus sacri recensiones agnovit, et huic fundamento crisin superstruendam esse fassus est. Marshius autem in notis, quibus libri hujus versionem anglicanam locupletavit, multa adiecit egregia, quibus partim recte ab auctore dicta confirmari, partim pristini erroris reliquiae, quae adhuc operi passim inhaerebant, extirpari possent.

Quae cum ita sint, animo paullum confidentiore ad laborem improbum et molestissimum rediit, deficientibus inde ab aliquo tempore exemplaribus prioris editionis, nova paranda esset. Tantum autem abfuit ut indulgentia, qua priorem conatum meum qualemcunque arbitri aequi ac benevoli excipere dignati sunt, negligentiorum me redderet, ut priore illa editione nomen potius contraxisse quam solvisse mihi viderer, et ad majorem perfectionis gradum eo acrius enitendum mihi esse putarem,

putarem, quo jam magis sperare liceret, plures fore sacrarum literarum cultores, qui hac mea opera uti haud detrectarent. Vehementius adhuc meum studium, opus quondam coeptum perficiendi ac expoliendi, incensum fuit, quum Illustrissimus Dux GRAFTONIVS, bonarum literarum patronus egregius, significari mihi faceret, velle se, si mea pace fieri id possit, procurare, ut mea Novi Testamenti editio denuo typis in Anglia excubatur. Per me licere quidem respondi, at simul, me ipsum jam emendatiorem et locupletiores editiones moliri, indicavi, optionemque dedi, utrum hanc prelo denuo in Anglia subjici, an vero, quod operis redemptori gratius esset futurum, certum exemplarium numerum hic in Germania typis excudi, satius videretur. Placuit posterius, jussitque Dux Cellissimus, ut probabilis exemplorum copia in charta ex Anglia huc transmissa mutataque aliquantum externa voluminum forma, excuderetur. Tanti igitur Viri aliorumque de meis conatibus honorifice sentientium expectationi ut, quantum per vires et otium mihi concessum liceret, satis facerem, omnes nervos intendi. Dudum multa collegeram, quae augendae novae editioni inservire possent.

possent. Cum vero manus jam admovendae essent operi, per plures annos horas omnes a negotiis, quae munerum mihi demandatorum ratio mihi imponit, vacuas huic labori consecravi. Nec officium, quod in me susceperam, explevisse me putabam, si ad notas editionis prioris adjicerem numeros ac siglas codicum, quorum lectiones post absolutam illam editionem demum innotuissent; sed totum opus plane refingere malui, prioreque editione velut indice ac monitore tantum usus sum. Millii, Bengelii atque Wetstenii collectiones non secus ac si nunquam antea eas adhibuissem, curate perlustravi, omnemque lectionis varietatem rotatu dignam cum ex ipsis, consultis simul additamentis, quae Wetsteniano operi dudum adscripseram, tum e Matthaei, Alteri et Birchii editionibus excerpfi ac cum iis, quae in priore editione delibassem, comparavi. Hoc velut fundamento posito, latinorum lectiones, a Blanchinio et Sabatierio editas, cum iis, quas e graecis libris et versionibus jam enotaveram, contuli. Tum demum reliqua a me undique conquisita addidi. Tandem textum ipsum de-nuo recensui, signaque critica adposui. Atque hac methodo, ne, quod in tanta rerum e tot libris ex-

cer-

cerpendarum multitudine accidere facile potuisset, unum alterumve e fontibus meis praeterirem, singula librorum sacrorum capita seorsim pertractavi. Factum tamen est interdum, ut cum jam longi per tot variantium lectionum collectiones itineris finem paene attigissem, occurreret lectio nondum notata, quae tamen praetermittenda haud videretur. Tunc libri omnes, quos jam consulueram, denuo erant inspiciendi, ne forte lateret in ipsis aliquid ad lectionem hanc spectans, quod antea neglexissem. Verbo, omnem quam potui adhibui diligentiam, ut in constituendo *textu* aestimandoque singularum lectionum pretio a regulis, quas veras esse mihi persuaferam, nunquam deflecterem, in colligenda autem *lectionum farragine* nil praetermitterem, quod in delectu notabiliorum lectionum suo jure desiderare quisquam posset. Et quod ad textum quidem attinet, judices aequos et peritos, qui criseos nostrae causas et principia penitus perspexerunt, intellecturos esse omnino spero, me id quod verum, aut quod maxime probabile esset, studiose quaesivisse inventumque religiose servasse. In conquirendis autem ac notandis variis lectionibus, etsi nimia ubertate peccare malui quam defectu, et exigui
momenti

momenti lectiones nonnunquam in farraginem textui subjectam recepi, fieri tamen potuit, ut in tanta rerum minutarum copia oculorum aciem aliquid effugeret, aut testis unus et alter, ubi multi laudandi essent, meae investigationi sese subduceret. Hujus generis *παρορμήματα* nullo negotio cavent, qui lectiones discrepantes omnes, quotquot occurrunt, enotare ac transcribere satagunt; cui vero delictum instituere propositum est, is omitendo facilius peccat, praesertim, si labori improbo non per dies integros incubare, sed subsecivas tantum horas, a negotiis alius plane generis residuas, dicare ei queat. Ingenue tamen fateor, si vel maxime totas hebdomadas continuo vacare huic rei licuisset, tamen me parem non fuisse sustinendo per tantum temporis spatium operi, quod, nimis diu continuatum, animi vires infringit, mentis aciem hebetat, iudiciumque offuscat; quod autem nonnullis, qui critici haberi cupiunt, acciderit, aliis existimandum relinquo.

Caetera, quae rescire eorum, qui hac editione uti volent, interfuerit, prolegomenis complectemur, in quibus I. de textus vulgo recepti originibus, opi-

nata-

nataque auctoritate summatim differemus, novamque textus sacri recensionem nec illicitam neque supervacaneam esse, ostendemus; II. consilium, quod in adornanda hac editione secuti sumus, declarabimus; III. potiores observationes criticas et regulas, ad quas iudicium nostrum de lectionibus genuinis aut probabilibus conformavimus, breviter exponemus; IV. methodum in adornando textu a nobis adhibitam describemus, et V. quibus rebus altera haec editio a priorē differat, indicabimus. His omnibus addemus VI. signorum et scribendi compendiorum, quibus usi sumus, explicationem, et VII. codicum graecorum manuscriptorum a nobis laudatorum catalogum, cum indice codicum ac editionum Slavonicae versionis, e quibus varias lectiones humanissime nobiscum communicavit Dobrowskius.

Tomus alter, qui reliquos Novi Testamenti libros comprehendet, ut quam fieri potest citissime prodeat, curabo. Scribam Jenae, mense Majo, MDCCLXXXVI.

Jo. Jac. Griesbach.

PROLEGOMENA.

PROSELECTION

DE LECTURE ET DE L'ÉCRITURE
PAR M. L. L. L.

En l'année 1550, le premier livre de l'Alphabet
fut imprimé par le sieur de la Roche, à Paris.
Cet ouvrage, qui est le premier de son genre,
fut très bien reçu, et fut imprimé plusieurs
fois. Mais, comme il n'y avait que l'Alphabet
qui était imprimé, les autres lettres ne l'étaient
pas. C'est pourquoi, le sieur de la Roche, a
imprimé ce livre, qui est le premier de son
genre, et qui est le premier de son genre.
Cet ouvrage, qui est le premier de son genre,
fut très bien reçu, et fut imprimé plusieurs
fois. Mais, comme il n'y avait que l'Alphabet
qui était imprimé, les autres lettres ne l'étaient
pas. C'est pourquoi, le sieur de la Roche, a
imprimé ce livre, qui est le premier de son
genre, et qui est le premier de son genre.

SECTION I.

DE TEXTVS VVLGO RECEPTI ORIGINIBVS OPINATA-

QVE EJVS AVCTORITATE.

Etſi Roberti Stephani editionem Novi Testamenti, anno 1550 excuſam, complures poſt illum editores, et inter hos Waltonus, Millius, Kuſterus ac nuper Birchius typis denuo deſcripſerunt, recepti tamen textus nomine is deſignari ſolet, qui primum ex Elſeviriana officina anno 1624 prodiit et poſtea non ſolum ab Elſeviriis aliquoties, ſed a Morino etiam, Curcellaeo, Fello, Gregorio, Maſtrichto, Wetſtenio et ab editoribus typographisque paene innumeris repetitus fuit. Perraro quidem Elſeviriana editio a Stephanica recedit. Wetſtenius in prolegomenis loca hujus generis 38 notavit, quibus Birchius in praefatione Havniienſis editionis 21 alia e ſolis Evangeliiſ collecta addidit, nos autem plura etiam obſervavimus, in editione noſtra paſſim indicata. Quibus in ſummam collectis conficitur, ut in omnibus Novi Testamenti libris editionis utriusque diſcrepantiae circiter centum numerentur, inter quas etſi paucae reperiuntur,

tur, quae alicujus momenti sint aut sensum aliquantulum immutent, hoc tamen afferunt, ut utramque editionem diverso exemplo scriptam esse, nec in ambabus eundem, quem vulgo receptum dicunt, textum exhiberi appareat. Quare ne verbi ambiguitate Lectores fallantur, receptum nuncupabimus eum textum, quem Elseviri primum excuderunt, cui, post Wetstenium, nos quoque nostram editionem velut basi eatenus superstruximus, ut ubicunque ab eo nostra recensio recederet, dissensum quantumvis levem in interiore margine religiose indicarem.

Ante Elsevrios plerique editores, ut Aldus, Gerbelius, Capito, Bebelius, Platterus, Brylingerus, alique Erasmus potillimum secuti sunt. Alii, v. c. Arias Montanus, Plantinus, Raphelengius, Rovierius, Commelinus, complutensem editionem, pauculis tamen hinc inde mutatis, denuo typis describendam curarunt. Sed fuerunt etiam, qui lectionum in complutensi et Erasmicis editionibus obviarum delectu instituto, adhibitis quoque aliis adminiculis, novas sacri textus recensione in lucem emitterent: inter quos eminent Simon Colinaeus, cujus editio, nisi Bogardianam seu Guillardianam referre huc velis, neminem nacta est, qui eam novo exemplo propagaret; Robertus Stephanus, cujus textum imitatae sunt editiones Oporinanae, Crispinianae, Froshoverianae posteriores, Wecheliana, aliae; tandem Theodorus Beza, cum sequacibus nonnullis. Verum de potiorum editionum, e quibus receptus textus compilatus est, progenie et indole paulo enucleatius dicendum est. Qua de re scripturo mihi neutiquam propositum est, ut omnia quae ad literariam illarum editionum historiam pertinent, exhaustiam, sed ea tantum summam attingere placet, quorum notitia tirones ad justum de textu recepto iudicium ferendum ca-

rere

vere non possunt. Plura qui desiderant, aut qui quibus ea quae dicturi sumus argumentis nitantur intelligere cupiunt, Millium, Bengelium, Wetstenium, Michaellem additamentis Marshianis locupletatum, Lelongium a Maschio continuatum, et literariae historiae auctores adeant, atque cum his comparent de complutensi quidem editione quae Semlerus cum Kiefero et Goetzius compluribus libellis in utramque partem disputarunt, de Stephànica autem Porsoni et Marshii ad Travisium scriptas literas.

Editiones omnes Elsevirianis anteriores, immo ipsa etiam Elseviriana, e duabus recensitionibus fluxerunt, complutensium scilicet editorum et Erasmi, cuius quidem quinque editiones cum inter se tum a complutensi recensitione crebro discordant. Et ab illis quidem fontibus adeo parum recedit textus receptus, ut vix centuriam expleri putem lectionum in hoc textu, ab Erasmicis et complutensibus simul discrepantium. Quare qui principum illarum editionum pretium rite indagavit, facile de recepto etiam textu recte poterit existimare. Quae enim ad augendas Erasmi et Complutensium copias e sua penu addiderunt Stephanus, Beza et Elsevirianus editor, admodum pauca sunt, ut mox ostendimus, ac maximam partem levia.

I. *Erasmo* atque *Complutensibus* praesto fuerunt codices graeci non nisi pauci, recentes, et exigui fere, si ad lectionum bonitatem spectes, pretii; ipsi autem editores, utpote caeteris subsidiis ad crisin Novi Testamenti feliciter exercendam necessariis destituti, nec veram criseos sacrae viam ac rationem callentes, praeconceptionibus opinionibus aliisque rebus impediabantur, quo minus codicibus suis qualibuscunque recte uterentur.

1) *Numerus* codicum a Complutensibus usurpatorum, ignoratur quidem; cum vero omnes fere hujus editionis lectiones in sex aut octo codicibus a Millio Wetstenio ac Birchio collatis inveniantur, et textus complutensis horum codicum textum satis presse sequatur, colligere inde licet, non admodum multos libros manuscriptos ab ipsis fuisse adhibitos. Sed si vel maxime usi essent v. c. in Evangeliiis codicibus decem, quod parum est probabile, tamen ne tricesimam quidem partem habuissent eorum, quorum excerptis nos hodie in conformando textu uti possumus. Erasmo autem pauciores adhuc quam Complutensibus codices manuscripti ad manus fuisse videntur. Ipse se adjutum fuisse testatur in prima editione quatuor, in secunda vero quinque graecis libris; in tertia praeter alia quaedam Aldinam accessisse editionem, (ipsam tamen e prima Erasmica descriptam;) in quarta denique praesto fuisse et Complutensem. Nempe in Evangeliiis, praeter codicem Theophylacti, qui textum graecum simul exhibebat, habuit codices nostros 1. 2. et in secunda editione etiam 3; in Actis et Epistolis nostros 1 et 2, item 3 et 4; in Apocalypsi unum eumque lacerum, scilicet nostrum 1. Hos praecipue secutus est Erasmus; nonnullis tamen in locis pluribus codicibus olim ab ipso per itinerum opportunitates inspectis aut codicum excerptis, amicorum beneficio suppeditatis, usus est. Hinc lectiones nonnunquam in textum suum recepit, quae adhuc reperiri non potuerunt, nisi in Evangeliorum codice D vel 69.

2) Codices Erasmi atque Complutensium fuerunt e numero *recentiorum*. Complutenses quidem vetustissimos suos codices jactant, sed hoc partim intelligendum est ex usu loquendi istius temporis, quo Codices 200 aut 300 annorum vetustissimi vocari solebant, partim vanae ostentationi editorum debe-

debetur. Cum enim complutensis editio nunquam fere cum vetustissimis codicibus et Patribus consentiat contra juniores libros, sed ubique cum recentioribus conspiret contra vetustos: dubitari prorsus nequit, libros a Complutensibus adhibitos, (inter quos, ut certissime hodie constat, Vaticanus ille celebratissimus atque vetustissimus, noster B, neutiquam referendus est,) recentioribus esse accensendos. De Erasmi codicibus idem constat. Codex Evangeliorum quem typothetis excudendum tradidit, nonnullis tamen in locis mutatum, seculo XV. scriptus fuit, et nobis est Evangeliorum codex 2. In epistolis vero codicem nobis 2, paucis in locis a se correctum, typographo exhibuit; quem librum Millius, e characterē scripturae, cujus specimen acceperat, judicium ferens, seculo XII vel XIII assignavit.

3) Erasmi atque Complutensium codices, illi saltim ad quos editiones suas potissimum conformarunt, exigui fuerunt, si internam bonitatem spectes, pretii. Erasmo quidem ad manus fuit codex Evangeliorum 1. qui lectiones bonas exhibet permultas; sed pro impuro atque interpolato, nec sine omni causa, Erasmus habuit et rarissime eum secutus est. Caeteri, qui praesto ipsi fuerant codices, supra a nobis enumerati, gregarii sunt, nec ulla re commendabiles. Generatim vero bonitatem eorum codicum, quibus usi sunt isti editores, aestimare licet e bonitate lectionum in ipsorum editionibus obviarum. Jam vero, si comparamus principes illas editiones cum codicibus optimis et vetustissimis atque cum versionibus antiquis et Patrum vetustiorum commentariis, fateri debemus profecto, ab his editiones illas (si Apocalypsin Complutensium excipias,) discedere innumeris locis, et sentire lectionibus nusquam occurrentibus, nisi in libris nullius pretii, quorum textus e pluribus vetustis recentio-

nibus misere nullaque certa adhibita ratione compilatus est. Immo si incidissent forte in bonum aliquem librum editores illi, non tamen potuissent pretium eius recte aestimare; nam

4) omnibus paene *subsidiis destituti fuerunt*, quorum ope carere nequit, qui libros bonos ab interpolatis, et lectiones genuinas a spuris discernere, atque textum purum et bonum formare vult. Nam primo nullum habuerunt ex vetustissimis illis atque praestantissimis *codicibus*, quorum excerptis nos iam gaudemus, qui innumeris in locis genuinam lectionem exhibent, eamque contra recentiorum librorum futile testimonium fortissime vindicant. Deinde caruerunt *versionibus* orientalibus omnibus, syriaca utraque, persicis, arabicis, copticis, aethiopica, armenica, ut gothicam taceam et slavonicam. Latina certe usi sunt translatione; fateor: sed partim innumeris gravissimisque mendis corrupta, partim recentiore tantum illa Vulgata, non vero longe praestantior Antehieronimiana, quae Itala vulgo dicitur. Denique caruerunt libris atque *commentariis Patrum graecis* plerisque, quorum summa est in critica utilitas. Erasmus in secunda editione, Patrum scripta quibus usus sit enumerans, Athanasium nominat, Nazianzenum atque Theophylactum. Quanti vero momenti sint in crisi sacra Clemens alexandrinus, Origenes, Cyrillus uterque, alique permulti, vel tironibus notum est. Quid igitur expectari poterat ab editoribus Novi Testamenti, qui tot subsidiis plane necessariis destituerentur? Accedit, quod isti Patrum libelli, quos consuluerunt, innumeris scaterent vitis, recentiorum demum editorum opera emendatis; et quod scripta Patrum genuina a spuris nondum satis possent isto tempore discerni.

5) In tanta adminiculorum summe necessariorum penuria, fieri non potuit, ut *crisios* sacrae leges veras, certisque a principiis repetitas intelligerent aut stabilirent. Illud quidem in promptu erat videre, nullum codicem ex iis qui ad manus essent, a vitiis esse purum; ex quo factum est, ut nullum simpliciter sequerentur, sed alterum ex altero emendare tentarent; regulas vero certas non habebant, ad quas iudicium suum dirigerent, sed sensui suo atque arbitrio obsequebantur. Cujus rei exempla qui petit, comparet quartam Erasmicam editionem cum tertia, animumque advertat ad complutenses lectiones, quas eliminatis prioribus in textum suum Erasmus recepit.

6) Alia sunt praeterea quae utriusque editionis auctoritatem valde imminuunt. Etsi enim in acculandis *Complutensibus* nimis fuit Semlerus, et lectiones nonnullae, quas illi finxisse putabantur, in libris manuscriptis nuper repertae sunt, nondum tamen extra dubitationis aleam posita est editorum hispanorum fides. Cum enim negari vix possit, nonnullos saltem Novi Testamenti locos contra auctoritatem codicum suorum ipsos mutasse atque interpolasse, haud inmerito eorum fides suspecta nobis est. Quousque vero suspicioni huic indulgere fas sit, definiri non potest, cum codices quos habuerunt, interierint. Praeterea latinae Vulgatae nimis absque omni dubio admiratores erant, atque e pluribus graecorum librorum lectionibus eam praeferre solebant, quae consentiret cum Vulgata ista recentiori. Erasmus vero, vir immortalis et optime, uti de re literaria universa, ita etiam de Novi Testamenti textu et intelligentia, pro istorum temporum ratione, meritis, et critica facultate pollens eximia, aequae ac Complutenses latinae versionis, in tanta criticorum subsidiorum inopia, nimium tribuit, nec tantum temporis atque diligentiae editio-

ni suae impendere potuit, quantum rei gravitas negotique a nemine tunc tentati difficultas postulabat; id quod ex ingenua ipsius confessione satis patet, atque ex ejus epistolis a Wetstenio abunde demonstratum est. Praeterea in postremis editionibus suis nonnunquam adversariorum diris clamoribus cedendum esse existimavit, et nonnulla ad solam complutensem editorum fidem, (dubiam; ut diximus) mutavit. Quid? quod nonnullis in locis a codicibus suis omnibus declinavit, atque lectionem in textum recepit, quae unice originem suam deberet ingenio atque conjecturae Erasmi. Porro in editione ejus prima, Oecolampadius atque Gerbelius, qui castigandis formis praeerant, eum codicem, quem Erasmus excudendum typographis tradiderat, non semper secuti sunt, sed ab ejus lectionibus nonnunquam, inscio Erasmo, discesserunt; id quod ipse narrat in apologia sua contra Leum. Denique fluctuationem atque festinationem Erasmi prodit ipsa ejus inconstantia in textu constituendo, et editionum erasmicarum a se invicem dissonantia. Nam si quidem Millius numeros recte subduxit, secunda editio a prima dissentit locis quadringentis, tertia a secunda locis 118, quarta a tertia plus centies, et quinta a quarta quinquies. Non reprehendimus Erasmus, qui laudem potius meruit, in posterioribus editionibus corrigenda corrigentem; sed eos reprehendimus, qui perfectionem tribuunt recensionem Erasmicam, quae ei neutiquam competit. Si Erasmus priores suas editiones mendis scatere ipso facto professus est, mirum videri debet nemini, posteriores etiam editiones non ab omnibus mendis esse immunes. Quid? quod non omnia correxit, quae tamen mendosa esse scire poterat atque debebat. Sic v. c. sex ultimos versus Apocalypseos Erasmus ipse a latina Vulgata in graecum sermonem, quia codex ipsius lacer

lacer erat, transtulerat, satis vitiose; neque tamen errores in vertendo admissos postea correxit omnes; sed nonnullos in posterioribus editionibus retinuit, qui hodiernum in vulgaribus libris comparent atque sedulo propagantur. Recte Bengelius jam monuit, non in qualibet editione textum continuum totum ab Erasmo fuisse recognitum; sphalmata enim typographica ex vna editione in aliam propagata contrarium evincunt, et quid de diligentia Erasmi sentiendum sit, satis prodant. Gaeterum transcribere huc lubet, quae Erasmus ipse de prima sua editione Budaeo narravit epist. 251. „Decreveram levi brachio rem peragere, ut in minutis quibusdam versaturus, et locos duntaxat ceu digitulo indicare. Porro cum jam edendum esset opus, instigarunt quidam, ut Vulgatam editionem meam vel correctione vel interpretatione mutarem — Deinde perpelebant, ut annotationes adderem aliquando locupletiores — Accessit et illud oneris; arbitrabar Basileae emendata haberi exemplaria. Ea spes quoniam fefellit, coactus sum praecastigare codices, quibus usuri erant typographi. Ad haec conducti fuerant duo probe docti; alter Ictus, alter Theologus, etiam hebraice peritus, qui formis castigandis praessent. At hi, quoniam huius laboris erant rudes, quod susceperant praestare non poterant; proinde necesse fuit extremam formarum, quas vocant, recognitionem in me recipere. Conficiebatur simul et excudebatur opus; absolvebatur singulis diebus ternio, sic enim nunc vocant. Nec interim tamen licebat, totum huic vacare negotio. Excudebatur eodem tempore Hieronymus, qui sibi bonam mei partem vendicabat; et stabat sententia, aut minori laboribus, aut ante Pascha ex eo pistrino memet explicare. Itaque maxima temporis parte consumpta in his, quas vel ad me proprie non pertinebant, vel ante designata non

non fuerunt, delassatus jam ac paene fractus ad Annotationes perveni. Pro temporis modo proque valetudine praestiti quod potui. Nonnulla prudens etiam praeterii, ad multa sciens connivebam, in quibus mox ab editione a me ipso dissensi. Proinde τὴν δευτέραν παρασκευάζω ἐκδοσιν — Illud unum Φυλάξετε, βέλτιστε βουδαίε, ne id suboleat τοῖς πολλοῖς, ἵνα μὴ τὰ βιβλία οἰκοὶ μένωσι τῷ ἐντοπιστῇ. Sic etiam epist. 254 ad Latimerum data: „cave ne cui hoc suboleat, typographi gratia, cui domi manerent sua volumina, si sentirent emtores.“

7) Quae cum ita sint, quis est qui vel subsidiorum inopiam, qua illi editores laborabant, cum nostra copia abundantiaque comparare, vel negare ausit, nostris hisce temporibus editionem N. T. parari posse complutensi et erasmica longe puriorem atque emaculatiorem? Quis est qui istarum editionum auctoritatem opponere nobis audeat! Qui enim ad eam provocant, atque a lectione harum editionum recedere nos vetant, affirmant a) paucos illos codices, quos primi editores usurparunt, exhibuisse *genuinam* lectionem *omnium locorum* Novi Testamenti, ita ut ex paucis hisce codicibus textus totius Novi Testamenti confici *potuerit* ab omni vitio immunis; b) editores illos e discrepantibus codicum suorum lectionibus *semper* elegisse veram atque *genuinam*, nec unquam in delectu lectionum peccasse. Sed *neutrum* verum est. Nam quod attinet ad *primum* illud, post tempora istorum editorum inventi sunt atque excussi codices graeci manuscripti circiter 500, qui omnes editoribus illis ignoti erant. Hi *in multis locis* lectiones habent *diversas* a lectione ea, quae exstabat in codicibus, quibus utebantur editores. Atque in his lectionibus, quae primos editores fugissent, multas bonas fuisse immo genuinas, patet tum ex antiquitate et praestantia et numero codicum in quibus extant, tum e testi-

monio

monio (primis editoribus pariter ignoto) tot versionum ac Patrum, tum ex interna lectionum ipsarum bonitate. Cum primi editores suas editiones adornarent, eam lectionem excudendam curarunt, quæ ipsis videretur *optima inter cæteras ipsis cognitæ*. Sed hoc suo iudicio excludere et damnare nec voluerunt nec potuerunt ignotas sibi lectiones aliorum, vetustiorum, plurium, meliorum librorum atque testium, post ista tempora e monasteriorum atque bibliothecarum latebris in lucem protractorum. Cum igitur testimonium illorum codicum, quibus usi sunt primi editores, pugnet cum aliorum graviorum atque fide digniorum testium auctoritate; luce meridiana clarius est, non posse sumi et quasi certum et concessum *fundamenti loco poni*, testimonium eorum codicum, quos Erasmus et Complutenses inspexerunt, unice esse audiendum; sed potius omnes istos testes sibi repugnantes subiacere iudicio nostro, h. e. *licere* recedere a lectione Erasmica et complutensi. Immo si nostris hisce temporibus viveret magnus ille Erasmus, atque collectione Milliana aut Wetsteniana uti posset, innumeris in locis procul omni dubio editionem suam quintam aequè corrigeret et immutaret, ac primam secundam et tertiam correxit atque mutavit, postquam ei, quartam editionem paranti, opus complutense allatum fuisset. Nec obijci nobis potest, editores illos summa cura conquisivisse atque *selegisse* *codices omnium optimos*. Scimus enim Erasmum usum esse iis potissimum codicibus, qui ei, Basileæ versanti, in hac ipsa urbe eiusque vicinia præsto essent. Si v. c. Lutetiis editionem suam adornasset, *alios* adhibuisset codices, et *textum* dedisset *aliū*. Complutenses vero multa quidem pro more suo jactant de diligentia sua, colligendis codicibus optimis impensa; sed res ipsa eorum vaniloquentiam convellit. Cum enim optimi quique codices
saepil-

saepissime ab ipsorum editione discrepent; eos non habuisse optimos, nullo negotio intelligitur. Tandem doceri velim, quanam codices pro optimis habendi sunt? utrum Erasmi, an vero Complutenses? Simul enim optimi esse non possunt; nam saepe a se invicem dissident. — Jam quod attinet ad *posterius* illud, quod affirmare coguntur primarum editionum admiratores, nulla ratione effici potest, editores nunquam a vero aberrasse in seligenda e pluribus librorum fuerunt lectionibus ea, quam typis excudi juberent. Dabimus jam, etsi falsum id esse modo vidimus, omnes veras lectiones extitisse in uno alterove illorum codicum, quos primi editores adhibuerunt. Sed genuina illa lectio non fuit in omnibus illorum codicibus simul; nam per saepe a se invicem dissidebant ipsorum codices; nec fuit semper atque perpetuo in uno eodemque libro manuscripto; mox enim hunc, mox illum secuti sunt editores. Igitur res omnis redibat ad *judicium atque delectum editorum*. Ergo mendis carere non poterunt ipsorum editiones, nisi ipsi tam perfecti essent critici, ut in delectu lectionum faciendq extra omne erroris periculum positi essent; quod qui affirmare vellet, ridendum se praeberet. — Sed forsitan ii, qui ex utraque illa editione textum hodie receptum consarcinarunt, Stephanus fortasse, aut Beza saltem, errores omnes ab Erasmo et Complutensibus admissos ita correxerunt, ut nova atque ulteriori emendatione opus non sit? Hoc jam videbimus.

II. De *Stephani* editionibus Bengelius. Introd. in *critic.* §. 36. „Stephanus, inquit, vix a Complutensibus et Erasmo discedit, nisi forte in articulo apostropho et eiusmodi elementis. Et prima quidem *Stephani* editio complutensem sequitur pressus, quidque ipse probavit, magis indicat; secunda item, sed admixtis erratis pluribus; in *ter-*
tia,

tia, Erasmi editioni quintae, vix uspiam mutatae, marginem, varietate, editionis complutensis et manuscriptorum suorum distinctum, opponit. Neque ille textus, quem et Stephanus tertium excudit, et Millius notis suis substravit, Stephani magis quam Milli iudicium singulis de locis exhibet. Haec Bengelius; Millius vero in prolegomenis suis de Stephanicis editionibus haec habet: In prima editione locis 581. a Complutensi recessit in Evangelio Actis et Epistolis; sed codicum suorum auctoritatem non nisi 37^{ies} secutus est, in caeteris locis aliarum editionum, Erasmicae quintae imprimis, lectiones complutensi praetulit, sive codices consenserint sive minus. In Apocalypsi vero vix usquam Erasmus deseruit. In editione secunda minusquam discessum fuit a prima, nisi in lectionibus 67. Tertia editio recedit ab utraque priori locis 284, a complutensi locis 1300, atque Erasmicam quintam in Evangelis, Actis et Epistolis tam pressè sequitur, ut (auctore Wetstenio, qui ad Milli supputationem provocat*) vix vices ab ea discrepet; in Apocalypsi vero Stephanus complutensem lectionem saepe nunc recepit, ubi antea Erasmicam praetulerat. — Atque haec tertia Stephani editio, Erasmicae quintae, si Apocalypsin excipias, simillima est illa ipsa, quam Millius aliique editores absque ulla mutatione repetierunt. Patet igitur, *perquam exiguum esse beneficium, quod textui Novi Test. per Stephanum*

*) In Milli prolegomenis nos quidem reperire hoc non potuimus. Ac, quantum absque nova utriusque editionis collatione judicare licet, paullo saepius Stephanicam tertiam ab Erasmica quinta recedere existimamus. Sed utet hoc est, verissime observarunt viri docti, tantum esse inter utramque editionem consensum, ut Stephanus textum denovo recensendo operae pretium fecisse dici nullo modo queat.

phantum contigit. Quod ut clarius adhuc pateat, notabimus.

1) destitutum eum fuisse subsidio omnium vetustarum versionum, si unam Vulgatam eamque recentiore excipias;

2) in constituendo textu non usum eum esse Patrum graecorum latinorumve auxilio;

3) codices quidem manuscriptos eum consumuisse, sed quindecim tantum, quorum plerique, licet hac de re Stephanus lectores non admonuerit, non totum Novum Testamentum, sed ejus duntaxat partem aliquam complectebantur. Si errores in apponendis codicum siglis in margine Stephanico commissos demas, restant libri manuscripti Evangeliorum decem, nimirum β , γ , δ , ϵ , ζ , η , θ , $\alpha\beta$ et ω ; Actuum octo, scilicet β , δ , ϵ , ζ (qui semel tantum ad Act. 17, 5. laudatur,) θ , ι , κ et $\iota\gamma$; Epistolarum Paulinarum octo, nempe δ , ϵ , ζ , θ , ι , κ , $\iota\gamma$ et ω ; Epistolarum catholicarum septem, videlicet δ , ϵ , ζ , θ , ι , κ et $\iota\gamma$; Apocalypseos denique duo, α et ω .

4) Hos codices non ab ipso Roberto, sed ab Henrico filio, octodecim annorum puero, collatos fuisse, disertis verbis Henricus ipse ac Beza testati sunt.

5) Quam accurate instituta fuerit ista collatio, non liquet. Robertum enim non omnes ab Henrico e codicibus decerptas lectiones in suae editionis marginem retulisse, ex annotationibus scimus Bezae, qui ex Henrici schedis plures protulit lectiones, quas in Roberti margine frustra quaeres. Ut cunque vero de Henrici diligentia statuas, hoc saltem certum est, lectiones codicum illorum in margine Stephanico negligentissime exhiberi. Non solum literis numeralibus, quibus codices inter se discernuntur, temere permutatis, uni codici saepe numero attribuuntur, quae alterius sunt, signisque criticis

criticis (obelo asterisco semicirculo et numeris) perperam positis variantes lectiones haud raro falso repraesentantur, verum innumerae etiam codicum Stephanicorum lectiones, et inter has permultae insignes maximeque notabiles, plane omissae sunt. Supina et paene incredibilis Stephani negligentia vel e sola complutensis editionis cum Stephani margine comparatione patescere potest. Millio teste Robertus ex illa editione non nisi 598 (aut secundum Marshii computum 578) lectiones laudavit, et ultra 700 retinuit. Ac si quis editionem illam studiose excutere voluerit, sine dubio plures adhuc, quam Millius enumeravit, praetermissas invenerit. Marshius sane in catholicis epistolis complutensem textum a Stephanico locis 115 differre, Stephanum autem discrepantias non nisi 28 notasse, observavit; immo in quatuor Evangelii Joannis capitibus, in quibus complutensis textus a Stephanico locis 23 differt, ne unicam quidem lectionis varietatem a Roberto prolatam esse, monuit. Idem vir doctissimus inter lectiones 578, complutensi editioni a Stephano attributas, 48 perperam ei adscriptas deprehendit. Itaque duodecima quaeque lectio, in margine Stephani posita, vitio laborat. Nec in solius editionis istius lectionibus citandis tam focors fuit Stephanus, sed manuscriptos etiam libros aequae negligentiae, immo negligentius, tractavit. Stephani codex γ , noster L, ut cum ipsi curatissime eum conferremus observavimus, a Stephani textu Lucae cap. 16 — 22 dissonat 332 vicibus; Stephanus autem duntaxat 9 discrepantes lectiones ex eo commemoravit, et praeter has in quatuor aliis omnes suos codices, adeoque etiam γ , a textu suo discedere notavit. Quid? quod in tredecim illis lectionibus proferendis ter peccavit. Scilicet cap. 16, 6. pro $\beta\alpha\tau\omicron\upsilon\varsigma$ laudat $\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\varsigma$ et β et γ . Sic habet quidem β a prima manu; sed

b in

in γ scribitur $\beta\alpha\delta\omega\gamma$, quod medium quasi est inter $\beta\alpha\tau\omega\gamma$ et $\kappa\alpha\delta\omega\gamma$. Cap. 18, 9. $\kappa\alpha\iota$ ab omnibus codicibus suis abesse tradit; sed in γ adest. Cap. 21, 36. $\kappa\alpha\iota\tau\alpha$ secundum Stephanum omittunt omnes; sed γ habet.

6) Stephanus non indagavit, ut criticum de-
cuiisset, uniuscujusque codicis indolem et pretium;
id quod tum ex ipsa textus Stephanici conforma-
tione, nullis certis legibus adstricta, tum e vaga
et indocta descriptione codicum in praefatione edi-
tionis ipsius abunde patet. Nam

7) etsi suam in constituendo textu fidem sum-
mis laudibus ipse praedicat, eumque „e codicibus,
quorum copiam bibliotheca Regia suppeditaverit,
ita recensuisse se profitetur, ut nullam omnino lite-
ram secus esse passus sit, quam plures iique meliores
libri tanquam testes comprobarent“: vanissima ta-
men haec omnia sunt atque falsissima. Suis quis-
que oculis cernere potest, Stephanum codicum
suorum rationem habuisse paene nullam, nec te-
stium aetatem, gravitatem, consensum, immo ne
numerus quidem, curate expendisse, sed velut
eoco impetu tantum non semper, praesertim in
tertia sua editione, amplexum esse, quaecunque
Erasmus porrigeret. Hujus vestigiis saepissime *con-*
tra omnium codicum suorum fidem et auctoritatem in-
haesit; quod qui negare vellet, nihil aliud efficeret
rei notissimae ignorantia, quam ut risum commove-
ret doctorum et prudentium. Stephanus ipse tex-
tum, quem edidit, a codicibus suis *omnibus* plus
centies dissonare, ingenue in margine suo professus
est, nec quidquam live ab ipso live ab admiratori-
bus ipsius prolatum legimus, quo servile excusari
posset obsequium, quod, posthabita codicum suo-
rum auctoritate, inter quos *aliquot ipsa vetustatis specie*
paene adorandos fuisse narrat, Erasmo aliisque editori-
bus praestitit.

8) In codicum suorum designatione neque quos quisque libros contineret, nec aetatem, neque certa signa, quibus quisque ab aliis internosci posset, indicavit; quae hominis negligentia multis dubitationibus ac controversiis occasionem praebuit. Narrat tantum lectoribus suis, sedecim codicibus usum se fuisse: α esse complutensem editionem, β exemplar vetustissimum in Italia ab amicis collatum, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ e Regis Henrici bibliotheca se accepisse, caeteros undique fuisse corrogatos. E quindecim libris *manuscriptis* duo, 14 Acta et Epistolas, ac 15 solam Apocalypsin complectens, ubinam terrarum jam lateant, ignoramus; reliqui tredecim a viris doctis jam e tenebris protracti esse vulgo creduntur. Ac quod primo attinet ad octo codices, quos Regis Henrici suppellex libraria supeditaverat, hos Lelongius in Regia bibliotheca detexisse sibi visus est, ipsosque post imperfectiorem descriptionem, quam in *Journal des Savans*, May, 1720 dederat, accuratius in *Bibliotheca sacra* recensuit. Nimirum, Lelongio iudice,

Stephani γ est Regius quondam 2867, nunc, si fides habenda est Fleischeri, 84, *) mihi Evangeliorum codex 4.

b 2

Steph.

*) E Fleischeri relatione hodiernos numeros codicum, quos olim in Regia bibliotheca Parisina Lelongius, Wassenius, alique tractaverant, Michaelis recensuit in *Introduct. in N. T.* — Travius in appendice tertiae editionis *literarum ad Gibbonium datarum* pag. 61. narrat, codicem nunc numero 84 notatum, olim diversis temporibus numeris diversis, ut 118, 1380, 1508 et 2867, fuisse insignitum. Tanta numerorum codici inscriptorum varietas facile Fleischerum in errorem inducere potuit. Equidem codicem, quem Lelongius suo tempore numero 2867 signatum vidit, quemque pro Stephani γ habuit, diversum esse ab illo 84, et sub alia sigla in parisiensi isto librorum manuscriptorum oceano hodie latere autumo. E Travius appendice

Steph. δ est Regius quondam 2871, nunc, teste Fleischerō, 106, mihi Evangeliorum Actorum et Epistolarum codex 5.

Steph. ε est Regius quondam 3425, nunc, Fleischerō teste, 112, mihi Evangelior. Actor. et Epist. codex 6.

Steph. ζ est Regius quondam 2866, nunc, teste Fleischerō, 71, *) mihi Evangelior. codex 7.

Steph. ζ, teste Lelongio, est Regius quondam 2242, qui, notante Fleischerō, nunc numero 49 insignitus est, et quatuor Evangelia complectitur. Sed Stephanus codicem suum ζ etiam ad epistolas citavit, ac secundum Lelongium Regius quondam 2242 praeter Evangelia Epistolas quoque Pauli, Jacobi, Petri et primam Joannis continet. Westste-
nius

pendice apparet, iis codicibus, quos Lelongius Stephanicos esse pronuntiaverat, schedulas esse affixas, in quibus Stephanum olim his libris usum esse significatur. Verum in schedula codici 84 adjuncta, Stephani nulla fit mentio. Quare nec mirum videtur, Travisiū tot lectiones in codice 84 reperisse a lectionibus Stephanici γ discrepantes. Commisit quidem Travisius in sua marginis Stephanici cum parisinis codicibus comparatione tot errores, a Marshio castigatos, ut nullā in re isti collationi fidere tuto possis. Attamen e codice 84 talia proutit, quae dubitationi, utrum hodiernum codicis Lelongiani 2867 numerum recte Fleischerus indicaverit, nonnihil roboris addere videntur.

*) Typothetae vitio in catalogo codicum nostrae prior editioni praemisso legebatur 72 loco 71. Codex nunc 72 nunquam signatus fuit 2866, sed Travisio teste quondam fuerat Regius 2244, antea Colbertinus 2467. Est itaque meus Evangeliorum codex 22. Hinc, ut a Travisio didicimus, Matth. 5, 44 lectionem habet admodum notabilem, sed paucissimis codicibus cum nostro 22 communem. Operam igitur non perdere non potuit Travisius, lectiones codicis Stephanici ε cum Regii 72 lectionibus conferens. Codicem 71 evolvere debuisset.

nus autem codicem Steph. ζ in duas velut dissecuit partes. Nam in catalogo codicum Evangel. Regium eum esse 2242 et Evangelia continere perhibet; in indice vero codicum Epistol. Regium 2241 *) esse et Acta Epistolas catholicas et Paulinas complecti, Acta tamen a Stephano collata non fuisse, **) tradit. Posterior ille codex 2241, Fleischer teste, nunc numero 47 insignitus est et totum Novum Testamentum complectitur, idemque antehac notatus fuerat 2242, sed hic numerus in 2241 mutatus est. Mire igitur perturbati hic numeri fuerunt. Donec certiora edoceamur, nobis quidem veri videtur simillimum, codicem numero 49 jam insignitum, cui, Travissio teste, schedula est affixa, in qua a Stephano in lucem prolatus perhibetur; hunc igitur codicem eum ipsum esse, quem in Evangeliiis Stephanus ζ appellavit; sed huic volumini olim aliud, epistolas complectens, junctum fuisse, quod, ab illo jam avulsum, ignoto nobis numero nunc signatum sit. In hac sententia mirifice confirmat nos Fleischerus, qui in codicis 49 tegumento *Εὐαγγέλιον α* legi narrat. Atque cum Travissius testetur, codicem quondam 2241 nunc 47 anno demum 1687 Regiae bibliothecae fuisse illatum, patet, hunc librum neutiquam Stephani ζ esse, quippe qui seculo jam XVI illius bibliothecae pars fuerat. Acce-

b 3

dit,

*) Wetstenius suum Evangeliorum codicem 18 itidem numero 2241 in Regia bibliotheca signatum fuisse refert. Sed in hoc numero virium procul dubio later. Nam Richardus Simonius, ad quem Wetstenius provocat, nusquam codicem 2241 excitavit.

**) Semel tamen Stephanus ad Act. 17. 5. eum laudat. Atque in epistola etiam Jacobi, in 1 et 2 Petri ac in 1 Joannis non nisi semel in quaque epistola eum excitat. Etiam in omnibus Paulinis epistolis lectiones duntaxat 27 ex eo profert.

dit, in codice 47 Apocalypsin etiam haberi, cuius libri duo tantum codices Stephano praesto erant. Is igitur hunc in recensendo Apocalypseos textu certissime non neglexisset, si in aliis Novi Testamenti partibus cum usurpasset. Caeterum Wetstenio et mihi Stephani ζ in Evangeliiis et epistolis Paulinis est 8, in Actis vero et catholicis epistolis 50.

Steph. γ, ut recte vidit Lelongius, Regius est quondam 2861, hodie 62; nobis Evangeliorum codex L.

Steph. ι, secundum Lelongium Regius quondam 2870, nunc, Fleischeri teste, 102; nobis in Actis et catholicis epistolis 7, in Paulinis vero 9.

Steph. ις, auctoribus Lelongio et Wetstenio, Regius quondam 2869, nunc 257; nobis in Actis et catholicis epistolis 10, in Paulinis 12, in Apocalypsi 2.

Octo hosce Regios codices in duas dispescimus classes. *Prima* complectitur sex codices, γ. δ. ε. ζ. ι., post Stephanum et Lelongium a nemine, quod sciamus, si Travisium excipias, examinatos. Hos igitur esse Regios quondam 2867, 2871, 3425, 2866, 2242 et 2870, soli Lelongio creditur; eosdemque nunc numeris 84, 106, 112, 71, 49 et 102 signatos esse, ex unius Fleischeri relatione novimus. Falli uterque potuit. Verum enim vero, cum Travisius, quamquam omnes intenderet nervos, ut codices modo enumeratos minime illos quos quaerimus Stephanicos esse probaret, invictis argumentis probare hoc non potuerit, sed talia potius de hisce codicibus (si a codice 71, quem non examinavit, et ab 84 discedas) protulerit, quae, dummodo manifestos errores crebro ab ipso commissos demas, Stephanumque in promendis variis lectionibus persaepe peccasse memineris, nostrae adeo sententiae confirmandae inserviunt: omnino veri videtur si-

milli-

millimum, hos ipsos codices, excepto tamen 84, a Stephano olim fuisse adhibitos. Atque cum codices, quos Robertus e Regia bibliotheca mutuo acceperat, certissime, ut mox ostendam, redditi fuerint, hodiernum procul dubio in eo asservantur. Quare donec alii ex illa bibliotheca proferantur libri manuscripti, qui certioribus indicibus Stephanicos se esse prodant, nostro jure in sententia nostra perstamus. — Ad alteram codicum Regiorum a Stephano usurpatorum classem pertinent ⁷ et ¹². Codicem ¹² de integro se contulisse confirmat Wettsteinus. Contulit omnino Acta Apostolorum et catholicas epistolas, quos libros Stephanus intactos reliquerat; in primis vero Apocalypsin perquam diligenter excussit et multo plures ex ea lectiones variantes protulit, quam in Stephani margine reperiuntur; Paulinas autem epistolas haud inspexit. Ex his enim nullas, quantum observare potui, lectiones laudavit, praeter eas, quas Stephani margini, adposito ¹² aut ⁷, suppeditaverat. Apparet autem, Stephanum valde negligenter hoc codice usum esse. Ex Actis, epistolis catholicis et epistolis ad Romanos, Ephesios, Thessalonicenses, Timotheum, Titum ac Philemonem plane nullas, e reliquis Paulinis perpaucas lectiones decerpsit. Cum vero ex Apocalypsi ingentem lectionum copiam attulerit, Wettsteinus, qui huncce libellum totum perlegerat, facile dijudicare potuit, utrum Regius iste 2869 idem codex sit, quem Stephanus ¹² appellaverat. Nulli igitur dubitamus assensum praebere Wettsteinio, Lelongii testimonium confirmanti. Quas objecit Travissius, valde levia sunt, si unicum locum excipias 1 Cor. 1, 6. ubi Stephanus suo ¹² tribuit ²⁸⁶⁹. Travissius vero in codice 257 reperit vulgare ^{magis}. Utrum Stephanus ejusve typographus, an Travissius hic erraverit, aliis dispendiendum relinquo. Mihi interim in mentem venit, cum qui

codicem hunc, scholiis instructum, contulit, lectionem scholii forsitan pro textus lectione arripuisse. — Tandem codex Stephani, post Lelongium a Wetstenio non solum examinatus, sed a me etiam summo studio collatus fuit. Lectiones ejus a Wetstenio sive praetermissas sive minus accurate exscriptas in mearum *Symbolarum criticarum*, tomo II sedulo indicavi. De hoc ergo codice et certius et plenius quam de aliis judicari potest. Jam Wetstenianam meamque collationem cum Stephanica comparaturus, deprehendet, a) Stephanum in Evangeliorum margine lectiones 134, e solo codice, et laudasse, inter quas haud paucae singulares, in nullo alio libro manuscripto adhuc repertae, occurrunt, reliquae in perpauca tantum codicibus inveniri potuerunt. b) E characteristicis hisce codicis Stephani, lectionibus, 127 exactissime consonant lectionibus codicis Regii quondam 286t, nuno 62; unica repugnat; *) quatuor ex parte quidem, sed non penitus conspirant; **) bis siglae apud Stephanum per-

*) Marc. 1, 16. Stephanus in textu habet ἀμφιβληστρον, in margine ἀμφιβληστρα notat ex η. Sed codex 62 vocabulum hoc plane omittit. Wetstenius ad lectionem ἀμφιβληστρα laudavit codicem suum 5, id est Stephani δ. Unde vero Wetstenius resciverit, pro η reponendum esse δ, equidem ignoro. Nullus autem dubito, Stephani typothecam hic, ut alibi saepissime, peccasse. Forsitan in autographo collationis legebatur: ἀμφιβληστρα, δ. — η; unde facili errore enarum est ἀμφιβληστρα. η.

**) Marc. 1, 13. addit καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, η. Sed codex 62 addit καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, Marc. 12: 4. ἐκβαλίσαν καὶ ἡτίμασαν, η. Sed ἐκβαλίσαν καὶ ἡτίμασαν, 62. Luc. 15: 26. pro τί habere dicitur τίνα αὐ, η. Sed habet τίνα, 62. Jo. 21, 15 pro ἰωάννᾳ legit ἰωαννά, η, ἰωάννου, 62. Praeterea etiam ad vs. 16 et 17 eadem lectionis varietas citatur a Stephanis; sed in codice 62 desunt omnia adverbis οὐ οὐδὲ commutata 13. Utrum Stephani tempore fortissimum nunc perditum adfuerit adhuc, an ipse e conjectura haec suppleverit, non liquet.

perperam positae *) sunt. c) E' perpetuo hoc in lectionibus insignibus, raris, singularibus, consensu, tam certum est quam quae sunt criticis ac historicis certissima, codicem Stephani, eundem esse, qui in bibliotheca Regia quondam 2861 signatus fuerat, nunc 62 inscribitur. Qui perpaucas et levissimas discrepantias illas objicere vellet, omnibus harum rerum peritis ridendum se praeberet. Hinc porro consequitur, d) redditum a Stephano hunc codicem esse Regiae bibliothecae, unde mutuo eum acceperat. Si vero redditus est unus, caeteri quoque procul dubio restituti fuerunt. e) Paulo diligentior fuit Stephanus in exhibendis hujus codicis quam in aliorum librorum lectionibus. In complutensibus adeo lectionibus proferendis saepius peccatum fuit, quam in nostri codicis lectionibus describendis. Multo etiam curatius noster collatus fuit, quam codex β . Saepissime enim, ubi in eadem lectione ambo conveniunt, et tantum laudatur, neglecto β ; unde, ut obiter hoc notemus, effici posse videtur, tot lectionum omissionem non unice attribuendam esse arbitrio Roberti Stephani, has illasve lectiones fastidientis, ac potiores tantum seligentis; sed ipsa excerpta e codicibus, quae Roberto cum marginem suum adornaret ad manus erant, manca fuisse ac imperfecta. Nam si schedae istae plenam omnium lectionum codicis cujusque enumerationem complexae essent, fieri vix potuisset, ut Stephanus tot lectiones codicibus β et γ communes, e solo γ , neglecto β , laudaret. f) Etsi codicem γ paulo diligentius largimur tractatum esse quam alios, innumera tamen et paene incredibilia

b 5

in

*) Joann. 9. 9. in textu sigla 2 non posteriori sed priori ἀλλὰ adponenda fuisset. Cap. 18. 29 asteriscus non post αὐτοῖς sed post πλάτος collocari debuisset.

in hujus quoque codicis lectionibus recensendis occurrunt socordiae et levitatis Stephanicae documenta. Nam n) vix vicesimam partem lectionum nostri codicis exhibet margo Stephani, caeteras retinet, ejus rei exemplum supra jam dedimus; β) lectiones nullius momenti laudantur, multo graves praetermittuntur; γ) saepe ubi in eodem codicis ~~α γ δ~~ duae tresve lectionis varietates occurrunt, unam tantum attingit Stephanus, reliquas silentio praeteriit; δ) crebro omnes suos codices in lectione quadam consentire tradidit, licet codex γ a caeteris discederet; ε) praeter errores circa singulares codicis γ lectiones commissos, supra enumeratos, permulti alii passim deprehenduntur; v. c. codici γ adscribuntur lectiones, quae codicis β sunt, (Luc. 9, 35.) et vicissim; (Matth. 9, 20.) codicibus β et γ tribuuntur lectiones, quae tantum in β, neutiquam in γ, habentur; (Jo. 20, 31.) codices β et γ consentire perhibentur, ubi in nonnullis tantum, non in omnibus, consonant; (Matth. 15, 14. Luc. 18, 14. 23, 20.) codex γ laudatur, ubi hiat; (Jo. 8, 9. ~~α β γ δ~~ ουκειδισθης εστιν ονομαζομενος abesse dicitur ab α γ; sed non abest ab α, γ vero tota pericopa de adultera caret; absunt ista verba a β.) codex γ, qui sola Evangelia complectitur, iter excitatur in Actis Apostolorum, cap. 24, 7. 27, 1. et 28, 11. Mitto plura.

Restat ut de Stephani codicibus aliunde, quam e Regis Henrici bibliotheca, corrogatis, dicam. Hi sunt Steph. β seu codex Bezae seu cantabrigiensis, mihi in Evangeliiis et Actis D. Tot tamque notabiles lectiones, soli cantabrigiensi peculiares, e suo β protulit Stephanus, ut, me quidem iudice, hic liber ab illo diversus esse prorsus nequeat. Nec obijci potest, Stephanum innumeras lectiones cantabrigienses notata dignissimas silentio praeterixisse, aliasque a cantabrigiensibus vel penitus vel aliquan-

tulum

tulum discrepantes laudasse. His enim vitis Stephani ex aliis quoque libris excerpta laborare, modo vidimus. Fateor, quae Beza de suo Evangeliorum codice et de ratione, qua adeptus eum sit, narravit, vix posse vera esse, si Bezae codex unus idemque est cum Stephani β. Sed hoc me, ut sententiam meam abjiciam, minime movet. Quid enim, si Beza, jam grandaevus et permultis negotiis ac curis distractus, non satis recte meminerat, quoniam modo liber ille in suas manus pervenerit, aut quaenam is, qui dederat, de eo narraverit? Quid, si neminis putavit interesse, totam rem, prout gesta esset, accuratissime rescire? Quid, si certis de causis ambiguitate verborum rem involvere, quam clare eloqui maluit? Quid, si is, e ejus manibus Beza codicem acceperat, retulit, relata, quamquam a vero abhorrentia? aut si Bezae falsa et repugnantia narrare satius esse duxit, quam novissima libri fata ingenue profari? Mirum profecto videtur, coenobii gallicani, quem in Bezae possessionem pervenisse, nec quisquam facile dixerit, quoniam jure is, qui e monastica bibliotheca librum abstulit, siue coenobii incola fuerit siue alienus, Bezae eum potuerit vendere donove dare. Utut haec se habent, tantus est, ut ipse lectiones omnes curate expendens deprehendi, inter codicem Stephani β et cantabrigiensem consensus, ac sicubi lectiones a Stephano e codice β allatae a cantabrigiensi discrepant, hanc discrepantiam aliunde explicare adeo facile est, ut diversis nominibus eundem codicem laudari, plane mihi persuasum sit.

Steph. 9. teste Wetstenio, qui denique eum contulit, multoque plures quam Stephanus lectiones ex eo protulit, Coislinianus est 200. Nihil quidquam, quod sciam, obstat, quo minus Wetstenium recte judicasse statuamus. Mihi est codex Evangeliorum

liorum 38, Actorum et epistolarum catholicarum 19, Paulinarum 23.

Steph. ^α quisnam sit, ignoratur. Mihi est codex Actor. et epist. cathol. 8. Paulin. 10.

Steph. ^β. E lectionum consensu suspicatus est Wetstenius, hunc eum esse Evangeliorum codicem, cuius lectiones Kusterus sub nomine Parisini 3. publici juris fecit, qui olim Petri Stellae, deinde Tellerii, postea Regius 2862 fuerat, nunc, teste Fleischero, numero 83 signatus est; mihi Evangeliorum codex 9. Sed Wetstenii conjectura fundamentis innititur parum firmis. Nam Stephanus codicem suum ^β in Evangeliiis nominatim non laudavit nisi 65^{ies}. Ex his 65 lectionibus 36 cum Kusteri excerptis consonant, una (Matth. 9, 18) leviter discrepat, (εἰς ἐλθὼν et εἰσελθὼν,) de caeteris 28 silet Kusterus. Hoc Kusteri, seu potius Abbatis de Louvois silentium, non certum quidem est indicium, Regium codicem diversum esse a Stephanico; quinque enim ex illis 28 lectionibus ad interstinctionem tantum verborum pertinent, caeteraeque aut praetermitti a Louvoisio, aut oculorum ejus aciem effugere potuerunt. Attamen, cum primo nonnullae ex omisissis lectionibus satis sint notabiles, ut Matth. 5, 33. 8, 14. 13, 11. Luc. 18, 8. Jo. 8, 11. cumque praeterea Louvoisius in iisdem locis, ubi de suo Parisino 3 silet, plerumque alios Parisinos excitat, unde notatu dignas ei hasce lectiones visas esse apparet; cum denique illae lectiones 36, in quibus Louvoisius cum Stephano consentit, maximam partem tales sint, quae in codicibus paene omnibus reperiantur, et vix duae laudentur *) in paucis duntaxat libris occurrentes: me non assequi fateor, quibusnam rationibus permoveri potuerit Wetstenius,

*) Matth. 9, 13 omittitur εἰς μετάνοιαν, et comm. 35 abest ὁ τῷ λαῷ.

nus, ut Stephanicum β Regium illum esse pronuntiaret.

Steph. γ detectus nuper est a Marshio in publica bibliotheca Universitatis Cantabrigienfis, ubi sigla Kk. 6. 4. notatus est. Quondam Vatabli fuerat, amici Stephani. Hunc omnino codicem Stephani γ esse, validissimis argumentis evicit Marshius. Mihi est Actorum et Epist. cathol. codex 9, Paulinarum Epist. 10.

Steph. δ , ni fallor, codex est bibliothecae S. Victoris ad muros Parisiorum, numero 774 signatus, Matthaei, Lucae ac Joannis Evangelia complectens, mihi codex Evang. 120. Wetstenius in suo codicum Evang. catalogo Stephanicum δ numero 12 notavit; sed quadam lectionum similitudine deceptus, huic codici suo 12 attribuit lectiones a) in margine Stephani e cod. β prolatas, b) in collatione Caesaris de Missy Victoriano nostro adscriptas, c) e Kusteri Parisino 5 (Regio olim 2865^b, nunc 85, mihi 119) decerptas, d) ex alio quodam codice, de quo, quisnam sit aut ubinam lateat, nobis nondum constat, selectas. Has lectiones omnes in uno eodemque codice repertas fuisse, perperam Wetstenius opinatus est. Vide quae hac de re disputavimus in *Symbolis nostris criticis* tom. I. pag. 144. *)

Steph.

*) Alibi etiam sub unius numeri sigla Wetstenius lectiones conjunxit, quas satius fuisset separatim excitare. Sic, ut modo vidimus, lectiones codicis Steph. β et Parisini 3 commiscuit, conflatasque numero 9 signavit. Similiter lectiones codicis Steph. α cum lectionibus Regii quondam 2869 denuo a se collati, item lectiones codicis δ cum lectionibus Coisliniani, iterum a se excussi, coagmentavit; quo factum est, ut jam nesciamus, utrum lectiones a Wetstenio laudatae solius Stephani fide, an Wetstenii etiam, Stephani testimonium corroborantis, auctoritate nitantur. Non liquet enim, utrum Wetstenius istas lectiones e Stephani margine exscripserit, an ipse suorum oculorum usu eas

Steph. 5, ignotus Apocalypseos codex, mihi 5.
 Hactenus de editione ac codicibus Stephani. Plenius enim haec pertractare nos oportuit, quia sunt, qui pseudoioannei de tribus in coelo testibus carminis amore eo usque abripi se patiantur, ut omnes Stephanicos codices dudum interisse audacter pronuntient. Cum enim codices graecos hodie superstites causae suae adversari cernant, deperditos libros comminiscuntur, et hoc quasi spectre criticis, qui ab omnibus Stephani graecis codicibus aequae ac a nostris carmen istud abfuisse contendunt, terrorem incutere vanissimo conatu satagunt. Praeterea Stephani, quem falsi nescium neq in adponendis siglis suis criticis ulli errori obnoxium fuisse fingunt, defensionem in se suscipiunt, ipsiusque editionem summis laudibus extollunt, viros autem doctos, qui Robertum negotio, quod sibi imposuerat, negligenter perfunctum esse demonstrarunt et ad codices ab illo adhibitos provocarunt, candore christianaeque caritate destitutos esse, ac talia, quae pudendam debilitatem (*a shameful debility*) prodant, adversus Stephanum effutivisse cau-

cau-
 eas in codice repererit; qua re impedimur praeterea, quominus Wettstenii, istos codices pro uno habentis, sententiam curatius examinare possimus. Obiter notamus, in corrigendis quoque erroribus in Stephani margine commissis nimia licentia Wettstenium usum esse. Sicubi Stephanus codicem aliquem laudat, qui eo Novi Test. libro, ad quem excitatur, caret, Wettstenius in locum numeri perperam positi alium e conjectura substituere solet. In examinando quidem singularum lectionum pretio constituendoque textu haec omnia vix unquam scrupulum inlucere nobis poterunt; at in indaganda editionis ac codicum Stephani indole et historia utique nobis obsunt. Mallemus igitur, Wettstenius conjecturas cum testimoniis nunquam ita commiscuisset, ut illae jam ab his dignosci nequeant.

causantur. Operae igitur pressum erat curare, ut etiam si imprudentibus illis Stephani admiratoribus errorem altissime mentibus inhaerentem evellere non possumus, (neque enim hoc, in quo post Wetstenium Porsonus frustra jam laboravit, effecturos nos esse speramus,) alios tamen a praeconcepta opinione, ne se coecis ducibus committant, prehibeamus.

III. Progredimur ad *Bezam*, qui lectionis hodie receptae parens putatur. Editio anni 1559 textum exhibet Stephanicae quartae; sed in posterioribus editionibus 1565. 1576. 1582. 1599 et 1598 textus graecus ab ipso Beza conformatus fuit. Plura hic observanda veniunt. a) Pluribus subsidiis instructus fuit Beza quam editores anteriores. Nam, praeter editiones tum temporis extantes, usus est collectionis lectionum variantium a H. Stephano e codicibus MSS. excerptarum autographo, quod plures complectebatur lectiones, quam margo editionis Stephanicae. Adhibuit etiam codices antiquissimos, cantabrigiensem et charomontanam, nec non versionem syriacam et nonnullorum Novi T. librorum arabicam. b) Hisce adminiculis non ita usus est, uti potuisset ac debuisset. Hinc Millius de prima annotationum Bezae editione, postquam ei lectionum variantium ab Henrico Stephano e codicibus manuscriptis et editis collectarum exemplar praesto fuisse narrasset, pergit. "Ecquis vero ipsi usus harum lectionum? Adhibet eas scilicet ad explicandos Scripturae sensus, sen etiam ut suas stabiliendas; raro ad eruendum, cui potissimum inserviebant, S. Codicis textum genuinum. De hoc enim parum laborat, et ubi de lectione cuiuspiam auctoris forte agit, ostendit, quam nihil fere in his rebus viderit, vir alias eruditus et perspicax." Caetera etiam subsidia, v. c. cantabrigiensem codicem, non magis aut melius in suos usus

usus convertit, quam lectiones Stephanicas. c) Ex iis, quae Wettstenius in prolegomenis suis collegit, apparet, vix a negligentiae ac levitatis accusatione Beza[m] absolvi posse, eumque nec editionis Stephanicae, cui tamen suam superstruxit, nec codicum Stephanicorum indolem ac oeconomiam cognitam habuisse, immo ne indagasse quidem studiosius. Quid vero expectari potest a critico, qui criseos suae instrumenta nunquam curate examinavit? Sed hoc secum ferebat istorum temporum ratio atque consuetudo. Non ingrati sumus adversus istorum editorum merita; sed hoc tantum dicimus, non potuisse quemquam eorum textum nobis dare a gravioribus vitiis immunem. d) Editiones Bezae a se invicem non parum discrepant; non raro enim sententia mutata secundis curis priora relinxit atque retractavit. e) Dissentit textus Bezae, teste Wettstenio, ab editione Stephanica locis circiter quinquaginta; praeterea lectiones fere centum et quinquaginta a Stephanicis diversas in versione sua expressit aut suo assensu in notis comprobavit; sexcentis vero minimum locis lectionem receptam dubiam fecit, eique alias aut singulas aut subinde plures aequiparavit. Textus igitur Bezae permultas exhibet lectiones a Beza ipso reprobatae. f) Multas lectiones Beza lectionibus aliarum editionum praetulit absque idonea ratione, pro suo libitu. Saepe sequitur solam versionem syriacam, aut latinam, aut unum alterumve codicem, cuius pretium atque ingenium nunquam indagaverat, aut suam *conjecturam*. Atque hic Bezae textus, sic effortatus, propinqua affinitate conjunctus est cum textu nunc vulgo recepto. Nempe

IV. prodiit anno 1624 et postea saepius Novum Test. graecum ex officina Elseviriana. Quisnam huic editioni praefuerit textumque recensuerit, plane ignoratur; codices autem manuscriptos ab eo adhi-

adhibitos fuisse nullos, liquido constat. Sequitur enim haec editio Stephanicam tertiam sive quartam, ita tamen, ut locis fere centum, uti supra monuimus, ab ea discrepet. In horum plerisque lectionem Bezae exhibet loco Stephanicae; aliquoties tamen a Stephano et Beza simul (incertum, qua auctoritate,) discedit. *Hanc igitur editionem sequentes editores omnes* (exceptis iis, qui Stephanicae tertiae textum immutatum retinere maluerunt, paucisque aliis,) *repperunt*; non, quod studiose eam examinassent, omniumque optimam et textum genuinum tubivis exhibentem invenissent; sed vana falsaque persuasione ducti, editiones Elsevirianas (etiam profanorum auctorum) omnium esse uti nitidissimas, ita etiam optimas et emendatissimas. Nempe commendabat eas tum typorum elegantia, tum etiam opinio, quae, licet neutiquam vera esset, plerorumque tamen tunc temporis animos occupaverat. Elsevirianas editiones a vitiis typographicis esse immunes; id quod multi, parum docte, perperam sic intellexerunt, esse eas *omnino a vitiis puras* omnibusque numeris absolutas. Sed textus admodum interpolatus potest absque ullo operarum sphalmate excudi; neque tamen eam ob causam bonus est ac genuinus. Isti igitur praeconceptae opinioni unice debebatur reverentia illa, qua plerique nostra adhuc memoria textum vulgarem sive receptum, hoc est Elsevirianum, e Stephanico atque Bezae textu ab ignoto homine confarcatum, profecuti sunt.

Liceat jam tribus verbis recepti textus genealogiam repetere. Editiones recentiores sequuntur Elsevirianam; haec compilata est ex editionibus Bezae et Stephani tertia; Beza itidem exprellit Stephanicam tertiam, nonnullis tamen, pro lubitu fere ac absque idonea auctoritate, mutatis; Stephani tertia presse sequitur Erasmicam quintam,

paucissimis tantum locis et Apocalypsi exceptis, ubi complutensem Erasmicam praetulit; Erasmus vero textum, *ut voluit*, constituit e codicibus paucissimis et latis recentibus, omnibus subsidiis destitutus, praeter versionem Vulgatam interpolatam, et scripta nonnullorum, sed paucorum nec accurate editorum, Patrum.

Ex his, quae breviter sed vere et, ut opinor, perspicue de editionum Novi Testamenti progenie textusque recepti ortu ac indole, narraui, facile colligitur, vehementer errasse eos, qui vulgaribus editionibus auctoritatem aliquam eo omine tribuerent, ut ab earum lectionibus recedere nefas sit. Nulla enim editio *per se* ullam habere potest auctoritatem, nec textus eius *ideo* bonus est, quia editus est; sed omnem auctoritatem mutuo accipit quaeque editio a codicibus manuscriptis, quos secutus est editor. Si igitur supersunt atque noti sunt codices, quibus ulus est editor (v. c. Erasmus,) pretium statuendum est editioni aequale pretio istorum codicum simul sumtorum; nos vero, qui iisdem codicibus uti possumus, nullam prorsus auctoritatem tribuere possumus textui ex ipsis edito, *diversam* aut maiorem auctoritate istarum membranarum; sed editionem habemus tantum pro *testimonio*, quid editor senserit de discrepantibus codicum suorum lectionibus, et quamnam e lectionibus *ipsi cognitis* praefereendam esse *judicaverit*. Igitur editio huius generis maiorem auctoritatem habere non potest, quam haberent (si tales extarent) *annotationes* editoris *criticae* super lectione codicum quorundam, qui ad manus ipsi fuerant. Sin vero ignorantur codices manuscripti, quos editores (v. c. Complutenses) in adornanda sua editione adhibuerunt, pretium editionis *in se* spectatae dubium est omnino atque incertum. Cum vero pretium, quod tribuitur *editioni* cuidam, nil sit aliud, quam opinio quaedam

dam atque iudicium de lectionum, quas editio exhibet, bonitate generatim; facile intelligitur, pretium quod dubium est, *nullam* esse. Neque enim *sumi* potest, bonam esse editionem cujus fontes ignorantur, sed *dispicendum* est singulis in locis atque *judicandum*, utrum bona sit editionis lectio nec ne. Atque ex hoc iudicio de locis singulis oritur tandem iudicium quoddam quasi generale de bonitate editionis, i. e. pretium editioni *constituitur* majus minusve. In censum tamen simul veniunt editoris fides atque peritia critica, qua efficitur, ut quoddam quasi praeiudicium de editionis ab eo paratae bonitate ferre liceat, nisi fortasse constet, editorem destitutum fuisse subsidiis ad textum recte constitutum necessariis. Jam si transferas haec ad Novi Testamenti editiones, intelliges, nec complutensem, nec Erasmicam, neque compilatas ex his Stephanicas, Bezanas et Elsevirianas editiones *per se* pollere auctoritate. — Sed nec *publicae auctoritatis* qualiscunque sanctionem ulla earum habet, quippe quae privatorum hominum studiis debentur omnes. Quod ad romanae ecclesiae sectatores attinet, nunquam Concilium aliquod aut summi Pontifices ullam Novi Testamenti graecam editionem pro authentica habendam esse decreverunt. Multo etiam minus Protestantium coetus ulli editioni se adstrinxerunt, aut a potestate qualicunque sive civili sive ecclesiastica adstringi se passi sunt. Conditores certe horum coetuum, Lutherus, Zwinglius caeterique, usi sunt editionibus Novi Test. saepe dissonantibus ab ea, quae hodie communi usu recepta est. Quid? quod librorum N. T. versiones, ecclesiasticis apud Protestantes usibus destinatae, velut Lutherana, graecum textum ab hodierno vulgari non parum diversum occupant.

Praeterea animadvertas velim, viginti circiter procuratas esse seculo XVI et XVII editiones, quarum

rum nulla cum altera ubique consentit. Quilibet enim editor pro suo iudicio sive arbitrio atque sensu textum recensuit et immutavit. Atqui quod istis seculis tot editores impune sibi sumserunt, cur seculo XVIII editori non liceat idem? Quisnam, obsecro te, est terminus ille fatalis et annus, ut ita dicam, decretorius, ante quem a textu antiquiorum editorum recedere licuerit, post quem vero idem facere nefas sit? Quid est quod obftet, quo minus hodie Novum Test. e codicibus manuscriptis, nulla anteriorum editionum ratione habita, edi possit, uti a Complutensibus et Erasmo non aliunde nisi e codicibus manuscriptis editum fuit? Aut quis tam est indoctus et rerum criticarum omnium rudis et imperitus, ut affirmare haud erubescat, codices eos, ad quos descriptae fuerunt editiones primae, meliores fuisse codicibus universis, quorum excerptis jam utimur; illosve editores artis criticae peritia iudicandique facultate polluisse tanta, ut a nullo unquam editore meliora dari possint, quam illi dedere.

At enim vero *verbum Dei* incertum redditur, si univique editori textum sacrum refingere licet! His qui ita sentiunt respondeo primum, non licere cuipiam quicquam mutare *pro libitu*. Nil mutatur, nisi quod *mutare jubent* partim documenta et testimonia vetustissima ac fide dignissima, partim regulae criticae certae, indubiis observationibus superstructae, et a viris criticae artis peritissimis admissae et pro veris agnitae. Deinde non ideo *verbum Dei* mutatur, quia in textu vulgari unum alterumve vocabulum deletur aut additur aut cum alio permutatur. Quod hebraico magis quam latino nomine *verbum Dei* appellare solent, continetur sensu Scripturae sacrae; non autem ita in ipsis syllabis atque literis consistit, ut mutato (ob gravissimas rationes et auctoritates, ac salvo sensu,) vocabulo quo-

quodam, ipsum Dei verbum, hoc est doctrina Christi ac Apostolorum, pereat. Nulla emendatio a recentioribus editoribus tentata ullam Scripturae sacrae doctrinam immutat aut evertit; paucae sensum sententiarum afficiunt. Ad has posteriores quod attinet, tenendum porro est, principium, ut ajunt, peti ab iis, qui verbum Dei ab editore mutari existimant. Nempe hoc est id ipsum, de quo disputatur, utrum scilicet lectio vulgarium editionum, an vero lectio aliorum ac meliorum codicum, genuina sit verbi divini pars. Nemo itaque *verbum Dei* se defendere ideo jactet, quia textum Elzevirianum tuetur. Nam *aequo* jure ii, qui manuscriptorum codicum textum defendunt, dicere possent, verbi divini integritatem a se propugnari contra corruptorum interpolationes. Si vero verbum Dei salvum esse non potest nili salvo textu Stephanico aut Elzeviriano, ubi, quaeso, erat verbum Dei ante procuratas istas editiones? Immo, ubi fuit ante tempora Erasmi et Complutensium? Nusquam profecto istis temporibus reperiabatur, nisi in iis ipsis codicibus vetustis, quibus, Regum atque Principum auspiciis atque liberalitate collectis, critici ad restituendum et defendendum verum textum ac expurgandos christianae doctrinae fontes utuntur. Isti vero codices mirum quantum discrepabant tam ab editionibus hodiernis, quam inter se. Neque enim quatuor codices adhuc inveniri potuerunt, qui in omnibus Novi Testamenti locis inter se consentirent; nec unicus quidem extat codex, qui cum editione Elzevirii aut Stephani aut Erasmi in omnibus conspiraret. Quid igitur? Tot Christianorum millia per tot secula caruerunt vero Dei verbo, aut verbum Dei habuerunt non unum idemque sed varium atque multiplex, quia codices ipsorum ab editis nostris et a se invicem dissentirent? *Verbum Dei manet in*

aeternum! Nec incertum fit studiis criticorum modestorum atque piorum, qui unice id agunt, ut, Deo auxiliante, quam possunt maxime verbum divinum reddant certissimum.

Sed *leviora* sunt quae in recentioribus editionibus emendata cernuntur, nec operae erat pretium, ut ob correctiones tam exigui momenti novus textus excuderetur, et a vulgarium editionum textu recederetur! — Leviora esse, quamquam non omnia, at pleraque tamen, fateor. Tantum vero abest, ut hoc criticis sit exprobrandum, ut potius divinae providentiae gratiae sint agenda, quae sacris literis invigilavit, ne corruptiones graviores nisi paucae per tot codices propagarentur. Atque si critici, instituto lectionum censu et examine, deprehendissent corruptiones plures aut graviores, procul dubio eas indicassent atque pro virili emendassent. Jam, excussis a me non solum, sed a compluribus viris doctis, omnibus lectionis varietatibus, constare potest cuilibet, vanas esse suspensiones adversus sacri textus integritatem atque certitudinem a religionis christianae adversariis motas. Atque hoc criseos beneficium, ni fallimur, non minimum esse judicabunt ii, quibus librorum sacrorum integritas atque auctoritas indubia curae est cordique. Criticorum diligentia ad liquidum jam perductum est, vetustissimos codices aequae ac versiones primis Christianismi temporibus confectas et Patrum sive graecorum sive latinorum commentaria in singulis quidem verbis et phrasibus saepissime, interdum etiam in sententiarum numero, inter se dissidere; in summa autem rei, nimirum in enarrandis christianae religionis originibus, in tradenda doctrinae formula, et in exponendis argumentis, quibus Christus et Apostoli doctrinae suae veritatem comprobarunt, in his igitur summum esse omnium consensum; nec ea, in quibus

bus codices versiones ac Patres inter se dissonant, sic esse incerta, ut quid praeferas plane nescias; verum ex criticae artis regulis alia certo, alia probabilis ratione posse definiri; quae autem restant dubia et ulterius examen aut plurimum testium, quam produci adhuc potuerunt, assensum desiderant; ea rei summam hand attingere ac, si pauca forsitan loca excipias, nullius fere esse momenti. Caeterum quicquid ad sacri codicis integritatem tuendam, puritatemque textui sacro restituendam pertinet, leve videri debet nemini. Quod si enim in emaculandis Ciceronis aut Terentii scriptis non sine laude versata est tot doctorum virorum diligentia, nec quisquam tam ineptus est et impudens, ut tribolarem editionem horum auctorum quamcunque aequiparet optimis editionibus a summis criticis incredibili labore emendatis: quanto magis summa contentione conjunctisque criticorum studiis enitendum est, ut sacrorum librorum editio tandem aliquando extet, in omnibus, minimis etiam, quantum fieri potest purissima, et a mendis quibuscunque, levioribus aequae ac atrocioribus, expurgata.

S E C T I O II.

**CONSILIUM, QVOD IN ADORNANDA HAC
EDITIONE SECVTUS SVM,**

DECLARATVA.

Propositum mihi erat, talem procurare Novi Test. editionem, quae universi apparatus critici, per tot grandia caroque pretio redimenda volumina, dispersi velut epitomen ita sisteret, ut non solum tironibus sufficere et apud eos, qui majoribus illis editionibus criticis ac lectionum variantium collectionibus carent, harum vicem quodammodo explere posset, verum viris etiam doctis, quibus non semper omnes istos libros, tametsi ad manus sint, evolvere commodum est, uno obtutu conspiciendam praeberet eorum summam, quae sparsim in tot voluminibus de lectionis varietate et de testibus, quorum fide lectio quaeque nititur, annotata reperiuntur. Hac enim ratione effecturum me esse sperabam, ut artis criticae, quatenus circa Novi Test. textum versatur, incenderetur studium atque acueretur.

Quum

Quum academico munere ipse fungar ac jam per quinque lustra et quod excurrit exegeticis in Novum Test. praelectionibus quotidie vacarim, non animadvertere non potui, quibus rebus docta et accurata librorum sacrorum interpretatio, apud academicae praesertim disciplinae alumnos, sive impediatur sive promoveatur. Dudum igitur intellexi, opus esse, inter alia adminicula, Novi Test. editione, quae textum a mendis nimis apertis purgatum exhiberet et ita adornata esset, ut quantum satis esset criticarum illustrationum interpretationi facile ac sine temporis dispendio adspergi posset; quae scilicet potiores lectionis varietates una cum auctoritatibus testium ob oculos poneret, ac editoris de ipsis iudicium perspicue, sed brevissime et modeste, indicaret. Cum enim iusta atque accurata interpretatio crisi nullo modo carere possit, juvenes academici, ad Novi Test. intelligentiam adducendi, artis criticae elementis mature imbui debent. Etsi enim libenter do atque largior, *penitior* rem critices scientiam non omnibus religionis publicae ministris esse necessariam, sed alia esse, quae, cum hac comparata, ipsis utiliora et scitu magis necessaria sint; negari tamen non potest, a) omnes futuros christianae religionis doctores, cuicumque ecclesiasticae provinciae administrandae destinati sint, mature liberandos esse a vanis atque praeconceptionis opinionibus, quae accuratam *intelligentiam* et iustum Scriptorum Sacrae impediunt. Hoc vero absque aliqua criticarum rerum notitia obtineri posse, nemo profecto affirmabit doctus et prudens. Porro dandum mihi esse puto, b) vix ullam esse rem, quae ad torporem ex animis juvenum academico- rum excutiendum tam sit apta; quae ad grammaticam interpretationem, hoc est eam, quae unice nomine hoc digna est, tantopere ipsos alliciat, et invitet, ut quid in interpretando vires valeant ex-

periantur; quae denique ad animos a literis verbis ac phrasibus (incertis saepe ac dubiis) avocandos ad res sub istis latentes tam accommodata sit, quam sobrius genuinae criseos usus. Praeterea concedendum mihi esse antumo, c) multos esse N. T. locos in vulgaribus editionibus indubie corruptos, quorum vera interpretatio neque inveniri neque satis confirmari possit, absque criseos usu; atque d) tales summa animorum contentione agitatae esse inter criticos super locis quibusdam v. c. Act. 20, 28. 1 Tim. 3, 16. 1 Joh. 5, 7. lites, quae a nullo christianae religionis publico administro prorsus ignorari debeant. Ut vero de hujusmodi controversiis et cum dogmatum systemate propius conjunctis locis eorumque genuina lectione judicare recte possis, a facilioribus et minoris momenti locis, in quibus expendendis animum a partium studio liberum facilius servamus, initium faciendum est. Adde e) lectionum variarum collectionem quasi glossarii loco esse, in quo innumerae interpretationes antiquissimae, et inter has multae bonae, lateant; et tandem f) in tanto juvenum academicorum numero plures semper esse erectioribus ingeniis praeditos, ad altiora tendentes, et majoribus rebus in republica literaria et christiana gerendis aptos. Hos igitur negligemus, ne forte alii plus discant, quam ad infimam plebem in primis religionis elementis erudiendam requiritur? Haec mecum reputans, editionem hanc ita adornandam esse censui, ut doctores academici promptam in ea reperirent materiam, e qua pro suo quisque consilio quae suis auditoribus necessaria aut utilia judicaret, deligere posset; nec perscrutandis tot aliis libris tempus terere cogeretur; auditores autem haberent, unde, quae ad crisin spectantia a doctoribus tradita accepissent, rectius intelligere, memoriae altius imprimere, immo, positis tirocinii rudimentis, dijudicare

care ac amplificare possent. — Verum non solis academicis usibus editionem accommodare, sed omnia, ut jam dixi, complecti volui, quae viris doctis quibuscumque, in genuinam sacri textus lectionem inquirentibus, neque tamen animo toto et studio omni in crisin incumbentibus, sufficere posse viderentur.

Ut omnium, quibus prodesse cupiebam, commodis pro virili inservirem, primo textum a mendis quantum fieri posset purgatissimum exhibere studui. Cum enim supra sectione I declaratum sit, textus vulgo recepti prorsus nullam esse auctoritatem, atque vel ex ipsa originum ejus enarratione patefcat, a vitiis immunem eum esse nullo modo posse, doctorum virorum reprehensionem promeruisse, si superstitiosa antiquorum editionum reverentia cohiberi me passus essem, quo minus maculas, quibus vulgarem textum deturpatum esse cernerem, abstergere tentarem. Ea autem, ut par erat, in hoc negotio modestia usus sum, ut nil secundum meas aliorumve conjecturas refingerem, nec quidquam, quod vetustorum et gravium testimonii auctoritate defendi non posset, in textum reciperem, ac sicubi vel unicam literulam mutassem, lectores in margine de facta mutatione admonerem. Cujusvis enim arbitrio permittendum esse putavi, utrum mecum sentire, an lectionem e textu in marginem a me amandatam postliminio in textum reponere maluerit. Regulae, quibus in asstinendis lectionibus constituendoque textu me adstrinxi, exponuntur, quantum horum prolegomenorum brevis permittet, sectione III; easque sedulo a me observatas, nec quidquam, nisi testimoniiis et argumentis omnibus in utramque partem diligenter expensis, innovatum esse, intelligent, qui *commentarii critici in graecum Matthaei textum* specimen tria, totidem programmatibus publico Academiae Jenensis

Jenenſis nomine annis 1794, 1795 et 1796 a me conſcripta Deoque volente porro continuanda, conſerre volent. Spero equidem ac confido, doctos et aequos criticos *) deprehenſuros eſſe, et certioribus regulis conformatam et puriorem eſſe noſtram ſacri textus recenſionem caeteris, quotquot adhuc prodierunt. Vix vereor, ne temere a textu vulgari reſeſſiſſe me, aut nimis pronum ad emendandum fuiſſe, pronuntient periti arbitri. In iis, quae immutavi, vix multos criticos a me diſſenſuros eſſe opinor. Longe plures, ni fallit conjectura, multa, quae mutanda fuiſſent, intacta a me eſſe reſicta, vituperabunt. Ego vero ingenue fateor, nullam mihi innotuiſſe lectionem variantem alicujus momenti, **) quae vulgari praeterenda videri poſſet, quin aut in textum a me recepta aut in margine ſaltem interiori indicata ac pro ſuo merito commendata ſit. Saepe Origenes aliiſque Patres antiquiſſimi, vel verſiones veteres, vel codices pauci quidem

*) Indocorum aut iniquorum judicia contemnere licebit. Praeterea criticus ſit oportet, qui de hoc rerum genere ſententiam ferre ſuſtinet. Criticis autem a judicando nomen inditum eſſe conſtat. Qua propter cui judicii deſt ſubtilitas atque acumen, tametiſi ſexcentos codices graecos manuſcriptos ſive excerpterit ſive totos tranſcripſerit, criticus alio ſenſu appellari nequit, quam quo lucum a non lucendo dictum eſſe grammatici quidam perhibuerunt.

**) In articulis, in nominibus *νῦπιος, ἡποῦς* etc. permutatis aut adjectis, in *ὅτι, λέγων* ac in pronominiſus *αὐτοῦ, αὐτῶ* etc. omiſſis vel additis, in particulis *καί, δέ, εὖν*, nectendis narrationis partibus unice deſtinatis, et in aliis hujus generis lectionibus nullius momenti, plura fortasſe mutari a me potuiſſent; ſed in ponderandis atque cum pulviſculo excutiendis talibus minutiis, ſenſum orationis nullo modo attingentibus, diligentia editoris, tametiſi ferrea, tandem frangitur. Haud pauca tamen hujus generis, quae in priore editione intacta manſerant, jam correxi.

quidem sed *eximii* vulgarem lectionem defendebant contra plerorumque codicum manuscriptorum speciosam auctoritatem. Saepe etiam eae regulae criticae, quarum summam sequens sectio exhibebit, lectionem in textu ut retinerem suadebant, quam eliminandam esse alii arbitrati sunt critici, ad codicum singulorum ingenium, ad recensitionum inter se affinitates ac discrimina, et ad interna veritatis indicia, genuinis lectionibus velut impressa, minus attenti. Neque tamen obsto, quo minus alii de lectionibus singulis aliter judicent textumque aliter constituent. Ut enim vulgarem textum mihi obtrudi non patior, ita nec meam recensitionem, quae *meum* tantummodo de lectionibus variantibus iudicium declarat, cuiquam obtrudere cupio. Ac quemadmodum Bengelii recensio longe praestantior Elzeviriana fuit, et textus in priore mea editione expressus Bengeliano, ni fallor, fuit emaculatio, haecque altera editio priorem illam nonnullis in locis corrigit: ita post me alios in textu primitivae puritati restituendo ulterius progressuros, naevosque adhuc superstites absterfuros esse spero. Quodsi enim in edendis profanis auctoribus graecis et latinis summum perfectionis fastigium nullus editor ita attingit aut unquam attinget, ut nihil restet ab aliis emendandum aut expoliendum, textus etiam Novi Test. a nemine potest, decreto quasi aeternum valituro, sic constitui, ut omnes bene de ejus puritate merendi viae posteris praecludantur. Cum enim eodem, quo profanorum librorum textus, modo per audaculos aut indoctos scribas propagatus sit, consequitur, de ipsius emendatione idem valere, quod in emendandis profanis auctoribus locum habere, omnes fatentur. Etsi vero ab eo quo enitimur culmine adhuc me abesse probe scio, absque arrogantia tamen confirmare me posse puto, textum qualicumque mea opera a mendis saltim gravioribus

et

et sensum ipsum adficiantibus purgatum esse. Causae vero, cur nonnulla aliis perficienda relinquere deberem, nec omnia, quae ipse vellem ac optarem, praestare possem, praeter virium mearum tenuitatem, haec potissimum sunt: 1) collati quidem sunt tot codices graeci manuscripti, ut eorum copia paene obruantur critici. Sed multi ex ipsis, et inter hos non pauci egregii, v. c. Wetsteniani ar. 15. 17. 22. 28. 33 etc. vel in selectis tantum locis inspecti vel cursim pauloque negligentius excussi sunt. Sine dubio cum praestantissimis libris hi persaepe consonant, ubi de eorum consensu tacent variantium lectionum collectores. Atqui si de talium codicum consensu mihi certo constitisset, lectiones passim in textu reposuissim, quas, ut nunc comparata res erat, in margine tantum interiore notandas esse putavi. 2) Versiones veteres critico tantum auxilii nondum praestant, quantum possent et deberent. Syriacae novam editionem, ad antiquissimos et optimos codices manuscriptos ab artis criticae perito diligenter conformatam, desideramus. Armenam editam a melioribus libris manuscriptis passim discrepare, et recentiori textui graeco adaptatam esse, suspicor. Sahidicae et Syrae hierosolymitanae fragmenta tantum edita sunt. Arabicae, quae raro in variantium lectionum collectionibus laudantur, denuo conferri debent. Slavonici codices antiquiores, hic ibi delitescentes, digni sunt, qui sedulo examinentur. Quin latinae adeo versionis antiquioris codices in bibliothecis latere videntur, quos qui excuteret, rem criticis faceret gratissimam. 3) Patrum opera partim negligentius, saltem quod ad loca Novi Test. in ipsis laudata attinet, edita, partim non satis diligenter ab illis, qui lectionis varietatem ex illis decerpere, collata sunt. Si uti mihi licuisset o scriptis omnium Patrum graecorum v. c. Athanasii, Cyrilli alex. Basilii, Gregoriorum

reriorum etc. excerptis talibus et ita conformatis, qualia sunt quae ex Origenis scriptis in Symbolarum criticarum tomo altero ipse dedi: facilius haud paucas difficultates superare potuissem. 4) Quomodo ab alexandrina textus sacri recensione occidentalis, et ab utraque constantinopolitana differat, discernere quidem valemus; verum recensione cuiusque origo, habitus primitivus, ac vicissitudines, quas quaeque procedente tempore subiit, nondum ita declarari potuerunt, ut nihil indagandum restet; quo fit, ut nonnullis in locis, ubi in diversis recensionebus lectiones occurrunt dissonantes vetustateque paene pares, quatenam earum genuina sit, ad liquidum perducere vix queat, donec ea, quae modo desiderabam, unitis complurium doctorum virorum studiis, perfecta erant; id quod ante effici haud poterit, quam excerpta e Patrum scriptis nanciscamur uberiora et accuratiora. 5) Codicum notatu digniorum, v. c. graecolatinorum et eorum, qui latinizantes olim putabantur, indolem et studiose explorarunt recentiores critici, sunt tamen in hoc librorum genere interdum mala adeo mixta bonis, interpolationesque in praestantissimis codicibus passim occurrunt tam singulares et explicatu, unde ortae sint, tam difficiles, ut futurorum criticorum diligentiae et acumini haud pauca adhuc extricanda sint relicta. — Quae omnia qui secum reputabit, intelliget, admodum imperitos esse vel valde iniquos, qui Novi Testamenti graeci editionem iamjam postulant omnibus numeris absolutam, in qua nulla occurrat lectio, quin extra omnem dubitationem posita sit. Quod quidem si modo unquam, certe nunc praestari nondum potest. — Neque tamen hoc ita accipiendum est, uti indoctos nonnullos nuper interpretari id legimus, qui cum non satis intelligerent, quod traditum ab aliis accepis-

sent, scilicet Milli, Wetstenii aliorumque collectiones lectionum variantium a varii generis naevis immunes non esse, hinc effici posse autumant, crisin Novi Test. esse omnino dubiam et incertam. Quia vana opinione tirones ne decipi se patiantur, tenendum esse monemus, a) pleraque collectorum peccata omittendo esse commissa. Multae lectiones a vulgaribus discrepantes latent in codicibus, versionibus et Patribus, a collectoribus neglectae. Plerumque, ubi pro lectione aliqua variante decem laudantur testes, viginti laudari potuissent, si omnes accuratissime fuissent examinati. Ridiculi sunt, qui hunc defectum Millianae, Wetstenianae aliarumque collectionum obtendunt, ut criticos a mutando textu vulgari deterreant. Nisi enim isto defectu laborarent collectiones illae, multis locis, quae nunc quidem intacta relinquimus, receptam lectionem essemus immutaturi. b) Perraro collectionum istarum auctores sic peccarunt, ut codicibus versionibus aut Patribus lectiones asfingerent, diversas ab iis, quae vere in ipsis extant. Confidentius hac de re loqui possum, cum multos codices, olim a Millio vel Wetstenio collatos, denuo examinerim; multa reperi ab illis viris praetermissa, pauca perperam prolata. c) Antiquiores et praestantiores codices plerique, quorum prae aliis magna est auctoritas, a compluribus viris doctis iterato collati sunt. Errata priorum posteriores correxerunt. d) Sicubi emendandum aliquid restat, perito critico parum negotii in constituendo textu facere id potest. Nam nulli codici tantum tribuet, ut sola ipsius auctoritate, nisi alia accedant sive testimonia sive argumenta, quidquam innovet. Singulares unius codicis lectiones, perperam recte prolatae, parum curatis, hoc potius spectabit, quaenam primitiva fuerit cujusque testimonium

stium familiae ac recensitionis cuiusque lectio. —
Haec hactenus de qualicumque meo textum a gra-
vioribus mendis purgandi tentamine.

Secundo, consilium, quod in adornanda hac
editione sequebar, postulabat, ut praeter lectiones,
me quidem iudice, genuinas et in textu a me repo-
sitas, eas etiam notarem ac sejunctim a caeterarum
turba Lectoribus conspiciendas praerberem, quas,
licet haud praeferendas receptis iudicarem, his ta-
men vel aequiparandas vel suppare vel inferiores
quidem, attamen non prorsus spernendas esse cense-
rem, vel aliis saltem criticis, nec sine aliqua veri
specie, probabiles visas esse intelligerem. Diverfos
ergo probabilitatis gradus, praesente quodam-
modo in hac *anaglypho* Bengelio, distincte adhibitis-
que siglis nonnullis, significavi. Siglis autem uti,
quam verbis meum de lectione quavis notabili iudi-
cium in notis declarare malui, partim, quia siglae
facilius Lectorum in oculos incurrunt, partim
etiam, quia verbis, quid de quaque lectione sta-
tuerem, exposituro, verendum fuisset, ne in ni-
miam molem volumina excrescerent.

Tertio, variantium lectionum syllogen textui
subiungere decrevi talem, quae consilio meo, quod
supra explanavi, convenientissima videretur. Cum
editionem procurare vellem mole sua haud incom-
modam facileque parabilem, *brevitati*, quantum
fieri posset maxime, studendum fuit. Verum simul
cavendum erat, ne ulla lectio notatu digna praetermitte-
retur, quae ab anterioribus editoribus indicata esset,
aut aliunde mihi innotuisset. Notatu autem dignas
iudicabam lectiones omnes, quae vel ipsae non ef-
sent improbables, vel ad genuinam lectionem ab
interpolationibus facilius discernendam conferre
aliquid pollent, vel ad illustrandam textus graeci
d hilsto-

historiam cognoscendamque tum recensionum antiquarum tum insigniorum familiarum *) codicum indolem alicujus momenti esse viderentur, vel in praestantioribus libris compluribus inventae essent, vel in editionibus nonnullas **) irreplissent vel sensum insigniter immutarent, vel denique declarandis loquendi formulis ab auctoribus sacris usurpatis quodammodo interservire possent. Consulto quidem nullam omnium lectionem, ***) quam ad unam alteramve modo enumeratarum classium pertinere censerem.

Facile

*) Singulorum codicum ingenio declarando nostra sylloge destinata non est nec esse poterat. De cujusque enim codicis indole accuratissime judicaturus, omnes lectiones in eo obvias expendere debet; nobis vero, quippe qui apparatus critici brevarium exhibere vellemus, selectas tantum lectiones promovere licebat. Quare, qui omnes corruptiones in codice v. c. cantabrigiensti occurrentes cognoscere cupit, fontes, e quibus haurimus, ipse adeat. Attamen cum sedulo ea colligeremus, quibus diversarum recensionum ingenium et familiarum, in quas codices omnes dispescuntur, ipsoles illustrari posset, viam simul paravimus, ut de singulis etiam codicibus, saltem de insignioribus, quos nominatim semper laudavimus, facilius jam judicari queat. Caeterum nullius codicis vitia de consulto me celasse aut dissimulasse, satis inde patet, quod innumeros gravissimosque errores, in his codicibus, quos caeteroqui magni facio, velut BCDL. r. 13. 33. 124. 157. etc. ingenue indicavi.

**) Lectiones nullius momenti in una tantum paucisque editionibus obvias, neglexi.

***) In prioribus Evangelii Matthaei capitibus paulo parcius proferendis fui lectionibus, cum enim primum operi manus admoverem, sperabam, effecturum me esse, ut posterioris hujus neque antiquioris editionis tomus duo uno volumine, quamvis spissiore, possent compingi. Simulac vero tres quatuorve plagulae typis essent exscriptae, sensi, tam angustis limitibus opus contineri haud posse. Frena igitur paululum relaxavi.

Facile vero non solum praevideo, de lectionum quarundam momento aliter judicatu-
ros esse viros doctos nonnullos, sed largior etiam, fieri potuisse, ut oculorum meorum mentisque aciem effugeret aliquid, notatu haud indignum. Sed neutrum horum cavebit mortalium quisquam, qui censum tot myriadam lectionum variarum instituere et collectiones cunctas ad crisin Novi Test. Ipectantes in epitomen redigere tentabit. Si alius post me continget tam esse felicibus, ut omnino omnibus satisfaciant, ultro ipsis gratulabor. Equidem praestiti, quod potui. Ut vero lectiones notabiles omnes exhiberet sylloge mea, sed arctissimo quo fieri posset coagmentatas spatio, ratione iam uberius describenda efficere studui: 1) nullam neglexi variarum lectionum collectionem, sed ex omnibus decerpsi, quae notatu haud indigna existimarem. Diligenter excussi editionem Novi Testamenti Millianam, *)

d 2

Benge-

*) Usus sum editione Milliana posteriore, a Kustero locupletata. Ubi vero dubitatio aliqua suboriebatur, priorem Millii editionem et Waltoni adeo variarum lectionum syllogen consului. Si Wettstenium a Millio dissentire, aut apud Millium testem a Wettstenio omissum produci animadverterem, ad Millium Wettsteniumve diserte in notis provocavi. Neque tamen singulos Wettstenii numeros cum singulis Millii siglis comparavi. Hoc enim labore annos aliquot, utilioribus negotiis impendendos, perdidissem; nam fructus inde sperandus operae neutiquam fuisset pretium. Perinde enim est, utrum sexaginta an quinquaginta codices pro lectione aliqua laudes. Si lectio bonitate sua nativa commendatur, testesque adsunt graves, vetusti et e diversis familiis oriundi, pauci sufficient; sin minus, numerus codicum gregariorum quantumvis magnus nil prodest. — In prioris editionis praefatione pag. 17. monueram, incertam esse eorum rationem, qui Wettstenium a Millio corrigere instituunt; extare enim in bibliotheca bodlejana exemplar editionis Millianae, cuius margini multae additiones et correctiones, Millii manu, illatae sunt; harum

Bengeliam, Wettstenianam, Matthaeianam, Alterianam, *) Birchianam. Praeterea iis etiam usus sum,

harumque emendationum partem non exiguam Wettstenium videri in usus suos convertisse. Sic statuebam, antequam editionem Millii primam nactus essem, et cum ea conferre possem, quae e bodlejano exemplari decerpseram. Nunc vero, re penitus peruestigata, video, a) Wettstenium bodlejano exemplari usum non esse, b) collectionem Wettstenianam cum suppleri tum passim etiam emendari posse e bodlejano exemplari et ex appendice primae Millianae editioni adjecta, c) exigui fere momenti esse correctiones ex istis fontibus derivandas, d) supplementa vero, quae peti inde queant, non esse contemnenda, e) Millium iis tantum locis e Wettstenio corrigi posse, ubi dissonant inter se in proferendis lectionibus talium codicum, quos a Wettstenio denuo collatos, saltem inspectos, fuisse scimus. Confer hac de re, si lubet, Symbolarum mearum criticarum tom. I. praefat. et pag. 243.

*) Cum Alterus libros vindobonenses manuscriptos non cum textu recepto, sed cum Lambecii primo codice, (mihi 218) quem totum typis exscribendum dedit, contulerit, ac praeterea loci cujusque lectiones, quas in codicibus suis repererat, non uno obtutu simul conspiciendas praebuerit, verum cujusque codicis lectiones omnes, secundum librorum sacrorum et capitum seriem dispositas, singulatim exhibuerit, mox animadverti, multa cautione opus esse, ne in excerptendis hisce lectionibus saepenumero erraretur. Itaque codicis lambeciani i) textum, typis excusum, cum vulgari comparavi, et una cum lambeciana lectione simul receptam notavi. Hoc peracto, curavi, ut singulorum codicum vindobonensium lectiones in loculos, quos velut assignassem, inferrentur, sicubi autem dissonantiam vindobonensis textus a vulgari indicassem, numeri vindobonensium codicum, e quibus nulla ab Altero notata esset varietas, ad vindobonensis textus lectionem adponerentur. Sic spissum opus Alterianum, quantum quantum est, transcribi et in novum ordinem redigi debuit; et ex hoc demum apographo lectiones vindobonensium codicum in meam lectionum variantium syllogen transfudi. Praeterea, cum de consensu caeterorum vindobonensium codicum cum lambe-

sum, quae ad augendum apparatus criticum contulerunt Knittelius, Treschovius, Doederleinus, Michaelis, *) Eichhornius, Matthaei, **) Georgius, aliique. ***) Porro codicum alexandrini et cantabrigiensis apographa, typis jam exscripta, de novo examinavi, perperam a Wettstenio prolata correxī, omīssaque supplevi. Hisce omnibus addidi denique, quae ipse olim, cum anglicanas gallicanasque bibliothecas adire mihi liceret, collegi.

d 3

lambeciano primo, hoc est cum textu Asteriano, aliunde non constet, quam e silentio Alteri, nullam lectionis varietatem tali loco laudantis; ego vero observasse, Birchium e lambecianis codicibus v. c. e Lamb. 81. (mihi 124) nonnunquam lectiones enotasse discrepantes, ubi Alterus silet: haec res ne fraudi esse posset Lectoribus, nec argumento mere negativo, quod vocant, plus roboris tribueretur, quam inesse ei potest, studui hac cavere ratione, ut codicum, quorum consensus cum Lamb. r. e solo Alteri silentio colligitur, numeros, parenthesi inclusos, adjicerem numero 218, lambecianum 1. indicanti. Exempla vide Matth. 2, 9. not. r. cap. 3, 4. not. r. cap. 15, 25. not. d.

*) Praeter excerpta e variis codicibus, bibliothecae orientali inserta, usurpavi etiam exemplar Novi Testamenti Wettsteniani, cui sua manu Michaelis varias adperserat notulas, quarum passim in scriptis suis mentionem fecit. Sed exegetici ac philologici fere argumenti sunt istae annotationes manuscriptae; quae ad crisin spectant et ad augendum apparatus criticum facere possunt, perpaucae sunt et valde leves.

**) Excerpta ex Evangelio Gothano seorsim edidit Lipsiae, 1791.

***) E codicum catalogo, ad calcem horum protegomenorum adjiciendo, patebit, unde lectiones codicum ejusque hauserim. Subsidiorum, quae quidem publici juris facta sint, nullum neglectum a me esse spero.

ram. *) Versionum vetustarum lectiones excitavi e Millio, Bengelio atque Wetstenio, collatis tamen iis, quae Bodius, Storrius, Whitijs, Adlerus, Woidius, Münsterus, Georgius et alii suppeditarunt, haud paucis etiam e propria observatione sive additis sive correctis. Versionum armenicae et flavonicae novis collationibus uti mihi licuit, quas humanissime mecum communicarunt Bredenkampius et Dobrowskius, quibus Viris permultum se debere Lectores sciant. Lectiones Vulgatae atque codicum qui antiquissimam translationem latinam, qualis ante Hieronymi emendationem fuerat, sistunt, curate excerpti e Sabatierio et Blanchinio, nec neglexi supplementa a Dobrowskio, Altero, Sanftlio, alijsve prolata. Tandem Patrum allegationes desumsi quidem e Millii, Bengelii, Wetstenii itemque Matthaei editionibus, et quod ad lati-

nos

*) Codicum a me examinerum descriptionem una cum lectionibus omnibus, quas ex ipsis collegi, exhibent mearum Symbolarum criticarum tomus duo. Solum vero codicem Wetstenianum L seu Stephani, (exceptis tamen Matthaei capitibus 8 — 19) totum perlegi; reliquos ita tractavi, ut vel textus particulam aliquam curate conferrem, vel loca tantum insigniora percurrerem. Neque enim corradendis novis lectionibus inhiabam, sed id potius agebam, partim, ut investigarem, quam fide ac diligentia Millius Wetsteniusque in conferendis codicibus versati sint, partim, ut experirer, utrum inter libros manuscriptos nondum collatos multi reperirentur, praestantioribus codicibus jamjam cognitis, quales sunt CDI, similes. Scopum, quo tendebam, utrumque attingere poteram cursoria librorum MSS. perustratione. — Haec, de quibus uberius in Symbolis illis exposui, haec paucis repetenda erant, ut criminationes retunderem nonneminis, qui, cum multis in locis de codicum et Evangelistariorum a me tractatorum lectione nihil in editione mea annotatum videret, negligentiae aut malae fidei me accusavit.

nos attinet e Sabatierio; verum haud pauca ab his praetermissa ipse addidi. In primis vero lectiones in graecis Origenis operibus occurrentes, diligenter a me collectas, *) sedulo notavi. Complectitur ergo mea editio summam eorum omnium, quae a tot viris doctis ad eruendum textum Novi Test. genuinum incredibili labore collecta sunt, et per tot volumina adhuc fuerunt dispersa. Nam conjecturarum etiam, quibus textum mendosum hic ibi emendari posse autumarunt critici, quaedam saltem specimina dedi, ne in hoc quoque crasse genere ingenii iudiciiue virum exercendarum occasio irronibus deesset. Cum vero conjecturae in N. T. pleraeque solis auctoribus suis placuerint, paucas tantum exempli causa, attuli. 2) Praetermissa lectiones, quae non nisi in paucis hisdemque junioribus codicibus occurrunt; quae aperte e locis Evangelistarum parallelis ductae sunt; quae e lectionariis in textum irrepserunt; quae ad orthographiam, nominum praesertim propriorum, pertinent, quae ad vocabulorum ordinem spectant, (excentis tamen us locis, in quibus vel levis pendet ab ordine verborum, vel unum alterumque vocabulum eo quod sedes ejus incerta est, suspectum redditur, vel denique optimi codices in ordine a recepto diverso conspirant;) formas vocabulorum inusitatas, in vetustissimis codicibus crebro occurrentes, ὅτι, καί, γάρ, ὅτι, οὐ, ἐλαβοσαν, χείραν, τρέχον etc.; articulum, participia λέγον, et ἀποκριθεὶς, nomina ἰησοῦς seu ὁ υἱοῦ, pronomina αὐτῷ seu αὐτοῖς post εἶπεν et similia verba αὐτοῦ post μαθήται, verbum substantivum ἐστίν, particulas ὅτι, καί, γάρ, ὅτι, οὐ, et hujus generis plura lexcenties a librariis vel adjecta vel detracta; vocabula d. 4 quae-

*) Locos Novi Test. omnes in scriptis Origenis, quae graece supersunt, laudatos accurate recensui tomo 2. Symbolarum critic.

quaedam saepissime in codicibus permutata, v. c. ἰησοῦς, κύριος et χριστός, θεός et κύριος, μαθηταί et ἀπόστολοι, ἀνάσθηναι et ἐγερθῆναι, λέγει et εἶπεν, οὐρανός et οὐρανοίς, καὶ ἐγώ et καγώ, καὶ ἐάν et κἂν, ἐάν et ἂν, αὐτῶν et ἐαυτῶν, μου et ἐμοῦ, ἃ et ὅσα, ὡς et ὥςπερ, ἔλεος et ἔλεον, εὐδόκησα et ἡδονήσα, καὶ ἀκούσαντες et ἀκούσαντες δέ, ἐλθόντος αὐτοῦ et ἐλθόντι αὐτῷ, ἀπεκρίθη καὶ et ἀποκριθεὶς, et similia multa. Talium varietatum mentionem non feci, nisi vel in codicibus repertae essent per multis aut in praestantioribus saltim nonnullis, vel causae adessent, cur lectio nullius alioqui momenti isto tamen loco notari mereretur. Nonnulla etiam, saepius recurrentia, semel tantum, ubi primum occurrerant, indicavi, velut καβαρνισμὸν pro καπερναιόμῳ, ναζαρέθ pro ναζαρέτ, βηθσαϊδάν pro βηθσαϊδα, θαρίωτης pro ισθαρίωτης, ἐνάτος pro ἐνατός, ῥάκος pro ῥακίος etc. Mera et manifesta librariorum sphalmata neglexi, nisi singulares ob causas commemorandae essent. 3) Non omnes promiscue codices nominatim excitavi, sed solos antiquissimos et insigniores; caeterorum juniorum aut minoris pretii librorum, in lectione allata conspirantium, numerum tantum summatim indicavi. Interdum enim 60, immo 100 codices laudandi fuissent, quorum recens, absque ullo Lectorum commodō, dimidiam paginam implevisset. 4) In proferendis et signandis lectionibus variantibus ea usus sum ratione, quae plurima admitteret compendia. Nempe verba textus, ad quae spectat lectionis varietas, haud repeti in notis, ut Kusterus, Wetstenius, Birchius et Matthaei fecerant, sed, Millium imitatus, literulas latinas in textu iis adpositi vocabulis, quorum lectiones discrepantes notae exhibent. Nec codicum laudavi nomina, v. c. Alex. Vatic. 1209, Par. 9 seu Reg. 9, Cant. etc. sed, praegunte Wetstenio, codices unciali characterē conscriptos literis majusculis, ABCD etc. caeteros numeris, 1. 2. 3. 4 etc. signavi. Si enim codi-

codicum nomina, licet breviata, voluisssem excitare, verendum erat, ne notarum amplitudine paginae sic turgescerent, ut in singulis vix duobus textus versiculis locus esset futurus. Quod ad codices a Wettstenio et Matthaei usurpatos, retinui numeros et siglas, quibus uterque editor usus est; caeteris codicibus omnibus, etiam Alterianis et Birchianis, novas siglas ipse imposui. Tandem in allegandis etiam versionibus ac Patribus, indicandisque aliis rebus, quarum mentio saepius in notis facienda erat, similiter scribendi adhibui compendia. Rogo autem Lectores, ne inique ferant molestiam, quam siglarum multitudo iis forsitan afferet, qui hisce compendiis nondum adsueta sunt. Accedente usu, *) cunctarum siglarum vim prebreui tempore memoria tenebunt. Interim secum reputent velim, alia ratione efficere me prorsus non potuisse, ut unicum modicae magnitudinis volumen complecteretur quicquid notatu dignum e quadringentis circiter codicibus et e tot versionibus ac Patribus ad graecum Evangeliorum textum critice illustrandum protulissent tot Novi Test. editores lectionumque variantium collectores.

Quarto, quamquam sperare ausim, posse editionem meam caeterarum omnium vices, quodammodo explere, neutiquam tamen anteriores editiones criticas antiquare aut e manibus studiosorum extorquere volui. Has cum nostra comparare utique debent, qui craseos studio toti se dedunt, aut genuinam loci cuiusdam lectionem curiose ita investigare institunt, ut nihil negligant eorum, d. s. quae

*) Ut lectores omnium siglarum, numerorum et scribendi compendiorum in hac editione adhibitorum vim et significationem facile ac cito, quoties opus erit, invenire possint, eorum catalogum, iusto ordine dispositum, addita animaeque perspicua explicatione, infra exhibebo.

quae viri docti ad talis loci textum sive vindicandum sive emendandum umquam protulerint. Suppeditant illae editiones ac collectiones cum plures variantes lectiones, consulto a me omissas, tum testium summam a me laudatorum singula nomina, tum etiam varias editorum de rebus ad crisin pertinentibus animadversiones et disputationes.

Tandem *quinto*, ne quis consilium meum in adornanda lectionum variantium sylloge perperam interpretetur, repetendum hic esse cenleo, quod in prima jam editione professus sum, nimirum minus me sollicitum fuisse de augenda et emendis purganda lectionum ab aliis collectarum farragine, quam de rite adhibendis hisce collectionibus. Nemo quidem, qui meam syllogen cum aliorum collectionibus comparare voluerit, inficias ibit, haud paucis in locis superatam a me esse superiorum collectorum diligentiam, ac in altera praesertim hac editione permulta a me esse addita ab aliis omissa, et correctata ab illis minus recte prolata. Sed nunquam promisi neque nunc promitto, collectionum istarum omnes sarcire defectus. Augmenta quae dedi, ultro dedi, nec plura dare spondideram. Impudentis autem est, alia aut maiora a te exigere, quam tu, rationibus tuis subductis, praestare te velle professus es. At fuit tamen, qui, si tibi lectioniculam apud Chrysostomum vel alibi reperisset, a me haud indicatam, (sive ignorassem eam, utpote a nemine adhuc notatam, sive consulto etiam praetermissem,) non sine singularis suae diligentiae ac fidei ostentatione me, qui e Patribus textum emendare promiserim, negligentiae aut malae fidei insinulare auderet. Sed non est, cur accusationi tam ineptae ac iniquae quicquam reponam.

SECTION III

CONSPICIENDI POTIORUM OBSERVATIONUM CRITICORUM
ET REGULARUM, AD QVAS NOSTRUM DE DIS-

CREPANTIBUS LECTIONIBUS IUDICIUM

CONFORMAVIMUS.

In ponderandis lectionibus inter se discrepantibus, cum lectionis cuiusque bonitas interna, tum lectum, qui pro lectione quaque producuntur, et gravitas et consensus spectari debet.

Instita sua bonitate commendatur lectio, quae vel auctoris cogitandi sentiendique modo, stylo, seopo, caeterisque *negotiorum* sive exegeticis, ut contextui, adjunctis, oppositis etc. sive historicis omnium convenientissima, vel ita comparata est, ut ea, velut primitiva, posita, facile intelligi queat, quomodo caeterae lectiones omnes sive librorum errore, sive scribarum, grammaticorum, commentatorum aut criticorum inepta sedulitate, progenitae ex illa fuerint. Posterius genuinae lectionis criterium ut in aestimandis textus Novi Test. lectionibus recte applicare possimus, ante oculos ponere nobis debemus,

mus, cum causas, quibus librarii quilibet in transcribendis exemplaribus quibuscunque in errores abripi poterant, tum scopulos, quibus ii prae aliis librarii facile adhaerescabant, qui librorum Novi Test. apographis conficiendis operam dabant, tum in primis etiam, ingens discrimen, quo Evangelistarum Apostolorumque stylus ab optimorum auctorum graecorum scribendi genere distat. Haec qui sedulo expendere voluerit, deprehendet, ex lege critica, quae lectionem caeteris praeferre jubet, e qua caeterarum ortus facillime explicetur, sequentes regulas derivari posse:

1) Brevior lectio, nisi testimonium vetustorum et gravium auctoritate penitus destituatur, praefenda est verbosiori. Librarii enim multo promiores ad addendum fuerunt, quam ad omittendum. Consulto vix unquam praetermiserunt quicquam, addiderunt quamplurima; casu vero nonnulla quidem exciderunt, sed haud pauca etiam oculorum, aurium, memoriae, phantasiae ac iudicii errore a scribis admissa, adjecta sunt textui. In primis vero brevior lectio, etiamsi testimonium auctoritate inferior sit altera, praefenda est, a) si simul durior, obscurior, ambigua, elliptica, hebraizans aut solloeca est, b) si eadem res variis phrasibus in diversis codicibus expressa legitur, c) si vocabulorum ordo inconstans est et instabilis, d) in pericoparum initio, e) si plenior lectio glossam seu interpretationem capit, vel parallelis locis ad verbum consonat, vel e lectionariis immigrasse videtur. Contra vero plenior lectionem breviori, (nisi hanc multi ac insignes tueantur testes,) anteponimus, a) si omissioni occasionem praebere potuit *οπαρολειπτον*, β) si id, quod omisum est, librarius videri potuit obscurum, durum, superfluum, insolens, paradoxum, pias aures offendens, erroneum, aut locis parallelis repugnans, γ) si ea quae absunt, salvo sensu

sensu salvaque verborum structura abesse poterant, e quo genere sunt propositiones, quas vocant, incidentes; praesertim breviores, et alia, quorum defectum librarius, relegens quae scripserat, haud facile animadvertibat, d) si brevior lectio ingenio, stylo aut scopo auctoris minus conveniens est, e) si sensu prorsus caret, c) si e locis parallelis aut e lectionariis eam irrepsisse probabile est.

2) Difficilior et obscurior lectio anteponenda est *) ei, in qua omnia tam plana sunt et extricata, ut librarius quisque facile intelligere ea potuerit. Obscuritate vero et difficultate sua eae potissimum indoctos librarios vexarunt lectiones, a) quarum sensus absque penitior graecismi, hebraismi, historiae, archaeologiae etc. cognitione perspicere non facile poterat, b) quibus admissis vel sententia, varii generis difficultatibus obstructa, verbis inesse, vel aptus membrorum orationis nexus dissolvi, vel argumentorum ab auctore ad confirmandam suam thesin prolatorum nervus incidi videbatur.

3) Durior lectio praeferatur ei, qua posita, oratio suaviter leniterque fluit. Durior autem est lectio elliptica, hebraizans, soloeca, a loquendi usu graecis consuetudo abhorrens, aut verborum sonus aures offendens.

4) La-
*) Opus non erit, ut saepe saepius repetamus, lectiones, quas in se spectatas potiores esse iudicamus, tum domum caeteris esse praeferendas, si nonnullorum saltem testium verustorum suffragiis commendentur. Quae enim nullo teste idoneo, sed recentibus tantum et diobolaribus nituntur, in censum non veniunt. Quo vero pluribus lectio quaeque nixet internis praestantiae indiciiis, eo paucioribus ad eam vindicandam opus est testibus. Usu igitur venire potest, ut tot tamque manifestis suae bonitatis criteriis lectio aliqua praefulgeat, ut duobus testibus, dummodo ad diversas classes et familias pertineant, homo unico, satis sit suffulta.

4) Insolentior lectio potior est ea, quae in insoliti continetur. Vocabula ergo rariora, aut hac saltem significatione, quae eo de quo quaeritur loco admitterenda esset, rarius usurpata, phrasaeque ac verborum constructiones nisi minus tuitae, praeferrantur vulgarioribus. Pro exquisitioribus enim librarii usitationi cupide arripere, si illorum locum glossata ac interpretamenta (praesertim, si margo aut loci paralleli talia suppeditarent) substituere soliti sunt.

5) Locutiones minus emphaticae, nisi contextus et auctoris scopus emphasin postulent, propius ad genuinam scripturam accedunt, quam discrepantes ab ipsis lectiones, quibus major vis inest aut inesse videtur. Erudituli enim librarii, ut commentatores, emphases amabant ac captabant.

6) Lectio, prae aliis sensum pietati (praesertim monasticae) alendae aptum fundens, suspecta est.

7) Praeferatur aliis lectio, cui sensus subest apparenter quidem falsus, qui vero re penitus examinata verus esse deprehenditur.

8) Inter plures utriusque loci lectiones ea pro suspecta merito habetur, quae orthodoxorum dogmatibus manifeste prae caeteris favet. Cum enim codices hodie superstiti plerique, ne dicam omnes, exarati sint a monachis aliisque hominibus catholicorum partibus addictis, credibile non est, hos lectionem in codice, quam quisque transcriberet, obviam neglexisse ullam, quae catholicorum dogma

aliquod

9) Librarios cum dicimus, et hic et alibi criticos simul ac codicum possessores intelligi volumus, qui in suis libris, e quibus nunc deinceps excerpti sunt, vel ipsum textum immutarent, vel marginibus suis qualescunque suas animi adnotationes et emendationes adhiberent.

aliquod inuolenter confirmari aut haeresis fortiter jugulari posse videatur. Scimus enim, lectiones quascunque, etiam manifesto falsas, dummodo orthodoxorum placitis patrocinarentur, inde a tertii saeculi initiis mordicus defendas seduloque propagatas, caeteras autem ejusdem loci lectiones, quae dogmati ecclesiastico nil praesidii afferrent, haereticorum perfidiae attributas temere fuisse.

9) Cum scribae proclives sint ad iterandas alieno loco vocabulorum et sententiarum terminationes easdem, quas modo scripserant aut mox scribendas esse, praecurrentibus calami oculis, praeviderent, lectiones ex ejusmodi rhythmica fallacia facillime explicandae, nullius sunt pretii.

10) Hisce ad peccandum illecebris similes sunt aliae. Librarii, qui sententiam, antequam scribere eam inciperent, totam jam perlegissent, vel dum scriberent fugitive oculo exemplum sibi propositum inspicerent, saepe ex antecedentibus vel consequentibus litteram, syllabam aut vocabulum perperam arripuerunt, novasque sibi lectiones praestulerunt. Si v. c. duo vocabula vicina ab eadem syllaba vel littera inciperent, accidit haud raro, ut vel prius illud omitteretur, vel posteriori temere tribueretur, quod priori esset peculiare. Ejusmodi hallucinationes vix vitabit, qui libello paulo verbosiori excubendo operam dat, nisi toto animum in hoc negotium incumbat, id quod pauci librarii fecisse videntur. Lectiones ergo, quae ex hoc errorum fonte promanarunt, quantumvis vetustae ac consequenter in complures libros transfusae sint, recte rejiciuntur, praesertim si codices caeteroqui cognati ab hujus labis contagio puri deprehendantur.

11) E pluribus ejusdem loci lectionibus ea praestat, quae velut media inter caeteras interjacet, hoc est ea, quae reliquarum omnium quasi summa ita

ita continet, ut hac tanquam primitiva admissa, facile appareat, quam ratione, seu potius quanam erroris genere, ex ipsa caeterae omnes propullularint.

12) Repudiantur lectiones glossam seu interpretamentum redolentes, cujus generis interpolationes nullo negotio emunctioris naris criticus subolfaciet.

13) Rejiciendas esse lectiones, e Patrum commentariis aut scholiis vetustis in textum invectas, magno consensu critici docent. Sed habet hoc praeceptum cautiones nonnullas, ad quas non satis attenti fuere, qui interpolationes tantum non omnes ex hoc potissimum fonte derivari debere pronuntiant, et non solum in codices graecos, etiam vetustissimos, nominatim in nostros ABCDL, verum in veterem quoque versionem latinam innumeras quavis pagina corruptiones e Patribus et scholiis graecis illatas esse contendunt. Equidem de universa hac causa quid sentiam, paucis exponam. a) Nullum codicem, quantumvis vetustum, ab interpretamentis et glossematibus immunem esse, largior. b) Fateor etiam, (quod dudum Millius aliique critici perspexerunt,) haud paucas hujus generis corruptiones e Patrum commentariis et catenis, codicum multorum margini adscriptis, fluxisse. c) Ejusmodi naevis juniores potissimum codices depravatos esse autumo; antiquissimos vero e Chrysostomo aut scholiis hodie supersitibus corruptos esse, negare licebit, donec (quod nemo adhuc praestitit,) invictis argumentis et exemplis sat multis nullamque exceptionem admittentibus contrarium probetur. Nam primo, non latent fontes alii, unde in antiquissimos illos corruptio manarit, nec ad declarandam horum librorum indolem hypothesis illa opus est. Deinde antiquissimi illi codices in his ipsis locis ubi e Patribus corrupti esse per-

perhibentur, plerumque consentientes sibi habent
versiones vetustissimas, copticam, sahidicam, ae-
thiopicam, armeniam, italicam, aliasque, quas omnes
similiter e graecorum commentariis catenis et scho-
liis interpolatas esse, nemo demonstrare poterit.
Recentior quidem vulgata, quippe quae multis in
locis ad juniores codices graecos refecta est, (quod
syriacae etiam accidisse arbitror,) nonnulla fortasse
e Patrum graecorum interpretamentis imbibit: sed
prisca illa latina translatio, qua Tertullianus, Cy-
prius, Irenaei interpres, Lucifer, et alii tertio
et quarto saeculo florentes Patres latini uti sunt,
cujus fragmenta pretiosissima in codicibus extant
vercellensi, veronensi, colbertino, cantabrigiensi
etc. haec igitur vetus translatio latina, quamvis
multifariam corrupta, ab hoc tamen corruptionis
genere satis pura videtur, nec quisquam manifesta
talis depravationis documenta protulit. Denique
veteres illi libri carent luculentissimis interpreta-
mentis, quae Patrum commentaria et scholia, ad lo-
cos quam maxime difficiles utcumque illustrandos,
larga manu offerunt. Quis vero sibi persuadeat,
librarios interpretamentis nullius momenti, quae
vix ullam lectori praestare possent utilitatem, tex-
tum interpolasse, neglectis aliis, notatu longe
dignioribus, quibus revera nonnihil lucis potuisset
obscuris locis afferri? Eandem hanc ob causam,
d) nec ex Origenis commentariis, quae quidem
novimus, vetustos illos codices corruptos esse arbi-
tror; quamvis infitias ire nolim, ex hujus viri
marginibus olim allitae fuisse videntur, antiquissimis
jam temporibus in textum passim quaedam irrepsisse.
e) Codicum graecorum scholiis instructorum tex-
tum ex his ipsis scholiis hic ibi vitiatum esse, lar-
gior. Librarius paullo negligentior, qui textum
et scholia simul ante oculos posita habebat, et mox
illum

illum mox haec inspiciebat, facillime decipi potuit, ut lectionem scholiorum textui admisceret. Raro enim deliberato consilio hunc ex illis interpolatum fuisse censeo. Sed utut hoc est, manifestos hujus generis errores frustra in vetustissimis nostris codicibus aut in versionibus veteribus quaeres. f) Fa-
 teor, codices scholiis instructos saepe concinere inter se, eosdemque etiam consonare interdum cum vetustissimis nostris. Sed neutrius consensus causa posita est in consilio interpolatorum, qui simili ratione e scholiis omnes istos libros corruerint. Quod primo attinet ad codicum scholiis instructorum concentum inter se, tantus neutiquam is est, ut in omnibus textus lectionibus conveniant. Codices qui eadem scholia adiecta habent, aut quibus idem live Chrysostomi live Theophylacti live Euthymii commentarius adjunctus est, haud raro discrepantes repraesentant textus lectiones. Lubens vero concedo, ad eandem omnino familiam hos libros pertinere. Quin codices fere omnes, quorum textui catenae seu scholia, tametsi inter se diversa, circumfusa sunt, satis propinqua cognatione sese attingunt, textumque exhibent, non plane quidem eundem, sed valde tamen similem et a librorum gregariorum juniorum textu multis locis dissidentem. Hujus vero rei ratio non est e longinquo petenda. Constat enim, scholiastas et catenarum auctores posteriores fere semper fundamenti loco posuisse vetustiores hujusmodi compilationes, hisque novas suas superstruxisse. Hinc factum est, ut etundem etiam textum plerumque retinerent, qui anteriores scholiastae sua scholia accommodassent; unde porro intelligitur, quid sit, quod codices scholiis exornati, multas lectiones servarint vetustas et bonas, quae ex aliis ejusdem aevi codicibus jam evanuiscent. Quamquam igitur vitiiis nonnullis laborant, huic familiae fere propriis, ad quae, ut fit,

fit, nova etiam errata, librariorum sive incuria
 sive temeritate accesserunt, neutiquam tamen hi
 libri, quorum menda criticus facile tollet, spernen-
 di, sed potius gregariis aliis anteponendi sunt.
 Quod vero attinet ad codicum scholiorum instructorum
 cum vetustissimis nostris codicibus ac versionibus
 consensum, qui tamen non in universa textus con-
 formatione, sed in singulis tantum locis conspicuus
 est, huius concentus ratio ex iis, quae modo dixi-
 mus, manifesta jam est. Codices enim, in quibus
 lectiones haud paucae supersunt vetustae, cum aliis
 vetustis testibus in multis non consentire non pos-
 sunt. Errant igitur, qui e codicis v. c. cantabrigiensis cum scholiorum codicibus consensu cogi
 posse putant, cantabrigiensem e scholiis esse inter-
 polatum. Qui sic statuunt, docere deberent, le-
 ctiones utrisque communes non alibi quam in scho-
 liis oriri, nec aliunde quam ex hisce scholiis in
 cantabrigiensem immigrare potuisse. Quod donec
 iustis argumentis evincetur, sententiam istam contra-
 riam tueri me non pudet, scilicet, huius generis
 lectiones e libris vetustis, et ex parte similibus can-
 tabrigiensi, scholiorum auctoribus innotuisse. Cae-
 terum, si vel maxime exemplis idoneis, quod vix
 putem, effici posset, admixtas esse vetustissimis no-
 stris codicibus lectiones nonnullas, e scholiis Pa-
 trumve commentariis invectas, parum novi subsi-
 dii ad discernendas genuinas lectiones inde esset ex-
 spectandum. Pleraque enim, quae e scholiis in
 istos libros irrepsisse perhibentur, sic comparata
 sunt, ut critico perito fraudi esse vix possint. At-
 que, ut dicam quod res est, qui tot lectiones e
 scholiis in textum invectas esse clamitant, non id
 praecipue agunt, ut sacro textui (cui periculum
 imminet nullum,) opem ferant, caveantque, ne
 altiusmodi interpretamentis (facile dignoscendis)
 vitietur; sed multo magis hoc, ut vetustissimorum

et praestantissimorum codicum auctoritatem labefactent, gregariosque libros extollant.

14) Respuimus lectiones ortas primum in lectionariis, quae saepissime in anagnosmatum initiis, ac interdum in clausulis etiam atque in medio contextu claritatis causa addunt, quod ex orationis serie supplendum esset, resecantque vel immutant, quod, se junctum ab antecedentibus aut consequentibus, vix satis recte intelligi posse videretur. Verum in applicando hoc canone iisdem fere cautionibus opus est, quae in iudicandis lectionibus e scholiis enatis locum habent. Nam non omnes lectiones discrepantes in lectionariis obviae ex ecclesiastico anagnosmatum usu prognatae sunt, sed multae ex antiquioribus codicibus, integrum contextum exhibentibus, in lectionaria transierunt; neque codices vetustissimi, sicubi lectionariis consonant, propter solum hunc consensum pro interpolatis haberi debent; sed loco quoque investigandum est, utrum causae adsint probabiles, ob quas lectio aliqua primitus in anagnosmate orta esse statuatur, an vero jure aequo attribui possit librorum integros codices exarantium ingenio. Quae enim in anagnosmatis initio erant necessario supplenda, eadem, utpote perspicuitati intervientia, antiquioribus jam librariis in mentem venire, et ab his textui continuo inseri potuerant, praesertim, si ab iis verbis, quibus anagnosma incipit, novum quoque *κεφάλαιον* seu nova pericopa inchoaret.

15) Damandae sunt lectiones, e latina versione in graecos libros iniectae. Hac regula certissima, ac verissima, cujus vero rarissimus usus est in aestimandis graecorum codicum lectionibus, pessime olim abusi sunt viri docti ad elevandam fidem non solum codicum graecolatinorum, sed multorum etiam aliorum, et vetustate et praestantia maxime insignium librorum. Quotiescunque enim

lectio-

lectionem a gregariorum librorum lectione discre-
panter in codice aliquo graeco reperissent, quae
cum latina versione consonaret, latinizare codicem
illum aiebant. Sed consensus solus, nili alia acce-
dant indicia, nequaquam arguit interpolationem e
latina versione factam. Verum nolo hic repetere,
quae Semlerus, Woidius et Michaelis ad iniquas
illas suspiciones amoliendas monuerunt, aut quae
ipse alibi (Symbol. critic. tom. 1. p. 110.) hinc de re
disputavi. Jam enim satis, pro nostra brevitate
nostroque consilio, illustratis iis, e quibus lectio
in se spectata bona esse noscitur, progredi jam me
oportet ad declarandum id, quo *testimiorum* aucto-
ritas potissimum nititur. Est autem fides testibus
habenda, si sint non solum idonei et graves, verum
etiam inter se consentientes.

Gravitas testium judicatur partim ex eorum ae-
tate, partim ex aliis rebus, quae fidem et auctori-
tatem ipsis conciliare possunt. *Aetas* testium non
unice nec praecipue judicanda est e membranarum
vetustate; potuit enim seculo v. c. decimo quarto e
codice longe antiquissimo apographum fieri, quod
exemplar suum exactissime repraesentaret; sed con-
tra etiam quinto jam seculo, quo e codicibus hodie
superstitibus vix unus aut alter referri poterit,
praeter textum priscum et genuinum extitit alius,
in quo lectiones haud paucae juniores in primitiva-
rum locum irreperant. Itaque textus ipsius potius
quam librarii aetas indaganda est. Haec vero judi-
catur e crebro consensu cum aliis testibus, (in pri-
mis cum versionibus et Patribus,) de quorum aetate
nobis constat, et e copia talium lectionum, quae,
velut nummi veteres, quadam quasi aeragine ae-
tatem suam peritis arbitris produnt. Tenendum
tamen est, dari codices, quorum textus e vetustis
et recentioribus lectionibus ita confusus est, ut
mox hae mox illae praevaleant, Quod ubi usu vex-

nit, cautione opus est, ne e paucis lectionibus, sive fortuito sive consulto decerptis, de totius textus veritate iudicium feratur. Quod porro attinet ad eas res, quae testibus majorem offerant auctoritatem, referimus huc frequentem cum aliis probatae fidei testibus consensum, et lectionum nativa sua bonitate commendabilem copiam. Sed posterius hoc non ita est accipiendum, ac si codex, certo quodam vitiis genere passim commaculatus, nullus plane sit auctoritatis. Potuit enim textus, caeteroque praestantissimus et antiquissimus, in locis singulis e lectionariis, immo etiam e latina versione, interpolari; neque tamen eam ob causam oppido spernere eum licet totumve abjicere. Hujusmodi codex nihil valet in collectionum genere, quod interpolationis suspicio attingit; in caeteris ingens habere potest pondus. Quin permultis varii generis vitiis admodum inquinati libri, dummodo basis textus, quem interpolatores depravarunt, antiqua fuerit et bona, lectionibus egregiis et in perpaucis codicibus obviis interdum abundant. Talis codex per se quidem et solus exiguae aut dubiae saltem est auctoritatis; at tamen, si lectio insigniter sit bona, et aliorum testimonii antiquorum et gravium, quatinus paucorum, suffragia accedant, consentiens illius codicis testimonium pro nullo haberi nequaquam debet. Monuerunt praeterea critici, magni prae aliis momenti in judicandis lectionibus esse codices, a librario perito et docto e bono atque vetusto exemplari fideliter curate ac diligenter transcriptos. Sed praecceptum hoc non sine multiplici cautione ad usum potest transferri. Nam primo, e quonam codice alius transcriptus sit, rarissime aliunde scimus, quam ex indole apographi. Deinde vetusto librarius uti potuit exemplari, et tamen corrupto. Praeterea fides librarii, si quidem de ea satis nobis constet, summam omnino meretur laudem: verum
codex,

codex, utut fidelissime, sed a recenti aut corrupto exemplari descriptus, nullius est pretii; e contrario autem liber exaratus a scriba, luxurianti ingenio, suo singulis in locis nimium indulgento, textumque pro arbitrio mutante, auctoritatem habet non plane nullam. Nam huiusmodi locos, ab audaculo librario corruptos, facile dignosces, si alios testes, praesertim antiquiores, in auxilium advoces, atque lectiones illi codici peculiares a reliquis, quae pluribus communes sunt, sejungas. Qui magni omnino fieri debet talis codex, si ex certis indiciis colligi queat, textum, in quem temerarius librarius grassatus est, promanasse ex admodum vetusto, et bono exemplari. Tandem neq. ii codices indiscriminatim, caeteris praefereendi sunt, qui a librario docto ac perito, orthographiae v. c. regulas bene callente et graviora ~~propequara~~ sedulo cavente, exarati, deprehenduntur. Doctus enim librarius novos quidem errores non facile admittet; verum alium textum reddere non potest, quam in exemplari suo invenit, sive bonum, sive etiam depravatum. Quae cum ita sint, critici codicibus accurate scriptis primas partes deferentes, caeterosque libros variis librorum sphaematibus deturpatores aspernantes, aequae a vero deflectunt, ac editionum Elsevirianarum admiratores, qui, puerili errore, bonum textum esse autumant, in quo excudendo typothetam nunquam aut raro lapsum esse acceperant. Conferant quaeſo textum Apocalypſeos ex editione Elseviriſiana cum textu huius libri Complutensi, operarum oscitantia passim deformato, et discant, quantum intersit inter ~~avriygaQov~~ curate descriptum, et textum bonarum lectionum copia commendabilem. Nos quidem in ea haeresi nos esse profiteamur, quae nulli libro aut librorum generi soli confidit, sed gennini textus particulas,

ubique, critica arte faciem praefereute, detegantur, ultra amplectitur. Superest, ut de testimonio *consensu* iudicando nonnulla moneamus. Solent enim multi consensum confunderet cum numero eorum, qui eandem lectionem exhibent. Atqui consensus, auctoritatem testimonii concilians, is demum reputari debet, si amice inter se conspirant, qui vere pro diversis haberi possunt. Sin vero eundem testem, licet habitu paulum mutato, centies in scenam producamus, isque eadem semper repetat, audimus quidem testem sibi constantem, sed de consensu testimonii minime gloriari poterimus. Atque eadem est testimonii ratio, quibus in re critica utimur. Ultra centum extant Evangeliorum codices graeci, ex uno eodemque communi fonte derivati, eamque ob causam, (si graphica vitia, omissiones propter homoeoteleuton, glossata e margine arrepta, et vocabulorum synonymorum permutationes excipias,) in omnibus paene syllabis convenientes. Horum unus generis codicum, quamlibet multi, saepe aberrant. Non qualiscunque species codicum antiquorum, honorum, multorum, in censum venit: valet vero diversitas testimonii, qui a fonte, a prima manu, quam proxime absumunt, et inter se quam longissime distant, adeoque suo consensu generatam lectionem ostendunt. Bengelius *Ap. parat. tom. I. §. 32. obs. 31.* A. insequitur. Caterva codicum, qui ceterioribus seculis Constantino- poli ac in illa vicinia scripti sunt, minus valet, etiam si in omnem Europam et ultra fuerint disseminati. Totum genus documentorum, ex quibus variae lectiones colliguntur et deciduntur, in quas quasi nationes distrahiuntur, Asiaticam et Africanam. Nisi tam pauca essent exempla, graeca vetusta ex Africa, quorum excellentiam vulgus Asiaticum solo numero longe vincit, aliquanto plus mihi. Quicquid codicum plurimae. Bengelius *ibid. P. IV. non.*

Horum consonantiam qui pro consensu tot testium venditaret, is sexcentos etiam vulgatae versionis codices, velut totidem testes, lectionem aliquam confirmantes, enumerare posset. Uti autem haec versio pro unico tantum teste habetur, singula vero ejusdem exemplaria eo duntaxat consilio excutuntur, ut ad eruendam primitivam hujus translationis lectionem aditus pateat: ita de graecis quoque codicibus, propioris cognationis vinculo inter se conjunctis, idem valet. Itaque omnes, quorum testimonio in crisi textus sacri utimur, in classes suas rite dispesci debent. In classibus autem discriminandis ac ordinandis, ratio potissimum habenda est variarum sacri textus recensionum.

Plures antiquitus exstitisse et adhuc in codicibus versionibus et patrum allegationibus superesse textus Novi Test. *recensiones*, mirum videbitur nemini, qui non ignorat, in permultis auctorum etiam profanorum cum graecorum tum latinorum libris, et manuscriptis et editis, idem a doctissimis criticis datum observatum, immo eodem, quo nos utimur, vocabulo indicatum esse. Tirones, discere cupientes, quid intersit inter plures ejusdem libri recensiones, rogamus, ut editionem Novi Testamenti Erasmicam primam conferant cum Complutensi, aut, si nimis hoc molestum videatur, exemplumve postuletur hebetioribus etiam oculis satis conspiciuum, comparent Apocalypseos editionem Bengelianam cum Elsevirianam sive Curcellaeana aut Masfrichtiana. Qui tres quatuorve ejusdem libri recensiones, inter se mox concinentes mox dissidentes, desiderat, evolvat versionis Veteris Test. septuagintaviralis editiones Complutensem, Aldinam, Romanam et Grabianam, aut, si hae praesto non sint, adeat *Hornemanni specimen secundum exercitationum criticarum in versionem LXX interpretum, Havniae, 1776.* ubi syllogen lectionum variantium ex istis editis quibus,

synoptica tabula exhibitam, inveniet. Origene-
 siarum textus Novi Test. recensionum, deficienti-
 bus documentis satis vetustis ac testimoniis, histo-
 rico declarari nequit, nec huius loci est, conjectu-
 ris defectum illum sarcire. Extitisse autem in eun-
 tate tertio seculo duas iam recensiones, in colla-
 tione locorum Novi Test. ab Origene graeca lauda-
 torum cum allegationibus Tertullianis et Cypria-
 nicis manifestum sit. Hae enim graecum textum
 ponunt, toto suo habitu univ[er]soque colore diver-
 sum ab eo, quem Origenes, et ante hunc iam Cle-
 mens alexandrinus, usurpavit. Ille textus cum
 codicibus graecolatiniis, versionis latinae antehiero-
 nymianae libris et (in Evangelio Matthaei) vaticano
 B antiquissimo, nec non codicibus n. 13. 69. 118.
 124. 131. 157. ac versionibus sahidica et syra hieroso-
 lymitana, h[ic] cum Evangeliorum codicibus GL 33.
 102. 106 et (in postremis Matthaei capitibus, Mar-
 co, Luca et Joanne) vaticano B, versionibus copti-
 ca, (memphitica puta,) aethiopica, armenica, syra
 philoxeniana, et allegationibus Eusebii, Athanasii,
 Cyrilli alex. Isidori pelus. aliorumque continere
 solet. Posterio[re]m hunc textum, quem post Cle-
 mentem et Origenem Alexandrini ac Aegyptii pa-
 tissimum adhibuerunt ac disseminarunt, non in-
 commode alexandrinum dixeris. Alter, inde a Ter-
 tulliani tempore ab Afris, Italis, Gallis aliisque
 occidentalibus usurpatus, haud inepte occidentalis
 nomine insigniri poterit, quamquam intra fines
 imperii occidentalis nequitiam se continuerit, uti
 e syrae hierosolymitanae ac sahidicae versionis con-
 sentia, quamquam non perpetuo at frequente ta-
 men, liquido apparet. Ab utraque hac recen-
 sione antiquissima in Evangeliiis, de quibus solis
 hic loquor, differt textus codicis A, mox cum
 alexandrinis, mox cum occidentalibus, mox
 cum utrisque simul contentiens, sed perlaepe
 etiam

etiam ab utrisque dissonans, et paullo propius ad
textum nostrum vulgarem accedens. Huic codici
cognati sunt codices EFGHS, sed compluribus le-
ctionibus junioribus deformati, et vulgari textui
multo quam A propinquiores sunt. Hi omnes
(AEFGHS) in Evangeliiis cum iis fere Patribus
(quantum ex imperfectis horum collationibus colli-
gere licet,) consentire videntur, qui seculo quarto
exunte quintoque ac sexto in Graecia, Asia minore
et provinciis vicinis florere, fuitque haec recensio,
quam *constantinopolitanam* hinc nominare licebit, in
patriarchatu constantinopolitano potissimum pro-
pagata ac per librariorum innumeros deinceps longe
lateque disseminata, et in slavonicam etiam versio-
nem (cujus tamen codices ipsi inter se haud raro
dissentiant) transfusa. Nulli harum recensionum
syriacae versio, prout quidem typis excusa est, simi-
lis, verum nec ulli proffus dissimilis est. In multis
concinis cum alexandrina recensione, in pluribus
cum occidentali, in nonnullis etiam cum constanti-
nopolitana, ita tamen, ut quae in hanc posteriori-
bus demum seculis inducta sunt, pleraque repudiet.
Diversis ergo temporibus ad graecos codices plane
diversos iterum iterumque recognita esse videtur. *)
Syriacae versioni *Chrysostomi* Evangeliorum textus eo
haud est absimilis, quod hic quoque e diversis re-
censionibus aliquid traxit. Nonnulla admisit ex oc-
cidentalibus, plura ex alexandrina, pluri-
ma e constantinopolitana, sed antiquiore illa et se-
nioribus
*) Illustrari hoc potest codicum nonnullorum latinorum
exemplo, qui praeter quidem versionem hanc occidenta-
lem recensionem accomodatam, repraesentant, sed pas-
sim ad juniores libros graecos relictam. Ex hoc genere
est brixianus codex latinus, qui non raro a graecolatiniis
et vetustioribus latinis omnibus solus discedit, et in grae-
corum partes transit.

rioribus interpolationibus nondum deformata; cuius commixtionis rationem in eo praecipue positam fuisse suspicor, quod Chrysostomus complures consuluerit aut, si mavis, compilaverit anteriorum interpretum commentarios, non uni eidenque, sed variis et inter se discrepantibus textibus adaptatos. Caeterum nemini harum rerum perito negotium facillere poterunt lectiones in textu et interpretatione Chrysostomi obviae, quae e negligentia huius viri aut e consuetudine ipsius, textum paullo liberius excitandi sensumque utcumque suis verbis exprimendi, enatae sunt. — Praeter codices quam ex illis, recensitionibus vetustis exhibentes, extant nonnulli, quorum textus e duarum triumve recensitionum lectionibus conflatus est; e quo genere sunt fragmenta codicum PQT, mox cum alexandrinis mox cum occidentalibus consonantium. Ad hanc classem possent etiam referri forsitan, quos supra vel alexandrinis vel occidentalibus, a parte potiori, accensuimus, codices 1. 13. 33. 69. 106. 118. 124. 131. 157. cum versionibus aethiopica, armenica, sahidica, syra hierosolymitana, et philoxenianae margine. In his enim omnibus alexandrinae lectiones admixtae sunt occidentalibus, et vicissim. Sunt vero etiam codices nonnulli, in quibus constantinopolitanae quidem lectiones, si universam textus conformationem spectes, regnant, adpersis tamen pluribus paucioribusve lectionibus sive alexandrinis sive occidentalibus, quo pertinent codices, e gregariorum numero eximendi, licet non eadem omnes auctoritate pollentes; KM. 10. 11. 17. 22. 28. 36. 40. 57. 61. 63. 64. 72. 91. 108. 127. 142. 209. 229. 235. et Evangelistaria 18. 19. 24. 36.

Ut autem ista, quae de diversarum recensitionum discrimine diximus, ad aestimandas lectiones vel uni recensitioni proprias vel pluribus communes tutius transferantur, haud inutile videtur de nonnullis,

nullis, quae ad istam causam pertinent, Lectorem monere.

n) Criticus assidua observatione cognitum perspectumque habere debet, quibus verbis recensio quaeque caeteris sive praestet sive deterior sit. Occidentalis v. c. servare solet lectiones genuinas duriores, a graecae linguae ratione abhorrentes, hebraizantes, soloecas, cacophonas, quippe quae omnes minus offenderent lectores occidentales; alexandrina vero recensio, quaecunque graecis auribus molesta esse possent, evitare ac immutare studet. Occidentalis recensio interpretamentis, periphrasibus, additamentis undecunque conquisitis, et vocabulorum sententiarumque transpositionibus sensum clariorem minusque impeditum reddere conatur; alexandrina vero phrasas ac vocabula potius quam sensum illustrare annititur. Occidentalis recensio lectiones quidem amat pleniores et verbosiores, itemque supplementa e locis parallelis petita; verum omittit etiam interdum, quae sententiam obscuram reddere, aut contextui aliisve locis repugnare videntur; in quibus omnibus cassior esse solet alexandrina. Verbo, grammaticum egit alexandrinus censor, interpretem occidentalis. Interpretis autem provinciam hic saepe satis infeliciter administravit, et multo quam fas erat licentius textum tractavit; at sagacitatis tamen laude frustrandus non est. Haud raro enim v. c. in resurrectionis Domini historia difficultates et *Evangelio Caveas* subolfecit, quas commentatores plerique, latentem sub herba anguem non animadvertentes, sicco pede transverunt, nostra vero aetas demum curatius expendit. — In his quae modo attigimus omnibus, constantinopolitana recensio cum alexandrina facere solet, eo tantum ab hac diversa, quod graecis in studiosior adhuc est, plures in textum glossas admittit, et lectiones passim admiscet vel occidentales ab

ab alexandrinis dissonantes, ut vob constat ex alexandrinis et occidentalibus. Hujus generis observationes in promptu habere debet, qui testium pro lectione quaque allatorum auctoritatem dijudicare cupit. Pro diversis enim lectionum generibus diversum est recensiois cuiusque momentum. In alio genere occidentalis recensio, in alio alexandrina plus ponderis habet. Nulla recensio in codice ullo jam superstita reperitur intaminata, qualis primitus fuerat. Eo temporis intervallo, quod inter recensiois origines et codicum hodie extantium natales intercessit, singuli codices recensiois omnium multifariam fuere corrupti. Quilibet librarius in apographo suo exarando sphalmata quaedam commisit; irrepserunt e margine vel aliunde nova interpretamenta, glossae, additamenta; negligens et festinans scriba nonnulla passim omisit; alterius recensiois lectiones illatae sunt in alterius familiae libros, etc. Itaque quinto et sexto seculo codices recensiois v. e. alexandrinae non poterant non differre multis locis a textu alexandrino primaevo, qualis tertio seculo ineunte fuerat. Cum vero huiusmodi corruptiones neutiquam codices ejusdem recensiois omnes invaserint, sed singulos tantum deformarint, patet non solum, absconam esse eorum rationem, qui vitia in uno codice reperta recensioi cuidam universe attribuunt, sed intelligatur etiam, c) permagni momenti esse, ut nativa recensiois cuiusque lectio indagetur. Comparandi scilicet sunt codices, Patres et versiones omnes eandem recensioem exhibentes, et e lectionibus in ipsis obviis seligenda est ea, quam et vetustiores testes et interna bonitatis indicia prae reliquis commendant. Alexandrinae quidem recensiois lectiones primitivae in Evangeliiis facili plerumque negotio eruuntur, ubi codices CL et (in Marco, Luca

ac Joanne) B consonant, praesertim si Clemens vel Origenes, cum coptica versione, alique alexandri accedant. Paulo altioris indaginis res est, nativam occidentalis recensitionis lectionem dignoscere; quoniam pauciores ex hac familia supersunt testes vetustissimi, iidemque magis corrupti. Ubi ergo occidentales inter se dissident, ex internis potissimum criteriis, quatenam e pluribus lectionibus pro nativa habenda sit, iudicari debet. Quae vero primaevalis fuisse cognoscitur in recensitione quaque, ita recensitioni huius, in generatim spectatae, tribuitur, neglectis aliis lectionibus in nonnullos codices recensitionis ejusdem in vectis. d) Antequam definiiri possit, quatenam e pluribus lectionibus genuina sit, dispiciendum est, ad quamnam recensitionem quaevis referenda sit, nec quaerimus praecipue, quot codices hodie supersistentes in lectione aliqua consentiant, sed id potissimum indagare studemus, quot recensitiones vetustae primitus lectionem illam habuerint. Quotquot enim ad eandem recensitionem pertinent testes inter se consentientes, pro unico haberi debent. Ubi igitur venire potest, ut duo tresve codices tantundem valeant, quantum alii centum. Aliae enim recensitiones vetustae in paucis duntaxat codicibus supersistentes sunt, aliae innumeros occuparunt libros manuscriptos. In occidentalibus provinciis post quartum, et in Aegypto post sextum seculum perpauci exscripti sunt codices graeci; contra vero in constantinopolitano patriarchatu monachi graeci multiplicandis Novi Test. exemplaribus ad decimum quintum usque seculum operam dederunt indefessam. e) Lectio, in qua vetustae recensitiones cunctae primitus consenserant, indubie vera est, etiamsi postea lectio alia quamplurimos invaserit codices juniores. f) Si

f) Si non in eadem lectione omnes recensiones primitus consenserunt, ea potior est lectio, quae vetustiorum suffragiis firmatur, nisi obstent, quae supra (lit. a.) de singularum recensionum ingenio monuimus.

g) E concentu recensionis alexandrinae cum occidentali firmitissime colligitur, lectionem utrique communem longe esse antiquissimam, immo, si interna fuit bonitate sua niteat, genuinam. Sin vero huiusmodi lectio internis veritatis criteriis destituta videatur, horum momentum curatius expendendum est, ut appareat, utrum eorum defectus majus habeat pondus, quam consentiens alexandrinae et occidentalis recensionis testimonium.

h) Si alexandrina recensio cum constantinopolitana concordat, occidentalis autem ab utraque dissidet, inquirendum est, utrum occidentalis lectio ex eo sit genere, in quo haec recensio saepius peccare soleat, simulque diligenter ponderanda sunt interna veri vel falsi indicia.

i) Simili ratione judicandae sunt lectiones, in quibus occidentalis recensio cum constantinopolitana contra alexandrinam conspirat.

k) Si recensio quaelibet exhibet lectionem a caeterarum recensionum lectionibus discrepantem, nequaquam major testium singulorum numerus, sed interna bonitatis criteria definiunt, quaenam caeteris praeferrenda sit lectio. Amplectimur igitur lectionem insigniter bonam, quamvis paucissimorum testium suffragiis suffultam, dummodo ostendi possit, primitivam eam esse lectionem recensionis vetustae cujuscunque, nec obftet recensionis illius singularis conditio. (lit. a.)

Expositis jam iis, ad quae criticus in judicando testium consensu attendere idcirco debet, quia testes

ites non eandem sistant sacri textus recensioem, *) tribus verbis addere liceat, animum etiam advertendum esse ad illud testium discrimen, quo alii sunt libri manuscripti, alii versionum auctores, alii Patres loca Novi Test. excitantes. Primas quidem partes deferimus codicibus manuscriptis, nec facile lectionem sola versionum et Patrum fide nitentem probamus. Attamen lectio valde bona, in compluribus versionibus et Patribus reperta, dummodo codicum nonnullorum vetustorum et insignium, quantumvis paucorum, consensu firmetur, nequaquam spernenda est, praesertim, si codices illi e diversis oriundi sint recensioibus.

Tandem commemorandum esse censeo, codices nonnullos e partibus longe dissimillimis esse conflatos. Alexandrinus v. c. codex recensioem sequitur aliam in Evangeliiis, aliam in epistolis Paulinis, aliam in Actibus Apostolorum et catholicis epistolis. Sic vaticanus etiam in priore Evangelii Matthaei parte cum occidentalibus facit, in postremis autem Matthaei capitibus, et in Marco, Luca ac Joanne cum alexandrinis concinit. Ad hujusmodi codices mixtos criticus in iudicando testium consensu probe attendere debet.

*) Nonnulla, quae paucissimis tantum attingere hoc loco potui, paullo uberius declaravi in *Dissert. de codicibus Evangeliorum Origenianis*, Halae, 1771 et in *Curis in historiam textus epistolarum Paulinarum graeci*, Jenae, 1777.

riorem marginem appellamus quicquid intertextum
quibus lineolis inter textum ipsum atque illas
notas superiores, quae lectionum varietatem cum
textibus pro lectione quadam sunt.

(4) Quicquid in locum receptae lectionis substitui-
tur, siue in ipsum textum a nobis recipiatur, siue
in margine interiori exhibetur, minoribus typis
excudatur.

SECTIO IV.

(5) Nil mutetur & conjectetur, nil sine testimonio
nempe codicum veterum, *EXCIPIT IN ADORNANDO TEXTUM*

(6) Cum lectiones receptae mutantes alias plane
pro geminis habendae, alias non plane quidem
certae, altamen receptis aut aequales aut subae-
res, alias vero minus probabiles quavis non in-
mendae, aut: diversimodis in probabilitate gradibus

Ne Lectores dubii haerent, **utrum lectio quae-**
que, in textu a me exhibita, sit vulgo recepta aut
ab hac discrepans, utque brevissima et commodissi-
ma ratione significarem, quasnam lectiones vel
geminas, vel magis minusve probabiles esse (cen-
serem, in adornanda nova textus sacri recensione
legibus me adstrinxi sequentibus:

1) **Textus receptus**, (is nempe quem vulgares edi-
tiones recentiores, Elzevirianae, Leusdemianae
et c. consequuntur, quem etiam Wettinius repetiit,) **fundamenti loco ponatur.**

2) **In hoc quicquid mutatur, religiose indicetur.**

3) **Textus receptus totus, quoad singula verba sin-**
gulasque syllabas, exhibeatur eodem caractere;
quae vero mutanda in eo videntur, aut signis,
verbis textus recepti adpictis, indicentur; aut
lectio recepta, si omnino e textu eliminanda sit,
exhibeatur in margine interiori, iisdem typis,
quibus universa textus series excusa est. (Interiorem

riorem marginem appellamus quicquid interiacet duabus lineolis inter textum ipsum atque illas notas uberiores, quae lectionum farraginem cum testibus pro lectione quaque sistunt.)

4) Quicquid in locum receptae lectionis substituitur, sive in ipsum textum a nobis recipiatur, sive in margine interiori exhibeatur, minoribus typis excudatur.

5) Nil mutetur e conjectura, nil sine testium, nempe codicum, versionum, Patrum, auctoritate.

6) Cum lectiones a receptis discrepantes aliae plane pro genuinis habendae, aliae non plane quidem certae, attamen receptis aut aequales aut suppleres, aliae vero minus probabiles quamvis non spernendae, sint: diversi hi probabilitatis gradus distincte significantur.

7) Circa ea quae omittenda et e textu ejicienda videntur, sequentia observentur.

a) Quae certissime (nostro scilicet iudicio, salvo meliori peritorum arbitrario,) spuria sunt, absque dubio resecanda, omittantur in textu atque rejiciantur in marginem interiore. In textu vero in locum eorum surrogetur signum †, idemque signum in margine interiori verbis exauctoratis praefigatur.

b) Quae probabiliter quidem, neque tamen certo, delenda sunt, retineantur in textu, praefixo signo —

[Notula ubique indicat, ad quod vocabula sese extendat vis atque significatio obeli aut asterisci aut lemnisciae, aut etiam litterulae latinae, quae ad litteram parallelam in notis allegat.]

- c) Si auctoritates, quae deleri aliquid iubent, minus sint sufficientes, verba, *forfitan* delenda, retineantur in textu, adpicta nota — ∞
- 8) Quae ad textum receptum addenda videntur, perperam in eo omissa, inferantur textui, sed typis minoribus, et praemisso signo # aut + aut +, quorum primum summum, secundum minorem, tertium infimum probabilitatis gradum innuit.
- 9) Circa eas textus sacri emendationes, quae fiunt mutando verbum aut verba quaedam in aliud aliave, sequentia observentur:
- a) Si lectio a recepta discrepans indubie (*nostro*, quod saepius dicendum est, *iudicio*), genuina sit, recipiatur in textum, sed minori caractere expressa, absque ullo signo; lectio vero hactenus recepta ablegetur in marginem interiorem, typis maioribus ibi excudenda, absque ulla nota.
 - b) Si pro defendenda lectione, sic e textu eliminata, afferri possint auctoritates quaedam speciosae, sed neutiquam sufficientes: receptae, in marginem ablegate, adpingatur nota ∞
 - c) Lectio recepta, cui alia aequiparatur, aut quae alii postponitur, quae vero pro indubie spuria haberi nequit; maneat in textu, adposito signo ∞ Interior margo caractere minori listat lectionem, quam receptae aequiparamus aut praeferimus, eadem nota ∞ si patam.
 - d) Lectio speciosa, sed minus firma et receptae inferior, exhibeatur in margine interiori, minori caractere, addito signo ∞ , quod signum etiam receptae praehgendum est in textu.

10) Notabilis interpunctionis diversitas significatur in textu nota * Vid. Matth. 3, 3. 4, 7. 24. 5, 19. —

11) Versiculi cujusque initium majuscula litera indicetur, propria autem nomina absque majuscula litera scribantur, ne commatum exordia reddantur dubia.

12) Textus excudatur continuus, nec caput quodque aut versiculus quisque a nova incipiat linea; sed notentur in ora et capitum et versiculorum numeri.

13) Ubicunque incipit major pericopa, initium fiat a nova linea.

14) Parentheses, ubi opus videtur ad tollendam ambiguitatem, indicentur signis ()

15) Ectionum ecclesiasticarum seu anagnosmatum in ecclesia graeca usurpatorum initia notentur signa [, termini seu clausulae signo]

S E C T I O V.

**PRIMUM ADVERSUS POSTERIOREM ALIAMQUE EDITIONEM PRIORIS
DIFFERAT, INDICATA.**

A) IN TEXTU:

1) Omnem dedi operam, ut textus limatior jam prodiret, quam in prior editione eum exhibuissem. Pluribus nunc subsidiis adjunctis, meliora nonnunquam dare, eaque corrigere poteram, quas antehac vel intacta reliquissim vel minus apta me delat sanare tentassim. Nonnullas lectiones, quas olim in margine interiore fuissim repositae, jam, plurium testimonii auctoritate confirmatas, in textum recepi; sed contra etiam alias, quibus in textu olim locum suum assignassem, nunc, testibus nuper productis nil novi praesidii afferentibus, in marginem amandavi. Praeterea, emendavi jam haud paucas in articulis, vocabulorum transpositionibus, et aliis hujus generis minutis, quas, utpote nimis leves, antehac neglexissim. Denique de multarum lectionum pretio paullo aliter, quam ante viginti hos annos, judicans, saepe siglis (obelo vel asterisco vel lemnisco) duplicatis notavi vocabula, quibus simplices olim apposuissim, et vicissim lectiones-
que

que antehac in ima pagina delitescerent in farragine, nunc in marginem interiorē exēxi. Fateor vero, examine iterato pauciora, quae in textu corrigenda restarent, me reperisse, quam ipse, cum ad parandam novam editionem me accingerem, existimassem; cuius rei causa posita profecto non fuit in eo, quod aspernarer meliora, quae offerrentur, sed in hoc potius, quod iam olim in constituendo textu aestimandisque lectionibus omnia, quae in utramque partem dici possent, sedulo expendissem, meumque iudicium iisdem attemperasse regulis criticis, quas veras esse hodie unanimes suavis sum. Nec testes, nuper demum e bibliothecarum latebris protracti, multa innovandi necessitatem mihi imposuerunt. Qui enim inter ipsos praestantiores sunt, v. c. BT. 124. 131. 157. 208. 229. 235. et versiones sahidica ac syriaca hierosolymitana, concinunt fere cum ACDL caeterisque, quos praecipue secutus eram; numerosa autem gregariorum librorum turba, quaevis permixtis novis advenis, e Russia, Hispania, Italia et Austria catervatim adductis, nuper adveneta sit, permovere me non debuit, ut aliquid retractarent. Supra enim professus jam sum, se perinde mihi videri, utrum huius futuris codices sexaginta an sexcenti laudentur pro lectione destituta et meliorum vetustiorumque testium suffragia, et internis veri criteriis.

In priori editione nonnunquam, ut Lectoribus iudicium quantum fieri posset, maxime liberum relinquerem, duas lectiones fere aequales simul in textu exhibui, duabus repraesentatis lineolis, quarum altera alteri erat superimposita. Cum vero hanc rationem, utpote insolitam, nonnullis displicere viderem, iam ab ea abstinendum esse putavi. Neque tamen minus liberum erit Lectoribus, sua iudicio et lectionem quae potius

ipsis videbitur, siue in textu siue in margine textet, praeferre.

3) Ne textus nimis onustus videretur siglis minus necessariis nostraeque editionis usum difficilior rem molestioremve reddentibus, eas tam in textu quam in margine interiore omisi, quas in prior editione eo consilio adhibueram, ut distinctius declararem, eodem loco diversa additamenta in diversas irrepsisse recensiones. Qui ea, quae de recensio- num discrimine supra disputavi, recte percepit, absque isto siglarum adminiculo facile dignoscet, ad quamnam recensionem additamentum quodque referendum sit.

4) Interfectionem sententiarum multis locis correxi, et saepius, quam in prior editione factum fuerat, adpicto asterisco Lectores admonui, diversis modis textum posse interpungi.

5) Operarum sphalmata, crebro in prior editione obvia, sedulo correxi, et ne nova committerentur, quanta potui diligentia, adiutus etiam ab amicis doctis, cavere studui. Sperare autem, nulli atroci- ter esse peccatum. Paucorum erratorum, quae observare mihi licuit, indiculum ad calcem voluminis adieci, omissis tamen levissimis sphalmatibus, quae ne imperitissimum quidem tironem in legendo remorari possunt, cuius generis est accentus acuti cum gravi commutatio.

6) Cum lectionum ecclesiasticarum initia ac terminos nosse debeat, qui interpolationes e lectionariis in codices textus perpetui nonnullos in- vectas investigare vult, hac de re, ne editioni meae aliquid deesse videretur, Lectores monendos esse censeui, secutus potissimum lectionum indices editioni Matthaeianae adjectos. Usus autem sum siglis [], cum parentheseos signis () haud confundendis. Tenendum vero est, nonnullorum anagnosmatum terminos diversimode fuisse definitos, non solum

in

in lectionariis diversis, quae in constituendis lectionum initiis et finibus saepe inter se discrepant, verum etiam pro temporum festorum, quibus eadem pericopa praelegebatur, discrimine. Nonnulla etiam anagnosmata, quae ter quaterve quotannis recitabantur, alio tempore angustioribus, alio latius prorogatis limitibus solebant circumscribi. E.g. anagnosma, quod incipit Matth. 1, 1. in plerisque Evangelistariis procurrit ad comm. 25, in nonnullis autem lectionariis finitur comm. 17. Et anagnosma, inchoans a Matth. 5, 20. in Evangelistario Mt. c. p. semel terminatur vs. 30, sed alibi, in eodem libro recurrens, protenditur ad vs. 33. Saepe etiam idem versiculus infervit tam finiendo uni anagnosmati, quam inchoando alteri. V. c. in Evangelistario Mt. c. anagnosma quoddam, ut modo dixi, finitur Matth. 5, 33; sed in eodem libro aliud anagnosma incipit ab hoc commate 33. Sic etiam cap. 7. anagnosma quoddam desinit commate 8, sed aliud inchoatur commate 7, quo fit, ut versiculi 7. et 8 bis legantur. Vide etiam cap. 7, 21. 8, 23. 9, 1. Haec monenda hic erant, ne Lectores siglas a me adhibitae perperam interpretarentur.

B) In notis:

1) Innumeras lectiones variantes, in prior editione silentio praetermissas, nunc in medium protuli. Nec tantum quae Alterus, Matthaei, Birchius et alii, post absolutam illam editionem, e libris graecis manuscriptis in lucem protraxerunt, suis locis inserta sunt, sed e Wetstenio etiam caeterisque, quos olim jam adhibueram nunc vero denuo excussi, haud pauca supplevi. Conf. supra pag. XLIX-LVIII.

2) Lectiones variantes, in prior editione excitatae, nunc multo numerosiore testium comitatu stipatae prodeunt.

3) Lectiones a Stephano e codice suo B excerptas notavi. Etsi enim nullus dubito, codicem

Stephani secundum esse, quem nos tantabrigiensem appellamus, in utrumque tantum singulatim excitare iam placebit, ne alii, qui aliter hac de adfessum, haberent, quod vituperarent.

4) Barberinianorum codicum lectiones, antehac mihi et aliis viris doctis suspectas, sed a Birchio jam vindicatas, in sylloge mea supplendi. Ne vero idem testis putato nomine his produceretur, a numero codicum Barberinianorum, quem Grynophilus indicavit, demendi erant illi, quos Birchius nominatim excitavit. Ebi. v. c. Grynophilus sex Barberinianos laudasset, Birchius autem quatuordecim: 349 et 1209 (qui sunt e Barberinianorum numero,) citasset, equidem praeter codices B et 127, (i. e. vat. 1209 et 549.) Barberinianos non nisi quatuor laudavi.

5) Lectiones notavi, quibus editio Stephani tertia, quacum Millius et Birchius codices suos contulerunt, differt ab Elseviriana, Wettstenianae collationis basi.

6) Excerpta e versionibus veteribus, praesertim e syriaca utraque et coptica, emendavi et amplificavi. Versionis latinae antehieronymianae codices, a Blanchinio et Sabatierio publici juris factos, denuo diligenter examinavi, et permultas lectiones ex ipsis protuli, antehac a me praetermissas. Accesserunt etiam excerpta e codicibus latinis toletano, prageni, emmeranensi et vindobonensi, quorum postremus, negligenter olim collatus, Alteri jam diligentius accurate exscriptus est. Lectiones quoque vulgatae versionis ex editione Sixtina, quas quidem Jamesius indicavit, adjeci.

7) Armenicae versionis collatio nova, cujus usum humanissime mihi concessit Bredenkampius, multas Armenorum lectiones impeditavit notatu dignas.

8) E codicibus manuscriptis et editis slavonicae versionis, antea criticis plane incognitas, ingentem

gentem lectionum copiam collegit et benevole me-
cum communicavit Dobrowskius, cuius humanitati
etiam nonnullas e bellerrima translatione decryptas
lectiones debeo.

(9) Accesserunt in hac editione lectiones id quatuor
versuum veterum, quae per deum detectarum, sal-
hidicae et syrae hierosolymitanae, in iudicae
(10) Patrum graecorum latinorumque allegatio-
nes amplius obtulerunt spicilegium. In primis ad-
jei, quae in petita operum Origenis collatio suppel-
ditabat. Nec neglexi lectiones codicum Chrysostomi
manuscriptorum, et Matthaei laudatorum

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

et 1209 (qui sunt e Barberianorum numero) et
taller, eundem praeter codices B et 127, (i. e. var.
et 1209) Barberianorum non nisi quatuor laudari
co 5) lectiones notavi, quibus editio Stephan-
tertia, quatuor Millius et Birchius codices suos con-
tulerunt, diffusi ab illis, et in Germaniae col-
lationis basi.

indicat, quousque extendatur vis, atque potestas
literae latinae aut signi vocabulis quibusdam
praefixi.

posuimus, ubi vis signi angustioribus continetur
finibus, quam vis literulae latinae. *Math.*
5, 12. *ἀκούετε τὴν φωνὴν τοῦ πατρὸς*. Hic literula *g* spe-
ctat ad omnia ista verba, obelus tantum ad *ἀκούετε*.

Ubicunque vocabula graeca minori characterē ex-
pressa vel signa *+ ∞* in textu comparentur, inspi-
ciendus est margo interior, textui et variantium
lectionum farragini interjacens. Et duabus lineolis
circumseptus.

Quae minori characterē excusa sunt, in textum a
nobis sunt admissa, et in locum lectionis vulgo
receptae surrogata.

∞ indicat, lectionem marginis interioris supparem
aut aequalem, immo forsitan praeferendam esse
receptae lectioni. (Si lectio marginis interioris ex-
taret in textu vulgari, et lectio ab Elsevirio exhi-
bita compareret inter variantes, nos utramque le-
ctionem eodem signo *∞* notassemus.)

∞ significat, lectionem marginis non spernendam
quidem et ulteriore examine dignam, at receptae
tamen inferiorem esse. (Si lectio marginis habere-
tur in textu, Elseviriana autem seu recepta exta-
ret in margine, nos sigla *∞* usi essemus.)

+ docet, ejectum aliquid a nobis esse e textu et
amandatum in marginem.

= indicat probabilem omissionem, neque tamen
adeo certam, ut nullus dubitationi locus superlit.
(Si verba hoc signo notata abessent a textu, nos ea
admissemus in textum, praefixo *+*.)

— praefigitur vocabulis, quorum omisio minus est
probabilis. (Si verbum, cui hoc signum adposui-
mus, abesset a textu, nos reposuissemus illud, ad-
jecto *+*.)

notat, admissa quaedam a nobis in textum esse,
quae

quae in vulgaribus editionibus perperam omilla

* adpingitur iis verbis, quae probabiliter textui
adijcienda sunt. (Si legerentur in vulgari textu,
nos ea signo — notassemus.)

+ significat, additionem ad textum vulgarem, sed
minus probabilem. (Si in textu vulgari extarent
ista verba, nos signum = ipsis adpinxissemus.)

* locum variis modis interpungi posse, denotat.

() parenthesin indicat.

[] lectionis ecclesiasticae initium, et

] ejusdem finem denotat.

II. *IN MARGINE INTERIORI.*

Quicquid *minusculo caractere*, hoc est eodem, quo textus
excusus est, descriptum legitur, pars est textus vul-
go recepti seu Elseviriani, a nobis suo loco mota.

Quicquid *minusculo caractere* expressum est, lectioni
vulgo receptae a nobis vel praefertur, vel aequi-
paratur, vel ulteriori, saltem examine dignum ju-
dicatur.

∞ ante vocabulum *majusculo caractere* excusum,
denotat, in locum lectionis vulgo receptae aliam
quidem a nobis in textum esse admissam, quae illi
praeferenda videatur; sed esse tamen nonnulla,
quae non sine specie aliqua ad defendendam vul-
garem lectionem afferri queant.

Caeterorum signorum, in margine interiori occur-
rentium, significatio petenda est ex iis, quae de
signis in ipso textu adhibitis modo diximus.

III. *IN NOTIS.*

Litterae latinae uncinis inclusae respondent iisdem
litteris in textu.

|| innuit, varietatem, cui praemissum est, hoc
signum, pertinere ad eadem verba textus, ad
quae antecedens varietas lectionis spectaverat.

= indicat, verba textus, quae interjacent literulam
latinam et signum " aut quae margo interior sistit
prae-

in praevio signo, omiffa effe in codicibus; qui illis
 enumerantur in marginibus, ad indicandum quod
 significat, ad verba istius in codicibus hinc lau-
 datis addi ea verba, quae hinc signantur, & sequun-
 tur. Si vero graecum vocabulum nullum sub his
 literis libris signo, indicatur, verba in codicibus
 post signum, enumeratis addita, in ipso textu
 literis minusculis exhibita nobis esse, v. g. (v. 21)
 A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z. et siglae M. A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z. 1.
 denotant codices graecos, manuscriptos, quo-
 rum catalogus sectione sequente dabitur. Q. sigla
 siglae istae codicum, simpliciter abique alio signo
 posita, indicant, verba graeca siglae praecedenti-
 tia, si nulla praecedant graeca verba, sed li-
 terulam latinam uncina inclusam statim excipiant
 siglae, verba minori caractere sive in textu sive
 in margine interiori excusa, substitui in codi-
 cibus laudatis in locum lectionis vulgo receptae,
 quae maiori caractere expressa, vel in textu vel
 in margine interiori, extat.
 * significat, in codice, cuius siglae asteriscus sub-
 junctus est, sic scriptum fuisse a prima manu, post-
 ea vero hanc lectionem in hoc codice, mutatam
 esse in aliam.
 ** denotat, sic legi in codice illo ex emendatione,
 vel etiam in margine.
 in m. significat: in margine.
 al. sequente numero, indicat, in tot codicibus grae-
 cis, quos vero nominatim enumerare operae non
 erat pretium, eandem reperiri lectionem.
 Alius, inuit, eandem lectionem in alio etiam repe-
 tam esse codice, quem vero collatores nominant
 haud indicaverint. (Sic Westcottus, Simonianus
 secutus, interdum Colbetti numquam seu Colbet-
 ti numquid vel tres excitavit, nunquam autem qui-
 bus libri illi insigniti fuerint in bibliotheca Col-
 bertina, non indicavit.)

Alii in plerisque libris eandem lectionem repertam esse in
 compluribus codicibus, quorum vero numerus et
 nomina agerentur (Millius nonnunquam in
 laudatis codicibus *primot*) v. 39 libris amb
 pluresque, idem indicat v. 40 libris 12 tot
 plures, significant, certis de causis credibile esse,
 eandem lectionem in pluribus extare codicibus.
 (Iis v. c. libris, ubi Elzeviriana editio Stephana
 tertia discrepat, numerus codicum, qui alteram
 habeant lectionem, recte defixi nunquam po
 test. Qui enim codices manuscriptos cum textum
 impresso contulerunt, non eadem ubi sunt editione
 item, praemittitur, is codicibus versionibus et Patri
 stis, qui in summa quidem rei cum caeteris con
 sentiant, in nonnullis vero, v. c. in vocabulorum
 consecutione aut structura, paululum ab his rece
 dunt. in iudicio, aliter non potest enigi in
 Numerus parenthesi inclusus, antecedente 218, de
 notat, tot codices Vindobonenses consentire, quan
 tum ex Alteri silentio colligi queat, cum lectione
 codicis 218 seu Lambeciani 1, quocum Alterus pae
 iterque Vindobonenses contulit. Vide supra, pag. II.
 Barberi significat codices Barberinianos. Conf. su
 pra, pag. XC.
 Matthei significatur siglis codicum, quos e Mattheiana
 editione laudamus.
 cod. signif. codex.
 codd. significatur codices.
 iun. iuniores.
 qu. quidam aut quaedam.
 rec. recepta lectio.
 St. Stephani codex A. (nostr. D.)
 St. Stephani codices omnes.
 St. Stephani editio tertia.
 Fragm. Aldo. Fragmentum textus Evangelii Joannis
 ab Aldo editum.
 Ed. Editiones Novi Testamenti.

ed.	signif.	editus.
mf.		manuscriptus.
exc.		excepto seu exceptis diis, qui post hanc siglam enumerantur.
Patr.		Patres.
gr.		graece seu graeci.
lat.		latine seu latini.
dis.		diserte.
alicubi.		testem non constanter, sed alicubi tamen sic legere.
int.		interpres, v. c. Irenaei aut Origenis.
ap. Wech.		apud Wechelium, ad quem vero ra- rissime provocavimus, quoniam quae ille habet, mutuo accepit ab Erasmio, Stephano aliisque, nec e sua penu quidquam addidit.
ap. Mill.		apud Millium.
ap. Beng.		apud Bengelium.
ap. Wetst.		apud Wettstenium.
ap. Alt.		apud Alterum.
ap. Birch.		apud Birchium.
ap. Mt.		apud Matthaei.
Versf.		Versiones omnes aut pleraequae.
Syr.		Versio syriaca, Peshito dicta.
Syr. p.		— — — posterior s. Philoxe- niana.
Syr. p. in m.		Versio syriaca posterior in margine.
Syr. p. c. ast.		— — — posterior habet cum asterisco praefixo.
Syr. p. c. ob.		Versio syriaca posterior habet cum obelo.
Syr. utr.		Versio syriaca utraque, Peshito et Philoxeniana.
Syr. hieros.		Versio syriaca hierosolymitana, cuius lectiones Adlerus et Birchius sup- peditant.

- Ar. p. signif. Versio arabica, quae extat in bibliis polyglottis Waltoni.
- Ar. rom. Versio arabica, ex editione romana 1591, et 1619.
- Erp. Versio arabica, ex editione Erpenii.
- Arr. — — e tribus editionibus.
- Ar. — — ex una pluribusve editionibus.
- Perf. p. Versio persica, in polyglottis Waltoni.
- Perf. w. Versio persica, ex editione Wheloci.
- Perf. — Versio persica, ex utraque editione.
- Copt. — coptica memphitica.
- Sahid. — — sahidica, cujus lectiones exhibuerunt Woidius, Münterus et Georgi.
- Aeth. Versio aethiopica.
- Arm. — armenica.
- Goth. — gothica.
- Slav. — slavonica, cujus codices ad calcem sectionis sequentis enumerantur.
- Sax. Versio anglosaxonica.
- Bohem. — bohémica, e qua lectiones aliquot damus a Dobrowskio decerptas.
- Vulg. Versio Vulgata latina.
- Vulg. ed. sixt. — — ex editione Sixti V.
- It. — itala vulgo dicta, id est, codices versionis latinae antehieronymianae, quorum siglae sunt sequentes:
- bodl. codex lat. bodlejanus, laudatus inter-
- brix. brixienfis apud Blanchinium.

cant. signif.	cantabrigiensis, graecolatina ap. Sa-
	batierium, jam editus a Kiplin-
	gio. *)
clar.	claromontanus ap. Sabat.
colb.	colbertinus num. 4051 ap. Sab.
corb. }	corbeiensis num. 195. ap. Blanch. et
corb. 1. }	Sab.
corb. 2.	corbeiensis num. 21. ap. Sab.
emmer. **)	S. Emmerami, ratisbonensis, descri-
	ptus a Sanfilio.
for.	forojulienis, ap. Blanch.
foll.	follatensis, ap. Sab.
gat.	cod. lat. ecclesiae S. Gateani, ap.
	Blanch. et Sab.
germ. }	S. germanensis num. 15. ap. Blanch.
germ. 1. }	et Sab.
germ. 2.	S. germanensis alter, ap. Sab.
harl.	harlejanus num. 1775. in <i>Symbolis meis</i>
	<i>criticis.</i>
luxov.	lectionarium luxovienſe, ap. Sab.
mart.	S. Martini, turonensis, ap. Sab.
Mm.	majoris monasterii, ap. Blanch. et Sab.
peruf.	perusinum fragmentum Lucae, ap.
	Blanch.
prag.	pragenſe fragmentum Marci, editum
	a Dobrowskio.
tol.	toletanus, in Blanchinii <i>Vindiciis cono-</i>
	<i>nicae. Scripturar.</i>
verc.	vercellensis ap. Blanch.
	veron.

*) Latina versio in codice cantabrigiensi mutila est: Matth. 1. 1-12. cap. 6. 8-8. 27. cap. 26. 65-27. 2. Jo. 1. 1-3. 16. Praeterea manu recentiori scriptae sunt pericopae sequentes: Matth. 2. 21-3. 7. Marc. 16. 6 - fin. Jo. 18. 2-20. 1.

**) Codices emmer. for. gat. harl. Mm. prag. et tol. Vulgatae potius exhibent, quam Italae. Cum vero haud paucae Italae lectiones admixtae in ipsis sint lectionibus Vulgatae, hoc loco nequaquam omittendi videbantur.

veron. signif. veronensis ap. Blanch. **veronensis**, Marci et Lucae, ap.
 vind. **vindobonensis**, Marci et Lucae, ap.
 Blanch. et curatius exscriptus ab
 Altero in *Memorabilibus* a Paulo, sub
 lega conjunctissimo, editis.
Compendia in scribendis Patrum ecclesiasticorum
 nominibus adhibita, haec fere sunt:
 Ambr. **Ambr.** **Ambr.**
 Ambrosiast. **Ambrosiast.**
 Antioch. **Antiochas** monachus.
 Ath. **Athanasius**.
 Athenag. **Athenagoras**.
 Auct. synops. **Auctor synopses Scripturae**.
 Bas. **Basilus Magnus**.
 Bas. sel. **Basilus seleuciensis**.
 Clem. **Clemens alexandrinus**.
 Clem. rom. **Clemens romanus**.
 Chrom. **Chromatius**.
 Chron. pasch. **Chronicon paschale**.
 Chrys. **Chrysostomus**.
 Chrys. in Mt. codd. **Chrysostomus in codicibus**
 Matthaei collatis.
 Chrysol. **Chrysologus**.
 Constit. **Constitutiones apostolorum**.
 Cypr. **Cyprianus**.
 Cyr. **Cyrillus alexandrinus**.
 Cyr. hier. **Cyrillus hierosolymitanus**.
 Damasc. **Joannes damascenus**.
 Dial. c. marc. **Dialogus contra Marcionitas**.
 Dion. alex. **Dionysius alexandrinus**.
 Dion. areop. **Dionysius areopagita**.
 Ephr. **Ephrem syrus**.
 Epiph. **Epiphanius**.
 Euseb. **Eusebius**.
 Euthal. **Euthallus**.
 Euthym. **Euthymius Zigabenus**.
 Gaud. **Gaudensius**.
 Gregor.

Gregor.	signif.	Gregorius I.
Gregor. thaum.		Gregorius thamaturgus.
Hier.		Hieronymus.
Hilar.		Hilarius pictaviensis.
Hippol.		Hippolytus.
Ign.		Ignatius.
Iren.		Irenaeus.
Isid. pel.		Isidorus pelusiota.
Just.		Justinus martyr.
Juv.		Juvenus.
Lucif.		Lucifer calaritanus.
Mac.		Macarius.
Max.		Maximus confessor.
Max. taur.		Maximus taurinensis.
Naz.		Gregorius nazianzenus.
Nonn.		Nonnus.
Nyff.		Gregorius Nyssenus.
Op. imp.		Opus imperfectum in Mat- thaeum.
Or.		Origenes.
Pac.		Pacianus.
Phoeb.		Phoebadius.
Phot.		Photius.
Prud.		Prudentius.
Ruf.		Rufinus.
Schol.		Scholiastae seu Scholia.
Tert.		Tertullianus.
Theoph.		Theophilus antiochenus.
Theophan.		Theophanes cerameus.
Theophyl.		Theophylactus.
Tit. bostr.		Titus bostrensis.
Vict. ant.		Victor antiochenus.
Vict. tun.		Victor tununensis.
Victorin.		Victorinus.
Vigil.		Vigilius tapfenfis.

SECTIO VII.

CATALOGVS CODICVM GRAECORVM MANVS-
SCRIPTORVM.

Codices Evangeliorum A-O, 1-112 et Evangelistaria 1-24 laudantur a Wettstenio; caeteri codices postea ad Wettstenianam collectionem accesserunt. *Asteriscus*, siglae codicis praefixus, significat, codicem a me esse inspectum aut denuo collatum. *m.* denotat, codicem esse mutilum. *c.* indicat, cursim eum esse inspectum, non accurate collatum.

I. CODICES VNCIALIBVS LITERIS SCRIPTI.

- *A. Alexandrinus, mutilus a Matth. 1. ad Matth. 25, 6. et a Jo. 6, 50. ad cap. 8, 52. Asservatur in museo britannico, Londini. Partem ejus, quae Novum Test. complectitur, typis exscribi curavit Woidius.
- B. Vaticanus, in bibliotheca vaticana numero 1209 signatus. Lectiones e IV. Evangeliiis curate excerptas, edidit Birchius.
- *C. Regius *) olim 1905, nunc 9, Kustero Parisinus 9, rescriptus; latent vero sub opusculis Ephremi Syri
g 3

*) Critico, cujus non est, civilibus sese immiscere tumultibus, nemo vertat vitio, si antiquo more regio appellat codices, quos Galliae reges quondam collegerant et possederant, uti Colbertinos, Coislinianos, Usserianos, Seldenianos, Laudianos hodiernum communi consensu vocamus eos libros manuscriptos, quos isti viri olim collegerant ac possederant. Si quis vero codices quondam regio jam Nationales appellare, aut aliud nomen quodcumque imponere ipsis malit, equidem haud intercedo. Primus vero a loquendi usu inter criticos recepto, discedere nolui.

Syri graecis fragmenta Vet. et Novi Test. Deficit codex a Matth. 5, 15-7, 3. cap. 17, 27-18, 28. cap. 22, 21-23, 17. cap. 24, 10-45. cap. 25, 30-26, 22. cap. 27, 11-46. cap. 28, 15-fin. Marc. 1, 1-17. cap. 6, 32-8, 5. cap. 12, 30-13, 18. Luc. 2, 6-42. cap. 3, 21-4, 25. cap. 6, 4-36. cap. 7, 17-8, 28. cap. 12, 4-19, 42. cap. 20, 28-21, 20. cap. 22, 20-23, 25. cap. 24, 7-45. Jo. 1, 42-3, 32. cap. 5, 17-6, 37. cap. 7, 3-8, 34. cap. 9, 11-11, 7. cap. 11, 47-13, 8. cap. 14, 8-16, 21. cap. 18, 36-20, 25. Praeterea in iis etiam quae supersunt pericopis, multa verba ob summam praestantissimi codicis vetustatem legi nequeunt. Denuo et curate contulit Weissenius.

*D. Cantabrigensis, seu Stephani β, seu Bezae; graecolatinus; mutilus a Matth. 1, 1-20. cap. 6, 20-9, 2. cap. 27, 2-12. Jo. 1, 16-3, 26. Veteris autem textus lacunae manu recentiori expletae sunt sequentibus locis: Matth. 3, 7-16. Marc. 16, 15-fin. Jo. 18, 13-20, 13. Totum codicem typis excudi fecit Kiplingius.

E. Basileensis num. B. VI. 21. Millio Bal. 1; Bengelio Bal. α. Denuo contulit Weissenius, qui secundo nono eum tribuit. Mutilus est Luc. 3, 4-15. et cap. 24, 47-fin. Manus recentior explevit lacunas Luc. 1, 69-2, 4. cap. 12, 58-13, 12. cap. 15, 8-20.

F. olim Boreeli, collatus tantum usque ad Luc. 10, fin. mutilus Matth. 1, 1-7, 6. cap. 8, 25-fin. Marc. 11, 6-16.

*G. quondam Seidelii, deinde Wolfii A, nunc harlejanus 5684 in museo britannico, seculo XI vel XII scriptus, mutilus Matth. 1, 1-6, 8. cap. 7, 25-8, 9. cap. 8, 23-9, 2. cap. 28, 18-Marc. 1, 15. (hanc lacunam recentior supplevit manus.) Marc. 1, 52-2, 4. cap. 14, 19-25. Luc. 1, 1-15. cap. 5, 4-7, 3. cap. 8, 46-9, 5. cap. 12, 27-41. (alia manu supplementum.) cap. 24, 41-fin. Jo. 17, 5-19. cap. 19, 4-27.

H. quon-

- H. quondam Seidelii, deinde Wolfii B., mutilus Matth. 1. 1-16, 30. cap. 25, 3-26, 3. Marc. 15, 44-16, 14. Luc. 5, 18-33. cap. 6, 8-23. cap. 10, 2-19. Jo. 9, 30-10, 26. cap. 18, 2-25. cap. 20, 12-25.
- I. Cottonianus, signatus Tit. C. 15. continet quatuor tantum fragmenta Matth. 26, 57-65. cap. 27, 26-54. Jo. 14, 2-10. cap. 15, 15-22.
- K. Cyprinus, olim Colbertinus 5149, postea Regius 63. Contulit et lectiones variantes cum Millio communicavit Simonius. Seculo X. tribuit Simonius, VIII. Montefalconius.
- *L. Stephani, Regius olim 2861, nunc 62, seculo VIII vel IX scriptus, mutilus Matth. 4, 21-5, 14. cap. 28, 17-fm. Marc. 10, 16-30. cap. 15, 2-29. Jo. 15, 21-fm. Totum codicem denuo accurate contuli, exceptis Matthaei capitibus 8-18, quae paullo festinantius perlustravi.
- M. olim abbas Des Camps, postea Regius 2245², nunc 48, Kusteri Parisinus 2, seculo X scriptus.
- N. Vindobonensis Caesareus, Lambecii 2, fragmentum continens Luc. 24, 13-21 et 39-49. Descripserunt Treschovius, qui seculo VII assignat, et Alterus.
- O. Fragmentum e Luc. 18, a Bandurio oblatum Montefalconio.
- P. Guelpherbytanus A, rescriptus, IV Evangeliorum fragmenta a Knittelio (qui seculo VI ea attribuit), exscripta continens. m.
- Q. Guelpherbytanus B, rescriptus, complectens fragmenta e Luca et Ioanne, iudice Knittelio, qui typis ea exprimi curavit, seculo VI exarata. m.
- R. Tubigenae fragmentum capitis 1. Joannis, typis exscriptum studio Reusii. Westsenio fuerat codex 98.
- S. Vaticanus 554, scriptus anno 949, diligenter collatus a Birchio.
- T. Borgiae I. fragmenta Joannis graecolatina, quorum

quorum lectiones dederunt Birchius et Georgi. Continet codex Jo. 6, 28-67, cap. 7, 6-8, 31. Seculo IV. codicem vindicare studuit Georgi. U. Equitis Nanii, Venetiis, seculo X vel XI exaratus. Nonnullas ex eo lectiones dedit Birchius. c. X, bibliothecae publicae Ingolstadiensis. Continet IV Evangelia unciali characterē scripta, cum commentario amplo minoribus literis exarato. Lectiones aliquot e Luca et Joanne decerptas mecum communicavit Dobrowskius, cui seculo XI scriptus videtur. c.

II. CODICES LITERIS MINORIBUS EXARATI.

1. Basileensis B. VI. 27, Reuchlini; Bengelio Bas. γ. scriptus seculo X; accurate collatus a Wetstenio.
2. Basileensis B. VI. 25, fratrum Praedicatorum. Bengelio Bas. β; scriptus sec. XV; denuo collatus a Wetstenio.
3. Corfendoncensis, nunc Caesareus Vindobonensis, in auctario catalogi num. 15, scriptus sec. XII. Notitiam ejus dedit Treschovius, denuo contulit Alterus.
4. Stephani γ. olim, judice Lelongio, Regius 2867, quem Fleischerus (sed perperam, ut videtur) nunc num. 84, signatum esse perhibet. (De hoc caeterisque Stephanicis codicibus confer, quae supra pag. XVI-XXX disputavi.)
5. Stephani δ. Regius quondam 2871, nunc 106. Catalogus bibl. regiae refert ad seculum XII. VIX
6. Stephani ε. Regius quondam 5425, nunc 112. (Sec. XIII. teste catalogo.)
7. Stephani ζ. Reg. 2866, nunc 71. (Sec. XI.)
8. Stephani η. Reg. 2242, nunc, ut videtur, 49, qui in catal. refertur ad Sec. XI.
9. Stephani θ. Wetstenius eundem esse conjecit, qui Kustero est Parisinus 3, id est Reg. 2862, nunc 83, scriptus anno 1168.

- *10. Kusteri Parif. 1, ut videtur Reg. 2865¹ (antea 2247) nunc 91, seculo XIII. aut XIV. scriptus. Alius Regius 2865², nunc 85, (Sec. XII) mihi est 119. *av X olim 1. 2189² nunc 2189¹*
11. Kusteri Parif. 4. Regius 3424. Wetstenius duobus eum voluminibus constare et, si Boivinii iudicio standum sit, seculo XI scriptum esse, perhibet. Fleischerus Regium illum 3424 nunc numero 119 signatum esse tradit. Mihi vero nunc esse videtur 121, Matthaeum ac Marcum, et 122, Lucam cum Joanne sistens. (Sec. XII) *1189² 1189¹*
- *12. Sub hoc numero Wetstenius lectiones e compluribus codicibus decerptas exhibuit inter se commistas, scilicet a) ex Steph. A. id est Victoriano Parisino 774, seculo XIII exarato, Matthaeum, Lucam et Joannem complectente, mihi infra 120; b) e Kusteri Parisino 5, seu Regio quondam 2865², nunc 85, seculo XII scripto, mihi infra 119; c) ex alio quodam codice, adhuc ignoto, *1189² 1189¹*
- *13. Kusteri Parif. 6. Regius olim 2244², nunc 50. scriptus seculo XII vel XIII, mutilus Matth. 1, 1-2, 21. cap. 26, 33-53. cap. 27, 26-28, 10. Marc. 1, 2-45. Jo. 21, 2-fin. Multis in locis denuo contulit; sed vel nunc spicilegio locus est, praesertim in posterioribus Lucae capitibus et in Joanne.
14. Kusteri Parif. 7. Reg. 3424. nunc 70. Sec. X vel XI.
15. Kusteri Parif. 8. Reg. 2868. nunc 64. Sec. X.
16. Regius olim 1881, nunc 54. graecolatinus, Sec. XIV. *1189² 1189¹*
- *17. Regius quondam 2244 (antea 1898 item 2083) nunc 55, graecolatinus, Sec. XV. c. *1189² 1189¹*
18. Regius, si fides habenda Wetstenio, olim 2241, qui nunc num. 47 signatus et anno 1364 scriptus est. c. *1189² 1189¹*
19. Regius 1869. c. *1189² 1189¹*
20. Regius 1883. nunc 188. Sec. XI. cum commentariis. c. *1189² 1189¹*
21. Re-

21. Regius 2860. nunc 68. Sec. X. c. (Codices illi 18. 19. 20. 21. collati non sunt, sed producuntur tantum ad Jo. 8. a Simonio, qui vero Regium 2241 nusquam excitavit. In hoc igitur numero errasse videtur Wetstenius.)
22. Colbertinus 2467, postea, teste Travilio, Regius 2244, nunc 72. mutilus Matth. 1. 1. 5. 125. (Sec. XI) c.
23. Colb. 3047. Matthaeo et Marco adiecta est versio latina. Fortasse nunc est Regius 77. Sec. XI. c.
- *24. olim Colbert. 1412. postea Regius 2244. seu 2245. nunc 178. cum commentar. Sec. XI. m. c.
- *25. olim Colbert. 2259. nunc Reg. 191. cum scholiis. Sec. X. vel. XI. m. c.
26. Colbert. 4078. cum commentar. Sec. XI. c. (Quinque hos codices. 27. 23. 24. 25. 26. contulit Simonius, et margini editionis Curcellaeanae variantes lectiones ita adscripsit, ut non singulos codices suis nominibus appellaret, sed ex istis quinque modo unum, modo duos, tres, quatuor vel quinque conjunctim, commemoraret.
27. Colbert. 6043. Millio Colb. 1.
28. Colbert. 4705. Millio Colb. 2. Sec. XI.
29. Colbert. 6066. Millio Colb. 3. mutilus, Matth. 1. 1. 5. fin.
30. Colbert. 4444. Millio Colb. 4. continet 16 priora Matthaei capita.
31. Colbert. 6085. Millio, aequae 10 praecedens, Colb. VII. continet reliqua Matthaei et lex priora Marci capita.
32. Colbert. 6591. Millio Colb. 5. Fragmentum Matth. 10, 22-25, fin.
- *33. olim Colbert 2844. deinde Reg. 1871. nunc 14. Millio (in Evangeliiis) Colb. 8, Sec. XI aut XII. laetis in omnium fere foliorum extremitatibus. Priora 18 capita Matthaei denno et accurate contuli. (Codicum illorum 27-35 lectiones Millius, collectore

collectore Larroquio, procurante vero Allixio, edidit. Larroquius autem libros illos nimis festinanter contulit, multasque lectiones intactas reliquisse videtur.

34. Coisl. 195. cum commentar. Sec. XI.

35. Coisl. 199. Sec. XI.

36. Coisl. 20. cum commentar. Sec. XI.

37. Coisl. 21. cum scholiis brevioribus. Sec. XI.

38. Coisl. 200. Sec. XIII. Judice Wetstenio, qui denuo eum contulit, est Stephan. 9. Conf. supra pag. XXVII. Mutilus est Matth. 14, 15-15, 30. cap. 20, 14-21, 27. Marc. 12, 3-13, 4.

39. Coisl. 23. cum commentar. Sec. XI vel XII.

40. Coisl. 22. cum commentar. Sec. XI. Mutilus Jo. 20, 25- fin.

41. Coisl. 24. Matthaeus et Marcus cum commentar. Sec. XI. (Codices 34-41. collati sunt a Wetstenio.)

42. Medicaeus, Amelottii tempore in collegio Trecenti asservatus. Lectiones ejus, a Petro Pithoeo margini Stephanicae editionis tertiae adscriptas, publici juris fecit Millius.

43. San Maglorianus, Sec. XII. inspectus ab Amelottio et Simonio. c.

44. Caesaris de Missy, nunc in museo britannico num. 4949 signatus, Sec. XI. Collatus a Missyo.

*45. Bodlejanus, inter codices Baroccianos num. 31. signatus, Sec. XIV. Millio Bodlej. 1.

46. Bodlejanus, inter Baroccianos 29. Sec. XV. Millio Bodl. 2.

47. Bodlejanus, Sec. XV. Millio Bodl. 6, Walton Bodl. 1.

48. Bodlejanus, cum scholiis, non ita vetustus, Millio Bodl. 7.

49. Bodl. 1, in biblioth. bodlej. collatus a Millio.

*50. Laudianus 1, in biblioth. bodl. signatus Laud. D. 122. cum scholiis, Sec. XI, mutilus Matth. 1,

- 1-9, 36. cap. 12, 3-24. cap. 25, 20-31. Marc. 14, 40-16. fin. Jo. 5, 18-21, fin.
- *51. Laudianus 2, in biblioth. bodl. signatus Laud. C. 715, 63. Sec. XIII vel XIV.
- *52. Laudianus 5, in biblioth. bodl. signatus Laud. C. 28. scriptus anno 1286.
53. Seldeni 1, in biblioth. bodl. Sec. XIV.
54. Seldeni 2, ibidem, scriptus anno 1338.
55. Seldeni 3, ibidem, recentior. (Laudianorum et Seldenianorum collationem dedit Millius.)
56. Lincolnienſis collegii 1, Oxonii, Sec. XV vel XVI, collatus a Waltonſo et Millio.
57. Magdalenenſis collegii, Oxonii, Sec. XI, mutilus Marc. 1, 1-11. collatus a Waltonſo, Hammondſo et Millio.
58. Novi collegii 1, Oxonii, Sec. XV vel XVI, collatus a Waltonſo et Millio.
59. Gonvilli et Caji collegii, Cantabrigiae, collatus a Waltonſo, perlustratus a Millio, viſus a Wetſtenio.
60. Moori 1, nunc in biblioth. Universitatis Cantabrigienſis ſignatus Dd. 9, 69. ſcriptus anno 1297, collatus a Millio.
61. Montfortianus, nunc in collegio Trinitatis Dublinii notatus G. 97. Sec. XV vel XVI, chartaceus, collatus a Waltonſo et Millio.
62. Googii, nunc, ut videtur Marſhio, in biblioth. publ. Cantabr. ſignatus Kk. 5, 35. collatus a Waltonſo.
63. Uſſerii 1, nunc in coll. Trinitatis Dublinii ſignatus D. 20. cum commentario. Wetſtenius ſuſpicatus eſt, eſſe hunc eundem ac antecedentem, quod vix probabile videtur.
64. Uſſerii 2, quondam Thomae Goad, nunc in coll. Trinit. Dubl. F. 1. Millius et Wetſtenius coniecerunt, hunc librum eſſe eum ipſum, cui in Evangeliiſ titulum *Em.* dedit Waltonſus, quod tamen,

tamen, ut Marshius monuit, incertum est. Utut est, omisit Wetstenius lectiones codicis *Em.* ipsumque et nos secuti sumus, quoniam gemelli saltem sunt isti codices. Ex utroque Usseriano excerpta dedit Fello Dodwellus, Millio Bulkelejus.

65. Covelli 1, nunc harlejanus 5776. in museo britannico, fortasse haud vetustus, collatus a Millio.

66. Thomae Gale. Adscripta sunt hic illic scholia. Contulit Millius.

67. Huntingdoni 2, in biblioth. bodlej. Sec. XI, mutilus Jo. 6, 64-21, fin. Collatus a Millio, m.

68. Wheeleri 1, postea collegii Lincolnienfis, Oxonii, collatus a Millio.

69. Leicestriensis, in biblioth. hujus civitatis, Sec. XIV, mutilus Matth. 1, 1-13, 5. collatus a Millio, et curatius a Jacksono, cujus collatione usus est Wetstenius. Alia Jacksoni collatio existat in collegio Jesu Cantabr. sign. O. O. 1.

70. Bunkle, nunc collegii Trinit. Cantabr. Sec. XV, collatus a Millio et fortasse a Wetstenio.

71. Ephesius, in biblioth. Lambethana, scriptus anno 1160 seu 1166. Lectiones excerptit Traher-nius, publicavit Millius, vidit Wetstenius.

*72. Johnsonii, nunc harlejanus 5647 in museo brit-annico, Sec. XI. Soli Matthaeo adscripta est ca-tena. Contulit Wetstenius.

73. Wakii 1, nunc in collegio aedis Christi, Oxo-nii, Sec. XI.

74. Wakii 2, nunc ibidem, Sec. XIII, mutilus Matth. 1, 1-14, cap. 5, 30-6, 1. Utrumque Wa-kianum contulit Walkerus, a quo Wetstenius le-ctiones accepit.

75. Genevenlis 2, quem vidit Wetstenius, c.

76. Vien-

76. Viennensis seu Caesareus, Lambecii 28, Sec. XI, (vel XII) collatus a Mastrichto et Altero.
77. Caesareus, Lambecii 29, (non 22.) cum scholiis, Sec. XI, collatus a Treschowio et Altero.
78. Carpzovii, Lipsiensis, Sec. XII. Lectiones ejus Knisterus accepit a Boernero.
79. Georgii Douzae. Mentionem ejus fecit Gomar. c.
80. I. G. Graevii, Sec. XI. Contulerat olim Bynaeus; vidit Wettstenius.
81. Codices graeci, quorum fit mentio in Correctorio biblicorum latinorum, scripto Sec. XIII.
82. Codices adhibiti a Laur. Valla.
83. Augustanus 1.
84. Augustanus 2, Matthaeus et Marci pars.
85. Augustanus 3, dissutae plagulae IV Evangelistarum.
86. Byzantinus, Posonii. Extitit saltem Sec. XII. (Codices 83-86. contulit Bengelius, e cujus editione lectiones variantes excerptit Wettstenius.)
- (87 — Est infra inter codices Matthaei V.)
88. Codex, quem Joach. Camerarius in suis in N. T. annotationibus laudavit.
89. Gehlianus, nunc Gottingensis, scriptus anno 1006, collatus a Gehlio et denno a Matthaei, qui eum num. 20. signavit.
90. Jac. Fabri Daventriensis, postea Wolfii, exscriptus Sec. XVI e codice anno 1293 exarato. Contulit Wettstenius.
91. Perronii, Sec. X, cujus lectiones Millius accepit a Montefalconio.
92. Andr. Faeschii, Marcus cum commentis Victoris; contulit Wettstenius.
93. Gravii, laudatus a Vossio, c.
94. Fae-

94. Faeschi 2, chartaceus, Marcum et Lucam continens cum commentar. collatus a Wetstenio. c.
95. Wlosleri 2, nunc collegii Lincolnienfis, Oxonii, Lucas a cap. 11, 2 et Joannes exceptis 2 vel 3 foliis, cum comment. Contulit Millius.
- *96. Trithemii manu scriptum Evangelium Joannis, in Biblioth. bodley. signatum A. 3. 37. collatum a Waltono, cui est Bødl. 2, et a Millio.
97. Hirsaugiensis, postea Uffenbachianus, nunc Giessensis, Evangelium Joannis, descriptum (ut videtur e eod. 96) anno 1500, collatum a Bengelio et Schulzio. Vid. Michaelis *biblioth. orient.* part. 2.
- (98 — Est supra codex R.)
99. Rutgerii, quo usus est Heinsius. c.
100. Eubeswaldi, quo se usum esse narrat Wagenfeilius. c.
101. Uffenbachianus 3. Evangelium Joannis, quod Bengelio exscriptum videbatur ex editione quadam Basileensi. c.
102. Medicaeus. Fragmentum a Matth. 24 ad Marc. 8, 1. Collationem ejus, editioni Plantiniana adscriptam, comparavit sibi Wettsteinus.
103. Mazarinianus, Sec. X. Paucas lectiones Curcellae communicavit Bigotius.
104. Vignerii, Sec. IX vel X. Quaedam exerpfit Bigotius.
105. Ebneri ab Eschenbach. Notitiam ejus scripsit Schoenleben. c.
106. Comitiss de Winchelsea, Sec. X, collatus a Jacksono.
- (107. Bibliothecae S. Marci Fratrum Praedicatorum, Florentiae, scriptus anno 1359, citatus a Lami; idem, ut videtur, qui infra recensitis numeris 202 insignitus. c.

108. Parrhafii, postea S. Joannis de Carbonaria, Neapoli, nunc Caesareus Vindobonensis in supplementis Kollarii num. 4. Sec. XI. cum commentar. Descriptus a Montefalconio et Treschovio, collatus ab Altero.
109. Meadii 1, postea Askewii, nunc in museo britannico 5116. c.
- (*110. Rauianus, Berolini, apographum partim complutensis partim Stephanicae tertiae editionis, hic ibi consulto interpolatum e margine Stephani. Vide *Symbolas meas crit. part. 1. pag. CLXXXI.* et Pappelbaumii *examen codicum Rauiani*, Berol. 1796.
- (111. Lectiones Velefianae, ex editione Stephani latina anni 1540 collata cum ejusdem editione graeca anni 1550 collectae, et graecis vocabulis expressae. Vid. Marshii *letters to Travis*.
112. Lectiones Barberiniana, seu collatio codicum romanorum 22 (quorum 10 Evangelia continebant) a Caryophilo instituta. Vide supra pag. XC.
- *113. Harlejanus 1810, in museo britannico, Sec. X vel XI. c.
- *114. Harlej. 5540, ibidem, cum scholiis, Sec. XIII, mutilus Matth. 17, 4-18. cap. 26, 59-73. cap. 28, 19-Marc. 1, 12, c.
- *115. Harlej. 5559, ibidem, Sec. XII, mutilus Matth. 1, 1-8, 10. Marc. 5, 23-36. Luc. 1, 78-2, 10. cap. 6, 4-15. Jo. 11, 2-21, fin. c.
- *116. Harlej. 5567, ibidem, Sec. XII. c.
- *117. Harlej. 5731, ibidem, olim Bentleji, Sec. XIV, mutilus Matth. 1, 1-18. c.
- *118. Marshii 24, in biblioth. bodl. Sec. XIII, mutilus Matth. 1, 1-6, 3. Luc. 13, 35-14, 20. cap. 18, 8-19, 9. Jo. 16, 25-21, fin. Suppletæ sunt lacunæ manu recentiori. c.

*119.

- *119. Parisinus Regius olim 2865², nunc 85, Kusterio Paris. 5. Sec. XII, cujus lectiones a Wettsteno admistae sunt lectionibus codicis 12. Vide pag. CV supra. c.
- *120. S. Victoris ad muros Parisiorum, num. 774, Stephani & ni fallor; Matthaeus, Lucas et Ioannes, Sec. XIII. Hujus etiam codicis lectiones latent sub numero Wettstemiano 12. Vide supra ibidem. c.
- *121. Codex bibliothecae S. Genovefae, Parisiis, scriptus anno 1284, mutilus Matth. 5, 21-8, 24. c.
- (122. — Est supra codex 97. In editione priore perperam eundem codicem, diversis nominibus insignitum, bis laudaveram.)
123. Vindobonensis Lambecii 30, Sec. XI, descriptus a Treschovio, collatus ab Altero et Birchio.
124. Vindob. Lamb. 31, Sec. XI vel XII, collatus a Treschovio, Altero et Birchio.
125. Vindob. in supplementis Kollarii 6, (non 16) Forlosiae 16, Sec. X vel XI, collatus a Treschovio, (qui Carolinum appellavit,) Birchio et Altero.
126. Guelpherbytanus XVI. 16, Sec. XI, de quo vide Knittelii *neue Kritiken über 1 Joh.* 5, 7. pag. 365. c.
127. Vaticanus 349, Sec. XI vel XII. (Codices 127-217 contulit vel inspexit Birchius.)
128. Vatic. 356, Sec. XI. c.
129. Vatic. 358, Sec. XII, cum scholis. c.
130. Vat. 359, Sec. XIII, chartaceus, graecolatinus. c.

131. Vat. 360, Sec. XI, olim Aldi Manutii, Paulli filii.
132. Vat. 361, Sec. XI. c.
133. Vat. 363, Sec. XI. c.
134. Vat. 364, Sec. XI. c.
135. Vat. 365, Sec. XI. m. c.
136. Vat. 665, Sec. XIII. Matthaeus et Marcus cum Euthymii commentar. c.
137. Vat. 756, Sec. XI vel XII, cum commentar. c.
138. Vat. 757, cum comment. c.
139. Vat. 758, Sec. XII, Lucas et Joann. cum comment. c.
140. Vat. 1158, Sec. XI. c.
141. Vat. 1160, Sec. XI. c.
142. Vat. 1210, Sec. XI.
143. Vat. 1229, Sec. XI, cum comm. c.
144. Vat. 1254, Sec. XI. c.
145. Vat. 1548, Lucas et Joannes. c.
146. Palatino Vat. 5, Sec. XII, Matth. et Marc. cum comment. c.
147. Pal. Vat. 89, Sec. XI. c.
148. Pal. Vat. 136, Sec. XI vel XII. c.
149. Pal. Vat. 171. c.
150. Pal. Vat. 189, Sec. XII. c.
151. Pal. Vat. 220, Sec. XI, cum scholiis. c.
152. Pal. Vat. 227, Sec. XI. c.
153. Pal. Vat. 229, Sec. XIII. c.
154. Alexandrino Vat. 28, Sec. XIII, cum comment. Theophyl. c.
155. Alex. Vat. 79, Sec. XI, olim Rutgerii, forsitan idem, qui supra fuerat 99. c.

SECTION VII.

cxv

156. Alex. Vat. 189, olim Goldasti. c.
157. Urbino Vat. 2, Sec. XII.
158. Pii II. Vat. 53, Sec. XI. c.
159. Barberinianus 8, Sec. XI. c.
160. Barb. 9, Sec. XII. c.
161. Barb. 10, Sec. XI vel XII, mutilus Jo. 16, 6-21, fin. c.
162. Barber. 11, scriptus anno 1155. c.
163. Barb. 12, Sec. XI vel XII. c.
164. Barb. 13, Sec. XI. c.
165. Barb. 14, Sec. XI graecolatinus. c.
166. Barb. 115, Sec. XI vel XII, ultima Lucae capita et Joannes. c.
167. Barb. 208, Sec. XI vel XII. c.
168. Barb. 211, Sec. XII. cum commentar. Theophyl. c.
169. S. Mariae in Vallicella B. 133, Romae, Sec. XII. c.
170. Vallic. C. 61. Sec. XII. c.
171. Vallic. C. 73. Sec. XII. c.
172. Vallic. F. 90. Sec. XII. c.
173. S. Basilii 22, Romae, Sec. XI, mutilus Jo. 13, 1-21, fin. c.
174. Basil. 41, scriptus anno 1053. m. c.
175. Basil. 119, Sec. XI. c.
176. Basil. 152, Sec. XII, mutilus Jo. 2, 1-21, fin. c.
177. Basil. 163, Sec. XI vel XII. m. c.
178. Angelicus 1, Romae, Sec. XI. c.
179. Angelic. 2, Sec. XI vel XII. m. c.
180. Borgiae 2, Sec. XI. c.

181. Zeladae, Sec. XI, cum scholiis. c.
182. Laurentianus VI. 11, Florentiae, Sec. XII. c.
183. Laurent. VI. 14, Sec. XII. c.
184. Laurent. VI. 15, Sec. XIII. c.
185. Laurent. VI. 16, Sec. XII. c.
186. Laurent. VI. 18, Sec. X, cum scholiis. c.
187. Laurent. VI. 23, Sec. XI. c.
188. Laurent. VI. 25, Sec. XI. c.
189. Laurent. VI. 27, Sec. XII. c.
190. Laurent. VI. 28, Sec. XIII. c.
191. Laurent. VI. 29, Sec. XII. c.
192. Laurent. VI. 30, Sec. XII. c.
193. Laurent. VI. 32, Sec. XI. c.
194. Laurent. VI. 33, Sec. XI. cum catena, mutilus
Matth. 1, 1-3, 7. c.
195. Laurent. VI. 34, Sec. XI, cum commen-
tar. c.
196. Laurent. VIII. 12, Sec. XII, cum commen-
tar. c.
197. Laurent. VIII. 14, Sec. XI. Matth. et Marc.
cum comment. Chryloft. c.
198. Laurent. 256, Sec. XIII vel XIV. c.
199. Benedictinorum S. Mariae 5, Florentiis, Sec.
XII. c.
200. Bened. S. Mariae 6. c.
201. Praedicatorum S. Marci 701, Florentiis, scri-
tus anno 1359. c.
202. Praedic. S. Marci 705, Sec. XII. c.
203. Praedic. S. Marci 707, Sec. XV. dialecto neo-
graeca. c.

204. Bononiensis Canonico. Regular. 640, Sec. XI. c.
205. Venetus D. Marci 5, olim Bessarionis, Sec. XV. c.
206. Venet. 6, Sec. XV. c.
207. Venet. 8, Sec. X. c.
208. Venet. 9, Sec. XI. c.
209. Venet. 10, Sec. XV, olim Bessarionis. c.
210. Venet. 27, cum comment. Sec. X. c.
211. Venet. 539, graecoarabicus, Sec. XII. c.
212. Venet. 540, Sec. XII. c. (Etiam Ven. 541 citatur ad Jo. 8.)
213. Venet. 542, Sec. XI. c.
214. Venet. 543, Sec. XIV. c.
215. Venet. 544, cum comment. Sec. XI. c.
216. Canonici, e Corcyra allatus. c.
217. E coenobio S. Joannis in Viridario, Patavii, in bibliothecam S. Marci translatus. c.
218. Vindobonensis Lambecii 1, Sec. XII vel XIII, descriptus a Treschovio, inspectus a Birchio, editus ab Altero.
219. Lamb. 32, Sec. XIII vel XIV, coll. ab Alt. et Birchio.
220. Lamb. 33, Sec. XII. collat. ab Altero et Birchio.
221. Lamb. 38, Sec. XI. cum comment. Inspectus a Birch. c.
222. Lamb. 39, Sec. XIV. Pericopae Evangeliorum cum comment. Inspectus a Birch. c.
223. Lamb. 40. Loca selecta e Matth. Luc. et Jo. cum comment. Inspectus a Birch. c.

224. Vindob. in supplement. Kollarii 8, Forlosiae 30, Matthaeus. Inspectus a Tresch. et Birch. collat. ab Alt.
225. Vindob. in supplement. Kollarii 9, Forlosiae 31, scriptus anno 1192. Inspectus a Tresch. et Birch. collat. ab Alt.
226. Escurialensis 2, signatus X. IV. 17, Sec. XI vel XII. (Lectiones ex hoc et caeteris Scorialensibus a Moldenhawero decerptas, exhibuit Birchius.) c.
227. Escur. 5, sign. X. III. 15, Sec. XIII. c.
228. Escur. 7, sign. X. IV. 12, Sec. XIV. c.
229. Escur. 8, sign. X. 4. 21. scriptus anno 1140, mutilus Marc. 16, 15-20. Jo. 1, 1-11. c.
230. Escur. 9, sign. φ. III. 5. scriptus 1014. c.
231. Escur. 10, sign. φ. III. 6. Sec. XII. c.
232. Escur. 11, sign. φ. III. 7. Sec. XIII. c.
233. Escur. 12, sign. Y. II. 8. Sec. XI. cum catena. c.
234. Havniensis 1, scriptus 1278.
235. Havn. 2, scriptus 1314. Lectiones utriusque Havniensis Birchio communicavit Henslerus.
236. Codex, cujus lectiones illitae sunt margini exemplaris bodlejani editionis Millianae. Vid. *Symb. crit.* tom. 1. p. 245.

III. EVANGELISTARIA. *)

1. Colbertinus 700, nunc Reg. 270, Sec. VIII vel IX. Contulit Wetstenius.

2. Colb. 2215. Cont. Wetst. m.

h 4

3. Whee-

*) Evangelistaria pleraque cursim tantum fuerunt inspecta. nec indicarunt viri docti, qui examinandis ipsis operam dedere, utrum semel tantum an saepius anagnosma quodque in Evangelistario aliquo reperiat. Quare, cum idem locus, in eodem Evangelistario aliquoties recurrens, non semper iisdem verbis repetatur, vix unquam certi esse possumus, Evangelistaria in retinenda ea lectione, quam ex ipsis laudatam invenimus, ubique sibi constare. Millius enim, Wetstenius, Birchius, caeterique qui Evangelistaria examinarunt, (excepto tamen Matthaeo,) *discrepantes* tantum a vulgari textu lectiones annotarunt, nec monuerunt lectores, utrumne idem codex alibi cum editis *consentiat*. Quae negligentia, quamvis non omnino excusanda sit, neutiquam tamen obsita, quo minus in aestimandis lectionibus recte uti istis libris queamus. Nam lecto Evangelistarii cujusdam, a vulgari dissonans, nequaquam hanc solam ob causam repudiari debet, quia idem Evangelistarium in alio anagnosmate cum recepta concinit. Hujus enim generis Evangelistarium duos tresve testes diversos simul repraesentat. Nimirum recurrentia in eodem Evangelistario anagnosmata, quae inter se dissonant, e diversis Novi Test. codicibus procul dubio exscripta sunt. Anagnosma igitur, a vulgari textu discrepans, recte refertur inter testes variantem lectionem defendentes; ea vero anagnosmata, quae receptas exhibent lectiones, testibus pro vulgari textu annumerandi utique essent, dummodo de ipsis certo nobis constaret. Fatemur ergo, variantium lectionum collectiones laborare defectu aliquo. Quoniam vero ponderandi sunt testes, non numerandi, perexigui momenti est iste defectus; nec multum novi roboris accederet vulgari textui, si vel maxime doceret aliquis, Evangelistaria eadem, quae pro lectione

3. Wheeleri 3, Sec. XI. Cont. Mill.
4. Moori 2, nunc in biblioth. publ. Cantabr. Dd. 8. 49, Sec. XI. Cont. Mill.
5. Bodlejanus 3, inter Baroccianos 202. scriptus 995. Cont. Mill. et Wetst. m.
6. Scaligeri 243, Lugduni Batavorum, papyraceus, graecoarabicus, Sec. IX. Cont. Wetst. m. (Hi sex libri lectionarii *uncialibus* literis scripti sunt.)
7. Colbert. 614, Sec. XIII. Cont. Wetst.
8. Colbert. 648, Sec. XIV. Cont. Wetst.
9. Colb. 681. Cont. Wetst. m.
10. Colb. 721. Cont. Wetst. m.
11. Colb. 1265. Cont. Wetst. m.
12. Colb. 824. Cont. Wetst. m.
13. Colb. 1241. Cont. Wetst. m.
14. Colb. 1282. Cont. Wetst.
15. Colb. 1824. Cont. Wetst.

16. Colb.

lectione variante excitantur, alibi cum recepta consentire. In anagnosmatum initiis ac clausulis, ubi Evangelistaria verba aliqua vel interferere textui vel transfilire solent, corruptio aliquantulum quidem esset manifestior, si commonstrare possemus, in iisdem Evangelistariis eundem textus vericulum recurrere in anagnosmate *medio*, absque ulla varietate. Sed beneficium in criticae artis studio hinc redundans, admodum foret exiguum. In iudicandis enim huiusmodi liturgicis corruptionibus, ne tiro-nes quidem dubii haerere possunt. — Caeterum, Evan-gelistaria, vel denuo a me examinata vel primum in lu-cem protracta, non sunt a capite ad calcem a me collata. Quasnam vero Evangelistarii cujusque particulas perlustra-verim, indicavi in *Symbol. crit.* tom. 2. p. 3-31.

16. Colb. 2465. Cont. Wetst. m.
17. Colbertinus quidam. Cont. Wetst.
- *18. Bodlej. 4, sign. Laud. D. 121, Sec. XII vel XIII.
Cont. Mill. m.
- *19. Bodl. 5, in catalogo 3048, sign. Arch. A. 84,
Sec. XII vel XIII. Cont. Mill. m.
- *20. Laud. 4, in biblioth. bodlej. sign. Laud. C. 79.
scriptus 1047. Cont. Mill. m.
- *21. Seldeni 4, in biblioth. bodlej. 3386, sign.
Arch. Seld. B. 56, Sec. XIII. Cont. Mill. m.
- *22. Seldeni 5, in biblioth. bodlej. 3384, sign. Arch.
Seld. B. 54, Sec. XII. Cont. Mill. m.
23. Meadii, postea Askewii, deinde Eoniae. Vidit
Wetst.
24. Augustanus 4, literis *grandioribus* scriptus. Cont.
Beng.
- *25. Harlejanus 5650, in museo britannico, Sec.
XII. m.
- *25^b. Pars ejusdem codicis, alia manu scripta.
- *26. Bodlej. 3390, sign. Sup. Seld. 2, manu recentij
scriptus. m.
- *27. Bodlej. 3391, sign. Sup. Seld. 3. Sec. XIII vel
XIV. m.
- *28. Marshi 22, in biblioth. bodl. Sec. XIII. m.
- *29. Marshi 23, ibid. Sec. XIII. m.
- *30. Cromwelli 117, in biblioth. bodlej. 296, scri-
ptus 1225. m. (Codicum 25-30 lectiones, e
nonnullis eorum particulis decerptae, nostra
opera primum prodierunt.)
31. Norimbergensis, Sec. XI. Lectiones insignio-
res exhibuit Doederleinus in *Museo Altorfino* tom.
1. part. 4.

32. Evangelistarium Gothanum, Sec. XI, singulari libello descriptum a Matthaei.
33. Menologium Cardinalis Albani. Vid. Michaelis *biblioth. nova orient.* tom. 8.
34. Evangelistarium Mannhemense, descriptum a Rinckio in Eichhornii *biblioth.* tom. 3.
35. Vaticanus 351, Sec. X vel XI, caractere *unciali. c.* (Hujus et sequentium Evangelistariorum lectiones usque ad 44 debentur Birchio.)
36. Vat. 1067, Sec. XI. caractere *unciali.*
37. Borgiae 3, Sec. XII. m.
38. Lectionarium Florentinum 1. c.
39. Lectionar. Florent. 2. c.
40. Escorialensis 1, in imo templi adyto inter martyrum reliquias servatus, et Chrysostomi nomen mentitus. Sec. X. caract. *unciali. c.*
41. Escur. 3. sign. XIII. 12. Sec. X. caract. *unciali. c.*
42. Escur. 4. sign. X. III. 13. Sec. IX vel X. caract. *unciali. m. c.*
43. Escur. 6. sign. X. III. 16. Sec. XI. m. c.
44. Havniensis 3. recentior. m.
45. Vindobon. Lamb. 15. inter codices juridicos graecos, fragmentum Evangelistarii, caract. *unciali.* Cont. Alterus.
46. Vindob. Kollarii 7, Forlosiae 23, fragmenta Evangelistariorum, caract. *unciali.* Cont. Treschovius et Alterus.

IV. CODICES IN MATTHAEI EDITIONE
ADHIBITI.

- a. Bibliothecae S. synodi Mosquensis 45. IV. Evangelia, Sec. X vel XI.
- B. Synod. 43. Evangeliarium, literis *quadratis* scriptum ante Sec. VIII.
- c. Synod. 44. Evangeliarium, scriptum 1056.
- d. Synod. 42. IV. Evang. cum scholiis, Sec. X.
- e. Synod. 48. Matthaeus et Marcus cum scholiis, Sec. X vel XI.
- f. Bibliothecae typographej Mosquensis Synodi 11. Evangeliarium, partim Sec. X, partim recentiori manu scriptum.
- g. Synod. 47. Marci 16, 2-8. Lucas et Joannes ad cap. 21, 23. cum commentario. Sec. X vel XI.
- H. Typogr. 12. Evangeliarium, literis *quadratis*; codex omnium, qui adhuc in Europa innotuerunt, antiquissimus, si quidem Matthaei iudicio standum est.
- i. Synod. 49. IV. Evang. cum commentar. Euthymii, Sec. XII, mutilus Marc. 8, 12-34. cap. 14, 17-54. Luc. 15, 32-16, 8.
- k. Codex Matthaei. Novum Test. Sec. XI.
- l. Synod. 330. Nov. Testam. cum Psalmis et odis. Sec. XII.
- m. Typogr. 13. Matthaeus et Lucas cum comment. Theophyl. Sec. XIII vel XIV.
- n. Typogr. 1. IV. Evang. cum comment. Euthymii. Sec. XII.
- o. Synod. 265. IV. Evang. scriptus 1199.
- p. Synod. 261. IV. Evang. Sec. XIV, mutilus Matth. 12, 41-13, 55. Jo. 17, 24-18, 20.
- q. Synod.

- q. Synod. 373. IV. Evang. Sec. XI vel XII.
 - r. Synod. 264. IV. Evang. scriptus 1275.
 - f. Synod. 94. Joannes cum catena. Sec. XI.
 - t. Typogr. 9. Evangeliiarii pars, Sec. XVI.
 - V. Synod. sine numero, IV. Evang. Sec. VIII. *characteristici*, et inde a Jo. 7, 39. Sec. XII vel XIII. (Est Bengelii Moscuensis, Wetstenii 87.)
 - x. Bibliothecae tabularii imperial. Mosq. IV. Evang. Sec. XI.
 - z. Codex Matthaei, IV. Evang. Sec. XI.
 - a. Synod. 84. Chrysostomi homiliae 1-42 in Matth. Sec. XI.
 - β. Synod. 85. Chrys. hom. 1-45 in Matth. Sec. X vel XI. (Homiliae 16-25 sunt a manu recentiori.)
 - γ. Synod. 86. Chrys. hom. 46-90 in Matth. Sec. X vel XI.
 - δ. Synod. 87. Chrys. hom. 1-43 in Joann. Sec. XV.
 - ε. Synod. 88. Chrys. hom. 1-46 in Joann. et homiliae 7 voluminis secundi. Sec. XV.
 - ζ. Synod. 89. Chrys. hom. 1-46 in Joann. Sec. X vel XI.
 - η. Synod. 90. Chrys. hom. 43-90 in Matth. Sec. X vel XI.
 - θ. Synod. 91. Chrys. hom. 46-88 in Joann. Sec. X vel XI.
 - λ. Synod. 93. Chrys. hom. 1-85 in Joann. Sec. IX.
 - μ. Synod. 95. Chrys. hom. omnes in Joann. Sec. X.
 - ξ. Synod. 266. Euchologium et Apostolo-evangelium. Sec. XIV vel XV.
 - . Synod. 96. Chrys. hom. 1-44 in Joann. Sec. XI.
- g. Synod.

9. Synod. 123. Chryf. hom. 43-90 in Matth. Sec. X vel XI.
10. Synod. 126. Chryf. hom. 58-88 in Joann. Sec. IX.
11. Synod. 267. Euchologium et Apostoloevangeliarium Sec. XIV vel XV.
12. Synod. 268. Eucholog. et Apostoloevang. Sec. XIV vel XV.
13. Typograph. 47. Euchologium cum lectionibus ex Evang. Actis et Epist. scriptus 1602.
14. Synod. 76. Chryf. hom. 1-44 in Matth. scriptus 1006.
15. Synod. 77. Chryf. hom. 45-90 in Matth. Sec. X.
16. Synod. 78. Chryf. hom. 1-44 in Matth. Sec. X vel XI.
17. Synod. 92. Chryf. hom. 47-88 in Joann. Sec. X vel XI.
18. Synod. 79. Chryf. hom. 1-44 in Matth. Sec. XI.
19. Synod. 80. Chryf. hom. 45-90 in Matth. Sec. XI. med.
20. Synod. 81. Chryf. hom. 41-88 in Joann. Sec. X.
21. Synod. 82. Chryf. hom. 1-45 in Matth. Sec. X.
22. Synod. 83. Chryf. hom. 45-90 in Matth. Sec. X.
23. Nicephori archiep. Cherson. IV Evang. cum scholiis. Sec. X vel XI.
24. Codex Matthaei. Lucas et Joannes cum scholiis. Sec. X vel XI.
25. Synod. 139. Commentarius e Chrysofomo et aliis decerptus in Evangelia, cum fragmentis sacri contextus. Sec. XII vel XIII.
26. Synod. 138. Scholia in Matth. et Joann. e Chrysofomo. Sec. IX.

14. Sy-

14. Typogr. 3. Scholia in Marc. et Luc. cum fragmentis sacri contextus, Sec. IX. eadem manu qua codex 13 scriptus.
15. Synod. 120. Fragmenta capitis 1. et 20 Evangelii Joannis, literis *majusculis*, Sec. VIII. cum scholiis.
16. Typogr. 9. Fragmenta lectionum ecclesiast. Sec. XV vel XVI.
17. Dresdenfis, IV. Evang. Sec. XIII.
18. Lipsiensis biblioth. Paullinae. Fragmenta Matth. 4, 8-5, 27. cap. 6, 2-15, 30. Luc. 1, 1-13. Sec. XVI.
19. Dresdenfis 252. Euchologium. Sec. XV.
- (20. — Est noster 89.)
- 362 Codices graeci.
- 7 deductis, (5 bis numeratis, et cod. 110 ac 111) restant

355.

**CATALOGVS CODICVM SLAVONICORVM BENEVOLE
COMMVNICATVS NOBIS A DOCTISSIMO**

DOBROWSKIO,

Satis constare existimo, Cyrillum et Methodium, Slavorum ad Danubium Apostolos, circa an. 870 confecisse Versionem Slavicam saltem Novi Testamenti; eamque postea circa an. 988, quo Wladimir Dux baptizatus est, etiam Russis traditam fuisse. Subiit autem versio haec, praecipue in Russia a seculi XIV. medio, tum quoad linguam, tum quoad textum ipsum mutationes varias, ut plures omnino distinguendae sint in manuscriptis versionis Slauicae *recensiones*, quarum postrema, typis demum excusa, communi usu recepta fuit.

Slav. 1. Lectionarium antiquissimum, Irmologio Sec. XIII. adnexum. Codicem hunc membranaceum, a D. *Aloysio Hanke* Olomucii mihi quondam concessum, contuli cum editione Nov. Test. Mosc. 1783. in 4. et quidem ex Evangeliiis, Matth. cap. 2. et 28. capitis 3. 10. 11. 13. 23. jam plures, jam pauciores versus; Marci cap. 16. capitis 3. 5. 8. 10. versus quosdam; Lucae cap. 24. capitis 2. 4. 10. 11. versus varios; Joannis capitum 1. 5. 7. 8. 10. 15. 20. 21. versus jam plures, jam pauciores. Textus hujus antiquissimae *recensionis* slauicae, dum a recepto graeco discrepat,

crepat, antiquos codices ac praecipue D. L. 1. 13. 33. 69. 40. 118. sequitur; magisque accedit ad occidentalem graeci textus recensitionem, quam recensiones flavicae posteriores. Vide lectiones ejus loco suo.

2. Evangelistatium, scriptum in membrana an. 1317. in bibliotheca Academiae Scient. Petropoli. Contuli ex hoc codice et sequenti 3. Matthaei singula fere capita, exceptis tamen duobus ultimis et hinc inde quibusdam commatibus; Marci cap. 16. capitis 1. et 15. versus multos; Lucae cap. 1. capitis 23. vf. 34 - fin. ac loca quaedam selecta; Joannis singula fere capita, excepto 13. et versibus aliquot cap. 11. et 12., cum Bibliorum Slav. editione Moscuensi, 1759 in 8. Exhibet quidem codex iste recensitionem antiquam, sed multis in locis corruptam, omnis saepe integris versiculis, additis glossematibus varii generis. Continet subinde lectiones discrepantes in una eademque pericopa, bis aut ter occurrente; e. gr. Matthaei 17, 2. semel legit $\chi\iota\omega\nu$, alia vice $\phi\omega\varsigma$. Jo. 19, 27. semel $\eta\mu\epsilon\rho\varsigma$, alia vice $\omega\rho\alpha\varsigma$.

3. Quatuor Evangeliorum Codex Sec. XIV. in membrana, in bibliotheca Academiae Petropoli. Peculiarem is continet recensitionem, ad codices graecos, juniores plerumque, refictam, saepe etiam e conjectura emendatam. Matth. 8, 30. ante $\mu\alpha\rho\tau\alpha\nu$ addit $\circ\upsilon$, non, quod alii omittunt, vti 2. et antiquissimum Evangelistarium Monasterii Resurrectionis prope Moscuam; selectis in locis inspectum a me, sed nunquam singillatim citatum. In substituendis vocabulis aliis pro minus usitatis ac in ipsa etiam phrasi immutanda faciliior,

lior, linguam exhibet a puro Slavonismo quibusdam in locis jam dessectentem; retinuit tamen plerasque lectiones antiqui textus, uti et vitia codicis 2. non pauca; alias codice 2. emendatior.

4. Codex quatuor Evangeliorum in charta Sec. XV. in bibliotheca quondam b. *Gelasi Dobneri*, e scholis piis, Pragae. Contuli Matthaei capita priora quinque et ultima quinque, Marci et Lucae omnia, cum editione Vilnensi, 1575, in fol. Hic Codex scriptus est in Servia aut alia ei vicina ad Danubium provincia. Retinet multis in locis, quamvis habita ratione lectionum ad posteriores recensiones proxime accedat, vocabula et phrasas antiquiorum codicum. A textu graeco recepto minus jam differt, cum additamenta vetusta fere resecet omnia, alia emendatius legat.
5. Codex quatuor Evangeliorum, in Bibl. Caes. Vindobonensi Num. CCCLVI. Ejusdem aetatis et provinciae cum sequenti.
6. Codex quatuor Evangeliorum, in Bibl. Caes. Vindob. Num. CCCLV. scriptus in Moldavia an. 1535 aut paullo ante. Utriusque lectiones variantes collegit cl. *Fr. C. Alter* Vol. I. Nov. Test. Viennae, 1787. p. 1122 - 1194. Contuli lectiones ab Altero notatas denuo cum textu slavico et graeco recepto. Alterus enim utrumque codicem cum Vindobonensi graeco, qui multis in locis a recepto differt, contulerat. Sed neque hac ratione ubique certus esse poteram de lectionibus singulorum Codicum, cum saepius lectiones notentur solum ex uno, tacente altero, etiam iis in locis, in quibus utrumque consentire cum editis existimo. Ad posteriorem textus slavici
i
recen-

recensionem uterque, ex uno aliquo exemplari Moldaviensi ductus, pertinet, quamvis lectiones aliquas, paucissimas tamen, alter uter a Cod. 7. et editis discrepantes exhibeat. Peculiares lectiones vide Jo. 5, 44. cap. 8, 4.

7. Codex quatuor Evangeliorum, in charta scriptus Sec. XVI initio. Hunc ab humanissimo viro, *Theodoro Baufe*, Professore Moscuensi, obtentum ad patriam adduli. Continet recensionem omnium postremam, quam editi Vilnensis 1575, Ostrogensis 1581, Moscuensis 1663, fere in omnibus sequuntur. Versum 36 Lucae 17, quem codex cum aliis omittit, jam restituerunt editi. Consului codicem hunc, dum lectiones variantes e Marco et Luca in ordinem redigerem. Joannem accuratius cum editione Moscuensi 1663 contuli.
8. Codex quatuor Evangeliorum, cum praefatione Eusebii ad Carpianum, eleganter in membrana scriptus an. 1144. olim in Bibliotheca typographica Num. 19, nunc in Bibl. synodali, quae Moscuae in palatio quondam patriarchali extat. Contuli eum in locis quibusdam selectis. Convenit tam quoad linguam quam ratione lectionum cum 1. et 2. aliisque antiquis. Vide Jo. 1, 16. 18. cap. 5, 4. Luc. 22, 43. 44.
9. Evangelistarium in membrana Sec. XII. in Bibl. synodali, olim typographica Num. 11. Ex Evangeliiis contuli solummodo in Marco quosdam versiculos. Lectiones ejus vide cap. 1, 16. cap. 6, 3.
10. Novum Testamentum in membrana Sec. XIV. Manu *Alexji* Metropolitae scriptum creditur, ideoque religiose in Monasterio S. Archangeli vulgo

Czudow

Codex Mosquae servatur. Alexium hunc, quem inter Sanctos colunt Russi, graecae linguae peritum fuisse ac novam versionem slavicam adornasse, in ejus vita asseritur. Emendatio haec est aliis textus slavici recensio, aut si mavis versio. Lectiones antiquae singulares ad fidem codicum graecorum bonae notae reformatae sunt. Graecam phrasin pressius subinde sequitur. Contuli Lucae cap. primum et ultimum, cap. 22 versus quosdam. Vide Luc. 1, 60. 77. cap. 24, 43. 44. 47.

Vat. Vaticanae Bibliothecae codex Ruthenicus membranaceus in 4. Num. II. Fragmentum ex eo (Lucae 24, 12-35.) Romae descriptum *Alterus* p. 1008. Vol. I. Nov. Test. contulit. Vide Luc. 24, 29. Convenit hoc in loco, atque alibi cum 1.

Ven. Lectionarium, quod Liturgiae Basilii et Chrysostomi Venetiis 1554 in 4. impressae adnexum est. Joannis capita multa contuli. Singulares ac antiquas quasdam lectiones exhibet, vide Jo. 10, 1. cap. 30, 31. alias cum editis vulgaribus consentit, de quibus jam pauca monenda sunt.

Triplicis generis *editiones* distinguendae sunt. 1. antiquae minus correctae, quae ex codd. junioribus etiam cum erroribus librorum excusae sunt. Huc refer: a) Tetraevangelia an. 1512. in 4. in Ugrowlachia, jussu Ducis Joannis Basarabae, impressa. b) Tetraevangelia, Vilnae 1575. in fol. c) Biblia Ostrogienfia 1581. d) Tetraevangelia, Moscuae 1614, e quibus *Alterus* 14 priora capita Joannis Vol. I. N. T. p. 403-411 contulit. e) Biblia Moscuensia, 1663, in quibus textus Ostrogienfis recusatus est. 2do, antiquae quidem, sed studio ad graecum receptum emendatae. Tales sunt, quas equidem novi,

novi, Novum Testamentum Vilnae 1623 in 8. et Tetraevangelia Leopoli, 1644 in fol., in quibus jam plura loca e graeco edito restituta sunt, quae in aliis editionibus vulgaribus, etiam recentioribus, aliter leguntur.

3io, editiones recentiores, quae hoc seculo non nisi leviter ac modeste emendatae sunt. Est haec emendatio vulgaris textus slavici prima ac postrema; iubente Russorum Imperatore *Petro I* initio huius seculi inchoata, et anno demum 1751, quo integra Biblia correctius edita prodierunt, absoluta. Notandum autem in editionibus N. T. quae singillatim etiam post an. 1751 impressae sunt, non admissas penitus omnes emendationes, quae in Bibliis integris locum habent,

SPHALMATA IN PROLEGOMENIS.

Pag. 23. lin. 5. pro: in eo lege: in ea.
 — 56. — 19. — commemorandae — commemoranda.

IV. EVANGELIA.

THE
INSTITUTION
OF
THE
LAW
OF
THE
STATE
OF
NEW
YORK
IN
THE
YEAR
OF
OUR
LORD
ONE
THOUSAND
EIGHT
HUNDRED
AND
EIGHTY
FOUR

IV. EVANGELIA

THE
INSTITUTION
OF
THE
LAW
OF
THE
STATE
OF
NEW
YORK
IN
THE
YEAR
OF
OUR
LORD
ONE
THOUSAND
EIGHT
HUNDRED
AND
EIGHTY
FOUR

THE
INSTITUTION
OF
THE
LAW
OF
THE
STATE
OF
NEW
YORK
IN
THE
YEAR
OF
OUR
LORD
ONE
THOUSAND
EIGHT
HUNDRED
AND
EIGHTY
FOUR

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

- 1 **Β**ιβλος γενέσεως ἰησοῦ χρι- 3 καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. Ἰου-
 ζοῦ, υἱοῦ ^a αὗ δαβὶδ υἱοῦ δας δὲ ἐγέννησε τὸν φαριζ καὶ
 δβραάμ. τὸν ζαρά ἐκ τῆς θαρὰρ. φαριζ
 2 ^b Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ. δὲ ἐγέννησε τὸν ἔσρωμ. ἔσ-
 ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ. ρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀράμ.
 ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰούδαν 4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν ^c ἀμί-
 A 2 ναδ.β."

a αὗ δαυὶδ.

Inscriptio: Κατὰ ματθαῖον. B. codd. lat. Εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον. Codd. gr. et lat. vetustiores, Ed. priores, Copt. Patr. gr. et lat. antiquiores. Τὸ κατὰ ματθαῖον εὐαγγέλιον. Codd. nonnulli, Ed. Τὸ κατὰ ματθαῖον ἅγιον εὐαγγέλιον. Codd. multi, sed recentiores. Ἐκ τοῦ κατὰ ματθαῖον ἁγίου εὐαγγελίου. 69. 178.

(a) Δαυὶδ. Ed. In codicibus plerumque per compendium scribitur δαδ. Interdum tamen in codicibus ABCDLT aliisque, ut et apud patres nonnullos, scribitur δαυὶδ vel δαυειδ. (b) Singulae generationes mox in hoc mox in illo codice, facili librarium errore, omittuntur. Praeterea in scribendis nominibus propriis magna est codicum inter se discrepantia. Proferemus tantum exempla nonnulla. (c) ἀμναδάμ. 1. 72. 116. 127. 157. 235. 236. Ev. 32. 44. alii. Mt. e. i. n. r. Macar. Chrysoceph. ml.

- ναδάβ." ἀμναδάβ δὲ ἐγέννη- 9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωά-
σε τὸν ναασσών. ναασσών δὲ 9 σαμ. ἰωάσαμ δὲ ἐγέννησε τὸν
5 ἐγέννησε τὸν σαλμούν. Σαλ- 9 ἄχαζ. ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν
μούν δὲ ἐγέννησε τὸν βοόζ ἐκ 10 ἔzekiαν. Ἐzekίας δὲ ἐγέννη-
τῆς ραχάβ. βοόζ δὲ ἐγέν- 10 σε τὸν ^hμανασσῆ. ^hμανασσῆς
νησε τὸν ^dὠβηδ ^dἐκ τῆς 10 δὲ ἐγέννησε τὸν ⁱἀμούν.
ρούθ. ὠβηδ δὲ ἐγέννησε τὸν 10 ἀμούν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσίαν.
6 ἰεσσαί. Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε 11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε ^kτὸν ἰεχο-
τὸν δαβίδ τὸν βασιλέα. δαβίδ 11 νίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐ-
δὲ ^eὁ βασιλεὺς" ἐγέννησε 11 τοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας βα-
τὸν ^fσολομῶνα ^fἐκ τῆς τοῦ 12 βυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν με-
7 οὐρίου. Σολομῶν δὲ ἐγέννη- 12 ταικεσίαν βαβυλῶνος, ἰεχο-
σε τὸν ροβοάμ. ροβοάμ δὲ 12 νίας ^lἐγέννησε τὸν σαλαθιήλ.
ἐγέννησε τὸν ἀβιά. ἀβιά δὲ 12 σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν ζο-
8 ἐγέννησε τὸν ^εἰσά. ^εἰσά 13 ροβάβελ. Ζοροβάβελ δὲ ἐγέν-
δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσαφάτ. ἰω- 13 νησε τὸν ἀβιουδ. ἀβιουδ δὲ
σαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωράμ. ἐγέννησε τὸν ἑλιακείμ. ἑλια-
ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν ὀζίαν. κείμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἄζώρ.
Ἄζώρ

f. σολομῶντα.

(d) ἰωβηδ. BC. 76. 124. Ev. 32. Mt. c. r. Multi in Luca. Copt. Arm. || ἰωβηλ. 33. (e) = B. 1. 71. Syr. Ar. p. Perf. p. Copt. Slav. 2. 3. germ. for. Opus imperf. Aug. (f) ACEGKLMS. Mt. BHV. alii multi. Ed. || σαλομῶνα. 33. Arm. (g) ἀσάφ. BC. (D. in Luca) 1. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. in m. Arr. Perf. p. colb. germ. 1. 2. (h) μανασσῆ. 108. 225. Ev. 32. 33. alii. Mt. i. n. o. p. al. 3. || μανασῆ. 61. 64. Mt. d. Arm. (i) ἀμῶν. BCM. (D. in Luca) 1. 13. 114. 116. 157. 231. alii. Copt. Aeth. Ar. p. corb. colb. germ. 1. 2. Epiph. Opus imp. (k) + τὸν ἰωακείμ. ἰωακείμ δὲ ἐγέννησε. M (N. ap. Wetst. Sed N. continet tantum fragmentum Lucae.) 2. ap. Beng. 11. 16. 33. 47. 48. 54. 56. 61*. 91. 108. 119. 127. 230. 233. Barb. 1. Mt. 4. 17. Cod. vet. ap. Fabrum Stap. Ed. Syr. p. cum ast. et in codd. nonnullis in m. Syr. hierof. || + τὸν ἰακείμ. ἰακείμ δὲ ἐγέννησε. 1. 17. 70. 71. 120. Ed. Margo catenae gr. ap. Petav. || Codex D. in Luca: σαλαθιήλ, τοῦ ἰεχοῦνιου, τοῦ ἰωακείμ, τοῦ ἑλιακείμ, τοῦ ἰωσεία etc. Porphyrius, teste Hieronymo, calumniam struxit ecclesiae ob generationem apud Matthaeum deficientem. (l) + ἐγέννησε τὸν ἰεχοῦνιαν. ἰεχοῦνιαν δὲ. Epiph.

14 Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν σαδωὶν. σαδωὶν δὲ ἐγέννησε τὸν ἁ-
 χεὶμ. ἁχεὶμ δὲ ἐγέννησε
 15 τὸν ἑλιοῦδ. ἑλιοῦδ δὲ ἐγέν-
 νησε τὸν ἑλεάζαρ. ἑλεάζαρ δὲ
 ἐγέννησε τὸν ματθαῖον. ματθαῖον
 16 δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ. Ἰα-
 κώβ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσήφ, ὃν
 τὸν ἄνδρα μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεν-
 νήθη ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χρι-
 17 στός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ
 ἀπὸ ἀβραάμ ἕως δαβὶδ, γε-
 νεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ
 δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας βα-

βυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσα-
 ρες καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας
 βαβυλῶνος ἕως τοῦ χριστοῦ
 γενεαὶ δεκατέσσαρες. °]

18 [Τοῦ δὲ P — ἰησοῦ: χρι-
 στοῦ· ἢ q γένεσις οὕτως
 ἦν. μνηστέωσις γὰρ τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ μαρίας τῇ ἰω-
 σήφ, ὅτι πρὶν ἢ συνελθεῖν
 αὐτοῦς, εὐρέθη ἐν γαστρὶ
 ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.

19 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
 δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων
 αὐτήν ὡς παραδειγματί-
 σαι,

A 3

σαι,

q ∞ γέννησις.

t ∞ δειγματίσαι.

(m) ἁχεὶμ. L. 27. 33. 123. 236. Ev. 33. Mt. HV. || ἁχεὶν f. ἁχεῖν. 1. 157. Ed. Syr. utr. (sed p. habet in m. ἁχεῖμ) Arr. Persl. Copt. Arm. || ἰαχεῖν D. in Luca. (n) cui desponsata virgo Maria genuit (peperit + Christum, cant.) Jesum. Aeth. Arm. Arr. cant. verc. germ. 1. Opus imp. Gaudent. || cui desponsata erat virgo Maria. Virgo autem Maria genuit Jesum. veron. item colb. || τὸν = 218. (cum 76. 220. 225.) (o) + Omnes itaque generationes ab Abraam usque in adventum Jesu Christi, generationes sunt XLII. veron. colb. Aeth || Genealogia hucusque. Incipit Evangelium secundum Matthaeum. harlej. 1775. in m. manu satis antiqua. In alio latino codice harlej. 1802. incipit Evangelium a comm. 18., genealogia autem avulsa ab eo est, et cum variis prologis, eam partim antecedentibus partim sequentibus, Evangelio praemittitur. (p) χριστοῦ ἰησοῦ. B. || ἰησοῦ = Ital. Vulg. Sax. Persl. w. Iren. 3, 16. dif. Pseudo-Theophilus in Evang. Theophyl. ap. Beng. (sed in edd. ad h. l. receptae consentit.) Opus imp. Petrus chrysol. Vigil. Habet Orig. in schedis Grabii et Combefisii. || χριστοῦ = Persl. p. et mf. (q) BCPS. 1. 151. Syr. p. Euf. Maxim. dif. Sed Orig. l. c. habet γέννησις. In scholio codicis Mt. e. Origeni adscripto notatur, aliud esse γένεσιν, aliud γέννησιν, et ἀμφοτέρω ληπτὰ ἐν δόξῃ τῇ εἰς χριστόν. (r) = B. 1. Syr. utr. Copt. Arm. Latt. Epiph. Chryl. in Mt. 6. codd. (s) = 54. 56. (t) B. 1. Orig.

σαι," ἐβουλήθη λάθρα ἀπο-
 20 λῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ
 αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ,
 ἄγγελος " κυρίου" κατ' ὄναρ
 x ἐφάνη" αὐτῷ, λέγων· ἰω-
 σήφ, υἱὸς δαβὶδ, μὴ φοβη-
 θῆς παραλαβεῖν μαριάμ τὴν
 γυναικά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐ-
 τῇ γεννησέν ἐκ πνεύματος
 21 ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱόν,
 καὶ ὃ καλέσεις" τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώ-
 σει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
 22 ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο
 δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρω-
 θῇ τὸ ρηθὲν z ὑπὸ — τοῦ·
 κυρίου" διὰ a τοῦ προφήτου,
 23 b λέγοντος· " Ἰδοὺ ἡ παρ-

θένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ
 τέξεται υἱόν, καὶ o καλέσου-
 σι" τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰμμανου-
 ήλ· ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον,
 24 μετ' ἡμῶν ὁ θεός. d Διε-
 γερθεῖς" δὲ e ὁ i ἰωσήφ ἀπὸ
 τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προ-
 ἔταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυ-
 ρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυ-
 25 ναῖκα αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐγί-
 νωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε
 f τὸν υἱὸν g αὐτῆς τὸν πρω-
 τότοκόν· καὶ ἐκάλεσε τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν.]
 i [Τοῦ δὲ ἰησοῦ γεννηθέν-
 τος ἐν βηθλεὲμ h τῆς ἰου-
 δαίας," i ἐν ἡμέραις ἡρώδου
 τοῦ βασιλέως," ἰδοὺ, μάγοι
 ἀπὸ

Orig. et Euf. in scholiis dif. (Scholion anepigr. codicum Mt. a. d. e. defendit παραδειγματίζειν.) Traducere, ut Coloss. 2, 15. Ital. et Vulg. Praeparare, cant. Divulgare, Aug. Detegere, Vigil. Lege in eam decerni, Hilar. (u) = 233. Ev. 21. Chryf. Opus imp. (x) φαίνεται, 67. 124. veron. Chryf. (y) καλέσει. L* germ. Ambr. καλέση Ev. 21. καλέσουσι. 61* (z) = ὑπὸ τοῦ κυρίου. 142. Iren. semel, || = τοῦ BCD. 1. 33. 127* (a) + ἡσαίου. D. (St. β.) 142. Arm. Syr. p. (sed in cod. Assem. 2. extat in m.) Syr. hierof. Perf. p. cant. veron. verc. colb. brix. germ. Iren. Leo M. (b) = 56. Mt. m. Syr. Ar. p. Perf. p. Arm. Sax. brix. Iren. (c) Sic It. Vulg. Hier. dif. || καλέσεις, D. (St. β.) 2* Ev. 7. Ed. Euf. Epiph. Procop. dif. Vigil. || καλέσει, Slav. 2. (alii ut rec.) cant* corb. Vocabitur, Cypr. Novatian. Vocabitur, Tert. Iren. semel, Aug. semel, Ambr. (d) ἐγερθεῖς BC* 1. Epiph. (e) = 72. 114. 116. 124. Mt. B. x. x. 10. Ed. (f) = 1. 33. (g) = B. 1. 33. Copt. veron. colb. germ. 1. Hilar. Ambr. || αὐτῆς = LD** cant. || Filium suum unigenitum, germ. 2. (h) ἰουδα scriptum fuisse existimat Hier. Juda, Vulg. Judae, corb. germ. 2. harl** emmer. codd. lat. alii, Cypr. Hilar. Aug. Leo M. Patr. lat. alii. (i) = 30. 49. 55. 62. Sed urget haec verba Euthym.

ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο
 εἰς ^k ἱεροσόλυμα, λέγοντες
 2 Πού ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς
 τῶν ἰουδαίων; εἰδομεν γὰρ
 αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατο-
 λῇ, καὶ ἦλθομεν προσκυνῆ-
 3σαι αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ ἡρώ-
 δης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη,
 καὶ πᾶσα ἱεροσόλυμα μετ'
 4 αὐτοῦ. Καὶ συναγαγὼν πάν-
 τας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμ-
 ματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐκυνθάνετο
 παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ χριστὸς
 5 γεννᾶται. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
 ἐν βηθλεὲμ ^m τῆς ἰουδαίας·
 οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ
 6 προφήτου. Καὶ σὺ βηθλεὲμ,
ⁿ γῆ ἰούδα, ὁ οὐδαμῶς
 ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν
 7 ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ^p ἐξελεύ-
 σεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμα-
 νεῖ τὸν λαόν μου, τὸν ἰσραήλ.
 7 Τότε ἡρώδης λάθρα καλέσας
 τοὺς μάγους, ἡκριβίωσε παρ'
 αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινο-
 8μένου ἀστέρος. Καὶ πέμψας
 αὐτοὺς εἰς βηθλεὲμ, εἶπε·
 πορευθέντες, ^q ἵνα ἀκριβῶς
 ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου·
 ἐπὶ δὲ εὗρητε, ἀπαγγεिलाτέ
 μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἐλθὼν
 9 προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ
 ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως,
 ἐπορεύθησαν. καὶ ἰδοὺ, ^r ὁ
 ἀσὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατο-
 λῇ, πρᾶξεν αὐτοὺς, ἕως
 ἐλθὼν ^t ἵνα ἐξῇ ^u ἐπάνω
 10^x οὗ ἧν τὸ παιδίον. Ἰδόν-
 Α 4 ΤΕΣ

q ἵνα ἐξετάσατε ἀκριβῶς.

t ἵνα ἐξάσῃ.

(k) ἱερουσαλήμ. CKL. 72. 106. 123. 125* 236. al. 10. Mt. V. a. o. 10** Copt. (l) = D. 47. 52. 56. Sax. cant. (m) *Juda f. Judae*, Vulg. ex emendatione Hieronymi, corb. gat. Mm. Syr. hierof. Tert. Patr. lat. (n) = Tert. Ambr. semel. || τῆς ἰουδαίας. D. (St. β.) 61. Syr. Perf. p. cant. verc. brix. colb. || γῆ ἰουδαίας. Aeth. Syr. p. et hierof. *Terra Judaeorum*, corb. (o) μή, interrogative scilicet, D. (St. β.) || non, encipiti sensu, Ital. (forte etiam Syr. et Aeth.) Tert. Cypr. Patr. lat. || *numquid?* corb. tolet. || *nequaquam*, Vulg. for. Hier. Vigil. alii. (p) + μοι. CK. 68. 117. Barb. 1. al. 6. Mt. ω. 10. Ed. Arm. Theodoret. Protevang. Jacobi. (q) ἐξετάσατε ἀκριβῶς. BC*D. 1. 33. 82. 124. Copt. It. Vulg. Euf. Protev. Jacobi. Sed Origenes bis ordine vulgari. || ἀκριβῶς = Mt. c. et ap. Walton. Bodl. 1. id est 45. Opus imp. (r) = L. 218. (cum 3. 76. 77. 108. 124. 125. 219. 224) Ev. 44. (s) + οἱ (58. 68. ap. Mill.) 117. 220. Mt. i. n. m. x. Orig. (t) BCD. 33. Orig. (sed in scholio eidem adscripto in cod. Mt. e. omnia ut in recepto.) Euf. || = 1. (u) = Orig. (x) τοῦ παιδίου. D. cant. veron. colb. germ. 1. || *super caput pueri*, Opus imp.

- τες δὲ τὸν ἄστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφοδρά.
- 11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, ὃς εἶδον τὸ παιδίον μετὰ μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσόν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν.
- 12 καὶ. Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ, μὴ ἀνακάμψαι πρὸς ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.]
- 13 [Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοί· μέλλει γὰρ ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς αἴγυπτον. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Τότε ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαύθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ ἀποστείλας ἀνείλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσι αὐτῆς, ἀπὸ διετῶς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠμείβωσεν 17 παρὰ τῶν μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

γ. εὐραν. e ∞ διὰ.

(γ) BCD (St. π.) EKLMS. Mt. BHV. Codd. taptum non omnes. Ed. Syr. utr. Ar. p. Erp. Perff. Aeth. Copt. Arm. Slav. cant. verc. brix. Orig. Euf. Chryf. Theophyl. Opus imp. Juv. Leo M. Patr. al. || ἰδόντες. 124. || εὐρου. 2** Ed. Vulg. veron. corf. colb. germ. 1. for. Ar. rom. Epiph. Auct. de promiss. Vigil. (2) τῶν μάγων. Evangelistaria, et D. ex emend. recentiore. 12. 16. 61. 119. Mt. 1. 17. (minio insertum.) || + εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. B. (a) κατ' ὄναρ φαίνεται. CK. 33. 114. 157. 220. 235. Mt. 1. k. 10. Theophyl. κατ' ὄναρ ἐφάνη. B. || φαίνεται] ἐφάνη. B. Ev. 32. (b) = BCD. 1. 33. 42. 63. (c) ἀκούων. Slav. 1. (non alii.) (d) πάντα τὰ παῖδια τὰ. Orig. ter. (e) BCD (St. β.) 33. 71. 73. 125. 131. 157. Valent. 1. nescio quis ap. Birch. (sed ὑπὸ in m.) Syr. utr. (sed p. in m. i-?) Vulg. Sax. cant. for. Chryf. (etiam in Mt. 6. codd.) Hier. || ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ. D. omisso tamen τοῦ. (sic etiam St. β.) 73. 125. Valent. 1. cant. brix.

ἰερεμίου" ἢ τοῦ προφῆ- 22 εἰς γῆν ἰσραὴλ. Ἀκούσας
 18 του, "λέγοντος· Φωνὴ ἐν
 ῥαμὰ ἠκούσθη, ἢ = θρή-
 νος καὶ" κλαυθμὸς καὶ ὀδυρ-
 μὸς πολὺς· ῥαχὴλ κλαίονσα
 τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ
 ἤθελε ῥ παρακληθῆναι, ὅτι
 19 οὐκ εἰσί. Τελευτήσαντος
 δὲ τοῦ ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγε-
 λος κυρίου ἢ κατ' ὄναρ φαί-
 νεται" τῷ ἰωσήφ ἐν αἰγύπτῳ,
 20 λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε
 τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
 αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν
 ἰσραὴλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ
 ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ
 21 παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς πα-
 ρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
 μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν
 εἰς γῆν ἰσραὴλ. Ἀκούσας
 δὲ, ὅτι ἀρχέλαος βασιλεύει
 ἢ — ἐπὶ τῆς ἰουδαίας" ἀντὶ
 ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
 ἐφοβήθη ἢ ἐκεῖ" ἀπελθεῖν.
 χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ,
 ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς
 23 γαλιλαίας. Καὶ ἔλθων κα-
 τώκησεν εἰς πόλιν λεγομέ-
 νην ἢ ναζαρέτ" ὅπως πληρω-
 θῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προ-
 φητῶν, "ὅτι ναζωραῖος κλη-
 θήσεται ἢ.]
 Ἐν ὅ — δὲ" ταῖς ἡμέραις
 ἐκείναις [παραγίνεται ἰωάννης
 ὁ βαπτιστής, κηρῶσων ἐν τῇ
 2 ἑρήμῳ τῆς ἰουδαίας, Καὶ λέ-
 γων· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ
 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
 Α 5 Οὗτος

(f) = 34. 37. 39. 73. 125. Valent. 1. (sed habet in m.) Mt. H. brix. Ms. lat. colon. || ἡσαίου. Slav. 1. (non alii.) (ff) = St. β. Arm. (g) = BK. 1. 22. Syr. Syr. hierof. Ar. p. Perff. Copt. Aeth. Ital. (exc. cant.) Vulg. Sax. Justin. ut videtur. Opus imp. Hilar. Ambros. Hier. (h) φαίνεται κατ' ὄναρ. BD. 1. 108. 116. 117. 124. 127. 157. Mt. ψ. Vulg. cant. alii lat. || Rec. Orig. (i) ἐπὶ τῆς ἰουδαίας = 23. || ἐπὶ = B. 1. 13. 33. 116. 124. 127. 142. al. 6. Mt. d. i. m. n. q. x. z** Euf. (k) ἐκεῖσε. 59. 62. i. e. Gon. Go. excitati a Waltonio et in edit. Millii prima; sed in hujus appendice et in marg. exemplaris Bodlejani hos delere jubemur. Delevit Kusterus, restituit Wettstenius. (l) ναζαρέτ. CEK. 1. 72. 106. 114. 123. 124. 131. al. 10. Mt. BV. p** 17. Ed. Copt. Arm. Ital. Vulg. Sax. Euf. Cyr. || ναζαρέτ. 1. || ναζαρά. Euf. bis. (m) = tolet. || τοῦ προφῆτου. Syr. Syr. p. in cod. Astem. 1. (sed rec. in m.) Perf. p. Aeth. Arm. Slav. 1. (non alii) Sax. Ital. (exc. cant. germ. 1. 2.) Sax. Ms. lat. colon. harl* || Pluralem urgeat Opus imp. et Hier. (n) + filius meus. Aeth. (o) = DKLMS. 106. 114. 123. 142. 182. 219. 236. al. 19. Mt. V. 1* m. 10. Copt. Arm. Perf. w. Sax. veron. corb. germ. 1. tolet. Chryf. (etiam in Mt. 6. codd.) Theophyl.

3 Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς 6 Καὶ ἐβαπτίζοντο ὁ ἐν τῷ ἰορ-
 P ∞ ὑπὸ ἡσαίου τοῦ προ- δάνη * ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολο-
 φήτου, λέγοντος· Φωνή γούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐ-
 βοῶντος * ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοι 7 τῶν.] xx Ἰδὼν δὲ πολλοὺς
 μάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐ- τῶν Φαρισαίων καὶ σαδδουκαί-
 θείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ων γ' ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βά-
 4 αὐτοῦ. q Αὐτὸς δὲ * ὁ ἰω- πτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς·
 ἄννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέ-
 ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ δειξεν ὑμῖν Φυγεῖν ἀπὸ τῆς
 ζώνην δερματίνην περὶ τὴν 8 μελλούσης ὁργῆς· Ποιήσατε
 ὁσφύν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή οὗν z καρπὸν ἀξίων τῆς μετα-
 αὐτοῦ ἦν ἀκριδῆς, καὶ μέλι 9 νοίας, Καὶ μὴ δοῦναι λέγειν
 5 ἄγριον *. Τότε ἐξεπορεύετο ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα ἔχον·
 πρὸς αὐτὸν ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν ἀβραάμ· λέγων γὰρ ὑμῖν,
 πᾶσα ἡ ἰουδαία, καὶ πᾶσα ὅτι δύναται ὁ Θεὸς * ἐκ τῶν
 ἡ περὶχωρὸς τοῦ ἰορδάνου· λίθων τούτων ἐγείραι τέκνα
 τῷ

p ∞ διὰ.

z. καρποὺς ἀξίους.

(p) BCD. 1. 13. 33. 124. 157. alius. Syr. Aeth. Ital. Vulg. Sax.
 (q) + *Omnis vallis implebitur et omnis mons et collis humiliabitur, et erunt omnia prava in directa et aspera in vias planas, et videbit omnis caro salutarem Dei.* verc. colb. gat. et ut videtur Iren. et Arnob. (r) = D. 218 (cum 3. 76. 77. 123. 124. 125. 219. 224.) Mt. a. Ed. (s) + οὐ ἡ γεύσις ἦν τοῦ μάννα, ὡς ἐγκρίς ἐν ἐλαίῳ. Evang. sec. Hebr. ap. Epiph. (t) = L. 84. 117. 218 (cum 3. 77. 123. 124. al. 3.) 230. Ev. 24. 44. Mt. B. l. x. 17. Ed. (u) + πάντες. C. 33. (x) + ποταμῶ. BCM. 1. 33. 106** 125** 142. 157. 220. 234. 235. 236. Ev. 32. al. 15. Mt. d. i. l. n. q. x. ψ. 10. Syr. utr. Syr. hierof. Arr. Perff. Copt. Aeth. Orig. bis. (semel omittit) Bas. Euthym. in textu. (xx) VI. 7—12 = *Lectio- naria multa.* (y) + λέγεται. Aeth. (z) BCD (St. τ.) EKMS. 1. 13. 17. 72. 76. 77. 106. 113. 114. 121. 123. 124. 125. 130. 131. 151. 157. 218. ap. Birch. 219. 220. 224. 225. 230. 235. 236. Ev. 3. 18. 19. 33. al. 60. Mt. V. a. d. k. al. 11. Ed. Syr. p. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. It. Vulg. Slav. 6. et ed. Iren. Orig. dif. (alibi tamen ut rec.) Archel. Hilar. Lucif. Aug. saepe. Patr. alii. || *Recepta est in L. 10. 33. 108. 218. ap. Ait. Mt. l. etc. Syr. verc. germ. 2. Bas. Chryf. Cyr. Theophyl. Euthym. Tert. Aug. aliquoties. Ambr. Op. imp. (a) + καὶ. 5. Ed. Phot. Theo- phyl.*

10 τῷ Ἀβραάμ. Ἦδη δὲ b —
καὶ" ἡ ἄξινη πρὸς τὴν ῥίζαν
τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν
δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν ἁ-
λόν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ
11 βάλλεται c. Ἐγὼ μὲν βα-
πτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι, εἰς με-
τάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρ-
χόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδή-
ματα βαράσαι· αὐτὸς ὑμᾶς
βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ]
12 d — καὶ πυρὶ." Οὐ τὸ
πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακασθεῖ τὴν ἄλωνα

αὐτοῦ· καὶ συνάξει τὸν σῖτον
e = αὐτοῦ· εἰς τὴν ἀποθή-
κην," τὸ δὲ ἄχυρον κατα-
καύσει πυρὶ ἀσβέσω.
13 Τότε [παραγίνεται ὁ ἰησοῦς
ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐπὶ τὸν
ιορδάνην πρὸς τὸν ἰωάννην,
τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, f
14 Ὁ δὲ ἰωάννης διεκώλυεν αὐ-
τὸν, λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω
ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ
15 σὺ ἔρχῃ πρὸς με. Ἀποκρι-
θεις δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐ-
τόν· ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ
πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι
πάσαν

(b) = BCDM. 1. 235. Syr. Copt. Arm. Ital. Vulg. Orig. Didym. Basil. (c) + καὶ καίεται. 157. Ev. 22. 32. (d) = ES. 76** 77. 106. 123* 125* 142. 230. 236. Ev. 2. 3. 18. 19. 31. (multa Evangelistaria praetermittunt vs. 7—13.) al. 56. juniores fere et Barber. 6. Mt. V. k. i. n. ψ. al. 6. Ed. Syr. hieros. Slav. ed. et codd. juniores. Theophyl. Euthym. qui in commentario dif. foli Lucae tribuit. || Habent codd. antiquiss. et praestantiores, item ap. Mt. a. d. e. l. q. r. 10. Versf. (etiam Slav. 2. et ed.) Orig. ter. Athan. Bas. Cyr. Chrys. Iren. Cypr. Hilar. Opus imp. Hier. Vigil. Juv. Explicant scholia. Attingit in commentario Euthym. licet id Lucae peculiare esse tradat. (e) Post αἶτον = αὐτοῦ. EL. 13. 77. 157. 220. 224. 235. 236. al. 8. Mt. l. x. 10. Syr. utr. Sahid. Arin. Pers. p. veron. corb. germ. 1. harl* Justin. Clem. Cyr. Caesarius. Iren. Ambr. || Horum plerique post ἀποθήκην addunt αὐτοῦ e. gr. EL. 157. 220. 224. 235. 236. Mt. l. 10. Syr. utr. Sahid. Arm. Pers. p. veron. corb. germ. 1. harl* Cyr. Ambr. al. || Bis extat in B. 52. 58. 108. Aeth. Sax. Slav. 4. || Neutro loco legitur in 13. 27. 77. Mt. x. etc. Pers. w. verc. Justin. Clem. Iren. Arnob. (f) + Ecce mater Domini et fratres ejus dicebant ei: Joannes baptizat in remissionem peccatorum; eamus et baptizemur ab eo. Dixit autem eis: quid peccavi, ut vadam et baptizer ab eo? nisi forte hoc ipsum, quod dixi, ignorantia est. Evang. sec. Hebr. ap. Hieron.

πᾶσαν δικαιοσύνην. 5 τότε
 16 ἀφίησιν αὐτόν." h. Καὶ βα-
 πτισθεὶς ὁ ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς
 ἀπὸ τοῦ ὕδατος· i καὶ ἰδοὺ,
 ἀνέωχθησαν k αὐτῷ" οἱ οὐ-
 ρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα
 τοῦ θεοῦ l καταβαῖνον ὡσεὶ"
 περιστεράν, m καὶ" ἐρχόμε-
 17 νον n ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ,
 φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγου-
 σα· o οὗτός ἐστιν" ὁ υἱός μου ὁ
 ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.]

1 Τότε [ὁ ἰησοῦς ἀνέχθη εἰς
 τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύμα-
 2 τος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ
 διαβόλου. Καὶ νηστεύσας ἡμέ-
 ρας τεσσαράκοντα p καὶ νύ-
 κτας τεσσαράκοντα," ὤσπερ
 3 ἐπελάσσε. Καὶ προσελθὼν
 4 αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν"
 εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ,
 ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γέ-
 4 νωνται. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπε· γέγραπται· οὐκ ἐπ' ἄρ-
 τῳ

(g) = Mt. e. m. Juv. || *Tunc baptizavit eum. colb. Tunc tinxit eum. Auct. de promiss. (h) + Et Joannes quidem baptizavit illum in aqua, ille autem Joannem in spiritu. Libri secretiores, teste Op. imperf. || + Et cum baptizaretur (+ Iesus, germ.) lumen ingens (magnum, germ.) circumfulsit (fulgebat, germ.) de aqua, ita ut timerent omnes, qui advenerant. (congregati erant. germ.) Et baptizato Jesu etc. verc. germ. 1. || + καὶ εὐθὺς περιέλαμψε τὸν τόπον φῶς μέγα. Evang. Ebionit. ap. Epiph. Item Justin. Praedicatio Petri: Liturgia Syror. Juvenc. (i) + *Factum est autem cum ascendisset Dominus de aqua, descendit fons omnis Spiritus S. et requievit super eum, et dixit ei: Fili mi, in omnibus prophetis expectabam te, ut venirem et requiescerem in te. Tu enim es requies mea, tu es filius meus primogenitus, qui regnas in sempiternum.* Evang. sec. Hebr. ap. Hier. (k) = B. tolet. Hilar. Vigil. (l) καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς D. (St. β. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) || + *de coelo. cant. verc. veron. germ. 1. 2. clar. gat. Mm. Hilar. Auct. de promiss. || καταβαῖνον ἐν εἰδει περιστερᾶς κατελθούσης εἰς αὐτόν. Sic Evang. sec. Hebr. ap. Epiph. (m) = B. verc. veron. colb. clar. germ. 2. for. tolet. harl* (n) εἰς. D* in, veron. verc. πρὸς C* 38. 67. 71. 76. (ap. Wetst.) Ev. 19. 20. Mt. c. q. 17. (o) πρὸς αὐτόν· σὺ εἶ. D. *ad eum: tu es. cant. verc. ad eum: hic est.* veron. germ. clar. (p) = 1. 27-37. 38. 167. Barb. 1. Mt. ψ. Habet Euthym. dif. || τεσσαράκοντα = 130. || καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. D. cant. (q) ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ. B. 1. 13-33. 117. 124. 157. Syr. Copt. Arin. Vulg. corb. for. Chryf. || αὐτῷ bis omittit 106. || αὐτῷ bis repetunt D. 113. 121. Sahid. cant. verc. veron. colb. germ. 1. 2.**

- τῷ μόνῳ ζήσεται· + δ' ἀν- 8 κύριον τὸν Θεόν σου. Πάλιν
 θρωπος, ἀλλ' ἐξ ἐπὶ 9 παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβο-
 παντὶ ῥήματι ἐκπορευομέ- 10 λος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν,
 5 νῳ διὰ σώματος" Θεοῦ. Τό- 11 καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας
 τε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διά- 12 τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου
 βολος ἡ εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν, 13 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, Καὶ
 καὶ ὡς ἴσῃσιν αὐτὸν ἐπὶ 14 λέγει αὐτῷ ταῦτα πάντα
 τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ 15 τα σοὶ δώσω, ἐὰν πεσῶν
 6 Καὶ λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ 16 προσκυνήσῃς μοι. Τότε λέ-
 τοῦ Θεοῦ, ὃ βάλε σε αὐτὸν 17 γει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ὕπαγε
 ἡ κάτω· γέγραπται γάρ· ὅτι 18 ὁ ἐκίστω μου σατανα· γέ-
 τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελει- 19 γραπται γάρ· κύριον τὸν Θεόν
 ται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ
 ἀρουσί σε, μήποτε προσκύ- 20 μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφί-
 ψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 21 ησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ
 7 Ἐφῆ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἡ πάλιν 22 ἰδοὺ, ἄγγελοι προσήλθον καὶ
 ἡ γέγραπται· οὐκ ἐκπειράσεις 23 δημόνουν αὐτῷ.]

[Ἀκού-

s cō εν. x ∞ ἐψησεν.

(r) + CDELP. 73. 218. (cum 3. 76. 77. 123. 125. 219. 220. 225.) Mt. V. a. (s) CD. 13. 59. 124. Mt. m. (t) = D. Syr. hierof. cant. veron. germ. 1. 2. Opus imp. Hilar. Druthmar. (u) = 33. (x) ἐψησεν. BCD. 1. 33. 47. Mt. i. Ed. Sahid. (y) βάλλε. 12. 59. 131. Ev. 44. Ed. (z) + εντελεθεν. C. Syr. p. in m. Arm. Sahid. ut videtur. Ignat. ep. ad Philipp. (a) = Mt. B. Sahid. || Antecedentibus jungunt E. 3. 33. 116. 124. Ed. Arm. Sax. veron. germ. 1. brix. colb. clar. Theophyl. (b) τῆς γῆς. Syr. p. in cod. Ridlej. || αὐτοῦ. 131. (c) εἶπεν. BCD. 13. 33. 157. (d) σοὶ πάντα. BC. 1. 33. Ed. foroj. Orig. ter. Chrys. in Mt. 4. codd. (e) + CD (St. p.) LM. 17. 33. 77. 108. 113. 116. 117. 121. 123** 125. 127. 131. 142. 157. 218 (cum 225.) 219. 220. 224. 230. 235. Ev. 1. 3. 18. 19. 31. 32. 33. al. 71. Mt. BH. a. d. g. k. l** al. 13. (Itaque codd. 123.) Codices, e quibus interpolatus fuit Lucas. Ed. Erp. Perf. p. Syr. p. cum after. Aeth. Arm. Slav. Ital. Sax. Justin. Petr. alex. Athan. Nestor. Chrys. (etiam in Mt. 6. codd.) Damasc. Theophyl. Archel. Opus imp. Hilar. ms. Ambr. Aug. Vigil. Max. taur. || = BKP. 1. 13. 123* 124. Mt. V. 1* Syr. Ar. p. Perf. w. Copt. Vulg. brix. for. hatl** alii. Pseudo-Ignat. epist. ad Philipp. dif. Orig. dif. Victor. dif. Euthym. dif. Iren. Tert. Hilar. ed. Hier. dif. Juvenc.

- 12 [Ἀκούσας δὲ f = ὁ ἰη-
σοῦς" ὅτι ἰωάννης παρεδόθη,
ἀνεχώρησεν εἰς τὴν γαλιλαί-
αν. Καὶ καταλιπὼν τὴν
β. ναζαρέτ," ἐλθὼν κατῴκη-
σεν εἰς h cwo καπερναούμ"
τὴν παραθαλάσσιον, ἐν ὅροις
ζαβουλῶν καὶ νεφθαλείμ·
14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ
ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέ-
15 γοντος· Γῆ ζαβουλῶν καὶ
i γῆ" νεφθαλείμ, ὁδὸν θα-
λάσσης πέραν τοῦ ἰορδάνου,
16 γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, Ὁ
λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει,
k εἶδε φῶς" μέγα· l καὶ τοῖς
καθημένοις" ἐν χώρα καὶ
σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτει-
λεν αὐτοῖς.
17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰησοῦς
κηρύσσειν καὶ λέγειν· m
μετανοεῖτε· ἡγγικε m γὰρ"
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.]
18 [n Περιπατῶν" δὲ o †
p παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς
γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελ-
φοὺς, σίμωνα τὸν q λεγόμε-
νον" πέτρον, καὶ ἀνδρέαν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας
ἀμφιβληστρον εἰς τὴν θάλασ-
19 σαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. Καὶ
λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὁπίσω
μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς r
20 ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ
s εὐθέως

h cwo καπερναούμ, etiam alibi. o † ὁ ἰησοῦς.

(f) = BD. 16. 33. 61. 83. Copt. Aeth. cant. for. Orig. Euf. Aug.
(g) ναζαρέτ. DE. 1. 13. 72. 124. 131. Ev. 33. al. 10. Mt. V. 17. Ed.
Copt. Arm. Ital. Vulg. Sax. Orig. quater. Euf. || ναζαρέτ. CP. || να-
ζαρά. B. 33. Orig. femel. (h) BD. 33. Copt. Arm. Ital. Vulg. Sax.
Orig. quinquies. Epiph. Nonn. (i) = D. 71. 230. Ev. 44. Ed.
cant. (k) φῶς εἶδεν. B. 1. 13. 33. 124. Orig. bis. Cyr. Chryf. (etiam
Mt. 5. codd.) || εἶδε] εἶδεν. D. 1. cant. veron. verc. germ. 1. colb.
clar. Cyr. (l) οἱ καθήμενοι. D. cant. veron. verc. brix. colb. germ.
1. clar. || καθήμενοις = 236. (m) μετανοεῖτε et γὰρ = codd. nonnulli,
teste scholio, quod in codd. Mt. a. d. e. legitur. Hier. (n) παρὰ-
γων. D. (St. β.) cant. verc. veron. germ. 1. brix. colb. clar. Euf.
(o) = BCDKMS. 1. 13. 17. 33. 77. 106. 108. 114. 123. 124. 125.
127. 131. 142. 157. 182. 218 (cum 76. 219. 220. 224. 225.) 230.
235. al. 40. Mt. V. a* d. 17* al. 14. Ed. Syr. utr. Arr. Aeth.
Copt. Slav. cant. veron. corb. germ. 1. brix. for. tolet. harl. Euf.
Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. (p) περι. K. 17. al.
5. Mt. m. Ed. (q) = Syr. p. in cod. Paris. || καλούμενον. 17. 220.
224. 230. al. 6. Ed. Syr. p. in m. ms. Arm. ut videtur. Vulg.
corb. germ. brix. for. Chryf. in Mt. codice 3. || ἐπικαλούμενον. E.
45. Chryf. in Mt. 1. 5. 8. α. β. (sed alio loco iidem habent ληγ-
μενον.) (r) † γινώσκει. D. (St. β.) K. 33. 38. 113. 121. 157. Syr.
Syr. p. in m. mss. Aeth. Sax. Vulg. Ital. exc. clar.

* εὐθέως ἀφέντες τὰ δέκτεια,
21 ἡκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ
προβάς ἐκείθεν εἶδεν ἄλλους
δύο ἀδελφοὺς, Ἰσκαριωτὸν τὸν
τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ ζεβεδαίου τοῦ
πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζον-
τας τὰ δέκτεια αὐτῶν· καὶ
22 ἐκλήκεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐ-
θέως ἀφέντες τὸ πλοῖον
καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἡκο-
λούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ περὶ ἦγεν ὅλην τὴν γα-
λιλαίαν ὁ ἰησοῦς, διδάσκων
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν,
καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον
τῆς βασιλείας, καὶ θερα-
πεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν
24 μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.] Καὶ
ἠπήλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ εἰς

ὅλην τὴν συρίαν· καὶ ἠ-
φνεγαν αὐτῷ πάντας τοὺς
κακίως ἔχοντας, * καὶ ποικίλας
νόσους· γ καὶ βασάνους συνε-
χομένους,· z καὶ δαιμονιζο-
μένους,· a καὶ σεληνιάζοιμέ-
νους,· b καὶ παραλυτικούς·
καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

25 Καὶ [ἡκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς γαλι-
λαίας καὶ δεκαπολείας καὶ ἱε-
ροσολύμων καὶ ἰουδαίας καὶ
πέραν τοῦ ἰορδάνου.

1 c Ἰδαὺν δὲ τοὺς ὄχλους,
ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθί-
σαντος αὐτοῦ προσήλθον αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ
2 ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδ-
3 δασκεν αὐτούς, λέγων· Μα-
κάριοι οἱ πτωχοὶ d τῷ πνεύ-
ματι· ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασι-
λεία

(s) = K. 127* al. 10. e junioribus. Mt. x. harl* Orig. semel. (his habet.) Basil. Iseuc. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Opus imp. Druthmar. || Post ἀφέντες; ponitur in 2. Ed. (t) πᾶσαν. C. 1. 33. 78. 127. 131. 235. Ev. 10. 17. 34. Mt. m. 18. Syr. p. in m. Arm. ut videtur. Orig. (u) προσήγαγον. 218 (cum 76. 77. 108. 124. 219. si credere fas est.) (x) ποικίλας νόσους cum antecedentibus conjungunt 72. 142. Ev. 2. al. 7. Syr. Sax. verc. Euthym. dif. (y) καὶ βασανιζομένους. 142. || καὶ βασάνους = E* 2. 27. 236. || συνεχομένους = Ev. 17. (z) = M. 12. 61. Mt. m. (codex Theophyl.) et Chrysostomi codd. 1. 5. β. Ev. 34. || καὶ = B. 235. Euf. (a) = 30. 76. 224. 225. 234. Ev. 34. 36. Mt. 10. || Ante δαιμονιζομένους ponitur in 80. (b) = 64. || καὶ παραλυτικούς = Mt. r* || αὐτοῦς] πάντας. D. (St. β.) cant. verc. veron. germ. 1. colb. clar. (c) καὶ ἰδὺν. 220. || δὲ = Mt. r. || + ὁ ἰησοῦς. 28. 30. Syr. Vulg. verc. corb. clar. Chryf. (etiam in Mt. 6. codd.) Opus imp. Chromat. (d) = D*

- 4 λεία τῶν οὐρανῶν. * Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· ὅτι αὐτοὶ
 5 παρακληθήσονται. Μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κλη-
 6 ρονομήσουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ δι-
 ψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. f
 7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες. ὅτι
 8 αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι
 αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.
 9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· ὅτι
 ε — αὐτοὶ " υἱοὶ Θεοῦ κλη-
 10 θήσονται. h Μακάριοι οἱ
 δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιο-
 σύνης· ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασι-
 11 λεία τῶν οὐρανῶν." Μακάριοί
 ἐσε, ὅταν ἐνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ
 διώξωσι, καὶ ἐπικωσι ἰπᾶν πονη-
 ρὸν βῆμα καθ' ὑμῶν, "k — ψευ-
 12 δόμενοι," ἰ ἕνεκεν ἐμοῦ." Χα-
 ρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε· ὅτι ὁ μι-
 σθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρα-
 νοῖς·] οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς
 προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν m.
 13 Ὑμεῖς ἐσε τὸ ἀλᾶς τῆς
 γῆς. ἐάν δὲ τὸ ἀλᾶς n μωραν-
 σῇ,"

(e) Vers. 4 et 5 transpositi in D. 33. Vulg. cant. verc. corb. colb. for. Clem. ut videtur. Orig. (ubi de ordine τῶν μακαρισμῶν disputat. Semel ut rec.) Euf. in canon. Nyss. Hier. Ambr. Juv. Primaf. Sed Chromat. utroque modo. (f) Vt. 7 et 8 transponuntur in Ev. 32. Vulgarem ordinem urget Euthym. || Vt. 7 = 220. (g) = CD. 13. 124. Syr. It. (exc. brix. gat.) Vulg. Op. imp. Hilar. Chrom. (h) Nonnulli ap. Clem. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης· ὅτι αὐτοὶ ἐσονται τέλειοι. καὶ μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκα ἐμοῦ· ὅτι ἔξουσιν τόπον, ὅπου οὐ διωχθήσονται. Strom. 4. (i) καθ' ὑμῶν πᾶν πονηρὸν. D. cant. et hoc ordine Syr. Syr. p. ed. || πονηρὸν = 58. 61. || βῆμα = BD. Gopt. Aeth. Syr. hierof. It. Vulg. Latini exc. Op. imp. || καθ' ὑμῶν] κατ' ἐμοῦ. Mt. r. || + et exprobrabunt nomen meum tanquam malum. Paulin. (k) = D. cant. veron. colb. germ. i. clar. floriac. Orig. Tert. Hilar. Lucif. Ambr. Ambrosiast. Paulin. Symmach. || Post ἕνεκεν ἐμοῦ ponunt Syr. corb. brix. for. Chrom. (l) = floriac. Lucif. Paulin. || ἕνεκεν δικαιοσύνης. D. (St. β.) 47. ap. Mill. cant. veron. verc. colb. germ. i. Hilar. Ambr. Ambrosiast. Chrom. Symmach. propter nomen meum. Aug. semel. Cassiod. (m) + ἐπαρχοντας. D** ἐπαρχόντων. D* latt. || + Nolite gaudere, cum benedixerint vos omnes homines; sic enim faciebant pseudoprophetis patres eorum. germ. i. || Vt. 13 = Evangelistaria pleraque. (n) μαρανσῇ. 47. 56. 58. evanuerit, Vulg. verc. veron. corb. colb. for. Op. imp. fatuum s. infatuatum fuerit, cant. clar. brix. Cypr. Hil. Hier. alii.

9ῃ," ἐν τίνι ° ἀλισθήσεται;" εἰς οὐδὲν ἰσχύει P ἔτι," εἰ μὴ q βληθῆναι ἔξω, καὶ" καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀν-
 14 θρώπων.] [Ἑμεῖς ἐστε τὸ Φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους
 15 κειμένη· Οὐδὲ κείνουσι λύχνον, καὶ τιθέασιν x αὐ-
 τὸν" ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει
 16 πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ Φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν * ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα," καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρα-
 νοῖς.

17 Ἥ Μη νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλύσαι τὸν νόμον, ° ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλύσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.
 18 Ἀμὴν x γὰρ" λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἵνα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ y τοῦ νόμου,"
 19 ἕως ἂν πάντα γένηται. z "Ὅς a ἐὰν οὖν" λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ b οὕτω" τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· c ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, d οὗτος" * μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασι-
 20 λεῖᾳ τῶν οὐρανῶν.] e Λέγω γὰρ

(ο) ἀλισθῆσονται. Mt. V. ἀρτυθήσεται. 58. Ev. 10. (p) = D. Syr. Erp. cant. verc. veron. clar. germ. 1. Mm. Cypr. Aug. Hier. Chrom. (q) βληθῆν ἔξω. B. 1. 33. Syr. p. mf. (r) = Mt. c. Arm. Syr. p. in cod. Ridl. et Paris. Chrys. in Mt. 5. codd. sed unus habet. (s) τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα. Mt. p* Orig. || ὑμῶν = Mt. d. || ἔργα = cod. Syrae p. (t) τί δοκεῖτε, ὅτι ἦλθον πληρῶσαι τὸν νόμον ἢ τοῖς προφῆταις; οὐκ ἦλθον πληρῶσαι, ἀλλὰ καταλύσαι. Marcion testibus Isidor. et Dial. c. Marc. (u) = 125* (x) = 30. 56. 66. 70. 230. Arr. Perf. w. Aeth. Sahid. It. quippe, Vulg. for. colb. germ. 2. enin, cant. Iren. ἀμὴν. 6. Arm. Perf. p. Aug. semel. Cassiod. (y) τῶν προφητῶν. Ev. 37. || + καὶ τῶν προφητῶν. 13. 61. 124. Arm. Syr. hierosf. Iren. (z) + coelum et terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt. colb. (a) οὖν ἐὰν. 117. || ἐὰν = D* Sahid. || σὺν = L. 2. 17. 235. Mt. q. m. 3. Ed. (b) = D. cant. (c) ab οὐρανῶν ad οὐρανῶν = D. 12. 15. cant. germ. 2. Chrys. semel in Mt. 6. codd. Opus imp. (d) οὕτως, sequente cominate, 44. 157. 179. 187** 220. 225. Mt. x. Goth. Ital. (exc. corb. for.) Cypr. Aug. Tychon. Victor tun. (e) Vt. 20. = D. cant. || λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι = 2. Ed. Opus imp.

γὰρ ὑμῖν, ὅτι [ἐὰν μὴ περισ-
σεύσῃ ^f ἢ δικαιοσύνη ὑμῶν"]
πλείον τῶν γραμματέων καὶ
Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε
εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρα-
21 νῶν. Ἠκούσατε ὅτι ^g ἐρρέ-
θη" τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύ-
σεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνο-
22 χος ἔσται τῇ κρίσει. Ἐγὼ
δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀρ-
γισόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
^h εἰκῇ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρί-
σει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ῥανά, ἔνοχος ἔσται
τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ ⁱ

μυρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν
23 γέενναν τοῦ πυρός. Ἐάν
οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ
μνησθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου
24 ἔχει τι κατὰ σου. Ἄφες
ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ^k ἔμπρο-
σθεν" τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ
ὑπάγε, πρῶτον διαλλάγησι
τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε
ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν
25 σου. Ἰδοὺ εὐνοῶν τῷ ἀντι-
δῶν σου ^l ταχυ", εἰς ὅτου
εἴ ^m ἢ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐ-
τοῦ." μήποτε σε παραδῶ ὁ
ἀντί-

^f ἢ ὑμῶν ἢ δικαιοσύνη.

^m ἢ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

(f) EL. 106. 114. 123. 124. 125** 157. 234. al. 7. Mt. V. a. d. 17. 18. al. 8. Ed. Constitut. Clem. semel. Bas. Isidor. alii. (g) ἐρρέθη. DE. alii. Ed. cum h. l. tum versibus seqq. (h) = B. 48. 198. Aeth. Ar. p. Sax. Vulg. for. harl. Non agnovisse videntur Justin. M. in apol. 1. Ptolemaeus in ep. ad Flor. Orig. Tert. Spurius esse judicarunt nonnulli, teste Scholiaste in cod. 21. et codd. Mt. a. d. e. et 10: τινὲς θασιν, ὅτι μάτην ὑπὸ τινῶν προσετέθη τὸ εἰκῇ. Hieronymus tradit, additum non fuisse in plerisque codicibus antiquis, seu, ut alibi loquitur, in veris codicibus, quare radendum id esse censet. Ei adstipulantur Aug. in retract. et Cassian. Omittunt Auctor de bapt. inter Basilii opp. libr. 2. qu. 5. Juvenc. Chrom. Salvian. || Sed habent εἰκῇ codd. ap. Scholiasten, Hieronymum et Aug. Syr. Syr. p. Syr. hieros. Ar. rom. Erp. Copt. Arm. Goth. Slav. Ital. exc. for. Constitut. Auctor ep. ad Zenam et Seren. Euf. Cyr. Isidor. pel. Nyss. Chrys. Theodoret. Theophyl. Euthym. Iren. interpr. Cypri. Opus imp. dis. Illiar. Aug. aliquoties et dis. Philastr. Paulin. Gregor. M. alieubi etc. (i) + τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. LM. 1. 13. 78. 103. 124. Copt. Arm. Arr. Pers. corb. Aug. semel, sed alibi subaudiendum id esse monet. (k) ἐν vel ἐπὶ. Syr. (l) = 227. Mt. d. Salid. Ambr. semel. Chrom. (m) μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ. DL. 1. 13. 33. 124. cant. veron. vere. colb. germ. 1. clar. Opus imp. Arnob. Ambr. Chrom. || μετ' αὐτοῦ = 28.

ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ
κριτὴς ἡ σε παραδῶ" τῷ ὑπη-
ρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βλη-
26 θήσῃ. Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ
μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν
ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράν-
27 τήν. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη^ο †
28 οὗ μοιχεύσεις. Ἐγὼ δὲ
λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅς τις ὁ βλέ-
πων" γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυ-
μῆσαι⁹ αὐτῆς," ἤδη
ἐμοιχεύσεν αὐτήν¹ ἐν τῇ καρ-
29 δια αὐτοῦ. Εἰ δὲ ὁ ὁφθαλ-
μὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει

σε, ἔξελε αὐτόν, καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ·² συμφέρει γάρ σοι,
ἵνα ἀπολῇται ἐν τῶν μελῶν
σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά
30 σου βληθῇ εἰς γέενναν. Καὶ
εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδα-
λίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν,
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει
γάρ σοι, ἵνα ἀπολῇται ἐν τῶν
μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ
σῶμά σου¹ βληθῇ³ εἰς γέεν-
31 ναν. [Ἐρρέθη ἡ δὲ⁴ x—δ-
τι⁵ ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ
B 2 ἀπο-

ο † τοῖς ἀρχαίοις. 9 αὐτήν.

(n) = 13. 124. 127* Arm. Chrys. Hilar. (o) = BDKS. 1. 17. 22. 28. 71. 72. 89. 106. 108. 114. 116. 117. 123. 125. 127. 131. 142. 157. 224. 225. 230. 235. 236. Ev. 7. 17. al. 50. et Barber. 6. Mt. V. a. d. k. l. al. 11. Ed. Syr. Ar. p. (Syr. p. habet cum aster.) Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. 4. 5. (habent Slav. 2. 3. 6. ed.) cant. veron. verc. brix. Orig. Cyr. Theophyl. Euthym. Hilar. (p) 2. εἰ ἐν ἐπιβλέψει f. ἐμβλέψει Orig. aliquoties, sed semel ut rec. || βλέπων] ἐμβλέπων. 106. 218. (cum 76. 77. 123. 220.) al. 2. Mt. c. f. i. n. Chrys. Theodoret. Damasc. Thalass. Theophyl. ἐμβλέψας. K. 117. 157. Mt. m. Clem. (sed alibi βλέπων ut rec. f. προσβλέπων f. δῶν, et sic Theoph. ant.) Justin. Theod. monach. Chrys. alicubi βλέψας. 61. (q) BDELMS. 13. 33. 77. 89. 108. 116. 124. 127. 131. 157. 230. 235. Ev. 18. 32. 36. al. 41. Mt. V. a. d. l. 10. 17. al. 6. Ed. Constitut. Theoph. ant. Orig. semel (semel ut rec.) Chrys. semel. || = K. 236. Clem. Orig. ter. Chrys. semel. Euthym. Tert. aliquoties. (r) = Syr. hieros. Clem. ter. Sed habent Athenag. Theoph. ant. Orig. || + παρὰ τοῦ θεοῦ. Justin. (s) α συμφέρει ad συμφέρει v. f. 30. = D. cant. (t) ἀπέλθῃ. BD (St. B.) 1. 33. 157. Arr. Aeth. Copt. Vulg. cant. verc. veron. colb. corb. germ. 1. for. (etiam v. f. 29. verc. veron. germ. 1. colb.) Lucif. Ambr. Aug. Incertum an Orig. IV. 330. (u) = 42. 72. 114. 127. 131. 225. Ev. 14. 32. al. 11. Mt. k. p. r. Ed. Syr. Ar. p. Erp. Slav. 5. 6. 7. || ἡ Anna. (x) = BDL. 1. 33. 124. ap. Birch. 127. 235. Ev. 32. 36. Mt. o. Ed. Chrys. in Mt. 6. codd.

32 ἀποστάσιον. Ἐγὼ δὲ λέγω σόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ
 ὑμῖν, ὅτι ὧς ἂν ἀπο- 36 μεγάλου βασιλέως· Μήτε
 λίσῃ" τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης,
 παρεκτός λόγου πορνείας, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν ^c τρεῖς α
 ποιῇ αὐτήν ^z μοιχεύσθαι" λευκὴν ^{cc} ἢ μέλαιναν ποιῇ-
^a καὶ ὧς ἂν ἀπολελυμένην 37 σαι." Ἔστιν δὲ ὁ λόγος ὑμῶν·
 33 γαμήσῃ, μοιχεύται." Πά- ναι ναι, ^d οὐ οὐ· τὸ δὲ πε-
 λιν [ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ριστὸν τούτων, ἐκ τοῦ ^e πο-
 ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιστησίσεις, 38 νηροῦ" ἐστίν. ἠκούσατε ὅτι
 ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ἐρρέθη· ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὁ-
 34 ὀφθαλμοῦ σου.] Ἐγὼ δὲ λέγω φθαλμοῦ, ^f καὶ" ὀδόντα ἀντὶ
 ὑμῖν, ^b μὴ ὁμῶσαι ὅλως" * 39 ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
 μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρό- μὴ ἀντιστήναι τῷ πονηρῷ·
 35 νος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· Μήτε ἐν τῇ ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ^ε ἐπὶ"
 γῇ, ὅτι ὑποποδίσθαι ἐστι τῶν τὴν ^h δεξιάν" ⁱ σου" σιαγό-
 ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς ἱερο- να, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν
^k ἄλλην."

γ ∞ πᾶς ὁ ἀπολύων.

(γ) BKLM. 1. 13. 33. 77. 108. 114. 124. 157. 235. Ev. 18. 36. al. 24. Mt. c. d. f. l. q. r. Syr. Slav. Vulg. corb. brix. for. colb. germ. 2. gat. Alia exemplaria ap. Aug. || πᾶς ὧς ἂν ἀπολύσῃ. Ev. 32. Arm. || ὧς ἂν ἀπολύσει. Orig. dif. (z) μοιχευθῆναι. BD (St. β.) 1. 13. 33. 124. Theoph. ant. Orig. bis. Chryf. (etiam in Mt. 6. codd.) Theodoret. Scholion in codd. Mt. a. d. e. 10. (a) = D. 64. (f. Em. ap. Walton.) cant. veron. verc. et codd. gr. et latt. ap. Aug. Orig. ut videtur. Habet Tert. || καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας, μοιχεύται. B. 80. 219. item Mt. o. ὁ γαμιῶν ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρός, μοιχεύει. Theoph. ant. et ponit ante ὧς ἀπολύει etc. (b) ὅλως μὴ ὁμῶσαι. Arm. clar. (c) τρεῖς αὐτὴν. EL. Ev. 18. alii, hic et alibi. (cc) ποιῆσαι μέλαιναν. L. Perf. p. (d) + καὶ. L. 225. Mt. d. Syr. Ar. Arm. veron. verc. clar. Tert. semel, item Clem. Chryf. (e) διαβέλου. 54. Nyff. (f) = D. cant. verc. veron. colb. germ. 1. 2. emmer. Hilar. Opus imp. Hier. Claudius presb. (g) εἰς 125. ap. Treschov. 234. 235. Val. 1. ap. Birch. (sed in marg. ἐπὶ.) Mt. e. o. q. 10. et codd. 6. Chrysostomi. (h) = D. Ar. p. cant. Exemplaria lat. multa ap. Aug. Ephraem syriace. Dial. c. Marcion. Op. imp. Faustus. (i) = σου. 1. 33. 76. 108. 127. 157. 218. 235. Val. 1. ap. Birch. Ev. 18. 32. 36. al. 30. Mt. d. k. 1* al. 7. Ed. Slav. 4. 5. 6. (habet ed.) verc. brix. clar. emmer. Constitut. Bas. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Damasc. Opus imp. alii. || Post σιαγόνα ponitur in BD.

40^k ἄλλην" Καὶ τῷ θέλοντί
 σοι κριθῆναι, καὶ τὸν χιτῶ-
 νά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ
 41 καὶ τὸ ἱμάτιον· Καὶ ὅστις
 σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπα-
 42 γε μετ' αὐτοῦ ¹ δύο.] [τῷ
 αἰτοῦντί σε ^m διδού" καὶ ⁿ
 τὸν θέλοντα" ^o ἀπὸ σοῦ" δα-
 νείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.
 43 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ἀγαπή-
 σεις τὸν P πλησίον" σου, καὶ
 μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου.
 44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶ-
 τε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ⁹ =
 εὐλογεῖτε τοὺς καταραζομένους
 ὑμᾶς," ^r = καλῶς ποιεῖτε
^s τοῖς μισοῦσιν· ὑμᾶς," ^t καὶ
 προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν — ἐπη-
 ρεαζόντων ὑμᾶς καὶ· διωκόν-
 45 των ὑμᾶς." Ὅπως γένησθε
^u υἱοὶ" τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ
 ἐν οὐρανῷ· ^x ὅτι", τὸν ἥλιον
 αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς
 καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ
 46 δίκαιους καὶ ἀδίκους. Ἐὰν
 γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶν-
 τας
 B 3

6. τοὺς μισοῦντας.

(k) *finistram*, veron. verc. germ. 1. Aug. aliquoties. Chrom.
 (l) + ἐτι ἄλλα. D. (St. β.) verc. veron. corb. germ. 1. for. Latt.
 multi ap. Beng. Iren. (m) ὁδ. BD. 124. Clem. (n) τῷ θέλοντι. D. 38.
 Ev. 12. item Mt. 17. || τὸν δανείσοντα ἀπὸ σοῦ. Syr. (o) = D. cant.
 Clem. Cypr. Post δανείσασθαι ponitur in 116. (p) Φίλον. 80. (q) =
 B. 1. 11. 22. Copt. Arm. Vulg. verc. veron. corb. for. germ. 1.
 (Habent cant. clar. brix.) Theoph. ant. Orig. septies. Euf. Dial. c.
 Marc. Iren. Tert. semel, (nisi in caeteris locis ad Lucam respec-
 xit.) Cypr. Hilar. Op. imp. Hier. Aug. Ambr. Fulg. Juv. Epiph.
 in cantic. || ὑμᾶς = Athenag. (r) = B. 1. 11. 17* 22. 58. 113.
 Mt. m. Copt. Theoph. ant. Athen. Orig. septies. Euf. Dial. c.
 Marc. Iren. Tert. semper. Cypr. Hilar. Hier. Ambr. alicubi. Fulg.
 (s) D (St. π.) EKLMS. 13. 33. 77. 124. 131. 157. 235. 236. al. 93.
 Mt. BHV. al. 18. Ed. Chryf. Patr. al. (t) ἐπιρρεαζόντων ὑμᾶς καὶ = B.
 1. 11. 22. Copt. Aeth. emmer. Athenag. Orig. quinquies. (bis ha-
 bet, sed ibi = καὶ διωκόντων ὑμᾶς.) Dial. c. Marc. Cypr. Lucif. Va-
 riant Patr. lat. Nonnulli ponunt post διωκόντων. Praeterea ὑμᾶς =
 D. 157. cant. ὑμῶν, Clem. || καὶ διωκόντων ὑμᾶς = Goth. Theoph.
 ant. Orig. bis. || καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπιρρεαζόντων ὑμᾶς = Syr.
 hierof. Alii ap. Scholiaften in Mt. cod. 10. (in codd. a. d. e. etiam
 καὶ διωκόντων ὑμᾶς in istis aliis abesse tradit Scholiastes.) || Chryf.
 in Mt. codd. 4. καὶ εὐχέσθε ὑπὲρ τῶν ἐπιρρεαζόντων ὑμᾶς ponit ante
 εὐλογεῖτε. (u) ὅμοιοι. 117. Mt. z** Perf. p. Chryf. (etiam in Mt. 4
 codd.) Ifid. Epiph. Iren. ap. Beng. ut imitemini, Ambr. (x) ὁ
 qui, Syr. utr. Perf. Ar. Ital. (exc. cant.) Orig. Patr.

τας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ Ὑ τελευτῶναι"
 47^z τὸ αὐτὸ" ποιούσι; Καὶ
 ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς ^a ∞ 2
 ἀδελφούς" ὑμῶν μόνον, τί
 περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ
 οἱ ^b ἐθνικοὶ ^c ∞ οὕτω" ποιού-
 48σι; Ἔσσεσθε οὖν ὑμεῖς τέ-
 λειοι, ^d ∞ ὥσπερ" ὁ πατὴρ
 ὑμῶν ^e ∞ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς"
 τέλειός ἐστι.]
 i [Προσέχετε ^f τὴν ^g δικαιο- 3
 σύνην" ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπρο-
 σθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς

τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ-
 γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ
 τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῇς
 ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς
 ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ
 ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύ-
 μαῖς, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ
 τῶν ἀνθρώπων. ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν
 αὐτῶν. Σοῦ δὲ ποιούντος
 ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ
 ἀριστερά σου, τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ
 σου·

a ∞ φίλους. b ∞ τελευτῶναι. c ∞ τὸ αὐτὸ. d ∞ ὡς.
 e ∞ ὁ οὐράνιος. g. ἐλεημοσύνην.

(y) ἐθνικοὶ. 33. 34. in m. 59. (ap. Walton. laudatur ad vf. seq.)
 Copt. Goth. (z) οὕτως. D. 33. al. 4. (a) EKLMS. 17. 33. 77. 89.
 108. 131. 157. 230. 235. Ev. 18. 25. 31. 32. al. 97. et Barber. 6.
 Mt. BH. a. d. al. 16. Ed. Arm. Syr. p. Slav. Goth. brix. clar. Basil.
 Theophyl. Lucif. H Sed ἀδελφούς BD (St. π. φίλους.) 1. 13. 124.
 125. forte etiam Mt. V. alique, Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. It.
 Vulg. (b) BD (St. β.) 1. 5. 28. 33. 44. 59. ap. Walt. 127* 131. 230.
 Mt. x. z. in marg. Copt. Aeth. Syr. p. (sed rec. in m.) Syr. hierof.
 Ar. p. et rom. Perff. w. Slav. It. (exc. clar.) Vulg. Sax. Constitut.
 Chryf. ut videtur. Baf. Cypr. Lucif. alii. || + καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ.
 Arm. (c) D. (St. β.) M. 1. 5. 10. 13. 28. 33. 44. 124. 127. 184. 209.
 235. al. 10. Mt. c. 17. Syr. Copt. Aeth. Arm. Goth. It. (exc. clar.)
 Vulg. Constit. Patr. (d) ὡς. L. 13. 33. 124. 225. Clem. quater. Orig.
 ter. Chryf. in Mt. 5 codd. (e) ὁ οὐράνιος BD** (St. β.) EL. 1. 13. 33.
 124. 142. in m. 235. al. 8. Mt. d. i. n. z. Arr. Aeth. Arm. Syr. p. in
 codd. nonnullis. Vulg. verc. corb. brix. for. germ. 2. Justin. Orig.
 Chryf. Cypr. alii. || ὁ ἐν οὐρανοῖς. D* Mt. q. || = 51. (f) + ε. I.
 1. 33. al. 7. Mt. q. Ed. Syr. utr. Perff. p. Copt. Aeth. germ. 1. (g)
 BD (St. β.) 1. 209. Codd. ap. Scholiaffen in cod. 41. et in Mt. e.
 Ed. Syr. hierof. (Syr. et Perff. saltem non obstant; Syr. p. autem
 habet ut rec.) Ital. (exc. brix.) Vulg. Isid. pel. femel. Patr. lat. ju-
 stitiam, hoc est, eleemosynam vestram, Hier.

4 σου. "Ὅπως ἢ σου ἢ ἐλεῇ 6 σὺν αὐτῶν. Σὺ δὲ, ὅταν
 μοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ προσεύχῃ, εἰσελθε εἰς τὸ P
 πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ ταμεῖόν σου, καὶ κλείσας
 κρυπτῷ, ^h — αὐτὸς" ἀπο- τὴν θύραν σου, πρόσευξαι
 δώσει σοι ⁱ = ἐν τῷ φανε- τῷ πατρί σου ^q — τῷ: ἐν
 5 ρῷ." Καὶ ὅταν ^k ὡ προσ- τῷ κρυπτῷ" καὶ ὁ πατήρ
 εύχῃ, οὐκ ἔσῃ" ὥσπερ οἱ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυ-
 ὑποκριταί ^l ὅτι ^m φιλοῦσιν πτῷ, ἀποδώσει σοι ^r = ἐν
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν 7 τῷ φανερωῷ." Προσευχόμε-
 ταῖς γυναῖς τῶν πλατειῶν νοι δὲ μὴ ^s βαττολογήσητε,"
 ἐστῶτες προσεύχεσθαι," ὅ- ὥσπερ οἱ ^t ἐθνηκοί." δοκῶσι
 πως ⁿ = ἀν" φανῶσι τοῖς γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αἰ-
 ἀνθρώποις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 8 τῶν εἰσακουσθήσονται. Μὴ
^o = ὅτι" ἀπέχουσι τὸν μ- οὐν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς. οἷδε
 B 4 γάρ

k ∞ προσεύχεσθε, οὐκ ἔσεσθε.

(h) = BKL. 1. 13. 33. 116. 124. 157. 220. 236. Ev. 32. 46. al. 14. Mt. i. n. q. al. 4. Copt. Aeth. Arm. Ar. Goth. Slav. 3. It. Vulg. Constitut. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. Cypr. Incertum an Orig. (i) = BD. 1. 22. 23. 68. 118. Mt. i. n. Codd. gr. ap. Aug. Copt. Vulg. cant. corb. for. Clemen. hom. 55. ap. Wetst. Orig. (nisi ad vf. 6. spectat.) Euthym. (explicat demum ad vf. 6.) Cypr. Hier. Chrom. Salv. Juv. Deleatur aut hic aut vf. 6. (k) προσεύχεσθε οὐκ ἔσεσθε. B. 1. 118. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. p. in m. It. (exc. cant.) Vulg. Orig. Chrys. in Mt. 6. codd. (l) + σκιδρωτοί. 108. 157. Mt. m. (m) φιλοῦσι στήναι ἐν ταῖς συναγ. καὶ ἐν τ. γυν. τ. πλατειῶν, ἐστῶτες καὶ προσευχόμενοι, ὅπως. D. cant. clar. φιλοῦσιν ἐν ταῖς σ. κ. ἐ. τ. γ. τ. πλ. ἐστῶτες προσευχόμενοι. 13. 118. *amant stare in synagoga*, et in ang. plat. *stantes orare*, verc. veron. colb. germ. 2. || ἐστῶτες = K. Copt. || προσεύχεσθαι] προσεύχονται. 225** Ev. 27. (n) = DKL. 13. 33. 42. 114. 118. 124. ap. Birch. 157. 220. 235. Ev. 27. 44. Mt. B. al. 8. Orig. Chrys. (o) = BD. 1. 13. 28. 33. 68. 108. 118. 124. 229* Mt. m. Aeth. Slav. 3. It. (exc. brix.) Vulg. Orig. Chrys. etiam in Mt. 6. codd. (p) ταμεῖον. DEL. al. 9. Mt. B. al. 4. Ed. Orig. alii. (q) τῷ = D. 1. 13. 124. ap. Birch. 232. Ed. Arm. Arr. Slav. 3. in *abscorso*, sensu ancipiti, It. Vulg. || τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ = 59. Mt. B. Chrom. (r) = BD. 24* 118* Copt. Sahid. Syr. hierof. a prima manu. Sax. Vulg. cant. corb. for. germ. 2. gat. Orig. Hilar. Hier. Chrom. Ambr. Aug. Habet Euthym. Conf. not. i. (s) βαττολογήσητε. BD** Alii aliter. καταλογῆσητε. 17. (t) ὑποκριταί. B.

γὰρ ^u ὁ πατήρ ὑμῶν, ^x ὧν ¹¹ ^b τῆς" γῆς" Τὸν, ἄρτον
 χρεῖαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν
 9 Ὡ αἰτῆσαι αὐτόν." Οὕτως ¹² σήμερον· Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ
 οὖν προσεύχασθε ὑμεῖς· πά- ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ
 τερτῇμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἡμεῖς ^c ἀφίμεν" τοῖς ὀφει-
 ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ^z ¹³ λέταις ἡμῶν· Καὶ μὴ εἰσε-
 10 Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γε- νέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ^d
 νησθήτω τὸ θέλημά σου, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πο-
^a ὡς" ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ ¹⁴ νηροῦ. ^e + ^f +.] Ἐὰν
 ἔ γὰρ"

e + ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς
 τοὺς αἰῶνας. f + ἀμήν.

(u) + ὁ θεός. B. (x) + ὁ οὐράνιος. 76* Mt. x. x. Syr. p. (y) ἀνοίξαι τὸ
 στόμα. D. (St. β.) clar. (z) γεννηθήτω... ἐλθέτω... Hoc ord. Tert. de
 orat. (a) = D* verc. veron. colb. Tert. Aug. femel. (b) = B. I.
 Clem. Orig. (sexies omittit; femel, ubi totam orationem dom. re-
 citat, habet.) (c) ἀφίμεν. DEL. 157. Ev. 26. Mt. 10. ἀφίμαμεν. B.
 I. 124. in m. (ap. Tresch. et Birch. Sed ἀφίμεν ap. Alt.) Syr. for.
 harl* Orig. Nyff. Pseudo Ath. (d) *tentationem + quam ferre non*
possimus. Hilar. Chrom. Hier. femel. Ambr. de sacram. qui addit:
 „non dicit: non inducas in tentationem, sed... talem vult
 tentationem, quam ferre possit humana conditio.“ (e) = BD
 (St. β.) I. 17. (qui tamen ἀμήν retinet) 118. 130. 209. Codex res-
 scriptus Dublinensis collegii Trinitatis. Codices antiquissimi e
 quibus Lucas interpolatus est. Scholiaſtes, cujus annotatio in
 codd. pluribus ap. Wetst. Birch. et Mt. legitur haec: τὸ δὲ ἐστὶ
 σοῦ κ. τ. λ. ἐν τισιν οὐ κεῖται μέχρι τοῦ ἀμήν. Scholiaſtes ad Lucam
 in cod. 36. qui notavit, apud Lucam terminari orationem ver-
 bis μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, Matthaeum autem addidisse
 ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ev. 2. in marg. adscriptam habet
 orationem dom. graece et neograece, absque doxologia. Ed.
 complut. (addito tamen ἀμήν.) Copt. Ar. rom. et pol. Cod. arab.
 medicaeus. Cod. Kirſtenii lineolis notat. Perf. w. Ital. (exc. brix.
 et ap. Sabatier germ. I.) Sax. Vulg. (retinet *Amen*, quod tamen
 abest a codd. mſtis nonnullis, v. c. tolet. harl. emmer. aliis.)
 Patres gr. etiam ubi orationem dom. et singulas ejus partes co-
 pioſe explicant, ut Orig. Cyr. hier. (in catech. mystag.) Maxi-
 mus. Nyff. qui suam expositionem his quidem verbis conclu-
 dit: χάριτι χριſτοῦ, ὅτι αὐτοῦ ἡ δυν. κ. ἡ δόξα ἅμα τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ
 πνεύματι, νῦν καὶ αἰ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν; sed pro
 parte

8 γὰρ" ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις κριταί, σινοδικοί· ἀφανί-
 τα παραπτώματα αὐτῶν, ζῶσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν,
 ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ, ὡς φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις
 15 ὑμῶν ὁ οὐράνιος ἢ. Ἐὰν δὲ νηστεύοντες, ἀμὴν λέγω ὑμῖν
 μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις 1 = ὅτι" ἀπέχουσι τὸν μ-
 i = τὰ παραπτώματα αὐ- 17 σθὲν αὐτῶν.] Σὺ δὲ νη-
 τῶν," οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν στεύων, ἀλειψαί σου τὴν κε-
 ἀφήσει τὰ παραπτώματα φαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου
 16 ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, 18 νύψαι· Ὅπως μὴ φανῇς
 μὴ γίνεσθε, ἢ ὥσπερ" οἱ ὑπο- τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων,
 B 5 ἀλλὰ

parte sacri textus neutiquam haec habuisse videtur. Similiter
 Caesarius doxologiam, non ut Scripturae sed ut liturgiae par-
 tem, bis affert hanc: σου ἐστὶ τὸ κράτος καὶ ἡ βασ. καὶ ἡ δύν, καὶ ἡ
 δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ αἰὲ καὶ εἰς
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Etiam Massalianos accusat Euthymius,
 quod contemnunt epiphonema προστεθέν a patribus, hoc scil. ἔτι σου
 ἐστὶν ἡ βασ. καὶ ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Atque sic
 post δόξα + τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. 157. 225.
 Omittunt doxologiam Patres lat. omnes: Tert. Cypr. Juv.
 Chrom. Ambr. Sedul. Fulg. Hier. qui nec in Ev. Nazar. invenisse
 eam videtur || Adest doxol. in Syr. utr. Syr. hierof. Erp. Perf.
 p. et ms. pocock. Aeth. Arm. Goth. Slav. Coptae paucissimis
 codd. in marg. Codd. lat. aliquot. Constitut. (semel ut rec. semel
 sic: ἔτι σου ἐστὶν ἡ βασιλεία εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμὴν.) Isid. pelus. Chryf.
 aliquoties. Theophyl. Euthym. German. constantinop. (ἔτι σου
 ἐστὶν ἡ βασ. καὶ ἡ δύν. καὶ ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύμα-
 τος.); Opus imp. (quoniam tuum est regnum et virtus et gloria.)
 Pseudo Ambr. de sacram. doxologiam affert satis verbosam, sed
 alibi orationem dom. absque ea recitat, nec in explicatione
 eam attingit. || ἡ βασ. καὶ ἡ δύν. καὶ ἡ δόξα] ἡ δύναμις καὶ τὸ κράτος.
 Sahid. || αἰῶνας + τῶν αἰώνων. 38. 131. Syr. (f) ἀμὴν = plerique,
 qui doxologiam omittunt, item Syr. (adest in mss. syr. quibus-
 dam) Arm. Alii. Addunt tamen nonnulli, qui doxologia carent.
 (g) = D* L. 51. 59. 235. Perf. (h) + τὰ παραπτώματα ὑμῶν. L. 13.
 235. Copt. Arm. Aeth. Perf. Arr. Syr. hierof. Vulg. corb. for. colb.
 germ. 1. 2. Mm. Maxim. taur. Leo (alibi omittit.) Chrom. (i) =
 D. 1. 118. alius. Syr. Ar. p. Sax. Vulg. verc. corb. for. clar. germ.
 1. Maxim. Aug. Leo. (k) ὡς BD. 1. 72. 118. (l) = BD. 1. 57. 118.
 124. Mt. r. Aeth. verc. veron. brix. clar. Patr. lat.

- ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ
 m ∞ κρυπτῷ·" καὶ ὁ πατήρ
 σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ m ∞
 κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι n †.
- 19 Μὴ θησαυρίζετε^a ὑμῖν
 θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου
 σὴς καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ
 ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ
- 20 κλέπτουσι. Θησαυρίζετε δὲ
 ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ,
 ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρώσις
 ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται
 οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέ-
- 21 πτουσιν. Ὅπου γάρ, ἐστὶν
 ὁ θησαυρὸς p ∞ ὑμῶν," ἐκεῖ
 ἔσται καὶ ἡ καρδία p ∞
- 22 ὑμῶν."] [Ὁ λύχνος τοῦ
 σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός.
 ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου
 ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου
- 23 φωτεινὸν ἔσται. Ἐὰν δὲ ὁ
 ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ,
 ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν
 ἔσται. εἰ οὖν τὸ Φῶς, τὸ ἐν
 σοί, σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος
 πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυοὶ
 κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν
 ἓνα μιθήσει, καὶ τὸν ἕτερον
 ἀγαπήσει· ἢ ἐνδὸς ἀνθίσσεται,
 καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει.
 οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν
 25 καὶ ἧ μαμωνᾷ." Διὰ τοῦτο
 λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ
 ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε¹ =
 καὶ τί πίητε·" μὴδὲ τῷ σώ-
 ματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθητε.
 οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς
 τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ
 26 ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε εἰς
 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι
 οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζου-
 σιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀπο-
 θήκας·

m ∞ κρυπτῷ.
 q. μαμμωνᾷ.

n † ἐν τῷ φανερωῷ.

p ∞ σοῦ.

(m) BD. 1. alius. (n) = BD (St. π.) GKLMs. 1. 10. 11. 13. 17. 22. 33. 76. 77. 89. 108. 127. 131. 142. 218. 235. Ev. 1. 2. 3. 26. 32. al. 70. et Barber. 7. Mt. BV. a. c. d. e. al. 16. Ed. Syr. utr. Syr. hierof. Ar. p. Persf. Copt. Arm. Goth. Vulg. corb. brix. for. gat. Theophyl. Euthym. Chrysoceph. Opus imp. Ambr. Aug. Chrom. || Habent 14. 118. 124. alii. Aeth. Ar. rom. Erp. verc. veron. germ. 1. colb. clar. (o) = 47. veron. tolet. Theophyl. || ὑμεῖς. 17. 119. Ed. εαντοῖς Justin. (p) σοῦ. B. 1. Copt. Sahid. Aeth. Syr. p. m. in m. Sax. Vulg. It. exc. brix. Macar. Bas. Ephrem. Tert. Cypr. (q) BGKLS. Mt. BHV. plurimi. Ed. Syr. utr. Arm. Clem. Orig. al. (r) = 1. 22. Aeth. Arm. Persf. w. Ar. rom. Sax. Vulg. verc. veron. corb. for. Clem. ut videtur. Bas. Epiph. Chryf. Euthal. Hilar. Opus imp. Aug. Hier. qui in nonnullis additum hoc esse tradit. || καὶ τί] ἢ τί. B. 61. 62. 118. 124. 235. Mt. a* 1. i. n. Sahid. brix. germ. 1. colb. clar. gat. luxov.

26 θήκας· καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ 31 ὀλιγόπιστοι; [Μὴ οὖν με-
 οὐράνιος τρέφει αὐτά. * οὐχ ριμνήσητε, λέγοντες· τί φά-
 ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐ- γωμεν, ἢ τί πίνωμεν, ἢ τί
 27 τῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν * με 32 περιβαλόμεθα; Πάντα γὰρ
 ριμνῶν" δύναται προσθεῖναι ταῦτα τὰ ἔθνη x ἐπιζητεῖ.
 ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πύχυν οἷδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν· ὁ
 28 ἕνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος τί οὐράνιος;" ὅτι χρήζετε τοῦ-
 μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ 33 τῶν ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ
 κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πῶς u 2 "πρώτον" a τὴν βασιλείαν
 αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νή- τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην
 29 θει." Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι αὐτοῦ," καὶ ταῦτα πάντα
 οὐδὲ σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δό- 34 προστεθήσεται ὑμῖν.] b Μὴ
 ξη αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν οὖν μεριμνήσητε c εἰς τὴν"
 30 τοῦτων. Εἰ δὲ τὸν χορτὸν αὐριον· d ἢ γὰρ αὐριον μεριμ-
 τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ νήσει = τὰ· ἑαυτῆς." e ἀρ-
 αὐριον εἰς κλίβανον βαλλόμε- κετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία
 31 ον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυ- αὐτῆς."
 σιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς,

1 [Μὴ]

(s) = Mt. H. (t) = 59. verc. veron. clar. Chryf. semel. Tert. Hilar. (u) αὐξάνουσιν, οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν. B. 1. 33. 118. alius. Ath. Chryf. (x) + τοῦ κόσμου. Syr. Ar. Chryf. (etiam in Mt. 6. codd.) Scholiastes in Mt. codd. a. d. e. 10. (y) = Mt. d. Copt. Vulg. It. (exc. brix. clar.) Clem. Cypr. Hilar. Aug. Hier. (z) = 61. Aeth. Ar. Perf. veron. Chryf. in Mt. 5 codd. Opus imp. || πρότερον. 27. || + ἀπάντων. 225. (a) τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν βασιλ. αὐτοῦ. B. || τοῦ Θεοῦ] αὐτοῦ, B. 236. Copt. τῶν οὐρανῶν. Clem. bis. Chryf. etiam in Mt. 6. codd. || καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ = 119. Mt. o. Clem. semel. Chryf. in Mt. 6. codd. (b) Ad hunc locum spectare videntur, quae Clem. et Orig. saepius et Euseb. laudant tanquam Christi verba: αἰτεῖτε τὰ μεγάλα, καὶ τὰ μικρὰ ὑμῖν προστεθήσεται καὶ αἰτεῖτε τὰ ἐπουράνια, καὶ τὰ ἐπίγεια πρόσδεθήσεται ὑμῖν. || VI. 34. = Evangelitaria pleraque. (c) = 73. περὶ τῆς. Clem. bis. Chryf. ὑπὲρ τῆς. Chryf. semel. (d) = 13. 220* Clem. || τὰ ἑαυτῆς] ἑαυτῆς. BGLS. 77. 123* 124. ap. Birch. 125. al. 8. Mt. V. 6. 17. Ed. Theophyl. περὶ ἑαυτῆς. Chryf. ἑαυτῇ. 108. ἑαυτῇ. 17. 119. al. 4. Ed. sollicitus erit sibi ipsi, Vulg. ipse cogitabit s. ipse cogitabit sibi, s. ipse de vel pro se cogitabit. Codd. et Patr. lat. (e) = G. 14. 220*

- 1 [Μὴ κρίνετε, ^f ἵνα μὴ] κριθῇτε. 2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρω μετρεῖτε, ^h μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 Ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρφος· ἡ ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 6 Μὴ δῶτε ^k τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. 7 [Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγθήσεται ὑμῖν. 8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγθήσεται.] 9 [Ἡ τίς· ^l — ἐστίν· ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ^m ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ⁿ Καὶ ὁ ἐὰν ἔχθῃ αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 Εἰ οὖν ὑμεῖς, ^p πονηροὶ ὄντες, οἴδατε ^q δόματα

h. ἀντιμετρηθήσεται.

(f) καὶ οὐ μὴ. 142. in m. 225. Ev. 32. Mt. i. n. in marg. q. (g) + μὴ καταδικάζετε, ἵνα μὴ καταδικασθῇτε. L. (h) BGKLMs. i. 17. 33. 77. 108. 114. 117. 127. 131. 218. ap. Birch. 236. Ev. 32. 36. al. 70. Mt. BV. a. c. d. al. 8. Ed. Arm. Aeth. veron. verc. for. tol. Clem. rom. Orig. semel. Dial. c. Marcion. Theodoret. Theophyl. Euthym. Chrysoceph. alii. || Rec. 13. Mt. H. alii. Vulg. corb. germ. i. clar. brix. Polycarp. Clem. Orig. aliquoties. Patr. lat. (i) ἐκ. B. i. 10. 33. 124. 235. Ev. 32. Mt. o. 17. Contra nonnulli v. seq. ἀπὸ habent loco ἐκ. (k) τὰ ἅγια. 157. al. 11. e. junioribus fere. Mt. m. o. 18. Orig. semel. C^rys. (etiam in Mt. 6. codd.) Suid. Sanctum, lat. omnes. (l) = B* L. al. 13. Mt. a. 1. m. o. q. al. 5. Syr. utr. Arm. veron. colb. clar. emmer. (m) ἐκ, ἐὰν Mt. m. o. q. (n) ἡ καὶ. BCS. i. 13. 17. 33. 116. 131. al. 9. Mt. a. al. 9. Ed. Copt. Ar. || 2. 235. Arm. It. Vulg. (o) = BC. i. 33. 38* 235. Mt. x. Copt. Post ἔχθῃ ponit Mt. r. (p) + καὶ ἐὰν ὡν αἰτήσῃ, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκύριον; 74** + ἡ κρέα ἐὰν αἰτήσῃ αὐτὸν, ἐπιδώσει σκύριον. 61* (q) ἀγαθὰ δόματα. i. It. Vulg. || δόματα = L. Mt. c. for. corb. germ. 2. tol. harl* emmer** Hier.

τα ἀγαθὰ" διδόναι τοῖς τέ- 14 μενοι" δι' αὐτῆς. ^b Τί"
κνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ στενὴ ^c ἡ πύλη," καὶ τεθλι-
πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρα- μένῃ ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς
νοῖς, δώσει ^x ἀγαθὰ" τοῖς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰ-
12 αἰτοῦσιν αὐτόν;] [Πάντα 15 σιν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.]
^a οὖν" ὅσα ἂν θέλητε ἵνα [Προσέχετε ^d δὲ" ἀπὸ
ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι ^e, τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτι-
^u οὕτω" καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε νες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν
αὐτοῖς· ^x ὡς οὗτος" γὰρ ἐστὶν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσυνεν
ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. 16 δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες. Ἀπὸ
13 Εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύ- τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσε-
λης· ὅτι" πλατεῖα ^z ἡ πύ- σθε αὐτούς. μὴτι συλλέγου-
λη," καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς σιν ἀπὸ ἀκανθῶν ^e σταφυ-
ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, λην," ἡ ἀπὸ τριβῶν σῶμα;
καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ ^a εἰσερχό- 17 Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν
καρπούς

x ὡς οὗτος.

b ὅτι.

(r) *Spiritus bonum*, Op. imp. (s) = L. 73. 127* Mt. m. o. Syr. Ar. Arm. (t) + *bona*, verc. veron. clar. germ. 1. 2. colb. Cypr. Aug. qui a latinis hoc additum putat. (u) = L. 61. Mt. m. Vulg. corb. colb. Chryf. in Mt. 5. codd. Post ὑμῖς ponunt Ev. 32. 36. Mt. f. (x) οὕτως. L. 89. 117. 124. ap. Birch. 151. 157. al. 22. Mt. c. e. f. al. 10. Ed. Syr. p. Euthym. (y) καὶ τί. 118* *quam*, veron. verc. clar. Cypr. Hilar. Aug. Fulg. Juv. (z) = Clem. et Orig. ut videtur. verc. veron. for. colb. clar. Cypr. Hilar. Arnob. Aug. (semel habet) Hier. Ambr. Gaud. Juv. (a) ἐρχόμενοι. L. 13. 124. ap. Birch. 220. al. 6. Mt. B. e. εἰσπορευόμενοι. 1. 118. 157. (b) τί. B** (St. r.) CEGKLMs. 1* 11. 13. 77. 108. 124. 125. 218. (cum aliis vindob. ut videtur) 220. 224. 235. Ev. 2. 3. 33. al. 93. Mt. V. a. d. al. 17. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. w. Aeth. Goth. Slav. ed. It. Vulg. (*quam*; sed codd. quidam Vulgatae: *quoniam*. cf. not. y.) Chrysoceph. Ephr. Pallad. Phot. Theophyl. Euthym. Cypr. Hier. Aug. Fulg. || = Mt. B. καὶ 209. Chryf. in Mt. 6 codd. 2-1 B* (nisi fallit conjectura) Cod. molshem. Ev. 32. alii. Arm. Copt. Sahid. Orig. semel (alibi omittit) Gaudent. semel. (c) = 113. verc. ut videtur. clar. Clem. Orig. septies (semel habet.) Cypr. Ambr. semel. Aug. bis. Hier. Leo. Gaud. semel. (d) = B. 10. al. 3. Mt. B. d. al. 4. Syr. Ar. Perf. Aeth. Arm. Sahid. It. exc. brix. Vulg. Chryf. in Mt. 6. codd. (e) σταφυλῆς. B. 1. 118. Syr. p. in mf. It. Vulg. Chryf. in Mt. 6 codd.

καρπούς καλούς ποιεῖ· τὸ δὲ
σαπρὸν δένδρον καρπούς πονη-
18 ροὺς ποιεῖ. Οὐ δύναται δέν-
δρον ἀγαθὸν καρπούς πονη-
ροῦς ^f ποιεῖν, οὐδὲ δέν-
δρον σαπρὸν καρπούς καλοὺς
19 ποιεῖν.] [Πάν 8 δένδρον μὴ
ποιῶν καρπὸν καλόν, ἐκκό-
πτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
20 Ἀραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐ-
21 τῶν ἐπιγνώσθε αὐτούς. [Οὐ
πᾶς ὁ λέγων μοι, κύριε, κύριε,
εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν
τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου,
22 τοῦ ἐν οὐρανοῖς ^h.] Πολλοὶ
ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρα· κύριε, κύριε, ⁱ οὐ τῷ
σὺ ὀνόματι προσφητεύσαμεν,
καὶ τῷ σὺ ὀνόματι δαιμόνια
ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σὺ ὀνό-
ματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιή-
23 σαμεν; Καὶ τότε ὁμολογή-
σω αὐτοῖς· ^k ὅτι οὐδέποτε
ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ'
ἐμοῦ ^l οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνο-
μίαν.]
24 [Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου
τούς λόγους ^m τούτους· καὶ
ποιεῖ αὐτούς, ⁿ ὁμοιωσῶ αὐ-
τὸν· ἀνδρὶ Φρονίμῳ, ὅστις
ἐκκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
25 ἐπὶ τὴν πέτραν. Καὶ κατέβη
ἡ βροχὴ, καὶ ἤλθον οἱ ποτα-
μαί, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἀνεμοὶ, καὶ
^o προσέπεσον· τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖ-
νη·

(f) ἐνέγκειν. B. Or. his. (g) + οὐ. L. 13. 33. 157. al. 12. et Barber.
3. Mt. d. 10. al. 4. Sahid. veron. clar. colb. germ. 1. *enim* + brix.
autem + germ. 2. (h) + εὐτος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
ρανῶν 33. Sax. It. (exc. brix. et clar.) Vulg. Cypr. Hilar. Hier.
Lup. alii. (i) = Orig. semper, et quater in hujus locum substituit:
οὐκ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐφαγομεν καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐπίομεν. Sic etiam
Aug. aliquoties. Hier. || προσφητεύσαμεν] ἐπροφητεύσαμεν. C. 13. 33.
124. Mt. c. Ed. (k) Post ἀποχωρεῖτε ponunt Orig. aliquoties, item
Chrys. in Mt. 6 codd. Cypr. Aug. alicubi, alii lat. (l) + πάντες, L.
13. 124. al. 7. Mt. a. d. f. 10. z** veron. Hilar. Ambr. alii lat. (m)
= Mt. l. m. q. Syr. hierof. Goth. verc. germ. 1. Cypr. Hilar. Epiph.
in cantic. (n) ἐμβυθίζεται. B. x. 13. 33. 108. 124. al. 4. Nonnulla
exemplaria ap. Euthym. Syr. p. in m. Arr. Persf. Aeth. Arm.
Vulg. It. (exc. clar. brix.) Orig. Chrys. in Mt. 6 codd. Cyr. Ambr.
Epiph. || Rec. habent Photius in schol. in Mt. e. Cypr. Hilar.
Lucif. Arnob. Op. imp. Utrumque habet Aug. (o) προσέπεσαν. BCE.
1. 13. alii. Mt. B. al. 4. Ed. Syr. p. in m. Cyr. Chrys. (etiam in Mt.
1. cod.) Damasc. προσέγγισαν. 91. Syr. p. προσέτηξαν. 17. προσέκλιναν.
Mt. a. z.

νη· καὶ οὖν ἔπεσε· τεθριμ-
λίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς
λέγους ῤ τούτους· καὶ μὴ
ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιωθήσεται
ἄνθρωποι μαρῶ, ὅστις κωκοδόμη-
σε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν

27 ἄμμον.· Καὶ κατέβη ἡ
βροχή, καὶ ἦλθον οἱ ποτα-
μοί, καὶ ἔπνυσαν οἱ ἄνεμοι,
καὶ ῥ προσέκοψαν· τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ· καὶ ἔπεσε· καὶ ἦν ἡ
πτῶσις αὐτῆς μεγάλη·.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ῥ συνετέ-
λεσεν· ὁ ἰησοῦς ῥ τοὺς λό-
γους τούτους, ἐξεπλήσσοντο
ῥ οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-

29 τοῦ. ῥ· Ἦν γὰρ διδάσκων

αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων,
καὶ οὐχ' ὡς οἱ γραμμα-
τεῖς ῤ.·

1 ῥ Καταβάντι δὲ αὐτῶ·
ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν

2 αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. Καὶ
ἰδοὺ, λεπρὸς ῥ ἔλθων·
προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· κύ-
ριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με

3 καθαρίσαι. Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ῥ —
ὁ ἰησοῦς,· λέγων· θέλω, κα-
θαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἐκα-
θαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα.

4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς·
ὄρα μηδενὶ εἶπῃς· ἀλλὰ ὑπα-
γε, σεαυτὸν δεῖξον ῥ τῷ
ἱερεῖ,· καὶ προσένεγκε τὸ
δῶρον,

b ῥ προσελθὼν.

(p) = 56. 58. Ev. 2. Syr. hierof. Goth. brix. Cypr. Lucif. (q) ῥάμ-
μον. 41. Chryf. Theophyl. (r) προσέκοψαν. CM. 1. Mt. 1* Bas.
Chryf. προσέκοψαν. 13. 124. Mt. m. προσέκοψαν. 63. 71. 142. Ev. 44.
Sahid. Syr. p. in m. (s) + ῥ ὁδὸν. 13. 33. 124. Mt. o. Syr. hierof.
Arm. (t) ἐτέλεσεν. BC. 1. 33. 124. 125. al. 6. Mt. 18. Ed. Orig.
Chryf. etiam in Mt. 6. codd. (u) + πάντας. M. 91. Arm. Slav. 2.
(x) + πάντες. 1. 118. Orig. (y) + αὐτοῖς. BK. 1. 13. 17. 33. 118*
124. Mt. r. Syr. utr. Syr. hierof. Arr. Perf. w. Aeth. Sahid. Slav.
2. Sax. Vulg. verc. corb. brix. for. colb. germ. 1. 2. Euf. Aug. (z)
+ καὶ οἱ Φαρισαῖοι. C. 17. 33. Syr. utr. Arr. Perf. Arm. Slav. 2. 5.
ed. Sax. Vulg. verc. corb. for. colb. germ. 1. Euf. Hilar. + et
pharisei eorum. verou. et phariseorum, germ. 2. (a) καταβάν-
τες ῥ. καταβαίνοντες δὲ αὐτοῦ. BC. 1. 13. 33. 118. 124. || αὐτῶ = Mt.
B* (b) BE. 1. 77. 108. 131. 157. al. 12. Mt. H. d. al. 4. Syr. p.
Chryf. Cyr. Damasc. Theophyl. || = 124. ap. Birch. 235. (c) =
B. 1. 13. 118. 124. Mt. m. Copt. Sahid. Aeth. Goth. corb. || ante
ῥ ἥψατο αὐτοῦ ponunt Syr. Vulg. verc. brix. for. colb. germ. 1. 2.
Mm. (d) τῷ ἱερεῖ. 142. τοῖς ἱερεσιν. Syr. utr. sed p. habet rec.
in m. τῷ ἱερεῖ. Barber. 1.

δωρον, ὃ προσέταξε μωσῆς,"
[εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.]

5 **Γ** Ἐβελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς
καπερνάουμ, προσήλθεν αὐ-
τῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν

6 αὐτόν, καὶ λέγων· κυρίε, ὁ
παῖς μου βέβηται ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ παραλυτικῶς, δεινῶς βα-

7 σανίζομενος. **Σ** Καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἐγὼ ἐλθὼν

8 θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ απο-
κρίθεις ὁ ἑκατόνταρχος· ἐφη·

κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανός, ἵνα
μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσελθῇ·

ἀλλὰ μόνον εἰπέ ἡ λέγων,
καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμὶ
καὶ ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ-

εἰμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέ-
γω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ

προελεύεται· καὶ ἄλλῳ· ἔρχου,
καὶ ἐρχεται· καὶ τῷ δούλῳ

μου· παύσῃ τούτῳ, καὶ

10 ποιεῖ. Αἰκονάσας δὲ ὁ ἰησοῦς,
ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκα-
λουθούσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,

11 οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τασαύτην
πίστιν εὗρον. Λέγω δὲ

ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατο-
λῶν καὶ δυσμῶν ἔξουσιν, καὶ

ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβρα-
άμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν

τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκ-
βληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ

ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθ-
μός

h. λόγον.

(e) μωσῆς. Codd. nonnulli, Copt. Sax. Vulg. hic et alibi. (f) εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ. BC. 1. 13. 33. 108. 118. 124 Orig. || πάλιν αὐτῷ f. αὐτοῦ, praeter modo laudatos (St. π.) FKMS. al. 70. Mt. V. al. 17. Ed. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. p. Arr. Goth. Slav. ed. (manuscripti variant.) It. exc. colb. Vulg. Chryf. (etiam in ME 6 codd.) Theophyl. Hilar. Op. imp. || Rec. L. alii. Syr. Syr. p. mf. (g) = B. Mt. B. Arm. veron. (h) BCFKLMS. Mt. BHV. alii plurimi. Ed. Syr. utr. Copt. Arm. Goth. Slav. 12. 3. Vulg. veron. brix. for. colb. clar. Orig. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Euthym. Ambr. Aug. Op. imp. alii. (i) = 1. 118. verc. Orig. in Jo. 4. 54. in edit. Huet. (k) = Syr. hierol. || Sequentibus iungunt U. 72. 157. Ed. Goth. brix. Iten. gr. Quidam ap. Chryf. Hilar. (l) = 1. 14. theophyl. B. Vulg. verc. veron. germ. 1. 2. colb. clar. Chryf. semel etiam in Mt. 5. codd. (m) = 1. 148. (rec. in m.) hlius. Marcion. Ambr. παρ' αὐτοῦ τὸς τίτῳ· ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. B. Item Syr. p. in m. verc. germ. 1. 2. Aug. semel. Op. imp. || Rec. Orig. (n) ἐν τοῖς κολαῖς τοῦ αἵματος. Mt. 1. 1. con- fessiente commentario Euthymii, item 142 in m. eis κολαῖς αἵμα- τος καὶ 10. καὶ ἰακώβ. Chryf. in Mt. 5 codd.

μὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
 13 τῶν. Καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τῷ
 ἡ ἱερατὴ ἀρχιερεῖ· ὕπαγε, ὁ καὶ
 ὡς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοί.
 καὶ ἰάσθῃ ὁ παῖς Ρααῦτου· ἢ ἐν
 τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.·] ἢ.]
 14 Καὶ [ἐλθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς
 τὴν οἰκίαν πέτρου, εἶδε τὴν
 πειθεράν αὐτοῦ βεβλημένην
 15 καὶ πυρέσσουσαν. Καὶ ἤψα-
 το τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ
 ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ
 ἠγέρθη, καὶ διηκονεῖ· ὥς αὐ-
 16 τοῖς.· Ὁψίας δὲ γενομένης,
 προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζο-
 μένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε
 τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάν-
 τας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθε-
 17 ράπευσεν. Ὅπως πληρωθῇ
 τὸ ρηθὲν διὰ ἰησοῦ τοῦ προ-
 φῆτου, λέγοντος· αὐτὸς τὰς
 ἀσθενείας ἡμῶν· ἔλαβε· καὶ
 τὰς νόσους ἐβάστασεν.
 18 Ἰδὼν δὲ ὁ ἰησοῦς ἡ πολ-
 λούς ὄχλους· περὶ αὐτὸν,
 ἐκέλευσεν ἡ ἀπελθεῖν εἰς τὸ
 19 πέραν. ὧ Καὶ προσελθὼν
 εἰς γραμματεὺς, εἶπεν αὐτῷ·
 διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοί
 20 ὅπου ἐάν ἀπέρχῃ. Καὶ λέ-
 γει

Π. ἱερατὴ ἀρχιερεῖ.

s ὥ αὐτῷ.

(n) BCGKLMS. (St. *) al. 69. Mt. BHV. al. 6. Ed. Damasc. (o)
 = B. Ev. 25. Mt. x. 18. Syr. verc. veron. clar. germ. 1. 2. Chr. f.
 femel in Mt. 5 codd. (p) = B. 1. 33. 118. alius. Copt. Syr. hieros.
 It. Vulg. (q) ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. C. 33. al. 3. verc. veron. colb.
 germ. 1. 2. clar. Bas. Chrys. femel (etiam in Mt. 6 codd.) Basil.
 Seleuc. (r) + καὶ ὑποστρέψας ὁ ἱερατὴ ἀρχιερεῖς (ἱερατὴ ἀρχιερεῖς) εἰς τὸν οἶ-
 κον αὐτοῦ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, (ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ = nonnulli) ὥρα τὸν παῖδα
 (τὸν παῖδα αὐτοῦ f. τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον f. αὐτὸν) ὑγιαίνοντα. CEM.
 1. 33. 113. in m. 124. in m. al. 32. Mt. B. o. x. z in marg. Ed.
 Aeth. Syr. hieros. Syr. p. Slav. 3. germ. 1. Jun. || + καὶ ὑποστρέ-
 ψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον, εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.
 124. in textu. (s) BCEFGKS. 131. 151. 224. ap. Birch. 225. ap.
 Birch. 235. 236. Ev. 25. 36. al. 57. Mt. BHV. a. 19. al. 17. Ed.
 Syr. ms. Erp. Syr. p. Arm. Goth. Slav. Sax. Orig. Chrys. (etiam
 in Mt. 5 codd.) Theophyl. Euthym. Chrysfol. || αὐτοῖς L. 1. 13.
 33. 124. Barber. 2. Alit. Syr. ed. Slav. ed. et ms. Ital. Vulg. (t)
 ἀνέλαβε. K. 42. 67. 114. Mt. l. q. Ed. Chrys. ed. (u) ὄχλον. B. ὄχλους.
 Copt. πολλούς. 106. alius. Mt. 5. πολλὸν ὄχλον. 119. 120. Mt. m. Ed.
 germ. 1. colb. ὄχλους πολλούς. 108. (x) + τοὺς μαθητάς. Copt. Goth.
 Ar. rom. Slav. edd. quaedam. veron. verc. colb. germ. 1. clar.
 Euthym. ut videtur. Hilar. (y) + καὶ ἡμῶντι αὐτῷ εἰς πλοῖον (τὸ
 πλοῖον) ἡμελοῦσθαι αὐτῷ εἰ μαθηταὶ αὐτοῦ. 67. 236. Mt. 17.

γεί αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· αἱ ἀλώπε-
 κες φιλεροῦς ἔχουσι, καὶ τὰ
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
 σπικνύουσιν· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀν-
 θρώπου οὐκ ἔχει, ποῦ τὴν
 21 κεφαλὴν κλίνῃ. Ἄλλοι δὲ
 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν
 αὐτῷ· κύριε, ἐπίτρεψον μοι
 αὐτῷ· ἀπελθεῖν ^b καί·
 22 θάψαι τὸν πατέρα μου. Ὁ
 δὲ ἰησοῦς εἶπεν· αὐτῷ· ἀκο-
 λούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς
 νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν
 23 νεκρούς. Καὶ [ἐμβάντι αὐ-
 τῷ εἰς ^d τὸ πλοῖον, ἠκα-
 λούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταί
 24 αὐτοῦ.] Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς
 μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ,

ὥστε τὰ πλοῖον καλύπτεσθαι
 ὑπὸ τῶν κυμάτων· ὁ αὐτὸς
 25 δὲ ἐκάθευδε. Καὶ προσελ-
 θόντες ^f οἱ μαθηταί [†] ἤγει-
 ραν αὐτόν, λέγοντες· κύριε,
 σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμε-
 26 θα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· τί
 δεῖλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τό-
 τε ἐγεγρῆς ἐπετίμησε τοῖς
 ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ· καὶ
 27 ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. Οἱ
 δὲ ἄνθρωποι θαύμασαν, λέ-
 γοντες· ποταπὸς ἐστὶν οὗτος,
 ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θά-
 λασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ·
 28 Καὶ ^h ἐλθόντι αὐτῷ εἰς
 τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν
ⁱ γερουσιῶν, ὑπὲρ τη-
 σαν

f † αὐτοῦ.

i ∞ γερασίων. ∞ γαδαριῶν.

(z) = B. 33. al. 6. Mt. k. p. Sahid. Slav. 2. 3. veron. verc. colb. clar. (a) = 5. Perf. p. Iren. (b) = 44. Ev. 25. 44. Mt. d. e. 10. 19. w. item 157. Mt. B. Arm. (c) τῷ Φίλιππῳ. Clem. (d) = BC. 1. 33. 118. 124. ap. Birch. 236. Ev. 31. bis. (in fine et iterum in initio anagnosmatis.) Mt. B. bis. II. bis. w. bis. 10. Orig. Vid. ad vs. 18. (e) + ὅτι γὰρ ὁ ἀνεμὸς ἐναντίος αὐτοῖς. 59. 218. (cum 103.) Mt. x. Syr. hieros. germ. 2. gar. (f) οἱ μαθηταί αὐτοῦ = B. Copt. Perf. w. Sax. verc. corb. for. colb. harl. emmer. alij mlti. lat. Hier. Beda. || αὐτοῦ = CEFKLS. 10. 13. 17. 124. 157. 235. 236. Ev. 31. 33. al. 43. Mt. BHV. a. al. 16. Ed. Arm. Perf. p. Slav. 6. clar. Theophyl. (g) = BC. 1. 13. 118. (h) λέγοντες αὐτῷ. BC. 1. 13. 33. 59. 118* 124. alius. Mt. 1** (i) γαδαριῶν. BCM. 59. 91. 114. in m. Ev. 5. 18. 19. 26. Mt. B. x. et alia. αντιγεγραφα ap. Orig. Syr. utr. Perf. Euf. Chryl. (nisi ad Marc. vel Luc. spectat) Epiph. || γερασίων. Codices ap. Orig. Syr. p. in m. Sahid. Sax. Itali. (etiam cant. ejus graecus textus hiat) Vulg. Nyfl. Juv. Prudent. || γερασίων. C. in m. I. codd. plurimi. Copt. Arm. Aeth. Syr. p. in m. (gr. γερασίων.) Goth. Slav. 2. (gr. γερασίων. Slav. 2.)

σαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι,
ἐν τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι,
χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύ-
ειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς
29 οδοῦ ἐκεῖνης. Καὶ ἰδοὺ,
ἐκραζαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ
σοι, **k** † **l** υἱὲ τοῦ θεοῦ;
ἤλθες ὥδε πρὸ καιροῦ βασανί-
30 σαι ἡμᾶς; Ἦν δὲ **m** μα-
κρὴν ἀπ' αὐτῶν ἀγγέλι· χολ-
31 ρων πολλῶν βοσκομένη. Οἱ
δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐ-
τόν, λέγοντες· εἰ ἐμβάλλεις
ἡμᾶς, **n** ἀποστείλον ἡμᾶς εἰς
τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.
32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε.
οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς

ο τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ, ὥρ-
μησε **p** πᾶσα ἡ ἀγέλη **q** †
κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν
θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν
33 τοῖς ὕδασι. Οἱ δὲ βοσκο-
ντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες
εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν
πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονι-
34 ζομένων. Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα
ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντη-
σιν τῷ ἰησοῦ. καὶ ἰδόντες
αὐτόν, παρεκάλουν, ὅπως
μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐ-
τῶν.

i Καὶ [ἐμβὰς **r** εἰς **s** — τὸ
πλοῖον, διεπέρασε, καὶ ἤλ-
θεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.]
C **2** Καὶ

k. † ἰησοῦ. **n** ὡς ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν. **o**. τὴν ἀγέλην
τῶν χοίρων. **q** † τῶν χοίρων.

Hoc praetulit Orig. eumque secuti sunt, provocantes ad codi-
ces, Victor ant. Auctor synopf. Theophyl. item Cyr. Hefych.
γερογεταίων. codd. ap. Epiph. (**k**) = BC⁴L. 1. 11. 33. 220. Ev.
36. al. 11. Mt. H. d. al. 3. Copt. corb. for. tol. harl.⁴ Orig. Cyp.
Chrysol. Victorin. (**l**) = Sahid. (**m**) non longe. Ital. (exc. cant.)
Vulg. Slav. 3. (**n**) B. 1. 33. alius et (fine ἡμᾶς) 118. Copt. Sahid.
Aeth. Syr. p. ms. in m. Syr. hierof. Arr. Sax. It. (exc. brix. clar.)
Vulg. Cyr. || ἡμῖν = 218 (cum 77. 219. 220. 224.) Mt. 18. (**o**)
BC⁴ 1. 30. 33. 59. 118. Ev. 21. Syr. Arr. Persf. Copt. Sahid.
Aeth. Slav. 2. 3. Sax. Ital. (exc. clar. brix.) Vulg. Cyr. (**p**) =
17. 119. Ed. Post ἀγέλη ponitur in C⁴ Syr. p. (**q**) = BC⁴M.
1. 13. 33. 91. 115. 118. 124. ap. Birch. 142. 157. Syr. utr. Arm.
Aeth. Goth. Slav. 3. et ed. Sax. It. Vulg. Euthym. (**r**) † ἀπὸ
τῶν **F** 13. 76. 117. 236. al. 5. Evangelistaria semel, ubi ab hoc
conimate anagnosma incipiunt. Mt. 1st q. 17th Ed. Aeth. || Post
πλοῖον ponunt C. 90. 157. Mt. n. (**s**) = BL. 1. 13. 33. 124. ap.
Birch. 235. al. 8. Mt. d. 18. ^p Evangelistaria (etiam Mt. BH. c.
f.) tam in fine quam initio anagnosmatis. Nonnulla tamen ha-
bent in fine. Ed. Orig.

- 2 Καὶ ἰδοὺ, προσέφερουν αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνῃς βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· ἄρσσει τέκνον· ἀφέωνται ¹ σοι αἱ
 3 ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοὺ, ² αἱ
 4 τινὲς τῶν γραμματέων εἶπον ἐν αὐτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ.
 5 Καὶ ³ ἰδὼν ὁ ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· ἰνατί ⁴ ὑμεῖς; ἐνθυμεῖσθε
 6 πονηρά ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
 7 Τί γάρ ⁵ ἐστὶν ⁶ εὐκοπώτερον, εἰπεῖν ⁷ ἀφέωνται ⁸ σου ⁹ αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν ¹⁰ εὐγεραὶ ¹¹ καὶ περιπάτει; Ἰνα
 12 δὲ εἰδῇτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ¹³ οὗτος τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· (αὐτὸς
 14 λέγει τῷ παραλυτικῷ·)
 15 ἔγερθε· ἄρσεν σου τὴν κλίνην, καὶ ἕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.
 16 Καὶ ἔγερθε· ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ¹⁷ ἐθαύμασαν, καὶ
 18 ἰδοὺ τὸν θεόν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.
 19 Καὶ [παράγων ὁ ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον κα-
 20 θήμενον ἐπὶ τῷ ²¹ τελωνίῳ,
 22 ματθαῖον· ²³ λεγόμενον·
 24 καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐ-
 25 τῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνα-
 26 κειμέ-

1 ¹ σου αἱ ἁμαρτίαι. u ² εἰδώς. b. σοι. c ³ εὐγερα.
 e ⁴ εὐφοβήθησαν.

(1) BC. 1. 33. al. 12. Mt. H. Ed. Orig. semel. Chrys. in Mt. 5.
 codd. || = σου. D. gr. Orig. semel. for. (u) BM. 1. 76. 157.
 235. al. 28. Mt. d. k. 1** p. q. 10. al. 3. Syr. utr. Arr. Perf. p.
 Arm. Sahid. Goth. Slav. 3. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Scholia
 in Mt. codd. a. d. e. 10. (x) = BCD. 1. 33. al. 2. Chrys. etiam
 in Mt. 5 codd. || Post ἐνθυμεῖσθε ponit Ev. 27. (y) = KM. al. 5.
 Mt. r. 10. Arr. Aeth. Arm. Goth. Vulg. veron. versc. colb. for. (z)
 εὐκοπώτερον. 61. in m. Ed. Scholia codicis Mt. e. (a) + τῷ παρα-
 λυτικῷ. 38. 113. 124. ap. Alt. Tert. (b) BCD (St. π.) FGKL. 17. (77
 et 108 et 123 ap. Tresch.) 131. 157. 236. Ev. 32. 36. al. 56.
 Mt. V. a. d. al. 14. Ed. Goth. Constitut. Chrys. etiam in Mt. 5.
 codd. || Post ἁμαρτίαι + σου. 115. al. 3. Mt. B. Syr. utr. Ar.
 Copt. Aeth. Arm. Slav. 2. 3. (= ed.) Vulg. lt. (exc. cant. veron.
 for. germ. 2.) (c) CDGKS. 1. 33. 124. al. 23. Mt. BHV. al. 4.
 Ed. (d) = M. 123. ap. Tresch. Mt. q. Hilari. (e) BD. (St. β.) 1.
 33. 59. 118. Syr. Ar. r. Perf. Copt. Sahid. Aeth. lt. Vulg. Aug.
 Hilari. Juv. || Utrumque jungunt Goth. et brixi. || = Iren. (f)
 τελωνίον. 33. 124. alii. (g) οὐματι. S. Verff. Euf. Patr. lat.

κειμένων ἐν τῇ οἰκίᾳ ^h, καὶ
 ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ
 ἁμαρτωλοὶ ἔλθόντες· συν-
 ανέκειντο πρὸς Ἰησοῦ καὶ τοῖς
 μαθηταῖς αὐτοῦ. Καὶ ἰδόν-
 τες οἱ Φαρισαῖοι, ^k εἶπον·
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί
 μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρ-
 τωλῶν ἐσθίει; ὁ δὲ διδάσκαλος
 ὑμῶν; Ὁ δὲ ^m Ἰησοῦς·
 ἡκούσας,· εἶπεν· οὐ — αὐ-
 τοῖς· οὐ χρειᾶν ἔχουσι οἱ
 ἰσχυρόντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ
 κακῶς ἔχοντες. Πορευθέν-
 τες δὲ μάθετε, τί ἐστὶν
 ἡ θέλησις τοῦ πατρὸς, καὶ οὐ
 θυσίαν· οὐ γὰρ ἡλθον καλέ-

σαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτω-
 λους· ^q†.] Τότε [πρόσερ-
 χόνται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἰου-
 ἀνου, λεγόντες· διατί ἡμεῖς
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν
 καὶ πόλλα,· οἱ δὲ μαθηταὶ
 σου οὐ νηστεύουσιν; Καὶ εἶ-
 πεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μή δύνα-
 ται οἱ υἱοὶ τοῦ ἄνθρωπου·
 πενθεῖν· ἐφ' ὅσον ἡ μετ'
 αὐτῶν ἐστὶν ὁ υἱοῦς τοῦ
 ἀνθρώπου, καὶ τότε νηστεύ-
 ουσιν. Οὐδεὶς δὲ ἐπιβά-
 λει ἐπὶ τὸ ἄνθρωπον· ἀλλ' ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἐπὶ ἡμέρας
 ὅταν βούληται· νηστεύει· καὶ
 οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου·
 ἐπὶ ἡμέρας ὅταν βούληται·
 νηστεύουσιν. Οὐδεὶς δὲ ἐπιβά-
 λει ἐπὶ τὸ ἄνθρωπον· ἀλλ' ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἐπὶ ἡμέρας
 ὅταν βούληται· νηστεύει· καὶ
 οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου·
 ἐπὶ ἡμέρας ὅταν βούληται·
 νηστεύουσιν.

C 3

λαίῳ.

p ∞ ἔλεος.

q † εἰς μετάνοιαν.

- (h) + ματθαίου. Ar. pol. || + σίμωνος. Erp. Copt. mf. (i) = 235. Mr. H. m. verc. (k) ελεγον. BC. 1. 33. 115. 118. Cyr. (l) + καί τι-
 νες. M. 125** 218 (cum 76. 108. 226.) 235. al. 16. et Barber. 2.
 Mt. k. l. 19. al. 11. Ed. germ. 2. Mm. Theophyl. (m) = BD.
 ap. Mill. et Wettst. (jam enim periit in summitate folii ex hoc)
 Mt. r. Aeth. Sahid. cant. (n) ἀποκριθεὶς. D. gr. verc. (o) = BC. D.
 Aeth. Vulg. It. (exc. verc. brix. clar.) Hier. (p) BC. D. 1. 33.
 Ed. Clem. Sic etiam alibi. (q) = BD. (St. β.) 1* 22. 33** 72.
 118* al. 8. Mt. V. (habet in marg.) 10. Syr. utr. Pers. Aeth.
 Arm. Goth. It. (exc. germ. 1. 2. coll.) Vulg. Clem. rom. Orig.
 semel. Basil. Hier. Aug. Ambr. Barnabae versio lat. antiqua. ||
 Habent Copt. Sahid. Syr. p. in m. Ar. Slav. Barnab. gr. Orig.
 semel. Euf. Chrys. Cyr. Hilar. Victor tun. (r) = B. 27. 71. (s)
 νηστεύουσιν. D. Galius. Aeth. Goth. Sax. It. Vulg. Arnob. Aug. (t) νη-
 στεύουσιν. D. 61*. Syr. Pers. p. Syr. p. in m. Sahid. It. exc. for.
 Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Arnob. Hilar. Aug. (sed semel lu-
 gere) || Utrumque jungit Slav. 3. (u) + χεῖρον. 125** al. 16.
 Mt. d. in marg. al. 14. (x) ελεος. D. (St. β.) 1. 71. al. 2. Mt. d.
 Scholia in Mt. ad ex. 10. (y) ελεος. D. 13. 33. 124. alij. (z)
 ἀνθρώπου. 171. 119. Mt. e.

λαυῶ· αἶρε· γὰρ ^a τὸ πλήρω-
μα αὐτοῦ· ^b ἀπὸ τοῦ ἱμα-
τίου," καὶ χεῖρον σχίσμα
17 γίνεται. ^c Οὐδὲ βάλλουσιν

οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς·
εἰ δὲ μὴγε, ῥήγνυνται οἱ
ἄσκοι, καὶ ^d ὁ οἶνος ἐκχεΐ-
ται, καὶ οἱ ἄσκοι ἀπολούν-
ται." ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον
νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς, καὶ
^e ἀμφότεροι" συντηροῦνται.]

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος
αὐτοῖς, ἰδοὺ, [ἀρχων· ^f εἰς

ἐλθὼν" προσεκύνει αὐτῷ,]
λέγων· Ἐ ὅτι· ἡ θυγάτηρ
μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλ-
λὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά
σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται.
19 Καὶ ἐγερθεὶς ὁ ἰησοῦς ἠκο-
λούθησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μα-
20 θηται αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ,
γυνὴ αἰμοῤῥοοῦσα δώδεκα
ἔτη ^h, προσελθοῦσα ὀπισθεν,
ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ
21 ἱματίου αὐτοῦ· Ἐλεγε γὰρ
ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν μόνον ἄψωμαι
τοῦ

e. ἀμφότερα.

f. ἐλθὼν. ∞ εἰσελθὼν.

(a) fortitudinem ejus, veron. germ. 1. colb. clar. Mm. || tollit enim plenitudo ejus de vestimento, cant. tollit de plenitudine ejus, Hier. vetustatis infirmitatem virtus adsumenti rudis dissolvit, Hilar. (b) = verc. Hier. Auct. libri ad virg. devot. || + τοῦ παλαιοῦ. L* colb. (c) = versus Syr. p. (d) ὁ οἶνος ἀπέλλεται καὶ οἱ ἄσκοι. D. cant. Arnob. (e) BCD (St. π.) EFGKL. 1. 13. 33. 124. ap. Alt. 157. 224. ap. Birch. al. 93. Mt. V. a. c. d. al. 14. Ed. Euthym. (f) S. 33. 114. 131. 142. 181. 182. 183. 218. ap. Birch. al. 19. Mt. V. d. m. p. in marg. r. x. 10. Ed. cant. Chryf. in Mt. 2 codd. εἰσελθὼν. CDEK. 1. 11. 89. 113. 124. 198. al. 12. Mt. a. c. e. 17* Chryf. (etiam in Mt. 3 codd.) Basil. εἰς εἰσελθὼν. 9. 41. τις εἰσελθὼν. 61. 90. 113. 142 in m. 151. al. 3. Mt. i* 1** (Itaque 73 codd. habent εἰς ἐλθὼν vel εἰσελθὼν.) Praeterea + εἰς vel τις Syr. utr. Ar. r. Erp. Perff. Aeth. Arm. Goth. Slav. It. Vulg. εἰς προσελθὼν. B. τις προσελθὼν. FGL. 13. 17. 127. 198. al. 5. Evangelistaria. Mt. BH. f. 17** προσελθὼν. 157. 234. Mt. 8. Ed. Sahid. Theophyl. Etiam Arm. et It. (exc. cant. clar. brix.) exprimunt προσελθὼν. Sed τις ἐλθὼν 10. 71. 76. 115. 235. al. 9. Mt. k. q. al. 4. εἰς ἐλθὼν καὶ προσελθὼν. Syr. τις omisso ἐλθὼν. 116. || + τῷ ἰησοῦ. GL. 127. alii. Evangelistaria. (g) = D. 1. 13. 33. 124. ap. Birch. 127. al. 5. Syr. Ar. r. Perff. Sahid. Aeth. Arm. cant. for. colb. germ. 1. Basil. Chryf. etiam in Mt. 6. codd. || κίρις. M. 59. Vulg. (fed = insti multi) corb. germ. clar. brix. Hilar. (h) + ἔχουσα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. L. (St. β. fed lege η.) + ἔχουσα. Chryf. in Mt. 6 codd.

τοῦ ἡματίου αὐτοῦ, σφραγίσ-
 22 μαι. Ὁ δὲ ἰησοῦς ἐπιστρα-
 φεῖς" καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε·
 θάρσει θυγάτερ· ἡ πίστις σου
 σέσωκέ σε. καὶ ἐσιώπη ἡ γυνή
 23 ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ
 ἐλθὼν ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν
 τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς
 αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυ-
 βαίνουσιν, ^k λέγει αὐτοῖς·
 24 Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε
 τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει.
 25 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὅτε
 δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελ-
 θὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐ-
 τῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον.
 26 Καὶ ἐξηλθεν ἡ φήμη ^l αὐτῇ
 εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.]
 27 Καὶ [παράγοντι ἐκείθεν
 τῷ ἰησοῦ, ἠκολούθησαν ^m αὐ-
 τῷ· δύο τυφλοὶ, κράζοντες
 καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς

28 ὡς υἱὸν· δαβὶδⁿ. Ἐλθόντι
 δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσήλθον
 αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει
 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· πιστεῖτε,
 ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι·
 λέγουσιν αὐτῷ· ναὶ, κύριε.
 29 Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλ-
 μῶν αὐτῶν, λέγων· πιστὰ
 τὴν πίστιν ὑμῶν· γεννηθήτω
 30 ὑμῖν. Καὶ ἡ ἀνεύχθησαν
 αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐν-
 εβριμήσατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς,
 λέγων· ὁράτε, μηδεὶς γινέ-
 31 σκώτω. Οἱ δὲ ἐξελθόντες
 διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ
 γῇ ἐκείνῃ.
 32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων,
 ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἑνὸς
 δαίμονος καὶ κωφόν· καὶ κωφὸν
 33 ζῶμενον. Καὶ ἐβλήθησέντος
 τοῦ δαίμονος, ἐλάλησεν ὁ
 κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ
 C 4 ὄχλοι,

k ∞ ελεγεν. n ∞ υἱος.

(i) ἔστι σφραγίς. D. cant. σφραγίς. B. 13. 33. 61. 124. ap. Birch. Ev. 27. 44. Mt. H. (k) BD. 1. 13. 33. 115. 118. 124. Aeth. Sax. Vulg. It. (exc. brix. for. germ. 1.) Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (l) αὐτῆς. D. (St. 3.) 71. ap. Mill. 86. Mt. c. 18. Copt. Sax. cant. αὐτῆς. C. 1. 33. 118. 124. (m) = BD. Ev. 36. Chryf. in Mt. 4 codd. || τῷ ἰησοῦ. 59. (n) υἱος vel ὁ υἱος. B. 103 in m. ap. Trefsch. 114. 115. 123. 125** ap. Trefsch. 131. 220. Ev. 25. 32. al. 39. Mt. a. d. 1. al. 9. || κύριε υἱε. 13. 17. 59. 61. 119. Mt. BH. Ed. germ. 2. (o) = 235. al. 7. Mt. p. x. 2* 10. Slav. 6. (p) ἡματίαν. D. (q) ¶ παραχρῆμα. 5. 218 (cum 123. 124. 219. 220.) Syr. Perif. Aeth. verc. clar. germ. 1. (r) ἐνεβριμήθη. B* 1. 118. alius. (s) = B. 27. 124. ap. Birch. Mt. 18. (t) mutum. Vulg. corb. Juv. surdum, cant. mutum et surdum, veron. verc. brix* colb. clar. germ. 1. 2. Hilar.

ὄχλοι, λέγοντες· ^u † οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ ἱσ-
34 ραήλ. ^x Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν
δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαι-
μόνια.

35 Καὶ περιῆγεν ὁ ἰησοῦς τὰς
πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας,
διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς
αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ
εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ
θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ

36 πᾶσαν μαλακίαν ^y †. [Ἰδὼν
δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνί-
σθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν
^z ἐσκλημένοι· ^a καὶ ἑρμήμι-
νοι,· ^b ὥσπερ πρόβατα μὴ

37 ἔχοντα ποιμένα. Τότε λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν
θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργά-
ται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν
τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ,
ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν
θερισμὸν αὐτοῦ.

Καὶ [προσκαλεσάμενος
τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ,
ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν ^c
πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε
ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θερα-
πεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶ-
38 σαν μαλακίαν ^d. Τῶν δὲ
δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὄνόμα-
τά ^e ἐστὶ· ταῦτα· πρῶτος
σήμεν ὁ λεγόμενος πέτρος,
καὶ

u † ὅτι.

y † ἐν τῷ λαῷ.

z. ἐκκληυμένοι.

(u) = BCD (St. ^u) EGKLS. 1. 13. 33. 124. ap. Birch. 157. al. 71. Mt. BH. a. c. d. al. 13. Ed. Syr. utr. Pers. w. Arr. Aeth. Goth. Slav. 3. (non alii) Vulg. It. (exc. verc.) Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. (x) = D. cant. verc. Hilar. Juv. || ἐν † Bel-zebub, veron. germ. 1. 2. clar. gat. (y) = BU*DS. 1* 33. 77* 115. 118* 157. Ev. 2. 11. 16. 17. al. 19. et Barber. 1. Mt. B. a. e. 10. 17. Ed. Syr. utr. Ar. p. et r. Pers. Copt. Aeth. Goth. Sax. It. (exc. colb. germ. x. tol. gat.) Vulg. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. || † καὶ πολλοὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. L. 13. 218 (cum 76. 77. 124. 220. 224.) veron. verc. germ. 1. clar. gat** (z) BCD (St. ^z) EFGKS. 1. 11. 13. 17. 33. 77. 108. 124. 131. 157. 218 (cum 3. 219.) al. 80. Mt. a. c. d. al. 11. Ed. Syr. utr. Ar. r. Pers. Aeth. Sahid. Arm. ut videtur. Goth. Slav. 3. Sax. It. Vulg. Constitut. Basil. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Euthym. Theophyl. Hesych. Hilar. Hier. || Rec. L. 220. alii. (a) = 33. 225. Ev. 32. Mt. 17. Arm. (b) ὡς. DF. 33. 68. Ev. 32. al. 17. Mt. d. al. 11. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (c) † κατὰ EFL. 10. 89. al. 27. Mt. 19. al. 6. Ed. Syr. utr. Arr. Aeth. Copt. Slav. Cyr. Theodoret. Theophyl. Theophan. (d) † ἐν τῷ λαῷ. L. 157. Ev. 19. veron. germ. 11. Cyr. Theodoret. (e) ἐστὶ. L. 61. 124. ap. Birch. al. 13. Mt. e. al. 6. Ed. Theophyl.

καὶ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.
 ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου,
 καὶ ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.
 3 Φίλιππος καὶ βαρθολομαῖος
 θωμᾶς καὶ ματθαῖος ὁ τελώ-
 νης· ἰάκωβος ὁ τοῦ ἀλφαίου,
 4 καὶ λεββαῖος — ὁ ἐπικλη-
 θείς θαδδαῖος. Σίμων ὁ
 ἐβανανίτης, καὶ ἰουδᾶς
 ἰσκαριώτης, ὁ καὶ
 5 τούτους τοὺς δώδεκα
 ἀπέστειλεν ὁ ἰησοῦς, παραγ-
 ρεῖλας αὐτοῖς, λέγων· εἰς

ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε,
 καὶ εἰς πόλιν σαμαρειτῶν
 6 μὴ εἰσέλθῃτε. Πορεύεσθε
 δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα
 τὰ ἀπολωλὸτα οἴκου Ἰσραὴλ.
 7 Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε,
 λέγοντες· ὅτι ἤγγικεν ἡ βα-
 8 σιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθε-
 νοῦντας θεραπεύετε, κ — νε-
 κροὺς ἐγείρετε·, λεπροὺς καθαρί-
 ζετε, δαιμόνια ἐμβαλλετε.
 9 δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δό-
 τε.] [Μὴ κτήσῃτε χρυσόν,
 μὴδὲ ἀργυρὸν, μὴδὲ χαλκόν
 C 5 εἰς

g α καὶ λεββαῖος.

π. λεπροὺς καθαρῖζετε, νεκροὺς ἐγείρετε.

(f) καὶ λεββαῖος. D. cant. Codd. ap. Aug. Hefych. Rufin. in prae-
 fat. ad Orig. comment. in ep. ad Rom. καὶ θαδδαῖος. B. 17. 124.
 Copt. Sax. Vulg. corb. for. colb. germ. 2. καὶ θαδδαῖος ὁ ἐπικληθείς
 λεββαῖος. 13. ἰουδᾶς, ὁ καὶ λεββαῖος, (sic, etiam alii.) ὁ ἐπικληθείς θαδδαῖος.
 Mt. m. et Judas Zelotes, veron. verc. germ. 1. clar. Mm. gat.
 (g) BC. (χαβανῆος. D.) St. β. L. 1. 33. 118. alius in m. Ev. 18.
 Copt. It. Vulg. (h) = F. 3. 10. 89. 115. 127. 131. 225. Ev. 32.
 36. alil. Mt. V. a. al. 14. Ed. (i) σκαριώτης. D. Syr. Perf. p. Slav.
 2. 3. Sax. It. exc. corb. Carioth, veron. σίμωνος ἰσκαριώτου. Orig.
 (k) ὁ καὶ παρεδωκέν. L. 124. 161. in m. Ev. 7. 17. Orig. (l) = 27.
 40. 234. Mr BH et Evangelistaria alia. Nempe pleraque Evan-
 gelistaria transsiliunt vs. 2. 3. 4. et jungunt vs. 5. cum vs. 1. (m)
 σαμαριτανῶν. D* (n) νεκροὺς ἐγείρετε = (St. β.) EKLMS. 11. 40. 59.
 61. 76. 118. 124. 127. 131. 209. 218. 235. 236. Ev. 3. 18. 19. 32.
 33. 36. al. 82. et Barber. 7. Mt. BHV. a. c. d. 19. al. 19. Ed. Syr.
 ms. et ed. Vienn. Perf. p. Sahid. Arm. Slav. 5. 6. brix. Ath. Bas.
 Chryf. in commentar. (etiam in Mt. 6 codd.) sed alibi saepius
 habet. Euthym. Theophyl. Hler. Ambr. Juv. || Ante λεπροὺς po-
 nunt BCD. 1. 13. 17. 33. 72. 108. 116. 157. Mt. c. (alio loco omit-
 tit.) 18. Ed. Copt. Aeth. Arr. Slav. 1. 2. 3. Sax. It. (for. ante ασθε-
 νοῦντας ponit.) Vulg. Cyr. semel (alibi ter ordine vulgari.) Chryf.
 bis. Hilar. || Post ἐμβαλλετε ponunt. P. Ev. 37. Syr. p. Chryf. bis.
 (alibi bis habet ordine vulgari.) || λεπροὺς καθαρῖζετε = Ev. 33.
 tolet. Athan. δαιμόνια ἐμβαλλετε = 113.

17 ὡς αἱ περιστεραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδύσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδοια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαρτυρώσουσιν ὑμᾶς. 22 αὐτούς. Καὶ ἔσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομένει εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.] 25 [Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, Φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· καὶ ἐκπαύτης διώκωσιν ὑμᾶς. Φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν ἡ γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν δι-

d ∞ παραδώσουσιν.

(c) ἡγεμόνων σταθίσουσιν. D. cant. || ἀχθήσουσιν] *flabit*, It. exc. brix. Patr. lat. exc. Tert. (d) DGL. 33. 77. 124. 157. Ev. 18. 36. al. 12. Mt. H. al. 5. Arm. It. (exc. cant. brix. germ. 1.) Vulg. Patr. lat. (exc. Cyp. et. Vigil.) Chrys. in Mt. 4 codd. παραδύσουσιν. 17. 115. 120. al. 8. Ed. Orig. Chrys. etiam in Mt. 2 codd. παραδύσουσιν. BE* I. παραδίδουσιν. F. Mt. V. o. Ed. παραδίδουσιν. Sic Mt. B. (e) λαλήσετε. 44. 77** 89. Mt. a. d. al. 11. Orig. Chrys. in Mt. 4 codd. (f) = DL. II. 40. 59. 226* 236. Ev. 9. Arm. cant. floriac. harl* Orig. Chrys. in Mt. a. Cyr. Theophyl. Cyp. semel. (habet ter.) Op. imp. || λαλήσετε] λαλήσετε. E. 1. 108. 124. 157. al. 5. Mt. BHV. al. 6. Ed. (g) ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. 5. 59. 157. Ev. 15. item Mt. 17. Orig. semel. Petr. alex. Chrys. (h) + 1. 13. 22. 23. 76. 118. 124. 209. Orig. semel. + ἐτέραν· καὶ ἐν τῇ ἐτέρᾳ διώκωσιν. πάλιν Φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. Orig. alibi. + ἄλλην· ἐὰν δὲ ἐν τῇ ἄλλῃ διώκωσιν ὑμᾶς, Φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. D. (St. β.) + ἄλλην· καὶ ἐκ ταύτης ἐκδιώκουσιν (διώκωσιν. Mt. q.) ὑμᾶς, Φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν. L. Mt. q. Item Arm. Sax. It. (exc. brix. colb. et for.) Vulg. msf. ap. Luc. brug. Athan. bis. Theodoret. Tert. ut videtur. Aug. Ambr. Hilar. Juv. (i) ἐτέραν. B. 33. Orig. Chrys. in Mt. 4 codd. (k) = D. 57. 64. 91. 127. 157. 180. 236. Ev. 9. Mt. z** Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Slav. 2. 3. Sax. It. Vulg.

διδάσκαλον, οὐδὲ δούλος, ὑπὲρ
 25 τὸν κύριον αὐτοῦ. Ἀρκτεὸν
 τῷ μαθητῇ, ἵνα γένηται ὡς
 ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ
 δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ
 26 τὸν οἰκοδεσπότην ¹ βεελζε-
 βούλ ^m ἐπικάλεσαν, πόσω
 μᾶλλον τοὺς ⁿ ὡς οἰκιοκούς
 αὐτοῦ; Μὴ οὖν φοβηθῆτε
 αὐτοὺς; [ὁ οὐδὲν γὰρ ἐστὶ κε-
 καλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυ-
 φθήσεται, καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ
 27 γνωσθήσεται.] ^o Ὁ λέγω ὑμῖν

ἐν τῇ σινοίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ Φι-
 28 κερύζατε ἐπὶ τῶν θυμάτων.
 Καὶ μὴ φοβήσασθαι ἀπὸ τῶν
 ἀποκτενούντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ
 ψυχὴν μὴ δυνάμενον ἀπο-
 κτεῖναι. φοβηθῆτε δὲ μαλ-
 λον τὸν δυνάμενον καὶ ψυ-
 χὴν καὶ ^{σῶμα} ἀπολέσαι ἐν
 29 γένει. ^{ουχί} δύο στρού-
 θια ἀσκαρίου πωλεῖται; καὶ
 ἐν ἑξ. αὐτῶν οὐ πωλεῖται
^{ἐπὶ τὴν γῆν} ἀνεν ^{τοῦ} πα-

III. ἐκάλεσαν. n ὡς οἰκιοκούς. p. φοβηθῆτε. q. ἀποκτε-
 νούντων.

- (1) βεελζεβοῦβ. (St. p. lege α.) Ed. Syr. Perf. p. et mf. Sax. Vulg. for. colb. germ. 2. gat. Cypr. Hier. Aug. βεελζεβού. Mt. m. Belzebub, Mm. (m) BCEFGKMS. 10. 17. 28. 33. 77. 108. 131. 157** al. 30. Mt. V. d. al. 4. Ed. Euf. Ath. Cyr. Theophyl. mf. ἐπικαλέσαντο. 59. Chrys. in Mt. 2 codd. ἀπικαλέσαν. 157* Ev. 2. al. 22. Mt. k. l. m. p. Ed. Chrys. (etiam in Mt. 1.) Theodoret. Theophyl. ed. ἐκαλέσαντο. L. καλοῦσιν. D (St. β.) cant. (u) D. alii multi. Chrys. Theodoret. Sic etiam vf. 36. (o) οὐδὲν κρυπτόν, ὃ οὐ φανερωθήσεται, οὐδὲ (καὶ οὐδὲν Orig.) κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται. Clem. Orig. (p) BCEFKLM. 11. 61. 106. 108. 115. 124. 157. 218 (cum 76. 77. 219.) Ev. 2. al. 51. Mt. V. a. c. al. 8. Ed. Justin. Ephr. Euf. Cyr. Theodoret. φοβήσασθαι. 17. 74. 89. 119. 131. 234. Mt. i. n. 18. (q) EFGKMS. (St. α.) al. 77. Mt. V. al. 16. Ed. Cyr. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Theodoret. Theophyl. ἀποκτενούντων CD. al. 17. Mt. f. q. (r) ἀφ' ἑαυτοῦ D* (s) τὴν ψυχὴν καὶ τὸ ^{EFKMS} 13. 72. in m. 124. al. 27. Mt. V. p. in marg. al. 4. Ed. Theophyl. (t) Rec. BDL Clem. Orig. 1 (t) εἰς γένειον D. It. Vulg. Patr. lat. (u) L. Barber. 1. Orig. in catech. in Ps. Novatian. Op. imp. || 117. Ev. 4. 18. 36. Mt. f. St. Holien Origénis in Mt. c. 11. 17. Orig. semel. (semel in rec.) || 11. εἰς τὴν γῆν Orig. gr. quinquies et lat. semel. Clement. homil. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Juv. (x) + τὴν βουλὴν Orig. semel. (sexies omitt.) Copt. Arr. Perf. p. Goth. It. (exc. ante for.) Tort. Iren. Cypr. Novatian. Alii lat.

- τούτων ποτήριον ἰ ψυχροῦ" ^k μόνον," εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ^l ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν" αὐτοῦ.
- 1 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς διατάσων τοῖς ^m δώδεκα" μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.]
- 2 [Ὁ δὲ ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ "χριστοῦ," πέμφας ^o ἑξ ὧν δύο" ³ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ⁴ ἕτερον προσδοκῶμεν; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς· εἶπεν αὐτοῖς· πορεύσεντες ἀπαγγεῖλα-
- τε τῷ ἰωάννῃ, ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε. Τυφλοὶ ἀνάβλεπουσιν ⁵ P καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι," λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι," ⁹ + νεκροὶ ἐγείρονται" καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. Καὶ μακάριός ἐστιν, ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ⁶ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ πορευμένων, ἤρξατο ὁ ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ ἰωάννου· τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀκροῦ θαλασσομένου; Ἄλλὰ τί ⁸ ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμῶν; ἢ ἡμιφρεσμένον; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ⁹ ^o βασιλέων" εἰσίν. Ἄλλὰ τί

ο ^o διὰ. ι ⁱ βασιλείων.

(i) ψυχροῦν. 33. 61* 108. Mt. z. ψ. 17. || + ὕδατος D. Copt. Arm. Goth. Slav. It. Vulg. Orig. Scholion in Mt. a. e. (k) = D (St. B.) 6. 53. 59. Copt. Goth. cant. Scholia in Mt. a. d. e. || Sequentibus jungunt 113. 151. 224. alii. Arm. Slav. (l) ἀπόληται ὁ μισθός. D. Arr. Perf. Aeth. cant. veron. verc. germ. 1. colb. clar. Cypr. Aug. semel. Valerian. (m) = 1. 22. 28. Mt. r. (n) ἰησοῦς. D. 61. Ev. 36. al. 9. Mt. f. 18. Aeth. cant. Orig. Chrys. in Mt. 6 codd. || αὐτοῦ. Syr. p. in m. (o) BCDP. 33. 124. Syr. utr. (sed p. in m. habet δύο.) Arm. Goth. cant. πέμφας τοὺς μαθητάς. Perf. p. veron. verc. brix. colb. clar. Dial. c. Marc. Hilar. Juv. δύο. corb. germ. Orig. (p) = D. 28. cant. Tam hoc, quam λεπροὶ καθαρίζονται = Op. imp. (q) + καὶ. DP. 1. 13. Syr. utr. Arm. Goth. cant. veron. verc. germ. 1. for. Chrys. (etiam in Mt. 3 codd.) Basil. sel. (r) = Orig. semel. Op. imp. Auct. de promiss. νεκροὶ ἀνίστανται. Clem. Orig. semel. || Post εὐαγγελίζονται ponunt 13. 124. item Mt. 18. (s) = BD. Mt. B. It. (exc. veron. brix. clar. gat.) Vulg. Terr. Hilar. Hier. Aug. Op. imp. (t) βασιλείων vel βασιλείων. EFGS. Ev. 1. 2. 36. al. 52. Mt. BIV. 19. al. 11. Chrys. in Mt. 5 codd.

τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφή- τῃν; καὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ
 10 περισσώτερον προφήτου. Οὐ- τις γὰρ ἐστὶ περὶ οὗ γέγρα-
 πται ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
 τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώ-
 που σου, ὃς κατασκευάσει
 τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.
 11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγί-
 γεσται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν
 " μείζων ἰωάννου τοῦ βαπτι-
 στοῦ ὁ δὲ μικρότερος * ἐν τῇ
 βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μεί-
 12 ζων αὐτοῦ ἐστίν. Ἀπὸ δὲ
 τῶν ἡμερῶν ἰωάννου τοῦ βα-
 πτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία
 τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ *
 βιάσται ἀρπάζουσιν αὐτήν.
 13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ
 ὁ νόμος * ἕως ἰωάννου * προ-
 14 ἐφήτευσαν. Καὶ εἰ θέλετε
 ὑ δεῖξασθαι," αὐτός ἐστιν
 ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι.
 15 Ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν, ἀκου-
 16 ἐτίω.] [Τίνι δὲ ὁμοιωσῶ τὴν
 γενεὰν ταύτην; ὅμοια ἐστὶ
 * παιδίοις," ^a ἐν ἀγοραῖς καθι-
 μένοις," ^b καὶ πρόσφωνοι
 17 τοῖς ἐταίροις αὐτῶν, Καὶ λέ-
 γουσιν," ἠυχήσαμεν ὑμῖν, καὶ
 οὐκ ὤρχησασθε ἑδρημάμεν
 * ὑμῖν," καὶ οὐκ ἐκούσασθε.
 ἮΛΘΕ

Ζ. παιδαρίοις. ^a ∞ καθήμενοις ἐν ἀγορᾷ. ^b ∞ ^a πρόσφωνοι
 τοῖς ἐταίροις — αὐτῶν: λέγουσιν.

(u) + propheta, veron. germ. 1. colb. clar. Hier. (x) + ol. D.
 (y) δεῖξασθε. Mt. BH. c. Syr. Chryf. in Mt. 3 codd. scire, veron.
 verc. clar. germ. 1. audire, colb. (z) BCD (St. π.) EGKLS. 1.
 13. 17. 24. 33. 124. 157. 218 ap. Birch. al. 112. Mt. V. c. d. al.
 13. Ed. Clem. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. (a) ἀγο-
 ραῖς] ἀγορᾷ. CD. 17. 24. 77. 108. 131. al. 42. Mt. a. d. al. 9. Perff.
 Goth. Slav. 2. 3. It. Vulg. Euthym. Theophyl. Utrumque jungit
 1. || Post καθήμενοις ponunt BCDL. 33. 106. 115. 117. 124. 157.
 Ev. 36. Mt. c. e. f. m. Vulg. It. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.)
 Theophyl. (b) ^a (= ^a. B) ἐκείνοις ταῖς ἐταίροις (αὐτῶν). 13.
 117. 124. Ev. 36. Mt. f.) λέγουσιν. BCD. 1. 13. 117. 124. Ev. 18.
 19. 36. Mt. f. Copt. Syr. p. in m. Vulg. cant. corb. for. germ. 2.
 gat. || καὶ λέγουσιν. omittis caeteris. Clem. Chryf. in Mt. 6
 codd. || καὶ prius = Arm. || ἐταίροις] ἐταίροις. BCDEFKL. 1. 13.
 17. 33. 124. 218* ap. Birch. 235. Ev. 36. al. 28. Mt. f. l. q. al.
 4. Scholion in cod. 41. et in Mt. a. d. e. Copt. Goth. aliis, cant.
 ad invicem, verc. veron. colb. germ. 1. ad alterutrum; brix.
 emendatibus, Vulg. corb. for. (c) = BCD. 1. Mt. c. r. Copt.
 Slav. 2. (non alii) Vulg. cant. corb. germ. 1. 2. brix. for. colb.
 Clem.

- 18 Ἦλθε ^d γὰρ ἰωάννης μῆτε ἐσθίων μῆτε πίνων· καὶ λέγουσι· * δαμόμον ἐχει." ²¹ νόησαν.] Οὐαί σοι ⁱ χορᾶζιν," οὐαί σοι ^k ὧ βηθσαϊδάν." ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ ^l μετένοήσαν. Πλὴν λέγω ὑμῖν· τύρῳ καὶ σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ καπερναούμ, ^m ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα,
- 19 Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ, ἀνθρώπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελευτῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. * καὶ ἐδικαιώθη ἢ σοφία ἀπὸ ^f τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε [ἤρξατο ^h οὐκιδίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται

k ὧ βηθσαϊδᾶ.

m ὧ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψώσεως, ἕως.

(d) πρὸς ὑμᾶς. L. || + πρὸς ὑμᾶς. 13. 124. al. 8. Mt. f. Syr. p. in cod. Ridlej. (e) πνεῦμα ἐστι. 2. (f) + πάντων. 13. 124. Post αὐτῆς addunt Ev. 15. Mt. m. (g) ἔργου. B. 124. Evangelia quaedam ap. Hier. Syr. utr. (sed p. in m. codicis Assem. 2. habet τέκνων) Perf. p. et m. Copt. Aeth. τέκνων. It. Vulg. Orig. alii. || καὶ δικαιώθη usque αὐτῆς = veron. (h) + ὁ ἰησοῦς. CKL. 1. 13. 108. 124. al. 24. et Evangelistaria. Mt. k. l. p. al. 6. Syr. utr. Perf. p. Aeth. germ. 1. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd. sed ante ἤρξατο.) Hier. (i) χωρὰ ζιν. 127. 142. 182. 235. Mt. 10. Orig. χωρὰζιν f. χωρὰζειν. Alii. Ed. χωρὰζαίν D. (χωρὰζάιμ. St. β. colb. Gaudent.) It. Vulg. Alii aliter. (k) CDKL. 1. 33. 157. al. 62. Mt. V. a. k. al. 7. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. Copt. Aeth. It. Vulg. Orig. Basil. Victor. ant. Chryf. (etiam in Mt. 3 codd.) Euthym. Theophyl. (l) + καθήμεναι f. καθήμενοι. C. 1. 33. al. 21. Mt. f. q. z in marg. Syr. p. Sax. Orig. Bas. Gaud. (m) EFGS. 10. 13. 72. 108. 236. al. 32. Mt. V. a. k. p. Copt. ap. Beng. Chryf. alicubi. quae usque ... exaltata es, usque ... descendes, clar. brix. Alterum exemplar ap. Hier. || μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως. BCD** (St. β.) 1. 42. Copt. Aeth. Perf. w. numquid usque ... exaltaberis? usque. Vulg. corb. for. Iren. numquid usque ... exaltaberis? et si exaltata fueris, usque. colb. numquid usque ... exaltaveritis? et usque ... descendes. germ. 2. || μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἢ ἕως. D* ne usque ... exaltaveris, (exaltaberis.) aut usque ... descendes, cant. numquid usque ... exaltaberis? aut usque. veron. verc. || μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ, ἀλλ' ἕως. Arm. || ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ, ἢ ἕως ἄδου καταβιβασθήσῃ. L. || εἰ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ, ἕως. Dial. de triuit.

23 εἰσα, εἰς" αἰδοῦ "καταβι-
 24 βασθῆσθ" ὅτι εἰ ἐν σοδόμοις
 ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενό-
 μεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέ-
 25 χροι τῆς σήμερον. Πλὴν λέ-
 γω ὁ υἱός, ὅτι γὰρ σοδόμῳ
 ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ
 26 κρίσεως, ἢ ῥ σοί." Ἐν ἐκεί-
 νῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ ἰη-
 σοῦς εἶπεν ἑξομολογοῦμαι
 σοί, πατέρ, κύριε τοῦ οὐρα-
 νοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυ-
 ψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ
 συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας
 27 ταῦτα νηπίοις. Ναί, ὁ πα-
 τήρ, οὕτως ἐγένετο εὐδο-
 κία ἡμῶν ἐν σοί. [Πάν-
 τα μοι παρέδωκεν ὁ πα-
 τέρ μου καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώ-
 σκει τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ·
 οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγι-
 νώσκει, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὁ
 28 υἱὸς ὁ θεός, ὁ υἱὸς ἀποκα-
 λυφθεὶς. Δεῦτε πρὸς με
 πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πε-

φορτισμένοι, καὶ ἠναπαύ-
 29 σω ὑμᾶς. Ἀραγε τὸν ζυγόν
 μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε
 ἀπ' ἐμοῦ ὅτι ἡ πράξις εἰμι,
 καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ
 εὐρήσατε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυ-
 30 χαῖς ὑμῶν. Ὁ γὰρ ζυγός
 μου χρηστός, καὶ τὸ φορτίον
 μου ἐλαφρόν ἐστιν.]

1 [Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπο-
 ρεύθη ὁ ἰησοῦς τοῖς σαββασι
 διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μα-
 2 θηταὶ αὐτοῦ ἐπεινάσαν, καὶ
 ἤρξαντο τίλλειν τὰ στάχυας
 καὶ ἐσθίειν. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι
 ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ· ἰδοὺ,
 οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ
 οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.
 3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέ-
 γνωστε τί ἐποίησε δαβὶδ, ὅτε
 ἐπεινάσε τὸν λαόν καὶ οἱ μετ' αὐ-
 4 τοῦ; Πῶς εἰσηλθὲν εἰς τὸν
 οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρ-
 τούς τῆς προθέσεως ἐφαγὼν,
 "αὐτὸς" οὐκ ἔχον ἡν αὐτῷ φα-
 ρείον.

τὸν υἱόν,

(n) καταβῆσθ BD (St. B.) descendes. Vulg. It. (o) σοί. 218. (cum 77.
 123. 219. 225.) Syr. utr. (p) υἱός. D. (St. B.) Copt. Arm. It. (exs-
 brix. for.) Irén. (q) ὁ υἱὸς ἀποκαλύφθ. Clem. sexies. Orig. quater.
 Irén. semel. Tert. (r) πράξις. BCD. Clem. Orig. bis (sexies τῆς)
 Athan. ms. Basil. (s) τὸν υἱόν. D. 28. 108. 235. al. 6. Mr. 6. al. 4.
 (u) BCDPCKMS. 1. 17. 61. 72. 106. 116. 124. 131. 235. 236.
 Ev. 33. al. 36. Mr. V. x. in marg. al. 7. Ed. Syr. utr. (sed q.
 habet in m.) Arr. Pesh. Copt. Aeth. Arm. Vulg. cant. for. An-
 tiuch. (u) 2. D. 13. 124. ap. Birch. cant. veron. harl.

- γείν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, 10 τῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος
 "εἰ μὴ" τοῖς ἱερεῦσι μόνοις; "ἦν τὴν" χεῖρα ἔχων ξηράν.
 6 "Ἡ οὐκ ἀνέγινωτε ἐν τῷ νόμῳ, καὶ ἐκηρύττησαν αὐτὸν, λέ-
 ὅτι τοῖς σάββασι οἱ ἱερεῖς ἐν γοντες· εἰ ἔξεστι τοῖς σάββα-
 τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβη- σι θεραπεύειν; ἢ καὶ κατηγορή-
 6 λουσι, καὶ ἀναίτιοι εἰσι; Λέ- 11 σωσιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν
 γω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ ἰσροῦ αὐτοῖς· τίς ἔστιν ἡ ἐξ ὑμῶν
 7 ὅς μείζων ἔστιν ὡδὲ· Εἰ ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἔξει πρόβα-
 δὲ ἐγνώκετε, τί ἔστιν ἔλεον του ἐν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦ-
 θέλει καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν το τοῖς σάββασι εἰς βάθυνον,
 κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. οὐχὶ ἠκρατήσει αὐτὸ καὶ
 8 Κύριος γὰρ ἐστὶ * † τοῦ σαβ- 12 ὃ ἐγερεῖ; Πόσω οὖν διαφέ-
 βάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ- ρει ἄνθρωπος πρόβατον; ὡς-
 που.] τε ἔξεστι τοῖς σάββασι κα-
 9 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, [ἤλ- 13 λῶς ποιεῖν. Τότε λέγει τῷ
 θεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐ- ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖ-
 ρά σου· καὶ ἔξετεινε· καὶ
 8 ∞ ἀπο-

γ ∞ μείζων. z † καὶ.

(x) ἀλλὰ. 220. alius. Arm. ἀλλ' ἦ. i. 116. 127. Slav. 2. (y) BD (St. π.) SU. i. 33. 46. 76. 77. 89. 108. 127. 157. 218 (cum 124. 219. 220. 224.) 235. Ev. 2. 3. 4. al. 61. et Barber. 6. Mt. V. a. d. al. 13. Ed. corb. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. || πλείον. 42. 65. Ev. 18. Iren. (z) = BC²D (St. π.) ELMS. 13. 77. 89. 108. 124** ap. Birch. 127. 131. 235. 236. Ev. 33. al. 57. Mt. V. d. k. l. al. 9. Ed. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Slav. 2. 3. It. (exc. brix. for.) Orig. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Euthym. Theophyl. Tert. Cypr. || ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαβ-
 βάτου. i. 33. 157. Ev. 31. 36. al. 3. Mt. c. f. r. q. Vulg. for. (a) ἦν τὴν = BC. || ἦν = Copt. Vulg. for. Chryf. in Mt. 6 codd. || ἦν + ἐκεῖ· τὴν. D (St. β.) LM. i. 10. 13. 59. 61. 106. 124. 127. 142. 157. 235. al. 18. Mt. c. f. x. (sed ordine vocum varie mutato.) Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Arm. Slav. It. (exc. veron. for. colb. germ. 2. gat.) (b) = L. 61. 124. clar. germ. i. corb. i. 2. Victor ant. mf. || ἔστιν. D. 33. 157. 235. al. 6. Mt. a. c. i. n. o. 18. Syr. Arr. Perf. p. Arm. cant. Chryf. in Mt. 6 codd. Victor ant. ed. (c) = L. 47. veron. (d) κρατῶ. D. cant. (e) ἐγεί-
 ρει. CDL. 124. cant. (f) + Dixit: caementarius eram, mani-
 bus victum quaeritans; precor te, Jesu, ut mihi restituas sa-
 nitatem, ne turpiter mendicem cibos. Evang. Nazar. ap. Hier.

8 ∞ ἀποκατεστάνῃ" ὕμνης, ὡς
14^h ἄλλῃ.] [h ∞ Οἱ δὲ Φαρι-
σαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ'
αὐτοῦ ἐξελθόντες," ὅπως αὐ-
15 τὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ ἐν-
σους γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖ-
θεν· καὶ [ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευ-
16 σεν αὐτοὺς· i πάντας· Καὶ
ἐπέτιμῃσεν αὐτοῖς," ἵνα μὴ
Φανερόν αὐτὸν ποιήσωσιν·
17^h Ὅπως" πληρεσθῇ τὸ ῥῆθ' ἐν
διὰ ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέ-
18 γοντος· Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου,
ὃν ἡρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου,

1 εἰς δὲ" εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ
μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου
ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς
19 ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. Οὐκ
ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ
ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις
20 τῆν Φωνὴν αὐτοῦ. Κάλῃμον
συντετριμμένον οὐ κατεσφίξει,
καὶ λῖνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς γῆρας τὴν
21 κρίσιν m. Καὶ n + τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ ἔσθ' ἑλπίουσι.]
22 Τότε [προσηνέχθη αὐτῷ
δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ
o κωφός" καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτόν,
D 2

g ∞ ἀποκατεστάνῃ.
ἔλαβον κατ' αὐτοῦ.

h ∞ ἐξελθόντες ὡς οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον
n + ἐν.

(g) BEFGS. 13. 33. 124. 157. 235. al. 20. Mt. V. p. in marg.
al. 8. Ed. (h) BCD. 1. 33. 118. 218. Syr. Copt. It. Vulg. Euf.
Chrys. in Mt. 6 codd. οἱ δὲ Φαρ. ἐξελθ. συμβ. ἔλαβον κατ' αὐτοῦ. 13.
124. 157. Ed. Arm. Slav. ap. Beng. || ἐξελθόντες = 77. 123. 225.
Mt. o. Evangelistaria. || κατ' αὐτοῦ = 225. Mt. o. || ἔλαβον] ἐποίη-
σαν. L. Evangelistaria, (quorum tamen multa anagnosina non
ab hoc commate, quod transfiliunt, sed a sequente inchoant.)
Vulg. It. exc. cant. (i) πάντας δὲ, οὓς ἐθεράπευσεν, ἐπέτιμῃσεν. D. 1.
Slav. 2. (non alii) Omnes autem, quos curavit, (comminatus
est eis, cant. corb. clar.) praecepit eis, cant. corb. clar. veron.
verc. colb. || πάντας = Mt. 10. Orig. || ἐπέτιμῃσεν etiam Euf. (k)
ἵνα. BCD. 1. 33. Orig. Euf. || Evangelistaria nonnulla transfiliunt
a vf. 16. ad 22. (l) ὃν. B. 115. Mt. n. ἐν ᾧ. D. 1. 33. Dial. c. marc.
(m) + αὐτοῦ. 57. 115. 142 in m. 234** Mt. i. n. 18. Syr. p.
Chrys. in Mt. 4 codd. || ἀναλέμψαι, καὶ οὐ θρασυθήσεται, ἕως ἂν θύ-
σῃ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν. Haec Hier. scriptoris errore propter ὁμοιοτά-
λευτον sublata esse suspicatur. Origenes vero Matthaeum ἐπὶ
μέρους pericopam prophetica commemorasse tradit. (n) =
BCEFGKLS. (St. π.) al. 75. Mt. BHV. al. 19. Ed. Basil. Chrys.
(etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. || ἐπὶ. 157. Euf. Chrys. ali-
cubi in Mt. 3 codd. || ἐν. D. || Totus vf. = 33. (o) surdus et
mutus, veron. corb. 1. clar. emmer.

αὐτὸν, ὥστε P τὸν τυφλὸν 27 τοῦ; Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν βεελζε-
καὶ κωφὸν" 9 καὶ" λαλεῖν 1 βουλὴ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια,
23 καὶ βλέπειν. Καὶ ἐξίσταντο οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι 2 ἐκβάλ-
πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον· λουσι;" διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑ-
μήτι οὗτός ἐστιν 3 ὁ υἱὸς δα- 28 μῶν ἔσονται κριταί. Εἰ δὲ
24 βιδ; Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκού- 3 ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ 2 ἐκβάλ-
σαντες, εἶπον· οὗτος οὐκ ἐκ- λω τὰ δαιμόνια, ἀρὰ ἔφθα-
βάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ σεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
ἐν τῷ βεελζεβούλ, ἄρχοντι 29 θεοῦ. Ἡ πῶς δύναται τις
25 τῶν δαιμονίων. 1 Εἰδὼς" δὲ εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
" ὁ ἰησοῦς" τὰς ἐνθυμήσεις ἰσχυροῦ, καὶ τὰ σκεῦη αὐ-
αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα τοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶ-
βασιλεία μερισθεῖσα x καθ' τον δῆσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ
ἑαυτῆς," ἐρημουταὶ καὶ πᾶ- τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ b διαρ-
σα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα 30 πάσει."] [Ὁ μὴ ὦν μετ'
x καθ' ἑαυτῆς," οὐ γ' στα- ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστὶ καὶ ὁ
26 θήσεται." Καὶ εἰ ὁ σατα- μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορ-
νὰς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, 31 πίζει.] Διὰ τοῦτο λέγω
ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθῃ· πῶς οὖν ὑμῖν· πᾶσα ἁμαρτία καὶ
σταθῆσεται ἡ βασιλεία αὐ- βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς
ἀν-

a. ἐγὼ ἐν πνεύματι θεοῦ.

(p) = It. Vulg. Sax. || τυφλὸν καὶ = BD. Copt. cant. corb. 1. germ. 1. || καὶ κωφὸν = Syr. p. mf. || τὸν κωφὸν καὶ τυφλὸν. L. 1. 13. 76. 124. Mt. c. e. q. 18. Syr. Arm. (q) = D. 1. 77. 124. Ev. 36. al. 2. Mt. f. p* z** 10. Ed. Arm. It. Vulg. (r) + καὶ ἀκούειν. Mt. d. veron. corb. 1. clar. (s) + ὁ χριστὸς. 125 in m. Ev. 2. al. 10. Mt. f. k. p. z** l. in marg. Ed. Arm. Slav. 2. 5. 6. et edd. (t) ἰδὼν. D (St. β.) 13. 33. 86. cant. corb. (u) = BD. Copt. cant. (x) Vel prius, vel posterius, vel utrumque mutant in καθ' ἑαυτὴν L. 17. alii, in ἐφ' ἑαυτὴν D. alii. (y) στήσεται. D* 13. ap. Kust. 124. (z) ἐκβαλοῦσι. L. 89. 108. 157. al. 11. Mt. a. f. r. 10. corb. Cyr. (a) BCDEKS. 1. 124. 131. 218 (cum g. al.) al. 13. Mt. V. a. al. 6. Ed. Syr. Copt. cant. verc. corb. 1. 2. Ath. Theophyl. Victorin. Hilar. || ἐγὼ. = 3. ap. Wetst. 235. al. 6. Mt. e. m. 10. Syr. p. Arm. veron. colb. germ. 1. Chryf. in Mt. 6 codd. Ambr. femel. Op. imp. femel. (b) διαρπάσῃ. DGK. 13. 33. 124. 157. al. 44. Mt. a. e. p* al. 8. Ed. for. Chryf. Euthym. || ἀρπάσαι. B. Ev. 36. Mt. f.

ἀνθρώποις; ἢ δὲ τοῦ πνεύ-
ματος βλασφημία οὐκ ἄφε-
θήσεται — τοῖς ἀνθρώποις." 32 Καὶ ὁς ἂν εἴπῃ λόγον
κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που, ὁ ἄφεθήσεται αὐτῷ· ὁς
δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύμα-
τος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἄφε-
θήσεται αὐτῷ. οὔτε ἐν
τῷ τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε
ἐν τῷ μέλλοντι. "Ἡ ποιή-
σατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ
τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ
ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, 34 καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σα-
πρὸν. ἐν γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ
δένδρον γινώσκεται. Γεννή-
ματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε
ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄν-
τες; ἐν γὰρ τοῦ περισσεύμα-
τος τῆς καρδίας τὰ στόμα λα-
λεῖ. 35 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος
ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ
ἐκβάλλει. ἡ γὰρ ἐκβάλλει
ἀγαθὰ καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρω-
πος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυ-
ροῦ ἐκβάλλει. 36 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα
ποιοῦν."

d' cō εἰν. f ∞ τῷ νῦν. h † τῆς καρδίας.

(c) = 113* 234. Ev. 25. Mt. B. Slav. 3. verc. germ. 1. for. Victo-
rin. || τοῖς ἀνθρώποις = B. 1. 22. 59. al. 4. Arr. Copt. Arm. Aeth.
Sax. Vulg. germ. 2. Hilar. Op. imp. αὐτοῖς. 115. 142. al. 2. Mt.
d. i. m. n. Chryf. in Mt. 5 codd. Vigil. tapf. || Qui autem in
Sp. S. blasphemaverit, non remittetur illi. veron. corb. clar.
(d) BEFG. alii. Mt. BHV. al. 15. Ed. Orig. (e) + οὐκ B. (f)
EFGLS. (St. β.) 11. 17. 59. 61. 72. 76. 77. 89. 108. 118. 123.
127. 131. 218 (cum 3. 125. 219. 220. 224.) 235. 236. al. 56.
Mt. BHV. a. al. 16. Ed. Ath. Bas. Epiph. Cyr. Phot. Theophyl.
Nilus. || Rec. BD. 1. 13. 33. alii. Orig. bis. τῷ αἰῶνι τούτῳ. K. 114.
124. 225. Mt. 1. r. Orig. semel. Chryf. in Mt. 5 codd. (g) +
ἀγαθὰ D* cant. + mala, corb. 2. (h) = BCD (St. β.) EFKSU.
11. 13. 17. 108. 124. 218 ap. Birch. 235. 236. Ev. 2. 4. 5. 18.
19. al. 64. Mt. BHV. a. c. d. al. 16. Ed. Syr. utr. Arr. Persi.
Slav. Sax. Vulg. It. (exc. brix* corb. 2. Mun. gat.) Orig. semel.
Dial. c. marc. Naz. Nyff. Chryf. ms. (etiam in Mt. 5 codd.)
Theophyl. Cypr. Lucif. Hilar. Ambrosiast. || αὐτοῦ. Copt. tol.
τῆς καρδίας αὐτοῦ. L. 1. 33. 115. 157. 235*. Arm. Chryf. in Mt.
2. codd. Gaud. Fulg. || Rec. habent Clem. Orig. semel. Ath.
Bas. (i) = BDEGS. 33. 76. 77. 108. 124. 131. al. 37. Mt. BV.
a. al. 11. Ed. Theophyl. Chryf. in Mt. 3. Habet Orig. (k) +
αὐτοῦ. Copt. + τῆς καρδίας αὐτοῦ. L. 33. 115. 157. Arm. Chryf.
in Mt. 5. codd. Tychon. Fulg. (l) + τὰ L. 13. 33. 118. 142*
157. 235. al. 5. Mt. H. o. z. Ed. Chryf. in Mt. 5 codd.

ἢ ἀρχὸν," ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιοσύνη, ἢ καὶ" ἐκ τῶν λόγων σου ὁ καταδικασθήσῃ."]

38 Τότε [ἀπεκρίθησαν Ρ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον 39 ἰδεῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ 40 τοῦ προφήτου. Ὡς περ γὰρ ἦν ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ἡ οὐδὲ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς 41 νύκτας. Ἄνδρες νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει

μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ, πλεῖον ἰωνᾶ 42 ὡς, ἡ Βασιλίσσα νότου" ἐγεθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν ὁ σολομῶνος" καὶ ἰδοὺ, πλεῖον ὁ σολομῶνος" ὡς. Ὅταν δὲ τὸ ἀνάστατον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διερχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. Τότε λέγει· ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἔλθόν," εὑρίσκει σχολάζοντα, σεσαρκωμένον, καὶ ἡ κεκοσμημένον." 45 Τότε πορεύεται, καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα, πονηρότερα ἑαυ-

5. σολομῶντος.

(m) = 23. 24. 32. πονηρὸν. 120. al. 9. (u) ἡ. D (St. β.) verc. colb. germ. 1. Hilar. Paulin. Sed et cant. (o) κατακρίθησῃ. GL. 33. 115. 118. 131. 235. Ev. 31. al. 8. Mt. e. o. x. Baf. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Euthym. Damasc. Sed rec. Clem. Orig. (p) + αὐτῶ. BCDLM. 13 33. 76. 106. 115. 124. 235. Mt. 9. Arr. Perff. Syr. p. Copt. Aeth. Arm. It. Vulg. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (q) + καὶ DFL. 76. 142. 236. al. 13. Mt. m. o. q. 10. Arm. cant. verc. veron. corb. germ. 1. clar. Ignat. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. Iren. Ambr. Alii lat. (r) Saba regina austri, verc. (s) BDEGMS. Ev. 2. 36. Mt. V. Alii multi. Ed. Chryf. etiam in Mt. 7 codd. (t) ἐλθόν. DE. 13. 157. 235. al. 10. Mt. f. i. n. 10. Ed. (u) σωφρονεῦντα. 225.

ἐαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κα-
τοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ
ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖ-
νου χειρόνα τῶν πρώτων.
οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ
ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.]

46 ^x Ἐπὶ δὲ [αὐτοῦ λαλούν-
τος] τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ
μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
εἰστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες
47 αὐτῷ λαλῆσαι. Ὑ Εἶπε δὲ
τις αὐτῷ ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἐστή-
κασι, ζητοῦντές ^z σοι λα-
48 λῆσαι." Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπε τῷ ^a εἰπόντι αὐτῷ· τίς
ἐστίν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνας
49 εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; Καὶ
ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ
ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶ-
πεν ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου, καὶ

50 οἱ ἀδελφοί μου. "Ὅστις γὰρ
ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πα-
τρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανῷ,
^b αὐτός" μου ἀδελφὸς καὶ
ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.]

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ
ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς ^c ἀπὸ τῆς
οἰκίας," ἐκάθιστο παρὰ τὴν
2 θάλασσαν. Καὶ συνήχθησαν
πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί,
ὥστε αὐτὸν εἰς ^d τὸ πλοῖον
ἐμβάντα καθῆσθαι· ^e καὶ πᾶς
ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰ-
3 στήκει." Καὶ ἐλάλησεν αὐ-
τοῖς ^f πολλὰ ἐν παραβο-
λαῖς,] λέγων ἰδοὺ, [ἐξηλ-
θεν ὁ σπείρων τοῦ ^g σπεί-
4 ρειν." Καὶ ἐν τῷ σπείρειν
^h αὐτὸν," ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ
τὴν ὁδὸν καὶ ⁱ ἤλθε" τὰ πε-

D 4

τεινά

z ∞ σε. g ∞ σπείραι.

(x) λαλούντος δὲ αὐτοῦ. DL. Orig. λαλούντος τοῦ ἰησοῦ. 2. || ἔτι =
Syr. cant. corb. 1. Haec, veron. verc. germ. 1. clar. corb. 2 ||
δὲ = B. 33. al. 3. Mt. 10. Perff. Arm. Vulg. It. exc. cant. (y)
Totus vf. = BL. 126. 225. Mt. e. corb. 1. (z) σε. Ar. rom. Egr.
Copt. Aeth. Vulg. for. σε ἰδεῖν. 7. Ev. 18. 19. 36. Mt. f. verc. (a)
λέγοντι. BD. 33. Ev. 4. 12. 18. 36. Mt. f. (b) οὗτος. L. 61. 235. alii.
Syr. p. in m. corb. 1. Chryf. in Mt. 7 codd. (c) = D. cant.
verc. veron. corb. 1. 2. germ. 1. || ἀπὸ = B. 1. 124. Ev. 36. Mt.
f. Orig. semel. εκ. 33. Orig. semel. Chryf. in Mt. 7 codd. (d) =
C. 1. 33. 124. al. 3. Mt. d. 1. k. al. 3. (e) = 13. (f) = L. 236.
al. 2. Mt. V. m. Copt. || Post παραβολαῖς ponunt C. 157. Mt. k.
z. Orig. semel. (g) DL. 1. 13. 33. 124. 128. 142** al. 28. Mt. d.
e. f. k. al. 8. Ed. Orig. bis. (ter ut rec.) Chryf. (etiam in Mt. 3
codd.) Theophyl. || + τὸν σπῆρον αὐτοῦ 34* 71. 220. Mt. e. al. 3.
Sax. veron. corb. 1. Chryf. in Mt. 3 codd. (h) = 50. 53. 64. Ed.
(i) ἤλθον. BDL. 33. al. 5. || ἐλθόντα omisso seq. καὶ. 13. 124. al.
2. Mt. f.

- τεινὰ ^k καὶ κατέφαγεν αὐτά. 10 τω. Καὶ [προσελθόντες οἱ
 5 "Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πε- μαθηταί, εἶπον αὐτῷ διατί
 τραῦδι, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν ἐν παραβολαῖς λαλεῖς ⁿ αὐ-
 πολλήν· καὶ εὐθέως ἔξανέται- 11 τοῖς;" Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
 λε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος πέν αὐτοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται
 6 γῆς. Ἡλίου δὲ ἀνατείλαν- γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βα-
 τος, ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ σιλείας ^o — τῶν οὐρανῶν,"
 τὸ μὴ ἔχειν ^l ῥίζαν," ἐξηράν- ἐκείνοις δὲ P οὐ δέδοται."
 7 θη. "Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ^m ἐπὶ" 12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται
 τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται·
 αἱ ἀκαυθαι, καὶ ἀπέπνιζαν ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει
 8 αὐτά. "Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.] Διὰ
 τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου τοῦτο ἐν παραβολαῖς ^q αὐτοῖς·
 καρπὸν, ὃ μὲν ἐκατὺν, ὃ δὲ λαλῶ," ^r ὅτι βλέποντες οὐ
 ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ
 9 Ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν, ἀκούε- 14 Καὶ ^s ἀναπληροῦται" ^t † αὐ-
 τοῖς

t † ἐπ'.

(k) + τοῦ οὐρανοῦ EKM 13. 124. 157. 218 (cum 3. 76. 220.) al. 20. et Barb. 1. Mt. f. i. q. z. in marg. 10. al. 3. Syr. p. Arm. Aeth. Vulg. (exc. emmer. tol. aliis) veron. corb. 1. germ. 1. clar. gat. (l) βάθος ῥίζης. 13. 124. (m) eis. D. 13. 124. Orig. (n) = C. Mt. e. Copt. Tert. Sed habet dif. Orig. || τοῖς ὄχλοις. Ev. 18. 36. ἡμῖν. Slav. 2. (o) = 1. 9. Slav. 2. semel. verc. veron. germ. 1. corb. 2. Mm. Euf. Tert. Habent Clem. et Orig. || τοῦ θεοῦ. 23. 24. 32. 157. Orig. semel. *arcana Dei*, corb. 1. Phoebad. (p) ἐν παραβολαῖς. 7. 9. alius. Ev. 12. 18. 19. 36. Mt. f. bis. Orig. bis. (alibi ut rec.) (q) λαλῶ. L. colb. Cyr. hierof. || λαλῶ αὐτοῖς. 1. 13. 33. 124. Ev. 18. 36. Mt. f. 10. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. λα-
 λεῖ αὐτοῖς D* gr ἐλάλει αὐτοῖς D** (r) ἵνα βλ. μὴ βλέπωσι, κ. ἀκ. μὴ ἀκού-
 σι (f. ἀκούωσι) καὶ μὴ (f. μὴδὲ) συνῶσι (f. συνῶσι) μήποτε ἐπιστρέψωσι.
 D. 1. 13. 124. Ev. 12. 18. 36. Mt. f. codd. Italae. Euf. Cyr. || συνῶ-
 σι] συνῶσι. 1. 13. 33. 108. 124. 157. Ev. 12. Mt. 10. συνῶσι. B**D.
 Ev. 18. 36. Mt. f. συνῶσι. Clem. (s) πληρωθήσεται. 17. al. 4. || τότε
 πληρωθήσεται. D. Ev. 4. 12. 18. 19. 36. Mt. f. cant. colb. corb. 1.
 germ. 1. clar. πληροῦται. Mt. m. p. τότε πληροῦται. 1. verc. corb. 2.
 τότε ἐπληρώθη. Euf. ut *adimpleretur*, germ. 2. Mm. gat. harl.
 Iren. (t) = BCFGKLS. 13. 33. 124. 131. 157. Ev. 18. 19. 36. al.

τοῖς ἢ προφητεία ^α ἡσαίου,"
 ἢ λέγουσα· ^α ἀκοῇ ^γ ἀκού-
 σετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ
 βλέποντες βλέψετε," καὶ οὐ
 15 μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη γὰρ
 ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου,
 καὶ τοῖς ὡς βαρέως ἤκουσαν,
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
 ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι
 τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς
 ὡσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρ-
 16 διά ^α συνῶσι," καὶ ^α ἐπιστρέ-
 ψωσι," καὶ ^β ἰάσωμαι"
 16 αὐτούς. Τριῶν δὲ μακάριοι
 οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι·
 καὶ τὰ ὥτα ὑμῶν, ὅτι ^ο ἀ-
 17 κούει." Ἀμὲν γὰρ λέγω
 ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται
 καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν
 ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ ^δ εἶδον."
 καὶ ἀκούσαι ἃ ἀκούετε, καὶ
 18 οὐκ ἤκουσαν. Τρεῖς οὖν

ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ
 19 σπειρόντος. Παντὸς ἀκούον-
 τος τὸν λόγον τῆς βασιλείας,
 καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ
 πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρ-
 μένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
 οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν
 20 σπαρεῖς. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πε-
 τρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν
 ὁ τὸν λόγον ^ο ἀκούων, καὶ
 εὐθὺς μετὰ χαρᾶς ^ε λαμβά-
 21 νων αὐτόν· Οὐκ ἔχει δὲ ῥι-
 ζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαι-
 ρός ἐστι· γενομένης δὲ θλι-
 ψews ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λό-
 γον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.
 22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπα-
 ρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον
 ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ
 αἰῶνος ^ε τούτου," καὶ ἡ
^η ἀπάτη" τοῦ πλούτου συμ-
 πνίγει τὸν λόγον, καὶ ἀκαρ-
 23 πος

D 5

z ∞ συνῶσι.

b ∞ ἰάσομαι.

77. et Barb. 7. Mt. V. a. c. d. al. 16. Ed. Syr. p. harl* Bas. Chryf. (etiam in Mt. 4 codd.) Theophyl. || ἐν. 3. ἐπ' αὐτοῖς = colb. germ. 2. (u) = 15. 24* 225. Mt. γ. ρ. veron. Post λέγουσα habet Mt. 10. (x) + πορεύθητι, καὶ εἰπὲς τῷ λαῷ τούτῳ. D. cant. veron. verc. corb. 1. 2. colb. germ. 1. clar. alii. Euf. (y) ἀκούσητε . . . βλέψετε. EFG. alii. Mt. V. alii. ἀκούσατε. B* ἀκούετε. 73. 218. alii. (z) DEF. 1. 13. alii. Mt. V. a** d. k. al. 13. Ed. (etiam St. 3.) Chryf. in Mt. 3. codd. (a) ἐπιστρέψουσιν 77. 115. 118. al. 6. Mt. V. al. 5. (b) BCDS. 13. 33. 124. 157. 218. Ev. 18. 36. al. 18. Mt. V. c. d. al. 9. Ed. cant. Chryf. msf. (c) ἀκούουσιν. CDM. 1. 13. 33. 124. al. 17. Mt. e. f. k. al. 3. Orig. Chryf. in Mt. 4 codd. Cyr. Damasc. Constitut. (d) ἠρυνήθησαν ἰδεῖν. D. cant. (e) + μου. Mt. o. Syr. p. brix* (f) + δεχόμενος καὶ Ev. 18. Mt. f. (g) = BD. Arm. cant. verc. germ. 1. corb. 2. clar. (h) ἀγάπη. 116.

- 23 πος γίνεται. Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς, οὗτος ἐστὶν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνικνύει ὁ δὲ δὴ" καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἕκαστον, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ 24 τριάκοντα. ^k] Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· [ὡμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπων ἡ σπείροντι" καλὸν σπέρμα ἐν τῷ 25 ἀγρῷ αὐτοῦ. Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἤλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς, καὶ 26 ἔσπειρε" ζιζάνια ἀνα μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθεν. 27 Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε 28 ἦλθον καὶ τὰ ζιζάνια. Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἡ ἔσπειρας" ἐν τῷ ὁ σῶ" ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ^p ζιζάνια; Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς ἀνθρώπου τοῦτο ἔποίησεν. 29 οἱ δὲ δούλοι εἶπον αὐτῷ· "θέλεις" οὖν" ἀπελθόντες * συλλέξωμεν" αὐτά; 29 Ὁ δὲ ἔφη· οὐ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκρίζωσθε ἅμα ἃ αὐτοῖς τὸν σῖτον." ^α Ἀφετε

p † τὰ.

(1) τότε. D. cant. verc. veron. colb. clar. || et, Vulg. germ. 1. 2. || δὴ = 56. 58. (k) † ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 89. in m. 234** in m. alii. Evangelistaria. Mt. c. f. q. 18. veron. (1) σπείροντι. B. 13. 33. al. 9. Mt. e. o. z. γ. Scholion Orig. in Mt. e. Ed. Syr. utr. (sed p. mf. in m. habet rec.) Arr. Perff. Aeth. Vulg. It. exc. cant. et clar. Ambr. (m) ἐπέσπειρε. B. 1. 13. 119. 157. Mt. c. Arm. It. Vulg. Clem. Or. Nyss. Naz. Scholia vet. Iren. Fulg. Ambr. Zeno. Chrysol. (u) ἔσπειρες CDEF. 33. al. 7. Mt. V. e. f. (o) = K. 118. Ev. 2. 18. 36. al. 18. et Barb. 3. Mt. d. 1* x* al. 5. Chryf. mf. Epiph. Euthym. (sed habent Mt. i. n.) (p) = BCDEFGKS. 1. 157. 218. (cum al. 11.) Ev. 2. 36. alii. Mt. V. a. c. d. al. 11. Ed. Syr. p. habet in m. Chryf. etiam in Mt. 4. codd. (q) οἱ δὲ αὐτῷ λέγουσιν. B. item 157. clar. germ. 2. λέγουσιν αὐτῷ οἱ δούλοι. D. item C. Mt. c. 2. Syr. Arm. cant. veron. verc. germ. 1. colb. corb. 2. (r) = D. Mt. z* Syr. Perff. Arm. Sax. Vulg. It. exc. brix. Eulog. (s) συλλέξωμεν. 13. 76. 77. 108. 115. 118. 131. 235. Ev. 18. al. 12. Mt. a. d. al. 11. Ed. Chryf. in Mt. 2. codd. (t) καὶ τὸν σῖτον σὺν αὐτοῖς. D. item 61. Mt. e. i. m. n. 18. Syr. Perff. Syr. p. c. aft. Vulg. corb. for.

30 "Αφετε ^u * συναυξάνεσθαι" ἀμφοτέρα γ' μέχρι" τοῦ θερισμού· καὶ ἐν ^z † καιρῷ τοῦ θερισμού ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε πρῶτόν τὰ ζιζάνια, καὶ δῆσατε * αὐτά" ^b = εἰς: δέσμας," πρὸς τὸ κατακάυσαι ^o αὐτά" τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην ³¹ μου.] "Ἄλλην παραβολὴν ^d παρέθηκεν" αὐτοῖς, λέγων· [ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν ³² τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. "Ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν

σπερμάτων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μείζον ^o τῶν λαχάνων ἐστὶ, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ^f ἔλθειν" τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν ἐν ³³ τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.] "Ἄλλην παραβολὴν ^g ἐλάλησεν αὐτοῖς·" [ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ^h [∞] ἐνέκρυψεν" εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐξυμῶθῃ ὅλον· ³⁴ Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς ⁱ οὐκ" ἐλάλει αὐτοῖς· ^o Ὅπως

z † τῷ.

h ∞ ἐκρυψεν.

(u) † οὐν. L. 1. 76. 108. 115. 235. al. 4. Mt. q. al. 3. Syr. p. c. obel. Chryf. in Mt. 4 codd. || † de veron, verc. colb. clar. germ. 1. 2. corb. 2. (x) αὐξάνεσθαι L. 1. al. 3. Mt. q. 18. 2. Ed. (y) ἄχρι L. Chryf. etiam in Mt. 3 codd. ἕως BD. Mt. 2. Eulog. (z) = BDGKMS. 1. 13. 17. 89* 124. 131. 157. 218 (cum al. 10.) Ev. 2. 36. al. 35. Mt. V. a. c. d. al. 11. Ed. Epiph. (a) = D. 24* 125. Perf. p. cant. brix. clar. Epiph. Aug. (b) = εἰς ἐέσμας. 30. εἰς δεσμάς. codd. Ed. εἰς δεσμούς. 44. 61. 218 (cum 76. 77. 108.) Mt. m. δεσμάς. DL. Mt. c. cant. latt. al. Orig. Chryf. in Mt. 6 codd. δεσμά. 33. 225. δεσμούς. Mt. 17. (c) = D. 86. Arm. Vulg. It. exc. brix. Aug. (d) ἐλάλησεν DL* 1. 13. 124. cant. veron. verc. brix. colb. corb. 2. clar. (e) † πάντων K. 116. 117. 142** 157. 182. 218 (cum al. 9.) 226** 227** 234** 235. al. 34. Mt. d. k. l. al. 8. Ed. Syr. utr. Perf. Arr. Aeth. Arm. Slav. Vulg. Sax. It. exc. cant. Euthym. Hilar. Ambr. (f) κατελθεῖν, Ed. (g) = D. 76. ap. Mill. cant. || παρέθηκεν αὐτοῖς. C, Mt. m. || † λέγων CL. 13. 91. 115. 118. 124. ap. Birch. 131. 157. Mt. m. ψ. germ. 2. clar. (h) GL. (St. π.) 1. 157. 218 (cum al. 10.) Ev. 2. al. 63. Mt. a. d. al. 14. Ed. Chryf. in Mt. 6 codd. Cyr. Macar. Caesár. Theophyl. Sed Clem. ut rec. (i) οὐδεν 47. 50. 106. 131. 235. Ev. 4. 18. Barb. 2. Mt. c. é. f. Syr. p. brix. Clem. Or. semel. Chryf. bis in Mt. 6 codd.

- 35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ^k τοῦ προφήτου, λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς ^l κόσμου." Τότε ἀφίεις τοὺς ὄχλους, [ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ^m = ὁ ἰησοῦς·"] καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· ⁿ φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων ^o τοῦ ἀγροῦ." Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ^p αὐτοῖς· ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ^q ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· 38 Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἔστιν ὁ κόσμος· τὰ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσιν οἱ υἱοὶ 39 τοῦ πονηροῦ." Ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὁ σπείρας αὐτά, ἔστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμός, συντέλεια ^r τοῦ αἰῶνος· ἔστιν οἱ δὲ θερισταί, ἀγγελοὶ εἰσιν. Ὡς περ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ ^s καίεται· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ^t — 41 τοῦτου." Ἀποστέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κόμην τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς 43 τῶν ὀδόντων. Τότε οἱ δίκαιοι ^u ἐκλήψουσιν· ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ ^x βασιλείᾳ· ^y τοῦ

ε. κατακαίεται.

(k) + ἡσαίου. 1. 13. 33. 124. Mt. 10. Codd. olim ap. Euf. et Porphy. et Anonymum in catena gr. in Pf. et Hieronymum. || *Asaph* malunt Euf. Hier. et Catena. (l) = B. 1. Or. (m) = BD. 1. 118. Ev. 13. 15. 18. femel. Copt. Aeth. Arr. Slav. 2. 3. Vulg. It. exc. brix. et clar. Orig. in textu et alias quater. || + αὐτοῦ. 1. 118. Ev. 13. 14. 18. bis. Slav. 2. 3. Orig. in textu et alias quater. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (n) διασάφιστον. B. Or. femel; sed in textu et alias aliquoties ut rec. (o) = 113* Mt. m. colb. καὶ τοῦ ἀγροῦ. Syr. Perf. p. et mf. Aeth. corb. clar. τοῦ ἐχθροῦ 125* (p) = BD. Arr. Aeth. Copt. Vulg. mf. It. (exc. brix. colb. clar. germ. 2. gat.) Orig. ut videtur. (q) *nequam*, Vulg. corb. for. *nequitiae*, verc. germ. 1. colb. corb. 2. (r) = BD. 13. 124. Or. femel. (s) CEGKLMS. (St. π.) 13. 33. 124. 157. 218 (cum al. 10.) 236. Ev. 2. 4. 18. 36. al. 78. Mt. V. a. c. d. al. 14. Ed. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. Damasc. || κατακαίνονται. D. (t) = BD. (St. β.) 1. 5. 24. 36. 183. 195. Ed. Aeth. It. exc. brix. et clar. Vulg. Cyr. Iren. Hilar. Lucif. Aug. (u) ἐκλήψουσιν. D. 124. ap. Birch. Mt. e. Or. ter. Cyr. (x) *ἐξ*. 115. in conspectu, Auct. de promiss.

- Υ τοῦ πατρὸς αὐτῶν." ὁ ἔ-
χων ὡσαύτως ἀκούειν, ἀκούετω.]
44^z Πάλιν [ὁμοία ἐστὶν ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν ἡσαυροῦ
κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ,
ὃν εὐρὼν ἀνθρώπος ἔκρυψε,
καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ
ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα
ἔχει πωλεῖ," καὶ ἀγοράζει
45 τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν
[ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν ὁ ἀνθρώπῳ ἐμπό-
ρῳ, ζητοῦντι καλοὺς μαργα-
46 ρίτας. ὁ εὐρὼν δὲ ἓν ἓνα"
πολίτημον μαργαρίτην, ἀπελ-
θὼν πέπρακε πάντα ὅσα
εἶχε, καὶ ἡγόρασεν αὐτόν.
47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν σαρῆνη βληθεί-
ση εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ
παντὸς γένους συναγαγούσῃ
48 ἥ. Ἦν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀνα-
βιβάσαντες ἡ ἐπὶ τὸν αἰγια-
λὸν, — καὶ καθίσαντες συν-
έλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἁγ-
γεῖα," τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω
49 ἔβαλον. Οὕτως ἔσται ἐν τῇ
συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος." ἔξε-
λεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ
ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ
50 μέσσου τῶν δικαίων, καὶ
βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κά-
μινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
51 ὀδόντων. Ἄγει αὐτοῖς
ὁ ἰησοῦς·" συνήκατε ταῦτα
πάντα;

d. ∞ ὁ εὐρὼν.

(γ) τῶν οὐρανῶν, 12. 17. 59. 119. 124. Ev. 13. 15. Arm. Chryf. mf.
(z) = BD. Copt. Vulg. It. exc. brix. et clar. (a) = D. 113.
142** 182. Ev. 18. 36. al. 5. Mt. c. k. l. al. 8. Chryf. etiam in
Mt. 6 codd. (b) πωλεῖ (πάντα) ὅσα ἔχει. BD. 1. 61. 108. 118. 127.
Syr. Copt. Vulg. It. exc. brix. Orig. semel. || = πάντα B. 38.
61. 113. Mt. r. Orig. semel. (c) = B. 50. 59. Chryf. etiam in
Mt. 6 codd. Ambr. Sed habet Orig. (d) D (St. β.) L. 1. 12. 33.
Syr. Perff. Aeth. Arm. clar. Cyr. et inveniens, cant. inventa
autem . . . margarita, Vulg. It. exc. brix. Cypr. (e) = D. 124.
Copt. cant. veron. verc. germ. 1. clar. Cypr. Sed habet Orig.
(f) = D. 32. cant. verc. corb. 2. clar. colb. Chryf. semel in Mt.
4 codd. Sed habet Orig. (g) ὅτε δὲ ἐπληρώθη, ἀνεβίβασαν αὐτήν. D.
It. (exc. corb. colb. for.) Ambr. Aug. || + αὐτήν PS. 106. Ev.
12. 18. Mt. f. m. z. (h) καὶ ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν. CL. 1. Slav. 2. 3.
Sax. Vulg. corb. 1. colb. for. germ. 2. gat. Cyr. || = καὶ. 13.
124. ap. Birch. verc. (i) κάλλιστα D. veron. verc. germ. 1. clar.
corb. 2. Ambr. Aug. meliora, cant. (k) ἁγγῃ. 124. Mt. c. Ed.
Orig. ter. (semel ut rec.) Cyr. Isidor. ἀγγεῖον 33. Syr. p. mf.
(l) κόσμον. D. (m) = BD. Copt. Aeth. Vulg. Sax. It. (exc. brix.
clar. germ. 2.) Orig. || = ὁ ἰησοῦς. Ar. rom.

πάντα; λέγουσιν αὐτῷ· ναι, 55 δυνάμεις;" Οὐχ οὗτός ἐστιν
 52ⁿ — κύριε." Ὁ δὲ εἶπεν ὁ τοῦ τέκτονος * υἱός; οὐχί
 αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμ- ἢ μίσηρ αὐτοῦ λέγεται μα-
 ματαῖς, ὁ μαθητευθεὶς" P τῇ ριάμ; καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 βασιλεία" τῶν οὐρανῶν, ὅμοιός ἰάκωβος, καὶ Ὑῖωσῆς," καὶ
 ἐστὶν ἀνθρώπων οἰκοδεσπότη, 56 σίμων, * καὶ" ἰούδας; Καὶ
 ὅστις 9 ἐκβάλλει" ἐκ τοῦ θη- αἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐχί πᾶσαι
 σαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ πα- πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν
 53 λαῖα. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέ- 57 τούτων ταῦτα πάντα; Καὶ
 λεσεν ὁ ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ
 ταύτας, μετήρην ἐκείθεν. ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι
 54 Καὶ [ἐλθὼν εἰς τὴν πατρι- τῇ πατρίδι * αὐτοῦ" b καὶ
 δα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς 58 ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ." Καὶ
 ἐν τῇ συναγωγῇ" αὐτῶν] οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ c δυνά-
 ὥστε * ἐκπλήττεσθαι" αὐ- μεις πολλὰς," διὰ τὴν ἀπι-
 τοὺς, καὶ λέγειν· πόθεν τού- στίαν αὐτῶν.]
 τῶν d ἢ σοφία αὐτῇ, u καὶ αἱ

[Ευ

p. εἰς τὴν βασιλείαν. ∞ ἐν τῇ βασιλείᾳ.

(n) = D. 1. 13. 124. Syr. hierof. Copt. Vulg. Sak. cant* corb. 1. 2. for. Orig. Hilar. (o) γραμματευθεὶς; Mt. B. || + ὅφ' ἡμῶν εἰσέλυσ-
 ται, et mox: ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπων. Mt. e. (p)
 BK. 1. 13. 15. 33. 64. 72. 114. 124. Mt. o. r. γ. Syr. Ar. Aeth.
 Slav. Orig. quater. Ath. Cyr. decies. Procop. τῇ βασιλείᾳ. Euthym.
 ἐν τῇ βασιλείᾳ. CD. 42. Vulg. It. Chrys. etiam in Mt. 3. codd. Iren.
 Hilar. Ambr. Aug. de regno, Zeno. item Slav. 2. (q) προφέρει. 1.
 Orig. (r) ταῖς συναγωγαῖς. 64. Perff. (Syr.) Slav. It. Vulg. (s) ἐκ-
 πλήττεσθαι. BCDEFG. alii. Ed. (t) + πᾶσα D. (St. β.) Aeth. cant.
 (u) = 1. Chrys. in Mt. γ. semel. Ambr. καὶ ἡ δύναμις. Mt. d. 18.
 γ. verc. (x) + Josephi, veron. verc. germ. 1. corb. 2. clar.
 Mm. gat. Juven. (y) = 12. 17. 236. ἰωσῆ. S. in marg. 24. 118.
 157. 218 (cum 76) Ev. 2. al. 5. Mt. q. 18. Syr. p. ἰωσῆφ. BC. 1.
 33. Copt. Syr. p. in m. It. exc. cant. Vulg. Orig. ter. Hier. ἰωάν-
 νης. DEFGKMS. 77. 119. 127* 229* Ev. 36. al. 9. Mt. V. 17.
 Slav. 3. cant. Orig. semel. et Johannes et Joseph, Mm. gat.
 (z) = 61. Orig. semel. (a) = BD. 33. cant. διὰ 13. 124. Orig.
 semel. (b) = L. 17. 118. brix. germ. 1. harl* Orig. bis (alibi
 habet) Hilar. Aug. Juv. (c) σημεία. Mt. e.

- 1 [Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ κτείναι, ^α ἐφοβήθη" τὸν
ἤκουσεν ἡρώδης ὁ τετράρχης ἕχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐ-
2 τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ. Καὶ εἶπε 6 τὸν εἶχον. ^ο Γενεσίου δὲ
ταῖς παισὶν αὐτοῦ. ^δ οὗτός ἀγομένων" τοῦ ἡρώδου, ὡρ-
ἔστιν ἰωάννης ὁ βαπτιστής ^ε. χήσατο ἡ θυγάτηρ ^ρ τῆς ἡρω-
αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο αἱ θυ- 7 ἡρεσε τῷ ἡρώδῃ. "Ὅθεν μεθ'
νάμεις ἐνεργοῦσιν ^ε ἐν" αὐτῷ. ὅρκου ^ι ὡμολόγησεν" αὐτῇ
3 "Ὁ γὰρ ἡρώδης ^ε κρατήσας τὸν 8 δοῦναι, ὃ ἐὰν αὐτῇσθαι. Ἡ
ἰωάννην, ἔδωκεν αὐτὸν, ^η καὶ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς
ἔθετο" ἐν ^ι φυλακῇ, διὰ ἡρω- μητρὸς αὐτῆς, δός μοι, Φη-
διάδα τὴν γυναῖκα ^κ Φιλίπ- σιν, ^ο ὥδε" ^ι ἐπὶ πίνακι"
που" τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ^λ. τὴν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ
4 "Ἐλεγε γὰρ ^μ αὐτῷ" ὁ ἰωάν- 9 βαπτιστοῦ. Καὶ ^ν ἐλυπή-
νης· οὐκ ἔξιστί σοι ἔχειν αὐ- θη" ὁ βασιλεὺς· διὰ δὲ τοῦς
5 τήν. Καὶ δέλων αὐτὸν ἀπο- ὄρκους καὶ τοὺς στυγνακτείμε-
νοὺς.

(d) + μήτι. D (St. β.) cant. veron. brix. clar. germ. 2. Mm. gat. + ὅτι. Mt. m. Orig. femel. (e) + ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα. D. (St. β.) 5. Mt. 19. Sax. veron. corb. 1. germ. 2. clar. gat. tol. Chryf. in Mt. 6 codd. (f) = 9. 53. 71. 73. 113* Mt. o. (g) + τότε B. 13. 124. (h) = D. 61. ap. Mill. Aeth. cant. Orig. femel. || καὶ ἀπέθετο. B. 1. 13. 33. 124. Orig. bis. καὶ ἐθήκεν. 49. Mt. χ. καὶ ἔβαλεν. 131. (i) + τῇ BD. 1. 142** Ev. 32. Mt. a. i. l. o. Orig. bis. εἰς φυλακὴν. 2. 44. 220. alius. Mt. t. w. Ed. (k) = D. Vulg. cant. verc. corb. germ. 1. colb. for. Habet Sax. Orig. (l) + ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. Mt. e. 19. (m) = 24* 28. Mt. γ. Post ἰωάννης po- nunt B. Mt. x. (n) ἐφοβήτο. 116. 142 in m. al. 22 et Barb. 4. Mt. e. 2. 19. al. 3. (o) γενεσίῳ δὲ γενομένῳ CK. Ev. 15. 17. Mt. o. Syr. utr. (sed p. habet rec. in m.) Arr. Perfl. Copt. Aeth. Arm. cant. corb. γενεσίῳ δὲ γενομένῳ BDL. γενεσίῳ δὲ ἀγαμένῳ. 1. 59. alius. Ed. Die natalis, Vulg. It. (p) αὐτοῦ, ἡρώδης. D. gr. (q) in medio triclinio, veron. brix. colb. germ. 1. 2. corb. 2. clar. Mm. tol. in medio convivis, gat. in convivio, corb. + τῶν ἀνακειμένων. Syr. Arm. (r) ὡμολόσεν. 13. 124. Syr. Chryf. in Mt. 5 codd. (s) = Ev. 31. Mt. f. z* 10. Copt. Sax. Vulg. m. It. exc. cant. germ. 2. for. (t) = D. cant. (u) λυπηθεὶς ut mox = δ. BD. 1. 13. 124. item cant. veron. verc. brix. germ. 1. corb. 1. 2. clar. Mm.

- 10 τους, ἐκέλευσε δοθῆναι. Καὶ
 11 πέμψας ἀπενεφάλισε τὸν ἰου-
 11 ἀννην ἐν τῇ φυλακῇ. Καὶ
 ἡμέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ
 πέναν, καὶ ἐδόθη τῷ κορα-
 σίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ
 12 αὐτῆς. Καὶ προσελθόντες
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ
^α ὡ σῶμα, καὶ ἔθαψαν
 αὐτό· ὧ καὶ ἐλθόντες ἀπήγγ-
 13 γειλαν τῷ ἰησοῦ. ^α Καὶ
 ἀκούσας ὁ ἰησοῦς, ἀνεχώ-
 ρησεν ἐνείθεν ἐν πλοίῳ εἰς
 ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ
 ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολού-
 θησαν αὐτῷ ^α περὶ τῶν πόλεων.]
 14 Καὶ ἐξελθὼν ^b = ὁ ἰη-
 σοῦς [εἶδε πολὺν ὄχλον,
 καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' ^ο αὐ-
 τοῖς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς
 15 ἀρρώστους αὐτῶν. Ὁμοίως
 δὲ γενομένης, προσήλθον αὐ-
 τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέ-
 γοντες· ἔρημος ἐστὶν ὁ τόπος,
 καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν·
 ἀπολύσον ^α τοὺς ὄχλους, ἵνα
 ἀπελθόντες ^ο εἰς τὰς καῖμας,
 ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.
 16 Ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
 οὐ χρειαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν·
 δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.
 17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ
 ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρ-
 18 τούς καὶ δύο ἰχθύας· Ὁ δὲ
 εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτούς
 19 ἑ ὧδε. Καὶ ^h κελεύσας τοὺς
 ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς
 χόρ-

X ~ πτώμα. C. αὐτοῦς.

(x) BCDL. 1. 13. 33. 124. 142. al. 6. Mt. e. x. || + αὐτοῦ. DL. 157. Ev. 31. al. 12. Mt. e. al. 6. Syr. Perf. p. Aeth. Arm. Slav. Vulg. cant. corb. 1. 2. germ. 1. 2. brix. for. colb. clar. tol. (y) = Ed. (z) ἀκούσας δε. BDL. 1. 13. 124. Ev. 36. al. 7. Mt. f. Syr. Copt. cant. brix. Orig. Chrys. in Mt. 6 codd. (a) περὶ L. 157. 225. Mt. o. Syr. p. in m. (b) = BD. 1. 33. 61. 118. 124. 219. Arr. Aeth. Copt. Vulg. Sax. cant. yeron. corb. 1. 2. germ. 1. 2. colb. for. || Post εἶδεν habet L. cum Evangelistariis. (c) BCEFLMS. 1. 10. 11. 17. 24. 61. 72. 124. 131. 157. Ev. 32. 36. al. 45. Mt. HV. a. c. d. al. 15. Ed. Orig. αὐτὸν Orig. semel. || περὶ αὐτῶν D. (d) + οὖν C. 1. Mt. e. Copt. Syr. p. in m. Orig. bis, (e) = 59. 62. Orig. semel. Chrys. in Mt. 5 codd. εἰς τὰς πόλεις. Mt. e. || + κύκλῳ. C. 33. 61. 108. Syr. p. in m. Syr. hieros. item Arm. (f) = D. 61. ap. Mill. Syr. Perf. p. Copt. Aeth. cant. (g) = D. 1. Copt. Perf. p. It. exc. brix. et corb. 1. Chrys. in Mt. 6 codd. || Ante αὐτοῖς ponunt B. 33. (h) κελεύ-
 σαστε. B*. (i) τὸν χόρτον D. 16. 61. τοῦ χόρτου C. 1. 33. 106. 124. 157. Ev. 27. 44. Mt. o. Syr. p. in m. Copt. Arm.

χόρτους," ^k † λαβὼν τοὺς ²² Καὶ εὐθέως [ἠνάγκασεν ^o †
πάντε ἄρτους, καὶ τοὺς δύο τοὺς μαθητὰς P † ἐμβῆναι
ἐχθράς, ἀναβλέψας εἰς τὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προ-
οὐρανόν, εὐλόγησε· καὶ κλά- γειν ^t αὐτὸν" εἰς τὸ πέραν,
σας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς ²³ Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους,
† τοὺς ἄρτους," οἱ δὲ μαθη- ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν
²⁰ ται τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφα- προσεύχασθαι. ὁψίας δὲ ^o γε-
γον πάντες, καὶ ἐχορτάσθη- ²⁴ νομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. Τὸ
σαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον δὲ πλοῖον ἦν ^t μέσον τῆς θα-
τῶν κλασμάτων, δώδεκα κο- λάσσης ἦν" ⁿ βασιζόμενον"
²¹ φίνους πλήρεις. Οἱ δὲ ἐσθί- ὑπὸ τῶν κυμάτων· ^z ἦν γὰρ
οντες ἦσαν ἄνδρες ^m ὡσεὶ" ²⁵ ἐναντίος ὁ ἄνεμος." Τετάρ-
πεντακισχίλιοι, χωρὶς ⁿ γυ- τη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτός
ναικῶν καὶ παιδίων."

k † καὶ.

o † ὁ ἰησοῦς.

p † αὐτοῦ.

(k) = BD (St. π.) EFKLMP. Ev. 2. 5. 36. al. 74. Mt. BHV. 19. al. 17. Ed. Syr. p. S'av. 6. et ed. Vulg. It. exc. corb. Or. Theophyl. (l) = Mt. 1^a Syr. verob. corb. 1. Chryf. in Mt. 6 codd. || Post κλάσας ponunt Perf. p. Or. semel. (m) = Mt. k. q. Syr. Perf. Vulg. It. exc. cant. et brix. Or. ὡς. D. 1. 33. Mt. c. Ed. (n) παιδίων καὶ γυναικῶν D. 1. Copt. It. exc. brix. for. et gar. Or. Ambr. (o) = BC^aDMP. 1. 33. 124. al. 16. Mt. e. Syr. utr. et hier. Ar. p. et r. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. cant. corb. 1. brix. for. emmer. tol. Or. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Arnob. (p) = CDLS. 1. 33. 108. 131. Ev. 2. 5. 25. semel. al. 32. Mt. B. semel. H. bis. V. a. c. d. e. al. 4. Syr. ed. Perf. Arm. Vulg. cant. brix. Mm. gat. Orig. dif. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Euthym. Arnob. (q) = B. 1. 33. 218 (cum 3. 76. 77. 124. al. 5.) Ev. 2. Mt. 18. 2. 9. Euf. Sed habet Or. septuies. (r) = D. 37. 49. Mt. B. 19. It. (exc. brix. colb. et germ. 2.) Arnob. αυτοῖς. Ev. 31. Mt. d. αὐτῶ 218. (s) † ἦν. 127. Mt. m. (t) σταδίου πολλοῦς (+ ὡσεὶ εἰκοσι πέντε Copt. Ar. p.) ἀπὸ τῆς γῆς ἀπείχεται. (+ μέσον τῆς θαλάσσης Syr. hier.) B. 13. 124. Syr. Perf. Ar. p. Copt. Arm. Syr. hier. σταδίου πολλοῦς ἀπείχεται. Mt. e. Sed rec. quater habet Or. (u) βαπτίζόμενον. 70. (x) = 23. germ. 1. Chryf. in Mt. 5 codd.

Ὑψω ἀπὸ ἡλθῆ" πρὸς αὐτοὺς ^z†, σεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἔλθῃν
 περιπατῶν ἐπὶ ^a τῆς θαλάσ- 30 πρὸς τὸν ἰησοῦν. Βλέπων δὲ
 26 σης." Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ^b τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβή-
 οἱ μαθηταί" ^c ἐπὶ τὴν θά- θῃ καὶ ἀρξάμενος καταπον-
 λασαν περιπατοῦντα," ἐτα- τίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων· κύ-
 ράχθησαν, ^d λέγοντες· ὅτι 31 ριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ
 φάντασμα ἔστι" καὶ ἀπὸ ὁ ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
 27 τοῦ φόβου ἔκραξαν. Εὐ- ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει
 θῆως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ^e ὁ αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδὲ-
 28 ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. Ἄ- 32 στας; Καὶ ἐμβάντων αὐ-
 ποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ πέτρος τῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν
 εἶπε· κύριε, ^f εἰ" σὺ εἶ, κέ- 33 ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ
 λευσόν με ^g πρὸς σε ἔλθῃν" πλοίῳ ^h ἔλθόντες" προσεκύ-
 29 ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν· νησαν αὐτῷ, λέγοντες· ἀλη-
 ἔλθῃ. καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ 34 Καὶ ⁱ διαπεράσαντες"
 πλοίου ὁ πέτρος, περιεπάτη- ^k ἤλθον εἰς τὴν γῆν" ^l γεννη-
 σαρέτ."]

y ∞ ἡλθῇ.

z † ὁ ἰησοῦς.

(y) ἡλθῇ. B. 1. 13. 33. 61. 74. 124. ap. Birch. M. m. Syr. Copt. Arm. Vulg. It. exc. cant. Orig. Euf. Baf. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. ἔρχεται Syr. p. in m. (z) = BC* DPS. 1. 33. 157. al. 16. Mt. V. a. e. o. 17. Ed. Arr. Syr. p. Copt. Aeth. Vulg. cant. corb. 1. 2. germ. 1. 2. for. clar. Mm. gat. Or. Baf. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. Arnob. (a) τὴν θαλάσσαν BP. 1. 13. 124. Ev. 27. Mt. e. Or. semel. (b) = 1. Mt. γ. Sax. Vulg. It. exc. cant. et brix. Arnob. Locum mutat in BD. 13. 61. 124. (c) = Sax. veron. Hilar. Arnob. Auct. de promiss. || ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπ. BCD. 1. 13. 33. 124. al. 10. Mt. a. 18. Euf. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. (d) = Arm. (e) = D. 231. al. 4. Copt. cant. corb. (f) = 30. (g) ἔλθῃν πρὸς σε. CD. 1. 13. 33. 124. 157. al. 3. Mt. B. c. o. γ. Syr. msf. Copt. Arm. It. Euf. || = πρὸς σε Ev. 27. (h) = BC. 22. 40. 61. 183. al. 4. et Barb. 1. Mt. d. Copt. Aeth. corb. Or. προσελθόντες. 13. 124. εντες. 118. (i) ἀπόρριπτες. 2. (k) ἤλθον εἰς. 12. ἤλθον εἰς τὴν. 17. 119. 120. ἤλθον εἰς τὴν γῆν. 89* Mt. m. ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν. C* 13. 33. 124. 157. Mt. e. o. Chryf. in Mt. 5 codd. ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς. BD. Syr. πρὸς τὴν γῆν. ἤλθον εἰς. Arm. || Rec. habet Orig. quater. (l) γεννήσαρ D* Syr. Arr. Vulg. It. exc. brix. et germ. 2. Hilar. Hier.

ἡκυρίσατε ^z τὴν ἐντολὴν
 τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν
 7 ὑμῶν. Ὑποκριταί, καλῶς
 προσφύητευσε ^a περὶ ὑμῶν
 8 ἡσαίας, "λέγων" ^b † "Ὁ
 λαὸς οὗτος †" τοῖς χεῖλεσί
 με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν
 πόρρω ^c ἀπέχει" ἀπ' ἐμοῦ.
 9 Μάτην δὲ σέβονται με, δι-
 10 δάσκοντες διδασκαλίας, ἐν-
 10 τάλματα ἀνθρώπων. Καὶ
 προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον,
 εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συν-
 11 ἴετε. Οὐ ^d τὸ εἰσερχόμε-
 νον εἰς τὸ στόμα ^e κοινοῖ"
 τὸν ἀνθρώπον· ἀλλὰ τὸ ἐκ-

πορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος,
^f τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
 12 πον."] Τότε [προσελθόντις
 οἱ μαθηταί ^g αὐτοῦ, " ^h εἶ-
 πον" αὐτῷ· οἶδας, ὅτι οἱ φα-
 ρισαῖοι, ἀκούσαντες ⁱ τὴν λό-
 13 γον, " ἐσκανδαλίσθησαν; Ὁ
 δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· πᾶσα φυ-
 τεῖα, ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ
 πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκρι-
 14 ζωθήσεται. ^k "Ἄφετε αὐ-
 τοὺς." ^l ὁδηγοὶ εἰσι τυφλοὶ
 τυφλῶν." τυφλὸς δὲ τυφλὸν
^m ἐὰν ὠδηγῇ, " ἀμφοτέροι
 εἰς " βόθυνον" ^o πεσοῦνται."
 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν
 αὐτῷ·

b † Ἐγγίζει μοι: ὁ λαὸς οὗτος † τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ

(z) τὸν νόμον. C. 13. 124. Slav. 2. 3. Ptol. τὸν λόγον BD. Syr. Syr. p. in m. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. cant. veron. verc. corb. 1. 2. Orig. semel. Euf. Iren. Aug. (a) = ἡσαίας Syr. p. (sed ms. habet) Post ὑμῶν ponunt K. al. 4. Mt. q. r. 10. || † ὁ προσφύτης 116. Syr. Arr. Perf. p. (b) = BDL. 33. 124. Syr. Perf. Copt. Aeth. Arm. It. exc. brix. Sax. Vulg. Ptol. Clem. Orig. Bas. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Tert. Cypr. Hilar. Ambr. Ambrosiast. Hier. Gaudent. Juvenc. || ὁ λαὸς οὗτος ἐγγίζει μοι. 1. || = καὶ τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ 115. Mt. 10. (c) ἐστιν D. Vulg. It. Clem. Patr. latt. exc. Tert. et Cypr. (d) † πᾶν D. Perf. p. cant. (e) κοινωνῶ D* communicat, cant.* colb. (semel) Tert. Hier. Aug. Sic bis, et vs. 18. 20. (f) = 1. 124. 225. Orig. quater. Chrys. in Mt. 6 codd. Tert. Ambr. (g) = BD. 13. 61. 124. Mt. o. cant. (h) λέγουσιν BD. 1. 13. 33. 61. 124. cant. (i) = K. 61. 226* (k) = 225. corb. 2. ἀφετέ τοὺς τυφλοὺς. D. cant. (l) ὁδηγοὶ τυφλοὶ Mt. 10. ὁδηγοὶ εἰσι τυφλῶν. K. τυφλοὶ εἰσιν ὁδηγοὶ (ὁδαγοὶ. D) BD. item Mt. 4. p. 6. semel. cant. τυφλοὶ εἰσιν ὁδηγοὶ τυφλῶν (St. β. 4) L. 1. 13. 33. 61. 124. Mt. o. Syr. utr. Perf. w. It. emmer. Orig. Bas. faepe. Cyr. septies. Cypr. Hier. Aug. item. Vulg. Gildas. (m) ὁδηγῶν σφαλῆσται, καὶ. 13. 124. item Arm. (n) βόθυνον. D. (St. β.) 1. Cyr. (o) ἐμπεσοῦνται. D. 236. al. 11. Mt. a. e. x** al. 9. Ed. cant. Cyr. Chrys. etiam semel in Mt. 6 codd.

- αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παρα- 21 Καὶ ἐξεληθὼν ἐκείθεν ὁ ἰη-
 16 βολὴν P ταύτην." Ὁ δὲ σους, ἀνεχώρησεν [εἰς τὰ
 9 — ἰησοῦς" εἶπεν· ἀκμὴν μέρη τυροῦ καὶ σιδωνος.]
 καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ * χαναναία
 17¹ Οὐπω" νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐxel-
 εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, θούσα, ὧ ἐκραύγασεν" z αὐ-
 εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ τῷ" λέγουσα· ἐλέησόν με,
 εἰς ἀφεδρώνα ἐμβάλλεται; κύριε, * υἱὲ" δαβὶδ, ἡ θυ-
 18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ γάτῃ μου ^b κακῶς" δαιμο-
 στόματος, ἐκ τῆς * καρδίας" 23 νίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη
 ἐξέρχεται, κακῆϊνα κοινοῖ αὐτῇ λόγον· καὶ προσελθόντες
 19 τὸν ἄνθρωπον. Ἐκ γὰρ τῆς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἡρώτων
 * καρδίας" ἐξέρχονται διαλο- αὐτόν, λέγοντες· ἀπόλυσον
 γισμοὶ πονηροὶ, ^u φόνοι," αὐτήν, ὅτι κρᾶζει ὅπισθεν
 μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, 24 ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
 ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. πεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς
 20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν τὰ πρόβατα ^c τὰ ἀπολωλότα
 ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερ- 25 οἴκου ἰσραὴλ. Ἡ δὲ ἐλθού-
 σι φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄν- σα ^d ^{εω} προσεκύνει" αὐτῷ,
 ἄνθρωπον. λέγουσα· κύριε, βοήθει μοι.
 26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ
 E 3 ^e ἔστι

d ^{εω} προσεκύνει.

(p) = B. 1. Copt. Orig. Post ἡμῶν ponunt 13. 124. (q) = BD. 33. Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Vulg. It. exc. brix. (r) οὐ. BD. 33. Mt. e. Syr. Arr. Perff. Aeth. Vulg. It. εἰ οὐ. Orig. καὶ οὐ. Arm. Aug. semel. (s) κοιλίας. 234. (t) κοιλίας. 74. in m. (u) = Mt. c. Φθῖνοι. 1. 30. Ed. Urrumque habent 17. 119. 120. (x) + τις. Ed. Arm. (y) ἐκραύ. BD. 1. Mt. o. 2. Ed. ἐκραῦς (St. β.) 13. 124. Orig. Chrys. in Mt. 4 codd. (z) = BC. 1. 9. 13. 124. Mt. 2. Syr. Copt. Arm. Slav. 2. 3. verc. Orig. ὅπισω αὐτοῦ. D. (St. β.) cant. || Post λέγουσα ponunt Vulg. et codd. It. (a) υἱός. BD. 56. 58. Ed. Bal. (b) δαιμῶς. 1. Orig. ter. (c) + ταῦτα. D. cant. (d) CFKLS. 40. 72. 142. 157. 167. 218 (cum al. 8) 235. 236. Ev. 5. 31. 32. 33. 44. al. 39. et Barb. 6. Mt. Bllv. 19. al. 15. Ed. Slav. veron. corb. 1. 2. germ. 1. 2. colb. cant. Chrys. Theophyl. || Rec. BD. 1. 13. 33. 124. alii. Orig.

εἴστι καλὸν" λαβεῖν τὸν ἄρ-
τον τῶν τέκνων, καὶ ^ε βα-
27 λείν" τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ
εἶπε· ναὶ κύριε· καὶ γὰρ τὰ
κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψι-
χίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς
τραπέζης τῶν κυρίων αὐ-
28 τῶν β. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ
ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι,
μεγάλῃ σου ἡ πίστις· γενηθή-
τω σοὶ ὡς θέλεις, καὶ ἰάθη ἡ
θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας
ἐκείνης.]

29 Καὶ [μεταβάς ἐκείθεν [ὁ
ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θά-

λασσαν τῆς γαλιλαίας· καὶ
ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο
30 ἐκεῖ. Καὶ προσήλθον αὐτῷ
ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ'
ἑαυτῶν ^h χωλοὺς, τυφλοὺς,
κωφοὺς, κυλλοὺς," ⁱ καὶ
ἑτέροους πολλοὺς," καὶ ἔρρι-
ψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας
^k αὐτοῦ τοῦ ἰησοῦ· καὶ ἐθερά-
31 πυνεν αὐτοὺς. Ὡστε ^l τοὺς
ὄχλους" θαυμάσαι ^m βλέπον-
τας" κωφοὺς ⁿ λαλοῦντας,"
^o κυλλοὺς ὑμῖς," χωλοὺς
περιπατοῦντας, ^p καὶ" τυ-
φλοὺς βλέποντας· καὶ ^q ἐδό-
ξασαν"

^k αὐτοῦ.

(e) οὐκ ἔστιν. D. (St. β.) Perf. p. et mf. It. (exc. brix. germ. 2. got.) Orig. bis (semel rec.) Basil. sel. Laurent. mediol. Hilar. Ambr. Ambrosiast. Hier. || οὐκ ἔστι, non est, Tert. οὐ καλοῦ ἔστι. 142. Syr. p. (f) δοῦναι. 50. 57. veron. verc. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Tert. Hilar. Hier. Op. imp. (g) + καὶ ἔβ. Syr. Perf. p. et mf. Syr. hierof. (h) Ordo varie mutatur. || τυφλοὺς = S. κωφοὺς = D. 219. Ev. 7. 13. 17. cant. germ. 2. (i) = L. 71. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (k) BDL. 13. 33. 56. 58. 124. Arr. Copt. Arm. Vulg. It. exc. brix. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (l) τὸν ὄχλον. CD. 1. 13. 33. 124. 157. al. 3. Mt. d. γ. cant. Orig. semel. (m) βλέποντα 33. Mt. d. τυφλοὺς βλέποντας Chryf. in Mt. 2. 9. τυφλοὺς βλέποντα φωνάσας. Chryf. in γ. τυφλοὺς ἰδοὺ βλέποντας. Chryf. ed. (omisso postea καὶ τυφλοὺς βλέποντας) || βλέποντας ad βλέποντας = verc. (n) ἀκούοντας B. 59. 115. Mt. e. Syr. p. in m. ἀκούοντας, ἀλάουζ λαλοῦντας, 91. 119. alius. Ev. 12. 15. 17. 18. 19. 36. Mt. c. f. (o) = 1. Mt. γ. Copt. Aeth. Arr. Perf. w. Sax. Vulg. It. (exc. cant. *fide ratos incolumes*, et brix. *debiles sanos*.) Orig. ap. Westf. Hier. hoc interpretem omisisse tradit. (p) = 115. Mt. o. Ed. Arm. Vulg. It. exc. cant. et brix. (q) ἐδόξαζον. L. 1. 218. (cum al. 6.) al. 11. et Barb. 2. Mt. i. k. al. 4. Ed. Vulg. It. exc. cant. Orig. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl.

ζασαν" τὸν ἱ. θεὸν" • ἰσρα-
 32 ἡλ."] Ὁ δὲ [ἰησοῦς προσ-
 καλεσάμενος τοὺς μαθητὰς
 αὐτοῦ, εἶπε· σπλαγχνίζεσθαι
 ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδὴ"
 " ἡμέραι τρεῖς, * x προσμένου-
 σί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί
 φάγωσι· καὶ ἀπολύσαι αὐτοὺς
 γ νήστετε" οὐ θέλω, μήποτε
 35 ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ
 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί
 αὐτοῦ· z πάθεν" ἡμῖν ἐν ἐρη-
 μίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε
 χορτάσασθαι ὄχλον τοσοῦτον;
 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
 πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ
 εἶπον· ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα

35 ἰχθυῖδια. Καὶ * ἐκέλευσε
 τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ
 36 τὴν γῆν. Καὶ λαβὼν"
 τοὺς ἑπτὰ ἄρτους· καὶ
 τοὺς ἰχθυῖδας, εὐχαριστή-
 σας ἐκέλευσε, καὶ b ἔδωκε"
 τοῖς μαθηταῖς c αὐτοῦ·
 οἱ δὲ μαθηταὶ d τῷ ὄχλῳ·"
 37 Καὶ ἔφαγον πάντες· καὶ
 ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ
 περισσεῦον τῶν κλασματικῶν,
 38 ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. Οἱ
 δὲ ἐσθίουσιν ἦσαν e τετρα-
 κισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς f γυν-
 39 ναικῶν καὶ παιδιῶν." Καὶ
 ἀπολύσας τοὺς ὄχλους
 g ἀνέβη" εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
 ἦλθεν

E 4

ἦλθεν

u. ἡμέρας.

g. ἐνέβη.

(r) = 77. || + τοῦ. Ed. Chryf. in Mt. 5 codd. (s) = Mt. γ.
 (t) = B. 106. ἰδοὺ Syr. Copt. (u) BCDFGHLP. 1. 33. (77.
 108. 123. 125* ap. Tresch.) 131. 167. 235. Ev. 3. 4. 5. 18. 19.
 36. 44. al. 30. Mt. BHV. f* p. in marg. z* al. 11. Ed. Bas.
 Chryf. in Mt. 3 codd. (x) + εἰσιν, καὶ. D. cant. item Arm. It.
 (exc. for.) Hilar. Ambr. (y) νήστετε. 83. 89. 108. 125** 219. 224.
 Mt. a. d. e. al. 12. (z) καὶ πάθεν. Mt. e. πάθεν οὖν BD (St. β.) 1.
 Aeth. Arm. Vulg. It. exc. brix. (a) παραγγείλας τῷ ὄχλῳ . . .
 ἔλαβε. BD. 1. 13. 33. 124. Orig. dif. || τοῖς ὄχλοις] τῷ ὄχλῳ. 157.
 Syr. p. Arm. Vulg. It. exc. cant. verc. brix. τοὺς ὄχλους. C. Mt.
 H. alii. (b) ἐδίδου. BD. 1. 13. 33. 124. 157. cant. Chryf. etiam
 in Mt. 5 codd. Theodor. mopf. in schol. codicis e. (c) = D.
 1. 13. 33. 65. 124. Ev. 5. Mt. m. Arm. cant. corb. 1. colb.
 germ. 2. emmer. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (d) τοῖς ὄχλοις
 BKLM. 1. 13. 33. 124. 157. al. 8. Mt. e. f. m. corb. 1. (e) +
 αἱ B. 1. 13. 33. 124. + ὥστε. 106. 157. Mt. e. Syr. p. Aeth.
 Arm. corb. 1. (f) παιδίων καὶ γυναικῶν. D. 1. 124. Copt. Aeth.
 Vulg. Sax. It. exc. brix. (g) CDEGHKL. 10. 13. 17. 77. 131.
 157. 235. Ev. 5. 18. 36. al. 33. et Barb. 3. Mt. BHV. al. 12.
 Ed. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. ἐνβαίνει. D.

ἤλθεν· εἰς τὰ ἡ ὄρια" ἰ μαγ- εὐδία· ο· πυρρᾶζει" γὰρ P ὁ
 ἑαλά." 3 οὐρανός· 9 Καὶ ῥ· πρωῒ·" σή-
 1 Καὶ [προσελθόντες k οἱ" μερον χειμῶν· ο· πυρρᾶζει"
 Φαρισαῖοι καὶ σαδδουκαῖοι, γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός."
 πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐ- ῥ = ὑποκριταί," τὸ μὲν
 τὸν, σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πρόσσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώ-
 2 ῥ ἐπιδείξαι" αὐτοῖς. Ὁ δὲ σκετε διακρίνειν, τὰ δὲ ση-
 ἀποκριθεὶς εἶπεν m αὐτοῖς·" μεῖα τῶν καιρῶν οὐ ὀ δύνα-
 ῥ ὀψίας γενομένης, λέγετε· 4 σθε;" x Γενεὰ πονηρὰ γ καὶ
 μοι-

(h) ὅρη. 50. 71. Theophyl. ms. Aeth. (i) μαγδαλάν. CM. 69. 106. Ev. 2. Mt. c. Copt. Scholia in Mt. e. et 10. μαγαδάν. BD. (St. B.) Syr. hier. Perf. w. cant. μαγεδάν. Vulg. It. Hier. Aug. μαγοδοῦ Syr. (k) = 1. 33. 72. 124. Ev. 36. Mt. f. w. Orig. (l) δείξαι. 51. Ed. Chryf. etiam in Mt. 7 codd. ὑποδείξαι. Ed. (m) = D. cant. verc. colb. germ. 1. (n) ὀψίας ad δύνασθε = B. (In E. asteriscis notantur omnia.) 2* 13. 34* 39 (sed in scholiis explicantur) 44* 84. 124* 157. 180. 194. Mt. V. 17. Codd. plerique ap. Hier. Copt. ap. Mill. Beng. et Wettf. (sed edita habet.) Origenes in commentario non attingit. Habent Mt. lectionaria c. f. w. Reliqua Mt. lectionaria carent hoc anagnosmate. Habent Evangelistaria 2. 12. 13. 18. 19. 24. 34. 36, e quibus lectiones variantes ad vs. 2 vel 3 prolatae sunt; de caeteris Evangelistariis non liquet. Habent Versiones, Euf. ut videtur, Chryf. Theophyl. Euthym. Scholia vetusta ap. Mt. Hilar. Juv. || = ὀψίας ad στυγνάζων ὁ οὐρανός 113* (o) πυρρᾶζει. CEF. alii. Mt. e. 6. || = πυρρᾶζει ad πυρρᾶζει 24* 80. (p) + cum nubibus, It. (exc. cant. brix. germ. 2. corb. 1. for.) (q) + καὶ γίνεταί οὕτως. K. || = οὐρανός ad οὐρανός F. 57. Syr. p. ms. (r) πρωῒας. E. 10. 33. 46. 235. 236. 218 (cum 3. 76. 77. al. 3.) al. 12. Mt. c. i. n. q. w. (s) αἶψα D. gr. || = Slav. 2. (non alii.) (t) = CDL. 1. 11. 22. 23. 33. 76. 115. Ev. 34. 36. Aeth. Arm. Syr. p. Slav. 2. (non alii) Sax. Vulg. cant. verc. colb. corb. 2. germ. 2. Mm. gat. for. Chryf. in Mt. 6 codd. (u) συνίετε. S. 24. 61. 76. 108. 127. 131. al. 27. et Barb. 1. Mt. a. m. q. z in marg. Perf. Ar. Aeth. Theophyl. ms. δοκιμάζετε. L. γινώσκετε Mt. w. συνίετε καὶ οὐ δύνασθε. 218. (cum 3. 77. 220.) || + δοκιμάζειν f. γινῶναι f. διαγινῶναι GM. 33. Ev. 2. 18. 19. 34. 36. al. 10. Mt. f. o. Syr. Arm. Vulg. ed. verc. veron. corb. 1. 2. colb. (x) + καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς 25. 32. Mt. i. n. Aeth. (y) = D. cant. verc. corb. 1. 2. germ. 1. Proſper.

- μοιχαλὶς" σημεῖον ἐπιζητεῖ· ^e τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυ-
καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται
αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰω- ⁹ οὐκ ^d ἐλάβετε;" Οὐπὶ
νᾶ ^z — τοῦ προφήτου·"
καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀ-
πῆλθε.
- 5 Καὶ ἐλθόντες ^a οἱ μαθηταὶ ¹⁰ φίνους ἐλάβετε; Οὐδὲ τοὺς
αὐτοῦ" εἰς τὸ πέραν, ἐπελά-
6 θοντο ἄρτους λαβεῖν.] Ὁ ¹¹ ἐλάβετε; Πῶς οὐ νοεῖτε,
δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· [ὁρᾶ-
τε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ¹² ὅτι οὐ περὶ ^e αὐτοῦ" εἶ-
ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ σαδ-
7 δουκαίων.] Οἱ δὲ διελογί-
ζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· ^g Τότε
ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. ^h καὶ σαδδουκαίων. ^g Τότε
8 ^b Γινούς· δὲ" ὁ ἰησοῦς εἶπεν
ἐχεῖν ἀπὸ ^h τῆς ζύμης τοῦ
ἄρτου,

c † αὐτοῖς.

e αὐτῶν.

f αὐτῶν; προσέχετε — δε.

(z) = BDL. Vulg. ms. cant. corb. 1. germ. 1. for. harl. em-
mer. tol. Habet Or. (a) Post ἐπελάθοντο ponunt D. It. (exc. brix.
germ. 2. for. et gat.) Hilar. || αὐτοῦ = BCD. Arm. cant. Habet
Or. (b) *Quibus cogitantibus*, verc. veron. germ. 1. corb. 2.
quo cognito, corb. 1. (c) = BDKLMS. 1. 33. 124.* 157. al. 10.
Mt. c. d. e. m. o. r. Syr. p. Arm. Aeth. Vulg. It. exc. verc.
corb. 1. Orig. Theophyl. Lucif. (d) ἔχετε. BD (St. β.) 13. 124.
Syr. p. ms. in m. Arr. Aeth. Arm. ut videtur. Vulg. It. exc.
brix. Lucif. || Or. ut rec. (e) BCKLMS. 1. 13. 33. 124. 157.
al. 22. et Barb. 4. Mt. c. d. e. al. 8. Syr. p. ms. Slav. brix.
cant. Chryf. in Mt. 5 codd. || αὐτοῦ D. gr. Versf. Orig. Lucif.
Ambr. (f) προσέχετε δε BCL. 1. Syr. Perf. p. Copt. Slav. 2. Or.
Ambr. Lucif. προσέχετε D* 13. 124. Ed. Perf. w. Aeth. Vulg.
It. Lucif. Ambr. προσέχειν; προσέχετε δε. 33. 118. 148. al. 12. Mt.
d. 2* προσέχειν, ἀλλ' 3. 57. 76. 131. Ev. 34. Mt. c. e. m. q. Slav.
3. 5. ed. Chryf. in Mt. 5 codd. Theophyl. (g) Vt. 12. = 59. || τότε
ευνήκαν, ὅτι οὐ περὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς *omissis caeteris* 74. τότε συνή-
καν, ὅτι περὶ τῆς διδασκαλίας λέγει. Mt. γ. (h) τῶν ἄρτων, ἀλλ' 1. Orig.
τῆς ζύμης, ἀλλ' D. 124* Arm. cant. veron. verc. corb. 2. τῆς
ζύμης τῶν ἄρτων, ἀλλ' B1. 157. Mt. c. Copt. Aeth. Syr. p. ms.
Vulg. germ. 1. 2. gat. *Fermento Phar. et Sadd. sed a doctri-
na illorum*. corb. 1. et sic fere 33.

ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδασχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ σαδουκαίων i.]

13 [Ἐλθὼν δὲ ὁ ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων· τίνα ^k — με" λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ, ἡλίαν· ἕτεροι δὲ, ἰσραήλ, ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. Λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ 15 τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ σίμων πέτρος εἶπε· σὺ εἶ ὁ χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ 17 Θεοῦ τοῦ ἰζώντος." Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, σίμων βαρ

ἰωνᾶ· ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18 Καὶ γὰρ ^m δέ" σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ ὁ πέτρος," καὶ ἐπὶ ὁ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ" Ὁ οἰκοδομήσω" μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ἁδοῦ οὐ κατισχύουσιν ^q αὐτῆς." Καὶ δώσω σοι τὰς ^r κλεῖς" τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον" ἐν τοῖς οὐρανοῖς.] Τότε [^t οὐ διεστέλατο" τοῖς μαθηταῖς· ὁ αὐτοῦ," ἵνα μηδεὶς εἴπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν ^x † ὁ χριστός. 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰησοῦς δεικνύ-

i οὐδὲ ἐπέμψεν.

x † ἰησοῦς.

(i) + προσέχων. veron. colb. (omiserant post εἶπε) verc. germ. i. (k) = B. Syr. hier. Copt. Aeth. Arr. Perf. w. Sax. Vulg. colb. harl** Mim. gat. Ambr. semel. Iren. ms. Sed Hil. Leo. Aug. agnoscunt. || Post λέγουσιν ponit C. || Orig. ut rec. (l) σάροντος D* cant* || + qui in hunc mundum venisti Op. imp. et Juv. (m) = L. 235. al. 3. Syr. Copt. Arm. Slav. 3. Vulg. It. exc. cant. (ego enim, verc.) Euf. Chrys. in Mt. 6 codd. Cypr. (n) πέτρα. Arm. (o) super ista confessione, Felix rom. (p) οἰκοδόμησον. Antholog. ms. (q) sc. Thomas hier. ap. Abucar. in te, Cassian. || Orig. habet rec. diserte. Ad πέτρας refert Epiph. et Orig. semel. (r) κλεῖδας B*L. Orig. quinquies, semel ut rec. (s) ὅσα ἂν ... δεδεμένα ... ὅσα ἂν ... λελυμένα. i. Ed. It. exc. cant. verc. Orig. Euf. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Tert. Cypr. Ambr. semel. Aug. semel. Pacian. Gildas. Gelas. i. (t) B*D. Codices nonnulli, tempore Origenis. Arm. Slav. ut videtur. comminatus est, cant. διεστέλατο. 61** al. 3. (u) = BCD. cant. Arm. Orig. semel. (x) = BL. i. 10. 40. 53. 61. 71. 72. 77. 108. 114. 115. 116.

δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐ-
 τοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ὑπέλ-
 θεῖν εἰς ἱερουσόλυμα" καὶ πολ-
 λὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
 τέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
 γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
 θῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
 22^a ἐγερθῆναι." Καὶ προσλα-
 βόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος,
 "ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, λέ-
 γων" Ὡς σοι κύριε οὐ μὴ
 23 ἔσται σοι τοῦτο. Ὁ δὲ
 β^a στραφεὶς" εἶπε τῷ πέτρῳ·
 ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· 27
 σκάνδαλόν^c μου εἶ" ὅτι οὐ
 φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ
 24 τὰ τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ
 ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
 τοῦ· [εἴ τις θέλει ὀπίσω μου
 25 μὲν.] ὅς γάρ ἂν θέλῃ τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέ-
 σαι αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ
 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν
 26 ἐμοῦ, εὕρησιν αὐτήν. Τί
 γὰρ ῥ^a ὠφελεῖται" ἀνθρώπος,
 ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ,
 τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιω-
 σῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀν-
 τάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
 27 Μὲλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
 θρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν
 ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε
 ἀποδώσει ἐκάστῳ, κατὰ^f τὴν
 28 πράξιν^g αὐτοῦ. Ἀμὴν λέ-
 γω

124. 127. 142. 218 (cum al. 3) 235. Ev. 15. 36. al. 20. Mt. a. d. e. i. k. l. n. o. p* x. z. 17. Syr. Perf. p. Ar. p. Arm. Slav. mf. Vulg. mf. veron. verc. corb. 1. 2. germ. 1. colb. Orig. in textu et quater in comment. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. ed. Euthym. Scholia vet. ap. Mt. Hilar. Ambr. || Post χριςτος ponit D. gr. (y) εἰς ἱεροσ. ἀπελθεῖν BD. 1. 13. 124. 157. cant. Or. quater. Iren. Hilar. (x) ἀναστῆναι D. 106. 131. 157. al. 4. (z) λέγει αὐτῷ ἐπιτιμῶν B. ἤρξ. αὐτῷ ἐπιτ. καὶ λέγουν. D. item F. Mr. e. cant. veron. verc. germ. 1. corb. 2. colb. Mm. (b) ἐπιστραφεὶς DKL. 13. 40. 72. 114. 225. 235. al. 9. Mt. l. z* 10. || = Copt. || Orig. ut rec. (c) εἰ ἐμοῦ BC. 124. εἰ ἐμοῦ. D. item Mt. V. Marcell. ap. Euf. est mihi, germ. 1. (d) ἀκολουθεῖν. 116. 125* al. 2. Mt. f. semel. x. Orig. in textu. Idem semel utrumque jungit. Aug. (e) ὠδολογήσεται. BL. 1. 13. 61. 124. 157. Ed. Syr. utr. brix. gat. Orig. ter. Cyr. saepe. Chrys. semel in Mt. 5 codd. Cypr. (f) τὰ ἔργα. 1. 10. 17. 120. 224. al. 8. Ed. Syr. utr. Slav. 2. 3. Chrys. semel in Mt. 5 codd. || Or. ut rec.

γεν ὑμῖν, εἰσὶ τινες ἐ τῶν
ὥδε ἐστῶτων" οἵτινες οὐ μὴ
ἢ γεύσονται" θανάτου, ἕως
ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐρχόμενον ἐν τῇ ἰ βασι-
λείᾳ" ἢ αὐτοῦ."]

1 Καὶ ἡμεῖς ἡμέρας ἕξ [πα-
ραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν πέ-
τρον, καὶ ἰάκωβον, καὶ ἰω-
άννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ·
καὶ ἢ ἀναφέρει" αὐτοὺς εἰς
ὄρος ὑψηλὸν ἢ κατ' ἰδίαν."

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν
αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ

δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἐγένετο"
3 λευκά ὡς ῤ τὸ Φῶς." Καὶ
ἰδοῦ, ἡ ὠφθῆσαν" αὐτοῖς
μωσῆς καὶ ἡλίας, μετ' αὐτοῦ
4 συλλαλοῦντες. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ πέτρος εἶπε τῷ ἰησοῦ·
κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμῶς ὥδε
εἶναι· εἰ θέλεις, ἡ ποιήσωμεν"
ἡ ὥδε" τρεῖς σικνάς, σοὶ
μίαν, καὶ μωσῆ μίαν, καὶ
5 ἡ μίαν ἡλίαν." Ἐπὶ αὐτοῦ
λαλοῦντος, ἰδοῦ, νεφέλη
ἡ φωτὸς" ἐπεσκήσεν αὐτοῦ·
καὶ ἰδοῦ, φωνὴ ἡ ἐκ τῆς νε-
φέλης, λέγουσα· οὗτός ἐστιν
ὁ υἱός

g. τῶν ὥδε ἐστηκότων.

u. c. φωτεινῇ.

(α) BCDLS. 1. 13. 17. 77. 124. 142** 157. Ev. 14. 19. al. 10.
Mt. c. i. n. q. Ed. Orig. bis. Ephr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd.
Epiph. Theodoret. ὥδε ἐστηκότων. 225. || ὥδε ἐστῶτες EFGH. 10.
11. 106. 108. 115. 116. 127. 131. 142* 218. 236. Ev. 2. 4. 36.
al. 44. Mt. V. a. k. l. o. p. 10** Theophyl. ὥδε ἐστηκότες 76.
Ev. 18. τῶν ὥδε ἐστῶτες Mt. f. (h) γεύσονται. HL. 1. 131. 157.
235. alii. Mt. c. e. o. x. Ed. Theodoret. (i) δόξῃ. 38. 113. Mt.
o. γ. Syr. p. in m. Copt. Aeth. Sax. verc. Ephr. Theodoret.
Epiph. Damasc. Antipat. bostr. || in regnum, corb. Ambr.
se nel. || Or. ut rec. (k) τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Mt. o. γ. item Mt. 2.
Syr. p. in m. Copt. Aeth. Sax. corb. Aug. τῶν οὐρανῶν. 59. (l)
+ ἐγένετο. D. It. exc. brix. for. (m) ἀνάγει. D. (St. β.) Orig. ter.
levavit, cant. (n) λίαν. D. cant. (o) = S. Mt. B. o. || ἐγένοντο.
L. 13. 33. al. 27. Mt. a. d. e. al. 7. Ed. γέγονε Chryf. in Mt. 6
codd. φαίνεται. Orig. ter. Semel (3. 559.) ut rec. (p) χιῶν. D.
(St. β.) Aeth. Slav. 2. semel. Vulg. It. Dionys. alex. Hilar.
Aug. Juv. || Orig. ut rec. ter. (q) ὡφθῆ. BD. 13. 124. ap. Birch.
Mt. n. cant. veron. verc. germ. 1. 2. colb. gár. Mm. emmer.
tol. Beda. (r) ποιήσω. BC. veron. corb. 1. germ. 1. (s) = Mt. z*
Arm. corb. 1. germ. 1. for. harl* Orig. (t) ἡλία μίαν. DKL. 1.
33. 124. 229. al. 8. Mt. H. e. al. 4. Ed. Syr. p. Vulg. It. Ephr.
Chryf. in Mt. 6 codd. (u) 5. 13. 36. 124. 183. Mt. e. (ante
scholium; sed in scholio rec.) Ephr. || Orig. ut rec. (x) +
ἐγένετο. 157. Arm. + audita est, verc.

- ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπήτος, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ὃ αὐτοῦ ἀκούετε." 11 δεῖ εἰσεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ
 6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐβόηθησαν σφοδρὰ. Καὶ προσελθὼν ὁ ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· ἂ ἐξέβητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἐπαράντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἂ ἐν τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, λέγων· μηδεὶς εἶπτε τὸ ὄραμα, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ [ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί ὅτι αὐτοῦ, λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν; ὅτι ἡλίαν 11 δεῖ εἰσεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἡλίαν μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ἡλίαν ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλ' ἐπαίησαν ἢ ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν. οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. Τότε συνήκαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.]
 14 Καὶ ἔλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, [προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γο-
 νυπε-

α. ἀπό.

(y) ἀκούετε αὐτοῦ. BD. 1. 33. Orig. cant. corb. 1. Tert. (z) = Copt. Syr. hierof. || ἐγείρεσθε. D. Ev. 33. (a) BCDEFHKLMS. 1. 13. 33. 124. 157. al. 77. Mt. HV. al. 14. Ed. Or. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. || Orig. semel ut rec. (b) = Mt. o. Ed. Chryf. in Mt. 6 codd. || Post λέγων ponit cant. (c) = L. 1. 33. 124. Copt. Arm. Vulg. It. exc. brix. Orig. (d) ὅτι. 33. Mt. m. (e) = BDL. 1. 33. Ev. 13. 15. Mt. d. Ed. Copt. Erp. Vulg. It. || Arm. ponit post ἀποκρ. (f) = BD. 1. 33. Copt. Arm. Arr. Vulg. It. exc. brix. Chryf. in Mt. 6 codd. || Ante πάντα ponit L. (g) ἀπαγγελεῖ ὑμῖν. Copt. ἐτοιμάσει τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. Sahid. alicubi. componere, verc. (h) ἐν = D (St. β.) F. 13. 17. 61. 106. 116. 119. 127. 131. al. 11. Mt. c. d. e. γ. 17. Ed. Justin. || ἐπ' αὐτῷ. Mt. x. εἰς αὐτόν. Orig. mf. semel. Chryf. semel in Mt. 6 codd. αὐτόν. 115. (i) In finem commatis 13. rejiciunt D. cant. veron. verc. corb. 1. 2. colb. germ. 1. (k) ἐλθόντων B. 1. 124. Mt. o. ἐλθόντος αὐτοῦ. Mt. 10* ἐλθόντων. D. Arr. Vulg. It. Syr. hierof. Hilar. (l) = Arm. τῷ ἰησοῦ FH. 76. 108. 127. al. 8. Mt. q. Ed. (m) = 108. quidam, germ. 1. || + τις. FHK. al. 18. Ed. Arm.

- 15 ὑπερῶν ^a αὐτὸν,“ Καὶ λέ- 19 ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.] Τότε
γεν· κύριε, ἐλέησόν μου τὸν
υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ
κακῶς ^a πάσχει·“ πολλὰν
γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ
p πολλὰν·“ εἰς τὸ ὕδωρ.
16 Καὶ q προσήνεμα“ αὐτὸν
τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ
ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεύ-
17σαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς
εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ
διστραχημένη· ἕως πότε ἔσο-
μαι μεθ’ ὑμῶν;“ ἕως πότε
ἀνέξομαι ὑμῶν; ^a Φέρετέ”
18 μοι αὐτὸν ὡδε, ^c Καὶ ἐπετί-
μησεν αὐτῷ· ὁ ἰησοῦς, καὶ
ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ δαιμό-
νιον· καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς
- 20 λέγει αὐτό; Ὁ δὲ ^a ἰησοῦς”
εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ^x ἀπι-
στίαν· ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ”
λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν
ὡς κόκκον σινάπεις, ἐρεῖτε
τῷ ὄρει· φούτω· ^a μεταβήθι”
^a ἐντεῦθεν· ^b ἐκεῖ,“ καὶ με-
ταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνα-
21 τήσει ὑμῖν. ^c Τοῦτο δὲ τὸ
γένος οὐκ ἐμπορεύεται, εἰ μὴ
ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.”
- 22 ^d Ἀναστρεφόμενων δὲ
αὐτῶν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ,“ εἰ-
πεν

n. αὐτῷ.

(n) BCFGHKLS. (St. π.) 1. 13. 33. al. 83. Mt. BHV. al. 17. Ed. Chryf. in Mt. 4 codd. Theophyl. || ἐμπροσθεν αὐτοῦ D. Syr. p. Vulg. cant. veron. verc. germ. 1. for. colb. corb. 2. || = Arm. || Rec. Orig. bis. (o) ἔχει BL. Orig. (p) ἐν ὄρει. D. 1. Arm. It. Orig. bis dif. Aug. crebro. Vulg. for. || aliquotiens ... fac-
pius, cant. (q) προσήνεμα. 13. 38. 59. 120. Ed. (r) μεθ’ ὑμῶν ἔσο-
μαι. BCD. 1. 33. 124. Ex. 12. Orig. (s) Φέρε. Syr. Arm. (t) +
et adduxerunt eum ad Iesum. Arm. (u) = D. 33. 124. Mt. m.
17. Copt. Aeth. Arm. Ar. Sax. Vulg. mf. cant. verc. corb.
germ. 1. 2. for. tol. (x) ἀλιγοπιστίαν. BK. 1. 13. 22. 32. 33. 124.
Copt. Aeth. Arm. Ar. Orig. Chryf. in Mt. γ. Scholia vet. ap.
Mt. (y) = 59. al. 6. Mt. 10. Ed. Arm. Aeth. Arr. It. (exc. cant.)
tol. quippe, Vulg. for. (z) μεταβα. B. 1. 13. 124. Orig. (sed bis
ut rec. Semel μεταβλήθη.) Cyr. hier. (a) ἐνθεν. BD. 1. Orig. ter.
ἐνταῦθα. 124. (b) = 33. Syr. Perf. p. Vulg. mf. for. germ. 2. gat.
emmer. tol. Hier. (c) = B. 33. Copt. Aeth. Syr. hierof. corb.
1. et fortasse Euseb. || Habent Or. Chryf. Theophyl. Euthym.
Scholia vet. ap. Mt. Hilar. Juv. (d) στρεφόμενων δὲ αὐτῶν εἰς γαλι-
λαίαν.

- πεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἁνθρώπων," 23 Καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.]^f καὶ ἐλυπήθησαν σφοδρὰ."
- 24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς ναπερουαοῦμ, [προσηλθόν οἱ β τὰ διδραγμα, λαμβάνοντες τῷ πέτρῳ, καὶ εἶπον· ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ β τὰ διδραγμα;" λέγει·^h ναί."
- 25 Καὶⁱ ὅτε εἰσῆλθον" εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ ἰησοῦς, λίγων· τί σοι δοκεῖ, ⁱ σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; 26^k Λέγει αὐτῷ = ὁ πέτρος· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ^l ἔφη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἀραγε ἐλεύσε- 27 ροί εἰσιν οἱ υἱοί.^m ἵνα δὲ μὴ σκανδαλισθῶμεν αὐτοῦ, πορευθεῖς εἰς τὴν θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸνⁿ ἀναβάντα" πρῶτον ἔχθῃν ἄρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐκθήσεις στατήρα·^o ἐκείνον λαβών," ὁὗς αὐτοῦ· ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.
- ⁱ Ἐν ἐκείνῃ τῇ Ρ αὐ ὥρα" [προσηλθόν οἱ μαθηταὶ τῷ ἰησοῦ, λέγοντες· τίς ἄρα μισ- ζου

p αὐ ἡμέρα.

λαίαν. Orig. *Redeuntibus s. revertentibus ... in Gal. corb. 1. colb. || ἀναστρεφ.]* συστρεφ. B. 1. || ἐν τῇ γαλ.] εἰς τὴν γαλιλαίαν. F.v. 36. Mt. f. m. (e) ἀνέμων. Mt. d. || + ἀμαρτωλῶν. 157. al. 5. Mt. B. 2. corb. 1. (f) = K. 46. 61. Ev. 25. Mt. BH. c. f. et fortasse alia Evangelistaria. || *Quo audito discipuli ejus contristati sunt vehementer*, codd. Ital. (g) τὰ διδραγμα semel vel bis. DEGH. alii. Slav. 2. 3. τὸ διδραγμα. 108. alii. τὰ διδράγματα. D. alii. *didragma s. didragmam*, veron. germ. 1. for. corb. 2. gat. harl. (h) *utique non. veron.* (i) ὅτε εἰσῆλθον. 108. 115. 127. 235. al. 4. et Barb. 3. Mt. k. l. p* q. x. ὅτε ἦλθον. Ev. 27. εἰσελθόντων. 13. 124. verc. ἐλθόντων αὐτῶν. 33. εἰσελθόντι. D. εἰσελθόντος. Cyr. ἐλθόντα. B. 1. *cum introisset Petrus*, corb. 1. (k) εἰπόντος δὲ, ἀπὸ. B. 1. Copt. Arm. Aeth. Chrys. in Mt. 6 codd. εἰπόντος δὲ τοῦ πέτρου, ὅτε ἀπὸ. Orig. || = ὁ πέτρος. D. Perf. w. Syr. hier. Slav. 2. Sax. Vulg. It. exc. brix. Cyr. σίμων. Syr. Perf. p. (l) + εἰπόντος δὲ (αὐτοῦ) ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. CL. 73** (m) + *ait Petrus: ita domine*, corb. item veron. (n) ἀναβάλλοντα. E**GS. alii. Mt. BH. alii. Ed. Orig. (o) = Ed. corb. 1. Zeno. (p) 1. Ev. 24. 31. Arm. It. (exc. cant. for. brix.) Orig. *qui utrumque in codicibus extare testatur*. Hilar.

ζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
 2 οὐρανῶν; Καὶ προσκαλεσά-
 μενος 9 ὁ ἰησοῦς" παιδίον,
 ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν,
 3 Καὶ εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ἐὰν μὴ στραφῇτε καὶ γένησθε
 ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσελ-
 θήτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
 4 οὐρανῶν. [Ὅστις οὖν 10
 ταπεινώσῃ" ἑαυτὸν ὡς τὸ παι-
 δίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ
 μεζών ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
 5 οὐρανῶν.] Καὶ ὃς ἐὰν διζη-
 ται παιδίον, τοιοῦτον 11 ἐν
 12 "ἐπὶ" τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
 6 δέχεται. Ὅς δ' ἂν σκανδα-
 λίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων
 τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ,
 συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμα-

σθῇ μύλος ὀνικὸς 13 καὶ ἐπὶ
 τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ
 καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει
 7 τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ
 νότῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων.
 ἀνάγκη γάρ 14 — ἐστὶν" ἐλ-
 θεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ 15 — ἐκεῖνω,"
 δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.
 8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς
 σου σκανδαλίζει σε, ἐκκοψον
 16 αὐτά," καὶ βάλε ἀπὸ
 σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν
 εἰς τὴν ζωὴν χαλὰν ἢ κυλλόν,
 ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας
 ἔχοντα βληθῆναι εἰς 17 τὸ
 9 πῦρ τὸ αἰώνιον." Καὶ εἰ ὁ
 ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε,
 ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ
 σου.

Γ 10 ταπεινώσει.

X 10 εἰς.

a 10 αὐτὸν.

(q) = BFL. 1. 61. Mt. V* Arr. Aeth. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. || Habet Or. (r) BDGHKS. 1. (77. 123. ap. Tresch.) 124. ap. Birch. et Tresch. 157. Ev. 4. 36. al. 28. Mt. BHV. al. 17. Ed. Or. (s) τοιοῦτο GL. 1. 44. Mt. V. Ed. Or. (t) = BS. 77. 106. 119. 124* ap. Alt. 131. al. 3. Mt. e. o. r. Ed. Syr. Perf. p. Ar. Copt. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. || Locum mutat in DL. 1. 124. ap. Birch. Arm. Perf. w. Vulg. Orig. Lucif. (u) ἐν. 78. 127. Chrys. in Mt. 6 codd. Scholia vet. ap. Mt. semel. (x) εἰς. EFKS. (St. r.) 1. 10. 11. 13. 17. (77. 123. ap. Tresch.) 124. 131. 220. ap. Birch. 235. Ev. 2. 4. 18. 36. al. 58. Mt. V. a. f. k. p. q. al. 4. Ed. Or. semel. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. || περί BL. 157. al. 3. Mt. c. d. 10. 17. Or. semel. Bas. Cyr. Bas. sel. (y) = BL. 1. 33. 116. al. 6. Mt. a. c. e. m. o. 2. (z) = BFL. 1. 54. 64. 235. Ed. Syr. utr. Arr. Copt. cant. germ. 1. for. (a) BDL. 1. 13. 124. 157. Mt. m. o. Ed. Syr. Arm. Vulg. || Lucif. Hilar. Pacian. || = Mt. γ. (b) τὸ πῦρ. Chrys. in Mt. 6 codd. τὴν κἀμνον. Mt. d. τὴν γένναν τοῦ πυρός. 1. corb. gat. Orig. gehen- nam aeternam, colb. || = Syr. p. in codd. Ridley.

σου. καλὸν σοὶ ἐστὶ μου-
 φθάλμιον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελ-
 θεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχον-
 τα βληθῆναι εἰς τὴν γέννησιν
 10^ο τοῦ πυρός." [Οἰαῖτα, μὴ
 καταφρονήσης ἐνὸς τῶν μι-
 κρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν,
 ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐ-
 ράνοις διὰ παντός βλέπουσι
 τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου,
 11 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. * = Ἠλ9^α
 γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶ-
 12 σαι τὸ ἀπολωλός."] Τί
 ὑμῖν δοκεῖ; ἐάν γένηται τι
 ἀνθρώπῳ ἐκατὸν πρόβατα,
 καὶ κληθῇ ἐν ἑξῇ αὐτῶν
 οὐχί¹ ἀφείς τὰ 8 ἐννενηκον-

τάσινέα" * ἐπὶ τὰ ὄρη, πο-
 ρεύεις ζητεῖ τὸ πλανώμενον;
 13 Καὶ ἐάν γένηται εὐρεῖν αὐτό,
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει
 ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς
 8 ἐννενηκοντάσινέα," τοῖς μὴ
 14 πεπλανημένοις. Οὕτως οὐκ
 ἐστὶ θάλημα ἡ ἐμπρόσθεν
 τοῦ πατρὸς ἡ ὑμῶν" τοῦ ἐν
 οὐρανοῖς, ἵνα ἀπολῇται^κ ὡς
 εἰς" τῶν μικρῶν τούτων.
 15 Ἐάν δὲ ἡ ἀμαρτία σου¹ μ. εἰς
 σὲ" ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε,
 ἡ + ἐλεγγόν αὐτοῦ μεταξὺ
 σου καὶ αὐτοῦ μόνον· ἐάν σου
 ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελ-
 16 φόν σου. Ἐάν δὲ μὴ ἀκούσῃ,
 παρὰ

k ~ n. n + καὶ.

(c) = D. Arr. cant. (d) = 1. 13. 86. 116. Ev. 37. Mt. o. 2^a
 Syr. ed. Perl. p. Vulg. ms. corb. Clem. bis. Orig. quater. Bas.
 Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theodoret. ἐν τῷ οὐρανῷ. B. 33. (e)
 VI. 11 = BL* 1^a 13. 33. Copt. Syr. hieros. corb. 1. Or. Hier.
 Juv. || ἀνθρώπου + ζητῆσαι καὶ. 61. 76. 106. 131. 157. Ev. 5.
 18. 19. 44. al. 11. et Barb. 2. Mt. B. c. e. f. 10. Arr. Aeth. Syr.
 p. Slav. ed. et ms. (exc. 5 et 6.) colb. (f) ἀφίσει f. ἀφίσειν ... ἵση
 καὶ BDL. 124. Vulg. It. || ἐπὶ τὰ ὄρη præcedentibus jungunt
 lidem, alii; Ed. Syr. Syr. p. Syr. hier. Ar. Copt. Aeth. Contra
 πορεύεις ἐπὶ τὰ ὄρη Chrys. in Mt. 5 codd. καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη πορ. 70.
 (g) ἐννενηκοντάσινέα DE. Mt. BHV. alii multi. Ed. (h) = Mt. B.
 Orig. semel. (i) μου BH. 13. 33. 61. 116. 124. 157. Ev. 4. 5. al.
 4. et Barb. 1. Mt. B. f. m. Syr. ms. Syr. p. Copt. Arm. Orig.
 ter. || ὑμῶν D* gr. 59. 225. Ev. 44. Chrys. in Mt. 5 codd. harl*
 (k) BDL. 2. 33. 157. Ev. 19. 44. Mt. d. x. Ed. cant. harl* (l)
 ἀμαρτία, 11. 17. 33. 77. 115. 116. 127. 235. Ev. 3. 36. al. 18. Mt.
 f. l. p* 10. al. 4. Ed. Or. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Damasc.
 (m) = B. 1. 234* Orig. (n) = BD. 1. 10. 13. 33. 77. 116. 118.
 124. al. 15. Mt. d. k. d. p* 2. 10. Syr. utr. Arm. Slav. 2. 3.
 cant. corb. 1. 2. Orig. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Bas. Cyr.
 Damasc. || ὁμογε καὶ = 36. Sahid.

- παράλαβε μετὰ ὁ σοῦ" ἐτι
 ἓνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ στόματος
 δύο P μαρτύρων" ἢ τριῶν
 17 ἢ σταθῇ" πᾶν ῥῆμα. Ἐάν
 δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ
 τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐάν δὲ καὶ τῆς
 ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω
 σοι ὡς περὶ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ
 18 τελώνης. [Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ὅσα ἐάν δήσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς,
 ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ·
 καὶ ὅσα ἐάν λύσῃτε ἐπὶ τῆς
 γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ
 19 οὐρανῷ. Πάλιν + ἀμὴν"
 λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐάν δύο ὑμῶν
 συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς
 περὶ παντὸς πράγματος, οὐ
 ἐάν αἰτησώνται, γενήσεται
 αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου,
 20 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁὐ γάρ
- εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς
 τὸ ἑμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι" ἐν
 μέσῳ αὐτῶν.]
 21 Τότε προσελθὼν αὐτῷ
 ὁ πέτρος, εἶπε· κύριε, ποσά-
 νκις ἡ ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμέ * ὁ
 ἀδελφός μου, καὶ ἀφίσω
 22 αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις γ; Λέ-
 γει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· οὐ λέγω
 σοι, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως
 ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. *]
 23 Διὰ τοῦτο [ὡμοιωθῇ ἡ βασι-
 λεῖα τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
 βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησε συναῖραι
 λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐ-
 24 τοῦ. Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ
 συναῖρειν, προσήνεχθη αὐτῷ
 εἰς ὀφειλῆς α μυρίων" τα-
 25 λάντων. Μὴ ἔχοντος δὲ
 ὁ αὐτοῦ" ἀποδοῦναι, ἐκέλευ-

CEV

(ο) σεντοῦ. K. 13. 33. 69. 77. 106. 115. 157. Ev. 4. al. 2. Mt. r. Orig. Chrys. in Mt. 6 codd. (p) = D. cant. Aug. semel. In aliis locum mutat. (q) σταθῆσεται. M. 33. 77. Ev. 37. 44. al. 3. Mt. B. e. o. x. 10. corb. Orig. Chrys. in Mt. 5 codd. bis. (r) + λοιπὸν. 1. 59. Orig. Bas. (s) + ἀμὴν BEGHKS. (St. π.) 10. 11. 13. 17. 33. 69. 72. 77. 106. 114. 116. 124. ap. Tresch. et Birch. 127. 157. 235. Ev. 3. 4. 5. 18. 19. 36. al. 58. Mt. HV. a. c. d. f. l. p. q. 10. al. 7. Ed. Arr. Slav. verc. veron. brix. germ. 1. 2. colb. Mm. clar. Bas. || = πάλιν 124* ap. Alt. || πάλιν] ἀμὴν. 59. 62. 108. ap. Alt. Mt. e. corb. 1. Cypr. (t) οὐκ εἰσι γὰρ ... ὄνομα, παρ' οἷς ἐνὶ εἰμι. D* cant. Utrumque jungit germ. 1. (u) + ἐν omisso καὶ. Mt. e. m. item Syr. utr. Arm. Sahid. item It. exc. for. cant. (x) + in verbo, et satisfaciet. Evang. Nazar. ap. Hier. (y) + in die, Evang. Nazar. (z) + Etenim in prophetis quoque postquam uncti sunt Spiritu Sancto, inventus est sermo peccati. Evang. Nazar. (a) πολλῶν Copt. Sahid. Orig. laepe. Juv. centum, colb. (b) = B. Mt. d. αὐτῶ. Mt. m. Ed.

οὐκ αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ
 πρᾶξῃναι, καὶ τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ
 πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδο-
 26 θῆναι. Πέθειν οὖν ὁ δοῦ-
 λος ἢ προσκύνει αὐτῷ, λέ-
 γων ὁ κύριε, μακροθύμησον
 ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἃ σοὶ
 27 ἀποδώσω. Σπλαγχνισθεὶς
 δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖ-
 νου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ
 ἡ τὸ δάνειόν. Ἀφῆκεν αὐτῷ.
 28 Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκεί-
 νος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδού-
 λων αὐτοῦ, ὃς ὠφείλεν αὐ-
 τῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρα-
 τήσας αὐτὸν ἐπύνη, λέγων
 ἀπόδος ἢ μοι ἢ ἢ τι
 29 ὀφείλεις. Πέσων οὖν ὁ σύν-
 δουλός αὐτοῦ ἡ, παρσινάλει
 αὐτὸν, λέγων μακροθύμησον
 ἐπ' ἐμοί, καὶ ἢ = πάντα
 30 ἀποδώσω σοί. Ὁ δὲ οὐκ ἤ-
 θελεν, ἢ ἀλλὰ ἀπελθὼν ἐ-
 βαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν,
 31 ἕως ὅτου ἀποδοῖ τὰ ὀφεί-
 λόμενα. Ἰδόντες δὲ οἱ σύν-
 δουλοι αὐτοῦ τὰ ἡ γινόμενα,
 ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλ-
 θόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ
 αὐτῶν.

F 2

k. δ, τι. 1 † εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

(c) = 1. germ. i. Orig. ap. Wetst. Chryf. etiam in Mt. 5 codd.
 Post πρᾶξῃναι ponit Arm. || αὐτοῦ = D. cant. verc. for. germ.
 2. harl. eimmer: Hier. Lucif. || ὁ βασιλεὺς. Orig. (d) + δαῖνος
 DL. 5. 17. 33. 76. 106. Mt. e. o. Syr. Arr. Perf. Aeth. Vulg.
 It. harl.* Lucif. (e) = BD. 15. Mt. B* Arm. Vulg. cant. verc.
 corb. i. colb. clar. Orig. Lucif. (f) ἀποδώσω σοί. BL. 13. 33. 124.
 157. Arm. Orig. || = σοί D. cant. veron. corb. 1. 2. (g) = B.
 1. 124 Sahid. (h) πᾶσαν τὴν ὀφειλήν. i. Orig. || + τὰν Copt. Sa-
 hid. Ar. corb. i. Mm. Hilar. (i) = BDL. 1. 33. 114. Vulg. It.
 exc. brix. Orig. Damasc. Lucif. (k) BCDEFGHKLMS. (St. π.)
 218. ap. Birch. Ev. 3. 4. 5. 36. al. 102. Mt. HV. al. 16. Ed. Or.
 Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. Euthym. Damasc.
 Theophan. (l) = BC*DL. 1. 28. 33. 65. 71. 124. Mt. 17. Ed.
 Copt. Sahid. Vulg. It. exc. brix. Orig. Lucif. (m) = BDEFHMS.
 11. 17. 71. 115. 116. 118. 127. 131. 235. Ev. 5. 18. 19. al. 52. Mt.
 BHV. al. 19. Ed. Syr. ms. Arr. Perf. p. Syr. p. Arm. Slav. 6.
 (non alii) cant. veron. verc. germ. 1. corb. 2. clar. Theophyl.
 Euthym. Damasc. Lucif. (u) αλλ' Codd. Ed. (o) = BCL. (p)
 + αλλ' G. 77. ap. Tresch. 115. 124. 235. Mt. 8. Syr. p. ms.
 Sahid. ap. Woide. germ. 1. tol. Chryf. alicubi. (q) γινόμενα DL.
 115. 125. 127. Ev. 36. al. 6. Mt. B. 17. Vulg. It. Chryf. alicu-
 bi. Euthym. Lucif.

- τ αὐτῶν" πάντα τὰ γενόμενα. 1 Καὶ ἐγένετο, ὅτε 2 ἐτέ-
 32 Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν λεσεν" ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους
 ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς
 δοῦλε πονηρῆ, πᾶσαν τὴν γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ
 ὄφειλν ἐκεῖνην ἀφῆνά σοι, ἄρια τῆς ἰουδαίας, πέραν τοῦ
 33 ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. 3 Οὐκ ἰορδάνου. Καὶ ἡκολούθησαν
 ἔδει" καὶ σε ἐλεῆσαι τὸν ἀν- αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐξε-
 δουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε 3 ῥάπτυσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ
 34 ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεῖς ὁ [προσῆλθον αὐτῷ^a οἱ" Φαρι-
 κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐ- σαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν καὶ
 τὸν τοῖς βασιλισταῖς, ἕως οὗ λέγοντες^b αὐτῷ· εἰ ἔξε-
 ἀποδῶ^c πᾶν" τὸ ὀφειλόμε- στιν^c ἀνθρώπῳ" ἀπολῶσαι
 35 νον^a αὐτῷ. Οὕτω καὶ ὁ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶ-
 πατὴρ μου ὁ^x ἐπουράνιος" 4 σαν^d αἰτίαν;" Ὁ δὲ ἀποκρι-
 ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε 3εις εἶπεν^e αὐτοῖς;" οὐκ ἀνέ-
 ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ γνωτε, ὅτι ὁ^f ποιήσας"
 ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν γ[†].] 5 ἀπ' ἀρχῆς" ἄρσεν καὶ θῆλυ
 ἐποίη-

x ∞ οὐράνιος.

y † τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

(r) αὐτῶν BEK. 33. alii. Mt. HV. al. 14. Ed. (s) ἔδει. Sahid. οὐκ
 ἔδει οὐν. D. (St. β.) Arm. Vulg. It. exc. for. Aug. (t) = D. 36.
 64. Perf. p. cant. Chryf. in Mt. 5 codd. (u) = BD. 116. 124*
 Ev. 5. 18. 19. al. 9. Mt. H. Arm. Vulg. It. (x) BDKL. 33. 61.
 108. 118. 127. 157. 167. 235. al. 11. Mt. d. e. q. r. x. z* 10.
 Or. Damasc. (y) = BDL. 1. 25* 127* Mt. x. Copt. Sahid. ap.
 Woide. Aeth. Arr. Sax. Vulg. It. exc. clar. et brix. Orig. Hier.
 Lucif. Aug. (z) ἐλάλησεν. D. It. (exc. brix. germ. 2. clar. Mm.
 for.) Hilar. || συνετέλεσεν. 36. Ev. 36. Mt. m. Theophyl. || Rec.
 Orig. dif. (a) = BL. 1. 72. et Barb. 3. Mt. d. e. l. r. 10. (b) =
 BCKL. 1. 36. 72. 77. 115. 116. 124. 131. 235. al. 6. Mt. c. l. r.
 10. Syr. Arr. Persi. Copt. Sahid. Aeth. Slav. 2. (non alii) Vulg.
 It. exc. cant. et colb. Orig. Naz. Hilar. τῷ ἰησοῦ 91. (c) = BL.
 125* Slav. 2. (non alii.) Aug. (d) ἀμαρτίαν. 6. ap. Steph. 12. 36.
 alius. 91. ap. Mill. Copt. (e) = BDL. Mt. q. 17. Copt. Sahid.
 Aeth. cant. verc. corb. 1. 2. colb. clar. Or. || Ante εἶπεν ponit
 Arm. (f) κτίσας B. 1. 124. ap. Birch. alius. Copt. Orig. bis. Tit.
 bofr. Method. Ath. (g) ἐξ ἀρχῆς. 127. Mt. r. 2. γ. || = corb. 1.
 2. || Ante ὁ ποιήσας ponit 69. || † ἀνθρώπων. 28. ap. Mill. Vulg.
 harl* Op. imp.

ἐποίησεν αὐτοὺς; καὶ εἶπεν ποτασίου, καὶ ἀπολύσαι
 6 Ἐρευνεῖν τούτου καταλελείπει 8 αὐτήν;" λέγει αὐτοῖς ὅτι
 ἄνθρωπος τὸν πατέρα ἡ καὶ μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρ-
 τὴν μητέρα ἡ, καὶ ἡς προσ- διαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν
 καλλήθρησεται" τῇ γυναί- ἀπολύσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν
 αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὐ-
 6 εἰς σάρκα μίαν. Ὡστε οὐμέ- 9 τω. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὁς
 τι εἰσι δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐ-
 7 θρωπος μὴ χωρίζεται. λέ- τοῦ, ^m + ⁿ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ,"
 γουσιν αὐτῷ τί οὖν μωσῆς ὁ καὶ γαμήσῃ ἄλλην," ^p μοι-
 ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀ- ^q καὶ ὁ ἀποκελυμέ-
^F 3 γουσιν

h csa καλλήθρησεται. m + el.

(h) + αὐτοῦ. CE. 1. 13. 33. al. 20. Mt. B. a. d. k. l. p. q. 10. al. 3. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Slav. 5. 6. ap. Alt. Conflit. Tit. bostr. Chrys. in Mt. 5 codd. Damasc. Op. imp. (i) + αὐτοῦ E. al. 3. Mt. d. 2. Syr. utr. Arr. Copt. Aeth. Theophil. Ath. Chrys. Op. imp. (k) BDFGHS. 11. 13. 69. 115. 127. 157. 218 (cum 76. 77. al. 3.) Ev. 4. 18. 19. 36. al. 10. Mt. BHV. a. c. f. 17. Ed. Or. Chrys. Epiph. (l) = DL. 1. alius. Aeth. Ar. Arm. Sahid. Syr. hier. Vulg. cant. verc. corb. germ. 1. 2. clar. for. Orig. bis. Aug. Op. imp. αὐτῶν. Copt. uxorem, veron. colb. corb. 2. Mm. gat. Iren. interpr. Ambr. (m) = BCDEFHKLS. (St. r.) 1. 10. 13. 17. 33. 124. 157. 218. (cum vindob. omn.) al. 82. Mt. BHV. al. 17. Ed. Syr. utr. Copt. Arm. Slav. Chrys. Damasc. Theophyl. (n) παρεκτός λόγου πορνείας. BD. 1. 13. 25* 33. 69. 124. Codd. gr. ap. Aug. Persi. Ar. Erp. et m. Copt. Sahid. Slav. lt. exc. germ. 2. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Op. imp. Aug. || πλὴν εἰ μὴ ἐπὶ λόγῳ πορνείας. Clem. || Origenes ter in lo- cum hujus commatis substituit Matth. 5. 32. scil. ὁς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτός λόγου πορνείας, ποιῇ αὐτὴν μοιχευθῆναι. || = Tert. c. Marcion. 4. 34. (o) = B. 1. Slav. 2. corb. 1. Tert. Aug. bis. (semel ut rec.) (p) ποιῇ αὐτὴν μοιχευθῆναι. BC. 1. Slav. 2. 3. corb. 1. Aug. bis. μοιχεύεται αὐτήν, (scil. τὴν ἀποκελυμένην) τοῦτ' ἐστίν, ἀ- νομιάζει μοιχευθῆναι. Clem. adulterium committit, gat. Mm. Tert. fornicatur, corb. 2. (q) = DLS. 2* 46. 51. 52. 77. 84. 89* 234. Ev. 21. 22. 27. Mt. a. m. Sahid. cant. veron. verc. corb. 1. 2. germ. 1. clar. Mm. gat. Chrys. in Mt. 6 codd. || Habet Tert. || et si aliam duxerit, moechatur f. adulterium commit- tit. Aug. bis.

γουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ- 13
 τοῦ· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἵτη-
 ς τοῦ ἀνθρώπου· μετὰ τῆς
 γυναικὸς ἑ, οὐ συμφέρει γα-
 11 μῆσαι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
 οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον
 ἑ τοῦτον, ἄλλ' οἷς δέδοται.
 12 Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες
 ἐκ κοιλίας μητρὸς ἠ ἐγεννήθη-
 σαν· οὕτω· καὶ εἰσιν εὐνοῦ-
 χοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν
 ὑπὸ τῶν ἀνδραπῶν· καὶ εἰσιν
 εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν
 ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν
 οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν,
 χωρεῖτω.]

Τότε ἡ προσκηνέχθη·
 αὐτῷ παῖδια, ἵνα τὰς χεῖρας
 ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύχ-
 ται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμη-
 14 σαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἡσούς εἶ-
 πεν ἡ ἄφετε τὰ παῖδια, καὶ
 μὴ κωλύετε αὐτὰ εἰσεῖν πρὸς
 με· τὸν γὰρ τοιούτων ἐστὶν
 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
 15 Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖ-
 16 ρας, ἐπορεύθη ἐκείθεν. Καὶ
 ἰδοὺ, [ἡ εἰς] προσελθὼν,
 ἡ εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε
 ἡ ὦ ἀγαθὲ, τί ὁ ἀγαθόν·
 ποιῆσω, ἵνα ἂ ἔχω ζωὴν
 17 αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
 ὁ τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ;
 ἡ εἰς

e ∞ τί με λέγεις ἀγαθόν;

(ε) τοῦ ἀνδρός D. Arm. ut videtur. viri, It. (exc. brix. for. germ. 2.) Ambros. Op. imp. Ambrosiast. || = corh. 1. Aug. saepe. (s) + αὐτοῖς. 12. 42. 63. 72. Mt. r. 10. Ed. Arr. (t) = B. 1. alius. Orig. Chrys. in Mt. cod. 2. Cyp. (u) ἐγενήθησαν. 116. Mt. 17. Ed. (x) προσκηνέχθησαν. BDL. 33. al. 6. Mt. a. i. η. q. 17. 4. Ed. Orig. semel in textu. (y) + αὐτοῖς. GDL. 77. 89. Syr. Arr. Perfl. Syr. p. c. ast. Copt. Aeth. Slav. 3. Vulg. cant. brix. germ. 1. 2. for. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (z) τις. 118. al. 3. Mt. d. 10. εἰς τις. 167. al. 10. Mt. k. 1** p* 2. γεανίσκος τις. 77. al. 7. et Evangelistaria plura. Slav. 2. 3. Hilar. mf. (a) τῷ ἡσοῦ, γενομενῶν αὐτὸν καὶ λέγων. 51. 77. 121. Evangelistaria multa. (b) = BDL. 1. Ev. 5. Aeth. cant. verc. corb. 1. Orig. in textu et commen- tar. Hilar. semel. (c) = Mt. e. r. Sahid. corb. 2. Chrys. in Mt. 6 codd. (d) σχῶ BD. Orig. κληρονομίῳ. L. 77. 157. Mt. e. Arr. Aeth. Syr. p. in m. Orig. Chrys. in Mt. 6 codd. (e) BD (St. β.) L. 1. 22. Mt. x* (in quo bis hoc comma scriptum fuerat, pri- mum vulgari modo, deinde hac ratione.) Copt. Sahid. Arm. Aeth. Syr. p. in m. Vulg. Sax. It. exc. brix. Orig. dis. quater. Euf. Cyr. alicubi, Dionys. areop. Antiochus. Novatian. Hier. Aug. Juv. || Ex his τοῦ omittunt D. Mt. x. Or. semel. || Re- cepta

17 ἢ ἵσταν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θε- ὕπαγε, πωλήσῃ σου τὰ
 λεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ὑπάρχοντα, καὶ δὲς πτω-
 18 τήρησόν τὰς ἐντολάς. Λέγει χοῖς· καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν
 αὐτῷ ποίας; ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπε· οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολού-
 19 τὸ σὺ φονεύσεις· οὐ μοιχεύ- 22 θει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεα-
 σεις· οὐ κλέψεις· οὐ ψευδο- νίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε
 20 μαρτυρήσεις· Τίμα τὸν πα- λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων
 τέρα β + † καὶ τὴν μητέ- 23 κτήματα πολλά. Ὁ δὲ ἰη-
 ρα h. i καὶ ἀγαπήσεις τὸν σοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
 πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. τοῦ· ἀμὴν λέγων ὑμῖν, ὅτι
 21 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάν- ἡ δυσκόλως πλούσιος· εἰσε-
 τα ταῦτα κ ~ ἰφύλαξάμην· λεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν
 1 — ἐκ νεότητός μου· τί 24 τῶν οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέ-
 21 ἔτι ὕστερόν; Ἐφη αὐτῷ ὁ γω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι
 ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, * κάμνον· διὰ P τρυπήμα-
 F 4 τος”

f. οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ θεός. g + σου.

k ~ ἰφύλαξα.

cepta extat in Syr. utr. Arr. Perf. Slav. ed. et ms. brix. Just. Cyr. Chryf. Euthym. Theophyl. Hilar. Op. imp. (f) BD (St. β.) L. 1. 22. Arm. Syr. hierof. cant. verc. Just. Orig. ter. || Ex his ὁ omittit D. Just. || εἰς ἵσταν ἀγαθός, ὁ θεός. Copt. Vulg. Sax. for. veron. corb. 1. 2. colb. Antioch. Novatian. || θεός] ὁ πατήρ. Clem. θεός ὁ πατήρ. Marcion. Orig. aliquoties (sed non in com- mentar. in locum) aliique Patres. ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Just. || Receptam tueptur dis. Chryf. Dial. de trin. Ambr. ὁ θεός ἀγαθός. Slav. 2. οὐδεὶς ἀγαθός· εἰ μὴ μόνος ὁ θεός, ὁ ποιήσας τὰ πάντα. Just. semel. (g) = BDEFKLS. 1. 10. 11. 157. al. 41. Mt. BHV. al. 8. Ed. Perf. w. Slav. colb. cant. germ. 2. Or. bis. Iren. Ambr. (h) + σου. 235. al. 4. Mt. m. o. Ed. Syr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Sahid. Vulg. veron. verc. corb. 1. 2. germ. 1. gat. Aug. (i) = Syr. hier. Omittendum judicat Orig. || σεαυτὸν] εαυτὸν. 124 157. al. 30. Mt. c. d. e. al. 7. Utrouque modo Or. (k) BDL. 1. alius. Ed. Sed Or. ut rec. (l) = BL. 1. 22. Vulg. ms. Sax. corb. 1. germ. 1. 2. for. harl. emmer. Cypr. Orig. int. Iren. Hier. Aug. Juv. Ambr. semel. Beda. Habet Or. Hilar. Op. imp. || μου. = D. cant. (m) + τῶν. BD. Ed. (n) πλούσιος δυσκόλως. BDL. 1. 65. 124 157. Ed. Orig. Vulg. It. exc. brix. clar. corb. 2. (o) καμά- λον. 59. 61. 225. 235. Ev. 31. 32. (p) τρυπήμα, CKM. 77. 114. 124.

τοις" ὁμοφύδοις α' εἰσελθεῖν," ἢ ἡκολούθησάμεν σοι· τί ἄρα
 πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν 28 ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ ἰησοῦς εἶ-
 ρ τοῦ θεοῦ" β' εἰσελθεῖν." πέν * αὐτοῖς;" ἡμῖν λέγω
 25 Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταί· †, ἡμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθεῖ-
 ἐξῆλθοντες" σφοδρὰ, λέ- παντές μοι, * * ἐν τῇ πα-
 γοντες· τίς ἄρα δύναται σω- λυγγενεσίᾳ" ὅταν καθίσῃ ὁ
 26 θῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ ἰη- υῖος τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρό-
 σοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἁν- νου δόξης αὐτοῦ, καθίσασθε
 θρώπων τοῦτο ἐδύνατόν ἐστι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνων,
 παρὰ δὲ θεῶ πάντα δυνα- κεύοντες τὰς δώδεκα φυλάς
 27 τά * †.] Τότε ἀποκριθεὶς 29 τοῦ ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὅς
 ὁ πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Ὑποῦ, b † τις" ἀφῆμεν * οἰκίας,"
 ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἢ ἀδελφοί, ἢ ἀδελφάς, d ἢ
 πατέρας,

α. διελθεῖν, ι † αὐτοῦ, x † ἐστι.

124. 157. al. 8. Mt. e. r. Orig. quater, Semel ut rec. τρυματός.
 B. Orig. mf. τρυπής. Or. semel, (q) CEFHKLM. i. 13. 33. 61.
 69. 72. 106. 131. 157. al. 55. Mt. e. io. al. 6. Ed. Syr. utr.
 Ar. rom. Erp. Copt. Aeth. Arm. Orig. ter. (semel ut rec.) Chryf.
 Aug. (r) τῶν οὐρανῶν. i. 157. Mt. c. Ar. p. Perf. w. Vulg. It.
 exc. cant. Or. semel. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Hilar. Hier.
 Ambr. Aug. Alii latt. exc. Arnob. (s) = L. i. 61. 124. ap. Alt.
 157. 235. corb. germ. i. Orig. semel, Chryf. etiam in Mt. 6
 codd. Arnob. Aug. || Post πλούσιον ponunt BD. 124. ap. Birch.
 Vulg. It. Orig. semel, || εἰσελθόντων, Ev. 44. (t) BC²DKL. 13. 33.
 69. 72. 114. 124. al. 3. Mt. r. Syr. utr. Perf. Copt. Sahid.
 Vulg. It. exc. corb. i. Hilar. (u) † καὶ ἐφοβήθησαν, D. cant. ve-
 ron. verc. colb. germ. 2. Mm. corb. 2. Hilar. (x) = BHLS.
 i. 13. 17. 61. 69. 72. 106. 124. 127. 131. 218 (cum al. 6.) 235.
 al. 30. Mt. V* a. e. k. l. al. 8. Ed. Syr. utr. Copt. Arm. Slav.
 Orig. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. Theophyl. (y) † κύριε, M.
 7. 31. 34. Evangelistaria, (z) αὐτῷ, D. 53. Ev. 2. 4. 33. Mt. f.
 cant. (a) Praecedentibus jungunt 119. 131. 157. alii. Ed. (b)
 † BCDEL. i. 13. 61. 69. 106. 114. 116. 124. 157. al. 6. Mt.
 e. m. o. r. Or. Cyr. Bas. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theo-
 phyl. (c) οἰκίαν, B. ap. West. (St. B.) 69. 72. 114. al. 15. Mt.
 l. m. r. 2** ψ. 6. Ed. Aeth. Vulg. It. || Post ἀφῆκαμεν ponunt CL.
 i. Copt. Aeth. Syr. hier. Orig. Chryf. etiam semel in Mt. 5
 codd. Cyr. Utroque loco habet for. (d) ἢ γονεῖς. i. Orig. ter.
 Iren. || = ἢ πατέρας. D. cant. veron. corb. i. 2. Hilar. Paulin.

πατέρα, ἢ μητέρα," ὁ ἢ γυ- ἀπέστανεν αὐτοῖς εἰς τὸν ἁμ-
ναῖκα," ἢ τέκνα, ἢ ἀγροῦς, 3 τελευτᾷ αὐτοῦ. Καὶ ἐξε-
ἐνεκεν τοῦ ἀνθρώπου μου, θῶν περὶ ἡ + τρίτην ὥραν,
ἐμακρυνάσασθαι" ἀψή- ἰ εἶδεν" ἄλλους ἐστῶτας ἐν
ται, καὶ ζῶν αἰώνιον κλη- 4 τῇ ἀγορᾷ ἀγροῦς. ἡ cwo Κά-
ρονησάσθαι. Πολλοὶ δὲ ἔπον- κεινοῖς" εἶπεν ὑπάγετε καὶ
ται πρῶτοι ἔσχατοι· καὶ ἔ- ἡμεῖς εἰς τὸν ἁμπελῶνα¹, καὶ
1 σχατοι πρῶτοι.] [Ὁμοία δ. εἰάν ἡ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.
γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεῖα τῶν οὐ- 5 Οἱ δὲ ἀπηλθόν. πάλιν π³ ἐξε-
ρανῶν ἀνθρώπων οἰκοδεσπότῃ, θῶν περὶ ἑκτὴν καὶ η cwo ἐν-
ὅστις ἐξηλθεν ἅμα πρῶτῃ μι- νότῃν" ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύ-
2 σθῶσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν 6 τως. Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην
ἁμπελῶνα αὐτοῦ. ε cwo Συμ- ο = ὥραν" ἐξελθόν, β εἰ-
φωνήσας δὲ" μετὰ τῶν ἐργα- ρεν" ἄλλους ἐστῶτας q +,
τῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, καὶ λέγει αὐταῖς· τί ὥς ἐστί-
κατε

g cwo καὶ συμφωνήσας. h + τὴν. k. cwo καὶ ἡμεῖς.
n cwo ἐνάτην. q + ἀγροῦς.

(e) = BD. 1. Syr. hier. cant. verc. veron. corb. 1. 2. clar. Orig. dif. Iren. Hilar. Ambr. semel. Paulin. (f) πολλαπλασίονα. L. Barb. 1. Syr. hier. Sahid. Orig. Cyr. || + μισθόν. Ev. 44. (g) EFGHKM. 12. 17. 77. 108. 118. 124. 127. 131. 218 (cum al. 3.) Ev. 1. 2. 18. 19. 33. 36. al. 59. Mt. BHV. 2²⁴ al. 13. Ed. Arm. Antioch. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (h) = BDEFGHKLMS. 1. 13. 17. 69. 124. 131. 157. Ev. 1. 2. 4. 5. 18. 32. 33. 36. al. 51. Mt. BH. al. 18. Ed. Orig. Cyr. Theophyl. (i) εἶπεν. D. Mt. o. cant. veron. verc. colb. corb. 2. clar. Juv. (k) FGH. alii. Mt. BHV. alii. Ed. Theophyl. (l) + μου. 13. 17. 33. 69. 124. 235. al. 8. Mt. n. v. Ed. Arr. Aeth. Arm. Sahid. Syr. p. ms. Slav. ap. Beng. Vulg. ms. verc. corb. 1. 2. clar. brix. colb. germ. gat. Chrys. Op. imp. Gregor. (m) + α. CDL. 51. 77. Mt. w. Ed. Syr. Arr. Aeth. Arm. Slav. ap. Beng. Syr. p. cum ast. Vulg. cant. verc. veron. corb. 2. for. Cyr. Op. imp. (n) CE. alii. Mt. HV. alii. Ed. (o) = BD. Aeth. Sahid. Slav. 2. Vulg. It. (exc. brix. colb.) Orig. Cyr. Op. imp. (p) εἶπεν. 60. ap. Mill. 90. 116. Sahid. Chrys. in Mt. 6 codd. (q) = BC²DL. Copt. Sahid. Aeth. Arr. Vulg. Sax. It. (exc. brix. clar.) Orig. Cyr. Arnob. || Ante ὥραν habent 76. Mt. q.

Ο θάλας σου πονηρός ἐστίν.
16 ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; Οὐ-
τως ἔσονται οἱ ὄχλοι πρῶ-
τοι· καὶ οἱ πρῶτοι ἔσονται.
8 πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί,
ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί."]

17 ^h Καὶ [ἀναβαίνων δ' ἐν-
σοῦς" εἰς Ἱερουσόλυμα, [πα-
ράλαβε τὰς δώδεκα ^k — μα-
θητάς" κατ' Ἰδαν ^k ἐν τῇ
ὁδῷ, καὶ ^m εἶπεν αὐτοῖς·

18 Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερου-
σόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου παραδοθήσεται τοῖς
ἱερεῦσι καὶ γραμματεῦσι·

καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν ¹ θά-
19 νάτω." Καὶ παραδώσουσιν
αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμ-

παῖζαν, καὶ μαστιγώσας, καὶ
σταυρώσας· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέ-
ρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσήλθεν αὐτῷ
ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ἰσβεδαίου,
μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσ-
κυνούσα, καὶ αἰτοῦσά τι

21 παρ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῇ τί θέλεις; λέγει αὐτῇ·
εἰπὲ, ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ
δύο υἱοί μου, εἰς τὰ δεξιῶν
σου καὶ εἰς ἐξ ἐξουσίας

22 σου." ἐν τῇ βασιλείᾳ
23 σου. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς
εἶπεν οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε.
δύνασθε πλεῖν τὸ πατήριον,
ὁ ἐγὼ ὁ μέλλω πίνειν ^p τ;
λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα.

24 Καὶ

p † καὶ τὸ βάπτισμα, ὁ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι;

235. Ev. 4. 36. alii multi, Mt. d. e. k. l. i. n. q. r. z. Ed. multae (etiam St. 3.) Slav. Vulg. It. (exc. cant. et clar.) Chryf. etiam in Mt. 6. codd. || ἡ εἰ. Arm. (g) = BL. 36. Copt. Sa. hid. Habent Clem. Orig. (h) μέλλων δὲ ὁ ἰησοῦς ἀναβαίνειν. B. 1. Syr. Sahid. Orig. in textu et alias bis. (semel ut rec.) || ὁ ἰη-
σοῦς = 225. Bodl. unius. Mt. x. (i) = DL. 1. Copt. (habet Sahid.) Arm. Aeth. cant. Orig. in textu et alias ter. (k) καὶ ἐν
τῇ ὁδῷ BL. 1. 13. 61. 69. 124. Mt. c. Copt. Sahid. Arm. Perf. p. Orig. || ἐν τῇ ὁδῷ = Perf. w. Vulg. veron. corh. 1. 2. germ. 1. 2. for. Hilar. (l) = B. (m) ἄπ. BD. (n) + BCEFGHKLS. alii plurimi. Mt. V. al. 16. Ed. Syr. Syr. p. in cod. Ridlej. Arr. Aeth. Copt. verc. brix. germ. 1. 2. clar. harl. tol. Basil. fel. Isidor. Theophyl. Op. imp. (o) τίνα. 17. 118. al. 13. Orig. semel. Chryf. in Mt. 6. codd. semel. (p) = BD (St. 2.) L. 1. 22. Copt. Sahid. Aeth. Perf. w. Vulg. Sax. It. (exc. brix. clar.) Orig. Epiph. Hilar. Hier. Ambr. Juv. || καὶ ^q CFGHKM. al. 47. et Barber. 8. Mt. V. al. 14. Ed. Syr. utr. Arm. Perf. p. Slav. ap. Beng. brix. clar. Theophyl. Op. imp.

23¹ Καὶ λέγει αὐταῖς τὸ μὲν
ποτήριόν μου πίσατε ἡ τὸ
δὲ καθεῖσθαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ
ἐξ ἐνιωνύμων = μου, " οὐκ
ἔστιν ἐμὸν δαῦναι, ἢ ἄλλ'
οἷς" ὑποβιασται ἔκ ὑπὸ τοῦ
24 πατρὸς μου." Καὶ ἀκούσαν-
τες αἱ δέκα, ἠγανάκτησαν
25 περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. Ὁ
δὲ ἰησοῦς προσηκολούμενος
αὐτοὺς, εἶπεν· Ἰ οἶδατε,
ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν
κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ

αἱ μεγάλαυ κατεξουσιάζουσιν
26 αὐτῶν. Οὐχ οὕτως ἡ τὸ
αγα" ἢ ἐν ὑμῶν ἀλλ' ὅς ἐάν
27 θέλῃ ἐν ὑμῶν μέγας γενέσθαι,
ἢ οὐκ ἔστω ὑμῶν διάκονος.
27 Καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῶν εἶναι
πρώτος, ἢ οὐκ ἔστω ὑμῶν
28 δούλος. Ὡστερὰ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονή-
σῃναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ
δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύ-
τρου ἀπὸ πολλῶν.] 9

Καὶ

† καὶ τὸ βαπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε.

† δὲ c. csa ἔστω. d. qd ἔστω.

(q) = BD. 71. 118. Ev. 19. Mt. 10. Syr. Arm. Vulg. It. (r)
= lidem. qui supra not. p. et 33. 42. 46. 52. 54. 59. 71. || ὃ
ἐγὼ βαπτίζομαι] = Mt. 10. μου. 69. (s) = BCDKLS. 1. 13. 69.
114. 229* Ev. 36. al. 8. Mt. c. m. r. Ed. Vulg. Sax. It. (exc.
colb. germ. 2. clar.) Orig. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theo-
phyl. Ambr. Hier. (t) + ταῦτα, CD. (St. a.) 33. 106. 114. 115.
127. al. 8. Mt. c. 17. Ed. Syr. p. Sax. Chrys. in Mt. 5 codd.
semel. Ante οὐκ ponunt 116. Ey. 15. 17. Mt. q. r. (u) ἄλλοις.
(D) 225. cant. Hilar. Aug. (x) = Mt. f. || ὅτι] ἀπὸ. L. παρὰ.
131. 225. Mt. a. e. o. Chrys. in Mt. 5 codd. (y) οὐκ, 42. 59.
|| οἶδατε ὅτι = Mt. e. Chrys. (z) = BDEGHKLS. 1. 13. 69.
108. 124. 127* 131. 229* Ev. 2. 36. al. 23. Mt. V. r. Ed. Syr.
Sahid. Arm. Vulg. It. exc. corb. 2. Theophyl. (a) ἔστιν. BD. Mt.
γ. cant. (b) = 10. 83. Ev. 15. Mt. c. k. p*. (c) BCD. (St. a.) K.
13. 69. 106. 114. 115. 118. 124. Ev. 18. 19. 36. al. 45. Mt. V.
c. d. e. f. k. l. x. al. 4. Ed. Syr. Copt. cant. veron. verc. colb.
clar. corb. 2. Theophyl. (d) DKLM. 1. 69. 106. 108. 114. 118.
124. 157. Ev. 4. 18. 19. 36. al. 31. Mt. c. f. k. al. 3. Ed. Syr.
Copt. Vulg. cant. veron. corb. brix. for. colb. germ. gat. Theophyl.
(e) + ὑμεῖς δὲ ζητεῖτε ἐκ μικροῦ αἰσῆσιν, καὶ ἐκ μείζονος ἑλαττον εἶναι. εἰς-
ερχόμενοι δὲ, καὶ παρακληθέντες δεσποῦσθαι, μὴ ἀνακλιθέσθαι εἰς τοὺς ἐξ-
χοῦτας

29 Καὶ († ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ ἱερὸς, ἡκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. 30 Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ παθόντες μένοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι ἰησοῦς παράγει, ἐκραζάν λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ κύριε, ἡ υἱὸς δαβὶδ. 31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν.

δι

χοντας τόπους, μήποτε ἐνδοξέστερός σου ἐπέλθῃ, καὶ προσελθὼν ὁ δειπνοκλήτωρ ἴσῃ σοι, ἐπὶ κατὰ χάριτι καὶ καταισχυνθήσῃ. εἰ δὲ ἀναπέτης εἰς τὴν ἑσπέρα τέπον, καὶ ἐπέλθῃ σου ἔργων, ἐπὶ σοὶ ὁ δειπνουλήτωρ συναγάσῃ αὐτὸς καὶ ἵσται σοι πρὸς χειρὶν. D. Vos autem quaeritis de minimo (pusillo veron. verc. corb. 1. 2. germ. 1. colb. clar. Leo M. modico, emmer.) crescere, et de magno (maximo, emmer.) minui, (et de majore minores fieri s. esse verc. corb. 1. 2. colb. clar. Leo M. Juv. et de minore majores fieri s. esse veron. germ. 1. et de magnis majores esse. cod. S. Andreae secus A. venionem. Leo M. alicubi) Introeuntes (intrantes veron. verc. alii) autem et rogati coenare (ad coenam veron. verc. alii) ne discubueritis (nobis recumbere) in eminentibus (superioribus) locis, ne forte dignior (clarior) te superveniat et accedens coenae inuitator (qui ad coenam vocavit te) dicat tibi: adhuc deorsum (inferius) accede; et confundaris (et erit tibi confusio.) Si autem discubueris in minimum locum, (in loco inferiori) et superveniat minor (humilior) te, dicet tibi inuitator coenae (qui ad coenam vocavit te) collige adhuc superius, (accede adhuc sursum s. superius,) et erit tibi hoc utile (utilius.) cant. veron. verc. corb. 1. 2. germ. 1. 2. colb. clar. emmer. Alii codd. latt. 5. sp. Wettf. Versio Sax. Codex Syrae p. Afsemauni 1. in marg. (hac addita nota: haec quidem in exemplis antiquis [scil. syriacis] in Luca tantum leguntur cap. 53; invenimus autem in exemplis graecis hoc loco, quamobrem nos ea hic apposuimus.) Hilar. Leo M. Juvenc. || germ. 1. non habet partem posteriorem: Introeuntes; Contra vero germ. 2. et Hilar. omittunt partem additamenti priorem. (†) ἐκπορευομένων τοῦ ἰησοῦ. G. 235. Evangelistaria. Item Mt. k. 2. 17. in marg. in indice lectionis. Syr. Pers. p. ἐκπορευομένου αὐτοῦ. FH. alii. Mt. o. Copt. Ar. brix. Basil. seleno. ἐκπορευομένου τοῦ ἰησοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν. Orig. semel. (g) = BD. 13. 118. cant. veron. corb. colb. ἰησοῦ. 69. Arm. clar. Ambr. κύριε ἰησοῦ. 124. item. L. Copt. (h) vñ CDFL. 1. 13. 33. 69. 124. al. 7. Mt. B. e. i. m. Ed. Orig. semel. Chryl. in Mt. 4 codd. Damasc. Theophyl. (i) Vñ 31 = 2. 11. 157. Mt. m. r. Non attingit Orig.

οἱ δὲ μείζον ἐκραζον, " λέγοντες· ἐλάησον ἡμᾶς, κύριε, **32** υἱὸς" δαβίδ. Καὶ σὺ ὁ ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοῦς, καὶ εἶπε· τί θέλετε ποιῆσαι ὑμῖν; **33** Λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἵνα ^m ἀνοιχθῶσιν" ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. Σπλαγχνίσθεις δὲ ὁ ἰησοῦς, ἤψατο τῶν ⁿ ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν οἱ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί" καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.]

3 Καὶ [ὅτε P ἤγγισαν εἰς

ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον" εἰς ^q βηθσαῖν, " πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ ἰησοῦς **2** ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων αὐτοῖς· " ὥς πορεύσθε" εἰς τὴν κώμην τὴν * ὡς ἀπέναντι" ὑμῶν καὶ * εὐθέως" εὐρήσετε ὄνον δεδεμένον, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λυσάντες **3** ἀγάγετέ μου. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι ^u, εἰρεῖτε, ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχει· * εὐθέως δὲ * ἀποστείλει" αὐ-

4 τοὺς. Τοῦτο δὲ γ' = ὄλον" γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ βηθσεν

Γ ∞ πορεύσθε.

Δ ∞ κατέναντι.

Υ. ἀποστείλει.

(k) ἐκραζαν BDL. alii. Ed. ἐκραυγάζον. 13. 69. 124. (l) υἱὸς CDL. alii. Mt. B. al. 5. Ed. (m) ἀνοιγῶσιν. BDL. 13. 69. 124. al. 2. Orig. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (n) ὀφθαλμῶν. BDL. 13. 69. 124. Orig. (o) = BD (St. p.) L. 1. 60. 71. 73. 77. 124. Copt. Sahid. Arm. Syr. p. in m. Syr. hierof. Aeth. Ar. pol. Vulg. It. Orig. ut videtur. Basil. seleuc. Op. imp. (p) ἤγγισεν (f. ἤγγισεν ὁ ἰησοῦς omisso mox ὁ ἰησοῦς) ... ἦλθεν. E. Evangelistaria. Mt. BH. c. e. f. x* x. ψ. 17. et V. k. z. in marg. in indice lectionis. Ed. Syr. Perf. p. Syr. hierof. Sax. gat. Orig. semel. Chrys. in Mt. 6 codd. Op. imp. ἤγγισεν ... ἦλθεν. Mt. n. Aeth. Syr. p. in cod. Ridlej. veron. (q) βηθσαῖν. 34. 218. Orig. bis (alibi ut rec.) βηθσαῖν seu βηθσαῖν. BFK. (St. π.) 13. 124. Ev. 3. 4. 36. al. 55. Mt. H. al. 15. Ed. Slav. 6. Justin. Chrys. in Mt. 6 codd. Euthym. βηθσαῖν. L. Mt. B. || + καὶ βηθσαῖν. 13. 69. 73. 77. Syr. hierof. (r) BDL. 13. 33. 61. 69. 124. 157. Orig. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (s) BCDL. 13. 33. 69. 124. Ed. Orig. Euf. Chrys. in Mt. 6 codd. (t) = 64. Copt. verc. veron. corb. 1. colb. clar. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (u) + ποιεῖτε; D. (St. p.) 157. cant. Orig. semel. (x) CEKLS. (St. π.) 1. 13. Ev. 1. 2. 3. 6. 36. al. 94. Mt. HV. al. 19. Ed. Syr. Perf. w. cant. clar. Chrys. etiam in Mt. 4 codd. Theophyl. || Rec. est in BD. aliis. Vulg. It. Orig. (y) = CDL. Copt. (habet Sahid.) Aeth. Arr. Vulg. ms. It. (exc. germ. 2. gat. Mm.) Orig. Chrys. in Mt. 3 codd. Hilar. Hier.

- 5 θέν * διὰ τοῦ προφήτου, ὅταν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ
 5 λέγοντος· Εἰπατε τῇ θυγα- ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἐνοκτον κλά-
 τρι σιών· Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς δους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ
 σου ἔρχεται σοι * πρᾶς, 9 ἑστρώωνον ἐν τῇ ὁδῷ. Οἱ
 b καὶ ἐπιβεβηκώς ἐπὶ ὄνον δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες & καὶ
 καὶ πῶλον c υἱὸν ὑποζυγίου. οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον,
 6 Πορεύσεντες δὲ οἱ μαθηταί, λέγοντες· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ दा-
 καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέ- βιδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμε-
 7 ταξεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς, "Ἡγα- νος * ἐν ὀνόματι κυρίου· ὡ-
 γον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, 10 ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ
 καὶ ἐπέθηκαν d ἐπάνω αὐ- εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς ἱεροσό-
 τῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ λυμα, ἐσεῖσθῃ πᾶσα ἡ πόλις,
 e ἐπικάθισεν f ἐπάνω g αὐτῶν. λέγουσα· τίς ἐστὶν οὗτος;
 8 Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἑστρω- 11 h Οἱ δὲ ὄχλοι· ἔλεγον· οὗτός
 ἔστιν

e. ἐπικάθισαν.

- (2) ὑπὸ. L. 13. 69. 124 || + Ζαχαρίου. 42. verc. colb. clar. Chrys.
 etiam in Mt. 6 codd. Hilar. + Ἰσαίου. Mt. 2* Copt. (a) πρᾶς.
 Ed. Chrys. in Mt. 6 codd. (b) = D. 61. 69. Arm. Vulg. It.
 (exc. brix. for. colb. germ. 1. 2. Karl. emmer.) Slav. ap. Beng.
 Cypr. Hier. (c) υἱὸν ὑποζυγίου D* Sahid. novellum subjugalem,
 colb. corb. 2. clar. Hilar. subjugalem, cant. germ. 1. gat. ὑπο-
 ζυγίου. L. Orig. semel et Codd. ap. Orig. (Alibi quater ut rec.)
 τοῦ ὄνου. Arm. νέον. 1. Chrys. in Mt. 6 codd. semel. sedens super
 pullum asinae novellum subjugalem, veron. sedens super pullum
 asinae, corb. 1. (d) ἐπ' αὐτῶν. BL. 69. Orig. bis. ἐπ' αὐτὸν. D. cant.
 veron. verc. brix. corb. 1. 2. clar. Vulg. msf. Orig. msf. semel.
 Op. imp. Juv. ἐπάνω αὐτοῦ. 131. αὐτῷ. 13. 124. gat. Mm. ἐπὶ τὸν
 πῶλον. Syr. Perf. p. Syr. hierosf. (e) BCS. 13. 118. 124. 131.
 157. Ev. 1. 2. 35. alii multi. Mt. HV. i. n. al. 12. Ed. multae
 (etiam St. 3.) Syr. utr. Arr. Sahid. Aeth. It. (exc. germ. 1. 2.
 gat.) Justin. Orig. ter. Arnob. ἐπικάθισαν. 24. 121. 224. Ev. 25. 32.
 Mt. B. e. 17. ἐκάθισεν. K. 17. 77. 119. 120. Ev. 8. 36. al. 16. Mt.
 a. m. x. Ed. Arm. Theophyl. Euthym. (sed non in Mt. i. n.)
 ἐκάθισεν Ev. 6. ἐκάθιστο. D. ἐκάθισαν. 16. 57. 61. ἐπικάθισαν. 225.
 Ed. (f) = Vulg. for. Op. imp. αὐτοῦ. D. Ev. 27. Syr. Syr. hierosf.
 It. αὐτῷ. Ed. verc. (g) + αὐτὸν. BCD (St. 3.) 1. 69. 124. 157.
 Syr. Perf. p. corb. cant. Orig. semel. (alibi semel + αὐτῷ poit
 ἀκολουθοῦντες.) Euf. (h) οἱ δὲ πολλοί. D. πολλοὶ δὲ. 1. alius. It. (exc.
 brix. germ. 1. 2. for. corb. 2. gat.) Orig. semel. (bis ut rec.)

ἔστιν ἡ ἰησοῦς" ὁ προφήτης,
 ὁ ἀπὸ ναζαρέθ τῆς γαλιλαίας.
 12* Καὶ [εἰσῆλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς
 τὸ ἱερὸν ἡ τοῦ θεοῦ,"
 καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πω-
 λούντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
 τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
 τῶν κολλυβιστῶν κατέστρε-
 ψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν
 πωλούντων τὰς περισσότερας,
 13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται·
 ὁ οἶκος μου οἶκος προσευ-
 χῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐ-
 τὸν ἠέποιήσατε σπήλαιον
 14 ληστῶν. Καὶ προσῆλθον
 αὐτῷ ὁ οὗ τυφλοὶ καὶ χω-
 λοὶ· Ὁ υἱὸς τοῦ ἱερῷ," καὶ ἔθε-
 15 ράπευσεν αὐτούς. Ἰδόντες δὲ
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
 τεῖς τὰ θαυμάσια, ἃ ἐποίησε,
 καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν
 τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας· υἱὸς
 τοῦ θεοῦ· δαβὶδ· ἡγαπά-
 16 κτησαν, Καὶ εἶπον αὐτῷ·
 ἡ ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;
 ὁ δὲ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί
 οὐδέποτε ἀνέγνωτε, ὅτι ἐκ
 στόματος νηπίου καὶ θηλα-
 ζόντων κατηρτίσω αἶνον;
 17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξ-
 ῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς
 βηθανίαν, καὶ ἠύλισθη ἐ-
 κεί·
 18... Πρωίας δὲ, [ἡ ἐπανα-
 γων] εἰς τὴν πόλιν, ἐπελνα-
 19 σεν. Καὶ ἰδὼν συκὴν ἡ μίαν
 ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἠλθεν ἐπ' αὐ-
 τήν, καὶ οὐδὲν εὑρεν ἐν αὐ-
 τῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ
 λέγει αὐτῇ· μῆμετι ἐκ σοῦ
 καρπὸς

ὁ οὗ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ.

- (i) = 13. 73. 124. ap. Birch. Ev. 29. Mt. B. o. verc. ut vide-
 tur. Post προφήτης ponunt BD. 157. Sahid. cant. Orig. semel.
 (k) Vt. 12. 13. 14. = Evangelistaria pleraque. (l) = BL. 13.
 33. 73. Copt. Aeth. Sax. veron. Orig. bis (sed alibi habet in
 textu et bis in commentar.) Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Hilar.
 (m) τοῦ πατρὸς μου. Mt. e. Aug. (n) ποιῆτε. BL. 124. Orig. bis.
 Euf. πεποιήσατε. I. Orig. bis. (o) CFS. 61. 72. 106. 115. 218 (cum
 76 et al. 5.) 235. al. 19. Mt. V. a. c. d. e. f. m. 10. al. 11. Ed.
 Syr. p. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. || Orig. bis ut
 rec. (p) = 13. 69. Sax. Chrys. in Mt. 6 codd. (q) Vel h. l.
 vel v. 9. Origenes in suo codice invenit οἶκος. II. 583. (r) +
 οὖν. F. 108. 113. 157. al. 13. Mt. e. o. x. Arr. Chrys. in Mt. 6
 codd. (s) + et docebat eos de regno Dei. Sax. Missalia ms.
 Min. (t) παράγων. D. cant. veron. verc. corb. 1. 2. colb. clar.
 Hilar. (u) = 12. 61. Ed. Copt. corb. 1. clar. Chrys. etiam in
 Mt. 6 codd.

καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἢ
 20 συκῇ. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθη-
 ται ἐθαύμασαν, λέγοντες·
 πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη * ἢ
 21 συκῇ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰη-
 σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ
 μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ
 τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ
 καὶ τῷ ὄρει τοῦτω εἰπῆτε·
 ἄρῃθι, καὶ βλήθῃτι εἰς τὴν
 22 θάλασσαν· γενήσεται. Καὶ
 πάντα, ὅσα ἢ ἂν αἰτήσῃτε
 ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες,
 λήψετε.

23 Καὶ [* ἐλθόντι αὐτῷ
 εἰς τὸ ἱερὸν, προσήλθον αὐ-
 τῷ * διδάσκοντι *] οἱ ἀρχιερεῖς
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ,
 λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
 ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἐ-
 δωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτοῖς· ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ
 b λόγον ἑνα, * c ὃν ἐὰν εἴ-
 πῃτέ μοι, καὶ γὰρ ὑμῖν ἐρῶ,
 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

25 Τὸ βάπτισμα d ἰωάννου πό-
 θεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀν-
 θρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο
 e παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες·
 ἐὰν εἰπώμεν· ἐξ οὐρανοῦ· ἔρει
 ἡμῖν· διατί f οὐκ οὐκ ἐπι-

26 στεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴ-
 πωμεν· ἐξ ἀνθρώπων· φο-
 βούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες
 γὰρ g ἔχουσι τὸν ἰωάννην

27 h ὡς προσφῆτην. Καὶ ἀπο-
 κριθέντες i τῷ ἰησοῦ εἶπον·
 οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ
 αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν,
 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.]

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; [ἀνθρώπος
 * εἶχε τέκνα δύο· καὶ προσελ-
 θὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· τέ-

κνον.

(x) = Mt. r. Vulg. veron. corb. 1. 2. germ. 1. 2. for. colb. Hier. (y) = D. ἐὰν CKS. 131. al. 5. Mt. V. al. 7. Ed. Clem. Orig. (z) ἐλθόντος αὐτοῦ. BCD (St. β.) L. 1. 13. 69. 124. ap. Birch. Orig. bis. (a) = Ev. 44. It. (exc. cant. germ. 1. corb. 2.) emmer. (b) ἑνα λόγον. DF. al. 8. Mt. o. q. Orig. (c) = D* cant. corb. colb. clar. καὶ. Syr. Syr. p. in m. (d) + τὸ. BC. Mt. c. Orig. (e) in BL. 12. 33. 61. 157. Mt. c. Ed. Cyr. (f) = DL. al. 15. Mt. d. al. 4. Ed. Syr. Perf. w. Copt. Vulg. ml. cant. corb. 2. veron. verc. Orig. (g) εἶχον. 1. al. 2. Ed. Syr. Perf. p. Vulg. clar. verc. corb. brix. for. colb. germ. 2. Cyr. (h) = 69. (i) = 235. Syr. Sax. (k) + τις. CM. 1. 13. 33. 124. 157. al. 41. Mt. c. k. c. f. bis. (etiam in media lectione) 1** 2** al. 4. Ed. Syr. utr. Perf. Arm. Slav. ed. Vulg. It. (exc. for. germ. 2. cant. harl*) Orig. semel. Cyr. Hilár. Op. imp.

κνου, ὕπαγε, σήμερον ἐργά-
 ζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι ¹ =
 29 μου." Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
 πεν ^m οὐ θέλω· ὕστερον δὲ
 μεταμελήθεις, ἀπήλθε" ⁿ·
 30 Καὶ προσελθὼν τῷ ^o ἐτέρῳ,
 εἶπεν ὡσαύτως· ὁ δὲ ἀποκρι-
 θεὶς εἶπεν· ^p ἐγὼ κύριε· καὶ
 31 οὐκ ἀπήλθε." Τίς ἐκ τῶν
 δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ
 πατρὸς; λέγουσιν αὐτῷ· ὁ

^q πρῶτος." λέγει αὐτοῖς ὁ ἰη-
 σοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ
 τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι ^r προ-
 ἀγουσιν· ὑμᾶς εἰς τὴν βασι-
 32 λεαν τοῦ θεοῦ. Ἦλθε γὰρ
^s πρὸς ὑμᾶς· ἰωάννης ^t ἐν ὁδῷ
 δικαιοσύνης," καὶ οὐκ ἐπι-
 στεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶ-
 ναι καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν
 αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες ^u οὐ"
 μετεμελήθητε ὕστερον, τοῦ
 πιστεῦ-

Ο ∞ δευτέρῳ.

(1) = DKL. 1. 13. 33. 106. 114. 124. Ev. 18. al. 11. Mt. c. bis. f. o. r. Syr. utr. Perf. p. Aeth. Syr. hierof. It. (exc. for. colb. germ. 1. 2. gat. Mm.) Orig. in textu (semel habet) Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (m) ἐγὼ (f. ὑπάγω) κύριε, καὶ οὐκ ἀπήλθεν. B. 13. 69. 124. Mt. e. Copt. Arm. Ar. p. Erp. Syr. hierof. tolet. Codd. lat. ap. Werft. (Omnes codd. Blanch. et Sabat. ac Patres lat. consonant receptae, nec Lucas Brug. ad h. l. mentionem facit lectionis variae. Consonat etiam Orig. dif.) Isidor. Damasc. Pseudo Ath. Schöl. ap. Corderium. (n) + εἰς τὸν ἀμπελῶνα. D. It. (exc. brix. for. germ. 1. 2.) Orig. semel. item Arm. Syr. hierof. (o) DEFHK. 13. 17. 40. 61. 64. 69. 77. 108. 114. 116. 124. 127. 157. 235. Ev. 6. 36. al. 41. Mt. c. f. k. p* r. x. z. 10. item e. in marg. ante scholion. Syr. Perff. Syr. p. Arm. Aeth. Vulg. It. Orig. semel. Pseudo Ath. Cyr. Damasc. (p) οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμελήθεις, ἀπήλθεν. Iidem qui nota m. || ἐγὼ, κύριε] ὑπάγω, κύριε. 13. 61. 69. 124. Arm. eo, Domine, Vulg. It. ἐγὼ κύριε ὑπάγω. D. Slav. Arr. cant. ἀτέρχασμαι. Chryf. καὶ κύριε. al. ap. Wechel. (q) ὕστερος. B. ἔσχατος. Iidem qui nota m. (excepto Erp.) et praeterea D. Sax. Vulg. ms. tolet. harl* It. (exc. brix. colb. germ. 2. Mm. gat.) Hippol. Pseudo Ath. Damasc. Codd. ap. Hier. (quibus autem Hier. opponit vera exemplaria) Hilar. Aug. Juv. ms. (r) praecedent, Vulg. cant. veron. corb. 1. 2. Iren. Hilar. Zeno. Faustin. (s) = 77. Mt. a. Arm. Post ἰωάννης habent. CL. 157. Mt. c. colb. Orig. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (t) = 28. (u) = D. cant. (colb. videntes haec, poenit. Sed videntes, nec poenit. caeteri latini.) ουδὲ. B. 1. 13. 60. 61. 69. 124. 157. Mt. c. Syr. utr. Copt. Vulg. It. Hilar. Op. imp.

- 33 πιστεῦσαι αὐτῷ."] "Αλ- 36 σαν." Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλ-
 λην παραβολὴν ἀκούσατε·
 [ἀνθρῳπος † ἦν οἰκοδεσπό-
 τῆς, "ὅστις" ἐφύτευσεν ἀμ-
 πελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ
 περιέθηκε, καὶ ὠρύξεν αὐτῷ
 αὐτῷ" ληνὸν, καὶ ἠκοδόμη-
 σε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
 γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησεν.
 34 "Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν
 καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δού-
 λους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωρ-
 γοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς
 35 αὐτοῦ." Καὶ λαβόντες οἱ
 γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ,
 ὃν μὲν ὁ ἔδειραν, ὃν δὲ ὁ ἀ-
 πέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβολή-
 36 σαν." Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλ-
 λους δούλους, πλείονας τῶν
 πρώτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς
 37 ὡσαύτως. "Τοτερον δὲ ἀπέ-
 στειλε πρὸς αὐτοὺς" τὸν
 υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· ἔντρα-
 38 πήσονται τὸν υἱόν μου. Οἱ
 δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν,
 εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν
 ὁ κληρονόμος, δεῦτε, ἀπε-
 κτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡ κα-
 τὰσχωμεν τὴν κληρονομίαν
 39 αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες αὐ-
 τὸν, ἡ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμ-
 πελῶνος, καὶ ἀπέκτειναν."
 40 "Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ
 ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς
 γεωρ-

G 2

γεωρ-

y † τις.

g ∞ σχῶμεν.

(x) εἰς αὐτὸν 73. ἐν αὐτῷ. Orig. bis. (y) = BC*DKLS. 1. 33. 72. 114. 127. 142* 229. al. 18. et Barber. 2. Mt. V. (sed habet in m. in indice lectionis) a. d. r. 2. 10. 17* Copt. Syr. p. Slav. 3. (non alii.) Vulg. It. (exc. brix. clar.) Orig. bis. Theophyl. Lucif. Hilar. (habent Arnob. Iren.) (z) ὅς 67. Ed. Orig. bis. (a) = 36. Chrys. in Mt. 6 codd. εαυτῷ. 37. 59. Ev. 26. αὐτῷ. 69. Mt. V. m. x. cant. (b) = Chrys. in Mt. 5 codd. germ. 2. αὐτῶν. Mt. 17. τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ. Syr. corb. 1. (c) ἔδειραν. 10. 61. al. 23. Mt. k. n. o. p. q. (d) ἐλιθοβόλουν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν. Mt. 2. Syr. Aeth. veron. verc. colb. corb. 2. clar. Iren. Lucif. Arnob. (e) = 28. 57. Ev. 27. Vulg. mf. corb. 1. germ. 1. 2. gat. Orig. εἰς αὐτοὺς 56. 58. αὐτοῖς. D. Ev. 20. 26. 44. Mt. B. cant. veron. verc. colb. corb. 2. clar. Iren. Lucif. Arnob. Ambr. (f) + ἴσως. 61. Syr. Arr. Perf. p. Arm. Vulg. mf. et edit. Sixtin. veron. colb. corb. 2. clar. Mm. tol. Chrys. etiam in Mt. 3. codd. Iren. Arnob. Op. imp. (g) BDL. 1. Orig. Cyr. habeamus, cant. Mm. habemus, corb. 2. habebimus, Vulg. Codd. Italae. Iren. Lucif. possideamus, corb. 1. obtinebimus, Op. imp. (h) ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. D. Sax. cant. veron. verc. clar. corb. 2. colb. Mm. Lucif. Juv.

- 41 γεωργοῖς ἐκείνοις; ¹ Λέγου- 45 σαι αὐτόν." Καὶ ἀκούσαντες
 σιν αὐτῷ." κακοὺς κακιῶς
 ἀπολέσει αὐτοὺς, καὶ τὸν ἀμ-
 πελῶνα ^k ὥς ἐκδώσεται" ἄλ-
 λους γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώ-
 σουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν
 42 τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Λέγει
 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέ-
 γνωτε ¹ ἐν ταῖς γραφαῖς·"
 λίσσον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ
 οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενή-
 θη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ
 κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ
 ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς
 43 ἡμῶν;"] Διὰ τοῦτο λέγω
 ὑμῖν, ὅτι [ἀρθθήσεται ἀφ' ὑ-
 μῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ,
 καὶ δοθήσεται ⁿ ἔθναι" ποι-
 οῦντι τοὺς καρποὺς ^o αὐτῆς."] 4
 44 P — Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν
 λίσσον τοῦτον, συνθλασθήσε-
 ται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λιχμῇ-
 σαι αὐτόν." Καὶ ἀκούσαντες
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
 τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνω-
 σαν, ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει·
 45 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆ-
 σαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄ-
 χλους· ἔπειδ' ^x ὥς" προ-
 1 φήτην αὐτὸν εἶχον.] Καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, πάλιν
 εἶπεν αὐτοῖς ² ἐν παραβολαῖς·"
 2 ἔλεγων·" [Ὡμοιωθῇ ἡ βα-
 σιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
 βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους
 3 τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Καὶ ἀπέ-
 στειλε ^u τοὺς δούλους·" αὐ-
 τοῦ, καλέσαι τοὺς κεκλημμέ-
 νους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ
 4 ἤθελον ἔλθεῖν. Πάλιν ἀπέ-
 στειλεν ἄλλους δούλους, λέ-
 γων· εἴπατε τοῖς κεκλημένοις·
 ἰδοὺ, τὸ ἀριστόν μου ^x ὥς ἡ-
 τοίμασα," οἱ ταῦτοί μου καὶ
 τὰ

k ὥς ἐκδίδεται. r ὥς εἰς. x ὥς ἡτοίμασα.

(i) = 69. (k) Codd. Ed. multae. (etiam St. 3. et Elsev.) ἐκδίδεται. Ev. 5. Mt. 2. (l) = Iren. Orig. bis (semel habet) Epiph. Chrys. in Mt. 5 codd. bis. (m) ὑμῶν. D* 13. 69. 124. al. 7. Mt. f** z. Slav. 2. et ed. cant. (n) = Syr. hieros. (o) αὐτοῦ. Mt. e. Orig. semel. (sed duodecies ut rec.) (p) Vt. 44 = D. 33. cant. veron. verc. corb. 1. 2. Orig. (q) ἐπεὶ DL. 1. Orig. ter. ὅτι Ev. 2. alius. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (r) BL. 1. Orig. sexies. (s) = 17. 119. ἐν παραβολῇ. 50. Post εἶπεν ponunt BDL. 1. 69. 124. cant. Orig. In aliis aliter vocabula transponuntur. (t) = 17. 68. 77. 119. Ev. 20. Syr. Arm. corb. 2. clar. Chrys. in Mt. 5 codd. (u) servum, Codd. ap. Hier. (x) BC*DL. 1. 33. ἡτοίμασται. 57. 61. 80. Mt. e. i. n. q. r. p. γ. x** Euthym.

τὰ ὑσιτιστά" τεθυμένα, καὶ ἔστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ
 πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς 9 ἦσαν ἄξιοι. Πορεύεσθε οὖν
 5 γάμους. Οἱ δὲ ἀμείψαντες, ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν,
 ἀπῆλθον, ^α ὁ" μὲν εἰς τὸν καὶ ὅσους ^β ἂν" εὗρητε, κα-
 ἰδίον ἀγρὸν, ^γ ὁ" δὲ ^δ α" εἰς" 10 λέσατε εἰς τοὺς γάμους. Καὶ
 6 τὴν ἐμπόριαν αὐτοῦ· Οἱ δὲ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ^ε ἐκεῖ-
 λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δού- νοὶ" εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον
 7 λους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀ- πάντας, ὅσους εὗρον, πονη-
 πένκτειναν. ^ς α" Ἀκούσας δὲ ροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς" καὶ
 8 ὁ βασιλεὺς" ^ζ + ἐκεῖνος," ἐπλήσθη ὁ ^η γάμος" ἀνακει-
 ὠργίσθη· καὶ πέμψας ^θ τὰ 11 μένων. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασι-
 στρατεύματα" αὐτοῦ, ^ι ἀπώ- λευς θεάσασθαι τοὺς ἀνακει-
 9 λεσε" τοὺς φονεῖς ἐκεῖνους, μένους, εἶδεν ἐκεῖ ἀνδριοντον
 καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρη- οὐκ ἐνδεδυμένον ἐνδυμα γά-
 10 σε. Τότε λέγει τοῖς δούλοις 12 μου· Καὶ λέγει αὐτῷ. ^κ ἐ-
 αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ταῖρε," πῶς εἰσῆλθες ὡδῇ,
 G 3 μὴ

a. ἐπὶ. b. α" ὁ δὲ βασιλεὺς. α" καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς.

(y) σιτιστά. 54. 58. 61. Orig. semel. (z) εἰς BCL. 1. 124. al. 2. Mt. e. Ed. Orig. bis. οἱ, et postea αὐτῶν. D. cant. veron. colb. corb. 2. clar. Iren. Lucif. (a) BCD. 13. 33. 69. 125* 157. Orig. bis. Chrys. in Mt. 4 codd. (h) ὁ δὲ βασιλεὺς BL. 1. 118. Copt. || καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς CFGMS. 17. 61. 72. 106. 114. 115. 116. 127. 131. 157. 167. 218 (cum al. 9.) 235. Ev. 2. 5. 6. 18. 36. al. 57. Mt. BHV. al. 18. Ed. Syr. p. Slav. brix. Damasc. || ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας. 13. 69. 124. Sahid. Arm. Vulg. corb. 1. for. clar. germ. 1. 2. gat. Chrys. in Mt. 5 codd. Iren. ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς ἀκούσας. D. cant. veron. Lucif. item (addito autem) verc. colb. corb. 2. (c) + CEFKMS. (item D et St. π.) 17. 61. 106. 114. 115. 116. 127. 142. 157. 167. 182. 198. 218 (cum 3. et al. 8.) 235. Ev. 5. 6. 18. 36. al. 47. Mt. BHV. al. 18. Ed. Syr. p. cant. veron. verc. brix. colb. corb. 2. Damasc. Theophyl. Lucif. (d) τὸ στρατεύμα. D. 1. 118. Mt. e. Copt. It. (exc. germ. 1. 2. for. gat.) Orig. ter. (semel ut rec.) τὰ στρατόπεδα, 50. (e) ἀνείλε, 1. 118. alius. Orig. bis. occidit, cant. (f) εἰς BC. 1. al. 20. Mt. BHV. al. 8. Ed. Orig. semel. (g) = Arm. Chrys. in Mt. 5 codd. αὐτοῦ. D. 49. Vulg. It. exc. brix. Iren. (h) νυμφῶν, BL. οἶκος, 142. || Orig. ut rec. (i) = Orig. In scholio cod. 41. et Mt. a. d. e. notatur, ταῖταρε legi in nonnullis (ergo non in omnibus) exemplaribus.

μη ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ
 13 δὲ ἐφωμώθη. Τότε εἶπεν ^k ὁ
 βασιλεὺς " τοῖς διακόνοις· ^l δὴ-
 σαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖ-
 ρας, = ἄρατε αὐτὸν καί;
 ἐμβάλετε " εἰς τὸ σκότος τὸ
 ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθ-
 μος καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόν-
 14 των. ^m Πολλοὶ γάρ εἰσι
 κληταί, ὀλγαὶ δὲ ἐκλεκτοί."]
 15 Τότε πορευθέντες [οἱ
 Φαρισαῖοι, συμβούλιόν ⁿ ἔλα-
 βον" ο, ^p ὅπως" αὐτὸν πα-
 16 γιδεύσασιν ἐν λόγῳ. Καὶ
 ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς
 μαθητὰς αὐτῶν ^q μετὰ τῶν

ἡρωδιανῶν, " ^r λέγοντες " δι-
 δάσκαλε, οἶδαμεν, ὅτι ἀλη-
 θής εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ
 θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις,
 καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός·
 οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
 17 ^s ἀνθρώπων. " ^t Εἶπε οὖν
 ἡμῖν, " τί σοι δοκεῖ, ἔξεστι
 δοῦναι κήνσον καίσαρι, ἢ οὐ;
 18 Γινού; δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν πο-
 νηρίαν " αὐτῶν, εἶπε· τί με
 19 πειράζετε, ὑποκριταί; Ἐπι-
 δέξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ
 κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν
 20 αὐτῷ δηνάριον. Καὶ λέγει
 αὐτοῖς ^u· τίνος ἡ εἰκών αὐτῇ,
 καὶ

(k) = Arm. corb. 1. Chryf. in Mt. 5 codd. || Ante εἶπεν po-
 nunt BL. 13. 69. 124. (l) ἄρατε αὐτὸν ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ βάλετε
 αὐτὸν. (omisso δῆσαντες.) D. cant. verc. veron. colb. corb. 2. clar.
 Iren. Hilar. semel. Lucif. Donat. in collat. carthag. *Tollite*
cum ligatis pedibus et manibus et mittite eum, corb. 1. Am-
 brosiast. Hier. Victor, tun. || = ἄρατε αὐτὸν, καί. BL. 1. 13. 69.
 124* Ed. Syr. Arr. Perf. w. Aeth. Copt. Sahid. Arm. Vulg.
 germ. 1. 2. Mm. for. Orig. septies. Chryf. in Mt. 5 codd. Hi-
 lar. semel. Op. imp. Aug. lidem fere post ἐμβάλετε addunt αὐ-
 τὸν. || ἐμβάλετε] ἐμβάλετε f. ἐμβάλλετε. 89. 108. 195. Ev. 6. al. 4.
 Mt. H. al. 7. βάλετε H. 13. 124. 127. al. 15. Mt. B. i. n. r. z**
 || αὐτοῦ χεῖρας καὶ πόδας hoc ord. M. 72. 106. 127. 131. 157. 235.
 al. 18. Mt. d. k. m. p. al. 7. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. Aeth.
 Copt. Sahid. Slav. Vulg. codd. Italae. Andr. caef. αὐτὸν ποδῶν
 καὶ χειρῶν. Orig. ter. (m) Vt. 14 = 33. (n) ἐποίησαν. 106. Ev. 4.
 5. corb. 1. colb. clar. Hilar. (o) + κατὰ τοῦ ἰησοῦ. f. κατ' αὐτοῦ
 C. in m. M. 1. 61. alii, Evangelistaria. Copt. Arm. Slav. 2. Orig.
 in textu et in commentar. (p) πῶς D. cant. brix. (q) = 14.
 Habet Orig. dif. (r) λέγοντας, L. 27. (s) ἀνθρώπου. 1. 27. 118. 157.
 Ev. 26. Mt. i. n. r. z. 17. for. Orig. Chryf. (t) = D. cant. verc.
 veron. corb. 1. 2. (u) + ὁ ἰησοῦς DL. 13. 69. 157. Syr. Perf.
 Arr. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. (exc. brix.) Op. imp. semel.

21 καὶ ἡ ἐπιγραφή; Λέγουσιν ὁ πρῶτος, ^b γαμήσας," ἔτε-
 αὐτῷ καίσαρος. τότε λέγει λεύτησε· καὶ μὴ ἔχων σπέρ-
 αὐτοῖς· ἀπόδατε οὖν τὰ καί- μα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐ-
 σαρὸς καίσαρι, καὶ τὰ πρὸ 26 τοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ὁ-
 22 θεοῦ τῷ θεῷ· Καὶ ἀκού- μαίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ
 σαυτες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφέν- 27 τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. Ὁ
 τες αὐτὸν ἀπῆλθον.] στερον δὲ πάντων ἀπέθανε
 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 28 καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀνα-
 [προσῆλθον αὐτῷ ^x σαδδου- στάσει, τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται
 καῖοι, ^y οἱ" λέγοντες, μὴ ^c γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον
 εἶναι ἀνάστασιν· καὶ ἐπηρώτη 29 αὐτήν ^d. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
 24 σαν αὐτὸν, Λέγοντες· διδά- ἱητοῦς εἶπεν ^e αὐτοῖς· "πλα-
 σθαλε, μωσὴς εἶπεν· εἴαν τις νᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γρα-
 ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ^z Φάς, μηδὲ τὴν δύναμιν ^f τοῦ
^a ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς 30 θεοῦ." Ἐν γὰρ τῇ ἀναστά-
 αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ," σει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
 καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀ- ^g ἐγκαμίζονται," ἀλλ' ὡς
 25 δελφῷ αὐτοῦ. Ἦσαν δὲ ἄγγελοι ^h — τοῦ θεοῦ" ἐν
 παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ 31 οὐρανῷ εἰσι. Περὶ δὲ τῆς
 G 4 ἀνα-

g ∞ γαμίζονται.

(x) + ^{ci}. 13. 69. 116. 124. (y) = BDS. 1. 106. 116. 119. 157. 187. Ev. 18. 36. al. 13. Mt. c. d. e. f. m. 10. al. 4. Syr. cant. Orig. bis. Theophyl. (z) + ^{hva} D. Vulg. It. (post εἶπεν addit 61.) + καὶ. 13. 69. (a) ut nubat fratri suo, cant. || = τῇ γυναῖκα αὐτοῦ. D. 33. τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. 72. (h) γάμος BL. 1. 124. 157. al. 3. Mt. c. Orig. (c) + ^h. 1. Mt. a. Ed. Arm. (d) + γυναῖκα. G. 28. 32. Mt. c. e. Syr. p. Aeth. Arm. (e) = S. 11. al. 7. Mt. V. d. e. m. 17. Post δὲ ponit Arm. (f) αὐτῶν. Epiph. Philastr. (g) γαμίζονται. BDL. 1. 36. 118. alius. Mt. c. 1* z* Ed. Clem. Orig. bis. Ath. Isidor. Theodoret. || γαμίζονται. 124. 157. Orig. bis. (semel ut rec.) Chrys. in Mt. 6 codd. ἐγκαμίζονται f. ἐγγαμίζονται. 13. 69. Ev. 29. nubentur, Vulg. Codd. Italae. Patr. lat. uxores ducent, Codd. Italae. Patr. lat. (h) = BD. 1. Arm. Sahid. cant. verc. veron. brix. colb. corb. 2. clar. harl* Orig. quinquies. Ambr. Aug. || ^{θεοῦ} L. 13. 69. 76. 124. 127. 142. 157. Ev. 21. 26. 27. 32. bis. 36. Mt. d. e. f. bis. q. Chrys. in Mt. 5 codd.

ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀ-
 γίνωτε τὸ ῥηθὲν ἰ ὑμῖν ὑπὸ
 32 τοῦ Θεοῦ, λέγοντος· Ἐγὼ εἰμι
 ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς
 Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;
 οὐκ ἔστιν ἡ ὁ Θεὸς ἰ Θεὸς"
 33 νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Καὶ
 ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσ-
 σοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκού-
 σαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς σαδ-
 δουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ
 35 τὸ αὐτό."] Καὶ ἐπηρώτη-
 σεν εἰς ἐξ αὐτῶν [ἡ νομικὸς,

πειράζων αὐτὸν. ὁ καὶ λέ-
 36 γων·" Διδάσκαλε, ποία ἐν-
 τολή μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;
 37 Ὁ δὲ ῤ ἰησοῦς· ἡ ἰση" αὐτῷ·
 ἀγαπήσεις κύριόν τὸν Θεόν
 σου ἐν ὅλῃ ἡ τῇ" καρδία
 σου, καὶ ἐν ὅλῃ ἡ τῇ"
 38 ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ ἡ τῇ"
 39 διανοίᾳ σου ἡ. Αὕτη ἐστὶ
 ἡ πρώτη καὶ μεγάλη" ἐν-
 39 τολή. Δευτέρα ἡ δὲ ὁμοία"
 ἡ αὕτη·" ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς ἡ σεαυτὸν."
 40 Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντο-
 लाῖς

Q, Εἶπεν.

X ἡ μεγάλη καὶ πρώτη.

Z ἡ αὕτη.

A ἡ αὐτὸν.

(l) = 71. 106. 116. 124* Mt. i, m, n. q. x. z* Scholia vet.
 ap. Mt. Syr. p. Iren. Cypr. ἡμῖν, 11. 64. || Post λέγοντος ponit It.
 (exc. for. germ. 1. 2. corb. 1. 2. gat.) Hilar. (k) = D. 33. 67.
 Syr. Ar. p. Perff. Copt. Sahid. Vulg. Sax. It. Euf. Chrys. (etiam in
 Mt. 4 codd. et in 2* Servat tamen γ.) Damase. Clem. hom. Iren.
 Tert. Hilar. Aug. (l) = BL. 1. 157* Mt. e. Orig. ter. (his ha-
 bet.) (m) ἐπ' αὐτὸν. D. Slav. 3. ad eum, cant. veron. colb. corb.
 2. adversus eum, clar. Hilar. in unum ad eum, brix. (n) = 1.
 118. Ev. 29. Arm. (o) = L. 33. Syr. Copt. Aeth. Vulg. corb. 1.
 for. germ. 2. gat. (p) = BL. Copt. Post αὐτῷ ponit D. Vulg. It.
 κῆρις 36. (q) BDEFGKLMS. Ev. 5. 6. 36. al. 79. Mt. BHV. al.
 18. Ed. Basil. Theophyl. (r) = BEFG. 69. 76. 124. al. 116. Mt.
 BHV. al. 11. Ed. Clem. (s) = EFG. alii. Mt. BHV. al. 8. Ed.
 Theophyl. (t) = 2* 12. Ed. (u) + καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ (σου) 13.
 68. 69. 124. Ev. 26. Syr. Aeth. (x) ἡ (= ἡ. D.) μεγάλη καὶ (+ ἡ.
 ἡ) πρώτη. BDL. 1. 13. 69. 118. 124. Ev. 26. Syr. Perf. w. Copt.
 Aeth. Arm. Vulg. It. (exc. cant. et brix.) Hilar. Op. imp. Aug.
 H. πρώτη. 27. (y) ὁμοίως. B. (z) αὕτη. BG. 72. 106. 108. 124. al.
 24. vel plures cum Barber. 7. Mt. BHV. al. 13. Ed. Bas. αὕτης.
 Mt. e. γ. Chrys. Bas. αὕτη. D. 16. al. 5. Copt. Vulg. It. Cypr.
 Hilar. Zeno. Oros. Op. imp. Alii. (a) 1. 124. ap. Birch. 127.
 131. 157. 195. 234. 235. Ev. 5. 36. al. 25. Mt. V. d. e. al. 6.

λαῖς ^b ὁλος" ὁ νόμος ^c ∞ καὶ οἱ προφῆται κρέμονται." 46 πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ οὐδεὶς ^d ἔδυνάτο" ἰ αὐτῷ ἀποκριθῆναι" λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέ τι; ἀπ' ἐκείνης τῆς ^e ἡμέρας" ἐπερωτήσαι αὐτὸν οὐκ ἐτι.]

41 Συνηγγμένιον δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησιν αὐτοῦς 42 ὁ ἰησοῦς, λέγων· Ἴτε ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ; τίνας υἱὸς ἐστι; λέγουσιν αὐ- 43 τῷ τοῦ δαβιδ. Λέγει αὐ- ⁱ τοῖς ^d πῶς οὖν δαβιδ ἐν πνεύματι ^e κύριον αὐτὸν κα- 44 λεῖ; λέγων· Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ^f ∞ ὑποπόδιον" 45 τῶν ποδῶν σου. Εἰ οὖν δα- ^g βιδ ^e καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ οὐδεὶς ^d ἔδυνάτο" ἰ αὐτῷ ἀποκριθῆναι" λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέ τι; ἀπ' ἐκείνης τῆς ^e ἡμέρας" ἐπερωτήσαι αὐτὸν οὐκ ἐτι.]

1 Τότε [ὁ ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς 2 αὐτοῦ, λέγων· Ἐπὶ τῆς 1 μωσέως καθέδρας" ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι- 3 σαῖοι. Πάντα οὖν, ὅσα ^m ∞ ἂν" εἴπωσι ⁿ ὑμῖν" ^o — τηρεῖν," ^p τηρεῖτε καὶ ^q ποι- ^r ^s

c ∞ κρέμονται καὶ οἱ προφῆται.

f ∞ ὑποκάτω.

m ∞ ἰαν.

(b) = 54. Syr. Ar. p. Copt. Sahid. Habet Aug. dis. (c) BDL. Syr. Vulg. It. Tert. Cypr. Patr. lat. omnes exc. Zenone. || = καὶ οἱ προφῆται. Sax. (d) + ὁ ἰησοῦς. L. 1. 33. 157. al. 2. Copt. Aeth. Arm. corb. 1. brix. Ambr. (e) + ἄγιον. 61. Ev. 13. 20. Syr. hierof** Chronic. alex. (f) BD (St. β.) GL. 69. 124. 142. 198. Ev. 5. al. 8. Mt. c. 10. Syr. cant. veron. clar. Aug. ὑποπόδιον ὑποκάτω. Syr. p. (g) + ἐν πνεύματι. D (St. β.) M. 13. 17. 69. 114. 124. 131. 158. in m. 218 (cum 76. 77. 224. 225.) 229** 234** 235. al. 18. et Barber. 4. Mt. a. d. o. q. r. x. z** et post αὐτὸν Mt. e. Ed. Arr. Copt. Syr. p. cum ast. Slav. (exc. ed. et 6.) Sax. It. (exc. corb. r.) Dial. c. marc. (h) ἔδυνάτο B** alii. Mt. e. x** al. 6. Ed. (i) ἀποκριθῆναι αὐτῷ. BDL. 13. 69. 124. 157. al. 11. Mt. d. e. k. p. r. z. Vulg. ms. cant. verc. veron. for. germ. 1. 2. tol. (k) ὥρας. D. 1* al. 3. Mt. q. z* Aeth. Syr. p. mf. in m. cant. verc. Op. imp. (l) καθέδρας μωσέως. D. 13. 69. Mt. e. Vulg. It. Orig. μωσέως θρόνου. Syr. p. in m. graece. (m) E. 1. 13. 124. 218. 230. al. 19. Mt. BHV. al. 13. Ed. (n) = D graece. Copt. Sax. Aug. (o) = BDL. 1. 124. Copt. Sahid. Arm. Aeth. Arr. Vulg. Sax. It. Euf. Iren. Hilar. Ambr. Aug. Op. imp. Gild. ποιῶν. Ev. 26. Chrys. in Mt. 6 codd. Phot. (p) ποιῶντες f. ποιῶντες καὶ τηρεῖτε. BDL. 1. 124. Copt. Arm. Syr. hierof. cant. forðj.

ποιεῖτε" κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι
 4 γὰρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. Δε- 6 τῶν ἱματίων αὐτῶν." Φι-
 σμεύουσι. 9 ∞ γὰρ" φορτία 5 λαῦσι x τε" γ τὴν πρωτοκλι-
 βαρέα 1 — καὶ δυσβάστα- σίαν" ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ
 κτα," καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
 ὤμους τῶν ἀνθρώπων· τῷ 7 συναγωγαῖς, Καὶ τοὺς ἀσπα-
 δὲ δακτύλῳ αὐτῶν· οὐ θέ- σμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
 5 λουσι κινῆσαι αὐτά. Πάντα καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
 δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πυν ῥαββί, 2 — ῥαββί."
 πρὸς τὸ θεασθῆναι τοῖς ἀνθρώ- 8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί.
 ποῖς. πλατύνουσι 1 ∞ δὲ" τὰ εἰς γὰρ ἔστιν ὑμῶν ὁ 2 ∞ κα-
 Σηγη

q ∞ δε. t ∞ γὰρ. a ∞ διδάσκαλος.

foroj. Euf. Hilar. semel. || = τηρεῖτε καὶ Chrysf. in Mt. 6 codd. Hilar. semel Aug. saepe. (q) = D** 3. ap. Alt. 86. Mt. e. z* 10. Arm. Arr. Sax. δε. BLM. 1. 61. 72. 106. 115. 182. al. 7. Mt. a. d. m. r. Copt. Syr. p. Vulg. mf. It. (exc. cant. brix. for. clar.) Theophyl. Ambr. Op. imp. Hier. (r) = L. 1. Syr. Perf. p. Arr. Copt. veron. verc. corb. 2. clar. Iren. Ambr. Non attin- gunt scholia vet. ap. Mt. || = βαρέα καὶ. 142* (s) αὐτοὶ δε. B. αὐ- τοὶ δε τῷ δακτύλῳ αὐτῶν DL. 157. Syr. Copt. cant. Iren. Ambr. Hier. Op. imp. semel. (t) BD (St. β.) L. 1. 11. 13. 33. 69. 124. 157. Ev. 5. 19. al. 11. et Barber. 1. Mt. c. semel. f. semel. i. n. Syr. utr. Copt. Sahid. Vulg. It. (exc. cant.) Chrysf. etiam in Mt. 5 codd. Damasc. || = Arm. (u) = BD. 1. alius. Aeth. Sahid. Vulg. It. (exc. brix. corb. 2. clar. Mm. gat.) Op. imp. semel. || = αὐτῶν. L. Mt. m. (x) δε. DL. 1. 69. 124. al. 5. cum Bar- ber. 4. Mt. a. r. Copt. Syr. p. Vulg. It. Theophyl. Alii aliter. (y) τὰς πρωτοκλισίας. 1. item L. Ed. Syr. utr. Copt. Vulg. It. (exc. veron. corb. 2.) Basil. Hilar. Op. imp. τὴν πρωτοκλησίαν. G. item L. Alii. Mt. V. al. 4. (z) = BL. 1. 13. 108. 113* al. 4. Mt. e. Ed. Syr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Slav. 2. 3. ed. Vulg. It. (exc. cant.) Chrysf. etiam in Mt. 5 codd. Cypr. Op. imp. (a) B. 18. 11. 40. 61. 108. 113** 115. 116. 127. 142* 167. 226. 227** Ev. 31. 36. al. 30. Mt. a. d. f. k. m. o. p* z** Chrysf. etiam in Mt. 6 codd. (Dubium an Clem. et Orig.) et, ut videtur, Syr. Arr. Perf. p. Copt. Slav. Syr. hierof.

καθηγητής" b † e πάντες δὲ 11 Ὁ δὲ μεζων ὑμῶν, εἴ ᾧσαι"
 9 ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε." Καὶ 12 ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ
 πατέρα μὴ καλέσητε d ὑμῶν ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθή-
 ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ σεται καὶ ὅστις ταπεινω-
 πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρα σει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.]
 10 νοῖς. Μὴ δὲ κληθῆτε καθη- 14 [h Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμμα-
 γηταί· e ὡς γὰρ ὑμῶν ἐστὶν τεις καὶ φαρισαῖοι, ὑποκρι-
 ὁ καθηγητής," f ὁ χριστός, ται, i = ὅτι κατεσθίετε
 τὰς

b † ὁ χριστός.

e ὡς ὅτι καθηγητής — ὑμῶν ἐστὶν εἰς:

(b) = BDE**L. 1. 71. 114. 115. 118. 124. Ev. 26. 29. al. 4. Mt. 10. Syr. Perff. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. hierof. (Syr. p. ed. habet cum ast. sed ms. omittit et habet in marg.) Vulg. It. Orig. ut videtur. Basil. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. Cypr. Hilar. Op. imp. qui in coelis est, germ. 1. (c) In finem commatis sequentis haec transferunt 11. 40. 108. 116. 127. Ev. 31. 36. al. 20. Mt. a. d. 1** o. (d) ὑμῶν D. Ev. 26. Ed. Syr. Arr. Sahid. Arm. Slav. Vulg. It. Clem. Cypr. Ang. Optat. Op. imp. || = Ev. 29. 44. al. 2. germ. 2. In aliis sedem mutat. (e) ὅτι καθηγητής ὑμῶν (εἰς ἐστὶν. DG.) ἐστὶν εἰς. BDGL. Mt. c. Vulg. veron. corb. 1. for. colb. germ. clar. gat. Ambr. Op. imp. ὅτι εἰς ἐστὶν ὑμῶν καθηγητής. 157. ὅτι καθηγητής ὑμῶν ἐστὶν. 124. Ev. 26. verc. cant. item Arm. ὅτι καθηγητής ὑμῶν. 1. εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ (= ὁ. 120. Ed.) καθηγητής ὑμῶν. 13. 69. 120. Mt. B. e. Ed. || ὑμῶν = K. 72. 114. Mt. a. m. o. z* 10. In aliis ὑμῶν et ἐστὶν sedem mutant. (f) = 64. (g) ἐστω. G. al. 21. Mt. 10. k. al. 4. Ed. Chrys. (h) οὐαὶ ... ὅτι κατεσθίετε ... κείμενα ponunt ante οὐαὶ ... ὅτι κλείετε ... εἰσελθεῖν EFGH. alii plurimi. Mt. V. al. 18. (Mt. BH. et alia lectionaria nonnulla carent pericopa.) Ed. (etiam St. 3.) Syr. utr. Arr. Copt. Sahid. Aeth. Slav. 5. 6. ed. brix. Scholiastes in Mt. a. d. e. 10. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Euthym. Theophyl. Maximus ascet. Damasc. Op. imp. (i) = BDL. 1. 28. 118. Arab. ms. (ap. M. et B. sed habent Rom. Pol. et Erp.) Sax. Vulg. ms. cant. verc. corb. 1. germ. 1. 2. gat. Min. for. harl. emmer. Plurimi boni latini codd. ap. Lucam brug. et omnes quos consuluit Vallarſius. Correctorium Sorbonae et Basileense. Orig. qui versum 15 vocat δεύτερον ταλαιπωρίαν. Orig. interpr. qui in Tract. 23 in Matth. non attingit. Euseb. in canone, ut videtur. Hier. Druthm. || ὅτι] qui, etiam

τας οίκιας τῶν χρηρῶν, καὶ
 προφάσει μακρὰ προσευχόμε-
 νοι διὰ τοῦτο λήψεσθε πε-
 13 ρισσότερον κήρυμα. Οὐαὶ ὑμῖν,
 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑ-
 ποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν
 βασιλείαν * τῶν οὐρανῶν”
 ἐμπρόσθεν τῶν ἀνθρώπων
 ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσερχεσθε,
 οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀ-
 15 φίετε ¹ εἰσελθεῖν.” Οὐαὶ
 ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρι-
 σαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι περιά-
 γετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
 ξηρὰν, ποιῆσαι ἓνα προσήλυ-
 τον· καὶ ὅταν γένηται, ποιῶ-
 τε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλό-
 16 τερων ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὁ-

δηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες·
 ὅς ἂν ὁμολῇ ἐν τῷ ναῷ, οὐ-
 δὲν ἐστίν· ὁ δ' ἂν ὁμολῇ ἐν τῷ
 χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει.
 17 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ· τίς γὰρ
 μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς, ἢ
 ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν;
 18 Καὶ ὅς ^π ἔάν” ὁμολῇ ἐν τῷ
 θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστίν· ὁς
 δ' ἂν ὁμολῇ ἐν τῷ δώρῳ, τῷ
 ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει.
 19 ⁿ — Μωροὶ καὶ” τυφλοὶ·
 ὁ τί γὰρ μείζων,” τὸ δῶρον,
 ἢ τὸ θυσιαστηρίον τὸ ἀγιάζον
 20 τὸ δῶρον; Ὁ οὖν ^p ὁμολῶν
 ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὁμνύει
 ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπά-
 21 νω αὐτοῦ. Καὶ ὁ ^q ὁμολῶν
 ἐν

etiam Vf. 14. 15. 23. 35. 27. et 29. Codd. lat. et Patr. lat. nonnulli, e. gr. Vf. 13. corb. 1. germ. 1. Vf. 14. clar. Vf. 15. clar. Mm. Vf. 23. Vulg. colb. corb. 1. 2. germ. 1. gat. Vf. 25. brix. Vf. 29. Vulg. verc. veron. germ. 1. corb. 1. 2. || καὶ πρὸς-
 ἑαυτοῖς.] = καὶ, 27. 59. 153. Mt. 2. γ. Syr. Arm. Syr. p. habet
 cum alt. || μακρὰ] μακρὰ. 86. 89. 108. Ev. 24. Mt. a. 6. γ. η. ρ.
 veron. colb. tolet. corb. 2. Op. imp. Ambr. Hilar. (scil. occa-
 sione longa, f. oratione longa, Sed: occasione proluxae ora-
 tionis, clar. orationes longas orantes, Vulg.) μακρὰν. Mt. e. μι-
 κροῦ. 13. (k) τοῦ θεοῦ. 24. 36. 37. 61. al. 4. Mt. a. c. d. q. (l) =
 106. Mt. V. (m) ἀν. BCDL. alii. Mt. z⁺ 10. al. 6. (n) = D (St.
 β.) L. 1. Sāx. Vulg. cant. verc. corb. germ. gat. for. (o) τίς γὰρ
 μείζων. FH. 2. Ev. 36. Theophyl. (p) ὁμνύων. 11. 59. 106. al. 13.
 Sed haec lectio ad vf. seq. foras se pertinet, ubi Millius 7 ex
 his pro lectione ὁμνύων laudat, ad quos accedunt 218 (cum 77.
 219. 224.) Ev. 32. et Mt. V. a. d. f. m. p. in marg. x. 17. (q)
 Vide not. praeced.

ἐν τῷ ναῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ
καὶ ἐν τῷ ^γ κατοικῆσαντι ^δ αὐ-
22 τόν." Καὶ ὁ ὁμοσας ἐν τῷ
οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ
τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθήμε-
23 νῳ ἐπάνω αὐτοῦ.] [Οὐαὶ
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρι-
σαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἀπο-
δεκαταῦτε τὸ ἵδιοςμον, καὶ
τὸ ἀνθρώπου, καὶ τὸ κύμινον
καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα
τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν, καὶ
τὴν ἐλεον, καὶ τὴν πίστιν.
ταῦτα ^ε ⲥ δὲ" ἔδει ποιῆσαι,

24 καθεῖνα μὴ ἀφίεναι. Ὅδη-
γοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες
τὸν κύνιαπα, "τὴν" δὲ κά-
25 μῆλον κατακίνοντες. Οὐαὶ
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρι-
σαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι καθα-
ρίζετε τὸ ^α ἔσωθεν" τοῦ πο-
τηρίου καὶ τῆς παροψίδος γ,
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ^β ἔξ ἁρ-
26 παγῆς" καὶ ^α ἀδικίας." Φα-
ρισαῖε τυφλὲ, καθάρισον
πρῶτον τὸ ^β ἐντὸς" τοῦ πο-
τηρίου ^γ — καὶ τῆς παροψί-
δος," ἵνα γένηται καὶ τὸ
^δ ἐκτὸς."

Γ. ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΙ.

Α. C. ἈΚΡΑΣΙΑΣ.

(Γ) CD (St. β.) EFGHIKLM, 11. 72. 76. 77. 106. 108. 114. 115. 127. 157. Ev. 2. 3. 4. 6. 18. 29. 32. 36. al. 56. Mt. V. al. 11. Ed. Damasc. (s) ἐν αὐτῷ. G. 218 (cum 3. 108. 220. 225.) al. 8. Mt. d. e. i. n. o. Ed. Vulg. It. exc. cant. εἰς αὐτόν. 76. Mt. m. q. αὐτῷ. 224. Ev. 29. (t) + BCKLM. 33. 71. 72. 157. al. 10. Mt. c. bis. i. q. r. z. η. Syr. utr. Copt. Sahid. cant. verc. clar. Chryf. mf. (u) τὸν. D. Ed. (x) ἔσω. D. Mt. e. γ. Clem. (y) + τοῖ (καὶ τοῦ. 124. Syr. p. mf.) πίνακος. M. 17. 61. 72. 114. 119. 120. 124. 230. al. 4. et Barber. 1. Mt. e. Ed. Syr. p. cum alt. et gr. in marg. (z) ἔξαρπαγῆς. Ev. 18. al. 12. et Barber. 1. || ἔξ = CD. 188. al. 10. et Barber. 1. Mt. c. semel. f. semel. o. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (a) ἀδικίας. CEFHGHS. 10. 11. 17. 40. 76. 77. 108. 115. 127. 131. 142. 148. 157. 161. 181. 218. ap. Birch. 230. 235. Ev. 2. 3. 6. 18. 36. al. 90. Mt. V. a. d. k. l. p. q. z. 10. al. 8. Ed. Syr. Arr. Aeth. Slav. brix. Basil. mf. Chryf. mf. (etiam in Mt. 5 codd.) Euthym. Theophyl. Op. imp. || ἀκραςίας BDL. 1. 13. 33. 69. 106. 124. alii, et Barber. 1. Mt. e. cant. verc. colb. corb. 2. clar. || ἀκραςίας — καὶ ἀδικίας. Syr. p. sic cum obelo. || ἀκαθαρσίας. 66. 71. Copt. Sahid. Perf. w. Vulg. foroj. corb. 1. germ. 1. 2. gat. Clem. || πλεονεξίας. M. Chryf. ed. || ἀδικίας καὶ πλεονεξίας. Aeth. || πορνείας. Mt. m. iniquitate, Op. imp. Auctor de promiss. (b) ἄδδν. Clem. ἔσωθεν. K. al. 6. Mt. r. (c) = D. 1. Ev. 21. cant. verc. Clem. Chryf. mf. (etiam in Mt. 5 codd. semel, et in uno bis.) Iren. || + τοῦ πίνακος. Mt. e. z. in marg. Syr. p. mf. + καὶ τοῦ πίνακος. Syr. p. ed.

δ' ἐκτὸς" ^e ὥ αὐτῶν" καθά-
 27 ρόν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμμα-
 τεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκρι-
 ται, ὅτι παρομοιάζετε τὰ
 Φοῖς ^f κεκοινωνημένοις," ^g οἵτι-
 νες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡ-
 ραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν" ὁ-
 στέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀνα-
 28 θαρσίας. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξω-
 θεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώ-
 ποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ^h με-
 στοί ἐστέ" ὑποκρίσεως καὶ
 29 ἀνομίας.] [Οὐαὶ ὑμῖν,
 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑ-
 ποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε
 τοὺς τάφους τῶν προφητῶν,
 καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
 30 δικαίων, Καὶ λέγετε· ⁱ εἰ

^k ἡμεῖς" ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν
 πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ^k ἡμεῖς"
 κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι
 31 τῶν προφητῶν. "Ὥστε μαρ-
 τυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοὶ ἐστέ
 τῶν φονευσάντων τοὺς προ-
 32 φήτας. Καὶ ὑμεῖς ^l πληρώ-
 σατε" τὸ μέτρον τῶν πατέ-
 33 ρων ὑμῶν. "Ὁφεκ, γεννή-
 ματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε
 ἀπὸ τῆς κρίσεως ^m τῆς γεν-
 34 νης;" Διὰ τοῦτο, ⁿ ἰδοὺ,"
^o ἐγὼ" ^p ἀποστέλλω" ^q πρὸς
 ὑμᾶς" προφήτας, καὶ σο-
 Φοῖς, ^r καὶ" γραμματεῖς·
^s καὶ" ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε
 καὶ σταυρώσετε, ^t καὶ ἐξ αὐ-
 τῶν μαστιγώσετε ^u ἐν ταῖς
 συνα-

e ὥ αὐτοῦ. k. ἡμεν.

(d) ἔξωθεν. D. Clem. (e) B*D (St. β). E* 1. 69. 77. 106. 108. 124. 157. 188. 220. Ev. 18. 19. al. 8. Mt. f. bis. Aeth. verc. || = 53. Ev. 2. Perf. w. Vulg. Sax. It. Clem. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Patr. lat. (f) κεκοινωνημένοις. 69. Ed. (g) ἔξωθεν ὁ τάφος φαίνεται ὡραῖος, ἔσωθεν δὲ γέμει. D. cant. Clem. Julian. Iren. (h) ἐστε μέστοι. CDL. 13. 69. 124. Ev. 26. Mt. c. cant. (i) + εἰ 36. al. 5. Mt. a. d. o. verc. veron. colb. clar. corb. 2. (k) BCDEFGHL. 13. 33. 69. 108. 124. 127. 157. 218. (cum al. 5) 234. al. 35. Mt. V. e. q. 10. al. 5. Ed. Orig. mf. Cyr. (Nonnulli primo, alii secundo, plerique utroque loco.) (l) ἐπληρώσατε. DH. 61. al. 5. Mt. n. 10. cant. || πληρώσετε. B. 60. (m) μελλούσης. Ev. 26. Syr. p. in marg. μελλούσης τῆς γεννῆς. Ev. 22. (n) = E* 13. 124. al. 3. Mt. r. Sax. (o) = D. 124. Ev. 27. Mt. x. cant. Orig. femel. Lucif. Iren. (p) ἀποστέλλω. D. al. 13. Mt. e. f. m. 17. Orig. femel. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd. femel. in uno bis.) (q) = D. cant. εἰς ὑμᾶς. Orig. femel. (r) = L. 33. 65. Ev. 21. Mt. a. Copt. Sax. (s) = B. 1. 13. 69. 72. 114. 118. al. 2. Mt. c. harl* Orig. femel. (t) = DE* cant. verc. Lucif. Iren. (u) = D. cant. verc. Chryf. in Mt. 6 codd. femel. Lucif. Iren.

- συναγωγῆς ὑμῶν" καὶ διώ-
 ξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν.
 35 Ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἵ-
 μα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ
 τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος
 Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ
 αἵματος ζαχαρίου * υἱοῦ βα-
 ραχίου," ὃν ὁ θεὸς ἐφονεύσατε"
 μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυ-
 36 σιαστηρίου. Ἀμὴν λέγω ὑ-
 μῖν, * $\frac{\text{✠}}$ ὅτι" ἡξεῖ * ταῦτα
 πάντα" ἐπὶ τὴν γενεάν ταύ-
 37 τήν. Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσα-
 λήμ, ἡ ^b ∞ ἀποκτείνουσα"
 τοὺς προφῆτας, καὶ λιθόβο-
 λούσα τοὺς ἀπεσταλμένους
 πρὸς ^c αὐτήν," πόσάκις ἠθέ-
 λησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα
 σου, ὃν τρόπον ^d ἐπισυνάγει
 ὄρνις" τὰ νόσσια ἑαυτῆς ὑπὸ
 τὰς πτέρυγας; καὶ οὐκ ἠθέ-
 38 λήσατε. Ἰδοὺ, ἀφίσταται ^e ὁ
 μὶν" ὁ οἶκος ὑμῶν ^f ἔρημος."
 39 Λέγω γὰρ ὑμῖν ^g οὐ μὴ με
 ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἃν εἴπητε·
 εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
 ὀνόματι κυρίου.]
 Καὶ [ἐξελθὼν ὁ ἰησοῦς
^h ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ."
 καὶ [προσῆλθον ⁱ οἱ μαθηταὶ
^k αὐ-

b ∞ ἀποκτείνουσα.

(x) = Ev. 6. 13. *filiis Jojadae*, Evang. Nazar. teste Hieron. Ζα-
 χαρίαν δὲ τὸν ἰωδαῖν ^f ἰωδανὲ λέγει· δυνάμεις γὰρ ἦν. Scholia vet. in
 Mt. a. d. e. (y) ἐθένευσαν, 6. 37. || Orig. dif. ut rec. (z) +
 CEF GMS. (St. π.) 13. 33. 69. 72. 76. 77. 106. 108. 114. 115.
 116. 127. 131. 157. 218. (cum al. 6) 230. 235. Ev. 6. 19. 36.
 al. 76. Mt. V. al. 18. Ed. Syr. utr. Slav. brix. Orig. Chryf.
 (etiam in Mt. 6 codd. semel.) Theophyl. (a) πάντα ταῦτα. BEFG.
 1. 157. alii. Mt. V. al. 10. (b) ἀποκτείνουσα ^f ἀποκτείνουσα CGK.
 alii multi. Mt. a. c. d. e. al. 19. Ed. (c) σι. D (St. β.) 27. 86.
 Perff. Arm. Vulg. It. Patr. lat. (d) ὄρνις ἐπισυνάγει BDL. 1. 13.
 69. 124. Ev. 26. Copt. Vulg. It. Clem. Orig. saepe. Basil. Cyr.
 Theodoret. || = ἐπισυνάγει. 108. Chryf. semel in Mt. 6 codd.
 Op. imp. Aug. saepe. Cassiod. Epiph. in cant. (e) = 10. 36.
 116. al. 18. Mt. m. o. Copt. Clem. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.)
 Habet Orig. (f) = BL. Copt* corb. 2. Orig. msf. (sed alibi
 saepe habet, ut et Clem.) Cyr. saepe. Basil. seleuc. Zeno. (g)
 + ὅτι. D. 1. 13. 124. al. 15. Mt. a. d. Ed. cant. veron. verc.
 brix. colb. clar. corb. 2. (h) ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ἐπορεύετο DL. 1. 13.
 69. 70. 106. 119. 124. 157. 182. Ev. 26. Mt. e. 10. Ed. Syr.
 utr. Perff. Syr. hieros. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. Chryf. in
 Mt. 5 codd. Hilar. Op. imp. (i) + αὐτῶν. 116. 157. 235. al. 10.
 Mt. k. o. p* z. 10. Aeth. Arr. Perff. p. verc. brix. colb. corb. 2.
 Chryf. etiam in Mt. 3 codd. Theophyl.

^k αὐτοῦ" ἐπιδείξαι αὐτῷ τὰς
 2 οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. Ὁ
 δὲ ^l ἰησοῦς" εἶπεν αὐτοῖς·
^m = οὐ" βλέπετε ^{mm} πάντα
 ταῦτα;" ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐ
 μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λί-
 θον, ὃς οὐ ⁿ † καταλυθήσε-
 3 ται.] [Καθήμενου δὲ αὐτοῦ
 ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν,
 προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 κατ' ἰδίαν, λέγοντες· εἰπέ
 ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ
 τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρου-
 σίας καὶ ^o τῆς" συντελείας
 4 τοῦ αἰῶνος; Καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπε-
 τε, μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ.
 5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ
 τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες·
 ἐγὼ εἰμι ὁ χριστός· καὶ πολ-
 6 λούς πλανήσουσι. Μελλήσε-
 τε δὲ ἀκροεῖν πολέμους, καὶ
 ῥάκοας" πολέμων. ὁράτε, μὴ
 7 ῥοσεισθε· δεῖ γὰρ ^q — πάν-
 τα" γενέσθαι· ἀλλ' ^r οὐπω"
^s ἐστὶ τὸ τέλος. Ἐγερθή-
 σεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ
 βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ
 ἔσονται ^t λιμοὶ καὶ λοιμοὶ"
 καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους.
 Πάντα

ⁿ † μὴ.

(k) τῷ ἰησοῦ. 131. Sic Evangelistaria quaedam. (l) ἀποκριθεὶς.
 BD (St. β.) L. 1. 13. 33. 69. 124. Ev. 26. Ed. Aeth. Copt.
 Arm. Perf. w. Arr. Syr. hierof. Vulg. It. exc. brix. Chryf. etiam
 in Mt. 6 codd. || Utrumque jungit Op. imp. || = H. 2. Syr.
 Perf. p. (m) = D (St. β.) L. 36. 40. 131. Ev. 18. 19. al. 13. Mt.
 a. d. e. f. m. o. Ed. Copt. Sahid. Arm. Aeth. Slav. 4. et ed.
 Vulg. It. Theophyl. Ambr. Op. imp. (mm) ταῦτα πάντα, CH. 1. 230.
 234. alii cum Barber. 2. Mt. BV. al. 14. Ed. Syr. Copt. Vulg.
 It. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. (n) = BCDEGHLS.
 69. 106. 124. 131. 157. Ev. 3. 5. 6. 18. 19. 36. al. 51. Mt. BV.
 1* al. 12. Ed. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Macar. Theophyl.
 (o) = BCL. 1. 157. Ed. Cyr. hierof. (p) ἀναστασίας. Ev. 44.
 Mt. B. (q) = BDL. 1. 33. Sahid. cant. germ. 2. Pseudo Ath.
 || ταῦτα. Mt. B. Copt. Aeth. Syr. hierof. Perf. w. Slav. 4. Vulg.
 It. Cypr. || πάντα ταῦτα. 38. item 57. Arr. Perf. p. Arm. Slav.
 ed. brix. Chryf. in Mt. 4 codd. semel. || τὰ πάντα. Ed. (r) οὐκ
 εὐθὺς. 108. 127. 187 in m. al. 3. Aeth. (s) = 33. 108. 127.
 187 in m. al. 3. Chryf. in Mt. 6 codd. ἔσται. Ev. 44. al. 4. Mt.
 B. e. (t) = καὶ λοιμοὶ BDE* 102. Ev. 13. cant. veron. verc.
 corb. 2. Hilar. Arnob. || = λιμοὶ καὶ. 17. || λοιμοὶ καὶ λιμοὶ. L.
 225. Ev. 32. Vulg. corb. 1. brix. for. colb. germ. 1. 2. gat.
 Oros.

8 Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὡδὶ
 9 νιον. Τότε παραδώσουσιν
 ὑμᾶς εἰς ὃ ὁ θλίψιν," καὶ
 ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσε-
 σθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
 * ἡ τῶν ἐθνῶν" διὰ τὸ ὀνο-
 10 μά μου. γ] Καὶ τότε σκαν-
 δαλισθήσονται πολλοί, καὶ
 ἀλλήλους παραδώσουσι, καὶ
 11 μισήσουσιν ἀλλήλους. Καὶ
 πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερ-
 θήσονται, καὶ πλανήσουσι πολ-
 12 λούς. Καὶ διὰ τὸ πληθυν-
 θῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυχθήσε-
 ται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν.
 13 [Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, 14 οὗτος σωθήσεται. Καὶ κη-
 ρυχθήσεται ^a τοῦτο" τὸ
 εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν
 ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρ-
 τύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ
 15 τότε ἔξει τὸ τέλος. Ὅταν
 οὖν ἴδῃτε τὸ βδελυγμα τῆς
 ἐρημώσεως, τὸ ρηθὲν διὰ θα-
 νηλ τοῦ προφήτου, ^a ὃ ἐ-
 στώς" ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ὁ ἀνα-
 16 γινώσκων νοείτω. Τότε οἱ
 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν
 17 ^b ἐπὶ τὰ ὄρη. Ὁ ἐπὶ τοῦ
 δώματος μὴ ^c καταβαινέτω,"
 ἄραι ^d τὰ ^e ἐκ τῆς οἰκίας ^e αὐ-
 18 τοῦ." Καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ
 μὴ]

u ∞ θλίψεις.

a ∞ ἐσθός.

d. τι.

(u) CL. 1. 11. 157. Ev. 4. 5. 18. 19. al. 5. Mt. c. d. f. m. cant. brix. (x) + τῶν. D**L. 13. Alii multi. Mt. BHV. al. 10. Ed. fere omnes (etiam St. 3.) || = τῶν ἐθνῶν. C. 1. 40. 106. 131. al. 12. Mt. a. d. f. i. n. q. Syr. p. c. obel. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Pseudo Ath. (y) + ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, σωθήσεται. 234. e vs. 13. Nonnulla Evangelistaria transiliunt a vs. 9. ad vs. 13. (z) = 37. 40. 53. 73. Ev. 5. Alius, cum Barber. 2. Mt. B. a. f. l. q. al. 4. Arm. verc. || Post εὐαγγελίου ponunt D. 77. Ev. 26. al. 2. cant. Orig. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. || τῆς βασιλείας = Sax. germ. 1. Orig. Chrys. Op. imp. Auctor de promiss. Hefych. (a) BFL. 36. 116. 229. 230. al. 10. Mt. VII. c. ter. m. x. γ** Ed. (etiam St. 3.) || = 69. (b) eis. BD. 1. 124. Ev. 5. 6. al. 8. Mt. c. e. 10. 17. 2* Iren. Hippol. Ath. Socrat. Cyr. hierof. Isidor. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (c) καταβάτω, BDL. 124. ap. Alt. al. 6. Mt. c. bis. e. i. m. n. Orig. Chrys. in Mt. 5 codd. (d) BE**FHKLS. (St. 7.) 13. 17. 69. 72. 106. 108. 114. 115. 124. 127. 131. 151. 157. 230. 235. Ev. 3. 4. 5. 6. 18. 36. al. 81. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. utr. Arr. Copt. Slav. Orig. Ath. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. (e) = D. cant. veron. verc. corh. 2. Cypr. Iren. Hilar. Op. imp.

- μη επιστρέψάτω ^f ὀπίσω",
 ἄραι ^g ὡς τὰ ἱμάτια" αὐτοῦ.
 19 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχου-
 σαις καὶ ταῖς ^h θηλαζούσαις"
 ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
 20 Προσεύχεσθε δὲ, ἵνα μὴ γέ-
 νηται ἡ Φυγὴ ὑμῶν χειμῶ-
 νος, μηδὲ ⁱ † σαββάτων."
 21 Ἔσται γὰρ ^k τότε" θλίψις
 μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ'
 ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν,
 22 οὐδ' οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ
 μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι
 ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
 σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς
 κολοβαθήσονται αἱ ἡμέραι
 23 ἐκεῖναι. Τότε ἂν τις ὑμῖν
 εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὡς ὁ χριστὸς,
 1 ἢ ὡς·" μὴ πιστεύσητε.
 24 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδο-
 χριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται,
 καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα
 καὶ τέρατα, ὥστε ^m πλανή-
 σαι," εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς
 25 ἐκλεκτοὺς. Ἰδοὺ, προσεῖρη-
 26 κα ὑμῖν. Ἐὰν οὖν εἴπωσιν
 ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶ·
 μὴ ἐξέλθῃτε· Ἰδοὺ, ἐν τοῖς
 ταμίαις· μὴ πιστεύσητε.
 27 [Ὡς περ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρ-
 χεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαί-
 νεται ἕως δυσμῶν, οὕτως
 ἔσται ⁿ = καὶ" ἡ παρουσία
 τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
 [Ὁπου

^g ὡς τὸ ἱμάτιον. ⁱ † ἐν.

(f) = 63. 235. et Barber. 1. Mt. 1. z* 10. Vulg. It. exc. cant. Isidor. Hilar. Aug. Sed habent Cypr. Arnob. Op. imp. Tichon. Ambr. || εἰς τὰ f. πρὸς τὸ ὀπίσω. 76. 80. Mt. q. 17. al. 3. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (g) BD (St. β.) KL. 1. 13. 69. 72. 114. 118. 124. 157. 226* al. 7. Mt. c. i. k. n. p* r. z. ψ. 10. Ed. Syr. Perff. Aeth. Copt. Sahid. Vulg. It. exc. brix. Hippol. Isidor. Cypr. Hilar. Arnob. Op. imp. Aug. (h) θηλαζομένης. D. gr. *su- gentibus*, codd. ap. Orig. interpr. (i) = BDL. 1. 13. 69. 102. 106. 108. 114. 115. 116. 124. 127. 131. 157. 230. Ev. 6. 18. 36. al. 78. Mt. V. al. 18. Ed. Orig. Euf. Theodore. Theophyl. || σαββάτου. DL. al. 8. Mt. a. d. r. γ. (k) = 61. 235. Ev. 5. 17. Mt. γ. Perff. p. Copt. veron. foroj. corb. 2. germ. 1. harl* Theodore. Op. imp. Post μεγάλη ponit 131. (l) = 235. || ἢ ἐκεῖ. D. (St. β.) Ev. 16. Perff. Copt. Arm. Vulg. cant. corb. 1. 2. brix. foroj. germ. 2. Theodore. Hier. Aug. ἰδοὺ ἐκεῖ. 61. 157. veron. verc. germ. 1. colb. clar. Mm. gat. Ath. Cypr. Ambr. Op. imp. ἰδοὺ ὡς. Mt. e. Sed Orig. ut rec. (m) πλανᾶσθαι L. 1. alius. Ed. Orig. (semel ἀποπλανᾶσθαι) || πλανηθῆναι D. (St. β.) Vulg. veron. germ. 1. foroj. Cypr. *seducantur* . . . *electos*, cant. (n) = BDFGHKLS. 1. 72. 76. 102. 114. 116. 127. 131. 235. Ev.

28 [Ὁπου ὁ — γὰρ — ἐὰν ἡ τὸ
πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται
29 οἱ ἄετοι.] Εὐθὺς δὲ με-
τὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν
ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσε-
ται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει
τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἁ-
στέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν
30 οὐρανῶν σαλευθήσονται. Καὶ
τότε φανήσεται τὸ σημεῖον
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὃ ἐν
τῷ οὐρανῷ — καὶ τότε — κό-
ψονται * πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς
γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ

τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ,
μετὰ δυνάμεως * καὶ δόξης
31 πολλῆς. Καὶ ἀποστελεῖ
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ
σάλπιγγος * φωνῆς * μεγάλης *
καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλε-
κτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσα-
ρων ἀνέμων, ἀπ' ἁκρῶν οὐ-
ρανῶν ἕως ἁκρῶν αὐτῶν. *
32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε
τὴν παραβολὴν· ὅταν ἦδῃ ὁ
κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλᾶς,
καὶ τὰ φύλλα ὡς ἐκφύῃ,
γινώσκετε, ὅτι ἐγγὺς τὸ θε-
33 ρος. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
ἴδῃτε * ὡς πάντα ταῦτα,
H 2 γινώ-

y ὡς ἐκφύῃ.

Z ὡς πάντα.

5. al. 23. Mt. BV. a, d. l. q. 17. Ed. Syr. Copt. Perf. p. Sahid. Arm. Vulg. ms. cant. verc. corb. 1. clar. harl. Orig. Theodo- ret. Pseudo Ath. Rufin. Op. imp. (o) = BDL. 1. 67. 102. Ev. 26. Copt. Sahid. Vulg. (It. exc. colb. corb. 2.) Cypr. || a. Syr. (p) + καὶ 72. al. 5. Mt. o. ψ. Vulg. (non harl. emmer.) Chryf. etiam in Mt. 5 codd. Ammonius ap. Corder. Theophyl. Iren. Ambr. (q) τοῦ ἐν οὐρανοῖς. D (St. β.) cant. (r) = Ev. 6. Mt. d. e. f. Cypr. || Post κόψονται ponunt D. 1. 69. 124. (s) = 1. 47. 54. Ev. 18. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (t) πολλῆς καὶ δόξης. D. (St. β.) 115. Vulg. It. exc. brix. Cypr. Ambr. Aug. Hier. (non Op. imp.) (u) = L. 1. 106. 118. al. 3. Syr. Copt. Arm. Syr. p. ms. Perf. p. Cyr. hierof. Chryf. etiam in Mt. 6 cod. l. Theo- doret. Cypr. || καὶ φωνῆς. D (St. β.) 36. 40. 61. al. 5. Mt. a. d. Ed. Vulg. It. Hilar. Aug. Hier. || μετὰ φωνῆς σάλπιγγος μεγάλης. Syr. hierof. item Syr. p. sed φωνῆς cum after. (x) + ἀρχομένων ἐκείνων γίνεσθαι, ἀναβλέψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγ- γίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. D. cant. veron. colb. clar. || Non habent Hilar. Op. imp. Aug. (y) FGH. Ev. 6. Alii, cum Barber. 8. Mt. HV. Alii. Ed. Aeth. Vulg. It. (exc. cant. corb. 1.) Aug. (z) DGL. 1. 69. 72. 102. 115. 116. 124. 127. 131. 157. 218 (cum caeteris vindobon.) 230. 235. Alii. Mt. BH. d. e. l. p. q. al. 7. Ed. Syr. Vulg. It. Chryf. etiam in Mt. 6 codd.

γινώσκετε, ὅτι ἐγγύς ἐστιν
 34 ἐπὶ θύραις.] [Ἀμὴν λέγω 33 τοῦ ἀνθρώπου. Ὡςπερ γὰρ
 ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γε- ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἡ ταῖς
 νεὰ αὐτῇ, ἕως ἂν ^a πάντα πρὸ" τοῦ κατακλύσμου τρώ-
 35 ταῦτα" γένηται. Ὁ οὐρανὸς γοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦν-
 καὶ ἡ γῆ ^b παρελεύσεται." οἱ τες καὶ ⁱ ἐγκαμίζοντες," ἄ-
 δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθω- χρι ἥς ἡμέρας εἰσῆλθε νῦν εἰς
 36 σι.] [Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας 39 τὴν κιβωτὸν, Καὶ οὐκ ἔγνω-
 ἐκείνης καὶ ^c † ὥρας οὐδεὶς σαν, ἕως ἡλθεν ὁ κατακλυ-
 οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν σμὸς καὶ ἤρεν ἅπαντας· οὕτως
 οὐρανῶν, ^d εἰ μὴ ὁ πατὴρ ^e † ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ
 37 ^f μόνος." Ὡςπερ δὲ αἱ ἡμέ- 40 οἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Τότε
 ραι τοῦ νῦν, οὕτως ἔσται δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ.
k — ὁ"

b. παρελεύσονται.

c † τῆς.

e † μου.

(a) ταῦτα πάντα, DL. 69. 124. 131. 157. 218 (cum al. 2.) Alii.
 Mt. B. f. m. n. o. p. Syr. Vulg. ms. cant. verc. germ. 1. 2.
 corb. 2. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. || = ταῦτα. 36. 72. 229.
 al. 8. Mt. e. veron. corb. 1. brix. for. harl** Basil. Pseudo Ath.
 Chryf. alicubi. Op. imp (b) BDL. 33. 40. 108. 115. 127. 131.
 195. al. 13. Mt. B. a. Slav. Orig. ms. (sed Orig. ed. bis ut rec.)
 Macar. Nyss. Cyr. saepe. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Hefych.
 Iren. Hilar. semel. Aug. (c) = BDFGKM. 13. Ev. 4. 6. al. 59.
 Mt. BHV. al. 16. Ed. Syr. p. habet in m. Euf. Cyr. || καὶ τῆς
 ὥρας = L. 29. 42. ap. Mill. Mt. 17. Basil. ms. (d) † οὐδὲ ὁ υἱός.
 BD. 13. 86. 124. Syr. hierof. Aeth. Arm. Vulg. ms. It. (exc.
 germ. 1. 2. gat. Mm. tolet.) Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theo-
 phyl. Op. imp. Orig. interpr. Hilar. Ambr. dif. Aug. || Sed
 aberat a codicibus graecis et maxime Adamantii et Pierii, teste
 Hier. et a codd. gr. veteribus ap. Ambr. et a codd. ap. Pau-
 lin. aquil. Nec agnoscunt Basil. Euthym. et scholia vet. ap. Mt.
 (e) = BDL. 1. 36. 40. 69. 72. 102. 114. 157. al. 10. et Bar-
 ber. 3. Mt. a. d. e. o. x. 17. Syr. utr. Perff. Arr. Copt. Sahid.
 Aeth. Arm. Slav. 5. 6. ap. Alter. Vulg. It. exc. brix. Bas. Pseu-
 do Ath. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Damasc. Ambr. Aug.
 Op. imp (f) = Sahid. ap. Woide. Chryf. in Mt. 5 codd. (g)
 = BL. 102. al. 3. Syr. Copt. Arm. cant. corb. 1. colb. clar.
 harl* Orig. (h) = L. Ev. 13. verc. corb. 1. Orig. bis. (i) γαμίζον-
 τες D. Chryf. γαμίσκοντες, B.

- 1 — ὁ" εἰς παραλαμβάνεται, 44 Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε
 καὶ 1 — ὁ: εἰς" ἀφίεται. ἑτοίμοι ὅτι, * ἡ ὥρα οὐ δο-
 41 Δύο ἀλῆθουσai ἐν ^m τῷ" κείτε," ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 " ⁿ μύλωνι." μία παραλα- 45 ἔρχεται.] [Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ
 βάνεται, καὶ μία ἀφίεται. ο πιστὸς δούλος καὶ φρόνιμος,
 42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶ- ὃν κατέστησεν ὁ κύριος
 43 ὁμῶν ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ * — αὐτοῦ" ἐπὶ τῆς ἡμέρας
 γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰ- πελας" αὐτοῦ, τοῦ ⁿ δοῖναι
 κοδεσπότης, ποία ^q φυλακῇ" αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιροῖ;
 ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγγι- 46 Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος,
 ρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἰσσε- ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὖ-
 διορυγῆται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. ρήσει * ποιῶντα οὕτως.
 47 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ
 H 3 πασι

n ⁿ μύλω,u ⁿ διδοῖται.

(k) = BDL. 1. 36. 37. 102. 124. Ev. 22. Mt. a. d. Ed. Chrys.
 in Mt. 4 codd. (l) ἑτερος. 41. Syr. Syr. p. (ed. et in cod. parif.)
 corb. 1. 2. clar. tolet. Hilar. Op. imp. Ambr. || = δ. lidem,
 qui nota praeced. (m) ἐν. Arm. Orig. (n) BEFKS. 102. 106.
 114. Ev. 6. al. 10. Mt. BV. Orig. (o) + δύο ἐπὶ κλήνης μιᾶς εἰς
 παραλαμβάνεται, καὶ εἰς ἀφίεται. D. (St. β.) 13. 69. Aeth. Sax. It.
 (exc. germ. 1. 2. foroj.) toler. Vulg. in edit. Sixtin. Orig. in-
 terpr. Hilar. Juv. Raban. || Lu. ae haec vindicant Scholia vet.
 ap. Mt. Op. imp. Euthym. Victorin. Correctorium. (p) ἡμέρα.
 BD. 13. 69. 115. 124. Mt. e. Syr. hierof. Syr. p. Aeth. cant.
 brix. corb. 2. Min. Iren. (q) ὥρα. M. 13. 33. 69. 124. Ev. 6.
 Syr. hierof. Ar. p. Vulg. It. exc. cant. Aug. Op. imp. (r) ἡ οὐ
 δοκείτε ὥρα BD. 102. Mt. 2. *qua non speratis hora*, cant.
 || δοκείτε] γινώσκετε. 1. εἶδате. 56. 58. 61. in marg. Copt.
 Aeth. Ar. pol. *qui nescitis hora*, Vulg. germ. 1. foroj. item
 brix. *nescitis, qua hora*, verc. veron. corb. 1. 2. colb. germ.
 2. clar. gat. tolet. Hilar. Ambr. (s) = BDL. 1. 33. 102. Ev. 22.
 cant. verc. foroj. clar. germ. 2. Hilar. Iren. Ambr. Hesych. (t)
 εἰκετίας. BL. 13. 33. 42. 63. 114. Mt. 10. || οἰκίας. 61* 69. 71.
 Ev. 12. 26. Mt. c. bis. e. Aeth. Slav. Ephr. Basil. Chrys. etiam
 in Mt. 6 codd. (u) BCDL. 1. 13. 36. 40. 69. 118. 124. 127.
 131. 157. al. 11. Mt. a. f. Basil. Chrys. etiam in Mt. 6 codd.
 (x) οὕτως ποιῶντα. BCDL. 1. 13. 69. 102. 124. 157. Ev. 26. 32.
 Mt. d. It. exc. brix.

πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ
 48 καταστήσει αὐτόν. Ἐάν δὲ
 εἴπῃ ὁ κακὸς δούλος ἐκεῖνος
 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρόνι-
 ζεῖ ὃ κύριός μου" ^z ἐλ-
 49 θεῖν." Καὶ ἄρξεται τύπτειν
 τοὺς συνδούλους ^a + αὐτοῦ,"
^b ἐσθίει δὲ καὶ πίνει" μετὰ τῶν
 50 μεθυσόντων. Ἦξει ὁ κύριος
 τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ,
 ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ᾧ ᾤρα,
 51 ἣ οὐ γινώσκει, Καὶ διχοστο- 3
 μήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος
 αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν
 θήσεται. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.]
 1 Τότε [^c ὁμοιωθήσεται" ἡ βα-
 σιλεῖα τῶν οὐρανῶν δέκα παρ-
 θέναις, αἵτινες, λαβοῦσαι τὰς
 λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον
 εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου ^d.
 2 Πέντε δὲ ^e ἦσαν ἐξ αὐτῶν"
^f ὀφρύνιοι, καὶ 3 + αἱ" πέν-
 3 τε μωραὶ. ^h Αἵτινες" μωραὶ,
 λαβοῦ-

b. ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν.

(y) μου ὁ κύριός. BCDL. 102. Orig. (z) = B. 33. Copt. Sahid.
 Arr. Iren. int. || ἐρχέσθαι. 1. 157. Orig. (a) + BCDL. 1. 11. 13.
 33. 69. 76. 108. 115. 124. 157. 230. 235. Ev. 6. 18. 36. al. 14.
 Mt. c. d. f. bis. i. n. q. x. 10. Syr. Arr. Persf. Copt. Sahid.
 Aeth. Arm. Slav. ed. (non 4. 5. 6.) Vulg. It. Chrys. etiam in
 Mt. 6 codd. Euthym. Op. imp. (b) BCD (St. 3.) EFGHLMs. 1.
 13. 33. 124. 157. Ev. 3. 6. 36. al. 54. et Barber. 4. Mt. BV. f.
 i. q. p. in marg. Ed. Syr. utr. Persf. Aeth. Copt. Arm. Vulg.
 It. exc. verc. Basil. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. Theophyl. (sed
 non in Mt. m.) || ἐσθίει δὲ καὶ πίνει. Mt. d. 17. Alii. || δὲ] τε. C.
 i. 115. al. 6. Mt. o. Syr. Persf. Copt. Aeth. Basil. (c) ὁμοιωθή-
 41. 59. Evangelistaria. Syr. p. in m. germ. 1. tolet. Op. imp.
 (d) + καὶ τῆς νύμφης. D. 1. 36* 124* Syr. Persf. Arm. Syr. p.
 cum ast. (in marg. notatur: hoc non in omnibus codicibus re-
 peritur, nominatim in alexandrinis f. alexandrino.) Vulg. Sax.
 It. Hilar. Op. imp. Arnob. Tichon. Orig. interpr. || Non ad-
 dunt Method. Basil. Chrys. Aug. (e) ἐξ αὐτῶν ἦσαν. BCDL. 1.
 102. 124. 157. Mt. q. Basil. Chrys. in Mt. 4 codd. || = ἐξ αὐ-
 τῶν. Mt. 2. (f) μωραὶ καὶ πέντε ὀφρύνιοι. BCDL. 1. 12. 102. 157.
 Ed. Syr. hierof. Arr. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. exc. brix. (g)
 + αἱ. E. 13. 40. 218. (cum caeteris vindobon.) Ev. 6. Alii mul-
 ti. Ed. pleraeque. (etiam St. 3.) Basil. Theophyl. || = BCDL.
 1. 6. 42. 46. 102. 157. Alii. Mt. H. c. e. i. n. 10. (h) αἱ οὖν.
 D. cant. corb. 2. || αἱ γὰρ. BCL. 33. Copt. || αἱ δὲ. 157. item
 i. claf. corb. 1. sed quinque fatuae, Vulg. It. || καὶ αἱ Syr.
 Syr. p. mf. Aeth. || αἱ. Syr. p. Arm. Persf. p.

λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ¹ αὐ-
τῶν," οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυ-
4 τῶν ἑλαιοῦ. Αἱ δὲ φρόνιμοι
ἔλαβον ἑλαιοῦ ἐν τοῖς ἀγγείοις
^k αὐτῶν" μετὰ τῶν λαμπά-
5 δων ¹ αὐτῶν." Χρονίζοντας
δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν
6 πᾶσαι, καὶ ἐκάθευδον. Μέ-
σης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν·
ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ^m — ἔρχε-
ται" ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντη-
7 σιν αὐτοῦ. Τότε ἠγέρθησαν
πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκείναι,
καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
8 αὐτῶν. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς
φρονίμοις εἶπον· δότε ἡμῖν ἐκ
τοῦ ἑλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμ-
9 πᾶδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπε-
κρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέ-

γουσαι· μήποτε ⁿ ἔω οὐκ"
ο ἀρκέσει" ἡμῖν καὶ ὑμῖν ποτ'
ρεύεσθε P † μᾶλλον πρὸς
τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγορά-
10 σατε ἑαυταῖς. Ἀπερχομέ-
νων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἤλ-
θεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἑτοιμοὶ
εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς
γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύ-
11 ρα. Ὑστερον δὲ ἔρχονται
καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέ-
γουσαι· κύριε, κύριε, ἀνοιξον
12 ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ
οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν,
ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν
14 οὐδὲ τὴν ὥραν q †.] Ὡς περ
γὰρ [ἀνθρώπος * ἀποδημιῶν
ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους,
H 4 καὶ

1. ἑαυτῶν. n ἔω οὐκ μή. p † δὲ. q † ἐν ἡ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

(1) αὐτῶν f. αὐτῶν. BDFHKM. al. multi. Mt. BHV. al. 20. Ed. Basil. || = L. 44. Arm. Vulg. corb. foroj. germ. 1. 2. corb. 1. 2. gat. (k) = BD gr.L. 1. 102. 124. Syr. Arr. Arm. foroj. clar. Arnob. (l) = C. Ev. 22* Ed. Perl. w. Vulg. Sax. germ. 1. 2. brix. foroj. corb. 2. gat. (m) = BC*DL. 102. Copt. Sahid. Ar. pol. cant. (germ. 1. habet: est.) Method. Ephr. Cyr. (n) BCDGHS. 1. 33. 72. 127. 131. 142* Ev. 6. 36. al. 19. Mt. HV. a. c. 17. Ephr. Basil. Chrys. in Mt. 3 codd. (o) ἀρκέσει. DL. Alit. Mt. B. al. 6. Ed. (p) = ABDGHKS. 61* 127. 131. 142* 235. al. 9. Mt. HV. o. 19. Arm. Vulg. It. exc. corb. 2. (q) = ABCD (St. β.) L. 1.* 4. 17. 22. 42. 60. 71. 84. 102. 114. 182. Ev. 6* et Barber. 2. Mt. e. 10. (licet scholia textui in utroque adjecta agnoscant.) Syr. utr. Arr. Perff. Syr. hierof. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Vulg. Sax. It. Ath. Basil. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Hilar. Aug. (r) + τις M. al. 4. Ev. 32. et plura, ut videtur, Evangelistaria. Mt. BH. c. Ed. Arm. Chrys. in Mt. 4 codd.

καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑ-
 15 πάρχοντα ^a αὐτοῦ." Καὶ ὡ-
 μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ὡ-
 δὲ δύο, ὡ δὲ ἑν' ἐκάστῳ κα-
 τὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· καὶ ἀπε-
 16 δήμησεν ^c εὐθέως. Πορευ-
 θείς δὲ" ὁ τὰ πέντε τάλαντα
 λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς,
 καὶ ^a ∞ ἐποίησεν" ἄλλα πέν-
 17 τε ^x — τάλαντα." Ὡσαύ-
 τως καὶ ὁ τὰ δύο ^y, ἐκέρδη-
 σε ^z — καὶ αὐτὸς" ἄλλα δύο.
 18 Ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν, ^a ἀπελ-

θὼν" ὥρυσεν ^b ἐν τῇ γῇ,"
 καὶ ^c ∞ ἀπέκρυψε" τὸ ἀρ-
 γύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.
 19 Μετὰ δὲ ^d χρόνον πολὺν"
 ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων
 ἐκείνων, καὶ συναίρει ^e μετ'
 20 αὐτῶν λόγον." Καὶ προσελ-
 θὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λα-
 βὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέν-
 τε τάλαντα, λέγων· κύριε,
 πέντε τάλαντά μοι ^f παρέδω-
 κας." Ἰδε, ἄλλα πέντε τάλ-
 λαντα ἐκέρδησα ^g — ἐπ' αὐ-
 τοῖς."

u ∞ ἐκέρδητεν.

c ∞ ἐκρύψε.

(s) αὐτῶν. A. αὐτῶ. 49. || = Chryf. in Mt. 3 codd. (t) Εὐθέως πορευθείς. B. 1. veron. germ. 1. corb. 1. (sed cant. et foroj. ut rec.) || Εὐθέως δὲ πορευθείς. 118. 124. Ev. 26. Mt. m. Syr. hierof. brix. colb. corb. 2. clar. Op. imp. || Πορευθείς δὲ εὐθέως. Arm. || = εὐθέως. Ev. 16. Copt. Chryf. in Mt. 3 codd. (u) A**BCD (St. β.) L. 1. 15. 29. 33. 69. 118. 124. 157. 218 (cum 76. 77. 219. 220.) Ev. 16. 22. Mt. c. semel. e. Syr. Arr. Perf. Syr. p. in m. Copt. Aeth. Arm. Vulg. Sax. It. || = καὶ ἐποίησεν. 115. 235. Ev. 32. bis. veron. corb. 2. (x) = BL. 1. 33. 50. 102. 124. Syr. Perf. p. Syr. hierof. Copt. Sahid. Arm. Vulg. It. (exc. cant. brix.) Op. imp. (y) + λαβὼν. 235. Vulg. It. Slav. 4. || + τάλαντα λαβὼν. D. Aeth. cant. (z) = BC*L. 33. 59. 102. Syr. Arr. Perf. w. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Slav. 4. Vulg. It. (exc. cant. clar.) Basil. Op. imp. (a) = D. (St. β.) 5. 36. 59. It. (exc. brix. clar. foroj.) (b) γῇ. BCL. corb. 1. || = corb. 2. (c) ABCDL. 17. 37. 56. 61. 119. 225. Ev. 16. Ed. || κατέκρυψε. Ev. 26. (d) πολὺν χρόνον. BCDGL. 1. 69. 102. 124. Alii. Mt. o. Orig. (e) λόγον μετ' αὐτῶν. BCDL. 1. 124. Alii. Mt. B. al. 7. Ed. (f) δέδωκας. 1. Syr. Syr. p. in m. veron. corb. 1. Chryf. in Mt. 5 codd. Ambr. Cassiod. (g) = BDL. 71. 102. 124. Copt. Aeth. Arr. Perf. w. Vulg. Sax. It. (D. Vulg. It. mox legerant ἐπεκέρδησα, *superlucratus sum.*) || ἐν αὐτοῖς. EG. al. 16. Mt. B. e. q. Ed.

21 τοῖς." Ἐφη ^h + αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· ⁱ εὖ," δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ^k ἐπὶ " ὀλίγα ἢ πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε κα-
ταστήσω εἰσελθε εἰς τὴν χα-
22 ράν τοῦ κυρίου σου. Προσε-
ελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τά-
λαντα ^l — λαβὼν," εἶπε·
κύριε, δύο τάλαντά μοι πα-
ρέδωκας· ἴδε, ἄλλα δύο τά-
λαντα ἐκέρδησα ^m — ἐπ' αὐ-
23 τοῖς." Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος
αὐτοῦ· εὖ," δούλε ἀγαθὲ καὶ
πιστὲ· ἐπὶ ὀλίγα ἢ πιστὸς,
ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ
24 κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ
καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον ⁿ εἰλη-
φώς," εἶπε· κύριε, ἔγνω
^o σε," ὅτι Ρ σκληρὸς" εἰ ἄν-
θρωπος, φερίζων ὅπου οὐκ

ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν
25 οὐ διεσκόρπισας· Καὶ φοβη-
θεις, ἀπελθὼν ἐκρυψα τὸ
τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε,
26 ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ·
πονηρὲ δούλε καὶ ὀκνηρὲ, ^q ἦ-
δεις, ὅτι φερίζω ὅπου οὐκ
ἔσπειρα, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ
27 διεσκόρπισα· Ἔδει οὖν σε
^r βαλεῖν" τὸ ἀργύριόν μου
τοῖς τραπεζίταις· καὶ ἐλθὼν
ἐγὼ ἐκομμάμην ἂν τὸ ἐμὸν
28 σὺν τόκῳ. Ἀρατε οὖν ἀπ'
αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε
τῷ ἔχοντι τὰ ^s δέκα" τάλαν-
29 τα. Τῷ γὰρ ἔχοντι ^t παν-
τὶ" δοθήσεται, καὶ περισ-
σευθήσεται· ^u ὥς ἀπὸ δὲ
τοῦ" μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ
^x ἔχει," ἀρθήσεται ἀπ' αὐ-
τοῦ.
H 5

h + δὲ. u ὥς τοῦ δὲ.

(h) = BCDEKL. 33. 102. 124. 127. 131. al. 19. Mt. B. a. c. d. e. f. bis. 10. al. 7. Syr. Perff. Arm. Vulg. It. *Et ait*, brix. corb. 1. (i) εὖγ. (etiam vf. 23.) A* Vulg. It. exc. cant. Orig. semel. 6 Patr. lat. (k) ἐπεὶ ἐπ. (etiam vf. 23.) D. Arm. Vulg. It. Patr. lat. (l) = ABCL. 1. 69. 102. 124. al. 4. Mt. z* Syr. utr. || εἰληφώς. 157. Mt. m. (m) Vide supra not. g. (u) λαβὼν. 2. 59. 76** Ed. (o) = D. 46. Arm. Vulg. It. (exc. brix. clar.) Hilar. Op. imp. (p) αὐστηρὸς. Ed. veron. (q) + εἰ. 127* Ev. 31. 32. al. 4. Mt. B. 10. (r) καταβαλεῖν. 57. 127. Ev. 13. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (s) τέντε. D. cant. *qui quinque duplicavit*, Hilar. (t) = D. 77. Ev. 18. 24. 31. Mt. f. Syr. cant. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. bis, in γ. semel. (u) BDL. 1. 33. 102. 124. Ed. cant. (x) δοκεῖ ἔχειν. E**HL. 10. 17. 33. 61. 69. Ev. 19. 31. 36. al. 27. Mt. a** d. k. m. p* q. x. ψ. 10. 17. Ed. Syr. p. in codd. nonnullis. Slav. Vulg. germ. 1. 2. brix. Mm. foroj. gat. Orig. Theophyl. (Sed in ed. rom. et parif. ut rec.) Scholia vet. ap. Mt. Hier.

30 τοῦ. γ] Καὶ τὸν ἀχρεῖον ἃ μὲν" πρόβατα ἐν δεξιῶν
 δούλον ἡ ἐκβάλετε" εἰς τὸ σκο- αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐ-
 τας τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ 34 νύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ βασι-
 κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν λεὺς τοῖς ἐν δεξιῶν αὐτοῦ·
 31 ὀδόντων. [Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πα-
 υῖος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ τρός μου, κληρονομήσατε τὴν
 αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἃ † ἁγ- ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν
 γελoi μετ' αὐτοῦ, τότε κασι- ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ὁ
 σαι ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, 35 Ἐπεινάσα γὰρ, καὶ ἐδούνατέ
 32 Καὶ ἃ συναχθήσεται" ἔμπρο- μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ
 σθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔσθῃ· ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην,
 καὶ ὁ ἀφοριεῖ" αὐτοὺς ἀπ' 36 καὶ συνηγάγετέ με. Γυμνὸς,
 ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν καὶ περιεβάλετέ με· ἡσθένη-
 ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ σα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν
 33 τῶν ἐρίφων. Καὶ στήσει τὰ φυλακῇ ἤμην, καὶ ἡλθ-
 τε"

z. ἐκβάλλετε. a † ἅγιοι.

Hier. Ambr. Philastr. Op. imp. (y) † ὁ ἔχων (f. ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων) ὡς ἀκούειν, ἀκούετω. 24* 76. 131. Mt. HV** a. c. d. f. o. q. r. Evangelistaria in fine lectionis. Sed alibi in media lectione omittunt pleraque. || Post ὀδόντων vs. 30 haec addunt F** G. 13. 69. 106. 118 in m. 124. 125. 220. 235. Ev. 5. 14. 18. 19. al. 9. Mt. p. in marg. (z) ABCLS. 1. 13. 124. 131. 157. 182. 218 (cum caeteris vindobon. exc. 225.) Ev. 2. 26. 27. al. 32. Mt. BV. al. 14. Ed. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. || βάλετε ἔξω. D. 51. *projicite foras*, It. (exc. brix. foroj. corb. 1. germ. 2. gat.) Alii ἐκβάλεται f. ἐμβάλετε f. ἐμβάλλετε (sic germ. 1.) f. βάλετε f. βάλλετε. (a) = BDL. 1. 42. 61. 72. 102. 114. 118. 121. 124. 142* 157. Mt. d. Syr. hierof. Ar. rom. Erp. Copt. Aeth. Arm. Vulg. Sax. It. exc. brix. Orig. Euf. Ath. Cyr. Maximus. Theophanes ceram. Scholia vet. ap. Mt. Cypr. Op. imp. Hilar. Aug. Ambr. Alii. (b) συναχθήσονται. DKL. 13. 33. 124. Ev. 1. 2. 6. al. 44. Mt. B. d. e. al. 9. Ed. Theodoret. (c) ἀφορίσει. L. 1. Ed. (d) = D. Syr. Arr. Perff. Aeth. Syr. p. mss. It. (exc. germ. 1. 2. foroj. corb. 2. gat.) (e) Origenes Jesu dictum laudat hoc: διὰ τοὺς ἀσθενούντας ἡσθένου, καὶ διὰ τοὺς πεινών- τας ἐπεινῶν, καὶ διὰ τοὺς διψῶντας ἐδίψων. (f) ἡλθατε. ABDFL. 2. 124. 157. Ev. 6. Mt. B.

57 τε" πρὸς με. Τότε ἀποκρι-
θήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέ-
γοντες· κύριε, πότε σε εἶδα-
μεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν;
ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;
38 β Πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον,
καὶ συνηγάγομεν; ἢ γυμνόν,
39 καὶ περιβάλομεν; Πότε δὲ
σε εἶδομεν ἢ ἄσθενῆ," ἢ ἐν
φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς
40 σε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασι-
λεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἰ ἀμὴν λέγω
ὑμῖν," ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε
ἐν τούτων τῶν ἀδελφῶν μου
τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιή-
41 σατε. Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ
εὐκυνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐ-
μοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ
τὸ αἰώνιον," 1 α τὸ ἤτοι-
μασμένον" τῷ διαβόλῳ καὶ
42 τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ἐπέ-

ιασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδύνατό
μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ
43 οὐκ ἐποτίσατέ με· Ξένος ἦ-
μην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με·
γυμνός, καὶ οὐ περιβάλατέ
με· ἄσθενής, καὶ ἐν φυλακῇ,
καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με.
44 Τότε ἀποκριθήσονται m † καὶ
αὐτοὶ, λέγοντες· κύριε, πότε
σε εἶδομεν πεινῶντα, ἢ δι-
ψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν,
ἢ ἄσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ
45 οὐ διηκονήσαμεν σοι; Τότε
ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον
οὐκ ἐποιήσατε ἐν τούτων n
τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ
46 ἐποιήσατε. Καὶ ἀπελεύσου-
ται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον·
οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώ-
νιον.]

1 Καὶ

1 α ὁ ἡτοίμασεν ὁ πατήρ μου.

m † αὐτῷ.

(g) Vñ. 38 = 45. 49. 59. 61. (h) ἄσθενῶντα. BD. 124. Clem. (i) = 116. Mt. m. (k) = 115. τὸ ἐξώτερον. 40* (l) D (St. B.) 1. alius. It. (exc. brix. germ. 2. foroj.) Clem. rom. (ap. Iren.) Justin. c. Tryph. Clem. alex. Hippol. Orig. interpr. aliquoties. (sed Orig. gr. bis ut rec.) Tert. (semel ut rec.) Cypr. Iren. Hilar. (semel ut rec.) Auctor. de promiss. Gaudent. Rufin. Paulin. Leo. Sal-
vian. Aug. semel. Avit. vienn. Juv. (m) = ABDEFGKLS. 13. 33. 69. 102. 106. 124. 131. 157. 218 (cum al. 5.) 235. Ev. 1. 2. 5. 6. al. 69. Mt. BHV. al. 20. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Vulg. mf. It. (exc. brix. corb. 2. Min. gat.) Con-
stitut. Theophyl. Cypr. Op. imp. (n) † τῶν ἀδελφῶν μου. 72 in m. 124. 157. 235. al. 7. Mt. e. r. x. item E* Chrys. in Mt. 6 codd. || Sed scholia vet. ap. Mt. omitti b. l. monent diferte. || τούτων] meis, Auct. de promiss. Aug.

- 1 Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλε-
 σεν ὁ ἰησοῦς ὁ πάντας" τοὺς
 λόγους τούτους, [εἶπε τοῖς
 2 μαθηταῖς αὐτοῦ· Ρ Οἶδατε,"
 ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πά-
 σχα γίνεταί· καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς τὸ
 σταυρωθῆναι.]
 3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρ-
 χιερεῖς," 4 — καὶ οἱ γραμ-
 ματεῖς," καὶ οἱ πρεσβύτεροι
 τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
 ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου
 4 καϊάφα." Καὶ συνεβουλεύ-
 σαντο, ἵνα τὸν ἰησοῦν * δόλω
 κρατήσωσι" 5 καὶ ἀποκτείνω-
 σιν." Ἐλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ
 6 ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένη-
 ται ἐν τῷ λαῷ. [Τοῦ δὲ ἰη-
 σοῦ γενομένου ἐν βηθανίᾳ ἐν
 οἰκίᾳ σίμωνος τοῦ λεπροῦ,
 7 Προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἡ ἀλά-
 βαстрон μύρου ἔχουσα" 8 βα-
 ρυτίμου," καὶ κατέχευεν ἐπὶ
 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνα-
 8 κειμένου 2. Ἰδόντες δὲ οἱ
 μαθηταὶ 3 = αὐτοῦ ἠγανά-
 κτησαν, λέγοντες· εἰς τί ἡ
 9 ἀπώλεια αὐτῆς; 10 Ἡδύνα-
 το" γὰρ τοῦτο d + πραθῆ-
 ναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι
 10 + τοῖς πτωχοῖς. Γινούς
 δὲ ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· τί
 κόπους παρέχετε τῇ γυναικί;
 ἔργον

s. κρατήσωσι δόλω. d + τὸ μύρον.

(o) = E. 10. 124* 157. al. 18. Mt. B. d. f. k. m. p. z. ψ. Slav. 5. 6. Perf. p. Vulg. m. f. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (p) = D. cant. (q) = AD (St. β.) L. 1. 13. 36. 40. 59. 69. 124. Ev. 32. al. 4. et Barber. 2. Mt. a. Copt. Aeth. Ar. pol. Vulg. It. (exc. brix. colb. clar. germ. 2. gat.) (r) καϊάφα. D. 64. Vulg. It. (s) ABDEFGHLS. plurimi. Mt. BHV. al. 20. Ed. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. (t) = 36. 40. 61. Mt. 17. || καὶ ἀπολέσωσι. 116. al. 4. Mt. a. (u) ἔχουσα ἀλαβαστρον μύρου. BDL. 13. 69. 102. 124. Arm. Vulg. It. (x) πολυτίμου. AD (St. β.) LM. 114. 157. al. 18. Mt. a. r. z* Syr. p. in m. Slav. (y) τῆς κεφαλῆς. BDM. 1. 13. 69. 106. Ev. 2. 18. 20. 28. Mt. B. f. femel. Chrys. in Mt. 5 codd. (z) + αὐτοῦ. D. gr. veron. verc. brix. colb. clar. corb. 2. Mm. Op. imp. Ambr. (a) = BDL. 69. 102. 124. ap. Birch. Mt. c. Copt. Vulg. It. exc. brix. colb. (b) + τοῦ μύρου. 61. 63. 71. 157. Syr. hierof. Arm. veron. verc. (c) ἐδύνατο. L. 72. (d) = ABDL. 1. 42* 61. 72. 102. 114* 118. 157. Mt. e. 10. Syr. utr. Arr. Perff. Aeth. Arm. Copt. Vulg. Sax. It. exc. colb. Basil. Basil. fel. Hilar. Ambr. (e) + ADEGKS. 106. 115. 124. 157. 167. 235. Ev. 6. 35. 46. al. 24. Mt. V. c. f. k* p. z. ψ bis. Ed. Chrys. etiam in Mt. 5 codd.

ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς
 11 ἐμέ. ¹ Ὡς Πάντοτε γὰρ τοὺς
 πτωχοὺς" ἔχετε μεθ' ἑαυ-
 12 τῶν· ἐμε δὲ οὐ πάντοτε ἔχε-
 13 τε. Βαλοῦσα γὰρ αὐτὴ τὸ
 μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός
 μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με
 14 ἐποίησεν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέ-
 15 λιον ἐξ αὐτοῦ" ἐν ὧ τῷ κῶ-
 σμῳ, * λαληθήσεται καὶ ὁ
 16 ἐποίησεν αὐτῇ, εἰς ἡ μνημό-
 17 νον αὐτῆς. Τότε πόρευ-
 18 θης εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγό-
 μενος ἰουδας ἰσκαριώτης, πρὸς
 19 τοὺς ἀρχιερεῖς, Εἶπε τί θέ-
 λετέ μοι δοῦναι, ¹ Ὡς καὶ γὰρ
 ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ
 20 ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ² ἀρ-
 21 γύρια." Καὶ ἀπὸ τότε ἐξή-
 22 ρτει εὐκαιρίαν, ἵνα αὐτὸν πα-
 23 ραδῷ.¹]
 17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἁζύ-
 μων προσήλθον οἱ μαθηταὶ
 τῷ ἰησοῦ, λέγοντες ³ = αὐ-
 τῷ" ποῦ θέλεις ⁴ ἐτοιμάσω-
 μέν" σοι φαγεῖν τὸ πάσχα;
 18 Ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν
 πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴ-
 πατε αὐτῷ· ⁵ ὁ διδάσκαλος
 λέγει·" ὁ καιρὸς μου ἔγγυς
 ἐστίν· πρὸς σε ποιῶ τὸ πάσχα
 μετὰ τῶν μαθητῶν μου.
 19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς
 συνέταξεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
 20 καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα."
 20 Ὁ ψίλας δὲ γενομένης, ἀνέκει-
 21 το μετὰ τῶν δώδεκα ⁶.]
 21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, εἶπεν·
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἑξ
 ὑμῶν

f Ὡς τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε.

i Ὡς καὶ ἐγώ.

(f) EFG. 69. 131. 157. 218. (cum al. 7.) 235. Ev. 6. 46. al. 11. Mt. BH. al. 14. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. Amphiloch. || V. 11 = 24. 26. 57. (g) = 69. (h) μαρτύριον. 5. 125* (i) DEFH. Alii. Mt. V. al. 10. Ed. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (k) στατήρας D. cant. veron. verc. Euf. Orig. intr. (non-gr.) ἀργύρα. A. στατήρας ἀργυρίου. I. stateres argenteos, clar. (l) + αὐτοῖς. D. gr. (St. β.) K. ap. Mill. 69. Copt. Arm. Syr. hierof. veron. colb. clar. Euf. (m) = BDKL. 1. 33. 69. 72. 102. 106. 114. al. 7. Mt. a. Syr. p. Copt. Arm. Vulg. It. exc. brix. Chryf. in Mt. 6 codd. (n) ἐτοιμάσωμεν D. 1. 33. al. 34. Mt. H. a* d. e. f. k. al. 8. Chryf. in Mt. 3. codd. semel, in uno bis. (o) = A. Michael constant. (p) = G. Chryf. (q) + μαθητῶν. ALM. al. 4. Mt. e. 10. Verff. (exc. cant.) Chryf. etiam semel in Mt. 5 codd. || + (e Jo. 13. 3—17.) αὐτὸς ὁ ἰησοῦς usque ad ποιῆσαι αὐτά. 225. Sic Evangelistaria.

22 ὑμῶν παραδώσει με. Καὶ περὶ μὴτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί;
 λυπαίμενοι σφοδρὰ, ἤρξαντο 26 λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας. Ἐ-
 λέγειν γὰρ αὐτῷ ἕκαστος αὐ- σιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν
 τῶν." μὴτι ἐγὼ εἰμι, κύριε; ὁ ἰησοῦς " τὸν" ἄρτον, καὶ
 23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμ- * αὐτὸν εὐλογήσας," ἔκλασε καὶ
 βάψας μετ' ἐμοῦ * ἐν τῷ τρυ- γ' ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ"
 βλίῳ τὴν χεῖρα," οὗτός με εἶπε· λάβετε, φάγετε· τοῦτο
 24 παραδώσει. Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ 27 ἐστὶ τὸ σῶμά μου. Καὶ λα-
 ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς βῶν * τὸ" ποτήριον, * καὶ"
 γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς,
 τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ λέγων· ὁ πίστετε ἐξ αὐτοῦ πάν-
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί- 28 τες· Τοῦτο * γὰρ" ἐστὶ τὸ
 δοται. καλὸν ἦν * αὐτῷ," εἰ αἷμά μου, τὸ τῆς d καινῆς"
 οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν
 25 ἐκείνος. Ἀποκριθεὶς δὲ ἰου- * ἐκχυνόμενον" εἰς ἄφρον
 δας, ὁ παραδιδούς αὐτὸν, εἶ- 29 ὁμαρτιῶν. Λέγων δὲ ὑμῖν,
 ὅτι

γ. ∞ εἰς ἕκαστος. x. ∞ εὐχαριστήσας.

(r) = Orig. || αὐτῷ = D, 33. 44. 69. 102. 124. Mt. f. Copt. Vulg. It. Euf. || αὐτῶν = BCL. 102. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. || ἕκαστος] εἰς ἕκαστος. BCDLM. 13. 61. 68. 96. 124. 157. Ed. Copt. Syr. p. in m. cant. (s) τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ. ABL, 102. 157. Mt. B. o. item D. (St. β.) Syr. Copt. Arm. Vulg. It. Orig. || τῇ χεῖρᾳ = Clem. Chryf. in Mt. 6 codd. || ἐν τῷ τρυβλίῳ = 106. εἰς τὸ τρυβλίον. Clem. Orig. semel. (t) = Ev. 22. (u) = BCDL. 1. 17. 24. 102. 118. al. 3. Mt. a. f. i. n. γ. 2. Theophyl. (κ) AEFHKMS. 1. 11. 13. 17. 61. 69. 72. 106. 108. 115. 118. 124. 127. 131. 142. 209. 218 (cum omnibus viudob. exc. 125**) 235. Ev. 2. 6. 19. 35. 36. al. 66. et Barber. 3. Mt. BHV. c. e. f. i. l. m. n. q. r. x. 10. 17. Ed. Syr. p. Ar. rom. Erp. Basil. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Tit. boitr. Petr. ant. Euthym. Theophyl. Scholia vet. ap. Mt. || εὐλογήσας, BDL. 24. 114. Alii. Mt. a. d. k. z, alii. Syr. p. in m. Versf. ut videtur. || = 44. Michael constant. (y) δούς τοῖς μαθηταῖς. BDL. 1. 13. 69. 118. cant. (z) = B. 1. 102. al. 4. Mt. B. e. f. g. (a) = CL. 1. 33. 157. al. 4. Mt. z* (b) + λάβετε, Syr. veron. clar. germ. 1. Clem. Orig. Ambr. Epiph. (c) = C** 1. Ev. 35. 46. al. 19. et Barber. 1. Mt. B. c. f. m. i. n. Syr. Ar. pol. Perf. p. Aeth. Sahid. Slav. 4. 6. Vulg. ms. verc. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (d) = BL. 102. Sahid. novi et aeterni, veron. (e) ἐκχυνόμενον. ACD, Alii. qui effundetur, Vulg. It. (exc. cant. verc. gat.)

- ὅτι οὐ μὴ πίνω ἀπ' ἄρτι ἐκ
 τούτου" τοῦ ἔ γεννήματος"
 τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας
 ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ'
 ὑμῶν καὶ οὖνον ἐν τῇ βασιλείᾳ
 τοῦ πατρὸς μου.
- 30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξήλ-
 θον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
 πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσε-
 σθε ἐν ἡμέρᾳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύ-
 τη· γέγραπται γάρ· πατάξω
 τὸν ποιμένα, καὶ ἡ διασκορ-
 πισθήσεται" τὰ πρόβατα τῆς
 32 ποιμνῆς. Μετὰ δὲ τὸ ἐγερ-
 θῆναι με, προάξω ὑμᾶς εἰς
 33 τὴν γαλιλαίαν. Ἀποκριθεὶς
 δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ· εἰ
- ἰ + πάντες σκανδαλισθήσου-
 νται ἐν σοί, ἐγὼ ^k + οὐ
 δέποτε σκανδαλισθήσομαι.
 34 Ἐφ' αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἀμὴν
 λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ
 νυκτὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνή-
 35 σαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με. Λέ-
 γει αὐτῷ ὁ πέτρος· κἀν δέῃ
 με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ
 σε ^l ἀπαρνήσομαι." ὁμοίως
 m + δὲ" καὶ πάντες οἱ μαθη-
 ται εἶπον.
- 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐ-
 τῶν ὁ ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγό-
 μενον ⁿ ὡς γεθσημανῇ," καὶ
 λέγει ^o τοῖς μαθηταῖς· κα-
 θίστατε P αὐτοῦ," ἕως ^q οὗ."
 ἀπελ-

ἰ + καὶ. l ^o ἀπαρνήσονται. n ^o ὡς γεθσημανεῖ.

(f) = 116. 131. al. 5. Clem. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Cy-
 rill. in scholio codicis Mt. d. (g) γεννήματος. ADL. Alii. Mt. BHV.
 al. 15. creatura, cant. veron. verc. colb. corb. 2. clar. (h) δια-
 σκορπισθήσονται ACLM. 13. 33. 69. 124. 157. Ev. 3. 36. al. 16.
 Mt. f. m. r. x. z** Ed. (i) = ABCDEGHLS. 1. 69. 102. 124.
 131. 157. Ev. 2. 6. 36. al. 51. Mt. BHV. al. 14. Ed. Copt. cant.
 veron. verc. colb. corb. 2. (k) + C**GHK. 69. Ev. 2. 6. 35.
 36. al. 26. Mt. BH. al. 11. Ed. Copt. clar. || ἀλλ' ἐγὼ. Chrys.
 etiam in Mt. 6 codd. (l) AG. 69. 76. 77. 106. 127. 235. Ev. 46.
 al. 29. Mt. HV. c. p. q. 10. al. 5. Ed. Chrys. Theophyl. (m)
 + AEF GHK. 1. 36. 40. 61. 69. 72. 106. 115. 116. 124. 127.
 131. 235. Ev. 2. 3. 6. 35. 46. al. 58. Mt. BHV. al. 19. Ed. Copt.
 Sahid. Syr. p. mlf. Slav. Chrys. Theophyl. (n) ACEFGHKS.
 Ev. 6. Alii. Mt. x. Ed. Euf. Hier. γεθσημανεῖ. D. 106. It.
 exc. corb. 1. germ. 1. 2. Alii aliter. (o) αὐτοῖς, 69. 124. Ev. 32.
 Mt. γ. Arm. || + αὐτοῦ. ACD. 1. 36. 40. 61. 116. 131. Ev. 36.
 46. al. 6. Mt. B. a. d. f. o. x. 10. Ed. Syr. utr. Pers. Copt. Aeth.
 Vulg. It. (p) = C* 61. ὡς, 33. ἐκεί. 225. (q) = CK. 33. 44. 72.
 73. Mt. o. 2. Theophyl. || ἂν DL. 1. 69. 157. al. 3. Mt. e. r.
 Chrys. in Mt. 5 codd. || οὐ ἂν. A.

ἀπελθὼν ^ε προσεύξωμαι" ^ε ἐ- ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.] ^ε
 37 κει." Καὶ παραλαβὼν τὸν 40 [Καὶ ^ε ἔρχεται πρὸς τοὺς μα-
 πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς ζε- θητάς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς
 βεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καθευδοντας, καὶ λέγει ^ε τῷ
 38 καὶ ἀδημιονεῖν. Τότε λέγει πέτρῳ" ^ε οὕτως" οὐκ ^ε ἰσχύ-
 αὐτοῖς ^ε + ὁ ἰησοῦς" περίλυ- σατε" μίαν ὥραν γρηγορήσαι
 πός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως 41 μετ' ἐμοῦ; Γρηγορεῖτε καὶ
 θανάτου· μενίετε ὥδε, καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλ-
 39 γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. Καὶ θῆτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν
 " ^ε προσελθὼν" μικρόν, ἔπε- πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
 σεν ἐπὶ πρόσκτον αὐτοῦ, προσ- 42 ἀσθενής. Πάλιν, ἐκ δευτέ-
 ευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ ρου ἀπελθὼν, προσηύξατο,
^ε μου," εἰ δυνατόν ἐστι, λέγων· πάτερ μου, εἰ οὐ δύ-
 ὑπαρελθῆτω" ἀπ' ἐμοῦ τὸ πο- ναται τοῦτο ^ε = τὸ ποτή-
 τήριον τοῦτο· πλήν οὐχ ὡς ριον" παρελθεῖν ^ε = ἀπ' ἐ-
 μου,"

u ^ε προσελθὼν.

(r) προσεύξομαι. DH. 106. al. g. Mt. a. c. d. al. 6. Ed. Chryf. in Mt. 3. codd. (s) = Mt. n. Syr. Arm. || ἐκεῖ προσεύξ. BDL. 69. 102. 157. Mt. y. Sahid. Vulg. It. (t) + C**EFGHKS. 61. 64. 71. 73. 108. 114. 116. 127. 131. 142. 157. 235. Ev. 2. 6. 35. 36. 46. al. 49. Mt. BHV. c. e. f. h. i. k. 10. al. 10. Ed. Syr. p. pif. Slav. verc. brix. clar. Theophyl. (u) ACDEFGHLS. 1. 11. 36. 61. 69. 106. 114. 124. 127. 131. 218. (cum vindob. omni- bus) 235. Ev. 2. 6. 35. 36. al. 35. et Barber. 4. Mt. BHV. a. c. d. e. f* o. r. x. z* 17. Ed. cant. Theophyl. msf. || προσελθὼν. B. Alii. Verff. Patr. (x) = L. 1. 218 (cum 76. 108. 123. 219. 220. 224. Ev. 46?) Ev. 28. verc. Orig. novies. Basil. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Cypr. Iren. Hier. Aug. (y) παρελθάτω. ACDFL. 124. (z) + ὡφθῇ δὲ αὐτῷ ἄγγελος — καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. (e Luc. 22. 43. 44) 69. 124. 125. in marg. ap. Tresch. 131. 180. in marg. et Evangelistaria omnia. (a) + ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευ- χῆς. 61. 69. 108. ap. Tresch. 131. Evangelistaria. (b) αὐτοῖς. FKM. 61. 69. 125. al. 6. Mt. r. (c) οὕτως; 115. 116. 124. al. 24. Mt. z. Chryf. (etiam in Mt. codd.) Euthym. || = 1. (d) ἰσχύ- σας. A. Syr. p. in m. corb. 2. germ. 2. gat. Juv. (e) = ABCL. 1. 33. 42. 71. 72. 102. 106. 114. 235. Sahid. Syr. p. Aeth. ve- ron. corb. 2. Orig. bis. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Ambr. || Ante τοῦτο ponunt D. Mt. e. m. Post ἐμοῦ habent 157. Arm. || τοῦτο = Mt. V. r. (f) = BDL. 1. 53. 102. Syr. Aeth. Sahid. Vulg. It. (exc. brix. corb. 2.) Orig. bis. Hilar. femel. Ambr.

μου." εἰν μὴ αὐτὸ πῶν, γε-
 43 νηθήτω τὸ θέλημά σου. Καὶ
 ἐλθὼν ὁ εὗρε αὐτοὺς
 πάλιν" καθευδοντας· ἦσαν γὰρ
 αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρη-
 44 μέναι^h. Καὶ ἄφεις αὐτοὺς,
 ἀπελθὼνⁱ πάλιν," προσή-
 ζατο^k — ἐκ τρίτου," τὸν
 45 αὐτὸν λόγον εἰπὼν^l. Τότε
 ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς
 m αὐτοῦ," καὶ λέγει αὐτοῖς·
 καθευδετεⁿ τὸ" λοιπὸν, καὶ
 o ἀναπαύεσθε." ἰδοὺ P, ἤγ-
 γικεν ἡ ὥρα, q καὶ ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου" παραδίδεται
 46 εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. Ἐ-
 γείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ, r ἤγ-
 γικεν" ὁ παραδιδούς με.
 47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦν-

τος, ἰδοὺ, ἰουδας, εἰς τῶν
 δωδεκα, ἦλθε, καὶ μετ' αὐ-
 τοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μο-
 χαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν
 ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων
 48 τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ παραδιδούς
 αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον,
 λέγων· οὐ· ἀν'· φιλήσω, αὐ-
 τὸς ἐστὶ· κρατήσατε αὐτόν.
 49 Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ
 ἰησοῦ, εἶπε· χαῖρε ραββί.
 50 καὶ αὐτὸς ἐφίλησεν αὐτόν. Ὁ
 δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἑταῖρε,
 ἐφ'· t ὁ· πάρι; τότε προσελ-
 θόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
 ἐπὶ τὸν ἰησοῦν, καὶ ἐκράτη-
 51 σαν αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, εἰς
 τῶν μετὰ ἰησοῦ, ἐκτείνας
 τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε τὴν
 μάχαι-

g ∞ πάλιν * εὔρειν αὐτοὺς. t ∞ ω.

(g) CDL. 1. 33. 124. 157. Alii. Syr. Pers. Arr. Aeth. Syr. p. in m. Copt. Sahid. Arm. Vulg. It. || ἐλθὼν] εὔρειν. ACDKL. 1. 33. 69. 106. 124. 157. Ev. 35. al. 30. Mt. a. d. 10. al. 5. Chryf. in Mt. 6. codd. (h) + ἀπὸ ἔθνου. 14. item alius. veron. verc. germ. 1. Mm. gat. (i) = 1. 57. 69. 114. 118. 124. Ev. 22. 36. Slav. 4. verc. foroj. || Ante ἀπελθὼν ponunt BCDL. 102. Ev. 32. Vulg. cant. veron. corb. 1. colb. germ. clar. gat. || Post προσήζατο habent A. 157. Alii. Ed. Syr. p. (k) = ADK. 1. 157. cant. veron. verc. || πάλιν. 114. ἐκ τρίτου πάλιν. Arm. (l) + πάλιν. BL. 124. al. 2. Copt. item verc. (m) = ABKL. 1. 69. 102. 114. 124. 157. 235. al. 3. Mt. e. 10. x. Ar. Syr. p. Sahid. Arm. (n) = BCL. 3. 102. Ath. (o) ἀναπαύεσθε; 44. Afii. (p) + γὰρ. BE. Mt. B. e. Ed. Arm. Sahid. (q) τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ. L. (r) = 35. al. 6. Mt. k. p* z. (s) εἰν. AEGH. 124. Alii. Mt. HV. al. 9. (t) ABCDEFGHLS. Ev. 2. 6. 35. 46. al. 24. et Barber. 2. Mt. BHV. c. 2. Ed. Slav. Chryf. Epiph.

μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ ὡς πατά-
 ξας· τὸν δούλον τοῦ ἀρχιε-
 ρέως, ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὄν-
 52 τιον ^x. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ
 ἰησοῦς· ἀπόστρεψόν ^γ σου·
 τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον
 αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόν-
 τες μάχαιραν, ἐν ^α μαχαίρᾳ
 53 ^a ^c ἀπολοῦνται.· Ἡ ^b δὲ
 κεί,· ὅτι οὐ δύναμαι ^c ἄρ-
 τι· παρακαλέσαι τὸν πατέρα
 μου, καὶ παραστήσει μοι
 πλείους ἢ δώδεκα ^d λεγεῶνας
 54 ἀγγέλων;· Πῶς οὖν πλη-
 ρωθῶσιν αἱ γραφαί; ὅτι οὕτω
 55 δεῖ γενέσθαι. Ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ὥρᾳ εἶπεν ὁ ἰησοῦς τοῖς ὄχ-
 56 τοις· ὡς ἐπὶ λησὴν· ἐξήλθε-
 τε· μετὰ μαχαίρων καὶ ζυ-
 λιν, συλλαβεῖν με.· καὶ
 ἡμέραν ^e — πρὸς ὑμᾶς· ἐκα-
 θεζόμεν ^h — διδάσκων· ἐν
 τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσα-
 56 τέ με. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγο-
 νεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γρα-
 φαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ
 μαθηταὶ ἅπαντες,· ἀφέντες
 αὐτὸν, ἔφυγον.
 57 Οἱ δὲ [κρατήσαντες τὸν
 ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς καϊά-
 φαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ
 γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτε-
 58 ροι συνήχθησαν. Ὁ δὲ πέ-
 τρος

^a ^c ἀποθάνονται.

(u) κρατήσαι. 56. 58. (x) + τὸ δεξιόν. 44. Copt. Ar. germ. 2. (y) = 33. 115. al. 8. Mt. a. r. Syr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. || Post μάχαιραν ponunt DL. 1. 69. 102. 118. 124. Mt. k. Orig. Basil. Cyr. (z) μαχαίρη. ABC*L. 124. (a) FHKMS. 11. 17. 40. 61. 69. 106. 108. 115. 116. 127. 131. 161. 218 (cum caeteris vindob. exc. 124.) 235. Ev. 2. 3. 4. 35. 36. al. 74. Mt. BHV. a. c. d. f. k. l. p. q. 10. al. 10. Ed. Syr. utr. Persf. Aeth. Orig. msf. Basil. Cyr. Chryf. (habet utrumque, etiam in Mt. codd.) Theophanes. Theophyl. Euthym. Aug. Pacian. (b) δυνεῖ σοι. C* 1. 118. 161. 235. Syr. p. in m. Orig. (c) Ponitur post μοι in BL. Syr. utr. Persf. Copt. Sahid. Arm. Vulg. germ. 1. corb. foroj. Cyr. Chryf. Hier. || = Mt. 10. 17. Arr. Aeth. brix. (d) λεγεῶνων ἀγγέλους. K. 42. 72. 114. λεγεῶνων ἀγγέλων. L. (omisso antea ἡ) item AC. millia legiones angelorum, veron. brix. foroj. colb. germ. 1. corb. 2. clar. Hilar. Leo. (e) ἐξήλασε. ABCEFL. 124. Ev. 6. 22. Alii. ἔλασε. D. It. exc. corb. 1. germ. 1. brix. (f) με; 116. (St. π.) Alii. Copt. (g) = BL. 102. Copt. Cyr. || In A. extat post ἐκαθεζ. (h) = 1. Cyr. || In aliis (uti et ἐν τῷ ἱερῷ) locum mutat. (i) = Ev. 22. Copt.

προς ἡκολούθει ^k αὐτῷ" ^l ἀ-
 πὸ" μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς
 τοῦ ἀρχιερέως. καὶ εἰσελθὼν
 ἔσω ἐνάθιστο μετὰ τῶν ὑπη-
 59 ρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος. Οἱ
 δὲ ἀρχιερεῖς ^m = καὶ οἱ
 πρεσβύτεροι" καὶ τὸ συνέδριον
ⁿ ὅλον" ἐζήτουν ψευδομαρ-
 τυρίαν κατὰ τοῦ ἰησοῦ, ὅπως
^o αὐτὸν θανατώσῃσι." ⁶⁰ Καὶ οὐχ εὔρον," ^q † —
 πολλῶν ψευδομαρτύρων προσ-
 61 ελθόντων †"· ὕστερον δὲ
 προσελθόντες δύο ^x ψευδο-
 μαρτυρες," Εἶπον· οὗτος
 ἔφη· δύναμαι καταλύσαι τὸν
 ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν
 ἡμερῶν οἰκοδομηῆσαι ^{*} — αὐ-
 62 τόν." Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε-
 ρεύς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀπο-
 κρίνῃ; τί οὗτοί σου καταμαρ-
 63 τυροῦσιν; Ὁ δὲ ἰησοῦς εἶ-
 πέναι,

I 2

ὑπάκ,

ο ^o θανατώσῃσιν αὐτόν.

q. † καὶ: πολλῶν ψευδ. προσελ-

θόντων † οὐχ εὔρον.

(k) = 33. 61. Ev. 18. Mt. f. Syr. p. msf. germ. 2. (l) = CFL.
 1. al. 11. Mt. a. m. o. 2* 17. (m) = BDL. 69. 102. 157. Copt.
 Sahid. Arm. Slav. Vulg. It. exc. brix. Orig. bis. Cyr. (n) =
 Ev. 28. Orig. bis. || In aliis ante τὸ συνέδριον ponitur. (o)
 AEFGHMS. 11. 72. 106. 131. 218 (cum caeteris vindob. exc.
 124.) 235. Alii. Mt. BHV. al. 17. Ed. cant. Orig. bis. (p) = 3.
 9. 220. colb. (q) καὶ πολλῶν ψευδομαρτ. προσελθ. οὐχ εὔρον = 24*
 36. 39. 180. 198. Ev. 28* alius. Mt. χ. || πολλῶν ψευδομαρτ. προσ-
 ελθόντων jungunt antecedenti καὶ οὐχ εὔρον, omisso καὶ et poste-
 riori οὐχ εὔρον BC*L. 1. 51. 102. 118. 124. 209. Ev. 23* Copt.
 Arm. Perf. w. Vulg. veron. corb. 1. germ. 1. 2. Mm. gat. foroj.
 Orig. bis. Cyr. Praeter hos οὐχ εὔρον posterius omittunt, licet
 καὶ retineant, Syr. Arr. Perf. p. Syr. hierof. Sahid. Slav. 3. ||
 πολλῶν προσελθ. ψευδομαρτ. ABL. 102. 124. Syr. hierof. Orig. bis.
 προσελθ. πολλ. ψευδομαρτ. 1. 118. 209. || ψευδομαρτ.] μαρτύρων. K. ||
 τὸ ἐξῆς. καὶ πολλοὶ προσῆλθον ψευδομαρτρες, καὶ οὐχ εὔρον, τὸ ἐξῆς. D.
 sequentia. Et multi accefferunt falsi testes, et non invenerunt
 rei sequentia, (forte legendum: reum, sequentia.) cant. || οὐχ
 εὔρον prius] non invenerunt exitum, corb. 2. non inv. exitum
 rei, clar. || οὐχ εὔρον posterius] non inv. culpam, brix. non inv.
 quicquam in eo f. in eum, colb. corb. 2. clar. non inv. exitum
 rei, verc. (r) = BL. 1. 102. 118. 124. 209. Syr. Arr. Perf. p.
 Syr. hierof. Copt. Sahid. Aeth. Orig. semel. (s) = B. 1. 69.
 102. Arm. Orig. bis. || Ante οἰκοδ. ponunt CL. Orig. semel. ||
 aliud, colb.

ὡπα· καὶ ἔ' ἀποκριθεὶς ὁ ἄρ-
 χιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· ἢ ἐξορ-
 κίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ
 ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ
 σὺ εἶ ὁ χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ
 64 θεοῦ. Λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς·
 σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν,
 ἀπ' ἄρτι * ὄψεσθε τὸν υἱὸν
 τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ
 δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρ-
 χόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ
 65 οὐρανοῦ. Τότε ὁ ἄρχιερεὺς
 διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
 λέγων· γ — ὅτι· ἐβλασφή-
 μησε· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν
 μαρτύρων; ἴδε, νῦν ἠκούσα-
 τε τὴν βλασφημίαν· ἡ — αὐ-
 66 τοῦ. Τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ
 ἀποκριθέντες εἶπον· ἔνοχος
 67 θανάτου ἐστί. Τότε ἐνέπτυ-
 σαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ
 68 ἐβράβισαν, λέγοντες· προφή-
 τεύσον ἡμῖν χριστέ, τίς ἐστίν
 ὁ παῖσας σε;
 69 Ὁ δὲ πέτρος ^a ἔξω·
 ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ
 προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδί-
 σκη, λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα
 μετὰ ἰησοῦ τοῦ ^b γαλιλαίου.
 70 Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν
^c αὐτῶν· ^d πάντων, λέ-
 γων· οὐκ οἶδα τί λέγεις·
 71 ^e Ἐξελθόντα δὲ αὐτόν· εἶδεν ^f αὐτόν·
 τὸν πυλῶνα, εἶδεν ^g αὐτόν·
 ἄλλῃ ^h, καὶ λέγει ⁱ τοῖς
 ἐκεῖ·

i ∞ αὐτοῖς· ἐκεῖ καὶ.

(t) = BL. 1. 69. 102. Copt. Sahid. Vulg. corb. foroj. germ. 1.
 2. Mm. Orig. (u) ὀρκίζω. DL. 69. 72. 124. al. 5. Cyr. (x) +
 ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ev. 22. (y) = BC**DL. 102. Arm. Vulg. It. Orig.
 Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Cyr. (z) = BDL. 102. Copt. Sa-
 hid. Vulg. verc. corb. foroj. colb. germ. 1. clar. (a) = Mt. B.
 femel. Post ἐκάθητο ponunt BDL. 1. 102. 124. 157. Post αὐλῇ
 Chryf. in Mt. 6 codd. || ἔξωθεν. 13. (b) γαλιλαίου. C. Mt. e. z*
 Syr. Perf. p. (c) + αὐτῶν. AC*FHKMS. 1. 17. 61. 71. 72. 73.
 77. 106. 108. 115. 124. 127. 142. 209. 235. Ev. 2. 6. 35. 36.
 46. al. 67. Mt. B. femel. H. bis. V. m. r. al. 16. Ed. Slav. 6.
 Perf. w. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. (d) = K. 17.
 71. 73. Ev. 22. Mt. m. r. Theophyl. (e) + οὐδὲ ἐπίσταμαι. D.
 Syr. hierof. verc. veron. Mm. (f) ἐξελθόντος δὲ αὐτοῦ. D.
 Ev. 17. Vulg. corb. brix. foroj. colb. corb. 2. clar. Mm. gat.
 || = αὐτόν. BL. 130. 37. 102. 116. Ev. 7. Mt. a. γ. (g) = 1. Ev.
 31. (h) + παιδίσκη. D. Vulg. veron. verc. colb. corb. 2. clar.
 Mm. gat. + γυνὴ τις Arm. (i) ACE*FL. 10. 11. 17. 36. 40. 69.
 115. 116. 118. 124. 127. 131. 142. 209. 218. (ap. Birch.) Ev.
 2. 3. 6. 19. 35. 36. 46. al. 76. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 19. Syr.
 ut

"ἐν τῷ ναῷ," ἀνεχώρησε· καὶ 11 συνέταξέ μοι κύριος. Ὁ δὲ
 6 ἀπελθὼν ἀπήχματο. Οἱ δὲ ἰησοῦς ἔστη" ἔμπροσθεν τοῦ
 ἀρχιερεῖς, λαβόντες τὰ ἀρ- ἡγεμόνος· καὶ ἐπρωτύησεν αὐ-
 γύρια, εἶπον· οὐκ ἔξεστι βα- τὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων· σὺ εἶ
 λεῖν αὐτὰ εἰς τὸν ^a κορβα- ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ὁ
 νᾶν," ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστι. δὲ ^b ἰησοῦς" ἔφη αὐτῷ· σὺ
 7 Συμβουλευσιον δὲ λαβόντες, ἡ- 12 λέγεις. Καὶ ἐν τῷ κατηγο-
 γόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν ρεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιε-
 τοῦ κεραμείου, εἰς ταφὴν ρεῖν καὶ τῶν πρεσβυτέρων,
 8 τοῖς ξένοις. ^b Διὸ ἐκλήθη ὁ 13 οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Τότε λέ-
 ἀγρὸς ἐκεῖνος ^c ἀγρὸς αἷμα- γει αὐτῷ ὁ πιλᾶτος· οὐκ ἀ-
 9 τος, ἕως τῆς σήμερον. Τότε κούεις πόσα σου καταμαρτυ-
 ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν διὰ ^d ἰε- 14 ροῦσι; Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη
 ρεμίου" τοῦ προφῆτου, λέ- αὐτῷ ^e πρὸς οὐδὲ" ἐν ῥῆμα·
 γοντος· καὶ ἔλαβον τὰ τριά- ὥστε θανατᾷ τὸν ἡγεμόνα
 15 κοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν 15 λίαν. Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώ-
 τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμή- θει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ⁱ ἓνα
 σαντο ^{*} ἀπὸ νιῶν ἰσραὴλ, τῷ ὄχλῳ δέσμιον," ὃν ἤθε-
 10 Καὶ ^e ἔδωκαν" αὐτὰ εἰς τὸν 16 λον. ^k Εἶχον" δὲ τότε δέ-
 ἀγρὸν τοῦ κεραμείου· καθά σμιον ἐπίσημον, λεγόμενον ^l
 βα-

(z) εἰς τὸν ναόν. BL. 33. 99. 124. Orig. ed. Euf. Chryf. in Mt.
 5 codd. (a) κορβανᾶν f. κορβανᾶν EM. Alii plures. Mt. H. et alii.
 Ed. Chryf. Cyr. hierof. κορβαν. B. Alii aliter. (b) Vt. 8. = 58.
 (c) + Haceldama f. Acheldemach, hoc est, Vulg. It. exc. brix.
 (d) = 33. 157. Syr. Perf. p. Versio neograeca. Codd. quidam
 ap. Aug. veron. verc. Codex lat. ap. Luc. brug. || Ζαχαρίου. 22.
 Syr. p. in m. Exemplar arab. ap. Beng. Origenes sic legen-
 dum esse suspicabatur, quam conjecturam Eusebius repetiit. ||
 Receptam in codd. invenerunt Orig. Euf. Hier. et (in anti-
 quioribus graecis) Aug. Eandem habent. Arr. Perf. w. Copt.
 Aeth. Arm. Goth. Vulg. Sax. It. (e) ἔδωκα. Ev. 24. 31. Syr. utr.
 ἔβαλον. 69. (f) ἐστάθη. BCL. 1. Orig. ed. (g) = L. 59. Mt. d. x.
 (h) = D. Arm. Sahid. tolet. It. (exc. foroj. clar.) (i) τῷ ὄχλῳ ἓνα
 δέσμιον. M. 69. 76. 124. 235. Ev. 6. 32. semel. 44. Mt. B. se-
 mel. H. semel. c. bis. d. m. q. ψ. Arm. Vulg. It. || ἓνα δέσμιον
 τῷ ὄχλῳ D. Ed. cant. (k) εἶχε. Mt. f. Vulg. corb. 1. foroj.
 germ. 1. (l) + ἰησοῦν. 1* 118. 209* Arm. Syr. hierof. Vetus
 exem-

17 βαβαββάν. Συνηγμέναν 22 πον' βαβαββάν. Λέγει αὐ-
 οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ τοῖς ὁ πλάτος· τί οὖν ποιή-
 18 πλάτος· τίνα θέλετε ἂ ἀπο- σω" ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον
 λύσω ὑμῖν; ὁ βαβαββάν, ἢ χριστόν; λέγουσιν· αὐ-
 ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον χρι- τῷ" πάντες· σταυρωθήτω.
 19 στόν; Ἦδει γάρ, ὅτι διὰ 23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· τί γὰρ
 φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. καὶ οὐκ ἐποίησεν; οἱ δὲ περισ-
 20 καθήμενον δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σῶς ἔκραζον, λέγοντες·
 βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐ- 24 σταυρωθήτω. Ἰδὼν δὲ ὁ πι-
 τὸν ἢ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα· λάτος, ὅτι αὐδὲν ὠφέλει,
 μηδὲν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκεί- ἀλλὰ μάλλον θάνατος γίνεται,
 21 να· πολλά γὰρ ἔπαθον ὅσον· λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς
 μερον" κατ' ὄναρ δὲ αὐτόν. χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου,
 22 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ- λέγων· ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ
 τεροὶ ἐπεισαν τοὺς ὄχλους, αἵματος ἢ τοῦ δικαίου· τοῦ-
 ἵνα αἰτήσωνται τὸν βαβαββάν, 25 του· ὑμεῖς ὄψεσθε. Καὶ
 τὸν δὲ ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαός, εἶπε·
 23 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ
 αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν 26 ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Τότε
 δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἰ- ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαβαβ-
 βάν,

exemplaria in scholio (mox Anastasio episc. antioch. mox Chry-
 softomo adscripto, mox anepigrapho) codicum S. 41. 108. 129.
 137. 138. 143. 146. 181. 186. 195. 197. 199. 210. 221. 222. et
 codicum Mt. a. d. e. 10. Codices quidam ap. Orig. interpr.
 (m) + ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ οὖνον βαβλημέ-
 νος εἰς Φυλακὴν. 124. item 13. Syr. p. ms. in m. (u) + τῶν δύο f.
 ἀπὸ πῶν δύο, 73. Mt. B. semel. Arm. Syr. hieros. Slav. ed. verc.
 Orig. Scholia vet. Item post ἡμῶν 1* 118. 209. (o) + ἰησοῦν. li-
 dem qui nota l. (p) = 44. 225. Ev. 32. Post ὄναρ ponunt Mt.
 BH. || νυκτὸς. Copt. Evang. Nicodemi. (q) ποιῆσμεν D. 59. ve-
 ron. verc. colb. clar. corb. 2. Mm. faciem, cant. (r) = ABDK.
 1. 33. 42. 69. 72. 102. 157. Syr. utr. Arr. Pers. Copt. Sahid.
 Arm. Vulg. It. exc. brix. (s) = B. 69. 102. Arm. Sahid. Chryf.
 in Mt. 5. codd. || πλάτος. Syr. Mm. (t) = K. 1. 42. 71. 127.
 Ev. 7. 17. Mt. B. his. r. Sahid. veron. verc. Chryf. etiam in
 Mt. 5. codd. (u) = BD. 102. cant. veron. verc. Mm. Chryf.
 etiam in Mt. 4. codd. Post τούτου ponit A. || τοῦ ἀνθρώπου. Sa-
 hid.

βάν, τὸν δὲ ἰησοῦν φραγε- 30 τῶν ἰουδαίων. Καὶ ἔμπυ-
 λώσας παρέδωκεν ^κ, ἵνα 31 σάντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν
 27 σταυρωθῇ. Τότε [οἱ στρα- 32 κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς
 τιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παρα- 33 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ
 λαβόντες τὸν ἰησοῦν εἰς τὸ 34 ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδυ-
 πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' 35 σαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ
 28 αὐτὸν ὄλην τὴν σπεῖραν. Καὶ 36 ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐ-
 γ' ἐνδύσαντες" αὐτὸν ^ε, ^α πε- 37 τοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς
 ριέθησαν αὐτῷ χλαμύδα κοκ- 38 τὸ σταυρωσάι.
 29 κίνην." Καὶ πλέξαντες στέ- 39 Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον
 φανον ἐξ ἀκλανθῶν, ^β ἐπέθη- 40 ἄνθρωπον κυρημαῖον ^η, ὄν-
 καν" ἐπὶ ^ο τὴν κεφαλὴν" 41 ματι σίμωνα" τοῦτον ἡγγά-
 αὐτοῦ καὶ κάλαμον ^δ ὡς ἐπὶ 42 ρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
 τὴν δεξιὰν" αὐτοῦ καὶ γονυ- 43 αὐτοῦ.] Καὶ [ἐλθόντες εἰς
 πετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, 44 τόπον λεγόμενον ^ι γολγοθᾶ,"
 ἐνέπαιζον" ^ε αὐτῷ," λέ- 45 ^κ ^ε ἔστι ^ι — λεγόμενος"
 γοντες· χαῖρε ^ε ὁ βασιλεὺς"

κρα-

d ∞ ἐν τῇ δεξιᾷ. k. ὅς.

(x) + αὐτοῖς. DFL, 1, Ev. 23. Mt. c. k. o, Ed. Vulg. It. exc. veron. || + αὐτοῦ. 57. αὐτὸν αὐτοῖς. Syr. hierof. (y) ἐνδύσαντες BD. 157. cant. veron. verc. colb. corb. 2. item, omisso περιέθηκαν αὐτῷ. Chryf. in Mt. 3 codd. (z) + τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. 33. Mt. e. Syr. p. in m, luxov. || + ἱμάτιον πορφυροῦ καὶ. D. 157. cant. veron. verc. brix, colb. corb. 2. clar. gat. Mm. luxov, Hilar. Juv. (a) χλαμύδα (καὶ χλαμύδα D.) κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ. BDL. 69. 102. 124. Mt. c. Vulg. It. Euf. (b) ἔθηκαν. K. 1. 69. 124. 157. 229* 233. al. 3. || περιέθηκαν. B. 131. Ev. 32. Mt. 6. (c) τῆς κεφαλῆς, BL, 69. 124. Mt. c, (d) ABD (St. β.) L. 1. 69. 124. 209. Mt. B. bis. c. 2. γ. Syr. Syr. p. in m. Syr. hierof. Vulg. cant. verc. corb. colb. Chryf. mf. (e) ἐνέπαιζαν. BDL. 56. 58. (f) αὐτὸν. Ev. 26. 32. 33. al. 3. Mt. B. bis. c. 6. 17. || = 7. Arm. Syr. p. mf. foroj. germ. 1. 2. corb. 1. Mm. gat. tolet. emmer, (g) βασιλεῦ. BD. 1. 102. 161, (sed rec. in marg.) al. 4. (h) + εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, D. Sax. cant. veron. verc. colb. clar. corb. 2. gat. Mm. germ. 2. luxov. harl. (i) γολγοθᾶν. Mt. H. plii. γολγοθᾶν, 116. Alii aliter. (k) DGH. 1. 11. 17. 36. 40. 61. 106. 113. 116. 118. 218 (cum aliis) 235. Ev. 2. 6. 36. Alii multi. Mt. B. bis. H. bis. al. 14. Ed. Vulg. It. (l) = D. 124. ap. Birch, al. 3. Mt. 1. Copt. Sahid. Arm. Vulg. It. exc. corb. 1.

Auctor

34 κρανίου τόπος, "Εδωκαν αὐ- αὐτοῦ γεγραμμένην οὐτὸς ἐ-
 τῷ π^α π^αισὶν" π^α οὗτος" μετὰ στίλ^ι ἰησοῦς" ὁ βασιλεὺς τῶν
 35 χαλῆς μεμνημένον καὶ γευσά- 38 Ιουδαίων. Τότε σταυροῦν-
 μένος, οὐκ ᾔθ^ηελε" π^αισὶν. ται σὺν αὐτῷ δύο λησταί· εἰς
 36 Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διε- ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐξ εὐωνύ-
 μερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, 39 μων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι
 π^α βάλλοντες" κλῆρον 9 †. ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινού-
 36 Καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν τες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,
 37 ἐκεῖ. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω 40 Καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων
 τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
 οἰκο-

I 5

π^α οὗτος, 9 † ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφῆτου·
 διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν
 μου ἔβαλον κλῆρον.

Auctor de promiss. Post τόπος ponunt BL. 1. 102. 157. Ath. ||
 λεγόμενον. 115. 116. 167. 182. al. 13. Mt. k. i. n. p. al. 4. || με-
 μεμνημένον. 17. 61. Ev. 2. 36. 40. 44. al. 13. Mt. c. semel. f.
 semel, Ed. Versiones, ut videtur, Syr. Arr. Persf. Aeth. μεμε-
 μεμνημένον. Mt. B. bis. || καλούμενος. 235. (m) = L. Copt. Arm.
 (n) BD (St. β.) KL. 1. 33. 69. 73. 114. 209. 222. Mt. 10. Copt.
 Sahid. Arm. Aeth. Syr. p. in m. Vulg. It. (exc. brix. colb.
 clar.) Ath. Hilar. Juv. Scholia vet. ap. Mt. (o) ἠθ^ηελε. BDL.
 1. 33. 69. 124. Mt. c. Chryf. (p) βαλόντες. AD. 1. al. 16. Mt. 1.
 al. 2. Ed. (q) = ABD (St. π.) EFGHKLMSU. 10. 11. 36. 40.
 59. 64. 71. 72. 73. 76. 77. 102. 106. 108. 114. 115. 116. 126.
 127. 131. 142. 157. 167. 208. 218. 235. Ev. 2. 3. 6. 18. 19.
 36. 40. 44. 45. al. 89. et Barber. 7. Mt. B. bis. H. bis. V. al.
 21. (Hiant C. 13. pluresve. Habent, ut videtur, 1. 33. Habent
 17. 61. 69. 118. 124. Mt. π.) Ed. Syr. in codd. et edd. non-
 nullis. (Syr. p. in m. testatur, haec abesse a Syra priori et a
 duobus f. tribus exemplaribus graecis.) Ar. pol. et ms. kirft.
 Perf. p. Copt. Sahid. Aeth. Slav. ms. omnes et edd. plurimae.
 Vulg. ms. multi et ed. Sixtin. cant. corb. 1. 2. germ. 1. brix.
 foroj. tolet* emmer. Chryf. Tit. bostr. Euthym. Theophyl.
 Orig. int. Hilar. Aug. Juv. (r) = 40* 61. 72. 118. 218 (cum
 3. 77. 108. 123. 219. 220. Ev. 45.) Ev. 6. 36. al. 16. Mt. B.
 semel. al. 7. Ar. pol. Copt. Slav. 4. 5. 6. veron. verc. corb. 1.
 Mm. gat. Euf. Theophyl. (s) + οὐα, D (οὐα St. β.) M. 225. Ev.
 7. Mt. e. Copt. Arm. Syr. p. Vulg. cant. veron. verc. colb. clar.
 corb. 2. germ. 2. Euf. Ambr. Hier. Cassiod.

οικοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν
 εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, ^ε κατὰ
 41 βῆθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ὁ-
 μοίως ^η δὲ καὶ" οἱ ἀρχιερεῖς,
 ἐμπαίζοντες, μετὰ τῶν γραμ-
 ματέων καὶ πρεσβυτέρων ^κ,
 42 ἔλεγον· "Ἄλλους ἔσωσεν,
 ἑαυτὸν οὐ δύναται ^γ σῶσαι."
^ζ — εἰ" βασιλεὺς Ἰσραὴλ
 ἐστὶ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
 σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν
 43 ^α + εἰ αὐτῷ." ^β Πέποι-
 σεν ἐπὶ τὸν Θεόν ῥυσάσθω

^ε νῦν" αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν.
 εἶπε γάρ· ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός.
 44 ^δ Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησται,
 οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ,
 45 ὠνείδιζον ^ε αὐτόν." Ἀπὸ δὲ
 ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο
 ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας
 46 ἐννάτης. Περὶ δὲ τὴν ἐννά-
 την ὥραν ἀνεβόησεν ὁ ἰησοῦς
 φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· ^ε ἡλί,
 ἡλί," ^ε λαμὰ ^β σαβαχθρα-
 νί;" τοῦτ' ἐστὶ· Θεέ μου,
 Θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλι-

πες;

e. αὐτῷ.

(t) + καὶ. AD. Ev. 7. 18. Syr. cant. veron. verc. colb. clar. Cyr. (u) = AL. 71. 114. veroh. foroj. || = δὲ. K. 1. 69. 72. 102. Ev. 7. Mt. f. bis. r. Ed. Syr. Copt. Vulg. cant. verc. brix. colb. clar. corb. 2. gat. (x) + καὶ Φαρισαίων. (St. π.) EFKMS. 10. 36. 40. 61. 72. 77. 106. 108. 114. 115. 116. 127. 131. 157. 218. (cum al. 6.) Ev. 2. 6. 18. 19. 40. al. 68. Mt. B. semel. H. bis. V. al. 21. Ed. Syr. Arr. Perf. p. Syr. p. (sed cod. oxon. omittit) Slav. brix. Theophyl. || Omisso πρεσβυτέρων habent Φαρισαίων D. 64. Ev. 2. 36. al. 4. Mt. B. semel. cant. veron. verc. colb. clar. corb. 2. gat. Cassiod. (y) σῶσαι; 115. al. 14. (z) = BDI. 33. ap. Mill. 102. Sahid. cant. (a) + εἰ (St. π.) EFGHKMS. 17. 36. 40. 61. 72. 113. 114. 115. 116. 127. 131. 235. Ev. 2. 3. 6. 18. 19. 36. 45. al. 68. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 18. Ed. (Syr. utr. Perf. p. Arr.) Theophyl. || + εἰ: αὐτόν. BL. 42. 46. Mt. e. m. Cyr. || εἰς αὐτόν, 52. al. 2. (b) + εἰ. D. 1. 118. Arm. Sahid. cant. veron. verc. clar. Euf. (c) = AEH. 40. 69. 72. 77. ap. Tresch. 108. 113. 114. 116. 127. 157. Ev. 2. 6. 18. 36. 40. al. 28. Mt. B. bis. e. 10. al. 5. Copt. corb. 2. (d) Vt. 44 = Evangelistaria nonnulla, partim semel, partim bis. (e) ABDEHKLMS. 1. 33. 124. 157. 235. Ev. 2. 6. 40. 45. al. 75. Mt. B. H. bis. V. al. 18. Ed. Theophyl. Antioch. (f) ἡλεῖ, ἡλεῖ. D. Ed. Goth. ἐλῶει. B. Copt. harl. Alii aliter. (g) λιμὰ f. λιμὰ f. λιμὰ. ABEFHKS. (St. β.) Alii multi. Ed. brix. λιμὰ. L. Alii. verc. corb. foroj. harl. emmer. (h) ζαφθανί. D* cant. veron. verc. foroj** clar. emmer. Sax. Alii aliter.

47 περ; Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐ-
 στώτων, ἀκούσαντες, ἔλε-
 γον· ὅτι ἡλίαν φωνεῖ οὗτος.
 48 Καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐ-
 τῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον,
 πλήσας τε ὄξους, καὶ περι-
 σθεῖς καλὰ μω, ἐπότιζεν αὐ-
 49 τόν. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον·
 ἄφες· ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται
 50 ἡλίαν σώσων αὐτόν. ἰ Ὁ δὲ
 ἰησοῦς ^k πάλιν· κρᾶζας φωνῇ
 μεγάλῃ, ἔφηκε τὸ πνεῦμα.
 51 Καὶ ἰδοὺ, ^l τὸ καταπέτασμα
 τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ
 ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ
 ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχί-
 52 σθησαν, Καὶ τὰ μνημεῖα
^m ἀνεώχθησαν, καὶ πολλὰ
 σώματα τῶν κεκοιμημένων
 53 ἁγίων ⁿ ἠγέρθη· Καὶ ἐξελ-

θόντες ^o ἐκ τῶν μνημείων,
 * ^p μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ·
 εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν,
 καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.
 54 Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ
 μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν ἰη-
 σοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ
 τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν
 σφόδρα, λέγοντες· ἀληθεῶς
 55 θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.] Ἦσαν
 δὲ ^q ἐκεῖ· γυναῖκες πολλαί,
 ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵ-
 τινες ἠκολούθησαν τῷ ἰησοῦ
 ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, διακονοῦ-
 56 σαι αὐτῷ. Ἐν αἷς ἦν μαρία
 ἡ μαγδαληνῇ, καὶ μαρία ἡ
 τοῦ ἰακώβου καὶ ^r ἰωσή· μή-
 τηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
 ζεβεδαίου.]

Ὁψίς

(1) + ἄλλος δὲ λαβὼν λέγχην, ἐνέκρινεν αὐτοῦ τὴν πλευράν, καὶ ἐξῆλθεν
 ὕδωρ καὶ αἷμα. BCL. 5. 48. 67. 115. 127* Aeth. Syr. hierof. gat.
 Mm. Chryf. Diodorus, Tatianus et alii Patres in scholie co-
 dicis 72. Sed repudiat Severus ap. Affemann. auctoritate co-
 dicis vetusti constantinop. (k) = FL. al. 5. Mt. r. Orig. Cyr.
 Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (l) *Superliminare templi mirae*
magnitudinis corruit. Evang. hebr. ap. Hier. || εἰς δύο = Orig.
 bis. Post κάτω habent CL. 102. εἰς δύο μέρη. D. Perff. Vulg. It.
 (m) ἀνεώχθη f. ἠνεώχθη. AC* Alii. Orig. ἠνεώχθησαν. r. Alii. Ed.
 ἠνεώχθησαν. 40. Alii. (n) ἠγέρθησαν. BDGL. Alii. Ed. Orig. (o) =
 Syr. Perff. (p) = Syr. hierof. || Sequentibus jungunt S. Alii.
 Syr. utr. Perff. Hyperbaton statuit et cum ἠγέρθη jungendum
 censet Scholiastes ap. Mt. || αὐτοῦ] αὐτῶν. 30. 220. Ev. 32. se-
 mel. Arr. Aeth. Glycas. || = αὐτοῦ. Mt. m. (q) = D. 235. al. 5.
 Mt. c. cant. || + καὶ DFKL. 40. 218 (cum aliis 8 vindob.) al.
 20. Mt. a. d. f. k. al. 5. Syr. p. in m. Slav. ap. Beng. || καὶ
 γυναῖκες ἐκεῖ. Mt. BH. f. 10. (r) ἰωσήφ D*L. 59. in m. 69** 157.
 Mt. ω. Ed. Copt. Aeth. Syr. p. in m. Vulg. It.

57 Ὁψίας δὲ γενομένης,
ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος
ἀπὸ ἁρριμαθαίας, τοῦνομα
ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἔμα-
58 θήτευσεν τῷ ἰησοῦ. Οὗτος
προσελθὼν τῷ πιλάτῳ, ἤτή-
σατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ· τό-
τε ὁ πιλάτος ἐκέλευσεν ἀπο-
59 δοθῆναι τὸ σῶμα." Καὶ
λαβὼν τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ,
ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθα-
60 ρᾷ, Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν
τῷ "καινῷ" * αὐτοῦ" μνη-
μείῳ, ὃ ὕλειτόμηνεν ἐν τῇ
πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον
μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου,
61 ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ μαρία
ἡ μαγδαληνὴ, καὶ * ἡ" ἄλλη
μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι
62 τοῦ τάφου.] [Τῇ δὲ ἐπαύ-
ρισιν, ἣτις ἐστὶ μετὰ τὴν πα-

ρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἁρ-
χιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς
63 πιλάτον, Λέγοντες· κύριε,
ἐμνήσθημεν ὅτι * ἐκεῖνος ὁ
πλάνος" εἶπεν ἔτι ζῶν μετὰ
64 τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. Κέ-
λευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν
τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας,
μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ^b †, κλέψωσιν αὐτὸν,
καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ ἡγέρθη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ
ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς
65 πρώτης· Ἐφ' ^c † αὐτοῖς ὁ
πιλάτος· ἔχετε ^d κουστω-
δία·" ὑπάγετε, ἀσφαλίσα-
66 σθε ὡς οἴδατε. Οἱ δὲ πορευ-
θέντες ἡσφάλισαντο τὸν τά-
φον, σφραγίσαντες τὸν λί-
θον, * μετὰ ^d τῆς κουστω-
δίας·"]

1 [Ωψέ

b † νυκτός. c † δέ.

(s) ἐμαθητεύθη. CD. 1. Ev. 17. (t) = BL. 1. 36. 37. 40. 118* 225. Mt. a. d. o. 10. Syr. hierof. || αὐτὸ. Copt. αὐτῷ Mt. d. (u) κενῷ. 1. 69. 225. Mt. c. f* Chryf. alicubi. || = foroj. (x) = 106. Mt. r. Arm. (y) ἢν λελατομημένον. Syr. Syr. p. in m. (z) = AD* (a) ὁ πλάνος ἐκεῖνος. 69. 77. 108. 124. 157. Alii. Mt. BH. al. 7. Chryf. in Mt. 4 codd. bis, in 2 codd. semel. (b) = ABC*D (St. β.) EHKL* 1. 22. 33. 71. 102. 106. 123. ap. Tresch. 124. ap. Tresch. et Birch. 125* 131. 157. 235. Ev. 1. 6. 32. al. 15. et Barber. 2. Mt. HV. e. i. 17. Ed. Copt. Syr. p. Arr. Goth. Vulg. Sax. It. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. et semel in „Damafc. Orig. int. Non attingunt Euthym. et Theophyl. Sed habet Aug. || Post κλέψωσιν αὐτὸν ponunt S. 3. (c) = BEFKL. 33. 36. 40. 61. 69. 71. 73. 102. 106. 108. 113. 115. 124. 235. Ev. 1. 19. 36. 40. al. 18. Mt. B. a. c. d. e. 10. al. 8. Ed. Syr. Perff. Copt. Arm. Goth. Syr. p. habet cum alt. Vulg. It. exc. cant. (d) Φύλακας et τῶν Φυλάκων. D* cant. veron. verc. brix. colb. germ. 1. corb. 2. foroj. Aug.

- 1 [Ἦψε· ὁ δὲ ἰσαββά-
 ταν," * τῇ ἐπιφασκούσῃ
 2 εἰς μίαν" σαββάτων, ἦλθε
 3 μαρία ἡ μαγδαλίνη καὶ ἡ ἄλ-
 4 λη μαρία, θεωρήσαι τὸν τά-
 5 φον. Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς ἐγένε-
 6 το μέγας· ἄγγελος γὰρ κυ-
 7 ρίου, καταβάς ἐξ οὐρανοῦ,
 8 προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν
 9 λίθον ἵ ἀπὸ τῆς θύρας," καὶ
 10 ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. Ἦν
 11 δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστρα-
 12 πῇ, καὶ τὸ ἐνδυμα αὐτοῦ
 13 λευκὸν ὥσει χιτὼν· Ἀπὸ
 14 δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθη-
 15 σαν ὅς τρηοῦντες, καὶ ἐγένον-
 16 το ὥσει νεκροί. Ἀποκριθεὶς
 17 δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυ-
 18 ναιξί· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς·
 19 οἶδα γὰρ, ὅτι ἰησοῦν τὸν ἐ-
 20 σταυρωμένον ζητεῖτε. Οὐκ
 21 ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη ἡ γὰρ,"
 22 καθὼς εἶπε. δεῦτε, ἴδετε τὸν
 23 τόπον, ὅπου ἔκειτο ὁ κύ-
 24 ριος." Καὶ ταχὺ πορευθεῖ-
 25 σαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
 26 τοῦ, ὅτι ἠγέρθη ὁ ἀπὸ τῶν
 27 νεκρῶν· καὶ ῥῖδου," προά-
 28 γει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν·
 29 ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ,
 30 ἡ εἶπον ὑμῖν. Καὶ ἔξελ-
 31 θοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνη-
 32 μείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς
 33 μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι
 34 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. * =
 35 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖ-
 36 λαι

(e) = HL. 33. 64. 225. Ev. 46. Mt. m. o. Evangelistaria. (f) σαββάτω. L. 2. 125* Syr. sabbati, bis. Vulg. It. exc. cant. Aug. Ambr. Hier. Auctor de promiss. Epiph. (g) μιᾶ. Mt. m. 2. (h) + καὶ. CL. 33. 77. 108. 157. 235. Syr. Vulg. It. exc. cant. Or. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (i) = BD. 60. 84. Aeth. Vulg. Sax. It. exc. brix. et clar. Orig. ut videtur. Dionys. alex. Hilar. || + τοῦ μνημείου. EL. 1. 22. 33. 77. 106. 118. 127. 157. 218 (cum 125.) 235. Ev. 6. 40. al. 18. et Barber. 2. Mt. e. m. x. z. in marg. x. Copt. Syr. p. Slav. Euf. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (k) εἰδέα. ACDE. Ev. 2. 6. Alii. Mt. B. 2. γ. (l) = Vulg. corb. 1. foroj. colb. germ. 1. 2. Chryf. etiam in Mt. 2 codd. (m) = 33. 46. 116. Ev. 44. Mt. e. i. o. r. z* x. ψ. corb. 2. (n) = B. 33. 102. Copt. Aeth. Arm. Ar. pol. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (o) = D. Arm. Vulg. It. (exc. brix. foroj. colb. corb. 2. germ. 2. gat.) (p) = D. cant. veron. verc. colb. corb. 2. clar. Chryfol. semel. (q) dixit, brix. praedixit, emmer. (r) ἀπελθοῦσαι. L. 69. 124. (s) = BD. 10. 33. 49. 59. 60. 69. 119. 142* 225. 226* 227. Ev. 1* 13. 15. 17. 32. et Barber. 2. Mt. d. q.

- λαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, " καὶ ἰδοὺ, ¹ — ὁ" ἰησοῦς " ἀπήντησεν" αὐταῖς, λέγων· χαίρετε. αἱ δὲ προσελθούσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, **10** καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. Τότε λέγει αὐταῖς ὁ ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν γαλιλαίαν, ² ὡς κἀκεῖ" με ὄψονται.
- 11** Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, τινὲς τῆς κουστωδίας, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, ὧς ἀργύρια ἱκανά" ἰδῶν **13** καὶ τοῖς στρατιώταις, Λέγοντες· εἰπάτε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἐκλεψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένοι **14** νυν. Καὶ ἐὰν ἀκουσῇ τοῦτο ³ ἐπὶ" τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν ⁴ αὐτὸν," καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. **15** Οἱ δὲ, λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος· οὗτος παρὰ ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον ⁵.
- 16** [Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, οὗ ἐτάξατο **17** αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνησαν ⁶ αὐτῷ· ⁷ " οἱ δὲ" ἐδίστασαν. **18** Καὶ προσελθὼν ὁ ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ **19** καὶ ἐπὶ γῆς. ⁸ Πορευθέντες

x ~ καὶ ἐκεῖ.

d. q. Syr. Ar. pol. Perff. Copt. Arm. Vulg. Sax. It. exc. brix. (Orig. Chryf.) Hier. Aug. || ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ = 14. (St. β.) Mt. x. || τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ = 235. (t) = AEF. 17. 72. 102. 106. 114. 115. 127. 142. Ev. 6. 40. 46. al. 22. Mt. BHV. a. k. p. al. 5. Ed. Theophyl. (u) ἀπήντησεν. C. 1. 114. 124. al. 6. Mt. r. x. Orig. Cyr. (x) AEFH. 69. 72. 116. Alii. Mt. BHV. al. 10. (y) ἀργύριον ἱκανόν. D. (St. β.) Syr. pecuniam copiosam, Vulg. It. (z) ὑπὸ. BD. 59. (a) = B. 102. Orig. femel, et alibi in msf. (b) + ἡμέρας. BDL. item Ev. 7. Syr. Vulg. It. Chryf. in Mt. 5 codd. Non addit Orig. (c) = D. 102. Vulg. It. Chryf. || αὐτὸν. 3. Alii. Mt. a. d. o. 17. (d) οὐδε. Conject. Bezae. (e) + καὶ καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ μου, καὶ γὰρ ἀποστέλλω ὑμᾶς, Syr. Perf. p. et (omisso καὶ et μου) Arm. Juvenc.

τες ^f† μαθητεύσατε πάντα τοὺς τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνε-
τὰ ἔσθῃ, βαπτίζοντες αὐτοὺς τεύλαμην ὑμῖν. καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡ-
τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου μέρας, ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος. ^g†.] ^h

^f† οὐν. ^g† ἁμην.

(f) = (St. *) AEFHKMS. 10. 11. 36. 40. 61. 69 (77. 108. 123. 125. ap. Tresch.) 106. 114. 115. 116. 118. 124. 127. 131. 157. 227. 235. Ev. 1. 2. 3. 5. 6. 18. 19. 40. al. 65. Mt. BHV. 19. al. 21. Ed. Ar. pol. Perf. p. Slav. 4. et ed. Orig. Ath. Bas. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Cyr. Theophyl. || νυν. D. Ar. rom. Exp. cant. veron. verc. clar. Hilar. Victorin. *Ergo nunc*, Mm. gat. Leo. Faust. Deinceps, Arm. Perf. w. (g) = A* ut videtur, BD. 1. 33. 102. Mt. i. n. x. Ed. Copt. Arm. Vulg. cant. corb. 1. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Theophyl. ed. Cypr. (h) En' variorum codicum varias υπογραφάς: Εὐαγγέλιον κατὰ ματθαῖον. || εὐαγγέλιον κατὰ ματθ. ἐτελέσθη, ἀρχεται εὐαγγέλιον κατὰ μαρκον f. ἰωάννην. || Τέλος τοῦ κατὰ ματθ. εὐαγγελίου . . . ἐξε- δέσθη ὑπ' αὐτοῦ f. ἐγράφη . . . ἐν ἱερουσαλήμ f. παλαιστίνῃ f. ἀνατολῇ . . . τῇ ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ f. ἐβραϊστὶ . . . μετὰ χρόνους ἢ. τῆς τοῦ χρι- στοῦ ἀναλήψεως . . . ἡρμηνεύθη δὲ ὑπὸ ἰακώβου ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου f. ὑπὸ ἰωάννου . . . ἔχει δὲ ῥήματα βατ. f. βφ. f. βφβ. . . . στί- χους δε βυπδ. f. βφ. f. βφζ. f. βφδ. f. βφε. f. βχ. (f. βχφδ.) f. βψ. . . . κεφάλαια τυ. f. τέ. . . . τίτλους ζη.

ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

Γ Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου ἰη- **3** σου ^d † Φωνὴ βοῶντος *
 σου χριστοῦ, * υἱοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν
2 τοῦ θεοῦ. * Ὡς γέγραπται ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε
 ἐν ^b ἡσαΐα τῷ προφῆτῃ· ἰδοὺ, **4** τὰς τρίβους * αὐτοῦ. * Ἐ-
^c γὼ" ἀποστέλλω τὸν ἄγγε- γένετο ἰωάννης βαπτίζων ἐν
 λόν μου πρὸ προσώπου σου, τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων
 ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφε-
σιν

b ∞ τοῖς προφῆταις. * d † ἐμπροσθέν σου.

Inscriptio : Κατὰ μέρος. B. Ἐυαγγέλιον κατὰ μέρος. ADL. Alii. Ed. Το κατὰ μέρος ἄγιον εὐαγγέλιον. Codd. Ed. Ἐκ τοῦ κατὰ μέρος ἁγίου εὐαγγελίου. 69. 178.

(a) = Mt. 12. Iren. gr. Orig. quater. Hier. ter. (semel ut rec.) || = τοῦ. BD. 102. (b) D (St. B.) 1. 33. 61. 63. 115. 131. 152. 161. 184. 205. 206. 209. 222. Mt. 12. τῷ ἡσαΐα τῷ προφῆτῃ. BL. 72. in m. 151. alius. Mt. 10. Syr. Perff. Erp. Syr. hierof. Copt. (sed ms. habet rec.) Arm. Goth. Vulg. It. Syr. p. in m. (Scilicet: „Maleachi; in alio exemplo [philoxenianae] legitur: in Jesaia propheta.“ Sic codex Añeman. 1. Sed cod. Añsem. 2. habet: „in Jesaia propheta et in Maleachi propheta.“) Iren. gr. et lat. (Sed in scholio cod. Mt. e. ex Irenaeo profertur τοῖς προφῆταις. Sic alibi etiam Iren. interpr. bis.) Orig. quater. Porphy. Euf. (qui tamen sphaema scribae esse opinatur.) Vittor. (utrumque, e diversis fontibus.) Scholia in Mt. a. d. e. 10. 14. (mox tamen iidem τοῖς προφῆταις.) Serapion. Titus bostr. Auctor synopf. Basil. Epiph. Hesych. hierof. Pseudo-Chryf. Hier. Aug. Apring. || τῷ προφῆτῃ. Barber. 1. || = tolet* (c) = BD. 28. It. Hier. semel. Ambr. Vigil. Iren. int. Apring. Beda. (d) = BDLP. 36. 102. alius. Syr. Perf. p. Syr. hierof. Copt. Aeth. Vulg. ms. cant. verc. veron. colb. mart. tolet. emmer. Orig. ter. diserte. Iren. int. Hier. Aug. (e) τοῦ θεοῦ ἡμῶν. D. 34. in m. Goth. Syr. p. ms. in m. cant. verc. veron. brix. corb. 2. colb. mart. germ. 2. || Rec. habent Orig. dif. Hier. dif.

- 6 σιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ^f οὗ ἐξε- πορεύετο" πρὸς αὐτὸν πᾶσα
 ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ ἱερο- 8
 σολυμίται ^g πάντες καὶ ἐβαπτί- ζοντο" ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ^h ποτα-
 μῷ" ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογού-
 μενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
 6 Ἦν δὲ ⁱ ἰωάννης ἐνδεδυμένος ^k
 τρίχας" καμήλου, ^l καὶ
 ζώνην δερματίνην περὶ τὴν
 ὀσφύν αὐτοῦ, " καὶ ἐσθίων
 ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.
 7 ^m Καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχε-
 ται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω
 μου, οὗ οὐκ εἰμί ἰσχυρός ⁿ αὐ-
 ψας" λύσαι τὸν ἵμάντα τῶν
 8 ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ
^o μὲν" ἐβάπτισα ὑμᾶς ^p ἐν"
 ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑ-
 μᾶς ^q ἐν" πνεύματι ἁγίῳ] ^r.
 9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις
 ταῖς ἡμέραις, [ἦλθεν ^s ἰησοῦς
 ἀπὸ ^t ναζαρετ" ^u τῆς γαλι-
 λαίας," καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ
 ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.
 10 Καὶ ^x εὐθὺς" ἀναβαίνων
^y οὗ ἀπὸ" τοῦ ὕδατος εἶδε
^z σχι-

f οὗ ἐξεπορεύετο.

g. καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες.

y οὗ ἐκ.

(f) EFHLS. 124. 127. 157. al. 26. Mt. HV. l. n. r. 17. Ed. Goth. Vulg. mf. veron. germ. 1. corb. 1. harl* Theophyl. (g) BDL. 28. 102. Syr. Persl. Arr. Arm. Copt. Vulg. Sax. It. Orig. ter. Euf. καὶ πάντες ἐβαπτίζοντο. 13. 124. || = πάντες. 69. 108. 126. Slav. 4. 5. brix. (h) = BD. cant. veron. verc. mart. corb. 1. 2. colb. germ. 1. Orig. semel. (i) + ὁ. KLP. 1. 33. 69. 106. Ev. 1. 2. al. 20. Mt. HV. c. d. e. al. 13. Ed. Theophyl. (k) δέρον D. gr. verc. (l) = D. cant. veron. verc. corb. 2. mart. (m) D. cant. verc. corb. 2. eodem ordine vf. 7. et 8. legunt, quo apud Lucam habentur. || In verc. vf. 6. ponitur post vf. 8. (n) = D. 28. Mt. 14. cant. veron. verc. colb. mart. germ. 1. corb. 2. Ambr. (o) = BL. 33. 102. 124. Vulg. veron. colb. corb. 1. germ. 1. 2. Min. gat. Orig. (p) = B. 56. 58. Mt. 17. Orig. Vulg. (q) = BL. Vulg. veron. (r) + καὶ περὶ. P. al. 5. Syr. p. cum aft. (s) + ὁ. D. 13. 69. 77. al. 7. Mt. k. 1** al. 5. Ed. (t) ναζαρετ. DEK. 1. 124. Alii. Mt. V. c. 17. p. in marg. Ed. Syr. Arm. Goth. Vulg. Codd. Italae. ναζαρετ AP. (u) εἰς τὴν γαλιλαίαν. Ev. 44. Mt. BH. ψ. ω. 19. ἐν τῇ γαλιλ. Ev. 31. (x) = D. Aeth. Persl. cant. veron. verc. εὐθύς. BL. (y) BDL. 13. 33. 69. 124. Ev. 20. 44. Mt. B. f.

K

^z σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ πνεῦμα ^a ὡς" περιστ-
 ράν καταβαῖνον ^b ^c ἐπ' αὐ-
 11 τόν. Καὶ Φωνὴ ^d ἐγένετο"
 ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός
 μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ^e ᾧ"
 12 εὐδόκησα.] Καὶ ^f εὐθύς" τὸ
 πνεῦμα ^g αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς
 13 τὴν ἔρημον· Καὶ ἦν ^h ⁱ ⁺
¹ — ἐν τῇ ἐρήμῳ" ^k ἡμέρας
 τεσσαράκοντα ^l πειραζόμενος
 ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· καὶ ἦν μετὰ
 τῶν θηρίων. καὶ ^m οἱ" ἄγγε-
 14 λοι δηκόνουν αὐτῷ.
 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆ-
 ναι ⁿ τὸν" ἰωάννην, ἦλθεν
^o ὁ" ἰησοῦς εἰς τὴν γαλιλαίαν,
 κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον ^p =
 τῆς βασιλείας" τοῦ Θεοῦ,
 15 = ^q Καὶ" λέγων· ^r ὅτι πε-
 πληρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγι-
 κεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· με-
 τανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ^s ἐν"
 16 τῷ εὐαγγελίῳ.] [^t ^ω Περι-
 πατῶν

a. ὡσεὶ.

e. ^ω σοί.h. ⁺ ἐκεῖ.t. ^ω καὶ παράγων.

(z) ⁺ ἰησοῦς. P. (a) ADEFHKLS. Ev. 36. Alii. Mt. HV. f. q. 10. Syr. p. in m. graece. ὡςπερ. B. (b) ⁺ καὶ μένον. 10. 33. 71. 86. 106. Copt. Vulg. veron. corb. 1. 2. germ. 1. 2. Ambr. (c) εἰς. BD. 13. 69. 124. (d) = D. cant. corb. 2. mart. Venit. verc. brix. Audita est. germ. 1. (e) BD gr. L. 1. 69. 115. 118. 131. 209. 235. Ev. 34. 36. al. 13. Mt. f. semel. Syr. utr. (Syr. p. habet rec. in m.) Perff. Aeth. Arm. Copt. Goth. Slav. Vulg. verc. colb. mart. germ. 2. (f) αὐθιγὰς AD. 218 (cum al. 6.) Ev. 1. 34. al. 18. Mt. c. e. k. p. Ed. (g) ⁺ τὸ ἄγιον. D. (St. β.) cant. (h) = ABDL. 13. 33. 102. 235. Arr. Copt. Goth. Vulg. It. Orig. (i) = K. 1. 11. 28. 69. 72. 114. 124. 131. 209. al. 3. Mt. 10. Arm. item verc. (k) ⁺ ἐπὶ. 1. 13. 69. 124. 131. 209. verc. (l) ⁺ καὶ νύκτας τεσσαράκοντα. LM. 13. 33. 102. Copt. Aeth. Syr. p. in m. Arr. Vulg. colb. corb. 1. germ. 1. Orig. (m) = A. Ev. 34. Mt. c. e. (n) = AFS. 127. Ev. 36. al. 14. Mt. V. c. f. r. x. 12. 17. Ed. Euf. (o) = AF. Alii. Mt. 12. 17. al. 6. Ed. Euf. (p) = BL. 1. 28. 33. 69. 209. Copt. Arm. Syr. p. (habet Syr. p. mss.) veron. corb. 2. colb. mart. Orig. bis. (q) = ADEFHS. 118. 127. Ev. 34. al. 12. Mt. V. o. 10. 17. Goth. Arr. cant. brix. germ. 1. corb. 2. || = καὶ λέγων. colb. mart. (r) = 2. 3. 73. (s) = Ev. 36. Vulg. veron. brix. mart. corb. 2. germ. 1. gat. Orig. (t) BD (St. β.) L. 4. 13. 28. 33. 69. 124. Aeth. Arr. Perff. w. Goth. Syr. p. in m. Vulg. It.

πατρῶν δὲ" παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας εἶδε σίμωνα καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ" * ἀμφιβάλλοντας" γ ἀμφιβληστρον" * ἐν τῇ θαλάσῃ." ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.
 17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς * γενέσθαι" ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Καὶ εὐθέως ἀφέντες β τὰ δίκτυα = αὐτῶν,"
 19 ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβάς c = ἐκείθεν" ὀλίγον, εἶδεν ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῇ

πλοίῳ d καταρτίζοντας" τὰ δίκτυα e. Καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν ζεβεδαίου ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶνμισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς καπρναούμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασις f = εἰσελθόν" εἰς τὴν συναγωγὴν g ἐδίδασκε.
 22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἣν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς] h.

K a

Καὶ

u cω τοῦ σίμωνος.

x cω βάλλοντας.

(u) ABLM. i. 13. 40. 69. 102. 124. 131. 209. Ev. 34. al. 7. Mt. a. c. semel. d. 1** Copt. Arm. Slav. 9. verc. || αὐτοῦ τοῦ σίμωνος. EFHKS. (St. π.) 10. 11. 17. 36. 76. 106. 114. 115. 116. 118. 127. 157. al. 54. Mt. V. c. semel. e. f. k. p. q. 10. af. 5. Ed. Syr. p. Goth. Slav. (x) ABD (St. β.) FGHLS. 13. 33. 36. 69. 71. 72* 114. 124. Ev. 34. al. 12. Mt. V. 17. c. semel. (y) = L. || Ante βάλλοντας ponunt i. 118. 131. 209. Mt. a. d. || ἀμφιβληστρον. i. 5. 118. 131. 209. Mt. a. d. Ed. Syr. Arr. Perff. Arm. Vulg. It. exc. veron. Theophyl. ed. || τὰ δίκτυα. D. 13. 28. 69. 124. (z) εἰς τὴν θάλασσαν. 13. 69. 106. 124. Ev. 34. al. 3. Mt. r. (a) = i. 13. 28. 48. 69. 108. ap. Birch. 115. 118. 127. 131. Mt. 17. Syr. Perff. Aeth. veron. Auct. de promiss. (b) πάντα. D. cant. verc. veron. corb. 2. colb. || αὐτῶν = BCL. 13. 28. 33. 69. 102. 131. Arm. Vulg. (c) = BDL. i. 102. 118. 124. 131. 209. Syr. Arr. Perf. p. cant. veron. verc. germ. i. corb. 2. (d) καταρτίζοντας. 28. 124. (e) + αὐτῶν. CKM. (St. β.) 157. 218 (cum al. 5.) 235. al. 12. Mt. c. r. Syr. Perff. Arr. Syr. p. c. aft. Copt. Aeth. (f) = CL. 69. Ev. 18. 19. Mt. f. Syr. Copt. Slav. 4. 7* et ed. colb. Orig. bis. ελθόν. 49. (g) Varie transponitur ante τοῦ, ante εἰς, et ante εἰσελθόν. (h) + αὐτῶν. CM. 33. 106. al. 5. Mt. c. e. q. x. Syr. utr. Perf. p. Aeth. brix. colb. germ. 2.

- 23 Καὶ [i] ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἡ κράζαν" Φωνῇ μεγάλῃ,
 k αὐτῶν" ἄνθρωπος ἐν πνεύ- ἐξῆλθεν ἰ. αὐ ἐξ" αὐτοῦ.
 ματι ἀναδάρτω, καὶ ἀνέκρα- 27 Καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες,
 24 ξε, λέγων· ἰ — "Εα," τί ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐτούς;
 ἡμῖν καὶ σοι, ἰησοῦ ναζαρη- ἰ λέγοντας· ἰ αὐ τί ἐστι τοῦ-
 νέ; ἡλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· το; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὐ-
 m οἶδά" σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ
 25 τοῦ θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν τοῖς πνεύμασι" τοῖς ἀναδάρ-
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, λέγων· Φιμώ- τοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακού-
 26 τοῦ." P καὶ σπαράξαν αὐ- 28 ουσιν αὐτῷ; x ἐξῆλθε δὲ"
 τὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀνάδαρτον, ἡ ἀκοή αὐτοῦ y εὐθὺς" εἰς
 ὅλην τὴν περὶχωρὸν τῆς γα-
 λι.

ἰ αὐ ἀπ'. u ὡ fortasse: τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ; κατ' ἐξουσίαν καὶ
 τοῖς πνεύμασι.

(i) + εὐθὺς. BL. 1. 131. Copt. Orig. (k) = DL. 72. Copt. cant. veron. colb. corb. 2. germ. 1. || τῶν ἰουδαίων. Evangelistaria. Mm. (l) = BD. 102. 157. Syr. Perff. Arr. Aeth. Copt. Vulg. It. (m) οἶδαμιν. I. Copt. Arm. Orig. bis. Cyr. Basf. Cyr. hierof. Tert. Paulin. (n) ἀπ'. L. 9. 72. 131. Mt. d. e. r. Damasc. (o) τοῦ ἀνθρώπου. D. Vulg. cant. veron. gat. Mm. colb. germ. 1. 2. corb. 2. || + πνεῦμα ἀνάδαρτον. D. Aeth. Goth. cant. veron. gat. Mm. colb. germ. 1. 2. corb. 2. (p) καὶ ἐξῆλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἀνάδαρτον σπαράζας αὐτὸν, καὶ κράζας Φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. D. cant. corb. 2. (q) Φωνήσαν. BL. 33. Orig. κράζας. D. 225. al. 3. (r) CDGM. 37. 49. 142. 225. Mt. o. Damasc. (s) ἑαυτοῦς ACDFM. Alii multi. Mt. V. al. 15. Ed. (t) λέγοντες. AC. 2. 31. 33. 56. 115. Mt. c. e. l. x. Ed. (u) τί ἐστι τοῦτο; διδαχὴ (ἡ + B.) καινὴ αὕτη (αὕτη = BL. 102) κατ' ἐξουσίαν. καὶ τοῖς πνεύμασιν BL. 1. 102. 118. 131. 205. 206. 209. || = ἡ καινὴ. 123. 235. veron. colb. corb. 2. || ἡ καινὴ et αὕτη varie transponuntur. || [διδαχὴ] διδασκαλία. Mt. 1. || = κατ' ἐξουσίαν. 57. || τίς ἡ διδαχὴ ἐκείνη, ἡ καινὴ αὕτη ἡ ἐξουσία, ἐπὶ καὶ τοῖς πνεύμασιν. D. cant. omiffis: τί ἐστι τοῦτο; quae etiam absunt ab Ev. 19. 36. Mt. f. Arm. Arr. veron. colb. corb. 2. || quae esset doctrina ista cum (in) potestate? quoniam (et quia) Spir. veron. colb. quatenam esset haec doctrina potestatis? et quoniam Spir. corb. 2. (x) καὶ ἐξῆλθεν. BCDLM. 33. Ev. 9. 10. 19. 34. 36. Mt. c. his. f. Vulg. It. exc. brix. (y) = B. 1. 33. 131. al. 4. Copt. Arm. Aeth. Ar. veron. corb. 2. colb. || + πανταχοῦ. BCL. 69. 124. Copt. veron.

29 λιλαιας.] Καὶ εὐθὺς, ἐκ 33 ζομένους. Καὶ ἡ πόλις ὅλη
 τῆς συναγωγῆς ² ὡς ἐξελεύον-
 τες, [ἦλθον] εἰς τὴν οἰκίαν
 σίμωνος καὶ ἀνδρέου, μετὰ
 30 ἰακώβου καὶ ἰωάννου. Ἡ δὲ
 πενθερὰ σίμωνος κατέκειτο
 πυρέσσουσα· καὶ εὐθὺς λέ-
 γουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.
 31 Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν,
 κρατῆσας τῆς χειρὸς αὐτῆς·
 καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς
^a εὐθὺς· καὶ ^a διηκόνει αὐ-
 32 τοῖς· Ὁψίας δὲ γενομένης,
 ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς
 αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔ-
 χοντας ^b, καὶ τοὺς δαιμονι-
 33 ζομένους. Καὶ ἡ πόλις ὅλη
^c ἐπισυναγμένη ἦν πρὸς τὴν
 34 θύραν ^d. ^e Καὶ ἐθεράπευσε
 πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποι-
 κίλαις νόσοις· ^f καὶ δαιμόνια
 πολλὰ ἐξέβαλε, ^g καὶ οὐκ
 ἤφει λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι
 35 ᾔδεισαν αὐτόν] ^g.] Καὶ
 πρῶτῃ ^h ὡς ἐννύχιον· ⁱ ἴλαν·
 ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ [ἀπῆλ-
 36 θεν ^k εἰς ἔρημον τόπον, κακεῖ
 προσήνυχετο.] Καὶ κατεδίω-
 ξαν αὐτὸν ^l ὁ σίμων καὶ οἱ
 37 μετ' αὐτοῦ. Καὶ εὐρόντες
 αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι
 πάντες ^m σο ζητοῦσί σε." Καὶ

K 3

z ὡς ἐξελεύοντες ἦλθον.

h ὡς ἐννύχια.

m ὡς σε ζητοῦσι.

(2) ἐλθὼν ἦλθεν. BD (St. p.) 1. 69. 124. 131. 209. al. 5. Mt. i. n. o. x. Syr. p. ms. in m. Arr. Perf. p. Aeth. It. Euthym. Theophyl. egrediens . . . venerunt, mart. corb. 1. tolet. ἦλθεν ὁ ἰησοῦς. Evangelistaria. corb. 2. (a) καὶ εὐθὺς. 39. Mt. 10. 11. = εὐθὺς. BCL. 1. 102. 118. 131. Copt. Arm. (b) + νόσοις ποικίλαις. D. cant. veron. corb. 2. colb. germ. 1. (c) συναγμένη. B. 64. 69. 124. Ev. 36. Ed. (d) + αὐτοῦ. D. (St. p.) cant. colb. germ. 1. corb. 2. (e) Vt. 34: καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοῖς. καὶ τοὺς δαιμόνια ἔχοντας, ἐξέβαλεν αὐτὰ ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤφειν αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν, καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνιαις πολλὰ ἐξέβαλεν. D. cant. Textus, e duplici recensione conflatus, ut vs. 26. et alibi in hoc aliisque codicibus. (f) = veron. || et qui daemonia habebant, ejiciebat illa, corb. 2. germ. 1. cant. (g) + [τὸν] χριστὸν [αὐτὸν] εἶναι. BCGLM. al. 37. Mt. e. f. k. o. p. q. x. z. Ed. Aeth. Arm. Copt. Syr. p. c. ast. Slav. Sax. germ. 1. corb. 1. mart. Ambrosiast. (h) BCDL. 1. 33. 77. 131. 209. Ev. 36. al. 6. Mt. f. ἐννύχιον. 59. Mt. e. x. (i) = 34. 39. Mt. i. n. x. Goth. cant. veron. colb. germ. 1. corb. 2. (k) + ὁ ἰησοῦς. CFG. (St. p.) al. 15. Evangelistaria. Mt. V. d. p. in marg. q. r. x. z** 17. Ed. mart. (l) = BL. 102. Mt. e. || + τ. K. 1. 124. al. 9. τ. τε. D. cant. (m) AEFGS. 69. 72. 124. 131. 218 (cum caeteris vindob.) 235. Alii. Mt. BHV. al. 18. Ed.

- 39 Καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν τοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· θέλω,
 " εἰς τὰς ^ο ἐχομένας" ^ρ κω- 42 καθαρίσθῃ. Καὶ ^z — εἰ-
 μοπόλεις," ἵνα ^q καὶ ἐκεῖ·
 κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ^τ ἐξ-
 39 ἐλήλυθα." Καὶ ἦν κηρύσ- 43 ἐκαθαρίσθῃ. ^a Καὶ ἐμβρι-
 σαν ^s εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν
 εἰς ὅλην τὴν γαλιλαίαν, καὶ 44 ἐβαλεν αὐτόν· Καὶ λέγει
 τὰ δαιμόνια ἐμβαλλων.
 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν
 λεπρός, ^t παρακαλῶν· αὐ-
 τόν, ^u καὶ γονυπετιῶν αὐ-
 τόν," καὶ λέγων αὐτῷ·
^x ὅτι," ἐάν θέλῃς, δύνασαι 45 μαρτύριον αὐτοῖς.] Ὁ δὲ
 41 με καθαρίσαι. Ὁ δὲ ἡ-
 σοῦς σπλαγχνισθεὶς," ἐκτεί-
 νας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐ-
 τόν

q. κακεῖ.

r. ἐλήλυθα, f. ἐξῆλθον.

s. ἐν ταῖς συναγω-

γαῖς.

(u) + ἀλλαχοῦ. BCL. 33. Copt. Arm. Arr. (o) ἰγγίς. D. *proximus*, Vulg. It. (p) πόλεις. 69. κώμας καὶ εἰς τὰς πόλεις. D. (St. β.) Syr. Perff. Ar. rom. Erp. Goth. Slav. Vulg. It. (q) ACFG. 218 (cum caeteris vindob.) Alil. Mt. BHV. al. 17. Ed. (r) 10. 40. 69. 76. 124. 127. 142. 198. al. 24. et Barber. 3. Mt. B. a. d. f. k. p. z. x. ψ. Theophyl. ἐξῆλθον. BCL. 33. *Veni*, Syr. Arr. Perff. Syr. p. in m. Goth. Vulg. It. (s) ABDKL. 1. 69. 72. 106. 115. 118. 124. 131. 157. 209. 235. al. 4. Mt. e. (t) ἐρωτῶν. D. *deprecaus*, Vulg. It. (u) = BD. 102. 124. 235. Ev. 26. Mt. 12. cant. veron. verc. colb. corb. 2. germ. 1. Ante παρακαλῶν ponit Syr. || αὐτόν = L. 1. al. 5. Arm. Goth. αὐτῷ 34. 39. 77. 219. Ev. 32. Ed. (x) = D. 28. 69. 71. Mt. e. Syr. Perff. Vulg. cant. veron. brix. gat. germ. 2. corb. 1. κῆρις, GL. item 124. Copt. Arm. Aeth. Arr. corb. 2. colb. germ. 1. Mm. mart. (y) καὶ σπλαγχνισθεὶς. B. 102. καὶ ἐργισθεὶς. D. cant. verc. corb. 2. || = veron. germ. 1. (z) = BD (St. β.) L. 69. 102. Syr. Ar. p. Perff. p. Copt. cant. veron. verc. colb. corb. 2. germ. 1. (a) Vf. = veron. colb. || ἐμβριμῆσάμενος αὐτῷ = germ. 2. (b) = ADL. 33. 69. 124. Ev. 19. al. 4. Mt. e. x* x. Syr. Arm. Vulg. It. Vict. Theophyl. (c) τῷ ἀρχιερεῖ. 12. 69. Mt. d. Goth. Vulg. corb. 1. τοῖς ἱεροῦσι. Syr. Perff. corb. 2. *principibus sacerdotum*. gat. germ. 2. (d) = D. Ar. p. Alg. It. || Post διαφῆμι. habet Mt. e.

- τὸν δύνασθαι· φανερώς εἰς πό-
λιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ὁ ἔξω"
ἐν" ἐρήμεις τόποις ἦν, καὶ 4
ἔρχοντο πρὸς αὐτὸν ἕως παν-
ταχάθεν."
- 1 Καὶ ἡ αὖ πάλιν [εἰσῆλ-
θεν" εἰς καπερναοὺμ δι' ἡμε-
ρῶν i. k καὶ" ἡκούσθη, ὅτι
2 εἰς οἰκὸν ἔστι. Καὶ l εὐθέως" 5
συνήχθησαν πολλοί, ὥστε
μηκέτι χωρεῖν μηδὲ m τὰ"
πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει 6
3 " αὐτοῖς τὸν λόγον." Καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ
K 4 κατή-
- ἔρχονται ὁ πρὸς αὐτὸν παρα-
λυτικὸν φέροντες," αἰρόμε-
νον P ὑπὸ" τεσσάρων. Καὶ
μὴ δυνάμενοι q προσεγγίσειν"
αὐτῷ" διὰ τὸν ὄχλον, ἀπε-
στέγασαν τὴν ὁστέην," ὁ-
που ἦν r καὶ u ἐξορύξαντες"
χαλῶσι τὸν κράββατον, x ∞
ἐφ' ᾧ" ὁ παραλυτικὸς κατέ-
κειτο. Ἴδων δὲ ὁ ἰησοῦς τὴν
πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ πα-
ραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνται
6 σου αἱ ἁμαρτίαι." Ἦσαν δὲ
τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ
K 4 κατή-

g αὖ πάντοθεν. h αὖ εἰσῆλθε πάλιν, x ∞ ἔπον.
y. σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου.

(e) = Mt. d. ἔξωθεν. Ed. (f) ἐκ. BL. 28. 124. (g) ABCDKLMS.
1. 10. 33. 72. 114* 115. 118. 131. 157. 209. 235. al. 6. Mt. a.
|| = veron. (h) ABCEFG. 1. 13. 69. 131. 157. 235. al. 41.
Mt. V. al. 14. Ed. Syr. utr. Arm. Goth. Theophyl. εἰσελθὼν
πάλιν. DL. 28. 33. 124. Copt. verc. εἰσελθὼν. colb. || εἰσῆλθεν] +
ὁ ἰησοῦς. FG. 124. al. 7. Mt. o. 14. Evangelistaria. Syr. || πάλιν
et δι' ἡμερῶν = Evangelistaria. (i) + octo, Codd. lat. recen-
tiores quidam. Vulg. in edit. Sixti. Bedae textus. (k) = BL.
124. Copt. Arm. verc. colb. (l) = BL. 33. 102. Barber. 1.
Syr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Vulg. veron. germ. 2. Mm. gat.
Aug. Beda. (m) = 28. 131. (n) πρὸς αὐτοὺς λέγειν. D. cant. ve-
ron colb. corb. 2. || = τὸν λόγον. 225. (o) φέροντες πρὸς αὐτὸν πα-
ραλυτ. BL. πρὸς αὐτὸν φέροντες παραλυτ. CDG. al. 7. Arm. Vulg. It.
exc. germ. 1. mart. || = πρὸς αὐτὸν. germ. 2. (p) ἀπὸ. L. ἐν μέσῳ.
Syr. brix. (q) προσενέγκαι, BL. 33. 63. 72. in m. Mt. c. 10. Syr.
p. Perf. p. Arr. Aeth. Vulg. brix. ἐγγίσει. 36. 40. Mt. a. (r) =
D. Mt. B. cant. veron. verc. brix. colb. corb. 2. germ. 1. (s)
ὁστέην. 127. (t) + ὁ ἰησοῦς. D. 38. 115. 218 (cum 76. 125.) Mt.
e. Syr. Perf. p. Aeth. Arm. Goth. cant. verc. brix. corb. 2. colb.
germ. 1. 2. mart. (u) = D. Syr. cant. veron. verc. colb. corb.
2. germ. 1. (x) BDL. cant. verc. germ. 1. ἐφ' ᾧ. 17. 131. ἐφ' οὗ.
13. 69. (y) BD gr. GL. 1. 13. 33. 69. 102. 118. 131. 142* item
Mt. x* Pc. p. σου αἱ ἁμαρτίαι σου. 13. Ev. 31. Mt. o.

καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι 9 ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν
 7 ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· Τί εὐκοπώτερόν, εἰπεῖν τῷ πα-
 z οὗτος" α οὕτω" λαλεῖ· ραλυτικῷ ἀφένται^h σου" αἱ
 b βλασφημίας;" τίς δύναται ἀμαρτίας· ἢ εἰπεῖν· i ἔγχει,"
 ἀφίεναι ἀμαρτίας, εἰ μὴ k + l ἄρὸν σου τὸν κράββα-
 8 ° εἰς" ὁ Θεός; Καὶ d εὐθέ- 10 τον," καὶ m περιπάτει;" Ἰνα
 ως" ἐπιγινώσκῃς ὁ ἰησοῦς ° τῷ δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει
 πνεύματι αὐτοῦ," ὅτι f οὕ- ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου n ἐπὶ τῆς
 πως" z αὐτοὶ" διαλογίζον- γῆς ἀφίεναι ἀμαρτίας." (λέγει
 ται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐταῖς· 11 τῷ παραλυτικῷ) Σοὶ λέγω,
 τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ° ἔγχει." P + ἄρὸν τὸν κράββα-
 τόν

h. σοι.
γῆς.

i. ἔγχειραι.
o. ἔγχειραι.

k + καὶ.
p + καὶ.

n. ἀφίεναι ἐπὶ τῆς

(z) = 59. 119. Ev. 27. (a) = 14. 61. 121. 229* 235. Ev. 31** 32. Mt. B. Syr. Perf. p. (b) βλασφημῆ. BDL. Vulg. It. *Hic blasphematur, omittis caeteris, veron. Quis est hic, qui sic loquitur blasphemans*, colb. (c) = D. gr. *solus*, Vulg. It. exc. verc. (d) = D. 28. 33. 64. Syr. Arr. Perf. p. Aeth. Arm. cant. veron. verc. colb. corb. 2. germ. 1. εὐθὺς. BL. (e) = 40. || αὐτοῦ = D. Mt. 17. Copt. cant. veron. verc. colb. corb. 2. *sancto*, gat. germ. 2. (f) = B. 102. veron. verc. colb. germ. 1. corb. 2. ταῦτα. Syr. (g) + ACEFHKS. (St. π.) 13. 17. 33. 69. 114. 115. 116. 127. 142. 218. (cum vindob. omnibus exc. 124.) 235. Ev. 3. 19. al. 58. et Barber. omnes exc. uno. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. utr. Slav. Theophyl. (h) BEFGL. 1. 13. 33. 69. 72. 108. 124. 127. 157. al. 60. Mt. BHV. al. 19. Ed. veron. || σου αἱ ἀμαρτίαι σου. 13. Mt. q. 17. (i) ACDEFS. Alii. Ma HV. al. 5. Ed. ἐγείρου. BKL. 28. 33. (k) = ACD gr. L. 1. 33. 71. 72. 118. 131. al. 2. Ed. Syr. Copt. Arm. Slav. 4. Vulg. brix. (l) = 77. Ev. 44. veron. colb. || σου post κράββατον ponunt ABCDL. Alii. Mt. B. al. 11. (m) ὑπάγε. L. ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. D. Arm. cant. verc. corb. Utrumque jungit germ. 2. (n) CDGL. 61. 116. 118. Ev. 5. 18. al. 17. Mt. BH. a. c. d. e. k. l. p* al. 5. Ed. Syr. Arm. Slav. Goth. Vulg. It. ἀφίεναι ἀμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς. B. 142. 157. || = ἐπὶ τῆς γῆς. Codex gr. unus. veron. Aug. (o) ABCDEFS. Alii Mt. BHV. al. 5. Ed. (p) = ABCDL. 13. Ev. 21. ap. Mill. al. 4. Ed. Syr. Copt. Arm. Slav. 4. Goth. Vulg. It. (exc. cant. colb. mart. germ. 2.) Ambr. Aug.

τόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν
 12 οἶκόν σου. Καὶ ἠγγέρθη εὐ-
 θύς, καὶ ἄρας τὸν κράββα-
 τον ἐξῆλθεν ἰ ἐναντίον" πάν-
 των· ὥστε ἐξίστασθαι πάν-
 τας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν,
 13 λέγοντας· "ὅτι ἡμεῖς οὐδέποτε
 οὕτως" εἶδομεν.] Καὶ ἐξῆλθε ἑ
 πάλιν" παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς
 ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν,
 14 καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ
 [παράγων ἡ εἶδε ἡ λευὴν,"
 τὸν τοῦ ἀλφασίου, καθήμενον
 ἐπὶ τῷ τελωνίῳ· καὶ λέγει αὐ-
 τῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀνα-
 15 στάς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ
 ἦ ἐγένετο" ἡ ἐν τῷ κατακεῖ-
 σθαι αὐτόν" ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐ-
 τοῦ, ἡ καὶ" πολλοὶ ἡ τελι-
 ναι καὶ ἁμαρτωλοὶ" συνανέ-
 κειντο τῷ ἰησοῦ καὶ τοῖς μα-
 16 θηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολ-
 λοι, ἡ καὶ ἠκολούθησαν αὐ-
 τῷ. Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ
 οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτόν
 ἐσθίοντα" μετὰ τῶν τελων-
 17 ῶν ἡ καὶ ἁμαρτωλῶν," ἔλε-
 γον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἡ τί
 ὅτι" μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
 ἁμαρτωλῶν ἡ ἐσθίει καὶ πί-
 18 νει;" Καὶ ἀκούσας ὁ ἰησοῦς
 λέγει αὐτοῖς· οὐ χρειᾶν ἔχου-
 σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ'

K 5

οἱ

(q) ἡμπεροθεν. BL. 187. in m. ευωπιου. Ev. 29. (r) = B. veron.
 καὶ λέγειν. D. cant. (s) οὕτως οὐδέποτε. BDL. Mt. n. Arm. cant.
 (t) = D. gr. Copt. Vulg. msf. (u) + ὁ ἰησοῦς. FGH. 33. 69. al.
 16. Mt. a. d. z** 12. 14. 17** Evangelistaria. Ed. (x) λευί. AK.
 72. 106. 118. Ev. 5. al. 13. Mt. e. f. 1. z* 10. Ed. Syr. utr.
 Arm. Goth. Vulg. Theophyl. || ἰάκωβον. D. 13. 69. 124. (sed in
 m: ἐν ἄλλοις· λευί.) Codd. nonnulli ap. Orig. et ap. Vict. (teste
 Wettst.) et in scholiis codicum Mt. a. d. e. 10. cant. verc. ve-
 ron. colb. germ. 1. corb. 2. (y) γίνεται. BL. 33. (z) κατακειμένων
 αὐτῶν. D. cant. veron. verc. corb. 2. colb. || = ἐν τῷ. L. 13.
 69. 102. 124. (a) = D. 1. 28. 118. Mt. e. χ. 17. (b) = 220.
 || = καὶ ἁμαρτωλοὶ. Arm. Syr. p. (habet cod. parif.) Sax. (c)
 Καὶ ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων. Καὶ ἰδόντες, ὅτι ἐ-
 σθίει. L. Alii et constructionem et vocabulorum ordinem varie
 mutant. || καὶ] οἱ καὶ. D. Vulg. It. qui, verc. colb. corb. 2. mart.
 (d) = 69. et 28. ap. Mill. Mt. χ. Syr. hieros. (e) = 31. || διατί.
 D. (St. β.) ὅτι. BL. 102. 108. Mt. p* (f) ἐσθίει καὶ πίνει. 124.
 Syr. hieros. || = καὶ πίνει. BD. 102. cant. verc. veron. corb. 2.
 || + ὁ διδάσκαλος ἡμῶν. CL. 69. 235. al. 5. Mt. r. Copt. Aeth. Arr.
 Perff. Vulg. ed. brix. colb. germ. 1. corb. 1. mart. Chrysol.
 Aug.

οὐ κατὰ ἔχοντες. οὐκ ἤλθον
καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρ-
18 τωλοῦς.] § †.] Καὶ [ἦσαν
οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ
ἡ Φαρισαῖοι" νηστεύοντες· καὶ 20 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, ὅταν
ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ·
διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου ἰ καὶ
οἱ τῶν Φαρισαίων" νηστεύου-
σιν, οἱ δὲ σὺ ἡ μαθηταὶ" οὐ 21 Ὁ δὲ οὐδεὶς ἐπιβλημα ῥάκους
νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς ὁ ἰησοῦς· μὴ δύναται οἱ
υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ
νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶ,
νηστεύειν; 1 — ὅσον χρόνον
μεθ' αὐτῶν ἔχουσι τὸν νυμ-
φίον, οὐ δύναται νηστεύειν."
20 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, ὅταν
ἡ ἀπαρθῇ" ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος, καὶ τότε νηστεύ-
σουσιν ἐν ἡ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ."
21 Ὁ δὲ οὐδεὶς ἐπιβλημα ῥάκους
ἀγνάφου ἐπιβράπτει P ἐπὶ"
ἡ ἱμάτιον παλαιῶν" εἰ δὲ
ἡ μὴ," ἡ αἶρει τὸ πλήρωμα
= αὐ-

g † εἰς μετάνοιαν.
ταῖς ἡμέραις.

h ∞ τῶν Φαρισαίων.
ο † καὶ.

n. ἐκεῖναι;

(g) = ABD (St. p.) KL. 1* 28. 72. 102. 106* 114. 118* 123.
142** 157. 209. 226* al. 11. Mt. e. i. n. 10** Syr. utr. Per f.
Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. cant. veron. brix. corb. 2. ger n.
2. vind. Euthym. Anonym. in catena. Aug. (h) ABCDKM. 13.
42. 61. 63. 67. 69. 72. 86. 106. 157. 229* 235. Mt. c. bis. e.
10. Copt. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. veron. brix. colb. corb. 2.
vind. || μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων. L. Syr. p. in m. (i) = A. || καὶ οἱ
μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων. B. || καὶ οἱ Φαρισαῖοι. Copt. Arm. verc. corb.
2. germ. 2. (k) = B. 102. 127. Sax. (l) = D. 1. 33. 118. 209.
225. 235. Mt. r. cant. veron. verc. corb. 2. germ. 1. vind. ||
nequaquam, Syr. (m) ἀρθῇ. C. 13. 28. 64. 69. 124. (n) ABCDL.
1. 13. 28. 33. 69. 72. 157. 209. 229* al. 11. Mt. c. bis. e. Syr.
utr. Aeth. Arm. Goth. cant. corb. 2. vind. || = Mt. 10. Perf.
w. (o) = ABCDGLMS. 1. 13. 28. 33. 69. 72. 86. 102. 106.
131. 157. 209. 229. 235. Ev. 18. 19. 36. al. 14. Mt. a. c. bis.
d. e. f. o. Syr. utr. Perff. Copt. Arm. Goth. Vulg. It. Theophyl.
|| δὲ post οὐδεὶς addunt DG et M. ap. Mill. 28. 86. 106. 235. Syr.
p. in m. cant. verc. corb. colb. enim, Codd. latt. (p) = 13. 69.
124. (q) ἱμάτιον παλαιῶν. BCD (St. p.) L. 33. (r) μήτε. K. ap. Mill.
28. 33. 114. al. 5. Mt. c. f. || εἰ δὲ μὴ] ne, brix. (s) αἶρει ἀπ' αὐ-
τοῦ τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ. AK. 33. 69. 106. 220. 229.
al. 7. Mt. r. 10. Syr. p. αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ (αὐτ' αὐτοῦ. B.)
τὸ κ. τοῦ π. BL. 115. 131. 209. 235. Barber. 2. Mt. c. semel.
Goth. || αἶρει τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν ἀπὸ (= ἀπὸ. 1. 72. 118.) τοῦ
παλαιοῦ.

= αὐτοῦ: τὸ καινὸν τοῦ 23 Καὶ ἐγένετο ^h [ο παρα-
 παλαιού, " ⁱ καὶ χεῖρον σχί- ^o πορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς
 ἄσμα γίνεται." Καὶ οὐδεὶς σάββασιν" διὰ τῶν σπορήμων
 βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καὶ ^d ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐ-
 παλαιούς· εἰ δὲ ^u μὴ, " ^x ῥήσ- τοῦ ^o ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες"
 σει " ὁ οἶνος ^y = ὁ νέος;" 24 τοὺς στάχυν. Καὶ οἱ φα-
 τοὺς ἀσμούς, καὶ ὁ οἶνος ^z ἐκ- ρισαῖοι ἔλεγον αὐτῶν· ἴδε, τί
 χεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπο- ποιοῦσιν ^f ^g = ἐν" τοῖς σάβ-
 λοῦνται." ^a ἀλλὰ οἶνον νέον 25 βασιν ὃ οὐκ ἔξεστι ^h; Καὶ
 εἰς ἀσμούς καινοὺς βλητέ- ⁱ — αὐτὸς; ἔλεγον" αὐτοῖς
 ον."] οὐδέποτε ἀνέγνωτε, τί ἐποίη-
 σε

παλαιού, D. 1. 13. 72. 118. 124. Syr. Perf. p. Vulg. It. || αἶρε
 ἀπ' αὐτοῦ τὸ πλῆρ. τὸ καινὸν ἀπὸ τοῦ παλαιού, 69. || *tollit enim forti-*
tudinem ejus a vestimento, Ambrosiast. || = τὸ καινὸν τοῦ παλαιού
 Mt. 12. (i) = L. (u) μήγε. CL. Mt. c. bis. (x) ῥῥει. BCDL. 33.
 Vulg. (y) = BDL. 13. 69. Mt. 17. Syr. Perf. w. Copt. Arm.
 Vulg. It. exc. brix. gat. || ὁ νέος οἶνος, 118. || = ὁ οἶνος ὁ νέος.
 veron. verc. (z) ἀπελλοῦται καὶ οἱ ἀσκοὶ, B. || καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται.
 D. cant. veron. verc. vind. || ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ, L. 102. (a)
 = D. cant. veron. verc. corb. 2. vindob. || = καινοὺς, 72* νέους.
 Mt. d. || = βλητέον. B. 102. || + καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται, 118. in
 m. Ev. 36. Sax. brix. gat. Mm. germ. 1. mart. (b) + πάλιν, D.
 (St. β.) 13. 69. 124. Vulg. It. exc. veron. brix. colb. (c) *Ordo*
verborum varie mutatur. || παραπορεύεσθαι] πορεύεσθαι, 13. 69. 124.
 διαπαρ. BCD (St. β.) || = ἐν CL. 13. 61. 131. al. 5. Mt. H. a. n.
 17* Ed. || ἐπορεύετο ὁ ἰησοῦς τοῖς σάββασιν. Evangelistaria. (d) οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο. BCL. 13. 69. 124. Vulg. It. || = ἤρξαντο. Syr.
 Perf. p. || = αὐτοῦ. D. gr. Arm. (e) τίλλειν. D. Perf. p. Ev. 26.
 cant. veron. vind. colb. germ. 1. corb. 2. vind. ὁδοποιεῦντες τίλ-
 λειν. Arm. Goth. verc. brix. ὁδοποιοῦντες τίλλοντες, 13. 69. 124. ||
 + καὶ ἐσθίειν. Arm. colb. corb. 2. item germ. 2. (f) + οἱ μαθη-
 ταὶ σου, D (St. β.) M. 1. 13. 28. 61. 69. 115. 118. 124. 131. 161.
 in m. Arm. Aeth. Goth. It. exc. gat. Mm. Hier. (g) = ABCDK.
 1. 13. 69. 72. 102. 124. 131. 157. 235. al. 12. Mt. c. (h) +
 αὐτοῖς. D. It. (exc. brix. vind. corb. 1. mart. germ. 2.) (i) ἔλε-
 γεν. B. 102. λέγει CL. 13. 28. 33. 69. 124. Vulg. veron. brix.
 gat. Mm. vind. germ. 1. corb. 2. ἀποκριθεὶς εἶπε. D. cant. verc.
 ὁ ἰησοῦς ἔλεγεν. Syr. Arm. Goth.

σε δαβίδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε, 1 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς
καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ τὴν συναγωγὴν καὶ ῥ ἦν ἐ-
26 μετ' αὐτοῦ; 1 Πῶς" εἰσῆλ- κεί" ἄνθρωπος ἐξηραμμένην
θεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ 2 ἔχων τὴν χεῖρα· Καὶ 9 πα-
1 ἐπὶ ἀβιάθαρ — τοῦ: ἀφ- ρετήρου" αὐτὸν, εἰ τοῖς
·χιερέως," καὶ τοὺς ἄρτους σάββασιν θεραπεύσει * αὐ-
τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὐς τὸν," ἵνα κατηγορήσωσιν αὐ-
οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς 3 τοῦ. Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώ-
ιερεῦσι, m καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς πῳ * τῷ ἐξηραμμένῳ ἔχοντι
27 σὺν αὐτῷ οὐσι." n Καὶ ἔλε- τὴν χεῖρα" t ἔγειρε" εἰς τὸ
γεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ 4 μέσον. Καὶ λέγει " αὐτοῖς:"
τὸν ἄνθρωπον ° ἐγένετο," * ἔξεστι γ' τοῖς σάββασιν z ἀ-
οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάβ- γασθοποιῆσαι," ἢ κακοποιῆ-
28 βατον. "Ὡστε κύριός ἐστιν σαι; ψυχὴν σῶσαι a, ἢ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ b ἀποκτεῖναι;" οἱ δὲ ἐσιώ-
σαββάτου. 5 πων. Καὶ περιβλεψάμενος αὐ-

t. ἔχειραι.

(k) = BD. 102. cant. Et, verc. (l) = D. cant. veron. verc. vind. corb. 2. || = τοῦ ἀρχιερέως. M. || = τοῦ. LS. 102. 157. 218 (cum caeteris vindob. exc. 225.) 235. al. 27. pluresve. Mt. BHV. al. 16. Ed. Vict. || ἀβιάθαρ] Abimelech, Perf. w. et mf. || ἀρχιερέως] ιερέως. Goth. brix. (m) = Ev. 31. 44. corb. 2. || Post ἔφαγεν ponunt D. Arm. cant. veron. verc. vind. colb. germ. 1. (n) Vf. 27 = D. cant. verc. corb. 2, vind. colb. Iidem verf. 28. pro ὥστε habent: λέγω δὲ ὑμῖν, quod etiam retinet germ. 1. (o) ἐκτίσθη. 131. (p) ἐκεῖ. B. ἐκεῖ ἦν. A. venit ad eum, veron. colb. (q) παρετηροῦντο. ACD. 1. 10. 67. 118. Mt. e. (r) = D. alius. Goth. Vulg. It. (s) τῷ ἔχοντι τὴν χεῖρα ἐξηραμμένην. D. Vulg. It. τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηρὰν. BJ. 102. verc. τῷ τὴν ξηρὰν ἔχοντι χεῖρα. C. (t) ABDEFHKLMS. al. multi. Mt. BHV. al. 5. Ed. ἐγέρθητι. 36. 40. 53. Mt. a. d. z. (u) πρὸς αὐτούς. D. It. (exc. corb. 1. gat. Mm. germ. 2.) (x) + τί. 1. 115. 118. 131. al. 4. Mt. x. Theophyl. + fi, germ. 1. 2. gat. mart. harl* (y) + ἐν. ADE. 13. 69. 106. 115. 124. 235. Mt. x. (z) τι ἀγαθὸν ποιῆσαι. D. cant. veron. germ. 1. (a) + μάλλον. D. 124. cant. (b) ἀπολέσαι. L. 1. 36. 40. 118. 124. 131. al. 4. et Barber. 1. Mt. a. d. x. z** ψ* Syr. Arr. Perf. w. Arm. Slav. Goth. Vulg. It. Vict. Theophyl.

αὐτοὺς μετ' ὁργῆς, συλλυ- [συμβούλιον ⁱ ἐποιοῦν" κατ'
πούμενος ἐπὶ τῇ ^c πωρώσει" αὐτοῦ, ^k ὅπως" αὐτὸν ἀπο-
τῆς κορδίας αὐτῶν, λέγει λέσωσι.
τῷ ἀνδριώπῳ· ἔκτεμον τὴν 7 Καὶ ὁ ἰησοῦς ^l μετὰ τῶν
χεῖρά ^d σου·" καὶ ἐξέτεινε· μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν· ^m πρὸς·
καὶ ^e ἀποκατεστάθη" τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλη-
6 ^f ἡ χεὶρ αὐτοῦ·] ^g †.] Καὶ 8ος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ⁿ ^o ^o καὶ
ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ^h εὐ- ἠκολούθησαν = αὐτῷ·" ^o καὶ
θεως· μετὰ τῶν ἡριδιανῶν 8 ἀπὸ τῆς ἰουδαίας," Καὶ
P ἀπὸ·"

e ^o ἀποκατεστάθη. g † ὅπως ὡς ἡ ἄλλη. l. ἀνεχώρησε
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. m ^o πρὸς. n ^o ἡκο-
λούθησαν αὐτῷ.

(c) πωρώσει. 17. 70. caecitate, Vulg. veron. verc. brix. germ. 1. νεκρώσει. D. *emortua cordis*, cant. *emortua corda*, vind. colb. corb. 2. (d) = BES. 1. 10. 17. 36. 102. 108. Ev. 2. al. 17. Mt. V. (e) ABEFKLPS. 1. 10. 13. 102. 124. 157. 209. 235. al. 15. pluresve. Mt. BHV. al. 7. Ed. ἀποκατέστη. C. (f) = Mt. d. e. || + εὐθεως. D. Sax. cant. corb. 2. vind. germ. 1. 2. (g) = ABC*DKP. 1. 63. 72. 102. 103. 114. 118*. 125. 209. 226. 229*. Mt. 10. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. cant. brix. corb. 2. vind. germ. 1. Chrysolog. Beda. || = ὅπως. 131. Copt. mf. veron. verc. colb. germ. 2. || = ὡς ἡ ἄλλη. Copt. mf. (h) = DL. 119. 157. Mt. 10. 17. Aeth. cant. veron. verc. vind. colb. corb. 2. germ. 1. 2. mart. Ante *ei* ponit Arm. Post ἡριδιανῶν habent 106. Syr. p. || εὐθεως. BC. (i) εἰδοῦν. BL. 13. 67. 124. (k) πῶς. Barber. 1. Vulg. cant. brix. germ. 1. 2. mart. || + ὅν. Arm. (l) BCDL. 1. 13. 69. 124. 209. pluresve. Syr. Arm. Vulg. It. exc. veron. brix. (m) DP. 36. 40. 53. 61. 92. 118*. 131. 209. Mt. a. e. o. 10. 14. 17. Theophyl. || παρὰ. 13. 69. 124. (n) ἠκολούθησεν αὐτῷ. AKMPS. 1. 10. 36. 114. 118. 127. 131. 209. 235. al. 11. Mt. a. e. k. l. p* z** 10. Ed. Slav. Vulg. brix. germ. 1. 2. mart. gat. Theophyl. ἠκολούθει αὐτῷ. 39. || ἠκολούθησεν absque αὐτῷ. L. || ἠκολούθησαν absque αὐτῷ. C. 59. 61. 62. 102. Copt. || Ante ἀπὸ τῆς γαλιλ. ponit 116. Post ἰουδαίας ponunt C. Mt. e. Vulg. brix. germ. 1. 2. mart. gat. || Plane omittitur verbum et pronomen in BD. 124. cant. veron. verc. vind. colb. corb. 2. Atque ex his veron. et colb. vf. seq. pro ἰλθόν. πρὸς αὐτὸν, habent: *sequebantur illum*. (o) = 285. || = ἀπὸ. D. 124. Vulg. It.

9 ἀπὸ ἱεροσολύμων, 9 καὶ ἀπὸ τῆς ἰδουμαίας," καὶ ἤ-
σαν τοῦ ἰορδάνου, καὶ οἱ
περὶ τύρον καὶ σιδῶνα,
10 πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες
9 αὐτόν. Καὶ εἶπε τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, ἵνα πλοιάριον
προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ τὸν
ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐ-
10 τόν Υ. Πολλοὺς γὰρ ἐθερά-
πευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐ-
τῷ, ἵνα αὐτοῦ ἁψωνται
11 ὅσοι" εἶχον μαστίγας. Καὶ

τὰ πνεύματα τὰ ἀνάστα, ὅταν αὐτὸν ἑθεύρει," ὃ
προσέπιπτεν αὐτῷ καὶ ἑ-
ἔκραξε," ἃ λέγοντα" ὅτι σὺ
12 εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ
πολλὰ ἐπέτρεμα αὐτοῖς, ἵνα
μὴ φανερὸν αὐτὸν εἰ ποιήσω-
σι."]

13 Καὶ [ἀναβαίνει εἰς τὸ
ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς
ἤθελεν αὐτός· καὶ ἡ ἀπὸ
14 θοῦ" πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐ-
ποίησε ἰδιώματα, ἵνα ὡς
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀπο-
σταλ-

h 90 προσέπιπτεν.

c 90 ἔκραζον.

f. αὐτὸν φανερόν.

(p) = Mt. a. d. z. (q) = G. 1. 118. 131. 209. Mt. 17. Arm. colb. corb. 2. Ex his G. pro ἰουδαίας vñ 7. habet ἰδουμαίας, et 1. 131 hic legunt καὶ ἀπὸ τῆς ἰουδαίας, quod antea omiserant. || = ἀπὸ. D. gr. (r) + οἱ D. gr. brix. (s) = BCL. cant. vefon. brix. vind. colb. (t) + οἱ περὶ. D. circa. cant. (u) + καὶ. 1. 59. 118. (x) ποιῶ. BL. (y) + οἱ ὄχλοι. 13. 28. 69. 124. || + πολλοὶ. D. cant. verc. vind. corb. 2. (z) ἁψωνται. Καὶ ἔτσι. A. 28. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Goth. Sax. brix. ἁπτωνται. Ὡσοι δὲ. Vulg. mf. mart. || Mox: μαστίγας καὶ πνεύματα ἀνάστα. Ὅταν οὖν etc. D. gr. (a) ἑθεύρειν. BCDGL. Ev. 36. Alii. Mt. c. bis. e. f. (b) ABCDFGKL. 13. 69. 124. 235. Ev. 18. 19. 36. al. 18. Mt. c. bis. d. e. r. x. 10. Theophyl. (c) ABCDFKL. 1. 13. 33. 69. 124. 235. Ev. 19. 36. al. 20. Mt. c. bis. e. f. x. 10. Theophyl. ἐκράτταζον. 10. Mt. r. || κράζοντα καὶ Mt. a. d. (d) λέγοντες. DK. 61. 69. Mt. c. semel. (e) ὁ χριστὸς, ὁ υἱὸς. C. 121. Syr. p. cum ast. ὁ θεὸς, υἱὸς. 69. ὁ ἄγιος. 5. (f) AEFGLPS. 218. (cum caeteris vindob. exc. 124.) Alii. Mt. V. al. 14. Ed. Vulg. cant. corb. 1. gat. vind. brix. germ. 1. 2. Vict. Theophyl. || = αὐτὸν. 71. ap. Mill. Mt. q. (g) ποιῶσι. DKL. 13. 42. 69. 72. 124. (h) ἤλθεν. D. Syr. Perf. Arr. Aeth. Vulg. It. (i) ἵνα ὡς ἱβ. D. Vulg. cant. verc. vind. colb. || ἰδιώματα] + οὓς καὶ ἀποστόλους ἀνέμαθεν. B. 13. 18. 69. 124. Mt. e. Syr. p. in m. Ar. p. Copt. Aeth. (k) Haec re- jiciuntur in finem commatis 15. in colb. germ. 2. Mm. gat. In

στέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν,"
 15 Καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν ῥα-
 16 πιδεύειν τὰς νόσους, καὶ
 16 ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. Καὶ
 17 ἐπέθηκε ὁ Π τῷ σίμωνι ὄνο-
 17 μα^α πέτρον. Καὶ ἰακώβου
 τὸν τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἰω-
 20 ἄνην τὸν ἀδελφὸν τοῦ
 ἰακώβου" καὶ ἐπέθηκεν αὐ-
 τοῖς ὀνόματα^α βοανέργες,"
 18 ὅ ἐστιν, υἱοὶ βροντῆς. Καὶ
 21 ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ
 βαρθολομαῖον, καὶ ματθαί-
 21 ον^ε, καὶ θωμᾶν, καὶ ἰάκω-
 βον τὸν τοῦ ἀλφαίου, καὶ
 21 υἱὸν θαδδαίου," καὶ σίμωνα
 τὸν^α κανανίτην," Καὶ ἰού-
 21 δαν υἱὸν ἰσκαριώτην," ὃς καὶ
 παρέδωκεν αὐτόν.
 20 Καὶ [ἐρχονται εἰς οἶκον.
 καὶ^α συνέρχεται πάλιν ὁ-
 21 χλος," ὥστε μὴ δύνασθαι
 αὐτοὺς μήτε^α ἄρτον^α φαγεῖν.
 21^β Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐ-
 τοῦ," ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐ-
 τόν· ἔλεγον γάρ· ὅτι^ε ἐξέ-
 στη."

In verc. bis leguntur. || ¹ *posterior* = B. 102. Mt. c. κηρύσσειν] + τὸ εὐαγγέλιον. D. Sax. It. exc. verc. (sed vñ 15. post *daemonia*, verc. cum gat. Mm. colb. germ. 2. et tol. addit: *et circumirent praedicantes Evangelium*.) (1) ἔδωκεν αὐτοῖς. D. Arr. Aeth. Vulg. It. exc. verc. (m) = BL. 102. Copt. (n) + καὶ ἐποίησε τοῖς ὀνόματα. B. || + πρῶτον σίμωνα, 13. 69. 124. Ed. Codd. ap Lucam brug. (o) + αὐτοῖς ὀνόματα, τῶ. 33. Mt. e. (p) ὄνομα τῷ σίμωνι. BCL. 102. Ev. 36. Mt. f. (q) αὐτοῦ. 28. 59. 61. 67. 69. 225. 235. Mt. n. germ. 2. αὐτοῦ ἰακώβου AFG. 73. item Mt. l. || = τοῦ. CS. i. 10. 13. 108. 116. 118. 124. 131. 142*. Mt. a. d. e. 17. (r) ὄνομα. D. gr. 225. Syr. (s) Bene rectm, Hier. Boanges, cant. (t) + τὸν τελώνην. 13. 50. 61. 69. 124. Arm. Syr. p. in m. Slav. i. (u) λεββαίου. D (St. β.) cant. veron. verc. corb. 2. vind. (x) κανανίτην. BD (St. β.) L. 33. Ed. Copt. Slav. i. Vulg. It. (y) ἰσκαριώτ. BCL. tol. σκαριώτ. D. 33. Sax. It. item Syr. (z) συνέρχονται πάλιν ὄχλοι. 52. 106. Syr. utr. Alii aliter. (a) ἀρ-
 21 τοῦς. D. gr. Ed. (b) καὶ ὅτε ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ λόι-
 21 ποὶ. D. Copt. Goth. It. || οἱ παρ' αὐτοῦ] Sic Syr. p. graece in m.
 21 εἰ περὶ αὐτοῦ 61. οἱ μετ' αὐτοῦ. 125** *qui ab eo erant*, verc. ad
 21 cap. 2, 27. (ubi hic versus iterum in hoc cod. occurrit.) *cogna-*
 21 *ti ejus*, Syr. sui, Vulg. *discipuli*, Mm. gat. *scribae et phari-*
 21 *saei*, colb. (c) ἔξεστι. 17. 225. Ev. 36. Mt. c. ἔξεστι. 121. ἔξεστα-
 21 ται. 13. 69. Alius. Ed. ἔξεσται αὐτοῦς. D* ἔξεσται αὐτοῦς D** *ex-*
 21 *sentiati eos*, cant. veron. verc. vind. corb. 2. *exstitit mente*,
 21 verc. ad cap. 2, 27. *demens factus est*, germ. i. *in furorem*
 21 *versus est*, Vulg. brix. alii. || In colb. defunt omnia ab ἀλεγον
 21 γάρ ad ἔλεγον vñ. seq.

22στη."] Καὶ οἱ γραμματεῖς, 26 Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἔσ' ἀνέστη
 α οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων κατα- ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται,
 βάντες, ἔλεγον· ὅτι βεελζε- οὐ δύναται σταθῆναι," ἀλλὰ
 βουλ' ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ 27 τέλος ἔχει. ἡ Οὐδεὶς δύναται
 ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκ- ἰ τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ, εἰς-
 23 βάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ ελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν" κ αὐ-
 ο προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἐν τοῦ," διαρπάσαι, ἐὰν μὴ
 παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· ἰ πρῶτον" τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ
 πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
 24 ἐκβάλλειν; Καὶ ἐὰν βασι- 28 m ∞ διαρπάσει."] [Ἀμὴν
 λεῖα ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφε-
 δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεῖα θήσεται" n ∞ τὰ ἁμαρτήμα-
 25 ἐκείνη. Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' τα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
 ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται καὶ ο ∞ αὐ" βλασφημίας
 ἑ σταθῆναι" ἢ οἰκία ἐκείνη. P ὅσας ἂν βλασφημῇσωσιν"
 "Ὁς

h. οὐ δύναται οὐδεὶς. m ∞ διαρπάσει. n ∞ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα.

(d) + καὶ. H. 12. Mt. a. d. verc. vind. (e) + αὐτὸς. 60. 116. Mt. o. Post αὐτοῖς + ὁ ἰησοῦς. 31. Syr. Perf. p. Aeth. veron. colb. Loco αὐτοῖς habet ὁ κύριος ἰησοῦς. D. cant. vind. verc. germ. 1. 2. corb. 2. (f) στήναι. BKL. 11. 42. 60. 114. ἐστάναι. D. (g) σατανᾶν ἐκβάλλει, μεμέρισται ἐφ' ἑαυτὸν· οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεῖα αὐτοῦ. D. cant. veron. verc. corb. vind. colb. germ. 1. (h) ADEFHKS. 10. 17. 36. 40. 61. 72. 118. 127. 151. 157. 218 (cum vindob. omnibus) 229. 235. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 46. Mt. V. al. 18. Ed. Syr. p. Slav. Vulg. It. (exc. verc. cant. corb. 2. qui habant: *nemo autem*.) Theophyl. ἀλλ' οὐδεὶς δύναται. L. 1. 13. 69. 124. ap. Birch. 131. 209. Arm. Syr. p. in m. ἀλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς. B. Alii aliter: (i) εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν, τὰ σκεύη. CL. item B. et 102. (k) = D. Vulg. It. exc. brix. germ. 2. (l) πρότερον. 9. 42. 108. ap. Birch. (m) AEF GK. 10. 33. 72. 106. 108. 127. Ev. 2. al. 40. Mt. V. a. c. bis. l. p. q. 10. al. 5. Ed. (n) ABCDL. 1. 84. 86. 118. 124. 131. Ev. 36. Mt. c. semel. f. Arm. Vulg. It. exc. brix. colb. || = τὰ ἁμαρτήματα. F. Alius. Copt. || τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων] τοῖς ἀνθρώποις. 118. 157. 235. Mt. 17. || = τοῖς υἱοῖς. Mt. o. (o) ABCEGH. 1. 13. 28. 61. 69. 124. 157. Ev. 19. 36. al. 3. Mt. c. semel. (p) = veron. verc. colb. corb. 2. germ. 1. vind. Cyp. Ambrosiast. || ὅσας] ὅσα. BD. 13. 69. 124. Ev. 36.

- 29 "Ὁς δ' ἂν βλασφημήσῃ ἡ εἰς"
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει
ἄφεσιν ¹ — εἰς τὸν αἰῶνα,"
ἀλλ' ἔνοχος ἐστὶν αἰωνίου
30 ² ὡς κρίσεως." "Ὅτι ἔλεγον
πνεῦμα ἀκαθάarton ³ ἔχει."
31 "Ἐρχονται οὖν" ⁴ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ⁵ αὐ-
τοῦ" καὶ ἔξω ⁶ ἑστῶτες"
ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, ⁷ —
32 φωνοῦντες αὐτόν." Καὶ
ἐκάθητο ⁸ ὡς ὄχλος περὶ αὐ-
τόν. ⁹ εἶπον δὲ αὐτῷ "ἰδοὺ,
ἡ μήτηρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί
σου, ¹⁰ + καὶ αἱ ἀδελφαί σου"
33 ἔξω ζητοῦσί σε. Καὶ ἀπε-
κρίθη αὐτοῖς λέγων· τίς ἐστὶν
ἡ μήτηρ μου, ¹¹ ὡς ἡ" οἱ
ἀδελ-

s ὡς ἀμαρτήματος.

x ὡς οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

a ὡς περὶ αὐτὸν ὄχλος.

d ὡς καὶ.

(q) = D. gr. veron. verc. vind. (r) = D. i. alius. cant. veron. verc. corb. 2. germ. 1. Athan. Cypr. bis. || *neque in hoc seculo, neque in futuro*, gat. Ambrosiast. (s) ἀμαρτήματος. BL. 28. 33. ἀμαρτίας. D (St. β.) 13. 69. Athan. Pseudo Ath. *Peccati f. delicti*, Copt. Arm. Goth. Vulg. It. (exc. brix. tol.) Cypr. bis. Aug. || *κολάσεως*. 61. 184. Arr. (t) ἔχειν. D. 77. 235. cant. veron. verc. colb. germ. 1. corb. 2. ἔχειν αὐτόν. C. (u) καὶ ἔρχονται. BCL. 13. 28. 69. 124. Ed. Syr. Copt. Vulg. brix. colb. καὶ ἔρχεται. D. 1. 118. 209. cant. veron. verc. germ. 1. corb. 2. ἔρχεται οὖν. 115. καὶ ἔρχεται. 131. (x) BCDL. 131. Ev. 2. 36. Mt. f. Syr. Copt. Goth. cant. veron. colb. corb. 2. ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 1. 118. 209. Slav. 5. et ed. ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί. 115. Ed. Vulg. verc. brix. germ. 1. || ἀδελφοί] + αὐτοῦ. Praeter modo laudatos AGKM. al. 9. Mt. e. o** r. 10. (y) ἐστηκότες. GL. 1. 118. 124. 131. Ed. στήκουτες. BC* 28. (z) = verc. || *καλοῦντες αὐτόν*. BCL. 1. 13. 28. 69. 118. 124. 131. 209. *ζητοῦντες αὐτόν*. A. || ἀπέστειλαν φωνοῦντες αὐτόν πρὸς αὐτούς. Syr. (a) ABCL. 1. 10. 13. 69. 72. 106. 114. 115. 118. 131. 157. 220. 235. pluresve. Mt. c. bis. e. f. r. 10. Syr. Goth. Vulg. It. *πρὸς τὸν ὄχλον*. D. gr. (b) καὶ λέγουσιν αὐτῷ. CDL. 13. 69. 124. Barber. 1. Syr. Copt. Syr. p. ms. in m. *εἰπόντων δὲ αὐτῶν*, omisso postea καὶ, 28. Arm. (c) + ADEFGMSU. 3. 10. 61. 71. 76. 77. 116. 124. 127. 152. 228** al. 34. (non addunt Barber. 2.) Mt. V. e. i. k. l. n. o. p. q. z. 17. Ed. Syr. p. in m. Slav. Goth. It. exc. germ. 1. 2. corb. 1. gat. (d) BCL. 1. 10. 36. 40. 61. 71. 89. 118. 229. 235. al. 13. et Barber. 3. Mt. V. a. d. q. z. 17. Ed. Syr. Vulg. It. exc. cant. brix. colb. corb. 2.

L.

34 ἀδελφοί μου; Καὶ περι-
βλεψάμενος ^f ∞ κύκλῳ τοὺς
περὶ αὐτὸν καθήμενους, λέ-
γει· ^g ∞ ἴδε ἡ μήτηρ μου
35 καὶ οἱ ἀδελφοί μου. Ὅς
γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα
τοῦ θεοῦ, οὗτος ^h ἀδελφός
μου, καὶ ἀδελφὴ ⁱ = μου,
καὶ μήτηρ ^k ἐστίν.]

σκεῖν ^l παρὰ τὴν θάλασσαν·
καὶ ^m συνήχθη πρὸς αὐτὸν
ὄχλος ⁿ πολὺς, ὥστε αὐ-
τὸν ἐμβάντα ^o εἰς τὸ πλοῖον
καθῆσθαι ^p ἐν τῇ θαλάσσῃ.
^q καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν
θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν.
2 Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν πα-
ραβολαῖς ^r πολλὰ, καὶ ἔλε-
γεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ· ^s Ἀκούετε ἰδοὺ, ἐξῆλ-
^{2 εν}

1 Καὶ [πάλιν ᾤρξατο διδά-

3 τοῦ· Ἀκούετε ἰδοὺ, ἐξῆλ-

^f ∞ τοὺς κύκλῳ — περὶ αὐτὸν.

^g ∞ ἰδοὺ.

(e) = BD. gr. 102. Arm. (f) τοὺς κύκλῳ, omisso περὶ αὐτὸν. D. cant. veron. || τοὺς κύκλῳ περὶ αὐτὸν. 1. 13. 69. 118. 124. Ed. Vulg. brix. alii. || τοῖς περὶ αὐτὸν κύκλῳ BCL. Copt. || = κύκλῳ. 61. verc. || Aut κύκλῳ aut περὶ αὐτὸν = Syr. Arr. Perff. Aeth. || = τοῖς. 131. || αὐτὸν] + μαθητὰς. 13. 69. 124. Ed. Arm. || κύκλῳ omiffis τοῖς περὶ αὐτὸν καθήμενους. Mt. 12. (g) ADGK. 1. 13. 28. 33. 36. 40. 61. 72. 76. 114. 124. 125. ap. Birch. 131. 209. al. 10. Mt. a. c. d. p. q. al. 3. (h) + καὶ. 235. Mt. e. (i) = ABDL. 1. 10. 13. 36. 40. 53. 69. 77. 116. 118. 131. Ev. 36. Mt. a. d. z. Ed. Arm. Goth. Perf. p. cant. brix. colb. germ. 1. corb. 2. Ambr. (k) + μου. 10. 61. 76. 229. 235. al. 18. Mt. c. e. p. q. x. 14. Syr. Arr. Perf. p. Aeth. Slav. verc. (l) πρὸς. D. ἐπὶ. 38. (m) συνήχθησαν. A. 235. al. 5. Syr. utr. (sed Syr. p. mf. ut rec.) συνάγεται. BCL. 13. 69. 124. συνέρχεται. 1. συνέρχονται. 131. (n) πλείστος. BCL. (o) Ante ἐμβάντα ponunt BCDL. Arm. Vulg. It. Theophyl. Post καθῆσθαι. 13. 69. 124. Syr. || = τὸ. LM. 1. 72. 76. 106. 118. 131. Mt. c. e. f. x. z* 10. Ed. (p) = germ. 1. || παρὰ τὴν θάλασσαν. 131. πέραν τῆς θαλάσσης. D. circa mare, cant. circa f. ad f. proxime littus f. littus maris. It. exc. brix. germ. 2. corb. 1. gat. (q) juxta littus, Copt. (saltus a θαλάσῃ ad θάλασσαν.) || πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς] in littore, veron. brix. corb. 2. colb. germ. 1. || πρὸς τὴν θάλασσαν] παρὰ τὴν θάλασσαν. 1. 118. ἐν τῇ θαλάσσῃ. 59. πέραν τῆς θαλάσσης. D. circa mare, cant. || ἐπὶ τῆς γῆς] = D. cant. verc. ἐπὶ τὴν γῆν. 59. Mt. 10* in littore, Ar. p. Copt. Goth. || ἦν] ἦσαν. BCL. Ev. 12. 36. Mr. f. stabat, Syr. brix. corb. 2. colb. germ. 1. (r) dicens, veron. colb. || πολλὰ] πολλαῖς. D. cant. λέγων. 28.

3 ^{γεν} ὁ σπείρων * τοῦ σπείραι." ^ἔπεσεν * εἰς" τὰς ἀκάνθας·
 4 Καὶ * ἐγένετο" ἐν τῷ σπεί- καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκάνθαι,
 ρειν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν καὶ συνέπνιξαν αὐτὸ, καὶ
 ὁδόν· καὶ ἦλθε τὰ πετρίνα *† 8 καρπὸν οὐκ ἔδωκε. Καὶ
 5 καὶ κατέφαγεν αὐτό. * "Ἄλ- f ἄλλο" ἔπεσεν 3 εἰς" τὴν
 λο δέ" Ἰ ἔπεσεν" ἐπὶ * τὸ γῆν τὴν καλὴν· καὶ ἐδίδου
 πετρῶδες, * α ὅπου" οὐκ εἶ- καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ h ∞
 χε γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς αὐξάνοντα· καὶ ἔφενεν i ∞
 6 ἔξανέτειλε," διὰ τὸ μὴ ἐν" τριάκοντα, καὶ i ∞ ἐν"
 7 ἔχειν c βάθος" γῆς. d Ἡλίου ἐξήκοντα, καὶ i ∞ ἐν" ἑκα-
 δὲ ἀνατείλαντος," ἐκαυματί- 9 τόν. Καὶ ἔλεγεν k †· ὁ ἔ-
 σθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν χων ὡς ἀκούειν, ἀκούε-
 7 ρίζαν, ἐξηράνθη. Καὶ ἄλλο i o τῷ l j m "Ὅτε δέ" ἐγένετο
 L 2 [κατα-

u † τοῦ οὐρανοῦ.
 k † αὐτοῖς.

h ∞ αὐξανόμενον.

i ∞ ἐν.

(s) = D. gr. Copt. || = τοῦ. B. 102. || + τὸν σπείρων αὐτοῦ. F. 29. 71. 157. 218. (cum 125. 220.) Goth. germ. 2. (t) = D. Syr. utr. Perf. Aeth. Vulg. It. exc. verc. (u) = ABCEFHKL. 1. 10. 13. 36. 40. 69. 72. 102. 106. 108. 124. 131. 157. 235. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 70. et Barber. 7. Mt. V. a. c. semel. d. al. 13. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. Sax. Vulg. mf. veron. brix. corb. 2. tol. emmer. Beda. (x) καὶ ἄλλα. D. gr. 33. Ev. 18. 19. ἄλλα δὲ. 13. 69. (y) ἔπεσαν. D. gr. (z) τὰ πετρῶδη. D. 1. 118. 131. 209. Ed. Vulg. It. exc. verc. vind. germ. 2. (a) καὶ ὅτι. D. cant. veron. vind. colb. corb. 2. (b) ἐβλάστησε. 1. 13. 28. 69. 118. 124. 209. ἐβλάστησε. 131. Copt. (c) βάθος. 47. 56. 58. (d) καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. BCDL. Vulg. cant. vind. corb. 2. (e) ἐπὶ. CD. gr. Mt. a. c. d. *supra spinas*, veron. παρὰ. 106. (f) ἄλλα BCL. 33. 124. Copt. (g) ἐπὶ. 1. 36. 40. 106. 118. 124. 131. Mt. a. d. f. (h) ABCDL. Mt. e. (i) E. (St. π.) 1. 36. 40. 69. 77. 103. 104. 108. 218. ap. Birch. Ev. 2. 18. 19. al. 45. et Barber. 10. Mt. V. al. 17. Syr. p. Aeth. Slav. Ephr. Bas. Andreas caes. Theophyl. Hier. Et sic etiam vs. 25. || εἰς. BL. 46. Naz. (k) = ABCD (St. π.) EFGKLM. al. 72. Mt. V. al. 17. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. w. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Theophyl. (l) + καὶ ὁ συνὼν συνίτω. D. Syr. p. in m. cant. veron. verc. corb. 2. vind. germ. 1. 2. (m) καὶ ὅτε. BCDL. Copt. Vulg. It.

[καταμόνας, [ⁿ ἤρώτησαν" αὐτὸν ° οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα" P τὴν παραβολὴν. 11 λήν." Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν δέδοται q = γινῶναι" 12 τὸ μυστήριον" τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς * τὰ πάντα" 13 γίνεται" "ἵνα βλέποντες u βλέπωσι, x καὶ μὴ ἴδωσι." καὶ ἀκούοντες y ἀκούωσι, καὶ" μὴ z συνῶσι." μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ a ∞ ἀφε- 14 αὐτοῖς b = τὰ ἁμαρτι- 15 ματα." Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς 16 παραβολὰς γινώσκει; Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει. 17 Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ° ὅπου σπείρεται ὁ λό- γος," καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, d εὐθέως" ἔρχεται ὁ σατα- νᾶς, καὶ αἶρει ° τὸν λόγον τὸν" ἐσπαρμένον f ∞ ἐν ταῖς 18 καρδίαις αὐτῶν." Καὶ οὗ- τοί

a ∞ ἀφεθήσεται. f ∞ ἐν αὐτοῖς.

(n) ἠρώτων. ABCL. ἐπηρώτων. D. ἐπηρώτησαν. 13. 69. 124. (o) οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. D. 13. 28. 69. 124. Evangelistaria. cant. veron. verc. corb. 2. vind. colb. germ. 1. || = οἱ περὶ αὐτὸν. L. Item Evangelistaria quaedam, in quibus legitur: προσῆλθον οἱ μαθη- ταὶ τῷ ἰησοῦ καταμόνας, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα. || = σὺν τοῖς δώδεκα. Vulg. mf. (p) τὰς παραβολὰς. BCL. Copt. gat. Mm. germ. 2. mart. || τίς ἡ παραβολὴ αὕτη. D. 13. 28. 69. 124. cant. veron. verc. germ. 1. corb. 2. colb. vind. (q) = ABKL. 11. 15. 27. 42. 63. 68. 72. 102. 114. Mt. 10. Copt. corb. 1. (r) τὰ μυστήρια. G. 1. 67. 106. 115. 118. 235. Mt. f. 17. Syr. p. Copt. || Ante δέδοται ponunt BL. 102. (s) πάντα. D. 106. 114. 115. 116. 124. Mt. r. z. 10. ταῦτα. 52. 116. in m. || = colb. germ. 1. corb. 2. vind. (t) λέγεται. D. 64. 124. cant. veron. verc. vind. corb. 2. colb. germ. 1. (u) + μὴ. EFGH. 2. 12. Orig. bis. (x) = 3. Orig. bis. καὶ ἰδόντες μὴ ἴδωσι. 12. ap. Mill. (y) = 28. Orig. semel. verc. (z) συνῶσι D*L. 1. 118. 127. 225. ἀκούουσι. 106. (a) AK. 11. 72. 114. 220. 229. al. 6. Mt. r. 10. Orig. semel. ἀφεθήσομαι, D* (ἀφῆσω D**) cant. vind. germ. 1. corb. 2. (b) = BCL. 1. 118. Mt. x. Copt. Arm. veron. Orig. bis. || τὰ παραπτώματα. 36. 40. 53. 106. Mt. a. d. Theophyl. (c) qui negligenter verbum suscipiunt, veron. verc. brix. colb. || [ὅπου] εἰς. D. (St. β.) cant. germ. 1. corb. 2. Item Syr. (d) = 118. Arm. εὐθύς. BCL. 69. Mt. f. (e) τὸ. Arm. (f) ἐν αὐτοῖς. Cl. Copt. Syr. p. in m. colb. εἰς αὐτοῦς. B. 1. 13. 28. 69. 118. ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν. A. Aeth.

τοὶ εἰσιν ὁμοίως" οἱ ἐπὶ τὰ 19 οντες." Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ
 πετρῶδῃ σπειρόμενοι h, οἱ, αἰῶνος" * † καὶ εἰ ἡ ἀπάτη
 ὅταν ἀκούσῃ τὸν λόγον, τοῦ πλούτου" u καὶ αἱ περὶ
 i εὐθὺς" μετὰ χαρᾶς λαμ- τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι" εἰσπο-
 17 βάνουσιν k αὐτόν." Καὶ οὐκ ρευόμεναι συμπνίγουσι τὸν
 ἔχουσι l ῥίξαν" ἐν ἑαυτοῖς, λόγον, καὶ x ἀκαρπὸς γίνε-
 ἀλλὰ πρόσκαιροὶ εἰσιν· εἴτα, 20 ται." Καὶ γ' οὗτοι" εἰσιν οἱ
 γενομένης θλίψεως ἢ διω- ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπα-
 γμοῦ διὰ τὸν λόγον, m εὐ- ρέντες, * οἵτινες ἀκούουσι
 18 θὺς" ἀκανθαλίζονται. Καὶ τὸν λόγον καὶ παραδέχονται,
 n = οὗτοι εἰσιν" o οἱ" εἰς καὶ καρποφοροῦσιν, * ∞ ἐν"
 τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, τριάκοντα, καὶ * ∞ ἐν" ἑξή-
 P † οἱ τὸν λόγον q ∞ ἀκού- κοντα, καὶ * ∞ ἐν" ἑκατόν.

L 3

Καὶ

p † οὗτοι εἰσιν. q ∞ ἀκούσαντες. s † τούτου.
 a ∞ ἐν

(g) = D. 1. 13. 28. 69. 118. 131. Syr. Perf. p. Arm. cant. veron. verc. corb. 2. vind. colb. germ. 1. Orig. Ante εἰσιν ponunt CL. Mt. f. (h) + λόγοι. M. (i) = D. 1. 36. 40. 60. Mt. a. Copt. cant. vind. colb. corb. 2. εὐθὺς. BCL. 13. Ev. 2. 13. Mt. f. (k) = 13. 28. 69. 124. ap. Birch. 131. Arm. Orig. (l) ὁδωρ. Mt. V. (m) εὐθὺς. BCL. 108. Ev. 2. 12. 19. Mt. f. Ed. (n) = GH. 1. 13. (59. 61. 62. 64. ap. Wettf.) 118. 124. 218. (cum 76. 123. 125.) Syr. Arr. Arm. ἄλλοι εἰσιν. BDL. Copt. Vulg. cant. veron. colb. vind. germ. corb. (o) = 13. 108. 220. (p) = AC**EKMS. 10. 11. 17. 36. 40. 59. 61. 62. 64. 69. 72. 77. 106. 108. 127. 131. 137. 229. 235. Ev. 2. 18. 19. al. 47. Mt. V. al. 17. Ed. Copt. Syr. p. Goth. Slav. brix. Theophyl. (q) ἀκούσαντες. BCDL. 13. 69. 124. Mt. i. n. (r) βίου. D. Goth. cant. veron. vind. corb. 2. colb. germ. 1. βίου καὶ τοῦ αἰῶνος. 60. (s) = BCDL. i. 38. 102. 118. Arm. Vulg. It. exc. brix. (t) = M* || ἀπάται τοῦ κόσμου. D. et errores (s. delectationes) mundi simul incidentes (incendentes,) cant. corb. 2. vind. et in errore seculi simul cuntes, (εἰσπορευόμενοι) veron. et delectationibus mundi abalienati, colb. Hi omnes omittunt καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι. Errores mundi, et deceptio divitiarum, et reliquae concupiscentiae simul incidentes, germ. 1. (u) D. 1. 28. 118. 131. Arm. It. (exc. brix. germ. 1. corb. 1. mart. Mm. gat.) || περὶ τὰ λοιπὰ = 106. (x) ἀκαρποὶ γίνονται. D. 124. It. exc. brix. germ. 2. (y) ἐκείνοι. BCL. Copt. (z) + hi sunt, germ. 1. 2. (a) Vide vf. 8. Sic etiam h. 1. Syr. utr. Slav. || 2^o secundum et tertium = B. 102.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ^b μήτι ὁ 24 κούτιον.] ^h Καὶ ἔλεγεν αὐ-
 λυχὺς ὁ ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τοῖς [βλέπετε, τί ἀκούετε.
 τὸν μῶδιον τρεῖς, ἢ ὑπὸ τὴν ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ⁱ με-
 κλίνῃ; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν 25 τρηθῇσεται ὑμῖν ^k †. Ὅς
 22 λυχυῖαν ^d ∞ ἐπιτεθῇ; Οὐ γὰρ ἂν ἔχη, ⁱ δοθῇσεται
 γὰρ ἐστὶ ὁ — τι κρυπτὸν, αὐτῷ· καὶ ὅς οὐκ ἔχει, καὶ
^f ∞ ὁ εἰς μὴ φανερωθῇ· ὁ ἔχει ἀρθῇσεται ἀπ' αὐτοῦ.
 οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκριπον, 26 Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ
 εἰς ἄλλ' ἵνα εἰς φανερόν ἔλθῃ. βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ^m εἰς
 23 Εἰ τις ἔχει ὡς ἀκούειν, ἀ ⁿ ἀνθρωπος ὁ βάλλῃ ^p τὸν

σκόρον

^d ∞ πρὸς ^f ∞ εἰς μὴ ^k † καὶ προστεθῇσεται ὑμῖν
 τοῖς ἀκούουσιν.

(b) + *idest*. 13. 69. 124. (c) *ἀπεται*. D. (St. p.) καίται. 13. 69. 124. Ed. Perf. p. Arr. Aeth. Slav. ed. in m. It. *adfertur*, veron. (d) BCDKL. 13. 69. 76. 77. 116. 124. 142. 235. al. 21. Mt. a. d. i. n. o. q. r. x. 10. (e) = BD. 1. 10. 11. 13. 36. 40. 69. 72. 77. 102. 124. 131. 229*. Ev. 19. al. 23. Mt. a. c. semel. d. e. f. k. p. z*. 10*. 17. al. 5. Ed. Copt. Slav. It. (exc. brix. colb. germ. 1. corb. 1. gat. Mm.) Theophyl. (f) εἰς μὴ. ABCL. 33. 36. 40**. 42. 72. 102. 108. 114. 229*. Mt. a. e. 12. εἰ μὴ ἵνα. 1. 13. 69. 131. ἵνα μὴ. 10. ἀλλ' ἵνα. D. 49. ap. Mill. Goth. cant. veron. corb. 2. vind. ὁ μὴ. 220. ὁ οὐ. 235. ὁ οὐ μὴ. 11. 63. 68. Mt. 10. (g) εἰ μὴ ἵνα. 1. 13. 118. *quod non*. colb. Vulg. ed. fixtin. (h) Vf. 24 et 25: καὶ ἀλ. αὐτοῖς βλ. τί ἀκούετε· καὶ προστεθῇσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὅς ἔχει γὰρ δαδ. αὐτῷ, καὶ ὅς οὐκ ἔχει καὶ ὁ ἔχει ἀρθ. ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρεῖ. ὑμῖν, καὶ προστεθῇσεται ὑμῖν. Καὶ ἔλεγεν κ. τ. λ. 13. 69. Item Codd. ap. Erasmm. Bez. et Wechel. (i) ἀντιμετρεῖσεται. 10. 40. 108. ap. Birch. 116. 157. 235. al. 16. et Barber. 2. Mt. a. d. k. p. z*. Vulg. brix. vind. gat. colb. corb. 2. germ. 1. 2. (k) = D (St. p.) G. Copt. ed. cant. veron. germ. 1. gat. Vulg. mf. || In Arm. ponitur post ἀκούετε. In 13 et 69. his exstat. || καὶ προστεθῇσεται ὑμῖν = 114. ὑμῖν = Mt. 12. || τοῖς ἀκούουσιν = BCL. 102. Ar. p. Aeth. Copt. mf. Vulg. It. item 13 et 69 semel. Post μετρεῖσεται ὑμῖν ponitur in Codd. ap. Wechel. αὐτοῖς. Mt. 10. *credentibus*, Goth. brix. (l) προστεθῇσεται. D. cant. (Ex hoc glossmate ortum additamentum praecedens, sicut ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν ex interpretamento verborum ὅς ἂν ἔχη.) (m) = BD gr. L. 28. 118. Mt. c. e. f. tolet. *ergo*. 1. 40. 53. 131. 235. Mt. a. d. z*. *per*. 13. 69. 124. (n) = 47. 63. 64. (o) βάλλει. 69. 118. 131. 229. 235. Mt. c. e. gat. Mm. (p) = 13. 69. 124.

27 σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ
 9 καθεύδῃ καὶ ἐγείρεται"
 νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ
 σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηνύνη-
 ται, ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.
 28^r Αυτόματῇ" ^a — γὰρ" ἢ
 γῇ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρ-
 τον, εἶτα στάχυν, εἶτα
 1 πλήρη σίτον" ἐν τῷ στάχυϊ.
 29^r Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός,
 εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπα-
 νον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερι-
 30 σμός. Καὶ ἔλεγε" ^u ὡς τίνι"

^x ὁμοιωσάμεν" τὴν βασιλείαν
 τοῦ θεοῦ; ἢ ἐν ὑποαί" ^z πα-
 ραβολῇ παραβάλαμεν αὐ-
 31 τήν;" ^a "Ω;" ^b κόκκον" σι-
 νάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ
 τῆς γῆς, ^c μικρότερος" πάν-
 των τῶν σπερμάτων ἐστὶ
 32^d τῶν ἐπὶ τῆς γῆς" ^e Καὶ
 ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει," καὶ
 γίνεται ^f πάντων τῶν λαχά-
 νων μείζων," καὶ ποιεῖ κλά-
 δους ^g μεγάλους," ὥστε δύ-
 νασθαι ὑπὸ τῆς σικιᾶς αὐτοῦ
 L 4 ^h τὰ

u ὡς.

b. κόκκον.

(q) καθεύδει καὶ ἐγείρεται. EFG. Alii. Sic nonnulli etiam βλαστάνει
 f. βλαστᾷ et μηνύεται. (r) = Syr. αυτόματως. 235. (s) = ABCL.
 102. Mt. c. Syr. p. (habet cod. parif.) Copt. 118. D. cant. (t)
 πλήρης σίτος. B. πλήρης ὁ σίτος. D. πληροὶ σίτον. 218 (cum 76. 124.
 125. 220.) || = πλήρη. Mt. 10. (u) πῶς. BCL. 7. 13. 28. 69. Ev.
 12. 18. 19. Mt. f. veron. (x) ὁμοιωσάμεν. 1. 89. 106. 218. (cum
 76. 77. 108.) al. 13. Mt. c. d. k. p. z. Ed. Vulg. It. ὁμοιωσά-
 K. 28. 56. 69. 220. Mt. e. Theophyl. (y) τίνι. BL. 1. 7. 13.
 28. 63. 69. 118. 131. Ev. 12. 18. 19. 36. Mt. f. 10. Ed. Vulg.
 brix. gat. Orig. || = τίνι ad τίνι (loco τοῖα) 118. (z) αὐτὴν παρα-
 βολῇ θῶμεν. BL. 28. 63. 72. in m. Mt. 10. Syr. p. in m. veron.
 Orig. || παραβολῇ αὐτὴν θῶμεν; Παραβάλομεν αὐτὴν ὡς κόκκον. 13. 69.
 || παραβολῇ] ὁμοιωμάτι. 1. 118. 131. || παραβάλομεν] παραθῶμεν. Syr.
 p. in m. παραβαλοῦμεν. 49. ap. Mill. 84. ap. Beng. Mt. e. i. n.
 Ed. Vulg. It. exc. cant. (a) ὁμοία ἐστίν. D. cant. colb. (b)
 ACEFGHKLMS. (St. β.) 1. 11. 13. 17. 28. 33. 40. 69. 77. 106.
 108. 127. 131. 209. 235. Ev. 19. al. 48. et Barber. 3. Mt. V.
 c. d. e. f. k. l. p. q. z. 17. al. 3. Ed. Hesych. Theophyl. (c)
 μικρότερον. BDLM. 13^{*} 28. 33. 69. 131. 235. al. 3. Mt. 17. (d)
 = C. veron. || τῶν ἐπὶ = 90. || τῶν] ὁμοίων. D. Sic Vulg. It.
 (e) = D. cant. vind. Et ubi creverit, colb. Crescit autem, ve-
 ron. || σπαρῇ] αὐτῇ. 119. al. 5. Mt. x. Syr. p. in m. Φυῖ. 63.
 64. 106. natum fuerit, Vulg. ed. sixtin. (f) μείζων πάντων τῶν
 λαχάνων. BDL. 1. 131. 235. al. 3. Mt. c. f. Syr. Arm. Vulg.
 It. || μείζων] μείζον. ACL. 92. Mt. V. e. f. r. (g) = 218. (cum
 76. 108. 123. 125.) μεγίστους. Mt. e.

- h τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κα- 36 πέραν. Καὶ ἀφέντες τὸν
 33 τασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐ-
 παραβολαῖς i — πολλαῖς" τὸν, ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ·
 ἐλάλει k αὐτοῖς" i τὸν λόγον," καὶ q ἄλλα δὲ x πλοῖα" ἦν
 καθὼς m cwo ἡδύναντο" ἀκού- 37 μετ' αὐτοῦ." Καὶ γίνεται
 34 ειν. Χωρὶς δὲ παραβολῆς λαλαψ ἀνέμου i μεγάλη·
 οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς κατ' ἰδίαν τὰ δὲ κύματα u ἐπέβαλλεν"
 δὲ τοῖς n μαθηταῖς αὐτοῦ" εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε x cwo αὐ-
 ἐπέλυε πάντα.] 38 τὸ ἦδη γεμίζεσθαι." Καὶ
 ἦν αὐτὸς y ἐν τῇ πρύμνῃ,
 35 ° Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐπὶ τὸ προσμεφάλαιον z κα-
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, [P ὀψίας θεύδων" καὶ διεγείρουσιν αὐ-
 γενομένης" διέλθωμεν εἰς τὸ τὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ δι-
 δά-

m cwo ἡδύναντα. x. πλοῖα. x cwo ἦδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον.
 y ∞ ἐπὶ.

(h) + πάντα. 40. Barber. 2. Mt. a. d. (i) = L. 1. 10. 28. 33. 40. 53. 59. 108. ap. Birch. 115. 118. 127. 131. 229. Mt. a. d. n. Syr. Perf. Ar. pol. Copt. Aeth. Arm. veron. colb. Vict. (k) = D. cant. vind. germ. 1. corb. 2. (l) = Syr. veron. colb. (m) ADEL. 10. 115. 118. Alii. Mt. V. al. 10. (n) ὁδοῖς μαθηταῖς. BCL. || = αὐτοῦ. Unus ap. Wettst. corb. vind. (o) α̃ διεγυ αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ὀψίας δὲ γενομένης, λέγει αὐτοῖς διέλθωμεν. Mt. e. (p) = 56. 58. et Bodlej. unus ap. Fell. (q) τὰ ἄλλα τὰ ὄντα μετ' αὐτοῦ πλοῖα. 1. 118. 131. item Arm. ἄλλα δὲ πλοῖα πολλὰ (ἄλλαι δὲ πλοῖαι πολλὰ D*) ἦσαν μετ' αὐτοῦ. D. cant. corb. 2. || ἄλλα] πολλά. veron. vind. || δὲ] = BL. 102. 157. Syr. Copt. veron. brix. ἰόντα. 71. (r) ABCDM. 1. 7. 13. 31. 33. 38. 67. 69. 72. 106. 114. 118. 131. 157. al. 2. et Barber. 1. Mt. c. bis. e. f. (s) 12. 61. Syr. Perf. p. Syr. p. in m. Copt. (t) μεγάλου. C. 44. Mt. 17. 2** Copt. || Ante ἀνέμου ponant DL. 1. 13. 69. 102. 118. 131. Vulg. It. exc. brix. (u) ἐπέβαλεν. L. 218. (cum caeteris vindob.) Alii. Mt. a. al. 9. Ed. ἐπέβαλεν. Mt. d. ἔβαλεν. D. ascendebat. brix. (x) ἦδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. BCDL. Copt. Syr. p. in m. Vulg. It. || αὐτὸ = 102. Arm. || γεμίζεσθαι] συθίζεσθαι. 1. 118. 131. Ev. 18. 19. al. 4. Mt. f. x. καταπνιγέσθαι. 11. 27. 68. (y) ABCDL. 1. 13. 53. 61. 69. 77. 116. 118. 124. ap. Birch. 131. Mt. c. semel. ἐπὶ τῇ πρύμνῃ. Mt. e. alibi. (z) καθ' ἡμέρας. Mt. e.

δάσκαλε, οὐ μέλει σοι, ὅτι
 59 ἀπολλύμεθα; Καὶ διεγερ-
 θείς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, **1**
 καὶ ^a εἶπε τῇ θαλάσῃ· "σιώ-
 πα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπα-
 σεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο **2**
 40 γαλήνη μεγάλη. Καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς· τί δειλοὶ ἐστε ^b οὗ-
 τω;· ^c ὥς πῶς οὐκ ἔχετε
 41 πίστιν; Καὶ ἐφοβήθησαν **3**
 φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον
 πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός
 ἐστιν, ὅτι καὶ ^d ὁ ἄνεμος"

καὶ ἡ θάλασσα ^e ὑπακούου-
 σιν· ^f αὐτῷ."]
 Καὶ [^g ὡς ἦλθον· εἰς
 τὸ πέραν ^h τῆς θαλάσσης,
 εἰς τὴν χώραν τῶν ⁱ ὡς γα-
 δαρηνιῶν." Καὶ ^k ἐξελθόντι
 αὐτῷ· ἐκ τοῦ πλοίου, ^l εὐ-
 θείως· ^m ἀπήντησεν· αὐτῷ
 ἐν τῶν μνημείων ἀνθρῶπος ἐν
 πνεύματι ἀκαθάρτῃ· "Ὅς
 τὴν ⁿ κατοίκησιν· εἶχεν ἐν
 τοῖς ^o μνήμασι," καὶ οὕτως
 P ἀλύσεσιν· οὐδεὶς ^q ἠδύνα-
 το"

L 5

το"

c ὥς οὕτως. g ὡς ἦλθεν. i ὡς γαδαραίων. o. μνημείοις.

(a) τῇ θαλάσῃ, καὶ εἶπε. D. 1. 118. 131. Arm. cant. veron. corb.
 2. vind. (b) = BD (St. β.) L. Copt. Vulg. It. (c) BD (St. β.) L.
 1. 13. 69. 131. Copt. Arm. Vulg. It. *quomodo nondum*, brix.
 (d) οἱ ἄνθρωποι. DE. 1. 131. 229** al. 5. Mt. e. cant. veron. vind.
 corb. 2. colb. germ. 2. (e) ὑπακούει. BCL. 1. 13. 28. 69. 118.
 (f) = D. gr. Antē ὑπακ. ponunt C. 13. 131. Alii. (g) CEL. 13.
 28. 31. 60. 69. 124. 218 (cum vindob. caeteris exc. 76. 219.)
 Mt. e. x. item z et 12. Syr. utr. (sed Syr. p. habet rec. in m.)
 Arr. Copt. Arm. ἦλθον ὁ ἰησοῦς. 116. Evangelistaria. (h) = 13.
 69. Ev. 4. cant. veron. vind. brix. corb. 2. || καὶ. D. gr. (i)
 γαδαραίων. BD. (St. β.) Vulg. Sax. It. Nyffen. γαδαραίων. L. 1.
 10. 28. 31. 33. 38. 116. 118. 131. 209. 225. Ev. 9. 10. 12. 18.
 19. Mt. f. x. 12. Arr. Syr. p. in m. Copt. Aeth. Arm. Orig.
 (cujus annotationem repetierunt scholia in margg. plurium
 codd. Victor, aliive.) Theophyl. in comment. Auctor synops.
 Hesych. (k) ἐξελθόντος αὐτοῦ. BCL. 1. 13. 33. 69. 118. 124. 131.
 al. 6. Mt. f. x. veron. brix. ἐξελθόντων αὐτῶν. D. (St. β.) Perf. p.
 cant. colb. corb. 2. (l) = B. Syr. Arm. veron. brix. vind.
 colb. corb. 2. (m) ἀπήντησεν. BDL. 1. 28. 40. 118. 131. al. 4.
 Damasc. (n) οἴκησιν. 106. 183. al. 12. Mt. k. p. z. (o) ABCE
 GKLS. (St. π.) 10. 13. 36. 40. 69** 72. 77. 106. 108. 124. 131.
 157. 235. Ev. 36. al. 70. Mt. V. al. 18. Ed. (p) ἀλύσει. BCL.
 33. colb. || = germ. 2. || + οὐκέτι BCDL. 13. 28. 69. 124.
 Vulg. It. exc. vind. || Post οὐδεὶς + ἐτι. 1. 118. 131. Arm.
 (q) ἠδύνατο. ACDEL. Alii. Mt. k. al. 6. ἐτάλα. M.

- 4 το" αὐτὸν ἔδεσθαι" • Διὰ 7 ἐκύνησεν αὐτῷ. Καὶ κράζας
τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ φωνῇ μεγάλῃ ^b ὥς εἶπε·
ἀλύσεις δεδεσθαι, καὶ διε- τί ^c ἐμοὶ" καὶ σοί, ^d ἰησοῦ,
σπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς υἱὲ τοῦ θεοῦ • τοῦ ὑψι-
ἀλύσεις, καὶ τὰς πέδας συν- στου;" ὀρκίζω σε τὸν θεόν,
τετρεφθῆναι καὶ οὐδεὶς αὐτὸν 8 μὴ με βασανίσῃς. "Ἐλεγε
5 ἡ ἰσχυε" δαμάσαι. Καὶ γὰρ αὐτῷ ἔξελεθ' ἐκ τοῦ πνεύμα
• διαπαντὸς ὧς νυκτὸς καὶ τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώ-
ἡμέρας" ἐν τοῖς • μηνύμασι καὶ 9 που. Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν·
ἐν τοῖς ὄρεσιν ἢν κράζων, καὶ τί ^f σοὶ ὄνομα;" καὶ ^g λέγει
κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. αὐτῷ· ἡ λεγεὼν" ὄνομά
6 Ἰδὼν δὲ τὸν ἰησοῦν • ἀπὸ ἰ μοι," ὅτι πολλοὶ ἔσμεν.
μακρόθεν, ἔδραμε καὶ προσ- 10 Καὶ ^k παρεκάλεσεν αὐτὸν πολ-
λά,

z. ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μηνύμασιν.
λέγων.

h ὥς λέγει.

g. ἀπεκριθῇ

(r) πειθῆσαι. 225. δαμάσαι. 28. 54. (s) διὰ τὸ αὐτὸν πολλὰς πέδας καὶ ἀλύσεις, αἷς ἔδεσαν αὐτόν, διωσπακέναι καὶ συντετριφέναι καὶ οὐδεὶς ἰσχυεὶν αὐτὸν δαμάσαι. I. 131. 209. alius. Item 28. Mt. x. ὅτι πολλάκις αὐτὸν δεδεμένον πέδασι καὶ ἀλύσει, ἐν αἷς ἔδεσαν, διωσπακέναι, καὶ τὰς πέδας συντετριφέναι, καὶ μηδὲν αὐτὸν ἰσχυεῖν δαμάσαι. D. cant. Item vind. corb. 2. (t) ἀπ'. 36. 40. al. 3. Mt. V. a. d. o. 17. || = 106. Syr. (u) ἰσχυσε. I. 106. 131. 209. al. 13. Mt. V. al. 7. Ed. (x) = D. Perf. p. cant. veron. verc. vind. colb. corb. 2. διὰ πάσης. 157. (y) = 36. 40. Mt. a. (z) ABCLM. I. 10. 11. 13. 69. 72. 114. 131. 229. Ev. 18. 19. 36. al. 15. Mt. c. bis. e. f. k. o. p. 10. Ed. Syr. utr. Arr. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. brix. corb. 2. mart. || [μηνύμασι] μηνυμαῖσι. D. I. 13. 69. 124. 131. (a) = AKLM. II. 72. 106. 114. 229. Ev. 18. 19. 36. al. 11. Mt. c. bis. e. f. g. x. 10. (b) ABCKLM. II. 131. Ev. 18. 19. 36. al. 13. Mt. c. e. f. 10. (c) ἡμῖν. 106. Syr. p. (sed rec. in m.) (d) = I. 84. 86. Mt. e. (e) = 17* Sak. τοῦ ζῶντος. A. Syr. p. in m. (f) ὀνομά σοι. ABCL. I. 13. 50. 69. 72. 106. 114. 131. 220. 229. pluresve. Mt. c. bis. f. 10. Syr. p. Damasc. ὀνομά σου. Ev. 36. Mt. e. (g) ABCK**LM. I. 11. 13. 28. 69. 131. 229. Ev. 18. 19. 36. al. 12. Mt. c. bis. e. f. Syr. utr. Perf. Copt. Arm. Goth. Vulg. germ. I. 2. mart. Mm. Damasc. || = λέγων. D. Ev. 2** Mt. 10. cant. veron. verc. vind. brix. (h) λεγιὼν. BCDL. 69. Syr. Copt. (i) ἡμῶν. Syr. || = I. (k) παρεκάλει. A. I. 37. 77. 116. 131. 225. Mt. c. o. corb. 2. colb. germ. I. 2. Vulg. in editione fixtin. Damasc.

λα, ἵνα ¹ μὴ" ^m αὐτοὺς ἀ- ^u — εὐθέως" ^x — ὁ ἰη-
 ποστεύῃ" ^z τῆς χώρας. σους." καὶ ἐξελθόντα τὰ
 11 Ἦν δὲ ἐκεῖ ⁿ — πρὸς τῷ ὄρει" ὕ πνεύματα" ^z τὰ ἀνάστα-
 ἀγγέλι χοίρων ^o = μεγάλη" τα" εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοί-
 12 P βοσκομένη." Καὶ παρενά- ρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγγέλι
 λεσαν αὐτὸν ^q † ^t = οἱ δαί- κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θά-
 μονες," λέγοντες· πέμψον λασσαν· ^u — ἦσαν δὲ: ὡς
 ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα δισχιλίαι· καὶ ἐκνίγοντο ἐν τῇ
 εἰς αὐτοὺς ^a εἰσελθωμεν." 14 θάλασσῃ." ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

π. πρὸς τὰ ὄρη. q † πάντες. b εἰς καὶ οἱ. c. τοὺς
 χοίρους.

(l) = 13. (m) ἀποστ. αὐτοὺς. A. 106. al. 4. Mt. a. c. bis. d. e. f. x. Damasc. ἀποστ. αὐτὸν. K. 229. al. 5. Mt. r. 10. Syr. || αὐ-
 τοῖς] αὐτὸν. L. Mt. 17. αὐτὰ. BC. (n) πρὸς τῷ ὄρει. ABCDEFGHKLMS.
 (St. π.) Ev. 2. 4. 36. al. 93. Mt. V. al. 13. (Nonnulli habent
 πρὸς τὸ ὄρει, alii πρὸς τῷ ὄρει.) Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth.
 Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Theophyl. Euthym. πρὸς τὸ ὄρος. Mt.
 17. || Ponitur post χοίρων in 131. post μεγάλη in 13. 124. post
 βοσκομένη in A. aliis, Mt. c. bis. e. f. 10. Syr. p. || = 1. (o) =
 DL. 34* 71. 131. Mt. c. Copt. Goth. Vulg. mf. cant. veron.
 vind. corb. 2. μεγάλων. Ev. 17. πολλῶν. 36. Perf. w. μεγάλη πολ-
 λῶν. 76. Mt. q. μακρόθεν. 60. (p) βοσκομένη AL. 225. cant. ve-
 ron. (q) = BCDLM. 1. 4. 11. 13. 27. 31. 38. 42. 63. 68. 102.
 114. 118. 131. 220. 229. Mt. r. x. 10. Syr. Erp. Perff. Copt.
 Vulg. It. exc. verc. Post δαίμονες ponit 50. (r) = BCL. 1. 13.
 102. 118. 131. Mt. x. Copt. Post λέγοντες ponit Mt. d. τὰ δαιμό-
 νια. D. (s) ἀπέλθωμεν. D. gr. (t) ἐπέμψεν αὐτοὺς. H. 59. 71. 73.
 ἐπέμψεν αὐτοὺς εἰς τοὺς χοίρους. D. cant. colb. corb. 2. (u) = BCL.
 1. 28. 63. 102. 108. 118. 131. Mt. c. 10. Syr. Perf. p. Copt.
 Aeth. Arm. veron. (x) = BCEL. 1. 28. 102. 118. 131. Syr.
 Copt. Arm. veron. dominus, vind. κύριος ἰησοῦς. D. cant. verc.
 corb. 2. germ. 2. (y) δαιμόνια. Mt. c. 10. (z) = A*F. 28. Mt. c.
 (a) ἦσαν usque ad θάλασση = Aeth. ἦσαν δὲ ὡς δισχιλίας = B. Syr.
 mf. || ἦσαν δὲ] = DL. 1. Barber. 1. Syr. Perff. Copt. Vulg.
 cant. veron. colb. corb. 2. germ. 1. Mm. gat. ἦσαν γὰρ. 58*
 225. Ed. Syr. p. (b) ABCLM. 1. 13. 28. 33. 69. 106. 124. ap.
 Birch. 131. al. 6. Mt. c. bis. e. f. Syr. utr. Copt. Goth. verc.
 (c) BCDL. 13. 69. 124. Syr. Copt. Aeth. Vulg. It.

^d ἀπήγγειλαν" εἰς τὴν πόλιν 18 ὁρίων αὐτῶν.] Καὶ ^k εἰς ἐμ-
καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ^e εἰς
ἐξῆλθον" ἰδεῖν, τί ἐστὶ τὸ
15 γεγονός. Καὶ ἔρχονται πρὸς
τὸν ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι
τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον
^f — καὶ" ἱματισμένον καὶ
σωφρονοῦντα ^g = τὸν ἐσχη-
κότα τὸν λεγεῶνα" καὶ ἐφο-
16 βήθησαν. ^h εἰς Καὶ διηγῆ-
σαντο" αὐτοῖς οἱ ἰδόντες,
πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομέ-
νῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων.
17 Καὶ ⁱ ἤρξαντο παρακαλεῖν"
αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν

18 ὁρίων αὐτῶν.] Καὶ ^k εἰς ἐμ-
βάντος" αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον,
^l παρεκάλει" αὐτὸν ὁ ^m δαι-
μονισθεὶς," ἵνα ⁿ ἢ μετ' αὐ-
19 τοῦ." ^o Καὶ" οὐκ ἀφῆκεν
αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ·
ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς
τοὺς σοὺς, καὶ ἀνάγγειλον
αὐτοῖς, ὅσα σοι ὁ ^p κύριος"
^q πεποίηκεν," καὶ ^r ἠλέησέ σε.
20 Καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἤρξατο κη-
ρύσσειν ἐν τῇ δεκαπόλει, ὅ-
σα ἐποίησεν αὐτῷ· ὁ ^s ἰη-
σοῦς."] καὶ πάντες ἐθαύμα-
ζον.]

21 Καὶ

d. ἀνήγγειλαν.

e. εἰς ἡλθον.

h. εἰς διηγῆσαντο δὲ.

k. εἰς ἐμβαίνοντος.

o. ὁ δὲ ἰησοῦς.

q. ἐποίησεν.

(d) ABCDKLM. 1. 11. 40** 106. 131. 220. ap. Birch. Ev. 19. 36. al. 13. Mt. c. e. f. r. z* 10. (e) ABKLM. 11. 33. 72. 106. 229. Ev. 18. 19. 36. al. 10. Mt. c. bis. e. f. r. z* Syr. p. Copt. Goth. (f) = BDL. 1. 13. 33. 69. 131. 157. al. 8. Mt. c. Copt. Vulg. It. (g) = D. (St. β.) 17* 27. Aeth. Perf. w. Vulg. It. exc. mart. τὸν ἐσχ. τοὺς δαίμονας. Copt. || = τὸν ἐσχηκότα. Mt. x* (h) DEG. 10. 36. 40. 108. ap. Birch. 127. 157. 235. Ev. 2. al. 44. Mt. V. al. 12. Ed. cant. vind. colb. corb. 2. (i) παρεκάλειν. D. Mt. 12. cant. verc. (k) ABCDKLM. 11. 33. 72. 124. ap. Birch. 131. 229. Ev. 18. 19. al. 8. Mt. c. e. f. 10. Vulg. It. (l) ἤρξατο παρακαλεῖν. D. Vulg. It. exc. veron. (m) ἰαθεὶς. 54. Barber. 1. Mt. e. Syr. p. in m. δαιμονιζόμενος. Mt. i. n. (n) μετ' αὐτοῦ ἢ. ABCL. 1. 124. 131. 229* Ev. 18. 19. 36. al. 4. Mt. e. f. 10. Syr. Arm. Goth. (o) ABKLM. 1. 11. 33. 72. 102. 106. 131. 229. Ev. 18. 36. al. 13. Mt. c. e. f. 10. Syr. utr. Perf. Copt. Goth. Vulg. brix. Mm. καὶ ὁ ἰησοῦς. B. 13. 69. 124. item C. gat. (p) Sees. D. Mt. e. Copt. cant. (q) ABCEGHLMS. 13. 33. 69. 72. 106. 124. 157. 226** 229. 235. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 48. Mt. V. al. 15. Ed. Sever. Theodor. heracl. Theophyl. (r) + εἶτι. D. Ed. Syr. cant. veron. vind. colb. corb. germ. 2. (s) κύριος. 60. Sees. Mt. a. d.

- 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ ἡσοῦ ἐν τῷ πλοίῳ" πάλιν
εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος
πολὺς ὡς ἐπ' αὐτόν." x καὶ
ἦν" παρὰ τὴν θάλασσαν.
22 Καὶ γ' — ἰδοὺ," [ἔρχεται
εἰς τῶν ἀρχισυναγώγων, z —
ὀνόματι ἱερέως," καὶ a ἰδὼν
αὐτόν, πίπτει" πρὸς τοὺς
23 πόδας αὐτοῦ. Καὶ b ∞ πα-
ρακαλεῖ" αὐτὸν c πολλά,"
λέγων· ὅτι τὸ θυγάτριόν μου
ἐσχάτως ἔχει· d ἵνα ἐλθὼν
ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας,"
e ∞ ὅπως" σωθῇ· καὶ f ζή-
24 σεται." Καὶ ε ἀπηλθὲ"
μετ' αὐτοῦ· καὶ [ἠκολούθει
αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συν-
25 ἔθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνή
h = τις" οὕσα ἐν ῥύσει αἰ-
26 ματος ἔτη δώδεκα, Καὶ
πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν
ιατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ
i παρ' αὐτῆς" πάντα, καὶ μη-
δὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μάλ-
λον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα·
27 Ἀκούσασα k περὶ τοῦ ἡσοῦ,
ἐλθοῦσα l ἐν τῷ ὄχλῳ" ὅπι-
σθεν, ἤψατο τοῦ ἱματίου
28 αὐτοῦ. ("Ἐλεγε γὰρ m-
n ὅτι"

b ∞ παρακαλεῖ. e ∞ ἵνα. i. παρ' ἐαυτῆς.

(t) = D. 1. 28. 118. 131. al. 3. Arm. cant veron. verc. corb.
vind. colb. (u) πρὸς αὐτόν. D. 13. 28. 69. 90. μετ' αὐτῶν. 131.
|| = vind. (x) = D. cant. veron. corb. vind. brix. colb. (y)
= BDL. 102. Syr. Arr. Perff. Aeth. Vulg. It. exc. colb. brix.
(z) = D. cant. verc. vind. corb. (a) καὶ προσέπεσεν. D. cant. (b)
ACL. 71. Mt. c. d. παρακαλῶν. D. cant. veron. verc. vind. corb.
(c) = D. 38. 235. Mt. 10* cant. veron. vind. colb. corb. (d)
ἐλθῇ, ἄψαι αὐτῆς ἐκ τῶν χειρῶν σου. D. cant. veron. vind. corb.
|| ἵνα ἐλθῶν] ἐλθῇ. St. β. Syr. Vulg. brix. colb. gerin. 1. 2. Mm. gat.
|| ἐπιθῇς] ἐπιθῇ f. ἐπιθήσῃ. 71. Mt. n. Arm. || αὐτῇ] = 114. In
aliis post χεῖρας ponitur. ἐπ' αὐτῇ. 28. Mt. 17. αὐτῷ. AK. 31.
121. Mt. n. Ed. (e) ACDL. 13. 28. 69. (f) ζήσεται. 54. 218
(cum 3.) ζήσῃ. BCD (St. β.) L. 13. 69. 124. Vulg. It. exc. colb.
(g) ὑπήγεν. D. 124. cant. (h) = ABCL. 1. 33. 102. Barber. 2.
Ev. 32. Vulg. veron. vind. colb. corb. (i) = παρ'. D. 1. 11. 28.
68. 118. 131. 142. in m. 220. Ed. Syr. utr. Vulg. It. || ἐαυτῆς]
αὐτῆς. AFGLMS. 10. 13. 28. 33. 69. 102. 124. 157. 218 (cum
vindob. caeteris exc. 108. 220.) 229. 235. Ev. 2. 18. al. 33.
Mt. BHV. 19. al. 13. Ed. Theophyl. παρ' αὐτήν. B. παρ' αὐτῇ.
Mt. i. n. (k) + τὰ. B. Ev. 33. (l) = 1. Alius. Mt. x. Post
αὐτοῦ ponit D. cant. verc. εἰς τὸν ὄχλον. 13. 28. 69. 124. (m) +
ἐν ἐαυτῇ. DK. 1. 11. 33. 72. 108. 142. in m. 158. in m. 229. Ev.
2. 18. 19. al. 12. Mt. a. d. f. q. r. z. in marg. 10. cant. verc.
vind. corb. colb.

- ^a ὅτι." κἀν τῶν ἱματίων αὐ-
του ἄψωμαι, σωθήσομαι.)
29 Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ ^o πη-
γὴ" τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ
ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι ῥῆ-
ται" ἀπὸ τῆς μαστιγῆς ^q.
30 Καὶ εὐθέως ὁ ἰησοῦς ἐπιγνούς
^r ἐν ἑαυτῷ" τὴν ἐξ αὐτοῦ δύ-
ναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστρα-
φείς ^s ἐν τῷ ὄχλῳ," ἔλεγε·
τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων;
31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον
συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις·
32 τίς μου ἥψατο; ^t Καὶ πε-
ριβλέπετο ^u ἰδεῖν" τὴν τοῦ-
33 το ^x ποιήσασαν." Ἡ δὲ
γυνή, φοβηθεῖσα ^y καὶ τρέ-
μουσα," ^z εἰδυῖα ὁ γέγονεν
^a ἐπ' αὐτῇ," ἦλθε καὶ προσ-
έπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ πᾶσαν τὴν ^b ἀλήθειαν."
34 Ὁ δὲ ^c εἶπεν αὐτῇ· ὁ θύγα-
τερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε·
ὑπάγε ^e εἰς εἰρήνῃν,"] ^f καὶ
ἴσθι ὑγιής ἀπὸ τῆς μαστιγῆς
35 σου."] Ἐτι αὐτοῦ [λα-
λοῦντος, ἔρχονται ^g ἀπὸ τοῦ
ἀρχισυναγώγου, λέγοντες·
ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε·
τί ἔτι σκυλλεῖς τὸν διδάσκα-
36 λον; Ὁ δὲ ἰησοῦς ^h — εὐ-
θέως," ⁱ ἀκούσας" ^k τὸν λό-
γον λαλοῦμενον," λέγει τῷ
ἀρχι-

(n) = 225. Mt. 10. Ed. verc. veron. vind. corb. colb. (a) πλήρη. 13. (p) ἰάται. 86. Mt. c. o. 10. Ed. ἰάτο. 225. ἰάθη. Mt. e. (q) + αὐτῆς. 31. 38. Ed. Syr. verc. (r) = D. 226* cant. veron. vind. colb. corb. || = ἐν. Mt. V. (s) τῷ ὄχλῳ. Ev. 33. πρὸς τὸν ὄχλον. Syr. utr. Perff. Vulg. verc. brix. vind. colb. germ. 1. 2. || dixit ad turbam, veron. corb. (t) Vt. 32 = 37. cum autem circumspexisset, omittis caeteris, colb. (u) = Mt. a. (x) πεποιή-
κυῖαν. 1. Ed. (y) = 59. Ev. 31. germ. 1. (z) + δι' ὃ (f. διὰ) πε-
ποιήκει λάθρα. D. 50. 124. Arm. quod (ob hoc quod, verc.) fece-
rat occulto, cant. verc. corb. vind. (a) = ἐπ'. BCDL. 3. 9. 102.
Syr. Copt. verc. || ἐν αὐτῇ. F. ἐπ' αὐτήν. 13. 60. 69. 124. 125.
Mt. c. αὐτῇ. D. ipsa, cant. corb. vind. (b) αἰτίαν. 1. 69. αἰτίαν
αὐτῆς. 13. 28. Arm. dixit quid factum est, colb. || + (vel post
αἰτίαν vel post αὐτῷ) ἔμπροσθεν πάντων. 13. 28. 69. 124. (c) + ἰη-
σοῦς. CD. 1. 13. 69. 118. 124. 235. Ev. 20. 44. Mt. BH. c. e.
Arm. Syr. p. cum ast. (sed non in cod. parif.) It. (d) + θάρ-
σει. C. 67. 68. Ev. 44. Mt. BH. c. (e) ἐν εἰρήνῃ. 12. 70. Vulg.
Codd. Itala. (f) = Mt. e. (g) + οἱ. 229. (h) = BDL. 1. 28.
40. 225. Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. exc. verc.
Post ἀκούσας ponit 125* (i) παρακούσας. BL. (k) τοῦτον τὸν λόγον.
D. cant. || = veron. || λαλοῦμενον] = Syr. Arr. It. exc. germ.
1. 2. mart. λεγόμενον. Mt. 1.

ἀρχισυναγῶγῳ μὴ φοβοῦ, δῖον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ
 37 μόνον πίστευε. Καὶ οὐκ ἀ- 40 καθευδεῖ. Καὶ κατέγελων
 Φῆκεν οὐδένα αὐτῷ¹ συνακο- αὐτοῦ. ¹ ∞ ὁ δὲ² ἐμβαλὼν
 λουθῆσαι, " εἰ μὴ πέτρον καὶ ² πάντας, " παραλαμβάνει τὸν
 ἰακώβον καὶ ἰωάννην τὸν ἀ- πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν
 δελφῶν ³ ∞ ἰακώβου. " μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ³,
 38 Καὶ ⁴ ∞ ἔρχεται⁴ εἰς τὸν καὶ εἰσπερεύεται, ὅπου ἦν
 αἶκον τοῦ ἀρχισυναγῶγου, 41 τὸ παιδίον ⁵ †. Καὶ κρατή-
 καὶ θεωρεῖ⁵ ὁ θόρυβον⁵ P † σας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου,
 καὶ⁶ κλαίοντας καὶ ⁶ ἁλαλά- λέγει αὐτῇ⁶ ⁷ ∞ ταλιθὰ, "
 39 ζοντας πολλά. " Καὶ εἰσελ- Υ κοῦμι⁷. " ⁸ ∞ ὁ ἐστὶ μεθ' ἐμῆ
 θῶν λέγει αὐτοῖς· τί θορυ- νεόμενον⁸ τὸ κοράσιον, σοὶ
 βεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παι- 42 λέγω, ⁹ ∞ ἔγειρε. " Καὶ εὖ-
 θένως

m ∞ αὐτοῦ. n ∞ ἔρχονται. r ∞ αὐτὸς δὲ.
 s. ἅπαντας. u † ἀνακείμενον. a. ἔγειραι.

(1) ἀκολουθῆσαι. AK. 11. 72. 229. al. 3. Mt. r. παρακολουθῆσαι. D. 1. 124. ap. Birch. (m) αὐτοῦ. DG. 1. 36. 61. 106. Mt. c. Syr. p. (sed addit cum ast. τοῦ ἰακώβου) cant. verc. (n) ABCDF. 54. 118. Ev. 17. Mt. e. Ed. Syr. Perf. p. Copt. Vulg. cant. veron. vind. germ. 1. 2. mart. (o) θορυβῶντας. Syr. utr. || † πολὺν. Arm. † καὶ ὄχλον. 225. (p) † ABCLM. 1. 13. 28. 36. 40. 61. 69. 72. 106. 124. ap. Birch. 229. Ev. 36. al. 7. Mt. c. his. d. e. f. r. x. Ed. Syr. utr. Perf. Arm. Goth. Slav. 5. Vulg. germ. 1. 2. mart. || θόρυβον κλαίωντων καὶ ἀλαλαζόντων. D. gr. verc. tur- dam flentem et lamentantem, cant. veron. corb. vind. brix. colb. (q) ὀλοίζοντας πολλούς. Mt. e. || = πολλά. Syr. veron. (r) BCDL. 33. Mt. c. ipse vero. Vulg. It. ὁ δὲ ἰησοῦς. M. 118. 124. ap. Birch. Mt. e. (s) ACKL. 218. (cum vindob. omnibus.) Plurimi. Mt. V. al. 17. Ed. τοὺς ὄχλους D. (t) † ὄντας. D. || τοὺς ἑαυτοῦ. 124. τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. 116. (u) = BDL. 102. Copt. Ar. p. cant. veron. verc. vind. corb. κείμενον. 31. 38. 121. Mt. 10. κατακείμενον. 1. 28. 69. ap. Mill. et Wettf. 118. al. 3. Theophyl. κατακείμενον. 69. ap. Wettf. κατακείμενον. sic 13. καταβεβλημένον. 57. (x) ταβιτὰ. f. ταβιθὰ. 157. 225. Ev. 2** Mt. a** c. e. Aeth. verc. veron. vind. gat. Mm. colb. corb. emmer. ἑσθὲ ταβιτὰ. D. cant. (y) κοῦμι. BCL. 1. al. 4. Mt. a. al. 5. Slav. 5. 6. 7. Suidas. Theophyl. Euthym. || = verc. germ. 2. (z) Ab ὁ ἐστὶ ad ἔγειρε = Syr. (a) BDGHKLS. Alii. Mt. V. al. 5. Ed.

θῆως ἀνέστη τὸ κοράσιον,
καὶ περιπάτει· ἦν ^b γὰρ
ἑταῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ^a
43 ^d ἐκστάσει μεγάλη." Καὶ
διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ,
ἵνα μὴδεῖς ^e γνῶν τοῦτο·
καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φα-
γεῖν.

2 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν,
3 ^f καὶ [ἤλθεν] εἰς τὴν πατρῴδα
αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐ-

τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.]
2 Καὶ ἔγενομένου σαββάτου,
ἤρξατο [^h ἐν τῇ συναγωγῇ
διδάσκειν·] καὶ ⁱ πολλοὶ ^k ἀ-
κούοντες· ἐξεπλήσσοντο ^l,
λέγοντες· πόθεν τοῦτω ταῦ-
τα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖ-
σα αὐτῷ, ^m† καὶ ⁿ δυνάμεις
τοιαῦται ^o διὰ τῶν ^p χειρῶν
αὐτοῦ ^q γίνονται;· Οὐχ
οὗτός ἐστιν ^r ὁ τέκτων, ὁ
υἱός· ^s μαρίας, ^t ἀδελφός
δε"

m † ὅτι.

(b) ^ε. D. Vulg. It. || + ὡς f. ὡσεὶ. C. 1. 124. al. 2. Mt. e. Arm.
(c) + πάντες. D. cant. vind. brix. gat. colb. germ. 2. + αἱ γε-
νεῖς αὐτῆς. 76. al. 3. Mt. c. q. Mm. + εὐδὺς. BL. Copt. (d) ἐκστα-
σιν μεγάλῃ. Mt. 17. Ed. (e) γνοῖ. ABDL. ut nemini dicerent,
cant. colb. corb. (f) = 13. 131. Mt. e. κατῆλθεν. D. abiit. Vulg.
It. exc. verc. Mm. καὶ ἔρχεται. BCL. Syr. p. in m. (g) ἡμέρα σαβ-
βάτων. D. cant. vind. corb. sabbato, veron. sabbatis, colb. (h)
διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ. CDL. Syr. Arm. cant. brix. corb. (i) +
οἱ. BL. 13. 69. (k) ἀκούσαντες. DFL. 13. 36. 40. 69. 124. Ev. 2.
al. 6. Mt. a. c. d. o. 10. verc. || = veron. colb. (l) + ἐπὶ f.
ἐν τῇ διδασκῇ αὐτοῦ. D. (St. β.) 76. 106. 115. 118. al. 3. Mt. q.
Syr. p. Arm. Vulg. It. (m) = ABIEFGHLMs. 1. 10. 13. 24.
28. 33. 69. 108 et 125. ap. Birch. 127. 131. 157. 209. 218.
ap. Birch. (ap. Alt. filent vindob. omnes.) Ev. 31. 36. al. 39.
Mt. V. c. bis. e. f. i. k. l* n. p. z* 17. Ed. Slav. Vulg. verc.
colb. Theophyl. Euthym. || ἴνα. C*DK. 11. 106. 124. 220. ap.
Birch. 235. Ev. 18. 19. al. 11. Mt. q. x. z** 10. Copt. Syr. p.
cant. veron. corb. vind. (n) + al. B. 86. (o) + al. L. Vulg.
colb. (p) labia, (χειλῶν.) colb. (q) γίνονται. CD. 114. al. 3. Mt.
o. q. r. x. 10. γινόμεναι. BL. 33. ap. Mill. Ev. 31. (r) ὁ τοῦ τέκτο-
νος υἱὸς καὶ. 33. 69. Ev. 31. Mt. c. ὁ τέκτονος υἱὸς καὶ. 10. Arr. Aeth.
Arm. Slav. 6. 9. Vulg. mf. veron. verc. vind. colb. Mm. gat.
tol. Orig. Chrysost. Joseph fabri filius, et. germ. 1. 2. ὁ τοῦ
τέκτονος; ὁ υἱὸς καὶ. 13. || ὁ τέκτων.] = Syr. hieros. τέκτονος. 234**
(s) + τῆς. BCL. 13. 124. Ev. 36. Mt. f. (t) καὶ (ὁ) ἀδελφός.
BCDL. Ev. 31. Syr. Copt. cant. || = ^p. Arm. Vulg. It.

- δὲ Ἰακώβου, καὶ ἡ ἰωσή, καὶ ἰουδα, καὶ σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὥδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσθιανδα-
 4 λίζοντο ἐν αὐτῷ. Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ ὑπατριδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι^α, καὶ
 5 ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐταῦ. Καὶ οὐκ ἠδύνατο^β ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις^γ ἀρρώστοις ἐπιθεῖς τὰς
 6 χεῖρας, ἐθεράπευσε^δ. Καὶ ἐθαύμαζε^ε διὰ τὴν ἄπι-
 στίαν^{στ} αὐτῶν. καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ,^ζ διδάσκων.]
 7 Καὶ [προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἀποστέλλειν^η δύο δύο^θ καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν^ι τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων,]
 8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς, ἵνα μὴδὲν αἰρῶσιν^λ εἰς ὁδόν,^μ εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς^ν τὴν ζώ-
 9 νην^ξ χαλκόν· Ἄλλ' ὑποδε-
 μεμένους^ο σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσασθαι^π δύο χιτῶνας.
 Καὶ

π, ἐνδύσασθαι.

(u) ἰωσήτος. DL. 13. 69. 124. Codd. ap. Erasmi. et Wech. Copt. Sax. cant. verc. ἰωσήφ. 121. Aeth. Vulg. veron. brix. Min. gat. germ. 1. 2. || = vind. corb. colb. (x) = S. 13. 31. 69. 124. 218 (cum al. 10.) 235. Mt. r. Syr. Arm. (y) + ἰωσ. AL. (z) συγγενέσιν. BD**EFG. 1. 59. 61. 124. 235. Mt. V. d. || = colb. (a) + αὐτοῖς, BCKL. 218 (cum al. 2.) 235. al. 6. Mt. c. bis. Copt. Vulg. cant. veron. vind. brix. (b) noluit, verc. vind. brix. germ. 2. || = colb. corb. (c) πολλοῖς. Copt. || ὀλίγους ἀρρώ-
 στούς. 220. item 61. (d) + αὐτοῖς, 124. Ex. 31. Hier. (e) ἐθαύ-
 μαζον. 28. Mt. 10. corb. (f) πίστιν. D. gr. (g) κύκλῳ κώμας, L. 13. 69. 76. 124. 235. Mt. q. κώμας. Syr. Arm. verc. germ. 2. κώμας πάντοθεν. Mt. e. (h) ἀποστέλλειν αὐτοῖς. D. It. (exc. brix. germ. 1. 2. mart.) Gaudent. (i) ἀνὰ δύο, D. (k) + κατὰ, Ev. 44. Mt. e. + ejicere s. fugare, colb. corb. germ. 2. Gaudent. (l) ἐν τῇ ὁδῷ, K. Vulg. It. (exc. cant. corb. vind. tol.) Gaudent. || = veron. (m) τὰς ζώνας. Ev. 31. Mt. e. Copt. veron. corb. colb. Gaudent. (n) ACDEF. Alii multi. Mt. V. al. 13. Ed. (etiam Steph. 3.) Copt. Arm. Goth. ἐνδύσασθαι. S. Alii. Ed. (etiam Elsev.) Slay. Gaudent. ἐνδύσασθαι. B* Alii. ἐνδύσθαι. L. Ev. 2. 36. Alii. ne induerentur, Vulg. It. exc. cant. verc.

M

- 10 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε^ο εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖ-
 11 θεν. Καὶ P ὅσοι ἂν μὴ δέ- 14 Καὶ [ἤκουσεν x ὁ βασι-
 ζονται ὑμᾶς, μηδὲ q ἀκού- λεύς ἡρώδης" y, (Φανερόν
 σουσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ z ἔλεγεν" ὅτι ἰωάννης ὁ
 ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν a βαπτίζων" b ἐκ νεκρῶν ἡ-
 γέρθη," καὶ διὰ τοῦτο ἐνερ-
 12 αὐτοῖς t. Καὶ ἐξελθόντες γοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.
 u ἐκήρυσσον," ἵνα μετανοή- 15 Ἄλλοι c + d· ἔλεγον·
 13 σωσι. Καὶ δαιμόνια πολλὰ ὅτι ἡλίας ἐστίν. ἄλλοι d δὲ"
 c ἔλε.

t + ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται σοδομοῖς ἢ γομορρῶσι ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

(o) = D. cant. verc. vind. corb. (p) ὅς ἂν τόπος μὴ δέχεται. BL. 13. 28. 69. 124. Syr. p. in m. ὅς ἂν μὴ δέχεται. I. 118* || ἂν] ἂν. ACD. Alii. Mt. c. al. 10. Ed. Theophyl. || δέχονται] δέξονται. 131. 235. Ed. (q) ἀκούσῃ f. ἀκούσι. I. 13. 28. 69. (r) χροῖν. Ed. κοινοῦτον. I. 118. (s) = D. Arm. Aeth. Vulg. It. exc. colb. || = τὸν. 36. Mt. r. (t) = BCD(St. β.) L. 17. 28. Ar. r. Perf. w. Copt. Arm. Vulg. It. (exc. verc. brix. germ. 2.) Victor latinus (teste Wetst.) et Zacharias Chrysopolit. haec Matthaei esse po- tant ex Ammonii monoteff. Nec attingunt scholia in Mt. codd. a. d. e. 10. || ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως] = 131. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ev. 44. (u) ἐκήρυσσαν. BCDL. Syr. Syr. p. in m. praedicate, colb. (x) ἡρώδης ὁ βασιλεὺς. DF. 229. Mt. 17. Evangelistaria. It. (exc. corb. gat. Mm. germ. 2.) tol. harl. (y) + τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ. KM. 13. 69. 106. 108. 124** 131. 218 (cum al. 4.) 229. in m. al. 7. Mt. 1** o. p. r. 17. Evangelistaria. Codd. nonnulli in m. in indice lectionis. Slav. 5. 6. ut videtur. || + περὶ ἰησοῦ. Syr. (z) ἔλεγον. B. 6. ἐλέγσαν. D. cant. veron. verc. mart. corb. Aug. Beda. (a) βαπτιστής. DS. 13. 33. 69. al. 6. Ed. Vulg. It. Utrum- que jungit Mt. ω. || = corb. germ. 2. (h) ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν. BDL. 33. ἐκ νεκρῶν ἀνέστη. AK. 27** 42. 63. 68. 72. 114. 220. 229. Mt. 10. Theophyl. (c) + ACDELS. I. 13. 28. 36. 69. 72. 89** 106. 124 et 125. ap. Birch. 229. 235. al. 13. et Bar- ber. 6. Mt. a. d. e. z. Syr. p. Copt. Goth. Slav. 5** Vulg. It. Theophyl. (d) = 33. 36. 127. 235. Ev. 2. al. 8. Mt. V* a. c. d. al. 4.

• ἔλεγον·" ὅτι ^f προφήτης αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν.
 8 ἔστιν" ^h † ⁱ ὡς εἰς τῶν 18 Ἐλεγε γὰρ ὁ ἰωάννης τῷ ἡρώδῃ·
 16 προφητῶν." Ἀκούσας δὲ ^k ὁ δη·" ὅτι" οὐκ ἔξιστί ⁱ σοι"
 ἡρώδης," εἶπεν· ^l — ὅτι" ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελ·
 ὄν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα ^m = ἰω· 19 φου σου. Ἡ δὲ ἡρωδιάς·
 ἄννην," ⁿ ∞ οὗτος †" ἡγέρ· ^u ἐνεῖχεν" αὐτῷ, καὶ ^x ἡθ·
 17 θη ^o ἐκ νεκρῶν." P Αὐτὸς λεν" αὐτὸν ἀποντεῖναι, καὶ
 γὰρ ὁ" ἡρώδης ἀποστείλας 20 οὐκ ἠδύνατο. Ὁ γὰρ ἡρώδης
 ἐκράτησε τὸν ἰωάννην, ^q καὶ εἰδὼς
 ἔδωκεν αὐτὸν ἐν ^r † φυλα· αὐτὸν ἄνδρα ^y δίκαιον" ^a καὶ
 κῆ," διὰ ἡρωδιάδα, τὴν γυ· ἅγιον" καὶ συνετήρει αὐ·
 ναῖκα φιλιππου τοῦ ἀδελφου τὸν, καὶ ^a ἀκούσας" αὐτοῦ,
 M ^g ^b πολ·

h † ἡ, n ∞ αὐτὸς † ἔστιν, αὐτὸς. r † τῇ.

(e) = G. 1. 23. Syr. veron. verc. corb. colb. (f) = προφήτης
 ἔστιν ἡ ὡς. D. cant. veron. corb. vind. colb. || ὁ προφήτης. Codd.
 ap. Euthym. (g) = BL. 1. venit, corb. colb. (h) = ABCEG
 HKLMS. Ev. 1. 2. al. 85. Mt. BHV. 19. al. 20. Ed. Syr. Arr.
 Perff. Copt. Aeth. Goth. Slav. mss. Vulg. brix. germ. 1. Orig. Vict.
 Theophyl. (i) = verc. || προφητῶν] † τῶν ἀρχαίων. 61** Copt.
 (k) = C. 72. al. 4. || = ὁ. D. 13. 127. 131. 219. 234* Ev. 44.
 pluresve. Mt. BHV. al. 14. Ed. (l) = BDL. 1. 28. 33. 67.
 124. ap. Birch, Ed. Syr. Vulg. It. (m) = D. Copt. cant. (n) =
 ἔστιν αὐτὸς. BDL. 69. 102. Vulg. cant. colb. corb. germ. 1. 2.
 Mm. Orig. || = οὗτος ἔστιν. 33. Syr. Syr. p. in m. Perf. w. Arr.
 Aeth. brix. Hier. || = αὐτὸς. 13. || αὐτὸς ἔστιν, αὐτὸς γὰρ. Mt.
 B. || ἰωάννην, οὗτος ἔστιν αὐτὸς] οὗτος ἔστιν ἰωάννης, αὐτὸς. 1. verc.
 vind. Item veron. (o) = BL. 102. Copt. Syr. hierof. Ante
 ἡγέρθη ponunt D. 13. 69. 124. Vulg. cant. verc. vind. germ. 1.
 2. Mm. || ἐν] ἀπὸ τῶν. C. 37. 77. 116. Mt. a. d. 10. Orig. (p)
 ὁ γὰρ. L. Copt. (q) ἐν φυλακῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν. A. καὶ ἔβαλεν αὐτὸν
 εἰς τὴν φυλακὴν. 28. 69. Syr. Perf. p. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ ἔβαλεν εἰς
 φυλακὴν. D. 124. Arm. cant. veron. verc. brix. corb. vind. ||
 ἔδωκεν] ἔδωκεν, Mt. e. ἔδωκεν καὶ ἔβαλεν, Mt. x. (r) = ABCFGLS.
 Alii. Mt. HV. 19. al. 18. Ed. (s) = D. 28. 131. 225. Barber.
 1. Mt. B. o. 19. Ed. Perf. Aeth. Vulg. It. exc. veron. verc.
 (t) = 34. || σε. D. gr. verc. (u) συνεῖχεν. Ev. 44. ἐμαίνετο. Mt.
 e. minabatur, Syr. (x) ἐξήτει. C* cant. veron. verc. vind. colb.
 (y) προφήτην. Syr. p. in m. (z) = 1. 119* Ev. 32. (a) ἀκούων. 17.
 28. 116. 125** 235. Ev. 24. al. 12. et Barber. 2. Mt. B. k. p.
 19. al. 5. Ed. veron. vind. brix.

b πολλά" c ἐποίει," καὶ ἠδέως i ὥμοσεν" k αὐτῇ" l ὅτι ὁ
 21 αὐτοῦ ἤκουε. Καὶ γενομένης ἑάν" m — με" αἰτήσης, δώ-
 ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε ἠρώδης σω σοί, n ἕως ἡμῖνους" τῆς
 τοῖς d γενεσίαις" αὐτοῦ δεῖ- 24 βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξελ-
 πνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν θούσα, εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς·
 e αὐτοῦ," καὶ τοῖς χιλίάρ- τί o ∞ αἰτήσομαι;" ἡ δὲ
 χης, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς εἶπε· τὴν κεφαλὴν ἰωάννου
 22 i γαλιλαίας" Καὶ εἰσελθού- 25 τοῦ p βαπτιστοῦ." Καὶ
 σης τῆς θυγατρὸς k αὐτῆς εἰσελθούσα q — εὐθέως"
 τῆς· ἠρωδιᾶδος, καὶ ὀρχησα- r μετὰ σπουδῆς" πρὸς τὸν
 μένης, h καὶ ἀρεσάσης" τῷ βασιλέα, s ἡτήσατο, λέγου-
 ἠρωδῇ καὶ τοῖς συνανακειμέ- σα" t θέλω" u ἵνα μοι δῶς"
 νοῖς, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ x ἐξ αὐτῆς" ἐπὶ πίνακι τὴν
 κορασίῳ· αἰτήσόν με, ὁ ἑάν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτι-
 23 θέλῃς, καὶ δώσω σοί. Καὶ 26 στοῦ. Καὶ περιλυπὸς γενό-
 μενος

o ∞ αἰτήσωμαι.

(b) + a. 69. 124. ap. Birch. quia f. quod multa faciebat, ve-
 ron. germ. 2. illum multa facere, colb. (c) ἠπέρει. BL. Copt.
 (d) γενεσίαις. D** (St. β.) γενεχλίοις D* (e) = D. 1. 131. Ed.
 Vulg. It. exc. vind. colb. corb. (f) πέλεως. Syr. p. in m. (g)
 αὐτοῦ. BDL. Mt. e. || = αὐτῆς. 1. 118. alius. Copt. Arm. Goth.
 veron. brix. colb. (h) ἠρεσεν, et postea: ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν. BC*L.
 Copt. colb. corb. (i) ὥμολόγησεν. F. (k) = L. || + πολλά. D. 28.
 Arm. It. exc. brix. colb. mulieri, loco multa, veron. (l) εἰ τι
 ἂν. D. gr. ε, τι ἂν f. ἑάν. Mt. d. o. ὅτι ἑάν. 124. Mt. 19. (m) =
 L. 69. 106. al. 5. Ed. Syr. Arr. Perf. w. Vulg. veron. colb.
 gat. Post αἰτήσης ponunt A. Alij. Arm. Goth. (n) ἕως ἡμῖνους. S.
 36. Theophyl. ἕως ἡμῖνου. Unus ap. Wetst. ἕως ἡμῖνου, L. καὶ τὸ
 ἡμῖνου. D. licet f. etiam si dimidium, Vulg. cant. vind. verc. ve-
 ron. colb. corb. gat. licet et si, germ. 1. (o) ABCDGL. 124.
 235. quid vis, ut petam, veron. (p) βαπτίζοντος. L. Syr. p. Sic
 etiam vf. 25. (q) = DL. Copt. Arm. cant. veron. verc. vind.
 colb. εὐθὺς. BC. (r) = D. cant. veron. verc. vind. colb. (s) εἶ-
 πεν. D. 1. 118* Syr. Arm. cant. veron. verc. vind. corb. (t) =
 D. 60. cant. veron. verc. vind. corb. (u) δός μοι. D. Codd. iidem
 Italiae. (x) ἑξατῆς. Ed. || = D. (St. β.) 5. cod. Fabri Stap. ap.
 Bengel. Goth. cant. brix. || Ante δῶς μοι ponunt BCL. Syr.
 Vulg. It. exc. brix. Post βασιλέα ponit corb. || ἑκαφῶν. 66**

μενος ὁ βασιλεὺς γ, διὰ τοὺς
 ὄρκους καὶ ^z τοὺς συνανακει-
 μένους οὐκ ἤθελσεν αὐτὴν
 27 ἀφελῆσαι. ^a Καὶ ^b εὐ-
 θένως ^c ἀποστείλας ^d ὁ βα-
 σιλεὺς ^e σπεκουλάτορα, ^f
 ἑπέταξεν ^g ἐνεχθῆναι ^h τὴν
 28 κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀπ-
 ελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν
 ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε
 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνα-
 κι, καὶ ἔδωκεν ^h — αὐτῇν ⁱ
 τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον
 ἔδωκεν ⁱ αὐτῇν ^j τῇ μητρὶ αὐ-
 29 τῆς. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μα-
 30 30 Καὶ [συνάγονται οἱ ἀ-
 πόστολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν,
 καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα,
 1 — καὶ ^k ὅσα ἐποίησαν, καὶ
 31 ὅσα ἐδίδαξαν.] Καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς ^m· δεῦτε ⁿ ὁ ὑμεῖς
 αὐτοὶ κατ' ἰδίαν ^o εἰς ἔρημον
 τόπον, καὶ ^p ἀναπαύεσθε ^q
 ὀλίγον· ἦσαν γὰρ οἱ ἐσχόμενοι
 καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί· καὶ
 οὐδὲ φαγεῖν ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd</}

τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. ^z + καὶ ἦλθον ἐκεῖ" ^a + ^b +.]
 53 Καὶ εἶδον ^t αὐτοὺς ὑπάγον- 54 Καὶ [^c ἐξελθῶν" εἶδεν ^d +
 τας" ^u + καὶ ἐπέγνωσαν ^x + πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγ-
 γ πολλοί" καὶ πεζῇ ἀπὸ πα- χυρίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν
 σῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποι-
 μένα·

^u + οἱ ὄχλοι. ^x + αὐτόν. ^a + καὶ προῆλθον αὐτοὺς.
^b + καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. ^d + ὁ ἰησοῦς.

(t) αὐτὸν ὑπάγοντα. 108. (u) = ABDEGHKLSU. (St. π.) Ev. 36. al. 86. Mt. V. al. 18. Ed. Syr. p. Arr. Copt. Aeth. Arm. Slav. Vulg. It. Theophyl. || πολλοί, omisso postea πολλοί. 108. Syr. Perf. p. || Habent οἱ ὄχλοι. 13. 124. Alii. Perf. w. Hiat Goth. (x) = BD. 1. 28. 49. 102. 118. 131. Barber. 1. Arm. Perf. Vulg. It. Post πολλοί ponit 157. || αὐτοὺς. AKLM. 10. 11. 40 (utrumque habet) 76. 106. 114. 115. 124. 235. Ev. 18. 19. 36. al. 24. Mt. c. e. f. k. p. q. 10. al. 5. Ed. Syr. utr. Arr. Copt. Aeth. Slav. brix. Post πολλοί ponit Mt. e. (y) = 13. 69. 108. Syr. Perf. p. Post πεζῇ repetit vind. (z) καὶ ἦλθον ἐκεῖ. Sic, omisiss caeteris omnibus, 1. Et sic fere codd. Italae, scil. *ibi, et venerunt*, verc. *illuc, et venerunt (ibi, cant.) illuc*, cant. corb. vind. *ibi, et convenerunt illuc*, veron. || Sequentia καὶ προῆλθον αὐτοὺς, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν = Euthymius, etiam in Mt. i. n. nec additur καὶ ἦλθον. Similiter colb: *et convenerunt (pro cognoverunt) pedestres multi ab omnibus civitatibus, et concurrerunt illuc*, omisiss caeteris. Item: *et nuntium audierunt (ἐπέγνωσαν) ex omnibus urbibus ac pagis, ita ut ad navem accurrerent*, missis reliquis. Perf. p. (a) = D. 1. 28. 50. Mt. i. n. Arr. Perf. p. Codd. Italae. Euthym. Vide notam praeced. || καὶ προσῆλθον αὐτοὺς. L. 31. 71. 106. 115. Mt. 17. καὶ προσῆλθον αὐτοῖς. 131. καὶ προσῆλθον αὐτῷ. 69. 142** καὶ προσῆλθον αὐτοὺς. 13. || καὶ προῆλθον αὐτοῖς. Mt. 2** καὶ προῆλθον αὐτὸν ἐκεῖ omisso antea ἐκεῖ. Syr. (b) = BL. 1. 13. Mt. f. i. n. Syr. Perf. p. Copt. Arm. Vulg. It. exc. brix. Euthym. Conf. not. z. || καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν. Ed. καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτοὺς. 220. 225. Arr. καὶ συνῆλθον αὐτοῦ. D. (St. β.) 28. veron. καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτοὺς. 69. καὶ συνέδραμον πρὸς αὐτόν. A. (c) = colb. corb. (d) = BL. 1. 13. 33. 69. 102. 124. Copt. Arm. germ. 1. Ante εἶδεν ponunt A. Alii multi. Evangelistaria. Syr. brix. Mm. vind. colb. Post ὄχλον D. Mt. 10. Vulg. cant. verc. veron. gat.

μὲνα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν
 35 αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη
 ὥρας πολλῆς γενομένης, προσ-
 ελθόντες ^e αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ, λέγουσιν· "ὅτι ἔρη-
 μός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη
 36 ὥρα πολλή· Ἀπέλυσον αὐ-
 τοὺς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς
 τοὺς ^f κύνῳ" ἀγροὺς καὶ
 κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς
 37 οὐκ ἔχουσιν." Ὁ δὲ ἀπο-
 κριθεὶς εἶπεν ^h αὐτοῖς· "δότε

αὐτοῖς ὑμεῖς Φαγεῖν. καὶ λέ-
 γουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ⁱ ἀ-
 γοράσωμεν· ^k δηναρίων διακοσίων"
 ἄρτους, καὶ ^l δώμεν" αὐτοῖς
 38^m Φαγεῖν;" Ὁ δὲ λέγει
 αὐτοῖς· πόσους ἄρτους ἔχετε;
 ὑπάγετε, ⁿ = καὶ" ἴδετε.
 καὶ γνόντες, λέγουσι· πέν-
 39 τε P, καὶ δύο ἰχθύας. Καὶ
 ἐπέταξεν αὐτοῖς· ^q ἀνακλῖναι
 πάντας," ^r συμπόσια συμπό-
 σια," ἐπὶ τῷ γλαυρῷ χόρτῳ.
 40 Καὶ ἀνέπεσον ^s πρᾶσιαι πρᾶ-
 σαι,"
 M 4

g ^{co} τί Φάγωσιν.

k. διακοσίων δηναρίων.

(e) οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν αὐτῷ. D. Alii. cant. veron. αὐτῷ οἱ
 μαθηταὶ, λέγουσιν αὐτῷ. 13. 69. οἱ μαθηταὶ αὐτῷ λέγουσιν. A. οἱ μαθη-
 ται λέγουσιν. Arm. Alii aliter. (f) = 118** ἔρηστα. D. (St. β.)
 Vulg. It. (g) BL. 28. 102. Copt. cant. verc. corb. vind. τι φα-
 γεῖν. D. cibos, (f. escas) quos manducent, Vulg. colb. germ. 2.
 τί Φάγωσιν· ὅτι ὧδε φαγεῖν τι οὐκ ἔχουσιν. Arm. ap. Bode. panem.
 quod manducent; quia hic non habent. veron. (h) = AL. 1.
 33. (i) ἀγοράσωμεν. L* 1. 108. al. 6. Mt. c. bis. d. i. n. q.
 veron. verc. brix. corb. colb. tol. Euthym. (k) ABFGHILS.
 1. 69. 72. 106. 108. 124. 131. 218. (cum al. 4.) 229. al. 20.
 Mt. V. al. 13. Ed. Syr. p. verc. veron. brix. vind. germ. 1.
 tol. δηναρ. τριακοσίων. 225. ap. Birch. (l) δώσωμεν. AL. 28. 65. Vulg.
 It. δώσωμεν. BD. 13. 69. 124. 229** (m) Absque interrogatione
 83. et alii ap. Steph. (n) = BDL. 1. 102. 118. a'. 4. Mt. i. n.
 Syr. Copt. cant. veron. colb. (o) + αὐτῷ. AD. 13. 69. 77. 124.
 al. 7. Mt. c. bis. Syr. Arm. It. (exc. corb. colb.) tol. (p) +
 ἄρτους. D. Syr. Perff. Copt. Sax. It. exc. veron. corb. germ. 2.
 (q) ἀνακλιθῆναι πάντας. B*G. 1. 13. 28. 69. 77. 116. 131. 157. Ev.
 36. al. 4. Mt. e. 14. Ed. ut discumberebant omnes, cant. veron.
 verc. vind. colb. corb. πᾶσιν ἀνακλιθῆναι. Orig. semel. || πάντας]
 αὐτοῖς. 33. et 54. ap. Mill. αὐτοῖς πάντας. 49. ap. Mill. πάντας =
 Arm. (r) συμπόσια. L. 61. 225** Ed. συμπόσιον συμπόσιον. Copt.
 κατὰ τὴν συνεσσίαν. D. secundum contubernia. Vulg. It. (s) = se-
 mel πρᾶσιαι. L. 61. Ed. || Bis = verc. colb. in partes, Copt.
 Vulg. Codd. Italae. convivia per contubernia, vind.

σαι, " ἰ ἀνά" ἑκατόν καὶ ἰ' α'-
 41 να" πενήκοντα. Καὶ λαβὼν
 τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
 δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς
 τὸν οὐρανόν, " εὐλόγησε"
 καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους,
 καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐ-
 τοῦ, ἵνα * παραθῶσιν" ὧ αὐ-
 τοῖς," καὶ τοὺς δύο ἰχθύας
 42 ἑμέρισε" πᾶσι. Καὶ ἔφα-
 γον ^a πάντες," καὶ ἐχόρητά-
 43 σθησαν. Καὶ ἦσαν ^b ^c κλα-
 σμάτων δώδεκα κοφίνους πλη-
 ρεις," καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων.
 44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες ^d τοὺς
 ἄρτους," ^e † πεντακισχίλιοι
 ἄνδρες.

45 Καὶ εὐθέως [^f ἠνάγκασε
 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι
 εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν ^g
^h εἰς τὸ πέραν" ἰ πρὸς" βηθ-
 σαϊδάν, ^k ἕως αὐτὸς ἀπολύ-
 46 σθ" τὸν ὄχλον.] Καὶ ἀπο-
 ταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν
 εἰς τὸ ὄρος προσευξασθαι.
 47 Καὶ ὁψίας γενομένης, ἦν ^l τὸ
 πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης·
^m καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς
 48 γῆς," Καὶ ⁿ εἶδεν" αὐτοῦς
 βασανιζομένους ^o ἐν τῷ ἐλαύ-
 νειν." ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναν-
 τίος αὐτοῖς. ^p καὶ" περὶ τε-
 τάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
 ἔρχεται ^q πρὸς αὐτοὺς," πε-
 ριπα-

e † ὥσει.

(t) κατὰ BD. Copt. || = 10. 12. Posterius = Mt. o. (u) ἐμήνυσε.
 Mt. n. (x) παρατιθῶσιν. BLM. 42. 63. 229. Mt. 10. x** (y) κα-
 τέναντι αὐτῶν. D. Vulg. It. (z) ἑμέρισαν. Syr. (a) = Arm. in edit.
 constant. sed extat in m. (b) † τὸ περισσεῦον. F. † reliquias,
 Vulg. verc. brix. vind. corb. germ. 1. 2. gat. Mm. (c) κλασμα-
 των δωδ. κοφίνων πληρώματα. B 13. 69. 124. κλάσματα δωδ. κοφίνους
 πληρώματα. I.. δωδεκα κοφίνων πληρώματα. I. τὸ περισσεῦον δωδ. κοφίνους
 πληρεῖς. Arm. || = πλήρεις. Mt. e. brix. vind. (d) = D. 1. 118.
 209. Ed. Vulg. It. exc. brix. coll. (e) = ABDEFGHKLMS.
 (St. π.) al. 84. Mt. V. al. 17. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth.
 Slav. Vulg. It. Theophyl. (f) † ἐξεγερθεῖς. D. cant. veron. verc.
 vind. colb. corb. germ. 2. (g) † αὐτοῦ. D. 1. 13. 40. 69. 118.
 124. ap. Birch. 220. Ev. 18. al. 7. Mt. c. quater. f. Versf. Orig.
 || † αὐτοῖς. 51. (h) = 118. εἰς] πρὸς. Ed. (i) εἰς. 1. Orig. (k)
 αὐτὸς δὲ ἀπολύει. D. gr. veron. || ἀπολύει] ἀπολύσει. 89. 108. Mt. n.
 d. al. 8. ἀπολύει. f. ἀπολύει. BDL. 1. (l) † πάλαι. D. 1. 209. Mt.
 x. jam. cant. et alii. longe, veron. (m) = 61. Mt. c. bis. (n)
 δὼν. BDL. Ev. 18. 19. Mt. f. Vulg. It. exc. vind. (o) καὶ ἐλα-
 νοντας. D. Inverso ordine: remigantes et laborantes. It. exc.
 brix. (p) = BL. 102. Ev. 18. 19. verc. autem, veron. (q) =
 D. It. exc. brix. germ. 2. || † ἐ ἡσούς. D. 61. Syr. cant. verc.
 brix. vind. corb. germ. 2.

ριπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης·
 49 καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐ-
 τοὺς." Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν,
 περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσ-
 σης, ἔδοξαν * φάντασμα"
 50 εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν. Πάν-
 τες * γὰρ αὐτὸν εἶδον," καὶ
 ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐ-
 λάλησε " μετ' αὐτῶν, καὶ
 λέγει αὐτοῖς" * θαρσεῖτε"
 ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.
 51 Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ
 πλοῖον· καὶ ἐκόπασεν ὁ ἀνε-
 μος, καὶ ὕ — λίαν" * — ἐκ
 περισσοῦ" ^a ἐν ἑαυτοῖς" ^b ἐξ-
 ἴσταντο," ^c = καὶ ἐθαύ-
 μαζον." Οὐ γὰρ συνῆκαν
 ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ^d ἦν γὰρ"
^e ∞ ἡ καρδία αὐτῶν" πεπω-
 53 ρωμένη. Καὶ διαπεράσαντες
^f ἔ ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν" ^h γε-
 νησαρῆτ," ^j ⁱ καὶ πρόσωρμι-
 σθησαν."
 54 Καὶ [ἐξεληθόντων αὐ-
 τῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως
 55 ἐπιγινόντες αὐτὸν ^k, ^l Περι-
 δραμόντες ὅλην τὴν περὶ ἡ-
 ρον ἐκείνην, ἤρξαντο" ^m ἐπὶ
 M 5 τοῖς

^e ∞ αὐτῶν ἡ καρδία.

(r) = GH. || = θαλάσσης ad θαλάσσης. 225. 229. (s) Φαντασίαν. 71.
 Mt. i. n. Euthym. φάσμα. 86. (t) = D. It. exc. brix. Mm. gat.
 (u) πρὸς αὐτοὺς, λέγων. D. cant. veron. verc. vind. colb. corb. || =
 καὶ λέγει αὐτοῖς. 220. (x) = G. 2. 12. 119. Mt. 10. (y) = D. 1.
 28. veron. (z) = BL. 102. Syr. Copt. περισσῶς. D. ἐκπερισσῶς. 1.
 (a) = 56. 77. 235. (b) ἐξίσταντο. D* ἐξεπλήσσοντο. 1. 118. 209.
 (c) = BL. 1. 102. 118. 209. Copt. Vulg. vind. colb. ἐθαύμαζον
 καὶ ἐξίσταντο ἐν ἑαυτοῖς. hoc ord. Syr. (d) ἀλλ' ἦν. LS. (St. β. η.) 7.
 33. 127. 131. 157. 234. Ev. 18. 19. Mt. c. bis. f. Copt. Syr. p.
 in m. ἦν δὲ. veron. (e) AEF GHS. Alii. Mt. V. al. 12. Ed. (f)
 + ἐκείθεν. D. 45. cant. veron. verc. vind. colb. corb. (g) ἐπὶ
 τὴν γῆν ἤλθον εἰς. BL. || ἐπὶ] εἰς. 13. 69. 225. Mt. q. (h) γεννήταρ.
 D. Syr. Arr. Sax. Codd. Italiae. Alii aliter. || = vind. (i) =
 D. 1. 28. 209. Syr. Perff. It. exc. brix. Mm. gat. mart. germ.
 1. 2. (k) + οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου f. τοῦ τόπου ἐκείνου. (ut Matth.) AG.
 1. 13. 28. 32. 33. 38. 40. 61. 69. 72. in m. 118. 121. 124. 229.
 in m. Mt. e. Syr. Perf. p. Arr. Arm. gat. colb. germ. 2. || +
 οἱ τῆς γῆς γεννήταρ. Mt. f. et sic fere Mt. k. et z. in indice le-
 ctionis in marg. (l) περιδραμον . . . καὶ ἤρξαντο. BL. 13. 69. 124.
 218 (cum 76. 125.) Mt. f. (m) ἐπὶ γραβάττοις φέρειν πάντας τοὺς
 καὶ. ἔχ. περιέφερον γὰρ αὐτοὺς. D. cant. veron. verc. corb. et (omif-
 so πάντας) vind. τοὺς καὶ. ἔχ. προσφέρειν. φέροντες αὐτοὺς ἐπὶ κραββ.
 Syr. || περιφέρειν] φέρειν. M. 1. 32. 38. 118. Copt. Goth. προσ-
 φερειν. Syr. utr. ἐπιφέρειν. Mt. 10. + πάντας. D. Arm. Codd. Italiae.

- τοῖς κραβάτοις τοῖς καιῶς ἔχοντας περιφέρειν," ὅπου ἤκουον, ^η ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ."
- 56 Καὶ ὅπου ἂν εἰσπορεύετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ὃ ἢ ἀγροὺς," ἐν ταῖς Ρ ἀγοραῖς" ⁹ ἐτίθουν" τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα καὶ τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται. καὶ ὅσοι ¹ ἂν ² ἤπτοντο" αὐτοῦ, ἐσώζοντο.]
- Καὶ συνάγονται [πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ ἱεροσολύμων. Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ¹ κοιναῖς χερσὶ, τοῦτ' ἐστὶν" ἀνίπτοις, ἐσθίουσας ³ ^η ἄρτους" ^κ [†]. (Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ ^γ πυγμῇ" νύψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι ², κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων.
- 4 ^α Καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ^β ἐὰν μὴ ^γ βαπτίσωνται," οὐκ ἐσθίουσι καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶν, ^δ ἃ παρέλαβον κρατεῖν," βαпти-

x † ἐμέμψαντο.

(n) τὸν ἰησοῦν εἶναι. D. cant. veron. verc. corb. || ἐκεῖ] = BL. 102. Copt. Vulg. viind. brix. colb. (o) = L* 1. Syr. germ. 2. In aliis transponitur. (p) πλατεῖαις. D. (St. β.) Goth. Vulg. It. Utrumque jungit verc. (q) ἐτίθουσιν. BL. Ev. 18. 19. Mt. f. (r) = D. 1. 77. 116. Mt. a. d. (s) ἤψαντο. D. (St. β.) L. 1. 13. 28. 33. 69. 124. (t) κοιναῖς et τοῦτ' ἐστὶν = Syr. veron. colb. (u) τοὺς ἄρτους. BDL. 13. 69. 124. al. 3. || ἄρτον. 34. 72. 131. 142. 183. al. 6. Mt. i. n. 17. Syr. Arm. cant. veron. colb. corb. mart. (x) = ABEHL. 12. 34. 73. 102. 123. 125* 142* 157. 183. al. 8. Mt. V. c. bis. 17. Perf. p. Ar. rom. Erp. Copt. Aeth. Goth. veron. || κατέγνωσαν D. vituperaverunt. Vulg. It. (etiam cant.) κατηγορίαν et ἐγκαλεῖν habent scholia vet. ap. Mt. (y) πυγμῇ. 59. πυγμῇ. (fortasse pro πυγμῇ vel pro πυγνῇ i. e. πυγνῇ) D. primo, cant. prius crebro, germ. momento, verc. subinde f. crebro, Vulg. lat. alii. Syr. p. sedulo, Syr. pugillo, corb. vind. colb. πυγμῇ. Syr. p. gr. in m. (z) † ἄρτον. D. 71. Mt. c. bis. Arm. Aeth. It. exc. brix. germ. 1. (a) καὶ ἀπὸ ... κρατεῖν = 17* gr. et lat. (b) † ἐὰν ἐσθίουσι. D. (St. β.) It. (exc. germ. 2.) tolet. † venientes f. redeuntes, Arm. brix. Vulg. ed. sixtin. (c) βαπτίζονται. L. Alii aliter. ἐαντίσονται. B. 40. 53. 71. 86. Mt. a. d. i. n. Euthym. (etiam alibi.) (d) quae tradita sunt illis servare, Vulg. It. exc. veron. quae acceperunt tradita, verc. || ^α παρέλαβον αὐτοῖς τηρεῖν. D.

βαπτισμούς ποτηρίων, καὶ ἡ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν πόρῳ
 ξεστῶν, καὶ ὁ χαλκίων," 7 ἡ ἀπέχει" ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην
 5 ἡ καὶ κλινῶν") 5 ὥς "Ἐπει- δὲ σέβονται με, διδάσκοντες
 τα" [ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀν-
 Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· 8 θρώπων. ὁ Ἀφέντες γὰρ
 διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περι- τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρα-
 πατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀν-
 τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ θρώπων,] P βαπτισμούς ξε-
 6 ἡ κοινὰς" χερσίν ἐσθίουσι τὸν στῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα
 ἄρτον; Ὁ δὲ ἡ ἀποκριθεὶς" παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποι-
 εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι καλῶς 9 εἶτε." Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
 ἡ προσεφῆτευσεν" ἡσαΐας περὶ καλῶς ἀφετεῖτε τὴν ἐντολὴν
 ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ἡ ὡς τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν
 γέγραπται· οὗτος ὁ λαὸς 10 ὑμῶν ὡς τηρήσητε." Μω-
 τοῖς χεῖλεσί με ἡ τιμᾶ," σῆς γὰρ εἶπε· τίμα τὸν πα-
 τέρα

g ὥ καὶ.

h. ἀνίπτοις.

q ὥ στήρητε.

(e) χαλκίων. AL. Alii. Mt. d. e. f. k. p. Orig. (f) = BL. 102.
 Mt. c. bis. Copt. Habet Orig. (g) BD (St. β.) L. 1. 209. Syr.
 Copt. Vulg. It. exc. brix. εἶτα. 57. || = Perf. p. || vs. 5. 6. 7.
 omittit et commati g praefigit: καὶ εἶπεν αὐτοῖς. 17* gr. et lat.
 (h) BD. (St. β.) 1. 33. 118. 209. Ar. p. Perf. w. Copt. Arm.
 Vulg. cant. verc. vind. germ. 2. || Utrumque jungunt 13. 69.
 124. (i) = BL. 33. 102. Syr. Perf. p. Copt. Aeth. (k) ἐπρο-
 φῆτευσεν. BDL. 1. 13. 124. (l) ὡς εἶπεν. 1. Arm. καὶ εἶπεν. D. cant.
 vind. qui dixit, verc. veron. *dicens*, corb. colb. (m) ἀγαπᾷ. D.
 gr. veron. verc. colb. Utrumque jungit. Aeth. (n) ἀφίστημεν.
 D. gr. ἀπεστίν. L. ἐστίν. Orig. Vulg. It. *abest*, corb. 1. mart. em-
 mer. *longe habetis a me*, corb. (o) = 119. In finem comma-
 tis rejiciunt, omisso γὰρ. D. 28. It. exc. brix. || = γὰρ. BL.
 102. 124. Copt. Arm. Goth. (p) = BL. 1. 102. 209. alius.
 Mt. x. Copt. || βαπτισμούς usque ad finem commatis 9. = 17* gr.
 et lat. || βαπτισμοῦς] *baptizantes*, cant. verc. brix. corb. vind. ||
 In aliis ἄλλα, in aliis τοιαῦτα, in aliis πολλὰ omittitur, in aliis
 verborum ordo variat. || = ποιεῖτε. F. Syr. Perf. p. || παρόμοια
 . . . ποιεῖτε] παρόμοια, ἃ ποιεῖται τοιαῦτα πολλὰ. D. *similia, quae*
faciunt hujusmodi multa, cant. *quae facitis*, verc. vind. corb.
 (q) D. 1. 28. 209. Syr. *statuatis*, It. Cypr. Hier. Zeno. *trada-*
tis, cant. τηρεῖτε. B. Ev. 15.

- τέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· 15 τε." Οὐδὲν ἔστιν ἔξωθεν
καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσπορευόμε-
μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. νον εἰς αὐτὸν, δ ὁ δύναται
11 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἀν- αὐτὸν κοινοῦσαι·" ἀλλὰ τὰ
θρώπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μη- ἐκπορευόμενα * ἀπ' αὐτοῦ,"
τρὶ κορβάν, ἢ ὁ ἔστι δῶρον," ἢ ἐκεῖνά" ἔστι τὰ κοινοῦντα
ὁ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς 16 τὸν ἄνθρωπον. ε Εἰ τις
12 α Καὶ " οὐκ ἐτι" ἀφίετε αὐ- ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκουέτω."]
τὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ 17 Καὶ ὅτε [ἡ εἰσῆλθεν" εἰς οἶκον
" αὐτοῦ" ἢ τῇ μητρὶ " αὐ- ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπὶ ῥωτῶν
13 τοῦ," Ἀκυροῦντες τὸν λό- αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἰ
γον τοῦ Θεοῦ x τῇ παραδόσει" 18 περὶ τῆς παραβολῆς." Καὶ
ὑμῶν y, ἢ παρεδύνατε· καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτω καὶ ὑμεῖς
παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποι- ἀσύνετοί ἐστε; k οὐ" νοεῖτε,
14 εἶτε. Καὶ [προσηλασάμε- ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευό-
νος z ∞ πάντα" τὸν ὄχλον, μενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ
ἔλεγεν αὐτοῖς· a ἀκούετε" δύναται αὐτὸν κοινοῦσαι;
μου b πάντες," καὶ c συνίε- 19 Ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ
εἰς.

z ∞ πάλιν.

k ∞ τὴν παραβολὴν.

(r) = Syr. (s) = BD. 1. 13. 28. 69. 102. Copt. cant. veron. verc. corb. vind. colb. ἔτι. L. (r) συν. 142* al. 3. Syr. verc. συν. D. gr. (u) = BDL. 28. 69. Mt. i. n. Arm. It. | Avit. vienn. || Prius = 13. Mt. o. || Polsterius = 1. 56. Vulg. corb. germ. 2. (x) διὰ τὴν παράδοσιν. Mt. e. Syr. *propter traditionem*, germ. 2. *per traditionem*, Vulg. It. (y) + τῇ μωρᾷ. D. Syr. p. in m. Sax. It. exc. brix. (z) BD (St. β.) L. Syr. p. in m. Copt. Aeth. Sax. Vulg. It. exc. brix. || = 235. Mt. e. colb. (a) ἀκούσατε. BDL. al. 3. (b) = L. 12. Mt. q. Copt. (c) σύνετε. BL. Mt. e. σύνετε. D. (d) τὸ κοινοῦν αὐτὸν. B. || = ὁ δύναται αὐτὸν. Mt. x. 10. (e) = Ev. 9. 10. 12. Mt. c. f. bis. εἰς αὐτοῦ. 61. ap. Mill. 225. Mt. o. ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. BDL. 33. Copt. Goth. Vulg. It. (f) = BL. 102. Mt. c. f. bis. (g) = BL. 28. 102. Copt. Mt. c. et f. omittunt in media lectione, habent alibi in fine *anagnosmat*. Agnoscunt Vict. Euthym. (h) εἰσῆλθον. 116. 127. 131. alius. Mr. o. Copt. Vict. || + ὁ ἰησοῦς. S. Evangelistaria. Syr. Sax. (i) BDL. 38. Vulg. It. (k) οὕτω. L. 1. 71. 118. Ev. 9. 10. 12. 14. 18. 19. Mt. c. f. Ed. Syr. p. in m. brix.

- εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν **Φημί,** " ¹ ὑπερηφάνια," ἀ-
κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν ¹ ἀφ' ἐδρῶ- **23** φροσύνη. Πάντα ταῦτα τὰ
να ἐκπορεύεται," ^m καθαρι- **24** πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται,
ζον" πάντα τὰ βρώματα· **25** καὶ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον.
20 "Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ" ἐκ τοῦ
ἀνθρώπου ἐκπορεύόμενον, ἐ- **24** Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς,
κεῖνο κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. **25** [¹ ἀπῆλθεν" εἰς τὰ ^u μεθό-
21 Ἐσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας **24** ρια" τύρου ^x — καὶ σιδῶ-
τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ **25** νος."] καὶ εἰσελθὼν εἰς ^y =
οἱ κακοὶ" ἐκπορεύονται, **25** τὴν" οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε
μοιχεῖται, πορνεῖται, φόνοι, **25** γινῶναι· καὶ οὐκ ἠδυνήθη λα-
22 Κλοπαί, πλεονεξίαι, πονη- **25** θεῖν. ^z Ἀκούσασα γὰρ γυνή"
ρίαι, δόλος," ⁹ ἀσελγεία," **25** περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυ-
ὀφθαλμὸς πονηρὸς, ^r βλασ- **25** γάτριον ^a αὐτῆς" πνεῦμα ἀ-
καθαρ-

(1) ἔχεν τὸν ἐξέρχεται. D. in secessum exit, Vulg. It. (etiam cant.) in secessum exit, purgans omnes escas, et exit in rivum. verc. || εἰς τὸν ἀφ' ἐδρῶνα] foras, Arm. || ἐκπορεύεται] ἐκβάλλεται. 38 et 61. ap. Mill. (m) καθαρίζων. ABGHLS. 1. 69. 124. 229. 235. al. 5. Mt. f. n. x. Ed. Orig. καθαρίζειν. 61* καθαρίζει. D. gr. et purgat, vind. (u) τὸ δὲ Syr. Perf. p. || ἔλεγε] ἔλεγον. D. gr. F. 33. (o) = 225. Mt. d. οἱ πονηροὶ. Mt. k. (p) Ordo vocabulorum varie mutatur. || πορνεία, κλέμματα, μοιχεῖται, φόνος, πλεονεξία, δόλος, πονηρία. D. et (exce. adulteria et homicidia.) cant. || . . . avaritia, nequitia, . . . It. (q) ἀσελγείαι. 69. 218 (cum al. 3.) al. 15. Mt. c. e. r. Ed. Copt. Goth. Vulg. (r) βλασφημίαι. D. gr. 218 (cum 108. 125.) al. 10. Mt. c. e. 10. Ed. Copt. Vulg. mf. veron. colb. germ. 2. mart. Chrysol. (s) ὑπερηφάνια. D. gr. Mt. c. e. veron. || = Mt. 10. (t) ἐξῆλθεν. L. εἰσῆλθεν. Mt. o. Item k. in marg. in indice lectionis. ἦλθεν. M. al. 3. Evangelistaria pleraque. Syr. Orig. bis. (u) θρία. BDL. 1. 13. 61. in m. 69. 209. Orig. bis. Maxim. c. Pyrrh. fines, Vulg. It. (x) = DL. 28. cant. veron. verc. corb. vind. Orig. bis. (y) = ABEGHLS. 218. (cum vindob. omnibus) al. 41. et Barber. 8. Mt. V. al. 15. Ed. Theophyl. || Habent D. Orig. Alii. (z) γυνή δὲ εὐθὺς (+ ὡς. D*) ἀκούσασα. D. Vulg. It. ἀλλ' εὐθὺς ἀναύσασα γυνή. BL. 33. Copt. Syr. p. in m. Goth. brix. || γὰρ] = Arm. δε. 142* Mt. r. Codd. Italae. + εὐθὺς. Syr. Perf. w. (a) = D. 1. 13. 28. 69. 225. al. 3. Mt. d. 10. Ed. Arm. (sed in edit. constant. est in m.) || ἡ εἶχε τὸ θυγάτριον ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ. 28. 69.

κάθαρτον, ἐλθοῦσα ^b προσέ-
 πισε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ."
 26 Ἦν δὲ ἡ γυνὴ ἑλληνίς,
^c συροφαινίσσα τῷ γενεῖ καὶ
 ἡρώτα αὐτὸν, ἵνα τὸ δαιμό-
 νιον ^d ἐκβάλῃ * = ἐκ τῆς
 27 θυγατρὸς αὐτῆς. ^f Ὁ δὲ ἰη-
 σοῦς εἶπεν αὐτῇ ἄφες πρῶ-
 τον χορτασθῆναι τὰ τέκνα·
 οὐ γὰρ ^g καλὸν ἐστί, λαβεῖν
 τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ
 28 βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ
 δὲ ^h ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐ-
 τῷ· ⁱ ναὶ κύριε· ^k καὶ γὰρ
 τὰ κυνάρια ^l ὑποκάτω τῆς
 τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψι-
 29 χίων τῶν παιδίων." Καὶ
 εἶπεν αὐτῇ ^m διὰ τοῦτον τὸν
 λόγον ὑπάγε· ἐξεληλυθε ⁿ τὸ
 δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς
 30 σου. Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς
 τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε ⁿ τὸ
 δαιμόνιον ἐξεληλυθός, καὶ
 τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ
 τῆς κλίνης."]

31 Kal

c. συροφαινίσσα.

d. ἐκβάλλῃ.

(b) προσέπεσεν. 225. προσέπεσεν αὐτῷ. I. 13. 69. Arm. προσεκύνησεν
 αὐτῷ. 28. (c) συροφαινίσσα f. σύρα φοινίκισσα. BEFGHS. 218 (cum
 vindob. omnibus) al. 58. Mt. V. al. 12. Ed. Slav. 4. 7. Eu-
 thym. Theophyl. συροφαινίσσα. AKLS. in m. al. 25; et Barber.
 2. Mt. V. in marg. al. 4. Ed. Copt. Arm. Slav. ed. Basil. Au-
 tor synopf. συροφαινίσσα. M. al. 9. verc. *Syrophoenissa*, Vulg.
 cant. veron. corb. brix. colb. germ. 1. 2. φοίνισσα. D. gr. vind.
 (d) ADEKLS. 1. 13. 36. 69. 218 (cum al. 8.) 235. al. 30. Mt.
 V. al. 13. Ed. (e) = L. 1. 13. 69. 71. 131. Ev. 10. || ἀπὸ. D.
 115. de, Vulg. It. a, colb. corb. (f) καὶ λέγει. D. verc. germ.
 1. καὶ ἔλεγεν, BL. Copt. cant. *qui dixit*, Vulg. veron. corb. vind.
 colb. germ. 2. (g) ἐστί καλόν. DL. 1. 12. 124. Mt. c. bis. f. καλοῦ
 ἐστί. Syr. p. (h) ἀποκριθεῖσα λέγει αὐτῷ. 59. 73. 116. Mt. e. q. ve-
 ron. colb. germ. 1. 2. ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγουσα. D. 28. 69. cant.
 verc. brix. vind. ἀπεκρίθη λέγουσα. 1. 13. 69. || αὐτῷ = Arm.
 germ. 1. Post ἀπεκρ. ponit Mt. d. (i) = D. 13. 69. Arm. cant.
 veron. vind. colb. corb. (k) καὶ, B. Ev. 9. 10. 12. Mt. f. Syr.
 Arm. ἀλλὰ καὶ. D. cant. veron. vind. colb. corb. (l) ἀπὸ τῶν ψι-
 χίων τῆς τραπέζης τῶν παιδίων ἐσθίει. Arm. || παιδίων] + et vivunt,
 Syr. hierof. (m) ὑπάγε, διὰ τοῦτον τὸν λόγον ἐξεληλυθε. D. 1. Syr.
 cant. verc. vind. brix. colb. germ. 1. Item veron. || = διὰ τοῦτον
 τὸν λόγον. 225. (n) τὴν θυγατέρα βεβλημένην (τὸ παιδίον βεβλημένον,
 BL. 86. Ev. 9. 10. 12. Mt. f.) ἐπὶ τῆς κλίνης, (ἐπὶ τὴν κλίνην, BD.
 52. 86. Ev. 9. 10. 12. Mt. f. ὑπὸ τὴν κλίνην, L.) καὶ τὸ δαιμόνιον
 ἐξεληλυθός. BDL. 1. 33. 86. 209. Ev. 9. 10. 12. 18. 19. M. f.
 Syr. Perff. Arr. Copt. Aeth. Vulg. It. exc. veron.

- 31 Καὶ πάλιν [ἐξελθὼν τῷ ἰφφαθά, ὃ ἐστὶ, δια-
 ° ἐκ τῶν ὁρίων τύρου ΡΩ καὶ 35 νοήσῃτι." Καὶ ἡ εὐρέως;"
 σιδῶνος, ἦλθε" 9 εἰς τὴν διηνοήσθησαν αὐτοῦ" αἱ
 θάλασσαν τῆς γαλιλαίας, ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμός
 ° ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων" δεκα- τῆς γλώσσης αὐτοῦ, β καὶ
 32 πόλεως. Καὶ φέρουσιν αὐ- 36 ἑλάλει ὁρθῶς." Καὶ διεστει-
 τῷ κωφόν ° τὸ μογγιλάον," λατο αὐτοῖς, ἵνα ° μηδενί"
 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν, ἵνα εἰπωσιν· d ὅσον δὲ αὐτὸς αὐ-
 33 ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. Καὶ τοῖς διεστέλλετο, ° μᾶλλον
 " ἀπολαβόμενος" αὐτὸν ἀπὸ 37 περισσότερον ἐκήρυσσον. Καὶ
 τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, * ἔβα- ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο,
 λε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς λέγοντες· καλῶς πάντα πε-
 τὰ ὠτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας ποίημε· καὶ τοὺς κωφούς·
 ἡψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ." ποιῇ ἀκούειν, καὶ f τοὺς ἀ-
 34 Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρα- λάλους" λαλεῖν.]

I 'Εν

P Ω ἦλθε διὰ σιδῶνος.

Q. πρὸς.

t Ω μογγιλάον.

(o) + ὁ ἰησοῦς. G. 10. 40. 69. 124. 218 (cum al. 7.) 226. 229** 235. al. 15. et Evangelistaria. Mt. BHV. a. c. d. e. f. k. o. p. q. x. 14. 17. x. ψ. Syr. Perf. p. colb. (p) BD (St. β.) L. 33. Arr. Copt. Aeth. Syr. hierof. Vulg. Sax. It. (q) BDL. 1. 13. 69. 124. Ev. 20. Slav. παρὰ. 68. 220. (r) ἀνὰ μέτων τῶν ὁρίων. 218 (cum al. 6.) al. 3. Mt. ψ. inter medios fines, Vulg. It. ἀνὰ μέσον. 44. Aeth. ἀπὸ τῶν ὁρίων. 28. εἰς τὰ θρία. Syr. Perf. (s) + καὶ. BD. (St. β.) Perf. Aeth. Arm. Vulg. It. Auctor synopf. (t) μογγιλάον. F**L. 77. 127. 131. 157. 235. al. 17. pluresve. Mt. BH. al. 17. Ed. Cyr. Auctor synopf. Vict. (u) ἐπιλαβόμενος. E** 3. ap. Weiss. 61. 108. 131. 142* 218. Ev. 24. 26. al. 16. Mt. x** x. 10. apprehendens, Vulg. verc. suscipiens, cant. veron. vind. accipiens, colb. corb. adsumens, brix. (x) πτύσας ponitur ante ἔβαλε in D. cant. verc. veron. vind. colb. ante εἰς τὰ ὠτα in 13. 69. post γλώσσης αὐτοῦ in 124. (y) = Syr. (z) = BDL. 102. Copt. cant. veron. verc. vind. corb. (a) αὐτῷ. 124. Syr. p. (b) = 90. καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. Ev. 31. || ὁρθῶς] diserte, verc. confidenter, veron. vind. cant. corb. colb. (c) μηδενί. 229. 234. μηδενί μηδενί. D. (St. β.) cant. (d) οἱ δὲ. D. (sed punctis notatum) cant. veron. vind. colb. corb. || αὐτὸς = ABL. 1. 28. 53. 102. 118. Mt. a. d. Vulg. (e) + αὐτοῖ. BDL. 61. Copt. Arm. (f) = 28.

- 1 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις, [ε ∞ παμπόλλου"
ὄχλου h ὄντος," καὶ μὴ
ἐχόντων τί φάγωσι, προσκα-
λεσάμενος i † τοὺς μαθητάς
k = αὐτοῦ," λέγει αὐτοῖς·
2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄ-
χλον, ὅτι ἦδη ἡμέραι* τρεῖς, *
m προσμένονσί μοι, καὶ"
3 οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. Καὶ
ἐὰν ἀπαλύσω αὐτοὺς n νή-
στεις" εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυ-
θῇσονται ἐν τῇ ὁδῷ· οἱ τινὲς
γάρ" P αὐτῶν q μακρόθεν
4 ἤκουσι." Καὶ ἀπεκρίθη-
σαν αὐτῷ ρί μαθηταὶ αὐτοῦ·
s πόθεν τούτους δυνήσεται
τις t ὧδε" χορτάσαι ἄρτων
3 ἐπ' " ἐρημίας;" Καὶ ἐπη-
ρώτα αὐτοῦς· πόσους ἔχετε
ἄρτους; οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ.
6 Καὶ x παρήγγειλε" τῷ ὄχλῳ
ἀνα-

g ∞ πάλιν πολλοῦ. i † ὁ ἰησοῦς. l. ἡμέρας.

(g) BD (St. β.) GLM. 1. 13. 28. 33. 59. 61. 69. 73. 209. Mt. a. h. r. 10. Arr. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. It. πάλιν παμπόλ-
λου. 124. πολλοῦ. Mt. c. bis. f. et plura Evangelistaria. (h) ὁ-
δόντος. 225. ap. Birch. al. 4 et Barber. 1. Mt. o. || + cum
Jesu, germ. 2. Vulg. ed. fixtin. (i) = ABDLM. 1. 10. 11.
59. 61. 73. 102. 106. 114. 229* al. 4. Mt. e. 10. Syr. utr. Ar.
Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. It. exc. brix. (k) =
DL. 1. 59. 73. 106. al. 3. Syr. utr. Copt. Goth. Vulg. It. exc.
germ. 2. emmer. (l) AD (St. π. exc. γ.) EFGHKLS. 10. 17.
28. 33. 36. 45. 61. 72. 115. 124. 127. 142. 218 (cum 76. 77.
108. al. 2.) 229. Ev. 18. 19. al. 25. Mt. V. a. c. bis. f. z. 10.
17. al. 3. Arm. Codd. Italiae. ἡμέραις τρεῖς. B. ἡμέραις τρεῖς. 220.
(m) παραμένονσι, καὶ. 49. *sustinent me, nec.* germ. 1. gat. Vulg.
meum sunt, et non. brix. εἰσὶν, ὅτι προσμένονσί μοι, καὶ. Arm. εἰ-
σὶν, ἀπὸ πότε ὧδε εἰσὶν, καὶ. D. cant. veron. verc. corb. vind. colb.
|| = μοι. B. (n) νῆστις. 77** 89. 108. 225. pluresve. Mt. a. f. k.
l. p. q. 10. al. 4. (o) καὶ τινες. BL. 1. 28. item 13. Copt. ἔτι καὶ
τινες. D. *quoniam quidam*, It. exc. brix. *quoniam quidem ali-*
qui, veron. vind. τινες δὲ. Syr. germ. 2. τινες. corb. (p) + εἰ.
D. 89. 127. al. 7. Vulg. cant. corb. vind. brix. colb. germ. 2.
(q) + ἀπὸ. DL. 1. 13. 28. 33. 69. al. 4. Mt. f. (r) ἤκασι. AD.
1. 45. 115. 124. pluresve. Mt. a. c. bis. d. e. f. z** Ed. (etiam
St. 3.) Vulg. It. εἰσι. BL. Copt. (s) + ὅτι. BL. + λέγοντες. 106.
Mt. x. Syr. p. colb. (t) = D. 69. Syr. Goth. Vulg. mf. cant.
veron. vind. colb. corb. Post ἐρημίας penit Arm. (u) ἐρημίας.
AK. al. 5. Mt. 10. ἐρημία. 108. ap. Birch. (x) παραγγέλλει. BD
gr. L.

- ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ
λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους,
7 ἡ εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ
ἔδιδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 10
ἵνα ^α παραθῶσι· καὶ παρέ-
7 θηκαν τῷ ὄχλῳ. Καὶ εἶχον
ἰχθυῖδια ὀλίγα· καὶ ^α εὐλογή-
σας, εἶπε ^β παραθεῖναι —
8 καὶ αὐτά· ^γ "Εφαγον δὲ"
καὶ ἐχορτάσθησαν ^δ· καὶ ἡ-
ραν περισσεύματα κλασμά-
9 των, ἑπτὰ σπυρίδας ^ε. Ἡ· 12
σαν δὲ ^ς — οἱ φαγόντες· ὡς
τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν
αὐτούς.
- Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς
10 τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ
ἡ μέρη· ^ι δαλμανουθά·"]
11 Καὶ [ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι,
καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ,
ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ ^κ ση-
μεῖον ^λ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,"
12 πειράζοντες αὐτόν. Καὶ ἀνα-
στενάξας τῷ πνεύματι ^μ αὐ-
τοῦ,

(γ) + καί, CDS. 10. 36. 40. al. 16. Mt. V. a. d. k. p. z. 17. al. 4. Ed. Goth. cant. verc. brix, (z) παρατιθῶσι. BCLM. 13. 33. 69. Ev. 18. 19. Mt. c. bis. f. (a) + ταῦτα f. αὐτά, AFKM. 1. 11. 13. 69. 72. 106. 114. 124. 229. al. 10. et Barber, 2. Mt. c. bis. e. f. r. 10. Syr. utr. Perf. Goth. Slav. Vulg. It. Post eulog. + αὐτά BCL. 6. 10. 28. 116. Arr. Aeth. (b) παράθετε καὶ αὐτά, 33. καὶ ταῦτα παράθετε. C. καὶ ταῦτα παρατιθέναι. BL. item 115. καὶ αὐτοὺς ἐκέλευσε παρατιθέναι. D. cant. || καὶ αὐτά] = 1. 10. 28. 61. 67. 124. Syr. Perf. w. Vulg. It. τῷ ὄχλῳ, Mt. c. bis. || = καὶ. 24. 157. 235. al. 4. Mt. V. x. 10. 17. Perf. p. || παραθεῖναι] παραθῆναι. 13. 17. 24. Alii. Mt. o. n. 17. Ed. παρατεθῆναι, A. Ev. 18. 19. (c) καὶ ἔφαγον. BCDL. 1. 33. 40. 124. Syr. Copt. Vulg. It. (d) + πάντες. KM. al. 12. Mt. 10. (e) + πλήρεις. 13. 33. 69. 90. 124. Ev. 18. vind. (f) = BL. 33. 69. Ev. 18. 19. Mt. f. Copt. (Sed adest in Arab. ad marg. Copticae posita.) (g) = L. 1. 124. 127. 142* 229. Mt. e. 10. (h) ἔρια. D. gr. brix. colb. terra, vind. (i) μελάγαδα. D* μαδεγαδά, St. β. μαγαδά. D** Magidan f. Mage-dam, cant. veron. verc. corb. colb. vind. Codd. plerique ap. Aug. Hier. μαγδαλὰ f. μαγδαλὸν. 1. 13. 69. Ar. p. Copt. Goth. || Lectionem rec. habent Syr. p. graece in m. et scholia vet. (k) + τὸ. D. (l) = Mt. 10. || + ἰδεῖν. 68. colb. (m) = D. 1. Barber, 1. Arr. Vulg. It. (exc. verc. brix. colb. corb. germ. 1.) αὐτοῦ, AL.

τοῦ, λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη
 " σημεῖον ἐπιζητεῖ;" ἀμὴν
 λέγω ὁ ὑμῖν," P εἰ" δοθῇ
 σται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖ- 16
 13 ον. Καὶ ἀφείς αὐτοὺς, ἐμ-
 βάς q πάλιν" r = εἰς τὸ
 πλοῖον," s ἀπῆλθεν" εἰς τὸ
 14 πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο t λα-
 βεῖν ἄρτους, u καὶ εἰ μὴ ἓνα
 ἄρτον οὐκ εἶχον" x μεθ' ἐ-
 αὐτῶν y ἐν τῷ πλοίῳ." 15
 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέ- 16
 γων z ὁράτε," βλέπετε ἀπὸ
 τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων,
 καὶ τῆς ζύμης s ἡρώδου."
 16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλή-
 λους, b λέγοντες," ὅτι ἄρ-
 17 τους οὐκ c ἔχομεν." Καὶ
 γνοὺς d ὁ ἰησοῦς," λέγει αὐ-
 τοῖς· τί διαλογίζεσθε e, ὅτι
 ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νο-
 εῖτε, οὐδὲ συνίετε; f ἔτι"
 8 πεπωρωμένην ἔχετε τὴν
 18 καρδίαν" ὑμῶν; Ὁφθαλ-
 μούς

(n) ζητεῖ σημεῖον. BCDL. 1. 33. 118. Copt. veron. verc. vind. colb. tol. Sed Orig. ut rec. (o) = BL. (p) οὐ. 5. 13. 69. 124. Sed Orig. εἰ δοθήσεται, τουτέστιν, οὐ δοθ. (q) = 108. Syr. Copt. veron. colb. Theophyl. Ante ἐμβάς ponunt BCDL. 69. Arm. (r) = BCL. corb. germ. 1. tol. || = τὸ. AEFGS. al. 24. (habent Barber. 4.) Mt. V. al. 10. Ed. (s) ἀπῆλθεν. 220. Mt. 17. Syr. (t) + οἱ μαθηταί. D. 35. 37. 218 (cum 76. 77. 108. al. 2.) Mt. z. cant. colb. + οἱ μαθηταί αὐτοῦ. 13. 28. 69. 124. 127. 131. 226. in m. al. 11. Mt. e. k. o. p. q. Slav. (u) ἓνα μόνον ἔχοντες ἄρτον. 1. 13. 69. item Arm. εἰ μὴ ἓνα ἄρτον εἶχον. D. verc. nisi unum panem, quem habebant, cant. vind. colb. corb. et nihil amplius habebant, nisi unum panem, quem habebant, veron. || εἶχον] ἔσχον. Ed. (x) μετ' αὐτῶν. Ed. (y) εἰς τὸ πλοῖον. 53. al. 4. Mt. d. (z) = D. 1. 2. 118. cant. veron. verc. vind. corb. tol. item Arm. || + καὶ. C. 13. 69. 124. al. 2. Vulg. brix. colb. (a) τῶν ἡρώδων. 1. 13. 28. 69. 118. al. 2. Mt. x. Arm. vind. tol. (b) = BD. 1. It. exc. brix. germ. 2. (c) εἶχαν. D. ἔχουσι. B. 1. 28. quod panes non haberent, It. exe. brix. gat. Mm. ἐλάβομεν. 14. 46. 53. (d) = B. Copt. vind. Post αὐτοῖς habet L. Vulg. veron. corb. (e) + ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. D. 23. 67. 124. Mt. e. Arm. Aeth. (Syr. p. habet c. ast.) cant. veron. verc. corb. vind. colb. germ. 2. + ἐν ἑαυτοῖς. Mt. 13. 61. 69. || + ἐλιγύνισται. 13. 28. 61. 69. 124. Arm. (Syr. p. habet c. ast. et nota in m: non inveniri [utrumque additamentum] in 2 exemplaribus graecis, neque in priori Syra.) (f) = BCDL. 1. 28. 33. 124. 225. Copt. verc. ἔτι. 106. οὐπω. cant. veron. corb. vind. colb. (g) πεπωρωμένη (πεπωρωμένη. D*) ἐστὶν ἡ καρδία. D. obtusa sunt corda, cant. veron.

μοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; αὐτοῖς· ἰ πῶς οὐ·^α συνίε-
 και ὅτα ἔχοντες οὐκ ἀκούε-
 τε; ^h και οὐ μνημονεύετε; 22 Καὶ [^t οὐ ἔρχεται· εἰς
 19* ⁱ "Ὅτε" τοὺς πέντε ἄρτους, ^u βηθσαιδάν," και φέρουσιν
^k ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακι-
 σχιλίους, ^l πόσους κοφίνους¹ αὐτῷ τυφλόν, και παρακα-
^m πλήρεις" κλασμάτων ἤρα-
 τε; λέγουσιν αὐτῷ δώδεκα. 23 ψηται. Καὶ ἐπιλαβόμενος
 20* Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ ⁿ εἰς τοὺς²
 τετρακισχιλίους, ^o πόσων³
 σφυρίδων πληρώματα" κλα-
 σμάτων ἤρατε; P οἱ δὲ εἶ-
 21 πον· ἑπτὰ. Καὶ ^q ἔλεγεν"
 αὐτὸν, ^e εἴ· τι ^d βλέπει." Και

N 2

t οὐ ἔρχονται.

veron. vind. corb. colb. obtusum est cor, verc. caecatum ha-
 betis cor, Vulg. brix. germ. 2. Mm. gat. (h) Sequentibus jun-
 gunt 36. 40. 124. 131. al. 16. pluresve. Copt. Slav. Arr. Perf.
 w. It. (i) = 28. 60. Arr. veron. vind. colb. corb. 2ti. 69. 127*
 al. 2. Mt. d. (k) + οὐς. 13. 99. Copt. Arr. cant. veron. vind.
 colb. corb. + τοῖς. D. (l) + και. DM. 33. 115. 120. Ev. 18. 19.
 Mt. c. f. Arm. Aeth. cant. brix. germ. 1. 2. emmer. (m) = 13.
 69. Mt. a. d. cant. verc. veron. vind. colb. corb. || In BCL. item
 in D. aliisque locum mutat. (u) + ἄρτους. CM** 13. 69. 124.
 al. 5. Mt. c. q* Aeth. Arm. Vulg. brix. colb. germ. 2. (o) πέ-
 τας σφυρίδας. D. 49. Vulg. It. (p) και λέγουσιν αὐτῷ. BCL. 115. Copt.
 Vulg. germ. 1. 2. (q) λέγει. DFK. al. 22. Mt. c. d. e. n. p. Syr.
 It. (r) οὐκ. CL. 1. 114. 118. 127. 220. ap. Birch. 229** πῶς
 οὐκ. ADgr. M. 27** 33. 72. 80. 125. 131. al. 13. Mt. e.
 f. p. Syr. utr. Perff. Goth. Vulg. It. (exc. cant. veron.) Theo-
 phyl. ed. πῶς οὐκ οὐκ. 61** 69. 124. item Arm. brix. (s) νοεῖτε.
 BD** Ed. συνοεῖτε. D* (t) BCDL. 13. 69. 92. 124. 193. Arr.
 Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. It. (u) βηθσαιδάν. C. Alit. Mt. q.
 al. 3. Ed. βηθσαιδάν. D. Goth. cant. verc. corb. vind. brix. (x)
 = 69. αὐτοῦ. 1. αὐτοῦ τοῦ τυφλοῦ. 131. 229. Mt. e. (y) ἐξήνεγεν.
 BL. (z) = Mt. d. l. Arm. (a) + και. 1. 13. 69. 124. Ed. cant.
 veron. colb. (b) = 86. αὐτοῦ. AK. 3. 28. Barber. 2. Mt. r. Syr.
 Perff. Copt. Goth. Vulg. brix. ἐπὶ τοῖς σφυρίδοις αὐτοῦ. 33. (c) =
 Syr. Perff. Arr. Aeth. (d) βλέπει. CD* gr. Copt. Aeth. Arr. Perff.

24 Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· βλέπω κατεστάθῃ," ^k καὶ ἐνέβλε-
τοὺς ἀνθρώπους, ^e ὡς ψε" τηλαυγῶς ^l ὡς ἅπαν-
δένδρα," ^f περιπατοῦντας." 26 τας." Καὶ ἀπεστείλεν αὐτὸν
258 Εἶτα" πάλιν ἐπέθηκε τὰς εἰς ^m † οἶκον αὐτοῦ, λέγων·
χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ⁿ μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλ-
αὐτοῦ, ^h — καὶ ἐποίησεν θῆς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ
αὐτὸν ἀναβλέψαι." ⁱ καὶ ἀπο- κώμῃ."]

27 Καὶ

e ὡς ὅτι ὡς δένδρα ὁρᾷ. l ὡς ἅπαντα. m † τὸν.

(e) ABC*EFLS. 10. 13. 17. 24. 36. 45. 72. 76. 108. 116. 124. 127. 131. 142. 157. 229* 235. al. 18. Mt. V. k. l* n. p. q. z. 10. 17. Ed. (etiam St. 3.) Goth. Euthym. Theophyl. ὅτι ὡς δένδρα. Mt. r. ὡς δένδρα ὁρᾷ. Mt. e. || Rec. D. Alii. Ed. Verff. (f) περιπατοῦντα. 225. καὶ περιπατοῦντας. 229* (g) = Syr. Arm. Perf. p. καὶ. D. Perf. w. Arr. cant. veron. vind. colb. corb. (h) = Syr. Perf. p. || Recept. habent verc. brix. || καὶ ἤρξατο ἀναβλέψαι. D. (St. β.) Perf. w. Vulg. cant. veron. vind. corb. colb. germ. 2. Mm. gat. || καὶ διέβλεψεν. BL. 1. 28. καὶ ἐνέβλεψεν. C. Copt. Arr. || καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, καὶ διέβλεψεν. 13. 69. || aperuit, et videbat. Arm. || ἀναβλέψαι] βλέψαι. Cod. ap. Beza. Ev. 18. 19. Mt. f. (i) = Perf. p. καὶ ἀπεκατεστάθῃ. EFKMS. Alii. Mt. V. al. 5. Ed. καὶ ἀπεκατέστη. CL. 44. καὶ ἀποκατέστη. B. (k) καὶ ἐνέβλεπε. Bl. 13. 28. 69. καὶ ἐνέβλεψε. F. 10. 17. 36. 40. 72. 106. 124. 131. 235. Ev. 18. al. 25. Mt. c. d. e. al. 8. Ed. Theophyl. καὶ διέβλεψε. 69. Ed. καὶ ἐβλεπε. Mt. n. καὶ ἐβλεψε. Vict. ὥστε ἀναβλέψαι. D. (St. β.) Perf. w. Vulg. It. Pseudo Chrys. lat. (l) ἅπαντα f. πάντα. BCD (St. β.) L. 1. 13. 15. 69. 209. Syr. utr. Perf. Arr. Copt. Arm. Vulg. It. Pseudo Chrys. lat. || = colb. (m) = ABCDEFLS. 157. 229. Alii. Mt. V. c. (n) μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς. BL. 1* 209. Copt. || ne cui diceret in castellum, colb. || ἔπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ μηδενὶ εἴπῃς εἰς τὴν κώμην. D. cant. || ὕπ. εἰς τ. οἶ. σου, καὶ εἰς τὴν κ. μὴ εἰσελθῆς, καὶ μηδενὶ εἴπῃς. verc. || ὕπ. εἰς τ. οἶ. σου, καὶ μηδὲ εἰς τ. κ. εἰσελθῆς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. 124 || ὕπ. εἰς τ. οἶ. σου, καὶ ἐὰν εἰς τ. κ. εἰσελθῆς, μηδενὶ (+ μηδεν. 61.) εἴπῃς μηδὲ ἐν τῇ κώμῃ. 13. 61. 69. vind. item (omisso μηδὲ ἐν τῇ κώμῃ) Vulg. veron. brix. corb. germ. 1. 2. gat. || εἰς τὴν κ. μὴ εἰσελθῆς, ἀλλ' ὕπ. εἰς τ. οἶκ. σου· καὶ ἐὰν εἰσελθῆς εἰς τ. κ. μηδενὶ (+ μηδεν. 28) εἴπῃς (+ ἐν τῇ κώμῃ. Arm.) 28. Arm. || καὶ ἐὰν εἰσελθῆς εἰς τ. κ. μηδενὶ εἴπῃς ἐν τῇ κώμῃ. Syr. p. in m. item Codd. ap. Lucam brug.

- 27 Καὶ [ἐξῆλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
 ὁ τὰς κώμας καισαρείας" τῆς Φιλιππου. καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπη-
 ρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων Ρ αὐτοῖς" τίνα με λέ-
 γουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;
 28 Οἱ δὲ ᾠ ἀπεκρίθησαν." ἰω-
 ἄννην τὸν βαπτιστὴν καὶ ἄλ-
 λοι, ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ὁ ἕνα"
 29 τῶν προφητῶν. Καὶ αὐτὸς
 ἰ ὡ λέγει αὐτοῖς" ὑμεῖς δὲ
 τίνα με λέγετε εἶναι; ἡ ἀπο-
 κριθεὶς δὲ ὁ πέτρος, λέγει
 αὐτῷ" σὺ εἶ ὁ χριστὸς x.
 30 Καὶ [ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα
 μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ y.
 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, 32
 ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
 πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκι-
 μασθῆναι z ὡ ἀπὸ τῶν πρε-
 σβυτέρων καὶ a ἡ τῶν ἄρχιε-
 ρέων καὶ b ἡ τῶν γραμμα-
 τέων, καὶ ἀποκτανθῆναι,
 καὶ c μετὰ τρεῖς ἡμέρας" ἀνα-
 32 στήναι.] Καὶ παρήγγειλε τὸν
 λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβό-
 μενος αὐτὸν ὁ πέτρος, ἤρξα-
 33 το ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. Ὁ δὲ d
 ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε
 e τῷ πέτρῳ, f λέγων" ὕπαγε
 ὀπίσω μου, σατανα· ὅτι οὐ
 φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ
 34 ἡ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὁ-
 χλον

N 3

χλον

t ὡ ἐπὶ αὐτοῖς.

z ὡ ἀπὸ.

(o) καισαρείαν. D. It. exc. brix. germ. 1. 2. gat. colb. (p) = DL. 218 (cum 3. 108. al. 4.) Ev. 29. Arm. Arr. It. (exc. brix. colb. corb.) tol. (q) εἶπαν. BC*L. Copt. Syr. || + αὐτῷ. 33. 90. Copt. + λέγοντες. Arm. brix. + αὐτῷ λέγοντες. BC*DL. 13. 69. 124. ap. Birch. Copt. mf. Vulg. It. (r) + οἱ μὲν. 13. 69. 124. ap. Birch. + ὅτι. B. (s) ὡς ἕνα. D. Vulg. It. ὅτι εἶς. BC*L. Copt. (t) BCD*L. 53. Copt. cant. verc. corb. colb. (u) οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν. Ev. 18. (x) + ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. L. 157. + ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. 13. 69. 124. Syr. Pers. p. Syr. hieros. veron. || Recept. Orig. dif. (y) + ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ χριστός. 125** in m. Ev. 18. Mt. f. femel. (z) BCDKL. 10. 11. 60. 114. 220. Mt. e. (a) + CDEHM. 10. 11. 106. 124. 127. 235. Ev. 18. 24. 26. 27. 29. 32. al. 26. Mt. BHV. al. 15. Ed. (b) + CDEHLM. 10. 11. 45. 61. 76. 106. 108. 124. 127. 131. 235. Ev. 18. 24. 29. al. 28. Mt. BHV. al. 14. Ed. (c) τῇ (f. ἐν τῇ) τρίτῃ ἡμέρᾳ. 1. 13. 14. 28. 69. 118. 124. Ev. 26. Mt. 17. Syr. Arm. Slav. cant. germ. 1. Iren. interpr. (d) + ἰησοῦς. AEK. 106. 116. al. 4. Mt. x. z. 10. Syr. p. brix. (e) = BDL. (f) καὶ λέγει. BCL. corb. || = 60. (g) = D. gr. 225.

χλου σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐ-
του, [εἶπεν αὐτοῖς· ἡ ∞ εἰ-
τις" θέλει ὀπίσω μου ἰ ἀκο-
λῆσαι,] ἀπαρνησάσθω ἑαυ-
τὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθήτω μοι.]

35 "Ὁς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ ^k —
τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ^l ἔνθεν
ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου,"

36 ^m † σώσει αὐτήν. Τί γὰρ
ⁿ ὠφελήσει" ο ∞ ἄνθρωπον,"

Ρ εἰὰν κερδήσῃ" τὸν κόσμον
ὅλον, ^q καὶ ζημιωθῇ" τὴν
37 ψυχὴν αὐτοῦ; ^r "Ἡ τί δώ-
σει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα
38 τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; "Ὁς γὰρ
^s ἂν" ἐκασχυνηθῇ με καὶ
τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γε-
νεᾷ ταύτῃ τῇ μαχαλίδι καὶ
ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐκασχυνηθήσεται
αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ ^t τῶν
ἀγγέλων" ^x τῶν ἀγίων."

ⁱ Καὶ

h ∞ εἰ τις.

i. ἐλθεῖν.

k, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

m † οὗτος.

o ∞ ἄνθρωπος.

(h) BDL. 1. 13. 28. 33. 61. 69. 115. 124. 183. Ev. 31. Mt. c. f. semel. Syr. p. in m. Vulg. It. Orig. Auct. synopf. (i) DEFG HMS. 1. 10. 17. 76. 108. 115. 118. 127. 131. 157. 158. in m. 226** 235. Ev. 3. 18. 19. 32. al. 37. Mt. BV. e. f. bis. k. o. q. x. z. 14. 17. Ed. Arr. Perff. Aeth. Goth. Vulg. It. (exc. colb. germ. 1. gat.) Orig. Theophyl. (k) BEFGHKMS. 11. 13. 69. 72. 108. 124. 131. 157. 218 (cum al. 8.) 229. 236. Ev. 19. 32. 33. Alii. Mt. BHV. al. 15. Ed. || = Orig. || εἰ δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν = D* cant* εἰ δ' ἂν ἀπολέσει αὐτήν. D** cant** vind* (l) = Slav. 1. || = ἐμοῦ καὶ. D. 28. Arm. cant. veron. verc. vind. Orig. (m) = ABDKL. 1. 27** 40. 72. 229. al. 4. et Barber. 1. Mt. a. Syr. utr. Perff. Copt. Goth. Slav. 1. Vulg. It. Orig. Dial. c. marcion. (u) ὠφελεῖ. BL. verc. ὠφεληθήσεται. 33. (o) EFGHLM. 1. 13. 33. 69. 106. 195** 235. al. 10. Mt. ψ. Ed. τὸν ἄνθρωπον. ACD. 38. 72. 124. 142** Orig. (p) κερδήσαι. B. κερδήσας. L. (q) ζημιωθῆναι. L. καὶ ζημιωθῆναι. B. (r) V1. 37 = 61. germ. 2. || εἰ τίς τί γὰρ. BL. 28. Orig. ἢ τί γὰρ. D* gr. (s) = A. Ed. εἰ. B. 45. 89. Alii. Mt. HV. al. 7. (t) confundet. It. (exc. cant. corb. vind.) Cyp. semel. Ambr. bis. (u) = 76. (x) = 1. Alius. Vulg. mf. || Ante ἀγγέλων habent 90* 213 || αὐτοῦ. F. emmer. Alii lat. Clem. Aug. τῶν ἀγίων αὐτοῦ. Copt.

1 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες ὑ τῶν ὧδε" ἐστηκότων ^z, οἵτινες οὐ μὴ ^a γεύσωνται" θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.]

2 Καὶ μετ' ἡμέρας ἕξ [πα-
ραλαμβάνει ὁ ἰησοῦς τὸν πέ-
τρον, καὶ ^b τὸν ἰάκωβον,
καὶ ^c † ἰωάννην, καὶ ^d ἀνα-
φέρει" αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψη-
λὸν ^e κατ' ἰδίαν" ^f μόνους."

καὶ ^g μετεμορφώθη ἔμπρο-
σθεν αὐτῶν ^h. Καὶ τὰ ἱμά-
τια αὐτοῦ ⁱ ἐγένετο" ^k στιλ-
βόντα," ^l λευκὰ" λίαν ^m —
ὥς χιτῶν," ⁿ — οἷα γναφεὺς
ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκαί-
ναι."

4 Καὶ ὠφθῆ αὐτοῖς ἡ-
λίας σὺν μωσεῖ· ^o καὶ ἦσαν
συλλαλοῦντες" τῷ ἰησοῦ.

5 Καὶ ^p ἀποκριθεὶς" ὁ πέτρος
λέγει τῷ ἰησοῦ· ῥαββί, κα-
λὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι.

9 καὶ" ^r ποιήσωμεν" σικηρὰς
τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ μωσέϊ
μίαν,

N 4

c † τὸν.

(y) ὧδε τῶν. BD* ὧδε post ἐστηκότων ponunt 1. Copt. Orig. || —
ὧδε. vind. veron. Bis extat in colb. (z) + μετ' ἐμοῦ. D. cant.
veron. verc. item corb. (a) γεύσονται. L. 131. 157. 218. Alii.
Mt. x. al. 2. Ed. (b) — 89. 106. 108. al. 7. Mt. c. d. e. f. al.
6. (c) — AEF GHMS. 108. 127. 157. 226* Alii. Mt. V. al. 11.
Ed. (d) ἀνάγει. D (St. β.) (e) λίαν. 52. Ev. 19. λίαν κατ' ἰδίαν. 124.
Post γάνους ponit 3. || — Mt. 12. Aeth. Codd. ap. Luc. brug.
(f) — 44. 123. Ev. 32. Mt. 12. Syr. Arr. (g) + ἐν τῷ προσέ-
χεσθαι αὐτοὺς f. αὐτὸν. 13. 28. 69. 124. Orig. diserte. (h) + καὶ
ἐλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος. 53. Ev. 32. Mt. c. f. (i) ἐγένου-
το. ADK. Alii multi. Mt. V. al. 8. Or. Theophyl. (k) — 1.
(l) — veron. colb. Ante στιλβ. ponit Orig. (m) — BCL. 1.
Arm. Aeth. cant. || ὡς τὸ φῶς. Ev. 13. Mt. c. f. Orig. (n) —
verc. || ὡς οὐ δύναται τις λευκαῖναι ἐπὶ τῆς γῆς. D. Syr. cant. vind.
Qualia quis non potest facere (super terram, veron.) vind. ve-
ron. *ut homines intuitum non possent ferre*, Perf. p. || γναφεὺς]
γναφεὺς. 10. 36. 72. 124. 226** Alii. Mt. c. f. k. n. p. z. Ed.
Theophyl. || δύναται] + εὖτως. BCL. 13. 33. 69. 116. 124. Mt.
c. f. Arr. Copt. Aeth. Arm. corb. Orig. (o) καὶ συνελάλουν. D. gr.
1. verc. || — καὶ ἦσαν. 13. Mt. c. f. Syr. Arm. colb. (p) —
Ev. 2. Syr. Perf. p. verc. (q) θέλεις f. εἰ θέλεις. D. 13. 28. 50.
69. 124. It. (r) ποιήσωμεν. 89. Alii. Mt. V. ποιήσω. D. cant. veron.
vind.

- 6 μίαν, καὶ ἡλία μίαν. Οὐ
 γὰρ ἦδει τί ^s λαλήσῃ." ^e ἦσαν γὰρ ἐκφοβοί." ^f ὅρους, διστελατο αὐτοῖς,
 ἵνα μηδενὶ ^d διηγήσωνται ἃ
 εἶδον, ^e εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ
 7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιά- ^g ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.]
 ζουσα ^h αὐτοῖς." καὶ ^x ¹⁰ Καὶ [τὸν λόγον ἐκράτησαν
 ἦλθε." Φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης ^f πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες,"
 γ [†] οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ^g τί ἐστὶ ^g τὸ ἐκ νεκρῶν
 ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε. ¹¹ ἀναστῆναι." Καὶ ἐπρωτῶν
 8 Καὶ ^z ἐξάπινα" περιβλεψά- ^h αὐτὸν, λέγοντες, ^h ὅτι" λέ-
 μενοι, ^a οὐκέτι" οὐδένα εἶ- ⁱ γουσιν οἱ γραμματεῖς, ⁱ ὅτι"
 δον, ^b ἀλλὰ" τὴν ἰησοῦν μό- ^j ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;
 9 νον ^c μεθ' ἑαυτῶν." Κατα- ¹² Ὁ δὲ ^k ^l ἀποκριθεὶς εἶπεν"
 βαίνοντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ^l αὐτοῖς. ^l ἡλίας ^m μὲν" ἐλ-
 2ων

^s ^h λαλήσει. ^h ἀποκριθῇ.

^f ^h ἐκφοβοὶ γὰρ ἐγένοντο.

^x ^h ἐγένετο.

^y [†] λέγουσα.

^g ^h ὅταν ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

^k ^h ὅφη.

(s) λαλήσει. ADFGHS. 10. 36. 40. 106. 118. 127. 131. 157. 218
 (cum vind. omn.) 229. al. 46. Mt. V. al. 17. Ed. Vict. Euthym.
 Theophyl. λαλήσαι. K. 69. Slav. ἀποκριθῇ. BC^{*}L. 1. 28. ap. Mill.
 Copt. Orig. bis. (t) BCDL. 33. Ev. 2. Copt. Chryf. || ἐκφοβοί] ⁱ
 ἐκφοβοί. K. 116. Mt. e. Ed. (u) αὐτοῦ. 13. 69. 108. 124. 229.
 235. al. 4. Mt. c. e. f. 10. (x) BCL. Syr. mss. Syr. p. in m.
 Copt. Arm. ἰδοὺ. colb. (y) = BEGHKMS. 10. 11. 36. 72. 76.
 106. 108. 114. 127. 131. 198. 229. Ev. 32. al. 39. Mt. V. e. k.
 l. p. q. r. x. z. 10. 17. Copt. Ar. rom. Erp. Perf. p. (Syr. p.
 cum ast.) Goth. Slav. Theophyl. (z) αὐτοῦ. D. 28. 66. in m.
 69. || = veron. (a) = 59. 225. Syr. Arr. Perf. Aeth. (b)
 εἰ μὴ. BD. 33. 51. 61. Ev. 13. Mt. c. f. Ed. ἀλλ' ἢ. 71. Ed. (c)
 = 61. Post εἶδον ponunt B. colb. (d) ἃ εἶδον (εἶδον. D.) διηγή-
 σονται. (ἐξηγήσονται. 13. 69) BCDL. 1. 13. 69. Vulg. It. exc. brix.
 colb. corb. (e) Vl. 10 = 17^{*}. 126. corb. (f) συζητοῦντες πρὸς ἑαυ-
 τοῖς. Arm. (g) D. r. 13. 69. 118. 124. 209. Syr. Perf. Vulg. It.
 Hier. (h) = 27. 60. Aeth. r. Mt. e. Perf. p. τί οὖν. Vulg. verc.
 brix. colb. germ. 1. τίς οὖν. 13. 69. 124. Syr. Aug. τί ἐστὶ τοῦ-
 το. 2. Arm. (i) = D. gr. 1. 108. 118. al. 4. Copt. veron. vind.
 corb. (k) BCL. Syr. Perf. p. Copt. (l) [†] αὐτοῦ. D. cant. (m) =
 DL. 1. 28. Syr. Perf. Vulg. It.

- ἰδὼν πρῶτον, ^α ἀποκαθιστᾷ" ματεῖς συζητοῦντας ^α αὐτοῖς."
 πάντα ^ο καὶ πῶς" γέγραπται 15 Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος, ὕψω
 ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἰδὼν αὐτὸν, ἐξεθαμβήθη,
 ἵνα πολλὰ πᾶθῃ καὶ Ρ ἐξου- καὶ ^z προστρέχοντες" ἡσπά-
 13 δυνωθῇ." Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, 16 ζοντο αὐτόν. Καὶ ἐπρωτή-
 ὅτι ^q καὶ" ἡλίας ἐλήλυθε, σε ^a αὐτοῦς· τί ^b συζητεῖτε"
 καὶ ἐποίησαν ^x αὐτῷ, ὅσα ἡ 17 ^c πρὸς αὐτοῦς;"] Καὶ
 θέλησαν, καθὼς γέγραπται ^d ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄ-
^e ἐπ' αὐτόν." χλου, εἶπε·" [διδάσκαλε, ἡ-
 14 Καὶ ^e ἔλθων πρὸς τοὺς 18 ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ
 μαθητὰς, εἶδεν" ὄχλον ^u πο- ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ,
 λὺν" περὶ αὐτοῦς, καὶ γραμ- ^f ῥήσσει αὐτόν·" καὶ ἀφρίζει,
 N 5 καὶ

/ y ^c ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν·
 c ^c πρὸς αὐτοῦς.

a ^c τοῦς γραμματεῖς.

(n) ἀποκαθιστάνει. ABL. 1. 28. 33. 118. item D. ἀποκαταστήσει. C. Syr. p. in m. Vulg. It. venit ... restituere, cant. Syr. p. (o) καθώς. LKM. 11. 36. 40. 114. 116. 220. ap. Birch. 229. al. 6. et Barber. 4. Mt. a. d. e. Syr. p. in m. Slav. 7. πῶς οὖν. Arm. (p) ἔξουθενωθῇ. 69. ἔξουθενήθῃ. BDL. (q) = M. 1. 69. al. 10. Mt. e. x. Ed. Arm. Vulg. mf. verc. (r) + εν. L. 11. 28. 72. 116. 229. al. 5. Mt. 10. Syr. Syr. p. in m. (s) περὶ αὐτοῦ. 13. 59. 64. 69. 124. Mt. o. (t) ἐλθόντες ... εἶδον. BL. (u) = 1. 28. Arm. (x) πρὸς αὐτοῦς. BCL. 1. 118. 124. (y) BCL. 1. 13. 27. 33. 69. 124. 209. Ev. 19. Item D. Syr. Goth. Syr. p. in m. cant. veron. verc. vind. colb. corb. ἰδόντες ... ἐξεθαμβήθη. Ev. 18. ἰδὼν ... ἐξεθαμβήθησαν. 70. Mt. c. f. videns Jesum, stupefactus est et ex- paverunt, Vulg. germ. 1. 2. mart. gat. videntes salutaverunt eum, vind. omiffis intermediis. (z) προστρέχοντες. sic D. gauden- tes, It. (exc. brix. gat. germ. 1. 2. mart. gat.) προστρέχοντες. AC. Ed. (a) BDL. 1. 28. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. exc. verc. (b) ζητεῖτε. 56. 58. 92. 218 (cum 76. 124. 220. 225.) 235. οὖν ζητεῖτε. Mt. 14. (c) 73. 90. 218 (cum 124. et al. 4.) Alii. Ed. (etiam St. 3.) Arm. || πρὸς αὐτοῖς. AGM. 33. 76. 77. 108. 127. 157. Ev. 18. 19. al. 4. Mt. e. f. q. x. Ed. εν ὑμῖν. D. Perf. w. Copt. Inter vos, Vulg. It. (d) ἀπειρίθῃ εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου. BCDL. 28. Copt. cant. veron. verc. (e) αὐτοῖς. 226** (f) ῥήσσει. D. ap- ploncat. cant. allidit illum, Vulg. It. φένται αὐτόν. Mt. 12. στα- ράσει. Ev. 26.

καὶ ἔτρίζει" τοὺς ὀδόντας 21 λίστο, ἀφρίζων. Καὶ ἐπι-
 h = αὐτοῦ," καὶ ξηραίνε- ριότησε τὸν πατέρα αὐτοῦ
 ται καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς πόσος χρόνος ἐστίν, 9 ὡς"
 σου, ἵνα αὐτὸ ἐμβάλωσι, καὶ τοῦτο γεγάνη αὐτῷ; ὁ δὲ εἶ-
 19 οὐκ ἴσχυσαν ἰ. Ὁ δὲ ἀπο- 22 πε· ἰ παιδιόθεν." Καὶ πολ-
 κριθεῖς k — αὐτοῖς" λέγει· ὡ λάνικς αὐτὸν * καὶ" εἰς ἰ +
 γενεὰ ἄπιστος ἰ, ἕως πότε τὸ πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ἡ ὕδα-
 πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι, ἕως πότε τα," ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν·
 ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὖ- ἀλλ' εἴ τι x δύνασαι," βοή-
 20 τὸν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν θήσων ἡμῖν, σπλαγχνισθεῖς
 αὐτὸν m πρὸς αὐτόν." καὶ 23 ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἰησοῦς εἶ-
 n ἰδὼν" αὐτόν, ο εὐθέως τὸ πεν αὐτῷ, 7 τὸ," εἰ δύνα-
 πνεῦμα" ῥεσπάραξεν" αὐτόν· σαι z = πιστεύσαι" πάντα
 καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυ- 24 δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ
 εὐ-

k. αὐτῷ.

(g) τρίζει. 10. 61. in m. al. 2. Mt. x. Theophyl. ed. (h) = BCDL. 1. 13. 33. 59. 69. 73. Perff. Vulg. It. exc. veron. brix. (i) + ἐμβαλεῖν αὐτόν. D. 69. Arm. cant. veron. verc. (k) ABDL. 1. 11. 33. 72. 106. 114. 118. 229* al. 3. Syr. mf. Arr. Perff. Syt. p. Copt. Arm. Goth. Vulg. It. exc. germ. 1. || = C. 13. 38. 39. 40. 69. 124. Mt. a. d. (l) + καὶ διεστραμμένη. 13. 50. 69. 106. 124. 157. 235. Mt. x. Vict. (m) = D. Vulg. cant. veron. vind. colb. Alii. πρὸς τὸν ἰησοῦν. Mt. B. (n) ἰδὼν. S. 10. 77. al. 6. Mt. V. e. i. 1. p. z. Syr. utr. Perff. (o) τὸ πνεῦμα, εὐθέως. BCL. Syr. utr. Perff. Arm. colb. germ. 2. || = εὐθέως. D. cant. veron. verc. vind. corb. (p) ἐσπάραξεν. D. (St. β.) Vulg. It. (q) ἕως. B. εἰς οὐ. C*L. 33. 61. in m. εἰς φ. 61. ἀφ' οὐ. 13. 40. 124. Ex quo, Syr. utr. Copt. Slav. Vulg. It. (r) παιδιόθεν. E. 2. Mt. e. in παιδιόθεν. BCGL. 33. 209. al. 2. in παιδιόθεν. 1. 118. in παιδί. D. Chrys. (s) = D. 1. 13. 69. al. 2. Mt. ψ. Syr. Arm. Vulg. It. exc. brix. colb. germ. 1. 2. emmer. (t) + AGM. 108. 116. 118. 124. 131. 235. al. 15. Mt. BHV. al. 10. Ed. Theophyl. (u) τὸν ἰδὼν. Ed. (x) δύνα. BDL. 1. 118. Sic etiam vf. 23. (y) = DM. 11. 13. 61. 69. 72. 114. 115. 116. 124. 131. 229* 235. al. 7. et Barber. 2. Mt. e. Syr. utr. εἰπας. Arm. Quid est, (quod dicis, Copt. Arr.) si quid potes? (si potes credere. verc.) Omnia, possibilia credenti, Copt. Arr. verc. ait illi: potes credere? omnia etc. germ. 2. (z) = C*L. 1. 118. 209. Mt. n. Copt. Arm. Arr. πιστεύσαι. Conjectura Kuachtbulli.

εὐθὺς κράζας ὁ πατὴρ τοῦ
 παιδίου, ^a μετὰ δακρύων
 ἔλεγε· πιστεύω ^b †, βοήθει
 25 μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ
 ἰησοῦς, ὅτι ἐπισυντρέχει ^c ὁ
 ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύμα-
 τι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐ-
 τῷ ^d τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον
 καὶ κωφόν, ἔγω σοι ἐπιτάσ-
 σω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ
 μηκέτι εἰσελθῇς εἰς αὐτόν.
 26 Καὶ ^e κράζας, καὶ πολλὰ
^f σπαράζας ^g †, ἔξηλθε καὶ
 ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε
 πολλοὺς λέγειν, ὅτι ἀπέθα-
 27 νεν. Ὁ δὲ ἰησοῦς κρατήσας
^h αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν
 28 αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ

ⁱ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον,
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπικρώτων
 αὐτὸν ^k κατ' ἰδίαν· ^l ὅτι ἡ-
 μεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐμβα-
 29 λεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐ-
 τοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ
 δύναται ἔξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν
 προσευχῇ ^m καὶ νηστείᾳ.
 30 Καὶ ἐκείθεν ἔξελθόντες,
ⁿ παρεπορεύοντο διὰ τῆς γα-
 λιλαιᾶς καὶ οὐκ ἤθελεν, ἵνα
 31 τις γνώ· Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς· ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
 που παραδίδεται εἰς χεῖρας
 ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν
 αὐτόν· καὶ ὁ ἀποκτανθεὶς,
 32 ^p ἔσται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
 στήσε-

b † κύριε.

c. κράζαν.

f. σπαράζαν.

g † αὐτόν.

p ἔσται μετὰ τρεῖς ἡμέρας.

(a) = A*BL, Copt. Aeth. Arm. Ante ὁ πατὴρ ponit. 124 (b) = ABC*DL. Syr. utr. Arr. Perf. p. Aeth. Goth. cant. vind. germ. 1. (c) † ὁ. AL. 72. 89. 124. 229** al. 9. Mr. B. a. c. e. k. p. z. 10. al. 3. (d) τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα. BCDL. 1. 118. item 73. Arm. Vulg. It. Vlt. (e) BCDL. || † τὸ δαιμόνιον. Syr. Perf. p. veron. (f) BC*DL. || σπαράζαν τὸν ὄχλον. Copt. ut videtur. (g) = BCDL. Slav. cant. veron. vind. corb. (h) τῆς χειρὸς αὐτοῦ. BDL. 1. 13. 28. 53. 69. 118. Ed. Copt. Arm. Vulg. It. Utrumque jungit C. || = αὐτόν. Ev. 26. (i) εἰσελθόντος αὐτοῦ. BCDL. 1. 13. 69. 118. (k) = (ap. Mill.) 13. 69. 91. Ante ἐπικρώτων ponunt BCDL. 1. 28. It. exc. colb. (l) διὰ τῆς. ACDK. 11. 72. 114. 115. 116. 218 (cam 3. 76. 77. al. 4) 229. 235. al. 8. et Barber. 3. Mr. 10. Theophyl. ms. Anonym. in cateum Pof. fini. ἐπὶ διατί. 131. al. 6. Mr. e. f. πὶ ὅτι. 38. 51. 90. Theophyl. ed. Quare f. cur. Vulg. It. || ἡμεῖς διατί. Arm. (m) = B. νηστείᾳ ante προσευχῇ extat in Syr. Perf. p. Arm. (n) ἐπικρώτων. B*D. verc. brix. colb. (o) = D. Copt. Arr. cant. verc. colb. germ. 1. (p) BCD (St. β.) L. Copt. Syr. p. in m. It. exc. brix. germ. 1. in tres dies, cant.

- 32 στήσεται.] 9 Οἱ δὲ ἡγνόουν πάντων ἔσχατος, καὶ πάν-
τὸ ῥήμα, καὶ ἐφοβαῦντο αὐ- 36 των διάκονος." Καὶ λαβὼν
τὸν ἐπερωτήσαι."
- 33 Καὶ [ῥ ἦλθεν" εἰς κα- μέσθω αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισά-
περναοῦμ. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ 37 "Ὅς ἐάν, α ἐν" τῶν τοιούτων
γενόμενος," ἐπηρώτα αὐ- παιδίων δέχεται β ἐπὶ" τῷ
τούς τί ἐν τῇ ὁδῷ ᾧ = πρὸς ὀνόματί μου, ἐμέ· δέχεται·
34 ἑαυτοὺς" διελογίζεσθε; Οἱ καὶ ὅς ἐάν ἐμέ δέχεται, οὐκ
δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους ἐμέ δέχεται, γ ἀλλὰ" τὸν
γὰρ διελέχθησαν ἡ ἐν τῇ ὁ- 38 ἀποστείλαντά με. Ἀπεκρί-
35 ᾧ," x τίς μείζων." Καὶ σθαι δὲ αὐτῷ δ † ἰωάννης, λέ-
καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδε- γων· διδάσκαλε, εἰδομέν τινα
κα, y καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις ε † τῷ ὀνόματί σου ἐμβαλ-
θῆλει πρῶτος εἶναι, ἔσται λοντα δαιμόνια, f † ε καὶ ἐ-
κωλύ-

d † ὁ. e † ἐν. f † ὅς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν.

(q) Vt. 32 = 2. Mt. o* Ed. (r) ἦλθον f. ἦλθον. D. 1. 91. 106. 118. Mt. 17. Syr. Perf. w. Vulg. It. exc. brix. (s) γενομένου. Syr. Vulg. veron. (t) = BCDL. Copt. Arr. Vulg. It. exc. brix. Post διελογ. ponunt 1. 13. 69. 220. (u) = AD. Goth. cant. ve-
ron. verc. brix. vind. (x) τίς εἶη μείζων. 38. 50. Syr. p. Arm. τίς αὐτῶν μείζων εἶη. 13. 69. Syr. Copt. Goth. Vulg. It. τίς αὐτῶν μείζων ἐστὶ. Orig. τίς μείζων γίνονται αὐτῶν. D (St. β.) (y) = D. cant. || ἔσται] ἔστω. 106. 131. 225. Mt. a. d. e. i. n. z. Orig. mf. fe-
mel. Euthym. ap. Beng. fiat, It. exc. brix. colb. ἐστίν. 28. 40. al. 6. Euthym. ap. Wetst. (z) = 1. 118. Ed. Arm. Orig. (a) = D. 124. Ev. 32. 44. ἐκ. 13. 69. ex, cant. veron. colb. corb. vind. unum ex, Vulg. Codd. Italae. (b) ἐν. D. 69. 73. Ev. 44. Mt. q. Slav. (c) μένον, ἀλλὰ καὶ. 13. 28. 69. Arr. Codd. ap. Luc. brug. (d) = ADEGHS. 1. 10. 13. 69. 72. 124. 131. 157. 235. Alii. Mt. V. a. d. e. 10. al. 4. Ed. (e) = AEFS. 10. 17. 24. 36. 40. 69. 72. 114. 125. 235. Ev. 1. 18. Alii. Mt. BHV. al. 15. Ed. (etiam St. 3.) Vict. Theophyl. || ἐπὶ. 10. 115. 116. 127. 131. 218 (cum vind. omnibus, exc. 125.) Ev. 32. 36. al. 4. et Barber. 2. Mt. c. (f) = BCL. 10. 115. Ev. 44. Syr. Arr. Perf. Copt. brix. || ὅς οὐκ] καὶ οὐκ. Arm. || ἡμῖν] μεθ' ἡμῶν. D. 90. cant. verc. || = ὅς οὐκ ἀκολ. ἡμῖν, καὶ ἐκωλ. αὐτ. ὅτι οὐκ ἀκολ. ἡμῖν. Mt. d. (g) = καὶ ἐκωλ. αὐτ. ὅτι οὐκ ἀκολ. ἡμῖν. 121* 124. 131. Alius. || ἐκωλύσαμεν] ἐκωλύομεν. BDL. 1.

κωλύσαμεν αὐτὸν, ^h = ὅτι λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ᾗ ἀπολέσῃ"
 39 οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν." Ὁ δὲ 42 τὸν μισθὸν αὐτοῦ.] Καὶ [ὅς
 ἰησοῦς" εἶπε· μὴ κωλύετε
 ἡ αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν, ὅς
 ποιήσει δύνασθαι ἐπὶ τῷ ὀνόμα-
 τί μου, καὶ δυνήσεται ^l τα-
 40 χυ" κακολογήσαι με. Ὅς
 γάρ οὐκ ἔστι καθ' ^m ὑμῶν,
 41 ὑπὲρ ὑμῶν" ἐστιν. Ὅς γάρ 43 ται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ
 ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕ-
 δατος, ἐν ⁿ † ὀνόματι ^o †,
 ἢ ὅτι χριστοῦ ἔστε," ἀμήν ^y σοι ἐστὶ" κυλλὸν ^z εἰς τὴν
 ζωὴν

m. ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν.

n † τῷ.

o † μου.

x ∞ μῦθος ὄντως.

(h) = D. 1. 13. 14. 28. 69. 106. Barber. 1. Mt. x. 12. Arm.
 (Syr. p. habet cum alt.) Vulg. It. exc. brix. || ἡμῖν] μεθ' ἡμῶν.
 l. (i) = 1. 13. 28. 69. 118. Arm. ἀποκριθεὶς. D. It. exc. brix.
 colb. (k) = D. 115. It. exc. brix. corb. eos, colb. (l) = 1. 28.
 Arm. It. (etiam cant.) exc. brix. || Rec. habet Vict. diserte.
 (m) ADS. 17. 72. 103. 104. 114. 127. 131. 142. 229. 235. (et
 ap. Birch. 108. 123. 124. 125. 220.) Ev. 1. 18. 32. 33. al. 20.
 pluresve. Mt. HV. f. i. n. x. z. 10. 17. Ed. (etiam St. 3.) Syr.
 utr. (sed Syr. p. habet rec. in m.) Arr. Perff. Copt. Aeth. Goth.
 Slav. Vulg. It. Vict. Optat. || ἡμῶν ὑπὲρ ὑμῶν, L. ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν.
 3. 86. 115. 220. Ev. 24. 31. Mt. d. q. (n) = ABCFGLS. 1.
 36. 40. 72. 116. 118. 131. 124. ap. Birch. 157. 235. Ev. 1.
 36. Alii. Mt. V. a. c. e. f. k. l. p. z. 10. 14. 17. al. 5. Ed.
 (o) = ABC*L. 1. 42. 50. 229* al. 2. Mt. e. Syr. utr. (Syr. p.
 habet in m.) Ar. rom. Erp. || τούτω, Arm. || = ἐν τῷ ὀνόματί μου.
 Perff. p. (p) = Mt. 12. (q) ἀπολέσει. D. al. 5. Mt. B. c. Ed. (r)
 εἰς. AC. Alii. Mt. a** al. 14. Ed. (s) = S. τῶν μικρῶν τούτων ἢ
 τούτων τῶν μικρῶν. ABDL. 1. 124. 235. al. 11. et Barber. 3. Mt.
 c. f. k. o. 10. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Slav. 7. et
 ed. Vulg. It. (t) πιστὶν ἐχόντων. D. cant. verc. πιστῶν. Mt. 14.
 (u) = D. cant. verc. veron. corb. vind. (x) BCDL. 1.
 12. 118. 209. Mt. e. Syr. Perff. Arm. Aeth. Goth. Vulg. It.
 μιλωνικὸς λίθος, 13. 69. Mt. 17. Theophyl. mola, cant. (y) ἐστὶ
 σοι. D. ἐστὶ σε. BCL. 13. 69. verc. (z) εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν. ABDL.
 Syr. Arm. Vulg. It.

ζωὴν εἰσελθεῖν," ἢ τὰς δύο 46^b — "Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν
 χεῖρας ἔχοντα ^a ἀπελθεῖν" οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ
^b εἰς τὴν γένειαν," ^c — εἰς 47 σβέννυται." Καὶ ἰάν ὁ ὁ-
 44 τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον," ^d — φθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε,
 "Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ ἐκβαλε αὐτόν· καλόν ^e σοι"
 τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέν- ἐστὶ μονόφθαλμον εἰσελθεῖν
 45 νυται." Καὶ ἰάν ὁ ποὺς σου εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
 σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα
 αὐτόν· καλόν ^e ἐστὶ σοι" εἰς- ^k βληθῆναι" εἰς ^l τὴν γένειαν
 ελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χαλόν, 48 — τοῦ πυρός," "Ὅπου ὁ
 ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα σκώληξ ^m αὐτῶν" οὐ τελευ-
^f βληθῆναι" εἰς τὴν γένειαν, τᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.
 8 — εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον," 49ⁿ Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσε-
 ται,"

(a) βληθῆναι. D (St. p.) 12. 61. cant. verc. corb. gat. || = Mt. 12. (b) = 1. 28. ap. Mill. 118. (c) = L. Mt. i. n. 12. Syr. Perf. p. τοῦ πυρός. F. τοῦ πυρός τοῦ ἀσβέστου. Syr. p. gat. ἔπου ἐστὶν τὸ πῦρ τὸ ἄσβ. D. cant. veron. corb. vind. colb. || εἰς] ἢ εἰς. Mt. e. (d) Vt. 44. 45. 46 = Mt. 12. || Vt. 44 et 46 = BCL. 1. 28. 118. Mt. x. Copt. || Vt. 45. et 46 = 92. 218. Ev. 19. || Vt. 46 = praeter modo laudatos. Mt. 10. || καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται = brix. || πῦρ] + αὐτῶν, Syr. veron. germ. 2. colb. (e) σοὶ ἐστὶν. DS. 106. 115. 124. 157. Ev. 18. 36. Mt. e. f. o. r. 10. ἐστὶ σε. ABEFGHKL. 1. 13. 69. 72. 114. 118. al. 7. Mt. V. Ed. ἐστιν. C. 3. 36. 40. Ev. 34. Mt. a. d. (f) ἀπελθεῖν. 1. 118. (g) = BCL. 1. 24. 118. Alius. Mt. a. d. x. Syr. Perf. p. Copt. veron. τοῦ πυρός. F. Aeth. τοῦ πυρός τοῦ ἀσβέστου. Syr. p. Vulg. colb. germ. 2. ubi ignis inextinguibilis. verc. vind. corb. (h) Vide not. d. (i) = 13. 69. σε. BL. (k) ἀπελθεῖν. D. 118. 218. (cum 77.) Ev. 18. 19. Mt. f. cant. colb. vind. (l) τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον. F. || = τοῦ πυρός. BDL. 1. 28. 118. Arr. Copt. Arm. Slav. cant. verc. veron. colb. corb. (m) = GS. al. 8. Mt. V. a. k. i. p. 7^{*} 17. Ed. αὐτοῦ. Aeth. etiam vt. 46. (n) = D. 64. 65^{*} Perf. p. cant. veron. verc. corb. colb. vind. tol. || πᾶς] πάν Arr. || πᾶς γὰρ] + ἄνθρωπος. 11. 88. ap. Beng. 125. ap. Birch. 230. al. 3. + homo, latt. quidam. || πᾶς γὰρ πυρὶ] πᾶσα γὰρ πύρις, Conject. Scaligeri. || ἀλισθίσσεται] δοκιμασθήσεται. 46. 52. germ. 1. ἀλισθίσσεται. Conject. Junii.

ται, "ο και πασα θυσια αλλ
50 αλισθησεται." Καλον το
αλας· εαν δε το αλας αναλου
γενηται, P εν σινι αυτο αρτυ-
σετε;" Q εχετε εν εαυτοις
αλας, και ειρηνευετε εν αλ-
ληλοις."

1 Κακειθεν αναστας ερχε-
ται εις τα ορια της ιουδαίας,
1 δια του· περαν του ιορδα-
νου· και 2 συμπορευονται πα-
λιν οχλοι· προς αυτον, 1 και,
ως ειπυθει, 2 παλιν εδιδασκεν
2 αυτους.] Kai [u προσελθόν-

τες" x† γ Φαρισαϊοι" επι-
ριυτησαν αυτον· ει εξεστιν αν-
δρι γυναϊκα απολυσαι; πει-
3 ραζοντες αυτον. 'Ο δε απο-
κριθεις ειπεν αυτοις· τι υμιν
4 ενετειλατο μωσης; Οι δε ει-
πον· 2 μωσης επετρεψε· βι-
βλου αποστασιου 3 γραφαι,
5 και απολυσαι. b Kai απο-
κριθεις ο· ιησους, ειπεν αυ-
τοις· προς την σκληροκαρδιαν
υμων· εγραψεν c υμιν· την
6 εντολην ταυτην. 'Απο δε αρ-
χης d κτισεως· αρσεν και θη-
λυ

x† οι.

(o) = L. 1. 61. 73. 118. 205. 206. 209. 229. Mt. x* 17. Copt.
|| = αλλ. 47. 59. 61. 225. ap. Birch. 235** Mt. a. e. r. 10.
Vulg. inf. colb. verc. mart. gat. germ. 2. tol. emmer harl. (p)
= 205. || αυτo αρτυσετε] αρτυν αρτυσετε, Mt. c. αυτo αρτυσεται, ADL.
64. 230. al. 11. Ed. αυτo αρτυθησεται. 14. 91. 118. cant. gat. αρ-
τυθησεται. K. 1. 206. 209. Mt. 12. Syr. Arm. Goth. brix. αρτι-
σετε. 232. αλισθησεται. Slav. (q) = 123. || αλας] αλα. A*DL. 1.
(r) = C**D. 1. 13. 28. 61. 69. 77. 116. 118. 124. ap. Birch.
225. ap. Birch. Ev. 18. 19. 36. al. 6. Mt. f. o. x. Syr. Goth.
Vulg. It. dik. 47. Ed. και. BL. Copt. Aeth. (s) συμπορευεται f.
σινερχεται παλιν ο οχλος f. οχλος πολυς. D. 1. 13. Alii. Arm. It. exc.
brix. || παλιν = 69. 124. Syr. Perf. p. Arm. veron. vind. colb.
corb. (t) ως ειπυθει, και. D. Ar. rom. Erp. cant. veron. corb.
vind. (u) = D. cant. veron. verc. (x) = ABDFGHLMS. 10.
11. 36. 69. 72. 89. 108. ap. Birch. 116. 131. 229. 235. Alii. Mt.
k. z. 10. al. 4. Ed. (y) = D. cant. veron. verc. quidam, corb.
(z) μωσης ενετειλατο. 1. 118. 209. Copt. επετρεψε μωσης. BCDL. Ev.
18. 19. Mt. c. f. || = 131. veron. || = μωσης. verc. colb. corb.
|| + υμιν. Syr. corb. colb. (a) δοῦναι. 61. ap. Mill. veron. δεῖ-
ναι γραφαι. D. dare scriptum, cant. corb. colb. (b) ε δε. CL. Copt.
colb. (c) = D. 13. 28. 57. 69. 124. 225. Mt. 12. Copt. Arm.
cant. veron. colb. germ. 2. Auctor. quæst. ex utroque Test.
(d) = D. Ev. 36. Mt. 12. Syr. Perf. p. cant. veron. corb.

7 λυ ἐποίησεν αὐτοὺς" ἰ ὁ θε- 11 ρώτησαν αὐτόν. Καὶ λέγει
 8 ὅς." Ἐνεκεν τούτου κατα- αὐτοῖς. [ο ρ ὅς ἐάν ἀπολύσῃ
 λείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γα-
 αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, ἡ καὶ μίση ἄλλην, μοιχᾶται ἡ ἐπ'
 9 προσκολληθήσεται πρὸς τὴν 12 αὐτήν." Καὶ ἐάν ὁ γυνή
 10 γυναῖκα αὐτοῦ." Καὶ ἔσου- ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
 ται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥσ- καὶ" γαμήσῃ ἄλλω, μοι-
 τε ἰ οὐκέτι" εἰσι δύο, ἀλλὰ χᾶται ἡ.
 9 κ μία σὰρξ." ἰ ὁ οὖν ὁ 13 Καὶ προσέφερουν αὐτῷ
 10 θεὸς συνέευνεν, ἄνθρωπος 14 παῖδα, ἵνα ἁψῇται αὐτῶν.
 μὴ χωριζέτω. Καὶ ἢ ὁ ἐν οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων
 τῇ οἰκίᾳ" πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠ περί τοῦ αὐτοῦ" ἐπη- 14 τοῖς προσφέρουσιν." Ἰδοὺ
 δὲ

ἢ ὁ εἰς τὴν οἰκίαν.

ἰ ὁ αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα — αὐτῆς.

(e) = D. 86* 219. Perf. p. Copt. Aeth. Goth. cant. veron.
 brix. corb. Auctor. quæst. ex utr. Test. (f) = BCL. Copt.
 colb. corb. (g) + καὶ εἶπεν. D. 13. 28. 38** 61. 69. 124. Ed.
 Aeth. Arm. Sax. tant. veron. corb. colb. gat. mart. germ. 2.
 harl. Auctor. quæst. + et benedixit, germ. 1. (h) = B. Mt.
 c. Goth. || πρὸς τὴν γυναῖκα] τῇ γυναικί. ACL. 1. 67. 91. 118. 131.
 verc. brix. gat. colb. germ. 2. mart. tol. Hier. (i) οὖν. 71. Arr.
 Aeth. cant. corb. (k) σὰρξ μία. ACF. 1. 69. 72. 124. 131. Ev.
 34. al. 4. Mt. c. e. f. k. p. z. 10. (l) ὁ. 61. (m) BDL. Ev. 9.
 10. 12. 18. 19. 36. Mt. f. cant. veron. || = colb. (n) = K.
 67. 116. 131. Mt. c. harl* Post αὐτὸν ponit 157. περί αὐτοῦ. 77.
 124. 219. Mt. z. περί τούτου. ABCL. 1. Ev. 18. 19. 34. 36. al. 8.
 Mt. d. f. x. 17. Slav. verc. περί τοῦ αὐτοῦ λόγου. D. cant. brix.
 colb. corb. germ. 2. (o) Vt. 11. ponitur post vt. 12. in 1. (p)
 ἐάν ἄνδρ. 1. 13. 28. 69. 124. Arm. verc. (q) = i. 2. 28. Syr.
 Perf. p. Arm. Tert. (r) αὐτὴ (f. γυνή) ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
 BCL. item (omisso αὐτῆς) Ev. 18. 19. Mt. f. bis. γυνή ἐξελθὼν ἀπὸ
 τοῦ ἀνδρός. καὶ D. 13. 28. 69. 124. Arm. Si exeat, f. discesserit,
 f. reliquerit etc. It. exc. brix. germ. 1. (s) γαμήσῃ ἄλλω. BCD.
 13. 28. 36. 69. 92. 124. (t) + super illum, veron. verc. corb.
 colb. germ. 2. H + similiter et qui dimissam (h. vivo) ducit,
 moechatur, veron. verc. corb. germ. 2. (u) αὐτῶν ἁψῇται. BCL.
 124. Mt. f. (x) ἐπετίμησαν. BCL. (y) τοῖς φέρουσιν. 1. 118. αὐτοῖς.
 BCL. Copt. colb.

δὲ ὁ ἰησοῦς ἡγανάκτησε, καὶ 17 Καὶ [ἐκπορευομένου αὐ-
 εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παι- τοῦ εἰς ὁδόν, ° προσδραμῶν
 διά ἔρχεσθαι πρὸς με, ° † μὴ εἰς" καὶ γονυπετήσας ἰ αὐ-
 καλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοι- τὸν," ἐπηρώτα αὐτόν· διδά-
 οῦτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ σκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσω, ἵνα
 15 θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω;
 εἰ μὴ δέχεται τὴν βασιλείαν 18 Ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί
 τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀ-
 16 εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ γαθός, εἰ μὴ β εἰς, ὁ" θε-
 ° ἐναγκαλισάμενος" αὐτά, ° 19 ὅς h. Τὰς ἐντολάς οἰδας·
 ° πιθεις τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά," μὴ μοιχεύσης· ἰ — μὴ φο-
 ° ὁ μολόγει" αὐτά.] νεύσης·" μὴ κλέψης· μὴ ψευ-
 δομαρ-

α † καὶ. d ∞ εὐλόγει.

(γ) † ἐπιτιμήσας. 1. 13. 28. 69. 124. Arm. Syr. p. in m. (α) = BEGHKS. 69. 72. 108. 116. 124. 127. 131. 157. 226** 229. 235. al. 26. Mt. V. e. k. l. q. z. 10. 17. al. 5. Ed. Copt. Slav. Theophyl. (b) προσκαλισάμενος. D. cant. veron. brix. corb. colb. in finu suo, verc. (c) = 106. verc. (Syr. p. habet c. ast.) (d) εὐλόγει. ACDE. 114. 115. 116. 127. 131. 218 (cum vindob. omnibus) al. 12. pluresve. Mt. V. a. c. k. p. q. 10. al. 5. Ed. εὐλόγησεν. FG. al. 2. Mt. d. e. 17. Ed. Theophyl. κατηλόγησεν. BL. Ev. 9. 18. 19. Vict. || Ante τιθείς ponunt (omisso autē ultimo) BCL. 115. 218 (cum 123) Ev. 12. 18. 19. 36. Mt. f. Copt. Syr. p. m. Vict. (e) δραμῶν εἰς. 121* προσδραμῶν εἰς. 121** praecurrens f. praecurrens quidam, f. unus, Vulg. It. exc. cant. colb. προσδραμῶν τις. 59. 226** al. 5. Mt. k. p. z. Ed. προσελθῶν τις. 56. 58. Clem. προσελθῶν εἰς πλούσιος. 61. 63. προσδραμῶν τις πλούσιος. Syr. p. in m. ἰδοὺ τις προσδραμῶν. Ev. 15. ἰδοὺ τις πλούσιος προσδραμῶν. AK. 11. 13. 28. 69. 114. 116. 124. 229. 235. al. 8. Mt. 10. Arm. ἰδοὺ τις. colb. (f) = Arm. cant. verc. veron. colb. αὐτῶν. 40. 157. al. 8. Mt. a. d. r. 17. ἡμπερσθεν αὐτοῦ. 7. Vulg. brix. corb. (g) μέγας εἰς. D. cant. solus, gat. colb. corb. unus ac solus, veron. (h) † ὁ πατήρ. Orig. quater, nisi ad alium locum spectat. (i) = 1. 118. 209. brix. Ponitur ante μοιχ. in BC. 115. Mt. i. n. Copt. Ar. colb. et post κλέψης in Syr. Pers. p. || μὴ μοιχεύσης. D. gr. Sic loco μὴ κλέψης (quod deest in corb.) habet colb.

ἐμαρτυρήσης· ^κ μὴ ἀποστε-
ρήσης·" τίμα τὸν πατέρα σου
20 καὶ τὴν μητέρα. Ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· ^λ διδά-
σκαλε, ταῦτα πάντα ^μ ἐφύ-
λαζάμην· ἐκ νεότητός μου ^ν.
21 Ὁ δὲ ^ο ἰησοῦς· ἐμβλέψας
αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ
εἶπεν αὐτῷ P 9 ἐν· ^ρ σοι"
ἵστερ· ὅπαγε, ὅσα ἔχεις
πωλήσον, καὶ δός· ^σ τοῖς"
πτωχοῖς. καὶ ἔξεις θησαυρὸν
ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκο-

λούθει μοι, ^τ ἄρας τὸν
22 σταυρόν." Ὁ δὲ στυγνάσας
ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυ-
πούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτή-
23 ματα πολλὰ". Καὶ περι-
βλεψάμενος ὁ ἰησοῦς, λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς
δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔ-
χοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
24 θεοῦ εἰσελεύσονται. ^χ Οἱ δὲ
μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς
λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς
ἤ πάλιν· ἀποκριθεὶς λέγει
αὐτοῖς·

- (k) — B* K¹ L. 17. 28. 59. 64. 69* 72* 114. 118. 209. 229*
al. 4. Mt. p. 10. 17. Arm. (in edit. Constant. est in m.) Theo-
phyl. non abnegabis, verc. colb. (l) — K. 1. 11. 68. 114. 209.
229* Mt. 10. Clem. (m) ἐφύλαξα. AD. 28. Clem. Orig. (n) +
τί ἐτι ἵστερ·; KM. 11. 13. 28. 69. 72. 76. 89** 114. 116. 124.
220. ap. Birch. 229. al. 7. Mt. 10. e. r. in marg. Arm. Syr. p.
ed. cum ast. (in aliis codd. extat. in m.) verc. colb. (o) —
AK. 11. 36* 72. 114. 116. al. 3. Mt. 10. (p) + εἰ θέλεις τέλειος
εἶναι, KM. 11. 13. 28. 69. 72. 114. 124. 220. ap. Birch. 229. al.
3. Mt. e. 2** 10. Copt. Aeth. Syr. p. c. ast. || Post ἵστερ· idem
addunt, 4. 7. Ev. 18. 19. al. 7. Mt. f. Arm. Clem. (q) ἐτι ἐν.
116. 118. 235. al. 4. Mt. a. r. (r) σε. BC. 114. Ev. 18. 19. Mt.
c. f. (s) — AB EFGHS. 13. 25. 69. 72. 77. 106. 108. 114. 115.
116. 118. 124. 127. 131. 142. 157. 229. 235. Ev. 18. 19. 34.
36. al. 13. Mt. V. a. c. d. e. f. k. al. 11. Ed. Clem. Theophyl.
(t) — BCD (Sn β.) Copt. Vulg. It. (excl. verc.) Clem. Hilar.
Ambr. Aug. || Ronitur ante δεῦρο in G. 1. 13. 69. 118. 124. Syr.
Perf. w. Aeth. verc. Iren. Item, omisso δεῦρο, Arm. || σταυρόν]
+ σπ. 7. 13. 69. 218 (cum 77. 124.) Ex. 18. 19. 34. 361 Mt.
e. e. f. Syr. Perf. (u) + cor ejus non permisit, ut relinqueret.
Perf. p. (x) + τὸ τέχεν ἡμῶντος διὰ τοῦ καλῶς ῥαφίος διακρίσται, ἢ
πλοῦτος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, omisso postea commate 25, D.
Item 235. Cant. verc. corb. item veron. (y) — A. 46. 59. 106.
germ. 2.

αὐτοῖς· ^a τέκνα," [πῶς δύ- ἐξεπλήσθησαν, λέγοντες· ^e πρὸς
καλόν ἐστι ^a τοὺς πεποιθό- ἑαυτοῦς;" καὶ τίς δύναται σω-
τας ἐπὶ = τοῖς χρημασιν," 27 θῆναι; Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὁ ἰησοῦς, λέγει· παρὰ ἀνθρώ-
25 εἰσελθεῖν. ^b Εὐκοπώτερόν ποις ἀδύνατον ^f, ἔσ' ἀλλ' οὐ
ἐστι, κάμνον διὰ ^c — τῆς· παρὰ — τῷ θεῷ." ^h —
τρυμαλιᾶς — τῆς· ραφιδῶς;" πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστί· παρὰ
^d ὅσο διελθεῖν," ἢ πλούσιον 28 τῷ θεῷ."] ⁱ † ["Ἠρᾶτο"
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὁ πέτρος λέγειν αὐτῷ· ἰδοὺ,
26 εἰσελθεῖν. Οἱ δὲ περισσῶς ἡμεῖς ἀφήγαμεν πάντα, καὶ
ὁ 2 ἡμο-

d ὅσο εἰσελθεῖν. i † καὶ.

(z) = EGK. 11. 36. 40. 72. 114. 125* 229. al. 6. Mt. a. 10. τέκνα. A. 1. al. 4. Clem. (a) = B. Copt. ms. qui pecunias ha-
dent vel confidentes in eis, verc. || = τοῖς. ACFGHS. 25. 36.
40. 72. 114. 115. 116. 118. 127. 131. 157. 218. (cum vindob.
omnibus, exc. 124.) 229. 235. Ev. 18. 19. 34. 36. al. 18. Mt.
V. al. 17. Ed. Clem. (b) VL 25 = 11. ap. Mill. Vide etiam
nōt. x. (c) = τῆς utrumque. ACF. 1. 72. 106. 114. 115. 118.
127. 131. 226** 229. Ev. 18. 19. 36. al. p. Mt. c. oi. f. bis.
10. || Prius τῆς = 25. 218. (cum al. g.) Mt. d. k. p. z. Poste-
rius = 80. 116. || τρυπήματος βελόνης; 13. 69. 124. τῆς τρυμαλιᾶς
τῆς βελόνης. Clem. (d) AEFS. 3. 17. 36. 40. 89* 108. 115. 127.
131. 157. 235. Ev. 18. 19. 34. 36. al. 22. pluresve. Mt. V. al.
15. Ed. (etiam St. 3.) Syr. Syr. p. in m. Goth. item verc.
Clem. Theophyl. (e) πρὸς ἀλλήλους. M* πρὸς αὐτὸν. C. Ar. p. Copt.
ἐν ἑαυτοῖς. 68. ap. Mill. || = Ar. rom. Erp. Clem. (f) † τοῦτο
f. ἰσχυρ. f. τοῦτο ἔστιν. CD* 2. 13. 28. 29. 69. 115. 124. 157. Syr.
Arm. Vulg. It. || haec impossibilia videntur, germ. 2. (g) παρὰ
δὲ τῷ θεῷ δυνατὸν. D. 157. cant. verc. corb. brix. item Syr. Clem.
apud Deum autem omnia possibilia sunt, veron. colb. || =
τῷ. CF. 1. 10. 24. 25. 69. 106. 124. 157. Ev. 18. 19. 34. al.
10. Mt. V. c. f. bis. k. l. p. z. 17. al. 4. Ed. Clem. Vicā ms.
Theophyl. (h) = D. 1. 9* 44. 56. 69. 74* 89. 157. 234. 235.
Mt. 10. Ed. cant. verc. veron. corb. colb. || = γὰρ. Mt. q.
|| = ἰσχυρ. 10. 124. al. 3. Mt. f. bis. ἔστι τῷ πιστεύοντι. 90. || =
παρὰ. 10. || = πρὸς. B. 124. (i) = καὶ. ABCFGHMS. 1. 17. 36.
69. 142* 157. al. 12. Mt. V. i. n. 14. 17. Clem. ἡρᾶτο δι. K.
10. 11. 25. 72. 76. 114. 116. 124. Ev. 15. 17. al. 15. Mt. e. k.
p. 10. Ed. Copt. Slav. Goth. brix. τίτις ἡρᾶτο. Cod. unus. Syr.
p. in 13.

ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς,
 ° καὶ ἐθαμβοῦντο," d καὶ
 ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο."]
 καὶ [παραλαβὴν ° πάλιν"
 τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς
 λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ
 33 συμβαίνειν. "Οτι ἰδοὺ, ἀνα-
 βαίνομεν εἰς ἱερουσόλυμα, καὶ
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδο-
 θήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
 f = τοῖς" γραμματεῦσι καὶ
 κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ,
 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς
 34 ἔθνεσι, Καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐ-
 τῷ, β καὶ μαστιγώσουσιν αὐ-
 τὸν," h καὶ ἐμπτύσουσιν αὐ-
 τῷ," i καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐ-
 τὸν καὶ k ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ"
 ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐ-
 τῷ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης i οἱ
 υἱοὶ ζεβεδαίου, m λέγοντες·
 διδάσκαλε, θέλομεν, n ἵνα
 ὁ ἐάν ° αἰτήσωμεν," ποιήσῃς
 36 ἡμῖν. "Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
 P ὅτι θέλετε ποιῆσαί με
 37 ὑμῖν;" Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
 ὅς ἡμῖν, ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν
 σου, καὶ εἰς ἐξ ἐκωνύμων σου
 καθίσωμεν ἐν τῇ ᾧ δόξῃ σου.
 38 Ὁ δὲ ἰησοῦς r εἶπεν αὐτοῖς·
 Ο 3 οὐκ

k ὅς μετὰ τρεῖς ἡμέρας,

p ὅτι θέλετε ποιῆσω ὑμῖν.

(c) = Codex unus. Mt. x. (d) = DK. 11. 28. 61. 125* 157.
 al. 4. Mt. x. cant. veron. verc. || οἱ ἀκολουθοῦντες, corb. colb. ||
 καὶ οἱ δὲ. BL. i. Copt. καὶ οἱ C. (e) = 40. 91. Mt. a. d. Evan-
 gelistaria. Syr. veron. || + ὁ ἰησοῦς. H. 2. 61. Evangelistaria.
 Ed. (f) = CDFGS. 124. 131. 235. al. 15. pluresve. Mt. DHV.
 al. 10. Ed. (g) = D. 47. 115. Mt. 17. cant. corb. germ. 2. Post
 ἐμπτ. αὐτῷ ponunt BCL. Mt. a. d. Syr. hieros. Copt. Vulg. verc.
 veron. brix. colb. vind. (h) = 28. 40. 61. 115. 157. Ev. 18.
 al. 5. Mt. 17. (i) = A**D. 157. 225. Ev. 44. cant. germ. 2.
 (k) BCDE. Copt. Syr. p. in m. It. exc. brix. germ. 2. wart.
 (l) = A. 116. 157. al. 9. cum pluribus. Mt. r. f. q. 10. al. 3.
 || + αὐτῷ. BC. Copt. (m) καὶ λέγουσιν. D. cant. verc. Orig. || +
 αὐτῷ. BCDL. Syr. Copt. Arm. cant. verc. Orig. (n) = D. gr.
 118. al. 3. Mt. o. 17. vind. (o) ἐρωτήσωμεν. D. 1. 68. ap. Mill.
 || + αὐτῷ. ABCD. 1. 13. 63. ap. Mill. 69. 116. Ev. 26. Mt. e. x.
 Copt. Arm. Syr. p. It. exc. colb. vind. (p) τί θέλετε. (q) R.)
 ποιῆσω ὑμῖν. BC. r. 13. 69. 91. 118. Ev. 27. Quid faciam vobis,
 verc. veron. vind. ποιῶν ὑμῖν. D. cant. τί θέλετε ὑμεῖς ποιῶν ὑμῖν.
 106. Mt. x. Vulg. brix. colb. || = καὶ Ev. 29. Ante ποιῶν po-
 nit L. (r) βασιλεὶς τῆς δόξης. 13. 69. 124. (s) ἀποκριθεὶς. D. 1.
 13. 28. 69. 91. 124. Arm. cant. verc. veron. vind. corb.

οὐκ οἰδατε τί αἰτεσθε. ἀνα-
σθε πίνειν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ
πίνω. * καὶ τὸ βάπτισμα,
ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτί-
39 σθῆναι; Οἱ δὲ εἶπὼν αὐτῷ
δυναμέσα. ὃ δὲ ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον, ὃ
ἐγὼ πίνω, πῖεσθε· καὶ τὸ
βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζο-
40 μαί, βαπτισθήσεσθε. Τὸ
δὲ καλῶσαι ἐκ δεξιῶν μου
† καὶ ἐξ ἐκωνόμων †, οὐκ
ἐστὶν ἐμὸν δοῦναι. * ἀλλ' οἷς

41 ἡτοίμασται γ. Καὶ ἀκούσαν-
τες ἐθαύμαζον.

42 καὶ ἰωάννου. ὁ δὲ ἔ-
ειπεν αὐτοῖς·

43 ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

44 ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ πνεύματι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

45 ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

46 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

47 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

48 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

49 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

50 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

51 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

52 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

53 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

54 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

55 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

56 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

57 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

58 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

59 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ὕδατι
ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

60 καὶ ὁ βαπτίζων ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἐστὶν ἡτοίμαστος ὑμῶν.

σοὺς προσκαλεσάμενος αὐ-

τοὺς, λέγει αὐτοῖς· ὁ οἶδα-

τε, ὅτι οἱ δοκούντες ἀρχι-
τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν

αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐ-
τῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν,

43 Οὐχ αὐτῶν δὲ ἐστὶ ἐν ὑμῖν·
ἀλλ' ὅς εἰαν ἡ θέλη γενέσθαι

μέγας ἐν ὑμῖν, ἡ ἐστὶν

44 ὑμῶν διάκονος. Καὶ ὅς ἐάν
ἡ θέλη ἡμῶν ἢ γενέσθαι

πρῶτος, ἐστὶ πάντων δοῦ-

45 λος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

θρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆ-
σαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ

δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύ-
τρον ἅντι πολλῶν.

46 Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐλθεῖν ἡμῶν ἢ γενέσθαι

πρῶτος, ἐστὶ πάντων δοῦ-

47 λος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

θρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆ-
σαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ

δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύ-
τρον ἅντι πολλῶν.

48 Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐλθεῖν ἡμῶν ἢ γενέσθαι

πρῶτος, ἐστὶ πάντων δοῦ-

49 λος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

θρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆ-
σαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ

δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύ-
τρον ἅντι πολλῶν.

50 Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐλθεῖν ἡμῶν ἢ γενέσθαι

πρῶτος, ἐστὶ πάντων δοῦ-

51 λος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

θρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆ-
σαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ

δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύ-
τρον ἅντι πολλῶν.

52 Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐλθεῖν ἡμῶν ἢ γενέσθαι

πρῶτος, ἐστὶ πάντων δοῦ-

BC² DL² 118. 119. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς ἱε-
 ρεῖον· καὶ [ἐκπορευομένου αὐ-
 τοῦ] ὁ σοφὸς ἀπὸ ἱερεῶν, καὶ
 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὁ
 χλὸς ἰκανοῦ, P + ὁ υἱὸς
 τιμαίου· ἡ βαρτιμαῖος· ὁ
 τυφλὸς· ἐκάθιστο παρὰ τὴν
 47 ὁδὸν ἡ προσαιτῶν. Καὶ ἀ-
 κούσας, ὅτι ἰησοῦς ὁ νᾶζω-
 ραΐος· ἔστιν, ἤρξατο κράζειν
 καὶ λέγειν· Ὁ υἱὸς· δαβὶδ,
 48 ἰησοῦ, ἐλεῆσόν με. Καὶ

ἐπετίμων αὐτῷ· πολλοί,
 ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλὸν μάλ-
 λον ἐκράζει· ὁ υἱὸς· δαβὶδ,
 49 ἐλεῆσόν με. Καὶ στάς αἱ ἱε-
 ρεῖς, εἶπεν αὐτὸν Φωνήσῃ-
 ναι. καὶ Φωνοῦσι τὸν το-
 φλόν, λέγοντες αὐτῷ· Σάφ-
 ρει, ἡ σοφὴ ἐγείρει· ὦρται σε.
 50 Ὁ δὲ β' ἀπαβαλὼν τὸ ἡμά-
 τιον αὐτοῦ, ἡ ἀναστάς, ἡλ-
 51 θεν πρὸς τὸν ἰησοῦν. Καὶ ἀ-
 πακροθῆς· λέγει αὐτῷ ὁ ἱε-
 ρεὺς·
 Ο 4

ο σοφὸς ἐγείρει, f σοφὴ ἐγείρει.

(n) ἔρχονται. D. 61. Mt. 17. Ed. cant. veron. vere. viind. corb.
 germ. 2. Orig. (o) D. Goth. It. (exc. corb. germ. 2) Orig. bis.
 (p) + ὁ. BCDLS. 1. Ev. 18. 19. 36. 41. 46. Mt. 23. d. e. f. 18.
 11. + ὁδὸν δ. 13. 69. 124. colb. Orig. (q) τιμαῖος. Syr. filius Ti-
 meae, It. exc. brix. colb. germ. 2. (r) βαρτιμαῖος. D. Bartimeas.
 verc. corb. viind. Baritimeas, cant. veron. (s) = BDL. 124.
 Ev. 18. 36. Mt. f. Orig. (t) + προσαιτῶν. 1. Copt. (u) = BL.
 Copt. εἰσάγει. D. Orig. bis. (x) νᾶζωραῖος. 4. 38. Ed. corb. ap.
 Blanch. νᾶζωραῖος. D. cant. νᾶζωραῖος. BL. 1. 118. Vulg. It. Orig.
 (y) με. BCL. Ev. 18. 19. al. 9. Mt. c. 8. 11. 23. filius
 filii. Codd. 2. graeci in marg. Syriac. p. apud Birch. Sed A-
 dlerus laudat: filius, qui filius est. (i. e. ὁ υἱὸς ἐστὶν τοῦ πατρὸς.)
 Whitius ad eomma seq. haec refert. (2) = L. 128. 129. 231.
 Ev. 18. 19. al. 6. Mt. c. q. Syr. Perf. p. viind. marg. Orig. ante
 ὁ υἱὸς ponunt 69. 86. ap. Beng. Mt. c. Syr. p. Vulg. 231. Brix.
 colb. germ. 1. corb. (a) + 235. οἱ καλλοί. Orig. 23. 128. 52.
 128. 129. Mt. c. (b) + ὁδὸν. 124. 218. (c) 108. 113. 118. 119. 120.
 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

σου;" ^k τί θέλεις ποιήσω
 σοι;" ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐ-
 τῷ ^l ραββονί, " ἵνα ἀναβλέ-
 52 ψω. Ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
 τῷ ^m ὕπαγε, " ἡ πίστις σου
 σέσωκέν σε, καὶ εὐθέως ἀνέ-
 βλεψεν, καὶ ⁿ ἠκολούθει"
^o αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.]

ⁱ Καὶ ὅτε [Ἐγγίζουσιν"
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, ^q ^r ^s εἰς
 Βηθθαῖν καὶ" Βηθανίαν,

πρὸς τὸ ἄρος * τῶν" ἐλαιῶν,
 ἀπρετέλλει δύο τῶν μαθητῶν
 2 αὐτοῦ. Καὶ λέγει αὐτοῖς·
 ὑπάγετε εἰς τὴν ἐκώμην" τὴν
 κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως
 εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτήν, εὐ-
 ρήσετε πᾶλλον δεδεμένον, ἐφ'
 οὗ ^u οὐδεὶς ἀνθρώπων κακά-
 σκε· ^v ^w ^x λύσαντες αὐτὸν
 3 ἀγάγετε, " Καὶ ἐάν τις ὑμῶν
 εἴπῃ τί ὑ ποιείτε * τοῦτο;"
 εἶπατε· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ

χρεῖαν

l. ραββονί.

o. τῷ ἰησοῦ.

r ^s καὶ εἰς.

x ^y λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε.

(k) τί σοι θέλεις ποιήσω. BCL. 11. 72. 114. 116. 229. Ev. 18. 19.
 Mt. c. f. 10. Vulg. germ. p. m. d. || ποιήσω] ἵνα ποιήσω. 106. Mt.
 xi. veron. colb. emmer. (l) ABCFGHKLMS. (St. r.) al. 60. Mt.
 V. al. 7. Ed. Capt. Orig. ραββονί. F. 13. 69. 72. al. 18. Mt. e. d.
 e. q. al. 4. Ed. Theophyl. ραββί, 38. Syr. germ. l. κίρι ραββεί.
 D. cant. veron. verc. vind. corb. (m) = 235. ἀνέβλεψεν. 61.
 229. Syr. m. (n) ἠκολούθησεν. 121. 122. 119. 121. Mt. k. z. al. 4.
 Ed. (o) ABCDE. 1. 13. 28. 69. 124. 218. (cum al. 2.) Ev. 34.
 al. 4. Mt. c. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. in m. Perf. w. Erp. Vulg.
 It. Orig. semel. || = Syr. Perf. p. (p) ἠγγίζουσιν. D. (St. s.) ἠγγισαν.
 13. Syr. Copt. Aeth. cant. veron. vind. brix. colb. corb. germ.
 1. emmer. ἠγγίζου ὁ ἰησοῦς. Mt. f. aliavē Evangelistaria. ἠγγισαν.
 M. 13. 69. 124. Mt. c. (q) + καὶ ἡ πόλις. 218. (cum 3. 76. 77.)
 + καὶ ἡ πόλις. Mt. f. aliavē Evangelistaria. Copt. (r) D. Vulg.
 It. exc. brix. germ. 1. Orig. bis diserte (semel ut fec.) || Et-
 iam Βηθανίαν. = emmer. || Βηθθαῖν] Βηθθαῖν f. Βηθθαῖν f.
 Βηθθαῖν. Codd. multi. (s) τὸ. B. (t) πόλιν. 11. 27. 235. al. 8.
 (u) + αὐτῶν. vel hic vel post οὐδεὶς vel post ἀνθρώπων. BCL. 13.
 69. 106. 124. 235. Ev. 6. al. 19. et Barber. 2. Mt. x. 10. Syr.
 p. Arr. Perf. Goth. Vulg. (exc. emmer.) veron. brix. corb.
 gat. vind. Orig. ter. (semel τῶν, semel omittit.) Ambr. || +
 οὐδεὶς. 68. Mt. e. || + πῶτος. post οὐδεὶς. A. Ev. 36. (x) BCL.
 Copt. Vulg. It. Orig. || αὐτῶν + καὶ D* (y) = 91. ap. Mill.
 ποιῶν ταῦτα. L. 13. 229. Alil. τῶν αὐτῶν. || 11. Mt. e. item
 d. αὐτῶν τῶν πᾶντων. D. 69. 124. Arm. cant. veron. verc. corb.
 vind. brix. Orig. semel. || = 235. Mt. o. Vulg. colb.

χρεῖαν ἔχει, * καὶ εὐθέως αὐ-
 4 τὸν * ἀποστείλει· ὡδε. * Ἀπὴλ-
 θον δὲ, καὶ" εὖρον ^b † πῶ-
 λον δεδεμένον πρὸς ^o τὴν" θύ-
 5 ραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδου,
 καὶ λύουσιν αὐτόν. Καὶ τι-
 νες τῶν ἐκεῖ ^d ἐστηκότων" ἔ-
 λεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύον-
 6 τες τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον
 αὐτοῖς· καὶ ὡς ^o αὖ ἐνετείλα-

το" ὁ ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν
 7 αὐτούς. ^f ∞ Καὶ ἤγαγον" τὸν
 πῶλον πρὸς τὸν ἰησοῦν, καὶ
^g ἐπέβαλλον" αὐτῷ τὰ ἱμά-
 8 τια ^h αὐτῶν· καὶ ⁱ ἐκάθι-
 σεν" ^k ἐπ' αὐτῷ· Πολλοὶ
 δὲ ^l τὰ ἱμάτια" αὐτῶν ἔστρω-
 σαν ^m εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι
 δὲ ⁿ στοιβάδας" ἔκοπτον ἐκ
 τῶν ^o δένδρων,· ^p καὶ ἔ-
 O 5 στρών-

z. ἀποστελεῖ.

b † τὸν.

e ∞ εἶπεν.

f ∞ καὶ ἄγουσι.

g. ἐπέβαλον.

(z) ABCDgr. EFKLS. 11. 13. 36. 40. 69. 116. 124. 127. 131. 137. 218 (cum al. 9.) Ev. 6. 18. 19. 36. al. 46. Mt. V. al. 16. Ed. Syr. Vulg. mf. veron. colb. germ. r. emmeri. πῶλον ἀπέστ. C* ἀποστ. πῶλον. BDL. Ev. 7. 9. 10. 12. 13. 15. 18. 36. Mt. f. cant. verc. colb. Orig. bis (bis ut rec.) (a) ἀπὸ θύρας καὶ. 38. Mt. o. Arm. καὶ ἀπὸ θύρας καὶ. BL. colb. Orig. semel. καὶ ἐκείθεν. D. Syr. Copt. Vulg. It. Orig. semel. ἀπὸ θύρας οὖν καὶ. r. 28. 69. 91. 124. (b) = ABDEFGHLS. Alii multi. Mt. V. c. 4. n. 4. r. x* 10. 14. Ed. Orig. (c) = B. Orig. bis. (d) ἐστηκότων. M. 106. al. 8. Mt. c. 8. p. al. 3. Ed. Orig. (e) BCL. 91. ap. Mill. 115. 124. Ev. 20. Ar. Copt. Aeth. Arm. Orig. εἰσῆλθαι. D. gr. veron. vind. colb. corb. || † αὐτοῖς. D. i. 69. 124. Ev. 36. al. 5. Mt. c. o. Syr. Perf. w. Copt. Aeth. Goth. Slav. 4. 7. et ed. Vulg. It. Theophyl. (f) C. i. 13. 28. 69. 91. 124. καὶ φέρουσιν. BL. Orig. ducere, veron. vere. vind. corb. (g) BCDL. i. 28. 91. Vulg. cant. veron. corb. vind. Orig. ἐπέβαλλον. 61. al. 2. Mt. i. r. ἤγαγον. 37. (h) αὐτοῦ. D. gr. Mt. 14. || = r. Arm. veron. corb. vind. (i) ἔκαθισεν. D. i. 28. 91. (k) ἐπ' αὐτόν. BDL. 2. 218 (cum 76. 77. 108. 225.) Mt. e. Codd. ap. Lucam brug. Ed. ἐπ' αὐτῶν. 106. Codd. ap. Luc. brug. Copt. Theophyl. ἐπ' αὐτῶν. Ed. ἐπ' αὐτά. Mt. 14. || = colb. (l) τοὺς χιτῶνας. 5. 24. 36. 40. 53. Mt. a. d. z. || = r. 218 (cum al. 9!) (m) ἐν τῇ ὁδῷ. AKM. 11. 69. 72. 91. 114. 116. al. 7. Mt. c. 17. (n) στοιβάδας. BDKL. 13. 69. 72. 91. al. 7. Ed. Orig. semel. στοιβάδας. E. στοιβάδας. 80. al. 3. Syr. p. in m. graece. (o) ἀγρών. BL. Syr. p. in m. Orig. bis. ἐκ δένδρων ἐκ τῶν ἀγρῶν. Copt. (p) = BL. || εἰς τὴν ὁδόν] τὴν ὁδόν. D. gr. ἐν τῇ ὁδῷ. M. 72. 114. 116. 229. al. 4. Mt. a. c. d. 10.

9 στραίνουσιν εἰς τὴν ὁδόν." Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, 9 — λέγοντες· "ὡσαννὰ," εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου· * Εὐλογημένη ἡ * ἐρχομένη" βασιλεία * τοῦ πατρὸς ἡμῶν δαβὶδ * ὡσαννὰ 11 ἐν τοῖς ὑψίστοις." Καὶ [εἰσηλθὲν εἰς ἱεροσόλυμα * ὁ ἰησοῦς * καὶ * εἰς τὸ ἱερόν.

καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀφίας ἤδη οὔσης * τῆς ὥρας," * ἐξῆλθεν εἰς βηθανίαν μετὰ 12 τῶν δαδίκων.] Καὶ τῇ ἐπαύριον. * ἐξελεῖν αὐτῶν" 13 ἀπὸ βηθανίας, ἐπείνασε. Καὶ ἰδὼν σικκὴν * * + ἀπὸ * μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα * ἤλθεν εἰς, * εἰ ἄρα εὐρήσεται * ἐν αὐτῇ * καὶ * ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, * * οὐδὲν εὗρεν" εἰ

* + ἐν ὀνόματι κυρίου.

(q) = BCL. 115. Ev. 20. Copt. colb. corb. Orig. (r) = D. can. veron. corb. || + τῶ (f. in) ὑψίστων. 13. 28. 50. 69. 124. Arm. verc. vind. colb. (s) + καὶ. AD* 11. 72. 114. 116. al. 6. Mt. q. 10. Syr. Perf. p. cant. (t) = 1. 53. 71. Ev. 20. Barber. 1. Arm. verc. (u) = BCDL. 1. 13. 69. 115. 124. Ev. 20. Mt. c. e. Syr. Ar. pol. Perf. Copt. Arm. Sax. Vulg. It. Orig. bis. Sed habet Hier. Ante βασιλεία ponit Syr. p. || = κυρίου. Goth. (x) εἰρήνη ἐν γερουσίᾳ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. Arm. Idem post δαβὶδ + Syr. p. cum alt. addita nota, haec non in omnibus codd. gr. nec in exemplari Xenajae inveniri, at in nonnullis tamen accuratis extare. Idem post ὑψίστοις + 1. 91. 118. Post δαβὶδ + εἰρήνη ἐν γερουσίᾳ καὶ δόξα. Mt. x. || ὡσαννὰ εἰρήνη. Orig. semel. (y) = BDL. 1. 118. Copt. Vulg. cant. veron. verc. vind. corb. germ. 2. Orig. δ. κύριος. Ed. Theophyl. || Post εἰσαλθὼν ponunt Mt. q. Arm. (z) = BLM. 13. 60. 69. 115. 225. Ed. Syr. Ar. rom. et Exp. Perf. Arm. Vulg. It. ex. cant. Orig. (a) = B. 77. τῆς ἡμέρας 13. 28. 69. 124. (b) Codd. 40. et 72. in marg. ponant, ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις legi: ἡμαρτίων εὐστων τῶν ἰουδαίων, (c) ἐλθὼν, D. gr. ἐλθὼντος αὐτοῦ. Syr. veron. colb. corb. germ. 2. μακρὸν ἐλθὼντος 13. 69. Mt. c. (d) + μέγαν, K. 28. Mill. 11. 40. 114. 229. al. 7. Mt. a. d. 10. Syr. (e) + ἐπὶ, ABCDLM. 1. 18. 69. 91. 124. Ev. 18. 19. al. 4. Mt. e. f. Orig. Theophyl. (f) + μέγαν, 33. Ev. 34. (g) + καὶ (f. in) αὐτῶν. 69. 124. 225. Syr. (h) ἔπει ἐν τῇ πόλει. D. cant. veron. corb. vind. colb. germ. 2. οὐ εὗρεν τὴν. Orig. bis. verc. brix. || εὗρεν τὴν τὴν εὐφραν. ABCI. 1. 114. 118. 127. Ev. 18. 19. 36. Mt. f. 10. Theophyl. (i) = D. alt. text. verc. germ. 1. brix. || = ἐπ' αὐτῶν. Syr. verc. germ. 1. (k) μέγαν (καὶ μέγαν, Orig.) εὐφραν, omisso postea καὶ D. gr. verc. Orig.

μη φύλλα Γ. m οὐ γὰρ ἦν
 14 καιρὸς" σὺντων, Καὶ ἀποκρι-
 θείς π† εἶπεν αὐτῇ· μὴ μέτι
 ο ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα"
 P μὴδεῖς" καρπὸν 9 Φάγοι." καὶ
 ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
 15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυ-
 μα. καὶ εἰσελθόντων† εἰς
 τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐμβάλλειν
 τοὺς πωλοῦντας καὶ ἄγορά-
 ζοντας ἐν τῷ ἱερῷ" καὶ τὰς
 τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν,

καὶ τὰς καθέδρας τῶν πω-
 λούντων τὰς περισσότερας κα-
 16 τέστροψε." Καὶ οὐκ ᾔφεν
 ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ
 17 τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐδίδασκε,
 λέγων αὐτοῖς· οὐ" γεγρα-
 πται ὅτι ὁ οἶκός μου οἴ-
 κος προσευχῆς κληθήσεται
 πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὑμεῖς δὲ
 ο ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον
 18 ληστῶν. Καὶ ἤκουσαν οἱ
 d ο γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρ-

ΧΨ

n† ο ἱησοῦς.

p. οὐδεῖς.

t† ο ἱησοῦς.

d ο ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς.

(1) + μὲν α. Γ. μόνον. C* 13. 28. 81. 69. 124. Arm. veron. colb. Orig. (m) ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν. Bl. Syr. οὐ γὰρ ἦν ὁ καιρὸς. Orig. bis. Maximus confes. ap. Mt. || ου† = Sax. ουκα. Γ. 91. ου. Dan. Heinsius (n) = ABCDKLM. Γ. 11. 13. 28. 33. 69. 72. 91. 106. 229. Ev. 18. 19. 36. al. 8. Mt. c. e. f. x. 18. Syr. utr. Arr. Pers. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. It. Orig. (o) εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ. BCDL. Γ. 1. Syr. Arm. Vulg. It. Orig. bis. (p) ABCDELS. 218 (cum al. 10.) Alii multi. Mt. V. al. 15. Ed. (etiam St. 3.) Orig. bis. Theophyl. (q) Φάγοι. D. Γ. 10. 13. 69. 91. 127. al. 6. Ed. Orig. bis. (r) εἰσελθόντων. D. gr. venit. veron. vind. || + εἰσελθόντων. L. Ev. 9. 10. 12. 18. 19. 36. Mt. f. Slav. ed. Sax. veron. verc. brix. vind. Vulg. ed. flutia. (s) εἰς τὸν αἰῶνα. D. cant. (t) = BCDL. Γ. 91. 124. Mt. e. Copt. Aeth. Arm. Sax. Vulg. It. exc. brix. Orig. ter. (u) + τοῖς. ACKLEM. Ev. 18. 19. al. 6. Mt. e. Γ. 12. (x) = Mt. 12. colb. εἰς αὐτὸν. Al. (y) + εἰσελθόντων. 13. 69. 124. ap. Birch. Arm. || + εἰσελθόντων. Orig. (z) = D. gr. Orig. Ante τὰς καθέδρας ponit colb. (a) = D. Γ. 28. Copt. cant. veron. vind. corb. colb. 8. 69. Arm. etim. corb. (b) = CD. 69. al. 3. Mt. x. Arm. cant. veron. verc. vind. colb. corb. (c) πεποιήσατε. BL. Orig. πεποιήσατε. Mt. c. (d) ABCDL. Γ. 52. 124. al. 3. Mt. e. Γ. 10. 12. 18. 19. 36. Ar. Aeth. Arm. Vulg. It. Orig. || ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς. Mt. c. z. in marg. Utrumque jungunt 131. Ev. 18. 19. 34. Mt. f.

χειρεῖς," καὶ ἐξήτουν πῶς
αὐτὸν ὡς ἀπολέσουσιν."
ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν· ὅτι
πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ
19 τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Καὶ
εἰς ὅτε ὁ ψῆφος ἐγένετο, ἡ ἐξε-
πορεύετο" ἔξω τῆς πόλεως.
20 Καὶ πρῶτ' ἀποπορευόμενοι εἰ-
δόν τὴν συκὴν ἐξηραμένην ἐν
21 ῥιζῶν. Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ
πέτρος, λέγει αὐτῷ ῥαββί,
ἴδε, ἡ συκὴ, ἣν κατηράσω,
22 ἡ ἐξηράνται." Καὶ ἀποκρι-

θεὶς 1 * ἰησοῦς λέγει αὐ-
τοῖς [ἢ ἔχετε πίστιν θεοῦ.
23 Ἀμὴν ἢ γὰρ λέγω ὑμῖν,
ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει
τούτῳ ῥαββί, καὶ βλή-
θῃ" εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ὃ
λέγει γίνεται ἔσται αὐτῷ"
24 ὁ εἰπὴν. Διὰ
τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα
ἂν προσευχόμε-
νοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε
ὅτι

e ∞ ἀπολέσωσιν,

t ∞ προσεύχεσθε καὶ,

(e) ADH. 11. 91. 218 (cum 76. 77. 124. al. 5.) Ev. 18. al. 8. Mt. V. a. c. f. q. 10. al. 4. Ed. Orig. (f) — AK. 11. 116. 229* al. 8. Mt. 10. colb. *populum*, *verc.* (g) *ἔσαν*. BCKL. 28. 33. 42. 72. 220. 229. Mt. c. 10. (h) ἐγένετο. AE**GH. 3. 50. Mt. V** c. 14. (i) ἐξεπορεύετο. A. 11. 28. 72. 108. 124. al. 6. Syr. Syr. p. in m. Arm. cant. colb. (k) ἐξήραται. 36. 40. 69. 72. 89. al. 2. Mt. r. Ed. Theophyl. ἐξηράνη. DL. 1. al. 2. Mt. o. x. Orig. (l) + ACDGL. 218 (cum vindob. omniaibus) Alii. Mt. omnes, ut videtur. Ed. (m) + si. D. 13. 61. 69. 124. Arm. Si habueritis fidem Dei, amen dico vobis etc. cant. veron. *verc.* vind. || Post λέγων αὐτῷ repetunt si ἔχετε πίστιν θεοῦ Evangelistaria nonnulla, quae a commate 23 novam pericopam inchoant, item colb. || — τοῦ θεοῦ. *verc.* colb. || (n) — BD. 1. 51. 106. 124. ap. Birch. 157. 225. Mt. x. Ed. Syr. (Syr. p. habet cum ast.) Perf. w. Arm. Vulg. It. (o) ὅστις. Mt. u. Alius. Theophyl. || — ὅτι. D. 61. 62. 115. Syr. cant. germ. 2. *immer*. tol. (p) ἀρθενοὶ καὶ βλήθηναί. L. 28. 124. (q) τὸ μέλλον. ὃ εἰπὴν, γινέσται αὐτῷ. D. sed crediderit futurum, quodcumque dixerit, erit illi f. fiet. cant. item veron. corb. vind. colb. || ὃ λέγει ὃ εἴπῃ. Mt. e. ὃ λαλεῖ. B. Mt. c. 23. L. (r) — BCDL. 1. 28. Copt. Vulg. || Aut hoc aut antecedens ὃ λέγει — It. *exco* *verc.* (s) — BCDL. 61. 157. (t) BDL. cant. *verc.* colb. corb. Cypr. (u) αἰτήσθε. 1. 11. 89. 218 (cum al. 5.) al. 6. Mt. a. d. i. d. n. p. Ed. Theophyl. αἰτήρησθε. 108. Mt. e.

25 ὅτι * ∞ λαμβάνετε," καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιε-
 26 ῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, Καὶ * λέγου-
 27 σιν" αὐτῷ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ϵ καὶ τίς σοι
 28 τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἐδωκεν, ἵνα ταῦτα ποιῇς;" Ὁ δὲ ἰη-
 29 σοὺς ϵ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
 30 τοῖς, ἐπερωτήσω ὑμᾶς, κ κα-
 31 γω" ἐνὰ λόγον, ι καὶ" ἀπο-
 32 κριθῇ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν.
 33 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιοῦ.
 34 Τὸ βάπτισμα κ ἰωάννου ι ἐξ
 35 οὐρανοῦ ἢ, η ἐξ ἀνθρώπου;
 36 Καὶ
 37 αὐτοὶ ἐλάλῃσαν· καὶ ἔφη αὐτοῖς, οὐδὲ ὁ
 38 πατὴρ ὑμῶν * δ ἐν τοῖς οὐρα-
 39 νοῖς, ἀφ' ἑσθι, δ τὰ παραπτώ-
 40 ματα ὑμῶν.] ϵ .]

X ∞ ἐλάλῃτε.

(x) BCL. Copt. $\lambda\eta\lambda\theta\sigma\eta$. D. (St. β .) 1. 209. Slav. Vulg. It. Cyr.
 (y) $\lambda\eta\lambda\theta\eta\tau\epsilon$. ADH. al. 9. Mt. V. al. 4. (z) VI. 26 = BLS. 2.
 27* 63. 64. 121* 157. Mt. 17. Ed. Copt. (habent nonnulli
 codd. copticis in m.) germ. 2. Theophyl. (a) = 33. Ey. 9. 10.
 18. 19. 32. bis. Mt. c. f. ω . || δ οὐρανοῦ. 142. (b) + $\alpha\upsilon\tau\omega$. D. 13.
 69. al. 4. Mt. a. e. Syr. utr. Goth. Vulg. It. exc.
 corb. vind. (c) + λέγω δὲ ὑμῖν, αἰτεῖται, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. ζητεῖτε,
 καὶ εὐρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοίγεται ὑμῖν. πρὸς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει,
 καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοίγεται. M. 46. 52. 54. 76.
 80. 88. 108. 125. 219. Ev. 24. 31. 32. bis. 33. 46. Mt. e. q.
 (d) $\epsilon\chi\eta\tau\epsilon$. D. (St. β .) 225. Evangelistaria. Ar. rom. Erp. Perf.
 p. Aeth. Saks. cant. veron. vind. colb. corb. (e) λέγει. BCL. 1.
 veron. wesc. brlx. colb. (f) = D. 17. 51. 57. Ev. 18. 19. Alius.
 Mt. e. 17. cant. || καὶ] δ . BL. 142. Ev. 12. 36. Syr. p. η m. ||
 ι ἐξουσίαν αὐτῶν ἐδωκεν] ἐδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην. BL. 80. 115.
 124. Ev. 96. Mt. c. f. item C. 1. Syr. Arm. Vulg. Codd. Ita-
 lae. || = ἵνα ταῦτα ποιῇ. Arm. veron. verc. vind. corb. (g) =
 BCL. 33. Syr. Copt. germ. 1. (h) = BL. καὶ ἐγώ. 13. 69. 124.
 131. 235. al. 6. Mt. N. al. 11. Ed. ἐγώ. 157. Ante ἡμᾶς, putant
 A. al. 21. Arm. germ. 2. (i) = D. Arm. It. exc. corb. germ. 2.
 (k) + τοῦ ACBL. + τοῦ. B. (l) + πόθεν ἢ. C. 229. Syr. Aeth.
 + $\pi\epsilon\delta\epsilon\upsilon\sigma\theta\epsilon\iota\upsilon$. 218 (cum 77). (m) = 35. al. 4. Mt. k. p. 7*
 Theophyl. $\alpha\iota\tau\epsilon\iota\tau\epsilon$ καὶ. Syr. $\lambda\epsilon\gamma\omega$ δ $\alpha\iota\tau\epsilon\iota\tau\epsilon$ καὶ $\delta\omega\theta\eta\sigma\eta\tau\epsilon$ ὑμῖν.

"καὶ ἐλογίζοντο" πρὸς ὁ θαν-
 τοὺς," λέγοντες: Ὁ ἐάν εἴπω-
 μεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ: ὅτι
 "οὐκ" οὐκ ἐπιστεύσατε αὐ-
 32 τῷ; ὁ ἄλλ'" εἰ = ἐάν" εἴ-
 πωμεν ἐξ ἀνθρώπων" ὁ φο-
 βούντο" τὸν ἅ λαόν" ἅπαν-
 τες γὰρ ἔειχον" τὸν ἰωάννην,
 ὅτι ὅντως" προφῆτης ἦν.
 33 Καὶ ἀποκριθέντες ὁ λέγουσι
 τῷ ἰησοῦ" οὐκ οἶδαμεν. ὁ καὶ
 ὁ ἰησοῦς ἀποκριθεὶς" λέγει
 αὐτοῖς: οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν,
 ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.]
 1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παρα-
 βολαῖς ὁ λέγειν" ἀμπελῶνα
 ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ πε-
 ριέθηκε φραγμὸν, καὶ ὥρυ-
 ξεν ὑπαλῆμιν, καὶ ἀμφοδόμη-
 σε πύργον, καὶ ἐξέδωκε αὐ-
 τὸν γεωργοῖς: καὶ ἀπεδήμησε.
 2 Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γε-
 ωργοὺς

π καὶ διελογίζοντο.

(n) BCD (St. β.) KLM. 1. 11. 13. 28. 69. 72. 76. ap. Westf. 91.
 106. 108. 124. ap. Birch. 157. Ev. 34. al. 23. Mt. c. e. o. q. x.
 z. 10. (o) ἀλλήλους. 113. corb. *secum ad invicem*, vind. || =
 colb. (p) + τί εἴπωμεν; D. (St. β.) 13. 28. 124. item 69. It. exc.
 brix. germ. 1. (q) + ἡμῖν. DM. 1. 13. 69. 124. 225. Syr. Ar.
 Perf. Aeth. Copt. Arm. It. (exc. germ. 1.) Vulg. ed. sextin. tol.
 emmer. Beda. (r) = ALM. 17. 61. 91. 218 (cum 76. 77. 108.
 al. 3.) 229. Ev. 19. al. 7. Mt. c. e. n. o. r. Perf. p. Copt. Aeth.
 Arm. Sax. Vulg. ms. It. exc. brix. (s) = D. 11. 91. 118. Ev.
 36. al. 8. Mt. 1. 10. Ed. Vulg. cant. germ. 2. mart. kai. vind.
 (t) = ABCEFGHLS. (St. γ.) 1. 17. 24. 36. 40. 61. 72. 108. 114.
 115. 116. 127. 131. 157. 218 (cum 76. 77. al. 13.) 229. 236.
 Ev. 18. 19. al. 37. Mt. V. a. c. d. f. k. p. q. z. al. 3. Ed. Codd.
 ap. Luc. brug. Syr. p. Goth. Euthym. || ἀλλ' ἐάν] εἰ δέ: Ev. 34.
 veron. brix. colb. corb. (u) φοβούμεν. D* φοβοῦμεθα. D** 13. 28.
 (61. in marg.) 69. 106. 124. Mt. 10. Syr. p. Ar. Copt. Aeth.
 Arm. Vulg. ed. It. (Hi omnes retinent antea ἐάν) καὶ φοβούντο.
 229* φέβος ἀπὸ τοῦ λαοῦ. Syr. Perf. p. (x) ὄχλον. 106. Syr. p. in
 m. (y) ᾤεισαν. D. (St. β.) Arm. It. exc. germ. 2. mart. (z) =
 1. 28. 91. 118. 124. Ev. 18. 19. 36. al. 9. Mt. f. Arm. Aeth. Arr.
 colb. ἀληθῶς. D. Ante, ἔτι ponunt BCL. 13. 69. (a) τῷ ἰησοῦ λέ-
 γουσιν. BCL. 69. 124. Perf. p. vere. corb. mart. λέγουσιν αὐτῷ.
 59. 73. Arm. Goth. (b) = Syr. || = ὁ ἰησοῦς. 80. 125* 229. || =
 ἀποκριθεὶς. CL. Copt. Perf. p. vere. brix. colb. || ἀποκριθεὶς (f. καὶ
 ἀποκρ. f. ἀποκρ. δέ) ὁ ἰησοῦς. AD. 1. 61. 69. 72. 99. 225. Mt. a. e.
 o. 19. 17. Syr. p. Goth. Vulg. cant. vind. corb. germ. 1. 2. (c)
 λαλεῖν. BCL. 1. 13. 118. 124. Ed. Syr. Syr. p. in m. Vulg. It.

ωργοὺς τῶ πατρὸς δούλον, ἵνα
 ὁ πατὴρ τῶν γεωργῶν λάβῃ
 ἀπὸ τοῦ κάρπου τοῦ ἀρ. πελω-
 3 νος. Οἱ δὲ λαβόντες αὐ-
 τὸν, ἔδειραν, καὶ ἀπέστει-
 4 λαν κενόν. Καὶ πάλιν ἀπέ-
 στείλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον
 δούλον καλέϊνον ε = λιβο-
 βελήσαντας ἐνεφαιώσαν,
 καὶ ἠ ἀπέστειλαν ἡτιμώμε-
 5 νον. Καὶ ἰ† ἄλλον ἀπέ-

στείλε καλέϊνον ἀπέκτειναν
 καὶ πολλοὺς ἄλλους, ἡ τοὺς
 μὲν ἰ δέροντες, ἡ τοὺς δὲ
 6 ἡ ἀποκτείνοντες. ὁ ἔτι
 οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων, ῥ ἀγά-
 πητὸν θ — αὐτοῦ, ἀπίστει-
 λε ἡ καὶ αὐτὸν ἡ πρὸς αὐ-
 τοὺς ἡ ἔσχατον, λέγων
 ἡ ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν
 7 μου. ἡ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γε-
 ωργοὶ ὑ εἶπον ἡ πρὸς τὰυ-
 τοὺς

ἰ† πάλιν.

(d) = D. Syr. Perf. p. It. exc. germ. 1. 2. gat. (e) + δούλουσιν
 αὐτῷ, omisso antea λάβῃ. D. It. exc. germ. 1. 2. gat. (f) ἔδειραν
 10. 106. 108. 142** 157. al. 10. Mt. k. p. q. al. 4. (g) = BDL.
 1. 28. 33. 91. 118. Barber. 1. Copt. Arm. Vulg. It. (h) ἡτιμα-
 σάν. BDL. 33. ap. Mill. Copt. Vulg. It. ἀπέστειλαν ἡτιμασμένον. 1.
 28. 91. 118. ἀπέλυσαν ἡτιμώμενον. 92. (i) = BCDL. 33. Copt.
 Aeth. Perf. p. It. exc. brix. (k) οὖς, BDL. 1. 33. 218 (cum al.
 9.) Ev. 36. al. 7 Mt. c. f. (l) δάσροντες. 11. 69. 76. ap. Alt. 157.
 al. 12. Mt. p. q. al. 4. Ed. (m) οὖς, BL. 1. 33. 218 (cum al. 9.)
 Ev. 36. al. 6. Mt. c. f. ἄλλους. D. Vulg. cant. (n) ἀποκτείνοντες
 ἡ ἀποκτείνοντες. ABCDEGHK. Alii multi. Mt. V. al. 12. Ed. ἀπο-
 κτείνοντες. L. al. 2. ἀποκτείνοντες. Ev. 18. 19. Mt. f. item c. (o)
 ὑποτρον δὲ εἶ. 13. 28. 69. 124. Syr. || = οὖν. BL. 1. Copt. vindu
 (p) + τὸν. 13. 124. (q) = BCDL. Syr. Arm. Vulg. It. αὐτῷ.
 Mt. x. (r) = 28. 91. αὐτὸν. BL. Syr. Arm. verc. καλέϊνον. D.
 Post αὐτοὺς ponit 124. (s) = D. It. Post ἔσχατον ponunt BCL.
 al. 8. Mt. f. (t) = 63. 72. Mt. 10. (u) = L. 33. 89. 218 (cum
 76. 108. al. 2.) 229. al. 10. Aeth. colb. 120. 56. 58. Cod. ap.
 Erasim. Syr. Arm. Perf. p. Arm. veron. verc. ὅτι ἴσω. corb. (x)
 εἰ δὲ. D. Arm. Perf. p. Vulg. It. exc. colb. (y) + ἰδόντες αὐτὸν.
 12. 61. + θεασάμενοι αὐτὸν. Ev. 24. 31. Perf. p. colb. + θεασ.
 αὐτὸν. ἐρχόμενον. 80. ut videtur. Arm. Syr. p. ed. cum alt. et
 Syr. p. inf. in m. + θεασ. αὐτὸν ἐρχ. πρὸς αὐτοὺς. 11. 13. 28. 69.
 124. 218 (cum 220.) Ev. 9. 10. 12. 15. 18. 19. 36. al. 4 Mt.
 c. f. (z) = 13. 124. 218 (cum 220.) Ev. 18. 36. et fortasse
 plures ex modo laudatis. Mt. c. f. || Ante αὐτοὺς ponunt BCL.
 1. 69. Perf. p.

τούς·^a ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτεί- 12 ἡμῶν. Καὶ ἐξήτουν αὐτὸν
νομεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν
8 ἡ κληρονομία. ^b Καὶ λαβόν- τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γάρ, ὅτι
τες· ^c αὐτὸν,· ^d ἀπέκτειναν, πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολήν·
καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπε- 6 εἶπε, καὶ ἄφροντες αὐτὸν ἀπ-
9 λῶνος· Τί οὖν ποιήσει ὁ 13 ἡλθον. Καὶ ἀποστέλλουσι
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύ- ^h πρὸς αὐτόν· ⁱ τινάς· τῶν
σεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωρ- Φαρισαίων καὶ τῶν ἡρωδια-
γούς· ^e καὶ δώσει τὸν ἀμπε- νῶν, ἵνα αὐτὸν ^k ἀγρεύουσιν·
10 λῶνα· ἄλλοις. Οὐδὲ τὴν γρα- 14 λόγῳ. ^l Οἱ δὲ ἐλθόντες
φήν ταύτην ἀνέγνωτε; λί- ^m λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκα-
θον, ὃν ἀπεδοκίμασαν· οἱ οἰ- λε, οἶδαμεν, ὅτι ἀληθὴς εἶ
κοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός·
11 εἰς κεφαλὴν γωνίας. Παρὰ οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρῶτον πῶν
κυρίου ἐγένετο ^f αὕτη,· καὶ ⁿ ἀνθρώπων,· ἀλλ' ἐπ' ἀλη-
θείας

(a) = D. 1. 28. Syr. Arr. Perf. w. Aeth. Vulg. It. (b) καὶ ἐκ-
βαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. 127. 131. (c) = Mt.
f. Post ἀπέκτειναν ponunt BCL. Ev. 18. 19. 31. (d) ἔξω τοῦ ἀμ-
πελῶνος ἀπέκτειναν. 218. item Ev. 12. veron. ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπ.
καὶ ἀπέκτειναν. 69. 124. || ἐξέβαλον] + αὐτόν. ABCDM. 11. 72. 106.
229. Ev. 18. al. 7. Mt. f. 10. Syr. Copt. cant. verc. colb. corb.
(e) + ἐκένους. 1. 11. 91. 218 (cum al. 3.) al. 5. Aeth. Ar. p.
colb. + τοῦτους. 33. al. 6. Mt. f. Syr. (f) οὗτος et mox θαυμα-
στὸς. cant. veron. verc. corb. vind. colb. germ. 1. (g) + ταύ-
την. 108. 127. 131. 218 (cum al. 7.) Ev. 15. 17. Syr. Perf. Arr.
Aeth. veron. (h) = D. cant. verc. vind. colb. (i) τινες. Goth.
(k) παγιδεύσῃσι. D (St. β.) (l) καὶ ἐπ' αὐτῶν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι διδάσκα-
λε. D. cant. || οἱ ἐξ· καὶ. BCL. 33. || Et venientes Pharisei,
colb. corb. (m) ἐπ' αὐτῶν αὐτόν. Syr. verc. colb. ἐπ' αὐτῶν αὐτόν ἐν
δέλῳ. vind. corb. ἐπ' αὐτῶν (αὐτόν, Arm.) ἐν δέλῳ καὶ λέγουσιν. 218
(cum 76.) Arm. veron. ἤρξαντο ἐρωτᾶν αὐτόν ἐν δέλῳ, λέγοντες. 1. 13.
28. 69. 91. 118. 124. et (omisso λέγοντες) Mt. x. (n) ἀνθρώποι.
GK. 1. 91. 116. 118. Mt. 1. 10. Vulg. mf. veron. ἀνθρώπων.
Ev. 19.

9είας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ δι- Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ θαύμα-
 δάσκετε· ὁ ἔστι Ρ κῆνσον 18σαν ἐπ' αὐτῷ.] Καὶ [ἔρχον-
 καίσαρι δοῦναι," ἢ οὐ; 9 διῶ- ται σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν,
 15μεν, ἢ μὴ δῶμεν;" Ὁ οἵτινες λέγουσιν ὁ ἀνάστασιν
 δὲ ἔ· εἰδῶς" αὐτῶν τὴν μὴ εἶναι" καὶ ἐπρωότησαν
 ὁ ὑπόκρισιν," εἶπεν αὐτοῖς· 19αὐτόν, λέγοντες· Διδάσκα-
 τί με πειράζετε ὡ; Φέρετέ λε, μισθὸς ἔγραψεν ἡμῖν,
 16μοι δηνάριον, ἵνα ἰδῶ. Οἱ ὅτι εἰάν τινος ἀδελφὸς ἀποθά-
 δὲ ἤνεγκαν, καὶ λέγει αὐτοῖς· νῆ, καὶ ὁ καταλήτη" γυναῖ-
 τινος ἢ εἰμὼν αὐτῇ, καὶ ἢ κα, καὶ τέκνα μὴ ἄφῃ, ἵνα
 ἐπιγραφῇ; οἱ δὲ εἶπον αὐ- λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν
 17τῷ καίσαρος. Καὶ ὁ ἀπο- γυναῖκα ὁ — αὐτοῦ," καὶ
 κριθεὶς" ὁ ἰησοῦς" εἶπεν ἐξαναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελ-
 2 αὐτοῖς· ἀποδοτε ὁ τὰ καί 20φῷ αὐτοῦ. Ἑπτὰ ὁ ἄδελ-
 σαρος καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Φοὶ ἦσαν ἑ. καὶ ὁ πρῶτος
 ἔλαβε

s ὡ ἰδῶν. e † οὖν.

(ο) † εἶπον ἡμῖν. Ev. 19. † εἶπε οὖν. St. β. στ. (i. e. Wettf. 7.) † εἶπον
 f. εἶπε οὖν ἡμῖν. CM. 28. 124. al. 6. Mt. f. Arm. Syr. p. c. ast.
 (in marg. notatur, non inveniri in graecis.) verc. gat. germ.
 2. tol. † εἶπε οὖν ἡμῖν, εἰ. D. Ev. 18. Arr. cant. veron. vind.
 colb. corb. (p) δοῦναι κῆνσον καίσαρι. BL. 115. Ev. 18. 19. al. 2.
 It. exc. corb. colb. germ. 2. ἡμᾶς δοῦναι ἐπιμεφάλαιον καίσαρι. D.
 nobis, dare tributum Caesari. cant. || κῆνσον] ἐπιμεφάλαιον 124.
 et, ut videtur, Syr. Perf. p. (q) = D. Ar. p. Perf. p. Aeth.
 cant. veron. verc. corb. colb. vind. germ. 1. δῶμεν (idque an-
 tecedenti ἢ οὐ jungunt) 225. Ar. rom. Erp. Perf. w. Goth.
 Vulg. germ. 2. gat. (r) † ἰησοῦς. DG. 1. 13. 28. 69. 118. 124.
 Arm. It. (s) D. 13. 28. 69. Goth. cant. veron. corb. vind. colb.
 (t) verfutiam, cant. veron. corb. vind. item Syr. (u) † ὑποκρι-
 ται. G. 1. 13. 28. 61. 69. 91. ap. Mill. 118. 124. Syr. p. c. ast.
 Perf. p. Arm. (x) = BCL. 33. Syr. Copt. colb. (y) = L. 218.
 (cum al. 3.) Mt. e. Copt. (z) = BD. cant. || † ὑπάγετε. Arm.
 (a) † οὖν. 13. 69. 106. 124. al. 9. Mt. x. Syr. p. ed. Vulg. It.
 exc. cant. (b) ἀνάστασις οὐκ ἔστι. 1. 13. 28. 69. 124. Copt. (c)
 ἔχῃ. D. 28. It. (d) = BCL. 1. 61. Copt. (e) = ABCFL. 1. 13.
 72. 91. 218 (cum al. 10.) Alii mult. Mt. V. a. d. e. k. al. 11.
 Ed. (etiam Steph. 3.) Syr. Slav. Theoph. 25. 106. Ev. 14. Copt.
 Syr. p. verc. (f) † παρ' ἡμῖν. 13. 28. 61. 69. 124. item D. Copt.
 Arm. Syr. p. in m. It. exc. corb.

ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀπο- ὅταν ἀναστῶσι," τίνος αὐτῶν
 Ζησίμων οὐκ ἄφηκε σπέρμα. ἔσται ἡ γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
 21 Καὶ ὁ δεῦτερος ἔλαβεν αὐτήν, 24 ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ
 καὶ ἀπέθανεν, ἡ καὶ οὐδὲ αὐ- ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
 τὸς ἄφηκε" σπέρμα. ἡ καὶ τοῖς ὁ οὐ" διὰ τοῦτο πλά-
 22 ὁ τρίτος ὡσαύτως. Καὶ νᾶσθε, μὴ ῥεῖδότες" τὰς
 ἔλαβον αὐτήν οἱ ἑπτὰ, καὶ" γραφὰς μὴδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
 οὐκ ἄφηκαν σπέρμα. ἰ 25 θεοῦ ῥ; Ὅταν γὰρ ἐν νε-
 ἔσχάτῃ: πάντων" ἡ ἀπέ- κρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γα-
 23 θανε καὶ ἡ γυνή." Ἐν τῇ μοῦσιν, οὔτε ῥ γαμίσκονται,
 ἰ = οὐκ" ἀναστᾶσει, ἡ = ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ὁ ἑν
 ταῖς

ἰ 25 ἔσχατον.

ἡ 25 καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν.

ῥ ὁ.

(g) μὴ καταλιπὼν. BCL. 33. (h) = καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. corb. || καὶ ὡσαύτως ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ. D. cant. vind. καὶ ὁ τρίτος ὡσαύ-
 τως. καὶ οἱ ἑπτὰ. CL. Copt. καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως, καὶ οἱ ἑπτὰ, καὶ.
 BM. 13. 69. item colb. καὶ ὁ τρίτος, ὡσαύτως οἱ ἑπτὰ, καὶ. 28. καὶ
 ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως οἱ ἑπτὰ, καὶ. I. 209. ὡσαύτως καὶ ὁ τρί-
 τος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ οἱ ἑπτὰ, καὶ Arm. καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. καὶ ἔλα-
 βον αὐτὴν ὡσαύτως καὶ οἱ ἑπτὰ, καὶ. A. 46. 52. et (absque καὶ ante
 οἱ) Syr. p. Goth. Vulg. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν. ὡσαύτως ἔλαβεν
 αὐτήν καὶ οἱ ἑπτὰ, καὶ. 115. || Fortasse legendum: καὶ ὡσαύτως καὶ
 οἱ ἑπτὰ. (i) = D. Ev. 36. cant. colb. postea, verc. corb. vind.
 πάντων = Syr. || ἔσχάτῃ] ἔσχατον. BCGHKL. I. 11. 13. 33. 36.
 40. 69. 72. 91. 114. 118*. 209. 235. al. 12. Mt. a. c. 10. (k)
 BCDL. I. 13. 69. || = Ev. 36. Et mulier relicta est sine filiis,
 colb. (l) = EFHLS. 10. 106. 131. 157. 218 (cum al. 9.) Ev.
 34. al. 20. Mt. V. d. k. 1* al. 7. Ed. Copt. (Syr. p. habet c.
 aft.) Slav. Goth. Vulg. mf. (m) = BCD (St. β.) L. 28. 33. Ev.
 13. 18. Syr. Ar. p. Perf. p. Copt. Sax. cant. colb. || Ponunt
 ante ἐν τῇ ἀναστάσει, 13. 69. || ἐν τῇ ἀναστάσει = Aeth. || Colb. sic:
 Et mulier relicta est sine filiis. Cui enim manebit uxor mun-
 da? (fort. leg. in isto mundo.) Septem enim illam habuerunt,
 et ipsa mortua est: in resurrectione autem cuius erit? (n) + ῥ.
 AD* 13. (o) = Codex unus, verc. vind. colb. Theophyl. (p)
 γινώσκοντες, D. Orig. (q) + οἶδατε. D. cant. (r) ἐγκαθίσκονται. AFH.
 al. 7. Mt. i. l. n. q. Ed. γαμίζονται. BCGL. al. 9. Mt. f. Damasc.
 γαμίζουσιν. D. (s) = CDKLM. I. 10. 11. 36. 72. 106. 114. 115.
 124. 131. 157. 218 (cum al. 7.) 226. 229. 235. Ev. 34. 36. al.
 20.

26 τοῖς οὐρανοῖς. Περι δὲ τῶν 28 Καὶ [προσελθὼν εἰς τῶν
νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ γραμματέων, ἀκούσας αὐ-
ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ μου τῶν συζητούντων, ^b εἰδὼς"
σέως, ἐπὶ ^c τοῦ βατοῦ "ὡς" ὅτι καλῶς ^e αὐτοῖς" ἀπεκρί-
εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων. θη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία
ἐγὼ ὁ Θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ ἐστὶ πρώτη ^d πάντων ἐντολή;
Θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς ἰα- 29 Ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ·
27 κώβ; Οὐκ ἔστιν ^x ὁ "Θεὸς ^e ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή·"
Υ νεκρῶν, ἀλλὰ ^z + ζώντων. ἄκουε ἰσραὴλ, κύριος, ὁ Θεὸς
^a ὑμεῖς οὖν" πολὺ πλανᾶσθε.] ^f ἡμῶν," κύριος εἰς ἐστὶ
P 2 Καὶ

t. τῆς. z + Θεός. d. πασῶν. e ∞ ὅτι πρώτη
πασῶν τῶν ἐντολῶν.

20. Mt. d. f. 10. al. 4. Copt. Syr. p. Slav. Damasc. Θεοὶ οἱ. 13.
33. 69. Ev. 2. al. 2. item Mt. e. Aeth. Sax. Vulg. in ed. fix-
tin. (t) ABCEFGHLS. 1. 13. 218 (cum al. 8.) Ev. 36. al. 37.
pluresve. Mt. V. al. 15. Ed. (u) πῶς. BCL. 115. 127. 131. al.
7. Mt. f. (x) = D. 218 (cum al. 3) al. 6. Mt. e. r. 10. (y) +
Θεός. M. 13. 33. 69. 124. 235. Ev. 31. al. 23. Mt. d. al. 4. Ed.
(z) = ABCDKL. 1. 13. 33. 69. 124. 131. 218 (cum al. 5.) 235.
Ev. 36. al. 20. Mt. a. c. d. f. al. 5. Ed. Syr. utr. Ar. pol. Perf.
w. Copt. Arm. Goth. Sax. Vulg. It. Orig. quater. (a) = BL.
Copt. (b) ἰδὼν f. καὶ ἰδῶν. CDL. 1. 13. 69. 91. Ev. 2. 36. al. 9.
Mt. f. Syr. utr. Perf. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Aug.
|| = 67. gat. (c) = 72. 229. al. 2. Mt. 10. Ed. In aliis post
ἀπεκρ. ponitur. (d) ABCEFGHKLS. 218 (cum al. 10.) Ev. 34.
36. al. 43. Mt. V. a. c. d. f. bis. al. 10. Ed. Theophyl. || =
D. 1. 13. 28. 69. It. exc. germ. 1. gat. prag. (e) = 229. ὅτι
πρώτη ἐστίν. BL. Copt. *Primum mandatum est*, colb. πάντων πρῶ-
τη. D. cant. verc. veron. vind. item 91. Arm. πρῶτον πάντων. 1.
Marcell. ap. Euf. ὅτι πασῶν ἐντολῶν. Mt. r. ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή.
A. 33. 69. 72. 89. 127. 131. 235. Ev. 36. al. 22. Mt. i. l. n.
10. πρώτη πάντων ἐντολή ἐστὶ. 61. πρώτη πάντων τῶν ἐντολῶν ἐστὶ, 157.
ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή ἐστὶν αὕτη. C. item corb. αὕτη πρώτη πασῶν
ἐντολή. Mt. e. || πασῶν] πάντων. EFGHS. 13. 17. 40. 106. 118.
124. 218. Ev. 2. 34. al. 30. Mt. a. c. d. f. bis. o. x. et absque
πῶν. 121. Ev. 34. Mt. V. 12. 17. (f) ἡμῶν 10. al. 3. et Barber.
1. Mt. i. p. 17. Ed. Slav. vind. σου. 27** al. 2. Mt. 12. Copt.
Aeth. Arr. Perf. w. Vulg. ed. colb.

30 Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν
θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
σου, & καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ-
χῆς σου," ἡ καὶ ἐξ ὅλης τῆς
διανοίας σου," καὶ ἐξ ὅλης

τῆς ἰσχύος σου· ἡ αὕτη πρώτη
31 ἐντολή." Καὶ δευτέρα ἡ ὁ-
μοία, αὕτη· ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς ἑαυτόν."

μεῖζων τούτων ἄλλη ἐντολή
32 οὐκ ἔστι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ γραμματεὺς· καλῶς, δι-
δάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας,
ὅτι εἰς ἔστι ^m†, καὶ οὐκ
ἔστιν ^a ἄλλος" πλὴν αὐτοῦ·

33 Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
οὐ συνέσεως" P καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ψυχῆς" Q καὶ ἐξ ὅλης
τῆς ἰσχύος," καὶ τὸ ἀγαπᾶν
τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν, ^r πλεί-
ον" ἔστι ^a πάντων" τῶν ὁλο-
καυτωμάτων καὶ ^t† θυσιῶν.

34 Καὶ ὁ ἰησοῦς ἰδὼν ^a αὐτόν·
ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη· εἶ-
πεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ
τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ
οὐδεὶς ^x οὐκ ἐτι" ἐτόλμα αὐ-

35 τὸν ἐπερωτήσαι. Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ ἰησοῦς ἔλεγε, δι-
δάσκων

^m† θεός. ^t† τῶν.

(g) = K. 157. 229. al. 3. Mt. r. 10. (h) = D. 157. Mt. f. Arm. Syr. hierof. cant. colb. germ. 1. corb. || *unibus*, veron. verc. corb. vind. || Ante ψυχῆς ponit A, post ἰσχύος 218. (i) = BEL. Copt. || πρώτη] + πάντων. K. al. 17. Mt. q. 10. (k) αὕτη. BI. Copt. ἐμοῖα αὐτῇ f. ταύτῃ f. αὐτῆς. A* D. 1. 40. 69. 124. al. 15. et Barber. 2. Mt. e. 1* al. 4. Syr. utr. P. rf. w. Arr. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Vict. Euthym. (l) ἐαυτὸν. H. al. 26. Mt. a. al. 8. (m) = ABKLMS. 1. 10. 11. 36. 40. 72. 91. 106. 127. 218. 229. Ev. 2. 18. 19. 33. 34. al. 52. Mt. V. al. 12. Ed. Syr. (Syr. p. habet c. ast.) Perf. p. Aeth. Goth. Slav. Vulg. mf. prag. emmer. Theophyl. Aug. ὁ θεός. D. 61. 69. 124. (n) = D. cant. verc. (o) δυναμῶς D. cant. verc. vind. ἰσχύος. 1. 118. Copt. Arm. || = veron. colb. corb. (p) = BI. 1. 118. 218. 235. Copt. verc. Marcell. ap. Euf. (q) = D. Arm. cant. || ἰσχύος] συνέσεως. 1. 118. Copt. (r) περισσώτερον. BI. 33. (s) = Syr. Arm. (t) = ABDFGLS. 124* 131. 157. 235. Ev. 18. 36. Alii multi. Mt. V. al. 15. Ed. (u) = DL. 28. 33. 91. Ev. 18. semel. 31. 36. al. 5. Mt. f. Ed. Arm. Slav. Vulg. cant. veron. colb. corb. prag. vind. Hilar. (x) = D. Ev. 2* al. 3. tolet. jam, Vulg. cant. veron. vind. Hilar. οὐκ. 61. Post ἐτόλμα po-
nunt 69. 124. verc.

- δάσκων ἐν τῷ ἱερῷ πῶς λέγουσιν αἱ γραμματεῖς, ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς ἐστὶ δαβὶδ;
- 36 Ὁ αὐτὸς γὰρ δαβὶδ εἶπεν ἐν 39
 ἃ ἡ πνεύματι ἃ ἡ ἀγίῳ ἃ λέγει
 ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου· κά-
 θου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
 θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑπο-
 πόδιον τῶν ποδῶν σου.
- 37 Ὁ αὐτὸς οὖν δαβὶδ λέγει
 αὐτὸν κύριον· καὶ πῶς
 υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; καὶ ὁ πολὺς
 ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.]
- 38 Καὶ [ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ
 διδαχῇ αὐτοῦ·] [βλέπετε ἀπὸ
 τῶν γραμματέων, τῶν θελό-
 των ἐν στολαῖς περιπατεῖν,
 καὶ ἡ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγο-
 ραῖς ἰ, Καὶ πρωτοκαθεδρίας
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρω-
 τοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις·
 40 Οἱ ἡ κατεσθίοντες· τὰς οἰ-
 κίας τῶν χηρῶν ἰ, ἢ καὶ
 προφάσει μακρὰ προσηυχό-
 μενοι· οὗτοι λήφονται περισ-
 σότερον κρίμα.
- 41 Καὶ ἡ καθίσας ὁ ὁ ἡ-
 σοῦς· κατέναντι τοῦ θαλασσοφου-
 λακίου, ἐθεώρει P πῶς ὁ
 P 3 ὄχλος

z † τῷ bis.

a ∞ εἶπεν.

(y) καὶ οὗτος. D. Arm. et ipse, cant. || = γὰρ. BL. 13. 59. 69. Copt. verc. autem, corb. colb. (z) = AEF GHMS. 1. 11. 13. 36. 40. 69. 72. 106. 124. 131. 157. 218. (cum al. 8.) 235. Ev. 2. 18. 19. 33. 34. 36. Alii multi. Mt. V. al. 18. Ed. (a) ADEGHK. 11. 64. 72. 89. 106. 124. 131. 157. 229. 235. Ev. 2. 18. 19. 33. 34. 36. al. 35. Mt. V. al. 16. Ed. (b) ὑποκάτω. BD. gr. 28. Copt. Arr. Persl. (c) = BDL. 28. 106. Mt. x. Syr. (Syr. p. habet c. ast.) cant. verc. vind. Si, veron. colb. corb. (d) καλεῖ. 33. 61. 108. ap. Birch. 127. Ev. 34. Mt. c. Syr. Arm. colb. mari. (e) Deum, verc. (f) πῶς. M. 1. 33. 69. 91. 108. al. 2. Mt. e. veron. (g) ὁ δὲ δαδάσκων ἅμα ἔλεγεν αὐτοῖς. D. verc. et absque ἅμα cant. veron. vind. item colb. corb. καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν. BL. (h) + Φιλοῦντων. 76. 115. 218 (cum 220.) al. 12. Mt. a. e. q. Syr. Persl. p. Arm. item colb. (i) + ποιῆσαι. D. facitis, cant. (k) κατεσθίουσι. D. 1. 91. (l) + καὶ ἐρῶν. D. 13. 28. 69. 124. Syr. hieros. It. (m) = 13. || = καὶ. D. Syr. Arm. It. Vulg. || μακρὰ] μακρὰ. Mt. a. q. 10. μακρὰν. L. 46. Mt. 17. sub obtentu proluxae orationis, Vulg. veron. prag. sub obtentu orantes, cant. occasione longa orantes; verc. corb. oratione proluxa orantes, colb. oratione longa utentes, vind. (n) ἐστὼς. 1. 13. 28. 69. 91. Arm. Syr. p. in m. Orig. bis (o) = BL. Copt. verc. (p) καὶ πᾶς ἑπάλλα. Orig. semel.

ὄχλος βάλλει" χαλκὸν εἰς τὸ
γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ
πλούσιοι 9 ἔβαλλον" πολλά.

42 Καὶ ἔλθουσα μία χήρα ^r —
πτωχή," ἔβαλε λεπτὰ δύο,

43 ὅ ἐστι κοδράντης. Καὶ προσ-
καλεσάμενος τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, ^s εἶπεν" αὐτοῖς· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη
ἢ πτωχή πλείον πάντων
^t βέβληκε" ^u τῶν βαλόντων"

44 εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. Πάν-
τες γὰρ ^x ἐν τοῦ ^y περισσεύ-
οντος" αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη
δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς

πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅ-
λον τὸν ^z βίον" αὐτῆς.]

1 Καὶ [ἐκπορευομένου αὐ-
τοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐ-
τῷ εἰς ^a τῶν μαθητῶν αὐτοῦ·
διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λί-
θοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαὶ ^b.
2 Καὶ ὁ ἰησοῦς ^c ἀποκριθεὶς"
εἶπεν ^d αὐτῷ·" ^e βλέπεις"
ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδο-
μὰς; ^f οὐ μὴ ἀφεθῇ ^g λίθος
ἐπὶ ^h λίθῳ," ὅς οὐ μὴ κατα-
3 λυθῇ ⁱ. Καὶ καθήμενου αὐ-
τοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν
κατέ-

S. λέγει.

(q) ἔβαλον. F. al. 10. Mt. V. al. 6. Ed. Theophyl. (r) = D. Arm. cant. veron. verc. vind. colb. corb. (s) ABDKL. 33. 72. 108. 127. 229. Ev. 18. 19. 36. al. 15. Mt. f. 10. Ed. Slav. verc. Orig. semel. Damasc. (t) ἔβαλε. ABDI. 33. 108. 127. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 4. Mt. f. o. Orig. bis. (u) = 1. 13. Mt. r. Arm. Perf. p. It. (exc. cant.) Cypr. Ambr. τῶν βαλλόντων. ABDEL. al. 21. Mt. V. al. 6. Ed. Orig. bis. (x) + οὗτοι. D. 1. 33. 67. 91. cant. Cypr. (y) περισσεύματος. 61. 108. 127* Ev. 2. 18. 19. 36. al. 6. Mt. f. Clem. Damasc. (z) πλοῦτον. 36. 40* Mt. a. (a) + ἐν. ADF. al. 12. Mt. k. q. x. Ed. (b) + τοῦ ἱεροῦ. D. cant. veron. corb. gat. colb. germ. 2. mart. tolet. (c) = BL. 33. 115. Mt. d. 12. Syr. Perf. p. Copt. In alijs locum mutat. (d) = 1. 118. Arm. colb. αὐτοῖς. D. cant. verc. veron. vind. corb. germ. 2. (e) βλέπετε. D. Cod. ap. Erasim. Mt. c. Ed. Sax. cant. verc. veron. vind. colb. corb. germ. 2. (f) + ἀμὴν λέγω σοι (f. ὑμῖν) ὅτι. D. 13. 28. 69. 91. 124. al. 3. Arm. It. (exc. gat. mart. prag.) item 1. 118. (g) + ὡς. BDGL. 1. 10. 28. 33. 218 (cum 124. et al. 4.) Ev. 2. 18. 19. al. 16. et Barber. 1. Mt. c. e. f. k. p. z** Syr. (Syr. p. habet c. aft.) Arr. Copt. Slav. cant. verc. veron. germ. 2. || + in isto templo, colb. Cypr. (h) λιθῶν. BGL. 1. 13. 218 (cum al. 5.) al. 13. Mt. c. al. 4. λιθῶν. 11. ap. Kust. Mt. 12. Ed. (i) + καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλος ἀναστήσεται ἀντὶ χειρῶν. D. It. (exc. gat. mart. prag.) Cypr.

κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώ-
των αὐτὸν κατ' ἰδίαν πέτρος, 8 τὸ τέλος. Ἐγεθῆσεται γὰρ
καὶ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης, καὶ
4 ἀνδρέας· ^κ Εἰπὲν ἡμῖν, πό-
τε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ
σημεῖον, ὅταν ^λ μέλλῃ πάν-
5 τα ταῦτα συντελεῖσθαι; Ὁ ⁹ ταραχαί." ^κ Ὡς Ἀρχαί"
δὲ ^μ ἰησοῦς ^π ἀποκριθεὶς"
οὐ αὐτοῖς, ἤρξατο λέγειν·"
βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανή-
6 σῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγον-
τες· ὅτι ἐγὼ εἰμι Χρῆστος· καὶ πολ-
7 λούς πλανήσουσιν. Ὅταν δὲ
ἀκούσῃτε πολέμους καὶ ἀκοὰς
πολέμων, μὴ ⁹ φοβεῖσθε·"
δεῖ γὰρ γενέσθαι· ἀλλ' οὕτω
8 τὸ τέλος. Ἐγεθῆσεται γὰρ
ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία
ἐπὶ βασιλείαν· ^κ καὶ ^λ ἔσονται
σεισμοὶ κατὰ τόπους, ^ε καὶ
^ς ἔσονται ^ζ λιμοὶ ^η — καὶ
9 ταραχαί." ^θ Ὡς Ἀρχαί"
ωδίνων ταῦτα. [Υ βλέπετε
δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς·" ^ι παραδώ-
σουσι γὰρ ὑμᾶς ^κ εἰς συνέδρια,
^λ καὶ εἰς συναγωγὰς·" ^μ δαρή-
σεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ
βασιλέων ^ν σταθῆσεσθε·" ἔνε-
κεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐ-
10 τοῖς. ^ξ Καὶ εἰς πάντα τὰ
ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι
τὸ

P 4

τὸ

κ ∞ ἀρχή.

(κ) εἰπὼν. BDL. 1. 28. 33. 69. (λ) μέλλει. DEM. 124* al. 7. Mt. r. 12. 14. Ed. (m) — L. Mt. d. e. verc. (u) — BL. 33. Syr. Perf. p. Arr. Copt. Vocabulorum ordo varie mutatur. (o) εἶπεν αὐτοῖς. D. 68. 108. 218 (cum 219.) Ev. 19. Mt. d. Perf. p. Arr. verc. cant. (p) + εἰς χριστούς. 13. 28. 61. 69. 91. 115. 124. Mt. 12. Copt. Arm. Sax. veron. colb. germ. 2. gat. (q) δορυβείσθαι. D. 12. 57. Mt. 12. nolite turbari, verc. πτοηθῆτε. Mt. o. (r) — BDL. 28. Copt. cant. (s) — BL. Copt. Arm. (v) — D. Arm. Vulg. It. (u) — BDL. Copt. Aeth. Erp. Vulg. It. Victor in comment. (x) BD (St. β.) KL. 13. 28. 91. 106. 124. 131. 229** Ev. 18. 36. al. 15. Mt. c. e. f. l. 10. Syr. utr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Arm. Slav. Vulg. It. || — ἀρχαὶ ωδίνων ταῦτα. colb. (y) — D. 1. 91. 124. Arm. cant. verc. corb. vind. (z) εἴτα ἡμᾶς αὐτοὺς παραδώσουσι. D. cant. verc. corb. vind. καὶ παραδώσ. ἡμᾶς. 1. 124. || — γὰρ. BL. Copt. (a) καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν. Evangelistaria plura. Mt. f. Syr. utr. germ. 2. || Sequentibus jungunt L. Alii. Ed. Syr. utr. Perf. Vulg. It. (b) ἀχθήσεσθε. G. 1. 10. 33. 40. 131. 218 (cum 76. 123.) al. 13. Mt. e. k. p. al. 3. Ed. Slav. ut videtur. Theophyl. (c) Vt. 10 — Evangelistaria pleraque. Mt. f. || καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη. Πρῶτον δὲ δεῖ κ. τ. ε. 108. 124. 127. 131. 157. Arm. capt. corb. colb. vind. item germ. 2. et tolet. || εὐαγγελίον + ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσι. D. capt. corb. germ. 2. tolet.

- 11 τὸ εὐαγγέλιον." "Ὅταν δὲ
^d ἄγων" ὑμᾶς παραδιδόντες,
 μὴ ^e προμερηνᾶτε" τί λαλή-
 σῃτε, ^f — μηδὲ μελετᾶτε"
 ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκεί-
 νῃ τῇ ὥρᾳ, ^g τοῦτο" λαλεῖ-
 τε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λα-
 λούντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ
 12 ἅγιον. Παραδίδωσι δὲ ἀδελ-
 φὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον,
 καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐκίνα-
 στήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς
 καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.
 13 Καὶ ἔσσεθε μισούμενοι ὑπὸ
 πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου, ὃ
 δὲ ὑπομένειας εἰς τέλος, οὗτος
 14 σωθήσεται.] ["Ὅταν δὲ ἴδῃ-
 τε τὸ βδέλυγμα ^h τῆς ἐρημύ-
 σεως" ⁱ + ^k ἔστωις" ὅπου οὐ
 δεῖ· ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω ^l.
 τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ φευγέ-
 15 τωσαν εἰς τὰ ὄρη· "Ὁ δὲ ἐπὶ
 τοῦ δώματος μὴ καταβῆτω
^m εἰς τὴν οἰκίαν," μηδὲ εἰς-
 ελθῆτω ἄρα τι ἐκ τῆς οἰκίας
 16 αὐτοῦ· Καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρόν
 ὢν, μὴ ἐπιστρέψατω εἰς τὰ
 ὄπισθον, ἀρα τὰ ἱμάτιον αὐ-
 17 τοῦ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ
 ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζού-
 σαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
 18 Προσεύχεσθε δὲ, ἵνα μὴ
ⁿ γένηται — ἡ Φυγὴ ὑμῶν·
 19 χειμῶνος." Ἔσονται γὰρ
^o αἱ ἡμέραι ἐκείναι" P 241ψις,
 οἶα οὐ γέγονε τοιαύτη" ἀπ'
 ἀρχῆς

d. ἀγάγωνιν.

i + τὸ ῥηθὲν ὑπὸ δανιὴλ τοῦ προφῆτου.

(d) ABDGKLM. 1. 10. 11. 13. 69. 72. 89* 91. 106. 108. 131. 226. 229** al. 26. Mt. k. p. z. 10. Orig. Theophyl. (e) μερηνᾶτε. M. 11. 33. 89* 106. 108. 131. 229* 235. Ev. 2. 18. 19. al. 18. Mt. e. x. It. Vigil. (f) — BDL. 1. 33. 69. 157. Ev. 32. Barber. 1. Copt. Aeth. Vulg. It. Vigil. μηδὲ προμελεῖσθε. 38. Orig. verc. (g) — Ev. 18. ταῦτα. D. ἐκείνο. 13. 28. 69. 91. 124. Orig. (h) — 69. (i) — BD (St. β.) L. Copt. Arm. Vulg. Sax. It. exc. colb. Aug. dis. Nec attingunt Victor et Theophyl. || ἐκ] διὰ. 1. 24. 28. 91. 106. 108. Mt. a. e. (k) ἐσθὲ. AEF. al. 26. pluresve. Mt. V. 17. Ed. (etiam St. 3.) ἐσθιμάς. D. 28. ἐσθιμάτα. BL. στήνον. 1. 13. 69. 91. || + ἐν τῷ π. 24. Mt. e. n. Arm. item 63. 72 in m. (l) + τί ἀναγινώσκει. D. cant. verc. germ. 2. (m) — BL. 61. Syr. Pers. p. Copt. colb. (n) γένηται χειμῶνος. B. χειμῶνος γένηται. Arm. χειμ. γένονται. D. Vulg. It. exc. germ. 2. gat. χειμ. ταῦτα γένηται. L. 28. 50. item. 13. 69. verc. || + ἡ σαββάτου f. μηδὲ σαββάτων f. μηδὲ σαββάτω f. ἡ ἐν σαββάτω. L. 11. 61. 76. 218. (cum 220.) 235. al. 5. Mt. e. q. Pers. p. gat. germ. 2. Victor. (o) diebus illis, cant. verc. veron. || dies illi tribulationis tales, quales etc. viud. gat. colb. mart. tolet. Aug. (p) 241ψις, οἶα οὐκ ἐγένοντο τοιαῦτα. D (St. β.) Vulg. It.

ἀρχῆς κτίσεως, ἧς ἔκτισεν εἰ δυνατόν, * καὶ τοὺς ἐκ-
 ο θέντας, " ἕως τοῦ νῦν, * καὶ 23 λεκτούς. Τρεῖς δὲ βλέπε-
 20 οὐ " μὴ * γένῃται. " Καὶ εἰ τε· ὁ ἰδοῦ, " προφητεία ὑμῶν
 μὴ κύριος ἐκαλόβωσε τὰς ἡμέ- 24 πάντα.] Ἀλλ' [ἐν ἐκείναις
 ρας·, οὐκ ἂν ἐσώθῃ πᾶσα ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν
 σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλε- ἐκλήνῃ, ὁ ἥλιος σκοτισθήσε-
 21 κτούς, οὗς ἐξελέξατο, ἐκο- ται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει
 τότ' ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοῦ, 25 τὸ φέγγος αὐτῆς. Καὶ οἱ
 ἰδοῦ ὁ χριστός, " — ἦ· ἀστέρες· τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται
 ἰδοῦ, ἐκεί· μὴ * πιστεύετε. " ἐκπίπτοντες, " καὶ αἱ θυνά-
 22 Ἐγερθήσονται γὰρ ὧς ψευδο- 26 σαλευθήσονται. Καὶ τότε
 χριστοὶ καὶ " ψευδοπροφῆται· ὁψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 καὶ * δώσουσι· σημεῖα καὶ τέ- που ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις,
 ρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, μετὰ δυνάμεως * πολλῆς καὶ
 P 5 δόξης."

X. πιστεύετε.

(q) = D. 27. Arm. cant. verc. corb. colb. vind. || + τὸν κόσμον.
 115. + omnia, veron. || [ε] ἦν. BL. (r) οἶδα. D (St. β.) οὐδ' οὐ.
 FG. 1. 13. 69. 157. Mt. 10. (s) γένωνται. D (St. β.) Vulg. It. (t)
 + ἐκείνας. EGM. 1. 13. 218 (cum al. 7.) al. 9. Syr. Perf. p.
 (Syr. p. habet c. obelo.) Copt. Arm. colb. germ. 1. 2. mart.
 tol. Aug. Opus imp. Auct. de prom. || + διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ.
 D. Arm. cant. verc. veron. corb. vind. (u) = L. 10. 40. 69.
 131. 157. Ev. 18. 19. 36. al. 24. Mt. a. d. f. al. 3. Ed. Vulg.
 Theophyl. Auct. de prom. καὶ. B. Syr. prag. (x) ACDEFHL.
 69. 108. 131. 157. 226** 235. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 13. M. V.
 al. 5. Ed. Theophyl. (y) = D. 124. cant. vind. (z) ποιήσουσι.
 D. 13. 28. 69. 91. 124. Sax. cant. verc. Victor. (a) = BD. gr.
 (b) = BL. 28. verc. (e) = 220. ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐκπίπτον-
 τες f. πίπτοντες. ABC. 69. 72. 108. 127. Ev. 18. 36. al. 6. Mt. f.
 10. item D. 13. 69. Syr. Perf. p. Syr. p. in m. Slav. verc. vind.
 germ. 1. 2. Aug. Auct. de prom. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες. 11. al.
 12. Copt. Goth. || [ἐκπίπτοντες:] ἐπιπίπτοντες. Mt. o. (d) τῶν οὐρανῶν.
 DK. 115. Syr. Aeth. verc. vind. corb. colb. germ. 1. 2. The-
 ophyl. Aug. Auct. de prom. caelestium, cant. (e) καὶ δι' ἧς πολλῆς.
 AM. 11. 13. 36. 40. 69. 72. 91. ap. Mill. 106. 108. 124. 131.
 157. 214 (cum al. 5.) Ev. 2. al. 29. Mt. a. e. o. 10. item r.
 Syr. p. Arr. Aeth. Arm. Slav. (exc. 5. 6.)

27 δόξης." Καὶ τότε ἀποστελεῖ γινόμενα, γινώσκατε, ὅτι
 τοὺς ἀγγέλους ^f — αὐτοῦ," 30 ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. Ἄ-
 καὶ ἐπισυνάξει" τοὺς ἐκλε- μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ
 κτούς ^h αὐτοῦ" ἐκ τῶν τεσ- παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὐτῇ, ^u μέ-
 σάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου χρις" ^o οὐ" πάντα ταῦτα γέ-
 γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. 31 νηται. [Ο οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
 28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε ^p παρελεύσεται" οἱ δὲ λόγοι μου
 τὴν παραβολὴν ὅταν ⁱ αὐτῆς 32 οὐ μὴ ^q παρέλθωσι."] Πε-
 ἦδη ὁ κλάδος" ἀπαλὸς γένη- ρὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ^r ἡ"
 ται, καὶ ^k ἐκφύῃ" τὰ φύλ- ^s = τῆς" ὥρας οὐδεὶς οἶδεν,
 λα ^l, γινώσκατε, ὅτι ἐγγὺς οὐδὲ ^t οἱ ἄγγελοι οἱ" ἐν οὐρα-
 29 τὸ θέρους ἐστίν. Οὕτω καὶ νῶ, ^u οὐδὲ ὁ υἱὸς," εἰ μὴ ὁ
 ὑμεῖς, ὅταν ^m ταῦτα ἴδητε" 33 πατὴρ ^x. Ὑ Βλέπετε," ἀ-
 γρυ-

p. παρελεύσονται.

r. καὶ.

(f) = BDL. Copt. cant. verc. vind. corb. (g) ἐπισυνάξουσιν. FLM. 77. al. 5. Mt. o. Aeth. germ. 2. ἐπισυντρέψουσιν. 28. (h) = DL. 1. 91. cant. verc. vind. corb. (i) ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς. ABCDL. al. 3. Mt. 10. al. 4. Ed. Arm. Vulg. It. Alii alio ordine: (k) ἐκφύει. E. 1. 36. 40. 72. 89* Ev. 2. Alii. Mt. V. al. 10. Ed. (etiam St. 3.) ἐκφύει. 56. 131. 157. Mt. 17. nata fuerint, Vulg. It. procreaverit, verc. || = 124. (l) + ἐν αὐτῇ. D. 28. 91. 124. Arm. cant. (m) ἴδητε ταῦτα. ABCL. al. 8. pluresve. Mt. f. 10. Syr. Vulg. ἴδητε πάντα ταῦτα. D. Ev. 36. cant. vind. colb. corb. (n) ἕως. D. 1. 13. 28. 40. 69. 124. ap. Birch. al. 5. Mt. a. Victor: μέχρις οὗ... ἀντὶ τοῦ ἕως οὗ. (o) ὅπου. B. an. 1. 13. 28. 49. 69. 91. 124. (p) AEFGLMS. 64. 71. 77. (108. 123. 125. ap. Birch.) 131. 157. Ev. 19. al. 22. Mt. V. a. f. semel. k. z* al. 6. Arm. verc. (q) παρελεύσονται. BL. Ev. 18. bis. 36. Mt. f. bis. (r) ABCEHKLM. 11. 17. 36. 64. 72. 77. 106. (108. 123. 125. ap. Birch.) 127. 229. Ev. 2. 18. 36. al. 38. et Barber. 6. Mt. V. e. f. p. q. 14. al. 6. Ed. Syr. p. Slav. Vulg. colb. corb. Basil. Cyr. Euthym. (s) = AEM. 11. 13. 17. 36. 40. 69. 106. 124. 131. 157. 229. Ev. 2. 36. al. 26. et Barber. 6. Mt. V. al. 13. Ed. Euf. Pseudo Ath. Basil. Theophyl. (t) ἄγγελος. B. neque angelus, neque virtus. Aug. (u) = Codd. gr. ap. Ambros. prag. Sed legitur in Codd. et Verff. omnibus, et apud. Ath. Epiph. Vict. Euthym. Iren. Tert. Auct. de prom. Hilar. Aug. Ambr. nec filius hominis, Sax. (x) + μένος. 13. 61. 124. Mt. e. Perf. p. Arm. Aeth. Sax. verc. colb. tol. Iren. Hilar. Ambr. Aug. (y) = 131. al. 3.

γρυπνεῖτε, * καὶ προσεύχε- 1
σθε" οὐκ οἰδατε γὰρ πότε ὁ
34 κυριός ἐστιν. * Ως" ἀνθρω-
πος ^b ἀποδημιός" ἀφείκ τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δούς τοῖς
δούλοις αὐτοῦ ^c τὴν ἐξουσίαν,
καὶ ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ,
καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετειλατο
35 ἵνα γρηγορῇ. Γρηγορεῖτε
οὖν· οὐκ οἰδατε γὰρ πότε ὁ
κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται,
ᾧψέ, ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀ-
36 λεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ· Μὴ
ἐλθὼν ἐξαφνης, εὗρῃ ὑμᾶς
37 καθεύδοντας. ^d ὥς "Α" δὲ
ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· γρη-
γορεῖτε.]

Ἦν δὲ τὸ πάσχα * καὶ
τὰ ἄζυμα" μετὰ δύο ἡμέρας
καὶ ἐξήτουν οἱ ἀσχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν
^e ἐν δόλῳ" κρατήσαντες ἀπο-
2 κτείνωσιν. "Ἐλεγον ³ δέ"
μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θό-
ρυβος ^h ἔσται" τοῦ λαοῦ.]
3 Καὶ [ὄντος αὐτοῦ ἐν βηθανίᾳ
ἐν τῇ οἰκίᾳ σίμωνος τοῦ λε-
προῦ, κατακειμένου αὐτοῦ,
ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβα-
στρον μύρου, ⁱ νάρδου πιστι-
κῆς πολυτελοῦς." καὶ ^k συν-
τρίψασα ^l τὸν ἀλάβαστρον
κατέχευεν αὐτοῦ ^m κατὰ τῆς
4 κεφαλῆς. ⁿ Ἦσαν δὲ τινες
ἀγα-

d ὥς ὁ.

(z) = BD. cant. verc. colb. tolet* (a) ὥσπερ γὰρ. 1. 13. 69. 91. 124. colb. mart. (b) ἀποδημιών. D. 1. Mt. o. (c) *potestatem cujusque operis*, Vulg. Sax. It. exc. verc. corb. vind. || = τὴν. Mt. a. || ἐξουσίαν] οὐσίαν. Codd. ap. Erasim. || καὶ = BD. Mt. e. r. verc. corb. (d) BCKL. 11. 64. 72. Ev. 2. 18. 36. al. 6. et Barber. 1. Mt. f. r. 10. Syr. Perfl. Arr. Copt. Vulg. brix. gat. colb. Sed: ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· γρηγορεῖτε. D. cant. verc. corb. vind. (e) = D. Sax. cant. verc. corb. ap. Blanch. τῶν ἀζύμων. Syr. gat. (f) = D. gr. Vulg. mf. verc. vind. || = ἐν. 1. 13. 28. 40. 69. 91. Ev. 2. 19. al. 3. Mt. a. e. (g) γὰρ. BDL. Syr. p. in m. Copt. Vulg. mf. It. (h) γένηται. M. 36. 40. 125* Ev. 20. Barber. 1. Mt. a. 17. Ante θέρους ponunt BCDL. (i) = D. gr. Sed μύρου = cant. νάρδου = germ. 1. νάρδου πιστικῆς = Mt. r. || πιστικῆς] *optimi*, verc. *pistlici*, cant. brix. gat. vind. germ. 1. 2. tol. *spicati*, Vulg. colb. corb. Alii. || πολυτελοῦς] πολυτίμου. AG. 1. 13. 69. 91. 218 (cum 108. 124.) al. 4. Mt. f. r. x. 17. (k) θραύσασα. D. gr. *aperiens*, verc. (l) τὸν. ACDEFS. Ev. 2. al. 9. Mt. V. 17. τῇ. BL. (m) = BL. 1. 28. ἐπὶ. D. Ev. 20. (n) οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ διεπονεῦντο, καὶ ἔλεγον. D. Arm. It. exc. brix. colb. || = καὶ λέγον-
τες. BL. Copt. vind.

ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς, ἐλαβε μωρίσαι γ' μου τὸ σῶ-
καὶ λέγοντες·" εἰς τί ἡ ἀπώ- μα" εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.
λεια αὐτῇ ὁ τοῦ μύρου" P γέ 9 Ἀμήν * λέγω ὑμῖν, ὅπου
5 γονεν;" Ἡδύνατο γὰρ τοῦ α' cω αν" κηρυχθῇ τὸ εὐαγ-
το 9 † τὸ μύρον" πραθῆναι γέλιον b τοῦτο" εἰς ὅλον τὸν
ἐπάνω τ' τριακοσίων δηναρίων, νόστιμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὐτῇ
καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον
6 καὶ ἐνεβοιμῶντο αὐτῇ. Ὁ ι9 αὐτῆς.] Καὶ ° = ὁ" [ιοῦ-
δὲ ἰησοῦς εἶπεν ἄφετε αὐτῇ· δας d ὁ" ἰσκαριώτης, εἰς τῶν
τί αὐτῇ νόστους παρέχετε; δῶδενα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς
καλὸν * ἔργον εἰργάσατο ἀρχιερεῖς, ἵνα * παραδῷ αὐ-
7 † ἐν ἐμοί." Πάντοτε γὰρ τοὺς ι1 τὸν, f αὐτοῖς." Οἱ δὲ β ἀ-
πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, χούσαντες", ἐχάρησαν, καὶ
καί, ὅταν θέλητε, δύνασθε ἐπηγγείλαντο αὐτῷ h ἀργύ-
" αὐτοὺς" εὖ ποιῆσαι ἐμὲ δὲ ριον" δοῦναι. καὶ ἐξήτει, πῶς
8 οὐ πάντοτε ἔχετε. Ὁ ε' εὐκαίρως αὐτὸν" παραδῷ.
x ἔσχεν" αὐτῇ, ἐποίησε προ-

12 Καὶ

t. εἰς ἐμέ.

x. εἶχεν.

a cω αν.

(o) = t. 63. ap. Mill. 64. verc. colb. (p) = D. 64. cant. verc. corb. vind. (q) + ABCKL. 1. 11. 13. 72. 106. 229. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 13. et Barber. 2. Mt. e. f. x. 10. Aeth. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. It. exc. colb. Ambr. Ante τοῦτο addunt D. 69. 124. 218 (cum al. 5.) (r) * τ. Sic D. et * CCC. cant. δυνάριον διακοσίων. C. (s) + γὰρ. G. 13. 28. 69. 91. 124. Syr. p. c. aft. Arm. Goth. colb. (t) ABCD (St. π.) EFKLMS. Ev. 2. 36. al. 83. Mt. V. al. 15. Ed. Theophyl. (u) αὐτοῖς. CDL. 1. 13. 69. 124. al. 3. (x) ABCD (St. π.) EFGHKLS. Ev. 2. 36. al. 74. Mt. V. al. 13. Ed. Viet. Theophyl. (y) τὸ σῶμά μου. BDL. 108. 125. Mt. f. i. n. (z) + δε. BD gr. KL. 40. 235. al. 13. Mt. V. a. z** al. 4. verc. Alii habent γὰρ f. καί. (a) ACL** Alii. Mt. V. al. 13. Ed. (b) = BDL. 13. 69. cant. verc. vind. corb. (c) = ABCD. 1. 1. 72. 124. 157. 235. Ev. 2. al. 7. Mt. a. k. al. 6. Orig. Euf. Theophyl. (d) = BDL. Orig. (e) αὐτὸν παραδῷ. BCL. 69. Euf. (f) = D. 28. 91. cant. verc. vind. colb. corb. Orig. (g) = D. cant. verc. vind. corb. colb. (h) ἀργύρια. AK. 61. 64. 72. 89. 127. 131. 229. 235. Ev. 18. 19. al. 26. Mt. f. k. p. 7. Syr. p. Euf. (i) αὐτὸν εὐκαίρως. ABCL. 131. 218. Vulg. It. exc. cant. Euf.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τῶν μαθητῶν μου Φα-
 τῶν ἀκούων, ὅτε τὸ πάσχα 15 γινώ; Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει
 εἶθρον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μα- P ἀνάγειον· ὃ μέγα· ἰσχυρώμε-
 θῆται ἡ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις νον· — ἑτομον· ἐπεὶ ἑτοι-
 ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν, 16 μάσατε ἡμῖν. Καὶ ἐξῆλθον
 13 ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; Καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον
 ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗραν
 αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοί-
 ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ 17 μασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὀψίας
 ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κε- γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν
 ράμιον ὕδατος βαστάζων· 18 δώδεκα. Καὶ ἀνακειμένων
 14 ἀκολουθήσατε αὐτῷ· Καὶ αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν
 ὅπου ἐὰν εἰσελθῇ, εἵπατε τῷ ὁ ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
 οἰκοδεσπότη· ἢ ὅτι· ὁ διδά- εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με,
 σκαλος λέγει· ποῦ ἐστὶν τὸ κα- 19 ὁ ἐσθίων· μετ' ἐμοῦ. Οἱ
 τάλυμα ὁ, ὅπου τὸ πάσχα δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ
 λέγειν

p. ἀνώγειον.

(k) = D. Arm. Vulg. It. exc. brix. vind. (l) ἑτοιμάσωμεν, 1. 40. 69. 106. 108. Ev. 18. al. 25. Mt. a. e. f. k. al. 6. Ed. || + σοι. D. 229. Barber. 2. Mt. x. Syr. Vulg. cant. brix. colb. germ. 1. vind. prag. (m) + εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν. 13. 28. 69. 91. 124. Arm. (n) = 11. 36. 40. 61. 106. 108. 127. 235. al. 3. Mt. a. l. x. 10. Syr. (Syr. p. habet c. alt.) Arm. verc. vind. brix. colb. corb. Theophyl. ed. (o) + μεν. BCDL. 1. 13. 28. 69. Ev. 18. 19. al. 4. Mt. f. Syr. p. in m. Arm. Sax. Vulg. It. (exc. corb. vind. colb. prag. (p) ACDEGHKL. 1. 13. 69. 131. Alii. Mt. V. a. Lexicon ms. Hefych. ἀνάγειον. BS. Alii. Mt. e. 10. Ed. Syr. p. in m. graece. ἀνώγειον. 10. Alii. Mt. d. al. 9. Alii aliter. ἀνάγειον οἶκον. D. gr. coenaculum, Vulg. stratum paratum grande, (omisso τῷ ἀνάγειον.) cant. corb. vind. locum medianum in superioribus, verc. (q) = 91. ap. Mill. 131. 229* colb. (r) = A. 89. 103. 106. 142. 226* al. 7. Mt. d. i. l. n. o. Arm. (Syr. p. habet c. alt.) Vulg. verc. gat. Mm. prag. Vict. Euthym. Theophyl. || + σπαραγμῶνον, κενωσμημένον. Orig. bis vel ter. (s) ἐποίησαν. D. (Sr. β.) cant. verc. vind. colb. corb. (t) τῶν ἐσθίων των. B.

- λέγειν αὐτῷ ^u εἰς καθ' εἰς· μήτι ἐγώ; ^x — καὶ ἄλλος ²⁰ μήτι ἐγώ; Ὁ δὲ ^y — ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· εἰς ἐκ τῶν διωδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ ^z εἰς τὸ τρυβλίον ^a.
- ²¹ Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ^b ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ, δι' οὗ ^c ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθῃ ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος.
- ²² Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ^d ὁ ἰησοῦς ἄρτον, ^e εὐλογῶν ^f ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε· λάβετε, ^f + τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.
- ²³ Καὶ λαβὼν ^g — τὸ ^h ποτήριον, ^h εὐχαριστήσας ⁱ ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου ⁱ τὸ ^j τῆς ^k = καινῆς ^l διαθήκης, τὸ ^l περὶ ^m πολλῶν ἐκχυνόμενον. Ἀμὴν ^m λέγω ὑμῖν, ὅτι ⁿ οὐκέτι ^o οὐ μὴ ^o πῶ ^o ἐκ τοῦ ^p γεννήματος ^o τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ

f + Φάγετε.

o ∞ προσθῶ πειν.

p ∞ γεννήματος.

(u) εἰς καθ' εἰς. 49. Alii. Mt. a. εἰς καθ' εἰς. Ed. εἰς κατὰ εἰς. BJ. εἰς παρ' εἰς. Mt. u. εἰς καθ' εἰς. Orig. εἰς ἕκαστος. C. (x) = BCLP. 17. 106. 131. 218 (cum al. 5.) Ev. 36. al. 7. et Barber. 1. Syr. utr. (Syr. p. habet in m.) Arr. Periff. Copt. Aeth. Vulg. germ. 2. gat. mart. prag. || Habet Orig. || aut alius? hoc singuli coeperunt dicere, colb. (y) = BCDL. Syr. Periff. Copt. Vulg. It. (z) + τὴν χεῖρα. A. Arr. Periff. Copt. Vulg. ed. It. (exc. cant. vind. prag. harl* emmer. tol. alii.) Beda. (a) + αὐτὸς με παραδύσει. (11. 68. ap. Kust.) 220. colb. (b) παραδίδοται. D. (St. β.) cant. verc. vind. colb. (c) = D. cant. verc. (d) = BD. cant. verc. vind. corb. Post ἄρτον ponunt 106. 115. (e) + καὶ. 69. 91. 127. 157. al. 13. Mt. p. al. 3. Ed. Syr. Vulg. brix. colb. vind. prag. Euthym. (f) = ABCD (St. β.) KLP. 1. 38* 42. 67. 114. 115. 229* Ev. 9. 18. 19. 36. Mt. f. 10. Syr. utr. Arr. Periff. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. exc. corb. (g) = BCDL. 13. 131. 218 (cum al. 10!) Ev. 18. al. 6. Mt. e. n. r. (h) benedixit, vind. corb. colb. || + εὐλόγησε καὶ. Syr. (i) = CD**EL. 115. al. 3. Mt. V. 17. (k) = BCDL. Copt. cant. || = τὸ τῆς καινῆς διαθήκης. corb. (l) ὑπέρ. BCDL. 13. 69. 124. Ev. 18. (m) + εἰ. 11. 36. 91. 131. 157. 218 (cum al. 6.) 229** 235. al. 20. Mt. V. a. c. al. 4. Theophyl. (n) = DL. cant. verc. brix. gat. colb. emmer. (o) D. cant. verc. brix. (p) γεννήματος. ACCL. Alii multi. Mt. V. al. 12.

• τὸ πίνω ἢ κανὼν" ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλ-
θον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε
ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύ-
τῃ· ὅτι γέγραπται· πατάξω
τὸν ποιμένα, καὶ διασκορ-
πισθήσεται τὰ πρόβατα·

28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγεροῦναι με,
προσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαί-

29 αν. Ὁ δὲ πέτρος ἔφη αὐτῷ·
καὶ εἰ πάντες σκανδαλι-

σθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ.

30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς·
ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι * # σὺ
ὑ σήμερον" * ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ, πρὶν ἢ δις" ἀλέκτο-
ρα φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ
31 με. Ὁ δὲ ^{b c} ἔκ περισ-
σοῦ ἔλεγε * d — μᾶλλον·"
ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι,
οὐ μὴ σε * ἀπαρνήσομαι."
Ἔωσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλε-
γον·

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον,
οὗ τὸ ὄνομα ἔσθ' γεθσημανῆ·
καὶ

c ∞ ἐκπερισσῶς.

g ∞ γεθσημανεῖ.

(q) = Mt. x. καινῶς. Syr. (r) = BCDGHL. 36. 73. 131. 142*
161** 226* Ev. 6. al. 11. et Barber. 3. Mt. V. a. d. 1* (ἐν τῇ
νυκτὶ ταύτῃ. 1**) 14. 17. (r. habet in marg.) cant. corb. || = ἐν
ἐμοὶ. 45. 53. 54. 57. 65. Alius. Vulg. mī. gat. germ. 1. prag.
emmer. Beda. || = ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. 28. 157. verc. brix. vind.
(s) διασκορπισθήσονται. ADFL. Alii. Mt. f. (t) + τῆς ποιμνῆς. EFKM.
40. 76. 91. 114. 218. al. 6. Mt. q. 10. verc. colb. || = + αὐ-
τοῦ Syr. (u) εἰ καὶ. BGL. 1. 13. 69. 124. Mt. e. Syr. Arm. καὶ
ἐάν. D. εἰ vind. (x) + ABEGHKLMS. 1. 11. 13. 36. 69. 72.
106. 124. 131. 157. 218 (cum. al. 9.) 229. 235. Ev. 18* 19.
al. 30. Mt. V. al. 14. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm.
Slav. Vulg. Sax. prag. colb. Theophyl. Euthym. (y) = DS.
Arm. cant. verc. brix. vind. corb. (z) = S. ταύτῃ τῇ νυκτὶ.
BCDL. 1. 69. 115. Arm. cant. verc. brix. vind. (a) = D. item
Mt. e. Arm. (ed. constant. habet in m.) cant. verc. vind. colb.
corb. prag. tol* (b) + πέτρος. ACGMS. 1. 13. 28. 69. 106. 108.
124. ap. Birch. Ev. 18. 36. al. 15. Mt. f. o. q. x. Syr. p. Arr.
Aeth. Arm. (c) ἐκπερισσῶς. BCD. 61. al. 3. περισσῶς. L. (St. β.)
13. 69. 124. (d) = BCDL. Syr. Copt. Vulg. It. Ante ἐκ περισσῶ
ponunt 1. 13. 69. 124. Sequentibus jungunt 72. 157. Ev. 36.
Alii. Ed. (e) ἀπαρνήσομαι. GF. 72. 106. al. 21. pluresve. Mt. V.
al. 6. Ed. (f) = 67. 68. (g) ACFLMS. Alii. Mt. V. 17. Ed.
Copt. Arm. Vulg. Alii aliter.

καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· καθίστατε ὡς ἕως ἡ
33ⁱ προσεζωμαι." Καὶ παρα-
λαμβάνει τὸν πέτρον καὶ
† + ἰάκωβον καὶ ἰωάννην μετ'
ἑαυτοῦ· καὶ ἤρξατο ἐκθαμ-
βεῖσθαι καὶ ἰ ἀδημονεῖν."
34 Καὶ ^m λέγει" αὐτοῖς· περίλυ-
πός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως
θανάτου· μείνατε ὡς καὶ
35 γηγορεῖτε". Καὶ ο ^o προ-
ελθὼν" μικρόν, ἔπεσεν P ἐπὶ
τῆς γῆς καὶ προσήνυχτο, ἵνα
εἰ δυνατόν ἐστί, παρέλθῃ ἀπ'
36 αὐτοῦ ἡ ὥρα· Καὶ ἔλεγεν·
ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνα-

τά σοι· παρένεγκε τὸ ποτή-
ριον ἧ ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο·" ἀλλ'
οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ἡ τί"
37 σύ. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὐ-
ρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας·
καὶ λέγει τῷ πέτρῳ· σίμων,
καθευδεις; οὐκ ἔστιν ἰσχυρός·
38 μίαν ὥραν γηγορήσας; Γρη-
γορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα
μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν·
τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ
38 δὲ σὰρξ ἀσθενής. Καὶ πάλιν
ἀπελθὼν προσημύξατο, τὸν
40 αὐτὸν λόγον εἰπών." Καὶ
ἡ ὑποστρέψας" εὗρεν αὐτοὺς
* = πάλιν" καθεύδοντας·
ἦσαν

k + τὸν. ο ^o προσελθὼν.

(h) + ἄν. 106. al. 2. Mt. x. || + ἀπελθὼν. 77. 127. 235. al. 3. Mt. r. Ed. Aeth. || + ἄν ἀπελθὼν, M. 13. 28. 69. 91. 218. (cum al. 4.) al. 6. (i) προσεζωμαι. D. 131. Ev. 6. 18. al. 26. Mt. a. d. e. f. al. 8. Ed. (k) = CDEFGHS. 106. 108. 131. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev. 6. 18. 36. al. 9. pluresve. Mt. V. al. 14. Ed. Theophyl. (l) ἀδημονεῖν. D* *taedere* f. *taediarī*, Vulg. cant. Alii. *acediari et deficere*, verc. (m) λέγειν. GH. 36. 235. al. 16. Mt. a. f. al. 3. Ed. Theophyl. (n) + μετ' ἐμοῦ. G. 1. 28. 61. Mt. o. Ed. gat. germ. 2. (o) ACDEGHLS. 1. 13. 28. 36. 69. 72. 124. 131. 218 (cum al. 7.) 235. Ev. 6. 18. 36. al. 25. Mt. V. n. o. q. r. x. 17. Ed. Syr. utr. corb. (p) + ἐπὶ πρόσωπον. D. (St. p.) G. 1. 13. 69. Ev. 18. 19. al. 8. Mt. f. r. item 28. Arm. cant. verc. vind. gat. colb. germ. 2. (q) τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ. ABCGL. 69. 76. 108. 124. 127. 131. 218. Mt. e. 2. Arm. Orig. bis. Alii alio ordine. (r) ὡς. 13. 50. 69. Mt. e. Arm. cant. colb. corb. d. D. gr. 70. d. ti. G. 1. al. 3. Mt. x. εἰ τι. C. 40** (91. et al. 7. ap. Mill.) 108. 127. 157. Ev. 18. Mt. f. (s) ἰσχύσατε. D (St. p.) 1. 69. 124. Ev. 19. al. 7. Mt. f. Perf. p. cant. corb. (t) = D. cant. verc. colb. corb. (u) ἐλθὼν. D. cant. verc. corb. colb. πάλιν ἐλθὼν. L. Copt. Perf. w. Ar. p. ἐλθὼν καὶ πάλιν ὑποστρέψας. B. ὑποστρέψας πάλιν. Arm. Vulg. brix. prag. ὑποστρέψας πάλιν ἐλθὼν. Syr. (x) = BDL. 90. Ev. 6. Syr. Perf. Ar. p. Copt. Arm. cant. verc. corb. brix. colb.

ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
 ὡς βεβαρημένοι," καὶ οὐκ
 ᾔδεισαν, τί ἂν αὐτῷ ἀποκρι-
 41 θῶσι." Καὶ ἔρχεται τὸ τρί-
 τον, καὶ λέγει αὐτοῖς· κα-
 θεύδετε ἂν = τὸν λοιπὸν καὶ
 ἡ ἀναπαύεσθε." ὁ ἀπέχει,"
 ἤλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδο-
 ται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς
 τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν.
 42 Ἐγείρεσθε, ἀγῶμεν ἰδοὺ,
 ὁ παραδιδούς με ἡγγικε.]

43 Καὶ εὐθὺς," ἔτι αὐ-
 τοῦ [λαλοῦντος, παραγίνεται
 ἰούδας ὁ, εἰς f = ὧν" τῶν
 δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ-
 χλος 8 πολὺς" μετὰ μαχαί-
 ρων καὶ ξύλων, ἡ παρὰ τῶν
 ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμμα-
 τέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
 44 Δεδιώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐ-
 τὸν ἰ σύσσημον" αὐτοῖς, λέ-
 γων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός
 ἐστὶ κρατήσατε αὐτὸν καὶ
 ἡ ἀπαγάγετε" ἰ ἀσφαλῶς."

Καὶ

γ ρ καταβαρυνόμενοι.

(γ) AKL. γ. 11. 13. 69. 72. 106. 108. 124. 127. 142 in m.
 226** Ev. 6. 18. 19. 36. al. 25. Mt. f. k. p. x. z. καταβ. βαρυνό-
 μενοι. B. καταβαρυνόμενοι. D. Mt. e. 10. βαρυνόμενοι. M. 56. (z) ἀπο-
 κριθῶσιν αὐτῷ. ABCDL. al. 4. pluresve. Mt. a. f. (a) = ACDELS.
 11. 13. 36. 40. 131. Ev. 18. al. 25. Mt. V** a. f. k. al. 5. Ed.
 Theophyl. (b) ἀναπαύεσθε; Sic 65. Alii. (c) = 50. ἐπέχει. 106.
 || + τὸ τέλος. D. 13. 69. 124. al. 4. Syr. utr. Arm. Slav. Con-
 summatus est finis, f. adest consummatio, It. adest finis, brix.
 sufficit finis et (pro ἤλθεν est καὶ in D.) hora, cant. adest enim
 consummatio et hora, colb. (d) = D. 1. 13. 69. Syr. Perfl.
 Arr. Arm. Vulg. cant. verc. colb. corb. prag. εὐθὺς. BCL. (e) +
 ὁ ἰσκαριώτης f. ἰσκαριώτης f. σκαριώτης. ADKM. 10. 11. 106. 124. 125*
 218 (cum al. 2.) Ev. 6. 19. al. 17. Mt. f. x. z. in marg. 10. Syr. utr.
 Perfl. Arr. Aeth. Arm. Vulg. It. Orig. Theophyl. (f) =
 ACDKLS. 13. 64. 72. 108. 124. 127. 218 (cum al. 7.) 229*
 Ev. 19. 36. al. 19. Mt. f. o. r. 10. 14. Syr. Perfl. Aeth. Copt.
 Arm. Goth. Slav. 4. 5. 6. Vulg. It. Orig. Theophyl. (g)
 = BL. 13. 69. Syr. utr. Copt. Arm. verc. corb. prag. emmer.
 (h) + ἀπεσταλμένοι. 1. Ev. 36. al. 4. Mt. f. x. corb. gat. mart.
 colb. germ. 2. Vulg. in ed. fixtin. (i) σημῖον. D. 61. 235. Vi-
 ctor: σύσσημον τούτῃστι σημῖον. (k) ἀπάγετε BDL. 40. 69. 218 (cum
 al. 2.) ἀγάγετε. F. al. 7. (l) = prag. tol.

Q

45 Καὶ ἔλθων, ἡ εὐθείας" λησθῆν γ' ἐξήλθετε" μετὰ
 προσελθὼν αὐτῷ, λέγει ὁ μαχαίρων καὶ ξύλων, συλλα-
 P — ῥαββί, ῥαββί καὶ κα- 49 βεῖν με. Καθ' ἡμέραν ἡμῖν
 46 τεφίλῃσεν αὐτόν. Οἱ δὲ ἐ- πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδά-
 πέβαλον 9 — ἐπ' αὐτόν τὰς σκίον, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με·
 χεῖρας ἡ αὐτῶν, καὶ ἐκρά- ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γρα-
 47 τῇσαν αὐτόν. Εἰς δὲ 3 τις 50 Φαί 2. Καὶ ἀφέντες αὐτόν
 τῶν παρεστηκότων, σπα- 51 ἂ πάντες" ἔφυγον. b Καὶ
 σάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε εἰς τις νεανίσκος" c αὐτῷ ἡ-
 τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, κολουθεῖ" d αὐτῷ, πε-
 καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠ- ριβεβλημένος σινδόνα e ἐπὶ
 48 τίον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡ- γυμνοῦ" καὶ κρατοῦσιν αὐ-
 σοὺς εἶπεν αὐτοῖς· x ὡς" ἐπὶ 52 τὸν f = οἱ νεανίσκοι." Ὁ
 δὲ

c αὐτὸν ἡκολούθησεν.

(m) = D. 1. 91. 106. 157. al. 5. Syr. cant. verc. colb. corb. προσελθὼν (omisso mox προσελθὼν) Mt. x. (n) = D. cant. verc. colb. corb. εὐθείας. BCL. (o) + αὐτῷ. DEFGHS. 1. 28. 124. 131. 157. 235. Ev. 6. 36. al. 21. Mt. V. e. k. l. al. 4. Ed. Syr. Arm. cant. verc. corb. colb. (p) = BDLM. 38. 127. Arr. rom. et Erp. Perf. w. Copt. Aeth. Vulg. inf. Sax. cant. corb. brix. germ. 1. 2. mart. prag. emmer. χαίρε. C** 1. 13. 69. 124. Ev. 7. 10. 12. 17. 18. 19. 36. al. 3. Ed. Syr. p. in m. Vulg. verc. colb. χαίρε ῥαββί. Mt. f. x. et Barher. 8. (q) = CDL. 1. 11. 13. 69. 118*. Aeth. cant. corb. lidem fere pro αὐτῶν mox habent αὐτῷ. In aliis locum mutat. (r) = BS. 28. 40. 57. 235. Ev. 36. Syr. utr. Perf. w. Arm. Goth. Vulg. brix. verc. colb. corb. prag. Theophyl. (s) = ALM. 40. 91. al. 3. Mt. a. d. Ed. brix. corb. colb. || εἰς δὲ τις] καὶ τις. D. (t) = D. cant. verc. (u) ὠτάριον. BD. 1. Syr. p. in m. (x) = D. cant. (y) ἐξήλθετε. ABCDEL. 69. 124. 131. Ev. 6. (z) + τῶν προφητῶν. 13. 69. 106. 124. al. 4. Mt. q. Arm. Syr. p. c. ast. (a) = 52. Ev. 7. 9. 10. 12. 18. Mt. f. Syr. Post. εφυγον ponunt BCL. 61. Mt. 17. (b) καὶ νεανίσκος τις. BCL. item D. Copt. Vulg. It. καὶ εἰς νεανίσκος. 72. (c) AEFG HKMPS. 11. 36. 40. 69. 72. 106. 108. 124. 131. 157. 229. 235. Ev. 6. 18. 19. 36. al. 63. Mt. V. al. 15. Ed. Theophyl. συνηκολούθει. BCL. (d) αὐτοῖς. D. 42. cant. corb. (e) = 1. 118. colb. γυμνός. 13. 69. Syr. sicut erat nudus. brix. nuditatis. cant. (f) = BC*D. (St. β.) L. Syr. Arr. Perf. Copt. Vulg. It. Theophyl. Alii ponunt ante κρατοῦσι. || αὐτὸν οἱ νεανίσκοι] τὸν νεανίσκον. Slav.

δὲ καταλιπὼν τὴν σινδὼνα, 56
 γυμνὸς ἔφυγεν 5 — ἀπ' αὐ-
 τῶν."

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν ἰη-
 σοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα ^h. καὶ
 συνέρχονται ⁱ αὐτῷ" πάντες
 οἱ ^k ἀρχιερεῖς" καὶ οἱ πρεσβύ-
 54 τεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. Καὶ
 ὁ πέτρος ^l ἀπὸ μακρόθεν" ἡ-
 κολουήσεν αὐτῷ ἕως ^m ἔσω"
 εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως"
 καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ
 τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινό-
 55 μενος ⁿ πρὸς τὸ Φῶς." Οἱ
 δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συν-
 ἔδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰη-
 σοῦ ^o μαρτυρίαν," εἰς τὸ θα-
 νατῶσαι αὐτόν· καὶ οὐχ' εὖ-

ρισκον. Πολλοὶ γὰρ ἐψευ-
 δομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ
 ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν.

57 Καὶ ^p τινες" ἀναστάντες,

ἐψευδομαρτύρουν ^q κατ' αὐ-
 58 τοῦ, λέγοντες· "Ὅτι ἡμεῖς
 ἠκούσαμεν αὐτοῦ λεγοντος·
 ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν
^r τοῦτον τὸν χειροποίητον,"
 καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον
 ἀχειροποίητον ^s οἰκοδομήσω."

59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ^t ἴση ἦν ἡ
 60 μαρτυρία αὐτῶν. Καὶ ἀνα-
 στάς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς ^u + μέ-
 σον, ἐπρωτότησε τὸν ἰησοῦν,
 λέγων· οὐκ ἀπακρίβη οὐδέν;
^x τί" οὗτοί σου καταμαρτυ-
 61 ροῦσιν; ^y Ὁ δὲ" ^z ἐσιώπα,"
 καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ^a πάλιν

Q 2

ὁ ἀρ-

u † τὸ.

(g) = BCL. Syr. Arr. Perf. p. Aeth. Copt. colb. (h) + καὶ ἄφ' αὐ-
 AKM. 11. 69. 72. 91. 106. 124. 229. al. 9. Mt. e. r. 10. z. in
 marg. Syr. utr. Arr. Perf. p. Arm. Orig. + ἀναν. Victor. (i) =
 DL. 64. 69. 124* Perf. w. Aeth. Vulg. cant. verc. colb. corb.
 germ. 2. prag. mart. Orig. πρὸς αὐτόν. C. Syr. αὐτοῦ. 1. Perf. p.
 (k) ἱερεῖς. Mt. a. Arm. Vulg. prag. pontifices, verc. (l) = Arm.
 verc. (m) = D. 1. Syr. Perf. p. cant. verc. gat. corb. germ. 1.
 (n) = 1. 59. Alius. Mt. x. Post ὑπηρετῶν ponit Vulg. ed. || =
 τὰ. Ed. elsevir. (o) ψευδομαρτυρίαν. A. 36. al. 3. Mt. a. Copt. (p)
 ἄλλοι. D. 13. 69. 124. cant. verc. corb. colb. (q) + καὶ ἔλεγον
 (omisso mox λέγοντες) D. falsum testimonium dicebant adversus
 eum, cant. corb. (r) τοῦ σώματος. 38. || = τοῦτον. D. gr. Dei,
 corb. (s) ἀναστήσω. D. suscitabo, It. ανοικοδομήσω. Orig. ed. (t) ἴση
 ἦν αἱ μαρτυρίαι. B. ἴσαι ἦν f. ἦσαν αἱ μαρτυρίαι. Ed. verc. corb. (u)
 = ABEFHLPS. al. 33. pluresve. Mt. V. al. 13. Ed. Orig.
 Theophyl. (x) ἔτι. B. (y) ἐκεῖνος δὲ. D. || + ἰησοῦς. A. 106. 229*
 al. 4. Mt. x. Syr. Perf. p. Aeth. (z) ἐσίγα. D. (a) καὶ λέγει αὐτῷ
 ὁ ἀρχιερεὺς. D. cant. Iterato ait, corb. colb. || = ὁ δὲ ἐσιώπα ad
 ἐπρωτότα

ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει αὐτῷ· "σὺ εἶ ὁ χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ ^b εὐλογη-
62 τοῦ;" Ὁ δὲ ^c ἰησοῦς· "εἶ-
πεν· ^d ἐγὼ εἰμὶ καὶ ὅψε-
σθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
^e ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνά-
μειος ^f, καὶ ἐρχόμενον ^g με-
τά·" τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρα-
63 νοῦ. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαβόη-
ξας ^h τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ,
λέγει· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν

64 μαρτύρων; Ἦκούσατε ⁱ τῆς
βλασφημίας ^k· τί ὑμῖν φαίνε-
ται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν
αὐτὸν ^l εἶναι· "ἐνοχον θανά-
65 του. Καὶ ἤρξαντό τινες
ἐμπτύειν ^m αὐτῷ," ⁿ καὶ πε-
ρικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐ-
τοῦ," καὶ κολαφίζειν αὐτὸν,
καὶ λέγειν αὐτῷ· προφύτευ-
σον ^o καὶ ^p οἱ ὑπηρέται·
ραπίσμασιν αὐτὸν ^q ἔβαλ-
λον."

66 Καὶ

e. καθήμενον ἐκ δεξιῶν.

ἐπηρώτα αὐτὸν. *verc.* Alii latini variant. || καὶ λέγει αὐτῷ] = Mt. d. ἐκ δευτέρου, λέγειν. Orig. item 1. 13. 69. 124. (b) εὐλογημένου. 28. 58. Θεοῦ τοῦ εὐλογητοῦ. AK. 72. 114. 229. 234. Ev. 9. et Barber. 1. Mt. o. r. x. 10. Vulg. ed. corb. ap. Blanch. Euthymius: εὐλογητοῦ, ἦτοι τοῦ Θεοῦ τοῦ εὐλογητοῦ. || Θεοῦ τοῦ ζώντος. 38. (c) = 13. Mt. e. f. || + ἀποκριθεὶς. D. 1. 13. 69. 124. Perf. p. Arm. cant. *verc.* corb. Orig. (d) + σὺ εἶπας ἔτι. 13. 69. 124. Arm. Orig. (e) B¹FGHI¹MS. 218 (cum al. 10.) al. 24. pluresve. Mt. V. al. 14. Ed. Goth. Slav. Sax. Vulg. mf. cant. mart. prag. emmer. tol. Orig. semel. Theophyl. Cassiod. || = καθήμενον. 121* Ev. 36. Mt. 14. Post δυνάμειος ponit Mt. 12. (f) + τοῦ Θεοῦ. 157. Arm. Vulg. ed. (g) ἐπὶ. G. 1. 11. 33. 127. Ev. 18. 19. al. 9. Mt. e. f. 12. Syr. *verc.* (h) + εὐθὺς. 124. Arm. *verc.* Orig. (i) + πάντες. G. 1. 124. al. 5. Mt. x. Arm. cant. || + πάντως. Ev. 19. 36. al. 4. Mt. f. (k) + αὐτοῦ. DG. al. 5. Mt. e. Goth. cant. gat. mart. || + τοῦ στόματος αὐτοῦ. 13. 61. 69. Syr. Syr. p. in m. Arm. || + αὐτοῦ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 124. (l) = D. cant. corb. Post ἐνοχον ponunt BL. Ed. (m) τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. D. Syr. Arm. Goth. cant. *verc.* brix. (n) = D. cant. *verc.* brix. || = καὶ λέγειν ad ἔβαλλον. *verc.* (o) + νῦν. 1. 69. 118. + ἡμῖν. F. 106. Ev. 14. brix. colb. + ἡμῖν χριστέ. tol. + ἡμῖν f. νῦν (χριστέ) τίς ἐστὶν ὁ παῖσας σε. 13. 59. 108. 124. 127. al. 9. Mt. e. f. Syr. p. (asterisco posito ad ἡμῖν) Arr. Copt. Aeth. Arm. gat. (p) = D. cant. (q) ἔλαβον. ABL¹S. 11. 36. al. 4. Mt. V. 14. ἔλαμ-
βανον. D. 1. 13. 33. 61. 64. 69. 71. al. 4. Copt. Syr. p. Slav. 4. κατέλαβον. 9. caedebant, Vulg. It. cum voluntate f. identem alapis eum caedebant, brix. corb.

66 Καὶ ὄντος τοῦ πέτρου σα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο^a λέ-
 ἐν τῇ αὐλῇ^x κάτω," ἔρχε- γειν τοῖς^a παρεστηκόσιν."
 ται μία τῶν παιδίσκῶν τοῦ ὅτι^b οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν.
 67 ἀρχιερέως. Καὶ ἰδοῦσα^c τὸν 70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ
 πέτρον^d θερμαινόμενον, ἐμ- μικρὸν πάλιν οἱ παρεστώτες
 βλέψασα αὐτῷ, λέγει· καὶ ἔλεγον^e τῷ πέτρῳ^f· ἀληθῶς
 σὺ μετὰ τοῦ ναζαρηνοῦ^g ἦ- ἐξ αὐτῶν εἶ^d — καὶ γὰρ
 68 σοῦ^h ἦσθα. Ὁ δὲ ἠρνήσατο, γαλιλαῖος εἶ^e,^o = καὶ ἡ
 λέγων· οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπί 71 λαλιά σου ὁμοιάζει." Ὁ δὲ
 σταμαι τί^u σὺ^v λέγεις. καὶ ἤρξατο ἀναθεματίζειν^f καὶ
 ἐξῆλθεν^x ἔξω εἰς τὸ προαυ- ε ὁμύναι·^o ὅτι οὐκ οἶδα πὸν
 λιον^u. γ καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνη- ἀνθρωπον^h τοῦτον," ὃν λέ-
 69 σε." ^z Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦ- 72 γετε. Καὶⁱ + εὐθὺς^o ἐκ
 Q 3 δευτέρου^o

g ∞ ὁμύναιν.

(r) = D. 69. 78. Copt. cant. verc. colb. corb. Euf. Ante εν τη
 ponunt BL. Alii. Mt. f. (s) αὐτὸν. 1. 67. Syr. Arm. colb. Euf.
 || = 27. (t) = 61. Ev. 19. al. 3. Ante τοῦ 2. ponunt D.
 Ev. 36. Alii. Mt. e. f. Syr. p. Arm. Goth. Vulg. cant. verc.
 brix. colb. corb. prag. Euf. Post ἦσθα, BL. (u) = D. 2.
 Ed. Vulg. It. Ante τι ponunt BL. 1. 108. 209. (x) = εἰς τὸ
 προαύλιον. corb. ἔξω εἰς τὴν προαυλήν. D. foras ante atrium.
 Vulg. cant. verc. brix. prag. εἰς τὴν ἔξω προαυλήν. 13. 69.
 εἰς τὴν ἔξω αὐλήν. 1. 209. Copt. ἔξω εἰς τὸ πρόπυλον. 73. || = ἔξω.
 Mt. i. n. (y) = BL. Ev. 17. Copt. colb. || καὶ + εὐθὺς. 218
 (cum al. 6!). (z) πάλιν δὲ ἰδοῦσα αὐτὸν ἡ παιδίσκη· ὁ δὲ πάλιν ἠρνήσατο
 καὶ ἤρξατο. D. cant. omisso postea ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. || = πάλιν.
 BM. 50. Copt. Arr. Sequentibus jungunt 36. 108. Alii. Ed.
 Post ἤρξατο vel λέγειν ponunt L. 127. 131. Ante αὐτὸν Mt. o. (a)
 παρεστώσιν. BKL. al. 5. Mt. 10. Euf. (b) + καὶ. Dgr. L. 59. 69.
 106. 124. Mt. x. Syr. Arm. verc. colb. corb. (c) = D. cant.
 verc. αὐτῷ. Ev. 13. 17. αὐτῷ τῷ πέτρῳ. 106. (d) = 73. 131. 142*
 Goth. verc. Post ὁμοιάζει ponit 116. (e) = BCDL. 1. 112. 209.
 Copt. Vulg. cant. verc. colb. gat. corb. germ. 1. prag. Euf.
 Aug. καὶ ἡ λαλιά σου ὁμῶς σε ποιεῖ. Aeth. (f) + cum, germ. 1.
 (g) BELS. 13. 36. 64. 71. 106. (108. et 123. ap. Birch.) 127.
 131. 142. 198. Ev. 18. 19. al. 35. Mt. V. al. 10. Ed. λέγειν. D.
 cant. verc. ὁμύναι καὶ λέγειν. Arm. (h) = DK. 64. 118* al. 2.
 Goth. iflum, Vulg. cant. colb. corb. prag. (i) + εὐθὺς. BDGL.
 13. 69. 124. 218 (cum al. 6!) et Barber. 1. Syr. Arr. Aeth.
 Arm. Vulg. cant. verc. colb. corb. prag. Euf. (k) = L. colb.
 secundus gallus, verc.

δευτέρου" ἀλέκτωρ ἐφώνησε.
καὶ ἀνεμνήσθη ὁ πέτρος ¹ ὡς
τοῦ ῥήματος οὗ" εἶπεν αὐτῷ
ὁ ἰησοῦς ² ὅτι πρὶν ἀλέκτο-
ρα φωνῆσαι δις, ἀπαρήση
με τρίς." ³ καὶ ἐπιβαλὼν
ἔκλαιε."

Καὶ [εὐθέως ὁ ἐπὶ τὸ"
πρῶτῳ [συμβούλιον P ποιήσαν-
τες" οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ γραμματέ-
ων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον,"
δήσαντες τὸν ἰησοῦν, ἀπή-
νεγκαν" καὶ παρέδωκαν ⁴ τῷ"
πι τῷ.] Καὶ ἐπηρώτησεν
αὐτὸν ὁ πλάτος· αὐ εἶ ὁ βα-

σιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ὁ δὲ
ἀποκρίθεις εἶπεν αὐτῷ· σὺ λέ-
γεις. Καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ
οἱ ἀρχιερεῖς πολλά ⁵. Ὁ δὲ
πλάτος ⁶ πάλιν" ἐπηρώτησεν
αὐτὸν, λέγων· οὐκ ἀποκρίνη
οὐδέν; ἴδε πόσα σου ⁷ κατα-
μαρτυροῦσιν." Ὁ δὲ ἰησοῦς
οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε
θαυμάζειν τὸν πλάτον. Κα-
τὰ δὲ ἑορτὴν ὕ ἀπέλευεν" αὐ-
τοῖς ἓνα δέσμιον, ὃν περ ἡ-
τοῦντο. Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος
βαραββᾶς μετὰ τῶν ⁸ συστα-
σιαστῶν" δεδεμένους, οἵτινες
ἐν τῇ στάσει φόνον ⁹ πεποιή-
κεισαν." Καὶ ¹⁰ ἀναβοήσας"
ὁ ὄχλος

¹ ὡς τὸ ῥῆμα ὁ.

(1) DEFGHKS. 11. 17. 36. 40. 71. 127. 131. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev. 6. 18. 19. 36. al. 54. Mt. V. al. 15. Ed. τὸ ῥῆμα ὡς. ABL. 42. 72. 106. 114. Mt. 10. (m) = D. 142* Perf. p. cant. verc. || = δις. Mt. x. corb. colb. germ. 1. || = τρίς. Ev. 36. (n) = 37. emmer. καὶ ἤρξατο κλαίειν. D. Syr. Perf. w. Arm. Goth. Vulg. It. || ἐπιβαλὼν] ἐπιλαβὼν. Mt. q. Copt. (o) = BDL. 46. (p) ἐτοιμάσαντες. L. λαβόντες. Ev. 13. (q) ὅλου τοῦ συνεδρίου. Syr. Perf. p. Vulg. corb. gat. colb. corb. prag. (r) ἀπὸ γα- γον. DG. 1. 124. Ev. 13. 17. Mt. 17. Orig. || + εἰς τὴν αἰλήν. D. cant. verc. corb. colb. Orig. (s) = BDL. 1. Orig. (t) + αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13. 69. 106. 108. 124. 131. Ev. 18. 19. al. 23. Mt. e. f. q. Ed. Syr. p. Aeth. Arm. verc. colb. Orig. (u) = 127. 131. al. 2. Mt. e. Post αὐτὸν ponit D. cant. (x) κα- τηγοροῦσιν. BD (St. β.) Mt. c. Copt. Vulg. It. (y) εἰώθει (ὁ ἡγεμὼν) ἀπολύειν. 13. 69. 124. Syr. Vulg. verc. colb. corb. prag. (z) στασιαστῶν. CDK. 1. 69. al. 6. Sahid στασιωτῶν. B. (a) ἐπεποιήκει- σαν. F. 61. Ed. πεποιήκασι. 71. Ev. 13. Mt. 17. Ed. Alii aliter. || ὅς ... πεποιήκει. Vulg. verc. colb. corb. prag. μεθ' ὧν ... πεποιήκει. Arm. (b) ἀναβᾶς. BD. Copt. Sahid. Goth. Vulg. cant. colb. corb. gat. prag. item mart. ascendit et clamavit, Aeth. accensa tur- ba, verc.

ὁ ὄχλος ᾔρξατο αἰτεῖσθαι, πάλιν ἔκραζαν ^κ· σταύρωσον
 9 καθὼς αἰετοποίησεν αὐτοῖς. Ὁ 14 αὐτόν. Ὁ δὲ πῖλᾶτος ἔλεγεν
 ᾗ δὲ πῖλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, αὐτοῖς· τί γὰρ κακὸν ἐποίη-
 λήτων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν σεν; οἱ δὲ ^λ περισσῶς· ^μ ἔκρα-
 10 ^ο· Ἐξήνωσκε· γὰρ, ὅτι διὰ 15 ζαν· σταύρωσον αὐτόν. Ὁ
 φόνον παραδεδούκεισαν αὐτόν δὲ πῖλᾶτος· βουλόμενος τῷ
 11 ^δ οἱ ἀρχιερεῖς. Οἱ δὲ ἀρ- ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι,
 χιερεῖς· ἀνέσεισαν· τὸν ὄ- ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαρὰβ-
 χλον, ἵνα μᾶλλον τὸν βαρὰβ- βᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν ἰη-
 12 βᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. Ὁ δὲ 16 σταυρωθῇ. [Οἱ δὲ στρα-
 πῖλᾶτος ἀποκριθεὶς· ^ε πάλιν· τιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν· ὅσω
 εἶπεν αὐτοῖς· τί οὖν ^ς θέλε- τῆς αὐλῆς,· ^ρ ὅ ἐστι πραιτώ-
 13 τε· ποιήσω ^η ὃν λέγετε· ^ι βα- ριον,· καὶ συγκαλοῦσιν ὄχλῳ
 17 σιλέα τῶν ἰουδαίων; Οἱ δὲ 17 τὴν σπιῖραν. Καὶ ^ρ ^ο ἐν-
 Q 4 δύουσιν·

1. περισσοτέρως.

q ∞ ἐνδιδύσκουσιν.

(c) ἐπετίμωσκε. AK. 229. al. 3. ᾗ δὲ. D. 1. 69. (d) = B. 1. Ev. 13. Mt. B. item Copt. (e) ἀνέπεισαν. 131. 235. Ev. 18. al. 8. et Barber. 1. Mt. c. e. r. Arm. Sahid. ἐπεισαν. D. cant. verc. corb. colb. ἀνέστησαν. Ev. 19. al. 2. (f) = D. 13. 40. al. 5. Syr. Copt. cant. corb. prag. Ante ἀποκρ. ponunt B. 113. Mt. a. 17. Syr. p. Goth. Vulg. colb. (g) = 1. 13. 33. 40. 69. Copt. Sahid. (h) = AD. 13. 69. 118. Ev. 13. Arm. Vulg. It. (i) + τὸν. ABC. 13. 69. 229** Ev. 13. Mt. f. (k) + λέγοντες. ADKM. 72. Ev. 18. 19. al. 11. Mt. e. f. r. z** 10. cant. verc. corb. gat. colb. gat. || + ἀνα-
 στείοντες ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων, καὶ ἐλεγον. G. 13. 69. 124. Syr. p. in m. et (omisso tamen καὶ ἐλεγον) Arm. (l) ABCDGHKM. 1. 13. 33. 36. 40. 69. 72. 106. 108. al. 15. Mt. r. 10. Sahid. (m) ἔκραζον. ADGK. 1. 69. 72. 108. 218 (cum al. 5.) al. 2. Mt. q. r. 10. (n) = D. cant. corb. (o) ὡς τῆς αὐλῆς. 91. 157. Ev. 15. 32. semel. εἰς τὴν αὐλὴν. (St. β.) C**M. 10. Ev. 31. 32. semel. 44. al. 5. Mt. H. c. semel. f. x. z. ψ. Copt. Goth. Slav. 2. Vulg. εἰς τὴν αὐ-
 λὴν. D. 1. 13. 59. 69. Syr. Slav. 3. 4. cant. germ. 2. gat. mart. emmer. prag. Aug. || + τοῦ καίσαρος. M. 10. Evangelistaria mul-
 ta. Mt. d. Slav. 2. (p) praetorii, Copt. Vulg. colb. gat. mart. corb. prag. quod est praetorii, cant. || ^ρ ^ο ἐν ^ρ Arm. (q) BCDF. 1. 13. 69. 218 (cum 220.)

- δύουσιν" αὐτὸν ¹ πορφύραν," 21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά
καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ, ² πλέ- τινὰ αἵμωνα κυρηναῖον, ἐρ-
ξαντες" ἀκάνθινον στέφανον. χόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πα-
18 Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐ- τέρα ἀλεξάνδρου ³ καὶ" βού-
τὸν ⁴ χαῖρε ⁵ ὁ βασιλεὺς" τῶν φου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
19 ἰουδαίων. Καὶ ἔτυπτον αὐ- 22 αὐτοῦ. Καὶ ^d φέρουσιν"
τοῦ τὴν κεφαλὴν καλάρμιν, αὐτὸν ἐπὶ ^e ^f γολγοθᾶ" τό-
καὶ ἐνέπτυσον αὐτῷ, ^z καὶ πον· ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμε-
τιθέοντες τὰ γόνατα προσεκύ- 23 νον, κρανίου τόπος. Καὶ
20 νουν αὐτῷ." Καὶ ὅτε ^y ἐν- ἐδίδουν αὐτῷ ^z πιεῖν" ἐσμυρ-
ἐπαιξαν αὐτῷ," ἐξέδυσαν νισμένον ^h οἶνον" ὁ δὲ οὐκ
αὐτὸν τὴν ^z πορφύραν," καὶ 24 ἔλαβε. Καὶ σταυρώσαντες
ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτὸν ⁱ διαμερίζονται" τὰ ἱμά-
^a — τὰ ἴδια." τια αὐτοῦ, ^k βάλλοντες"
Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν, κληρὸν ἐπ' αὐτὰ, ^l τίς τι
^b ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν." 25 ἄρῃ." Ἦν δὲ ὥρα ^m τρίτη,"
* ⁿ καὶ

u. βασιλεῦ.

i. διεμέριζον.

(r) χλαμύδα κοκκίνην. 12. 61. χλαμύδα κοκκίνην καὶ πορφύραν. 13. 69. 124. Syr. hierof. Arm. (s) = D. *coronam factam de spinis* f. *spineam*, cant. colb. corb. (t) + καὶ λέγειν. C. ut videtur. 11. 33. 106. 108. 127. 218 (cum al. 3.) al. 17. Mt. k. p. q. z. al. 3. Ed. Arm. Slav. (exc. 2.) Theophyl. || + λέγοντες. 157. al. 3. colb. (u) ACD (omisso d.) EFGHK. (St. π.) al. 67. Mt. BH. al. 18. Ed. (x) = D. Ev. 32. Mt. 10. cant. (y) = D. cant. (z) χλαμύδα. 1. al. 2. Mt. x. χλαμύδα καὶ τὴν πορφύραν. 12. 13. 69. 124. Syr. hierof. Arm. (a) = D. gr. αὐτοῦ. BC. Syr. αὐτοῦ τὰ ἴδια. 59. Mt. x. Syr. p. (b) = B. ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. ACLP. Mt. B. o. 10. ἵνα σταυρώσωσιν. D. cant. corb. ἵνα σταυρωθῇ. 131. ὥστε σταυρωσάιν αὐτόν. 1. 72. (c) τοῦ. 47. Codd. ap. Erasim. || et Rufi = corb. (d) ἄγουσιν. D (St. β.) 13. 69. (e) + τὸν. BFL. 13. 69. 124. 131. Alti. Mt. H. a. c. o. (f) γολγοθᾶν. FKL. al. 26. Mt. BV. al. 6. Ed. (g) = BL. Copt. Arm. (h) ὅσος. Syr. p. in codice Ridd. j. (i) ABCDEFGHKLMS. al. 83. Mt. V. al. 15. Ed. Theophyl. διεμέριζοντο. 69. 124. al. 5. Mt. BH. a. f. διεμερίσαντο. Ev. 13. 41. Mt. e. f. 17. διαμεριοῦνται. 86. διαμερίζοντες. 11. Syr. p. in m. cant. διαμερίζομενοι. 52. Goth. || Rec. διεμέριζον. 3. (k) βάλλοντες. LM. al. 5. Mt. V. 10. (l) = D. 157. cant. corb. || = τίς. Ev. 26. al. 3. (m) ἑνῇ. Syr. p. in m. Aeth.

* "καὶ" ὁ σταύρωσαν αὐτόν.
 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας
 αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη ὁ βασι-
 27 λεὺς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ σὺν
 αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστὰς,
 ἓνα ἐκ δεξιῶν P, καὶ ἓνα ἐξ
 28 εὐωνύμων αὐτοῦ Q. * = Καὶ
 ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγου-
 σα καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογί-
 29 σθη. " Καὶ οἱ παραπορευό-
 μενοι" ἐβλασφήμουν αὐτόν,
 κινουντες τὰς κεφαλὰς αὐ-
 τῶν, καὶ λέγοντες οὐα, ὁ
 καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν
 τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν.
 30 Σώσον σεαυτὸν καὶ κατάβα

31 ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. "Ὅμοί-
 ως" * † καὶ οἱ ἀρχιερεῖς,
 ἐμπαίζοντες ὕπρὸς ἄλλλους"
 μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλε-
 γον· ἄλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν
 32 οὐ δύναται σῶσαι; Ὁ χρι-
 στὸς, ὁ βασιλεὺς * τοῦ
 Ἰσραὴλ, καταβάτω νῦν ἀπὸ
 τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ
 πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνε-
 σταυρωμένοι αὐτῷ ὠνεῖσκον
 33 αὐτόν. [Γενομένης δὲ ὥρας
 b ἑκτης,] σκότος ἐγένετο ἐφ'
 ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐν-
 34 νάτης. Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐννά-
 τη ἐβόησεν ὁ ὁ ἰησοῦς "Φωνῇ
 Q 5 μεγάλῃ,

x † δὲ.

(n) ὅτε. 13. 69. 124. (o) ἐφύλασσαν. D. cant. corb. (p) + nomine Zoathan, colb. (q) + nomine Chammatha, colb. (r) = ABCD. 27. 29. 34. 39. 123. 127. 142. 157. 180. Ev. 2. 19. 26. 31. 32. bis. 36. 44. et Ev. alia 6. Mt. BH. c. semel. f. bis. i. u. 12. 14. (sed in f. holiis attingit) 17. Slav. 2. cant. || Agnoscunt Orig. Euf. in canon. Scholia ap. Pössin. || ἀνέμων] νεκρῶν. Hippol. de antichristo. Eutychiani teste Vigilio. (s) παρόντες. D. Euf. (t) = ACD gr. P. al. 4. Mt. V. c. colb. (u) = D. Mt. e. cant. colb. corb. (x) = AC DEGKLPS. 1. 11. 13. 28. 36. 40. 69. 72. 106. 124. 131. 157. 218 (cum al. 8.) Ev. 6. 19. 36. al. 35. Mt. BHV. al. 17. Ed. Syt. Copt. Arm. Vulg. It. Euf. Theophyl. (y) = 13. 28. 69. Ev. 36. colb. Ad εἰς ἄγον reject Slav. 2. (z) = BDL. 1. 69. 72. 229* Mt. 10. (a) + αὐτῷ DFGHP. 1. 10. 13. 61. 64. 69. 71. 106. 108. 124. 131. 157. 218 (cum al. 4.) 229* 235. Ev. 3. 19. 36. al. 31. Mt. BHV** e. e. k. p. q. z. al. 3. Ed. Arm. Slav. cant. colb. corb. got. Euf. + ἐν f. ἑ αὐτῷ f. ὡς αὐτόν. C** M. al. 5. Mt. f. semel. Syt. Ar. pol. Aeth. + αὐτόν. Ev. 26. Mt. f. semel. (h) I. D* gr. ap. Weck. Sed ap. Kiplingium est duplex Gain, a. i. e. ἑκτης. (c) = D. cant.

μεγάλη, d λέγων." e ἐλωί, 38 ἐξέπνευσε. Καὶ τὸ καταπέ-
 ἐλωί," f λαμμά" σαβαχθα-
 νί; ὁ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον·
 ὁ θεός B μου," ὁ θεός μου,
 εἰς τί h με ἐγκατέλιπες;"
 35 Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων
 ἀκούσαντες, ἔλεγον· ἰ ἰδοὺ,"
 36 ἡλίαν Φωνεῖ. Δραμῶν δὲ εἷς,
 καὶ k γεμίσας σπόγγον ὄξους,
 περιθεῖς τε καλάρμω, ἐπότι-
 ζεν αὐτόν, λέγων· l ἄφε-
 τε" ἰδωμέν, εἰ ἔρχεται ἡλίας
 37 καθελεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ ἰη-
 σοὺς ἀφείς Φωνὴν μεγάλην 41 τηρ, καὶ σαλώμη· s — Δί"
 t καί,"

(d) = BDL. al. 2. Copt. cant. corb. (e) ἡλεῖ, ἡλεῖ. D. Arm. cant. colb. vind. Euf. (f) λαμμά. AEFCHKMP. al. 77. Mt. d. al. 15. Ed. Syr. p. Goth. Slav. Ath. Vict. Theophyl. λαμμά. S. Alii. Mt. V. al. 3. λαμμά. CL. 72. Syr. Copt. Sax. colb. mart. germ. 2. emmer, λαμμά. BD. I. Ed. (g) = AEFK. I. 40. 69. 72. 106. 226** 235. Ev. 2. al. 21. Mt. a. d. f. k. p. al. 6. Ed. Vulg. mif. Euf. Theophyl. (h) ὠνεῖδισάς με. D. gr. *exprobraſti me*, colb. *me in opprobrium dedisti*, vind. (i) = D. Syr. cant. colb. gat. tol. ἔτι. C. al. 3. Arm. ἔτι ἰδοὺ. K. II. 76. 229. (k) πλήρης σφόνγι-
 γον ὄξους ἐπίθεῖς καλάρμω, omiſſis caeteris, D. gr. *plena ſpongia aceto; et potum dabat ei dicens*, omiſſo: ἐπίθεῖς καλάρμω, cant. (l) ἄφες. D. (St. B.) I. 13. 36. 40. 69. 124. al. 15. Mt. V. a. f. 17. Copt. Goth. cant. vind. colb. (m) = 40. Alius. Mt. a. || + μέση. D. It. (n) = 72. Mt. x. αὐτῷ = I. al. 2. Syr. ἐκεῖ. D. cant. vind. (o) ἔτι. Ar. Copt. ἔτι αὐτως. BL. ἔτι κρᾶζας. Arm. οὕτως αὐτὸς κρᾶζαντα καὶ ἐξέπνευσεν, ἀληθῶς etc. D. *ſic eum exclamaſſe et expi-
 vaſſe: veye* etc. cant. (p) = Syr. Perf. p. || = ἦν. BL. tol. prag. || = καὶ. D. I. II. 28. 69. 108. 131. 157. 218 (cum 124. al. 4). 226** al. 15. Mt. e. f. bis. k. q** al. 8. Ed. Syr. uti. Copt. Slav. Vulg. It. exc. tol. (q) = DFL. 13. 17. 69. 124. 127* 229. al. 3. Mt. d. f. Ed. 4. C. 1. 72. 108. 114. al. 2. Mt. 10. 32. 90. (r) ἀνθρώπος. BDgr. L. 13. 69. Copt. Hieron. ἀνθρώπος. I. Sax. Joſeph. Aetha. Vulg. It. (s) = ACL. 127* 142* 157. al. 2. Goth. Vulg. prag.

- ⁱ καί," ὅτε ἦν ἐν τῇ γαλι-
 λαίᾳ, ἡκολούθουν αὐτῷ ^u καὶ
 διηγόνουν αὐτῷ" καὶ ἄλλαι
 πολλαί, αἱ συναναβᾶσαι αὐ-
 τῷ εἰς ἱεροσόλυμα.]
- 42 Καὶ ἤδη ὄψις γενομένης,
^x ἐπεὶ ἦν παρασκευῇ, ὃ ἐστὶ
 43 προσάββατον," [Υ ∞ Ἡλ-
 ρεν" ἰωσήφ ^z ὃ" ἀπὸ ἀρμα-
 θαίας, εὐσχήμων βουλευτῆς,
 ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμε-
 νος τὴν βασιλείαν τοῦ θ. εὐ.,
^a τολμήσας" εἰσήλθε πρὸς πι-
 λάτον, καὶ ἡτήσατο τὸ ^b σῶ-
 44 μα" τοῦ ἰησοῦ. Ὁ δὲ πλά-
 τος ἐθαύμασεν, εἰ ἤδη τέθνη-
 κε" καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
 κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐ-
 τὸν, εἰ ^c πάλαι" ἀπέθανε.
 45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίω-
 νος, ἐδωρήσατο τὸ ^d σῶμα"
 46 τῷ ^e ἰωσήφ." ^f Καὶ" ἀγο-
 ράσας σινδόνα, ^g καὶ καθε-
 λὼν" ^h αὐτὸν," ἐνείλησε τῇ
 σινδόνι" καὶ ⁱ κατέθηκεν"
^k αὐτὸν" ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν
 λελατομημένον ἐκ πέτρας" καὶ
 προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν
 47 θύραν τοῦ μνημείου ^l. Ἡ
 δὲ μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ
 μαρία ^m ἰωσή" ⁿ ἐθεώρουν,"
^o ποῦ" Ρ ∞ τίθεται."

i Kai

Υ ∞ ἐλθὼν.

ρ ∞ τίθεται.

(t) = B. 131. Arm. cant. colb. corb. (u) = CD. 17* al. 4. Ed. cant. Theophyl. διακονῆσαι αὐτῷ. 28. (x) *quod est parascene fab-*
batu, colb. || ἐπεὶ ἦν παρασκευῇ τῆς παρασκευῆς. Syr. || προσάββατον]
 προσάββατον. f. πρὸς σάββατον. ABEL. 61. 64. 218 (cum al. 10.)
 235. Ev. 6. al. 16. Mt. V. a. d. e. al. 5. πρὶν σάββατον. D. (y)
 ABCKL. 1. 33. 69. 72. 106. 108. 127. 131. 235. Ev. 1. al. 26.
 Mt. B. bis. H. c. bis. e. f. bis. k. p. z. 10. al. 4. Ed. Copt. Arm.
 Goth. Theodoreti. (z) = D. 219. 220. Mt. f. (a) = Syr. hie-
 rof. καὶ τολμήσας. 38** 64. al. 2. Mt. i. n. Ed. Syr. utr. Vulg.
 prag. Euthym. *hic constanter introiit*, colb. corb. (b) πτώμα.
 D. (c) ἤδη. BD. Cod. ap. Erasim. Ed. Syr. hierof. Arm. Theo-
 phyl. *jam*, Vulg. It. (d) πτώμα. BDL. (e) ἰώση. B. (f) ὃ δὲ ἰωσήφ.
 D. 38. 106. Syr. Syr. p. iii m. Syr. hierof. Vulg. It. (g) λαβὼν.
 D. cant. || + ἀπὸ τοῦ σταύρου. Slav. 3. (h) αὐτὸν. 10. Ev. 14. Ed.
 (i) ἐθηκεν. BDL. 1. 33. 69. 124. al. 4. κατέθηκεν. A. (k) = Arm.
 αὐτὸν. A. Ed. Goth. (l) + ἀπέθηκε. DG. 1. 59. 157. cant. (m) ἰα-
 κώβου. D. cant. corb. *Jacobi et Joseph*, colb. ἰακώβου καὶ ἰωσήτος
 μήτηρ. 13. 69. 124. Syr. hierof. item Arm. ἰωσήτος. BL. 1. Copt.
 ἡ ἰωσήφ. A. Mt. 17. Vulg. gat. prag. || + καὶ μαρία ἰακώβου. Ev.
 32. germ. 2. gat. (n) ἐθεώσαντο. D. *notarunt*, cant. corb. colb.
 (o) τὸν τόπον, ὅπου. D. Arm. cant. corb. colb. (p) ABCDL. 131.
 229. Mt. e.

- 1 Καὶ [9 διαγεγομένου τοῦ
 σαββάτου, μαρία ἢ μαγδα-
 ληνή καὶ μαρία ἢ — τοῦ:
 ἰακώβου καὶ σαλώμῃ" x ἡγό-
 ρασαν" ἀρώματα, ἵνα * ἐλ-
 θοῦσαι" ἀλείψωσιν τὸ αὐτόν." 6
 2 Καὶ * λίαν πρῶτὴ τῆς μιᾶς
 σαββάτων ἔρχονται" ἐπὶ τὸ
 μνημεῖον, x ὕψαντες αὐτόν" 7
 3 τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς
 ἑαυτάς· τίς ἀποκελύσει ἡμῖν
 τὸν λίθον z ἐκ" τῆς θύρας
 4 τοῦ μνημείου; * Καὶ ἀνα-
 βλέψασαι θεωροῦσιν, ὅτι
 ἀποκεκλύσται ὁ λίθος· ἦν 8
 5 γὰρ μέγας σφόδρα." Καὶ
 εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον,
 εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
 τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον
 στολὴν λευκὴν· καὶ ἐξεθαμ-
 βήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐ-
 ταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· ἰησοῦν
 ζητεῖτε b τὸν βασιλέα,"
 τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη,
 οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος,
 7 ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ'
 ὑπάγετε, εἰπάτε τοῖς μαθη-
 ταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ πέτρῳ,
 ὅτι c προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν
 γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε,
 8 καθὼς εἶπεν ὑμῖν." Καὶ
 ἐξελθοῦσαι d †, ἔφυγον ἀπὸ
 τοῦ

d † ταχύ.

(q) πορευθεῖσαι. D. cant. Addunt hoc post σαββάτου, colb. corb. et post σαλώμῃ, Syr. hierof. Arm. || ἡ τοῦ — E. 1. 11. 28. 89. 124. 218 (cum al. 7.) 229. 235. Ev. 6. al. 26. Mt. a. c* d. f. 19. al. 9. Ed. v. CGLM. 69. 72. al. 7. Mt. BV. c** f. al. 4. (r) attulerunt, colb. (s) — D. cant. colb. corb. (t) τὴν ἰησοῦν. M. 13. 69. 118. 124. 142. in m. 218 (cum al. 2.) 229** 235. Ev. 1. 19. al. 23. Mt. B. c. d. f. k. p. z. 19. al. 6. Ed. Slav. (exc. 1.) Vulg. ed. τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ, 61. (u) ἔρχονται πρῶτὴ μιᾶς σαββάτου. D. cant. || λίαν πρῶτῃ — colb. λίαν — D. Syr. Arm. cant. || τῆς μιᾶς] τῇ μιᾷ τῶν. L. al. 2. Euf. Severi scholion, Hesych. μιᾶ. B. 1. Syr. Vulg. πρῶτῃ. Slav. 3. εἰς μίαν. Dionysf. || σαββάτων] σαββάτου. 36. Alius. Slav. 2. 3. τῷ σαββάτῳ. Mt. 12. una sabbati, cant. colb. prima sabbatorum, germ. 1. (x) + ἔτι. K. 1. 72. 113. 114. al. 3. Mt. r. Euf. Pseudo-Nyff. Exemplaria accurata ap. Hesych. hierof. orto jam, Vulg. germ. 1. oriente jam, Aug. (y) ἀνατέλλοντος. D. Nyff. oriente, cant. colb. Tychon. diferte. (z) ἀπὸ. CD. 13. 14. 69. 157. Mt. ψ. semel. Euf. Nyff. Sever. (a) ἦν γὰρ μέγας σφόδρα, καὶ ἔρχονται καὶ εὐρίσκουσιν ἀποκεκλυμένον τὸν λίθον. D. cant. colb. corb. Euf. item Syr. hierof. (b) — D. cant. (c) ἰδοὺ, προάγω ... ἐκεῖ με ... εἰρηνα ὑμῖν. D. || καθὼς εἶπεν] ἰδοὺ εἶπον. Mt. B. e. καθὼς εἶπαν. 40. 72. verc. corb. (d) — ABCD (St. π.) FLMS. Ev. 1. 6. al. 83. Mt. BV. al. 22. Ed. Syr. utr. Syr. hierof.

τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς 9
τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐ-
δενὶ οὐδὲν εἶπον· ἰφοβοῦντο
γάρ.]

[* Ἀναστὰς δὲ * f πρώ-
τῃ σαββάτου, h ἐφά-
νη πρώτον μαρία τῇ μαγδα-
ληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει
ἑπτὰ

hierof. Arr. Persf. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Theophyl. (e) Quae sequuntur inde a commate nono ad finem usque Evangelii — B. Asterisco notantur in 137. 138. Eadem olim a nonnullis, imo a plurimis, ab omnibus paene Graeciae libris, ab accuratioribus, abfuisse; in aliis vero rarioris, accuratis, multis, plurimis, nominatim in Palaestiniensi Evangelio, reperta esse, testantur scholia codicum L. 1. 22. 24. 34. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 108. 129. 137. 138. 143. 181. 186. 195. 199. 206. 209. 210. 221. 222. et Victor, Severus, Commentatores quidam ap. Euthymium, Nyssenus orat. 2. de resurr. Hieronymus. De Eusebio refert scholion codd. 1. 206. 209. eum hucusque adposuisse canones. Ac in cod. A. et, teste Birchio, in plurimis optimaе notae codicibus numeri sectionum Eusebianarum s. Ammonianarum ultra versum 8. adscripti non sunt. || Habent periocham hanc codices graeci, excepto uno B, omnes, Evangelistaria, etiam antiquiora (e. gr. 1. 2. 6. Mt. BH.) cum synaxariis, Versiones, etiam Syri hierof. (in Armena Westenius quidem hanc pericopam seorsum exhiberi tradit, et Bengelius in Arm. mss. variis indicibus a reliquo Marci libro disjungi narrat; verum nec in Amstelod. neque in Constantinop. editione a textu separatur.) Agnoscunt praeterea Clem. rom. et alex. (Justin.) Dionys. alex. Hippol. Iren. Ammon. et Tatian. in harmoniis, Auctor synopsis. Cyr. hierof. Nestor. Damasc. Photius, Theophyl. Ambr. Aug. Gregor. Cassian. Alii. || Codex L. et Syr. p. in m. post ἰφοβοῦντο γάρ, notant: Φέρεται πὺν καὶ ταῦτα πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν πέτρον συντόμως ἐγγέγειλαν, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ἄχρῃ διδύως ἐξαπέστειλε δι' αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἀφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας. Tunc pergit L: ἔστιν δὲ καὶ ταῦτα φερόμενα μετὰ τὸ ἰφοβοῦντο γάρ· ἀναστὰς δὲ κ. τ. λ. (f) + ὁ ἰησοῦς. F. 13. 69. 124. 131. 235. al. 20. et Evangelistaria. Mt. k. p. z. Ed. Arm. Vulg. mss. et ed. sixtina. gat. colb. corb. germ. 1. 2. mært. tol. Theophyl. (g) πρώτον σαββάτου. 34. 38. Mt. e. πρώτη σαββάτου. 64. al. 3. Syr. p. πρώτης σαββάτων. 28. 47. πρώτη σαββάτων. K. 1. 11. 17. 40. 108. ap. Birch. 131. 229. 235. Ev. 18. al. 26. Mt. B. c. f. bis. 10. 19. al. 7. Copt. πρώτη μίας σαββάτου. Arm. (h) ἀφανέρωσεν πρώτοις. D. gr. ἐφάνη πρώτη. 91. πρώτον — Arm. Hier.

- 10 ἐπὶ δὲ δαιμόνια. Ἐκεῖνη ἰ πό-
 ρευθεῖσα" ἀπήγγειλε τοῖς
 k μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πεν-
 11 θούσι καὶ κλαίουσι." Κα-
 κείνοι ἀκούσαντες ἰ ὅτι ζῇ
 καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, ἡπί-
 12 στησαν." Μετὰ δὲ ταῦτα
 δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν
 ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ,
 13 πορευομένοις εἰς ἀγρόν. Κα-
 κείνοι ἀπελθόντες ἀπήγγει-
 λαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεῖνοις
 14 ἐπίστευσαν. Ὑστερον m,
 ἀνακειμένοις n αὐτοῖς" τοῖς
 ἑνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὡ-
 νείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν
 καὶ σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς
 θεασαμένοις αὐτὸν ἐγγεγερμέ-
 15 νον οὐκ ἐπίστευσαν. P Καὶ
 εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς
 τὸν κόσμον q ἅπαντα," κη-
 ρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ
 16 τῇ κτίσει. Ὁ πιστεύσας καὶ
 r βαπτισθῆς, σωθήσεται· ὁ
 δὲ ἀπιστήσας, κατακριθήσε-
 17 ται. Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύ-
 σασι ταῦτα παρακολουθήσει·
 ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια
 ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλή-
 18 σουσιν s καιναῖς" t Ὁφεί-
 σουσιν· καὶ θανάσιμόν τι
 πίνουσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς u βλά-
 ψῃ· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας
 ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξου-
 19 σιν. Ὁ μὲν x οὖν· κύριος y,
 μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς,
 z ἀνελή-

II. βλάψει.

(i) ἀπελθούσα. K. 42. 131. 229. Mt. 10. *praecurrens*, *verc. colb. corb.* (k) πενθούσι καὶ κλαίουσι μετ' αὐτῆς. Syr. hierof. (l) ὅτι ἔλεγον, ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῶν, ἡπίστησαν αὐταῖς. Syr. || αὐτῆς] αὐτῶν. Codex ap. Bez. Arm. (m) + δ. AD. 1. 115. 235. Mt. n. Ed. Syr. (Syr. p. habet c. aft.) Copt. colb. germ. 1. mart. Vulg. ed. sextin. (n) = L. 13. Mt. 1* Syr. utr. Syr. hierof. (o) + ἐκ νεκρῶν. AC. 1. 11. 33. 28. 61. 69. 89* 124. 161. Ev. 25. b* al. 4. Mt. c. Syr. p. Arm. Slav. 1. 2. 3. (p) + *Et illi satisfaciebant dicentes: Seculum istud iniquitatis et incredulitatis substantia est, quae non finit per immundos spiritus veram Dei apprehendi virtutem. Idcirco jam nunc revela iustitiam tuam.* Quaedam exemplaria et maxime graeca ap. Hier. (q) = D. gr. 225. Slav. 2. gat. (r) + ὁ. Ev. 31. Ed. (s) καὶ ἐν ταῖς χερσίν. L. Copt. Arm. καιναῖς καὶ ἐν ταῖς χερσίν. C* 1. 33. Ev. 6. Syr. p. c. aft. Slav. 1. 2. 3. (t) = Ev. 18. (u) ACDEFGHIKLS. al. 51. pluresve. Mt. V. 19. al. 18. Ed. (x) = C*L. 90* Arm. Slav. 1. 2. 3. (y) + ἰησοῦς. CKL. 1. 124. al. 5. Mt. 10. Syr. utr. Copt. Arm. Slav. 1. 2. 3. Sax. Vulg. colb. corb. Iren.

* ἀνελήφθῃ" εἰς τὸν οὐρανὸν, κυρίου συνεργούντος, καὶ
 * καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιῶν τοῦ τὸν λόγον βεβαιούντος διὰ
 20 θεοῦ." Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόν- τῶν ἐπακολουθούντων σημεί-
 τες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ ων. b] °

(2.) ἀνεφέρετο. 36. 40. ἀνελήφθῃ καὶ ἀνεφέρετο. 68. (a) = Slav. 1. || θεοῦ] πατὸς. 1* ut videtur. Copt. Arm. (b) + ἀμήν. C* D (sed inde a v. 15. in D. omnia scripta sunt manu recentiori.) EFL. Ev. 1. 2. 6. Alii multi. Mt. BV. 19. al. 19. Ed. (etiam St. 3.) Ar. rom. Erp. Copt. Aeth. Slav. colb. gat. prag. (c) Subscriptions codicum: Εὐαγγέλιον κατὰ μάρκον. || Εὐαγγέλιον κατὰ μάρκον ἐτελέσθῃ, ἀρχεται πράξις ἀποστόλων. || Τέλος τοῦ κατὰ μάρ- κον (ἀγίου) εὐαγγελίου. || Τὸ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον ἐγράφη φωμαῖστὶ ἐν βύμῃ (al. ἐν αἰγύπτῳ) ... ὑπηγορεύθῃ ὑπὸ πέτρου ... ἐπετίθῃ μάρκῳ τῷ εὐαγγελιστῇ, καὶ ἐκηρύχθῃ ἐν ἀλεξανδρείᾳ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ αὐ- τῆς ... ἐξεδόθῃ μετὰ χρόνους ι' f. ιβ', τῆς τοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως ... ἔχει ῥήματα α' f. αχσε (sic plerique, pro quo nonnulli habent. ιχσε f. ιχιζ.) f. αχσε... στίχους αἱ f. αφ f. αφη (λαφς) f. αχ (sic pleri- que) f. αχς f. αχς (χιζ) f. αψ f. β. Versus MDCC. ... κεφάλαια (in cod. A. numerantur tantum σλβ) σλγ f. σλδ f. ελε f. ελες f. εμα ... Τίτλοι numerantur μῆ.

ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ.

- 1 **Ε**πειδήπερ πολλοὶ ἐπεχεί- 5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέ-
ρησαν ἀνατάξασθαι διή- ραις ἡρώδου, ¹ τοῦ βασι-
γησιν περὶ τῶν πεπληροφορη- λέως ² τῆς Ἰουδαίας, ἱερεὺς
μένων * ἐν ἡμῖν πραγμάτων, τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἕξ
2 * Καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἑφημερίδας ἀβιά καὶ ἡ ἡ
ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπη- γυνὴ αὐτοῦ ἐν τῶν θυγατέ-
ρέται γενόμενοι τοῦ λόγου· ρων ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐ-
3 Ἐδοξε καί μοι ^b, παρηκολου- 6 τῆς ἐλισάβετ. Ἦσαν δὲ δι-
θῆνότι ἀνωθεν πᾶσιν ἀκρι- καιοὶ ἀμφοτέροι * ⁱ ἐνώπιον
βῶς, καθέξῃς ^c σοι γράψαι, τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι * ἐν
4 κράτιστε θεόφιλε, ἵνα ἐπι- πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δι-
γνῶς περὶ ὧν κατηχήθῃς λό- καιώμασι τοῦ κυρίου ἁμεμ-
γων τὴν ^d ἀσφάλειαν." ^e 7 πται. Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς
τέκνον,

h ^{cs} γυνὴ αὐτοῦ.

Inscrip̃tio: Κατὰ Λουκᾶν. B. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν. A. Alii. Ed. Τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον. Codd. Ed. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν. Mt. g. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (ἀγίου) εὐαγγελίου. 69. 178. Mt. a. (a) = F. 89. 127. 132. 235. Ev. 32. al. 4. Mt. B. d. al. 3. (b) + et Spiritui Sancto. Goth. veron. germ. 1. Cod. lat. bodl. (c) συγγράψαι. Ev. 33. Mt. 11. (d) ὡφείλειαν. Mt. f. (e) VI. 1 — 4 = 130. gr. et lat. (f) = BL. (g) = 28. Mt. 12. (h) BC^{DL}. 1. 33. 73. Slav. 2. cant. corb. foroj. bodl. colb. germ. 1. marc. emmer. Hier. Aug. Beda. (i) ἐναντίον. BC. 73. Mt. g. (sed rec. in scholio.) Cyr. Auct. resp. ad orthod.

- τέκνον, καθότι ἡ ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ ¹τάξει τῆς ἑφημερίας αὐτοῦ ¹ἔναντι τοῦ θεοῦ, ⁹κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι, εἰσελθὼν ^m εἰς τὸν ναὸν τοῦ ¹⁰κυρίου. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ^o ἦν τοῦ λαοῦ. ^P προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ ¹¹θυμιάματος. Ὡφθῆ δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, ἐστὼς ἐν δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ¹²θυμιάματος. ^q Καὶ ^r ἔταράχθη ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθῃ ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνὴ σου ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν ^s σοι, καὶ καλέσεις τὸ ¹⁴ὄνομα αὐτοῦ ἰωάννην. Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ ^tγενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. Ἐσται γὰρ μέγας ἐνώπιον ^u τοῦ κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίνη· καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ^v ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ^z ἐπὶ κύριον τὸν ¹⁷θεὸν αὐτῶν. Καὶ αὐτὸς ^a προ-

¹ ἔναντιον. ^o τοῦ λαοῦ ἦν. ^t γεννήσει.
^u τοῦ.

(k) συνάξει. 53. (l) AC. II. 36. 53. 69. 72. 91. 124. 132. 133. 145. 156. Ev. 2. 3. 24. al. 18. Mt. B. a. g. q. 10. 11. al. 6. Chrys. ἐνώπιον. K. (m) ἐναντι. 156. (n) θεοῦ. C^{*}D. gr. 59. 144. Mt. 11. Pers. p. (o) BEFGLP. al. 29. pluresve. Mt. HV. al. 12. Ed. Goth. Vulg. mf. foroj. ἦν τοῦ ὄχλου. Mt. B. || = ἦν. Mt. a. q. || = τοῦ λαοῦ. 235. veron. colb. germ. 1. (p) προσευχόμενον. 131. Ev. 44. Goth. (q) VI. 12 = Ev. 33. (r) ὠφθῆ. 61. al. 3. (s) = D. gr. 1. Sahid. Slav. 2. Ambr. Aug. || Ante uide ponunt Slav. 3. Arm. Vulg. It. Theophyl. Opus imp. (t) ABCDES. 72. 91. 143. 145^{*} 184. al. 4. Mt. V. Cyr. (u) = AGL. 1. 89. 106. 108. 131. 226^{*} al. 18. Mt. BH. c. d. g. z^{*} 10. 11. 17. al. 9. Ed. Cyr. Tit. Pseudo Chrys. (x) τοῦ θεοῦ. F. 69. 72. 124. 157. Ev. 2. al. 3. Mt. f. k. Antioch. Theophyl. (y) ἐκ τῆς κοιλίας. Cod. unus. Goth. colb. Cypr. Ambr. Vig. tapf. Juv. (z) πρὸς. 1. 72. 131. al. 3. Mt. x. Ed. Slav. Orig. femel. Tit. Theophyl. Scholia in Mt. a.

^a προελεύσεται" ἐνώπιον αὐ-
τοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει
ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας
πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπει-
θεῖς ἐν φρονήσει δικαίων ^b,
ἐτοιμάσαι ^c κυρίῳ λαὸν κατε-
18 σκευασμένον. Καὶ εἶπε ζα-
χαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κα-
τὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ
γάρ εἰμι πρεσβύτερος, καὶ ἡ
γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν
19 ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. Καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν
αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι γαβριήλ, ὁ
παρεστηκώς ἐνώπιον τοῦ Θε-
οῦ· καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι
πρὸς σε, καὶ εὐαγγελίσασθαι
20 σοὶ ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ, ἔσθι
σικεπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος
λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γε-
νηται ταῦτα· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπί-
στευσας τοῖς λόγοις μου, οἴτι-
νες ^d πληρωθήσονται" εἰς
21 τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ

λαὸς ^e προσδοκῶν" τὸν ζαχα-
ρίαν· καὶ ἐξάνυσεν ^f ἐν τῷ
χρονίζειν αὐτὸν ^g ἐν τῷ ναυῷ."
22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λα-
λῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν,
ὅτι ὄπτασίαν εὐρακεν ἐν τῷ
ναυῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων
αὐτοῖς· καὶ ^h διέμενε" ⁱ κω-
23 φός." Καὶ ἐγένετο, ὡς
^k ἐπλήρωσαν" αἱ ἡμέραι τῆς
λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν
24 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ^l Με-
τὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας"
[συνέλαβεν ἑλισάβετ ἡ γυνὴ
^m αὐτοῦ·" καὶ περιέκρυβεν
ἐαυτὴν μῆνας πέντε, λέγου-
25 σα· "Ὅτι οὕτω μοι πεποίη-
κεν ⁿ ὁ" κύριος ἐν ἡμέραις,
αἷς ἐπέιδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδος
μου ἐν ἀνθρώποις.]
26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ
ἀπεστάλη ὁ ^o ἄγγελος" γα-
βριήλ ^p ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
πόλιν

^d ∞ πληρωθήσονται.

(a) προελεύσεται. CL. 66. 73. Mt. BV. προπορεύεται. Ev. 33. al. 3. Mt. a. in textu. προεῖσεται. F. || Rec. Orig. quater. (b) Comma delent nonnulli ap. Wolf. (c) + τῷ. A. 72. al. 2. Mt. r. 10. Tit. (d) D. Orig. (e) προσδεχόμενος. D. ἐνδεχόμενος. 59. (f) ἐπὶ. D. (g) = 108. 142* al. 4. Theophyl. Ante αὐτὸν ponunt BL. (h) διέμεινε. D. gr. 118. 124. al. 5. Ed. Tir. (Syr. Arr. Perff. Aeth. Vulg. It. exc. cant.) ἐπέμεινε. 71. ἔμενε. Ev. 2. (i) *furdus*, cant. (k) ἐπλήρωσαν. F. r. 91. Mt. g. r. (l) ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. 63. 64. Evangelistaria. *Post duos dies*, Aeth. (m) ζαχαρίου. 64. 68. 121. 223. Mt. g. 17. Evangelistaria. (n) = CDL. (o) ἀρχάγγε-
λος. 86. (p) ἀπὸ. BL. 69. 131.

πολύ 9 τῆς γαλιλαίας," 1 ἢ
 27 ὄνομα ναζαρέτ," Πρὸς παρ- 31 παρὰ τῷ θεῷ. Καὶ ἰδοὺ,
 θένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέ-
 ῳ ὄνομα ἰωσήφ, ἐξ οἴκου ξη υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνο-
 28 δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς 32 μα αὐτοῦ ἰησοῦν. Οὗτος
 παρθένου, μαριάμ. Καὶ ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψι-
 1 εἰσελθὼν" u — ὁ ἄγγελος" στου κληθήσεται, καὶ δώσει
 πρὸς αὐτήν, x εἶπε· χαῖρε, αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρό-
 κεχαριτωμένη· ὁ κύριος μετὰ νον δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ·
 σου· γ — εὐλογημένη σὺ ἐν 33 Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον
 29 γυναιξίν." Ἡ δὲ z + a = d ἰακώβ" εἰς τοὺς αἰῶνας,
 ἐπὶ τῷ λόγῳ †: διαταράχθῃ" καὶ καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ
 διελογίζετο b ποταπὸς εἴη ὁ 34 ἔσται τέλος. Εἶπε δὲ μαριάμ
 30 ἀσπασμὸς οὗτος· c. Καὶ εἴ- πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται
 πεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φο- 0 τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γι-
 R 2 νώσκω;

z + ἰδοῦσα.

a. διαταράχθῃ ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ.

(η) γαλιλαίαν. D. cant. ἰουδα. Mt. 12. || = Mt. r. (r) = D. Mt. a. 12. cant. || = ἡ ὄνομα. Mt. ψ. || ναζαρέτ] ναζαρέθ. C. Alii. Mt. V. Ed. Syr. Copt. Arm. Vulg. It. Euf. Cyr. Sic etiam alibi. ναζαρέθ. A. (s) + καὶ πατριᾶς. CFL. 1. 28. 106. 131. 142. 156. 158. Ev. 32. 33. al. 12. Mt. o. x. 12. Euf. Chryf. Chronic. alex. Gregor. thaumat. (c) ἐλθὼν. A* (u) = BL. 1. 131. Copt. Post αὐτήν ponunt F. 69. Arm. (x) + εὐγγελίσατο αὐτήν καὶ. 229** Syr. p. veron. + *benedixit eam*, verc. corb. (y) = BL. 1. 131. Ev. 44. Copt. Sahid. Arm. Syr. hierof. + καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 47. gat. Andr. cret. (z) = BDL. 1. 131. 152. 184. Arm. Sahid. cant. *ut vidit eum*, veron. corb. brix. Ambr. *cum audisset*, Perf. w. Vulg. for. peruf. Chron. alex. (a) = ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ. C* *mota est in introitu ejus*, veron. verc. corb. germ. 1. Ambr. || ἐπὶ τῷ λόγῳ, omisso αὐτοῦ, ante διαταράχθῃ ponunt BDL. 1. 131. 152. 184. Arm. cant. || = αὐτοῦ. Copt. Sahid. Damasc. || διαταράχθῃ] ἐταράχθῃ. D. 44. 76. 225. (b) *quod sic benedixisset eam*, verc. veron. corb. (c) + ὅτι οὕτως ἐλλόγησεν αὐτήν. 59. ap. Mastricht, (Sed ibi legendum videtur Go. i. e. Gothica versio, pro G. i. e. Gonvilli cod.) Cod. ap. Harduin. Goth. brix. germ. 1. (d) ἰουδα. 21. δαβὶδ. Mt. d. (e) + μοι. B**FM. 1. 28. 64. 69. 91. 106. 124. 130. 131. 229** 235. Ev. 19. 24. 31. 32. al. 18. Mt. BH. c. f. g. q. 11. 12. al. 4. Ed. Copt.

- 35 νώσκω; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐπελείεσται ἐπὶ σε, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· ^f διὸ καὶ τὸ ^g γεννώμενον· ^h ἅγιον ⁱ, κληθήσεται
- 36 υἱὸς Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ, ἐλίσάβετ, ἡ ^k συγγενὴς σου, καὶ αὐτῇ συνειληφύσα υἱὸν ἐν ^l γήρῃ αὐτῆς· καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλου-
- 37 μένῃ στείρα. Ὅτι αὖν ἀδυνατήσῃ ^m παρὰ τῷ Θεῷ· πᾶν
- 38 ῥῆμα. ⁿ Εἶπε δὲ μαριάμ· ἰδοὺ, ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου." καὶ ὁ ἀπῆλθεν" ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.]
- 39 [Ἀναστᾶσα δὲ μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεσιν μετὰ σπουδῆς, εἰς ^p πόλιν ^q ἰούδα·
- 40 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ζαχαρίου, καὶ ἡσπάσα-
- 41 το τὴν ἐλίσάβετ. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ^r ὅτι ἡ ἐλίσάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς μαριάμ,

I. γῆρα.

r ὅτι τὸν ἀσπασμὸν τῆς μαριάμ ἡ ἐλίσάβετ.

Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. p. Greg. thaum. Nyss. Pseudo Ath. Chrys. Procop. Bas. seleuc. Andr. cret. Damasc. Theophyl. || Pro πῶς ἔσται ... γινώσκω e vs. 38 ἰδοὺ ... ῥῆμά σου reddit veron. (f) διότι. A* (g) γεννόμενον. 13. 124. 131. 235. al. 5. Mt. f* al. 3. (h) + ἐκ σου. C. 1. 33. 72 in m. 77* 108. 124. 131. 154** Ev. 44. Mt. d. g. x. 11. Ed. Syr. Arr. Perf. p. Aeth. Arm. Vulg. verc. colb. gat. perus. Ath. dif. Dial. c. marc. dif. Protevang. Jacobi. Justin. quæst. Greg. thaum. Resp. ad orthod. Ephr. Chrys. Amphil. Epiph. Theodoret. Damasc. Euthym. in commentar. Iren. int. Tert. (alibi: ex te, alibi: in te, alibi omittit) Cypr. Hilar. Orig. int. Novatian. Nestor. ap. Marius merc. Fulgent. Idac. Leo. Aug. (semel: de te) Ambr. (alibi omittit) Gaudent. Hier. (alibi: in te.) Maxim. taur. Vigil. tapf. Cassiod. Gregor. M. Beda. || Non addunt Barber. 10. Codd. nonnulli ap. Ephr. Copt. Syr. p. Goth. Slav. Vulg. msc. cant. veron. corb. brix. germ. 2. for. harl. emmer. Dionys. alex. Petr. alex. Ath. aliquoties. Cyr. utr. (i) + ἐστι, καὶ. Arm. (k) συγγενίς. AE. 69. al. 2. pluresve, (l) ABCDEFGKLM. al. 73. Mt. HV. al. 16. Ed. Greg. thaum. Chrys. Theophyl. || = ἐν γήρῃ αὐτῆς. Mt. B. (m) τῷ Θεῷ. 8. 63. 71. Mt. d. i. n. 11. Syr. ut videtur. veron. corb. colb. Ambr. παρὰ τοῦ Θεοῦ. BDL. (n) = veron. Conf. not. ad vs. 34. (o) ἀπέστη. D. (p) + τὴν. 127. (q) δαβὶδ. Cod. Stephani. Judaeae, veron. corb. ἰούτα f. ἰούττα. Conject. (r) BDL. 1. 69. 73. 124. item 131. Arm. Vulg. It. Orig. Cypr. Ambr. || = τῆς μαριάμ. 131.

ρίας," ἐσκήρτησε * τὸ βρέφος
ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς." καὶ
ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἢ
42 ἑλισάβετ, Καὶ ἔανεφώνησε
" Φωνῇ" μεγάλη, καὶ εἶπεν·
εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ
εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοι-
43 λίας σου. Καὶ πόθεν μοι
τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ
44 κυρίου μου πρὸς με; Ἴδου
γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ Φωνὴ τοῦ
ἄσπασμου σου εἰς τὰ ὠτά
μου, ἐσκήρτησε x τὸ βρέφος ἐν
ἀγαλλίᾳσι" ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.
45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, *
ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λε-
λαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.
46 Καὶ εἶπε z μαρίαμ·" μεγαλύ-
νει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,
47 καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου
ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου·
48 Ὅτι ἐπέβλεψεν a ἐπὶ τὴν τα-
πείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ.
Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακα-
ριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί,
49 Ὅτι ἐποίησέ μοι b μεγαλεῖα"
ὁ δυνατός· καὶ ἁγίου τὸ ὄνομα
50 αὐτοῦ, Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ
c ∞ εἰς γενεάς γενεῶν" τοῖς
51 φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίη-
σε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ·
διεσκόρπισεν d ὑπερηφάνους"
R 3 e δια-

x ∞ ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος.

c ∞ εἰς γενεάν καὶ γενεάν.

(s) ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς (sic, non ἡ) ἑλισάβετ τὸ βρέφος αὐτῆς. D. cant. ||
βρέφος] + ἐν ἀγαλλίᾳσι. K. 50. 76. 106. Syr. p. in m. gat. Greg.
thauum. Scholia ver. in Mt. a. (t) ἀνεβόησε. CF. 13. 33. 69. 118*
124. 133. 154. 218 (cum al. 5.) al. 8. Mt. B. d. m. x. Theo-
phyl. (u) κραυγῇ. BL. Orig. ter. (x) AEGIFMS. 10. 11. 72.
106. 108. 124. 127. 131. 142. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev.
18. 32. 33. 35. 36. al. 29. pluresve. Mt. BHV. 19. al. 22. Ed.
Orig. ut videtur, semel (sed bis ut rec.) Chron. pasch. Theo-
phyl. (y) Post πιστεύσασα punctum ponunt 124. 142. Alii. || [ε-]
quod, verc. quoniam, Vulg. alii lat. quia, cant. (x) Elisabeth,
verc. veron. Codd. ap. Orig. int. (a) + κύριος. D. cant. (b) με-
γάλα. BD*L. magna, Vulg. It. || + ὁ θεός. D. cant. (c) FM. 1.
11. 13. 69. 72. in marg. 104. 106. 124. 127. 131. 157. 235. al.
35. et Barber. 2. Mt. a. d. g. k. l. q. 11. 17* al. 4. Ed. Slav.
Vulg. m. corb. brix. germ. 1. Isidor. Theophyl. Euthym.
Scholia in Mt. d. (sed scholia in Mt. a. g. ut rec.) εἰς γενεάς καὶ
γενεάς. BC*L. Syr. Copr. Slav. in cod. vindob. 98. cant. furoj.
mart. emmer. tol. Aug. εἰς γενεάν καὶ γενεάς. C* bis, gat. ἀπὸ γενεᾶς
εἰς γενεάν. A. in fine psalmor. Sahid. ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάς. Arin.
Vulg. εἰς γενεάς καὶ γενεῶν. 3. Mt. 17* in saecula saeculorum,
colb. (d) ὑπερηφάνους. 143. Mt. d. x. 17.

- * διανοία" καρδίας αὐτῶν. γάλυψε κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ
 52 Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρό- μετ' αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον
 νων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. 59 αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο, ^κ ἐν" τῇ
 53 Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, ^λ οὐδὲν ἡμέρα" ^μ ἡλθον
 καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐ-
 54 κενούς. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ κάλουν αὐτὸ, ἐπὶ τῷ ὀνόμα-
 παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέ- τι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ζαχα-
 55 ους, (Καθὼς ἐλάλησε πρὸς δορίαν. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ
 τοὺς πατέρας ἡμῶν,) * ^τ τῷ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί· ἀλ-
 ἄβρααμ καὶ τῷ σπέρματι" ^ν ἰωάννης.
 56 αὐτοῦ ^ς ἕως αἰῶνος." Ἐμεινε 61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν· ὅτι οὐ-
 δὲ μαριὰμ σὺν αὐτῇ ^η ὥσει" δείς ἐστιν ^ο οὐ ἐν τῇ συγγε-
 μῆνας τρεῖς· καὶ ὑπέστρεψεν νεΐα" σου, ὃς καλεῖται τῷ
 εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.] 62 ὀνόματι Ρ τοῦτ' αὐτό." Ἐνένευον
 δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν
 57 [^ι Τῇ" δὲ ἐλισάβετ ἐ- θέλοι καλεῖσθαι ^ρ αὐτόν."
 πλῆσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν 63 Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγρα-
 αὐτήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ψε, ^τ λέγων· ἰωάννης ^ς ἐστὶ"
 58 Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ^ι καὶ ἔθαυ-
 οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἔμε- 64 μασαν πάντες. Ἀνεμύχθη δὲ
 τὸ

g ∞ εἰς τὸν αἰῶνα.
 συγγενείας.

l ∞ ἡμέρα τῇ οὐδὲν.

o ∞ ἐν τῇ

(e) διανοίας. EF. al. 2. et Barber. 3. Mt. d. g. 11. 17. || *mente et corda eorum*, verc. *mente corde ipsorum*, veron. (f) τῷ ἄβρααμ καὶ τὸ σπέρμα. 58. 61. 118. (g) A. in fine psalmor. CFS. 1. 10. 13. 69. 78. in m. 106. 116 (sed rec. in m.) 118. 125. in m. 127. 131. 142. 218. 235. al. 25. Mt. d. k. m. o. p. Greg. thaum. Schol. in Mt. 14. (h) = D. 28. 69. Copt. Sahid. cant. veron. verc. corb. germ. 1. Ambr. ως. BL. 1 (i) τῆς. 69. 124. (k) = D. 28. Mt. ψ. cant. (l) BCDL. 28. 69. 124. Mt. d. (m) + καὶ. 218. (cum 76. 77. al. 4.) Alius. (n) + τὸ ὄνομα αὐτοῦ. CD. Copt. Slav. 2. 3. cant. (o) ABCL. 11. 15. 65* 72. 131. Mt. 10. Copt. Slav. 4. Chron. pasch. || = corb* (p) ἰωάννης. Arm. (q) αὐτὸ. BDFG. 64. 69. 124. Mt. x. χ. (r) = D. cant. (s) ἐστὶν. C. 1. 101. 118. 125* 142. 154** al. 6. Mt. k. p. r. u. Slav. jun. Syr. p. in m. Orig. semel. (t) + καὶ παραχρῆμα ἐλπίθη ἡ γλῶσσα αὐτοῦ. D. cant. verc. veron. germ. 1.

τὸ στόμα αὐτοῦ ^u — παρα- ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐ-
 χρήμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐ- 69 τοῦ. Καὶ ἤγειρε κέρας σω-
 τοῦ" καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν τηρίας ἡμῖν, ἐν ^f — τῷ" οἶ-
 65 θεόν. Καὶ ἐγένετο ^x ἐπὶ κῶ δαβὶδ ^g τοῦ". παιδὸς αὐ-
 πάντας φόβος" τοὺς περιοι 70 τοῦ. (Καθὼς ἐλάλησε διὰ
 κούντας ^y αὐτοῦς" καὶ ἐν στόματος τῶν ἁγίων ^h τῶν"
 ὅλη τῇ ὀρεινῇ τῆς ἰουδαίας ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ.)
 διελαλεῖτο ^z πάντα" τὰ ῥή- 71 Σωτηρίαν ⁱ ἐξ" ἐχθρῶν ἡ-
 66 ματα ταῦτα. Καὶ ἔθεντο μῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων
 πάντες οἱ ^a ἀκούσαντες" ἐν 72 τῶν μισούντων ἡμᾶς. Ποιῇ-
^b τῇ καρδίᾳ" αὐτῶν, λέγου- σαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων
^c ^{τί}" ἄρα τὸ παιδίον τοῦ ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθή-
^d τοῦ ἔσται; καὶ χεὶρ κυρίου 73 κῆς ἁγίας αὐτοῦ. * ^k Ὁρκον,
 67 ἦν μετ' αὐτοῦ." Καὶ ζαχα- ὄν" ὥμοσε πρὸς ἀβραάμ τὸν
 ρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν
 πνεύματος ἁγίου, καὶ ^e προε- 74 Ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν
 68 φήτευσεν, λέγων." Εὐλο- ἐχθρῶν ^l ἡμῶν" ^m ῥυσθέν-
 γητὸς κύριος, ὁ θεὸς τοῦ ἰσρα- 75 τας," λατρεῦειν αὐτῷ. Ἐν
 ἡλ'. ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώ-
 R 4 πιον

(u) a παραχε. ad αὐτοῦ = *idem*. || παραχε. καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ. *i*. Mt. *ii*. Schol. vet. ap. Mr. || καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ = Mr. o. || = αὐτοῦ. C* Mt. *x*. || αὐτοῦ] + διερρῶσθαι. 140. Mt. *x*. Ed. + ἐλύθη. Ar. pol. item colb. corb. Ambr. || Orig. et rec. (k) φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούσαντας ταῦτα, καὶ. Arm. || Φόβος + *μεγαλ.* D. 50. cant. veron. colb. (y) αὐτοῖς. 127. αὐτοῦ. D. Goth. cant. αὐτοῦ. 114* 229* Mt. *io*. *ii*. (z) = L. 60. 71. Mt. *ψ*. Syr. Slav. 2. (a) ἀκούοντες. CD. gr. al. 7. (b) ταῖς καρδίαις. DL. 49. Mt. *ii*. Arm. cant. (c) τίς. *Variae lectiones Bogardi*. Quis, Vulg. (non It.) (d) = 36. Arm. || καὶ] + γὰρ. BCDL. Copt. Syr. p. in m. Vulg. It. || *ἦ* = D. 59. cant. Ante χεῖρ ponunt *i*. 131. Est, veron. || μετ' αὐτοῦ] μετ' αὐτῶν. 13. 69. 124. ap. Birch. ἐπ' αὐτῷ Mt. *ψ*. (e) εἰπεν. D. cant. (f) = BODL. *i*. 69. 124. Euf. Cyr. (g) = BDL. (h) = BL. 69. Orig. Euf. (i) ἐκ χειρὸς, omisso *mox* ἐκ χειρὸς, D. cant. (k) ὀρκου οὐ. Theophyl. in edit. rom. et parif. (l) = BL. 13. 69. Iren. int. (m) ρυσθῆναι. Mt. d.

πιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέ-
 76 ρας ⁿ † ἡμῶν. Καὶ σὺ ο, παιδίον, P προφῆτης" ὑψί-
 στου κληθήσῃ" προπορεύσῃ
 γὰρ ⁹ πρὸ προσώπου" κυρίου, ⁱ
 77 ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ
 δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ
 λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφ᾽ ἧς ἀμαρ-
 78 τιῶν ^r αὐτῶν," Διὰ σπλάγ-
 χνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν
 οἷς ἐπεσκεψάτο ἡμᾶς ^s ἀνατο-
 79 λῇ ^{*} ἐξ ὑψους, Ἐπιφανῆσαι
^r τοῖς ἐν σκότει καὶ σιῶ ⁹ θανα-
 τῶ καθήμενοις, τοῦ κα-
 τευσθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς
 80 ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παι-
 δίον ἠύξανε, καὶ ἐκραταιοῦ-

το πνεύματι καὶ ἦν ἐν ταῖς
 ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως
 αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.]

ⁱ Ἐγένετο ⁿ δὲ" [ἐν ταῖς
 ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δό-
 γμα παρὰ καίσαρος αὐγού-
 στου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν
 2 τὴν οἰκουμένην. (Αὕτη ^x ἡ
 ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο"
^y ἡγεμονεύοντος" ^z τῆς συ-
 3 ρίας" ^a κυρηνίου.) Καὶ
 ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφε-
 σθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ^b ἰδίαν
 4 πόλιν." Ἀνέβη δὲ καὶ ἰου-
 σὴφ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, ἐκ
 πόλεως ναζαρέτ, εἰς ^c τὴν
 ἰου-

n † τῆς ζωῆς.

(n) = A (h. l. et in fin. psalm.) BCD (St. β.) FKL. 33. 40. 72. 114. 115. 143. 145* 158. al. 8. et Barber. 1. Mt. V. Syr. utr. Perff. Copt. Aeth. Goth. Vulg. It. Non attingunt scholia vet. ap. Mt. nec Theophyl. Habet Orig. gr. sed = Orig. int. Iren. int. bis. Hier. (o) † ὁ. A. CDL. 33. 72. in m. Copt. cant. (p) προφῆτης. Conject. Er. Schmidii. (q) ἐνώπιον. B. Orig. semel. (r) = Mt. 10. Ed. Copt. tolet. Alii codd. lat. αὐτοῦ. 130. gr. ἡμῶν. A (in fin. psalm.) C. 1. 28. 36* 64. 118. 127. 131. al. 4. Sahid. Slav. 2. 3. perus. germ. 2. Alii lat. (s) ἀνατολὴ ἐξ ὑψους ἐπέθανε. 36. item L. ut videtur. || ἀνατολῇ] αὐθιγ. Conject. Pricaei et Benti. (t) † φως. D. cant. (u) = A. 28. Mt. 10. (x) ἐγένετο ἀπογραφὴ πρώτη. D. cant. veron. ἡ πρώτη ἀπογραφὴ ἐγένετο. Arm. verc. || πρώτη ἐγένετο] ἐγένετο πρώτη † πρὸ τῆς. Conject. Boullier. (y) ducatum agente, cant. praefide, brix. for. perus. Ambr. Aug. a praefide, Vulg. veron. corb. colb. (z) = Syr. hierof. (a) κυρεῖν. B. Cod. ap. Junium. Syr. Perff. Sahid. Vulg. Sax. It. exc. cant. Theophyl. ed. Ambr. Aug. Juv. Alii aliter. κυντιλίου. Conject. (h) ἰδίαν χώραν. C* ut videtur. gat. αὐτοῦ πόλιν. BL. Euseb. αὐτοῦ πατρίδα. D. cant. || πόλιν] πατρίδα. St. β. (c) γῆν ἰουδα. D. cant. γῆν ἰουδαίαν. verc.

- ἰουδαίαν," εἰς πόλιν δαβὶδ, 9 τὴν πορηνὴν αὐτῶν. Καὶ
 ἣτις καλεῖται βηθλέεμ, (ἡ δὲ διὰ 1 ἰδοῦ," ἄγγελος κυρίου ἐπέ-
 τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ στη αὐτοῖς, καὶ m δόξα
 5 πατριᾶς δαβὶδ.") Ἀπογρά- " — κυρίου" περιέλαμψεν
 ψασθαι σὺν μαριάμ, τῇ ἑ με- αὐτούς. καὶ ἐφθνήσαν ὁ φό-
 μνηστευμένη" αὐτῷ ἡ γυναι- 10 βον μέγαν." Καὶ εἶπεν αὐ-
 6 κι," οὕτως ἐγκύω. ἔ. Ἐγένε- τοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε·
 το δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἰδοῦ γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν
 7 τεκεῖν αὐτήν. Καὶ ἔτεκε χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται
 τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότο- 11 παντὶ τῷ λαῷ. 9 "Ὅτι ἐ-
 κόν, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐ- τέχθῃ ὑμῖν" ἡ σήμερον" σω-
 τὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν 12 τῇ, ὅς ἐστι" χριστός,
 h — τῇ" φάτιν· διότι οὐκ " κύριος," ἐν πόλει δαβὶδ.
 ἦν ἰ αὐτοῖς" τόπος ἐν τῷ κα- 12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον·
 8 ταλύματι. Καὶ ποιμένες ἦσαν εὐρήσατε βρέφος ἐσπαργαν-
 ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ- μένον x y κείμενον" ἐν z †
 λούντες καὶ φυλάσσοντες 13 φάτιν. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένε-
 k φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ το σὺν τῷ ἀγγέλῳ πληθὺς
 στρατιᾶς ἡ οὐρανίου," αἰνούν-
 των

R 5

των

z † τῇ.

(d) Post ἐγκύω vf. 5. ponitur in D. cant. || = 225. (e) ἐμνηστευ-
 μένη. AB²D²L. || = veron. verc. colb. (f) = BD (St. β.) L. 1.
 131. Syr. Ar. Perff. Copt. Sahid. Arm. cant. brix. peruf. Cyr.
 hierof. ut videtur. Naz. (g) ὡς δὲ παρεγένετο, ἐτελέσθησαν. D.
 cant. (h) = ABDL. 42. 72. 106. 114. 229* Ev. 20. (i) Ei,
 harl. Vulg. ed. fixtin. Ambr. || = veron. verc. corb. colb.
 Auct. de pröm. Ambr. ed. (k) + καὶ D. 131. Mt. L. Ed. (l)
 = BL. Arm. Aeth. Sahid. Syr. hierof. Goth. germ. 1. Euf.
 (m) + † 67. (n) = D. 67. can. veron. corb. Orig. ut videtur.
 200. Perff. Syr. p. in m. Sax. Vulg. colb. for. peruf. gat. (o)
 σφύρα B. (p) + καὶ D. cant. (q) Vf. 11 = 59* 62* (r) ἡμῖν.
 225. 235. Mt. m. germ. 1. (s) = 116. al. 3. Mt. E. Iren. (t)
 = 118. (u) κυρίου. Syr. hierof. Jhesus. cant. Cyr. || = 71. ap.
 Mill. (x) + καὶ. BL. PS. 1. alius. Mt. 11. Vulg. veron. brix.
 for. peruf. co'h. germ. 1. 2. gat. Athob. (y) = D. 68. cant.
 (z) = ABDEGHEPS. 218 (cum al. 9.) al. 42. pluresve. Mt.
 HV. al. 18. Ed. Euf. (a) οὐρανοῦ. D² cant. caelestium, veron.
 Ambr.

των τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων
 14 Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ
 ἐπὶ γῆς * εἰρήνῃ * b ἐν" ἀν-
 15 θρώποις * c εὐδοκίᾳ." Καὶ
 ἐγένετο, ὡς ἀπήλθον d ἀπ'
 αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγ-
 γελοι, " e καὶ οἱ ἀνθρώποι,"
 οἱ ποιμένες, εἶπον πρὸς f ἄλ-
 λήλους· " διέλθωμεν δὴ ἕως
 g βηθλεὲμ, καὶ ἴδωμεν h τὸ
 ῥήμα τοῦτο τὸ γεγονός, i ὃ ὁ
 16 κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν." Καὶ
 ἦλθον σπεύσαντες, καὶ k ἀνεῦ-
 ρον" τὴν τε μαριὰμ, καὶ τὴν
 ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμε-
 17 νον ἐν l τῇ" Φάτνῃ. Ἰδόν-
 τεσ δὲ, m δεγνώρισαν" περὶ
 τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος
 αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου n του-
 18 του." Καὶ πάντες οἱ ἀκού-
 σαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν
 λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμέ-
 19 νων πρὸς αὐτούς. Ἡ δὲ
 o μαριὰμ" πάντα συνετήρει
 τὰ ῥήματα p ταῦτα, " συμ-
 βάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
 20 τῆς.] Καὶ [q ἐπέστρεψαν" οἱ
 ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰ-
 νοῦντες

q. ἐπέστρεψαν.

(b) = Cod. ap. Erasmi. Ed. Aeth. Vulg. It. (exc. cant. for. germ. 1. harl.) Iren. int. Hier. (semel habet) Leo. Max. taur. Ambr. Gaud. Chrom. Vigil. καὶ. Syr. Perf. p. Syr. p. cum obelo. καὶ ἐν. Arr. Copt. (c) εὐδοκίας. A (sed in Psalms legit εὐδοκία.) D. Goth. Sax. Vulg. It. (bonae voluntatis, Vulg. It. voluntatis, corb. consolationis, cant.) Cyr. hieros. ed. Iren. int. Orig. int. Optat. Ambr. Aug. Hier. Leo. Max. taur. Epiph. in cantic. || Rec. habeat Orig. ter. Euf. Ath. Epiph. Bal. Naz. Chrys. Cyr. Constitut. Andr. cret. Method. Theodoret. Germ. constant. Theophyl. (d) ἀπ' αὐτῶν οἱ ἄγγ. εἰς τὸν οὐρ. 13. 69. 124. 125. 130. gr. et lat. 157. Mt. a. Arm. Vulg. veron. brix. for. perus. οἱ ἄγγ. ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρ. D. cant. || = εἰς τὸν οὐρανόν. 71. 218 (cum al. 2.) 235. Ev. 32. Mt. 17. (e) = BL. 1. 130. gr. et lat. Alius. Syr. Perf. Ar. p. Copt. Sahid. Arm. Vulg. It. exc. cant. Euf. (f) αὐτοῖς 13** 69. 235. αὐτοῖς. 13* (g) + εἰς. P. Mt. o. 17. Ed. for. (h) + τι. 225. Arm. (i) ὁ ὁ κύριος ἐπαύσατο καὶ ἀναΐσεν ἡμῖν. 69. ap. Mill. 130. lat. perus. germ. 1. Vulg. ed. fixtin. || ἡμῖν] + ποιήσας. 131. gr. (k) εἶρον f. εἶραν. DL. 1. 69. 106. 124. 131. al. 4. (l) = H. Ev. 44. (m) ἐγνώρισαν. BDL. 118. cognoverunt, Vulg. It. cogitaverunt, for. (n) = D. 1. 124. 131. Mt. 11. x. Copt. Arm. Aeth. Ar. p. Goth. cant. verc. brix. (o) μα- ρία. BD. (p) = B. 77. 129. 225. (q) ABDEFGHKLMPs. 218 (cum al. 9.) Ev. 1. 2. al. 75. et Barber. 6. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 22. Ed. Theophyl.

νοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν,
οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς
ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.]

21 Καὶ ὅτε ^α ἐπλήσθησαν
ἡμέραι ^β ὁκτώ ^γ τοῦ περιτε-
μεῖν ^δ αὐτὸν, ^ε καὶ ^ς ὕ ἐκλή-
θη ^ζ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦς,
τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου
πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν
ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ ^α ὡς
αὐτῶν, ^β κατὰ τὸν νόμον μου-
σεως, ^γ ἀνήγαγον ^δ αὐτὸν

εἰς ἱεροσόλυμα, παραστήσαι
23 τῷ κυρίῳ, (Καθὼς γέγρα-
πται ἐν νόμῳ κυρίου· ὅτι πᾶν
ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον
24 τῷ κυρίῳ κληθήσεται.) Καὶ
τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ
εἰρημένον ἐν ^β νόμῳ κυρίου,
ζεύγος τρυγόνων, ἢ δύο ^γ ὡς
25 νεοσσούς· ^δ περιστερῶν. Καὶ
^ε ἰδοὺ, [^ς ἦν ^ζ ἄνθρωπος ἐν
ἱερουσαλὴμ, ὃ ὄνομα Συμεὼν·
καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος
καὶ ^ζ εὐλαβής, ^η προσδεχόμε-
νος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ.
καὶ πνεῦμα ^θ ἦν ἅγιον ^ι ἐπ' αὐ-
26 τόν· ^κ Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρη-
ματισμέ-

II. τὸ παιδίον.

Z ὡς αὐτοῦ.

C ὡς νεοσσός.

G. ἅγιον ἦν.

(r) ἐπληρώθησαν. 33. Mt. f. συνετελέσθησαν. D. || + αἱ. D. 69. 72. 76. ap. Wetst. 118. 120. 225. Mt. B. o. m. 10. 12. 17. al. 3. (s) + αἱ. D. Syr. p. in m. (t) + ἦλθεν. Arm. (u) ABFKLS. (St. β. sed non D.) 1. 10. 36. 40. 72. 91. 114. 115. 118. 127. 130. gr. 131. 142. 143. Ev. 33. al. 38. Mt. a. d. g. i. k. l. m. p. q. r. x. z. 11. 17. Ed. Syr. p. Copt. Arm. Goth. Slav. Vulg. mss. verc. Andr. cret. Theophyl. Orig. int. ut circumcideretur, Ar. p. veron. brix. for. peruf. colb. corb. germ. 1. mart. (x) = D. 13. 69. 124. Vulg. It. (y) ὠνομάσθη. D. cant. (z) D. 47. 56. 61. 118. 220. Mt. 11. (sed in scholiis est αὐτῶν.) Pseudo Ath. || Ejus, Arm. Pers. w. Vulg. It. Aug. αὐτῆς. Ed. etiam Alteri. (cum 76.) Ar. rom. Erp. Anon. ap. Ath. || = Copt. Ar. p. Iren. Amphiloch. || αὐτῶν Syr. utr. Pers. p. Aeth. Goth. Orig. int. diferte. Hier. αὐτῶν. Slav. (a) τὸ παιδίον. Mt. 12. αἱ γυναῖκες τὸ παιδίον ἰησοῦν. 50. 64. Evangelistaria. Nyss. (b) + τῷ. BDL. Mt. u. (c) BEGHLS. 2* 44. 219. Mt. BV. (d) = D. Syr. Arr. Pers. p. Aeth. Goth. Slav. 1. cant. (e) = FM. 1. 143. Post αὐτῶν. ponit B (f) εὐσεβής. K. 11. 72. 114. al. 6. Mt. 10. 11. Syr. p. in m. (g) ABEGHLS. al. 31. pluresve. Mt. BHV. al. 17. Ed. Slav. || = ἦν. 131. (h) κεχρηματισμένος ὡς ἦν. D. gr. responsum autem fuerat super eum, cant.

ματισμένον" ὑπὸ τοῦ πνεύ-
ματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν 32^ο πάντων τῶν λαῶν." Φῶς
θάνατον, ⁱ πρὶν ἢ" ^k ἰδῇ" εἰς P ἀποκάλυψιν" ^q ἐθνῶν,"
27 τὸν χριστὸν κυρίου. Καὶ καὶ ^r δόξαν" λαοῦ σου ἰσρα-
ῆλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ 33 ἡλ.] Καὶ ἦν ^s ὁ πατὴρ αὐτοῦ
ἱερὸν. καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν καὶ ἡ μήτηρ" θαυμάζοντες ἐπὶ
τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον ἰησοῦν, τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ·
τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ 34 Καὶ εὐλόγησεν ^t αὐτοὺς" συ-
^l εἰσισμένον" τοῦ νόμου περὶ μειν, καὶ εἶπε πρὸς μαριὰμ
28 αὐτοῦ, Καὶ αὐτὸς ἐδέξατο τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ, οὗ-
^m αὐτὸ" εἰς τὰς ἀγκάλας τος κ· ἵται εἰς πτώπιν καὶ ἀνά-
ⁿ αὐτοῦ," καὶ εὐλόγησε τὸν στασιν πολλῶν ^u ἐν τῷ ἰσρα-
29 θεόν, καὶ εἶπε· Νῦν ἀπο- ἡλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγό-
λύεις τὸν δούλόν σου, δέσπο- 35 μενον, (Καὶ σοὺ δὲ αὐτῆς
τα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρή- τὴν ^x ψυχὴν" διελεύσεται
30 νῃ· "Οτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί ῥομφαία,) ὅπως ἂν ἀποκα-
31 μου τὸ σωτήριόν σου, "Ο λυφθῶσιν ^y ἐκ" πολλῶν καρ-
δίων

5 ^z ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

(i) πρὶν. 69. 118. 124. 218 (cum al. 4) Mt. B. Ed. πρὶν ἂν. B. 36. Nyfl. εἰς ἀν. 33. 40. 53. 57. Mt. a. (k) ἰδεῖν. K. 69. 72. 124. al. 4. Mt. 10. Ed. (l) ἐδοκ. D. (m) αὐτὸν. M. 13. 69. 106. 131. 218 (cum 124. et al. 7.) al. 10. Mt. B. al. 5. || = 219. (n) = BL. 72. 229* veron. verc. || in alas suas. cant. (o) πάντες τοῦ λαοῦ. Pfalter. tigurin. msf. (p) ἀγαλλίασιν. Syr. p. in m. (q) = D. cant. oculorum, veron. (r) δόξα. 72. in m. Ev. 46. (s) Sic, vel ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, vel ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, BDL. 1. 33. 13. Ed. Copt. Sahid. Arm. Syr. p. in m. Slav. 1. Vulg. cant. for. perus. cat. germ. 2. vatic. 359. Orig. int. diserte. Cyr. hierof. Aug. Hier. et apud eum tractatores graeci paene omnes et e latinis nonnulli. || Rec. ἰωσήφ (ὁ ἰωσήφ A. 88. 114. Mt. o.) καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Syr. Arr. Perff. Goth. veron. ver. corb. brix. colb. germ. 1. Phot. Theophyl. Hilar. Helyid. (ap. Hier.) graecos codices inatos esse contendens. || Utrumque jungit: ἰωσήφ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. 157. (t) αὐτὸν. 38. Goth. Theophyl. τὸν θεόν, Slav. 1. (u) + ἐθνῶν. 46. 52. Orig. (x) καρδία. Mt. 12. (y) = D. Syr. Perf. p. Aeth. cant. verc. veron. corb. colb. gat. Hilar. Ambr. Paulin. Aug. femel.

36 διῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν
 ἄννα προφῆτις. θυγάτηρ φα-
 νουὴλ, ἐκ φυλῆς ἀσέρ· αὕτη
 προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολ-
 λαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀν-
 δρός ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας
 37 αὐτῆς. Καὶ αὕτη ἤχηρα
 ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα
 τεσσαράων, ἣ οὐκ ἀξίστατο
 ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστεί-
 ας καὶ δεήσεις λατρεύουσα
 38 νύκτα καὶ ἡμέραν. Καὶ αὐ-
 τή, αὕτῃ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα,
 ἀνθρομολογεῖτο τῷ ἑκκυρίῳ,

καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι
 τοῖς ἡ προσδεχομένοις· λύ-
 τρωσιν ἢ ἐν ἱερουσαλὴμ.
 39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα
 τὰ κατὰ τὸν νόμον κυ-
 ρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
 γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν
 αὐτῶν, ναζαρέτ.

40 Τὸ δὲ παῖδιον ᾠζάνει,
 καὶ ἐκραταιοῦτο· πνεύ-
 ματι, πληρούμενον σο-
 φίας· καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ'
 41 αὐτό. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ
 γονεῖς

i ∞ ἱερουσαλὴμ.

(z) = D. Syr. cant. veron. Mox post ἀτῆρ + καὶ iidem (exc. veron.) et Mt. II. (a) αὐτῇ. 89. Mt. H. al. 18. (b) ἕως. ABL. 120. Copt. Sahid. Ar. p. Vulg. br x. for. peruf. gar. corb. germ. 1. 2. Aug. || = D. Aeth. Ar. rom. Erp. Goth. Slav. 1. cant. veron. verc. colb. Hier. Ambr. (c) δέκα. 124* (d) = BDFL. (e) ναρ. D. (f) = AB DL. 157. al. 4. Copt. Aeth. Arr. cant. Theophyl. (g) θεῶν. BDL. Copt. Syr. p. in m. Perf. p. Arr. cant. verc. Nyss. Iren. (h) δεχομένοις. F. (i) ἱερουσαλὴμ. B. 1. 72. 114. 229* Syr. Copt. Sahid. Arm. Goth. Sax. Vulg. mf. veron. corb. brix. for. peruf. colb. mart. germ. 2. tol. emmer. Iren. Aug. Hier. Beda. ἐν τῷ ἱσραὴλ. 5. 42. 57. vat. 359. lat. Constitut. Phot. τοῦ ἱσραὴλ. (od. ap. Lucam brug. Arr. Perf. Vulg. verc. germ. 1. (k) = DL. 69. 114. 132. al. 3. Mt. 11. Ed. Vulg. It. (l) = 1. 131. Theophyl. (m) = BD* (n) αὐτῶν. ABDGKL. 33. 69. 91. 124. 131. Ev. 19. 46. al. 27. pluresve. Mt. HV. al. 9. Ed. (o) + καθὼς ἐβρέθη διὰ τοῦ προφῆτου, ὅτι ναζωραῖος κληθή-
 σεται. D. cant. verc. (p) ἐκραταιοῦτο καὶ ᾠζάνετο. D. cant. veron. colb. (q) = BD (St. β.) L. Copt. Sahid. Arm. Perf. w. Vulg. Sax. It. exc. brix. Scholia in Mt. 12 et 14. Tir. bostr. Orig. int. Aug. Ambr. Gaudent. ἡλικία. Syr. hieros. || + ἀγίου Perf. p. Aeth. (r) σοφία. BL. 157. Ev. 44. || πνεύματος πληρούμενον καὶ σοφίας. Goth. (s) ἐπ' αὐτῷ. 118. 218 (cum al. 5) Ev. 2. al. 12. Mt. B. semel. al. 16. Syncell. ἐπ' αὐτὸν. M. Ev. 32. Mt. w. Ed. ἐν αὐτῷ. D. gr. 64. 66. Vulg. brix. for. peruf. corb. germ. 1. 2. Aug. cum eo, cant. veron. gar. colb. Ambr. Gaud.

- γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς ἱε- 45 Καὶ μὴ εὐρόντες ^d †, ὑπέ-
ρουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πά- στρεψαν εἰς ἱερουσαλήμ, ^e ^{ew}
42 σχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ^t ἐ- 46 ζητούντες αὐτόν. Καὶ ἐγέ-
τῶν " δώδεκα, ^u ἀναβάντων νετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὐ-
αὐτῶν" ^x = εἰς ἱεροσόλυμα" ρον αὐτόν ^f ἐν τῷ ἱερῷ" ^g κα-
κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς· θεζόμενον" ἐν μέσῳ τῶν δι-
43 Καὶ τελειωσάντων πᾶς ἡμέ- δασκάλων, ^h καὶ" ⁱ ἀκούον-
ρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐ- τα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα
τούς, ^y ὑπέμεινεν" ἰησοῦς ὁ 47 αὐτούς. Ἐξίσταντο δὲ πάν-
παῖς ἐν ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ τες ^k οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ,"
^z ^{ew} ἔγνω ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀπο-
44 αὐτοῦ." Νομίσαντες δὲ αὐ- 48 κρίσεισιν αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες
τόν ^a ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι," ἄνθρωπον ἡμέρας ὁδόν, καὶ ^b ἀνε-
ζήτου" αὐτόν ἐν τοῖς συγγε- ζήτου" αὐτόν ἐν τοῖς συγγε-
νέσι καὶ ^c † τοῖς γνωστοῖς. οὔτως· ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου
^m καὶ γὰρ

z ^{ew} ἔγνωσαν — οἱ γονεῖς αὐτοῦ.
e ^{ew} ἀναζητούντες.

c † ἐν. d † αὐτόν.

(t) αὐτῷ ἐτη. DL. Arm. cant. verc. veron. Ambr. (u) ἀνέβησαν οἱ
γονεῖς αὐτοῦ ἔχοντες αὐτόν. D. cant. || ἀναβάντων] ἀναβαινόντων. ABKL.
33. 72. 114. Ev. 20. Vulg. brix. for. peruf. (x) = BDL. 125.
219. Mt. r. Syr. Perf. p. Copt. Sahid. cant. Post ἑορτῆς ponit
218. (y) ἀπέμεινεν. D. i. 46. 118. 131. Ed. Mt. m. Theophyl.
Scholia in Mt. d. ἐπέμεινεν. Mt. 11. (z) BDL. i. 13. 118. 131.
157. 209. Ed. Copt. Sahid. Arm. Syr. hierof. Syr. p. in m.
Vulg. cant. verc. for. peruf. Hier. ἔγνω] ἔγνωσαν. 225. Mt. c.
corb. brix. germ. i. (a) εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ. BDL. i. 124. (b) ἐζή-
του. M. al. 4. (c) = ABCKLS. 69. 72. 89. 124. ap. Birch.
131. al. 6. Mt. B. al. 3. Vulg. It. exc. cant. brix. (d) = BCDL.
i. 33. 118. 124. 131. Arm. Aeth. Vulg. cant. for. peruf. colb.
corb. germ. i. 2. gat. (e) BCDL. i. 69. 118. 124. ap. Birch.
131. 188. Vulg. cant. brix. peruf. for. colb. corb. germ. i. 2.
gat. (f) = 56. 58. 131. Post καθεζ. ponunt D. Mt. 11. cant.
(g) = G. καθεζόμενον. Ed. καθεζόμενον. D. i. 118. (h) = D. 29. 71.
Mt. i. n. Sahid. Arm. Arr. Perf. Vulg. It. (i) ἀκούοντων αὐτῶν.
Ev. 32. audientem illum, veron. harl** (k) = B. (l) εἶπε πρὸς
αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. BCDL. i. 118. Mt. 11. Syr. Arm. Goth. Vulg.
It. Cyr.

ἢ καὶ ὁδυνώμενοι ἢ ἐζητοῦ-
 49 μέν σε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
 τούς· ὁ τί ὅτι ἐζητεῖτέ με;
 οὐκ ᾔδειτε, ὅτι ἔν ἐν τοῖς
 τοῦ πατρὸς μου δεῖ εἶναι με;
 50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥή-
 51 μα, ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ
 ἔκατέβη μετ' αὐτῶν·¹ —
 καὶ ἦλθεν εἰς ναζαρέτ· καὶ
 ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Ὡς
 καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετίθει
 πάντα τὰ ῥήματα·² ταῦ-
 τα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
 52 Καὶ ἡσοῦς προέκοπτε σοφία,

ἡ καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι
 παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.]

¹ [Ἐν ἔτει³ δὲ πεντε-
 καιδεκάτῃ τῆς ἡγεμονίας⁴ τι-
 βερίου καίσαρος, ὁ ἡγεμο-
 νεύοντος, ποντίου πιλάτου
 τῆς ἰουδαίας, καὶ τετραρ-
 χοῦντος τῆς γαλιλαίας ἡρώ-
 δου, φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελ-
 φοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς
 ἰτουραίας καὶ τραχωνίτι-
 δος χώρας, καὶ λυσανίου τῆς
 ἀβιληνῆς⁵ τετραρχοῦντος,
 26 Ἐπὶ

1 ~ ἡ δὲ.

(m) + καὶ οἱ συγγενεῖς. Mt. II. Syr. p. || = ἰδού . . . καὶ ὡς.
 veron. verc. corb. (n) + καὶ λυπεύμενοι. D. cant. verc. corb. gar.
 gerim. 1. Ambrosiast. Auct. quæst. N. T. (o) = Mt. B. [ἐπὶ
 ἐτι. 59. (p) εἰδότε. D. 225. Mt. f. cant. veron. verc. brix. gat.
 colb. corb. Iren. gr. Tert. (q) in domo, Syr. Perf. p. Arm. Cod.
 atrebat. S. Vedafti ap. Pamel. Juvenc. in propria, veron. (r) =
 veron. (s) = C*DF. Copt. Ar. p. Perf. p. cant. (t) C*DEGHM.
 13. 69. 91. 124. Ev. I. 46. al. 16. Mt. B. al. 5. Ed. Copt. cant.
 (u) = S. 62. ap. Mill. (x) = D. cant. Ordo vocabulorum
 varie mutatur. Ejus, verc. (y) = 24* alius. Arm. ed. Ante
 σοφία, ponunt DL. Syr. Perf. p. Ar. Copt. Syr. hierof. Arm.
 in ed. minore. cant. veron. verc. colb. Nyff. Epiph. Cyr. Hier.
 Fulgent. Ambr. (z) Evangelium Marcionis, teste Epiph. et
 Dial. c. marc. inchoabat sic: Anno quintodecimo principatus
 Tiberiani descendit Deus in civitatem Galilæe Capharnaum
 in synagogam etc. coll. cap. 4. 31. (a) = H. 124. al. 8. Mt.
 d. al. 4. Evangelistaria. Arm. Vulg. ms. tolet. (b) = 47. (c)
 ἐπιτροπεύοντος. D (St. β.) Vulg. It. Euf. Chronic. alex. (d) ἰδου-
 μαίας. Copt. γαλιλαίας, sed in marg. ἐν ἄλλοις τῆς ἰτουραίας. 124.
 (e) ἀβιλιανῆς. C. Alii. Mt. BHV. Ed. ἀβιλιανῆς. 132. item Mt. II.
 ἀβιλιανῆς. D* σαβιλιανῆς. Aeth. Alii. aliter. || *Lysaniae Abilianæ*,
 veron. verc. brix. *Lysaniae Abilianetis*, cant. (f) = L* ut
 videtur.

- 2 ^g Ἐπὶ ^h ἀρχιερέως ἄννα καὶ 6 Καὶ ὄψεται πᾶσα σὰς· τὸ
ⁱ καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα 7 σωτήριον τοῦ θεοῦ. Ἐλεγεν
 θεοῦ ἐπὶ ἰωάννην τὸν ^k † ζα- οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὁ-
 χαρίου υἱόν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. χλοῖς βαπτισθῆναι ^p ὑπ’
 3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν ^l τὴν αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν,
 περίχωρον τοῦ ἰορδάνου, κη- τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ
 4 εἰς ἄφесιν ἀμαρτιῶν. Ὡς 8 τῆς μελλούσης ὀργῆς; Ποι-
 γεγραπταὶ ἐν βίβλῳ λόγων ἡσαίου τοῦ προφήτου, ^m = ἡσάτε οὖν ^q καρποὺς ἀζίνους”
 λέγοντος· “Φωνὴ βοῶντος * τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἀρξῇ-
 ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν σθῆ λέγειν ^r ἐν ἑαυτοῖς·” πα-
 ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τίρα ἔχομεν τὸν ἀβραάμ. λέ-
 5 τὰς τρεῖς ⁿ αὐτοῦ” Πᾶ- γω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ
 σα φάραγξ πληρωθήσεται, 9 * Ἡδὲ δὲ ^t καὶ” ἡ ἀζίνη πρὸς
 καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς τα- τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κείται·
 πεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
 σκολιὰ εἰς ^o εὐθείαν, καὶ ^u καρπὸν καλόν, ἐκκόπτε-
 αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας· ται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ

g. ἐπ’. h. ἀρχιερέων. k † τοῦ.

(g) ABDELS. Alii. Mt. BHV. Alii. Ed. (h) ABCDEFHKLMS. Ev. 1. 2. 4. 5. al. 98. et Barber. 6. Mt. BHV. al. 20. Copt. Slav. cant. veron. Euf. Epiph. Syncell. (i) καϊάφα. CD. Vulg. It. (Sic etiam alibi.) (k) = ABCDFMLS. Ev. 1. al. 34. pluresve. Mt. HV. al. 14. Ed. Clem. Orig. (l) = ABL. 124. ap. Alt. Orig. ter. (m) = BDL. 1. 118. 124. Copt. Arm. Vulg. It. exc. brix. Orig. Euf. (n) ὑμῶν. D. gr. τῷ θεῷ ἡμῶν. Syr. Perf. p. Iren. (o) εὐθείας. BD. gr. 73. Ev. 32. Mt. 10* Vulg. It. (exc. cant. brix.) Orig. bis diserte. Iren. Leo. (p) ἐνώπιον. Di. cant. veron. (q) καρπὸν ἀζίνου. D. 106. Syr. p. cant. || Rec. Syr. p. in m. Orig. diserte. (r) = Aeth. Arm. Vulg. It. (exc. cant. brix.) Orig. semel. (bis habet.) Ambr. || αὐτοῖς. D* gr. ἑαυτοῖς. Mt. a. || † ^u. L. Syr. Arm. Syr. p. c. aft. Orig. bis. (semel omitit.) (s) ἰδοὺ δὲ. C. ut videtur. Syr. Ar. Arm. Orig. int. in b. l. saepe. (t) = D. Syr. Arm. Vulg. It. exc. colh. (u) καρποὺς καλοὺς. D. gr. Syr. καρπὸν (absque καλόν) Orig. diserte. verc. corb. for.

10 Καὶ ἐπὶ αὐτῶν αὐτὸν οἱ ὀ-
χλοι, λέγοντες· τί οὖν ^x ποιή-
11 σομεν; Ἀποκριθεὶς δὲ
^y λέγει· αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο
χιτῶνας, μεταδότην τῷ μὴ
ἔχοντι· καὶ ὁ ἔχων βρώματα,
12 ὁμοίως ποιείτω. Ἦλθον δὲ
καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι ^z,
καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· διδά-
13 σκαλε, τί ποιήσομεν; Ὁ
δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς· μηδὲν
^a πλέον· παρὰ τὸ διατεταγμέ-
14 νον ὑμῖν ^b πράσσετε. Ἐπι-
ρώτων δὲ αὐτόν καὶ ^c στρα-
τευόμενοι, λέγοντες· ^d καὶ
ἡμεῖς· τί ποιήσομεν; καὶ εἶ-

πε ^e πρὸς αὐτοὺς·" μηδένα
διασεύσητε, μηδὲ συκοφαντή-
σητε· καὶ ἀρνεῖσθε τοῖς ὀφει-
15 νίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος
δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζο-
μένων πάντων ἐν ταῖς καρδί-
αις αὐτῶν ^f περὶ τοῦ ἰωάν-
νου," μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ
16 χριστός, ^g Ἀπεκρίνατο ὁ
ἰωάννης ἅπασιν, λέγων· ἐγὼ
μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ^h
ⁱ ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός
μου" ^k, οὐ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ^l
^m λύσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑπο-
δημάτων αὐτοῦ·" αὐτὸς ὑμᾶς
βαπτίσει ἐν πνεύματι ⁿ ἁγίῳ
καὶ

^x ^o ποιήσωμεν.

(x) ABDEHLS. 69. 124. 131. 218 (cum al. 6.) 235. Ev. 18. 19. al. 20. pluresve. Mt. BV. c. o. r. x. Etiam vf. 12. et 14. iidem fere. || + ἵνα σωθῶμεν. D (St. β.) cant. Etiam vf. 12 et 14 + ^{ut vivamus}, veron. gat. germ. 1. (y) ^{λεγει}. BL. 1. 13. 69. 124. 131. Vulg. It. (z) + ^{ἐπ'} αὐτοῦ. CK. 10. 11. 72. 130. gr. 218 (cum al. 6.) 226** Ev. 18. al. 19. Mt. k. p. z. 10. al. 3. Art. Syr. p. c. ob. (a) = 36. 40. 57. Mt. V. a. 10. (b) + ^{πράσσειν}. D. cant. (c) + ^{οἱ}. 74** 118. 119. Mt. B. m. 11. (d) = D. Ev. 7. cant. Post ποιῆσ. penunt BCL. 1. 69. 124. Syr. Ar. Vulg. (e) αὐτοῖς. BC*DL. 1. || + ^{μηδένα ἀδικήσητε}. 119. 229** (f) = 131. || = τοῦ D. 1. 69. 131. al. 5. Mt. a. q. ψ. (g) ^{ἐπιγινούς τὰ διανοήματα αὐτῶν}, εἶπεν. D. cant. || ὁ ἰωάννης = 124. Arm. mart. In alijs locum mutat. (h) + ^{εἰς μετάνειαν}. CD. Syr. p. in m. It. exc. brix. for. || Orig. ^{diserte respuit}. (i) ὁ δὲ ἐρ-
χόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν. D. cant. (k) + ^{ἐκτίσω μου}. L. 90. 106. Ev. 7. Mt. B. Syr. mf. Euf. (l) + ^{κύψας}. M. 13. 69. 124. || Orig. ^{diserte respuit}. (m) ^{calceamenta portare}, Arm. veron. verc. corb. Ambr. || ^{τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ} | ^{τοῦ ὑποδήματος}. D. cant. Sed Singularem tuetur Orig. dif. (n) = 63. 64. Tert. Aug. dif.

17 και πυρί. Οὗ τὸ πτύον ἐν
 ° τῇ χειρὶ αὐτοῦ, και δια-
 καθαρει τὴν αἰωνα αὐτοῦ,
 και συνάξει τὸν σίτον εἰς τὴν
 ἀποθήκην P αὐτοῦ," τὸ δὲ
 ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀ-
 18 σβέστω. ¶ Πολλὰ μὲν οὖν
 και ἕτερα ¹ παρακαλῶν" ἐυη-
 19 γελίζετο ² τὸν λαόν."] Ὁ
 δὲ [ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγ-
 χόμενος ¹ ὑπ' αὐτοῦ" περὶ ἡρω-
 διάδος, τῆς γυναικὸς ^u † τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ, και περὶ
 πάντων αὐν ^x ἐποίησε" πονη-
 20 ρῶν ὁ ἡρώδης, Προσέθηκε
 Y και" τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, και
 κατέκλεισε τὸν ἰωάννην ἐν
 ° τῇ φυλακῇ.
 21 Ἐγένετο δὲ ^a ἐν τῷ
 βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λα-
 ὸν, και ἡσοῦ βαπτισθέντος
 και προσευχομένου, ἀνερχο-
 22 ναι τὸν οὐρανόν. Καὶ κατα-
 βῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
 b σωματικῶς εἶδει," ^c ὡσεὶ
 περιστέρα, ^d ἐπ' αὐτὸν,
 και φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέ-
 σθαι ^e, ^f = λέγουσαν" σὺ
 εἶ ὁ υἱὸς μου ^g ὁ ἀγαπητός,
 23 ἐν σοὶ ἡδόκησα."] ^h Καὶ
 αὐτὸς [ἦν ὁ ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν
 τριάκον-

u † Φιλίππου.

(o) = Ed. (p) = D. 13. 69. Copt. cant. (q) VI. 18 = cod. gr. colbert. (r) παραινῶν. D. (St. β.) *consolans*, cant. (s) τῷ λαῷ. 131. 157. Ev. 2. al. 9. et Barber. 1. Mt. 10** al. 5. Ed. Theophyl. (t) ὑπὸ ἰωάννου. F. Evangelistaria. Syr. Arr. Perf. p. Copt. (u) = BDEFGHLMS. 13. 36. 40. 69. 91. 124. 131. 157. 218 (cum al. 7.) 235. Ev. 2. 18. 19. 32. al. 45. Mt. V. c. d. f. k. l. p. al. 8. Ed. Arm. Perf. w. Goth. Slav. Vulg. Sax. It. Theophyl. Euthym. Lucif. (x) ἐποίησεν. St. β. Ed. gat. (y) = B. Mt. x. 17. veron. verc. mart. (z) = BDL. 72. Ev. 32. 34. Mt. c. f. r. 10. 11. Euf. (a) μετὰ τὸ. Ev. 18. semel. Mt. r. Aeth. Anon. in chron. alex. cum baptizatus esset, It. Ambr. (b) σωματικῶς, ἐν εἶδει. 36. 40. item 118* Mt. 11. (c) ἴσω περιστρεφῶς. Mt. 11. || ὡσεὶ] ὡς. BDL. 33. Orig. (d) εἰς. D. in, Vulg. It. exc. gat. brix. Ambr. (e) † πρὸς αὐτὸν. 13. 69. 119. 229** (f) = BDL. Copt. Vulg. cant. veron. verc. colb. for. Ambr. (g) ἐγὼ σήμερον γενόμε-
 νῆμά σε. D. cant. veron. verc. colb. corb* Clem. Method. Hilar. ter. Lactant. Juv. Faustus manich. ap. Aug. Codd. ap. Aug. qui tamen monet, in antiquioribus graecis haec non inveniri. (h) και αὐτὸς ἦν ὁ ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, ὡν μὶς, ὡς ἐνο-
 μιζέτο, ἰωσήφ. BL. 1. 118. 131. 209. item Orig. ἦν δὲ ἰησοῦς ὡς
 ἐτῶν τριάν. ἀρχόμενος (incipiens) ὡς ἐνομιζέτο εἶναι (ut videbatur esse)
 εἰς

τριάκοντα ἀρχόμενος, * ὦν, 24^{i k} τοῦ ἡλ, ^l τοῦ ματθαῦ,
ὡς ἐνομίζετο, * υἱὸς ἰωσήφ," τοῦ λευί," τοῦ μελχι, τοῦ
S 2 m ἰαννά,"

υἱὸς ἰωσήφ. D. cant. καὶ αὐτὸς (οὗν 69) ὁ ἰησοῦς ἦν ἀρχόμενος εἶναι ὡς
ἐτῶν τριάκ. ὡς ἐνομίζετο υἱὸς ἰωσήφ. 13. 69. item 124. ap. Birch. Et
ipse Iesus erat incipiens fere annorum 30, quod videbatur, et
dicebatur esse filius Ioseph, veron. Et ipse Iesus erat inc.
fere ann. 30. quod putabatur esse fil. Ios. colb. germ. 1. item
(sed: ut putabatur, omisso esse,) Vulg. for. Et ipse Iesus
erat fere ann. 30 incipiens, filius, ut existimabatur, Ioseph,
verc. Et ipse Ies. erat fere ann. 30. sicut existimabatur fil.
Ios. brix. Iesus autem incepit esse in trigesimo anno, quum
existimatur filius Iosephi, Copi. || ὁ ἰησοῦς = 10. 40. Ed.
Ante ἦν ponit Arm. || ἀρχόμενος] + εἶναι. Syr. p. in m. || ἀρ-
χόμενος ὦν] = 124. ap. Alter. Syr. Perf. p. brix. mart. ὦν ἀρ-
χόμενος. Ev. 34. Mt. c. ἐρχόμενος ἐπὶ τὸ βάπτισμα. Clem. ut vide-
tur. ἐρχόμενος, ὦν Euthym. ap. Henten. (non in Mt. i. n.) ||
ὦν] = 178. 179. Goth. || ὡς] = 38* 73. 132* 219. ap. Birch.
καὶ. Syr. Perf. p. (i) Codex D pro serie, quam Lucas edidit a
Iesu ad Davidem, huc transtulit eam, quae apud Matthaeum
reperitur, hoc modo: υἱὸς ἰωσήφ, τοῦ ἰακώβ, τοῦ ματθαῦ, τοῦ
ἐλεάζαρ, τοῦ ἑλιοῦδ, τοῦ ἰαχεῖν, τοῦ σαδῶν, τοῦ ἀζῶρ, τοῦ ἐλιακίμ,
τοῦ ἄβιοῦδ, τοῦ ζοροβάβελ, τοῦ σαλαθιήλ, τοῦ ἰεχονίου, τοῦ ἰωακίμ,
τοῦ ἐλιακίμ, τοῦ ἰωσεία, τοῦ ἀμώς, τοῦ μανασσή, τοῦ ἐζεκεία, τοῦ
ἐχάς, τοῦ ἰωαθάν, τοῦ ὀζεῖα, τοῦ ἀμασίου, τοῦ ἰωᾶς, τοῦ ὀχοζίου, τοῦ
ἰωράμ, τοῦ ἰωσαφάδ, τοῦ ἀτάφ, τοῦ ἄβιοῦδ, τοῦ ῥοβοάμ, τοῦ σολομῶν,
τοῦ δαυιδ, et reliqua ut Lucas. || In multis codicibus ordo,
quo nomina sese excipiunt, mire perturbatus est. Nempe erra-
runt librarii in legendis columnis, quarum mox duae mox
tres in eadem pagina juxta se erant positaе, v. c.

| | | |
|-----------|------------|------------|
| τοῦ ἡρ | τοῦ ἰωράμ | τοῦ καϊνάν |
| τοῦ ἰωσή | τοῦ ἑσραῖμ | τοῦ ἐνώς |
| τοῦ σήθ | τοῦ ἀδάμ | |
| τοῦ θεοῦ. | | |

Hinc librarius, cum scribere deberet τοῦ ἡρ, τοῦ ἰωσή, etc. τοῦ
ἰωράμ, τοῦ ἑσραῖμ etc. perperam scripsit: τοῦ ἡρ, τοῦ ἰωράμ, τοῦ
καϊνάν, τοῦ ἰωσή etc. || Incredibilis est codicum diversitas in
scribendis nominibus propriis. Specimina tantum dabimus
nonnulla. (k) + τοῦ ἰακώβ. 71. 86. Arm. Post ἡλ addit E. || =
τοῦ ἡλ. 132* colb. τοῦ ἡλ. ABEMS. Alii multi. Mt. d. al. 11.
Ed. vult. 2. (1) = Julius afric. Euf. Nyss. Naz. Ambr. Aug. item
Iren.

25^m ἰαννά," τοῦ ἰωσήφ, τοῦ σή," τοῦ ἐλιέζερ, τοῦ ἰω-
ⁿ ματταθίου," τοῦ ἀμώς, ρείμ," τοῦ ματθᾶτ, τοῦ
τοῦ ναοῦμ, τοῦ ὀ ἐσλι," τοῦ 30 λευί, τοῦ συμεὼν, τοῦ ἰού-
26 ναγγαί, τοῦ μαάθ, τοῦ δα, τοῦ ἰωσήφ, τοῦ ἰαννάν,
ματταθίου, τοῦ σεμεϊ, τοῦ 31 τοῦ ἠλιακίμ," τοῦ με-
27 P ἰωσήφ," τοῦ ἰουδα, τοῦ λεᾶ, x τοῦ μαϊνάν," τοῦ
9 ἰωαννά," τοῦ ῥησά, τοῦ ματταθᾶ, τοῦ ναθάν, τοῦ
ζοροβάβελ, τοῦ σαλαθιήλ, 32 δαβίδ, τοῦ ἰεσσαί, τοῦ
28 τοῦ νηρί, τοῦ μελχί, τοῦ Y ἄβηδ," τοῦ z βοδζ," τοῦ
ἄδδλ, τοῦ κωσάμ, τοῦ r ἐλ- z σαλμὼν," τοῦ ναασσών,
29 μωδάμ," τοῦ ἦρ, τοῦ s ἰω- 33 τοῦ b ἀμναδάβ," τοῦ c ἄ-
ράμ,"

Iren. ut videtur, generationes 72 numerans. || = τοῦ ματθᾶτ.
colb. Damasc. τοῦ ματθᾶν f. μαθᾶν. KLM. Alii multi. Mt. p. al.
7. Ed. Syr. p. Slav. Baf. Naz. Epiph. Theophyl. ματταθᾶ. Chron.
alex. ματαθᾶτ. 16. ματαθίου. Arm. Matthei, veron. Mattheae,
verc. Mathi, brix. Matthiae, corb. germ. 1. (m) ἰανναί f. ἰωανναί
f. ἰωαννά f. ἰωνά f. ἰνᾶ, Codd. Anne, verc. (n) ματθίου f. ματθᾶίου
f. ματταθᾶ, Codd. (o) ἐσλίμ f. ἐλσί f. ἑσσαι f. ἰεσαί, Codd. Alii ali-
ter. Seddi, verc. veron. corb. (p) ἰωσήχ. BL. Alii. Ed. Copt.
Arm. veron. al. Naz. ἰωσή. 27. Jofedech, bodl. Jofeth, for.
mart. (q) ἰωανᾶν f. ἰωνᾶμ f. ἰωνᾶν f. ἰωνᾶ f. ἰανᾶ f. ἰαννά, Codd.
etiam vf. 30. Alii aliter. (r) ἐμωδάμ f. ἐσμωδάμ f. ἐρμωδάμ f. ἐρλω-
δάν f. ἐλμαδάμ f. ἐλμαδάν f. ἐλμωδᾶ f. ἐλλαδάμ. Codd. Ed. Verff. Alii
aliter. (s) ἰησοῦ. BL. Alii. Copt. Arm. Vulg. It. ἰησῦ f. ἰωσήφ.
Codd. Ed. ἰωσᾶ. Naz. Zofes, corb. (t) ἰωρήμ. Codd. Ed. ἰωράμ.
Cod. Syr. Perff. Arr. Aeth. Arm. brix. germ. 2. ἰωρία. Syr. p.
ed. ἰωδάμ. Syr. p. in m. ἰωρῆμ f. ἰερέμ. Codd. (u) ἰωακίμ. Codd.
(x) = A. 49. 51. τοῦ μενᾶν f. μενᾶ f. μενῆ f. μενᾶμ f. μανινάν f.
μαιανᾶν. Codd. Ed. Verff. Enam f. Enan, veron. verc. Cenam,
corb. (y) ἰωβῆδ f. ἰωβῆδ f. ἰωβῆδ. ABFLM. Alii. Copt. Aeth. colb.
(z) βοδς f. βωός. ABDLM. Alii. Ed. (a) σαλῶμ f. θαλμᾶν f. σάλα f.
σαλαμῶν. Codd. (b) ἀμναδάμ. MS. Alii. Syr. p. || + τοῦ ἀδείμ.
16. (c) ἰωράμ. Ev. 19. Alii. || + τοῦ ἰωράμ f. ἰωαράμ. FKS. Alii
multi. Mt. V. al. 9. Ed. Aeth. Syr. p. ed. Arr. Slav. veron. ||
ἀδμῆν f. ἀδμί, τοῦ ἀρνί f. ἀρῆ. BL. 13. 69. 124. 157. Syr. p. mf.
in m. Copt. || + τοῦ ἀδμί f. ἀλμῆ f. ἀλβῆ, τοῦ ἀρνῆ f. δονῆ.
Codd. Arm. || + τοῦ ἀλβῆ, τοῦ δονῆ, τοῦ ἰωράμ. 132. Alii. ||
Alii aliter. Sed D. ut rec.

ράμ," τοῦ ἱερῶμ, ^d τοῦ φα-
 34 ρέτ," τοῦ ἰούδα, Τοῦ ἰα-
 κώβ, τοῦ ἰσαάκ, τοῦ ἄβρα- ⁱ
 ἄμ, τοῦ ^e θάρα," τοῦ να-
 35 χωρ. Τοῦ ^f σαρούχ," τοῦ
^g ῥαγαῦ," τοῦ ^h φάλεκ,"
 35 τοῦ ἐβέρ, τοῦ σαλά, ⁱ Τοῦ
 καϊνάν," τοῦ ἀρφαξάδ, τοῦ
 σήμ, τοῦ νῶε, τοῦ λάμεχ,
 37 Τοῦ μαθουάλα, τοῦ ἐνώχ,
 τοῦ ἰαρῆδ, τοῦ μαλελεήλ,
 38 τοῦ καϊνάν, Τοῦ ἐνώς,

τοῦ σήθ, τοῦ ἀδάμ, ^k τοῦ
 2 εἰοῦ. ^l

Ἰησοῦς δὲ ^m πνεύματος
 ἁγίου πλήρης" [ὑπέστρεψεν
 ἀπὸ τοῦ ἰορδάνου· καὶ ἦγετο
ⁿ ἐν τῷ πνεύματι" ^o εἰς τὴν
 2 ἔρημον,] Ἡμέρας τεσσαρά-
 κοντα ^{*} πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ
 P διαβόλου·" καὶ οὐκ ἔφαγεν
 οὐδὲν ^q ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
 ναις· καὶ συντελεσθεῖσιν αὐ-
 τῶν, ^r = ὕστερον" ἐπέτασε.

S 3

· Καὶ

f. σαρούχ.

(d) = A. (e) θάρρα, i. Alii multi. Mt. p. al. 7. Ed. Naz. Epiph. Theophyl. ἀτάρ. Euf. (f) ABEFGHKLM.S. Alii multi. Mt. V. al. 18. Ed. Syr. utr. Copt. Aeth. Arm. Slav. verc. brix. for. colb. germ. 1. 2. corb. emmer. tol. Naz. Epiph. Theophyl. Suidas. σαρούχ. D. cant. veron. (g) ῥαγαῦ. L. Alii. Mt. V. al. 3. Naz. Chron. alex. ῥαγαῦ. Mt. r. ῥαγαῦ. 218 (cum al. 3.) βαράν. 60. (h) Φαλέγ. AETHKS. Alii. Mt. a. al. 4. Goth. Vulg. verc. Chron. alex. (i) = D. cant. τοῦ καϊνάν. Mt. x. τοῦ καϊνάν. RL. τοῦ καϊνάν. 118. (k) + τοῦ νιού. 61. veron. (l) + Generationes LXXV. harl. || Naz. Nyfl. Bas. Aug. Opus imperf. numerant generationes 77. Irenaeus 72. Praeterea ab Abrahamo ad Iosephum Augustinus numerat 55. Sed codd. syr. teste Barsalib. 56. et Iacobus sarugens. 57. addita observatione, tantum 55 enumerari, suspicionemque esse, amanuenses unum nomen praetermississe. Tandem a Domino ad David 43. Aug. et a Christo ad Nathan 42. Iacob. sarug. (m) πλήρης πνεύματος ἁγίου. BDEL. 1. 131. 218 (cum al. 4.) al. 5. Mt. c. k. f. r. o. z. 10. Ed. Arm. Vulg. It. Ambr. Gaudent. (n) = veron. o spiritu, Vulg. verc. colb. || = τῷ. 11. 225. (o) ἐν τῇ ἐρήμῳ, BDL. cant. veron. verc. germ. 1. mart. harl. emmer. (p) σατανᾶ. D. Mt. m. cant. (q) + οὐδὲν ἐπ' αὐτῷ. 13. 69. 124. Arm. (r) = BDL. Copt. Aeth. Arm. Perf. w. Vulg. It. (exc. brix. corb.) Cyr. Beda.

- 3 ^a Καὶ εἶπεν" αὐτῷ ὁ διάβολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ
^t τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται 6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος·
 4 ἄρτος." ^u Καὶ ἀπεκρίθη ἰη- σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην
 σου πρὸς αὐτόν, λέγων·" γέ- ἀπασαν, καὶ τὴν δόξαν αὐ-
 γραπταὶ ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτιω τῶν· ὅτι ἐμοὶ παραδεδόται,
 μόνῳ ζήσεται ^x = ὁ" ἄνθρω- καὶ ᾧ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐ-
 πος, ^y ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι 7 τήν. Σὺ οὖν ἐὰν ^o προσκυ-
 5 Θεοῦ." ^z Καὶ ^a ἀναγαγὼν" νήσης ἐνώπιόν ^f μου," ἔσται
 αὐτόν ^b = ὁ διάβολος" ^c εἰς 8 ^g σου" ^h πάντα." Καὶ ἀπο-
 ὄρος ὑψηλόν," ἔδειξεν αὐτῷ κριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ ἰησοῦς·
 i + γέ-

h. πάντα.

(s) εἶπε δὲ. BDL. 1. 33. 67. 130. gr. Ed. Copt. Vulg. It. Ambr. καὶ εἶπε δὲ. 157. || = καὶ. for. (t) ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. D. Ev. 31. cant. tol. item verc. Cyp. (u) καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν. D. cant. item tol. || πρὸς αὐτόν = 130. gr. Ante ὁ ἰησοῦς ponunt BL. Vulg. It. αὐτῷ. (ante ἰησοῦς) 13. 69. 76. 124. Mt. q. || = λέγων. BL. 13. 33. 130. gr. Mt. i. Copt. Vulg. for. tol. (x) = FMS. 1. 10. 11. 69. 118. 131. 157. 218 (cum al. 7.) 235. Ev. 34. 36. al. 13. pluresve. Mt. a. c. d. f. al. 12. Ed. Orig. (y) = BL. || ῥήματι] + ἐκπορευομένην διὰ στόματος. 64. 71. 76. 118. 157. Ev. 12. 19. 31. 36. Mt. f. Copt. Aeth. Ar. p. Theophyl. (z) Vt. 5. 6. 7. 8. ponuntur post vt. 12. in verc. colb. brix. germ. 1. Codd. lat. ap. Fab. stapul. Ambr. Arnob. Juv. (a) ἀναγῶν. S. 59. 115. (b) = BDL. 36. 46. Mt. a. Copt. Arm. cant. ὁ σατανᾶς. Syr. p. ms. (c) = BL. Copt. Sax. Vulg. ms. veron. germ. 1. 2. mart. emmer. tol. for. harl. Vigil. Beda. || Hierusalem, et statuit eum supra pinnam templi. verc. Transpositionis indicium. || + λίαν. D. 13. 69. 124. cant. (d) τοῦ κόσμου. D. (St. β.) 5. Mt. o. cant. brix. Orig. in comment. (non in textu.) terrae, for. Vigil. (e) + πεσὼν. 1. 11. 76. al. 12. et Barber. 1. veron. verc. brix. corb. germ. 1. Vulg. ed. fixtin. Hier. Ambr. Gaud. (f) ἐμοῦ. BDFH. 1. 218 (cum al. 7.) Alii. Mt. V. al. 12. Ed. (g) σοι. 118. 157. Ev. 36. al. 2. Mt. f. k. o. z. Arm. (h) ABD. gr. (St. π.) EFGHKLS. 218 (cum al. 9.) Ev. 34. 36. al. 84. Mt. V. al. 18. Ed. Syr. utr. Perf. p. Ar. Copt. Aeth. Arm. Theophyl. ταῦτα. Ev. 31. Theophyl. ms. || Rec. 125*

- 1 + γέγραπται ^k + ^l προσκυ- 12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ
 νήσεις κύριον τὸν Θεόν σου,"
 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.
 9 ^m Καὶ ἤγαγεν" αὐτὸν εἰς ἱε- 13 σου. Καὶ συντελέσας πάντα
 ρουσαλήμ, καὶ ἔστηγεν ⁿ αὐ-
 τὸν" ἐπὶ τὸ πτερυγιον τοῦ 14 πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀ-
 ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ ^o +
 υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυ- 15 Καὶ ὑπέστρεψεν ⁿ ὁ ἰη-
 τὸν ^p ἐντεῦθεν" ^q κάτω."
 10 Γέγραπται γάρ· ὅτι τοῖς ἁγ-
 γέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ 16 ματος εἰς τὴν γαλιλαίαν καὶ
 σοῦ, τοῦ διαφυλάττει σε ^r.
 11 Καὶ ^s = ὅτι" ἐπὶ χειρῶν 17 Φήμῃ ἐξῆλθε καὶ ὅλης τῆς
 ἄρουσί σε, μήποτε προσκό- 18 περιχώρου περὶ αὐτοῦ. Καὶ
 ψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 19 αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συνα-
 20 γωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος
 21 ὑπὸ πάντων.] ^y Καὶ [ἦλ-
 θεν"
 S 4

1 + ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ.

k + γάρ.

o + ὁ.

(i) = BD (St. β.) L. 1. 8. 33. 118. 131. Ev. 34. Mt. x. Syr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. Sax. It. exc. veron. Orig. Vigil. Ambr. Beda. (k) ABD (St. β.) EFGHKLMs. Ev. 36. al. 82. Mt. V. al. 13. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. Sax. It. exc. veron. Theophyl. Vigil. Ambr. Beda. (l) κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις. BDFL. 1. 69. 118. 121. 124. 130. 131. 157. 218 (cum 123.) Ev. 34. Mt. c. f. g. Vulg. It. (m) ἤγαγεν δὲ. BL. Copt. Syr. p. in m. (n) = BL. (o) = ADEGHLMs. 218. (cum al. 10.) Ev. 34. 36. al. 59. et Barber. 7. Mt. V. al. 19. Ed. Euf. Theophyl. (p) = EGH. 1. 40. 91. 130. gr. lat. Ev. 31. al. 5. Mt. a. Vulg. inf. Post κάτω ponunt 69. al. 4. (q) = Mt. x. verc. colb. Ambr. semel. (r) + ἐν πάσαις ταῖς ἑδοῖς σοῦ. 1. 106. 118. 130. gr. et lat. 131. al. 3. Mt. x. (s) = DEFGHS. 28. 36. 61. 89. 91. 116. 117. 127. 130. gr. 131. 142. al. 44. Mt. V. d. g. k. l. p. q. z. al. 5. Ed. Syr. Perff. Arr. Arm. Slav. cant. veron. verc. Euf. Theophyl. Orig. iat. || Habet Orig. (t) = Mt. m. In finem versus transposuit Aeth. γέγραπται. D. Perf. p. cant. veron. verc. brix. colb. corb. germ. 1. (u) = F. 74* Mt. 17. ὁ κύριος. 69. (etiam v. f. 12.) || = 4. H. 3. ap. Alt. 72. Ev. 34. al. 5. Mt. V. a. al. 5. (x) παρὰ. K. 11. al. 5. Mt. 10. (y) καὶ ἦλθεν. Mt. x. ἀλθὼν δὲ. D. cant. ἐξῆλθε δὲ. 28. || + ὁ ἱησοῦς. G. 64. Mt. r.

9εν" εἰς ^a — πῆν" ναζαρέτ, 19 Κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφε-
 οῦ ἦν ^a τεθραμμένους" καὶ σιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,
 εἰσῆλθε, κατὰ τὸ εἰκός ^m ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους
^b αὐτῶ" ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐν ἀφέσει," ⁿ κηρύξαι ἐνιαυ-
 σαββάτων, εἰς τὴν συναγω- 20 τὸν κυρίου δεκτόν ^o. Καὶ
 γήν ^c καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι." πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς
 17 Καὶ ἐπέδωκε αὐτῶ ^d βιβλίον τῶ ὑπρέτῃ, ἐκάθισεν· καὶ
 ἡσαίου τοῦ προφήτου" καὶ πάντων ^p ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ
^e ἀναπτύξας" ^f τὸ βιβλίον," ὁφθαλμοὶ ἦσαν" ἀτενίζοντες
 18 γραμμένον· Πνεῦμα κυρίου 21 αὐτῶ. "Ἦρξατο δὲ λέγειν
 ἐπ' ἐμέ· οὐ ^h εἵνεκεν" ἔχρισέ πρὸς αὐτούς· ὅτι σήμερον πε-
 με ⁱ εὐαγγελίσασθαι" πτω- πλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν
 χοῖς, ^k ἀπέσταλκέ με" * 1 † 22 τοῖς ὡσιν ὑμῶν. Καὶ πάντες
 ἐμαρτύρουν αὐτῶ, καὶ [ἐθαύ-
 μαζον

h. ἔνεκεν. i. εὐαγγελίζεσθαι. l † ἰάσασθαι τοὺς συν-
 τετριμμένους τὴν καρδίαν.

(z) = BDL. 117. 131. 235. Mt. B. 17. Orig. (a) ἀνατεθραμμένους.
 FL. i. 69. 124. ap. Birch. 131. 157. Euf. (b) αὐτῶν. 61. al. 2.
 αὐτοῦ. Ed. || = D. cant. verc. colb. (c) = Ev. 18. (non 19)
 33. Mt. c. f. Post προφήτου ponitur in 1. (item, omisso καὶ ἀνέ-
 στη, Ev. 44.) Arm. Syr. hierof. (d) ὁ προφήτης ἡσαΐας. D. cant.
 (e) ἀνοίξας. ABL. 33. Syr. Hier. (f) = D. Ev. 12. 18. 36. Mt.
 f. cant. (g) = 40. Mt. a. τόπον. L. τοῦτον τὸν τόπον. Arm. (h)
 ABDEFLS. al. 30. pluresve. Mt. HV. al. 18. Ed. Euf. Bas.
 Cyr. Epiph. Theophyl. (i) ADEFGKLS. al. 87. Mr. BHV. al.
 20. Ed. Orig. bis. Euf. Petr. alex. Ath. Cyr. Theodore. Sui-
 das. (k) ἀπέσταλμαι. D* gr. (l) = BDL. 13. 33. 69. Copt. Aeth.
 Arm. Vulg. m̃s. Sax. It. exc. brix. Orig. gr. bis et lat. Euf.
 Petr. alex. Ath. Cyr. Tit. bostr. Hier. Ambr. Aug. Schol. in
 Mt. 14. Habent Iren. int. Hilar. || τὴν καρδίαν] = Mt. 10. τῇ
 καρδίᾳ. 61. 117. 127. al. 6. Mt. B. d. 11. 17. (m) = Ev. 34.
 Orig. ut videtur, bis. (sed habet Orig. int.) Iren. ut videtur.
 Hier. bis. (n) + καὶ. 61. 64. 121. (o) + καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως.
 229** Ar. rom. Arm. Vulg. Sax. It. exc. cant. Petr. alex. Hi-
 lar. semel. Ambr. Aug. Beda. + καὶ ἡμέραν ἀνταποδο. τῷ θεῷ ὑμῶν.
 Mt. 11. Syr. p. Ar. pol. Hier. semel. (p) οἱ ὁφθ. ἐν τῇ συναγ.
 ἦσαν. BFL. 127. 131. Ev. 34. Mt. 11. item colb. ἐν τῇ συναγ.
 ἦσαν οἱ ὁφθ. A. 72. 118. Ev. 44. Mt. 10. veron.

μαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ,] 9 καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;" Καὶ [εἶπε πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι ^x τὴν παραβολὴν ταύτην·" ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτὸν· ὅσα ἠκούσαμεν γεγόμενα ^a εἰς" καπερναοὺμ, ποιήσον καὶ ὧδε 24^t ἐν" τῇ πατρίδι σου. Ἐἶπε δέ· [ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν 25^u ἐν" τῇ πατρίδι αὐτοῦ. Ἐπ' ἀληθείας ^x δέ" λέγω ὑμῖν· ὅτι πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἡλίου ^z ^a ἐν τῷ ἰσραήλ," ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς

^b ἐπὶ" ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ· ὡς ἐγένετο λιμὸς ^c μέγας" ἐπὶ 26^d πᾶσαν" τὴν γῆν. Καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμψθη ἡλία,· εἰ μὴ εἰς ^e σάραπτα" τῆς ^f οὐιδωνίας," πρὸς 27 γυναῖκα χήραν. Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ^g ἐν τῷ ἰσραήλ·" καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκασάρισθη, 28 εἰ μὴ νεεμάν ὁ σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες Συμοῦ· ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦ 29 τα. Καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ^h [†] ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ἐκδοδόμηντο, ⁱ ὥστε"

S 5

κατα-

s. ἐν τῇ.

f. οὐιδωνίας.

h. [†] τῆς.

i. εἰς τὸ.

(q) = 13. καὶ ἔλεγον· (εὐχὴ) οὐχ (ὁ) υἱὸς ἐστιν Ἰωσήφ (ἰωσήφ ἐστιν) οὗτος; BDL. 69. cant. || = ὁ υἱός. Ev. 18. (non 19.) (r) = 73. (s) εἰς. BDL. 13. 69. 124. ἐν absque τῇ. A. 42. 69. 72. 229* Ev. 44. Mt. f. al. 3. (t) = L. (u) = L. (x) = DK. 91. Ev. 32. 33. Mt. H. g. Ed. Arr. Perf. w. Arm. Vulg. It. exc. brix. γὰρ. Syr. (y) [†] ἐπὶ. L. r. 13. 33. 69. al. 12. Mt. x. Arr. Goth. brix. Basil. (z) [†] τοῦ προφήτου. Mt. 19. Syr. Ar. Syr. hierof. Orig. (a) = 36. Ev. 18. verc. tol. (b) = BD. 37. 225. 235. Mt. o. annis, Vulg. It. exc. verc. (c) μεγάλη. 13. 69. (d) = Mt. H. (e) σάραπτα. BKMS. al. 16. Mt. q. al. 4. Ed. Arm. Orig. Theophyl. ἀρεφθα. L. al. 10. Mt. g. σάραπτα f. ἀραπτα f. ἀρεπτα f. ἀρεφθα f. ἀραφθα f. ἀρεφθα. Alii. (f) οὐιδωνίας f. οὐιδωνίας. ABCD. 1. 69. 118. 131. 157. E. 4. 12. 18. 19. 31. 32. 36. Mt. HV. 11. Vulg. It. Orig. (g) = 56. 58* Marcion. Orig. Ante ἐπὶ ponunt BCDL. 1. 69. 118. 130. Ev. 34. 44. Mt. c. Syr. Ar. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. (h) = ACGHLS. 1. 69. 72. 106. 108. 127. 131. 157. 235. Ev. 32. 36. al. 24. Mt. BHV. 19. al. 22. Ed. Orig. τοῦ. D** 124. (i) BDL. 1. 13. 33. 61. in m. 69. 118. 131. Orig. Scholia in Mt. a. d.

30 κατακοιμηθῆναι αὐτόν. Αὐ-
τός δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐ-
τῶν, ἐπορεύετο.]

31 Καὶ [^kκατήλθεν" εἰς κα-
περναοὺμ πόλιν τῆς γαλιλαί-
ας ^l· καὶ ἦν διδάσκων ^m αὐ-

32 τοὺς" ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἱερωσίᾳ ἦν ὁ λό-

33 γος αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῇ συνα-
γωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων
ⁿ πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρ-

του," καὶ ἀνέκραξε ὁ φωνῇ
34 μεγάλῃ," ῥ λέγων· " ἦ εἰα,"

τί ἡμῖν καὶ σοί, ἰησοῦ ^r να-
ζαρηνέ;" ἤλθες ἀπολέσαι ἡ-
μᾶς· οἰδᾷ σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος

35^s τοῦ θεοῦ." Καὶ ἐπετίμη-
σεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, λέγων·
Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ^t ἐκ

ἐξ" αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτόν
τὸ δαιμόνιον εἰς ^u† μέσον, ἐξ-
ῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλά-

36 ψαν αὐτόν. Καὶ ἐγένετο
θάμβος ἐπὶ πάντας· καὶ συνε-
λάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέ-

γοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι
ἐν ἱερωσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπι-
τάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύ-

37 μασι, καὶ ἱερχονται;] Καὶ
^x ἐξεπορεύετο ἡχος" περὶ αὐ-

τοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περι-

38 χώρου. Ἀναστὰς δὲ ^y ἐκ ἐκ
τῆς συναγωγῆς ^z, [^a εἰσῆλ-
θεν"

t ἐκ ἀπ'.

u † τὸ.

y ἐκ ἀπὸ.

(k) ἤλθεν. Evangelistaria. Syr. p. in m. Orig. semel. || † ὁ ἰη-
σοῦς. GH. 218 (cum al. 8.) 235. al. 9. Evangelistaria. (l) † τὸν
παρθαλάσσιον ἐν ἑσέις ζαβουλῶν καὶ νεφθαλεῖμ. D. cant. (m) = 61.
226* al. 3. Mt. d. g. l. (z habet in marg.) αὐτοῖς. I. 64. Mt. B.
a. m. 17. (u) πνεῦμα δαιμόνιον ἀκάθαρτον. D. gr. δαιμόνιον ἀκάθαρτον.
29. Vulg. It. *daemonium*, colb. *spiritum immundum*. Ambr.
bis. (o) = 33. Goth. (p) = BL. Mt. V* Copt. Orig. (q) = D.
33. 56. 58. 61. Syr. hierof. Ar. pol. Erp. Aeth. It. exc. germ.
1. 2. for. peruf. Tert. (r) = Marcion. (s) 9. Acta Archelai.
τοῦ ἰσραήλ. in scholiis Mt. 12. (t) BDL. I. 71. 77. 108. 124.
127. 130. 131. al. 10. Mt. V. a. r. Vulg. It. Orig. (u) = DEF
GHIS. 10. 36. 40. 72. 91. 124. ap. Birch. 127. 130. 131. 142.
235. al. 36. Mt. V. al. 16. Ed. Orig. || εἰς τὸ μέσον = Mt. B.
veron. verc. corb. || μέσον] † αὐτῶν. 124. † ἀνακραυγᾶσαν τε. D.
(† καὶ ἀνακραυγᾶσαν. St. β.) cant. (absque et.) || Paulo antea
ῥίψας D* et mox βλάψας. D. (x) ἐξῆλθεν ἡ ἀκούη. D. (y) BDLQ.
I. 33. 69. 118. 124. 131. Orig. de, Vulg. It. a, cant. (z) † ὁ
ἰησοῦς. A. al. 7. Mt. r. 10. Syr. Perf. Vulg. (non tol. emmer.
for. peruf.) Post εἰσῆλθεν addunt Evangelistaria. (a) ἤλθεν. D. 61.
64. 114. 127. al. 4. Mt. r. x. 10. 11. Evangelistaria quaedam.
cant.

Θεῶν" εἰς τὴν οὐκίαν σίμωνος
 b. c. † πενθερά δὲ τοῦ σίμωνος
 ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ
 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ
 39 αὐτῆς. Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω
 αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρε-
 τῷ, καὶ ἄφηκεν αὐτήν. d πα-
 ραχρηῆμα δὲ ἀναστὰσα διηκό-
 40 νει" αὐτοῖς. e δύνωντος" δὲ
 τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον
 ἀσθενούντας νόσοις ποικίλαις,
 f ἥγαγον" αὐτοὺς πρὸς αὐτόν·
 ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς
 χεῖρας b ἐπιθεῖς, " ἐθεράπευ-
 41 σεν αὐτούς· Ἐξήρχετο δὲ
 καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν,
 h κράζοντα" καὶ λέγοντα· ὅτι

σὺ εἶ i † ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ
 ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λα-
 λεῖν, ὅτι ᾔδεισαν k τὸν" χρι-
 42 στὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης
 δὲ ἡμέρας, ἐξελθὼν ἐπορεύθη
 εἰς l ἔρημον" τόπον· καὶ οἱ ὄ-
 χλοι m ἐπεζήτουν" αὐτόν, καὶ
 ἤλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖ-
 χον αὐτόν, τοῦ μὴ πορεύε-
 43 σθαι ἀπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπε
 πρὸς αὐτούς· ὅτι καὶ n ταῖς
 ἐτέραις πόλεσιν" εὐαγγελίσασ-
 θαι με δεῖ τὴν βασιλείαν
 τοῦ Θεοῦ· ὅτι o εἰς" τοῦτο
 44 p ἀπέσταλμαι." Καὶ ἦν κη-
 ρύσσων q ἐν ταῖς συναγωγαῖς"
 r τῆς γαλιλαίας."]

i Ἐγέ-

c † j. i † ὁ χριστὸς. m. ἐζήτουν.

(b) + καὶ ἀνδρέου. D. (St. β.) cant. veron. corb. colb. germ. 1. Ambr. (c) = ABDGHLMQS. al. 37. pluresve. Mt. V. al. 15. Ed. || ἡ δὲ πενθερά. C. 106. 131. pluresve. Mt. x. (d) παραχρημα· ἡ δὲ ἀναστ. διηκ. Mt. 11. παραχρημα, ὥστε ἀναστᾶσαν αὐτὴν ἡκουεῖν. D. || et dimisit eam continuo, ut etiam continuo surgentem eam ministraret eis. cant. (e) δύνωντος. 69. 124. 127. 235. Ev. 2. 18. 34. al. 12. Mt. o. 11. δύντος. Orig. δύσαντος. D. occidente, cant. verc. cum occidisset, Vulg. veron. brix. colb. corb. germ. gat. for. perus. Ambr. (f) ἔφερον. D. cant. ἔγον. Orig. (g) ἐπιτιθεῖς. BDQ. 64. 69. 91. 116. 117. Ev. 18. 19. Mt. g. 11. (h) κράζοντα. ADE. al. 26. Mt. V. al. 5. Orig. (i) = BCDFL. 33. 220. Copt. Arm. Ar. p. Vulg. It. exc. brix. Orig. Tert. Victorin. (k) = D. Orig. (l) ἕτερον. 61. 91. (m) ABCDFLMS. 1. 11. 33. 69. 91. 106. 124. 131. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev. 18. 19. 36. al. 42. et Barber. 4. Mt. V. al. 13. Ed. Vict. Euthym. Theophyl. (n) ἐτέραις πόλεσιν, Barber. 1. ἐν ἐτ. πέλ. 72. al. 5. Mt. x. ἐν ταῖς ἐτ. πολ. Mt. a. q. εἰς τὰς ἄλλας πόλεις. D. cant. (o) ἐπὶ. BL. 67. 124. (p) ἀπεστάλην. BDL. 1. 12. 33. 69. 124. (q) εἰς τὰς συναγωγὰς. BDQ. 69. 91. Ev. 12. 18. 19. Mt. f. g. (r) τῆς ἰουδαίας. CLQ. 1. 106. 131. 157. Ev. 12. 19. 36. al. 2. Mt. f. g. Copt. Syr. p. (sed rec. in m.) αὐτῶν. Ev. 34. Mt. c. τῶν ἰουδαίων. Ev. 18. τοῖς ἰουδαίοις. Ev. 7. 13.

- 1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν
 ὄχλον ^a ἐπικαίῃσθαι αὐτῷ
 2 τοῦ ^b ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ
 θεοῦ, ^c καὶ αὐτὸς ἦν [ἐστὼς]
 3 ^d παρὰ τὴν λίμνην γεννησα-
 ρέτ. Καὶ εἶδε δύο ^e πλοῖα
 ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ
 δὲ ἄλιεῖς ^f ὥς ἀποβάντες ἀπ'
 αὐτῶν ^g ἀπέπλυναν τὰ δί-
 4 κτυα ^h. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν
 τῶν πλοίων, ὃ ἦν ⁱ τοῦ ^j σί-
 μωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ
 τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ^k ὅλι-
 γον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν
 ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους,
 5 εἶπε πρὸς τὸν σίμωνα· ἐπανά-
 γαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ ^l χα-
 λάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν ^m καὶ εἰς
 6 ἄγραν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
 σίμων εἶπεν αὐτῷ· ἡ ἐπιστά-
 τα, δι' ὅλης ⁿ τῆς νυκτὸς
 κοπικύσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν·
 ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου ^o χα-
 7 λάσω τὸ δίκτυον. Καὶ ^p τοῦ-
 το ποιήσαντες συνέκλεισαν
^q πλῆθος ἰχθύων πολὺ· ^r διεβ-
 ῥήννυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐ-
 8 τῶν. Καὶ κατένευσαν τοῖς
 μετόχοις ^s τοῖς ἐν τῷ ἑτέ-
 ϳρω πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντος
 9 συλλαβεῖσθαι αὐτοῖς· καὶ
 ἤλθον

z ὥς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες.

iii. ἰχθύων πλῆθος.

(s) ἐπικαίῃσθαι. Mt. 10. (t) καὶ. AB. 1. 131. Alius. Arm. et au-
 dierunt, colb. (u) ἐστῶτος αὐτοῦ. D. cant. || + ὁ ἰησοῦς. FGII.
 item 73. Evangelistaria. (x) περι. 61. al. 5. Mt. k. p. z. (y)
 πλοῖα. ACL. 40. 53. Mt. a. d. verc. brix. (z) CDL. (a) ἐπλυν-
 ναν. BC*L. Mt. g. ἐπλυνον. D. 91. ἀπέπλυνον. Ev. 13. 17. Mt. d.
 ἐπέπλυνον. Ev. 7. (b) + αὐτῶν. Mt. B. 11. 17. Syr. Syr. p. c.
 obel. verc. (c) = BDL. (d) ὅσον ὅσον. D. quantum quantum,
 cant. in altum, colb. (e) ὅτε. D. (f) χαλάσωμεν. 64. Goth. (g) =
 1. 131. Alius. πρὸς ἄγραν. 47. Theophyl. (h) διδάσκαλε. D (St. B.)
 Rabbi, Syr. Syr. hierof. (i) = ABL. 131. (k) οὐ μὴ παρακούσω-
 μαι. D. οὐ μὴ παρακούσμεν. D** non praeteribo, cant. || χαλάσω
 χαλάσωμεν f. χαλάσωμεν. K. 1. 91. al. 5. Mt. g. 11. Arr. Perf. p.
 Copt. Arm. Aeth. Goth. Theophan. (l) τοῦτο χαλάσαντες. 38.
 εὐθὺς χαλάσαντες τὰ δίκτυα. D. cant. (m) ACEFLS. 1. 69. 72. 106.
 124. 131. 157. 218 (cum al. 9.) Ev. 18. 19. 24. 32. 36. al. 16.
 pluresve. Mt. BHV. al. 19. Ed. Arm. Goth. Theophyl. (n)
 ὥστε τὰ δίκτυα ῥήσσεσθαι. D. Arm. Goth. cant. || + ὥστε μὴ δύνα-
 σθαι ἀναγαγεῖν f. ἀγαγεῖν αὐτό. S. 28. al. 7. Mt. z. in marg. (o) =
 BDL. Mt. a. verc. (p) βοήθειν. D.

ἦλθον, καὶ ἡ ἐπλήσαν" ἀμ-
 φότερα τὰ πλοῖα, ὥστε
 8 "βυθίζεσθαι" αὐτά. "Ἰδὼν
 δὲ σίμων πέτρος," προσέπεσε
 "τοῖς γόνασιν" x = τοῦ: ἰη-
 σοῦ, "λέγων" y ἔξελθε ἀπ'
 ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός
 9 εἰμι, κύριε. Θάμβος γὰρ
 περιέσχεν αὐτὸν z, καὶ πάντας
 τοὺς σὺν αὐτῷ, "ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ
 τῶν ἰχθύων, a ἥ" συνέλα-
 10 βον. b Ὁμοίως δὲ καὶ ἰάκω-
 βον καὶ ἰωάννην, c υἱοὺς ζε-
 βεδάιου," οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ
 σίμωνι. καὶ εἶπε d πρὸς τὸν
 σίμωνα "ὁ ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ
 11 e ζωγραῦν." f Καὶ καταγα-

γόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν,
 ἀφέντες ἅπαντα," ἠκολούθη-
 σαν αὐτῷ.]

12 Καὶ ἐγένετο 8 ἐν τῷ"
 [εἶναι αὐτὸν ἐν ματῶν τῶν πό-
 λεων, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ πλήρης
 λέπρας· h καὶ ἰδὼν" τὸν ἰη-
 σοῦν, i πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον,
 ἔδεήθη αὐτοῦ," λέγων· κύριε,
 εἰάν θέλῃς, δύνασαι με καθα-
 13 ρίσαι. Καὶ ἐκτείνας τὴν χει-
 ρα, ἥψατο αὐτοῦ, k ∞ εἰ-
 πὼν· "θέλω, καθαρίσθῃτι.
 καὶ εὐθέως l ἡ λέπρα ἀπήλ-
 14 θεν ἀπ' αὐτοῦ." Καὶ αὐτὸς
 παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰ-
 πεῖν· ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον
 σεαυ-

k ∞ λέγων.

(q) ἐπλήρῃσαν. B. 225. Mt. B. i. n. ἐπλήρωσαν. 125. ἐπλήρῃθη. 50.
 (r) + παρὰ τι. C. ut videtur. D. (St. β.) Ed. Syr. Arr. Perf. Syr. p. in m. Copt. Arm. Vulg. recentior. cant. colb. germ. 2.
 (s) βαπτίζεσθαι. 125. (t) ὁ δὲ σίμων. D. cant. || = σίμων. 106. Syr. p. (sed habet in m.) Sax. || = πέτρος. 69. veron. verc. (u) ποσιν. D. r. 118. 131. Syr. Copt. cant. colb. (x) αὐτοῦ. D. cant. || = τοῦ. BHS. al. 24. pluresve. Mt. HV. al. 15. Ed. (y) + παρακαλῶ. D. Syr. Goth. cant. colb. brix. (z) = D. Mt. B. cant. (a) = B. ων. D. cant. Theophyl. (b) ἦσαν δὲ κοινωνοὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης, υἱοὶ ζεβεδάιου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· δεῖτε, καὶ μὴ γίνεσθε ἀλλεῖς ἰχθύων, ποιήσω γὰρ ὑμᾶς ἀλλεῖς ἀνθρώπων. D. cant. (c) = C* Arm. (d) = Syr. (e) + ad vitam, Syr. Perf. p. Syr. hierof. || vivificans, veron. verc. corb* Ambr. diferte. (f) οἱ δὲ ἀκούσαντες πάντα κατελείψαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ. D. cant. (g) = 13. 69. (h) ἰδὼν. 124. ap. Birch. Arm. ἰδὼν δὲ. B. 124. ap. Alt. || = ἰδὼν τὸν ἰησοῦν. veron. verc. corb. colb. Ambr. (i) ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. D. cant. || ἔδεήθη αὐτοῦ] = Perf. p. αὐτοῦ, ἔδεήθη. Mt. d. (k) BCDL. 13. 33. 69. 124. Mt. 11. Cyr. (l) ἐκαθαρίσθη. D. cant. ἐκαθαρίσθη λέπρα αὐτοῦ. 46. || ἀπ' αὐτοῦ] + καὶ ἐκαθαρίσθη. Mt. 11.

σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσ-
ένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ
σου, καθὼς προσέταξε μω-
σῆς, ^m εἰς μαρτύριον αὐτοῖς·"
15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος
περὶ αὐτοῦ· καὶ συνέρχοντο
ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ
θεραπεύεσθαι ⁿ — ὑπ' αὐ-
τοῦ" ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐ-
16 τῶν. Αὐτὸς δὲ ἦν ^o ὑποχω-
ρῶν" ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ
προσευχόμενος·]
17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν
ἡμερῶν, P καὶ αὐτὸς [ἦν δι-

δάσκων ^q· καὶ ἦσαν καθήμενοι
Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι,
οἱ ἦσαν ^r ἐληλυθότες" ἐκ πό-
σης κώμης τῆς γαλιλαίας καὶ
ιουδαίας καὶ ἱερουσαλήμ· καὶ
δύναμις κυρίου ἦν ^s εἰς τὸ"
18 ἰάσθαι ^t αὐτούς." Καὶ ἰδοὺ,
ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνῃς ἄν-
θρωπον, ὃς ἦν παραλελυμέ-
νος· καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσε-
νεγκεῖν, καὶ ^u θῆναι" ἐν ὄ-
19 πῳ αὐτοῦ. Καὶ μὴ εὐρόν-
τες ^x ποῖας" εἰσενέγκουσιν αὐ-
τὸν, διὰ τὸν ὄχλον, ^y ἀνα-
βάντες"

X διὰ ποίας.

(m) ἵνα εἰς μαρτύριον ἦ (ἦν. D*) ὑμῖν τοῦτο. D. cant. veron. verc. corb. colb. Epiph. Marcion. ap. Epiph. Tert. Ambr. || αὐτοῖς] + καὶ τοῖς ἐθνεσι. Ev. 18. + ὁ δὲ ἐξελθὼν . . . καὶ συνέρχοντο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἦλθεν πάλιν εἰς καθαρναοὺμ. D. cant. (e Marc. 1, 45.) (n) = BDL. 1. 61. 69. 71. 131. Alius et Barber. 2. Copt. Arm. Aeth. Perf. w. Vulg. It. || Post ἀκούειν ponunt Syr. Perf. p. Ar. p. item M. Mt. 1. Utroque loco habent Ar. rom. Erp. (o) = 2. 71. Mt. d. Post ἐρήμοις ponunt 52. Mt. 11. Post προσευχόμενος habet ὑποχωρῶν ἐν αὐταῖς ἀπὸ τῶν ὄχλων. 157. (p) αὐτοῦ διδάσκοντος συνελθεῖν τοὺς Φαρισαίους καὶ νομοδιδασκάλους, ἦσαν δὲ συνεληλυθότες ἐκ πόσης κώμης τῆς γαλιλ. καὶ ἰουδαίας τοῦ ἰάσθαι αὐτούς. D. cant. (q) + ὁ ἰησοῦς. 127. al. 4. + ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν. 13. 69. 124. (r) συνεληλυθότες. A^oD. 1. 13. 69. 124. 131. Mt. f. x. verc. συνελθόντες. 56. 58. 61. ἐλθόντες. Mt. B. (s) ἐν τῷ. 235. Mt. x. τὸ. Mt. B. (t) αὐτὸν. L. πάντας. K. τοὺς ἀσθενούντας. Ev. 11. (u) καθίσταται. Mt. z** || + αὐτὸν. BL. Syr. p. c. aft. (x) ABCD (St. β.) EKLMS. 1. 10. 28. 36. 72. 91. 106. 113. 114. 117. 127. 235. Ev. 5. 18. 19. al. 34. Mt. V. n. al. 6. Ed. Euthym. *qua parte*. Vulg. It. *qua*, cant. πῶς. 11. 40. 61. 64. 131. 157. al. 30. et Barber. 5. Mt. a. p. q. 11. al. 5. Ed. πᾶσιν. 13. 124. Ev. 3. 11. 31. 34. 44. Mt. BH. x. || + ὁδοῦ. 89. al. 12. Mt. i** m. Theophyl. + πόλης. 218 (cum 77.) (y) ἀναβιβάσαντες. 11.

πάντες" ἐπὶ τὸ δῶμα, ² διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ" ^a εἰς τὸ μέ-

σον" ἔμπροσθεν τοῦ ἰησοῦ. **20** Καὶ ἰδὼν ^b τὴν πίστιν ^{bb} αὐτῶν, εἶπεν ^c † ἀνθρώπε, ἀφένωνται ^d σοι αἱ ἁμαρτίαι σου."

21 Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· ^e τίς ἐστὶν οὗτος, ὃς" λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ

22 μὴ ^f ὁ μόνος" ὁ Θεός; Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ^g — ἀποκρι-

θεις" εἶπε πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις

23 ὑμῶν ^h; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· ἀφένονται ⁱ σοι αἱ ἁμαρτίαι σου;" ἢ εἰπεῖν·

24 ^k ἔγειρε" καὶ περιπάτει; Ἰνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς

γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· (εἶπε τῷ ^l ^{cx} παραλυτικῷ·")

σοι λέγω, ^k ἔγειρε," καὶ ἄρας τὸ κλινιδίόν σου, πορεύου εἰς

25 τὸν οἶκόν σου. Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ^m ^{cx} ὧ" κατέ-

κειτο,

c † αὐτῷ.

k. ἔγειραι.

l ^{cx} παραλυτικῷ.

m ^{cx} ὧ.

(2) καὶ ἀποστεγάσαντες τοὺς κεράμους, ὅπου ἦν, καθῆκαν τὸν κραβάττον σὺν τῷ παραλυτικῷ, D. cant. διὰ τῶν κεράμων] *et discoperuerunt tectum et*, veron. (a) διὰ τοῦ τείχους. 68. || = verc. || = εἰς τὸ. Mt. l. (b) † ὁ ἰησοῦς. CDS. 13. 69. 124. Syr. Perf. p. cant. corb. Post αὐτῶν addit 13c. gr. lat. (bb) αὐτοῦ. 118. (c) = BL. 33. 130. Perf. w. Vulg. corb. for. τῷ παραλυτικῷ. CD. 16. 124. Syr. Ar. p. Perf. p. Copt. Aeth. Goth. cant. for. brix. Cyr. τῷ ἀνθρώπῳ, omisso sequente ἀνθρώπε, l. 118. 131. veron. verc. colb. germ. 1. Praeterea ἀνθρώπε] = 130. gr. lat. 157. τέκνον. 124. (d) σου αἱ ἁμαρτίαι. Dgr. f. 40. 142* σου αἱ ἁμαρτίαι σου. 130. Ev. 34. Mt. B. (e) τί οὗτος. D. Copt. cant. || = οὗτος. verc. (f) εἰς. D. gr. 40. 67. Mt. n. Syr. p. in m. Copt. Goth. verc. Cyr. (g) = CD. Ev. 32. Syr. Aeth. cant. veron. verc. colb. corb. germ. 1. (h) † πονηρὰ. D (St. β.) Aeth. Syr. hieros. cant. colb. Cypr. Ambr. (i) σοι αἱ ἁμαρτίαι. Ev. 20. pluresve. Goth. Vulg. cant. brix. for. Aug. σου αἱ ἁμαρτίαι. D. gr. Mt. c. σου αἱ ἁμαρτ. σου. CF. 142* 225. (k) ABCDFKLS. Alii. Mt. BHV. al. 4. Ed. (l) CDEL. 33. 69. 91. 108. 124. 142. 143. 157. al. 5. Mt. B. d. g. Ed. Cyr. Theophyl. (m) ACELS. 36. 40. 72. 89. 124. 142. 235. Ev. 3. al. 22. Mt. HV. a. f. o. x. 10. Ed. || ἐφ' ᾧ κατέκειτο] τὴν κλίνην. D. Syr. Perf. p. *grabattum*, cant. τὸ κλινιδίον ἐφ' ᾧ, Mt. m. Syr. p. Perf. w. Vulg. veron. verc. colb. vatic. 359. lat.

- κειτο, ἀπ᾽ ἤλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἰσάζων τὸν Θεόν.
- 26ⁿ Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες· ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.]
- 27 Καὶ ὁ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ [ἐθεάσατο τελωνίην ὀνόματι λευῖν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ ῤ εἶπεν·
- 28 αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ῤ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.
- 29 Καὶ ἐποίησε δογμὴν μεγάλην ῤ ἡ λευῖς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τελωνίων πολλῶν· καὶ ἄλλων, οἵ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακειμένοι.
- 30 Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· διατί μετὰ τῶν τελωνίων καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς·

ῤ ὁ.

(n) = DMS. 13. 69. 124. 157. al. 8. Mt. m. q. cant. || καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας] ἐξίσταντο δὲ πάντες, 142. || καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν] = verc. Post φόβου ponit A. (o) ἐλθὼν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν, τὸν ἐπακολουθεῦντα αὐτῷ ὄχλον ἐδίδασκεν, καὶ παρόγων εἶδεν λευεὶ τὸν τοῦ ἀλφαίου (e Marc. 2. 13. 14.) D. cant. || καὶ ἐθεάσατο] παρόγων ὁ ἰησοῦς ἐθεάσατο. Evangelistaria. καὶ θεασάμενος. 64. καὶ εἶδεν. AK. 72. al. 3. Mt. 10. ἐθεάσατο καὶ εἶδεν. 114. θεασάσθαι καὶ εἶδεν. 68. || ὁ ἰησοῦς post ἐξῆλθε + 13. 69. Alius. Syr. veron. colb. Post ἐθεάσατο + 44. 130. gr. et lat. 218 (cum al. 4.) || λευῖν] λευῖ f. λευῖ. DK. Alii. Mt. c. Vulg. It. exc. gat. λευῖν + καλούμενον. C. 157. (p) λέγει. D. 13. 69. Mt. H. (q) = Ev. 18. (non 19.) 32. Mt. g. Arr. Slav. 3. Ad initium vf. seq. transtulit Aeth. (r) = ACDFLS. 1. 13. 69. 72. 124. 157. 218 (cum al. 9.) Alii. Mt. BHV. al. 18. Ed. Theophyl. (s) λευῖς. ACI. Ed. λευῖ. 54. 91. Copt. Arm. Vulg. It. || = veron. (t) ἀμαρτωλῶν. 91. Mt. g. (u) ἀνακειμένων. D. cant. (x) Post Φαρισαῖοι ponunt BCDL. 1. 157. Copt. Arm. Syr. hieros. Perf. w. Arr. Vulg. It. (y) = DF. 46. 52. Ed. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Slav. Sax. Vulg. mf. cant. brix. In alijs locum mutat. (z) + κατ' ὅσον αὐτοῦ. Arm. Slav. (a) αὐτῶν. Ev. 18. (b) + ABDL. 1. 10. 11. 69. 72. 124. sp. Birch. 157. 235. al. 19. pluresve. Mt. BH. al. 12. Ed. (c) = D. cant. (d) ἐσθίεται καὶ πίνεται. D. manducat f. edit et bibit, Aeth. cant. veron. verc. brix. corb. colb. Ambr.

αὐτοὺς οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ
 • ὁμοιοῦντες" ἱατροῦ, ἀλλ'
 32 οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ
 ἔληλυθα" καλεῖσθαι δικαίους,
 ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετά-
 33 νοιαν.] Οἱ δὲ [εἶπον πρὸς
 αὐτόν· Ἐ διατί" οἱ μαθηταὶ
 ἰωάννου ἢ νηστεύουσιν πυκνὰ,
 καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ἢ ὁμοί-
 ως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων;" οἱ
 δὲ ἡ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνου-
 34 σιν;" Ὁ δὲ ἔειπε πρὸς αὐ-
 τοὺς· μὴ δύνασθε τοὺς

υἱοὺς" τοῦ νυμφῶνος, ἢ ἐν
 ᾧ" ὁ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν
 35 ἐστί," ποιῆσαι νηστεύειν; Ἐ-
 λεύσονται δὲ ἡμέραι, ῥ καὶ"
 ὅταν ἀπαρῶν ἀπ' αὐτῶν ὁ
 νυμφίος, ῥ τότε νηστεύσου-
 σιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.
 36 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν
 πρὸς αὐτοὺς· ὅτι οὐδεὶς ἐπι-
 βλημα" • ἱματίου καυνοῦ
 ἢ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον πα-
 λαῖον· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καυ-
 νὸν ὀσχίζει," καὶ τῷ πα-
 λαῷ"

(e) ισχύοντες. 13. 69. 235 al. 5. Copt. (f) ἡλθον. D. i. 28. 68. 106. 157. Mt. B. Theophyl. (g) = BL. 33. ap. Mill. 157. Copt. (h) + καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων. D. 91. cant. colb. (i) = D. 77. 108. cant. colb. || = ὁμοίως. Copt. veron. verc. corb. phariseorum orationes f. obsecrationes faciunt, verc. veron. (k) μαθηταὶ σου οὐδὲν τοῦτω ποιοῦσι. D. cant. || οἱ δὲ σοὶ + μαθηταὶ. Copt. Arr. Goth. veron. brix. colb. corb. (l) + ἰησοῦς. CDL. i. 11. 33. 64. 69. 80. 124. 131. Ev. 12. 18. 19. Mt. f. Arr. Syr. p. in m. Copt. Aeth. Goth. cant. brix. (m) μὴ δύναται οἱ υἱοὶ omisso postea ποιῆσαι. D. cant. veron. verc. gat* colb. germ. i. Ambr. Maxim. taur. || δύνασθε] δύναται. Ev. 34. Mt. c. (n) ἐφ' ἑσού. D. cum, cant. ἐν ἑσού. Mt. m. eus. 29. 71. (o) ἔχουσιν τὸν νυμφῶνα μετ' αὐτῶν. D. cant. (p) = CFL. (St. β. teste Beza.) 13. 69. 124. 157. 226** al. 8. Mt. k. p. r. x. z. 11. Syr. Perfi. p. Ar. rom. Exp. Arm. Slav. Vulg. veron. brix. peruf. colb. corb. germ. i. Maxim. taur. (q) + καὶ. M. i. 13. 69. 124. 218 (cum al. 7.) al. 2. Mt. z. Aeth. Ar. p. Slav. Goth. veron. brix. peruf. colb. corb. germ. i. Maxim. taur. (r) = 131. Arm. (s) + ἀπὸ. BDL. i. 13. 33. 69. 124. 131. 157* Syr. Perfi. Arr. Copt. Vulg. veron. for. colb. corb. germ. gat. Ambr. (t) + ὀσχίζει. BDL. i. 33. 131. 157. Mt. x. Copt. cant. (u) ὀσχίζω. BGD (St. A.) L. 36. 40. Ev. 19. 36 al. 2. Mt. a. f. g. cant. verc. || + τὸ ἐπιβλημα, omisso postea ἐπιβλημα. Ed. (x) τὸ παλαῖον. Ev. 19. τῶν παλαίων. Ev. 18.

λαιῶ" οὐ γ' συμφωνεῖ" z = λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς χρηστό-
 ἐπίβλημα" τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. τερὸς ἐστίν."]
 37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον ¹ Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ
 εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή- ^f δευτεροπρώτῳ" [διαπορευ-
 γε, ῥήξει ^a ὁ νέος οἶνος" τοὺς εσθαι αὐτὸν διὰ τῶν" σπο-
 ἀσκοὺς ^b, καὶ αὐτὸς ἐκχυ- ρήμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθη-
 θήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπο- ται αὐτοῦ ^h τοὺς στάχους,
 38 λούνται. Ἀλλὰ οἶνον νέον καὶ ἥσθιον," ψάχοντες ταῖς
 εἰς ἀσκοὺς καινοὺς ^c βλητέον" ² χερσί. Τινὲς δὲ τῶν Φαρι-
^d — καὶ ἀμφοτέροι συντη- σαίων εἶπον ⁱ — αὐτοῖς· "τί
 39 ροῦνται." ^e Καὶ οὐδεὶς πιὼν ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστι ^k ποιεῖν"
 παλαιὸν, εὐθὺς θέλει νέον· ³ ¹ ἐν" τοῖς σάββασιν; Καὶ
 ἀποκρι-

(y) συμφωνήσει. ABCD (St. β.) L. 33. 36. 40. 91. 157. al. 5. Mt.
 a. g. cant. Marcion. (z) = AEFKMS. 10. 28. 72. 77. 108. 125.
 ap. Birch. 127. 130. gr. et lat. 142. 143. 145. 229* 235. Ev.
 34. al. 47. Mt. V. c. d. k. p. q. z. 10. 11. 17. al. 6. Ed. Goth.
 Slav. Theophyl. Post καινοῦ ponit D. cant. || ἐπίβλημα τὸ τὸ
 ἐπίβλημα. Ed. τὸ ἐπίβλημα τὸ. CL. 1. 13. 69. 106. 116. 124. 131.
 157. 234. Ev. 18. 19. Mt. a. g. || ἐπίβλημα + καινόν. Arm. (a)
 ὁ οἶνος ὁ νέος. BDLM. 106. 124. 131. Ev. 18. 19. 34. 36. plu-
 resve. Mt. c. f. g. 17. al. 3. || = νέος. 44. 71. (b) + τοὺς παλαι-
 οὺς. D. Copt. Arm. cant. Iren. Tert. Ambr. (c) βάλλουσι. D. It.
 (exc. for.) Dial. c. marcion. (d) = BL. 1. 33. 131. 157. Copt.
 (e) = D. cant. veron. verc. corb* colb. || = εὐθὺς. BL. 1.
 118. 131. 157. Copt. Arm. || χρηστότερος] χρηστὸς. BL. 157. 225.
 Copt. (f) = BL. 1. 33. 69* 118. Syr. Ar. p. Perff. Copt. Aeth.
 (Syr. p. in m. notat: non est in omnibus exemplaribus.) ve-
 ron. brix** colb. Habet Ambr. dif. || δευτέρῳ πρώτῳ. 13. 117.
 124* 235. Ed. secundo, Ar. rom. Erp. || ἐπορεύετο ὁ ἰησοῦς τοῖς
 σάββασιν διὰ etc. Evangelistaria. (g) = ABL. 1. 72. 114. 142*
 Mt. 10. (h) καὶ ἥσθιον τοὺς στάχους. BCL. || = τοῖς. Mt. a. g. m.
 Barber. 1. || ἥσθιον ponitur post καὶ ψάχοντες ταῖς χερσίν in
 D. Arm. cant. verc. brix. (i) = BC*L. 1. 118. 131. 157.
 Copt. verc. colb. αὐτῶ. D. cant. πρὸς αὐτοὺς. Mt. 11. (k) =
 B. 69. item D. Arm. Perff. Vulg. It. (l) = BL. 1. 124. 131.
 Alius.

ἀποκριθεὶς ^m πρὸς αὐτοὺς εἶ-
πεν ὁ ἰησοῦς· "οὐδὲ ⁿ τοῦτο
ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησε δαβὶδ,
ὅποτε" ἐπέβασεν αὐτὸς καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ P ὄντες;"
4 9 "Ὡς" εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους
τῆς ^x προσθέσεως" * — ἔλα-
βε, καὶ" ἔφαγε, καὶ ἔδωκε
* καὶ" τοῖς μετ' αὐτοῦ ⁿ οὖς"

οὐκ ἔξεστι φαγεῖν, εἰ μὴ
5 ^x μόνους τοὺς ἱερεῖς." Y Καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς· ^x ὅτι" κύριός
ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τοῦ σαββάτου.

6 ^a Ἐγένετο δὲ ^b καὶ" ἐν
ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐ-
τὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ
διδάσκειν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρω-
T 2 πος,

(m) ὁ ἰησοῦς εἶπεν f. ἔλεγεν πρὸς αὐτοὺς. AD. 13. 72. 124. 130. gr. et lat. 131. 157. Ev. 32. al. 5. pluresve. Mt. B. a. c. al. 6. Vulg. cant. brix. for. corb. colb. Alii aliter. (a) + ποτε, DH. cant. item (omisso τοῦτο) L. (o) 7te. BCDL. 1. 69. 91. 131. 157. Mt. c. g. 11. (p) = BDL. 1. 69. 131. 157. Alius. Ev. 32. Mt. l. Syr. qui cum eo erat, cant. πάντες. 124. (q) = BD. cant. Marcion ap. Epiph. πῶς. CL. 1. 13. 33. 69. 124. ap. Birch. 131. 157. Ev. 5. quomodo, Copt. Goth. Vulg. It. et, colb. (r) προσθέσεως. D. etiam in Matth. et Marc. (s) = DK. 1. 13. 36. 69. 72. 124. 131. 157. Ev. 24. 31. al. 8. Mt. BH. m. 10. 11. Syr. p. Syr. hieros. Arm. Aeth. cant. Theophyl. ms. Iren. λαβών. BC*L. Syr. Copt. Theophyl. ed. (t) = BL. 1. Syr. Arr. Perf. w. Arm. Goth. Vulg. It. exc. cant. Theophyl. ed. Iren. Ambr. (u) οἷς. D. cant. (x) μόνοις τοῖς ἱερεῦσιν. D. 78. 157. Mt. l. x. Syr. p. in m. μόνον τοῖς ἱερεῖς f. τοῖς ἱερεῦσιν. 47. 72. Alii, Mt. d. r. Syr. p. Vulg. gat. for. Ambr. (y) Transponit hunc versum post comma 10 et ejus loco legit: τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ θεατάμενός τινα ἐργαζόμενον τῷ σαββάτῳ, εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, εἰ μὲν οἶδας τί ποιεῖς, μακάριος εἶ· εἰ δὲ μὴ οἶδας, ἐπικατάρατος καὶ παραβάτης (travavicator) εἶ τοῦ νόμου. D. (St. β.) cant. Eadem Wecheliu laudat e codd. 2. vetustiff. (z) = B. 1. 131. Arm. Marcion ap. Epiph. (a) καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν σαββάτου, ἐν ᾗ ἦν ἄνθρωπος ξηρὸν ἔχων τὴν χεῖρα. D. cant. || Ab ἐγένετο ad διδάσκειν = Evangelistaria in media lectione, ut Ev. 44 et Mt. BH. f. Retinent tamen alia, ut Mt. c. et Ev. 32. (b) = L. 1. 13. 33. 69. 124. 127. 131. al. 6. Mt. d. g. o. Ed. Copt. It. (exc. for. germ. corb. gat.) Cyr.

- πος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δε-
 7 ξιά ἦν ξηρά. ^c ∞ Παρετή-
 ρουν" δὲ ^d † οἱ γραμματεῖς 9 ἔγειραι," καὶ στήθι εἰς τὸ μέ-
 καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ σον. ^l ὁ δὲ " ἀναστὰς ^m ἔστη."
 σαββάτῳ θεραπεύσει ^e, ἵνα ἔλεπεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς αὐ-
 εὐρωσι ^f κατηγορίαν" αὐτοῦ. τούς· " ἐπερωτήσω" ^o ὑμᾶς *
 8 Αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλο- τι * ἔξεστι τοῖς σάββασιν *"
 γισμοὺς αὐτῶν, ^g καὶ εἶπε" ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆ-
^h ∞ τῷ ἀνδρώπῳ" τῷ ⁱ ξη- σαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ^p ἀπο-
 ρὰν" ἔχοντι τὴν χεῖρα· ^k ∞ 10 κτεῖναι;" Καὶ περιβλεψάμε-
 νος πάντας αὐτοὺς 9, εἶπεν ^r αὐτῶν· " ἔκτεινον τὴν χεῖρά
 σου"

c ∞ παρετηροῦντο.

d † αὐτόν.

h ∞ τῷ ἀνδρὶ.

k ∞ ἔγειρε.

p ∞ ἀπολέσαι.

r ∞ τῷ ἀνδρώπῳ.

(c) ABDLM. i. 33. 69. 72. 91. 131. 157. al. 12. Mt. g. r. 10. 11. Cyr. (d) = AEFKS. i. 10. 11. 17. 28. 36. 40. 69. 72. 91. 106. 127. 130. 131. 142. 143. 235. Ev. 2. 18. 19. 24. 32. al. 59. Mt. BHV. al. 19. Ed. Goth. Slav. Vulg. lt. exc. cant. Theophyl. Tert. (e) † αὐτόν. M. 13. 33. 69. 124. Ev. 21. Ed. (f) κατηγορεῖν. D. κατηγορεῖν. S. i. 65. 124. 131. 209. Barber. i. Mt. 11. Syr. utr. Goth. Vulg. lt. † κατ' FKL. 33. 40. 72. 91. 124. 218 (cum al. 3.) Ev. 18. 32. al. 30. Mt. a. g. m. q. x. z. ut videtur. 10. Ed. Copt. Arm. Syr. p. in m. Slav. Cyr. Theophyl. (g) εἶπε δὲ. BL. i. 13. 33. 69. 91. 157. 209. verc. (h) BL. i. 33. 91. 131. 209. Mt. g. Cyr. Scholion in Mt. d. † = D. cant. (i) ἔξηραμένον. KM. 40. 72. al. 6. Mt. a. c. g. 10. (k) ABEFKL. i. al. 19. pluresve. Mt. HV. al. 5. (l) καὶ. BDL. i. Vulg. lt. Cyr. Scholion in Mt. d. (m) ἵστασθαι. D. (n) ἐπερωτῶ. BL. Copt. Vulg. brix. for. (o) ὑμᾶς· τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν; ES. i. 13. al. 45. pluresve. Mt. a. g. k. m. z. 10. 17. etc. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Goth. ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββ. Rec. 130. gr. Alit. τι ὑμᾶς τί ἔξ. τ. σάββ. Arm. † τι] = 52. Perf. w. ei. BDL. 157. Copt. Vulg. lt. Cyr. Scholia ap. Mt. Aug. (p) AEFKMS. 10. 11. 17. 51. ap. Mill. 52. 61. 64. 72. 89. 106. 114. 116. 117. 124. ap. Alt. 127. 130. gr. 142. 143. 218 (cum al. 8.) 229* 235. Ev. 2. 18. 19. 24. 32. al. 56. Mt. BHV. al. 16. Ed. Syr. ms. Syr. p. Aeth. Theophyl. † † εἰς ἀνθρώπων. D. 64. 124. 142. al. 10. Mt. g. Arr. cant. (q) † ἐν ἑσθλῇ f. μετ' ἐργῆς. D. i. 11. 13. 69. 77. 108. 118. 124. 131. 157. 225. 229. Barber. i. Mt. q. x. Sax. cant. veron. corb. colb. omnes illos esse in na, verc. (r) ABEFKMS. 10. 11. 17. 28. 36. 40. 61. 64. 72.

σου· ὁ δὲ ^α ᾧ ἐποίησεν" ^ε†·"
καὶ ^υ ^α ^α ἀποκατεστάθη" ἢ
χειρ αὐτοῦ ^ε† ^υ = ὡς ἡ
11 ἄλλη."] Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθη-
σαν ^ε ἀνοίας," καὶ ^ε διελά-
λουν" πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν
^β ποιήσαιεν" τῷ ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις, [^α ᾧ ἐξήλθεν"
εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι· καὶ

ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσ-
13 ευχῇ ^δ τοῦ θεοῦ." Καὶ
ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώ-
νησε τοὺς μαθητάς αὐτοῦ,
καὶ ἐκλεξάμενος ^ε ἅπ' αὐτῶν
δωδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους
14 ^ε ὠνόμασε· ^ε Σίμωνα, ὃν
καὶ ὠνόμασε" πέτρον, καὶ
ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
^h ἰάκωβον καὶ ἰωάννην, ⁱ φί-
λιππον καὶ βαρθολομαῖον,
T 3 15^k Ματ-

^α ᾧ ἐξέτεινεν. t † οὕτω. u ^α ἀποκατεστάθη.
x † ὑγιής. c ᾧ ἐξεληθείεν αὐτοῦ.

72. 89. 108. 114. 116. 117. 127. 130. gr. 142. 143. 235. Ev.
2. 18. 19. 24. 32. al. 58. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. utr. (Syr.
p. habet rec. in m.) Perf. p. Copt. Arm. Goth. Slav. Theo-
phyl. (s) ἐξέτεινεν, D (St. B.) 1. 13. 69. 118. 130. gr. et lat. 131.
157. Mt. c. Syr. Arr. Perf. p. in m. Copt. Aeth. Arm.
Goth. Vulg. It. (t) = AEFLMS. 11. 28. 33. 36. 61. 89. 106.
124. 127. 143. 218 (cum al. 3.) 235. Ev. 2. 18. 19. al. 24. et
Barber. 4. Mt. BHV. f. i. m. n. q. x. 11. 17. (item Oodd. et
Versf. nota anteced. laudati) Ed. Syr. p. habet c. obelo. Theo-
phyl. (u) ADEKLS. 13. 17. 33. 69. 118. 124. 157. 209. 235.
al. 21. Mt. BHV. al. 6. Ed. ἀποκατέστη, 1. 131. item Mt. m. (x)
= ABD (St. B.) LQ. 1. 33. 69. 72. 114. 118. 131. 157. 209.
219. ap. Birch. al. 8. Mt. m. 10. 11. Syr. utr. Copt. Arm.
Goth. Vulg. It. Theophyl. (y) = BL. 34* 63. Copt. Vulg.
Sax. verc. for. vatic. 359. corb. || † καὶ ἐλεγεν αὐτοῖς· ὅτι κίριός
ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. D. cant. Conf. not. y.
(z) μαρίας. 142* ἀνομίας. 13. corb. brix. perusi. germ. 1. (a) ἐλά-
λουν. K. 72. 108. 127. 143. al. 5. Mt. r. 10. συναλλάλουν. 33. διε-
λάλουντο. D. cant. (b) ποιήσαιεν. A. 33. 91. 157. Mt. 11. ποιήσαιεν.
BL. 1. 13. 69. 121. 131. Mt. g. (c) ABDL. 33. 119. 157. Perf.
p. cant. (d) = D. cant. Marcion. Tert. αὐτοῦ. 220. || Orig. et
Cypr. ut rec. (e) εἰ. 28. 89. 91. al. 7. Mt. a. g. (f) ἐκάλεσε. D.
36. 40. 53. 57. cant. || † πρῶτον. D. cant. (g) = 12. 69. 133.
colb. (h) † καὶ. BDKL. 13. 33. 91. 106. 124. 157. al. 5. Mt.
g. n. o. 10. Syr. Perf. p. Arm. Vulg. ms. cant. veron. verc.
colb. (i) † καὶ. BDL. 33. 157. Mt. n. Syr. Perf. p. Arm. Aeth.
cant. veron. verc. colb.

- 15^k Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, ^l ἰά-
κωβον ^m τὸν τοῦ" ἀλφαίου
καὶ σίμωνα τὸν καλούμενον
16 ζηλωτὴν, ⁿ Ἰούδαν ἰσκαριώ-
του καὶ ἰούδαν ^o ἰσκαριώτην,"
ὃς ^p καὶ" ἐγένετο προδότης.]
17 Καὶ καταβάς ^q μετ' αὐτῶν,"
[ἔστη ἐπὶ ^r τόπου" πεδινού"
^s καὶ ὄχλος" μαθητῶν αὐτοῦ
καὶ πλῆθος πολὺ ^t τοῦ λαοῦ"
ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας, καὶ
^u ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παρα-
λίου τύρου καὶ σιδωνος, οἱ
ἤλθον" ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ
ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐ-
18 τῶν. Καὶ οἱ ^x ὀχλούμενοι"
^y ἀπὸ" πνευμάτων ἀκαθάρ-
των ^z καὶ" ἐθεραπεύοντο.
19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξήτει ἅπτε-
σθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ'
αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἰάτο
20 πάντας.] Καὶ αὐτὸς ἐπάρας
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς
τοὺς μαθητὰς ^a αὐτοῦ, " ἔλε-
γε· μακάριοι οἱ πτωχοὶ ^b· ὅτι
ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
21 Θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶν-
τες νῦν· ὅτι ^c χορτασθήσε-
σθε. ^d μακάριοι οἱ κλαίοντες
22 νῦν· ὅτι γελάσετε." Μακά-
ριοί

γ. ὑπὸ.

(k) + καὶ. BDL. 13. Syr. Arr. Perf. p. Arm. cant. veron. verc. colb. (l) + καὶ. D*L. 13. 33. Syr. Arr. Perf. p. Arm. cant. veron. verc. colb. (m) = BL. 1. 13. 69. 131. (n) + καὶ. BDFLQ. 13. 69. 124. ap. Birch. 133. Mt. 11. 17. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Vulg. ed. cant. veron. verc. colb. corb. (o) ἰσκαριώτῃ. BL. 33. Marcion. Epiph. σκαριώτῃ. D. Syr. It. in Scarioth, cant. || = veron. verc. (p) = BL. 53. Syr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Vulg. It. exc. cant. Marcion. (q) ἐν αὐτοῖς. Marcion. ap. Epiph. (r) τοῦ. ES. 127* 142* al. 5. Mt. V. τόπου τοῦ. Mt. x. (s) μετὰ τῶν. 157. || ὄχλος] + πολὺς. BL. 1. 118. (t) = 1. 118. 131. al. 2. (u) ἄλλων πόλεω ἐληλυθόντων. D. cant. || σιδωνος] + καὶ ἄλλων πόλεω. Goth. || ἱερουσαλήμ] + καὶ τῆς περιχώρου. Arm. veron. verc. corb. colb. germ. 1. (x) ὀχλούμενοι. ABL. 1. 157. (y) ABDFLQS. 89. 142* 143. Ev. 18. 19. 20. 24. 36. al. 9. Mt. HV. a. c. f. bis. r. z** 11. (z) = ABDLQ. 33. 85. Mt. i. n. 11. Arm. Aeth. Ar. p. Vulg. It. Euthym. (a) = D. 67. 91. Ed. Perf. p. cant. corb. Orig. semel. Theophyl. (b) + τῷ πνεύματι. 1. 13. 64. 69. 76. 115. 118. 124. ap. Birch. 131. Ev. 19. 36. al. 6. Mt. q. x. 11. 19* Arr. Arm. Syr. hierof. Goth. Sax. verc. brix. gat. colb. Ambr. semel. (non Tert.) (c) χορτασθήσονται. 69. Mt. w. veron. corb. germ. 1. Tert. Ambr. (d) = D. cant. Ante οἱ πεινῶντες ponit Syr. hierof. || γελάσετε] γελάσονται. Arm. germ. 1. Orig. ter. (semel ut rec.) Tert. Hier.

ριοί ἐστε, ὅταν μισήσωσιν 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλου-
 ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ 25 σίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παρὰ-
 ταν" ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ κλησὶν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν,
 ἡ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι" οἱ ἐμπεπλησμένοι ^m· ὅτι πει-
 τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, νάσσετε. οὐαὶ ⁿ — ὑμῖν, οἱ
 ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ- γελῶντες νῦν· ὅτι πενθήσετε
 23 πον. Ἐ Χάρητε" ἐν ἐκείνῃ τῇ 26 καὶ κλαύσετε. Οὐαὶ ὁ + ὁ-
 ἡμέρᾳ καὶ σκιοτήσατε· ἰδοὺ ταν καλῶς ὑμᾶς εἰπῶσι ^p + οἱ
 γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν ἄνθρωποι· κατὰ ^q εὖ ταῦτα"
 ἡ τῶ οὐρανῷ"] ⁱ κατὰ" ^k εὖ ^r γὰρ" ἐποιοῦν ^s τοῖς ψευδο-
 ταῦτα" γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προ- προφήταις" ^t οἱ πατέρες αὐ-
 φήταις οἱ πατέρες ^l αὐτῶν." 27 τῶν." Ἄλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς
 T 4 ἀκού-

g. χαίρετε. k εὖ ταῦτα. o + ὑμῖν. p + πάντες.
 q εὖ ταῦτα.

(e) = 68. 106. Ed. Goth. (f) ἐκβάλωσιν καὶ ὀνειδίσωσιν. D. cant. veron. verc. corb. colb. germ. 1. Cypr. ter. (non Tert.) (g) ABD (St. π.) EFKLMS. Ev. 3. 4. 36. al. 84. Mt. BV. 19. al. 20. Ed. Theophyl. (h) τοῖς οὐρανοῖς. 13. 69. 127. Ev. 19. al. 2. Mt. d. x. w. Ed. brix. Theophyl. ed. Cypr. Chromat. (i) καὶ. 13. 69. 106. 124. ap. Birch. 225. Mt. 10. (k) τὰ αὐτὰ. BDQ. Marcion. ap. Epiph. (l) ὑμῶν. 49. Barber. 1. Marcion. (m) + νῦν. BL. 33. 37. 69. 124. 129. 131. 157. 218 (cum al. 5.) Mr. o. Arr. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. c. alt. Goth. Slav. quidam. brix. Theophyl. ed. (n) = BKL. 1. 13. 69. 157. al. 2. (o) = ABEFHKLM PQS. (St. π.) Ev. 2. 34. al. 74. Mt. V. al. 19. Ed. Perf. p. Goth. Slav. Vulg. It. (exc. cant. veron.) Bas. Theophyl. Marcion. Tert. Ambr. (p) = D (St. π.) FLS. 28. 36. 40. 61. 72. in m. 91. 115. 117. 127. 130. gr. 142. 143. 157. 218 (cum al. 9.) 226* 235. Ev. 2. al. 32. Mt. V. a. d. g. i. l. m. n. o. z. 17. Ed. Syr. Ar. p. Perff. Aeth. Vulg. ed. cant. Anton. et Max. Macar. Euthym. Theophyl. Tert. Scholia in Mt. a. g. || Habent P. Alii. Ar. rom. Erp. Arm. Goth. Slav. Vulg. ms. It. exc. cant. Chrys. Tit. bostr. Theophyl. ed. Iren. Ambr. Aug. Beda. (q) τὰ αὐτὰ. BDK. 42. Ev. 13. 19. 34. Mt. c. f. 10. Ed. αὐτὰ. 157. (r) = D. 29. Sax. Vulg. ms. It. Marcion ap. Epiph. Tert. Aug. (s) τοῖς προφήταις. Ed. Vulg. ms. Sax. brix. germ. 1. mart. tol. emmer. for. perus. Marcion. ap. Epiph. Beda. τοὺς προφῆτας. Mt. m. (t) = B. || αὐτῶν] ὑμῶν. 142* Mt. x. Iren.

ἀναβούσιν· ἀγαπάτε τοὺς ἐχ-
θροὺς ὑμῶν· καλῶς ποιεῖτε
28 τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. Εὐλο-
γεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑ-
μᾶς· ^x † προσεύχεσθε ὑπὲρ
29 τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. Τῷ
τύκτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα,
γ' [†] παρέχε'· καὶ τὴν ἄλλην·
καὶ ἀπὸ τοῦ αἰροντός σου τὸ
ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα ^z μὴ
30 κωλύσης. Παντί ^a δὲ τῷ
αἰτοῦντί σε, δίδου· καὶ ἀπὸ
τοῦ αἰροντος τὰ σά, μὴ ἀπαί-
31 τει.] Καὶ [καθὼς θέλετε,
ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι,
^b καὶ ὑμεῖς· ποιεῖτε αὐτοῖς

32 ὁμοίως." Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε
τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία
ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ
ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας
33 αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐο-
υῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χά-
ρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρ-
34 λοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ
ἐάν ^d εὖ δανεῖζετε· παρ' ὧν
ἐλπίζετε ^e ἀπολαβεῖν," ποία
ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ ^f γὰρ
^g = οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτω-
λοῖς δανεῖζουσιν, ἵνα ἀπολά-
35 βωσι ^h τὰ ἴσα." Πλὴν ἀγα-
πάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ
ἀγα-

u. ὑμῖν.

x † καί.

d εὖ δανεῖζετε.

(u) ADKMP. 1. 10. 13. 33. 69. 72. 106. 108. 116. 117. 124. 131. 145. 157. Ev. 18. 34. al. 14. Mt. c. f. k. o. p. r. x. z. 10. 11. Ed. Euf. Theophyl. || = 121* || Rec. Orig. (x) = ABDEMP. 1. 10. 11. 40. 64. 69. 72. 89. 106. 116. 117. 124. 127. 130. gr. et lat. 131. 142. 143. 145. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 32. Mt. V. al. 18. Ed. Copt. Arm. Goth. Slav. ms. Vulg. ms. Sax. It. (exc. corb.) Aug. Habent Tert. Ambr. Adimant. (y) σκεῖνον αὐτῶν. 69. 124. Arr. Tert. || + εὐτῶ. D. Mt. f. Syr. Arm. Goth. Vulg. ed. sixtin. cant. veron. verc. brix. peruf. colb. germ. 1. 2. Ambr. ter. (z) + σου. A. 124. ap. Birch. 229** Syr. Copt. (a) = BKL. 64. 116. 131. 157. Mt. m. 10. Syr. (Syr. p. habet c. aft.) Arm. veron. corb. enim, peruf. (b) = B. verc. corb. Iren. (c) = D. Mt. r. cant. Clem. Tert. ut videtur bis. Iren. Ante αὐτοῖς ponunt 53. Mt. 17. (d) ABDEFHP. 69. 124. 130. 131. 235. Ev. 32. 34. al. 3. pluresve. Mt. BH. z* al. 5. (e) λαβεῖν. BL. Mt. d. Justin. (f) = BL. 157. Copt. nanne, veron. (g) = ABDLP. 1. 72. 89* 106. 127. 130. 142. 143. 145. 218. (cum 124. al. 7.) 235. Ev. 24. 36. al. 9. pluresve. Mt. HV. al. 13. Ed. (h) = D. cant. veron, verc. colb. corb. Ambr.

ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε
ἢ μηδὲν ἀπελπίζοντες·" καὶ
ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς,
καὶ ἔσεσθε ἡ υἱοὶ ἡ ὑψι-
στου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν
ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πο-
36 νηρούς. Γίνεσθε ^m = οὖν"
οἰκτίρμονες, καθὼς ⁿ καὶ"
ὁ πατὴρ ὑμῶν ^o οἰκτίρμων
37 ἐστίν.] P Καὶ" [μὴ κρίνετε,
καὶ οὐ μὴ κρίθῃτε· ^q μὴ κα-
ταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ κατα-
δικασθῇτε· ἀπολύετε, καὶ
38 ἀπολυθήσεσθε. Δότε, καὶ
δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον κα-

λόν, ^r πεπιεσμένον· καὶ"
σεσαλευμένον· καὶ"
ὑπερεκ-
χυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν
κόλπον ὑμῶν. ^t τῷ γὰρ αὐτῷ
μέτρῳ, ὃ" μετρεῖτε, ἀντι-
39 μετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπε δὲ
" παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι δύ-
νεται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν;
οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βάθυνον
40 ^x πεσοῦνται;" Οὐκ ἔστι
μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον
Υ — αὐτοῦ·" κατηρτισμένος
δὲ πᾶς ^z ἔσται·" ὡς ὁ διδάσκα-
41 λος αὐτοῦ. Τί δὲ βλέπετε
τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλ-
T 5 μῷ

1 + τοῦ.

(1) *nemini spem amputantes*, (μηδένα ἢ μηδὲν ἀπελπίζοντες) Syr. Ar. p. Perf. p. μηδὲν ἀπελπίζοντες. 2. 15. + λαβεῖν. Mt. 11. (k) + ei. Ed. (l) = ABDLMPS. 10. 11. 72. 89. 106. 127. 130. 142. 143. 145. 157. 235. Ev. 18. 19. 24. 34. 36. al. 18. pluresve et Barber. 6. Mt. BHV. al. 17. Ed. Theophyl. (m) = BDL. 1. 33. 131. 157. Copt. Arm. Goth. cant. veron. verc. colb. corb. (Tert. Cyr. Ambr. Ambrosiast.) (n) = BL. 1. 131. Copt. Clem. bis. Chryf. (o) + ὁ οὐράνιος. 13. 69. 91. 124. ap. Alt. 229** Mt. g. m. Chryf. Ambr. Chromat. (p) = D. 1. 106. 131. 157. 235. al. 2. Mt. d. l. m. Ed. Syr. Perf. Copt. Arm. Slav. quidam. Vulg. It. Theophyl. Marcion. Tert. (q) + καὶ. BLS. 235. Ev. 34. al. 4. Mt. a. c. q. r. (r) + καὶ. 59. Mt. V. c. Syr. Perf. Goth. Vulg. (s) = BL. 69. 131. Copt. Arm. cant. veron. verc. corb. colb. germ. 1. Ambr. (t) αὐτῷ γὰρ μέτρῳ. BDL. 131. cant. colb. || = γὰρ. 69. Ev. 34. Arm. veron. verc. Ambr. || = αὐτῷ. 36. 40. 77. Ev. 34. Mt. a. (u) + καὶ. BCDFL. 130. 33. 69. 124. 157. Mt. g. q. Vulg. It. Theophyl. ed. (x) ἀπορροῦνται. BDLP. 1. 69. 131. Alius. Mt. d. capt. verc. (y) = BDL. 1. 16. 33. 69. 124. ap. Birch. 130. gr. 131. Ed. Vulg. It. Orig. Marcion. Tert. Iren. (z) ἔστω. F. 64. 91. Mt. g. Orig. Theophyl. ed. ἦτω. Epiph. ἔστιν. Mt. 17.

μῶ τοῦ ἀδελφοῦ σου· τὴν δὲ
δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλ-
42 μῶ οὐ κατανοεῖς; ^a "Ἡ"
πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελ-
φῷ σου· ^b ἀδελφε, " ἄφες,
ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ σου· ^c αὐτὸς τὴν
ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ
βλέπων;" ὑποκριτὰ, ἐκβαλε
πρῶτον τὴν δοκὸν ^d ἐκ τοῦ ὀ-
φθαλμοῦ σου, καὶ τότε δια-
βλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος
τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελ-
43 φοῦ σου. ^d Οὐ γάρ" ἐστὶ
δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν
σαπρὸν· οὐδὲ ^e δένδρον σαπρὸν
44 ποιοῦν καρπὸν καλόν. "Ἐκα-
στον ^f γάρ" δένδρον ἐκ τοῦ
^g ἰδίου καρποῦ" γινώσκεται·
οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγου-

σι ^h σῦκα," οὐδὲ ἐκ βιάτου
45 τρυγῶσι σταφυλήν. "Ὁ ἀγα-
θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ
θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ
ⁱ προσφέρει" τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ
πονηρὸς ^k = ἄνθρωπος" ἐκ
τοῦ πονηροῦ ^l = θησαυροῦ
τῆς καρδίας αὐτοῦ" ⁱ προσφέρει"
τὸ πονηρόν· ^m ἐκ γὰρ τοῦ πε-
ρισσεύματος τῆς καρδίας λα-
λεῖ τὸ στόμα] = αὐτοῦ."
46 [Τί δέ με καλεῖτε, κύριε,
κύριε· καὶ οὐ ποιεῖτε ⁿ ὡς λέγω;
47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με,
καὶ ἀκούων μου ⁿ τῶν λό-
γων," καὶ ποιῶν αὐτοὺς, ὑ-
ποδείξω ὑμῖν, τί ἐστὶν ὁ-
48 μοιος. "Ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώ-
πῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς
ἔσκαψε, καὶ ἐβάθυνε, καὶ
ἔθηκε

(a) = B. corb. καὶ. Mt. x. for. peruf. germ. 1. 2. tol. emmer.
(b) = D. 157. cant. veron. verc. corb. colb. (c) καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς
ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ ὑπόκειται. D. veron. verc. corb. colb. item (est
loco subjacet) cant. (d) σῶν. D. Syr. Perff. Arr. Aeth. cant.
verc. (e) + πάλιν. BL. 1. 69. 124. 131. 157. Copt. Arm. veron.
germ. 1. + μὴν. Clem. (f) = D. 235. Ev. 2. al. 3. Mt. 17.
cant. veron. verc. colb. tol. (g) καρποῦ. 53. 123. Mt. V. a. καρ-
ποῦ αὐτοῦ. D. (h) ῥῶτα. 28. (i) προσφέρει bis vel semel L. 131. Ev.
34. al. 3. Mt. V. o. (k) = BDL. 1. 131. Ar. p. cant. veron.
verc. germ. 1. vatic. 359. (l) = BDL. 1. 69. 131. Copt. Arm.
cant. verc. corb. germ. 1. for. θησαυροῦ. Arr. Vulg. veron. peruf.
(m) = Cod. unus. || = τοῦ et τῆς. ABDK. 10. 72. Ev. 19. al.
2. Mt. c. f. r. 10. τοῦ = 3. al. 2. Mt. V. 17. || = αὐτοῦ ulti-
mum; CF. 11. 40. 106. 235. Ev. 2. 18. 19. 36. al. 4. Syr. Arr.
Perff. Copt. Aeth. Vulg. for. peruf. (n) τὸν λόγον. 106. 115.
Ev. 18. τοὺς λόγους. CFM. Ev. 2. 34. al. 6.

ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέ-
τραν· πλημμύρας δὲ γενομέ-
νης, προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς
τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ
ἴσχυσε σαλευσαι αὐτήν. ὁ τε
θεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέ-
49 τραν." Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ
μὴ ποιήσας, ὁμοίός ἐστιν ἀν-
θρώπῳ οἰκοδομήσαντι π οἰ-
κίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμε-
λίου· ἢ προσέρρηξεν ὁ ποτα-
μός· καὶ ᾧ εὐθέως" ἱ ∞
ἔπεσε," καὶ ἐγένετο ὁ τὸ
ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης
μέγα.]

1 Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε
πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς
τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, [εἰσῆλ-

2 θεν εἰς καπρισαοῦμ." Ἐκα-
τοντάρχου δὲ τινος ὁ δούλος,
κακῶς ἔχων, ἡμελλε" τε-
λευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.
3 Ἀκούσας δὲ περὶ ἰησοῦ, ἀπέ-
στειλε γ — πρὸς αὐτὸν
πρεσβυτέρους τῶν ἰουδαίων,
ἐρωτῶν αὐτὸν, ὅπως ἔλθῶν
διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ.
4 Οἱ δὲ παραγενόμενοι ὁ πρὸς
τὸν ἰησοῦν, ὁ παρεκάλουν
αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὁ
ὅτι ἄξιός ἐστιν ὧ ὁ παρέ-
5 ξει" τοῦτο· Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ
ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγω-
γὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν ἡμῖν.
6 Ὁ δὲ ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν
αὐτοῖς, ἥδη δὲ αὐτοῦ οὐ μα-
κρὰν ἀπέχοντος ἵ ἀπὸ τῆς
οἰκίας,

γ ∞ συνέπεσε.

ε ∞ παρέξῃ.

(ο) διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. BL. 33. 157. Syr. p. in m. τεθεμελίωτο γὰρ καλῶς. Copt. Utrumque jungit Aeth. (p) + τὴν. 130. 226** Mt. 10. 17. (q) = D. cant. verc. colb. εὐθὺς. BL. 33. al. 6. Mt. f. (r) DL. 1. 13. 33. 60. 69. 124. 131. 157. Ev. 11. 18. 19. 36. Mt. f. cant. veron. tol. (s) = 76. 131. Ev. 18. Mt. d. g. o. 11. (t) καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτάλυσεν ταῦτα τὰ ῥήματα λαλῶν, ἦλθεν εἰς καπρισαοῦμ. D. cant. || ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ. AB. 124. Mt. 11. ἐπειδὴ δὲ. K. 91. Mt. g. ἔτε δὲ. Mt. x. ἐγένετο δὲ ἔτε. Arm. Syr. p. in m. It. exc. brix. || ἐπὶ τῇ γῇ] + ὁ ἰησοῦς. H. al. 3. Evangelistaria. Syr. Post ἐπλήρωσε addit 69. Perf. p. (u) παῖς. D. τις. D* gr. puer, cant. (x) ἡμελλε. FS. Ev. 2. Alii. Mt. H. al. 14. Ed. (y) = D. 13. 69. Arm. It. exc. brix. (z) = 64. (n) ταῖς. Mr. B. (b) = D. Perf. w. cant. item verc. corb. colb. (c) κρᾶτων. DL. 1. 13. 69. (d) + αὐτῷ. AC ut videtur, K. al. 11. Mt. m. r. x. 10. 11. Copt. Aeth. Vulg. ed. brix. peruf. (e) ABDL. 72. in m. 157. al. 7. et Barber. 1. Mt. c. o. παρέξῃς. 60. 71. (f) = D. 1. 69. 124. Ev. 5.

οικίας, ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν
 ὁ ἐκατόνταρχος φίλους, λέ- 9 ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
 γων αὐτῷ· κύριε, μὴ σκίλ-
 λου· οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς, ἵνα
 6 αὐτὸν ὑπὸ τὴν στέγην μου
 7 εἰσέλθῃς· ἡ Διὸ οὐδὲ ἑμαυ-
 τὸν ἤξιωσα πρὸς σε εἰσεῖν·
 ἀλλὰ εἶπε ἰ λόγων, καὶ ἰα-
 8 θήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ
 γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ
 ἐξουσίαν κ τασσόμενος, ἔχων
 ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ
 λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ
 πορεύεται· καὶ ἄλλῳ· ἔρχου,
 καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ
 μου· ποιήσον τοῦτο, καὶ
 9 ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
 ἰησοῦς, ἐθαύμασεν ἰ αὐτόν,
 καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκολου-
 θούντῳ αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· m λί-
 γω ὑμῖν, n ο αὐτὸ οὐδὲ ἐν
 τῷ ἰσραὴλ τόσαυτῃ πιστιν
 10 εὗρον. Καὶ ὑποστρέψαντες
 p οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶ-
 κον, εὗρον τὸν ἀσθενούντα
 δούλου ὑγιαίνοντα.]
 11 Καὶ q ἐγένετο ἐν τ αὐτῷ
 τῇ ἑξῆς, [ἐπαρεύετο εἰς πό-
 λιν καλουμένην ναὴν· καὶ συν-
 ἐπο-

g αὐτὸν ὑπὸ τὴν στέγην.

α αὐτὸν οὕτως.

r αὐτῷ τῷ.

(g) CDL. 1. 69. 72. 77. 117. 124. 131. 133. Ev. 44. pluresve. Mt. B. al. 15. Ed. Chryf. Theophyl. || = μου. 157. 225. (h) = D. 63. Mt. i. n. It. exc. brix. germ. 1. 2. (i) λέγον. 69. al. 3. Mt. m. 11. germ. 1. (k) = 69. Mt. H. l. (l) = D. 61. al. 2. Arm. Vulg. It. (m) + ἀμὴν. D. 69. 124. al. 3. Perf. Ar. p. Copt. Arm. Goth. Vulg. cant. verc. brix. for. colb. germ. 1. 2. corb. gat. || = λέγω ὑμῖν. 59. 226* Mt. 11. Aeth. (n) + ὅτι. A. al. 8. Mt. H. n. q. (o) EGHs. 28. 36. 72. in m. 89. 91. 127. 218 (cum al. 8.) 235. al. 26. Mt. HV. al. 8. Ed. eudēpote. D. Aeth. (p) εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες δούλοι εὗρον τὸν ἀσθενούντα. D. cant. || οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον = 129. || εἰς τὸν οἶκον = 2. Slav. germ. 1. Ante δὲ πεμφθέντες ponunt BDFL. 15. 72. 116. 133. 220. 225. pluresve. Mt. o. r. 10. cant. veron. verc. colb. corb. || οἱ = B. 124. || πεμφθέντες] ὑποπεμφθέντες. 59. ὑπεμφθέντες. 124. Ev. 36. || τὸν = D* || ἀσθενούντα = BL. 1. 157. Copt. veron. verc. corb. germ. 1. colb. (q) = D. cant. (r) AEGHL. 1. 33. 36. 69. 72. in m. 89* 115. 127. 131. 142. 157. 218 (cum al. 7) 235. Ev. 6. al. 22. et Barber. 5. Mt. V. g. i. m. n. o. q. x. 17. Ed. Perf. w. Vulg. veron. verc. corb. germ. gat. for. Theophyl. || τῇ exprimunt Syr. utr. Perf. p. Arr. Copt. Aeth. Arm. Goth. cant. colb. brix.

- επορεύοντο αὐτῷ αἱ οἱ νεανίσκας, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι.
 μαθηταὶ αὐτοῦ x — ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς γ.
 12 αὐτῷ δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο αὐτὸν τεθνηκώς, υἱὸς μονογενεὺς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ χήρα. καὶ ὄχλος τῆς πόλεως οἱ ἱκανοὶ d = ἦν
 13 σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτήν οὗ ὁ κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ μη κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σoroῦ οἱ δὲ βασιτάζοντες ἔστησαν. καὶ εἶπε
 15 Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἐλαβε δὲ φόβος πάντας, καὶ ἔδοξάζον τὸν θεόν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἡγήγηται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ i. Καὶ [ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
 18 καὶ ἀπήγγειλαν ἰουδαῖοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων

g. ἅπαντας.

(s) = A. 40. 61. 69. 72. 127* 157. 235. Ev. 5. al. 4. Mt. n. (t) = 1. 131. Mt. g. (u) = 1. 131. (x) = BD (St. β.) FL. 130. gr. et lat. 157. Syr. Persl. Syr. hierof. Arm. Copt. Sax. Vulg. cant. verc. brix. corb. germ. gat. for. (y) + τῆς πόλεως. CK. 72. 114. 133. al. 5. Mt. r. 10. Copt. (z) ἐγένετο δὲ ὡς. D. cant. veron. verc. corb. colb. Cf. not. q. (a) = A. 54 colb. (b) καὶ αὐτὴ χήρα. 89. Alii. Mt. B. al. 15. Ed. καὶ αὐτὴ χήρα. 86. 218 (cum 225.) Mt. H. Ed. (etiam Millii 1. Sed corrigiatur in append.) χήρα οὖσα. D. 59. || αὐτῇ + ἦν. CL. 1. 36. 124. al. 5. pluresve. Mt. V. r. z* Ed. (etiam St. 3.) Syr. Syr. p. i. m. Arm. Slav. Vulg. It. (c) πολὺς. D. Mt. B. (d) = AEGHKM. 1. 28. 36. 40. 61. 72. 89. 91. 114. 115. 116. 117. 121. 131. Ev. 2. 6. al. 25. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. utr. Goth. Slav. Vulg. It. exc. cant. Theophyl. Ambr. (e) ὁ ἱστοῦς. D. 1. 131. 142. Ev. 44. Mt. 10. Syr. Arr. Persl. p. Copt. Aeth. Sax. cant. brix. gar. for. Chryl. || Utrumque jungunt 225. Goth. (f) αὐτῇ. 13. al. 11. Mt. B. al. 4. Ed. (g) DGKMS. al. 52. Mt. BHV. al. 13. Ed. (h) ἡγήθη. ABL. 1. 33. 118. 131. ἐγείρεται. Ev. 5. αἰγίρεται. D. (i) + εἰς ἀγαθόν. M. 13. 50. 69. 71. 106. 114. 124. al. 8. Mt. x. Arr. Syr. p. Arm. veron. verc. corb. colb. germ. 1. for. (non Tert.) (k) εἰς αἷς καὶ μέχρι ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ, ὅς καὶ προσκαλούμενος δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, λέγει· παρουθέντις αὐτὰς αὐτῶ· εἰ αἱ κ. λ. D. cant.

- 19 πάντων ¹ τούτων." Καὶ 22^a — τὸ" βλέπειν· Καὶ ἀπο-
προσκαλεσάμενος δύο ^m τινάς"
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ⁿ ὁ ἰω-
άννης, ἔπεμψε πρὸς τὸν ἰη-
σοῦν, λέγων·" σὺ εἰ ὁ ἐρχό-
μενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;
20 Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν
οἱ ἄνδρες, εἶπον· ἰωάννης ὁ
βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς
^o πρὸς σε," λέγων· σὺ εἰ ὁ
ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδο-
21 κῶμεν; Ἐν ^p αὐτῇ δὲ" τῇ
^q ᾧρᾳ" ἐθεράπευσε πολλοὺς
ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων ^r καὶ
πνευμάτων πονηρῶν·" καὶ
τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο
23 ται· Καὶ μακάριός ^y ἐστίν,
ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν
24^z ἐμοί." Ἀπελθόντων δὲ
τῶν ^a ἀγγέλων" ἰωάννου, ἤρ-
ξατο λέγειν ^b ^c πρὸς τοὺς
ὄχλους" περὶ ἰωάννου· τί
^c ^c ἔζηλῶσθε" εἰς τὴν
ἐρήμουν

b ^c τοῖς ὄχλοις.c ^c ἔζηλῶσθε.

(1) τῶν ἔργων αὐτοῦ. 7. 60. Evangelistaria nonnulla. Mt. f. ||
ἰωάννη] + περὶ αὐτοῦ. 1. 69. 131. (m) = D. Vulg. It. exc. verc.
Ambr. (n) λέγει, πορευθέντες εἰπατε αὐτῷ. D. cant. || ἰησοῦν] κύριον.
BL. 157. Aeth. Arm. verc. tol. corb. germ. 1. κύριον αὐτοῦ. 69.
(o) = K. 28. Mt. m. verc. (p) ἐκείνη. BL. 1. 69. 124. ap. Birch.
131. 157. Ev. 31. Copt. Cyr. Bas. seleuc. (q) ἡμέρα. L. 69. Cyr.
(r) = S. 28. 71. || + καὶ ἀσθενειῶν. Ev. 36. (s) = ABEGHKS.
69. 72. 91. 106. Ev. 2. al. 20. Mt. V. d. q. 10. al. 3. || καὶ
τυφλοὺς ἐποίει βλέπειν. D. cant. colb. (t) = BD. 157. Copt. Arm.
Vulg. cant. veron. verc. corb. germ. 1. mart. peruf. for. Cyr.
Theophyl. (u) ^a εἶδον ὑμῶν οἱ ἰφθαλμοὶ, καὶ ^a ἤκουσαν ὑμῶν τὰ ὦτα.
D. cant. ^a ἀκούετε καὶ βλέπετε. 69. (x) = BL. 1. 69. 131. 157.
Ev. 18. 19. 31. al. 2. Mt. f. veron. verc. colb. corb. Orig. (y)
= 46. 52. 64. colb. erit, cant. (z) αὐτῷ. Marcion ap. Epiph.
(a) μαθητῶν. K. 1. 40. 106. 131. Ev. 18. 19. 36. al. 14. Mt. a.
c. f. 10. Syr. utr. (fed Syr. p. habet rec. in m.) Arr. Perf. p.
Arm. Slav. || = 145* 157. (b) EFGH. 36. 40. 91. 142. 157.
218 (cum al. 9.) 235. Ev. 2. 19. al. 31. Mt. V. al. 14. Ed.
Theophyl. (c) ἐζηλῶσθε f. ἐζηλῶσθε. ABDKLM. 1. 69. 72. 124.
131. 157. 229* 235. Ev. 2. 36. al. 16. Mt. c. 10. Sic etiam
vf. 25 et 26.

ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 28ⁱ Λέγω γὰρ ὑμῖν ^k μείζων
 25 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἐν γεννητοῖς γυναικῶν ^l —
 ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματί- προφήτης ἰωάννου ^m — τοῦ
 οῖς ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ, οἱ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ
^d ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυ- μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 Φῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βα- Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι.
 26 σιλεῖσιν εἰσίν. Ἀλλὰ τί ἐξε- 29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ
 ληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν
 ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσό- Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βά-
 27 τερον προφήτου ^e. Οὕτως ^f 30 πτισμα ἰωάννου.] Οἱ δὲ φα-
 ἐστὶ, περὶ οὗ γέγραπται· ρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βου-
 ἰδοὺ, ἔγωγ' ἀποστέλλω τὸν λήν τοῦ Θεοῦ ἡθέτησαν ⁿ εἰς
 ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου ἑαυτοῦς, μὴ βαπτισθέντες
 σου, ὃς κατασκευάσει τὴν 31 ὑπ' αὐτοῦ.] [ο + Τίνι οὖν
 ὅμοι-

ο + εἶπε δὲ ὁ κύριος.

(d) ἱμάτια μαλακὰ ἡμφιεσμένοι. Syr. p. in m. Syr. hierof. colb. germ. 1. || τρυΦῇ] τρυΦῇ. Goth. || ὑπάρχοντες] διάγοντες. D (St. B.) K. 27. 63. 72. 114. 116. 133. 142. in m. al. 4. Mt. 10. Clem. agent, cant. sunt, Vulg. veron. alii. *superabundant*, verc. corb. *affluunt*, tol. (e) + ἔτι οὐδεὶς μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. D. cant. omittis postea his verbis vf. 28. Utroque loco habet verc. (f) + γὰρ. 1. al. 20. Mt. q. al. 7. Copt. veron. (g) = BDL. 1. 131. Mt. m. Arm. Vulg. cant. verc. brix. for. Marcion ap. Epiph. (h) = D. cant. verc. Tert. (i) λέγω. B. 60. Ev. 18. 19. Mt. f. Syr. Arr. Perf. w. λέγω δὲ. D. 69. 124. Copt. cant. veron. verc. colb. germ. 1. corb. αὐτὸν λέγω. L. 157. Arm. Syr. hierof. Perf. p. (k) Vide not. e. (l) = BL. 1. 33. 72. 114. 131. 157. al. 10. Mt. i. n. o. 10. Ar. p. Erp. Copt. Aeth. Syr. p* Syr. hierof. veron. verc. colb. corb. Orig. ter. Euthym. Theophyl. ed. (m) = BL. 1. 72. 131. 157. Ev. 18. Alius. Copt. Arm. Syr. hierof. Orig. semel. (n) = D. 60. Mt. m. Aeth. cant. (o) = ABD (St. τ.) EFGHKLMS. 1. 10. 28. 36. 40. 69. 72. 91. 106. 108. 124. 127. 131. 142. 157. 218. 229. 235. al. 64. et Barber. 6. Mt. V. al. 17. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. 4. 7. Sax. Vulg. mf. lt. (exc. brix. germ. 1.) Euthym. Theophyl. Beda. || Evangelistaria (etiam Mt. c. f.) lectio-

ὁμοιωσώ τοὺς ἀνθρώπους τῆς
γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνοι εἰσὶν
32 ὅμοιοι; "Ὅμοιοι εἰσι παιδίοις
τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθήμενοις, καὶ
προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, ῤ καὶ
λέγουσιν" ἠυλόσαμεν ὑμῖν,
καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνη-
σαμεν ῤ ὑμῖν," καὶ οὐκ
33 ἐκλαύσατε. Ἐλύλυθε ῥ γὰρ"
ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς μήτε
ῥ ἄρτον ῥ ἐσθίον," μήτε
ῥ οἶνον ῥ πίνων καὶ ῥ λέγετε"
34 δαμόνιον ἔχει. Ἐλύλυθεν ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων
καὶ πίνων καὶ ῥ λέγετε"
ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ
οἰνοπότης; ῥ φίλος τελωνῶν"
35 καὶ ἁμαρτωλῶν. * Καὶ ῥ ἐδι-
καιώθη ῥ ἡ σοφία ἀπὸ τῶν
τέκνων αὐτῆς; ῥ — πάντων.
36 [Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν
τῶν Φαρισαίων, ἵνα φάγη
μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσελθὼν εἰς
ῥ τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου,
37 ῥ ἀνεκλίσθη." Καὶ ἰδοὺ, γυ-
νὴ ῥ ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦν
ἁμαρ-

Ζ. τελωνῶν φίλος.

lectionem inchoant: εἶπεν ὁ κύριος. Sic habent etiam in m. co-
dices textus perpetui, qui lectionum initia in ora notare so-
lent. || Habent Perf. w. Vulg. (exc. for. perus. tol. emmer. harl.
et al.) (p) λέγοντες. Dgr. L. 69. 124. Arr. veron. verc. corb.
λέγοντα. 157. ῥ λέγει. B. 1. Alius. (q) — DL. Copt. Arm. Vulg.
cant. colb. germ. mart. for. perus. Ambr. Aug. (r) — F. 60.
Ev. 18. 19. Mt. f. Arm. verc. colb. (s) — D. 1. 13. 69. 129.
131. Ev. 18. cant. veron. verc. colb. corb. Orig. Post ἐσθ. po-
nunt BL. 157. Mt. c. m. Arm. (t) ἐσθίων. BD. etiam comm. 34.
(u) — D. 1. 13. 69. 131. alius. Ev. 18. cant. veron. verc. corb.
colb. Orig. Post πίν. ponunt L. 157. Arm. (x) ἐλέγετε. 70. ap.
Mill. Mt. o. λέγουσι. 71. ap. Mill. 135. (y) ἐλέγετε. 70. ap. Wettst.
Mt. o. λέγουσι. 71. (z) ABDEGLPS. 1. 69. 106. 124. 131. 157.
218 (cum al. 9.) 235. Ev. 18. 19. 36. Alii. Mt. V. al. 18. Ed.
Syr. Arm. Goth. Slav. Vulg. cant. verc. brix. colb. corb. germ.
1. 2. for. perus. Theophyl. Aug. (a) ἐτιμώθη. Barber. 1. ἐδικαι-
ώθη, τουτέστιν ἐτιμώθη. Theophyl. in commentar. (b) — DFL.
1. 13. 24. 28. 36. 40. 64. 71. 116. 118. 130. 131. Ev. 36. al.
5. Mt. a. Ed. Arm. Slav. 4. 7. cant. Iren. Ambr. semel. Ante
τῶν τέκνων ponunt. B. 69. 124. 157. Vulg. It. (c) τὸν οἶκον. BDL.
33. 69. 124. 131. Marcion et Epiph. Amphiloeh. (d) κατεκλίσθη.
BDL. 1. 131. Marcion et Epiph. (e) ἣτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλῶς.
B. Barber. 1. Perf. w. Vulg. brix. colb. for. perus. Ambr. τις
ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλῶς. L. 13. 69. Perf. p. Arr. ἣτις ἦν ἀμ. ἐν τῇ
πόλει. 1. 118. 131. item, (omisso ἣτις) Syr. Aeth. || ἣτις ἦν —
D. cant.

ἀμαρτωλὸς," ^f ἐπιγνοῦσα, Φῆτης, ἐγίνωσκεν αὐν, τις
 ὅτι ἔ' ἀνάκειται" ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ποταπῇ ἢ γυνῇ, ^p ἦτις
 τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλά- ἄπτεται" αὐτοῦ ὅτι ἀμαρτω-
 38 βαστρον μύρου, Καὶ στᾶσα 40 λός ἐστι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
^h ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἰησοῦς εἶπε ^q πρὸς αὐτόν "
 ἰκλαίουσα," ^k ἤρξατο βρέχειν σίμων, ἔχω σοὶ τι εἰπεῖν. ὁ
 τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυ- δέ ^r Φησι" διδάσκαλε, εἰπέ.
 σι" καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφα- 41 ^s Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δα-
 λῆς αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κα- νειστῇ τινι· ὁ εἰς ὧφειλε δη-
 τεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ νάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἑτε-
 39 ἤλειφε τῷ μύρῳ. Ἰδὼν δὲ 42 ρος πεντήκοντα. Μὴ ἐχόν-
 ὁ Φαρισαῖος ^l ὁ καλέσας αὐ- των ^t — δέ" αὐτῶν ἀποδοῦ-
 τόν, ^m εἶπεν ⁿ ἐν ἑαυτῷ, ναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο.
^o λέγων, "οὗτος εἰ ἦν προ- τίς οὖν ^u αὐτῶν," ^x — εἰ-
 πὲς."

h. παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω.

(f) + καὶ. ABMPS. 10. 13. 27. 36. 40. 69. 72. 77. 106. 108. 114. 116. 124. 130. gr. et lat. al. 19. Mt. V. a. d. k. p. x. z. 10. 17. Antioch. (g) ἀνάκειται, ABDL. Tit. Antioch. (h) BDL. 1. 7. 118. 131. 157. Ev. 12. 18. 19. 36. pluresve. Mt. c. f. Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. Marcion. Epiph. Antioch. Ambr. || = 235. || αὐτοῦ] = 47. Ev. 17. τοῦ ἰησοῦ. AK. al. 15. Mt. o. r. z** 10. (i) = F. Vulg. veron. germ. 1. corb. for. perus. Ambr. (k) τοῖς δάκρ. ἤρξατο βρέχειν (ἀρρεξε. D. implevit, cant.) τοὺς πόδας αὐτοῦ. BDL. Arm. Vulg. It. Marcion et Epiph. (l) παρ' ὧ κατέκειτο. D. cant. || = Syr. hierof. (m) ἐπαράχθη. 76. Mt. q. (n) αὐτῷ. Ev. 22. (o) = D. 69. 106. al. 2. Arm. Syr. p. (habet in m.) cant. Amphiloeh. Aug. (p) ἰκλαίουσα. D. gr. Orig. (q) = Arm. αὐτῷ. 225. Mt. 6. Simoni, colb. Petro. Goth. brix* (r) Φησι. AD. al. 2. Ed. Post. εἶπε πο- νηuit BL. 1. 131. (s) + ὁ δὲ εἶπεν f. λέγει αὐτῷ f. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς f. ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ. D. (St. β.) 130. gr. et lat. 157. Syr. Perff. p. Arr. Syr. p. c. ast. Copt. Arm. Aeth. cant. veron. brix. colb. (t) = BDL. 42. 69. 72. 114. Mt. 10. Vulg. cant. verc. getm. 2. for. perus. Orig. (u) = 69. 157. Aeth. αὐτόν. D. 64. Mt. 11. Perff. w. Vulg. It. (exc. brix. fol.) Aug. (x) = BDL. 1. 115. 131. Barber. 1. Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Vulg. It. Auct. c. novat. Aug.

πὲ, " πλείον ὕ αὐτὸν " ἀγα- 46 τοὺς πόδας. Ἐλαίην τὴν κε-
 43 πῆσει; ^z Ἀποκριθεὶς ^a δὲ " Φαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὐ-
 ὁ σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω, τη δὲ μύρῳ ἤλειψέ ^e — μου
 ὅτι ὧ τὸ πλείον ἐχαρίσατο. ὁ 47 τοὺς πόδας." Οὐ χάριν *
 δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὁρθῶς ^b ἔκρι- λέγω σοι, ἀφένεται ^f αἱ
 44 νας." Καὶ στραφεὶς πρὸς ἀμαρτίαι αὐτῆς· αἱ πολλαί,
 τὴν γυναῖκα, τῷ σίμωνι ἔφη· ^g ὅτι ἠγάπησε πολὺ· ὧ δὲ
 βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγα-
 εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν· 48 πᾶ." Εἶπε δὲ αὐτῇ· ἀφένου-
 ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ 49 ταί ^h σου· αἱ ἀμαρτίαι. Καὶ
 ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λί-
 ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ γειν ἐν ἑαυτοῖς· τις ⁱ οὗτός
 ταῖς θριξὶ ^c † αὐτῆς ἐξέμαξε. ἐστίν," ὅς καὶ ἀμαρτίας ἀφί-
 45 Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη 50 ησιν; Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυ-
 δὲ, ^d ∞ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον," ναῖκα· ἡ πίστις σου σέσωκέ
 οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου σε· πορεύου ^k εἰς εἰρήνην."]

1 Καὶ

c † τῆς κεφαλῆς.

d ∞ ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν.

(y) = D. 53. Mt. x. ψ. 11. 17. Vulg. It. Post αγαπ. ponunt
 BFL. 157. Barber. 1. Arm. (z) = 131. Arm. (a) = BDL**
 Ev. 22. Syr. Copt. Arm. Vulg. cant. veron. colb. germ. for.
 peruf. (b) ἀπεκρίθης. 28. Amphiloch. (c) = ABDKLP. 1. 16.
 42. 63. 68. 72. 106. 114. 115. 118. 131. 157. 220. Ev. 32.
 Mt. x. 10. 11. Syr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. It.
 Ambr. Aug. Auct. ad Novat. Scholia in Mt. d. (d) = 131.
 Aug. bis. Auct. ad Nov. || εἰσῆλθον] ἤλθον. 73. 91. 220. Mt. g**
 εἰσῆλθεν. L* 13. 69. 142. 157. 184. 218 (cum al. 3.) al. 4. Ed.
 (Syr. Arr.) Syr. p. (sed rec. in m.) Copt. Vulg. verc. corb.
 germ. for. gat. Mm. tol. Amphiloch. ed. Aug. Victor tun. (e)
 = D. 49. 63. Arm. cant. veron. verc. corb. colb. Aug. femel.
 τοῖς πόδας μου. ABFGHLP. al. 17. pluresve. Mt. HV. a. Ante
 ἤλειψε ponit L. || = μου. 103. 125** 133. (f) αὐτῇ πολλὰ. D.
 cant. corb. (g) = D. || πολὺ] + ὅτι ὧ πολὺ ἀφίεται, πολὺ ἀγαπᾷ.
 Arm. Cyp. Ambr. bis. (alias omittit.) Sedul. || ὀλίγον ἀφίεται,
 ὀλίγον ἀγαπᾷ] ὀλίγον, ὀλίγον. Arm. ὀλίγον ἀγαπᾷ, ὀλίγον ἀφίεται. F.
 Aeth. (h) σοι. 235. al. 3. Mt. 11. Ed. Vulg. cant. veron. verc.
 colb. corb. germ. 1. for. peruf. (i) ἐστίν οὗτος. DP. 1. 69. 157.
 || = ἐστίν. 131. (k) ἐν εἰρήνῃ. D.

- 1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κα- 4 χόντων αὐταῖς.] Ὁ Συνιόν-
 θεξῆς, καὶ αὐτὸς [1 διώδευε"
 κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κη-
 ρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος
 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ 5 παραβολῆς." Ἐξῆλθεν ὁ
 2 οἱ διώδευα σὺν αὐτῷ, Καὶ γυ-
 ναῖκες τινες, ^m αἱ ἧσαν τε-
 θεραπευμέναι ἀπὸ ⁿ πνευμά-
 των πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν
 μαρία, ἡ ^o καλουμένη" μαγ-
 δαληνῇ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ^p
 3 ἐπτά" ἐξεληλύθει, Καὶ ἰω-
 ἄννα, θυγὴ χουζᾶ ^q ἐπιτρό-
 που" ἡρώδου, καὶ ^r σουσάν-
 να, καὶ ^s ἕτεραι" πολλαί, 6 Καὶ ^e ἕτερον" ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
 7 αἰτινες ^t διηκόνουν ^u αὐ-
 τῷ ^x αὐτὸν τῶν ὑπαρ-
 χόντων αὐταῖς. Ὁ Συνιόν-
 τος" δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ
 τῶν ^z κατὰ" πόλιν ἐπιπορευο-
 μένων πρὸς αὐτὸν, [εἶπε ^a διὰ
 σπείρων ^b τοῦ" σπεῖραι τὸν
 σπόρον ^c αὐτοῦ" καὶ ἐν τῷ
 σπείρειν αὐτὸν, ὁ μὲν ἔπεσε
 παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατή-
 θη, καὶ τὰ πετεινὰ ^d τοῦ
 οὐρανοῦ" κατέφαγεν αὐτό.
 Καὶ ^e ἕτερον" ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
 πέτραν καὶ φθὲν ἐξηράνθη,
 διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα.
 Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ
 τῶν ἀκανθῶν καὶ συμφθεῖ-
 σαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιζαν αὐ-
 τό.

U 2

τό.

u αὐτοῖς. x αὐτὸν.

(l) ἐπορεύετο. Evangelistaria. (m) = 1. (n) + νόσων καὶ μαστιγῶν καὶ ἀπὸ. 7. 60. Ev. 12. Mt. f. (o) = 115. 125. 142* (p) = F. πολλὰ. G. 61. al. 3. *duodecim*, colb. (q) χιλιάρχου. Arm. (r) σωσάννα. M. 11. 40. 91. 106. 129. Ev. 2. al. 25. et Barber. 3. Mt. a. d. k. m. n. o. p. z* 11. Orig. Theophyl. (s) ἐταίραι. A. (t) + καὶ. D. 10. 12. 71. cant. verc. colb. corb. Marcion et Tert. (u) DEFGHKS. 28. 36. 40. 69. 72. in m. 89* 91. 103. 104. 124. ap. Birch. 127. 129. 142. 157. 229. 235. Ev. 2. al. 27. et Barber. 5. Mt. V. a. c. d. g. i. l. m. n. o. q. x. 17. Ed. Syr. Syr. p. in m. Perf. w. Goth. Sax. Vulg. mf. cant. brix. colb. corb. germ. 1. gat. for. emmer. Theophyl. Aug. Scholia ap. Mt. (x) ABDKL. 1. 69. 124. ap. Birch. 131. 157. al. 7. Mt. 10. Orig. || = ἀπὸ τῶν ὑπαρχ. αὐτ. E* 229* (y) συνόντος. 67-157. Mt. r. x. συνελθόντος. D. 13. 69. 124. (z) τὴν. D gr. (a) παραβολὴν τῆς αὐτῆς πρὸς αὐτοῦς. D. 39. cant. veron. item colb. gerun. 1. τὴν παραβ. ταύτην. Evangelistaria. (b) = DK. al. 3. Mt. x. (c) αὐτοῦ. A. al. 19. Mt. V. al. 3. Ed. (d) = D. Syr. Perf. p. cant. veron. verc. corb. (e) ἄλλο. D. (etiam vñ. 7. et 8.)

- 8 τό. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ^f εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ^g καὶ φυνὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ^h ταῦτα λέγων, ἐφώνει· ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν, ⁹ ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ⁱ — λέγοντες, " τίς ^k εἴη" ἢ ¹⁰ παραβολὴ αὐτῆ. Ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δεδοται γινῶναι τὰ μυστήρια ^l τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς ^m, ἵνα βλέποντες μὴ ⁿ βλέπωσι, καὶ ^o ἀκούοντες μὴ ^p συνιῶσιν. ¹¹ Ἔστι δὲ αὕτη ἢ παραβολή· ὁ σπόρος, ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ
- ¹² Θεοῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν, εἰσὶν οἱ ^q ἀκούοντες· ^r εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες ¹³ σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ ^s οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρῷ πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ¹⁴ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσὼν, οὗτοί εἰσιν οἱ ^t ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μερμυῶν ^x καὶ ^y πλούτου καὶ ^z ἡδονῶν τοῦ βίου ^z πορευόμενοι· συμπνίγονται, καὶ οὐ

f. ἐπὶ.

(f) ABFGHKLMS. 1. 10. 11. 28. 33. 69. 89. 108. 127. 130. 131. 142. 145. 235. Ev. 2. 5. 19. 24. 32. 36. al. 35. Mt. BHV. a. f. g. k. al. 6. Ed. Vulg. veron. brix. for. peruf. corb. germ. gat. (g) + καὶ καλῶν. D. Syr. Arm. cant. verc. colb. (h) = 60. 69. Mt. l. Evange'listaria ex media lectione rejiciunt ad finem lectionis vf. 15. (i) = BD (St. β.) L. 1. 33. 157. Syr. Perf. Copt. Arm. Vulg. lt. exc. brix. (k) = L. Ev. 44. Mt. 11. Ar. rom. Erp. brix. ἡν. 89. al. 3. εἰ. B. Est, Syr. Ar. p. ἡ. Ev. 32. (l) = 50* Mt. 17. corb. (m) + λαλῶ. 13. veron. + λέγεται. Syr. Perf. p. item germ. 1. (n) ἰδῶσι. DL. 1. 131. (o) ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ μὴ. 13. 69. 124. ἀκούοντες μὴ ἀκούσωσι μὴδὲ, F. Copt. Syr. p. in m. gat. (p) συνιῶσιν. G. 36. 72. Mt. V. συνιῶσιν. 1. 127. 157. Mt. B. audiant, cant. (q) ἀκούσαντες. L. 14. 42. Mt. n. || + τὸν λόγον. 124. Syr. Ar. Perf. p. Copt. Aeth. veron. colb. Zeno. (r) ἂν. D. cant. autem, veron. verc. colb. corb. (s) = D. Syr. Perf. p. Arm. canr. (t) + τὸν λόγον. 1. 131. Mt. 11. item 157. Syr. Perf. p. Arm. verc. brix. colb. germ. 1. (u) ἀκούοντες. K. 33. 64. 72. 116. 131. al. 2. Mt. 10. 11. Ed. (x) = D. 64. 69. cant. brix. colb. (y) + ὑπὸ. A. Mt. x. (z) = 51. Syr. Perf. w. Orig. ut videtur.

- 15 οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ^a ἐν τῇ καλῇ γῇ, ^b οὗτοί εἰσιν, ^c οἵτινες ἐν καρδίᾳ ^c καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ ^d καρποφοροῦσιν ^e ἐν ὑπομονῇ ^e.]
- 16 [Οὐδεὶς ^f δὲ ^f λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν ^g σκεύει, ^h ἢ ὑποκάτω κλίνης τιθῇσιν, ἀλλ' ἐπὶ ^h λυχνίας, ⁱ ἐπιτίθῃσιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι
- 17 τὸ φῶς. Οὐ γάρ ἐστι κρυπτόν, ^k ὃ οὐ ^k φανερόν γενήσεται ^l οὐδὲ ἀπόκρυφον, ^l ὃ οὐ γνωσθήσεται ^m καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. Βλέπετε οὖν, πῶς ἀκούετε ^m· ὅς ⁿ γὰρ ⁿ αὐτῷ ⁿ ὁ ἔχῃ, ⁿ δοθήσεται αὐτῷ ⁿ· καὶ ὅς ^q αὐτῷ ^q μὴ ^q ὁ ἔχῃ, ^q καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθῇσεται ἀπ' αὐτοῦ.
- 19 Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ^r ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ^r καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. ^s Καὶ ἀπηγγέλη ^s αὐτῷ, ^s λεγόντων ^s· ἡ μήτηρ σου

U 3

σου

(a) εἰς τὴν καλὴν γῆν. D. 157. Vulg. It. Orig. (b) = 52. Arm. εἰσιν. 59. (c) = D. cant. veron. verc. colb. corb. Ambr. (d) τελεσφοροῦσι. L. (e) + πολλῇ. 13. 38. 69. Ev. 13. 18. 21. Cod. ap. Wechel. || + ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὡτα ἀκούειν, ἀκούετω. FHM. 1. in m. 10. 11. 13. 36. 40. 50. 64. 69. 113. 115. 118. in m. 124. 129. 218 (cum 108. al. 4.) 226** al. 19. et Evangelistaria. (Vide supra not. h.) Mt. a. g. k. l. o. p. q. x. z. 10. 17. Ed. Slav. + ὁ ἔχων ὡτα, ἀκούετω. 61. 86. 229** al. 4. (f) = 36. 40. 71. 235. al. 6. Mt. a. d. i. m. n. o. 10. 11. Evangelistaria. Syr. Arr. Perf. Copt. Theophyl. (g) ἐν σκεύει. 3. 9. 125. 130. gr. Arm. εἰς σκεῦος. 131. (h) τῆς λυχνίας. 235. al. 2. Mt. o. τὴν λυχνίαν. DK. 124. 157. Ev. 20. 29. 31. 32. 44 al. 10. Mt. BH. 10. Ed. λυχνίαν. Mt. c. x. x. (i) τίθῃσιν. BEKL. 1. 71. 99. 116. 124. 131. 157. 220. τίθει. D. (k) φανερόν ἐστι. CD. φανερωθήσεται. 1. 40. 72. 131. 157. Mt. B. (l) ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ. BL. ἀλλὰ ἵνα γνωσθῇ. D. cant. εἰ μὴ ἵνα γνωσθῇ. 157. veron. verc. corb. (m) + καὶ προστεθήσεται ἡμῖν τοῖς ἀκούοις. 13. 69. 124. (n) αὐτῷ γὰρ. BL. || αὐτῷ] = 44. Mt. B. εἰ. AG. al. 16. Mr. HV. al. 9. Ed. (o) ἔχει. bis 44. pluresve. Mt. B. x. 17. (p) + καὶ περισσευθήσεται. St. β. Ev. 44. (q) εἰ. 235. Alf. Mt. HV. al. 13. Ed. (r) = Marcion ap. Epiph. (s) ἀπηγγέλη δὲ. BDL. 33. 69. 157. Copt. cant. veron. verc. corb. germ. 1. Utrumque habet Mt. x. καὶ εἶπον. Syr. εἰπὲν τις. Perf. p. (t) = BDL. 1. 131. 157. Alfus. Ed. Syr. Perf. p. Copt. Goth. Vulg. It. || + ἔτι. DL. 1. 131. 157. Mt. x. Goth. cant. veron. verc. brix. colb. corb. germ. 1.

σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστή-
κασιν ἔξω, ἡ ἰδεῖν σε θέλον·
21 τες." Ὁ δὲ x ἀποκριθεὶς"
εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὁ μήτηρ
μου καὶ z ἀδελφοί μου οὗτοι
εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιούν-
τες a †.]

22 b Καὶ ἐγένετο" ἐν μιᾷ
τῶν ἡμερῶν, c καὶ αὐτὸς
[ἐνέβη" εἰς πλοῖον καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς· διέλθωμεν εἰς τὸ πέ-

ραν τῆς λίμνης. καὶ ἀνήχθη-
23 σαν. Πλεόντων δὲ αὐτῶν,
ἀφύπνισε. καὶ κατέβη λα-
ψά ανέμου εἰς τὴν λίμνην,
καὶ d συνεπληροῦντο," καὶ
24 ἐκινδύνεον. Προσελθόντες
δὲ διήγειραν αὐτὸν, λέγοντες·
e ἐπιστάτα, ἐπιστάτα," f ἀ-
πολλύμεθα. ὁ δὲ ἐγεγρῆς
ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ
κλύδῳ· g τοῦ ὕδατος·" καὶ
h ἐπαύσαντο," καὶ ἐγένετο
25 γαλήνη i. Εἶπε δὲ αὐτοῖς·
τοῦ k — ἐστιν" ἡ πίστις
ὑμῶν;

a † αὐτὸν.

(u) ζητοῦντες σε. D. cant. *quaerentes videre te*, Tert. (x) = 1.
131. Arm. (y) + ἡ. D. 69. 218 (cum al. 6.) al. 3. (z) + οἱ.
D. 69. al. 4. Mt. a. (a) = ABDL. 1. 33. 36. 72. 114. al. 13.
Mt. V* a. i. m. n. 10. Ed. Aeth. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. It.
Theophyl. Ambr. (b) ἐγένετο δὲ. ABDKL. 1. 33. 69. 72. 106.
157. al. 10. Mt. x. 10. Goth. Vulg. It. (c) ἀναβῆναι αὐτὸν. D. gr.
|| καὶ] = 121. Arm. colb. || αὐτὸς] = Cod. unus. || ἐνέβη] ἀνέβη.
FL. 36. 69. 89. 124. 131. 142. 157. 218 (cum al. 4.) al. 13.
Mt. g. i. l. n. o. 11. Ed. Theophyl. ὁ ἰησοῦς ἀνέβη. F. ἐνέβη ὁ ἰη-
σοῦς. GH. al. 6. Syr. (d) συνεπληροῦτο. 74. 234. Mt. r. x. Arm.
συνεπληροῦτο τὸ πλοῖον. 28. veron. corb. brix. colb. germ. 2. Mm.
gat. τὸ πλοῖον ἡμέλλε βυθίζεσθαι, omisso καὶ ἐκινδύνεον. Syr. Perf. p.
(e) κύριε, κύριε. D. Syr. Sax. cant. || = ἐπιστάτα alterum 13.
124. 131. 157. 218 (cum al. 2.) 226* 229** Ev. 2. 33. al. 6.
Mt. d. r. 17. Ed. Copt. Aeth. Ar. p. Goth. Vulg. It. Cyr. (f)
+ σῶσον. 118. 124. al. 2. (g) = D. cant. Marcion ap. Epiph.
(h) ἐπαύσατο. FG. 1. 40. 114. 235. al. 10. Mt. 10. Ed. Syr. p.
Vulg. for. brix. perus. colb. corb. germ. 1. gat. Cyr. (i) +
μεγάλη. K. ap. Mill. 1. 36. 72. 113. 114. 116. 118. 124. 157.
229** al. 13. Mt. m. o. r. x. z** 10. Copt. Aeth. Syr. p. c.
ast. (in m. notatur, non in omnibus exemplaribus inveniri.)
Ar. veron. brix* Mm. germ. 2. (k) = ABL. 1. 42. 63. 72.
131. Mt. x. 10. 11.

ὑμῶν; ¹ Φοβηθέντες δὲ ἔ-
θαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλ-
λήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν,
^m ὅτι" καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπι-
τάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ
ὑπακούουσιν αὐτῷ;]

26 ⁿ Καὶ κατέπλευσαν εἰς
τὴν χώραν τῶν ^o γαδαρη-
νῶν," ἥτις ἐστὶν ^p ἐν ἀντι-
27 πέραν" τῆς γαλιλαίας. [q Ἐξ-
ελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν,"
ὑπήντησεν ^x αὐτῷ" ^a ἀνὴρ
τις" ^t ἐκ τῆς πόλεως," ὃς
εἶχε δαιμόνια ⁿ ἐκ χρόνων
ἱκανῶν, καὶ" ἱμάτιον οὐκ
ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ
οὐκ ἔμμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνή-

28 μασι. Ἰδὼν δὲ τὸν ἰησοῦν,
^x καὶ" ἀνακράζας, προσέπε-
σεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ
εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ σοί, ^y —
ἰησοῦ," υἱὲ ^z — τοῦ θεοῦ"
τοῦ ὑψίστου; θέομαί σου,

29 μή μὲ βασανίσῃς. ^a Παρήγ-
γειλε" γὰρ τῷ πνεύματι τῷ
ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ^b ἀπὸ
τοῦ ἀνθρώπου." πολλοῖς γὰρ
χρόνοις συνηπάκει αὐτὸν
καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέ-
δαις, φυλασσόμενος· καὶ διαβ-
ρήσων τὰ δεσμά, ἡλαύνετο
ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρή-

30 μους. Ἐπρωτίησε δὲ αὐτὸν
ὁ ἰησοῦς, ^c λέγων· τί σοὶ
ἐστὶν ὄνομα; ὃ δὲ εἶπε· ^d λε-

U 4

γεῶν"

o γαδαρηνῶν.

p ἐν ἀντίπερα.

(1) οἱ δὲ φοβηθέντες. L. 157. Syr. utr. *qui timentes*, Vulg. germ. 1. *et timentes*, veron. colb. corb. (m) ὅς. Mt. x. *verc. brix. colb.* (n) Vt. 26 = 115. Evangelistaria. (o) γαδαρηνῶν. BD (St. β.) Syr. p. in m. Vulg. It. γαδαρηνῶν. L. 1. 33. 118. 131. 157. Mt. x. Copt. Aeth. Arm. Syr. hierof. Arr. Epiph. conf. vl. 37. (p) ADGHK. 1. 69. 72. 89. 118. 124. ap. Birch. 129. 130. 131. 145. 157. 195. 235. al. 18. Mt. V. a. l. 10. Ed. Hesych. Theophyl. ed. πέραν. MS. 218 (cum 124. al. 4.) al. 3. (q) ἐλ-
θόντι τῷ ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν. Evangelistaria et Mt. l. (r) = B. 1. 33. 157. al. 4. Arm. (s) ἀνὴρ. D. cant. *verc. tol** τις ἀνὴρ. B. (t) = Vulg. *verc. for. perus. corb. germ. vat.* 359. (u) καὶ χρόνῳ ἱκανῶν. BL. 1. 33. 131. 157. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. in m. Syr. hierof. (x) = BL. 33. 61. 157. Mt. B. a. (y) = D. 1. 69. 106. al. 4. Mt. d. r. 10. 11. Copt. Vulg. *mf. cant.* (z) = D. 1. al. 3. Vulg. *mf. cant. germ.* 1. (a) παρήγγελλεν. AGKL. 1. 72. 127. al. 3. Mt. HV. l. Ed. ἄλεγεν. D. *cant.* (b) ἀπ' αὐτοῦ. L. 33. (c) = B. 1. 56. 58. Syr. *Perf. p. veron. verc. colb. corb.* (d) λεγιῶν. D*L. λεγαίων. [D** || + ὄνομά μοι. D. 74** Syr. hierof. Aeth. *cant. colb.*

γεών." ε̅στι δαίμόνια πολλά
 31 εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν." Καὶ
 f ∞ παρεκάλει" αὐτόν, ἵνα
 μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν
 32 ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ
 ἐκεῖ ἄγελι χοίρων 8 ἱκανῶν"
 h βοσκομένων" ἐν τῷ ὄρει"
 καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα i
 k ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκεῖ-
 νους εἰσελθεῖν." καὶ ἐπέτρε-
 33 ψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ
 τὰ δαίμόνια l ἀπὸ τοῦ ἀνθρώ-
 που," m ∞ εἰσῆλθεν" εἰς
 τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ
 ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
 τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.
 34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες n τὸ
 γεγονός." Ἐφύγον καὶ o † ἀ-
 πήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ
 35 εἰς τοὺς ἀγρούς. p Ἐξῆλ-
 θον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ
 ἦλθον πρὸς τὸν ἰησοῦν, καὶ
 εὖρον q καθήμενον" τὸν ἄν-
 θρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαίμόνια
 ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ
 σωφρονοῦντα, παρὰ τοὺς πό-
 36 δας τοῦ ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθη-
 σαν. r Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς
 s — καὶ"

f ∞ παρεκάλουν, m ∞ εἰσῆλθον, n. τὸ γεγεννημένον.
 o † ἀπελθόντες.

(e) πολλὰ γὰρ ἦσαν δαίμόνια, D. cant. colb. corb. *quoniam multa daemonia erant in eo*, verc. brix, *quia multi sumus*, veron. *quia multi intraverunt*, Mm. (f) CDFLS. 1. 33. 61. in m. 69. 124. 131. 157. Ev. 1. 32. al. 4. et Barber. 1. Mt. a. d. l. x. Ed. Syr. Perff. Arm. Slav. Vulg. It. (g) = D. 49. cant. colb. μεγάλη, verc. (h) βοσκομένη, BD, gr. (St. β.) K. 69. 72. 106. 124. ap. Birch. Ev. 3. 31. al. 10. Mt. m. r. x. 10. Syr. Aeth. verc. (i) + μὴ. A. (k) εἰς τοὺς χοίρους εἰσελθῶσιν. D. cant. colb. Item veron. verc. corb. (l) = 28. 131. 225. (m) ACEGHKLP. 33. 89* 124. 127. 131. 145. 157. 229** Ev. 5. 24. 32. 40. al. 20. Mt. HV. a. c. p. z. al. 6. ἔσθλθεν, 225. ὥρμησαν, D. *abierunt*, cant. (n) ABCDKLP. 1. 13. 33. 50. 63. 69. 72. 106. 114. 116. 131. 157. al. 3. Mt. 10. 11. τὸ γενόμενον, Ev. 29. Ed. τὰ γενόμενα. Arm. || — Mt. B. Post ἀπήγγειλαν ponit verc. (o) = ACDEFGHKLMPs. Ev. 2. 5. 24. 40. al. 83. et Barber. 6. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Euthym. Theophyl. (p) παραγενομένων δὲ ἐκ τῆς πέλει, καὶ θεωρησάντων καθήμενον τὸν δαιμονιζόμενον σωφρονοῦντα καὶ ἱματισμένον, καθήμενον παρὰ τοῖς πόδας τοῦ ἰησοῦ, ἐφοβήθησαν. D. cant. (q) = Mt. m. Mm. In aliis locum mutat, (r) Vt. 36. et 37 = Evangelistaria.

• — καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς
ἑσώθη • = ὁ δαιμονισθεὶς."
37 Καὶ ἠρώτησαν • αὐτὸν
ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώ-
ρου τῶν γαδαρηνῶν, ἃ
πελθεῖν ἀπ' αὐτῶν ὅτι φόβω
μεγάλῃ συνεέχοντο. αὐτὸς δὲ
ἐμβὰς • εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέ-
38 στρεψεν. • Ἐδέετο" δὲ αὐ-
τοῦ ὁ ἀνὴρ, ἃφ' οὗ ἐξεληλύ-
θει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν
αὐτῷ. ἃ ἀπέλυσε" δὲ αὐτὸν
• = ὁ ἰησοῦς, λέγων·
39 Ὁ πόστρεψε" εἰς τὸν οἶκόν
σου, καὶ διηγοῦ, ὅσα ἐποίησέ

σαι ὁ θεός. καὶ ἀπῆλθε, καθ'
• ὅλην" τὴν πόλιν κηρύσσων,
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ ἰη-
σοῦς."]

40 Εἰς Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ"
ὑποστρέψαι τὸν ἰησοῦν, ἀπε-
δεξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν
γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐ-
41 τόν. Καὶ ἡ ἰδοῦ, [ἦλθεν"
ἀνὴρ, ὃ ὄνομα ἰάειρος, ἢ καὶ
αὐτός" ἄρχων τῆς συναγωγῆς
ἢ ὑπῆρχε, καὶ" πεσὼν παρὰ
τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ παρε-
κάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν
οἶκον

U 5

οἶκον

g ∞ ἐν δὲ τῷ.

(s) = BCDLP. 33. 69. 124. 127* 133. Syr. Perf. p. Copt. Arm. Slav. (exc. Vlln.) It. (r) = colb. ὁ λεγεὼν D. (δ λιὼν D* ὁ λεγαίων. D**) cant. a legione, Vulg. brix. corb. germ. 1. 2. Mm. gat. for. peruf. qui a daemoniis vexabatur, veron. verc. (u) ἠρώτησεν, ABKMP. 69. 124. al. 3. Mr. r. verc. (x) τὸν ἰησοῦν πάντες καὶ ἡ χώρα. D. cant. αὐτὸν πᾶσαι αἱ χώραι. Goth. || πλῆθος + τῆς πόλεως καὶ. 14. 28. Barber. 1. || τῆς περιχώρου = cod. unus. Mt. 11. Syr. Perf. p. (y) γερασηνῶν. BD. Sahid. Vulg. It. Ambr. ut videtur. γερασηνῶν. CLP. 1. 13. 33. 69. 118. 131. 157. Mt. x. Copt. Aeth. Arm. Arr. Scholia in Mt. a. d. g. cf. vñ. 26. (z) = D. cant. Ambr. || = τὸ. BCL. 1. 235. al. 2. Mr. d. g. o. 10. 11. (a) ἐδεῖτο. BL. Cyr. ἐδέετο. AP. || ἠρώτα δὲ αὐτὸν. D. (b) ἀπέστειλε. L. Syr. p. in m. Cyr. (c) = BDL. 1. 131. 157. Copt. Sahid. Aeth. Arm. cant. veron. colb. germ. 1. Cyr. (d) ὑπόστρεψεν. Ed. πορεύου. D. cant. colb. (e) = D. cant. Arm. (f) ἑδός. 1. 27. 37. in m. 118. 220. Ev. 9. 32. Mr. B. m. x. 11. germ. 2. Mm. peruf. Cyr. (g) BL. 1. 118. 131. Syr. Ar. Perf. p. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Marcion. Epiph. (h) = Syr. ἰδοῦ. 71. toler. ἰδῶν. D. cant. colb. || αὐθροπὸς τις προσῆλθε τῷ ἰησοῦ, ὃ ὄνομα ἰάειρος. Evangelistaria, omiffa vñ. 40. (i) = Syr. coib. καὶ οὗτος. BD. 1. 69. 71. 124. 131. 157. (k) = D. Syr. Sahid. cant. colb. ἡ καὶ. 28. ὑπάρχων καὶ. K. Mt. 11.

- 42 οἶκον αὐτοῦ· Ὅτι θυγάτηρ 45 αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ ἰησοῦς·
 μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνού-
 δώδεκα, ¹ καὶ αὕτη ἀπέθνη- μένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ
 σκεν. ^m ἐν δὲ τῷ ^u ὑ- πέτρος ^u καὶ οἱ σὺν αὐτῷ·
 πάγειν ^o αὐτὸν, ^o οἱ ὄχλοι ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνεχου-
 43 P συνένειγον αὐτόν. Καὶ σί σε καὶ ἀποθλίβουσι. ^x —
 γυνὴ οὕσα ἐν ῥύσει αἵματος καὶ λέγεις· τίς ὁ ἀψάμενός
 ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ^q ἥτις 46 μου; ^o δὲ ^y = ἰησοῦς·
^r ἰατροῖς· προσαναλώσασα ὅλον εἶπεν· ἡψατό μου τις· ἐγὼ
 τὸν βίον ^s, οὐκ ἴσχυσεν γὰρ ἔγκειν δύναιμι ^z ἐξελεσθῆ-
 ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι. ⁴⁷ σαν ^{ap} ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ
 44 Προσελθοῦσα ^t ὀπίσθεν ^h ἡ- ἡ γυνή, ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέ-
 ψατο τοῦ κρασπίδου τοῦ μουσα ^a ἦλθε, ^u καὶ προσπε-
 ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρη- σοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν
 μα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος ἡψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν
^b = αὐ-

I. εἰς ἰατροὺς. II. καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

1) ἀποθνήσκουσα. D. Syr. Sahid. Syr. hierof** cant. (m) καὶ ἐγέ-
 μετο ἐν. CDP. Mt. x. Vulg. It. exc. brix. Marciōn ap. Epiph.
 (n) πορεύεσθαι. CDP. (o) = 157. τὸν ἰησοῦν. Syr. Perf. p. Copt.
 veron. colb. germ. i. αὐτοῖς. Epiph. (p) συνέθλιβον. CL. II. 13.
 40. 53. 69. 142. 157. Mt. B. a. f. m. Copt. veron. germ. i.
comprimebatur, Vulg. brix. colb. for. *suffocabant eum*, cant.
ita comprimebatur, ut suffocarent eum, corb. item verc. (q)
 ἥτις . . . θεραπευθῆναι. Προσελθοῦσα] ἦν οὐδὲ εἰς ἴσχυον θεραπεῦσθαι.
 Προσελθοῦσα. D. Sahid. cant. || εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ἔλον τὸν
 βίον = B. (r) ACEFGHKLMPs. (St. π.) Ev. 2. 5. 24. 36. 40.
 al. 87. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. p. Slav. Mm. (s) + αὐτῆς.
 C. 54. 115. 157. Copt. Arm. Vulg. It. exc. harl* Ambr. (t) =
 D. Mt. 17. cant. (u) = B. 42. 63. 72. 220. Mt. 10. Sahid.
 Syr. hierof. καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. ACD*LP. i. 33. 67. 69. 106. 124.
 131. 157. Ev. 18. 19. 36. Mt. c. f. x. 11. (x) = L. 131. 157.
 alius. Copt. Arm. et ut videtur Sahid. || ὁ ἀψάμενός μου] μου
 ἡψατο. D. Mt. x. 17. Scholion in Mt. d. Orig. (y) = DL. 1.
 Ev. 20. Syr. Perf. p. Sax. cant. verc. (z) ἐξεληλυθίαν. BL. 33.
 Orig. (a) = Goth. Ante τρέμουσα ponunt Arm. veron. verc. colb.
 corb. ap. Blanch.

^b = αὐτῷ" ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ^c ὡς" ἰάσῃ 48 παραχρήμα. Ὁ δὲ ^d εἶπεν αὐτῇ· * — θάρσει" θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πο- 49 ρεύου εἰς εἰρήνην. "Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις ^f πα- ρά" τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέ- γων ^g αὐτῷ· " ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· ^h μὴ" σκύλλε 50 ⁱ τὴν διδασκαλίαν." Ὁ δὲ ἰ-

σοῦς ἀκούσας, ^k ἀπεκρίθη" ^l αὐτῷ, " ^m λέγων· " μὴ φο- βοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σω- 51 θήσεται. " Ἐλθὼν" δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἄφῃκεν εἰς- ελθεῖν ⁿ οὐδένα, " εἰ μὴ πέ- τρον καὶ ^p ἰωάννην καὶ ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα ^q τῆς παιδὸς" 52 καὶ τὴν μητέρα. "Ἐκλαίου- δὲ πάντες, καὶ ἐκόπτοντο αὐ- τήν. ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· ^r οὐκ"

π. εἰσελθὼν.

p. ἰάκωβον καὶ ἰωάννην.

(b) = ABC*DL. 1. 42. 63. 69. 72. 131. 157. Mt. 10. Syr. Copt. Arm. *ad f. ante pedes ejus*, Ar. p. Perf. w. Vulg. It. *ante f. ad eum*, cant. brix. (c) ὅτι. D. cant. (d) + ἰησοῦς. CM. 229** al. 6. Mt. i. n. x. 11. Syr. Perf. p. Goth. (e) = BDL. 1. 59. 118. 131. 157. Copt. Sahid. Syr. hierof. Vulg. It. (f) ἀπὸ. AD. 1. 51. 118. 131. Mt. x. Damasc. *ad principem synagogaе*, Vulg. brix. colb. corh. ap. Sabat. germ. 1. 2. mart. (g) = BL. 1. 33. 118. Copt. Perf. p. (h) *μνηστί*. D. Syr. p. c. alt. cant. *μὴ μνηστί*. B. (i) αὐτὸν. 1. 131. Arm. Vulg. It. (exc. cant. Mm.) Ambr. (k) εἶπε. 16. veron. verc. brix. colb. germ. 1. (l) *patri puellae*, Syr. Perff. Vulg. It. exc. cant. (m) = BL. 1. Syr. Perff. Vulg. It. exc. cant. (n) ACFHKLMS. 1. 10. 11. 13. 28. 33. 36. 69. 72. 91. 127. 131. 142. 145. 157. 218 (cum 124. al. 6.) 235. Ev. 2. 5. 18. 19. 24. 36. al. 47. et Bar- ber. 6. Mt. c. f. k. m. p. 10. 11. Ed. (Syr. utr. Perf. w. Ar.) Goth. Slav. Vulg. It. exc. cant. Theophyl. (o) τίνα. BD. 38. 69. 124. (Syr. Perff. Vulg. It.) || + *σὺν αὐτῷ*. BDL. 38. 69. Barber. 1. Syr. utr. Perff. Ar. Copt. Aeth. Vulg. It. (non Iren.) (p) BCDEFGK. 1. 25. 36. 40. 69. 72. 76. 77. 89. 106. 108. 114. 115. 124. 131. 142. 145. Ev. 2. 3. 18. 19. 24. 32. 36. al. 44. Mt. HV. al. 18. Ed. Arr. Syr. p. Syr. hierof. Slav. Sax. Vulg. mf. cant. veron. verc. brix. for. colb. tol. Chryf. Damasc. Theophyl. Hier. || = καὶ ἰωάννην. Iren. (q) τοῦ κορα- σίου. D. (St. β.)

τ οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ
 53 καθεύδει. Καὶ κατεγέλιον
 αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν.
 54 Αὐτὸς δὲ τ — ἐμβαλὼν ἔξω ι [Συγκαλεσάμενος δὲ α
 πάντας, καὶ κρατήσας τῆς
 χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε, λέ-
 55 γιον ἢ παῖς, ἐγείρου. Καὶ
 ἠέπιστρεψε τὰ πνεῦμα αἰ- 2
 τῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα.
 καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι
 56 Φαγεῖν. Υ Καὶ ἐξέστησαν οἱ
 γονεῖς αὐτῆς. ὁ δὲ παρήγγει- 3
 λεν αὐτοῖς, μηδενὶ εἰπεῖν τὸ
 γεγονός.]
 τοὺς δὲ δώδεκα c †, ἔδωκεν
 αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν
 ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ
 νόσους θεραπεύειν. Καὶ ἀπέ-
 στείλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν
 βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ
 ἰᾶσθαι d εἰς τοὺς ἀσθενούν-
 τας. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
 μηδέν

τ οὐ γὰρ.

c † μαθητὰς αὐτοῦ.

d εἰς τοὺς ἀσθενεῖς.

(r) εὐ γὰρ. BCDL. i. 13. 69. 124. 127. 131. 157. Ev. 31. 32.
 40. al. 6. Mt. f. x. 11. Syr. Syr. p. c. aft. Copt. Sahid. Goth.
 Slav. cant. verc. brix. colb. corb. emmer. peruf. vat. 359.
 germ. i. 2. Cyr. (s) † τὸ κοράσιον. FL.M. i. 13. 33. 64. 69. 76.
 106. 121. 131. Ed. Copt. Sahid. Syr. hierof. Syr. p. c. aft.
 (addita nota: non in omnibus exemplaribus reperitur.) Vulg.
 colb. corb. germ. i. 2. (non tolet. emmer. for. peruf.) Cyr.
 Hilar. Ambr. (t) = BD (St. β.) L. i. 118. 131. 209. Vulg. It.
 (exc. brix. emmer.) Ambr. Boda. αὐτὸς δὲ ἐμβαλὼν ἔξω πάντας =
 Mt. i. n. (hoc est, Euthymii textus) Aeth. Non attingunt scho-
 lia vetusta. || ἔξω = C* Copt. Post πάντας ponunt AS. 72. 106.
 114. 115. 124. 157. 220. Ev. 32. pluresve. Mt. c. m. i. x. 10.
 11. Syr. Arm. Theophyl. || = καὶ. Mt. m. Arm. (u) convertit
 Spiritum, veron. corb. germ. i. (x) δοθῆναι αὐτῇ. D. i. 69. 106.
 124. 131. Mt. o. x. 11. Arm. cant. verc. Ambr. (y) = Mt. H.
 αἱ δὲ γονεῖς αὐτῆς θεωροῦντες ἐξέστησαν. D. cant. (z) = Mt. q. Arm.
 (a) † ὁ ἱητοῦς. FG. 2. 229* Mt. g. Evangelistaria. Ed. Syr.
 Vulg. ed. fixtin. (b) = 225. Mt. o. (c) = ADKMS. i. 10. 11.
 25. 28. 36. 40. 72. 89. 91. 106. 108. 114. 116. 131. 142. 145.
 235. al. 43. Mt. V. al. 13. Ed. Syr. Sahid. Arm. Slav. cant.
 Dial. c. marcion. Euthym. Theophyl. ἀποστόλους. L. 33. 69.
 124. al. 2. Mt. 11. Arr. Pers. w. Copt. Aeth. Syr. p. Goth.
 Sax. Vulg. It. (exc. veron. corb.) germ. i. (d) ADL. i. 38.
 131. τοὺς νοσούντας. Ev. 20. infirmitates, brix. || = B.

μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν,
μητε ὀφθαλμοῦ, μητε πήραν,
μητε ἄρτον, μητε ἀργύριον
μητε ἄν᾽ δύο χιτῶνας ἔ-
4 χειν. Καὶ εἰς ἣν ἡ αὖν οἰ-
κίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε,
καὶ ἐκεῖθεν ἔξέρχεσθε.
5 Καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἐξ-
ῶνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι
ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ
τὸν κοινορτὸν ἀπὸ τῶν
ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε, εἰς
μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.

6 Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχαντο
 Ῥ κατὰ τὰς κῦμας," εὐαγγελι-
 ζόμενοι καὶ θεραπεύοντες
 πανταχοῦ.]

κίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, 7
καὶ ἐκείθεν ἰ ἐξέρχεσθε.
5 Καὶ ὅσοι ^κ ἂν ^ι μὴ ^ι ἐξέρχονται ^ι δε-
ξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι
ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ⁱⁱⁱ καὶ
τὸν κονιορτὸν ⁿ ἀπὸ τῶν 8
ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς
μαρτύριον ^ο ἐπ' αὐτούς."

7 [Ἦκουσε δὲ ἡρώδης ὁ
τετράρχης τὰ 9 γινόμενα"
1 = ὑπ' αὐτοῦ" 8 πάντα."
καὶ διηγόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι
ὑπὸ τινων, ὅτι ἰωάννης ἐγγή-
8 γεσται 1 ἐκ" νεκρῶν. Ἐπὶ
τινων δὲ, ὅτι ἡλίας ἐφάνη.
ἄλλων δὲ, ὅτι 11 προφῆτης"
x s1s"

e. ῥάβδον.

1 & δέχονται.

(c) C*DE*FLM. i. 11. 13. 33. 36. 40. 64. 69. 106. 116. 124. ap. Birch. 131. 157. Ev. 5. 18. al. 11. et Barber. 1. Mt. q. 10. 11. Ed. Syr. Arr. Perff. Sahid. Aeth. Arm. Slav. Vulg. It. Theophyl. || = *μῆτε φάρδον*. Mr. x. (f) = BFL. Mt. c. 11. Arm. Vulg. It. *ana*, cant. (g) *ἄχτε*. FL. 33. 157. Syr. Perff. Copt. Arm. Vulg. It. exc. cant. (h) = 61. 219* al. 4. Mr. a. k. m. || + *κόλον* ῥ. 76. 106. Mt. x. z in marg. Syr. p. (i) + *μῆ*. 38. Bodl. unus ap. Fell et Mastr. Perff. Vulg. colb. gat. Aug. Beda. || *καὶ ἐκείν. ἕως[.] donec exeatis*, Copt. Sax. brix. Mm. *et ne exeatis inde, usque dum exiveritis*, Aeth. (k) *ἐάν*. 235. al. 8. pluresve. Mt. BHV. al. 14. (l) ABC*KLM. i. 33. 63. 71. 86. 116. 157. Mr. c. femel. 10. 11. Ed. *δεξονται*. 106. 235. Ev. 18. 19. al. 5. Mt. c. femel. o. 17. Ed. (m) = BDL. 124. Arm. cant. verc. brix. colb. (n) = D. 127. (et ap. Mill. 28. 49. 59. 67.) Ev. 20. Mt. B. a. r. 11. Scholia ap. Mt. Vulg. cant. colb. (o) = Syr. hierof. Tert. *ἐν αὐτοῖς*. 36. 77. 125* Ev. 11. 32. 33. Mt. B. f. Scholia in Mt. a. g. *αὐτοῖς*. 28. 69. 124. Ev. 5. 40. al. 3. (et 57* ap. Mill.) verc. brix. (p) *κατὰ πόλεις*. D. cant. Utrumque conjungunt Syr. Perf. p. Aeth. Arm. veron. colb. Dial. c. marcion. || = *τάς*. 40. Mt. a. d. o. 11. (q) *γενομένα*. A. i. 69. al. 6. Mt. a. al. 4. (r) = BC*DL. 69. 157. Copt. Sahid. Arm. cant. veron. verc. corb. (s) = D. 235. cant. tol. (t) *ἐκ τῶν*. 108. al. 7. Mr. f. *ἀπὸ τῶν*. 69. 124. al. 3. Ed. (u) = Bodl. unus ap. Fell et Mastr.

- ^x εἰς" τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν
 9 Υ Καὶ εἶπεν" ^z † ἡρώδης· ἰω- ἔχοντας θεραπείας^f, ἔϊατο."]
 ἄννην ἐγὼ ἀπενεφάλισα· τίς 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν.
 δὲ ἐστὶν οὗτος, ^a περὶ οὗ ἐγὼ [προσελθόντες δὲ οἱ διῶδεκα
 ἀκούω τοιαῦτα," καὶ ἐζήτει εἶπον αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν
 ἰδεῖν αὐτόν. ὄχλον, ἵνα ^h πορευθέντες" εἰς
 10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ τὰς κύβητα κώμας καὶ τοὺς
 ἀπόστολοι διηγέσαντο αὐτῷ, ἀγροῦς, καταλύσωσι, ⁱ καὶ
 ὅσα ἐποίησαν· καὶ παραλαβὼν 13 ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. Εἶπε
 αὐτοὺς, ^b ὑπεχώρησε" κατ' δὲ πρὸς αὐτοὺς· οὗτε αὐτοῖς
 ἰδίαν, ^c εἰς — τόπον ἔρημον: ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπον· οὐκ
 = πόλεως καλουμένης· βηθ- εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρ-
 11 σαῖδά." Οἱ δὲ ὄχλοι γνόν- τοι καὶ ^k ἰχθῆες δύο," εἰ μῆτι
 τες, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ πορευθέντες ἡμεῖς ^l ἀγοράσω-
^d δεξαμένοις" αὐτοὺς, ἐλάλει μεν" εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ-
 αὐτοῖς ^e περὶ τῆς βασιλείας 14 τον βρώματα. Ἦσαν γὰρ
 ὡσεὶ

z † ὁ.

h ∞ ἀπελθόντες.

k. δύο ἰχθύες.

(x) = D. 69. Syr. Copt. cant. verc. τις. BCL. 1. 13. 38. 60. 118. 131. 157. Ev. 18. 36. Mt. f. x. Goth. (y) εἶπε δὲ. BDL. 1. 13. 33. 69. 124. 131. 157. Copt. It. (z) = ACDFHKMS. 10. 25. 61. 72. 89. 106. 108. 116. 127. 145. Ev. 18. 36. al. 24. pluresve. Mt. V. al. 19. Ed. Theophyl. (a) οὐκ οἶδα, πολλὰ γὰρ ἀκούω περὶ αὐτοῦ. 28. || = ἐγὼ. BL. 50. 142* 235. Ev. 2. Arm. brix. corb. (b) = 69. Syr. (omisso mox δὲ.) (c) εἰς πόλιν καλουμένην βηθσ. BL. 33. Copt. εἰς κώμην λεγομένην βηθσ. D. Sahid. cant. εἰς τόπον πόλεως καλουμένης βηθσ. 1. 131. εἰς τόπον ἔρημον καλουμένην βηθσ. 71. ap. Mill. verc. brix. εἰς τόπον ἔρημον βηθσ. Syr. Perill. item Vulg. It. (exc. cant. verc. brix.) εἰς ἔρημον βηθσ. Ar. p. εἰς τόπον ἔρημον (absque βηθσαῖδὰ) 69. 157. || βηθσαῖδὰ] βηθσαῖδαν. AF. al. 32. Mt. V. al. 6. Goth. Alii aliter. (d) ἀποδεξαμένοις. BDL. 1. 11. 33. 67. 69. 106. 124. ap. Birch. 131. 157. Mt. x* 11. (e) † τὰ. M. 33. 69. 218 (cum 124. al. 3.) al. 4. Mt. m. 11. (f) † αὐτοῦ, πάντας. D. cant. (g) ἰάσατο. L. 13. 28. 33. 69. 124 al. 5. Mt. f. p. 11. (h) ACDL. 33. 69. 124. 157. Ev. 18. 19. euntes, Vulg. It. (i) = D. cant. et emant sibi escas, brix. (k) ABCEFGHS. al. 34. pluresve. Mt. V. al. 17. Ed. Goth. Slav. verc. (l) ἀγοράσωμεν. 1. 72. in m. 106. 157. Ev. 18. al. 18. Mt. a. d. f** g. k. p. al. 6. Ed.

- ὥσεί ἄνδρες πεντακισχίλιοι. 18 Καὶ [ἐγένετο, ἐν τῷ
εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς
αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς
κλισίας ^m ἀνὰ πεντήκοντα.
15 ⁿ Καὶ ἐποίησαν οὕτω, ^o καὶ
16 ἀνέκλιναν ἅπαντας." Λαβὼν
δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
δύο ἰχθῦας, ἀναβλέψας εἰς
τὸν οὐρανὸν ῤ εὐλόγησεν ἧ αὐ-
τοὺς, ^x καὶ κατέκλασε, ^z καὶ
ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατι-
17 νέειν τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφα-
γον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάν-
τες· καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν
^s αὐτοῖς ^t κλασμάτων, ^u κό-
φιοι ^v δώδεκα."
- 18 εἶναι ^x αὐτὸν προσευχόμενον
καταμόνας, ^y συνήσαν· αὐ-
τῷ οἱ μαθηταί, ^z καὶ [ἐπὶ
τήσεν αὐτοὺς, λέγων· τίνα με
19 λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; Οἱ
δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· ἰωάν-
νην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ,
ἡλίαν· ^a ἄλλοι δὲ, ὅτι προ-
φήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέ-
20 στη." Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὑμεῖς
δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀπο-
κριθεὶς δὲ ^b — ὁ ^c πέτρος
εἶπε· τὸν χριστὸν ^c τοῦ
21 θεοῦ." Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας
αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδεὶ
22 ^d λέγειν· τοῦτο, Εἰπὼν· ὅτι
δεῖ

d. εἰπεῖν.

(m) + ὥσεί. BDL. 33. 157. cant. Orig. (n) = Mt. i. n. || = οὕτω. Mt. V. (o) = D. cant. || ἀνέκλιναν] κατέκλιναν. L. i. 33. 69. 131. Ed. ἐκλιναν. 59. || ἅπαντας] ἅπαντες. Mt. x* Cod. ap. Wechel. αὐτοὺς. i. 131. et discubuerunt omnes, veron. verc. colb. corb. germ. i. et ita discubuerunt et fecerunt omnes (mutato ordine) germ. 2. (p) + προσήξατο καὶ. D. (St. β.) cant. (q) + ἐπὶ. D. cant. veron. verc. corb. germ. i. 2. Marcion. ap. Epiph. (r) = D. cant. (s) = D. 218 (cum 3. 225.) Syr. Perf. p. Arm. cant. (t) Sequentibus jungunt 76. 116. (u) δεκάδω. D. Ante κόφιοι ponunt 50. 157. Mt. g. (x) αὐτοὺς. D. cant. αὐτοὺς προσευχόμενους. Sahid. αὐτὸν colb. (y) συνήχθησαν. Ev. 17. συνήχθησαν. Mt. o. brix. (z) + ἄλλοι f. ἕτεροι δὲ ἱερεῖαν. i. 13. 69. 118. 124. 131. Alius. Mt. x. Syr. p. c. aft. (a) ἡ ἑνα τῶν προφητῶν. D. cant. || τις τῶν ἀρχαίων] magnus, colb. || ἀνέστη] = 56. 58. ἐστίν. Mt. 17. (b) = GHS. 10. 11. 69. 72. in m. 106. 157. al. 14. pluresve. Mt. V. al. 9. Ed. || πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς. BCL. i. Copt. (c) = verc. υἱὸν τοῦ θεοῦ. D. Ar. rom. Erp. Goth. Sax. cant. brix. Orig. mf. || tu es Christus Deus, Copt. Perf. p. (d) ABCDLM. i. 28. 33. 69. 72. 116. 131. 157. Ev. 19. 36. al. 7. Mt. c. bis. f. 10. Slav. Orig.

δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκι-
μασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμ-
ματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι,
καὶ ὁ τρίτῃ ἡμέρᾳ" f ∞
23 ἐγερθῆναι."] "Ἐλεγε δὲ πρὸς
πάντας· [εἰ τις θέλει ὀπίσω
μου ἔρχεσθαι, ἢ ἀρνησάσθω
ἑαυτὸν, i — καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ" k = καὶ
ἡμέραν" καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

24 "Ὁς γὰρ i ἀν" θέλη τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει
αὐτήν· ὃς δ' ἀν ἀπολέσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
25 οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γάρ
m ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερ-
δήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυ-
τὸν δὲ n ἀπολέσας ἢ ζημιω-
26 θῆς;" "Ὁς γὰρ ἀν ἐκαιοσχυ-
σῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς ὁ λό-
γους," τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκαιοσχυθήσεται, ὅ-
ταν

f ∞ ἀναστῆναι.

g. ἐλθεῖν.

h ∞ ἀπαρνησάσθω.

(e) μεθ' ἡμέρας τρεῖς. D. cant. veron. verc. colb. corb. Marcion ap. Tert. et Epiph. et Dial. (f) ADF* K. 1. 27. 37. 42. 61. 63. 69* 72. 116. 118. 131. 157. al. 7. Mt. c. 10. Orig. (g) ABC* DKL. 1. 13. 15. 27. 33. 42. 63. 69. 72. 114. 116. 131. 157. 220. Ev. 18. 19. 36. Mt. f. semel. 10. Orig. ἀκολουθεῖν. Cod. unus. (h) ABDKL. 33. 42. 72. 114. 116. Mt. 10. Orig. (i) = D. cant. verc. Orig. ap. Mill. et Westf. (sed Orig. gr. habet.) (k) = CDEFGHS. 10. 28. 36. 40. 61. 64. 72. in m. 89. 91. 106. 108. 115. 127. 130. gr. 142. 145. 235. Ev. 18. 33. al. 46. et Barber. 6. Mt. V. al. 17. Ed. Slav. (Syr. p. habet c. alt. et notat in m.: non in omnibus exemplaribus reperitur.) Vulg. ms. Sax. cant. veron. verc. colb. corb. Orig. Chryf. Euthym. Theophyl. Ambr. Hier. Schol. vet. ap. Mt. || Post καὶ ἀκολουθ. μοι ponit tolet. || Habent ABKL. 1. 13. 33. 69. 124. 131. Alii. Mt. c. x. 10. Versf. Ptolemaeus. Cyr. alex. Theophyl. ed. Codd. vet. ap. Hier. (nisi Hier. spectat ad Luc. 14: 27. aut locum alium.) (l) = 218 (cum al. 6.) ἐάν. CGH. 1. 89. 124** 235. Ev. 2. al. 6. Mt. V. al. 11. Ed. Theophyl. (m) ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδῆσαι. D* cant. colb. Cypr. ὠφελεῖ ἄνθρωπος ἐάν κερδήσῃ, D** Arm. Vulg. veron. brix. corb. Fulgent. || ὠφελεῖται] ὠφελεῖ. C. ὠφελήσει. Mt. c. ὠφελιθήσεται, 157. (n) ἀπολέσαι ἢ ζημιωθῆναι. D* cant. colb. Cypr. ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ. D** Arm. Vulg. veron. brix. corb. (o) = D. cant. verc. Orig. semel.

ταυ ελθῃ ἐν τῇ δόξῃ P αὐτοῦ,
καὶ τοῦ πατρὸς, ⁹ καὶ τῶν
27 ἁγίων ἀγγέλων. Λέγω δὲ ὑ-
μῖν * ἀληθῶς, " εἰσὶ τινες
τῶν * οὐ ᾧδε " * ἱστανῶν, " οἱ
οὐ μὲν " γεύσονται θανάτου,
ἕως ἂν ἴδωσι * τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ. "]

28 [Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς
λόγους ταύτους, ὧς ἐστὶν ἡ-
μέρας οὐκ ἔσθαι, * καὶ [παραλα-

βίων * † πέτρου καὶ ἡ Ἰωάννην
καὶ Ἰάκωβον, " ἀνέβη εἰς τὸ
29 ὄρος * προσεύξασθαι. " Καὶ
ἐγένετο, ἐν τῷ προτεύχεσθαι
αὐτῶν, ¹ τὸ εἶδος τοῦ προσ-
ώπου αὐτοῦ * ἕτερον, καὶ
ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ ἡ λευκὸς
30 ἑξαστράπτων. Καὶ ἰδοὺ,
ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ,
ἃ οἵτινες ἦσαν " μωσῆς καὶ ἡ-
31 λίας. ἡ Οἱ " ὁφθέντες ἐν δό-
ξῃ

* οὐ αὐτοῦ.

I. ἐστηκότων.

II. γεύσονται.

a † τὸν.

(p) = Perfl. p. τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Syr. αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. D. 65. 125. cant. αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς. 64. 121. in gloria sua et gloria patris, Arr. (q) μετὰ. Syr. Arr. Perfl. (r) Sequentibus jungunt DLS. Alii. cant. Orig. || + ὅτι ante ἀληθῶς. D. Alii. Post ἀληθῶς. KM. Alii. Loco ἀληθῶς. Mm. (s) BL. I. || = for. (t) ADEFGHKMS. I. 11. 36. 40. 61. 64. 69. 72. 89. 91. 106. 124. 131. 142. 145. 157. 209. 218 (cum al. 8.) 229. Ev. 2. 18. 19. 33. 36. al. 33. Mt. V. al. 14. Ed. Orig. (u) ABCDFKLPS. 218. ap. Birch. Ev. 2. 36. al. 37. pluresve. Mt. V. al. 18. Ed. (x) τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. D. taot. Orig. diff. (y) ὡς. HL. 69. al. 8. Mt. c. I. z. ioc. Mt. 11. (z) = BH. Arm. for. germ. I. (a) = ABCDGHLS. Alii. Mt. V. a. d. k. l. p. q. al. 8. Ed. || ὁ ἰησοῦς. 73. 80. Mt. 17. minio. Evangelistaria. Syr. Perfl. p. (b) Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην. DL. 64. 71. 130. 157. al. 5. Mt. k. l. r. Syr. Perfl. Ar. p. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. ed. cant. corb. germ. I. Antipater bostr. Andr. cret. (c) = I. (d) ἡ ἰδέα. D. Orig. (e) ἡλλοιωθῇ καὶ. D. Copt. cant. Arnob. ἕτερον (ἕτερα. Orig.), καὶ ἡλλοιωθῇ. Arm. Syr. p. c. ast. Orig. (f) + ἕτερος. 28. + καὶ ἐγένετο. Arm. Syr. p. c. ast. Orig. + ἐγένετο. Arnob. || = ἕτερον. καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ. veron. (g) ἡν ἡ. D. cant. verc. Arnob. ἡσαν δὲ. Vulg. it. (h) = D. Arm. Vulg. it. Orig. bis.

ζη, ἰ λέγον" τὴν κ' ἔξοδον"
αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν
32 ἱερουσαλὴμ. Ὁ δὲ πέτρος
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβα-
ρημένοι ὕπνῳ. διαγρηγορήσαν-
τες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ,
καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συν-
33 ἐστῶτας αὐτῷ. Καὶ ἐγένε-
το ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐ-
τοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ἰ — ὁ"
πέτρος πρὸς τὸν ἰησοῦν· ἐπι-
στάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς

μ ὥδε εἶναι· ἢ καὶ" ο ποιή-
σωμεν" ῥ σκηνάς τρεῖς," μίαν
σοι, καὶ ρ μίαν μωσεί," καὶ
μίαν ἡλία· τ μὴ εἰδὼς ὁ λέ-
34 γει." Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέ-
γοντος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ
ἐπεσκέασεν" αὐτούς. ἐφοβή-
θησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰς-
ελθεῖν" εἰς τὴν νεφέλην.
35 Καὶ Φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νε-
φέλης, λέγουσα· οὗτός ἐστιν
ὁ υἱός μου ὁ υ ὡ ἀγαπητός,"
αὐτοῦ

q. μωσεῖ μίαν.

u ∞ ἐκλελεγμένος.

(1) οἱ λέγον. P. ελ. δε. C*D. 69. 106. 124. Ev. 6. al. 2. Mt. 11. Syr. utr. cant. colb. καὶ ἔλεγον. 61. Ev. 2. al. 5. Mt. B. f. 19. Arm. Vulg. veron. brix. corb. (k) δόξαν. 15. 27. 37. 64. 72 in m. 127* 129. 142. in m. 225. et Barber. 7. Mt. B. ψ. 10. (sed scholia codicis 10 habent rec.) Chrysf. Codd. ap. Euthym. Utrumque lectionem conjunxit Aeth. || Rec. Orig. bis. Arnob. (l) = APS. 72. 89. 127. 218 (cum al. 9.) 229* 235. Ev. 6. 24. Alii. Mt. HV. al. 11. (m) + πάντοτε. 71. (86. et Ev. 24. ap. Beng.) Ev. 31. Mt. B. (n) = M. 69. al. 6. Mt. B. c. semel. f. 11. 19. δέλεος. D. Copt. cant. corb. (o) ποιήσω ὥδε. D* cant. Tert. ποιήσωμεν ὥδε. D** (p) τρεῖς σκηνάς. DFL. 50. 69. 124. ap. Birch. 133. pluresve. Mt. B. c. bis. f. g. Copt. Arm. Vulg. It. exc. veron. verc. (q) μίαν μωσεί f. μωσεί f. μωσῆ f. μωσῆ. ADEFGHLPS. al. 32. pluresve. Mt. BHV. c. semel. al. 22. Ed. Syr. utr. Perf. Copt. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. (r) = Mt. d. οὐ γὰρ ἔρει, τί λαλήσει. Mt. c. semel. Utrumque conjungit Orig. semel. (Semel ut rec.) || δ] τί. Ev. 19. 20. Mt. B. c. semel. α. D. gr. || λέγει] ἐλάλει. 89. al. 4. Orig. semel. (s) ἐπεσκέαζεν. BL. Mt. B. σὴν ἐγένετο ἐκ. Arm. (t) εἰσελθεῖν αὐτούς. BL. αὐτοὺς εἰσελθ. 157. εἰσελθεῖν ἐκείνους. Mt. BH. c. f. ἐκείνοις ἐλθεῖν. S. cum viderent Moysen et Eliam ascendentes, Syr. item Perf. p. (u) BL. ἐκλε-
κτός. i. electus, Copt. Syr. p. in m. verc. corb. gat. Sed dile-
ctus, Vulg. cant. veron. brix. for. perus. dilectissimus, colb. Vigil. tapf. Utrumque conjungit Aeth. || + ἐν ᾧ ηὑδομήσα. C in m. DM. 76. 86. ap. Beng. 106. Ev. 19. 31. al. 3. Mt. B. c. se-
mel. f. 19. cant.

36 αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐν τῷ
γενέσθαι τὴν Φωνὴν, εὐρέθη
x = δ' ἰησοῦς μόνος. καὶ
αὐτοὶ ἐσέγγισαν, καὶ οὐδενὶ
ἀπήγγειλαν ἐν ἐκεῖναις ταῖς
ἡμέραις ὅτι οὐδὲν ὧν x ἐώρα-
κασιν."]

37 Ἐγένετο δὲ a ἐν τῇ ἐξῆς
ἡμέρᾳ, " [b κατελθόντων αὐ-
τῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, c συν-
ῆντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.

38 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄ-
χλου d ἀνεβόησε, " λέγων δι-
δάσκαλε, θέομαί σου, e ἐπι-

βλεψαί" ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι
μονογενὴς f εἶμι μοι." 39 E
Καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβά-
νει αὐτὸν, καὶ ἔξαίφνης κρά-
ζει, " h καὶ σπαράσσει αὐτὸν
μετὰ ἁφροῦ, καὶ i μόγις"

ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, k συν-
40 τρίζον αὐτόν. Καὶ ἐδείξ-
θην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα
l ἐμβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ

41 ἠδυνήθησαν m. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν n ὡς γενεὰ
ἄπιστος καὶ διεστραμμένη,
ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς,
o καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσ-

X 2

ἀγαγε

e, ἐπιβλεψόν.

f εἶμι μοι εἶμι.

l. ἐμβάλλωσιν.

(x) = ABCDHS. al. 10. Mt. V. al. 3. Ed. (y) = D. 47. Mt. g.
cant. (z) εὐρέθην. BL. Mt. BH. εὐρέσαντο. D. (εὐρέσαν, D*) (a) διὰ
τῆς ἡμέρας. D. *per diem*. Sahid. cant. veron. *verc. corb. in illa*
die, brix. || = ἐν. BLS. 1. 69. (b) κατελθόντος τοῦ ἰησοῦ. *Evangelistaria*,
κατελθόντι τῷ ἰησοῦ. 91. Mt. g. *Evangelistaria alia*. κατελ-
θόντι αὐτῷ. Ev. 5. 18. 21. καταβαίνοντων. 69. || κατελθόντα αὐτὸν ἀπὸ
τοῦ ὄρους συνελθεῖν αὐτῷ ὄχλον πολὺν. D. cant. (c) συνέπεσον. 56. 58.
61. (d) ἐβόησε. BCDL. 68. 69. 157. Mt. o. z* (e) ACGHKLS.
11. 72. 91. 127. 131. 142. 145. 235. Ev. 3. 24. al. 25. Mt. V.
al. 5. Ed. Theophyl. ἐπιβλέψαι. Mt. H. d. o. x. Goth. (f) ABCDL.
1. 72. 131. 142. 218 (cum al. 4) Ev. 44. Mt. c. f.
g. l. cant. *verc.* (g) λαμβάνει γὰρ αὐτὸν ἔξαίφνης πνεῦμα, καὶ ῥήσσει.
D. cant. *item verc.* (h) + καὶ ῥήσσει. 1. 118. 131. (St. β.) Copt.
Aeth. Arm. Ar. p. Sax. Vulg. *for. corb. germ. 1. colb.* || +
καὶ τρίζει τοὺς ἰδόντας αὐτοῦ. Syr. Perf. p. (i) μόγις. B. Mt. 11. (k)
συντρίζων. 108. al. 3. Mt. H. r. Ed. καὶ συντρίβει. D. cant. συντρί-
βοντος. 2. Codd. vet. ap. Wechel. (l) ABCL. 36. 40. 72. 89.
91. 116. 124. 127. 142. 145. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev.
18. 19. 24. 32. 40. al. 28. *pluresve*. Mt. BHV. al. 18. Ed. ||
ἀπαλλάττωσιν αὐτόν. D. *dimittant eum*, cant. (m) + ἐμβαλεῖν αὐτῷ.
Marcion ap. Epiph. (n) + αὐτῷ. 50. + πρὸς αὐτοῦ. Marcion.
(o) ἕως πότε. K. 34* 40. 42. 63. 64. 69. 72. 116. 124. 157. Ev.
19. 32. al. 3. Mt. f. m. r. 10. Syr. p. in m. tolet. Marcion
ap. Terr. et Epiph.

ἀγάγε P c^o ὡδε τὸν υἱόν
42 σου." Ἐτι δὲ προσερχομέ-
νου αὐτοῦ, q ἔρρηξεν" αὐτὸν
τὸ δαιμόνιον, καὶ r συνεσπά-
ραξεν." ἐπετίμησε δὲ ὁ ἰησοῦς
τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,
καὶ s ἵασατο τὸν παῖδα, καὶ
ἀπέδωκεν αὐτὸν" τῷ πατρὶ
43 αὐτοῦ. Ἐξεκλήσσοντο δὲ
πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι
e τοῦ θεοῦ."]

Πάντων δὲ θαυμαζόν- 46
των ἐπὶ πᾶσιν οἷς u ἐποίησεν
x — ὁ ἰησοῦς," [εἶπε πρὸς
44 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Θέσθε

ὑμεῖς εἰς ὑτὰ ὧτα" ὑμῶν τοῦς
λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παρα-
δοῖσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώ-
45 πων z. Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥή-
μα τοῦτο, καὶ ἦν παρακενα-
λυμένον a ἀπ' αὐτῶν ἵνα
μὴ αἰσθῶνται b αὐτό· καὶ
ἐφοβοῦντο c ἐρωτῆσαι d αὐ-
τὸν" περὶ τοῦ ῥήματος τού-
του.

Εἰσηλθε δὲ διαλογισμὸς 46
ἐν αὐτοῖς, e τὸ, " τίς ἂν εἴη
47 μείζων αὐτῶν. Ὁ δὲ ἰησοῦς,
f ἰδὼν" τὸν διαλογισμὸν b τῆς
καρ-

P c^o τὸν υἱόν σου ὡδε.

u. ἐποίησεν.

(p) ACEGHS. 69. 72. 89. 106. 116. 124. 127. 130. gr. 142. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev. 24. 32. 40. al. 12. pluresve. Mt. BHV. al. 19. Ed. Goth. Slav. || = ὡδε, D. cant. peruf. (q) ἔρρηξεν. 76. Alius. Mt. q. x. item Ev. 32. (r) συνεσπάραξεν. D. 220. cant. (s) ἀφῆκεν αὐτὸν, καὶ ἀπέδωκε τὸν παῖδα, D. cant. (t) αὐτοῦ. 38. 69*. Mt. l. r. peruf. (u) ABCDL. i. 33. 69. 106. 118. 124. 131. 157. 229. (x) = DL. i. 131. 157. Ed. Copt. Arm. Vulg. cant. verc. corb. for. peruf. colb. germ. i. || + dixit ei Petrus: Domine, quare nos non potuimus ejicere illum? Quibus (Jesús) dixit: quoniam ejusmodi (genus) oratione ejicitur et jejuniis. corb. colb. brix. Correctorium. item Goth. (y) cordibus, Arr. Aeth. Vulg. Scholia in Mt. d. (z) + ἡμαρταλῶν. 76. ap. Mill. et Wettst. 106. Mt. x. Syr. p. (a) ὑπ'. 127. επ'. 157. παρ'. 61. in m. 69. eis f. ab eis f. ante f. inter eos. It. (b) = 127. Arm. αὐτοῦ. Mt. g. (c) ἐκρωτῆσαι CDKM. 72. 186 ap. Beng. 116. al. 4. Mt. l. 10. (d) = D. cant. Ante ἐρωτῆσαι ponunt 69. 124. 127. Mt. l. (e) = i. 131. Mt. 11. (f) εἰδώς. FK. 72. 124. 145. al. 10. Mt. m. r. 10. 11. Syr. utr. Perff. Ar. Aeth. Slav. γρούς. i. 131. Alius. (g) = 28. 235. τῶν καρδιῶν. 220. Post αὐτῶν ponit D. cant.

καρδίας" αὐτῶν, ἐπιλαβόμε-
νος παιδίου, ἔστηρεν αὐτὸ
48 παρ' αὐτῷ, Καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· ὅς ἐάν δεῖξται τοῦτο τὸ
παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
ἐμὲ δέχεται· καὶ ἡ ὅς ἐάν ἐμὲ
δεῖξται, δέχεται" τὸν ἀπο-
στειλαντά με. ὁ γὰρ μικρότε-
ρος ἐν πᾶσιν ὑμῶν ἡ ὑπάρ-
χων," οὗτος ^k ὥς ἔσται" μέ-
49 γας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰωάν-
νης [εἶπεν] ἐπιστάτα, εἰδομέν-
τινα ἡ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου
ἐκβάλλοντα ^m = τὰ" δαιμό-

νια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν.
ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ με⁹ ὑμῶν.
50ⁿ Καὶ εἶπε" ὁ πρὸς αὐτὸν"
ὁ ἰησοῦς· μὴ κωλύετε ^p ὅς
γὰρ οὐκ ἔστι ^q κα⁹" ^r ὑμῶν,
ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν ^s.]

51 [Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμ-
πληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς
ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε
τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἱερουσα-
52 λήμ. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέ-
λους πρὸ προσώπου ^t αὐτοῦ"

X 3

καὶ

k ὥς ἔστι. r. ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν.

(h) = D. 71. cant. || Ab ὅς ἰάν ad ὅς ἰάν = verc. (i) = D. Ante
ἐν ponit Arm. (k) ἔστιν. BCL. 1. 131. Ev. 2. 19. 36. Mt. c. f.
Copt. Slav. Vulg. It. exc. cant. Orig. ter. (Sed in aliis ὅσαι se
legisse testatur.) Cyp. (l) ἐν. BL. 33. 61. in m. 69. 131. Ev.
18. 19. Mt. f. bis. (m) = ABDEHLS. 50. 69. 72. 89. 108.
116. 124. ap. Birch. 127. 130. 131. 145. 157. 235. al. 8. plu-
resve et Barber. 6. Mt. V. al. 17. Ed. (n) εἶπε δὲ. BCDL. 1.
33. 124. 157. Copt. Syr. p. in m. cant. verc. colb. (o) = D.
cant. tol* πρὸς αὐτοῦς. 13. 61. in m. 69. 235. Mt. 11. Arm. ve-
ron. colb. αὐτοῖς. Syr. Ar. Perf. p. Syr. p. in m. (p) + αὐτὸν.
CDLM. 71. 229** Mt. c. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Slav. cant.
tol. emmer. || + οὐ γὰρ ἔστι κα⁹ ἡμῶν (ὑμῶν. Syr. p.) L. 7. 33.
60. Ev. 2. Mt. f. bis. Syr. p. c. sft. (et notatur in m: non in
omnibus exemplaribus reperitur.) Scholia vet. ap. Mt. (q) με⁹
56. 58. 61. Utrumque jungit 69. (r) BCDKLM. 10. 11. 33.
57. 71. 72. 114. 116. 124. 145* 219. ap. Birch. Ev. 36. et
Barber. 2. Mt. f. bis. n. x. 11. Syr. utr. Arr. Perf. Aeth. Goth.
Slav. Sax. Vulg. It. Auct. synof. Tit. bostr. Euthym. Optar.
Ambr. Aug. Hier. ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν. A. 69. ap. Wetst. Ed. ἡμῶν ὑπὲρ
ὑμῶν. 90. Mt. 17. (s) + nemo est enim, qui non faciat virtu-
tem in nomine meo, et poterit male loqui de me. veron. verc.
item (omisso: et poterit male loqui de me) Goth. colb. (t)
αὐτοῦ. AES. 10. 69. 124. 235. al. 15. Mt. V. a. p. al. 5. Ed.

καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς
 ἡ κώμην" σαμαρειτῶν, ὥστε
 53 ἐτοιμάσαι αὐτῷ. Καὶ οὐκ
 ἐδέξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσ-
 ωπον ^α αὐτοῦ ἦν ὡς πορευό-
 54 μενον" εἰς ἱερουσαλήμ. Ἰδόν-
 τες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἰά-

κωβος καὶ ἰωάννης, εἶπον·
 κύριε, θέλεις εἰπωμεν πῦρ
 καταβῆναι ^α ἀπὸ τοῦ οὐρα-
 νοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς,
^α — ὡς καὶ ἡλίας ἐποίησε."
 55^b Στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐ-
 τοῖς, ^c = καὶ εἶπεν· οὐκ οἴ-
 दाτε,

(u) πόλιν. 28. 69. 124. ap. Birch. 229** Ev. 31. al. 5. Mt. c. m. n. o. 11. Perf. Vulg. It. (exc. cant. colb.) Theophyl. Tert. (x) = 108. (y) πορευομένου, Vulg. veron. brix. for. perus. Ambr. (non Hier.) (z) ἐκ. CD. 1. 118. 131. Basil. (a) = BL. 71. 157. Perf. w. Copt. ap. Mill. et Beng. Arm. Sax. Vulg. ed. for. (non It.) (b) στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν] καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. 80. 219. Alius. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. Mt. d. 11. dem, item Barber. 3. deinceps post σῶσαι addunt: καὶ στραφεῖς ἐπετίμησεν αὐτοῖς. At ille indignatus prohibuit. Gaudent. || στρα-
 Φεῖς δὲ] + ὁ ἰησοῦς. K. 2. 25. 40** 57. 64. 114. 116. 234 in m. al. 6. Mt. g. l. r. 10. Ed. Perf. p. || ἐπετίμησεν αὐτοῖς] ὁ ἰησοῦς. 77. 108. (c) καὶ εἶπεν usque ad σῶσαι = ABCEGHL. 2* 17. 28. 34. 36. 40. 44* 57. 71. 103. 104* 125* 157. 183. 193. 226* 235. Ev. 18. 19. 36. al. 13. Mt. V. a. c. semel. (alibi habet in anagnosmate composito e cap. 9, 51—57. cap. 10, 22. 23. 24. et cap. 13, 22.) f. g. i. n. 17. Copt. ap. Mill. et Beng. Aeth. Sax. germ. 1. gat. Codd. lat. vet. ap. Stapulens. Euf. (ut videtur) Basil. Cyr. Gaudent. Non attingunt Chrys. (teste Euthymio, qui tamen in margine codd. Mt. i. n. fate-
 tur, alibi ap. Chrys. haec inveniri.) Theophyl. (etiam in cod. Mt. m. licet hic codex et edd. habeant in contextu) Scholia codd. Mt. al. d. g. 10. 11. 12. 14. (sed d. 10. 11. et, si fal-
 lor, 12. 14. habent in contextu.) || Rec. habent Verff. (etiam Slav.) Clem. alex. (ap. Macar. chrysoceph.) Dionys. areop. Theoph. relig. hist. Cypr. ut videtur. Opus. imp. Aug. Ambr. Auctor quaest. ex utr. Test. || εἰου] τοῦ. D. 1. 33. in m. 60. 118. Mt. c. m. x. z. Clem. Theodor. studit. An-
 tiochus. || = ματ. DF. 13. 69. 106. 115. 124. al. 3. et Barber. 1. Mt. 11. Goth. Vulg. It. Antioch. Ante εἰου ponit Mt. r.

δατε, οἷου πνεύματος ἔσθε
56 ὑμεῖς;" d †. Καὶ ὁ ἐπορεύ-
σῃσαν" εἰς ἑτέραν κώμην.]

57 [f c^o Ἐγένετο δέ," ε
πορευομένων αὐτῶν" h ἐν τῇ
ὁδῷ" εἶπε τις πρὸς αὐτόν·
ἀκολουθήσω σοι, ὅπου ἴαν"
k ἀπέρχῃ," l = κύριε."

58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· αἱ
ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι,
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ

κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἔχει, πού τὴν
59 κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπε δὲ
πρὸς m ἕτερον· ἀκολουθεῖ
μοι. ὁ δὲ εἶπε· κύριε, ἐπίτρε-
ψόν μοι n ἀπελθόντι πρῶτον"

60 θάψαι τὸν πατέρα μου. Εἶπε
δὲ αὐτῷ o = ὁ ἰησοῦς·
ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς
ἑαυτῶν νεκροὺς· σὺ δὲ p ἀ-
πελθὼν" διάγγελλε τὴν βασι-

61 λεῖαν τοῦ θεοῦ. Εἶπε δὲ καὶ
X 4 ἕτερος·

d † ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔλαβε ψυχὰς ἀνθρώπων
ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. f c^o καὶ.

(d) ὁ γὰρ υἱὸς usque ad σῶσαι, idem, qui nota anteced. et prae-
terea (servato: καὶ εἶπεν· οὐκ οἶδατε, οἷου πνεύματος ἔσθε ὑμεῖς) = D.
59. cant. germ. 2. Chrys. aliquoties (etiam in codd. mosqu.)
|| = γὰρ. i. 11. 13. 69. 89. 118. 124. 131. al. 8. Mt. c. q. 11.
Ed. Copt. Vulg. verc. for. Antioch. ὅτι, veron. || = ἀνθρώπων.
Syr. Perff. Goth. Vulg. colb. for. Post ἀπολέσαι ponit 76. || ἀπο-
λέσαι] ἀκούειναι. 115. 124. 127. 180. al. 5. (e) ἐπορεύσθ. 36. 67.
71. || καὶ ἐπορεύσθ. εἰς ἕτερ. κώμην = Copt. ap. Mill. colb. (f) BCL.
69. 121. 124. Syr. Perff. Copt. Arm. καὶ ἐγένετο. D. cant. verc.
colb. (g) πορευομένου τοῦ ἰησοῦ. G. 12. Evangelistaria. πορευομένου
αὐτοῦ. E. Evangelistaria ap. Mill. et Wettf. (h) = Evangeli-
staria quaedam, etiam Mt. BH. Alia vero Evangelistaria post
ὁδῷ pergunt cap. 10. 22. 23. 24. et 13. 22. (i) = 157. εἰαν.
ABCL. 124. Ev. 32. 44. Mt. B. a. c. f. al. 5. (k) ὑπάγεις. D.
157. (l) = BDL. i. 64. 131. 157. Ed. Copt. Arm. Vulg. cant.
verc. colb. for. Ante ἀκολουθ. ponit veron. Post σοι, Ev. 32.
(m) αὐτῶν. 50. Ev. 20. verc. (n) ἀπελθεῖν. 69. 131. ἀπελθεῖν πρῶ-
τον. AN. 34. 42. 61. Ev. 19. 32. al. 13. Mt. r. 10. 12. Ed.
Theodoret. πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ. i. Orig. Vulg. It. πρῶτον ἀπελθόν-
τι. B. Mt. 11. πρῶτον ἀπελθόντα. D. primum: ut eam et, cant. ||
πρῶτον post θάψαι ponit 218 (cum 77. 108) (o) = BDL. 33.
Copt. cant. verc. ὁ κύριος. Mt. B. (p) πορευθεῖς. D. Iren. ap.
Epiph.

ἕτερος ἀκολουθήσω σοι, κύριε. 9 πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι " ἀποτάξασθαι " τοῖς
 62 εἰς τὸν οἶκόν μου. Εἶπε δὲ
 " πρὸς αὐτὸν " ὁ ἰησοῦς οὐδεὶς
 " ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς
 τὰ ὀπίσω, " εὐθετὸς ἐστίν " εἰς 2
 τὴν βασιλείαν " τοῦ θεοῦ.]

7 Μετὰ δὲ ταῦτα [ἀνέ-
 δεῖξεν ὁ κύριος " καὶ " ἐτί-
 ρους ἐβδομήκοντα ^a, καὶ
 [ἀπέστειλεν αὐτοῦς ^b ἀνά
 δύο " πρὸ προσώπου αὐτοῦ,
 εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον,
 οὐ ^c ἔμελλεν " αὐτοῦς ^d ἔργα
 σθαι." " Ἐλεγεν ^e ὡς οὖν "
 πρὸς αὐτοὺς. ὁ μὲν θερμὸς
 πολὺς,

e ὡς δὲ.

(q) ἐπίτρεψεν δὲ μοι πρῶτον. D. Vulg. cant. Iren. gr. (r) *nuntiare*, veron. verc. germ. i. || + πᾶσι. 14. Barber. i. (s) *his, qui*. Syr. Perff. Ar. Aeth. Goth. Vulg. mff. It. Tert. Iren. Aug. Beda. *his, quae*, Vulg. ed. for. (t) πρὸς αὐτὸν = B. Post ἰησοῦς ponunt ACEGHS. 69. 72. 218 (cum al. 8) al. 18. pluresve. Mt. BHV. al. 17. Ed. Theophyl. αὐτῷ. D. colb. *illis*, cant. (u) εἰς τὰ ὀπίσω βλέπων καὶ ἐπιβάλλον τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον. D. cant. veron. verc. colb. Clem. Cypr. Auct. de promiss. Hilar. Zeno. (Rec. Orig. Iren. gr. Tert. Ambr.) || καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω = Mt. B. || ἐπιβαλὼν] βαλὼν. 27. 59. Mt. m. Orig. ter. (non Clem.) || αὐτοῦ = i. Mt. m. o. Arm. veron. verc. Iren. gr. Orig. ter. Cyr. Tert. Ambr. Aug. || βλέπων] στραφείς. 4. 7. 36. 38. 40. 60. Ev. 18. 19. Mt. a. f. Orig. ter. Cyr. Chryl. Auct. synopsis. Isidor. Concil. quinifext. Damasc. (non Clem. nec Iren. gr. neque scholia in Mt. a. d. g.) (x) τῇ βασιλείᾳ. BL. i. 33. Syr. Arm. Vulg. It. Clem. Orig. ter. Basil. Iren. ap. Epiph. Patr. lat. Scholia in Mt. a. d. g. ὡς τῇ βασιλείᾳ. 131. Iren. gr. (y) ἀπέδειξεν δὲ. D. cant. veron. verc. colb. || ὁ κύριος] ὁ ἰησοῦς. Mt. i. n. veron. brix. (z) = BL. 3. (a) + δύο. BD. 42. (codd. ap. St.) Perff. Arm. Vulg. cant. verc. colb. for. Dial. c. marcion. Clem. recogn. Epiph. Tit. bostr. Hilar. Aug. Anaclez. Doroth. Prudent. Isid. hisp. Beda. Sed omittunt Euf. Nyss. Cyr. Euthym. Theophyl. Theophanes. Iren. Tert. Ambr. Hier. Damasus etc. || + μαθητὰς. 7. 60. Evangelistaria. (b) = Mt. B. semel. δύο. Mt. x. ψ. ἀπὸ δύο δύο. B. 13. 69. 91. ap. Mill. 114. 116. 145. al. 7. Mt. g. r. 10. 11. 14. Syr. p. c. obel. Euf. (c) ἔμελλεν. ABCE. Alil. Mt. B. bis. H²V. al. 6. (d) εἰσέρχασθαι. A. i. 118. 131. Syr. p. in m. verc. Euf. Theophyl. εἰσέρχασθαι. 61. 69. 71. al. 3. Mt. x. ψ. εἰσπορεύσθαι. 157. (e) BCDL. i. 33. 69. 124. 127. 131. 157. Mt. n. Syr. p. in m. Goth. Slav. cant. verc. colb. Et, Syr. Perff. Arr. Aeth. Vulg. veron. brix. for.

- πολύς, οὐ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. 7 ὁ ἔφ' ὑμᾶς ἀνακάμψαι." Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἢ ἐσθίουσιν, καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστίν. μὴ μεταβαλνῆτε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. Καὶ εἰς ἣν 9 = 8" ἂν πόλει εἰσέλθοις, καὶ ἔδεχονται ὑμᾶς, ἐσθίετε 9 τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἁσθενεῖς," καὶ λέγετε αὐτοῖς ἡγγικεν ἡμέρας ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Εἰς ἣν 8 ἂν πόλει ἔσο εἰσέλθοις, καὶ μὴ ἔδεχονται ὑμᾶς, ἐξελ.
- 3 Ἵπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἡ ἀρνάς" ἐν 4 μέσῳ λύκων. ἢ Μὴ βαστάζε- 5 τε ἡ βαλάντιον," μὴ κῆραν, μὴδ' υποδήματα· καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσασθε. 6 Εἰς ἣν 8 ἂν ἡ οἰκίαν εἰσέλθοις, πρῶτον λέγετε· εἰρήνῃ τῷ οἴκῳ τούτῳ. Καὶ εἰάν τις ἢ ἐκεῖ ἢ υἱὸς εἰρήνης, ἐκπαραπύσεται ἐκ' αὐτοῦ ἢ εἰρήνῃ ὑμῶν· εἰ δὲ μὴ, 8

X 5

f. ἐμβάλλῃ. l. εἰσέλθῃ. m. ἢ μὲν. n. ἢ ὁ.
i. εἰσέλθῃ.

(f) ADEKLMS. 1. 61. 72. 89. 91. 124. 127. 142. 145. 157. 218 (cum al. 6.) 235. Ev. 2. 18. 24. 33. al. 38. Mt. V. al. 18. Ed. Basil. ἐμβάλλῃ. Mt. BH. (g) = AB. 87. ap. Westf. Mt. 11. Arm. Vulg. ms. verc. (h) πρέσβητα. AM. 28. 106. 127. Ev. 2^a al. 6. Mt. ψ. (i) Vt. 4 — 9 = Evangelist. Mt. BH. || Vt. 4 — 11. = Evangelist. Mt. x. ψ. || Vt. 5 — 9 = Ev. 13. 17. (k) βαλάντιον. ADEFL. Ev. 2. Alii. Mt. V. al. 6. Ed. Clem. (l) εἰσέλθῃ πρῶτον οἰκίαν. D^a veron. verc. colb. || = πρῶτον. D^a cant. || εἰσέλθοις εἰσέλθῃ. BCDFL. 1. 13. 69. 131. Mt. g. (m) = ACDEFKLMS. Ev. 2. 36. al. 60. Mt. V. al. 16. Ed. Syr. utr. Slav. 1. Vulg. It. Orig. semel. Constitut. (n) = ACDEFLS. 218 (cum al. 10.) Ev. 36. Alii. Mt. V. al. 19. Ed. (etiam St. 3.) Orig. bis. Constitut. Theophyl. (o) ἢ εἰρήνῃ ὑμῶν ἢ εἰρήνῃ ὑμῶν. D. cant. τρεῖς ὑμᾶς ἀναστρέφει. Mt. a. || ἀνακάμψαι] ἐκπαραπύσεται. 50. al. 2. Ev. 19. 32. Mt. f. ἀναστρέφει. 36. 40. 77. Mt. a. Scholia in Mt. a. d. g. (p) ἐσθίουσιν. BD. (q) = CDEGS. 69. 91. 106. 124. 127. 142. 235. al. 25. Mt. V. al. 13. Ed. (r) δέχονται. 124. 131. 157. 235. al. 7. pluresve. Mt. a. c. f. q. 2^a 11. al. 3. Ed. (s) ἀσθενεῖσιν. D. (t) BCDL. 1. 13. 69. 131. 157. (u) δέχονται. 124. 157. 235. al. 5. pluresve. Mt. f. 11. al. 3. Ed.

ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας οὐαί σοι ὁ βηθσαϊδᾶ" ὅτι εἰ
 11 αὐτῆς, εἶπατε· Καὶ τὸν κο- ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἔγένον-
 νορτὸν τὸν κολληθέντα * ἡ- το" αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι
 μῖν" ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν γ, ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ
 12 ἀπομασσόμεθα" ὑμῖν· πλὴν καὶ σποδῶ εἰ καθήμεναι" με-
 τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγι- 14 τενόησαν. Πλὴν τύρῳ καὶ
 κεν * † ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἢ ἐν
 13 Λέγω ἡ † ὑμῖν, ὅτι σοδόμοις 15 τῇ κρίσει," ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ
 "ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ" ἀνεκτό- καπερσασούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐ-
 τερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκεί- ρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως" αἰῶν
 14 νη.] Οὐαί σοι ὁ χοραζίν," 16^k καταβιβασθήσῃ." [Ὁ
 ἀκούων

α † ἐφ' ὑμᾶς. β † δέ.

(x) = Arm. Arr. Perf. p. gat. ὑμῖν. D** gr. 3. 115. Mt. l. (y) † εἰς τοὺς πόδας. BD. 121. 157. item 90. Sax. It. exc. for. peruf. † εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν. ACKLM. (St. β. cum aliis.) 1. 13. 33. 42. 63. 64. 69. 114. 115. 116. 118. 131. 218 (cum al. 6.) 229. in m. Ev. 18. 19. 32. 36. al. 9. Mt. c. f. r. x. 10. 11. Syr. utr. Perf. p. Arr. Copt. Arm. Goth. brix. † εἰς τοὺς πόδας ὑμῶν. Slav. 1. || Post κονιρτὸν † τῶν ποδῶν. 124. † τῶν ποδῶν ἡμῶν. 28. 124. in m. (z) ἀποτιμασσόμεθα. 28. 57. (a) = BDL. 1. 33. 131. 157. Copt. Arm. Perf. w. Goth. Vulg. It. (exc. brix. Mm.) Theophyl. Tert. Post Θεοῦ, rejicit 118. ἐφ' ὑμᾶς. Mt. l. (b) = ACEKL. 1. 10. 28. 33. 63. 64. 69. 72. 89. 114. 116. 124. 127. 130. gr. 142. 157. 235. Ev. 24. al. 34. et Barber. 4. Mt. BH. d. g. i. k. l. n. p. z. 10. 11. Ed. Syr. Arr. Perf. Goth. Slav. exc. 1. Vulg. veron. vind. colb. Mm. gat. for. γὰρ. 115. (c) Post ἔσται rejiciunt A. 69. 124. 142. Syr. Copt. Arm. ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως 157. gat. ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. (post ἔσται.) D. cant. in regno, veron. verc. (d) χοραζίν. D. χοραζέιν f. χωραζίν f. χοραζί f. Corozain, Alii. (e) βηθσαϊδᾶν f. βηθσαϊδᾶ, Alii. (f) ἐγενήθησαν, BDL. 13. 33. 69. (g) = 68. 108. Syr. Perf. p. Mm. καθήμενοι. ABL. 28. 131. (h) = D. 63. Mt. 10. Vulg. ms. cant. Ante ἀνεκτότερον ponunt 1. 131. ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. 13. 69. Syr. Perf. Aeth. Goth. brix. colb. in illo die, Sax. (i) ἡ ἕως . . . ὑψωθήσῃ. ἡ ἕως. 1. Scholia in Mt. a. d. g. μὴ ἕως . . . ὑψωθήσῃ; ἡ ἕως. D* numquid (quid, veron.) usque ad coelum exaltaberis, (exaltata es, vind.) aut usque . . . demergeris? (descendes? cant.) cant. veron. verc. vind. μὴ ἕως . . . ὑψωθήσῃ; ἕως. BD** L. Aeth. (k) καταβύσῃ. BD. cant. καταβύσῃ. Barber. 1.

- ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει 19 πεσόντα. [Ἰδοὺ, * δίδωμι"
καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ὑμῖν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ πα-
ἀθετεῖ. 1 ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, τεῖν ἐπάνω ὅφρων καὶ σκορ-
ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά πίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύ-
με." ναμιν τοῦ ἔχθρου καὶ Ρ οὐ-
δεν" ὑμᾶς οὐ μὴ 9 ἀδικήσῃ."
- 17 Ὅτι ἐστρεψαν δὲ οἱ ἐβδο- 20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε,
μήκοντα m μετὰ χάρας, λέ- ὅτι τὰ πνεύματα" ὑμῶν
γοντες κύριε, καὶ τὰ δαιμό- ὑποτάσσεται χαίρετε δὲ 2
νια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγρά-
18 ὀνόματί σου. Εἶπε δὲ αὐ- 21 φη" ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν
τοῖς ἐθεώρου τὸν σατανᾶν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο 11
ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῷ πνεύματι x y ὁ ἰησοῦς"
καὶ

q. ἀδικήσει.

s † μάλλον.

(1) ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκούων, ἀκούει τοῦ ἀποστειλαντός με. D. cant. vind. || Eadem haec (sed καὶ ὁ loco ὁ δὲ) in fine commatis, post με, addunt 13. 124. Syr. p. Syr. hieros. Arm. Aeth. veron. verc. (m) + δύο. BD (St. p.) Syr. p. in m. Perf. p. Arm. Vulg. It. exc. veron. vind. brix. (n) δέδωκα. BL. 1. Mt. c. semel, in principio lectionis. Arr. Copt. Aeth. Syr. p. in m. Vulg. veron. vind. brix. Mm. gat. germ. 1. for. perus. Orig. bis. Cyr. aliquoties. Chrys. Theodoret. Macar. Epiph. Hilar. Lucif. Ambr. Rufin. Philastr. Vigil. tapf. (o) = 1. Orig. quinques. Cyr. (p) = (et mox habet ἀδικήσεται.) Arm. (q) CFS. 36. 40. 118. 124. 127. 131. 157. 218 (cum al. 7.) Ev. 1. 2. 18. 36. 40. al. 18. pluresve. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 15. Ed. (etiam Steph. 3.) Theophyl. (r) δαιμόνια. D. 1. 131. 157. Syr. Perf. p. cant. brix. Basil. Cyr. Theodoret. Scholia in Mt. a. d. g. Ambr. Ambrosiast. Aug. semel. || Rec. Orig. (s) = ACDEFGHKL. (St. π.) 1. 33. 69. 72. 91. 106. 124. 127. 131. 157. 235. Ev. 1. 2. 3. 4. 18. 19. 24. 36. 40. al. 67. Mt. B. bis. H. bis. V. 19. al. 23. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. Constitut. Orig. Euf. Ath. Respons. ad orthod. Bas. Chrys. Theophyl. Ambr. Ambrosiast. Aug. || Habent 218 (cum 3. 77. 108) et, ut videtur, BS. Alli. Aug. (t) ἐνεγράφη. 157. ἐγγράφηται. BL. 1. Constitut. Bas. Cyr. (u) + ἐν. DFL. cant. veron. verc. corb. vind. colb. Vulg. ed. fixtin. Clem. (x) + τῷ ἁγίῳ. BCD (St. p.) KL. 1. 33. 63. 114. 145. Mt. 10. Syr. utr. Syr. hieros. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. (exc. brix.) Aug. Beda. || Non addit Clem. (y) = BD. 157. Vulg. cant. veron. verc. vind. Mm. gat. perus. for.

καὶ εἶπεν· ἡ ἑξομολογοῦμαι
 σοὶ ᾧ πάτερ, κύριε τοῦ οὐ-
 ρανοῦ ὁ καὶ τῆς γῆς, ὅτι
 ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν
 καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας
 αὐτὰ νηπίοις. ναὶ, ὁ πατήρ,
 ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἐμ-
 22 **22** προσθέν σου.] ᾧ† [Ἄντα
 ᾧ μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πα-
 τρός μου· καὶ οὐδεὶς γι-
 νώσκει, τίς ἐστὶν ὁ υἱός, εἰ
 μὴ ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστὶν ὁ
 πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὃ
 ἐάν βούληται ὁ υἱός ἀπακαλύ-
 23 **23** ψαι. Καὶ στραφεὶς πρὸς

τοὺς μαθητάς, ὃ κατ' ἰδίαν
 εἶπε· μακάριοι αἱ ὀφθαλμοὶ
 αἱ βλέποντες ἃ βλέπετε ἡ.
 24 **24** Λέγω γάρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ
 προφῆται ἠ καὶ βασιλεῖς ἡ-
 θέλησαν ἰδεῖν, ἃ ὑμεῖς βλέ-
 πετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ
 ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ
 ἤκουσαν.]

25 **25** Καὶ ἰδοὺ, [νομικός τις
 ἡ ἀνέστη, ἡ ἐμπειράζων· αὐ-
 τὸν καὶ λέγων· ἡ διδάσκαλε,
 τί ποιήσας ζωὴν ἡ αἰώνιον·
 26 **26** κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε
 πρὸς

ᾧ† καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶπε·

ᾧ. παρε-

δόθη μοι.

(2) εὐχαριστῶ, Marcion ap. Epiph. *Gratias ago et confiteor*, Tert. aut Marcion. (a) = F. Marcion ap. Epiph. Tert. || πα-
 τερ, ὁ θεὸς τοῦ αἵρ, Clem. *Domine, pater coeli etc.* brix. vind.
 corb. colb. for. || Rec. Orig. (b) = Marcion, (c) = DL. 1.
 13. 33. 42. 61. 63. 69. 106. 114. 118. 130. gr. et lat. 131. Mt.
 m. r. 10. Ed. (etiam Elzeyir.) Perf. w. Copt. Aeth. Arm. Vulg.
 It. (exc. corb. colb.) Iren. || Habent Barber. 8. (d) ABCDEFHLS.
 1. 13. 69. 72. 106. 124. 127. 131. 157. 218 (cum al. 9.) 235.
 Ev. 36. al. 13. pluresve. Mt. V. al. 17. Ed. (Goth. Slav. Vulg.
 It.) Marcion. Theophyl. (e) = D. cant. verc. colb. for. peruf.
 Tert. Iren. (f) ἐπιγινώσκει, CFH. 33. 91. 124. Ev. 2. 18. 19. al.
 3. Mt. c. f. p. m. x. 17. (g) = D (St. B.) Barber. 1. Vulg. It.
 (exc. brix.) Post εἶπε ponit Mt. 11. Post στραφεὶς, Arm. (h) +
 καὶ ἀκούοντες ἃ ἀκούετε, D. cant. + et aures, quae audiunt, colb.
 brix. et aures, quae audiunt, quae auditis, tol. (i) = D.
 cant. verc. corb. vind. Method. Tert. || et iussi, veron. (k)
 προσήλθεν, 33. Mt. 17** Evangelistaria. (l) πειράζων, 28. 77. 108.
 130. al. 4. Barber. 1. Mt. a. x. 17** Evangelistaria. (m) =
 D. cant. Marcion. || + ἀγάσα, M. (n) = Marcion ap. Tert.
 germ. 2.

πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέ-
γραπται; πῶς ἀναγινώσκεις;
27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγα-
πήσεις κύριον τὸν θεόν σου
• ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου." 31
• καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας
σου" καὶ τὸν πλησίον σου ὡς
28 ἑαυτόν." Εἰς δὲ αὐτῷ
ὁρῶν • ἀπεκρίθη·" τοῦτο
29 ποίει, καὶ • ζήσῃ." Ὁ δὲ,
θελὼν • δικαιῶσαι ἑαυτόν, εἶ-
πε πρὸς τὸν ἰησοῦν· καὶ τίς
30 ἐστί μου πλησίον; Ἐπολα-
βὼν δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν· ἀνθρώ-
πος τις κατέβηκεν ἀπὸ ἱερου-
σαλήμ εἰς ἱεριχώ, καὶ λη-
σταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ • ἐκ-
δύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς
ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέν-
τες ἡμῶν • τυγχάνοντα." 31
Κατὰ συγγενίαν δὲ ἱερεὺς
τις κατέβηκεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκεί-
νῃ καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἀντιπα-
32 ῥήλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ λευί-
της, • γενόμενος κατὰ τὸν
τόπον, • — ἐλθὼν καὶ
33 ἰδὼν •, ἀντιπαρῆλθεν. Σα-
μάρετης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν
κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν • αὐ-
34 τὸν, • ἐπὶ λαγχνίσθη. Καὶ
προσελ-

(o) ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅ. τῇ ψ. σου, καὶ ἐν ὅ. τῇ ἰσχ. σου.
D. It. (exc. brix. for.) item B. 1. 131. 157. || Articulus =
1. quater. (p) = D. It. (exc. brix. for.) Test. (q) αὐτόν. A.
69. 106. 157. 218 (cum al. 4.) 235. Ev. 5. 36. al. 16. plures-
ve. Mt. V. 19. al. 9. Orig. semel. (r) ἐκρίνας. L. 40. 218 (cum
76.) dixisti, Syr. Perf. p. Aeth. Epiph. Marcion, (s) αὐτῷ. 2.
14. 60. 76. Barber. 1. Mt. d. (etiam in scholio) αὐτῷ. Barber.
1. αὐτῷ. Clem. || Rec. Orig. (t) δικαιῶσαι. BC*DL. 157. Midor.
(u) ἐξέτισαν. EGHs. 1. 89. 131. 142. al. 14. et Barber. 2. Mt.
HV. d. 17. Ed. Vulg. veron. brix. vind. for. perus. germ. 1.
(x) = BDL. 1. 131. (Copt. Arm. Vulg. It.) (y) κατὰ τύχην, D.
forte, cant. fortuito, verc. corb. Accidit autem ut, Vulg. brix.
for. perus. || = veron. vind. colb. (z) = B. 1. 33. 118.
Copt. ἐλθὼν. Arm. Arr. brix. colb. cum transisset, verc. (a) =
D. 15. 42. 63. 68. 114. Ev. 32. Mt. m. 10. 19. Arm. Arr.
Vulg. cant. verc. brix. colb. veron. corb. vind. Min. gal. for.
perus. Theophyl. (b) + αὐτόν. AD. 42. 63. 114. 124. 157.
235. Ev. 21. 32. Mt. x. 10. Syr. Vulg. It. Theophyl. || Post
ἀντιπαρῆλθεν addit colb. (c) = BL. 1. 32. Mt. 11. veron. vind.
colb.

προσελθὼν κατέδωκε τὰ τραύ-
ματα αὐτοῦ, ἐπιχέων δ' ἔλαι-
ον καὶ οἶνον." ἐπιβιάσας δὲ
αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος,
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς ἑ πανδοχεῖ-
ον," καὶ ἐπιμελήθη αὐτοῦ.

85 Καὶ ἐπὶ τὴν αὖριον ^ε — ἐξ-
ελθὼν, " ^ς ἐμβαλὼν" δύο
δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ,
καὶ εἶπεν ^η αὐτῷ " ἐπιμελή-
θητι αὐτοῦ, καὶ ^ι δ, ^{τι} " ἂν
προσδαπανήσης, ^κ ἐγὼ, " ἐν
τῷ ἐπανερχεσθαι με, ἀποδώ-
86 σω σοι. ^ι Τίς ^m οὖν " ^η τού-
τιον " τῶν τριῶν ^ο πλησίον δο-
κῇ σοι " γεγενῆσθαι τοῦ ἐμπε-

37 σόντος εἰς τοὺς ληστάς; Ὁ
δὲ εἶπεν ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος
μετ' αὐτοῦ. εἶπεν P — ^θ
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς πορεύου, καὶ
σὺ ποιεῖ ὁμοίως.]

38 ⁹ Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ
πορεύεσθαι ^τ αὐτοῦς, καὶ αὐ-
τὸς [εἰσηλθὼν " εἰς κώμην
τινά γυνή δὲ τις, ὀνόματι
μάρθα, ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς
39 τὸν οἶκον αὐτῆς. " Καὶ τῆς
ἦν ἀδελφὴ καλουμένη μαρία,
ἣ καὶ ^τ παρακαθίσασα " πα-
ρά ^τ τοὺς πόδας τοῦ ^χ ἰησοῦ,
ῥέου ^γ τὸν λόγον " αὐτοῦ.

40 H

ο. δοκεῖ σοι πλησίον.

p. οὖν.

(d) οἶνον καὶ ἔλαιον. Mt. r. Syr. Perf. p. Aeth. Scholia ap. Mt.
(e) δοχεῖον. 218. (cum 77.) (f) — BDL. i. 33. 118. 131. 157.
Ev. 15. Ed. Syr. Arr. Perf. Aeth. Vulg. It. Ambr. (g) — Mt.
a. u. (h) — BDL. i. 33. 80. 118. 131. 157. Ev. 16. Copt.
Arm. Vulg. It. (exc. verc. brix.) Ambr. (i) ^ε τι. 72. al. 4. Mt.
c. 19. (k) — i. 118. Arm. Ambr. Aug. Post ^{me} ponit D. cant.
(l) τίνα οὖν δοκεῖς πλησίον etc. D. cant. (m) — BL. i. 118. Vulg.
It. exc. cant. (n) — 16. Ev. 11. Post ^{τριῶν} ponunt 80. 116.
130. gr. Mt. ω. 19. Arm. || — ^{τριῶν}. verc. (o) ACEFLS. 69.
72. 124. 157. 218 (cum al. 8.) 235. Ev. 24. 32. 40. al. 18.
pluresve. Mt. BHV. al. 15. Ed. Theophyl. Alii alio ordine.
(p) ². BC*DFL. i. 16. 33. 69. 131. 157. 229. in m. Mt. x. Copt.
Syr. p. in m. Slav. cant. verc. καὶ εἶπεν. 77. 108. Vulg. veron.
brix. for. peruf. || — οὖν. 36. Mt. 17. Syr. Perf. p. Arm.
colb. (q) ἐν δὲ τῷ. BL. 69. Copt. Aeth. Ar. (r) αὐτὸν εἰσελθεῖν. D.
cant. || αὐτοῦ αὐτὸν. i. 157. Syr. hierof. Mm. gat. || — καὶ.
BL. 69. Copt. verc. (s) — B. || τὸν οἶκον τῇ οἰκίᾳ. CL. 33.
|| — αὐτῆς. L. 33. (t) παρακαθίσασα. ABC*L. Macar. (u) πρὸς.
BC*L. 33. 44. Macar. (x) κυρίου. BDL. Syr. Perf. Ar. p. Copt.
Aeth. Arm. Syr. p. in m. Vulg. It. exc. veron. (y) τῶν λόγων.
10. 40. 127. 131. 157. Ev. 46. al. 18. Mt. a. e. g. p. q. z. 11.
al. 6. Ed. Syr. Perf. Aeth. Arm.

40 Ἡ δὲ μάρθα περισπᾶτο περὶ
πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα
δὲ εἶπε· κύριε, οὐ μέλει σοι,
ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με
κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν
αὐτῇ, ἵνα μοι συναντιλάβη-
41 ται. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς· μάρθα, μάρ-
θα, ² μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ
42 περὶ πολλὰ. ^a Ἐνδὲ δὲ ἐστὶ
χρεῖα. ^b μαρία δὲ ^c τὴν ἀγα-
θὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἣτις

οὐκ ἀφαιρεθήσεται. — ἀπ' ^d
αὐτῆς. ^d]

• Καὶ [ἐγένετο, ^e ἐν τῷ
εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ ^f τινί
προσευχόμενον, ^g ὥς ἐπαύ-
σατο, [εἰπέ τις τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δι-
δάξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι,
καθὼς καὶ ἰωάννης ἐδίδασκε
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Εἶπε
δὲ αὐτοῖς· ὅταν ^h προσεύχη-
σθε, ⁱ λέγετε· πάτερ ⁱ +
^k +, ἀγι-

ⁱ + ἡμῶν.

(z) = veron. verc. corb. vind. Ambr. ter. *δορυβάζῃ*. (omissis caeteris) D. *Turbas te*, cant. || *τυρβάζῃ* *δορυβάζῃ*. BCDL. 1. 33. Evagr. || *τολλά* *τολλού*. 225. (a) = D. cant. veron. verc. corb. vind. colb. Clem. Ambr. ter. *ἐλπίων δὲ ἐστὶ χρεῖα*. 38. Arr. *ἐλπίων δὲ ἐστὶ χρεῖα ἐστὶ*. Arm. *ἐλπίων δὲ ἐστὶ χρεῖα ἢ ἐνδὲ*. BL. 1. Copt. Aeth. Syr. p. in m. Orig. (in catena ap. Corder.) Basil. Olympiodor. Joh. geometra. Hier. Aug. semel. || Scholia vet. ap. Mt. et *ἐνδὲ* et *ἐλπίων* explicant. Scholiographus vel codicem secutus est similem nostrorum BL1; vel praefio ei fuerunt plures sive codices sive commentarii, diversas lectiones exhibentes, || *ἐστὶ* + *κεριεύουσα*. 89. (b) = D. Ed. Vulg. Codd. Italiae, qui antecedentia omittunt. Hier. Ambr. γάρ. BL. 1. 69. 157. Ev. 37. Slav. 1. Basil. Antiochus. Damasc. (c) = CDL. illi, cant. veron. verc. corb. vind. (d) Evangelistaria fini hujus capituli jungunt cap. 11, 27. 28. (e) *ἐγένετο* *ἐν*. A. 90. Ev. 46. Mt. 10. (f) *ἐρημον*. Copt. Arr. (g) + *καὶ*. DM. 27. 29. 71. Mt. 1. cant. veron. verc. vind. colb. corb. Ante *προσευχ.* addit 28. (h) *προσεύχεσθε*. AC. 1. 69. 124. Ev. 18. Mt. 17. Ed. || + *μή βαρτολογεῖτε, ὡς αἱ λοῖφοί· δοκεῖτε γὰρ τινας, ὅτι ἐν τῇ ταπεινότητι αὐτῶν ἀκούουσιν* *ἐκδησονται* ἀλλὰ *προσευχόμενοι*. D. cant. E. Matthaeo, e quo etiam sequens precum formula interpolata est. (i) B. 1. 57. 130. gr. et lat. Alius. Pers. w. Vulg. for. tol. harl^{ms}. Orig. Marcion aut Tert. || Adest in Slav. cant. veron. brix. perus. gat. || *Sancte*, verc. colb. corb. Min. vind.

k †, ἀγιασθήτω ἡ τὸ ὄνομα σου m. n ἐλθέτω ὁ σου
 3 ἡ βασιλεία P † Τὸν ἄρτον ἡμῶν τῶν ἐπουρίων δι-
 4 δου ἡμῶν τὸ καὶ ἡμε- 4 ραν" Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς
 ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ γὰρ
 αὐτοὶ ἀφίεμεν ὅσον παντὶ
 ὁφείλουσι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσε-
 νέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.
 5 † Καὶ

k † ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. O, ἡ βασιλεία σου.
 p † γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

(k) = BL. 1. 57. 130. gr. et lat. Alius. Arm. Perf. w. Vulg.
 for. Mm. gat. tol. harl** Orig. Marcion aut Tert. Scholia in
 36. 38. et in Mt. a. d. g. diferte. || Adest in Slav. cant. ve-
 ron. verc. corb. colb. brix. peruf. vind. Hiatt Goth. (l) = D.
 (m) + ἐφ' ἡμᾶς. D. cant. (n) ἐλθάτω. CP. 13. (o) D. 57. || Nyss.
 et Maximus confell. loco ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, Lucam scripsisse
 tradunt: ἐλθέτω τὸ ἅγιον πνεῦμά σου ἐφ' ἡμᾶς, καὶ καθαρίσάτω ἡμᾶς.
 Germanus Cp. ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ait, τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ἅγιον. ||
 Etiam Marcion aut Tert. hujus argumenti petitionem substituit
 in locum verborum: ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. (p) = BL. 1.
 130. gr. et lat. Alius. Arm. Vulg. corb. for. Mm. gat. Orig.
 diferte. Marcion vel Tert. Hier. Aug. dif. Beda. || Attingunt
 Scholia in Mt. a. d. g. et Theophyl. Adest in Slav. Sax. cant.
 veron. brix. peruf. vind. colb. tol. In verc. harl. et cod. uno
 lat. Mt. est tantum: fiat voluntas tua. || = τῆς. ACD. 15. 69.
 114. Mt. c. 11. (q) = 131. ἡμῶν. Mt. c. o. 11. σου. Marcion
 || ap. Orig. in catena. (r) δὲ. D. 2. 27. 28. 29. 40. 71. 106. 115.
 Mt. r. (s) = Mt. r. σήμερον. D. 2. 28. 29. 40. 71. 106. Syr. p.
 Sax. Vulg. It. || Rec. Syr. p. in m. Vulg. mf. germ. 2. mart.
 gat. peruf. emmer. harl. Scholia in Mt. a. d. g. diferte. || =
 τὰ. Ed. Orig. bis, sed alibi habet. (t) τὰ ἀμαρτήματα. 1. 118.
 209. τὰ παραπτώματα. 59. τὰ ὀφειλήματα. D. 131. cant. veron. corb.
 colb. peruf. tol. || Rec. Orig. dif. (u) = καὶ γὰρ . . . ἡμῶν.
 225. || καὶ γὰρ † καὶ. 14. 53. Ev. 18. 19. 36. Mt. a. f. Bar-
 ber. 1. || καὶ γὰρ αὐτοὶ ὡς καὶ ἡμεῖς. D. cant. veron. corb. Mm.
 brix. colb. sicut et ipsi, verc. vind. siquidem et ipsi, Vulg. for.
 peruf. tol. (x) ἀφίεμεν. ABDEK. 1. 2. 13. 72. 124. 125* ap.
 Birch. 184. Alius. Mt. x. Ed. ἀφίεμαμεν. Orig. semel. (y) τοῖς
 ὀφειλέταις ἡμῶν. D. cant. veron. corb. colb. || παντὶ τῷ. 33. 60.
 Arr. Perf. p. παντὶ τῷ. L. 90. 108. 234. Ev. 32. 36. Mt. a. f.
 Orig. semel. (z) = Syr. p.

- 5 ^a † Καὶ εἶπε ^b πρὸς αὐτούς· Ἰσώθεν ἀποκριθεὶς εἶπη· μὴ
 τὴν ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ
^c πορεύεται πρὸς αὐτὸν με- θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παι-
 σουνητίου, καὶ ^d ∞ εἶπη· δία μου μετ' ἐμοῦ. ἔ εἰς τὴν
 αὐτῷ φίλε, χρησόν μοι τρεῖς κοίτην· εἰσὶν οὐ δύναμαι ἀ-
 6 ἄρτους· Ἐπειδὴ φίλος ^e 8 ναστὰς δοῦναί σοι. ^h Λέγω
 — μου· ^f παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ ὑμῖν, ⁱ εἰ καὶ οὐ δώσει αὐ-
 πρὸς με, καὶ οὐκ ἔχω ^g τῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι ^k
 7 παραθήσω αὐτῷ· Κἀκεῖνος αὐτοῦ φίλον, διὰ γε τὴν
 ἀνάδει.

a † ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

d ∞ ἐρεῖ.

(a) = BL. 1. 57. 130. gr. et lat. 131. 226* Alius. Mt. d. 1. Arm. Copt. ap. Mill. et Beng. Vulg. for. perus. Mm. gat. tol. harl. Orig. dis. Scholia in cod. 36. et in Mt. a. d. g. 10. diserte. Marcion vel Tert. Hier. Aug. dis. || Habent Copt. ed. Slav. cant. veron. (verc. hiat) corb. colb. brix. vind. Theophyl. (Euthymius comm. 2. 3. 4. lectores simpliciter ablegat ad commentarium in Matthaeum.) (b) = D. cant. Marcion ap. Epiph. *Iesus*, colb. (c) πορεύεται. K. 42. 53. 89* 108. 118* al. 5. Mt. 11. veron. (d) AD gr. (St. p.) KM. 13. 42. 69. 106. 114. 145 in m. Ev. 18. 19. 36. al. 14. et Barber. 2. Mt. c. f. x. 10. 11. Syr. Arr. Perfl. Vulg. veron. vind. colb. gat. Mm. perus. Constitut. Bas. Damasc. (e) = CEKS. 28. 36. 40. 61. 64. 72. 76. 89. 108. 113** 115. 116. 118. 127. 130. gr. 142. 229. 235. Ev. 2. 24. 36. al. 30. et Barber. 6. Mt. V. al. 14. Ed. Syr. Slav. corb. Euthym. Theophyl. μοι. DM. 63. 69. 71. 106. 113* 220. Mt. r. x. cant. colb. (f) παρέστιν ἀπ' ἀγροῦ. D. cant. || ἐξ ὁδοῦ] = 36. 66. Post με ponit 235. † μακρὰν. L. || = πρὸς με. veron. vind. (g) ἐν τῇ κοίτῃ. D. 57. ἐκ τῆς κοίτης. 118. in strato, colb. in cubili, Vulg. cant. for. perus. corb. germ. 1. in cubilem, vind. in cubiculo, veron. brix. tol. (h) † Et si ille perseveraverit pulsans, Arm. ed. Vulg. vind. corb. colb. gat. Tert. ut videtur. Ambr. Aug. Beda. || Non addunt Arm. ms. cant. veron. (verc. hiat) germ. 1. for. perus. Vulg. ms. ap. Henten. Chrysolog. (i) = D. cant. (k) αὐτῷ φίλον. 218 (cum 220.) αὐτὸν φίλον. A. 36* al. 6. Mt. i. n. 17. φίλον αὐτοῦ. CL. 115. 124. 157. Orig. bis. Bas. Chrys. Macar. αὐτὸν φίλον αὐτοῦ. D. quod amicus ejus sit, Vulg. cant* Alii. quod amicus jussit, cant**

ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώ-
σει αὐτῷ ¹ ὅσων" χρῆζει. ¹¹ο Τίνα" δὲ P + εἰ" ὑμῶν
9 Καὶ ὡς ὑμῖν λέγω· [αἰτεῖτε,
καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε,
καὶ εὕρηστέ· κρούετε, καὶ
¹⁰ ἀνοιγήσεται"] ὑμῖν. Πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ
ζητῶν εὕρισκει· καὶ τῷ κρού-
οντι ⁿ ὡς ἀνοιγήσεται."]
9 τὸν πατέρα" αἰτήσῃ· ὁ
ὕψος" ἄρτον, μὴ λιθῶν ἐπι-
δώσει αὐτῷ; * ἦ· " καὶ"
ἐχθρῶν, μὴ ἀντὶ ἐχθρῶς ὄψιν ⁿ
12 ἐπιδώσει αὐτῷ; * "H καὶ
ἐὰν γ' αἰτήσῃ" ὧν, * μὴ"
ἐπιδώ-

1 ∞ ὅσων. n ∞ ἀνοιγήσεται. S. si.

(1) DEHLS. (St. π.) 1. 10. 11. 36. 40. 69. 72. 89. 127. 131. 145* 151. 157. 218 (cum al. 8.) Ev. 2. 4. 24** 36. al. 53. Mt. V. al. 18. Ed. Orig. semel. Bas. Macar. Theophyl. *quantum*, cant. *quotquot*, Vulg. colb. germ. gat. for. perus. *quantos*, veron. *verc. brix. vind. corb.* || + ἀν. L. Ev. 36. al. 9. Mt. f. (m) ἀνοιγήσεται. DEGHs. 11. 72. 118. 127. 218 (cum al. 4.) 229* 235. Ev. 2. al. 18. Mt. V. c. semel d. f. semel i. l. n. (u) AEGHKS. 11. 127. 218 (cum al. 6.) 229* 235. Ev. 18. 19. 36. al. 23. Mt. V. c. semel d. f. semel i. l. n. ἀνοίγεται, D (St. β.) cant. (o) τίς. DL. 27. 33. 49. 64. 157. item Mt. c. semel. Syr. p. in m. Vulg. cant. colb. gat. Mm. for. Orig. Aug. *τίνος*. 37* τί. Ev. 17. *A quo*, veron. corb. vind. (p) + εἰ. ABCDKM. 13. 33. 42. 64. 69. 89. 91. 106. 124. 157. Ev. 2. 18. 19. 36. 32. al. 17. Mt. c. bis. f. g. z. 10. 11. al. 4. (Syr. utr. Perff. Arm. Vulg. It.) Orig. Marcion ap. Epiph. Aug. semel. (q) = Mt. c. semel. veron. Aug. Post αἰτήσῃ ponunt B. Mt. 11. || = τῶν. 1. 131. (r) = L. 157. Vulg. colb. for. perus. Ante αἰτήσῃ ponunt D. gr. Mt. m. Syr. p. in m. Orig. || = ὁ. 1. Orig. || + αὐτοῦ. 1. 60. 124. 235. Mt. c. semel. f. Syr. Arm. veron. corb. gat. brix. Dial. c. marc. (s) ACDEFGI. S. 1. 33. Ev. 2. al. 60. et Barber. 8. Mt. V. al. 13. Ed. Copt. Syr. p. (sed rec. additur c. obelo.) Slav. Vulg. cant. Mm. for. Dial. c. Marc. Theophyl. Euthym. *aut si*, veron. brix. gat. colb. perus. (t) = 89. 108. 157. 235. Ev. 31. Mt. x. Vulg. It. (u) + ἡ σοφίον. 157. (x) Vt. 12 = 157. Ev. 31. bis. || ἡ καὶ ἐὰν] ἡ. L. καὶ ἐὰν. C. Syr. ἡ ἐὰν. 36. 38. *aut si*, Vulg. It. ἡ καὶ. B. 1. 69. 225. Mt. c. semel. Dial. c. marc. ἐὰν δὲ καὶ. D. et si, cant. (y) αἰτήσῃ. ADL. 1. 52. 72. 131. 235. Ev. 2. 18. 19. pluresve. Mt. c. bis. u. x. 10. 17. Ed. (z) = BL.

13 ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; Εἰ
οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ἡ ἀπάσχον-
τες, "οἴδατε ὅτι δόματα ἀγαθὰ"
διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν,
πῶς μᾶλλον ὁ πατήρ, ὁ
ἐξ οὐρανοῦ," δώσει ἃ πνευ-
μα ἁγίον" τοῖς αἰτοῦσιν αὐ-
τόν;]

14 * Καὶ [ἦν ἐμβάλλων
δαίμονιον, ἢ καὶ αὐτὸ ἦν] κω-
φόν· ἐγένετο δὲ, τοῦ δαιμο-
νίου ἔξελθόντος," ἐλάλη-

σεν ἡ κωφότης καὶ ἐθαύμασαν
15 οἱ ὄχλοι. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν
εἶπον· ἐν βελεζεβούλ, ἢ +
τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων,
16 ἐμβάλλει τὰ δαιμόνια, ἢ Ε-
τεροὶ δὲ, πειράζοντες, σφ-
μεῖον ἢ παρ' αὐτοῦ ἐξήτουν
17 ἐξ οὐρανοῦ." Αὐτὰς δὲ ἡ

δύς" αὐτῶν τὰ διανοήμα-
τα," εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βα-
σιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διμερι-
σθεῖσα ἐρημονῆται, καὶ οἱ

Y a

nos

b. ἀγαθὰ δόματα.

(a) ὅτι. DKM. 36. 42. 64. 91. 113. 114. 157. al. 6. Mt. g. r. 10. 17. Scholia in Mt. a. d. g. Clem. Marcion. Dial. c. marc. Ath. (b) ABCDEGHI. S. 218 (cum al. 8.) al. 42. pluresve. Mt. V. al. 19. Ed. Syr. Slav. cant. Marcion. Dial. c. marc. Ath. Theophyl. Scholia in Mt. a. d. g. (c) ἐξ οὐρανοῦ. L. Copt. de coelo, Vulg. It. ὁ οὐράνιος. Aug. ὁ ἐπουράνιος. Marc. ap. Eriph. ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Mt. c. semel. Hier. || = vind. (d) ἀγαθὸν δόμα. D. Codd. ap. Ambr. cant. veron. corb. vind. colb. Orig. bis. δόματα ἀγαθὰ. 106. Arm. πνεῦμα ἀγαθόν, L. 7. 60. Ev. 4. 12. 18. 19. Syr. p. in m. Vulg. for. perus. χάριν πνευματικῆν. Scholia in Mt. a. d. g. Spiritum bonum datum, Mm. donum donum Spiritus sancti, Aeth. (e) V. 14.] ταῦτα δὲ εἰπόντος αὐτοῦ, προσφέρεται αὐτῷ δαιμονιζόμενος κωφὸς καὶ ἐμβληθέντος αὐτοῦ (ejecto illo, cant.) πάν-
τες ἐθαύμαζον. D. cant. item brix. colb. (f) = A^oBL. 1. 33. 118. 131. 157. Copt. (g) ἐκβληθέντος. AL. 33. 69. 95. 124. Mt. c. Slav. quidam. cum eiecisset daemonium, Vulg. It. (h) + τῷ, BCKLM. 33. 42. 106. 113. 114. 124. 157. Ev. 18. 19. al. 6. et Barber. 1. Mt. c. f. 10. + τῶν. A. (i) + ὁ δὲ ἀποκριθεὶς f. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε· πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾷ ἐμβαλεῖν. AD (St. β.) KM. 106. 145. 157. 218 (cum 3. 108. 220.) 231. in m. al. 16. Mt. d. l. r. x. z in marg. 10. Aeth. Syr. p. cant. (k) ἐξ οὐρανοῦ ἐξή-
τουν παρ' αὐτοῦ. ABDL. 13. 124. 131. 157. item 69. Vulg. cant. vind. brix. colb. corb. germ. gat. for. perus. (l) ἰδοὺ, 59. Ev. 18. Mt. d. o. Vulg. It. exc. cant. (m) τὰ διανοήματα αὐτῶν. A. 157. al. 4. pluresve. Mt. 10. Ed. Vulg. It. exc. cant. (n) μερικεῖσα. CM. 106. 124. ap. Alt. 235. Ev. 18. al. 10. Mt. a. r. 17. Ed. Ante ἐφ' ἑαυτὴν ponunt ADL. 124. cant. Auct. de prom.

18 κος ἐπὶ οἴκου ο * πίπτει. Εἰ 22 τοῦ. Ἐπὶ δὲ ὁ ἰσχυρότε-
 δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν ρος x αὐτοῦ" ἐπελθὼν ὑμνή-
 διεμερίσθη, πῶς σταθῇσεται σῇ αὐτὸν," τὴν πανοπλίαν
 ἢ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγε- αὐτοῦ αἶρει, ἐφ' ἣ ἐκπεποιῶει,
 τε, ἐν βεελζεβούλ ῥ ἐκβάλ- καὶ τὰ * σκύλα" αὐτοῦ διαδι-
 19 λειν με" τὰ δαιμόνια. Εἰ 23 δυνσιν. [Ὁ μὴ ὧν μετ'
 δὲ ἐγὼ ἐν βεελζεβούλ ἐκβάλ- ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστὶ καὶ ὁ
 λω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορ-
 ἐν τίνι ῥ ἐκβάλλουσι;" διὰ 24 πίζει α·] Ὅταν b τὸ ἀνά-
 τοῦτο ῥ κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ" θαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ
 20 ἔσονται. Εἰ δὲ * ἐν δακτύ- τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι'
 λω θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμό- ἀνδρῶν τόπων, ζητοῦν ἀνά-
 νια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἢ παυσιν· καὶ μὴ * εὐρίσκον,"
 21 βασιλεία τοῦ θεοῦ. Ὅταν ὁ λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶ-
 ἰσχυρὸς καθωπλισμένος ῥ φυ- 25 κόν μου, ὃθεν ἐξῆλθον. Καὶ
 λάσση" τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, ἐν d ἐλθόν" εὐρίσκει * σεσαρω-
 εἰρήνη ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐ- μένον f καὶ κενοσμημένον."
 26 Τότε

(o) *domus supra domum posita, cadit.* veron. (p) ἐκβάλλει. 130. gr. ἐκβάλλω. 218 (cum 220.) veron. vind. corb. ἐκβάλλειν. 69. ap. Mill. Mt. g. (q) ἐκβαλουσι. 1. 131. Ev. 18. 19. al. 4. ἐκβαλοῦσι. 40. 218 (cum al. 3.) Ev. 2. al. 6. Mt. c. f. r. 11. cant. *ejecerunt, peruf.* (r) αὐτοὶ ὑμῶν κριταὶ, BD. cant. colb. αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν. ACL. 1. 69. 124. 131. 157. al. 2. Mt. c. f. x. 10. 11. Ed. Vulg. It. κριταὶ αὐτοὶ ὑμῶν. Mt. d. k. p. z. || = αὐτοῖ. 113. (s) + ἐγώ. D. al. 3. Mt. f. x. Copt. cant. colb. Marcion. Ambr. Aug. Vigil. tapf. Post θεοῦ addunt CL. 69. 124. Syr. p. c. aft. Ambr. semel. (t) Φυλάσσει. D. 157. Ev. 36. al. 5. Mt. x. 17. Ed. βλέπει t. ἐ. αὐλὴν Φυλάσσω. 69. (u) = BDI. Mt. r. (x) = D. cant. (y) = D. cant. || + καὶ. 69. (z) σκεύη. K. al. 8. Mt. 10. Syr. p. (ied rec. in m.) (a) + με. L. 33. + a me, gat. (b) + δι. D. 1. 106. 118. 131. 157. Mt. c. q. Copt. Syr. p. cant. veron. Et. vind. (c) εὐρίσκων. LS. 69. 118. 124. al. 4. Mt. 10. Ed. || = τότε. BL. 33. 157. Mt. c. Copt. Syr. p. veron. (d) αἰσίου. DS* 69. 124. al. 7. Ed. (e) + σχολάζοντα. CL. 1. 13. 33. 69. 106. 124. 131. Barber. 1. Copt. Aeth. Ar. p. brix. Vict. tun. + σχολάζοντα καὶ. 16. 118. Syr. p. c. aft. (f) = 225. Vulg. m. Sux. for. peruf. 101. || = καὶ. DL. 76. Mt. q. Copt. Arr. cant.

- 26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμ-
βάνει ἑπτὰ ἕτερα" πνεύμα-
τα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ
h ∞ εἰσελθόντα" κατοικεῖ
i ἐκεῖ." k καὶ γίνεται τὰ
ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκεί-
νου χειρόνα τῶν πρώτων."]
27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐ-
τὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνή
φωνήν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν
αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βα-
στάσαρά σε, καὶ μαστοὶ οὓς
28 ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε·
l μενούγγε" μακάριοι οἱ ἀκού-
οντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
καὶ m φυλάσσοντες" n †.]
29 [Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμέ-
νων, ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ
αὕτη o p πονηρὰ ἐστὶ" ση-
μεῖον q ἐπιζητεῖ," καὶ ση-
μεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ. r εἰ
30 μὴ τὸ σημεῖον ἰωῆ s †. Κα-
θὼς γὰρ ἐγένετο ἰωῆς σημεῖ-
ον τοῖς νινευίταις, οὕτως
ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
31 που τῇ γενεᾷ ταύτῃ. Βα-
σιλίσσα νότου ἐγεροθήσεται u
ἐν τῇ κρίσει" μετὰ x τῶν ἀν-
δρῶν"]
Y 3

h ∞ εἰσθόντα.

n † αὐτόν.

s † τοῦ προφήτου.

(g) ἄλλα ἐπτά. D. cant. verc. colb. Vict. tun. || ἐπτά] = 57. Post
ἑαυτοῦ ponunt BL. 69. 124. 157. (h) EGMS. II. 45. 59. 61.
72. 76. 115. 130. gr. 229* 235. al. 16. Mt. V. a. k. n. o. p. 17.
Euthym. ἐλθόν. G. ap. Beng. 91. ἐλθόν. Mt. g. εἰσελθόν. Mt. II.
veron. εἰσελθόντες. 220. (i) = D. 33. cant. veron. verc. corb.
vind. αὐτοῦ, 118* (k) et fit ejusmodi hominis vita multo pejor
prioris. veron. corb. vind. (l) μενούν. AL. 42. 114. etiam. cant.
quippini f. quippe, gar. mart. perus. imo f. quinimo, Vulg. colb.
for. Tert. Aug. manifestissime tol. || = verc. veron. brix.
corb. vind. Mm. (m) ποιῶντες. 131. Syr. p. (sed rec. in m.)
Marcion. (n) = ABCDL. 3. 9. 33. 42. 114. 123. 145. 219.
226* Aeth. Arm. Perf. p. Syr. p. It. Marcion. Aug. || Rec.
Vulg. ed. Lucif. (o) + γενεᾷ. ABDL. r. 33. 69. 124. ap. Birch.
131. Ev. 24. 32. al. 4. Mt. f. x. 11. Copt. Arm. Arr. Syr. p. c.
ast. Vulg. It. Ambr. (p) = 235. (q) ζητεῖ. AL. 63. Ev. 2. 18.
19. al. 4. Mt. f. 10. Ed. (r) ab ei μὴ ad ὥδε vsf. 32. = Marcion
ap. Epiph. (s) = BDL. Copt. Arm. Syr. hierof. Sax. Vulg.
ms. It. (exc. brix.) Beda. (t) + σημεῖον. 60. Ev. 18. 19. Mt. f.
Syr. hierof. Arr. || + καὶ καθὼς ἰωῆς ἐν τῇ καλίᾳ τοῦ κήτους ἐγένε-
το τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ γῇ.
D. cant. item scholion in Mt. d. verc. corb. item vind. (u)
= D. cant. corb. (x) = C. 52. 95. 131. Mt. o. Perf. p.
Aeth.

δρῶν" τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ
κατακρινεῖ ὧ αὐτούς." ὅτι ἡλ-
θεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
ἀκούσαι τὴν σοφίαν ἡ σολομῶ-
νος," καὶ ἰδοὺ, πλείον ἡ σο-
32 λωμῶνος" ᾤδε. ἡ "Ἄνδρες ἡ
νινευῖται" ἀναστήσονται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύ-
της, καὶ κατακρινουῦσιν αὐ-
τήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κῆρυγμα ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλεί-
33 ον ἰωνᾶ ᾤδε. Οὐδεὶς ὁ δὲ"

λύχνον ἄψας, εἰς δ' κρυπτήν"
τίθῃσιν, ὁ οὐδὲ ὑπὸ τὸν μό-
διον," ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν,
ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ ἴ-
34 φέγγος" βλέπωσιν.] [Ὁ
λύχνος τοῦ σώματός ἡ ἐστὶν
ὁ ὀφθαλμός ἡ + σου." ὅταν
ἡ — οὖν" ὁ ὀφθαλμός σου
ἀπλοῦς ἡ, ἡ καὶ" ἡ ὅλον" τὸ
σῶμά σου φωτεινόν ἡ ἐστὶν"
ἡ ἐπ' αὐτὴν" δὲ ποιηρὸς ἡ, ὁ καὶ"
τὸ σῶμά σου σκοτεινόν P.
35 ἡ — Σκό-

Σ. σολομῶντος.

ἡ ἡ νινευῖται.

(γ) αὐτήν. 90. Mt. o. cant. Auct. de prom. (2) ADEGHS. 1. 13. 69. 72. 106. 124. 131. 218 (c. al. 7.) 235. al. 17. pluresve. Mt. V. al. 10. Ed. (a) VI. 32 = D. cant. (b) ABCLM. 1. 36. 40. 42. 61. 63. 64. 69. 89. 91. 106. 114. 115. 116. 118. 124. 127* 131. 145. 157. 235. Ev. 18. al. 25. Mt. a. d. g. i. m. n. o. q. r. 10. 11. Ed. Syr. Syr. p. in m. Vulg. It. (c) = D. 1. 33. 57. 72. 108. 116. Ev. 36. al. 4. Mt. a. m. o. Ed. Syr. Ar. p. Perff. Vulg. It. exc. veron. brix. corb. (d) κρυπτήν. 1. 118. Mt. i. q. 2** Ed. (etiam St. 3.) Theophyl. mf. (e) = L. 1. 69. 118. 131. Alius. || αὐδὲ = Mt. x. καὶ. 90. ἡ. 142. Ev. 2. al. 2. Mt. i. (f) Φῶς. CD. 1. 13. 33. 40. 57. 69. 89. 118. 130. 131. 157. 209. Ev. 32. al. 7. Mt. K. 10. Ed. Theophyl. lumen, Vulg. It. (g) + σου. D. Syr. Perff. Ar. p. Aeth. Vulg. It. (exc. vind.) Hier. (h) + ABCDM. Barber. 1. Syr. Perff. Ar. p. Copt. Aeth. Vulg. It. Hier. (i) = BDL. Copt. Perff. Vulg. It. (k) = CD. 61. 63. 64. 69. 124. 226** 235. al. 10. Mt. k. n. p. q. 2* Ed. Slav. Vulg. It. (l) = 34. 39. Mt. m. πᾶν. D. gr. (m) ἐσται. KLM. 1. 13. 28. 42. 63. 64. 114. 118. 124. 131. 157. al. 7. Mt. c. 10. Ed. Slav. Vulg. veron. brix. for. perus. (n) ἐπειδὴ. 11. 49. 106. 218 (c. al. 4.) ἔταν. D. 2. 127. Mt. x. Ed. (o) = colb. || + ἔλεον. 1. 28. 118. 131. Mt. 10. Copt. Hier. (p) + ἐσται. 42. 106. 124. 127. 131. 209. 229** al. 26. et Barber. 2. Mt. r. 10. Ed. Syr. Ar. Perff. Aeth. Arm. Syr. p. c. aft. Vulg. It. + ἐστὶν. 76. al. 4. Mt. q. x. 11. Ed. Hier. || τὸ σῶμά σου ὅταν σκοτεινόν ἐστὶν. D. cant.

- 359 — Σκόπει οὖν, μὴ τὸ
 Φῶς, τὸ ἐν σοί, σκότος ἐστίν.
 36 Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φω-
 τεῖνόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκο-
 τεῖνόν, ἔσται φωτεῖνόν ὅλον,
 ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστρα-
 πῇ φωτίῃ σε.
 37 Ἐν δὲ τῷ λαλήσαι, ἡ-
 ρῶτα αὐτὸν ᾠρισαῖος * τις,
 ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ.
 38 Ἐισελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. Ὁ
 δὲ ᾠρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμα-
 σεν, ὅτι οὐ * πρῶτον ἐ-
 βαπτίσῃ πρὸ τοῦ ἀρίστου.
 39 Εἶπε δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν
 νῦν ὑμεῖς οἱ ᾠρισαῖοι τὸ ἔξω-
 θεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πί-
 νακος καθαρίζετε· τὸ δὲ ὕ-
 σωθεν * ὑμῶν γέμει ἀρπα-
 γῆς καὶ πανηρίας. Ἀφρονες,
 οὐχ ὁ ποιήσας τὸ * ἔσωθεν,
 καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε;
 41 Πλὴν τὰ ἐνόντα * δότε ἐλεη-
 μασύνῃ· καὶ ἰδοὺ, πάντα κα-
 42 θαρὰ ὑμῖν * ἐστίν. Ἄλλ'
 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ᾠρισαῖοις, ὅτι
 ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύσσημον
 καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λά-
 χανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
 κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ
 θεοῦ.

Y 4

(q) Vt. 35 = 57. || Vt. 35 et 36] εἰ οὖν τὸ Φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος, τὸ σκότος πόσον; D. cant. veron. verc. corb. vind. Aug. || In fine vt. 36 + Si enim corpus quod in te est lucernam non habuerit lucentem, tibi tenebrosa est, quanto magis autem lucerna tua fulgens lucebit tibi. brix. || μὴ ἔχον τι μέρος σκότεινον = 73. corb. (r) ἰδεῖσθαι δὲ αὐτοῦ. D. Sax. cant. || λαλήσαι + αὐτόν. A. + αὐτόν ταῦτα. I. 69. 118. 124. ap. Birch. 131. Ev. 18. 19. al. 4. Mt. f. o. x. brix. vind. (s) = BL. I. 69. 118. 131. 157. Copt. (t) καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ᾠρισαίου, ἀνεκλίθη. 69. 124. || εἰσελθὼν δὲ + εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ᾠρισαίου. 74. Ev. 19. (u) ἤρξατο διακρινόμενος ἐν αὐτῷ λέγειν· διατί. D (St. β.) item Mt. x. Vulg. It. (exc. brix.) Aug. retractabat penes se, cur, Tert. (x) πρεβαπτίσῃ πρὸς. 49. πρότερον ἐβαπτίσῃ. 69. πρότερον ἐβαπτ. πρὸς. 77. 108. 235. Mt. a. (y) ἐντὸς. 95. || + τοῦ ποτηρίου. 69. (z) = 226* Mt. d. (a) ἔσωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν. CD. 218 (cum 125* 220.) Mt. m. x. Sax. cant. verc. colb. Tit. bostr. Cypr. || Rec. Tert. Aug. (b) ὄντα. L. Syr. utr. quae sunt, cant. veron. ex his, quae habetis, brix. quod superest, Vulg. verc. corb. vind. colb. for. peruf. Aug. semel. ἐνόντα πάντα. 68. al. 5. || = Cypr. bis. Ambr. Aug. semel. Leo. Ambrosiast. (c) ἔσται. D. I. 69. 124. 131. Ev. 18. 36. al. 3. Mr. f. 17. Arr. Slav. cant. verc. Marcion. (d) κλήσιν. Marcion ap. Epiph. et Tert.

θεοῦ. * — ταῦτα + δε: ἔδει
 ποιῆσαι, καὶ κεῖνα μὴ ἀφιέ-
 43 ναι."] [Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φα-
 ρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν
 πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συνα-
 γαγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμούς
 44 ἐν ταῖς ἀγοραῖς f. Οὐαὶ ὑ-
 μῖν g †, ὅτι ἐστὲ h ∞ ὡς
 τὰ μνημεῖα τὰ " ἄδηλα, καὶ
 οἱ ἄνθρωποι i = οἱ " περιπα-
 τοῦντες ἐπάνω, οὐκ οἶδασιν.
 45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομι-
 κῶν, λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε,
 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρι-
 46 ζεις. Ὁ δὲ εἶπε· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορ-
 τίχετε k τοὺς ἀνθρώπους"
 φορτία l δυσβάστακτα, καὶ
 αὐτοὶ ἐν τῶν δαντύλων m ὑ-
 μῶν" οὐ προσφάγετε n τοῖς
 47 φορτίοις."] [Οὐαὶ ὑμῖν,
 ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα
 τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέ-
 ρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς.
 48 Ἀρα o μαρτυρεῖτε" p καὶ
 συνευδοκεῖτε" τοῖς ἔργοις τῶν
 πατέρων ὑμῶν· ὅτι αὐτοὶ μὲν
 ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ
 οἰκοδομεῖτε q = αὐτῶν τὰ
 49 μνημεῖα." r Διὰ τοῦτο s καὶ
 ἡ σοφία

g † γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, ὑποκριταί.

h ∞ μνημεῖα.

(e) = D. cant. veron. || ταῦτα] + δε. CKL. 13. 63. 69. 89**
 124. Ev. 18. 19. al. 7. et Barber. 2. Mt. 10. 11. Syr. Copt.
 Syr. p. c. aft. Slav. Vulg. colb. for. peruf. *enim*, brix. || ἀφιέ-
 ναι] παρῆναι. BL. 13. παραφινεῖναι. A. (f) + καὶ (τάς. C.) πρωτοκλι-
 σίας (τὴν πρωτοκλισίαν 13. 69. 124.) ἐν τοῖς δέπνοις. CD. 13. 64. 66.
 in m. 69. 124. cant. veron. (g) = BCL. 1. 33. 118. 130. gr.
 et lat. 131. Copt. Arm. Vulg. verc. corb. colb. Mm. gat. for.
 peruf. germ. Marcion. Aug. || Habent veron. brix. emmer. || =
 ὑποκριταί. D. cant. vind. Lucif. (h) D. cant. veron. verc. corb.
 colb. vind. germ. Lucif. (i) = ADS. 1. 10. 11. 69. 72. 89.
 120. 124. 127. 130. 131. 142. 145. 235. Ev. 36. Alii et Bar-
 ber. 7. Mt. V. al. 16. Ed. Theophyl. (k) τοῖς ἀνθρώποις. 157. al.
 5. et Codd. ap. Erasim. Ed. (l) + βαρέα καὶ. C. 28. 40. 131. al.
 5. Syr. p. in m. (m) = 218 (cum 124. al. 5!) colb. harl* (n)
 = D. cant. veron. verc. (o) μάρτυρές ἐστε. BL. Orig. (p) ὅτι συν-
 ευδοκεῖτε. 57. 61. 69. 124. Vulg. for. peruf. μὴ συνευδοκεῖν. D. cant.
 veron. verc. non consentientes. Lucif. συνευδοκεῖν. vind. colb. (q)
 = BDL. Copt. cant. veron. verc. vind. αὐτῶν τὰ μνημεῖα. Mt.
 11. αὐτῶν τοὺς τάφους. 13. τοὺς τάφους αὐτῶν. 1. 131. 157. Lucif.
 Sic. sed ante οἰκοδ. 69. 124. (r) Vs. 49. 50. 51. = Marcion
 ap. Epiph. (s) ἀποστέλλω. D. cant. veron. Lucif. || = τοῦ θεοῦ.
 Syr. ed.

ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· ἀπο-
στελῶ " εἰς αὐτοὺς" προσφί-
τας καὶ ἀποστόλους, " καὶ"
ἐξ αὐτῶν * ἀποκτενοῦσι καὶ
50 ἐνδιώξουσιν." "ἵνα ὁ ἐκζη-
τηθῇ" τὸ αἷμα * πάντων"
τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνό-
μενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,
* ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης·
51 Ἀπὸ b — τοῦ αἵματος
ἄβελ c ἕως τοῦ αἵματος ζα-
χαρίου d, τοῦ ἀπολομένου

μεταξὺ τοῦ θυσιάστηρος καὶ
τοῦ οἴκου. καὶ λέγω ὑμῖν, ἐκ-
ζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς
52 ταύτης. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νο-
μικοῖς, ὅτι * ἤρατε" τὴν
κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ"
οὐκ εἰσῆλθετε," καὶ
τοὺς εἰσερχομένους ἐκαλύσα-
53 τε. h εἰς λέγοντος δὲ αὐτοῦ
ταῦτα πρὸς αὐτοὺς," ἤρξαντο
i — οἱ γραμματεῖς καὶ· οἱ
Φαρισαῖοι· δεινῶς k ἐνέχουσιν
καὶ"

Y 5

g εἰσῆλθατε. h εἰς καὶ.

(t) πρὸς αὐτοὺς. 157. Vulg. brix. for. perus. εἰς ὑμᾶς. 124. colb.
|| = Lucif. (u) = AK. 1. 42. 63. 69. 124. ap. Birch. 220.
Mt. c. cant. (x) ἀποκτενεῖτε καὶ διώξετε. 124. colb. (y) ἐνδιώξετε. L.
61. Ev. 36. al. 3. Syr. p. in m. Arr. (z) = Mt. 17. perus. (a)
ὑπὸ Mt. 11. ἕως. D. Arr. cant. veron. verc. vind. colb. Lucif.
(b) = BCDL. (c) + τοῦ δικαίου. KM. al. 15. Mt. r. x. 10. Perf.
p. Arr. Syr. p. in m. vind. colb. emmer. (d) + ὑπὸ βασιλείου.
D. 73. Mt. x. Copt. Ar. p. cant. (e) ἐκρύψατε. D. (St. β.) 157.
cant. verc. veron. colb. ἐκρύψατε. Clement. homil. *habuistis*,
Marcionitae: *habetis*, Ambrosiast. Aug. semel. Alii. (f) καὶ αὐ-
τοὶ. D. 69. 124. 157. Alius. cant. veron. verc. vind. colb. Ambr.
αὐτοὶ γὰρ. M. 29. 71. 77. Mt. r. (g) εἰσῆλθατε. ABCDELM. 124.
157. 235. Ev. 19. al. 3. Mt. m. 10. 11. (h) καὶ. 69. ap. Wetst.
|| αὐτοῦ] = D. 64. 76. 118. 131. τοῦ ἰησοῦ. Mt. c. ταῦτα] + πάν-
τα. 13. ταῦτα ante αὐτοῦ ponit Mt. 11. post αὐτοὺς Mt. f. || πρὸς
αὐτοὺς] + ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ. D. 157. It. (exc. for. perus.
Mm. gat. tol.) Hiit corb. + ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, κατησχύνθη-
σαν καὶ. Mt. 11. Arm. || Sed pro λέγοντος δε αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐ-
τοὺς. habent: κἀκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ. BCL. 33. Copt. || Hinc:
κἀκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ, εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον παντὸς τοῦ
λαοῦ, καὶ κατησχύνθησαν, καὶ. Syr. p. in m. (i) οἱ Φαρισαῖοι. Mt. m.
οἱ νομικοὶ καὶ οἱ Φαρισ. 1. 118. Mt. g. Ed. Syr. p. in m. vind. οἱ
Φαρισ. καὶ οἱ νομικοὶ. D. Vulg. cant. veron. brix. colb. for. perus.
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ νομικοὶ. verc. (k) = 63. 114. Mt. 10. ἐχουσιν καὶ.
DS. 14. 45. 124. 225. Ev. 36. Barber. 1. ἐχουσιν αὐτὰ καὶ. 121.
συνέχουσιν καὶ. H. 11. 61. al. 17. Mt. k. p. z. Ed. συνέχουσιν καὶ. 48.
130. Mt. o. ἐνέχουσιν αὐτὰ καὶ. 1. 64. 118** 131. 209. Mt. g. x.
Slav.

καὶ ¹ ἀποστοματίζειν αὐτὸν" ⁶⁴ ^m περὶ πλειόνων," ⁿ = Ἐν-
 εδρεύοντες αὐτὸν" ^o † ^p =
 ζητούντες: — ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq}

κουπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.
 3 Ἄνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐ-
 πατε, ἐν τῷ φωτὶ ὃ ἄκου-
 σθήσεται" καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐκ
 ἐλάλησατε ἐν τοῖς ἁ ταμείοις,"
 4 κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμά-
 των. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φί-
 λοις μου· μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
 τῶν ἁ αποκτείνοντων" τὸ σῶμα,
 καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων
 ἃ ὡ περισσώτερόν" τι ποιῇ-
 5 σαι. Ἐποδείξω δὲ ὑμῖν, τί-
 να φοβηθῆτε· ἃ φοβήθητε"
 τὸν, μετὰ τὸ ἁ αποκτείνειν,"
 ἃ ὡ ἐξουσίαν ἔχοντα" ἃ ἔμβα-
 λεῖν" εἰς τὴν γένεον· ναὶ λέ-
 γω ὑμῖν, ὃ τοῦτον" φοβή-
 6 θητε. ἃ Οὐχὶ πέντε στρου-
 θία ἃ πωλεῖται" ἀσσαρίων
 δύο; καὶ ἐν ἑξ' αὐτῶν οὐκ ἔ-
 στιν ἐπιλαλησμένον ἐνώπιον
 7 τοῦ Θεοῦ. Ἄλλα καὶ αἱ
 τρέχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶ-
 σαι ἃ ἠρξάνονται," μὴ οὖν
 φοβεῖσθε· ἃ πολλῶν" στρου-
 8 θίων διαφέρετε ἃ. Λέγω
 δὲ ὑμῖν· [πᾶς ὃς ἀν' ὁμολογή-
 σῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀν-
 θρώπων, ἃ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ" ἐν αὐ-
 τῷ ἔμπροσθεν ὃ τῶν ἀγγέ-
 9 λων" τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ ἀρ-
 νησάμενός με ἃ ἐνώπιον" τῶν
 ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται
 9 ἐνώπιον" ἃ τῶν ἀγγέλων
 10 τοῦ Θεοῦ." Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ
 λόγον

a. αποκτείνοντων.

b. ὡ περισσόν.

c. ὡ ἔχοντα ἐξουσίαν.

(y) dicentur, Perf. w. Vulg. veron. for. vind. (z) μνημείοις. 225. Mt. o. (a) DGHS. al. 36. Mt. BH. al. 14. Ed. Ath. Theophyl. αποκτείνοντων, AEKL. al. 18. Mt. V. al. 4. αποκτείνοντων. Orig. semel. (b) ADK. 33. al. 4. Mt. 10. || Rec. Orig. quater. (c) = D. 69. 157* al. 2. Mt. 11. 17. Syr. Perf. p. cant. verc. || Habet Tert. (d) ἀποθάνειν. Ev. 44. Mt. B. (e) ADL. 1. 69. 124. 157. Ev. 32. Mt. c. f. x. 10. 11. Vulg. It. Orig. (f) βαλεῖν. D. al. 2. Mt. m. o. Epiph. mittere, Vulg. It. ἐμβαλεῖν. 218 (c. al. 7.) Ev. 44. (g) τοῦτο. 229* (h) VI. 6 = Marcion ap. Epiph. (i) πωλεῖτε. 72. 235. Ev. 31. Mt. q. (k) ἠρξάνεσθαι εἰσι. D. 40. 124. Mt. a. Clem. semel. (l) πολλῶ. Ev. 13. Mt. g. k. 1* p. z* Ed. verc. || + γὰρ. D. Syr. Perf. p. Ar. Aeth. Arm. (m) + ὑμῖν. DGKM. 11. 13. 33. 40. 42. 63. 69. 106. 114. 116. 124. Ev. 24. al. 25. Mt. B. a. c. o. in marg. q. x. z** Ed. Arm. Aeth. Slav. Vulg. cant. verc. Mm. gat. (u) κατὰ ὁμολογήσαν. 12. 33. 59. 101. Marcion. Theodotus. || ἀνθρώπου] Θεοῦ. 40. Ma. a. (o) = Mt. a. et (etiam v. 9.) Marcion ap. Tert. et Epiph. (p) ἔμπροσθεν. ADKQ. 42. 57. 63. 64. 116. 235. Ev. 32. al. 4. Mt. 10. 11. || Rec. Orig. (q) ἔμπροσθεν. D. Alius. Mt. x. Clem. || Rec. Orig. (r) patre meo, qui est in caelis, veron.

λόγον· εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ·
τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα·
— βλασφημήσαντι· οὐκ
11 ἀφεθήσεται· "Ὅταν δὲ x
προσφέρουσιν" ὑμᾶς ὕπτι·
τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς
καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ με-
ριμνᾶτε, πῶς ἢ τί ἀπο-
λογήσῃσθε, ἢ τί εἴπητε·"
12 Τὸ γὰρ πνεῦμα ἅγιον διδάξει
ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, α
13 δεῖ εἰπεῖν· [Εἶπε δὲ τις αὐ-
τῷ ἐκ τοῦ ὄχλου διδάσκαλε,

εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσ-
σθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονο-
14 μίαν· Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἀν-
θρώπε, τίς με κατέστησε d
δικαστὴν ἢ μεριστὴν· ἐφ' ὑ-
15 μᾶς· Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·
ὁράτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ
e οὗ τῆς πλεονεξίας· ὅτι οὐκ
ἐν τῷ περισσεύειν τινὲς ἢ ζωὴ
f αὐτοῦ· ἐστὶν ἐκ τῶν
16 ὑπαρχόντων αὐτοῦ· [Εἶ-
πε δὲ παρ' ὅλων πρὸς αὐτούς,
λέγων· ἀνθρώπου πινὸς πλου-
17 σίου εὐφόρησεν ἢ χώρα· Καὶ

διελο-

e οὗ πάσης.

f αὐτοῦ.

(s) πρὸς. D. gr. (t) εἰς δὲ τὸ πνεῦμα ἅγιον, D. cant. || ἅγιον πνεῦμα] πνεῦμα τὸ ἅγιον, 69. 124. Mt. B. i. x. χ. (u) = D. 69. cant. qui dixerit, corb. vind. colb. Marcion ap. Tert. Ante εἰς τὸ ponunt 225. Mt. o. verc. (x) φέρουσιν. D. Clem. Orig. ducent, veron. εισφέρουσιν, BL. i. 16. 33. 64. 121. 124. 131. 157. Mt. g. inducent, Vulg. brix. vind. for. corb. adducent, cant. verc. προσφέρουσιν, 142. (y) εἰς. D. i. 69. 124. 218 (c. al. 4.) Mt. 10. 11. Clem. (z) μεριμνήσῃτε, BLQ. i. 13. 33. 36. 57. 64. 69. 77. 108. Ev. 20. Orig. Cyr. hier. προμεριμνᾶτε, D. gr. Clem. (a) = D. Syr. Perf. p. It. (exc. brix. Mm. gat.) Clem. Orig. Cyr. hier. Ambr. (b) = (ap. Mill.) 63. 91. Ev. 19. Ed. (c) = 33. Orig. Habet Clem. ὥρα] ἡμέρα, 54. ap. Mill. 106. (d) δικαστὴν, 28. A. lius. Tert. κριτὴν. D. 33. cant. colb. Scholia in Mt. g. Marcion a. j. Tert. κριτὴν ἢ μεριστὴν, BL. i. 131. Mt. g. κριτὴν ἢ δικαστὴν, 69. ἀρχόντα καὶ δικαστὴν, 157. (e) ABD (St. p.) KLMQ. i. 42. 69. 106. 114. 131. 157. 229** Ev. 18. 19. 36. al. 8. Mt. f. g. r. x. 11. 12. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Vulg. 1r. (Hiant Goth. et Syr. hierof.) Cle n. Basil. Antioch. Tir. bostr. Iren. Aug. Scholia in Mt. a. d. g. diserte. (f) BEGHS. i. 25. 40. 72. 89. 109. 115. 116. 124. 127. 130. gr. 131. 229* 235. Ev. 2. al. 20. Mt. V. d. g. i. l. n. o. q. 10. 17. Antioch. || = D. 8. Syr. Perf. p. Arr. cant. (g) αὐτῷ, DQ. 33. 91. 116. 127. 235. al. 6. Mt. m. o. 12. Basil. Tir. bostr. Theophyl. Scholia in Mt. a. d. || + ταῦτα λέγων ἐφώτισεν ὁ ἔχων ὡτα ἀκούειν, ἀκούειν, 64. 73. 74** Evangelistaria nonnulla a fine hujus commatis transi-
liunt ad οὗ τοῦτο v. 22.

διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω, τοῦ συναῶν τοὺς καρπούς
 18 μου; Καὶ εἶπε· τοῦτο ποιή-
 σω· καθελῶ μου τὰς ἀποθή-
 κας, καὶ ἡ μείζωνας οἰκοδο-
 μήσω· καὶ συναῶν ἐκεῖ πάν-
 τα ἰ τὰ γεννήματα· μου κ καὶ
 19 τὰ ἀγαθὰ μου." Καὶ ἐρῶ
 τῇ ψυχῇ μου· ψυχῇ, ἔχεις
 πολλά ἀγαθὰ ἰ κείμενα εἰς
 20 ἐτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε,
 20 πίε," εὐφραίνου. Εἶπε δὲ
 αὐτῷ ὁ θεός· ἢ ἄφρον," ταύ-
 τη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου
 ἢ ἀπαιτοῦσιν· ἀπὸ σου· ἃ δὲ
 ἡτοίμασας, ὁ τίμ· ἔσται;
 21 P Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἰ ἐαυ-
 τῷ, καὶ μὴ εἰς θεὸν πλου-
 22 τῶν. ἰ] [Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς
 μαθητὰς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο
 ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ
 ψυχῇ· ὅτι ὑμῶν,· τί φάγη-
 τε· μηδὲ τῷ σώματι ἰ, τί ἐν-
 23 δύσηθε. ὁ ∞ ἢ" ψυχῇ
 ἰ πλείον· ἔστι τῆς τροφῆς,
 καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.
 24 Κατανοήσατε ταῦς κέρανας,
 ὅτι

ἰ. τὰ γεννήματα.

u ∞ ἢ γὰρ.

(h) ποιήσω αὐτὰς μείζονας, D. cant. *majora faciam*, Vulg. veron. vind. for. colb. Ambr. (i) ADE. Alii. Mt. BHV. al. 16. Ed. Bas. Theophyl. τὸν σίτον. BL. 1. 13. 69. 118. 124. 131. 157. Mt. g. Syr. Copt. Arm. τὰ σῖτα, Slav. (k) = D. 56. 130. gr. et lat. 131. cant. veron. verc. corb. vind. colb. Euthym. (sed adest in Mt. i. n.) Ambr. (l) = D. cant. veron. verc. corb. colb. item vind. Leo || εἰς ἐτη πολλά ponitur post εὐφραίνου in corb. || κείμενα] ἀποκείμενα. 235. Clem. bis. (non Orig.) || ἀναπαύου = 36. Clem. bis. (m) αὐτῶν. ADQ. 218 (c. al. 5.) Ev. 32. Mt. B. Ed. (etiam St. 3.) (n) αἰτοῦσιν. BL. 33. || Rec. Clem. Orig. (o) τίνας. D. (St. β.) (Perf. w. Vulg. It. exc. corb. vind.) Clem. semel. Antioch. (p) Vt. 21 = D. cant. veron. verc. Non attingunt. L. holia in Mt. a. d. g. (q) + in. L. 124. Ev. 32. Mt. 11. (r) + ταῦτα λέγων ἀφώνει· ὁ ἔχων ὤτα ἀκοῖναι, ἀκοῖτω, E. in m. G. 13. 64. 69. 124. 127. 218 (c. al. 6.) 229. in m. 235. al. 24. Mt. V. in marg. a** g. o. Evangelistaria. (s) = ABDLQ. 42. 124. 131. 229**. Mt. c. Arm. Vulg. mf. cant. veron. vind. brix. for. germ. 1. corb. tol. emmer. Ambr. (t) + ὑμῶν. B. 1. 33. 64. 69. 91. 124. 131. 218 (c. al. 5.) 229**. Ev. 18. al. 2. Mt. f. g. o. x. z. 11. Syr. Arr. Aeth. Sax. verc. Clem. semel. (u) BDLMS. 1. 13. 28. 33. 57. 64. 69. 124. 131. 157. al. 8. Mt. g. x. z** Syr. Arr. Syr. p. c. ast. Copt. Aeth. cant. veron. colb. Clem. bis. αὐχὶ β. 61. Ev. 2. 36. al. 10. Mt. c. f. m. 11. Syr. p. mf. in m. μὴ ἢ. 37. in m. (x) πλείων. 145** al. 12. Mt. a. d. g. k. q. z. 10. Clem. bis. Theophyl. Euthym. πλείον. D.

ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτοὺς. πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν ὡς μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν 26² ἑνα; ^a Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ 27 τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; Κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς ^b αἰχάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. ^c λέγω δὲ ὑμῖν· οὐδὲ σολομεὺς ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τοῦ-

28 των. ^d Εἰ δὲ τὸν χρότον, ^e ἐν τῷ ἀγρῷ· * σήμερον ὄντα καὶ αὐρὴν εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ θεὸς οὕτως ^f ἀμφιέννυσι, πόσω μᾶλλον 29 ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Καὶ ὑμεῖς ^g μὴ ζητεῖτε, τί φάγητε ^h ἢ τί πίνητε, καὶ μὴ 30 μετεωρίζεσθε. Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη ⁱ τοῦ κόσμου ^k ἐπιζητεῖ. ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν, ὅτι ^l χρῄζετε τούτων. ³¹ Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν ^m τοῦ θεοῦ, καὶ ταῦτα ⁿ = πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.]

32 [Μη]

m τοῦ αὐτοῦ.

(y) = D. 64* 225. cant. (z) = D. cant. vind. (a) καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τί. D. cant. veron. verc. vind. corb. colb. (b) οὔτε νήθει, οὔτε αἰχάνει. D. cant. verc. Clem. || + οὔτε αἰχάνει, veron. vind. corb. colb. (c) + ὅτι. ADLM. 1. 33. 40. 69. 106. 124. 131. al. 12. Mt. a. g. m. r. 10. Copt. Slav. cant. veron. brix. vind. Clem. Hier. (d) Vt. 28 = Marcion ap. Epiph. (e) παρ' ἀγροῦ. DH. 28. 57. 64. Ev. 18. 19. al. 6. Mt. f. cant. τοῦ ἀγροῦ post χρότον + 69. 106. ἐν ἀγρῷ. ABL. 106. 157. Mt. c. 11. || Post σήμερον ponunt A. 1. 69. 106. 131. 220. Mt. a. c. g. r. x. 10. 11. Syr. veron. brix. vind. for. colb. germ. 1. mart. tol. Clem. Ante τὸν χρότον BL. item 157. Post ὄντα Vulg. || = Ambr. (f) ἀμφιέννυσι. BDL. (g) = 131. Mt. d* (h) καὶ. BLQ. 33. 57. 60. 71. Ev. 18. 19. Mt. f. Syr. Copt. Aeth. (i) = 40. 63. 119. al. 5. Mt. a. r. 10. (k) ἐπιζητοῦσιν. BL. 13. 33. 69. 124. ζητεῖ. D. Clem. quaerunt, Vulg. It. requirunt, brix. Tert. inquirunt, corb. (l) + ἀπάντων. 13. 28. 69. 124. 131. 157. 226* al. 2. et Barber. 1. Aeth. Arm. veron. verc. brix. (m) BD* gr. L. Copt. Aeth. Exp. verc. colb. (n) = BEHLS. 36. 108. 115. 131. 145. 235. Ev. 18. 19. 36. al. 11. Mt. V. f. g. o. x. 17. (Syr. p. habet c. ast.) verc. Tert. || ταῦτα πάντα] τὰ τῆς τροφῆς. Clem.

32 [Μη φοβοῦ, τὸ μικρὸν
ποσημιον· ὅτι ὁ εὐδοκῆσεν ὁ
πατήρ ὑμῶν] δούναί τ' ὑ-
33 μῖν τὴν βασιλείαν. Πωλη-
σατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν,
καὶ ὅτε ἐλεηροσύνην ποιήσα-
τε ἑαυτοῖς· ὅσα βαλάντια· μὴ
παλαιούμενα, θησαυρὸν ἂν
ἐκλείπτει· ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει,
34 οὐδὲ σὴς διαφθείρει. Ὅπου
ἡρῶς ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν,
ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἐστίαι.
35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀφθαλμοὶ
περιεσπόμεναι, καὶ οἱ λυχνιοὶ
36 παύομενοι. Καὶ ὑμεῖς, ὅμοιοι

ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν
κύριον ἑαυτῶν,· τότε ἂν ἀνα-
λύσει· ἐκ τῶν γάμων ἵνα
ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐ-
37 θύς ἀνοίξουσιν αὐτῷ. Μα-
κάριοι οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, οὓς
ἐλθὼν ὁ κύριος εὕρησκει γρηγο-
ροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
περιζώσεται, καὶ ἀνακλινεῖ
αὐτοὺς, καὶ παρελθὼν διακο-
38 νήσει αὐτοῖς. Καὶ εἰς ἑλθὼν
ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἔ-
ν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθὼν,
καὶ εὕρη οὕτω, μακάριοι
εἰσιν· — οἱ δούλοι ἐκεῖνοι.
39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, εἰ

Γ ὅσα βαλάντια.

(ο) + ἐν αὐτῷ. D. in eo, cant. (p) = Marcion ap. Epiph. (q) = 63. ἡμῶν. 220. Ev. 18. 44. Theophyl. ed. rom. in textu. (r) βαλάντια. ADKQ. Alii. Mt. V. al. 8. Ed. (s) ἀνεκλείπτου. 76. Mt. q. (t) αὐτῶν ἰ. αὐτῶν. D. 1. 33. 69. 124. 131. Alii. Mt. B. i. n. Ed. Clem. Method. (u) ἀναλύσει. ADEHLQS. al. 8. plures-ve. Ed. V. f. 18. Ed. Vulg. ft. ext. cant. Nyff. Iren. Cypr. Aug. (x) καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθὼν, καὶ εὕρη etc. BL. 131. καὶ εἰς ἑλθὼν τῇ ἐσπερινῇ φυλακῇ, καὶ εὕρησιν οὕτως, ποιήσιν καὶ εὕρη ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τῇ τρίτῃ, μακάριοι etc. D. cant. Et sic fere corb. καὶ εἰς ἑλθὼν τῇ ἐσπερινῇ φυλακῇ καὶ εὕρη οὕτως ποιήσιν, μακάριοι εἰσιν ὅτι ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ διακονήσει αὐτοῖς· καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθὼν, καὶ εὕρη οὕτως etc. f. 118. Et sic fere corb. vind. Min. gat. Marcion ap. Epiph. ut videtur. Iren. int. Et si venerit vespertina vigilia et ita invenerit, beati sunt: quoniam iudabit illos discumbere, et ministrabit illis. Hoc au-tem scriptum est. verum Et si vespertina hora venerit, et si media nocte, et si gallicantu, et inveniat eos vigilantes, beati sunt. Nicetas. (y) + i. 157. al. 8. Mt. 11. (z) al. 63. 130. gr. Mt. 11. Theophyl. ed. 11. 130. AK. al. 4. (a) = BDL. cant. corb. Min. gat. vind. Iren. Nicetas.

ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποία ὥ-
ρα ὁ κλέπτης ἔρχεται, ^b ἐ-
γρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν
ἀφῆκε διорυγῆναι τὸν οἶκον
40 αὐτοῦ," ^c Καὶ ὑμεῖς ^d οὖν"
γίνεσθε ἑτοιμοί· ὅτι, ἡ ὥρα
οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
41 που ἔρχεται.] Εἶπε δὲ ^e αὐ-
τῷ" ὁ πέτρος· κύριε, πρὸς
ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην
λέγεις, ^f ἢ καὶ πρὸς πάντας;"
42 [ἔ] Εἶπε δὲ" ὁ κύριος· τίς ἄρα
ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ^h καὶ
καὶ" φρόνιμος ⁱ, ὃν καταστή-
σει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς ^k θερα-
πείας" αὐτοῦ, ^l τοῦ" διδόν-
ναι ἐν καιρῷ ^m τὸ" σιτομέ-
43 τριον; Μακάριος ὁ δούλος
ἐκεῖνος, ὃν ἔλθῶν ὁ κύριος
αὐτοῦ εὕρῃσει ποιοῦντα οὕ-

44 τως. ⁿ Ἀλλ' ὥς" λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρ-
χουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐ-
45 τόν. Ἐάν δὲ εἴπῃ ὁ ^o δούλος
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ·
χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχε-
σθαι· καὶ ἀρξῇται τύπτειν
τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδί-
σας ^p, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
46 καὶ μεθύσκεσθαι· Ἦξει ὁ
κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν
ἡμέρᾳ, ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ
ἐν ὥρᾳ, ἣ οὐ γινώσκει· καὶ
διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ
μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπί-
47 στων θήσει. Ἐκεῖνος δὲ ὁ
δούλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα
τοῦ κυρίου ^q ἑαυτοῦ," καὶ
μὴ ^r ἐτοιμάσας μηδὲ ποιήσας"
πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δα-
ρήσεται

h c o d.

(b) οὐκ ἂν. omittis caeteris omnibus, DK. 69. utique non, cant.
|| ἐγρηγόρησεν ἄν καὶ = vind. || ἂν prius = B. 157. Posterius =
PS. 69. al. 5. Mt. 11. Ed. (c) Vt. 40 = 1. 118. (d) = BQ.
131. 157. Mt. 1. Copt. Vulg. It. 22. D. gr. ergo, cant. (e) =
BDL. 33. 124* Mt. m. 11. Perf. p. Sax. cant. veron. vind.
colb. corb. germ. 1. (f) = D. cant. || καὶ = 130. gr. et lat.
al. 4. Mt. r. x. 10. brix. vind. (g) καὶ εἶπεν. BDL. 1. 33. 69.
118. 124. 131. cant. (h) ὁ. BDEGH PQS. 72. 130. gr. 157. 22)*
al. 7. Mt. V. 17. cant. καὶ ὁ. Syr. p. in m. || Rec. Orig. ter. (i)
+ ὁ ἀγαθός. D. 157. cant. colb. (k) οἰκτίρας. 1. 124. Orig. femel.
οικίας. 131. Orig. femel. Nyss. (l) = DIQ. Orig. femel. (n) =
BD. (n) ἀμην. D. 54. 130. lat. Mt. x. cant. (o) + κατὰ. V.
13. 69. 71. 124. Mt. m. r. x. Syr. p. ms. Aeth. Iran. item Orig.
(p) + τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Syr. Ar. Aeth. (q) αὐτοῦ. f. αὐτοῦ. BDKL.
al. 31. Mt. a. al. 13. Ed. (r) ἐτοιμάσας. 1. 13. Syr. Perf. p. ve-
ron. vind. || ποιήσας. D. 96. Sax. cant. Orig. Dial. c. Marcion.
Ambr. et (omissio etiam πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ). Iran. paruit, colb.
Cypr. Ambrosiast. || ἑαυτοῦ ad αὐτοῦ = 59. germ. 2.

- 48 ρησεται πολλας· Ὁ δὲ μὴ
 γινῶς, ποιήσας δὲ ἄξια πλη-
 γυν, δοθήσεται ἄλγας. [παν-
 τι δὲ ὡς ἰδούη πολὺ, * πολὺ
 ζητήσεται παρ' αὐτοῦ" καὶ
 ὡς παρέθεντο * πολὺ, περισ-
 σότερον" αἰτήσουσιν αὐτόν.]
 49 Πῦρ ἤλθον βαλεῖν * εἰς
 τὴν γῆν, ὧ καὶ τί * θέλω,"
 50 εἰ ἤδη" ἀνήσθη; Βάπτι-
 σμα * δὲ" ἔχω" βαπτισθῇ-
 ναι, καὶ * πῶς συνέχομαι
 51 ἕως οὗ: τελεσθῇ;" Δο-
 κεῖτε, ὅτι εἰρήνην παρεγενό-
 μην ὑμῖν δούναί" ἐν τῇ γῇ; οὐ-
 χί, λέγω ὑμῖν, * ἀλλ' ἡ"
 52 διαμερισμόν. "Ἔσονται γὰρ
 ἀπὸ τοῦ γυν πάντες ἐν οἴκῳ ἐν
 ἑαυτοῖς διαμεμερισμένοι, τρεῖς * 8
 ἐπὶ" δυοῖ, καὶ δύο 8 ἐπὶ"
 53 τρισὶ. ἡ Διαμερισθήσονται"
 πατὴρ ἑαυτοῦ ἐφ' υἱῶν, καὶ υἱὸς
 ἐπὶ

x εἰς ἐπὶ. c εἰς ὅτου. i εἰς ἐπὶ.

(s) ζητήσουσιν ἀπ' αὐτοῦ περισσύτερον. D. cant. corb. || παρ'] ἀπ'. I. 64. 131. (t) πολὺ, πλέον. D. ὀλίγον, ὀλίγον. Syr. p. in m. πλείον, πλείον. Clem. (u) ἀπαιτήσουσιν. D. 28. 40. 63. 64. 218 (c. al. 4.) 229* al. 9. et Barber. 2. Mt. a. 10. Clem. Constitut. Basil. Macar. (x) ABKLM. I. 36. 42. 57. 64. 69. 91. 108. 124. 131. 157. Ev. 18. 36. al. 11. Mt. f. i. n. r. z** 12. Syr. p. Clem. Orig. sexies. Chryf. ter. Scholia in Mt. a. d. g. Tit. bostr. in Mt. d. Hilar. Hier. Aug. semel. (y) καὶ τί; θέλω, 36. Tit. bostr. in Mt. d. καὶ τί; ἤθελον. Chryf. bis. καὶ ἤθελον. Mt. 12. Chryf. semel. καὶ θέλω f. θέλω δε. Scholia in Mt. a. d. g. *quam volo*, Hier. Philastr. Maxim. taur. (z) ἤδη. Mt. o. fi. veron. corb. vind. for. fi. *jam*, cant. Hilar. Paulin. nisi, gat. colb. mart. nisi ut, Vulg. germ. 1. ut, brix. Hier. Philastr. Maxim. taur. nisi *jam*, Ambr. semel. nisi ut *jam*, Paulin. semel. (a) = L. 36. 57. 64. 89* al. 4. corb. vind. (b) *abeo*, cant. (c) πάνυ ἐπιτόμοι εἰς αὐτὰ. Iren. gr. *valde propere ad illud*, Iren. int. *quam festino*, fi. *sciretis*, Philastr. || *ἕως οὗ τελεσθῇ* = vind. || πῶς] τί. Orig. semel. || οὗ] = 53. ὅτου. ABDKL. 33. 36. 40. 42. 57. 63. 69. 91. 157. al. 6. Mt. a. c. r. x. 10. 12. Orig. bis vel ter. Scholion in Mt. 12. (d) *παῖδες*. D. cant. *mittere*, veron. gat. Marcion ap. Tert. (e) ἀλλ'. D. 69. 106. 225. (f) *τρεῖς διαμεμερισμένοι*. D. cant. (g) αὐ. D. in, Vulg. It. (h) *διαμερισθήσονται*. BDL. 59. 157. Ev. 18. Mt. c. cant. brix. corb. for. colb. vind. Ambr. Eucher. || *lidem fere jungunt antecedentibus*, et D cum codd. It. quibusdam ac Ambr. post *καὶ* repetit *διαμερισθήσονται*. (i) ἐπὶ. BEGS. Alii. Mt. V. al. 11. Ed.

ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ ^k θυγα-
 τρι," καὶ θυγάτηρ ἐπὶ ^l μη- 57
 τρι" πενθερά ἐπὶ τὴν νύμφην· ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δι-
 αύτης, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν 58
 πενθεραν αὐτῆς. "Ελεγε δὲ μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ'
 καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἰδῇτε ἀρχοντα, ἐν τῇ αἰσῇ δὸς ἔργα-
^m τὴν" νεφέλην ἀνατέλλου- σίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ·
 σαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέ- μήποτε ^x κατασύρη" σε πρὸς
 γετε· ⁿ ὄμβρος ἔρχεται· καὶ τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε
 55 γίγνεται οὕτω. Καὶ ὅταν νό- ὕ παραδῶ" τῷ πράκτορι, καὶ
 τον πνεοντα, λέγετε· ὅτι" ὁ πρῶτωρ ^a σε· ^a βάλη· εἰς
 καύσαν ἔσται· καὶ γίνεται. 59 Φυλακὴν. Λέγων σοι, οὐ μὴ
 56 Ἰσχυρίζεται, τὸ πρόσωπον P ἐξέλθης ἐκεῖθεν, ἕως οὐ
 τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ" οἷ- ^b καὶ τὰ ἔσχατον λεπτὸν ἀπο-
 दाτε δοκιμάζειν· ^q τὸν δὲ" δῶς."]

1 [° Πα-

a. βάλλη.

(k) τὴν θυγατέρα. BDL. i. 131. 157. Euf. (l) τὴν μητέρα. Ibidem et 124. (m) = ABL. i. 69. 124. 157. Mt. a. c. 10. (n) + ^z. AKL. al. 14. Mt. a. z** 10. Arm. Bas. (o) = DL. 157. Mt. c. Arr. Perf. p. Aeth. Slav. jun. ed. cant. (p) τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. DL. 157. al. 12. Mt. a. al. 8. Ed. Syr. Perff. Ar. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. exc. harl. τῆς γῆς. Ev. 18. τοῦ οὐρανοῦ. 116. Hefych. Aug. (q) πλὴν τὸν. D. 157. cant. τὸν. L. (r) = D. cant. vind. colb. (s) οὐκ οἶδατε δοκιμάζειν. BL. 33. Copt. Sahid. Aeth. Syr. p. in m. corb. (t) = D. cant. (u) ὑπάγεις, distinctione posita post εἰς. Mt. 11. 17. (x) κατασύρη. D. cant. veron. corb. vind. Ambr. semel. tradat. brix. Mm. gat. for. colb. germ. 1. Aug. Beda. det. Iren. (y) παραδώσει. ABD. 69. 124. 157. cant. Marcion ap. Epiph. (z) post βάλ. ponunt D. Alii. Mt. p. al. 3. Ed. (a) βάλη. AEGHKLS. al. 40. Mt. V. al. 14. Ed. Balai. BD. gr. vind. βάλει. Mt. f. al. 3. βάλλει. 157. 225. Ed. (b) ἀπεσθίς τὸν ἔσχατον κεράντην. D. Syr. It. Marcion ap. Tert. Ambr. Aug. II = καὶ. Mt. m. II τὸν. AGHKL. (St. ^a) 36. 91. 157. al. 23. Mt. V. a. i. n. 17. Ed. Orig. Synaxarium. II ἀποδοῦναι. 61. in m. 69.

1 [ο Παῖσσαν δὲ τινες ἐν
αὐτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέ-
λουντες αὐτῷ περὶ τῶν γαλι-
λαίων, ὡν τὸ ἄλμα πιλάτος
ἔμισε μετὰ τῶν θουσιῶν αὐ-
2 τῶν." Καὶ ἀποκριθεὶς οὗτος
ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε,
[ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρ-
τωτοὶ ἵ παρά" πάντας τοὺς
γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοι-
3 αὐτα πεπόνθασιν; Οὐχί,
λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐάν μὴ ἔμε-
τανοῖητε," ἢ πάντες" ἰώσαυ-
4 τως" ἀπολείσθε. "Ἡ ἐκεῖνοι
οἱ δέκα^κ καὶ" ὁκτώ, ἐφ' οὓς
ἔπεσεν ὁ πύργος ἑν τῷ" σι-

λωάμ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐ-
τούς, δοκεῖτε, ὅτι^μ οὗτοι"
ὀφειλέται ἐγένοντο παρά πάν-
τας^μ ἀνθρώπους" τοὺς κα-
τοικοῦντας^ο ἐν" Ἱερουσαλὴμ;
5 Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐάν
μὴ^ρ μετανοῖητε," πάντες
6 ὅμοιως" ἀπολείσθε. "Ἐλε-
γε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν·
συκὴν εἶχε τις^τ ἐν τῷ ἀμπε-
λῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην"
καὶ ἤλθε^σ ζητῶν καρπὸν^ν ἐν
7 αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. Εἶπε
δὲ πρὸς τὸν ἀμπελοργόν·
ἰδοὺ, τρία ἔτη^ε ἐξοχομαι ζη-
τῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύ-
Z 2 τη,

p ∞ μετανοήσητε,

6. καρπὸν ζητῶν.

(c) Vt. 1 — 9 = Marcion ap. Epiph. (d) αὐτοῦ. 157. suis, verc. (e) = BL. 157. Arm. Vulg. veron. verc. vind. Mm. gat. for. (f) ἐπερ. 14. 235. (g) μετανοήσητε. 9. ap. Mill. 108. 225. Mt. V. al. 3. μετανοήσητε. AD. 1. 69. 124. 131. 157. al. 9. Mt. r. 11. Scholia in Mt. a. d. Vulg. It. Ant. (h) πάντως. M. al. 3. Mt. x. Schol. in Mt. d. H = corb. (i) ὁμοίως. BDL. 1. 13. 33. 69. 131. 157. Schol. in Mt. a. d. g. Syr. p. in m. Sahid. (k) = BDgr. L. (l) τοῦ. D. gr. columna Siloamensis, Slav. (m) = D. Mt. i. k. Ed. Syr. cant. Auct. ad Novat. αὐτοῖ. ABKL. 69. 157. al. 3. Mt. c. x. 11. Vulg. It. Post ἐγένοντο ponit 157. ipsi omittas, gat. (n) = 1. 40. 63. 131. Mt. a. k. 10. w. Vulg. mf. Mm. gat. τοὺς ἀνθρώπους. ABDLM. 69. 108. 124. Mt. r. Basil. (o) = BDL. 1. 106. 131. 157. Mt. m. x. 11. (p) ADL. 1. 69. 106. 124. 131. Ev. 4. 18. 24. 36. al. 10. Mt. f. r. 11. Vulg. It. Ant. Epiph. (q) ἰώσαυτως. BL. 1. 29. 33. 71. 131. Mt. a. r. x. Syr. p. in m. Basil. ὁμοίως. Ev. 13. 17. (r) πεφυτευμένη ἐν τῇ ἀμπελῶνι αὐτοῦ. BDL. 1. 106. 118. 131. 157. Mt. a. x. 10. Arm. Vulg. It. Petr. alex. Elias cret. mf. (s) ABDEGHLS. 218 (c. al. 10.) Ev. 24. 36. All. Mt. V. al. 21. Ed. Arm. Slav. Vulg. It. (exc. vind. colb.) Petr. alex. Elias cret. Bas. (t) + ἀφ' οὗ. DL. 69. 124. Copt. Arm. Slav. Vulg. It. Petr. alex. Victor ap. Wettst. + ἀφ' οὗ. 157.

τη, καὶ οὐχ εὐρίσκω· ^u ἔκ-
κοιλον αὐτήν· ^x ἵνατί· καὶ ^y
8 τὴν γῆν· ^z καταργεῖ;· Ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύ-
ριε, ἄφες αὐτήν· ^a καὶ τοῦτο
τὸ ἔτος,· ^b ἕως ὅτου σιάψω
περὶ αὐτήν, καὶ βάλω ^b κέ-
9 ρια·· ^c Καὶ μὲν ποιήσῃ
καρπὸν·· ^d εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ
μέλλον·· ^e ἐκκόψεις αὐτήν·· ^e]

10 [Ἦν δὲ διδάσκων ^f ἐν
μαῖ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς
11 σαββάσι. Καὶ ἰδοὺ, γυνή
ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθε-
νείας· ἔτι δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ
ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυ-
ναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παν-

12 τελεῖς. Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ ἰη-
σοῦς, ^h προσεφώνησε, καὶ·
εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυ-
σαι ⁱ τῆς ἀσθενείας σου.
13 Καὶ ἐπέθηνεν αὐτῇ τὰς χεῖ-
ρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώ-
θη, καὶ ἐδόξαζε τὸν θεόν.
14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγω-
γος, ἀγανακτῶν, ὅτι τῷ
σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ ἰη-
σοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡ-
μέραι εἰσὶν, ἐν αἷς δεῖ ἐργάζε-
σθαι· ἐν ^k ταύταις· οὖν ἐρχό-
μενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
15 Ἀπεκρίθη ^l ὁ οὖν·· ^m αὐ-
τῷ·· ὁ ⁿ κύριος,· καὶ εἶπεν·
ὁ ^o υἱοῦ υποκριτῶν,·· ἔκαστος
ὑμῶν

b. κοπρίαν.

l ∞ δὲ.

o ∞ υποκριταί.

(u) + φέρε τὴν ἀξίαν. D. cant. (x) ἵνα μὴ. 5. 157. Arr. (y) τὸν τόπον. 80. (z) καταργῇ. S. 36. 40. 63. 91. Ev. 2. al. 10. Mt. a. o. x. 10. Ed. Bas. Theophyl. (a) ἐπὶ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν. D. (b) ABLMS. (St. π.) 10. 36. 40. 57. 63. 64. 72. 91. 106. 124. 127. 131. 157. 218 (c. al. 9.) 229. 235. Ev. 2. 18. 19. 24. 36. al. 46. Mt. V. al. 16. Ed. Petr. alex. Orig. Ath. Naz. Elias cret. Epiph. Isid. pelus. Cyr. Theophyl. Ephr. Scholia in Mt. a. d. g. 11. κέρον. i. 13. 69. Alius. κόφινον κοπρίων. D. *Squalum f. corphinum stercoris*, It. (exc. for.) Ambr. Aug. (v) = 1. 118* || + bene, Aug. (d) εἰς τὸ μέλλον, εἰ δὲ μήγε. BL. 69. Copt. Ar. Cyr. (e) + ταῦτα λέγων ὁφείκει, ὁ ἔχων αὐτὰ ἀκούειν, ἀκούετω. Evangelistaria quaedam. (f) + ὁ ἰησοῦς. 235. al. 6. Mt. g. q. Syr. Perf. p. Evangelistaria. (g) ἐν ἀσθενείᾳ ἢ πνεύματος. D. cant. || = ἦ. BL. 157. Mt. g. (h) = D. cant. (i) + ἀπὸ. AD. 42. 72. 114. al. 3. Mt. r. Ed. Theophyl. ap. Weist. || Orig. ut rec. (k) αἰταις. ABL. i. 42. 69. 131. 157. Mt. x. 11. (l) δὲ. BDL. 1. 69. 124. 131. Syr. Copt. Arm. Vulg. It. καὶ. 16. Aeth. (m) = 69. Mt. m. αἰτοῖς. Mt. x. (n) ἰησοῦς. D. gr. 1. 28. 69. 124. 131. Ev. 2. al. 7. Mt. B. r. Syr. Perf. p. Sax. Vulg. ml. for. (o) υποκριταί. ABLMS. 10. 13. 36. 42. 69. 72. 91. 124. ap. Burch. 235. Ev.

- ἡμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει καὶ τίνι ἑ οὐμοιώσω αὐτήν;
 τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον 19 [Ὁμοία ἐστὶ ὁ κύνειον σινάπε-
 ρ ἀπὸ τῆς Φάτινης," καὶ ἀπα-
 16 γαγνὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ, ἔβαλεν εἰς ὕ κήπον ἑαυτοῦ
 θυγατέρα ἀβραάμ οὕσαν, ἣν καὶ ἤυξησε, καὶ ἐγένετο ὡς
 ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα δένδρον ὁ — μέγα," καὶ τὰ
 καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυ- πετενὰ τοῦ οὐρανοῦ κατε-
 θῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τοῦ σκῆνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐ-
 του τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 20 τοῦ. b c = Καὶ" πάλιν
 17 Καὶ 9 ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, εἶπε· τίνι οὐμοιώσω τὴν βασι-
 κατησχύνοντο πάντες" οἱ ἀν- 21 λείαν τοῦ θεοῦ; Ὁμοία
 τικείμενοι αὐτῷ καὶ πᾶς ὁ ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνή
 ὄχλος ἔχαιρεν ἑκτὸς πᾶσι τοῖς d ὡς ἐνεκρυψεν" εἰς e ἀλευ-
 ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' ρου σάτα τρία," ἕως οὐ ἐζυ-
 αὐτοῦ."] μώθη ὅλον.
 18 "Ἐλεγε ὁ δέ" τίνι ὁμοία 22 Καὶ [διεπορεύετο κατὰ
 ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ; πόλεις καὶ κώμας διδάσκων,
 Z 3 καὶ

d ὡς ἐνεκρυψεν.

Ev. 2. 24. 33. 40. al. 31. Mt. H. c. d. g. z. al. 6. Ed. Copt. Arm. Arth. Arr. Sax. Vulg. It. (exc. cant. brix.) Euthym. Iren. Ambr. Schol. ap. Mt. (p) = 69. Iren. Ambr. (q) κατησχύνθησαν. D. (r) ἐν πᾶσι οἷς ἐθεώρουν ἐνδόξοις ὑπ' αὐτοῦ γινομένοις. D. It. (exc. verc. germ. 2. Mm. gat. for.) (s) οὐν. BL. 1. 13. 69. 157. Copt. Syr. p. in m. Vulg. It. exc. colb. || + αὐτοῖς. 1. 40. 53. 63. 131. Mt. a. 10. || + ὁ ἰησοῦς. Syr. Perf. p. (t) + ὁμοιωμάτι. 13. 69. 124. ap. Birch. (u) + ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν f. τοῦ θεοῦ. 40. 63. Mt. a. 10. Evangelistaria. gat. colb. (x) ὁ. Mt. m. Ed. Elzevir. (y) + τὸν. D. 124. ap. Birch. 229* al. 5. (z) = D. 1. 11. al. 3. cant. veron. verc. vind. colb. corb. ὡς. 36. Mt. a. r. (a) = BDL. Mt. x. Sahid. Arm. Syr. hierof. cant. veron. verc. corb. vind. Ambr. (b) ἡ τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι οὐμοιώσω αὐτήν; D. item 61. ap. Mill. cant. item verc. (c) = AEKMS. 10. 11. 28. 40. 42. 57. 61. 64. 72. 89. 91. 106. 127. 130. gr. 142. 145. 218 (c. al. 9.) 233. Ev. 24. 33. 36. al. 40. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. Perf. p. Syr. p. c. ob. Slav. ms. Theophyl. (d) BKL. 10. 57. 61. 64. 89. 106. 124. 127. 131. 145. 157. 235. Ev. 18. 33. 36. al. 24. Mt. B. a. d. f. z. al. 5. Ed. Theophyl. (e) ἀλευροῦν. veron. verc. vind. corb. colb. Ambr.

καὶ πορεύαν ποιούμενος εἰς ἱε- 26 ἴστέ. Τότε ἡ ἀρχιερεὺς λέ-
 23 ρουσαλήμ. Εἶπε δὲ τις αὐ- γειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου
 τῷ· κύριε, εἰ ὀλίγοι ἱ οἱ σω- καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλα-
 ζόμενοι; ὁ δὲ εἶπε ἔ πρὸς αὐ- 27 τείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. Καὶ
 24 τοὺς· Ἄγωνίζεσθε εἰσελ- ἐρεῖ· ὁ λέγων· ὑμῖν οὐκ οἶδα
 θεῖν διὰ τῆς στενῆς ἡ θύρας· ὅτι πολλοὶ, λέγω ὑμῖν, ζη-
 25 ἰ ἰσχύουσιν. Ἄφ' οὗ ἂν ἔγερσθῃ ὁ οἰκοδεσπότης,
 καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ
 ἀρχεσθε ἔξω ἐστάναι ἡ καὶ
 κρούειν τὴν θύραν, λέγον-
 26 τες· κύριε, ἡ κύριε, ἄνοι-
 ξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ
 27 ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν
 28 ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν
 ἡ ὄψῃσθε· ἡ ἀβραάμ καὶ ἰσαάκ
 καὶ ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς
 προφῆτας· ἡ ἐν τῇ βασιλείᾳ
 29 τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλ-
 σιν ἡ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυ-
 σμῶν

h ∞ πύλης.

(f) + εἰσιν. D. 124. 157. Ev. 20. (Arm. Vulg. It.) (g) = D. 69. cant. πρὸς αὐτόν. 71. 225. Mt. r. Perf. p. Aeth. (h) BD (St. β.) L. 1. 131. Orig. semel. (i) εὐρήσουσιν. D. cant. (k) εἰσθ. 13. 66. in m. 69. εἰσελθ. D (St. β.) Vulg. It. (exc. veron. emmer.) Ambr. Faust. ap. Aug. (l) = verc. || τὴν θύραν = D. Sahid. cant. veron. Lucif. Faust. (m) = L. Copt. Sax. Vulg. verc. Mm. gat. for. colb. (n) ἀρχεσθε. ADL. al. 13. Mt. BH. al. 8. (o) = 225. Syr. Arr. Perf. Copt. Arm. Vulg. It. (exc. cant.) Lucif. Faust. λέγων. B. λέγω δε. S. (p) = BL. 157. veron. vind. tol. Lucif. Faust. (q) = D. 56. 58. 61. Sahid. cant. Clem. rom. Orig. ut videtur. Hier. (r) = DGHLS. 49. 72. 125* 145* 193. Mt. V. c. bis. Ed. Clem. rom. (s) = BDL. Clem. rom. (t) ἀνομίας. D. Clem. rom. (u) ὀψεσθε. D. gr. 47. 57. 69. 76. 124. Mt. d. k. q. m. 11. Ed. ἰδοτε Marcion ap. Epiph. (x) πάντας τοὺς δικαίους. Marcion ap. Tert. et Epiph. Ambr. semel. || = καὶ πάντας τοὺς προφῆτας. Sahid. Syr. hieros. (y) Usque ad εἰς τὴν βασιλ. vf. 29. = 13. 69. || introeuntes in regno; veron. verc. vind. colb. corb. Marcion. Lucif. Ambr. semel. Faust. (z) = 59. αὐτοῦ. A. τῶν οὐρανῶν. 86. ap. Beng. Iren. ms. Ambr. bis. (a) + καὶ κρατοῦμεν. Marcion ap. Epiph. (b) V. 29 ad 35. = Marcion ap. Epiph. (c) + πολλοί. 1. 118. 131. Mt. x.

σμιῶν καὶ ^d ἀπὸ βοῆθᾶ καὶ νότου· καὶ ἀνακληθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.]

30 Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι, οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι, οἱ ἔσονται ἔσχατοι.

31 Ἐν ὧ αὐτῇ τῇ ^f ἡμέρᾳ [προσηλθόντινες Φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ· ἔξελθε, καὶ πορεύου ἐνταῦθεν· ὅτι ἡρώδης β β εἰλεῖ σε ἀπο-

32 κτεῖναι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορεύζοντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ, ἐμβαλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ^h ἐπιτελώ· σήμερον καὶ αὔριον, ⁱ καὶ

33 τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. Πλὴν

δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον ^k καὶ τῇ ^l ἔχοντῃ ^m πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι· ἔγωγε

34 ρουσαλὴμ. Ἰερουσαλὴμ, ἱερουσαλὴμ, ἡ ⁿ ὧ ἀποκτείνουσα· τοὺς προφῆτας, καὶ

λιθοβολοῦσα τοὺς ἀποσταλμένους πρὸς αὐτήν, πασάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ^o ῥ τὴν ἑαυτῆς νοσσίαν· ὑπὸ τὰς

35 σάτς." Ἰδοὺ, ἀφίσταται ^r ὑμῖν· ὁ οἶκος ὑμῶν ^s †.

Z 4

^t λέγω

^f ὡς.

ⁿ ἀποκτείνουσα·

^s † ἔρημος.

(d) = ADgr. EHS. 1. 10. 11. 72. 89. 106. 118. 124. 127. 130. gr. 131. 142. 145. 157. 209. 218 (c. al. 9.) 235. Ev. 24. 36. Alii. Mt. BHV. al. 20. Ed. Syr. p. Vulg. veron. Mm. gat. vind. for. colb. corb. mart. (e) ταύτῃ. DK. 42. 63. 114. 115. 116. 157. al. 3. (f) ADL. 1. 40. 49. 53. 61. in m. 63. 69. 118. 124. ap. Birch. 131. 209. Mt. a. Syr. p. in m. cant. (g) μέλλει. E. Ev. 31. ζητεῖ. D. 40. 53. 63. Mt. a. 10. cant. (h) ἀποτελώ. BL. 124. ἀποτελούμαι. D. τελῶ. 77. 108. (i) ab αὔριον ad αὔριον = 69. 80. vind. || καὶ τῇ τρίτῃ (ἐχοντῇ. corb. colb. vind.) τελειοῦμαι, πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδ. veron. corb. colb. (k) + ἐργάζεσθαι. Syr. Ar. p. Peri. p. Theophyl. in commentar. + subsistere. Erp. (l) ἐχοντῇ. D. 69. 131. 157. 235. al. 3. Mt. m. r. x. 11. cant. (m) = verc. (n) ἀποκτείνουσα, 1. 124. 131. 157. 235. al. 17. Mt. d. f. p. al. 9. Ed. Theophyl. ἀποκτείνουσα. AK. 69. Ev. 3. 4. 36. al. 3. Mt. n. z. 17. Ed. (o) + επισυνάγει. Ed. Syr. Ar. Aeth. Victor. tun. (p) τὰ αὐτῆς νοσσία. ADKM. 1. 42. 91. al. 13. Mt. o. q. r. (q) ἠθέλησας. Barber. 1. Vulg. It. (exc. cant. verc.) Iren. Vict. tun. (r) = 106. al. 4. Mt. k* 10. Scholia in Mt. a. d. Chryf. (s) = ABKLS. 1. 11. 36. 42. 57. 69. 72. 124. 127. 142. 145. 218. (c. al. 5.) 226. 229* Ev. 2. 4. 24. al. 25. Mt. V. c. b. s. d. 1. 1* m. p. 17. Ed. Copt. (ap. Mill. Beng. et Wetst.) Sahid. Arm. Sax. Vulg. mf. corb. germ. 2. vind. for. bodl. tol. emmer. Epiph. Euthym. Theophyl. Beda.

ἔγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ
μή με ἴδῃτε, ἕως ἃν ἴξῃ
ὅτε" εἰπῇτε· εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.]

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ [Υ' ἐλ-
θεῖν" αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος
τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων
σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ
αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι
2 αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἀνδρωπός
τις ἦν ὑδρωπικός ἐμπροσθεν

3 αὐτοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰη-
σοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς
καὶ Φαρισαίους, λέγων· "εἰ"
ἔξεστι τῷ σαββάτῳ ἁθερα-
πεύειν;" οἱ δὲ ἠσύχασαν.

4 Καὶ ἐπιλαθόμενος ὁ ἰάσατο
5 αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε. Καὶ
῞ = ἀποκριθεὶς" πρὸς αὐτοὺς
εἶπε· τίνας ὑμῶν ὁ ὄνος ἢ"
βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται,
῞ καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει
αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαβ-
βάτου;"

1. ἀμὴν δὲ λέγω.

d ὡς υἱὸς ἡ.

(1) ABDEGHKMS. E. 24. 36. al. 65. Mt. V. al. 17. Ed. Syr. utr. Perf. Copt. Arm. Slav. (Hiat Goth.) Vulg. cant. brix. Theophyl. Severus in Mt. d. λέγω. L. 40. Mt. a. 10. Arr. Aeth. veron. vind. colb. corb. (u) = BDL. 1. 46. 118. Mt. 1. m. q. Perf. p. cant. veron. vind. Mm. gat. colb. (x) = BKL. 79. ἄν. M. 1. 69. 118. 131. 157. 209. Alius. Mt. c. semel. Syr. Copt. Arm. Mm. vind. gat. ἔξει ἔτε. D. ἄν ἔξει ἔτε. A. al. 11. Mt. V. c. semel. al. 7. || ἔξῃ + ἡ ὥρα. 130. gr. et lat. + ἡ ἡμέρα. Syr. p. c. ob. veron. verc. brix. || *donec veniam et dicatis*, colb. (y) σισελθεῖν. DM. 13. 40. 57. 69. 157. al. 6. Mt. a. o. r. z. Syr. Ar. Aeth. Vulg. It. Et sic Evangelistaria. (z) = BDL. 59. Ev. 15. Perf. Copt. Syr. hieros. cant. brix. (a) θεραπεῦσαι. BDL. 1. 124. 131. Scholion in Mt. 11. || + ἡ οὐ; idem. et 69. 157. Copt. Sahid. Syr. hieros. Syr. p. c. ast. cant. veron. brix. Mm. (b) + αὐτῷ f. αὐτόν. D. 1. 69. 118. 124. 131. Alius. cant. veron. vind. colb. corb. + *manum illius*, verc. + *hominem*, brix. gat. mart. + *Johannem*, Mm. || Mox = αὐτόν. D. 69. cant. gat. Alii. (c) = D (St. B.) L. 1. 42. 69. 124. 131. al. 8. Syr. Perf. p. Arr. Copt. Sahid. Aeth. Arm. It. (exc. brix.) for. Mm. gat. (d) = 52. Ar. p. υἱὸς ἡ. ABEGHMS. 10. 11. 36. 57. 64. 72. 89. 106. 115. 127. 130. gr. 142. 235. Ev. 3. 4. 5. 18. 19. 24. 36. al. 56. et Barber. 5. Mt. BHV. al. 17. Ed. Scholia vet. ap. Mt. (sed in textu Mt. a. 10. retinent ὄνος) Syr. utr. Perf. p. Sahid. Slav. jun. 5. 6. 7. brix. Theophyl. Tir. hosti. Euthym. τρέβατον ἡ. D. cant. (e) τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν. B. cant. || *die sabbati* = vind. Bis habet verc. || = ἐν. ADKL. 69. 91. 124. al. 8. Mt. o. x. Vulg. cant. veron. gat. Mm. for.

6 βάτου;" ¹ Καὶ οὐκ ἰσχυ-
σαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ"
7 πρὸς ταῦτα. "Ἐλεγε δὲ πρὸς
τοὺς κεκλημένους παραβολήν,
ἐπέχων, πῶς τὰς πρωτοκλι-
σίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς
8 αὐτοὺς. "Ὅταν κληθῇς ὑπὸ
τινος" ^h εἰς γάμους," μὴ κα-
τακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλι-
σίαν· μήποτε ἐντιμότερός σου
ⁱ ἢ κεκλημένος ᾖ αὐτοῦ."
9 Καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν
καλέσας, ^k ἔρεῖ σοι." ὁδὸς
τούτῳ τόπον καὶ τότε ^l ἄρ-
ξῃ" μετ' αἰσχύνῃς τὸν ἔσχα-
10 του τόπον κατέχειν. "Ἄλλ'
ὅταν κληθῇς, ^m πορευθεῖς

ⁿ ἀνάπεσαι" εἰς τὸν ἔσχατον
τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κε-
κληκός σε, ^o εἴπῃ" σοι Φί-
λε, προσανάβῃθι ἀνώτερον.
τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον
P τῶν συνανακειμένων σοί.
11 "Ὅτι πᾶς ὁ ὑψίων ἑαυτὸν, τα-
πεινωθήσεται" καὶ ὁ ταπεινῶν
12 ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.] "Ἐλε-
γε δὲ καὶ [τῷ κεκληκώτι αὐ-
τόν· ὅταν ποιῇς ἀριστον ἢ
δεῖπνον, μὴ φάνει τοὺς Φί-
λους σου, ^q μηδὲ τοὺς ἀδελ-
φούς σου," ^r — μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου," μηδὲ γείτονας·
^s πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ
^t σε ἀντικαλέσωσι," καὶ
Z 5 ^u γένη-

Π. ἀνάπεσον. ∞ ἀνάπια.

(f) οἱ δὲ οὐκ ἀπεκρίθησαν. D. 47. cant. || αὐτῷ = BL. 1. 118. 124. 131. 157. Sed loco πρὸς ταῦτα habent πρὸς αὐτόν. 1. 118. 131. (g) = D. Vulg. It. (exc. veron. brix.) Clem. Cum invitatus quis fuerit, veron. corb. colb. item vind. (h) = Sahid. veron. Syr. p. notat in m. non inveniri in omnibus exemplaribus. εἰς γάμους. D. Ev. 17. (i) ἔξῃ. D. cant. || = ὑπ' αὐτοῦ. Syr. Perf. p. Copt. Slav. veron. verc. vind. item L. ut videtur. (k) ἔρεῖ σοι. 125** Barber. 1. Mt. p. 2** ἔρεῖ σοι* σὺ. Mt. 2* (l) ἄρξῃ. D. gr. (m) εἰς τὸν ἔσχατον τόπον ἀνάπια. D. cant. Clem. (n) BLM. 72. 89. 115. 142. 145. 157. al. 6. et plures ap. Mill. Mt. d. i. p. Antioch. ἀνάπια. AEHKS. 1. 10. 11. 42. 57. 64. 69. 106. 124. ap. Birch. 127. 131. 235. Ev. 3. 18. 24. 36. al. 33. Mt. BHV. 1* al. 13. Ed. Concil. quinifext. || = Mm. (o) ἔρεῖ. BL. 59. 69. Mt. a. 10. Ed. (p) + πάντων. ABL. 1. 63. 69. 118. 124. ap. Birch. 131. Mt. a. 10. Syr. utr. Perf. p. Copt. Aeth. (q) = L. 1. 11. 42. 69. 127* 226* Ev. 18. 19. al. 4. Mt. f. l. Iren. (r) = D. Mt. c. cant. verc. Cypr. (s) + μηδὲ τοὺς. D. Arm. It. (exc. brix. for.) κα. 359. lat. Cypr. (t) ἀντικαλ. σα. BDL. 1. 69. Mt. c. Arm. cant. brix. mart. Iren.

λειος, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους ^k καὶ χωλοὺς" καὶ τυφλοὺς ^l εἰσάγαγε" ὡδε.
 22 Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· κύριε, γέγονεν ^m ὡς" ἐκέταξας, καὶ
 23 ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον· ἔξελθεις εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ⁿ ἀνάγκασον" εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός σου ^o μου." Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου. P.] [Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι ^q πολλοί" καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς· [Εἰ τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα

καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναται ^a μου μαθητὴς εἶναι." 27 Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται ^c μου εἶναι" μαθητὴς. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, ^b θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει ^x εἰς" ἀπάρτιμόν; 29 Ἴνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θημέλιον, καὶ μὴ ἰσχύοντος ^y ἐπιτελέσαι," πάντες οἱ θεωροῦντες ^z ἄρξονται ἐμπαίξειν αὐτῷ,

Γ ∞ αὐτοῦ. X ∞ τὰ εἰς. τὰ πρὸς.

(k) = A. 13. 69. Syr. hierof. Post τυφλοὺς ponunt BDL. 106. 157. al. 5. Mt. c. k. p. z. 11. al. 3. Ed. Arr. Copt. Aeth. Syr. p. Goth. Slav. Vulg. It. Basil. (l) ὄψαγε. D. gr. (m) ὁ. BDL. 1. Copt. Arm. Syr. p. in m. cant. Aug. semel. (n) ποιήσου. 157. convoca. Min. (o) = B. Ante ὁ οἶκος ponunt AD gr. L. 157. (p) + πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. E in m. H. 1. in m. 40. 57. 61. 63. 64. 69. 91. 106. 118. 124. 145. 218 (c) al. 3. 226* 229 in m. 235. al. 22 et Barber. 4. Mt. V** a. d. g. l. o. q. r. 10. 11. 17 in m. Evangelistaria. Ed. Slav. || Non agnoscent Euthym. Theophyl. Scholia ap. Mt. (q) = D. la (exc. brix. gat. Min. vind. for.) (r) ADEM. 1. 69. 106. 131. 218 (a al. 10.) 233. Alti. Mt. V. al. 19. Ed. (s) ἵνα μου μαθητὴς. BLS. 86. Mt. o. μου εἶναι μαθητὴς. 69. 124. 157. al. 3. Mt. ap. d. p. al. 5. Ed. (t) εἶναι μου. BH. 131. 218 (c) al. 7. 235. Alti. Mt. V. al. 6. Ed. veron. brix. for. (u) + ὁ. EHMS. 57. 64. 131. 157. al. 22. et Barberini exc. 4. Mt. V. g. k. p. q. al. 4. Ed. (x) BDL. 225. τὰ εἰς. AEGHMS. 64. 69. 72. 89. 91. 106. 124. ap. Birch. 127. 130. 235. al. 27. Mt. c. i. n. al. 3. Ed. Ephr. Theophyl. || Orig. ut rec. (y) οἰκοδομῆσαι. D. cant. Aug. (z) μέλλουσιν λέγειν. D. It. (exc. brix. for. mart.) Aug.

30 αὐτῶ, λέγοντες· ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτε-
 31 λῆσαι. Ἡ τίς βασιλεὺς πο-
 32 ρευόμενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ
 βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ
 καθίσας πρῶτον βουλευέται,
 εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χι-
 λιάσιν ἁπαντῆσαι τῷ μετὰ
 εἰκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐκ'
 32 αὐτόν; Εἰ δὲ μήγε, ἔτι ὅ-
 33 αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρε-
 σβεῖαν ἀποστείλας, ἐρωτᾷ τὰ
 33 ὁ πρὸς εἰρήνην. Οὕτως οὖν
 πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀπο-
 τάσσεται ἅπασιν τοῖς ἑαυτοῦ
 ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται μου
 34 εἶναι μαθητής. Καλὸν τὸ
 ἅλας· ἐάν δὲ τὸ ἅλας μω-
 35 ρανθῇ, ἐν τίνι βάρτυσθήσε-
 ται; Οὔτε εἰς γῆν, οὔτε
 εἰς κρητὴν εὐθετόν ἐστιν·
 36 ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων
 ὕδα ἀκούειν, ἀκούετω.]
 1 [Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες
 αὐτῷ ἡ πάντες οἱ τελῶναι
 καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούειν
 2 αὐτοῦ. Καὶ διεγόγγυζον οἱ
 3 Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμμα-
 τεῖς, λέγοντες· ὅτι οὗτος
 ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ
 3 1 συνοσθίζει αὐτοῖς.] [Εἶπε
 δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβο-
 4 λήν ταύτην, λέγων· Τίς
 ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκα-
 τὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας
 5 ἓν ἐξ αὐτῶν, ἢ οὐ κα-
 ταλείπει τὰ ἐννενηκονταεννέα
 ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὁ πορεύεται
 ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως ἡ εὐρή-
 5 αὐτό; Καὶ εὐρὼν, ἐπιτίθη-
 σιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἡ ἑαυτοῦ
 6 χαίρων· Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν
 οἶκον,

h c o πόρρω αὐτοῦ.

- (a) ἁπαντῆσαι, ABD. 1. 53. (b) AEGHS. 89. 116. 124. 127. 218 (c. al. 9.) 235. al. 6. pluresve. Mt. V. al. 17. Ed. Basf. Damasc. (c) εἰς. K. 40. 42. 63. 69. al. 2. Mt. a. m. x. 10. (d) = D. 47. 57. Mt. x. cant. (e) + καὶ. BDL. 40. 63. Mt. a. f. 10. Syr. Vulg. mf. veron. verc. gat. for. colb. germ. 1. 2. tol. emmer. Beda. item cant. (f) μαρνανθῇ. 56. 58. 69. evanuerit, Vulg. veron. brix. gat. vind. for. colb. corb. germ. 1. 2. tol. emmer. (g) ἀλισθῆσεται, 1. 118. 131. Variae lect. Bogardi. (h) = Mt. d. x. Syr. Perff. Aeth. Vulg. It. (exc. cant. verc. corb. vind. brix.) Hier. (i) = D. 218 (c. al. 9.) Ev. 18. al. 2. Mt. f. bis. m. n. o. Ed. (k) + τε. BDL. (l) συνοσθίζουν αὐτῶν. Mt. m. (m) ἐξ αὐτῶν ἐν. BDgr. 1. 69. 131. 157. (n) οὐχί. L. 1. 69. 124. (o) ἀπελθὼν τὸ ἀπολωλός ζητεῖ. D. cant. item verc. brix. (p) + οὐ. A. 1. 69. 91. 124. 131. al. 17. Mt. a. c. f. bis. o. r. 10. Arm. Basf. + οὐ. Mt. 11. (q) αὐτοῦ f. αὐτοῦ. DKL. 1. 28. 42. 69. 131. 218 (c. al. 5.) 235. al. 10. Mt. a. p. al. 8.

οἶκον, ἡ συγκαλεῖται" τοὺς φί-
λους καὶ τοὺς γείτονας, λέ-
γων αὐτοῖς· συγχάροτέ μοι,
ὅτι εὗρον τὰ πρόβατά μου τὸ
7 ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν, ὅτι
οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρα-
νῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετα-
νοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐννενηκονταεν-
νέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χροαίαν
8 ἔχουσι μετανοίας. Ἡ τίς
γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα,
ἐὰν ἀπολέσῃ ὁ δραχμὴν" μίαν,
οὐχὶ ἀπτεῖ λύχνον, καὶ σα-
ροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπι-
μελῶς, ἕως ὅτου" ἢ εὕρῃ;"
9 Καὶ εὗρουσα, ἡ συγκαλεῖται"
τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας,
λέγουσα· συγχάροτέ μοι, ὅτι
εὗρον τὴν δραχμὴν, ἣν ἀπώ-
10 λεσα. Οὕτω, λέγω ὑμῖν,

χαρὰ ὑ γίνεσθαι" ἐνώπιον ἡ
τῶν ἀγγέλων" τοῦ θεοῦ ἐπὶ
ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.]
11 Ἐπεὶ δέ· [ἀνδραπόδος τις
12 εἶχε δύο υἱούς· καὶ εἶπεν ὁ
νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ· πά-
τερ, δός μοι τὰ ἐπιβάλλον b
μέρος τῆς οὐσίας c. καὶ διέδωκεν
13 αὐτοῖς τὸν βίον d. Καὶ μετ'
οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν
ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπε-
δήμησεν εἰς χώραν μακράν·
καὶ ἐκεῖ διεσκορπίσεν ὁ οὐ-
σίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσωτῶς.
14 Δαπανήσας δὲ αὐτοῦ πάν-
τα, ἐγένετο λιμὸς f ὡς ἰσχυ-
ρὸς" κατὰ τὴν g χώραν ἐκεί-
νην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο h ὑστε-
15 ρεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολ-
λήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς
χώρας

f ὡς ἰσχυρὰ.

(r) συγκαλεῖται, D. 1. 63. 69. 72. 89. 124. 131. al. 6. Mt. a. i. m.
n. r. x. 10. 11. Basil. seleuc. Method. (s) = D. 157. Copt.
cant. veron. verc. corb. colb. vind. (t) = D. 69. al. BL. 46.
118. 131. Ev. 18. Mt. c. f. semel. (u) εἶροι. 69. Ed. (x) συγκα-
λεῖ, BL. 57. 63. 69. 91. 157. Ev. 18. 24. 36. al. 3. Mr. c. d. f.
bis. m. o. r. (y) ἔσται. D. (St. p.) 69. 157. Syr. Arr. Perf. Aeth.
Arm. Vulg. It. Hier. Vict. tun. Ambrosiast. (z) = 49. 71. 235.
Marcion. (a) = E. 24. 69. || + ὁ κύριος. 118. + ὁ κυριὸς τὴν
παραβολὴν. 234. Sic Evangelistaria. + αὐτοῖς πάλιν ὁ ἰσχυρὸς. Syr.
Perf. p. || Ad finem capituli = Marcion ap. Epiph. (b) + μοι.
D. 64. 124. ap. Birch. Syr. Perf. (Arr. Aeth.) Vulg. It. (c) +
μου. 60. Aeth. vind. + σου. Syr. Perf. p. Arr. Syr. p. c. est. (d)
+ αὐτοῦ. Syr. Arr. Perf. p. Goth. (e) αὐτοῦ τὸν βίον. D. (f)
ABDL. 1. 131. || = veron. corb. vind. Ambr. (g) πάλιν. 40.
53. 63. Mr. a. c. sed in scholio est rec. (h) + τοῦ. AMS. 72.
124. al. 8. Nyfl.

χωρας ἐκεῖνης· καὶ ἔπεμψεν 19 σου. + * Οὐκέτι" εἰμι ἄ-
αὐτὸν εἰς ἰ τοὺς ἀγροὺς" k
16 αὐτῶν" βόσκειν χοίρους. Καὶ
ἐπεθύμει ἰ γεμεῖσαι τὴν κοι- 20 σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς
λίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερ-
πείων, ὧν ἦσθιον οἱ χοῖροι·
17 καὶ αὐτεῖς ἐδίδον αὐτῷ. Εἰς
ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, εἶπε· m πό-
σοι" μύσθιοι ἂν τοῦ πατρὸς μου
9 περισσεύουσιν" P ἄρτων·
ἐγὼ δὲ 9 + ὡς ἂν λιμῷ ἀπολ- 21 σεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ
18 λυμαι. Ἀναστὰς παρεύσο-
μαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ
ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον
εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν 22 κληθῆναι υἱὸς σου b. Εἶπε
δὲ

r + καὶ.

(i) τὸν ἀγρὸν. 60. Ev. 44. Mt. x. Syr. utr. Arr. Perff. Vulg. It. (exc. cant.) Hier. (k) = D. 34. Syr. cant. (l) χορτασθῆναι ἐκ. BDL. 69. 124. 131. Mt. x. item i. 13. 94. Copt. cant. brix. Chryf. Tit. bostr. Scholia in Mt. a. d. g. 11. *saturare ventrem suum*, verc. (m) τῶς εἰ. 24. in m. 42. 69. 131. 157. al. 6. Mt. c. 17. || + ἄρτι. L. Syr. (n) + in domo, Syr. Perff. Arm. Sax. Vulg. ed. Hier. Aug. (o) περισσεύονται. ABP. 1. 94. Ev. 2. Tit. bostr. Theoph. ceram. Schol. in Mt. 11. 12. 14. (p) ἄρτων f. ἄρτων f. ἄρτων. Codd. qu. verc. (q) + BD. 1. 13. 67. 73. 124. 127. 131. 184. Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. Chryf. Ambr. semel. Hier. Aug. Post λιμῷ addunt L. Alios. Syr. p. (r) = ABDEHKLQS. 91. 142. 145. 229. Ev. 5. 18. al. 14. in Bar- ber. 1. Mt. BHV. f. Copt. Aeth. Goth. Sax. Vulg. It. (exc. for. mart.) Hier. Ambr. (s) οὐκ. Ev. 26. al. 4. Mt. k. m. 10. Theo- phyl. (t) αὐτοῦ f. αὐτοῦ. DKLPQ. Alij. Mt. BH. 2al. 14. Ed. (u) + τοῦ. P. (x) ἐπεθύμει. 1. 64. 69. 89. 118. 127. 218. (c. al. 6.) 235. Ev. 24. al. 9. Mt. m. q. al. 42. Ed. Theophyl. ἐπεθύμει. D. in su- bult. cant. verc. Hier. (y) = K. 63. 64. (z) = ABD(SG.) L. 1. 6. 114. 131. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. Sax. It. (a) εἰδ. Ev. 26. Mt. d. 4. v. ind. Theophyl. (b) + πατὴρ μου εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἐνώπιόν σου. BD. 73. 89. 235. al. 8. Mt. r. Aeth. Syr. p. (cant.) Min. V. gat. 101. bodl. Tit. bostr. Vict. tun. || Rec. restur. Aug. 3d T. 2

δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους
 αὐτοῦ· ^ε ἐξέστηκατε ^δ —
 τὴν ^ζ στολὴν τὴν πρώτην, καὶ
 ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δι-
 κτυλίον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ,
 καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
 23 ^δδας· ^ε Καὶ ^ε ἐνέγκαντες
 τὸν μώσχον τὸν σιτεῦτόν ὑ-
 24 ^δσατε· καὶ φαγόντες εὐφραν-
 24 ^εσθε· ^{στ} Ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς
 μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε·
^β — καὶ ^γ ἀπολυθὼς ^δ —
 ἦν, ^ε καὶ ^ε ἐνέσθην, καὶ ^ε ἦ-
 25 ^δσαντο· ^ε εὐφράνεσθαι. ^{στ} Ἦν
 δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ προεβύτε-
 ρος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος

ἡγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμ-
26 φωνίας καὶ χορῶν. Καὶ
προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παί-
δων ἱ ἐπυνθάνετο, π 41" π
27 εἶη ταῦτα." Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τῷ· ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἤκει·
καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν
μόσχον τὸν σιτευτὸν ὃ, ὅτι
ὕψαινοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.
28 Ὁργισθῇ δέ, καὶ οὐκ ἤθελεν
εἰσελθεῖν. ὁ ρ αὐτὸν πατήρ
αὐτοῦ ἐξελθὼν θ παρεκάλεσεν
29 αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πε· τῷ πατρί· ἰδοὺ, το-
σαῦτα ἔτι δουλεύω σοι, καὶ
ρῦδέποτε ἐντολήν σου· παρῆλ-
30 λον."

(e) + ταχὺ. BL. ταχέως. D (St. B.) 13. 157. Copt. Arm. Goth. Vulg. It. Hier. Post. *ἐξευχ.* addit Syr. p. c. aff. (d) = ABD¹ in PQ. Mt. 11. (e) + αὐτοῦ. DP. 40. 42. 69. 124. Ev. 5. al. 8. Mt. BH. al. 3. Arr. Perfl. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. It. (exc. for. colb. corb. germ. 1. 2. mart. emmer.) Hier. (†) *ἐξευχάτε*; et ante *ἐξευχ.* addit καὶ. D. *φύστε*, BL. *ἐξευχάτε*; f. *ἐξευχόντες* f. *ἐξευχάτε*; Codd. q. (g) = ABDLP. 1. 64. 69. 91. ap. Mill. 106. 118. 131. 235. Ev. 36. al. 7. Mt. g. x. Copt. Arm. Vulg. It. Damasc. Tit. Theophyl. Hier. Ambr. Aug. Scholion in Mt. a. (h) = D. 1. 64. 69. 106. 118. 131. Ev. 44. Mt. x. Scholion in Mt. a. d. g. Ante *ἐτολ.* ponunt ABL. Alius. (i) + ἀπὸ. D. cant. (h) *ἠθέλω*. 1. 225. (l) + αὐτοῦ. 218 (cum 124 et al. 6.) Ed. (etiam Steph. 3.) + αὐτοῦ. Aeth. (m) *τι εἰ*. BP. 1. 69. 91. 131. 218 (cum 108.) al. 3. Mt. d. m. 11. *τίνα*. L. 16. 124. (n) *ἐλθεὶς τοῦτο εἰπαι*, D. 42. ap. Mill. cant. (o) + αὐτοῦ. D. cant. (p) = ADL. 1. Syr. Copt. Slav. It. (exc. for.) Hier. (q) *ἠθέλω*. D. *gr. ἠθελῶν*, cant. *coepit rogare*, Vulg. It. Hier. (r) *πάρε*. Slav. qui || + αὐτοῦ. ABDP. 69. 124. 131. 218 (et al. 6.) 229**. al. 5. et Barber. 2. Mt. B. x. Syr. Arm. Perfl. w. Aeth. Vulg. It. (s) *ταχέως*. D. Theoph. *ceram. semel. ἡπείσθη*, 89* al. 3. Theophyl. (sed non in Mt. m.)

σον," καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε
 ἔδωκας ἔριφον ^ε, ἵνα μετὰ
 τῶν φίλων μου ^υ εὐφρανθῶ."
 30 ² "Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος,
 ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον
 μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔδυ-
 σας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σι-
 31 τευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
 Ὑ τέκνον," σὺ πάντοτε μετ'
 ἐμοῦ ² εἶ," καὶ πάντα τὰ
 32 ἐμά, σὰ ἔστιν. Εὐφρανθή-
 ναι ^α δὲ" καὶ ^β χαρῆναι" ο
 ἔδει," ὅτι ὁ ἀδελφὸς σου οὐ-
 πὸς νεκρὸς ἦν, καὶ ^δ ἀνέζησε"
^ε — καὶ" ἀπολωλὼς ^ε = ἦν,"
 καὶ εὐρέθη.]

1 "Ἐλεγε δὲ ^ε καὶ" πρὸς
 τοὺς μαθητὰς ^η αὐτοῦ." [ἄν-
 θρωπὸς τις ἦν πλούσιος, ὃς

εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος
 διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπί-
 ζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.
 2 Καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶπεν
 αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ
 σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς
 οἰκονομίας ^ι — σου." οὐ γάρ
^κ δυνήσῃ" ἐπὶ οἰκονομεῖν.
 3 Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος·
 τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου
 ἀφαιρεῖται ^λ τὴν οἰκονομίαν
 ἀπ' ἐμοῦ;" σκαπτεῖν οὐκ
 ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι.
 4 Ἐφώνησεν τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν
 μετασταθῶ ^μ τῆς οἰκονομίας,
 δέξανταί με εἰς τοὺς οἶκους
 5 αὐτῶν. Καὶ προσκαλεσάμε-
 νος ἕνα ἕκαστον τῶν ^ν χρεω-
 φειλετῶν" τοῦ κυρίου ^ο ἑαυ-
 τοῦ," ἔλεγε τῷ πρώτῳ· πό-
 σον

(1) + εἰς αἰγῶν. D. *hoedum de capris*, cant. (u) ἀριστήσω. D. Goth. cant. (x) τῷ δὲ υἱῷ σου, τῷ καταφαγόντι πάντα μετὰ τῶν πορνῶν, καὶ ἐλθόντι, δέσας σιτευτὸν μόσχου. D. cant. (y) = D. cant. verc. (z) *fuisse et es*; Goth. veron. vere. *fuisse et eris*, colb. *fuisse*, Ambr. (a) δη. Ev. 26. (b) ἀγαλλιασθῆναι. K. 42. (c) δεῖ. HL. veron. corb. vind. brix. tol. colb. Mm. Hier. Victor. tun. (d) ἔρη. BL. (e) = D. 1. 69. 118. 124. ap. Birch. 131. 235. Ev. 36. al. 7. Mt. a. x. x. Arm. Vulg. It. Amioch. Pat. lat. (f) = ABL. 1. 69. 106. 118. 131. 157. 235. Ev. 19. Alus. Mt. B. Constitut. Ephr. Damasc. Theophyl. ed. (g) = S. 64. 69. 123. 235. Mt. V. al. 4. cant. veron. brix. vind. Hier. (h) = RDL. 69. Arm. cant. (i) = ADKL. 145. al. 3. cant. (k) δύνῃ. BD². 69. Ev. 18. 19. Mt. c. f. 11. cant. corb. (l) με τῆς οἰκονομίας μου. K. Alu. (m) + ev. BD. 1. 69. 106. 124. ap. Birch. 131. Ev. 18. 19. al. 2. Mt. f. r. + ἀπὸ. L. Mt. x. (n) χρεωφειλετῶν. ADKS. 72. 108²² Mt. V. o. x. (o) αὐτοῦ. DGM. al. 23. Mt. a. al. 8. Ed.

- 6 σου ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; 9 νεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. Καὶ γὰρ
 6 Ὁ δὲ εἶπεν ἑκατὸν ἑβράιους" ὑμῖν λέγω· ποιήσατε ἑαυτοῖς
 ἑλπίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι φίλους ἐκ τοῦ ἡμαμωναῖ τῆς
 σου 9 τὸ γράμμα," καὶ ἡκα- ἀδικίας," ἵνα, ὅταν ἡ ἐλπίς
 7 θῆσας ταχέως" γράψον πεν- πῆτε," δέξωνται ὑμᾶς εἰς
 7 τήκοντα. Ἐπειτα ἐτέρῳ εἶ- 10 τὰς αἰωνίους σκηνάς] x. Ὁ
 πε· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ πιστός ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν
 8 δὲ εἶπεν ἑκατὸν κόρους σίτου. πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν
 καὶ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου 9 ὑ ἐλαχίστῳ" ἀδικός, καὶ ἐν
 τὸ γράμμα," καὶ γράψον 11 πολλῷ ἀδικός ἐστιν. Εἰ οὖν
 8 ὀδοῦν. Καὶ ἐπῆνεσεν ὁ ἐν τῷ ἀδικῷ ἡμαμωναῖ πιστοὶ
 κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδι- οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινόν
 κίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· 12 τίς ὑμῖν πιστεύσει; Καὶ εἰ
 " ὅτι" οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ
 του φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς ἐγένεσθε, τὸ ἡμέτερον" τίς
 υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γε- 13 ὑμῖν δώσει; Οὐδεὶς οἰκίτης
 δύνα-

(p) βάδους. L. 36. 40** 57. 91. 127. al. 6. Mt. d. g. Orig. κάδους.
 D* (Sr. A.) 64. 108. Ev. 4. Barber. i. κάτους, 124* ap. Alter.
 κάδους, D** Mt. c. cados. Vulg. brix. for. Gaud. vatos, (i. e.
 batos) veron. verc. vafos, colb. ficlos, (leg. fitlos f. fitulos,) cant.
 (q) τὰ γράμματα. BDL. Copt. Goth. cautionem. Vulg. verc. brix.
 for. Hier. literas, cant. veron. corb. colb. Gaud. item v. 7. Vulg.
 (r) = D. cant. || ταχέως] = 60. Post γράψον ponit B. Arm. item,
 addito asterisco. Syr. p. (s) διὰ λόγον ὑμῶν. D (Sr. B.) cant.
 dixit autem ad discipulos suos, veron. verc. gat. Mm. colb. mart.
 (t) ὁδίου ἡμαμωναῖ, D. cant. verc. Hier. Ambr. (haber utrumque)
 Paulin. (u) ἐλπίσῃ, BGHS. 10. 91. 131. 145* 235. al. 13. Mr. V. al. 10. Ed. ἐλπίθ. ADL. 1. 69. 114* 118.
 Syr. Pers. p. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. in m. cant. verc. Scholia in
 Mt. a. d. g. fugati (fortasse: fatigati) fuerint, Iren. (x) + αὐτῶν.
 P. Syr. Pers. p. Arr. Aeth. veron. Chrys. Cyr. Ambr. (y) ἐλπίθ.
 D. 1. 69. 118. Vulg. veron. colb. corb. gat. for. Dionys. areop.
 Sic et h. l. et paulo supra Syr. Arr. Pers. Aeth. cant. verc. brix.
 || Scholia in Mt. a. d. g. et ἐλαχίστῳ et ἀλλοτρίῳ attingunt.
 (z) ἡμέτερον. R. Ev. 21. Theophyl. ed. in textu et commentar.
 Euthym. in commentar. ἡμῶν. 157. vind. Marcion ap. Tert.

δύναται δυοὶ κυριοὶ δουλεύειν
ἢ γὰρ τὸν ἑνὰ μισήσει, καὶ
τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς
ἀνθίσταται, καὶ τοῦ ἑτέρου
καταφρονήσει. οὐ δύνασθε
θεῷ δουλεύειν καὶ μαρίνᾳ.

14 "Ἦκουον δὲ ταῦτα ^a πάντα"

^b καὶ "οἱ Φαρισαῖοι, Φιλάρ-
γυροι ^c ὑπάρχοντες" καὶ

15 ἐξερμυκθίζον αὐτόν. Καὶ

εἶπεν αὐτοῖς [ὕμεις ἐστε οἱ

δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον

τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ θεὸς γι-
νώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν ὅτι

τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλόν, βδέ-

λυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ

16^d †.] 'Ο νόμος καὶ οἱ προ-

φῆται • ἕως" Ἰωάννου ^f ἀπὸ
τότε ἢ βασιλεία τοῦ θεοῦ
εὐαγγελίζεται, ^g καὶ πᾶς εἰς

17 αὐτὴν βιάζεται." Εὐκοπώ-

τερον δὲ ἐστὶ τὸν οὐρανὸν καὶ

τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ

νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα

αὐτοῦ, καὶ γαμιῶν ἑτέραν, ^h

μοιχεύει" καὶ ⁱ — πᾶς" ὁ

ἀπολελυμένην ^k — ἀπὸ ἀν-

δρός" γαμιῶν, ^l μοιχεύει."

19 [^m "Ἀνθρῶπος δὲ τις ἦν πλού-

σιος, ⁿ καὶ ἐνεδιδύσκετο πορ-

φύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμε-

νος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς.

20 Πτωχὸς δὲ τις ^o ἦν" ὀνόματι

λάζα-

d † ἐστίν.

(a) = D. 60. 61. 108. 219. Ev. 5. 31. Mt. o. cant. vind. Orig. femel. (b) = DL. 60. 157. Ev. 5. 31. Syr. Aeth. Arm. Vulg. It. Orig. bis. (c) οὐτε, 64. 69. 124. Mt. g. Orig. femel. Theophyl. ap. Wetst. (d) = ABDKLPS. 10. 36. 40. 42. 57. 63. 89. 108. 114. 116*. 127. 131. 142. 145. Ev. 36. al. 26. et Barber. 4. Mt. a. d. f. k. i. m. n. x. z. 10. 11. 17. Ed. Copt. Goth. Syr. p. cant. Theophyl. Scholion in Mt. d. 11. ἦν. Ed. (e) μέχρι. BL. 1. 13. 69. 124. 131. Scholion in Mt. a. d. g. Clem. Orig. femel. (f) † ἐπροφῆτευσαν. D. Ev. 13. 17. cant. Mm. (g) = G. al. 3. (h) μοιχεύεται. KM. 114. 116. 130. al. 8. Mt. r. (i) = BDL. 67. 69. 157. Mt. r. z*. Copt. Arm. Slav. Vulg. It. Tert. Ambr. (k) = D. 28. 64. Syr. Perff. Copt. Arm. Goth. Sax. cant. Habet Justin. (l) μοιχεύεται. 42. al. 3. Mt. r. x. (m) † εἶπεν ὁ κύριος. Evangelistaria. † εἶπεν δὲ καὶ ἑτέραν παραβολὴν, omisso /mox δὲ. D. cant. bodl. Scholiasta ap. Mt. monet, parabolam esse, licet Evangelista ταύτην τὴν προσηγορίαν non addiderit. (n) Scholion codd. 36. 37. et codd. Mt: τὸν δὲ πλούσιον οὐ τισὶν ἀντιγράφοις εἰρο-
μεν τοῦτομα νινεὺς λεγόμενον. (o) = BDL. 157. Mt. B. d. x. Arm. cant. verc. brix. Clem. Dial. c. marcion.

λάζαρος, P δς" ἐβέβλητο ὁρᾷ τὸν ἄβραάμ ἀπὸ μακρό-
 πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ 9 ἡλ- θεν, καὶ λάζαρον ἐν τοῖς κολ-
 21 κωμένος," Καὶ ἐπιθυμῶν 24 ποῖς αὐτοῦ Y. Καὶ αὐτὸς
 χροτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψι- Φωνήσας εἶπε· πάτερ ἄβραάμ,
 χίων" τῶν πιπτόντων ἀπὸ ἐλέησόν με, καὶ πέμψον λά-
 τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἔ ζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον
 ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος,
 ἀπέλειπον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν
 22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλο-
 πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι 25 γι ταύτῃ. Εἶπε δὲ ἄβραάμ·
 αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τέκνον, μνησθῆτι, ὅτι ἀπέ-
 τὸν κόλπον· † ἄβραάμ. ἀπέ- λαβες † τὰ ἀγαθὰ † σου·
 23 ἔταψεν ἡ. Καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ λάζαρος
 ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ- ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὁ
 τοῦ, † ὑπάρχων ἐν βασάνοις," 26 ὀδυνᾷσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς-
 τοῖς,

A a 2

τοῖς,

t † τῶν. z † οὐ. b ∞ ὡδε.

(p) = lidem (exc. Mt. B. d. x. brix.) et vind. (q) εἰκωμένος.
 ABDLP. 124. 235. Ev. 18. 29. Mt. B. c. x. (r) = BL. Copt.
 Syr. hierof. veron. vind. colb. corb. Clem. Dial. c. marcion.
 Ambr. Gaud. Post πιπτόντων ponit 1. (s) † καὶ οὐδεὶς εἶδεν αὐτόν.
 61. in m. 69. 124. 130. gr. et lat. Syr. hierof. in m. Vulg. tol.
 (non emmer. harl. for. et alii ms.) (t) = ADGHKLMPs. 1.
 218 (C. al. 8.) Ev. 2. 24. 36. al. 26. pluresve. Mt. BHV. al.
 12. Ed. Orig. Dial. c. marc. Chryf. Ephr. Epiph. Asterius. (u)
 † et cecidit in infernum, Syr. hierof. in m. || ἐν τῷ ᾄδῃ. Ἐπα-
 ρας πὺν. f. δι. Sax. Vulg. vind. corb. colb. germ. 1. Mm. gar.
 for. Dial. c. marc. apud inferos. Et de inferno elevans, verc.
 vind. (x) = Syr. hierof. Ante ἐν τῷ ᾄδῃ ponit Syr. Ante ἐπα-
 ρας Orig. bis. (y) † ἀναπαύομενον. D. Arm. cant. veron. colb.
 (z) = DGH. 13. 61. 69. 106. 157. al. 7. et Barberini qu.
 Mt. BH. i. n. r. x. 11. Ed. Syr. Copt. Arm. Slav. Vulg. It.
 (exc. veron.) Ath. Ephr. Chryf. Cyr. Theophyl. ap. Westf.
 Cypr. Hilar. Ambr. Aug. Paulin. Fulg. Post σου ponit A. Ante
 ἀπὸ λαβες Mt. on. (a) = Perf. w. Sax. Vulg. It. (exc. cant.) Dial.
 c. marc. Patr. lat. (b) ABDHLS. 36. 40. 57. 63. 64. 69. 72.
 89. 124. 123 et 125* ap. Birch. 127* 131. 142. 145. 225. ap.
 Birch. 235. Ev. 2. 3. 4. 18. 19. 24. 36. 40. al. 40. Mt. HV. al.
 10. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Slav. Marcion. ap.
 Epiph.

τοῖς, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν
 ° χάσμα" μέγα ἐστήρικται, 30
 ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι
 d εἰδέν" πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύ-
 νωνται, ° μὴδὲ οἱ ἐκείθεν
 27 πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν." Εἶπε
 δέ· ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ,
 ἵνα πέμψῃς ἰ αὐτόν." εἰς τὸν
 28 οἶκον τοῦ πατρὸς μου. Ἐχῶ
 γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως
 διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ
 καὶ αὐτοὶ ἐλθῶσιν εἰς τὸν τό-
 πον τοῦτον τῆς βασάνου.
 29 Λέγει β αὐτῷ Ἀβραάμ· ἔχου-

σι μυσία καὶ τοὺς προφῆτας·
 30 ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ
 εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ·
 ἀλλ' ἐάν τις ἡ ἀπὸ νεκρῶν
 πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετα-
 31 νοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ·
 εἰ μυσέως καὶ τῶν προφητῶν
 οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις
 ἐκ νεκρῶν ἰ ἀναστῇ, ° κ πει-
 σθήσουται."]

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα-
 32 θητάς· ἀνένδεκτόν ἐστι ἰ #
 τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα·
 2 ° οὐαὶ δέ," δι' οὗ ἔρχεται. ° Λι-

σιτελεῖ

d. ἐντεῦθεν.

Epiph. Dial. c. marc. Ephr. Ath. Chryf. Epiph. Schol. in Mt. 14. || hic, Vulg. et lt. ambigue. αὐτὸς, Justinian. αὐτὸς ὡς. Arm. (c) chaos, Vulg. cant. veron. brix. colb. corb. for. vind. Chryf. semel. Hilari. Ambr. Aug. (d) ABEGHI MS. 10. 11. 28. 36. 40. 57. 63. 64. 69. 72. 89. 91. 124. 127. 130. 142. 145. 157. 235. Ev. 2. 3. 24. 33. 36. al. 51. Mt. BHV. al. 17. Ed. Chryf. Ephr. Eustath. || = D. cant. colb. Dial. c. marc. Ante διαβῆναι po-
 nunt 69. 157. (e) μήτε ἐκείθεν ὡς διαπεράσαι. D. Arm. Vulg. It. Ambr. || διαπερῶσιν] διαπερῶν, Arm. (f) = 64. 218 (c. al. 6.) Copt. veron. verc. colb. corb. vind. (g) + de. ABDKL. 1. 11. 106. 131. al. 16. Mt. V. o. q. x. 11. 17. Copt. Arm. Syr. p. cant. verc. Et, Vulg. veron. brix. colb. corb. germ. gat. for. vind. (h) ex, D. 1. 28. 131. 157. al. 2. Mt. B. d. m. o. 11. Dial. c. marc. Theophyl. (i) πορευθῇ. 225. Mt. o. ἀπέλθῃ. Dial. c. marc. Scholion in Mt. d. veron. verc. vind. corb. colb. Ambr. ἀναστῇ καὶ ἀπέλθῃ πρὸς αὐτοὺς. D. cant. Iren. (k) πιστεύουσιν. D. 157. (Syr. Ar. p. Vulg. It.) ἀκούσωσιν αὐτοῦ. Dial. c. marc. (l) + ABDELS. 218 (c. al. 10.) Alii multi. Mt. V. al. 16. Ed. (etiam St. 3.) Orig. Chryf. Damasc. (m) τλήν αὐαί. BDL. 1. 69. 118. 124. 131. 157. Copt. Syr. p. in m. Slav. 4. veron. verc. vind. colb. corb. (n) συμφέρει αὐτῷ, εἰ μὴ ἐγεννήθη, ἢ γεννηθέντα μὴ ὡς οὐκ ὡς προστεθῆναι, καὶ καταπαυσθῆναι ἐν τῇ βασιί τῆς θαλάσσης etc. Dial. c. marc. Utilius autem fuerat s. est illi, ne nascere-

tur,

αποτελεῖ αὐτῷ, εἰ ὁ μύλος
 ὀνικὸς" ῥ' περικείται" περὶ τὸν
 τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ῥήσεται
 εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα
 σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν
 3 τούτων. [Προσέχετε ἑαυ-
 τοῖς· ἔάν 9 = δὲ" ἀμαρτή
 1 = εἰς σέ" ὁ ἀδελφός σου,
 ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἔάν με-
 4 τανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. Καὶ
 ἔάν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας 5 αὖ
 ἀμαρτή 6 εἰς σέ," καὶ ἐπτά-
 7 κισ " τῆς ἡμέρας" ἐπιστρέψῃ
 x †, λέγων· μετανοῶ· ἀφί-
 5 σεις αὐτῷ.] Καὶ εἶπον οἱ
 ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθεις
 6 ἡμῖν πίστιν. Εἶπε δὲ ὁ κύ-
 ριος· εἰ γ' εἴχετε" πίστιν ὡς
 κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν
 2 τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· ἐκρίζω-
 θήτι, καὶ φυτεύθῃ ἐν τῇ
 θαλάσσῃ· καὶ ὑψηλοῦσεν ἂν
 7 ὕμιν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δούλου
 ἔχων ἀροτριαῖντα ἢ ποιμα-
 λῖοντα,

A a 3

vonta,

ο αὖ λίθος μυλῶν.
 αὖ πρὸς σε.

s αὖ ἀμαρτήσῃ.

x † ἐπὶ σε.

tur, aut lapis etc. veron. verc. corb. vind. colb. Marcion ap.
 Tert. et sic fere Clem. rom. item Hilar. (o) BD (St. β.) L. 1.
 69. 131. Ev. 18. 19. 36. al. 6. Mt. f. x. Copt Arm. Arr. Syr.
 p. in m. Slav. 4: Vulg. It. Marcion ap. Tert. λίθος μυλωνικὸς. 13.
 λίθος ὀνικὸς. 157. (p) περικείται. 71. Alius. Mt. r. (q) = BDL. 6.
 51. 218 (c. al. 5.) Mt. a. 10. Syr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm.
 Goth. Vulg. It. γὰρ. 235. (r) = ABL. 1. 42. 131. Mt. 11.
 Syr. Perff. p. Copt. Syr. p. ed. Goth. Sax. Vulg. mf. It. (exc.
 colb. cant.) Clem. Bas. Anton. et Max. Damasc. Beda. (s)
 ABDKL. 61. in m. 130. 131. 157. 229** al. 6. ἀμαρτήσῃ. 124**
 Ev. 21. ap. Mill. Mt. 11. item Mt. B. (t) = 28. al. 3. Aeth.
 vind. Vulg. mf. Beda. ἐπὶ σέ. 145. (u) = BDL. Perff. Copt.
 Arm. Syr. hieros. cant. veron. verc. vind. colb. mart. Orig.
 Ambr. Vict. tun. (x) = EHKMS. 10. 11. 13. 28. 36. 40. 57.
 63. 64. 69. 72. 89. 91. 106. 108. 114. 115. 116. 124. 127.
 130. gr. et lat. 142. 235. Ev. 2. 19. 24. al. 54. et Barber. 7.
 Mt. BHV. f. semel. al. 18. Ed. Aeth. Goth. Slav. vind. brix.
 mart. Orig. Damasc. || πρὸς σε. ABDL. 157. Ev. 12. 19. ap.
 Weist. 36. Mt. f. semel. Clem. ap. Weist. εἰς σε. 60. Ev. 21. ap.
 Mill. 22. Theophyl. (y) εἴχετε. AK. 1. 69. 72. 91. 106. 124. Ev.
 2. al. 10. Mt. HV. al. 11. Ed. εἴχετε. (ap. Mill. M. 71.) Mt. r.
 (z) τῷ ὄρει τούτῳ μεταβαίνειν εὐτεῖς ἐκεί, καὶ μεταβαίνειν καὶ τῇ συκαμίνῳ
 μεταφυτεύθῃ εἰς τὴν θάλασσαν. D. cant.

νοντα, ὅς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ
 ἀγροῦ ἐρεῖ ^a * ^b εὐθέως."
 παρελθὼν ^c ∞ ἀνάπεσαι;"
 8 Ἀλλ' ^d οὐχί;" ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοι-
 μασον τί δειπνήσω; καὶ περι-
 ζωσάμενος διακονεῖ μοι, ἕως
^e φάγω καὶ πίνω καὶ μετὰ
 ταῦτα φάγεσθαι καὶ πίεσαι σύ;
 9 Μη χάριν ἔχει τῷ δούλῳ
^f — ἐκεῖνω," ὅτι ἐπόησε τὰ
 διαταχθέντα ^g †; ^h οὐ δο-
 10 κῶ." ⁱ Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅ-
 ταν ποιήσητε ^k πάντα τὰ δια-
 ταχθέντα ὑμῖν," λέγετε·

ὅτι δοῦλοι ^l ἀχρεῖοι" ἔσμεν·
^m — ὅτι" ὁ ὠφειλομένην ποιή-
 σαι, πεποιήκαμεν.]

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πο-
 ρεύεσθαι ⁿ αὐτὸν" εἰς ἱερου-
 σαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο
^o διὰ μέσου σαμαρείας καὶ γα-
 12 λιλαιᾶς. Καὶ [εἰσερχομένῳ
 αὐτοῦ εἰς τινὰ κώμην, ^p ἀ-
 πήντησαν αὐτῷ" δέκα λεπτοὶ
 ἄνδρες, ^q οἱ" ἔστησαν πόρρω-
 13 θεν. Καὶ ^r αὐτοὶ ἤραν φω-
 νήν, λέγοντες·" ἰησοῦ ἐπιστά-
 τα;

c ∞ ἀνάπεσε;

g † αὐτῷ.

(a) + αὐτῷ. BDL. i. 69. 106. 131. 157. al. 4. et Barber. i. Mt. x. Syr. Copt. Syr. p. c. ast. Arm. Vulg. It. (b) Sequentibus jungunt L. 72. 124. 157. Ed. || = veron. vind. corb. Ambr. (c) ἀνάπεσε. BDKS. 10. 91. 106. 127. 131. 235. Ev. 18. 19. al. 28. Mt. BHV. c. semel. al. 11. Ed. ἀνάπεσον. 61** 116. Ev. 31. Mt. c. semel. g. m. o. (d) = D. cant. veron. verc. colb. corb. brix. vind. Cypr. Ambr. (e) + ἂν. AKLM. 42. 91. al. 9. Mt. r. 11. + οὐ. Mt. c. semel. (f) = ABDL. Copt. cant. veron. verc. corb. vind. colb. Ambr. (g) = ABGHKLMS. i. 10. 11. 36. 40. 42. 57. 63. 64. 72. 89. 91. 106. 118. 130. gr. 131. 142. 157. 235. Ev. 2. 3. 18. 19. 24. al. 54. Mt. BHV. al. 18. Ed. Syr. p. Slav. Vulg. mf. Antioch. Theophyl. (h) = BL. i. 28. 118. 131. 157. Copt. Arm. (sed edit. constantin. habet in m.) Aeth. verc. Cypr. (i) Vt. 10 = Marcion ap. Epiph. (k) ὅσα λέγω. D. cant. Ambrosiast. || πάντα] = veron. verc. vind. corb. Cypr. + ταῦτα. A. 28. 124. Ev. 32. Mt. x. 11. Cypr. semel. (l) = Aeth. Ante δούλοι ponunt 69. Alii Mt. a. al. 5. Post ἔσμεν D. gr. 220. (m) = ABDL. i. 49. 131. Mt. d. Slav. Vulg. It. Orig. Bas. Antioch. Theophyl. Cypr. Ambr. Aug. Ambrosiast. καὶ. 157. (n) = BL. (o) + τὴν ἱερίαν, καὶ. 28. || In fine commatis hoc addunt veron. verc. corb. vind. colb. (p) ἔπου ἦσαν. D. cant. et ecce, veron. verc. vind. colb. corb. (q) = lidem; exc. corb. || καὶ. D. cant. (r) ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ. D. cant.

- 14 τα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι." καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πόσῳπον" παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὕψυχαιστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν σαμαρεΐτης.
- 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἑννέα ποῦ;
- 18^b Οὐχ' εὐρέθισαν ὑποστρέψαιτες δοῦναι" δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.]
- 20 [Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς, καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως·
- 21 Οὐδὲ ἔροῦσιν· ἰδοὺ ὡδε, ^c ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ· ^d ἰδοὺ γὰρ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν ^e τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ^h ἰδεῖν· καὶ οὐκ ὄψεσθε. Καὶ ⁱ ἔροῦσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ὡδε, ^k — ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ

A a 4

ἐκεῖ

(s) + τεθεραπεύεσθε. D* τεθεράπευσθε. D** *curati estis*, cant. (t) τῷ ἱερεῖ. Copt. Aeth. colb. τοῖς ἀρχιερεῦσι. 36. 40. 53. 57. 63. Mt. a. (u) ἐκθαρίσθη. D. 64. 124. 157. 220. Mt. 11. Syr. Arr. Perf. w. Aeth. Goth. Vulg. cant. veron. brix. for. Vigil. tapf. (x) = 44. 69. corb. Vigil. tapf. Post πόδας αὐτοῦ ponit Mt. o. Arm. (y) = D. cant. || αὐτῷ] = Vulg. verc. brix. vind. for. colb. corb. Vigil. tapf. τῷ Θεῷ. Barber. 1. Mt. 1. (z) οὐχ' οἱ. BL. οὔτοι. D. cant. veron. verc. corb. vind. colb. || Post δέκα + οὔτοι. A. 27. 42. Mt. 11. (a) = AD. Syr. Copt. cant. veron. verc. colb. vind. Vigil. tapf. Et, Vulg. brix. for. corb. (b) ἐξ αὐτῶν οἱ οὗτοι εὐρέθισαν ὑποστρέφειν, ὅς δώσει. D. cant. item Vulg. It. Ambr. Vigil. tapf. (c) = 57. 63. 69. 127* 218 (c. al. 3.) al. 6. Mt. i. n. 10. 11* 17. Ed. Tert. (d) + μὴ πιστεύετε. D. cant. (e) + καὶ. Ed. (f) τοῦ ἐπιθυμῆσαι ἡμᾶς. D. 13. 69. 157. Arm. cant. veron. verc. vind. colb. corb. (g) + τούτων. D. cant. (h) = D. cant. mart. Marcion ap. Epiph. Vigil. tapf. semel. (i) + ἰάν. 16. 119. Syr. Syr. p. c. ob. Arm. (k) = BDgr. KL. 36. 40. 42. 69. 91. 114. 127* 131. 218 (c. al. 4.) Ev. 18. 19. 36. al. 5. Mt. a. c. f. o. q. 10. 17. Ed. Slav. Vulg. ms. Theophyl. καὶ. M. 106. 115. 225.

ἐκεῖ 1. μὴ m ἀπέλθῃτε, μὴ
24 δὲ" διαζήτε. "Ὡςπερ γὰρ
n ἡ" ἀστραπὴ, ο ἡ" ἀστρά-
πτουσα P ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν,
εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει."
οὕτως ἔσται q † ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἔν τῇ ἡμέρᾳ αὐ-
25 τοῦ. " Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν
πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκι-
μασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύ-
26 τῆς.] Καὶ [καθὼς ἐγένετο
ἐν ταῖς ἡμέραις * † νῶε, οὕ-
τως ἔσται καὶ † ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις" τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
27 "Ὡςθιον, ἔπινον, ἐγάμουν,
u ἐξεγάμιζοντο," ἄχρι ἧς ἡ-

μέρας εἰσῆλθε νῶε εἰς τὴν κι-
βωτὸν καὶ * ἤλθεν" ὁ κατε-
κλυσμός, καὶ γ ἀπώλεσεν"
28 ἅπαντας. "Ὁμαίως καὶ αἷς
ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις λωτ-
ῆςθιον, ἔπινον, ἡγόραζον,
ἐπώλουν, ἐφύτευον, ἀνοδεί-
29 μουν. "Ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε
λωτ ἀπὸ σοδόμων, ἐβρεξε
πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ,
30 καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. Κα-
τὰ * ∞ ταῦτα" ἔσται * ἡ ἡ-
μέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
31 ἀποκαλύπτεται."] [Ἐν i-
κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅς ἔσται ἐπὶ
τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη
αὐτοῦ

q † καὶ. s † τοῦ. z ∞ τ' αὐτά.

225. Mt. r. Syr. Aeth. Vulg. veron. brix. vind. for. || μὴ διώ-
ξῃτε ἡ, ἰδοὺ ἐκεῖ ὁ χριστός· μὴ πιστεύσῃτε, "Ὡςπερ etc. 118. item
131. (l) † ὁ χριστός, KM. 1. 229. al. 11. Mt. r. x. z* Syr. p.
c. ast. † ὁ κύριος, 114. † ὁ ἰησοῦς, 42. (m) = B. 1. 13. 69. 118.
131. 157. Arm. πιστεύσῃτε μὴδε, Syr. p. in m. || = μὴδε διαζήτε.
Syr. Perf. p. (n) = B. Mt. c. f. o. (o) = L. 1. 69. 106. 131.
157. 235. Mt. 11. (p) = verc. ὑπὸ τῶν ἀπ' οὐρανῶν λάμπει; 69.
item brix. et (omisso λάμπει) corb. colb. ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανῶν (ἀστρά-
πτει D. cant.) λάμπει, D. 71. al. 4. Mt. k. cant. || ἐκ τῆς ὑπ' οὐ-
ρανῶν] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 157. Mt. r. || λάμπει = 45. (q) =
AEGHKLMS. 1. 57. 64. 69. 89. 91. 106. 127. 124. 131. 245.
229. 235. Ev. 18. 19. 36. al. 18. Mt. V. al. 16. Ed. Syr. uir.
Perff. Arr. Slav. Vulg. verc. brix. corb. for. (r) = BD. 22c.
cant. veron. verc. vind. || ἡμέρα] παρουσία, Mt. r. item colb.
Ambr. (s) = ABDS. 69. 72. 106. 124. 131. 157. 218. (c. al. 8.)
235. Ev. 36. Alii multi. Mt. V. al. 16. Ed. Clem. Damasc.
Theophl. (t) ἐν τῇ ἡμέρᾳ, 69. 124. ap. Birch. ἡ παρουσία, Mt. r.
Syr. p. in m. gat. Mm. (u) ἐγαμίζοντο, BDL. 36. 69* 106. 12.
157. al. 8. Mt. V. a. 10. Ed. (x) ἐγένετο, D. cant. (y) ἦρεν; 2.
71. Mt. r. (z) τὰ αὐτά, HDK. 72. Ev. 18. 19. Mt. f. (a) ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀποκαλύψῃ, D. cant. veron. vind.
colb. corb. Aug. ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, 28. item Iren.

αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ κατα-
βάτω ἀραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν τῷ
ἀγρῷ, ὁ ὁμοίως" μὴ ἐπιστρέ-
32 ψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. Μνη-
μονεύετε τῆς γυναικὸς λωτ.
33 "Ὁς ὁ ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ σώσαι," ἀπολέσει αὐ-
τήν· καὶ ὁς ἐὰν ἀπολέσῃ ὁ αὐ-
τήν, "ὁ ζωογονήσῃ" αὐτήν.
34 Λέγω ὑμῖν· ἡ ταύτη τῇ νυκτὶ
ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς·

εἰς ἓν ἡ παρακληθήσεται,"
καὶ ὁ ἕτερος ἡ ἀφεθήσεται."
35 Δύο ἔσονται ἀλγίζουσαι ἐπὶ
τὸ αὐτό· ἡ μία παρα-
ληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα
37 ἀφεθήσεται. m† Καὶ ἀπε-
κριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ,
κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
ὅπου τὸ ἡ σῶμα," ἐκεῖ
ὁ συναχθήσονται" P οἱ ἀε-
τοί."] 9]

A a 5

i "Ελε-

g† ὁ. m† 36. Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ = ὁ" εἰς πα-
ραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.

(b) = 72. Syr. Antecedentibus jungunt 34-74 (c) ἢ ἀλγίζου-
ζωογονήσαι τὴν ψ. αὐτοῦ. D. cant. || σώσαι] περιτομήσασθαι. BL. libe-
ratus, veron. vind. colb. (d) = BD. 1. 131. Arm. cant. verc.
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. 28. 69. (e) ζωοποιήσει. 36. 40. 63. al. 4. et Bar-
ber. 2. Mt. V. a. 10. σώσει. 1. 69. veron. verc. brix. vind. colb.
corb. mart. (f) + ἐν. 2. Ed. Vulg. brix. vind. for. colb. Ambr.
(g) = ADEGHLMS. 218 (c. al. 8.) Ev. 36. al. 23. pluresve.
Mt. V. al. 18. Ed. Bas. Theophyl. (h) παρακληθήσεται. 124. ap.
Alt. παρακληθήσεται. 13. παραλαμβάνεται. DK. 42. 116. al. 2. (i)
αἰσθάνεται. DK. 116. (k) Vt. 35 = 123. 235. (l) = ALS. 36. 40.
72. 89. 106. 127. 142. 157. Ev. 36. al. 18. pluresve. Mt. V.
al. 18. Ed. (etiam St. 3.) Theophyl. (m) Vt. 36 = ABEGHK
LQS. 1. 17. 28. 36. 40. 63. 72. 89. 114. 118. 131. 142. 157.
226** 229* 235. al. 33. et Barber. 7. Mt. V. a. c. g. i. k. m.
n. o. p. q. x. z. 10. 17. Ed. (etiam St. 3.) Copt. Aeth. Goth.
Slav. mf. germ. 1. Scholia ap. Mt. Basil. Theophyl. Euthym.
Op. imp. Max. taur. || Habent D (St. 8.) 13. 33. 69. 106.
115. 124. 218. Alii. Mt. d. f. l. r. 11. Ed. Syr. Peris. Arr.
Arm. Slav. ed. Vulg. It. (Ante vf. 35. ponit vind.) Marius
Victorin. Ambr. Aug. Beda. || Vel omiffum ob ὁμοιοτέλετον,
vel, quod probabilius est, adjectum e Matthaeo. (n) πᾶσα.
EGH. 13. 64. 69. 130. gr. 131. al. 9. et Barber. 2. Mt. g. r.
11. Syr. p. in m. Arr. Perf. p. Theophyl. in text. et comment.
(non in Mt. m.) (o) ἐπισυναχθήσονται. BL. Ev. 19. (p) = 36.
καὶ οἱ ἀετοί. BL. 40. 69. 127. 130. gr. al. 17. Mt. k. o. Ed. Arm.
Copt. Vulg. ed. cant. veron. Bas. Theophyl. Ambr. Ante συ-
ναχθῶ. ponunt BL. 13. 69. Arm. (q) + πᾶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
ἐλθὼν.

1 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβο-
 λην αὐτοῖς, πρὸς τὸ δεῖν πάν- 5
 τоте προσεύχασθαι [†], καὶ μὴ
 2 ἑκκακεῖν. [†] — Λέγων·
 [κριτὴς τις ἦν ἐν "τινὶ" πόλει
 τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ 6
 ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος.
 3 Χήρα δὲ ^x † ἦν ἐν τῇ πόλει
 ἐκείνῃ· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐ-
 τόν, λέγουσα· ἐκδικήσόν με
 4 ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Καὶ
 οὐκ ^y ∞ ἤθελεν ^{εἰ} ἐπὶ χρό-
 του μετὰ δὲ ταῦτα ^z εἶπεν ἐν
 8 ταυτῶ· ^{εἰ} καὶ τὸν θεὸν οὐ
 φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ
 5 ἐντρέπομαι· Διάγε τὸ παρό-
 χειν μοι νόπον τὴν χήραν
 ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα
 μὴ εἰς τέλος ^a ἔρχομένη·
 6 ^b ∞ ὑπωπιάζῃ με. Εἶπε
 δὲ ὁ κύριος· ἀκούετε, τί ὁ
 7 κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει. Ὁ
 δὲ θεὸς οὐ μὴ ^c ποιήσει· τὴν
 ἐκδίκησιν ^d τῶν ἐκλεκτῶν αὐ-
 τοῦ, ^e τῶν βοούντων ^e πρὸς
 αὐτὸν· ἡμέρας καὶ νυκτός,
^f καὶ ^g ∞ μακροθυμῶν ^h
 8 ἐπ' αὐτοῖς; ⁱ Λέγω ὑμῖν,
^k ὅτι·

^x † τις.
^z συμψ.

^y ∞ ἤθελεν.

^b ∞ ὑπωπιάζῃ.

^g ∞ μακρο-

ελθών, ἄρα εὐρήσει τὴν πίπτιν ἐπὶ τῆς γῆς; Evangelistaria quaedam
 e cap. 18, 8. (r) + αὐτοῖς. AKLM. 42. 57. 69. 91. 124. 127.
 130. gr. 226* 235. al. 18. et Barber. 5. Mt. V. a. d. l. q. al. 4.
 Arm. verc. Orig. femel. (s) ἐγκακεῖν. ABDL. 61. in m. 69. || +
 αὐτοῖς. B. 157. 225. (t) = D. 1. 61. 131. 235. Syr. Perf. p.
 cant. Orig. femel. Bas. (u) τῇ. DL. Mt. 11. cant. (x) =
 ABDELMS. 10. 11. 69. 72. 229* 235. Ev. 2. 18. 24. 36. al.
 39. pluresve. Mt. BHV. al. 17. Ed. (etiam St. 3.) Arr. Syr. p.
 Goth. Slav. mf. cant. Bas. Chrys. Damasc. (y) ABDLQ. 1. 10.
 69. 218 (cum 124. et al. 5.) al. 13. Mt. m. p. z. 10. 11. Hip-
 pol. Chrys. Damasc. (z) ἤλθεν εἰς αὐτὸν καὶ λέγει. D. cant. Vigil.
 tapf. (a) = 115. Syr. p. mf. (b) ES. 36. 72. 124. 127. 235. Ev.
 2. 4. 5. 18. 19. 36. al. 25. pluresve. Mt. MV. a* al. 8. Ed. Bas.
 Naz. ὑπωπιάζῃ. 142. al. 17. Mt. H. m. Clem. ap. Wetst. Theophyl.
 (c) ποιήσει. BD. 42. 69. 124. Ev. 3. 18. 24. al. 11. Mt. HV. al.
 13. Ed. (d) = 115. al. 2. et Barber. 1. || ἐκλεκτῶν] δούλων, 124.
 Arm. Vigil. tapf. (e) αὐτῶν. BL. item D gr. || = veron. verc.
 vind. corb. (f) = 80. 88. veron. verc. vind. colb. corb. (g)
 ABDLQ. 1. 145. 157. Mt. o. x* (Perf. Arr. Aeth.) Slav. Chry.
 Antioch. bis. μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν etc. 13. 69. (h)
 = 64. Antioch. bis. ἐν αὐτοῖς. D. gr. 157. Vulg. It. exc. cant.
 ἐπ' αὐτοῖς. 69. Alius. Mt. x. (i) + καὶ. GM. 28. 106. 124. al. 6.
 Mt. m. r. Cod. ap. Erasmus. Ed. Copt. Arm. Arr. Macar. Antioch.
 bis.

ἡ ὅτι" ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει.] πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἀρα εὐφραίνει ¹ τὴν" πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς:

9 Εἶπε δὲ ^m — καὶ" πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἔξουθενοῦντας τοὺς ⁿ λοιποὺς," [^o τὴν παραβολὴν
10 ταύτην." "Ἀνθρώποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι" ὁ εἰς Φαρισαῖος, καὶ
11 ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ^p πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα" προσήγγετο· ὁ Θεός,

εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ ἐμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἀδικοί, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. ¹² Νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ ⁹ πάντα

13 ὅσα κτῶμαι." Καὶ ὁ τελώνης ^r μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἠθέληεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ^s εἰς τὸν οὐρανὸν" ἐπαῖραι· ἀλλ' ἔτυπεν ^t εἰς" τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων· ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τ. ὃ ἁμαρτωλῷ.
14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη ὁὗτος δεικναιμένος ^u εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ," ^x ἢ ^{||} γὰρ ἐκεῖνος·" ὅτι πᾶς ὁ ὑψίῳ ἑαυτὸν, τα-

πεινω-

bis. Iren. Aug. λέγω δε. Goth. emmer. λέγω γάρ. brix. ἀμὲν λέγω. Vigil. tapf. (k) = DG. 13. 36. 69. Perf. cant. veron. vind. colb. corb. tol* Macar. Iren. (l) = D. Mt. i. n. (m) = EGKS. (St. x.) 10. 11. 36. 40. 57. 61. 63. 64. 67. 72. 89. 118. 127. 130. gr. 142. 235. al. 33. Mt. V. al. 15. Ed. Syr. Arr. Perf. p. Aeth. Copt. Syr. p. ed. Goth. Slav. 4. veron. colb. Basil. Theophyl. (n) πολλοὺς. 127. al. 4. Arm. πάντας. Syr. ἄλλους. Syr. p. in m. || + ἀνθρώπους. D. cant. (o) = D. cant. (p) ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν. BL. i. 131. Arm. Slav. Vulg. for. Orig. Cyp. Sic. veron. brix. vind. colb. corb. κατ' ἑαυτὸν, ταῦτα. D. *seorsum, haec* cant. (q) τὰ ὑπάρχοντά μου. Orig. Chrys. *omnis substantiae meae*, Hier. *semel*. (r) + ἐπὶ. 124. 157. 229** al. 4. (s) = 40. vind. Orig. ter. Post *ἐπαῖραι* ponunt BLQ. veron. (t) = BDKLQ. i. 108. 131. 157. al. 5. Mt. 11. Slav. qu. Arm. (Vulg. It.) Orig. bis. Antioch. (u) = D. cant. (x) AEGHKMOPQS. (St. x.) 13. 28. 72. 91. 106. 118. 124. 131. 218 (c. al. 9.) 235. Ev. 2. 3. 5. 18. 19. 24. 36. al. 76. Mt. BHV. al. 20. Ed. Syr. p. Goth. Basil. mfl. Theophyl. ὑπὲρ ἐκεῖνος. 157. Bas. ὑπὲρ ἐκείνου. Doroth. παρ' ἐκείνου. BL. (St. β. η.) i. 94. Alius. Copt. Orig. Naz. Scholion in Mt. 14. μᾶλλον παρ' ἐκείνου τοῦ Φαρισαίου. D. Syr. Perf. p. *ab illo*, Vulg. for. *ab illo Phariseo*, tol. *magis ab illo*, Mm. *prae*

πεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν
ἑαυτὸν, υψωθήσεται.]

- 15 [Προσέφeron δὲ αὐτῷ
καὶ ὁ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν
ἀπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθη-
16 τὰ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Ὁ
δὲ ἰησοῦς * προσκαλεσάμενος
αὐτὰ, εἶπεν· ἄφετε τὰ παι-
δια ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ
μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ
τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
17 τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅς ἐάν μὴ δεῖξηται τὴν βασι-
λειάν τοῦ Θεοῦ ὡς * παιδίον,
οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

- 18 Καὶ ἐπρωτόησέ τις αὐ-
τὸν ἄρχων, λέγων [διδάσκα-

λε ἀγαθὲ, τί ποιήσας ζωὴν
19 αἰώνιον κληρονομήσω; Εἶπε
δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· b τί με λέ-
γεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός,
20 εἰ μὴ εἰς, c ὁ Θεός. d Τὰς
ἐντολάς οἶδας· μὴ μοιχεύ-
σης· μὴ φονεύσης· μὴ κλέψῃς·
μὴ ψευδομαρτυρήσης· τίμα
τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μη-
21 τέρα e = σου. Ὁ δὲ εἶ-
πε· ταῦτα πάντα f ἐφυλάξα-
μην· ἐν νεότητός σου.
22 Ἀκούσας δὲ h ταῦτα ὁ ἰη-
σοῦς, εἶπεν αὐτῷ· i ἔτι ἐν
σοι λείπει πάντα ὅσα ἔχεις
πώλησον καὶ k ∞ διάδος
πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν
ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο, ἀκο-
23 λούθει μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας
ταῦτα,

k ∞ δός.

prae illum Pharif. verc. magis praeter illum Phar. cant. magis quam ille Phar. It. Cypr. Hilar. Ambr. Aug. Vict. tun. μάλλον αὐτοῦ. Orig. semel. μάλλον exprimere etiam videtur Slav. (y) = D. 69. 118. 131. Mt. q. Orig. (z) προσκαλεῖτο ἰ. προσκαλεσά- το αὐτά, λέγων. BDGL. I. 118. 131. Copt. cant. imperavit eis, dicens. verc. (a) + τὸ. 12. 61. Ed. Orig. semel. (b) μὴ με λέγω- τε ἀγαθόν· εἰς ἐστὶν ἀγαθός, ὁ πατήρ. Marcion ap. Epiph. et Dial. c. marc. (c) ὁ πατήρ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Marcossii ap. Iren. || + ὁ πατήρ. cant. Orig. aliquoties (alibi ut rec.) Alii. (d) ὁ δὲ εὐχ· τὰς ἐντολάς οἶδα. Marcion ap. Epiph. et Dial. c. marc. (e) = ABDKL. I. 42. 157. al. 9. Mt. o. r. x. Copt. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. cant. brix. for. corb. vind. (f) ἐφύλαξα. ABL. I. Dial. c. marc. (g) = BD. cant. Marcion ap. Tert. et Dial. c. n. arc. (h) = BDL. I. 69. 132. Ex. 32. Syr. Perft. Copt. cau. Theophyl. αὐτοῦ. 157. (i) ἔτι H. 26. Alius. Ev. 22. ap. Mill. 26. Mt. HV. g. n. (k) ADLM. I. 36. 40. 57. 63. 131. 157. Ev. 18. 36. al. 11. et Barber. I. Mt. a. 10. 11. al. 12. Bas. Dia. c. marc. Theophyl.

- ταῦτα, περιλυπὸς ἐγένετο· 28 τῷ Θεῷ.] Εἶπε δὲ ὁ
 ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. πέτρος· ἰδοὺ, ἡμεῖς ὡς ἀ-
 24 ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς ἡ- φήκαμεν πάντα, καὶ ἡχο-
 ριλυπὸν γενόμενον, εἶπε· λουθῆσαμέν σοι. Ὁ δὲ εἶπεν
 πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα αὐτοῖς [ἄμην λέγω ὑμῖν, ὅτι
 ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν οὐδεὶς ἐστίν, ὃς ἀφῆκεν ὡς οἰ-
 25 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ἢ Εὐ- κίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς,
 κοπώτερον γὰρ ἐστὶ, ἢ κα- ἢ ἡ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἐνε-
 μῆλον· διὰ ὅ τρυκαλιᾶς· ῥω κεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
 26 τοῦ Θεοῦ· εἰσελθεῖν, ἢ 30 Ὅς οὐ μὴ ὑ ἀπολάβῃ ἢ πολ-
 λυπλάσιον· ἐν τῷ καιρῷ
 27 τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ ἐρχομένῳ ζῶνι αἰώνιον.]
 εἶπε· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀν- 31 [ἢ Παραλαβὼν δὲ τοὺς
 θρώποις, δυνατό ἐστι παρὰ δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς·
 ἰδοὺ,

p ∞ βελόνης.

r ∞ ἀφέντες τὰ ἴδια.

(l) = BL. 1. 131. 157. Copt. (m) εὐκολώτερον. 12. Ed. (n) κάμι-
 λον. S. 59. ap. Mill. 124. 130. gr. Mt. g. etiam in scholio. (o)
 τρητήματος. L. 157. Ev. 31. 32. Mt. l. τρηματος. BD. 49. (p) BDL.
 1. 13. 69. 124. 157. Mt. x. (q) = 130. gr. διελθεῖν. ADMP. 1.
 49. 89* 106. 118. 124. 142. in m. Ev. 36. et Barber. 1. Mt. i.
 10. 11. Syr. p. (fed rec. in m.) Goth. Slav. Vulg. It. Theo-
 phyl. (r) = Syr. verc. corb. vind. (rr) λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ. Mt. r. Sic Evangelistaria nonnulla, quae, omisiss vñ.
 18 — 25. comma 26 conjungunt commatē 17. (s) = AHMPS.
 10. 11. 61. 64. 72. 89. 91. 106. 235. al. 16. Mt. V. al. 14. Ed.
 (t) BL. τὰ ἴδια ἀφέντες. D. πάντα τὰ ἴδια ἀφέντες. 1. 118. 131. item
 69. || πάντα] τὰ ἴδια. 157. Copt. Syr. p. in m. πάντα τὰ ἴδια. 13.
 124. Arm. *relictis rebus*, vind. *relictis rebus nostris*, corb. *rel.*
retibus nostris, veron. *rel. omnibus nostris*, verc. *rel. omnibus*
rebus nostris, colb. *quae nostra sunt reliquimus*, cant. (u) οἰ-
 κίας. DH. 64. 69. 86** Mt. c. Syr. Perf. p. cant. (x) + ἢ ἀδελ-
 φός. D. 14. 115. Ev. 18. 19. Slav. Cypr. semel. (y) λάβῃ. BDM.
 61. 106. al. 5. Mt. c. l. ἀπολαύῃ. 69. Mt. n. ἀπολαύσῃ. Theophyl.
 ap. Weist. (z) ἐκταπλάσιον. D. Syr. p. mf. in m. It. (exc. for.)
 Iren. Cypr. Ambr. Aug. Tychon. Beda. Jovinian. contradicente
 Hieronymo. (a) Vñ. 31 — 34 = Marcion ap. Epiph.

- ἰδοῦ, ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσό-
λυμα, καὶ ^b τελεσθήσεται"
πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ
• τῶν προφητῶν • τῷ υἱῷ"
32 τοῦ ἀνθρώπου. Παραδοθή-
σεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ
ἐμπαιχθήσεται, ^d καὶ ὕβρι-
σθήσεται," • καὶ ἐμπτυσθή-
33 σεται." Καὶ μαστιγώσαντες
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν • καὶ ^f τῇ
ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται.
34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συν-
ῆκαν • καὶ ἦν τὸ ῥῆμα ^e τοῦ-
το" ^h κεκρυμμένον" ἀπ' αὐ-
τῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ
λεγόμενα.]
- 35 [Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγ-
γίσειν αὐτόν • ⁱ εἰς" ἱερικῶν,
τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν
36 ὁδὸν ^k προσαιτῶν." Ἀκού-
σας δὲ ὄχλου ^l διαπορευομέ-
νου," ἐπυνθάνετο, τί ^m εἶη
37 τοῦτο. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐ-
τῷ, ὅτι ἰησοῦς ὁ ⁿ ναζωραϊ-
38 ος" παρήρχεται. Καὶ ἐβόησε,
λέγων • ^o ἰησοῦ," υἱὲ δαβιδ,
39 ἐλέησόν με. Καὶ οἱ ^p προά-
γοντες" ἐπετίμων αὐτῷ, ἵνα
^q σιωπήσῃ." αὐτὸς δὲ πολλῶν
μᾶλλον ἔκραζεν ^r υἱὲ δαβιδ,
40 ἐλέησόν με. Σταθεῖς δὲ ὁ
ἰησοῦς, ἐκέλευσεν αὐτόν ἀχθῆ-
ναι • ^s πρὸς αὐτόν." • ἐγγίσαν-
τος"

(b) τελειωθήσεται. 60. Ev. 2. 18. 19. 36. Mt. f. Orig. (c) περι τοῦ υἱοῦ. D (St. β.) 13. 61. in m. 69. 124. 145. 229** Ed. Syr. utr. Copt. Arm. Slav. Vulg. It. Epiph. (d) = DL 12. 16. 59. 91. 123. Mt. c. Syr. p. habet c. alt. cant. veron. verc. corb. vind. Polt μαστιγῶς. rejiciunt Syr. Perf. p. καὶ μαστιγώσεται. 130. gr. et lat. Vulg. brix. for. item colb. (e) = P. 12. 59. 80. 91. Ante ἔβρισθ. ponit Mt. 17. (f) τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. 1. 13. 69. 72. 106. 131. 218 (cum 124 et al. 4.) 235. al. 9. Mt. a. c. 10. al. 4. Ed. Arm. (g) = D. 1. 131. Arm. It. exc. brix. for. (h) κεκαλυμμέ-
νου. G. Ev. 2. (i) τῇ. 124. ἐν τῇ. 69. (k) ἐταιτῶν. BD (etiam in Marco) L. Orig. (etiam in Marco) (l) παραπορευομένου. D. praeter-
euntem, Vulg. It. (m) + ἄν. DKLMQ. 1. 69. 131. 218 (cum 124. et al. 4.) al. 7. Mt. d. r. x. Orig. bis. Dial. c. marc. Slav. exc. 6. (n) ναζωρεῦς. D. gr. 1. 131. Alius. Vulg. verc. for. Orig. Nazoreus, vind. (o) = AE. 42. Ev. 5. 24. al. 5. Slav. 4. Orig. ut videtur. (p) παράγοντες. AK. 42. παραπορευόμενοι. Ev. 32. qui praeteribant, verc. (q) σιγήσῃ. BDLP. Mt. o. 11. || Orig. utrinque. (r) + λέγων. EGHM. al. g. Mt. B. r. Ed. || + ἰησοῦ. 1. 69. 124. 131. al. 5. Mt. B. m. (s) = D. 1. 68. 131. Alius. Mt. 10. cant. verc. corb. vind. Dial. c. marc. (t) προσεγγίσαν-
τος. 63. Mt. 10.

τος" δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν
 41 αὐτόν, " Λέγων· τί σοι θέ-
 λεις ποιῶ; ὁ δὲ εἶπε· κύριε,
 42 ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ * ὁ ἰη- 3
 σοὺς" εἶπεν αὐτῷ· ἀναβλέ-
 ψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.
 43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, 4
 καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξά-
 ζων τὸν Θεόν· ὃ καὶ πᾶς ὁ
 λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ
 Θεῷ."]

1 Καὶ εἰσελθὼν [διήρχετο
 2 τὴν ἱερικὴν. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ

ὀνόματι * καλούμενος" Ζακ-
 χαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτε-
 λώνης, * καὶ οὗτος ἦν" πλεῖ-
 3 σιος. Καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν
 ἰησοῦν, τίς ἐστί, καὶ οὐκ
 ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι
 4 τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ b
 προδραμῶν" ἔμπροσθεν, ἀνέ-
 βη ἐπὶ c συκομορέαν, " d ἵνα
 ἴδῃ αὐτόν." ὅτι e † ἐκεῖνης
 5 ἡμέλλε διέρχεσθαι. Καὶ f
 ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὴν τόπον, ἀνα-
 βλέψας ὁ ἰησοὺς εἶδεν αὐτόν,
 καὶ" εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε,
 σπεύσας·

e † δι.

(u) = BDL. 57. Copt. cant. Dial. c. marc. εἰπὼν. Orig. (x) =
 218 (cum 76. 125.) ὁ κύριος. 1. ἀποκριθεὶς. D. cant. ἀποκριθεὶς ἰη-
 σοῦς. Orig. veron. verc. vind. colb. corb. (y) = 46. 71. ||
 λαὸς] ὄχλος. Q. 69. 124. ap. Birch. 235. Ev. 18. 19. 20. 32. al.
 6. Mr. BII. f. q. Theophyl. || ἰδὼν = K. 42. 44. 49. 142*
 Scholia in Mt. a. d. g. || αἶνον] δόξαν. D. cant. || Orig. bis ut
 rec. (z) = D. 53. 125* Ev. 17. 22. 26. Barber. 1. Mt. 19.
 Syr. Perfl. Arr. Aeth. Slav. ut videtur. Vulg. It. Ambr. (a)
 = D. cant. καὶ αὐτὸς. BK. 42. 69. 131. Arm. Vulg. veron. for. vind.
 καὶ ἦν. 1. Mt. o. οὗτος ἦν. 108. 157. Syr. utr. sed Syr. p. habet
 καὶ in m. (b) προδραμῶν. EGH. 106. 235. Ev. 3. 19. 32. 33.
 36. al. 5. Mr. BV. o. ξ* w. 17. Ed. Naz. mf. ἀποδραμῶν. 42. δρα-
 μῶν. 69. 89* 142. 218 (c. al. 4.) 229* Ev. 2. al. 10. Mt. m.
 q. προλαβὼν. D. antecedens ab ante, cant. || † εἰς τὸ. BL. †
 εἰς τὰ. 157. (c) συκομορέαν. BDQ. Ev. 3. 24. Alii. Mt. d. g. l. o.
 Ed. συκομωραϊαν. 40. 124. Alii. Ed. (etiam Sr. 3.) συκομωραϊαν.
 ES. Alii. Mt. BV. al. 12. Ed. (d) = Slav. 4. 7. (e) =
 ABDEGHKIQS. 36. 72. 89* 91. 124. ap. Birch. 127. 229*
 Ev. 2. 3. 24. 36. Alii. Mt. BHV. al. 7. Ed. (f) ἰγίνετο ἐν τῷ
 διέρχεσθαι αὐτόν, εἶδεν, καὶ. D. cant. ἰγίνετο ἐν τῇ διέρχεσθαι τὸν ἰη-
 σοῦν, εἶδεν αὐτόν, ἀναβλέψας ἐπὶ ὁ ἰησοῦς. 157. factum est dum trans-
 iret Iesus, vidit illum, et respiciens (respicientem, et veron.)
 verc. veron. factum est dum transit I. vidit illum sursum
 aspiciens et, vind. corb. colb. || ἀναβλέψας = Syr. Perfl. p. ||
 εἶδεν αὐτόν καὶ = BL. 1. 131. Arm.

σπεύσας· κατάβηθι· ἔ σήμε-
ρον γάρ· ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ
6 με μέναι. Καὶ σπεύσας κα-
τέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν
7 χαίρων. Καὶ ἰδόντες ^h ἅπαν-
τες· διεγύγνυζον, ⁱ λέγον-
τες·· ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ
ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι.
8 Σταθεὶς δὲ ζακχαῖος εἶπε
πρὸς τὸν ^k κύριον·· ἰδοὺ, ^l τὰ
ἡμῶν· τῶν ὑπαρχόντων ^m
μου,· κύριε, δίδωμι τοῖς
πτωχοῖς· καὶ εἰ τινὸς τι ἐсу-
κοφάνησα, ἀποδίδωμι τε-
9 τραπλοῦν. Εἶπε δὲ·· πρὸς
αὐτὸν· ὁ ἰησοῦς· ὅτι σήμερον
σωτηρία ^o τῷ οἴκῳ τούτῳ
ἐγένετο· καὶ αὐτὸς καὶ αὐτὸς
10 υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε
γάρ· ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολι-
λός.]

11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν
ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παρα-
βολὴν, διὰ τὸ ἐγγὺς ^p αὐτοῦ·
εἶναι ^q ἱερουσαλὴμ, καὶ δο-
κεῖν ^r αὐτοῦ,· ὅτι παρα-
χρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ
12 θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. Εἶπεν
οὖν· [ἀνθρώπος τις εὐγενὴς
ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν,
λαβεῖν ^s ἑαυτῷ· βασιλείαν,
13 καὶ ὑποστρέψαι. Καλέσας
δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδω-
κεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτοὺς·· πραγματευ-
σάσθε ^t ἕως· ἔρχομαι.
14 Οἱ δὲ πολλοὶ ^u αὐτοῦ· ἐμί-
σουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν
πρε-

t εν εν ω.

(g) ὅτι σήμερον. D. (Perff. Aeth.) Vulg. It. Iren. gr. Ambr. ||
γάρ = H. 225. 229* Ev. 16. Mt. 11. Goth. (h) = 72. 127*
Mt. 19. πάντες. ABDGHLQ. 10. 11. 57. 89. 106. 124. ap. Birch.
130. 142. 145. 235. Ev. 18. 19. 24. 32. 33. al. 31. pluresve.
Mt. BIV. al. 22. Ed. Theophyl. οἱ Ἱερουσαλῖμοι. 13. 69. (i) = D.
It. exc. brix. for. colb. (k) ἰησοῦν. KM. 42. 57. 69. 124. Ev. 31.
al. 8. Mt. H. 2** 19. al. 6. Syr. Perff. p. Syr. p. in m. Vulg.
mf. et ed. fixtin. (l) τὰ ἡμῶν s. ἡμῶν. BLQ. ὁ ἡμῶν. 69. 71.
Ev. 19. (m) μοι. D* Ev. 2. al. 15. Mt. B. 19. al. 4. μόν ante
τῷ ὑπαρχ. ponunt BLQ. 1. (n) = cant. Cypri. πρὸς αὐτοῦ. Syr.
p. in m. It. exc. brix. for. (o) + εν. AD. cant. (p) = 50. In
aliis locum varie mutat. (q) + εἰς. 106. 157. al. 5. M. x. +
en. 60. (r) = D. cant. (s) = D. It. (exc. brix. for. colb.) Lu-
cif. Ambr. (t) ABDK ap. Mill. L. 1. 42. ap. Mill. 131. 145.
157. Ev. 36. Alius. Mt. c. f. 11. Orig. Lucif. (u) = D. Mt.
11. cant. veron. corb.

πρεσβειαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον
 15^x βασιλεῦσαι" ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ γ' ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα" τὴν βασιλείαν, " καὶ" εἶπε Φωνηθῆναι αὐτῷ" τοὺς δούλους ^b τοῦ-
 16 τοῦς, " οἷς ^c ἔδωκε" τὸ ἀργύριον· ἵνα γινῶ, ^d τίς τί διε-
 16 πραγματεύσατο." Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων· κύ-
 17 ριε, ἡ ^e μνα" σου προσειργά-
 17 σατο δέκα μνάς. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ^f εὖ, " ἀγαθὲ δούλε·
 ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπά-
 18 νω δέκα πόλεων. Καὶ ἡλ-
 18 θεν ὁ β' δεύτερος, " λέγων·

κύριε, ἡ μνα" σου ἐποίησε
 19 πέντε μνάς. Εἶπε δὲ καὶ
 20 τούτῳ· καὶ σὺ γίνου ἐπάνω
 20 πέντε πόλεων. Καὶ ^h ἕτερος
 ἦλθε, λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ
 21 μνα" σου, ἣν εἶχον ἀποκειμέ-
 21 νην ἐν σουδαρίῳ. Ἐφοβού-
 μην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος
 αὐστηρὸς εἶ· αἶρεις ὃ οὐκ ⁱ ἐ-
 22 θηκας, " καὶ θερίζεις ὃ οὐκ
 22 ἔσπειρας. Λέγει ^k = δὲ"
 αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου
 23 ^l κρινῶ" σε, πονηρὲ δούλε·
 ἥδεις, ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐ-
 στηρὸς εἰμι, αἶρουν ὃ οὐκ ἔθη-
 23 κα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπει-
 23 ρα· ^m Καὶ" διατί οὐκ ἔδω-
 23 κας ⁿ τὸ ἀργύριόν μου" ^o ἐπὶ

= τὴν:

(x) βασιλέα. 218 (cum 220.) (y) λαβεῖν αὐτόν. M. 29. 71. (z) = 11. 57. 89. 91. 229* Ev. 2. al. 19. Mt. d. i. k. l. m. n. p. z. Ed. Syr. Perff. Slav. Vulg. ms. verc. colb. Theophyl. (a) αὐτοῦ. D. cant. verc. || = Vulg. It. (b) = D. i. 11. 131. Mt. m. Arm. Vulg. It. exc. brix. Orig. Lucif. (c) δέδωκε. DL. i. 131. 157. Alius. cant. verc. ἐδεδώκει. Orig. δέδωκε. B. 71. Mt. c. (d) τί διε-πραγματεύσαντο. DL. item B. 157. Copt. cant. Orig. (e) μνάς. i. 157. 235. Ev. 2. Alii. Mt. q. al. 5. Ed. Etiam vs. 18. et 20. (f) εὖγε. BD. al. 3. Vulg. It. Orig. Lucif. tanto melior. verc. (g) ἕτερος. D. 157. allos. Orig. alter. Vulg. It. alius. cant. verc. (h) + . BDL. 69. Mt. q. Syr. p. c. ast. (i) ἔδωκας. 71. (k) = LMS* i. 28. 36. 57. 63. 69. 72. 106. 124. 131. 157. 218 (c. al. 8.) Ev. 2. 18. 19. 36. al. 9. Mt. a. f. q. al. 4. Ed. Syr. Perff. Copt. Vulg. verc. Theophyl. Et, veron. brix. vind. colb. Lucif. Tunc. corb. (l) κατακρινῶ. Mt. o. (m) = D. 52. 69. 116. 124. Ed. Syr. cant. || Post διατί + οὐκ. D. Perff. w. cant. (n) μου τὸ ἀργύριον. ABL. 157. Mt. α. (o) τοῖς τραπεζίταις. Ed. Goth. Arm. brix. Ambt. bis. (alibi rec.) ἐπὶ τραπεζίταις. Mt. 11. Hier. semel. || τὴν = ADLMS. i. 69. 106. 124. ap. Birch. 131. 157. 229. 235. Alii. Mt. V. al. 13. Ed.

— τῇ: τράπεζαν," καὶ
 ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τῷ P ἂν
 24 ἔπραξα αὐτό;" Καὶ τοῖς
 παροιστῶσιν εἶπεν ἄρατε ἀπ'
 αὐτοῦ ἡ τὴν μνᾶν" καὶ ἔδότε"
 ἡ τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι."
 25 Καὶ εἶπον αὐτῷ κύριε ἔχει
 26 δέκα μνᾶς. ἡ λέγω γάρ"
 ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι
 ἡ δοθήσεται" ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ
 ἔχοντος, καὶ ὁ ἡ ἔχει" ἀρ-
 27 ῥήσεται ἡ ἀπ' αὐτοῦ." Πλὴν
 τοὺς ἐχθρούς μου ἡ ἐκείνους,"
 τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασι-
 λεύσαι ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε
 ὧδε, καὶ κατασφάζετε ἡ ἡμ-
 28 προσθέν μου. Καὶ εἰπὼν

ταῦτα, ἐπορεύετο ἡ ἡμ-
 29 θεν, ἡ ἀναβαίνων εἰς ἱεροσό-
 λυμα.]

29 Καὶ ἐγένετο, [ὡς ἡγ-
 γισεν εἰς βηθσαῖαν καὶ βηθα-
 νίαν, πρὸς τὸ ὄρος ἡ τὸ κα-
 λούμενον" ἐλαιῶν, ἀπέστειλε
 δύο τῶν μαθητῶν ἡ αὐτοῦ,"
 30 Εἰπὼν" ὑπάγετε εἰς τὴν
 κατέναντι κώμην ἡ ἐν ἡ εἰσπο-
 ρευσόμενοι εὐρήσατε πῶλον ἡ
 δεδεμένον," ἐφ' ὃν οὐδεὶς
 ἡ πώποτε ἡ ἀνθρώπων ἐκάθι-
 σε ἡ λύσαντες ἡ αὐτὸν" ἀγά-
 31 γετε. Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρω-
 τᾷ ἡ διατί λύετε;" οὕτως
 ἐρεῖτε ἡ — αὐτῷ" ὅτι ὁ κύ-
 ριος

(p) ἂν αὐτὸ ἔπραξα. BL. ἂν αὐτὸ ἀνέπραξα. A. ἂν εἰσέπραξα αὐτὸ. Mt. 11.
 (q) = D. cant. verc. (r) ἀπενέγκασα. D. cant. Utrumque Arin. (s) τῷ
 ἔχοντι τὰς δέκα μνᾶς. 1. 69. 131. Arin. (t) Vt. 25 = D. 16. 60* 69. Ev.
 18. 19. 36. Mt. f. cant. veron. germ. 2. Lucif. || μνᾶς ad μνᾶς = 218.
 (u) καὶ (f. ὁ δὲ, f. ὁ χριστός) εἶπεν αὐτοῖς λέγων. Syr. Arr. Perf. p. Aeth.
 Syr. p. mf. vind. || γάρ = BL. 1. 59. Mt. o. 17. Copt. Arm. verc.
 Theophyl. ed. de. Vulg. It. (x) προστίθεται. D. cant. (y) δοκαί
 ἔχων. 38. 64. 69. Mt. k. 17. Syr. p. c. aft. Marcion ἔχει 89**
 (z) = BL. 36. 53. 63. 77. 108. Mt. a. 10. (a) = 57. al. 6. τοῦ-
 τους. BKLM. 42. al. 3. Mt. r. (b) + αὐτοῦς. BL. 53. 157. Ev.
 18. 19. Mt. f. Syr. Syr. p. c. aft. Copt. Chrys. (c) = D. 40.
 cant. verc. vind. colb. corb. (d) Vt. 29. ad 46 = Marcion ap.
 Epiph. (e) = K. 42. 69. al. 3. Post ἐλαιῶν ponit D. cant. (f) =
 BL. 74** 89* 234. Orig. Ambr. (g) λεγων. BDL. 69. 157. Orig.
 (h) = D. cant. (i) = DG. Mt. o. cant. colb. bñx. verc. vind.
 corb. Orig. semel. Ambr. In aliis locum mutat. πρὸς, 123. 157.
 (k) + καὶ. BDL. 157. cant. (l) = DL. 131. 225. Mt. o. 11.
 cant. Post ἀγάγετε ponunt A. al. 2. Syr. (m) = D. cant. colb.
 corb. (n) = BDL. 27. Mt. m. Copt. Aeth. Perf. p. cant. corb.
 vind. colb. vat. 359. Orig. ter.

ρος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. °
 32 ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλ-
 μένοι εὔρον, μαθὼς εἶπεν αὐ-
 33 τοῖς P. Αὐτόντων δὲ αὐτῶν
 τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι
 αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε
 34 τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον q
 ° ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει."
 35 Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν
 ἰησοῦν καὶ ἐπιρῥάψαντες ἑαυ-
 τῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶ-
 λον, ἐπεβίβασαν τὸν ἰησοῦν.
 36 Περαισιμένοι δὲ αὐτοῦ, ὑπε-
 περάνυσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν
 37 * ἐν τῇ ὁδῷ. [Ἐγγίζοντας
 38 δὲ αὐτοῦ ἦδη * πρὸς" u τῇ
 καταβάσει" τοῦ θροῦ τῶν
 39 ἑλαυνῶν, * ἤρξαντο" ἅπαν τὸ

πλήθος τῶν μαθητῶν χαίρου-
 τες αἰνεῖν τὸν θεὸν ὃν Φωνῇ
 μεγάλη, " περὶ πασῶν ὧν εἶδον
 38 δυνάμεων, λέγοντες· εὐλογη-
 μένος ὁ * ἐρχόμενος" α βασι-
 λεὺς" ἐν ὀνόματι κυρίου. b °
 εἰρήνῃ ἐν οὐρανῷ, " καὶ
 39 δόξα d ἐν ὑψίστοις. " Καὶ
 τινες τῶν [Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ
 ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν δι-
 δασκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μα-
 40 θηταῖς σου. Καὶ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν * αὐτοῖς. " Λέγω ὑμῖν,
 ὅτι ἐὰν οὗτοι f σωθήσωνται,
 οἱ λιθοὶ g κεκράζονται. "]
 41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν
 πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' h αὐτῇ.
 42 λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνων i καὶ
 B b 2 σὺ,

(o) VI. 32 — 35. καὶ ἀπελθόντες ἀπεκρίθησαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ ἀγαγόντες τὸν πῶλον ἐπέρριψαν τὰ ἱμάτια ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν ἰησοῦν. D. (ant. (p) + ἐστῶτα τὸν πῶλον. 7. 60. 67. 157. Mt. o. Evangelistaria. Aeth. Arm. Syr. p. Vulg. It. Orig. semel. || + ἐστῶτα. vind. (q) + ὅτι. ABDLM. al. 17. et Barbier. 2. Mt. c. f. o. x. 11. Syr. Arr. Perf. p. Vulg. cant. verr. brix. for. corb. Orig. (r) Domino suo necessarius est, verr. (s) = D. 229. (ant. (t) = 80. (u) τὴν κατάβασιν. D. 115. (x) ἤρξαντο. DL. al. 8. Mt. V. f. l. q. Orig. (y) = D. cant. (z) = H. 69. Mt. 17. Orig. || + ὁ. B. (a) = D. 142* Ev. 18. al. 4. Mt. c. Aeth. It. exc. brix. for. germ. Mm. gat. (b) + εὐλογημένος ὁ βασιλεὺς. D. It. exc. brix. for. germ. Mm. gat. + εὐλογ, βασ. ἱερὰ. 157. Aeth. Syr. p. c. ast. et addita nota: non in omnibus inveniri. (c) ἐν οὐρανῷ εἰρήνῃ, BL. Orig. (d) ἐπὶ τῆς γῆς. 235. || = verr. (e) = BL. Copt. Arm. Orig. (f) σωθήσωνται. D. item Mt. 11. (g) κρᾶζονται. D. κρᾶζοι. BL. Orig. ed. semel. (h) αὐτῇ. ABDHL. 1 42. 69. 106. 131. Ev. 6. al. 9. Mt. c. i. n. r. 12. Orig. ter. (semel ut rec.) Iren. Bas. Theophyl. (i) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ. BL. Orig. (semel, omittis caeteris, habet tantum σὺ.) καὶ σὺ σήμερον. Iren. || = καὶ γὰρ. BDL. 157. Goth. Slav. cant. brix. Orig. || san. = BDL.

οὐ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ — καὶ τοῦ τῆς ἐπισκοπῆς σου.]
 σου: ταύτη, ^k τὰ πρὸς εἰ- 45 Καὶ [εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν,
 ρήνῃ σου. ^l νῦν δὲ ἐκρούβη ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πω-
 43 ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. * Ὅτι λοῦντας. ^e = ἐν αὐτῷ ^e =
 ἤξουσιν ἡμέραι ^m ἐπὶ σε, 46 καὶ ἀγοράζοντας, Λέγων
ⁿ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῖς γέγραπται ^u ὁ οἶκος
 σου χάρακά σοι, καὶ περι μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν.
 κυκλώσουσί σε, καὶ ^o συνέ- ὁμοίως δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε
 44 ξουσί ^o σε πάντοθεν. Καὶ 47 σπήλαιον ληστῶν. Καὶ ἡν
 ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα διδάσκων ^y τὸ ^z καὶ ἡμέραν
 σου. ^p ἐν σοὶ καὶ οὐκ ἀφί- ἐν τῷ ἱερῷ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
 σουσιν ^q ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λί- καὶ οἱ γραμματεῖς ^z ἐχόντων
 θῶν ^r ἀντ' αὐν οὐκ ἔγνω ^r τὸν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶ-
 τοι

BDL. 1. 124. 131. 157. al. 3. Syr. Copt. Arm. cant. brix. vind. Orig.
 Euf. Bas. Post ταύτη ponit Slav. (k) + ἡρώτησας αὐν. 157. (l) =
 BL. Mt. a. Orig. Iren. gr. σοι. D. 61. in m. 69. 106. 157. Vulg.
 It. exc. verc. (m) = D. cant. (n) = Mt. a. Orig. || οἱ ἐχθροὶ
 σου. Syr. (omissis caeteris) ponit post περικυκλώσουσί σε. || περιβα-
 λοῦσιν] βαλοῦσιν ἐπὶ σε (coll. nor. m.) D. mittent super te, cant.
 περιβαλοῦσιν. CL. Scholia in Mt. 12. ἐπιβαλοῦσιν. 59. Mt. o. || =
 σοι. D. verc. corb. Euf. (q) σινάξοισι. K. 13. 61. in m. 69. (p)
 = D. cant. Orig. Euf. (q) λίθον ἐπὶ λίθον (λίθον. B. 157.) ἐν σοι.
 BL. 157. Copt. Orig. λίθον ἐπὶ λίθον ἐν δὲ σοι. D. 1. 124. ap.
 Birch. Arm. cant. corb. vind. colb. (r) εἰς καιρὸν. D. cant. (s) = BL.
 1. 36. 64. 69. 108. 130. gr. 145. Copt. Arm. Goth. Orig. ἐν
 αὐτῷ. 131. ἐν τῷ ἱερῷ et post ἀγοράς. ponit 28. (t) = BL. 1. Alius.
 Copt. Orig. dif. || + καὶ τὰς τραπεζὰς τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν. Arm.
 + καὶ τ. τραπ. τ. κολλ. ἐξέχ. καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περι-
 στεράς. D. Aeth. Syr. p. c. alt. (sed notatur, non in omnibus
 exemplaribus inveniri) cant. verc. corb. vind. colb. germ. 2.
 Ambr. (u) + ἔτι. ACDKM. 33. 106. 235. al. 14. et Barber. 2.
 Mt. c. f. r. x. z** 11. Ed. Syr. Goth. Vulg. cant. brix. for.
 germ. 1. 2. (x) καὶ ἔσται ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχῆς. BL. 1. 69.
 118. 124. 131. 157. Copt. Arm. colb. Orig. (y) = L. 69. 71.
 106. 124. Mt. 11. (z) καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐχόντων αὐτὸν ἀπολέσαι.
 D. Aeth. Arm. Vulg. It. καὶ οἱ πρεσβύτεροι (ἀρχιερεῖς. 130. gr. et lat.) τοῦ
 λ. ἐξ αὐτ. ἀπολέσαι. 130. 157. Syr. ut. (sed Syr. p. habet πρῶτοι
 in m.) Perf. w. brix. Orig. dif.

48 τοι τοῦ λαοῦ." Καὶ οὐχ' εὗρισκον, ^a τὸ, " τί ^b ποιήσωσιν" ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξ-
ηρέματο αὐτοῦ ^c ἀκούων."]

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ^d — ἐκείνων, " [ὁ δάσκειν αὐτοῦ τὸν λαὸν ^e ἐν τῷ ἱερῷ, " καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ^f ἄρχιερεῖς" καὶ ^g οἱ " γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις,
2 ^h Καὶ εἶπον" πρὸς αὐτὸν, ⁱ λέγοντες, " ^k εἰπὲ ἡμῖν, " ἐν ποῖα ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς, ἢ
3 ^l τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ

εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἐρωτήσων ὑμᾶς κἀγὼ ¹ — ἕνα" λόγον,
4 ^m καὶ" εἶπατέ μοι. Τὸ βάπτισμα ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ
5 ἢ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες· ὅτι ἐάν εἰπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἔρεῖ διὰ τί ⁿ — οὐκ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐάν δὲ εἰπωμεν ἐξ ἀνθρώπων· πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν, ἰωάννου προφήτην ^o εἶναι."
7 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι
8 ^p πόθεν." Καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἐν ποῖα ἐξουσία ταῦτα
B b 3 ποιῶ.]

f ~ ἱερεῖς.

(a) = D. i. 69. 72. 125* 131. 220. Mt. m. 11. Orig. (b) ποιήσωσιν. LS. al. 10. pluresve. Mt. a. d. al. 13. Ed. Orig. || + αὐτῶν. D. 130. gr. et lat. Syr. Syr. p. c. sft. Perf. w. Aeth. Slav. Vulg. It. exc. verc. (c) ἀκούων. DM. 69. 131. al. 2. Mt. r. cant. (d) = AD (St. β.) LQ. i. 36. 57. 108. 124. 131. 157. al. 3. Mt. o. Syr. Arr. Perf. Copt. Aeth. Vulg. It. Marcion. Epiph. (e) = K. 42. 71. al. 3. Mt. l. 10. Ante τὸν λαὸν ponit D. Syr. cant. (f) AEGK. 10. 11. 36. 40. 57. 61. 64. 72. 89. 91. 127. 130. gr. 142. 235. Ev. 2. 19. al. 41. Mt. V. a. d. f. p. 10. al. 9. Ed. Goth. Slav. Scholia ap. Mt. Theophyl. (g) = A. al. 5. Mt. V. c. g. Ed. (h) = i. 131. verc. (i) = CD (St. β.) 63. 64. Syr. Arr. Perf. Copt. Arm. cant. brix. Ante πρὸς αὐτὸν ponunt BL. i. 131. (cf. not. h.) Vulg. colb. corb. for. vind. (k) = CL. εἰπὸν ἡμῖν. B. i. 33. (l) = BL. i. 33. 69. 131. 157. Syr. (Syr. p. habet c. sft.) Copt. colb. for. tol. Post λόγον ponunt A. Alii. || = ἕνα λόγον. verc. corb. vind. (m) ὁ. D. cant. || = Vulg. corb. colb. for. vind. Aug. (n) = BEL. 40. 63. 64. 69. 72. 89. 91. 124. 130. gr. 142. 218. (c. al. 9.) 235. al. 20. Mt. V. al. 15. Ed. Syr. Copt. Aeth. Slav. ms. vind. corb. colb. Mm. harl* Euthym. Theophyl. (o) γεγενῆσθαι. D. 13. 69. 124. It. (p) = EK. brix. colb. τὸ πόθεν. D. 69. 124. ap. Birch.

9 ποιῶ.] 9 ἤρξατο δὲ πρὸς
τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβο-
λὴν ταύτην· [ἄνθρωπος † †
ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ
ἐξέδοτο αὐτὸς γεωργούς· καὶ
ἀπεδήμησε ἱ χρονοὺς ἱκανούς.
10 Καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς
τοὺς γεωργοὺς δούλους, ἵνα
ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶ-
νος ὡσὺν αὐτῷ· οἱ δὲ
γεωργοὶ, δείραντες αὐτὸν,
11 ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ ὕ-
ποσέθετο πέμψαι ἕτερον
δούλον· οἱ δὲ κακείνον δει-
ράντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξα-
12 πέστειλαν κενόν. Καὶ προσ-
έθετο πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ
καὶ τοῦτον τραυματίσαντες
13 ἐξέβαλον. Εἶπε δὲ ὁ κύριος
τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιήσω;
πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγα-
πητόν· ὅπως τοῦτον
14 ἴδοντες ἐντραπήσονται. Ἰδόν-
τες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ,
διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς,
λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κλη-
ρονόμος· ἔ — δεῦτε, ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμεῖς
15 γένηται ἡ κληρονομία. Καὶ
ἐμβαλόντες αὐτόν ἔξω τοῦ
ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. τί
οὖν ποιήσει ὁ κύ-
ριος

† † τις.

(q) λέγει δὲ. D. cant. || = πρὸς τὸν λαόν. *verc.* || V^f. 9 — 18 =
Marcion ap. Epiph. (r) = BCDEKLMQS. 1. 10. 11. 33. 40.
57. 63. 64. 89. 91. 127* 131. 142. 229. 235. al. 37. Mt. V. al.
12. Ed. Goth. Slav. m^f. (Syr. p. habet c. ast.) Vulg. It. exc.
germ. 1. Orig. Habet Evangelistaria. (s) καὶ αὐτὸς. 157. Vulg.
verc. brix. corb. germ. 1. for. vind. αὐτὸς δὲ. D. Arm. cant. (t) †
eis. 67. 72. Mt. 2. (u) ὡσὺς οὖν. ABLMQ. 33. 57. Ev. 2. 18. 19.
Mt. c. f. 11. ὡσὺς οὖν. Ev. 36. (x) δείραντες δὲ. D. Vulg. cant. *verc.*
colb. germ. 2. for. || δείραντες] δείραντες. M. 89. 124. al. 14. Mt.
k. al. 5. Sic etiam v^f. 1. (y) ἐπέμψεν. D. cant. || προσέθετο] †
ἐτι. 2. Ed. † αὐτοῖς. Q. Ev. 19. Mt. f. (z) τὸν λαόν. 12. 16. 59.
(a) τρίτον ἐπέμψεν. D. cant. || τρίτον ἀντὶ πέμψαι ponunt. BL. 76.
124. Mt. q. Arm. Vulg. It. (b) τυχόν. D. (c) = BCDLQ. 1. 33. 131.
157. Copt. Arm. Syr. p. in m. It. exc. brix. Scholia ap. Mt.
Ambr. (d) = D. cant. (e) ἀλλήλους. BDL. 1. 33. 118. 124. 131.
157. Syr. p. in m. *intra se*, Vulg. corb. *inter se*, It. *ad invi-*
cem, cant. (f) = 80. 225. 229* (g) = ABKQ. 1. 29. 42. 80.
118. 131. Mt. c. Arm. (Syr. p. habet c. ast.) Goth. Vulg. It.
(exc. cant. tol.) Habet Orig. (h) καὶ ἡμεῖς ὄντες. 1. 118. 131.
colb. || γένεται] = 77. Post κληρονομία ponit L. ὅτι. C. Copt.
(i) = 36. 57. 61. 108. 226* al. 7. Mt. c. k. p. (k) = D. 2.
29. 71. Ev. 18. Ed. cant. *verc.* colb. for. Post κύριος ponit
Mt. q.

16 ρίος τοῦ ἀμπελῶνος; 1 Ἐλεύ-
σεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωρ-
γοὺς ^m ταύτους," καὶ δώσει
τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκού-
σαντες δὲ εἶπον μὴ γένοιτο.
17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶ-
πε· τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμμέ-
νον ⁿ τοῦτο;" λίσσον, ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
αὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
18 γωνίας; Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ'
ἐκείνον τὸν λίθον, συναθρο-
σθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
19 λικμήσει αὐτόν.] Καὶ [οἱ ἐξή-
τησαν" οἱ ῥάρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς" ἐπιβαλεῖν ἐπ'

αὐτὸν τὰς χεῖρας ^q ἐν αὐτῇ
τῇ ᾠρᾷ," καὶ ἐφοβήθησαν
^r τὸν λαόν" ἔγνωσαν γάρ,
ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβο-
20 λήν ταύτην εἶπε. Καὶ ^s πα-
ρατηρήσαντες" ἀπέστειλαν
ἐγκαθέτους, ὑποκνηνομένους
ἐαυτοὺς διμαίους εἶναι, ἵνα
ἐπιλάβωνται αὐτοῦ ^t λόγου,"
^u ἐκ τὸ" παραδοῦναι αὐτόν
^x τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ
21 ἡγεμόνος." Καὶ ἐπληρώθησαν
αὐτόν, λέγοντες· διδάσκαλε,
οἶδαμεν, ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ
διδάσκεις, καὶ γοῦ" λαμβά-
νεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀλη-
B b 4 θείας

(1) + ^m ^h ^l ^o ^p ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

22 θείας τὴν ἐδὼν τοῦ θεοῦ δι-
 23 δάσκῃς· "Ἐξεστὶν ἡμῖν"
 24 καίσαρι· φόρον" δοῦναι, ἢ
 25 οὐ;· ^b "Κατανοήσας" δὲ αὐ-
 26 τῶν τὴν ^c πανουργίαν," εἶπεν
 27 πρὸς αὐτοὺς· ^d "τί με πει-
 28 ράζετε;"· ^e "Διᾶτε" μοι ^f δη-
 29 νάριον· ὅτι τις ἐχει εἰκόνα
 30 καὶ ἐπιγραφήν;· ^h ἀποκριθέν-
 31 τες δὲ· εἶπον· καίσαρος.· Ὁ
 32 δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε ⁱ τοί-
 33 νυν· τὰ καίσαρος καίσαρι, καὶ
 34 τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ.] Καὶ
 οὐκ ἰσχυσάμην ἐπιλαβέσθαι αὐ-

τοῦ ^k ῥήματος· ἐναντίου τοῦ
 λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ
 τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐστήθη-
 27 σαν.] [Προελέγοντες δὲ τι-
 νες τῶν σαδδουκαίων, οἱ ^l ἀν-
 τιλέγοντες· ἀνάστασιν ^m μὴ]
 εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν,
 28 λέγοντες· διδάσκαλε, μυστὴς
 ἔγραψεν ἡμῖν· ἐάν ⁿ τις·
 ἀδελφὸς ἀποθάνῃ· ἔχων γυ-
 ναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος
 ἀποθάνῃ," ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελ-
 φὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ
^p ἐξαναστήσῃ· σπέρμα τῷ ἀ-
 δελφῷ

c. ἐπιδείξατέ.

(z) ἡμῶν. ABL. 33. 69. 157. Mt. 11. 11 = emmer. Aug. (a) φό-
 ρους. K. 64. 124. 218 (c. al. 3.) (b) ἐπιγνοῦς. D. cant. (c) πονηρίαν.
 C* ut videtur, D. 60. Mt. m. Goth. ὑπόκρισιν. Mt. c. πονηρίαν,
 τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν. Syr. p. in m. nequitiam, verc. iniquitatem,
 cant. dolum, Vulg. Alii. (d) = BL. 1. 116. 118. 131. 157.
 Copt. Arm. 11 + ὑποκριταί, C. 59. (e) ABDLMP. 13. 36. 69.
 106. 142** 145. 157. Ev. 18. 19. 36. al. 4. Mt. c. f. semel. i.
 n. o. r. 11. Euthym. (f) τὸ νόμισμα. D. Orig. int. dif. figuram,
 cant. (g) + οἱ δὲ ἐδείξαν· καὶ αὐτοῖς. CL. 1. 33. 36. 57. 61. 69. 106.
 108. 116. 118. 124. 131. 145. 157. al. 16. et Barber. 3. Mt.
 g. o. r. x. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. Arr. Pers. p. colb. (h) οἱ
 αὐτοὶ. BL. 33. Syr. Pers. p. Syr. p. in m. Copt. 11 de = D. 1. 118.
 131. Mt. g. Ed. Vulg. It. exc. brix. καὶ G. (i) = D. cant. verc.
 vind. Ante ἀπόδοτε ponunt BL. 69. Arm. 64. 68. 106. 235. Mt.
 2^a 10. (k) ῥήμα. D. 131. ῥήματα. Mt. 11. ῥήματα. 38. (l) λέ-
 γοντες. BCDL. 1. 33. 60. 67. 118. 131. Ev. 12. 18. 19. 36. Alia
 Ev. 6. Mt. f. item c. Syr. Arr. Pers. w. Copt. Aeth. Goth.
 Slav. cant. qui negant esse resurrectionem. Vulg. It. qui con-
 tradicunt resurrectionem non esse. verc. (m) = 61. (n) τις. 71.
 al. 2. Mt. c. i. n. r. (o) = 38. Mt. m. ἄτεκνος· ἔχων γυναῖκα. D.
 Syr. Pers. p. cant. 11 ἀποθάνῃ = Mt. x. 1. BL. 1. 16. 33. 118.
 131. 157. Mt. 11. Pers. p. Copt. Arm. Vulg. verc. corb. gat.
 Min. germ. 1. marr. for. 11 Rec. brix. vind. colb. (p) ἐξαναστή-
 σαι. AH. 13. 69. 106. 124. Ev. 18. 19. al. 5. Mt. o. r. x. 10. Ed.

29 δὲ λαβὼν αὐτοῦ· Ἐπτά οὖν
ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος
λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν
30 ἄτεκνος. 1 Καὶ — ἔλαβεν·
ὁ δεύτερος — τὴν γυναῖκα,
καὶ αὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος·
31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν·
ᾧ ὡσαύτως· 2 δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ
3 οὐ κατέλιπον τέκνα,

32 καὶ ἀπέθανον. 3 Ὅτε
ρον 2 — δὲ 2 — πάντων
33 ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. 4 Ἐν
τῇ οὖν ἀναστάσει, πίνος
αὐτῶν 5 γίνεται γυνή· οἱ
γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτήν γυναῖ-
34 κα. Καὶ 4 — ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ
τοῦ αἵματος τοῦτου 5 γαμοῦσι
B b 5 καὶ

u † καὶ.

(q) Vt. 30. 31. καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν
τέκνον, καὶ ἀπέθανον. D. cant. || Vt. 30 = 218. Mt. o. corb. καὶ
ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν ὡσαύτως etc. BL. καὶ ὁ δεύτερος ἔλα-
βεν αὐτήν, καὶ ὁ τρίτος, ὡσαύτως καὶ οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον etc. Copt.
Et sequens accepit illam. Similiter et omnes etc. germ. 1 καὶ
ἔλαβεν αὐτήν ὁ δεύτερος, καὶ αὐτὸς ἀπέθανεν ἄτεκνος. Arm. 235. (r) = D.
Copt. cant. verc. || + et mortuus est sine filio, colb. (s) =
45. 46. ὡσαύτως ὡσαύτως. AF. 11. 40. 57. 63. 89. 106. 127. 142.
145. 218 (c. al. 5.) Ev. 5. 6. 18. 19. 36. al. 23. Mt. V. al. 10.
Ed. Syr. Syr. p. Goth. ὁμοίως ὡσαύτως. 59. Syr. p. in m. ὁμοίως.
51. || ὡσαύτως καὶ πάντες οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον etc. 130. ὡσαύτως ἀπέ-
θανον δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα, ὑστερον etc. Mt. x. (t)
= D. gr. 33. || = δὲ. 235. Ev. 6. al. 5. Mt. n. o. Ed. Arm. Vulg. It.
(u) = ABDELS. 36. 40. 72. 127. 130. gr. et lat. 142. 157.
218 (c. al. 9.) 229* 235. Ev. 6. 36. al. 8. pluresve. Mt. V. al.
13. Ed. (etiam St. 3.) Copt. Slav. ms. cant. corb. vind. Theo-
phyl. (x) = 1. Mt. n. x. Arm. vind. colb. corb. (y) Vt. 32.
= 226* sed et mulier, omiffis caeteris, verc. mortua est et
mulier, omiff. caeteris, Arm. colb. vind. (z) = BDEHS. 11. 69.
72. 91. 124. 130. 142. 235. Ev. 2. al. 13. Mt. d. g. m. 11. Ed.
Syr. (Syr. p. habet c. ast.) Goth. Vulg. It. exc. brix. (a) = BDL.
1. 36. 60. 77. 118. 131. 157. Syr. Perf. Copt. cant. corb. (h)
ἐκγονάει ἐν τῇ BL. Syr. p. in m. (c) ἔσται. DGL. 1. 40. 131.
145. 157. al. 3. et Barber. 3. Mt. r. Scholia in Mt. d. g. Syr.
Perf. w. Vulg. It. Arnob. (d) = BDL. 124. 157. Syr. Perf.
Copt. Vulg. It. (e) + γεννᾶται καὶ γαμῶσιν. D. (Syr. p. in m.
notat, in antiquo exemplari [Syriaco] haec legi, (sed non in
graecis) cant. verc. vind. gar* Mm. colb. corb. Orig. Cyp.
Aug. Auct. de promiss. || Sed γαμοῦσι καὶ ἀγαμέσονται = vind.
gar* corb. colb.

35 καὶ ἑγκαμίσκονται. Οἱ δὲ
καταξικισθέντες τοῦ αἵματος
ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως τῆς ἐν νεκρῶν, οὔτε
γαμοῦσιν, οὔτε ἑγκαμίσκον-
36 ται. Οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν
ἐτι β δύνανται. ἰσαγγελοι
γὰρ εἰσι, ἡ καὶ υἱοὶ εἰσι τοῦ
θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ
37 ὄντες. ἡ Ὅτι δὲ ἔγειρον-
ται οἱ νεκροί, καὶ μωσὴς ἡ-
μήνυσεν. * ἐπὶ τῆς βάτου,
m ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν
ἀβραάμ, καὶ τὸν θεὸν ἰσαάκ,
38 καὶ τὸν θεὸν ἰακώβ. Θεὸς
δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ
ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶ-

39 σιν. Ἀποκριθέντες δὲ τινες
τῶν ἡ γραμματέων, εἶπον·
40 διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. Οὐκ
ἐτι ὁ δὲ ἡ ἐτολμων ἐπερω-
41 τῶν αὐτὸν οὐδέν.] Εἶπε
δὲ πρὸς αὐτούς πῶς λέγουσι
q τὸν χριστὸν υἱὸν δαβὶδ
42 — εἶναι; * Καὶ αὐτὸς
δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλ-
μῶν· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ
μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
44 σου. Δαβὶδ οὖν ἡ κύριον αὐ-
τὸν καλεῖ, x καὶ πῶς υἱὸς
45 αὐτοῦ ἔστιν;] Ἀκούοντας
δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, [εἶπε
Υ τοῖς;

(f) ἑγκαμίζονται. AGHKMP. 11. 42. 69. 106. Ev. 4. 18. 19. al. 16. Mt. f. o. q. 11. Ed. Bas. Alii aliter, etiam v. 35. (g) μέλ-
λουσαι. D. gr. Syr. p. in m. verc. corb. vind. colb. Marcion.
Tert. Auct. de sing. cler. incipient. Cypr. Aug. (h) θεοῦ (omis-
so εἰσι ad αἰο) 157. verc. corb. vind. colb. Tert. Cypr. Auct.
de sing. cler. τῷ θεῷ. D. cant. || καὶ] οἱ. A. 2. Ed. || εἰσι = 1.
229. 235. Ev. 36. Mt. 11. Arm. || τοῦ = ABL. 157. Bas. Nyss. (i)
γεγονότες. 57. Tert. (k) V. 37. 38 = Marcion ap. Epiph. (l)
ἡμνησέν. 1. 131. 145. Mt. g. δηλώσεν. D. significavit, cant.
demonstravit, verc. ostendit, Vulg. Alii. (m) καὶ λέγει. Mt. 10.
λέγων. 229. Ante ἐπὶ ponit Orig. || + εἶδον. Goth. germ. 2. em-
mer. sicut dixit: vidi in rubo, brix. corb. colb. vind. dicit de
rubo, verc. (n) σαδδουναίω. Q. quidam scriba dixit, tharl. (o)
γὰρ. BL. 36. 57. 108. Alius. καὶ. Vulg. It. exc. cant. || = Mt.
n. (p) ἐτοίμως ἐπὶ τῶν. Mt. 11. (q) + πνεύ. AKM. 42. 91. in m.
al. 10. Syr. p. c. est. + οἱ γραμματεῖς. 13. 69. 124. Mt. 17. Syr.
Perf. p. (r) ὅτε ἡ χριστὸς υἱὸς δαβὶδ ἔστιν. 13. 69. 124. || = αὐτοῖς. D.
cant. Post χριστὸν ponunt. BGL. 157. Post υἱὸν. Vulg. (s) αὐτὸς
γὰρ. BL. 1. 33. 124. 131. 157. Copt. καὶ αὐτὸς γὰρ. Q. μὴ αὐτὸς.
69. (t) ὑποπόδιον. D. 145. Syr. Ar. Perf. Copt. It. exc. brix. (u)
αὐτὸν κύριον. ABLQ. 116. Mt. k. o. r. x. Arm. 11. Cyr. brix. (x)
= D. 157. Mt. x. Syr. cant. Arm. corb. vind. colb. 172. 190.

7 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
 46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμμα-
 τῶν, τῶν διδόντων ὑμῖν περι-
 πατεῖν ἐν στολαῖς,· καὶ Φι-
 λούντων ἀσκαμοῦς ἐν ταῖς
 ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρω-
 τοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις·
 47 Οἱ καθεσθίουσι· ὁ δὲ τὰς οἰ-
 κίας τῶν χηρῶν,· καὶ
 προφάσει μακρᾶ· προσεύ-
 χονται· οὗτοι λήψονται πε-
 ρισσότερον κρίμα.

1 Ἀναβλέψας δὲ εἶδε·
 τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα
 αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον·
 2 πλουσίους. Εἶπε ἡ γὰρ·
 καὶ· τινα χήραν πενήτην
 βάλλουσαν ἐκεῖ· ἰδοὺ λε-
 3 πτά· Καὶ εἶπεν ἀληθῶς
 λέγων ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἢ ἡ
 πτωχὴ αὐτῇ κλεινὸν κἀντι-
 4 ἔβαλεν. Ἀπαντες γάρ οὗτοι
 ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐ-
 τοῖς· ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα
 τοῦ θεοῦ· αὐτῇ δὲ ἐκ
 τοῦ ὑπερῆματος αὐτῆς ἄ-
 πάντα

(γ) πρὸς αὐτοὺς. Q. || αὐτοῦ = BD. Arm. cant. αὐτῶν. 61* (2) ἐν στολαῖς περιπατεῖν. AGL. 1. 69. 131. al. 2. Arm. || στολαῖς] λευκοῖς. Goth. sp. Ibre. (a) καθεσθίουσι D. gr. καθεσθίουσι. P. (b) panes, corb. vind. colb. (c) = D. occasione longa orantes, cant. simulantes f. fingentes longam orationem; Vulg. It. simulantes (= longam orationem) emmer. (d) μακρᾶ. 1. 72. 89. 108. Ev. 2. al. 5. Mt. B. a. g. 10. Ed. (etiam St. 3.) Theophyl. Utrumque conjungit Aeth. μακρᾶν. A. L. Ev. 26. Mt. d. (e) προσευχόμενοι. DP. 13. 69. 124. Vulg. (f) εἰς. Syr. Perf. p. Orig. ser. (g) εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν. BDL. 1. 69. 124. Mt. r. Syr. Orig. ter. || εἰς τὸ γαζοφυλάκιον in altario, verc. (h) = S. 124. 127. Orig. bis. verc. vind. colb. (i) = BKLM. 11. 33. 57. 116. 124. 127. 130. gr. 157. Ev. 18. 19. 24. 32. al. 14. Mt. c. f. (Syr. p. habet c. est.) Orig. (semel habet) Bas. || Post τὴν ponunt AGHS. 1. 69. 131. 142. 145. al. 16. Mt. BHV. al. 16. Ed. (k) = D. 44. Syr. Perf. Aeth. Vulg. It. exc. brix. Orig. ter. (l) λευκὴν δῶρα BLQ. 157. al. 2. Orig. duos quadrantes, verc. || + 2 λευκὰ κοδράντια. D. duo minus (leg. minuta) quod est quadrantes, cant. (m) αὐτῇ ἢ πτωχῇ. BDLQ. 69. 124. 157. Ev. 44. Arm. Vulg. cant. vind. brix. colb. for. || = ἡ πτωχῇ. Mt. m. (n) περισσεύοντος αὐτοῖς. L. 33. 69. 71. 124. 131. Mt. m. Constitut. περισσεύοντος αὐτοῖς. 1. 118. al. 3. de quo super illis fuit, verc. (o) = BL. 1. 118. 131. Copt. Syr. Hieros.

παντα τον βιον, ον ειχεν,
[βαλε P.]

5 Καί [τινων λεγοντων
περι του ιεροϋ, οτι λιθοις
καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκό-
6 σμηται, εἶπε· Ταῦτα ᾧ ἂ
θεωρεῖτε· ἐλεύσονται ἡμέραι
ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος
ἐπὶ λίθου ἢ, ὅς οὐ κα-
7 τήσεται·" Ἐπικρώτη-
σαν δὲ αὐτὸν *, λέγοντες· δι-
δάσκαλε, πότε γοῦν ταῦτα
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον, *
ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;"
8 Ὁ δὲ εἶπε· [βλέπετε, μὴ

πλανηθῆτε. * πολλοὶ γάρ ἐ-
λεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι
μου, λέγοντες· ὅτι ἐγὼ εἰ-
μι β, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε.
μὴ * — οὖν ἂ πορευθῆτε"
9 ὀπίσω αὐτῶν. "Ὅταν δὲ ἀ-
κούσῃτε πολέμους καὶ ἀνα-
ταστάσις, μὴ πτοηθῆτε·
* δεῖ" * γάρ ταῦτα γενέσθαι
πρῶτον· ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ
10 τέλος·" Εἰ τότε ἔλεγεν αὐ-
τοῖς· ἐγερούσεται ἡ ἔθνος ἐπὶ
ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι-
11 λεῖαν· Σεισμοὶ τε μεγάλοι ἰ
κατὰ τόπους," καὶ λιμοὶ, καὶ
λοιμοὶ ἔσονται· φόβητρά τε καὶ
σημεῖα

(p) + ταῦτα λεγὼν ἐφώνει· ὁ ἔχων ὤτα ἀκούειν, ἀκούτω. E*GH. 69. 218 (cum 108. 124.) 235. Alii, et Barber. 3. Mt. g. o. in marg. 17. Evangelistaria. Ed. (q) = DL. cant. verc. vind. corb. colb. (r) + ἡδε. L. 1. 33. 118. 131. Mt. 17. Aeth. Arm. (s) λιθον. L. 1. 33. 69. 118. 124. 131. 157. al. 10. Mt. d. k. l. p. z. 11. Ed. (t) + ἡδε. BL. 61. in m. ap. Mill. 124. ap. Birch. Copt. + ἐν τοῖς ἡδε. D. cant. verc. corb. vind. colb. (u) σαλευθήσεται. 69. (x) + οἱ μαθηταί. D. item Mt. z in marg. cant. (y) = D. 1. 106. 131. al. 2. Mt. d. Syr. Perf. Aeth. Copt. Arm. Vulg. It. (z) τῆς σῆς ἐλεύσεως. D. adventus tui, cant. (a) + προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. 11. 219. al. 4. et Ev. 13. 14. quae, teste Wetst. his verbis statim subijciunt ἐγερούσεται etc. vs. 10. Etiam Mt. f. transilic a πλανηθῆτε ad ἐγερούσεται γάρ, sed nil addit. Alia Evangelistaria additamentum illud praefigunt lectioni incipienti ab ἐπιβαλοῦσιν γάρ vs. 12. (b) + ὁ χριστός. 157. Syr. Perf. p. vind. colb. corb. gerin. 2. Mm. gat. Marcion. Ambr. (c) = BDL. Copt. Arm. Perf. p. cant. verc. vind. colb. corb. al. Syr. (d) πλανηθῆτε. Ev. 3. 19. 26. 44. Mt. H. c. f. (e) ἡδε. Syr. Syr. p. in m. (f) = Perf. p. Vulg. corb. vind. (g) = D. Syr. Perf. p. cant. verc. vind. corb. (h) + γάρ. D. 74. Evangelistaria (cf. not. a.) Mt. f. g. Syr. Perf. p. cant. verc. vind. corb. colb. (i) = 60. Post καὶ ponunt BL. Copt. Arm. 197. 1263

σημεῖα ^k ἀπ' οὐρανοῦ" μεγά-
 12 λα ἔσται ^l. Π, δὲ δὲ τούτων
^m πάντων" [ἐπιβαλουσιν ἐφ'
 ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ
 διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς
 ἀναγωγὰς καὶ φυλακὰς, ⁿ ἀ-
 γομένους" ἐπὶ βασιλεῖς καὶ
 ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόμα-
 13 τός μου. Ἀποβήσεται δὲ ὁ
 14 μὴν εἰς μαρτύριον. Θέσθῃ
 οὖν ^o ὡς εἰς τὰς καρδίας" ὁ
 μὴν μὴ π.ο.μελετᾷ ἀπολογία
 15 θῆναι. Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν
 στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δύνη-
 σονται ^p ἀντειπεῖν ἢ ἀντι-
 στήναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι
 16 ὑμῖν. Παραδοθήσεσθῃ δὲ

καὶ ὑπὸ γονέων, ^q καὶ ἀδελ-
 Φῶν," καὶ συγγενῶν, καὶ
 φίλων καὶ θανατώσουσιν ἐξ
 17 ὑμῶν. Καὶ ἔσθῃ ^r μισούμε-
 νοι ὑπὸ πάντων ^s διὰ τὸ ὄνο-
 18 μά μου." ^t Καὶ θρήξῃ ἐκ τῆς
 κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπολη-
 19 ται ^u. Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
^u ὡς κτήσεσθῃ τὰς ψυχὰς
 20 ὑμῶν.] ["Ὅταν δὲ ἴδῃτε
 κυκλομένην ὑπὸ στρατοπέ-
 δων τὴν ἱερουσαλήμ, τότε
 γινώτε, ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμω-
 21 σις αὐτῆς. ^x Τότε οἱ ἐν τῇ
 ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ
 ὄρη" καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ^y
 ἐκχωρεῖτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς
 χώραις,

m. ἀπάντων.

o. ὡς ἐν ταῖς καρδίαις.

p. ἀντειπεῖν οὐδὲ.

u. ὡς κτήσεσθῃ.

(k) Ante καὶ ponunt D. Vulg. Sax. It. Ambr. (non Marcion f. Tert.) Ante σημεῖα, B. Post μεγάλη, L. 69. 124 Mt. 11. Arm. (l) + καὶ χεῖμων, Syr. p. in m. + et tempestates, corb. vind. colb. + et hiemes, verc. (m) ADGLMS. Alii. Mt. V. al. 10. Ed. (n) ἀπογομένους, BDL. 1. 131. (o) ABDL. 1. 33. 157. Vulg. It. Cyr. Didym. (Cyp. τὰς καρδίας, 220. 234 Mt. B. i. r. Euthym. || Rec. Orig. Euthym. (p) = D. gr. Syr. Perf. p. Vulg. mf. verc. corb. vind. colb. Cyp. Aug. || οὐδὲ] ἢ AKLM. 1. 10. 42. 124. 157. 226^r al. 7. pluresve. Mt. k. p. Slav. brix. Orig. Cyr. Didym. Et. Vulg. for. || = ἡ ἀντιστήματα, cant. || ἀντιστ. ponunt ante αὐτοὺς, BL. 69. 124. 157. Arm. Slav. Vulg. Orig. (q) Post ἐκ κεφαλῆς ponunt E. 106. 218 (c. al. 8.) 235. al. 18. pluresve. Mt. B. V. al. 18. Ed. Orig. || = verc. Alii aliter. (r) = S. 11. 219. (229^r Mt. m. Ante ὑπὸ ponunt 3. 123. pluresve. Mt. V. 17. (s) V. 18 = Marcion ap. Epiph. (t) + εἰς τὸν οὐρανόν. G. (u) ΔΒ. 118. 124. Ev. 3. 24. 31^r Mt. B. r. Syr. utr. Arr. Aeth. Vulg. It. (ex c. cant. vind.) Orig. Macar. Tert. (x) V. 21. 22. 105. Marcion ap. Epiph. (y) + καὶ D. cant. Slav. 4. Sax. cant. tol.

χίμαιρας, μὴ εἰσερχέσθωσαν
 22 εἰς αὐτήν. Ὅτι ἡμέραι ἐκδι-
 κήσεως αὐταὶ εἰσι, τοῦ
 23 πνεῦματος πάντα τὰ γεγραμ-
 μένα. Οὐαὶ ἂ δὲ ταῖς ἐν
 γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς
 24 θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς
 ἡμέραις ἔσται γὰρ ὁ ἀνάγ-
 κη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
 25 ὄρεα καὶ τῶ λαῷ τούτῳ
 Καὶ πεσούντι οὐνόματι μα-
 χαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθή-
 σονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ
 ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη
 ὑπὸ τοῦ ἔθνους, ὃ ἄρχει πλη-
 26 ρωθῶσι καὶ καιροὶ ἔθνων.]
 27 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ
 σελήνῃ καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ

τῆς γῆς συνοχή ἐθνῶν ἢ ἐν
 ἀπορίᾳ * καὶ ἔρχουσι 28
 26 λῆσσης καὶ σάλου Ἀποψυ-
 χόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φό-
 βου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερ-
 χομένων ἢ τῇ αἰουμένη αἰ-
 γὰρ δυνάμει τῶν οὐρανῶν
 27 σαλευθήσονται. Καὶ τότε ὀ-
 ψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 που ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ, ἢ
 28 μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολ-
 λῆς. Ἀρχομένων δὲ τού-
 των γίνεσθαι, [ὁ ἀνακύψα-
 τε, καὶ ἐπάρατε P τὰς κε-
 φαλάς ὑμῶν διότι ἐγγίξει
 29 ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ
 εἴτε παραβολὴν αὐτοῖς ἴδετε
 τὴν σικκὴν καὶ πάντα τὰ δέν-
 δρα

Z. πληρωθῆναι

e † ἐν.

k cο ἔχουσ.

(2) ABDEGHKLS. 36. 63. 64. 72. 89. 127. 218 (c. al. 7.)
 al. 21. Mt. V. al. 9. Ed. Theophyl. (a) = BDL. Arr. It. (exc.
 brix. for.) Theophyl. ed. (b) θηλαζομένων. D. gr. (c) † τότε. I.
 118. 131. Alius. Mt. f. q. (d) συνέχη. Codd. sp. Erasmi. Syr.
 p. in m. (e) = ABCDKLM. 1. 33. 69. 131. 157. Ev. 4. 18.
 36. al. 14. Mt. f. r. Copt. Arm. Vulg. It. Euf. 1. 48. Syr. (f)
 ἐχθρῶν. Ev. 18. || ἐθνῶν ad ἐθνῶν = 44* 39. 108. Mt. m. (g)
 ἀρχὴς οὐ. BCDL. 33. 69. 157. al. 11. Mt. c. o. 11. Euf. (h) =
 D. cant. καὶ ἔσονται καιροὶ ἐθνῶν. B. καιρὰι, καὶ ἔσονται καιροὶ ἐθνῶν. L.
 Copt. Syr. p. ms. in m. || = ἐθνῶν Cod. ap. Bez. (fortasse D.)
 24 || Rec. Tert. (i) καὶ ἀπορία. D. Syr. Perf. p. cant. harl* καὶ ἐν
 ἀπορίᾳ. Slav. ms. || Sequentibus jungunt codd. nota seq. lau-
 dandi et alii. (k) ARLM. 1. 33. 42. 69. 118. 131. 195. 209.
 Ev. 13. Syr. Perf. w. Arr. Slav. Vulg. It. (exc. cant.) Tert.
 ἔχουσ. w. Arm. ut sonitus, brix. velut & sonitus, Marcion ap.
 Tert. sonitus et, for. (l) † ἐν. Ed. (m) αἱ ἐν τῷ οὐρανῷ. D. item
 L. cant. verc. corb. vind. colb. Ambr. (n) καὶ δυνάμει πολλῇ καὶ
 25. D. cant. καὶ δόξῃ post πολλῇ ponunt 74. 90. Aeth. Vulg. It.
 Tert. (o) ἀνακαλύψεται. 1. respirabitis, vind. ap. Blanch. colb.
 corb. Hesych. emergetis, Tert. (p) τοὺς ὀφθαλμούς Mt. m. 11.

30 δὲ "Οταν ἡ προβάλλωσιν"
 * ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἐαν-
 τῶν γινώσκετε," ὅτι * ἤδη"
 31 ἐγγὺς τὸ θῆρος ἐστίν. Οὐ-
 τῶν καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε
 ταῦτα * γινόμενα," γινώσκε-
 τε, ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασι-
 32 λεὶα τοῦ θεοῦ. Ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ
 γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν" πάν-
 33 τα ἵδῃται.] Ὁ οὐρανὸς καὶ
 ἡ γῆ * παρελεύσονται," οἱ

δὲ λόγοι μου οὐ μὴ * παρελ-
 34 θῶσι."] Προσέχετε * εἰς
 ἑαυτοῖς, μήποτε * βαρυνθῶσιν"
 ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν πλεοναλίᾳ,
 καὶ μέθῃ, καὶ μεθύμασι βι-
 τικαῖς, καὶ ^b αἰφνιδίως * ἀφ'
 ὑμῶν ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη.
 35 "Ὡς παγὶς γὰρ ἐπελευθεύεται"
 ἐπὶ ^d πάντας" τοὺς κατήμε-
 νους ἐπὶ πρόσωπον * πάσης"
 36 τῆς γῆς. Ἀγρυπνεῖτε οὖν"
 ἐν παντὶ κυρῶ, δεόμενοι,
 εἰνα

a. βαρυνθῶσιν.

(q) προβάλλωσιν 69. al. 9. Mt. a. k. προβάλλωσιν. 108. al. 2. Mt. f. προλάβωσιν. 11. || + τὸν καρπὸν αὐτῶν, D. 157. Arm. Perf. w. Vulg. cant. vind. brix. colb. corb. germ. gat. mart. for. Tert. Aug. Ambr. (r) γινώσκετε ἤδη. D. cant. || βλέποντες — D. Syr. Perf. Vulg. It. Aug. Ambr. || ἀφ' ἐαυτῶν — D. Perf. p. cant. brix. vind. Tert. Ad. προβάλλωσιν referunt Perf. w. Vulg. verc. yeron. colb. corb. germ. gat. mart. for. αὐτῶν. L. 69. 157. Syr. Copt. Arm. ap. Bod. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν. Syr. p. in m. (s) — K. 134. al. 3. et Barber. 1. Syr. Perf. Slav. Vulg. It. (exc. cant. yeron.) Tert. Aug. Ambr. Post ἔγγι ponunt DL. cant. (t) — D. cant. verc. Habent Tert. Cypr. (u) ταῦτα. D. cant. || ἡ γενεὰ. 69. 124. Mt. r. item 50. 90. Syr. Arr. Perf. Arm. Slav. (x) παρελεύσονται. CK. 1. 131. al. 15. Mt. k. al. 4. verc. Theophyl. σαλευθήσονται. 40. 63. Mt. a. 10. (y) παρελεύσονται. BDL. 33. 157. (z) — D. 1. 36. 40. 69. al. 5. Mt. a. 10. cant. (a) ABCGKLS. 218 (a. al. 7.) Ev. 24. 36. al. 46. Mt. HV. a. 15. Ed. Basil. Anton. Euthym. Scholia ap. Westf. et Mt. (b) αἰφνιδίως. 1. 40. 42. 69. 91. 124. 127. 131. 235. al. 12. Mt. a. g. m. 10. 17. Arr. Aeth. Bas. Damasc. Anton. Iren. int. || ἐκτοσθ' ἀφ' ὑμῶν αἰφν. BDL. 77. 157. Alii alio ordine. (c) παγίς. Επελευθεύεται γὰρ. L. aliive, item (sed ἐκτελεσθήσεται ἡ ἐπιστή- σεται) BD. 157. It. Tert. (non Iren.) sicut laqueus, introibit au- tem. cant. (d) — D. Perf. p. cant. (e) — L. 109. 191. Perf. p. corb. mart. Iren. int. Post γιγ. ponit A. || πᾶσι (f) πρίστωσι. Arm.

ἵνα^f καταζαῖθῃτε" ἐκφυγεῖν
 2 — ταῦτα" ἢ πάντα" τὰ
 μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ ἵστα-
 3 θῆναι" ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ
 τοῦ ἀνθρώπου.]

37 [Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν
 τῷ^h ἱερῷ διδάσκων·¹ τὰς
 δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἡλι-
 ζετο εἰς τὸ ὄρος" τὸ καλούμε-
 38 νον ἐλαιῶν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς
 ὤρθη· πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ^m
 1 ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ. [Ἦγ-
 γιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων,

2 ἡ λεγομένη πάσχα. Καὶ
 ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 γραμματεῖς, τὸ, πῶς ἀνέλω-
 σιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν
 3 λαόν. ⁿ Εἰσῆλθε δὲ ^o + σα-
 τανᾶς εἰς ἰουδαν τὸν P ἐπικα-
 λούμενον" ἰσκαριώτην, ὄντα
 ἐκ 9 τοῦ ἀριθμοῦ" τῶν δώ-
 4 δεκα. Καὶ ἀπελθὼν συνελά-
 λησε τοῖς ἀρχιερεῦσι ^x καὶ
 τοῖς στρατηγοῖς, ^t τὸ, πῶς
 5 αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. ⁿ Καὶ
 ἐχάρησαν" καὶ συνέθεντο
 αὐτῷ ^x ὡς ἀργύριον" δοῦναι.

6 y Καὶ

o. δ. x ∞ ἀργύρια.

(f) κατασχίσθη. BL. 1. 33. 36. 57. 131. 157. Copt. Aeth. Ar. p.
 (g) — EHKS. (St. π.) 10. 11. 57. 61. 63. 64. 89. 106. 124.
 127. 130. gr. et lat. 142. Ev. 32. bis. 36. al. 45. Mt. BHV.
 al. 20. Ed. Theophyl. Post πάντα ponunt AC. 235. (h) — 157.
 Syr. (i) στήσασθαι. D. cant. veron. verr. vind. colb. corb. gar.
 stetit, Tert. (k) ὄρει. Mt. f. (l) εἰς τὸ ὄρος ἡλίζετο. D. in monte
 habitabat, cant. item Tit. boltr. in Mt. d. (m) ὄρει, Ev. 18. 19.
 (n) VI. 3 — Marcion ap. Tert. ut videtur. (o) — ACBKLMPs.
 1. 13. 69. 106. 124. 218 (c. al. 7.) 235. al. 11. pluresve. Mt.
 V. al. 3. Ed. Orig. (p) — G. καλούμενον. BDL. 69. al. 3. Mt.
 m. 17. Syr. p. mf. cant. λεγόμενον f. ἐπιλεγόμενον. Alii. (q) — Mt.
 c. semel. Arr. Vulg. It. exc. cant. verr. (r) + καὶ γραμματεῖσι.
 CP. 106. al. 3. et Evangelistaria. Mt. c. semel. f. bis. 11. Syr.
 Perf. p. Ar. p. Arm. Aeth. veron. verr. corb. vind. colb. Euf.
 (non Orig.) (s) — D. Ev. 31. Aeth. cant. veron. verr. corb.
 vind. colb. || — τοῖς. AGHLP. al. 31. Mt. V. al. 16. Ed. Orig.
 || + τοῦ ἱεροῦ. CP. 106. 157. 235. al. 3. Mt. 1** o. x. Syr. utr.
 Perf. p. Euf. (non Orig.) + τοῦ λαοῦ. Arm. (t) πῶς. D. ὅπως.
 13. 69. 124. Arm. Orig. (u) — 118. 131. veron. vind. corb.
 (x) ACK. 10. 13. 42. 61. 69. 89** Ev. 6. 18. 24. 36. al. 30.
 Mr. a. f. bis. p. al. 7. Syr. Slav. Euf. Theophyl. τριακοντα ἀργύ-
 ρια. Aeth.

6 Ἔ Kai ἐξομολόγησε· καὶ ἐξή-
τει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι
αὐτὸν αὐτοῖς· ὡς ἄτερ ὁ-
χλοῦ.

7 Ἡ δὲ ἡμέρα ἡ τῶν
ἐξέμων· ἐν ἣ ἔδει θύεσθαι

8 τὸ πάσχα. Καὶ ἀπέστειλε
πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν·
πορεύσιντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν
τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν.]

9 Οἱ δὲ εἰπόν αὐτῷ· ποῦ θέλεις
10 ἐτοιμάσωμεν; Ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ, εἰσελθόν-

των ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συν-
αντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κερά-
μιον ὕδατος βαστάζων· ἀκο-
λουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰ-

κίαν, ὃ οὗ εἰσπορεύεται.
11 Καὶ ἔρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ
τῆς οἰκίας· λέγει σοι· ὁ δι-
δάσκαλος· ποῦ ἐστι τὸ κατὰ-
λυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν μου φάγω;

12 Καὶ ἐκεῖνος ὑμῖν δείξει· ἀνάγει
οὗ ἡ μέγα ἐστρωμένον ἐκεῖ

13 ἐτοιμάσατε. Ἀπελθόντες δὲ
εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς·
καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέ-
πεσε, καὶ οἱ ἠδιδόκα· ἡ δὲ

15 πύστος οὖν αὐτῶν. Καὶ
εἶπε πρὸς αὐτοὺς· ἐπιθύμα
ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα
φαγεῖν μετ' ὑμῶν, πρὸ τοῦ
16 με παθεῖν. Λέγω γὰρ

ὑμῖν,

g. ἀνάγειον.

(γ) = C. Ev. 31. Mt. c. semel. veron. verc. corb. vind. colb. Euf. Et spondit, Vulg. for. et confessus est, cant. καὶ ἐξομολόγη. DP. καὶ ἐξομολόγη. 57. (z) = D. 7. 17. Ev. 36. Barber. 1. Mt. c. semel. Perf. p. Vulg. cant. verc. for. Post ὄχλου ponunt ABCL. 157. veron. vind. (a) = 13. 29. 69. 71. Ev. 36. Mt. r. (b) τοῦ πάσχα. D. cant. veron. verc. corb. vind. || = Ambr. (c) + Iva. 13. 69. 124. Arm. (d) ἐτοιμάσωμεν. 1. 40. 57. 72. 89. 91. 106. 127. Ev. 18. al. 29. Mt. V. al. 14. Ed. || + συ. DP. Mt. 10. 11. cant. colb. corb. gat. + Pascha, Mm. + συ. φάγω τὸ πάσχα. B. Syr. p. msf. (e) οὗ ἐάν. AKMP. al. 6. Mt. 11. ὅπου. 157. cant. εἰς ἡν. BCL. Vulg. lt. (f) = D. Ev. 31. al. 3. Mt. c. semel. f. semel. n. Syr. Perf. p. cant. (g) ABEHRLPS in m. al. 14. Mt. V. a. k. Alii aliter. Cubile superius, Slav. in superioribus locum, corb. colb. vind. Ambr. medianum, verc. pede plano locum, veron. coenaculum, Vulg. brix. for. ἀνάγειον οἶκον, D. superiorum domum, cant. (h) = D. cant. (i) VL 14. — 16 = Marcion. (k) = BD. 157. Sahid. It. exc. brix. gat. Mm. (l) = L (m) ἀπελθόν. 131.

C c

Ὁ μὲν οὖν τοῦτο οὐκ ἐκεί· οὐ μὴ μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν δίδομενον
 φάγω· ἐξ αὐτοῦ,· ἐφ' ὅτου ταῦτα ποιῶτε εἰς τὴν ἐμὴν
 πληρίωσιν· ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἀνέστησαντος· Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ
 τοῦ θεοῦ· Καὶ δεχόμενος τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δεῖπνῆ-
 σαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτή-
 ριον ἡ καὶ ἡ διαθήκη ἐν τῷ
 αἵματι μου· τὸ ὑπὲρ ὑ-
 μῶν ἐκχυνόμενον· Πλὴν
 τοῦτο ἡ χεὶρ τοῦ παραδίδου-
 τος μετ' ἐμοῦ· ἐπὶ τῆς
 τραπέζης· Καὶ ὁ μὲν υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται
 κατὰ τὸ ὀρισμένον· πλὴν
 οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι-
 οὐ

(n) = ABL. 1. 118. Mt. m. 11. Copt. Sahid. verc. Epiph. In
 aliis varie transponitur. (o) ἀπ' αὐτοῦ. D. 13. 69. 124. cant.
 αὐτοῦ. BL. 1. 118. 131. Mt. g. Copt. Sahid. Syr. p. in m. Vulg.
 It. (exc. brix.) Epiph. (p) ναὶνὸν βρωσῶν. D. cant. (q) VI. 17. 18
 = Ev. 32. Syr. (in ed. vienn. ed. codd. heidelberg. ac guel-
 pherb.) veron. cf. not. y. (r) + α, ADKM. 127. Ev. 24. 36.
 al. 13. Mt. e. bis. f. semel. (s) = Ev. 13. Vulg. for. (t) εἰς ἐαυ-
 τοῦς. CLM. 1. 13. 42. 69. 118. 124. 131. Ed. (u) = BCL.
 29. 42. Aeth. mart. ἀπὸ τοῦ νῦν. DG. 1. 118. 131. 157. Copt.
 Sahid. Arm. Ar. p. cant. Post πτω addunt ἀπὸ τοῦ νῦν BKLm.
 42. al. 5. et Barber. 1. Mt. 1st o. r. Syr. p. in m. Item post
 (m) πτω addit ἐν Syr. p. et ἀπ' αὐτοῦ 225. (x) ναὶνὸν πτω αὐτοῦ ἐν τῇ βασ.
 αὐτοῦ. Ev. 22. ap. Mill. Syr. p. in m. Aeth. (y) λέγων ἀπὸ λέγων
 + (f) 26 = Mt. n. || τοῦτο ἀπὸ τοῦτο = 235. || τὸ ὑπὲρ ὑμῶν δίδομε-
 (o) νον· . . . ἐκχυνόμενον = D. cant. veron. verc. corb. viind. In
 veron. post αἷμα· μὲν legitur: καὶ δεχόμενος ποτήριον . . . εἰς τὴν ἐμὴν (e
 v. 17. et 18. cf. not. q.) Πλὴν || λέγων || λέβετε. A. || ἐμῶν
 πολλῶν. Arm. etiam v. 26. (z) αἰματι. 47. 51. 56. Mt. c. se-
 mel. o. (a) ἐκχυνόμενον. Basil. Schol. in Mt. d. (b) = D. 57.
 Syr. Petr. p. cant. Habet Orig. (c) = Orig. verc. cant. ἐν
 BDgr. L. 157. Copt. (d) κατὰ τὸ ὀρισμένον πορεύεται. BDGL. 69.
 124. 157. Mt. d. semel. Arm. Vulg. It. (ext. brix.) Orig. ||
 ὀρισμ.] + αὐτοῦ. Orig. praescriptum, viind. scriptum, veron.
 brix. for. colb.

23 οὐ παραδίδονται. Καὶ αὐτοὶ 27 νος, ὡς ^k ὁ διακονῶν. Τίς
 ἤρξαντο συζητῆν πρὸς ἐαυ- γὰρ μέζων; ὁ ἀνακειμένος,
 τοὺς, ^h τὰ, τίς ἄρα εἴη ^h ἐξ ἢ ὁ διακονῶν; ^l οὐχὶ ὁ ἀνα-
 αὐτῶν, ^h ὁ τοῦτο μέλλον κεμένος; ^m ἐγὼ δὲ εἰμι ἐν
 24 πρόσθεν. Ἐγένετο δὲ καὶ μέσῳ ὑμῶν ὡς ⁿ ὁ διακονῶν.
 φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὰ, τίς 28 Ὑμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενη-
 ὁ αὐτῶν δοκεῖ εἶναι ^h μέζων. κότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πε-
 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασι- 29 ρασμοῖς μου. Κἀγὼ διατί-
 λεῖς τῶν ἐθνῶν ^h κυριεύουσιν ^h θεμαι ὑμῶν ⁿ, καθὼς διέθετό
 αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιάζοντες μοι ὁ πατὴρ μου, ^{*} ὁ βασι-
 αὐτῶν, πλεονέχεται καλοῦνται. 30 λεῖαν ^h P ἵνα ἐαθῇτε καὶ
 26 Ὑμεῖς δὲ οὐχ' οὕτως· ἀλλ' ὁ πίνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου
 μέζων ἐν ὑμῶν, γενέσθω ὡς ^q — ἐν τῇ βασιλείᾳ μου,
 ὁ ἡνεώτερος ^h καὶ ὁ ἡγούμε- καὶ ^r ἐν καθίσθησθαι ^h ἐπὶ ^{*}
 C c 2 296

Γ ἐν καθίσθησθαι.

(e) = DL. Mt. 11. Orig. (f) = D. 142* It. (exc. colb. brix. item Mm. gat.) (g) ἐν εἰη. D. Syr. Ar. Perf. p. Aeth. Sahid. cant. verc. brix. ^h Orig. || εἶναι = Arm. (h) κατακυριεύουσιν. 69. 218 (cum 124. et al. 7.) 234. Mt. 1* m. n. r. (i) μικρότερος. D. Syr. Sahid. Vulg. verc. vind. colb. corb. Auct. de bapt. Chr. minus. cant. (k) διακονῶν ad διακονῶν prius vs. 27. = 235. Mt. a. || ὁ διάκονος, μάλλον ἢ ὁ ἀνακειμένος· ἐγὼ γὰρ ἐν μέσῳ ὑμῶν ἤλ-
 θον, οὐχ' ὡς ὁ ἀνακειμένος, (Ego autem sum in medio vestrum:
 vni non sicut qui recumbit, cant.) ἀλλ' ὡς ὁ διακονῶν, καὶ ὑμεῖς ἡ-
 ἐστέ ἐν τῇ διακονίᾳ μου, ὡς ὁ διακονῶν, οἱ διαμεμενηκότες etc. D.
 cant. (l) In gentibus quidem, qui recumbit; in vobis autem
 non sic, sed qui ministrat. verc. corb. vind. colb. Mm. (m)
 κατὰ ἐν νόμῳ ἐν μέσῳ ὑμῶν οὐχ' ὡς ὁ ἀνακειμένος, ἀλλ' ὡς. Orig. colb.
 296 (cf. not. k.) οὐχ' ὡς ὁ ἀνακειμ. ἀλλ' ὡς. Orig. alibi. (n) +
 διακονῶν. A. 12. 16. Syr. p. Orig. Scholion in Mt. d. et g. (o)
 vind. ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ev. 21. (p) Vt. 30. = Mar-
 cion ap. Epiph. (q) = EGHS. 11. 36. 57. 64. 89. 108. 127.
 143. 226. 229* 235. al. 33. et Barber. 4. Mt. V. d. g. i. l. m.
 23. o. q. 22. Euthym. Theophyl. || = μου. D. cant. for. 101. ||
 ἐπὶ τῇ τραπέζῃ τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἀληθείᾳ, Orig. (r) BELS (St. ^{*}) 1.
 19. 11. 12. 36. 40. 69. 89. 124. 127. 131. 142. 157. 235. Ev.
 3. 6. 24. 27. 49. et Barber. 3. Mt. V. al. 16. Ed. καθίσθησθαι f. κα-
 θίσθησθαι. AQ. Alii. καθίσθησθαι. D. (s) + ἡδονα. D. 124. 157. al.
 8. Mt. 1* x. 11. Arm. Syr. p. c. aff. It. (exc. gat. for.) Tert.

Σρόων, κρινόντες τὰς δαΐδε-
 31 κα Φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐί-
 πε δὲ ὁ κύριος· σήμερον, σί-
 μου, ἰδοὺ, ὁ σατανᾶς ἐξ-
 ἤγαγεν ὑμᾶς, τοῦ σιναῖσαι
 32 αὐτὸν ἐρησῆτον. Ἐγὼ δὲ ἔδεξά-
 μην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ὡς
 ἐκλεψῇ ἡ πίστις σου. καὶ
 οὐ ποτε ἐπιστρέψας, ὧς στή-
 ριζον τοὺς ἀδελφούς σου.
 33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ κύριε, με-
 τὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς
 φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πο-
 34 ρεύσῃσαι. Ὁ δὲ εἶπε· λέγω
 σοι, πέτρε, οὐ μὴ ὡς φωνή-
 σει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν
 ἢ τρεῖς ἀπαρνήσῃ μὴ εἶ-

35 δέναι με. Καὶ εἶπεν αὐ-
 τοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ
 βαλαντίου, καὶ πήρας, καὶ
 ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστε-
 ρήσατε; αἱ δὲ εἶπον· οὐδε-
 36 νός. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· ἄλ-
 λα νῦν, ὃ ἔχων βαλάντιον,
 ἂν ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν
 καὶ ὃ μὴ ἔχων, ἵνα πωλησάτω
 τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγο-
 37 ρασάτω μάχαιραν. Λέγω
 γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἕτι τοῦτο
 τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆ-
 ναι ἐν ἐμοί, τό· καὶ μετὰ
 ἀνόμιμον ἐλογίσθη, καὶ
 γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος
 38 ἔχει. Οἱ δὲ εἶπον· κύριε,
 ἰδοὺ,

ὡς ἐκλεψῇ.

(t) = BL. Copt. (u) DK. 1. al. 25. pluresve. Mt. a. al. 11.
 (x) οὐ δὲ ἀπίστρεψον, καὶ D. cant. Gelaf. (y) στήριξον. ABKLQ. 1.
 131. || ἐπιστρέψαις καὶ στήριξαις. Arm. (z) + et rogate, ne intre-
 tis in tentationem, It. (exc. cant. brix. germ. 1.) Leo. Auct.
 devoc. gent. (a) φωνήσῃ. 106. 131. 235. al. 27. Mr. V. al. 15.
 Ed. (b) πρὶν. Q. Mt. c. femel. x. εὐς. BL. 69. 124. 157. εὐς ἔτου.
 D. εὐς τοῦ. KM. 42. Ev. 22. al. 6. Syr. Arr. Perf. p. Syr. p. in
 m. Copt. Vulg. It. (c) = BLMQ. 1. 131. (d) Varie transpo-
 nitur. (e) V. 35 — 38 = Marcion ap. Epiph. (f) = 71. a'.
 13. Mt. i. n. Euthym. (g) οὐθενός. AEKQS. Ev. 6. 36. al. 18.
 flpluresve. Mr. V. al. 8. Ed. (h) ἀρεῖ. D (St. β.) Codd. ap. Basil.
 Vulg. m. cant. (i) πωλήσει . . . ἀγοράσει. EGHS. 10. 13. 40.
 63. 64. 69. 89. 91. 106. 124. 127. 142. 235. Ev. 3. 6. 18. 19.
 24. 36. al. 58. Mr. V. al. 17. Ed. Chrys. Theophyl. Eustath.
 sebast. Scholia ap. Mt. πωλήσει . . . ἀγοράσει. D. vendat . . .
 emet, cant. πωλησάτω . . . ἀγοράσει. 157. Mr. n. o. || Rec.
 ABLQ. 1. Alii. Verff. Orig. (k) = ABDHL. 1. 157. al. 4. Mt.
 q. 17. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. cant. verc. brix. Scholia
 ap. Mt. (l) πληρωθῆναι. 56. 218 (cum 108. 124.) (m) ἐλογίσθη.
 Syr. Arr. Perf. p. veron. Constitut. (n) v. BD. veron. =
 cant. γὰρ τὸ. L. 1. Copt. Syr. p.

- Ἰδοὺ, μάχαιραι ὡς δὲ δύο. ὁ 41 Καὶ αὐτὸς ἔκπεσάσθῃ" ἀπ' αὐτῶν ὡς εἰς λίθου βολήν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὁ ἰανὼν θείς τὰ γόνατα προσήνυχετο, 42 Λέγων· πᾶτερ, εἰ βούλει· παρενεγκεῖν" ἢ τὸ ποτήριον τοῦτο" ἀπ' ἐμοῦ· πλην μὴ τὸ θέλημα μου, ἀλλὰ τὸ ὑὸν 43 γενέσθω." γ' Ὡφθῇ δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ, ἐν 44 ισχύει αὐτόν. Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερου C c 3 πρὸς-
- 39 Καὶ [ἐξελθὼν ἐπορεύθῃ κατὰ τὸ ἔσας εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ p αὐτοῦ.] 40 Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν" εἰς πειρασμόν.

(o) ἀρμῆ. D. (p) = ADL. 1. 13. 131. al. 2. Ed. Syr. p. Arm. Vulg. cant. for. (q) ἐμπροσθεν. 13. 69. 124. (r) ἀπεσάσθῃ. D. ἀπέσθῃ. G. recessit, cant. colb. brix. (s) μὴ τὸ θέλημα . . . εἰ βούλει etc. hoc ordine, omisso πλην, D. cant. corb. colb. item verc. || = εἰ βούλει. 1. 118. 131. verc. (t) παρένεγκε. BD gr. (St. B.) 1. 131. 157. al. 11. et Barber. 4. Vulg. It. (exc. vind. cant.) Orig. Damasc. Tert. Ambr. παρένεγκαι f. παρενέγκαι. L. (KM. 13. 69. ap. Mill.) 121. 124. ap. Alt. Mt. r. παρενέγκη. 124. ap. Birch. al. 2. παρελθεῖν. 234. al. 3. Constitut. (u) τοῦτο τὸ ποτήριον. BDLQ. 157. Mt. c. f. cant. brix. corb. (x) γενέσθω. AGHLQ. 1. 13. 91. Ev. 5. al. 8. Mt. V. c. f. q. (y) Vt. 43 et 44 = AB. 13. 69. 124. (In 13 prima manus scripsit tantum: ὡφθῇ δὲ, alia recentior supplevit in m. In 69 duo haec commata leguntur post Matth. 26. 39. ubi in Evangelistariis extant.) Asteriscis notantur in ES. 24. 36. 161. 166. Mt. V. obelis in 123. Evangelistaria omittunt in lectione, quae incipit cap. 22, 39 et pertingit ad cap. 23, 1; habent vero in alia lectione, quae complectitur Matth. 26. 2 — 27. 2. ubi post vt. 20. Jo. 13. 3 — 17. et post vt. 39. Luc. 22. 43 — 45. intercalata sunt. Olim jam omiserant codd. quidam gr. et lat. testibus Epiph. Scholiaste in cod. 34. Hilar. et Hier. Deest in brix. Omittit Slav. 2. (evangelistarium), asteriscis notat Slav. 3. habent Slav. 4. 5. 6. 7. 8. 10. || Syri a Photio, et Armeni a Nicone aliisque vituperantur, quod locum de θρόμβοις αἵματος deleverint. Arm. mf. ap. La Croze in fine vt. 44 habet tantum: et fluxerunt ab eo sudores tanquam stillae sanguinis, sed Arm. ed. addit: grumi grumi effusi in terra. Agnoscunt Justin. Hippol. Epiph. Chryl. Tit. bostr. Caesarius Iren. Hier.

προσηύχετο. ἐγένετο δὲ ὁ
 ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵ-
 ματος * καταβαίνοντες" ἐπὶ
 45 τὴν γῆν. Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ
 τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς
 τοὺς μαθητάς * †, εὗρεν αὐ-
 τοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύ-
 46 πης. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς τί
 καθεύδετε; ἀναστάντες προσ-
 εύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσελθῇτε
 εἰς πειρασμόν.
 47 "Ετι ^b — δὲ" αὐτοῦ
 λαλοῦντος, ἰδοὺ, ὄχλος καὶ
 ὁ λεγόμενος ἰουδας, εἰς τῶν

δωδεκά, * προσήρχετο" ^d αὐ-
 τοῖς, * καὶ ἤγγισεν τῷ ἰησοῦ
 48 φιλήσαι αὐτόν. ^e Ὁ δὲ ἰη-
 σοὺς εἶπεν αὐτῷ ἰουδα, φι-
 λήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 49 που παραδίδως; ^f Ἰδόντες
 δὲ οἱ περὶ αὐτόν ^h τὸ ἐσόμε-
 νον, ^g εἶπον αὐτῷ κύριε, εἰ
 50 πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ; Καὶ
 ἐπάταξεν εἰς ⁱ τὴν ^j "εἰς αὐτῶν
 τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως,
 καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ^k "ὄς."
 51 τὸ δεξιόν. Ἀκουρισθεὶς δὲ
 ὁ ἰησοὺς εἶπεν ^l ἔατε ἔως
 τοῦ-

a. αὐτοῦ. d. αὐτῶν.

(z) καταβαίνοντος. Codd. ap. Erasim. Syr. Perf. w. Aeth. Vulg. verc. colb. corb. germ. gat. mart. (a) — ABDELS. al. 37. pluresve. Mt. V. al. 16. Ed. (etiam St. 3.) Arm. Slav. cant. brix. (b) — ABGKLM. i. 69. 124. 157. Ev. 6. al. 4. Mt. g. Perf. p. Vulg. for. Et. verc. brix. (c) προήγα. D. i. 69. 124. 131. 157. Ev. 18. 19. al. 15. et Barber. 3. Mt. c. f. g. r. προσήχετο. 121. 225. συνέχετο αὐτοῖς. Syr. p. in m. (d) ABDEGHK LMS. Ev. 6. al. 64. et Barber. 3. Mt. V. al. 16. Ed. αὐτοῖς. 235. al. 2. Mt. x. (e) — 71. καὶ ἤγγισεν ἐφίλησεν τὸν ἰησοῦν. D. cant. veron. verc. vind. corb. colb. item Arm. (ff) — τοῦτο γὰρ σημεῖον δίδωκεν ἡ. δέδωκεν αὐτοῖς. [hucusque 35. 127.] οὐ γὰρ φιλήσω, πῶς εἶπεν, [αὐτὸν κρατήσατε + Arm. Perf. pp] DEH. 10. 13. 69. 89. 124. 218 (cum 3. 125.**) al. 17. Ev. 6. 18. 19. al. 7. Mt. c. d. f. i. k. l. n. p. r. z. Ed. Syr. ur. Perf. p. Arm. Aeth. Slav. juniores et ed. (non Slav. 10.) cant. veron. colb. (g) VI. 49. 50. 51 — Marcion ap. Epiph. (h) — 71. Mt. r. veron. vind. τὸ γινόμενον. D. 106. Syr. p. in m. Perf. w. cant. corb. (i) — 69. 71. 106. al. 3. Mt. r. Syr. Arr. Vulg. R. (exc. verc. et, ut videtur, veron.) (k) αὐτὸν. DK. ap. Mhl. 116. 130. gr. et lat. Mt. d. Scholia in Mt. d. Vulg. It. exc. verc. colb. (l) ἔατε εἰς τοῦτον. 13. 57. 69. 124. ap. Birch. sine usque hoc, verc. corb. vind. dimitte eum, veron. (sed post ἔατε αὐτὸν repetit: Aut autem Jesus: sine usque hoc.)

- 57 σὺν αὐτῷ ἦν. Ὁ δὲ ἡγήσα-
το ^d = αὐτόν, λέγων ^e 61 σεν ¹ † ἀλέκτωρ. Καὶ στρα-
γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. Φεῖς ^m ὁ κύριος, ἐνέβλεψε
58 Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν τῷ πέτρῳ καὶ ὑπεμνήσθη
αὐτόν, ^f ἔφη καὶ σὺ ἐξ αὐ- ⁿ ὁ πέτρος τοῦ ^o λόγου τοῦ
τῶν εἰ. ὁ δὲ πέτρος ^ε εἶπεν ^r κυρίου, ^p ὡς εἶπεν αὐτῷ
59 ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. Καὶ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ^q
διαστάσης ὥσει ὥρας μιᾶς, 62 ἀπαρήσθη με τρίς. ^r Καὶ
ἄλλος τις δι᾽ οὐχί, ^h λέ- ἐξελθὼν ἔξω [†], ἐκλαυσε
γων ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος πικρῶς.
60 μετ' αὐτοῦ ἦν καὶ γὰρ γα-
63 λιλαιὸς ἐστίν. Εἶπε δὲ ὁ πέ- Καὶ οἱ ἄνδρες, οἱ συνί-
τρος ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὁ χοντες ^t ὡς τὸν ἰησοῦν, ἐνέ-
λέγεις καὶ παραχρήμα, ἔτι παιζον αὐτῷ, ^u δέροντες.
Καὶ

1 † ὁ.

s † ὁ πέτρος.

t ὡς αὐτόν.

(d) = BD**gr.KLS. 1. 28. 57. 131. 145. Ev. 18. al. 18. et Barber. 2. Mt. c. f. p. al. 3. Syr. Perf. Arr. Arm. Aeth. Sax. It. (exc. cant. for.) Scholia in Mt. d. Ei, vind. (e) = D. Perf. p. cant. Post οἶδα αὐτόν ponunt BL. Arm. (f) εἶπεν τὸ αὐτὸ. D. cant. et tu cum eo eras semper, veron. corb. vind. Alii aliter. (g) ἔφη. BKLM. 13. 69. 124. al. 7. (h) ἐπ' ἀληθείας λέγων. D. cant. || = ἐπ' ἀληθ. corb. (i) αὐτῶν. 131. Jesu, verc. (k) τοῦ πέτρου. KM. al. 7. Mt. p* Syr. p. c. aft. (l) = ADGLMS. 1. 13. 69. 106. 124. 131. 157. 235. al. 23. pluresve. Mt. V. al. 18. Ed. (m) = 220. || ὁ κύριος] — Codd. 2. ὁ ἰησοῦς. D. 61. 106. 124* 131. Ev. 6. al. 3. Mt. 17** Syr. utr. (Syr. p. habet rec. in m.) Perf. p. Copt. cant. || ἐνέβλεψε] ἀνέβλεψε. 131. 145* al. 2. ἐτέ-
βλεψε. 69. 145* (n) = D. 157. cant. gat. (o) ῥήματος. BL. 77. 108. 124. Scholia ap. Mt. || = τοῦ λόγου. Mt. m. (p) ὁ. 157. Ev. 18. 19. Ar. rom. Erp. ὁ; vel ὁ. Syr. Perf. p. Aeth. Arm. (q) † σύμερον. BKLM. 13. 42. 71. 72. 157. al. 8. et Barber. 1. Mt. r. Arr. Copt. Aeth. Syr. p. c. aft. Sax. item veron. corb. Ante φωνῆσαι ponunt 69. 124. (r) Vt. 62. — verc. veron. vind. corb. (s) = BDKLM. 1. 10. 42. 61. 124. 127. 131. 157. 226** al. 21. Mt. k. p* z. Copt. Arm. Slav. Vulg. mf. cant. Scholia in Mt. d. (t) BDLM. 42. 157. al. 2. Arm. Copt. Syr. p. mf. et ed. in m. Vulg. It. αὐτὸν τὸν ἰησοῦν. 124. || = vind. (u) = D. 69. Syr. Perf. p. Ar. p. cant. verc. veron. corb. vind. coll. ζαίροντες. 157. al. 17. Mt. p. al. 8.

64 Καὶ περιελύσαντες ^x αὐ-
τὸν, ἔτυπον αὐτοῦ τὸ πρὸς-
ωπον· καὶ ^γ ἐπηρώτων αὐ-
τὸν, λέγοντες· "προφήτευσον,
τίς ἐστὶν ὁ παῖσας σε.

65 Καὶ ἕτερα πολλά βλασφη-
μοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, [συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον
τοῦ λαοῦ, ^z ἀρχιερεῖς τε
καὶ γραμματεῖς, καὶ ^a ἀνάγα-
γον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον
^b αὐτῶν, λέγοντες· ^c εἰ
σὺ εἶ ὁ χριστὸς, ^d εἰπέ

67 ἡμῖν. " Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐάν
ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύση.

68 τε· ^e Ἐάν δὲ καὶ ^e ἐρωτή-

σω, οὐ μὴ ἀποκριθῇτέ ^f μοι,"
69 β ἢ ἀπολύσῃτε. " Ἀπὸ τοῦ

νῦν ^h ἐστὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ.

70 Εἶπον δὲ πάντες· σὺ οὖν εἶ ὁ
υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐ-
τοὺς ἔφη· ὑμεῖς λέγετε, ὅτι

71 ἐγὼ εἰμι. Οἱ δὲ εἶπον· τί
ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτυρίας;
αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ
στόματος αὐτοῦ.

1 Καὶ ⁱ ἀναστὰν ἅπαν τὸ
πλῆθος αὐτῶν, " [^k ἤγαγον
2 αὐτὸν ἐπὶ τὸν πλάτον.] " ἤρ-
ξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ,
λέγοντες· τοῦτον εὗρομεν δια-

C c 5

στρέ-

b αὐτῶν. k. ἤγαγεν.

(x) αὐτὸν. BL. Copt. vind. corb. item veron. colb. αὐτοῦ τὸ πρὸς-
ωπον. 1. al. 5. Ar. rom. Erp. αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, ἔτυπον αὐτόν, καὶ.
D. 131. Arm. cant. verc. Utrumque conjungit brix. (y) ἔλεγον.
D. Syr. cant. item veron. corb. || = αὐτόν. BKL. 42. 49. Ev.
18. (z) = GH. 64. Ev. 7. Mt. V. καὶ ἀρχιερεῖς. D. 116. μετὰ ἀρ-
χιερῶν καὶ γραμματέων. 157. || = τε. S. 1. 11. 57. 72. 89. 235.
al. 12. Mt. B. al. 16. Ed. verc. (a) ἀνάγαγον. DK. 69. 124. 131.
116. al. 6. Mr. B. f. semel. k. o. p. ε. ψ. Ed. Syr. p. in m.
Orig. ἀπαγάγοντες ἤγαγον. Arm. (b) DKLMS. 218 (c. al. 10.) Ev.
6. al. 12. pluresve. Mt. BV. al. 19. Ed. Orig. (c) = DL. 80.
142. cant. (d) = D. 61. cant. (e) καὶ ἰάν. Mr. m. colb. Theo-
phyl. ἰάν. D. cant. veron. verc. vind. corb. ἰάν δὲ. BL. 235. al.
3. Syr. Cyr. εἰ δὲ καὶ. 59. (f) = BL. Mt. m. Copt. verc. Cyr.
(g) = BL. 131. 157. Copt. for. Cyr. Ambr. (h) + α. ABDL.
Copt. Arm. Syr. p. c. ast. Vulg. cant. for. vind. Cyr. Ambr.
74. Orig. colb. (i) ἀναστάντες. D. 91. 131. al. 2. cant. item Mt.
f. semel. g. q. (k) ABDEGHKLM. al. 46. Mt. BV. al. 18. Ed.
Syr. utr. Copt. Arm. Slav. Vulg. It. Euthym.

πάν, ἀνέκραγεν αὐτὸν τῷ
12 πλάτῳ. Ἐγένοντο δὲ φί-
λοι ὁ, τὸ πλάτος καὶ ὁ ἡρώ-
δης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ'
ἑλλήνων προῦπηγον γὰρ
ἐν ἔχθρῳ ὄντες πρὸς τὰυ-
13 τοὺς. Πιλάτος δὲ, συγκα-
λεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
τοὺς ἀρχόντας καὶ τὸν λαόν,
14 εἶπε πρὸς αὐτοὺς· προσή-
γγατά μοι τὸν ἄνθρωπον
τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα
τὸν λαόν καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ,
ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐ-

δὲν εὑρόν * ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
τούτῳ αἴτιον, * ἐπὶ καταγο-
15 ρεῖτε κατ' αὐτοῦ. * Ἄλλ'
οὐδὲ ἡρώδης * ἀνέκραγε
γὰρ — ὑμᾶς πρὸς αὐτόν,
καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἔχον θανά-
του ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ.
16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύ-
17 σθαι. * — Ἀνέκραγε δὲ εἶχε
ἀπολύειν αὐτοὺς κατὰ ἐσθρὴν
18 ὄναι, * ἐκένευσεν δὲ καμ-
πληθεῖ, λέγοντες αἱρε τοῦ
τῶν, ἀπολύσον δὲ ἡμῖν τὸν
19 βασιββάν * Ὅστις ἦν διὰ
στράτου

g ὡς ἀνέκραγεν γὰρ αὐτόν πρὸς ἡμᾶς.

(b) Vt. 12: *Οὐτός ἐστιν ἀρχὴ (litā, cant. diffensione, colb.) ὁ πλάτος καὶ ὁ ἡρώδης. ἐγένοντο φίλοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. D. Cant. colb; (addit tamen colb: nam ante inimici erant ad invicem.) Ordo verborum varie mutatur in codd. gr. (c) ἐχθρῶν ἔχοντας. 235. (d) ἀποστρέφοντα. 1. 13. 69. 124. 131. al. 13. et Barber. 2. Mr. d** f. semel. m. (e) αἴτιον ἐν αὐτῷ. D. 39. nisi in eo, cant. ἐν αὐτῷ αἴτιον. 69. 124. Sahid, αἴτιον. Mt. c. semel. || = αἴτιον. 1. 131. Alius. Post αὐτοῦ ponit 157. Ante οὐδὲ Arin. 230. vetc. (f) = D. 56. cant. || = κατ'. AL. 1. 28. 131. 218. Mr. B. f. semel. (g) HKLM. 39** 142 in m. 145. 157. 184. al. 7. Copt. Ar. Brix. vat. 359. bodl. item (sed ὑμᾶς) B. Syr. p. m. in m. remissi enim cum ad nos, nam remissi vos ad illud. germ. 1. || ἀνέκραγε] ἀνέκραγεν. Mt. B. || ὑμᾶς πρὸς αὐτόν] αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 71. Syr. p. in m. gat. Mm. item Mt. r. αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Syr. Pers. Arin. Slav. Sax. πρὸς αὐτόν. Mt. f. αὐτόν. Ev. 13. (h) + α. D. 13. 40. 63. 69. 91. 124. 157. Ev. 6. 19. al. 12. Mt. c. semel. g. m. r. 10. Slav. Theophyl. (i) = ABEL. Copt. Sahid. vetc. Post vt. 19. ponit D. cant. || ἀνέκραγε] = 30. Ar. διανύει. Mt. r. secundum consuetudinem, vetc. Ante αὐτόν ponit Mt. 12. Ante ἀπολύειν D. Mt. c. 2. Arin. Post in Mt. n. || ἀνέκραγε] = 30. Mt. r. eamer. Ante αὐτόν ponit 69. Post in Mt. c. || αὐτὸν] ἀπολύειν. Ar. in αὐτόν. 71. 106. 229 in m. al. 4. Mt. r. Pers. p. Syr. p. c. oh. (k) = AGH. 72. 89. 235. Ev. 6. Alii. Mt. BV. al. 14. Ed. Theophyl.

στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ
 πόλει καὶ Φόνον βεβλημένος
 20 εἰς φυλακὴν. Πάλιν ἰούν
 ὁ πιλάτος προσεφώνησε m,
 θέλων ἀπολύσαι ἢ τὸν ἰη-
 21 σοῦν. Οἱ δὲ οἱ ἐπεφώνουν
 λέγοντες· P εὖ σταύρωσαν,
 22 σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ
 τρίτον εἶπε πρὸς αὐτοὺς· τί
 γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος;
 9 οὐδὲν αἴτιον θανάτου· εὖ-
 ρον· ἐν αὐτῷ παιδεύσας οὐν
 23 αὐτὸν ἀπολύσω. Οἱ δὲ ἐπέ-
 κειντο φωναῖς μεγάλαις αἰ-
 τοῦμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι
 καὶ κατ' ἰσχυρὸν αἱ φωναὶ αὐ-

τῶν· καὶ τῶν ἄρχιερέων.
 24 Ὁ δὲ πιλάτος ἐπέκρινε γε-
 25 νέθαι τὸ αἷμα αὐτῶν. Ἀπέ-
 λυσε δὲ ἢ τὸν x διὰ στάσιν
 καὶ Φόνον· βεβλημένον εἰς
 γ τὴν φυλακὴν, ὃν ἤτοῦν-
 το· τὸν δὲ ἰησοῦν παρέδωκε
 τῷ θελήματι αὐτῶν.

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐ-
 τὸν, ἐπιλαβόμενοι· σίμωνός
 τινος κυρηνάου· ἢ ἐρχομέ-
 νου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐ-
 τῷ τὸν σταυρὸν. Φέρειν b ὁ
 27 πείσθεν τοῦ ἰησοῦ. Ἦκο-
 λούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆ-

905

p εὖ σταυρῶ, σταυροῦ.

u † αὐτοῖς.

a † τοῦ.

(1) δὲ. ADL. 124. 157. Syr. Copt. Vulg. It. || = Mt. z. Arm. Perf. w. tol. (m) † αὐτοῖς. BL. (St. β. γ.) 124. 157. † αὐτοῖς. D. 13. item 69. Syr. Perf. w. Copt. Aeth. Vulg. It. (u) = H. αὐτόν. I. 131. Mt. f. semel. (o) ἐφώνουν, 71. al. 3. Mt. r. Ed. ἐκράξαν. D. (p) BD. Orig. saepe. Cyr. Scholia ap. Mt. (q) οὐδεμίαν αἰτίαν. D. οὐδὲν αἴτιον. L. Ev. 19. al. 3. Mt. c. bis. f. semel. Syr. p. in m. Slav. verc. colb. (r) ἐρίσκει. D. Mt. m. Vulg. It. exc. verc. gat. (s) = BL. 130. gr. et lat. Alius. Copt. Sahid. Vulg. It. exc. cant. colb. brix. (t) ἀπέκρινε. 61. al. 4. Mt. B. (u) = ADELPS. 10. 28. 36. 40. 57. 61. 63. 64. 89. 127. 130. gr. 142. 218. (c. al. 6.) 235. Ev. 6. al. 33. Mt. BV. al. 18. Ed. Perf. p. Copt. (Syr. p. habet c. ob.) cant. verc. || † τὸν βαρὰββάν. I. 13. 61. 69. 124. 131. Ev. 18. 19. al. 19. Mt. c. semel. f. semel. r. x. Arm. (x) ἐνεκα Φόνου. D. cant. (y) = BDK. 69. 225. Mt. f. semel. p. 17. Orig. (z) σίμωνά τινά κυρηνάου ἐρχόμενον. BCD. 33. 124. Ev. 7. item (absque tina) L. σίμωνά τινά κυρηνάου τοῦ ἐρχομένου, 69. (a) = τοῦ (f. τὸν) ABCDGLPS. 33. 106. 124. 131. 157. 235. Ev. 6. al. 32. Mt. BV. al. 20. Ed. Theophyl. (b) ὀπίσω. 34. Ev. 18. 19. al. 2. Mt. c. bis. m. Theophyl. ἡμπερσθεν. 72.

9ος τοῦ λαοῦ καὶ ὁ γυναι-
κῶν, αἱ δ' — καὶ ἐνόπτοντο
28 καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στρα-
φείς δὲ πρὸς αὐτάς ὁ ἰησοῦς,
εἶπε· θυγατέρες ἱερουσαλὴμ,
μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ· ἔπλην
ἐφ' εαυτάς κλαίετε, καὶ ἐπὶ
29 τὰ τέκνα ὑμῶν. Ὅτι ἰδεὺ,
ἐρχονται ἡμέραι, ἐν αἷς ἐρου-
σὶ μακάριοι αἱ στείραι, καὶ
κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ
μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθῆλσαν.
30 Τότε ἄρχονται λέγειν τοῖς
ᾄδεσι· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ
τῆς βουνοῦς καλύψατε ἡ-
31 μᾶς. Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὕγρῳ
ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ

32 ξηρῷ τι ἡ γένηται;] [ἡ-
γοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κα-
κοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναρε-
θῆναι.

33 Καὶ ὅτε ἡ ἀπὸ τοῦ
ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλοῦμε-
νον κρανίον, ἐκεῖ ἵστασθαι
σαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακοῦρ-
γούς· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν
34 δὲ ἐξ ἀριστερῶν. Ὁ δὲ ἰη-
σοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐ-
τοῖς· οὐ γὰρ οἶδαν τι ποιοῦ-
σι. ^m διαμεριζόμενοι δὲ τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον ⁿ ^o
35 κλήρον. Καὶ εἰσῆλκει ὁ
λαὸς ὁ θεωρῶν. ^{ζον} ἐξεπληκτί-
ζον

ⁿ ^o κλήρους.

(c) γυναῖκες. D. Mt. m. Syr. Perfl. p. cant. brix. colb. (d) = ABCDL. 33. 218 (c. al. 6.) al. 2. Syr. Copt. Arm. Vulg. It. Theophyl. (e) ἐμοί. 29. 71. 157. Mt. r. || + μηδὲ περὶ τοῦ. D. cant. || ἐπὶ ter = D. It. (exc. brix. for. colb.) Ambr. (f) ἀλλ'. D. (Vulg. It.) (g) ἐθρήνουν. BL. 131. ἐθρήνουν. D. l. 118. Syr. p. in m. educaverunt, verc. nutrierunt, cant. veron. corb. nutritaverunt, colb. lactaverunt, Vulg. brix. (h) γενήσεται. DK. 71. 106. 218 (c. al. 5.) al. 10. Mt. o. r. fiet, Vulg. It. facient, colb. γίνεται. ES. Ev. 6. al. 4. Mt. d. f. semel. It. (i) VI. 33 = 57. In Evangelistariis (ut 18. 19. Mt. c. f.) tum hic versus tum omnia, a καὶ τοὺς κακοῦργους v. 33. ad παραδίδω v. 43. omittuntur in una lectione, cap. 23. 1 — 56. Sed in aliis lectionibus (cap. 22. 66 — 23. 49. et 23. 32 — 49.) haec vel in iisdem Evangelistariis retinentur. (k) κλήρον. BCDLQ. 33. 69. 124. ap. Alt. 157. Mt. x. Syr. Copt. (Syr. p. habet in m.) Vulg. It. (l) = BD* (suppletur in m. graece, non latine) 38. cant. veron. verc. Habent Iren. Hilar. Ambr. Hier. Alii. || ἰησοῦς] κύριος. Q. Syr. p. in m. || ελεῖν] εἰλε. AKM. al. 6. || πέπε = A. (m) = Marcion ap. Tert. (non ap. Epiph.) (n) A. l. 131. Alius. Ev. 14. 26. Mt. g. r. Syr. p. (sed rec. habet in m.) Slav. Vulg. verc. brix. corb. for. Aug. dil. (o) expectans, Vulg. m. It. exc. cant. colb.

34 καὶ οἱ ἄρχοντες
 αὐτοῖς· λέγοντες·
 ἄλλους ἔειπες, σωσάτω ἑαυ-
 τόν, ἢ εἰ αὗτός ἐστιν ὁ χρι-
 στός, ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός.
 35 Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ
 στρατιῶται, προσερχόμενοι
 καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ,
 36 καὶ λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ βα-
 σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον
 σεαυτὸν. Ἦν δὲ καὶ ἡ ἐπι-
 γραφή γεγραμμένη ἐπ' αὐ-
 τῷ· γράμμασιν ἑλληνικοῖς

καὶ ἡρωαῖκοις καὶ ἑβραϊκοῖς·
 ὁ αὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς
 39 τῶν Ἰουδαίων. Εἰς δὲ τῶν
 κρημασθέντων· κακουργῶν
 ἐβλασφήμει αὐτόν, λέγων·
 εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, σῶσον σε-
 40 αὐτόν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκρι-
 θεὶς δὲ ὁ ἕτερος· ἐπετίμα αὐ-
 τῷ, λέγων· αὐδὲ φοβῆθαι σὺ
 τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ
 41 κρίματι εἶ. Καὶ ἡμεῖς
 μὲν θαυμάσιον ἄξια γὰρ, ὧν
 ἐπράξαμεν, ἀπολαμβάνομεν·
 ὁ οὗτος

- (p) + αὐτόν. D. 1. 13. 69. 106. 131. 218 (c. 124. al. 6.) 235.
 al. 11. et Barber. 2. Mt. B c. semel. g. x. Syr. Perfl. Aeth.
 Arm. Vulg. It. Euf. (q) = C^aD. 1. 118. 131. Mt. g. Vulg. It.
 Euf. (r) = D. cant. οἱ ἀρχιερεῖς, Ev. 13. Mt. B. gat. (s) =
 BCDLQ. 33. 47. 69. 157. Mt. B. Syr. Perfl. p. Copt. cant. ve-
 ron. colb. corb. infra se. verc. cum Sadduceis, gat. Mm.
 cum Phariseis, tol. Codd. lat. ap. Wettst. || + τοῖς (σὺν τοῖς.
 80) πρεσβυτεροῖς. 80. 220. (t) εἰσώσας, σεαυτὸν σῶσον· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ,
 εἰ χριστός· εἰ ὁ ἐκλεκτός. D. cant. item colb. (u) εἰ υἱὸς ἐστὶν ὁ χριστός
 τοῦ θεοῦ, ὁ ἐκλεκτός. B. || οὗτος = B. Slav. 2. 3. || ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός]
 ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 157. Slav. 2. 3. ὁ ἐκλεκτός τοῦ θεοῦ. C. colb. corb.
 τοῦ θεοῦ, ὁ ἐκλεκτός. L. 1. 118. Copt. Euf. ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἐκλεκτός.
 13. 69. 131. Arm. Syr. p. (x) χάρις ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· περιτι-
 θέτης αὐτῷ καὶ ἀνένδραον στέφανον. D. cant. colb. || = αἱ. A. 1.
 131. al. 3. Mt. g. m. verc. (y) + . DGS. al. 11. Mt. z. al. 4.
 Ed. (z) = BL. Copt. ἐπιγεγραμμένη. ADQ. Mt. B. cant. Post
 αὐτῷ ponunt C^a 13. 69. 124. (a) = BC^aL. Copt. verc. || καὶ
 ῥομῆ καὶ ἰβρ. = Ev. 32. || καὶ ῥομῆ. = corb. || καὶ ἰβρ. = 69.
 Ante ῥομ. ponit 157. (b) = C. colb. Post Ἰουδαίων ponunt D.
 124. cant. corb. item (omisso ἰσθῶ) BL. verc. || + ὁ ἱσθῶς. 1.
 118. Alius Mt. g. || Orig. ut rec. (c) = D. Ev. 26. cant.
 κρημασθέντων αὐτῷ. Mt. 12. Syr. Syr. hierof. (d) = D. cant.
 || λέγων· εἰ οὐκ, BL. Copt. item veron. verc. corb. || εἰ σὺ εἶ
 ὁ χριστός· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ. Mt. 12. || εἰ οὐκ, Arm. (e) ἐπετιμῶν
 αὐτῷ ὄξος. BC^aL. Copt. (f) ἰσθῶν. C^a Copt. Syr. hierof. Chryf.
 αἱ, καὶ ἡμεῖς ἰσθῶν. καὶ. D. Epiph. et nos sumus. Et, cant.

οὗτος δὲ οὐδὲν ἀποπον ἐπρα-
 42 ζε. Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ
 μνησθῆναι μου, ἡ υἱοῦ.
 ὅταν ἔλθῃς ἔν τῃ βασι-
 43 λείᾳ σου." m n Καὶ εἶπεν
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν λέγω σοι,
 σημερον * μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν
 44 τῇ παραδείσῳ. Ἦν δὲ ὡς
 εἰ ὅρα ἔστη, p καὶ σκότος
 ἐγένετο. ἔφ' ὅλην τὴν ἡμέραν
 45 ἕως ὥρας ἐνάτης." q Καὶ
 ἐσκότισθη ὁ ἥλιος." x καὶ

ἐσχίσθη τὸ καπνίδισμα τοῦ
 46 καπνοῦ μέσῳ. Καὶ φωνή
 φωνῇ μεγάλῃ ἐκ τοῦ οὐ-
 47 οὐρανοῦ, εἰς χεῖράς σου *
 παραθήσονται ἡ τὸ πνεῦμα
 μου. καὶ ταῦτα εἰπόντων, ἔβη
 47 πρὸς αὐτὸν. Ἰδὼν δὲ ὁ τε-
 τόνταρχος τὸ γεγονός, ἐδό-
 48 ξασε τοῦ θεοῦ, λέγων ὁ θεός
 ὁ ἀνθρώπος οὗτος δίκαιος ἦν.
 48 Καὶ πάντες οἱ συμπαραγε-
 μένοι ἔχλον ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 ταύτην.

s ∞ παρτίθηναι.

(g) = 59. || ἀποπον] = colb. ποιησεν. D. (St. p.) iniquum, cant.
 mali. Vulg. It. (h) σπράγξας πρὸς τὸν αἰῶνα, εἶπεν αὐτῷ. D. Cant.
 εἶπεν Ἰησοῦ. BL. (i) = BDLM. 15. 42. Copt. Syr. hieros. cant.
 verc. Orig. semel. Ante μνησθῆναι ponit Q. corb. brix. hystod. Orig.
 semel. (k) = DQ. cant. (l) εἰς τὴν βασιλείαν σου. BL. Copt. Vulg.
 brix. for. colb. corb. Hilar. Ambr. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκδόσεως σου.
 D. cant. (m) Vt. 43 = Marcion ap. Epiph. Manichaei ap.
 Chryl. Aliqui ap. Orig. (n) ἀποκρίσεις δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὰ ἐπι-
 πλοῦντι. (Teg. ἐπιπλοῦντι. A prima erat ἐπιπλοῦντι. dixit qui ob-
 jurabat eum [scil. alterum latronem, cf. 46.] cant.) Ἰδὼν δὲ. D.
 cant. || ὁ Ἰησοῦς] = BL. Ev. 26. Copt. + Credit colb. (o) +
 BC. L. Copt. Syr. p. Ar. p. Orig. int. (p) = Syr. hieros. ||
 ὁ ἔλθῃς. Mt. m. || γῆς] οἰκουμένης. Mt. d. (q) = C. Marcion
 ap. Epiph. τὸν ἡμέτερον σκοτεινόν. Syr. p. τὸν ἡμέτερον σκοτεινόν. BL.
 Ev. 7. 9. 10. 12. 13. 15. 17. Mt. c. et f. semel. (cf. v. 32. not. i.)
 Syr. p. in m. Orig. c. Cels. Orig. int. in cant. Aliqui ap.
 Orig. int. in Matth. || καὶ = Arm. verou. colb. verc. a. D. Copt.
 cant. (r) Pat. 24. 25. Vt. 46. ponit D. cant. (s) ABCRMPO.
 (St. p. 7. s.) 33. 42. 127. 131. Ev. 18. 19. al. 7. Mt. f. semel. x.
 Justin. Orig. Theodor. Euf. Cyr. hieros. παρτίθηναι. D. (St.
 p. 9.) 1. 106. 209. Ev. 36. al. 19. Mt. c. semel. f. semel. r.
 Syr. Vulg. It. Constitut. Ath. Eunom. Bas. Nys. Epiph. Cyr.
 Theodor. Euf. emil. Theophyl. Patr. lat. (t) = 29. 64. Mt.
 p. (u) καὶ ὁ ἥλιος ἐσκότισθη. D. cant. (v) καὶ ὁ ἥλιος ἐσκότισθη. D. cant.

ταύτην, * θεωροῦντες τὰ γε-
γόμενα, τυπτοντες γ' = ξαυ-
τῶν * τὰ στήθη * ὑπέστρε-
49 θον. Ειστήκεισαν δὲ πάν-
τες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μα-
κράθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συν-
ακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
γαλιλαίας, ὁρᾶσαι ταῦτα.]

50 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι
ιωσήφ, βουλευτῆς * ὑπάρ-
χων, * ἀνὴρ ἁγαθὸς καὶ δί-
51 καιος, (Οὗτος οὐκ ἦν δ' συγ-

κατατεθειμένος τῇ βουλῇ
καὶ τῇ πράξει αὐτῶν) ἀπὸ
ἀρμαθαίας πόλεως τῶν ἰου-
δαίων ὅς * εἶς καὶ προσεδέχε-
το καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν
52 τοῦ θεοῦ. Ὁὗτος προσελ-
θὼν τῷ πιλάτῳ, ἤτησατο τὸ
53 σῶμα τοῦ ἰησοῦ. Ἔ Καὶ κα-
τέλων ἡ αὐτὸ, ἐνετύλιξεν
ἰ αὐτὸ σινδόνη, καὶ ἔθρηκεν
ἡ αὐτὸ ἐν μνήματι λαζεντῶ,
οὐ οὐκ ἦν ἰ οὐδέπω οὐδεὶς
54 κείμενος. m n Καὶ ἡμέρα
ἦν

ε εἰς προσδέχετο.

(x) = A. 226. || θεωροῦντες] θεωρήσαντες. BCD gr. L. 33. colb. ||
οἱ καὶ θεωροῦντες τὴν θεωρίαν ταύτην καὶ τὰ γινόμενα. 124. ap. Alt.
item 69. Arm. (y) = ABCDL. 1. 131. al. 4. Arm. cant. for.
In aliis locum mutat. αὐτῶν. 69. Ev. 6. Mt. 17. al. 4. (2) τὰς
κεφαλὰς. Ev. 7. frontes; colb. || + καὶ τὰ μέτωπα. D. et frontes,
cant. (a) + dicentes: vae vobis, quae facta sunt hodie propter
peccata nostra; appropinquavit enim desolatio Hierusalem.
germ. 1. (b) αὐτῷ. ABLP. 33. 64. (c) = B. cant. veron. verc.
corb. (d) συγκатаτεθειμένος. CD. 1. 124. ap. Alt. 131. al. 6. (e)
προσδέχετο. BCDL. 69. cant. veron. verc. colb. καὶ προσδέχετο.
13. 127. al. 2. Syr. Arr. Copt. προσδέχετο καὶ αὐτὸς. K. 1. 33.
91. 106. 131. al. 13. Mt. d. g. i. m. n. p. Ed. Slav. Vulg. for.
brix. corb. καὶ αὐτὸς προσδέχετο. P. 157. al. 3. Mt. a. k. z. 10.
Arm. (f) = D* καὶ D** cant. αὐτὸς. 69. ὁς. 34. 39. Mt. m. οὗτος
αὐτῷ. 47. καὶ οὗτος. Mt. 11. (g) + Pilatus autem cum audisset
quia exspiravit, clarificavit Dominum, et donavit corpus Jo-
seph. Joseph autem deposuit corpus etc. colb. (h) = BCDL.
69. Ev. 17. 18. 19. Mt. 17. Vulg. It. exc. veron. αὐτὸν. 157.
(i) = H. 1. al. 7. Mt. c. f. Slav. Vulg. It. αὐτὸν. 59. Ev. 17.
verc. τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ ἐν. D. cant. (k) = 33. 69. 131. al. 4.
αὐτὸν. BD. Vulg. It. exc. colb. (l) = 47* 54. colb. αὐτῷ. ABDL.
1. 118. Orig. Post οὐδεὶς ponunt alii. (m) + καὶ προσκύλισε λίθου
μεγάλου ἐπὶ τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου. 13. 69. 124. ap. Alt. al. 11. Mt. r.
Copt. + καὶ θῆτος αὐτοῦ, ἐπέθρηκεν τῷ μνημείῳ λίθου, ὃν μέγας εἶκοσι
ἐκλίμεν. D. cant. colb. (n) Vt. 54: ἦν ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου. D.
cant. Fuit autem dies coenae purae ante sabbatum, colb.

ἦν ὁ παρασκευῆς," P = καὶ
 55 σάββατον· ἡ ἐπέφωσκε." Κα-
 τὰ τοὺς ἡσυχάσαντας δὲ τ' — καὶ
 γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνε-
 λλυθῆναι αὐτῷ ἐκ τῆς γαλι-
 λαίας, ἐδεῶσαντο τὸ μνη-
 μεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶ-
 56 μα αὐτοῦ. Ὑποστρέψασαι
 δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ
 μύρα καὶ τὸ μὲν σάββατον
 ἡσυχάσαν κατὰ τὴν ἐντο-
 λήν.]

1 [Τῇ δὲ μᾶ τῶν σαβ-
 βάτων, ὁρθρου βαθείας,

ἦλθον ὑπὲρ τὸ μνημα, φέ-
 ρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώμα-
 τα· α' = καὶ τινες οὖν αὐ-
 2 ταῖς. Εὐρὸν δὲ τὸν λίθον
 ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ
 3 μνημείου. Καὶ εἰσελθούσαι
 οὐχ εὐρὸν τὸ σῶμα β τοῦ
 4 κυρίου· ο' ἰησοῦ. Καὶ ἐγέ-
 νετο, ἐν τῷ δ' διαπορεῖσθαι
 αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ,
 ο' ἄνδρες δύο· ἐπέστησαν αὐταῖς
 ἐν ἐσθήσεσιν ἁστρακτούσας.
 5 Ἐμφοβὸν δὲ γενομένων αὐ-
 τῶν, καὶ κλινουσῶν ε' τὸ πρόσ-
 ωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον
 πρὸς

e. δύο ἄνδρες.

(ο) παρασκευῆς. BL. Vulg. for. coenae purae, verc. veron. coena
 pura, corb. (p) = AC**GHKMPS. (St. π.) 10. 11. 36. 40. 63.
 64. 72. 91. 124. ap. Alt. 127. 130. gr. 142. 157. 235. Ev. 6.
 18. al. 44. Mt. V. al. 19. Ed. (Syr. p. habet c. ob.) Euf. Theo-
 phyl. (q) ἀπέφωσκε. K. 42. 145* (r) = ACDEKL. 36. 61. 64.
 72. 91. 106. 127. 130. gr. et lat. 218 (cum 124 et al. 9.) 235.
 Ev. 6. al. 29. Mt. V. al. 14. Ed. Syr. utr. Slav. Vulg. It. Euf.
 Theophyl. || α'. BLP. 1. 40. 69. 131. 157. al. 4. Mt. a. d. f.
 10. || + δύο. D. 29. 33. cant. veron. verc. corb. (s) = D. cant.
 (t) = 1. 131. (u) = D. cant. κατὰ τὸν νόμον. Marcion ap. Epiph.
 (x) βαθείας. ACD. 124. 235. Ev. 6. al. 7. Mt. B. c. Ed. Euf. (y)
 + γυναῖκες. 225** al. 3. Mt. l. x. 19. et Evangelistaria. (z) =
 D. It. exc. brix. for. germ. 1. (a) = BCL. 33. 124* Copt.
 Aeth. Vulg. It. (exc. cant. brix.) Dionys. alex. Euf. || τινες] ἄλ-
 λαι ἢ ἑταῖραι γυναῖκες. Syr. utr. Ar. Perf. p. Arm. || + ἀλογίζοντο δὲ
 ἐν αὐταῖς, τίς αὐτὰ ἀποκυλίσει τὸν λίθον, εἰσελθούσαι δὲ D. cant. colb. (b)
 = D. 42. Syr. Ar. p. Perf. p. Sax. cant. veron. verc. corb.
 brix. (c) = D. cant. veron. verc. corb. (d) ἀπορεῖσθαι. BCDL.
 διαπορεῖν. 1. 131. Alius. (e) ABCEGHLS. Ev. 6. 24. al. 25. plu-
 resve. Mt. BV. 19. al. 20. Ed. Syr. p. Arm. verc. brix. Euf.
 Theophyl. (f) λευκαῖς. L. (g) τὰ πρόσωπα. BCDGL. 1. 33. 42.
 157. Syr. utr. Slav. cant.

D d

πρὸς αὐτάς τι ζητεῖτε τὸν πάντα τοῖς ἑνδεκά καὶ πᾶσι
ζῶντων μετὰ τῶν νεκρῶν; 10 τοῖς λοιποῖς. — H. δ.
6^h Οὐκ ἔστιν ὡδε, ἀλλ' ἡγέρ- ἡ μαγδαληνὴ μαρία καὶ ἰω-
θῆ "μνησθῆτε ὡς" ἐλάλη- ἄννα, καὶ μαρία ὁ ἰακώβου,
σεν ὑμῖν, ἔτι ὧν ^k ἐν τῇ γα- καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς,
7 λιλῆα, Λεγών "ὅτι δεῖ τὸν P — αἱ" ἔλεγον πρὸς τοὺς
οὖν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆ- 11 ἀποστόλους ταῦτα. Καὶ
ναι ἰεῖς χεῖρας ἀνθρώπων ἀ- ἐφάνησαν ^q ἐνώπιον αὐτῶν
μαρτυρῶν, καὶ σταυρωθῆ- ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ^r αὐ-
ναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα- τῶν, "καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.
8 στήναι. Καὶ ἐμνήσθησαν 12 [* — 'Ο δὲ πέτρος ἀναστὰς
9 τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. Καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
ὑποστρέψασαι ^m ἀπὸ τοῦ καὶ παρακύψας βλέπει τὰ
μνημεῖου" ἀπήγγειλαν ταῦτα ὁθόνα ^t κεῖμενα" ^u μόνα" ^v καὶ

11. ἦσαν δὲ.

(h) = D. cant. veron. verc. corb. ἡγέρθη. Marcion ap. Epiph. *Rexurrexit a mortuis*, colb. || ἀλλ' = C. Syr. germ. 2. (i) ὅσα. C. ut videtur. D. cant. colb. Marcion ap. Epiph. et Tert. (k) = Marcion ap. Epiph. (l) = verc. || ἀνθρώπων = 36. 127* Mt. 11. Slav. 1. (non alii.) tol. || ἀμαρτωλῶν = D. cant. veron. corb. (m) = D. Arm. cant. veron. verc. corb. colb. (n) = AD. 3. ap. Wettst. 28. 53. 69. (ap. Mill. et Wettst.) 71. 86. 106. 130. gr. Ev. 2. 19. 20. 24. 25^b. 32. 35. 36. 44. al. 7. Mt. B. c. f. m. q. r. ψ. 11. 17. (Syr. p. habet c. alt.) cant. || ἡ δ. K. 1. 2** 50. 67. 68. 69 (ap. Wettst.) 131. 220. Alius. Mt. a. x. w. ut videtur. 10. Ed. Slav. (exc. Viln.) Vulg. veron. verc. corb. brix. for. (o) + γ. ABDKS. 1. 10. 33. 64. 72** 91. 106. Ev. 19. al. 13. Mt. V. al. 10. Ed. Syr. p. Theophyl. + Συγαγὼν. Syr. hierof* μνησθῆτε. Syr. Perf. p. Syr. hierof** (p) = ABDEGHL. 1. 2. 3. 50. 53. 71. 86. 106. 109. gr. 145. Ev. 19. 20. 24. 32. 35. 44. al. 3. Mt. B. c. f. m. r. ψ. w. 11. Ed. (Syr. p. habet c. alt.) cant. veron. corb. (q) = 225. Mt. B. illis. verc. || = ἐνώπιον. 1. (r) ταῦτα. BDL. Syr. Acc. Perf. w. Copt. Aeth. Syr. p. ml. Vulg. It. exc. brix. (s) VI. 12 = D. Syr. hierof. (extat in m.) cant. veron. verc. (t) = B. Ev. 44. Mt. B. semel. m. Copt. Theophyl. in commentar. Ante τὰ ῥήματα ponit Mt. x. Theophyl. in textu. Post μόνα L. Arm. Slav. Vulg. brix. for. colb. corb. (u) = AK. 47. 69. Mt. c. semel. 19. semel. mart. harl.

καὶ ἀπῆλθε ἡ* * πρὸς ἑαυ- 16 βρεῦετο αὐτοῖς. Οἱ δὲ ὀφθαλ-
 τόν, " * θαυμάζων τὸ γε- μοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο, τοῦ
 γινός.] 17 μὴ ἐπιγινῶναι αὐτόν. Εἶπε
 13 Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν δὲ πρὸς αὐτοὺς· τίνες οἱ λόγοι
 ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ οὗτοι, οὓς ^b ἀντιβάλλετε
 ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν πρὸς ^c ἀλλήλους" ^d περιπα-
 παθίου. ^e ἔρχοντα ἀπὸ ἱε- τοῦντες," ^e καὶ ἐστὲ σινοβρω-
 ρουσαλήμ, ^z ἢ ὄνομα ἔμμα- 18 ποίς;" Ἀποκριθεὶς δὲ ⁱ ὁ
 14 οὗς." Καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν εἰς, " ὡ ὄνομα ^k κλεόφας,"
 πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων εἶπε πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος
 τῶν συμβεβηκότων τούτων. παροικεῖς ^h † ἱερουσαλήμ,
 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐ- καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν
 τοῦς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;
 " ὅ" ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπο- 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ
 εἶπον αὐτῷ· τὰ περὶ ἰησοῦ
 D d 2 τοῦ

h † ἐν. ∞ εἰς

(x) Antecedentibus jungunt Copt. Scholion Severi. Euthym. Sequentibus Vulg. brix. for. colb. Theophyl. Alii. (y) † ἐκείνόν. KN* 158. 175 in m. 223* Arm. Syr. p. in cod. Barfa- lib. (In codd. Barb. et Alsem. extat in m.) Syr. hieros. germ. 1. τὰ ἀκριβῆ καὶ ἡ (ὠριγίνους 194.) τῆς ἀληθείας βεβαίως. Schol. codd. 34. 194. (z) ὀνόματι οὐλαμααδὺς. D. cant. ἢ ὄνομα ἔμματος. Slav. 1. nomine Ammaus et Cleophas, veron. corb. Ambr. qui saepe alterum e duobus illis discipulis Ammaonem nominat. (a) = ABL. (b) ἀντιβάλλετε. 33. 69. (c) ἑαυτοῦς. D. ad vos, cant. (d) = veron. verc. corb. colb. (e) = Syr. hieros. Orig. ut vide- tur. † καὶ ἐστὲ] = D. cant. καὶ ἐσταθῆσαν. B. καὶ ἐστήσαν. L. Copt. Aeth. (f) = Mt. m. sic. DLNP. 69. 124. 131. 157. Mt. n. † † αὐτῶν. P. 33. 69. 157. 229** Syr. utr. Arm. cant. veron. verc. brix. corb. gat. (g) κλεόφας. 218 (c. al. 5.) al. 7. Mt. o. 19. Al- terum Scholiastae appellant mox Simeonem, non tamen Pe- trum, sed alium, (sic S et Orig.) mox Nathanaelem, (sic Mr. V. d. et Epiph.) mox Lucam. (sic Mt. d.) (h) = ADgr. EGH KLMNPS. Ev. 2. 3. 4. 5. 6. 24. 35. 40. al. 67. Mr. V. al. 16. Ed. Syr. utr. Theophyl. vs. 125. al. 3. Slav. † Orig. ut rec.

τοῦ ναζαρεθαίου, ⁱ ὃς" ἐγένετο
 ἄνθρωπος προφήτης, δυνατὸς ἐν
 ἔργῳ καὶ λόγῳ, ^k ἐναντίου"
 τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λα-
 20 οῦ. "Ὅπως τε παρέδωκαν
 αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρ-
 χοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανά-
 21 του, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
 "Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν, ὅτι αὐ-
 τὸς ^l ἐστίν" ὁ μέλλων λυτροῦ-
 σθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε ^m
ⁿ σὺν πᾶσι τούτοις" τρίτην
^o ταύτην" ἡμέραν ἀγέει P σή-
 μερον," ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένε-
 22 το. "Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τι-
 νες ^q ἐξ ἡμῶν" ^r ἐξέστησαν"
^s ἡμᾶς," γενόμεναι ^t ὄρθραι"
 23 ἐπὶ τὸ μνημεῖον. Καὶ μὴ
 εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἤλ-
 θον, λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν

ἀγγέλων ἐωραμέναι, οἱ λέ-
 24 γουσιν αὐτὸν. ζῆν. Καὶ ἀ-
 πῆλθόν τινες τῶν σὺν ^u ἡμῶν"
 ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον
 οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες
 εἶπον· ^x αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον."
 25 Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς·
 ὡς ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρ-
 διά ^y τοῦ πιστεῦειν" ἐπὶ πᾶ-
 26 ται·" ^a Οὐχί" ταῦτα ἔδει
 παθεῖν τὸν χριστὸν, καὶ εἰς-
 ελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;
 27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ μωσέως
 καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφη-
 τῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς· ^b
^c ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς"
 28 ^d τὰ" περὶ ^e αὐτοῦ." Καὶ
 ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην, οὗ
 ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς ^f ∞

προς-

f ∞ προσεποιήσατο.

(i) αἱ. 10. 57. al. 9. Mt. f** bis. m. (k) ἐνώπιον. D. cant. colb.
 (l) ἡν. D. Vulg. cant. brix. for. colb. Aug. Ambrosiast. (m) +
 καὶ. BD. 33. 229** Syr. p. in m. cant. (n) = colb. In aliis lat.
 locum mutat. (o) = D. 42. 71. Alius. Syr. p. (p) = B. 1.
 Syr. Ar. Copt. Aeth. Arm. Ante ἀγέει ponit D. cant. (q) = D.
 Perf. p. Aeth. cant. (r) ἐδέωσαν. 40. seduxerunt, cant. (s) =
 Mt. q. (t) ὄρθραι. ABDL. 1. (u) ἡμεῖς. 72. (x) = 24* || εἶδον]
 εἶδομεν. D. cant. invenerunt, Vulg. (y) = D. cant. (z) ἐλάλησαν
 (ἐλάλησα. ap. Epiph.) ὑμῖν f. πρὸς ὑμᾶς. Marcion ap. Tert. et Epiph.
 Dial. c. marc. (a) ὅτι. D. cant. Dial. c. marc. (b) + τί ἡν. L.
 1. 33. Copt. + τὰ. Arm. (c) = Mt. q. 19. || = πάσαις. D. Copt.
 cant. germ. 1. (d) = L. ταῖς. 225. || quas de ipso erunt, Vulg.
 veron. brix. for. corb. Aug. (e) αὐτοῦ. M. 218 (c. al. 10.) Alii.
 Mt. B. 19. al. 16. Ed. (etiam St. 3.) αὐτοῦ. Alii. || + γεγραμμέ-
 να. Arm. (f) ABD (St. β.) L. 1.

προσεποιεῖτο" πορρωτέρω πο-
 29 ρεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαν-
 το αὐτὸν, λέγοντες· μέινον
 μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν
 ἔστι, καὶ" κέκλιεν ^h ἡ ἡ-
 μέρα. ⁱ καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖ-
 30 ναι σὺν αὐτοῖς." Καὶ ἐγένε-
 το, ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐ-
 τὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν
 ἄρτον, εὐλόγησε, καὶ ^k κλά-
 31 σας ἐπέδίδου" αὐτοῖς. ^l Αὐ-
 τῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀ-
 φθαλμοί," καὶ ἐπέγνωσαν
 αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος
 32 ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. Καὶ εἴ-
 πον πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ
 καρδιά ἡμῶν ^m καιομένη ἦν

ἐν ἡμῖν," ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν
 τῇ ὁδῷ, ⁿ καὶ" ὡς διηνοιγεν
 33 ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ ἀνα-
 στάντες ^o αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέ-
 στρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ· καὶ
 εὗρον συνηθροισμένους τοὺς
 ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς.
 34 Ρ λέγοντας·" ὅτι ^q ὁ ἡγέρ-
 θη ὁ κύριος ὄντως," καὶ ὡφεί-
 35 σίμωμι. Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦν-
 το τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐ-
 γνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει
 τοῦ ἄρτου.]

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λα-
 λούντων, ^r αὐτὸς [^s ^t ἔσθῃ"
 ἐν μέσῳ αὐτῶν, ^u — καὶ
 D d 3 λέγει

q ὄντως ἡγέρθη ὁ κύριος. s † ὁ ἰησοῦς.

(g) = D. cant. veron. verc. corb. Mm. for. colb. tol. (h) +
 ἡν. BL. 1. 33. 124. 131. Mt. 17. Syr. (Syr. p. habet c. ob.)
 Arr. Copt. Slav. 1. 4. et vat. Vulg. It. exc. gat* cant. colb.
 (i) = 61. al. 3. || = τοῦ μέναι. Vulg. for. corb. || + ἐκεῖ. Arm.
 (k) προσέδιδου. D. cant. (l) λαβόντων δὲ αὐτῶν τὸν ἄρτον ἀπ' αὐτοῦ, (=
 ὅπ' αὐτοῦ. Orig.) ἡνύγησαν (διηνοίχθησαν Orig.) οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.
 D. cant. colb. Orig. (m) ἦν ἡμῶν καιομένη. D. (καιομένη.
 St. β.) cant. fuit excoecatum, colb. || = ἐν ἡμῖν. B. Sax. Vulg.
 ms. 101* Habet Orig. ter; sed alibi ter = ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει
 ἡμῖν. (n) = BDL. 33. cant. Orig. ter. || ὡς ἐλάλει ἡμῖν et καὶ =
 veron. verc. colb. Ambr. Aug. (o) + λυπούμενοι. D. cant. colb.
 (p) λέγοντες. D. (q) BDL. 1. 131. Syr. Arm. cant. verc. brix.
 colb. corb. ap. Blanch. || = ὄντως. Mt. 17* veron. (r) + καὶ
 10. 42. 61. 142. al. 13. Mt. i. k. l. m. n. p. z. 12. Ed. Theo-
 phyl. (s) = BDL. 61. al. 3. Mt. 12. cant. veron. verc. vat.
 339. corb. Cuz. Ambr. Post ἔσθῃ ponunt P. Vulg. corb. ὁ κύριος.
 H. 157. colb. (t) ἑστάθη. D. (u) = D. cant. veron. verc.
 corb.

λέγει αὐτοῖς· εἰρήνῃ ὑμῖν" x. 37 Ὑποτάσσοντες" δὲ καὶ z ἐμφοβοὶ" γενόμενοι, ἐδόκουν a 38 πνεῦμα" θεωρεῖν. Καὶ εἰπὲν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ b διατί" διαλογισμοὶ ἀναβαίνουνσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; "Ἴδετε τὰς χεῖρας μου καὶ τοὺς πόδας μου, c ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι." ψηλάφησατέ d με" καὶ ἴδετε· e ὅτι" πνεῦμα f σὰρκα καὶ" ὥστε αὐτὸς οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμε

40 θεωρεῖτε ἔχοντα. § Καὶ τοῦτο εἰπὼν, h ἐπέδειξεν" αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς 41 πόδας. "Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν i ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυμαζόντων," εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; 42 Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθὺς ὁπτοῦ μέρος k — καὶ ἀπὸ 43 μελισσίου κηρίου." Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν l.

44 Εἶπε

(x) + ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. GP. 88. 130. gr. et lat. Syr. Perff. Arr. Copt. Aeth. Arm. Slav. 1. Vulg. brix. colb. Mm. gat. for. germ. Ambr. Aug. (y) ὑποτάσσοντες. B. (z) ἐντρομοί. 1. 118. Alius. (a) φάντασμα. D. cant. Marcion. ap. Tert. (b) = Vulg. for. ἱνατί. DL. Dial. c. marc. Aug. Vigil. tapf. ti. B. Marcion ap. Tert. (c) = Mt. o. ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός. BL. verc. veron. brix. ὅτι ἐγὼ αὐτός εἰμι. D. Vulg. cant. colb. (d) = D. Syr. hierof. (Syr. p. habet c. ob.) Vulg. It. exc. colb. Hilar. Hier. Ambr. Aug. Vigil. tapf. || λάβετε, ψηλάφησατέ με, καὶ ἴδετε, ὅτι οὐκ εἰμι δαιμόνιον ἡρώματων, Ignat. ad smyrn. et Evang. nazar. ap. Hier. (e) τὸ. Dgr. || = 130. gr. (f) = Marcion ap. Tert. et Epiph. || καὶ σάρκα = Tert. Post ἔχει ponit D. cant. (g) Vt. 40 = D. cant. veron. verc. corb. (h) εἰδείξεν. BGHLN. 1. 33. 57. 64. 131. al. 15. Mt. B. f** semel. m. r. ψ. Ed. Cyr. Damasc. Theophyl. (i) καὶ θαυμαζόντων ἀπὸ τῆς χαρᾶς. A. 130. gr. et lat. Sax. Vulg. veron. verc. colb. for. Cyr. alex. et hierof. (k) = ABDL. (Syr. p. habet c. aff.) cant. Clem. || μελισσίου] = veron. verc. μελισσίου. 89. 218 (c. al. 6.) Mt. a. d. al. 11. Ed. (l) + καὶ τὰ ἐπίλοιπα (καὶ ἐπανόλεσθον. 130.) ἔδωκεν αὐτοῖς. K. 13. 42. 130. Arm. Ath. ms. + καὶ λαβὼν τὰ ἐπίλοιπα (περισσεύματα 88.) ἔδωκεν αὐτοῖς. 88. 207. in m. 161* Arr. Copt. Syr. hierof. colb. item (omisso priore λαβὼν) Aeth. Syr. p. c. aff. Vulg. gat. Mm. for. Aug. Vigil. tapf.

- 44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς οὗτοι τὰ ἔθνη, "ἀρχάμενον" ἀπὸ
οἱ λόγοι ^m, οὓς ἐλάλησα 48 ἱερουσαλήμ. Τρεῖς δὲ ^x
πρὸς ὑμᾶς, "ἔτι ὧν" σὺν 49 ἔστε" μάρτυρες τούτων. Καὶ
ὑμῖν, ὅτι δεῖ ^o πληρωθῆναι" ἰδοὺ, ἐγὼ ^y ἀποστέλλω"
πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ τὴν ἐπαγγελίαν ^z τοῦ πατρὸς
νόμῳ μωσέως, καὶ προφη- μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ κα-
ταίς, ^p καὶ ψάλμοις, "περὶ θίσατε ἐν τῇ πόλει ^a †,
45 ἐμοῦ. Τότε διηνοῖξεν αὐτῶν ἕως οὗ ἐνδύσῃσθε δύναμιν ἐξ
τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς ὕψους.
46 γραφάς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ^b
ὅτι ^q οὕτω γέγραπται, ^r — ἔξω" ^c ἕως εἰς" βηθθαίαν·
καὶ οὕτως εἶδει" παθεῖν τὸν καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ^s ἐκ 51 εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐγέ-
νεκρῶν" ^t τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, νετο, ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν
47 Καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνό- αὐτούς, ^d διέστη" ἀπ' αὐ-
ματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ τῶν, ^e — καὶ ἀνεφέρετο εἰς
ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα D d 4 τοῦ.

a † ἱερουσαλήμ.

(m) † μου. ADKLN. 33. Ev. 5. Mt. x. Copt. Aeth. cant. Hilar. (n) ἐν τῷ ἡμῖν. D. cum adhuc essem, Vulg. It. Patr. lat. cum essem. cant. (o) πληρωθῆναι. D* (p) — 1. Alijs. (q) — οὕτω γέγραπται καὶ. 72. Mt. d. i. n. Arm. (r) — BDL. Copt. Aeth. Arr. It. (exc. brix. for.) Iren. int. Hilar. Aug. Habent Cypr. Iren. alibi. Aug. semel. (s) — D. 29. 71. Mt. r. cant. (t) — veron. corb. Mm. gat. Iren. (u) ἀρχάμενον. C ut videtur. D. Syr. p. ms. in m. cum nota. in uno graeco codice ita legi. cant. incipientibus. Vulg. veron. brix. for. corb. Mm. gat. Aug. ἀρχάμενοι. BLN. 33. Copt. Aeth. Slav. ἀρχάμενοι. S. 86. 145* 225. Ev. 36. Mt. B. verc. colb. Aug. semel. ἀρχάμενον. 1. (x) — BD. cant. Post μαρ- τυρες ponunt C. Vulg. corb. (y) ἀποστέλλω f. ἔξαποστέλλω. L. Ev. 15. 18. 19. Mt. H. m. 17. Syr. Persl. Arr. Aeth. Vulg. ms. et ed. fixit. verc. germ. 2. 10. Hier. Vigil. tapf. (z) — D. capt. Aug. (a) — BDL. Copt. Vulg. It. (exc. brix.) Ambr. Hier. Aug. Gaudent. Auct. de promiss. Vigil. tapf. Fulg. (b) — BC²L. 1. 33. 157. Syr. Copt. verc. (c) ἕως πρὸς. BL. 1. πρὸς. D. 33. cant. in. Vulg. veron. for. colb. brix. Mm. ἕως. Ev. 15. Mt. d. Aug. (d) ἀπέστη. D. (e) — D. cant. veron. verc. corb. Aug.

52 τὸν οὐρανόν." Καὶ αὐτοί, ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ ἱερῷ,"
 f — προσκυνήσαντες αὐτόν," h αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες"
 ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ τὸν δεόν. i †] k
 53 μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ

i † ἀμήν.

(f) = Idem. || αὐτοί = Mt. m. Vulg. Mm. for. colb. (g) = A* (h) αἰνοῦντες καὶ = BL. Copt. Ar. p. || καὶ εὐλογοῦντες = D. cant. veron. verc. corb. gat. bodl. Aug. (i) = CDL. r. 33. Mt. k. n. Copt. Arm. Aeth. Ar. p. Syr. hierof. Vulg. mf. cant. veron. verc. corb. gat. bodl. for. Mm. emmer. harl. Euthym. Hier. Beda. (k) Variorum codicum variae sunt subnotationes: Εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν. || Εὐαγγέλιον κατὰ λουκᾶν ἐπληρώθη, ἀρχεται κατὰ μάρκον. || Τέλος τοῦ κατὰ λουκᾶν ἀγίου εὐαγγελίου. || Εὐαγγελίου κατὰ λουκᾶν ἐγράφη ἑλληνιστὶ . . . ἐξεδόθη εἰς ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην . . . ἐν τῇ ρώμῃ . . . ἰταλικοῦ χαρακτήρος ὑπάρχων . . . in Achai-ae Boeotiaeque finibus . . . ὑπαγορευσάντος αὐτῷ τοῦ μακαρίου παύλου . . . μετὰ χρόνους ἰετῆς τοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως . . . Ἐχει δὲ ῥήματα γ. f. γηγ. f. γων. . . στίχοις β. f. βχ. f. βχοζ. f. βψν. f. βψξ. f. βω. f. γγγ. f. ςως . . . κεφάλαια τμηβ. f. τμη/ f. τμς . . . τίτλους πγ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

1 **Ε**ν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ 3 **χ**ῇ πρὸς τὸν Θεόν." Πάντα
 ὁ λόγος ἦν ^a πρὸς τὸν δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς
 Θεοῦ,· καὶ ^b Θεὸς" ἦν ^c ὁ αὐτοῦ ἐγένετο ^e οὐδὲ ἐν," *
 2 λόγος." ^d Οὗτος ἦν ἐν ἀρ- 4 ^f ὃ γέγονεν." Ἐν αὐτῷ ζῶν
 D d 5 εἰς ἡν."

Inscriptio: Κατὰ ἰωάννην. B. Εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην. Codd. Ed. Τὸ κατὰ ἰωάννην (ἄγιον) εὐαγγέλιον Codd. Ed. Ἀρχεται εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην. D. Ἀρχὴ τοῦ κατὰ ἰωάννην εὐαγγελίου. 135. Ἐκ τοῦ κατὰ ἰωάννην. Mt. g. Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ ἰωάννην. 69. Ἐκ τοῦ κατὰ ἰωάννην (ἀγίου) εὐαγγελίου. 178. Mt. a.

(a) ἐν τῷ Θεῷ. Clem. semel. (b) ὁ Θεός. L. Nyff. Θεοῦ. Conject. Crellii. (c) Sequentibus jungit Photinus. || καὶ ὁ λόγος. Conject. Bahrdtii. (d) = 47. 64. Mt. 19. Habet Iren. gr. Orig. || οὕτως. Ev. 32. (e) οὐδεν. D. 17 (71. ap. Mill.) 117* Ev. 32. 46. Mt. B. Fragm. aldin. Heracleon. Clem. aliquoties. (alibi ut rec.) Orig. semel. (f) Sequentibus jungunt C*DL. 4. Slav. 1. Vulg. msf. veron. verc. corb. brix. emmer. Ptolemaeus ap. Iren. Heracleon ap. Orig. Theodotus. Clem. saepe. Orig. saepe. Theophil. ant. Alexand. alex. Ath. Euf. Hippol. Marcell. Eunom. Cyr. alex. et hierof. Naz. Nyff. Ephr. Iren. Tert. Victorin. Novatian. Lactant. Hilar. Ambr. (qui alteram interfectionem Alexandrinis et Aegyptiis, alibi autem, plerisque doctis et fidelibus tribuit.) Aug. Philastr. Phoebad. Fulgent. Zeno. Petilian. Leo M. Gaud. Beda. Alii. Macedoniani. || Alii post αὐτῷ distinxerunt. Nonnulli: *quod factum est in ipso, vita est*, s. *quod factum est, in ipso; vita est* etc. || Rec. tuentur Chrys. Epiph. Theophyl. Euthym. Cypr. Arnob. Hier.

5. ἢν, " καὶ ἡ ζῶν ἢν τὸ
 5. Φῶς ἰ τῶν ἀνθρώπων." Καὶ
 τὸ Φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει,
 καὶ ἡ σκοτία ^κ αὐτὸ οὐ κα-
 6. τήλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος
 ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ,
 7. ὄνομα αὐτῷ ἰωάννης. Οὗτος
 ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα
 μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,
 ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι'
 8. αὐτοῦ. Οὐκ ἦν κείνος τὸ
 Φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ
 9. περὶ τοῦ φωτός. Ἦν * m
 τὸ Φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φω-
 τίζει πάντα ἄνθρωπον * ἐρχό-
 10. μενον ⁿ εἰς τὸν κόσμον. " Ἐν
 τῷ κόσμῳ " ἦν, καὶ ὁ κόσ-

μος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ
 ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
 11. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι
 12. αὐτὸν οὐ παρέλαβον. " Ὅσοι
 δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐ-
 τοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γε-
 νέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς
 13. τὸ ὄνομα αὐτοῦ. P Οἱ οὐκ
 ἐξ ^q αἱμάτων, " ^r οὐδὲ ἐκ θε-
 λήματος σαρκὸς, " ^s οὐδὲ ἐκ
 θελήματος ἀνδρός, " ἀλλ' ἐκ
 14. Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ
 λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ
 ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεα-
 σάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δό-
 ξαν ^t ὡς μονογενοῦς " παρὰ
 πατρός, ^u πλήρης " χάριτος
 καὶ

(g) ἔστιν. D. Codd. qu. ap. Orig. et Aug. It. (exc. germ. foff.)
 Clem. semel. Valentin. ap. Iren. Hilar. Ambr. Vigil. Utrum-
 que habent Victorin. Aug. (h) — Fragm. aldin. Clem. semel.
 Orig. bis. (alibi habet.) (i) — B* Habent Iren. dif. Orig. dif.
 (k) αὐτὸν. B. 13. 114* al. 3. Theodot. (l) — 235. Fragm. al-
 din. Iren. Hilar. (m) + enim, veron. mart. Hilar. bis. Aug.
 semel. autem, brix. (n) in hunc mundum, Vulg. It. Tert. Cypr.
 Hilar. Ambr. Aug. Alii. (o) hoc mundo, veron. verc. brix.
 corb. Iren. Cypr. Ambr. semel. Aug. aliquoties. (p) οἱ . . .
 ἐγεννήθησαν] ὅς . . . ἐγεννήθη, qui . . . natus est. (Iren. ter.
 verba haec ad Christum accommodans.) Sic legendum esse
 pronunciat Tert. nostram lectionem Valentinianorum corru-
 ptioni tribuens. Atque sic veron. Ambr. semel. ut videtur;
 (in commentario et alibi habet; nati sunt.) Aug. semel. Pseu-
 do Ath. libr. 2. ad Theophil. lat. || ^q — D* verc. (q) αἱμά-
 τος. Syr. Syr. p. ed. veron. Tert. Hilar. Vigil. Alii. (r) — E*
 42. 06* 114. (s) — B* (suppl. in m. eadem manu.) 17* Euf.
 || Post αἱμάτων, ponunt Hilar. Aug. || voluntate] voluntate.
 101** (u) αληθῶς μονογενοῦς, ὡς. Orig. semel. (u) πληρ., D. (St. p.)
 5. Valentinian. ap. Iren. Cyr. Maximi scholion in Mt. J. Theo-
 phil. in commentar. pleni, (scil. unigeniti) Aug. Ismael. ple-
 num, (scil. verbum) Vulg. It. Patr. lat. plenus, verc. Novatian.

- 13 καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρ-
τυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκρα-
γε, λέγων· αὗτος ἦν," ὃν
εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμε-
νος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν,
16 ὅτι πρῶτός μου ἦν. Ὡς ὅτι·
ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡ-
μεῖς πάντες ἐλάβομεν, ἡ καὶ"
17 χάριν ἀντὶ χάριτος. Ὅτι ὁ
νόμος διὰ μωσέως ἐδόθη· ἡ
χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ ἰησοῦ
18 χριστοῦ ἐγένετο.] [Θεὸν οὐ-
δεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μόνος
γεννῆς ὁ υἱός," ὁ ὢν εἰς
τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖ-
νος ἐξηγήσατο."
19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ-
τυρία τοῦ ἰωάννου, ὅτε ἀπέ-
στειλαν ὁι ἰουδαῖοι ἐξ ἱερο-
σαλύμων ἱερεῖς καὶ λευῖτας,
ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς
20 εἶ; Καὶ ὡμολόγησε, καὶ
οὐκ ἡρνήσατο· καὶ ὡμολόγη-
σεν·

γ. καὶ.

(x) = Mt. ψ. ἰστιν. Syr. p. veron. verc. brix. colb. mart. foss.
(y) BC*DL. 33. Copt. Aeth. Arm. veron. verc. corb. Orig.
ter. (semel ut rec.) Euf. Iulian. Cyr. Nonn. Aug. Schol. in
Mt. a. d. g. (z) = Aeth. Perff. Ar. pol. Arm. Slav. 1. 2. 3. 5.
8. veron. verc. colb. mart. foss. for. tol. Auct. quæst. ex N. T.
(a) + ἀλλ' ἢ ὁ θεός, Arm. + nisi, Vulg. mf. veron. verc. gat.
Mm. colb. mart. foss. for. tol. Iren. Hilar. Alii. (b) = Victo-
rin. semel. Orig. semel, ut videtur. (tom. 4. pag. 102.) || *θεός*.
T. 33. Syr. Aeth. Syr. p. in m. Ignat. Constitut. Theodor.
Clem. bis. Orig. bis. Lucian. martyr. ap. Socrat. Arius. Marcel-
lus. Eunomius. Bas. Naz. Nyss. Julian. Epiph. sæpe. Ilidor.
pelus. Cyr. sæpe. Basil. seleuc. Tit. bostr. Schol. in Mt. d.
Iren. Op. imp. Hilar. alicubi. Fulgent. Gaudent. Ferrand. Vigil.
Alcuin. Alii. || *θεός*. Perf. p. Copt. || *θεός*. Sic Orig. semel (dis-
sentientibus inter se editionibus.) Euf. Bas. Iren. alicubi. Tert.
Hilar. Victorin. alicubi. Ambr. Aug. Phoebad. Vigil. Alii. ||
θεός. Clem. bis. ap. Mill. Orig. semel in ed. hinc sed aliæ
edd. *θεός* τοῦ θεοῦ. Et sic Orig. int. et Iren. alicubi. (c) *ἐκ τοῦ*
patris ipse enarravit s. differuit, verc. Tert. semel. *qui est in*
patre, ipse enarravit nobis, colb. || = τοῦ πατρὸς. 69. (d) +
πρὸς αὐτόν. BC. 235. Mt. f. Syr. Arr. Copt. Aeth. Arm. Syr. hie-
ros. veron. verc. colb. Chrys. etiam in Mt. 6. codd. || Post
λευῖτας ponunt A. 13. 33. 69. 106. 124. ap. Birch. 157. 229.
al. 8. Mt. o. q. r. 11. 17. Fragm. aldin. Syr. p. Sax. Vulg.
brix. corb. gat. Mm. for.

σεν· ὅτι ^e ἔγω οὐκ εἰμι ἐγὼ" ὁ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν
 21 χριστός. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ^f τί οὖν;· Ἐ ἡλίας εἶ 25^m Φαρισαίων·" Καὶ ἠρώτη-
 σὺ;· καὶ λέγει· οὐκ εἰμι· τὶ οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ
 ἢ ὁ" προφήτης εἶ σὺ; καὶ εἶ ὁ χριστός, ⁿ οὔτε" ἡλίας,
 22 ἀπεκρίθη· οὐ· ⁱ Εἶπον οὖν ⁿ οὔτε" ὁ ὁ" προφήτης;
 αὐτῶ·" τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰωάννης,
 διώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ^p ἐν ὕ-
^k τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;· ^q — δὲ" ὑμῶν
 23 Ἐφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος * ^r ἔστηκεν,· ὃν ὑμεῖς οὐκ
 ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύνετε τὴν 27 οἶδατε, ^s + Ὁ ὀπίσω μου
 ὁδὸν κυρίου, καθὼς εἶπεν ἡ ἐρχόμενος, ^t + οὐ" = ἐγὼ"
 24 σαῖας ὁ προφήτης. Καὶ ^l οἱ" οὐκ εἰμι ἄξιος, ἵνα λύσω αὐ-
 τοῦ

^e ἔγω οὐκ εἰμι.
 μου γέγονεν.

^s + Αὐτός ἐστιν.

^t + ὃς ἔμπροσθέν

(e) ABC*L. Copt. Arm. veron. verc. foss. Orig. ter. Cyr. Chryf. in Mt. 5 codd. || = ἐγὼ. Mt. o. Auct. de promiss. (f) = Copt. Arm. veron. (g) σὺ ἡλίας εἶ. C. Copt. corb. Orig. quinquies. τίς εἶ σὺ; ἡλίας εἶ; Arm. || σὺ = L. Slav. 2. 3. verc. Cyr. || σὺ οὖν τί; ἡλίας εἶ; B. (h) = 69. (i) = 59. εἶπον οὖν. I. εἶπον οὖν ἡμῶν. Arm. Chryf. in Mr. μ. Hier. καὶ εἶπον αὐτῶ· εἶπον οὖν f. εἶπον ἡμῶν. veron. verc. corb. item 225. colb. (k) = 69. ap. Westf. fed 96 ap. Mill. Chryf. in Mr. μ. (l) = A*BC*L. Copt. Orig. Nonn. (m) γραμματέων. Syr. hierof. (n) οἶδ. ABCL. 1. 124. (o) = Ed. (p) + ὑμᾶς. 69. ap. Westf. fed ap. Steph. et Mill. 6. 9. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. c. aft. Arr. Slav. veron. verc. gat. corb. foss. Ambr. Aug. || in aqua in poenitentiam, verc. in aquam poenitentiae, veron. (q) = BC*L. Arm. corb. Orig. saepe. (se- mel legitur in textu.) (r) στήκει. BL. 1. Slav. It. (exc. colb. foss. for.) Orig. bis. (alibi ut rec.) Cypr. Ambr. Hier. (s) = BC*L. 1. Copt. verc. Orig. quater. (semel habet. Extat etiam in textu explicationi praemisso.) Cyr. Ambr. οὗτός ἐστιν. G. Mr. n. f. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. || + ὃν εἶπον. S. corb. Cypr. (t) = BC*L. 1. 33. Ev. 19. ap. Mill. 20. Copt. Aeth. Slav. veron. (in verc. deest tantum ὁ.) Orig. quater. Cyr. Nonn. Chryf. in Mt. μ. Ambr. || + ὅτι πρῶτός μου ἦν. 28. (u) = CL. 33. 36. 40. 63. 108. 142. 235. al. 4. Mt. a. c. f. 10. Perf. p. Copt. Arm. Slav. 2. Heracleon. Clem. Orig. semel. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Cypr. Ambr. || οὐκ εἰμι ἐγὼ. BX. 69. 118. Slav. Orig. quinquies.

τοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήμα- 30 μαρτίαν τοῦ κόσμου. Οὗτός
28 τος. x y Ταῦτα ἐν z βηθανίᾳ ἐστὶ, ° περὶ" οὗ ἐγὼ εἶπον·
ἐγένετο πέραν τοῦ ἰορδάνου, ὁπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς
ὅπου ἦν ἰωάννης βαπτίζων] a. ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι
31 πρῶτός μου ἦν. Καγὼ f οὐκ"
29 b Τῇ ἐπαύριον" [βλέπει ἤδεν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερω-
c † τὸν ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς θῇ τῷ ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἡλ-
αὐτόν, καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς θον ἐγὼ ἐν g — τῷ" ὕδατι
τοῦ θεοῦ, d ὁ αἰζων τὴν α- 32 βαπτίζων. Καὶ ἐμαρτύρησεν
ἰωάννης,

z ∞ βηθαβαρά.

c † ὁ ἰωάννης.

(x) + ἐκεῖνος ὅμῳς βαπτίσει ἐν πνεύματι ὁρίων καὶ πρὸς. EG. Ev. 2. al. 6. Mt. g. x. Slav. 3. (non alii.) (y) VI. 28 = 96. 97. (z) ABC** (D. hiat.) EGHLSMX. (Sr. π.) II. 28. 36. 40. 42** 57. 61. 63. 64. 89* 91. 118. 124. 127. 131. 142. 157. 218 (c. al. 8.) 229. 230. 235. Ev. I. 3. 4. 18. 19. 24. 31. 32. 40. al. 67. et al. 4. pluresve in marg. Mt. BV. a. c* f. g. i. n. o. q. r. I. x. 10. 11. 17. item in marg. d. k. p. z. Codd. fere omnes ap. Orig. Fragm. aldin. Ed. Syr. utr. Arr. Persf. Copt. (Aeth. conjungit utrumque) Syr. hierof. Slav. 2. 3* 8. (Goth. hiat.) Vulg. Sax. It. Heracleon. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Nonn. Cyr. Auct. quæst. ex utr. Test. || βηθαβαρά habere videntur C* K. I. 2** 13. 33. 42* 66. 69. 78. alii. Atque sic legunt 77. in m. 89** 113. 114* 116. 121. 125** 127. in m. 134. in m. 142. in m. 145. 147. 151. 180. 219. in m. Barber. I. Mt. c** d. k. p. z. Ed. Arm. Slav. jun. et ed. Accuratiores exemplaria ap. Chryf. ac Euthym. Theophyl. et in scholio permultis codicibus ad h. l. adscripto. Hanc lectionem praefert Orig. et post hunc Euf. Suidas, Hier. cum modo laudatis et aliis. Utriusque lectionis meminit Epiph. || βηθαβαρά. Syr. p. in m. Orig. semel. (sed βηθαρά m. l.) || βηθαρά. 91. in m. ap. Mill. 116* Orig. bja. (a) + καὶ ἐκεῖ ἦν. Arm. (b) In illo tempore, germ. (c) = ABC* KLS. 11. 33. 36. 40. 57. 63. 72. 89* 91. 118. 131. 142* 157. al. 24. Mt. V. a. d. q. f. al. 6. Fragm. aldin. Arr. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. Slav. 7. verc. n. arr. Orig. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. (d) + ecce, Vulg. veron. verc. colb. corb. foss. harl** Cypr. Ambr. Aug. Chrysolog. Zeno. Gaud. Leo. Beda. (e) ὑπερ. BC* Orig. bis. (semel ut rec.) (f) = 76. ap. Mill. et Westf. (g) = BCGL. I. 69. 118. 124. 218 (c. al. 7.) 235. Mt. B. f. ē. 11. Orig. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd.

ἰωάννης, λέγων· ὅτι τεθάρμαι
τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ἡ ὡς·
περιστεράν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
33 ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. Καὶ γὰρ
οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμ-
ψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι,
ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν
ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον,
καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός
ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι
34 ἀγίῳ ἰ. Καὶ γὰρ ἰώρακα ἡ,
καὶ μεμαρτύρηκα, ὅτι οὗτός
ἐστιν ὁ ἰ υἱός" τοῦ Θεοῦ.]
35 Τῇ ἑκαβρίῳν ἢ πάλιν"
[εἰσίστηκει ὁ ἰωάννης, καὶ ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 41 τη." Ἦν ὁ ἄνδρας ὁ ἀδελ-
36 Καὶ ἐμβλέψας τῷ ἰησοῦ πε-
ριπατοῦντι, λέγει· ἰδε ἡ ὁ
37 ἄμνος τοῦ Θεοῦ ὁ. Καὶ ἡ-
κουσαν Ρ αὐτοῦ οἱ δύο" μα-
θηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἡκο-
38 λούθησαν τῷ ἰησοῦ. Στρα-
φεῖς ἡ — δὲ" ὁ ἰησοῦς, καὶ
θεασάμενος αὐτοῦς ἀκολου-
39 θούντας, λέγει αὐτοῖς· Τί
ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
ῤαββί, (ὁ ἡ λέγεται ἐρμηνευό-
μενον" διδάσκαλε,) ποῦ μέ-
40 νεις; Λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε
καὶ ἡ ἰδετε." ἡλθον ἡ καὶ
εἶδον, ποῦ μένει καὶ παρ' αὐ-
τῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκεῖ-
νην. ὡρα ἡ † ἡν ὡς ὁ δεκά-
41 τη." Ἦν ὁ ἄνδρας ὁ ἀδελ-
φός σίμωνος πέτρου, εἰς ἐκ
τῶν

h. ὡσεὶ s. ὡς ὡσεὶ. u. † δὲ.

(h) ABCEGHL S. 33. 64. 108. 124. 127. 142. 230. Ev. 18. 19. 24. 33. al. 11. Mt. V. al. 7. Fragm. aldin. Orig. bis. (i) † καὶ περι. Orig. ter. (ter omittit.) Nonn. (k) † αὐτόν. G. (l) ἐκλεντί. 218 (cum 77.) Ambr. electus filius, verc. veron. corb. (m) = 11* 64. Mt. τ. Syr. Arr. Peril. Arm. (n) † ὁ χριστός. G. 124. ap. Birch. 230. Arm. (o) † ὁ ἄσπρον τὴν ἑμαρτίαν τοῦ κόσμου. C. 59. 235. Aeth. verc. corb. foss. mart. Cyr. Ammon. ap. Vict. capuan. (p) οἱ δύο αὐτοῦ. BC* L. Syr. Copt. veron. foss. ex discipulis ejus duo, verc. ἡ αὐτοῦ = 59. 157. Slav. 2. 3. (q) = EH. 72. 142. 218 (c. 124. al. 6.) 230. Ev. 5. 42. al. 7. Mt. V. x. Arm. (r) ἐρμηνεύεται. 1. 118. veron. colb. λέγεται. Mt. d. ἐστιν ἐρμηνευόμενον. Syr. p. in m. λέγεται μεθερμηνευόμενον. ABL. Mt. f. Orig. (s) BCL. 1. 118. Alius. Syr. utr. Orig. (t) † αὐν. ABCL. 33. 124. al. 6. Mt. τ. Copt. Syr. p. in m. verc. Cyr. Theophyl. ἡ † ὁ. Fragm. aldin. Syr. veron. (u) = ABCEGHLMPRS. (St. τ.) Ev. 1. 2. 4. 24. 33. 40. al. 82. Mt. BV. al. 19. Fragm. aldin. Ed. foss. Cyr. Epiph. enim, brix. veron. (x) ἡγη. A. 19. 2. Slav. 2. 8. (facili in slav. errore.) (y) † ἡ. A. 33. 218 (c. al. 1.) al. 7. Mt. f. 11. Syr. utr. (sed p. c. alt.) Copt. Vulg. It. (exc. veron. for.) Theophyl. † καὶ. Arr. (d) ὡσεὶ ὡσεὶ

τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων πα-
ρὰ ἰωάννου καὶ ἀπολουθητῶν.
42 τῶν αὐτῶν. Εὐρίσκει οὗτος
πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν
ἴδιον σήμερον, καὶ λέγει αὐτῷ·
εὐρήκαμεν τὸν ἄνω μεσσίαν.
ἔστι μεθρημενόμετος b †
43 χριστός. ° Καὶ ἤγαγεν αὐ-
τὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν. ἐμβλέ-
ψας d † αὐτῷ ὁ ἰησοῦς εἶπε·
οὐ εἰ σίμων, ὁ υἱὸς ° ἰωάν·
οὐ κληθήσῃ κηφᾶς· ὁ ἐρμη-

44 νεύεται πέτρος. Τῇ παύσει
ἐξέλεσεν f † ἐξελθεῖν εἰς
τὴν γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει
Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ·
45 ἀκολούθει μοι. ° Ἦν δὲ ὁ
Φίλιππος ἀπὸ βηθσαϊδά, ἐκ
τῆς πόλεως ἀνδρέου καὶ πέ-
46 τρου. Εὐρίσκει Φίλιππος
τὸν ναθανάηλ, καὶ λέγει αὐ-
τῷ· ὃν ἔγραψεν μωσὴς ἐν τῷ
νόμῳ, καὶ ὅ οἱ προφήται,
εὐρήκαμεν, h ἰησοῦν τὸν
υἱὸν

a ἄνω μεσίαν.

b † ὁ.

d † δε.

f † ὁ ἰησοῦς.

(2) πρῶτον. A. 1. 17. 42. 69. 118. 145* al. 6. et Barber. 1. Mr. 11. 17. Syr. utr. Arr. Aeth. Slav. Vulg. It. Orig. ut videtur. Theophyl. ed. Gaud. mane, (πρωί?) veron. || = Mt. 7. Slav. 2. Mm. (a) LRS. Alii multi. Mr. BV. al. 20. Fragm. aldin. Ed. Syr. utr. Syr. p. graece in m. Copt. Arm. Chryf. in Mt. 6 codd. Epiph. Cyr. Theophyl. (b) = ABEGHLMRS. Ev. 1. 2. 3. 4. 5. 24. 33. 40. 42. al. 72. pluresve et Barber. 7. Mt. BV. al. 20. Fragm. aldin. Ed. Orig. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. (c) = BL. Copt. αἰτο. G. 1. Arm. Epiph. αἰ. Ev. 15. veron. (d) = AEGHKLR. 1. 36. 40. 63. 72. 106. 118. 131. 142* 145. 157. Ev. 3. 4. 5. 24. 33. 40. al. 14. Mr. VI. al. 16. Fragm. ald. Ed. Copt. Arm. Syr. p. habet e. alt. || καὶ ἐμβλέψας 16. 117. Ev. 15. Syr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (e) ἰωάννου. BL. 33. Copt. Aeth. Arm. ap. Wettst. veron. verc. brix. corb. Min. Nohn. Hier. Aug. Fulg. Johannis, foff. (f) = ABEGKLMRS. 1. 33. 72. 91. 127. 142. 157. 218 (e. 124 al. 7.) Ev. 2. 33. 40. al. 38. Mt. V. al. 16. Fragm. aldin. Ed. Arr. Perf. w. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. Slav. (exc. 2. 3.) Vulg. It. Orig. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Cyr. Epiph. Theophyl. Scholion in eod. 36. || Post αὐτῷ ponunt ABEGKRS. 1. 72. 124. 131. 142. 157. 230. 232. Ev. 3. 20. 24. 40. 42. al. 32. Mt. V. al. 13. Fragm. ald. Ed. Arr. Perf. w. Copt. Arm. Syr. p. Vulg. It. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Cyr. Epiph. Theophyl. itaque alii habent neutrum, alii alterutrum, alii utrumque. Aeth. ponit post ἐρίσκει. (g) ἐν τοῖς προφήταις. Syr. utr. Min. gat. Gaud. (h) = L.

υἱὸν ⁱ = τοῦ" ἰωσήφ, τὸν 51 P Ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν
 47 ἀπὸ ^k κυ ναζαρέθ." ^l Καὶ" αὐτῷ· ὅτι εἰπὸν σοι· εἰδὼν σε
 εἶπεν αὐτῷ ναθαναήλ· ἐκ να- ὑποκάτω τῆς σκιᾶς, πιστεύ-
 ζαρεθ δύναται τι ἀγαθὸν εἶ- εις; * 9 μείζω" τούτων ^r κυ
 48 ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ ἰη- 52 ὅφει." Καὶ λέγει αὐτῷ·
 σοὺς τὸν ναθαναήλ ἐρχόμενον ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· * =
 πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει ^m περὶ ἀπ' ἄρτι" ὅψεσθε τὸν οὐρα-
 αὐτοῦ·" Ἰδε, ἀληθῶς ἰσραη- νὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς ἀγ-
 λίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἐστι. γέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνον-
 49 Λέγει αὐτῷ ναθαναήλ· πόθεν τας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ
 με γινώσκεις; ἀπεκρίθη ⁿ † τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.]
 ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ ⁱ Καὶ ^t τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί-
 τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, τη" [γάμος ἐγένετο ἐν κανᾶ
 ὄντα ὑπὸ τὴν σκίην, εἰδὼν τῆς γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ
 50 σε. Ἀπεκρίθη ναθαναήλ 2 τοῦ ἰησοῦ ἐκεῖ ^u. Ἐκλήθη
 ο — καὶ λέγει αὐτῷ·" ῥαβ- δὲ καὶ ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθη-
 βι, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ται αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον,
 σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ. 3 ^x Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου,"
 λέγει

k κυ ναζαρέθ. n † ο. r κυ ὅφει.

(i) = A. 80. 83. 108. 116. 125. 131. 226** Ev. 26. 44. Alii. Mt. B. c. k. p. q. f. al. 7. Ed. Cyr. Theophyl. Chryf. in Mt. 6 codd. (k) ABL. Alii. Mt. qu. Ed. (etiam St. 3.) Patr. gr. Etiam vf. 47. (l) = 71. Syr. Arm. veron. verc. Chryf. in Mt. 6 codd. (m) αὐτῷ. 45. (Millius hanc lectionem, addito Aeth, laudat ad πρὸς αὐτόν.) (n) = ABEHLRS. Ev. 2. 5. 24. Alii. Mt. BV. al. 19. Fragm. aldin. Ed. Cyr. (o) = BL. Mt. f. veron. (lidem αὐτῷ ponunt post ἀπεκρίθη.) || καὶ εἶπεν (αὐτῷ.) 28. 124. Ev. 19. 26. Mt. f. o. 11. (p) VI. 51 = 96. 97. (q) μείζον. 13. 235. Ev. 5. 18. 19. al. 6. Mt. o. x. (r) ABEGHKLMS. Alii. Mt. V. μ. Ed. (s) = BL. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. Orig. Cyr. Epiph. Nonn. Aug. Auct. de prom. Zeno. ex hoc, Ambr. (t) τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. B. 69. 124. 127. al. 3. Mt. x. (u) † καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Sed respuit Orig. dif. (x) Et vinum non habebant, quoniam finitum (f. consummatum) erat vinum nuptiarum. Et f. deinde. Aeth. veron. verc. corb. Gaudent. Idem post γαλιλαίας comm. 1. addit. Syr. p. in m. adjerta nota: haec non esse in omnibus exemplaribus Heracleensibus, sed reperta esse in nonnullis graecis.

- λέγει ἡ μήτηρ ^γ τοῦ ἰησοῦ
 πρὸς αὐτόν· οἶνον οὐκ ἔχου·
 4 σι ^z. ^a Λέγει αὐτῇ ὁ ἰησοῦς·
 τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω
 5 ἦκει ἡ ὥρα ^b μου." Λέγει ἡ
 μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις·
^c ὅ, τι αὐτῷ ^d λέγῃ ^e ὑμῖν,"
 6 ποιήσατε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑ-
 δρίαι ^f λίθιναι ^g ἕξ ^h κει-
 μεναι," κατὰ τὸν ⁱ καθαρι-
 σμὸν τῶν ἰουδαίων, χωροῦ-
 σαι ἀνὰ μετρητάς δύο ἢ τρεῖς.
 7 Λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· γεμί-
 σατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. ^k καὶ
 ἐγέμισαν αὐτάς· ἕως ἄνω.
 8 ^l Καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλή-
 σατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρ-
 χιτροῦ κλίνῃ. ^m καὶ ἤνεγκαν."
 9 Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρο-
 κλινὸς τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενη-
 μένον· καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν
 ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν
 οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ· ⁿ Φω-
 νεῖ ^o τὸν νυμφίον· ὁ ἀρχι-
 10 τρὸ κλινος, Καὶ λέγει αὐτῷ·
 πᾶς ἄνθρωπος ^p πρῶτον τὸν
^q καλὸν οἶνον τιθήσι, καὶ
 ὅταν μεθυσθῶσι, ^r τότε τὸν
 ἐλάσσον· σὺ ^s τετήρηκας τὸν
 11 καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύ-
 την ἐποίησε ^t τὴν ἀρχὴν τῶν
 σημείων ὁ ἰησοῦς ἐν κανά τῆς
 γαλιλαίας, καὶ ἐφάνερυνσε τὴν
 δόξαν αὐτοῦ· ^u καὶ ἐπίστευ-
 σαν

(y) αὐτοῖς. Chryf. etiam in Mt. 6 codd, τῷ ἰησοῦ. Arm. verc. αὐ-
 τοῦ πρὸς αὐτόν. Ev. 34. (z) + fili, Ambr. bis. (a) + καὶ. AGKL.
 33. 42. 69. Ev. 19. al. 2. Mt. o. q. f. 11. 17. Fragm. aldin.
 Copt. Arm. Syr. p. Vulg. It. (exc. verc. foff.) Cyr. Nonn. (b)
 μου; Nyff. (c) εἰ τι. 53. ^a. 33. (d) λέγει. HK. 124* 235. Ev. 5.
 al. 10. Mt. BV. al. 6. Ed. (e) = Arm. || + ποιεῖν. 28. (f) =
 71. Ante ὑδρίαι ponunt BL. Vulg. for. colb. (g) = veron. (h)
 = 13. Mt. B. Arm. verc. Ante ὑδρίαι ponunt veron. brix. Ante
 λίθιναι, foff. Ante ^z, 69. 124. ap. Birch. Chryf. etiam in Mt. 6
 codd. Post ἰουδαίων, BL. Slav. 2. 3. (i) ἀριθμὸν. Ev. 26. Mt. o.
 (k) = 131. (l) = 33. 40. Syr. Copt. veron. verc. ὁ δὲ. K. 42.
 (m) Et fecerunt, sicut dixit illis, corb. || καὶ οἱ δὲ. BL. 1. 33.
 118. 124. al. 5. Mt. 11. 17. Fragm. aldin. Copt. Syr. p. in m.
 Arm. Slav. 2. 3. (n) + καὶ ἰδόντες τὸ γεγονός ἐθαύμασαν. Syr. p. c.
 aft. veron. verc. (o) τῷ νυμφίῳ. Mt. o. 19. (p) = 9. 47. (q)
 κάλλιστον. 40. 63. Mt. a. 10. (r) = BL. 57. 67. Mt. r. Copt.
 verc. corb. Gaudent. (s) + δὲ. G. 28. 53. 69. 115. 124. Mt. x.
 11. 19. Syr. Syr. p. c. aft. Copt. Aeth. Vulg. It. (exc. for. colb.
 tol.) Gaudent, || καὶ σὺ. Mt. B. Ar. rom. Erp. (t) = AB. r.
 Orig. Chron. alex. (u) εὐτως. Syr. p. in m.

ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγί-
νωσκε, τί ἦν ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ.

1 Ἦν δὲ [ἀνθρώπος ^d ἐκ
τῶν Φαρισαίων, ^e νικῶν
ὄνομα αὐτῷ,] ἀρχῶν τῶν
2 Ἰουδαίων· Οὗτος ἦλθε πρὸς
3 αὐτὸν· νυκτὸς, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· ῥαββί, οἶδαμεν, ὅτι
ἀπὸ Θεοῦ ^ε ἐλήλυθας διδά-
σκαλος· οὐδεὶς γὰρ ^h ταῦτα
τὰ σημεῖα δύναται ⁱ ποιεῖν,
ⁱ ἂν σὺ ποιεῖς, ^j ἐάν μὴ ^j ὁ
3 Θεὸς μετ' αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη

k — ὁ" Ἰησοῦς ^l καὶ εἶπεν
αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι·
ἐάν μὴ τις γεννηθῇ ἀνωθεν,
οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ. Λέγει πρὸς αὐ-
τὸν m ὁ" νικῶν ^m πῶς δύ-
ναι ἀνθρώπος γεννηθῆναι n
γάρων ὧν; μὴ δύναται ^o εἰς
τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ
δεύτερον εἰσελθεῖν, καὶ γεν-
5 νηθῆναι; Ἀπεκρίθη p — ὁ"
Ἰησοῦς ^q ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι·
ἐάν μὴ τις ^r γεννηθῇ ^r ἐξ ὕδα-
τος καὶ πνεύματος ^s, οὐ δύ-
ναι εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασι-
λείαν

f. τὸν ἰησοῦν.

(d) + τις. M. Evangelistaria. (e) = Mt. B. || νικῶν ^e] νικῶν.
69. || = αὐτῷ. 5. 61. Ed. (f) ABKLS. 1. 11. 33. 42. 57. 63.
64. 91. 106. 127. 131. 142. 145. 157. 218 (c. al. 9.) 229* 230.
al. 25. Mt. V. a. g. n. q. f. x. 10. 11. 17. Fragm. aldin. Ed.
Aeth. Arm. Syr. p. Sax. veron. colb. for. tol. harl. emmer.
Cyr. Chryl. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. Aug. (g) +
ἐξῆλθες καὶ. 28. (h) δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα. ABL. Ev. 46. Mt. 1.
Syr. Copt. Arm. Vulg. It. item Orig. || ταῦτα τὰ] τοιαῦτα. 71.
al. 3. Mt. 11. ταῦτα. L. 225. Ev. 26. (i) = 1. 72. 118. 218
(c. 76.) (k) = BEGHL. 1. 72. 106. 235. Ev. 46. al. 3. plu-
resve. Mt. a. p. al. 6. Cyr. (l) = Syr. p. ms. Sed habet in m.
(m) = L. 74. 124. ap. Alt. Mt. B. al. 5. (n) + ἀνωθεν. H. 28.
Syr. Copt. verc. brix. (o) + homo, corb. + homo, ut nos,
verc. (p) = AGH. 1. 72. 106. 235. Ev. 24. 42. 46. al. 18.
pluresve. Mt. V. μ. al. 16. Fragm. aldin. Ed. Cyr. Theophyl.
(q) + καὶ εἶπεν αὐτῷ. K. 13. 42. al. 7. Mt. 17. Fragm. aldin. Syr.
Syr. p. in m. Copt. Ar. Aeth. Arm. Sax. + καὶ εἶπεν. L. brix.
(r) βαπτισθῇ. Constitut. ἀναγεννηθῇ. Mt. π. semel. Vulg. veron.
verc. for. || ἐάν μὴ ἀναγεννηθῇτε ὕδατι ζῶντι εἰς ὄνομα πατρὸς, υἱοῦ,
καὶ ἁγίου πνεύματος, οὐ μὴ εἰσελθῇτε etc. Homil. clement. (s) +
ἁγίου. Aeth. Vulg. verc. corb. gat. Mm. tol. Ambt. (alibi
omittit) Aug. alicubi. Chromat. Cassiod. Vigil. || Tert. Cypr.
ut rec.

- 6 λειπὸν τοῦ Θεοῦ. Τὸ γεγε-
νημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σὰρξ
ἐστὶ ^e· καὶ τὸ γεγεννημένον
ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεῦμα
7 ἐστὶ ^x. Μὴ ὁ θαυμάσιος, ὅτι
εἶπόν σοι ^a· δεῖ ^z ὑμᾶς· γε-
8 νηθῆναι ἀνωθεν. ^a Τὸ πνεῦ-
μα, ^b ὅπου θέλει, πνεῖ· καὶ
τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις,
ἀλλ' οὐκ οἶδας, πόθεν ἔρχε-
ται, ^b καὶ ^b τοῦ ὑπάγει· οὐ-
τως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος
9 ^g ἐκ τοῦ πνεύματος. ^a Ἀπε-
κρίθη· νικῶν ὁμοῦ καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ· πῶς δύναται ταῦτα ^d γε-
10 νέσθαι; Ἀπεκρίθη ^e· ἡ-
σοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ ὁ
διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ
11 ταῦτα οὐ γινώσκεις; Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω σοι· ὅτι ὁ οἶδαμεν,
λαλοῦμεν, καὶ ὁ ἐωράκαμεν,
μαρτυροῦμεν καὶ τὴν μαρ-
τυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνε-
12 τε. Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑ-
μῖν, ^f καὶ ^f οὐ πιστεύετε·
πῶς, ἐὰν εἶπω ^h ὑμῖν· τὰ
ἐπουράνια, ⁱ πιστεύσετε;·
13 ^k Καὶ ^k [οὐδεὶς ἀναβέβηκεν
E e 3 εἰς

e.† d.

(t) + ἐκ τῆς σαρκὸς ἐγεννήθη. 161* veron. verc. corb. harl*
bodl. Tert. Ambr. (u) + ἐκ τοῦ ὕδατος καὶ. Syr. p. in m. (x) +
ἐκ τοῦ πνεύματος ἐστίν. 161* + *quia de Spiritu est*, corb. ap.
Sabat. + *quia Deus Spiritus est*, corb. (ap. Calmer. et Blanch.)
Hilar. Ambr. Opat. Vigil. Juv. Fulbert. carnot. Explan. sym-
boli ad Cyrill. ap. Hier. (Arianos haec delevisse tradunt.) Ben-
gelius his addit Cypr. Aug. Hincmar. || + *quia Deus Spi-
ritus est, et de f. ex Deo natus est*, verc. harl* bodl. Tert. Con-
cil. carthag. Auct. de fide orthod. (y) θαυμάσιος . . . ὑμῖν. Aeth.
Nonn. Vigil. (z) ὑμᾶς. 69. 118. 235. Ev. 4. al. 5. Fragm. aldin.
(a) *Deus spiritus est, et*. Opat. (sic vs. 6. et 8 jungit.) || +
sanctus, Felix III. (b) ἡ. A. Arm. Syr. p. in m. Ar. Vulg. It.
(exc. germ. harl. emmer.) Ambr. Aug. (c) ἀνωθεν. 106. || *ex
aqua et spiritu s. spiritu sancto*, veron. verc. corb. Mm. foff.
Hilar. Ambrosiast. Vigil. Quaest. ex N. T. (d) + οὕτω. 61. al.
3. (e) = AGHLS. 1. 72. 106. 118. 127. 131. 142. 157. 235.
al. 19. pluresve. Mt. BV. al. 18. Fragm. aldin. Ed. Cyr. Theo-
phyl. (f) = 69. 124. Copt. tolet. (g) οὐκ ἐπιστεύσατε. EH. Ev.
24. al. 4. Mt. g. 11. Ed. Perf. w. Aug. οὐκ ἐπιστεύετε. 97. Ed.
(h) = EH. 71. al. 5. Ed. Arm. Perf. p. verc. corb. foff. (i)
πιστεύσατε. GH. I. 69. 124. ap. Alt. 131. 232. 235. Ev. 4. 5. 46.
al. 16. Mt. B. f. o. r. 17. Ed. Cyr. Chrys. in Mt. 3 codd.
Theophyl. ed. variorum. 90. Mt. a. r. semel 11. (k) = 40. ve-
ron. οὐδεὶς δὲ. 64. Quomodo, si dixero: verc.

εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ υἱὸς
 τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου," **14** οὐ ἐν τῷ οὐρανῷ." Καὶ κα-
 θώς μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν
 ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθη-
 ναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.
15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων " εἰς αὐ-
 τὸν " ὁ — μὴ ἀποληται, ἀλλ' "
16 ἔχῃ " ζωὴν αἰώνιον.] [Οὐ-
 τὼ γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν
 κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ
 τὸν μονογεῆν ἔδωκεν, " ἵνα
 πᾶς ὁ πιστεύων " εἰς αὐτὸν,
 μὴ ἀποληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν
17 αἰώνιον. Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν
 ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν " αὐτοῦ " εἰς

τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν
 κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ
18 κόσμος δι' αὐτοῦ.] " Ὁ πι-
 στεύων εἰς αὐτὸν, " οὐ x
 κρίνεται. " ὁ δὲ μὴ πιστεύων,
 ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπί-
 στευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μο-
19 νογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Αὐ-
 τὴ δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ
 Φῶς ἐκλυθεν εἰς τὸν κόσμον,
 καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι
 μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ Φῶς·
 ἦν γὰρ " ὁ σὺ ποιητὰ αὐτοῦ "
20 τὰ ἔργα. Πᾶς γὰρ ὁ φάσμα
 πλάσων, μισεῖ τὸ Φῶς, "
 καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ Φῶς, "
 ἵνα μὴ " ἐλεγχθῇ " ἡ τὰ ἔργα
 αὐτοῦ.

Υ Ν αὐτῶν ποιητὰ.

(1) 9105. Mt. 1. (m) — BL. 33. Aeth. Naz. || ὦν — A* ut
 videbat. Ev. Mt. 4. 21. Zenon. || ὦν — ὡς ὁ οὐρανὸς εἰς τὸν οὐρανόν.
 980. 98. (n) ὡς αὐτὸς. A. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 20

αὐτοῦ." Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλή-
θειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ Φῶς,
ὃ φανεροῦσθαι αὐτοῦ τὰ ἔργα,
ὅτι ἐν τῷ φωτί ἐστιν εἰργασμέ-

22 Μετὰ ταῦτα [δ' ἤλθεν
ὁ ἱησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν" καὶ
ἐκεῖ διέτριβον μετ' αὐτῶν, ἡ
23 καὶ ἐβάπτισεν. Ἦν δὲ καὶ
ιωάννης ἐβαπτίζων ἐν αἰνῶν,
ἐν ἡρῶν τοῦ ἡορδανισμοῦ, ὅτι
πολλοὶ ἦν ἐκεῖ, καὶ
παρεγίνοντο, καὶ ἐβαπτίζον

24 το. Οὕτως γὰρ ἦν βεβλη-
μένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ ἰω-
25 ἀννης. Ἐγένετο ἡ οὖν ζή-
τησις ἐκ τῶν μαθητῶν ἰω-
άννου μετὰ ἰουδαίου" περὶ
26 καθαρισμοῦ. Καὶ π' ἤλθον
πρὸς τὸν ἰωάννην, καὶ εἶπον
αὐτῷ ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ
σοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ὃ
οὐ μεμαρτύρησας, ἴδε, οὐ-
τος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρ-
27 χονται πρὸς αὐτόν. Ἀπεκρί-
θη ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ
δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν
ἢ οὐδέν, ἐὰν μὴ ἡ δεδομένον
Ε ε 4 αὐτῷ

h ∞ αὐτῷ. l ∞ ἰουδαίων.

10 A — 131. 11 [h] — cant. in 69. al. 3. Mt. 3 (d) ἔρχε-
ν. Chrys. (etiam in Mt. 6) eod. cant. verc. foff. profectus est.
1 vition. (e) ἰουδαίαν 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

- αὐτῷ * ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος,
 28 Αὐτοὶ ὑμεῖς P μοι" μαρτυρεῖ- x = ἐπάνω πάντων ἐστίν,
 τε, ὅτι εἶπον ὅτι οὐκ εἰμι * 32 Καί" ὁ ἑώρακε καὶ ἤκουσε,
 ἐγώ" ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι γ = τοῦτο" μαρτυρεῖ καὶ
 ἀπεσταλμένος εἰμι ἔμπροσθεν τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς
 29 ἐκείνου. Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, 33 λαμβάνει. Ὁ λαβὼν αὐτοῦ
 Φην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φί- τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν,
 λος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστηκώς ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.]
 καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ 34 Ὅν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός,
 χαίρει διὰ τὴν Φωνὴν τοῦ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ.
 νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ οὐ γὰρ ἐκ μέτρου διδωσιν
 30 ἐμὴ πεπλήρωται. Ἐκείνου 35 = ὁ Θεός· τὸ πνεῦμα." Ὁ πα-
 δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦ- τὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα
 31 σθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. *
 ἐπάνω πάντων ἐστίν *. ὁ ὢν 36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν, ἔχει
 * ἐκ" τῆς γῆς, * ἐκ τῆς γῆς ζῶην αἰώνιον· ὁ δὲ β' ἀπειθῶν"
 ἐστι, καὶ" ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· τῷ υἱῷ, οὐκ ὁψεται * ζῶην,
 ἀλλ'

(o) + ἄνωθεν. 13. 69. 124. Arm. Chryf. semel, (etiam in Mt. 6 codd. semel) item (omisso ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) veron. foff. (p) = EM. 63. 64. 91. 127* 142** 145. 235. Ev. 1. 2. 42. al. 24. Mt. V. al. 14. Fragm. aldin. Ed. harl. ἐμοί. 1. 25. 118. 124. (q) + ὑμῖν. 117. Mt. x. Arm. + eis, qui missi sunt ab Hierosolymis ad me, Cypr. Julius Firm. (r) = D. Mt. π. cant. verc. Cypr. Julius Firm. (s) + et de sursum loquitur. Nam, gat. Mm. germ. (t) ἀπὸ. D. 69. supra terram, verci (u) = germ. Mm. Orig. semel aut bis. Tert. bis. Hier. Quaest. in N. T. (x) = D. 1. 118. Alius. Arm. cant. veron. verc. corb. Orig. ut videtur. Nonn. Tert. Hilar. Quaest. N. T. || καὶ = BL. 33. Copt. Perf. p. || ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ . . . πάντων ἐστίν = Mun. (y) D. 1. 28. 118. Syr. Perf. p. Ar. Copt. Aeth. Arm. cant. veron. verc. corb. Euf. Quaest. N. T. ἐκεῖνο, 69. Qui viderat eum ac audierat ipsum, hic testatur ei. Copt. ap. Wilk. (z) = Colb. gr. unius. || ὁ Θεός = BC* L. 2. 33. veron. brin. Cyt. || μέτρου] μέτρον. 12. 40. 63. Mt. 10. 11. (sed in scholiis 10. 11. est μέτρον) Fragm. aldin. Sed rec. Orig. dif. || διδωσιν] + τοῦτο. Ar. rom. Exp. (a) + ἔνα et mox ἔχῃ. D. cant. (b) ἀπιστῶν. 13. 69. 95. Mt. x. Chryf. semel, etiam in Mt. 6 codd. (c) + τὴν. EL. 89. 124. 230. 235. al. 5. Mt. 2. d. k. i. l. n. q. r. f. x** z. 10. 11. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd.

ἀλλ' οἱ ὄργη τοῦ θεοῦ ᾧ
μένει· ἐν αὐτόν. °

1 Ὡς οὖν ἔγωγ δ f κύ-
ριος, " ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρι-
σαῖοι, ὅτι ἔ ἰησοῦς " πλεονας
μαθητὰς ποιεῖ h καὶ βαπτί-
2 ζει, " ἢ ἰωάννης " Καὶ τότε
ἰησοῦς i αὐτὸς " οὐκ ἐβάπτι-
ζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
3 Ἀφῆκε τὴν ἰουδαίαν k, καὶ
ἀπῆλθε l — πάλιν " εἰς τὴν
4 γαλιλαίαν. Ἔδει δὲ αὐτόν

διέρχεσθαι διὰ τῆς σαμαρείας.

5 [Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς
σαμαρείας, λεγομένην m συ-
χάρ, " πλησίον τοῦ χωρίου,
n οὗ " ἔδωκεν ἰακώβ ἰωσήφ

6 τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ
πηγὴ τοῦ ἰακώβ. ὁ ° οὖν
ἰησοῦς, κενόπικτως ἐν τῆς ὁ-
δοποιρίας, ἐκαθέζετο P οὐ-
τως " ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν

7 q ὥς· ἔκτῃ. Ἐρχεται
γυνὴ ἐκ τῆς σαμαρείας, ἀν-
τλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ ἰη-
σοῦς·

E e 5

σοῦς·

d ∞ μένει.

m. συχάρ.

n. ὁ.

q ∞ ὥς.

(d) μένει. 40. 57. 89. al. 14. Mt. a. d. i. l. n. p. f. z. al. 7. Ed. Syr. Arr. veron. germ. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Cyr. Theophyl. Iren. Tert. Cypr. Aug. alicubi. (e) + καὶ μετὰ ταῦτα παρεδόθη ὁ ἰωάννης. Syr. p. in m. (f) ἰησοῦς. D. 1. 61. 118. 235. al. 8. Mt. k. p. z. Ed. Syr. utr. (sed Syr. p. habet rec. in m.) Perf. p. Ar. p. Copt. Arm. Valg. It. (exc. brix.) Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Aug. || = 72. (g) = 218 (c. al. 6.) Syr. Perf. p. αὐτὸς. Ar. p. (h) = 63. 71. 86. Mt. a. 10. Sax. Post ἰωάννης ponit veron. (i) = L. Mt. x. Vulg. colb. for. corb. Aug. semel. Ante ἰησοῦς ponunt AD. 80. Mt. a. r. 10. cant. gat. Mm. corb. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (k) + γῆ. D. 1. 11. 36. 64. 69. 106. 108. 124. al. 12. Aeth. Arm. cant. veron. verc. Mm. gat. corb. foff. Chryf. ap. Wetst. Theophyl. Aug. (l) = AEGHKS. 10. 11. 17. 40. 42. 57. 61. 63. 64. 72. 91. 106. 127. 131. 142. 145. 157. 218 (c. al. 8.) 235. al. 39. et Barber. 7. Mt. V. al. 14. Ed. Syr. p. Perf. p. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (m) ABCDLS. Ev. 1. 36. al. 50. pluresve. Mt. BHV. al. 21. Fragm. aldin. Ed. (etiam St. 3.) Copt. Arm. Syr. p. Ar. Slav. Vulg. msf. verc. brix. for. hard. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 4 codd.) Theophyl. Ambr. Efsychar, veron. συχαρ. Hier. dif. Iuv. (n) CDLS. 1. 33. 61. 137. al. 9. Mt. k. p. f. x. z. x. v. Ed. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. (o) = 69. 88. Mt. V. 17. Syr. Arm. Vulg. msf. corb. cant. (p) = 1. 69. 118. 124. Syr. Ar. p. Perf. p. Slav. 2. Arm. veron. verc. corb. foff. gat. Mm. (q) ABCDL. 33. ὥς. 69. Ev. 1. || = Syr. Perf. p.

- ὁ ἰησοῦς· ἐμὸν ^m βρωμά" 37 φερίζων· Ἐν γὰρ τοῦτο δ
 ἔστιν, ἵνα ⁿ ἐν ποιῶ" τὸ θε- λόγος ἐστὶν ^x — ὁ" γ' ἀλη-
 λημα τοῦ πέμφαντός με, καὶ θινός, " ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ
 ὁ τελευτῶν" αὐτοῦ τὸ ἔργον. σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ φερί-
 35 Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ^p — 38 ζων· Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς
 ἔτι ^q τετράμηνος" ἐστὶ, καὶ ὁ φερίζειν, ὃ οὐχ ὑμεῖς κενό-
 φερσιμός ἐρχεται; ^r ἰδοὺ, πιάκατε· ἄλλοι κενοκιάκασι,
 λέγω ὑμῖν, " ἐπάρατε τοὺς καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν
 ὁφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσα- 39 εἰσεληλύθατε· Ἐν δὲ τῆς
 σθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπί-
 εἰσι πρὸς φερσιμόν ^s * ἥδη." στευσαν ^z εἰς αὐτόν" τῶν σα-
 36 ^t Ὁ φερίζων μεθ' ὅν λαμ- μαρεϊτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς
 βάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς γυναικός, ^a μαρτυροῦσης"
 ζωὴν αἰώνιον· ἵνα ^u καὶ" ὁ ὅτι εἶπέ μοι πάντα ^b ὅσα"
 σπείρων ὁμοῦ χαίρη, καὶ ὁ 40 ἐποίησα· Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς
 αὐτόν

n ἐν ποιῶ.

q. τετράμηνον.

t † καὶ.

(m) = Tert. (n) BDKL. 1. 15. 33. 42. 67. 124. ap. Birch. Clem. Heracl. Orig. ter. (seimel ποιῶ, semel τοῦ ποιῆσαι.) Cyr. Chryf. in commentar. Theophyl. ap. Wettf. (o) τελείω. 61. al. 2. (p) = D (St. β.) EL. 1. 23. 42. 63. 64. 69. 131. 235. Ev. 5. 19. 24. al. 22. Mt. B* p. q. f. z. 11. al. 10. Ed. Slav. 2. Pers. p. Orig. octies. (ter habet) Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 3 codd.) Theophyl. (q) ABCD (St. β.) EGKLMS. Ev. 1. 3. 24. 36. 40. al. 102. et Barber. 5. Mt. BHV. al. 20. Fragm. aldin. Ed. Orig. duodecies. Cyr. Chryf. in Mt. 4 codd. Procop. Theophyl. τετράμηνος. 14. (r) = 1. 108. 118. 124. (s) = Mt. 1. 11. Pers. p. Aeth. Syr. hierof. Slav. 2. Sax. Vulg. ms. verc. Iren. Hilar. Antē πρὸς ponit Mt. 11. Vulg. It. || Sequentibus jungunt DL. 97. cant. veron. || καὶ πρὸς φερσιμόν ἐλθούσας. Arm. (t) = BC*DL. 33. Copt. cant. veron. verc. Orig. quinquies. Cyr. Nam (fort. jam) Iren. (u) = BCL. 1. 33. 67. Copt. Arm. Slav. (exc. 3.) germ. Heracl. Orig. quater. (x) = CL. 1. 16. 44. 118. 121. Alius (et, ut videtur, 124. ap. Birch. 127. 157.) Mt. g. 11. Orig. Theophyl. ed. rom. ἐστὶν ὁ λόγος ἀληθινός. Heracl. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (y) ἀληθῆς. 1. 118. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. veritatis, cant. verc. brix. cōrb. mart. (z) = Orig. seimel (in textu.) verc. Post σπείρων, ponit 1. (a) = 40. 63. Mt. a. 10. (b) 2. BCL. veron. Orig. bis. (bis ut rec.)

47 ναοὺς. Οὗτος, ἀκούσας ὅτι
ἡσοὺς ἦκει ἐκ τῆς ἰουδαίας
εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἐκινήθη
πρὸς αὐτόν, καὶ ἤρωτα· —
αὐτὸν, ἵνα καταβῇ, καὶ ἰ-
σθῇται αὐτοῦ τὸν υἱόν. ἢ
48 μελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. Εἰ-
πεν οὖν ὁ ἡσοὺς πρὸς αὐτόν·
ἐάν μιν ὁμητεία καὶ τέρατα ἴδῃ-
49 τε, οὐ μιν πιστεύσῃτε. Λέ-
γει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλεὺς
αὐρίε, καταβῇ, πρὶν ἀπο-
θάνειν. ἢ τὸ παιδίον μου.
50 Λέγει αὐτῷ ὁ ἡσοὺς· πορεύου·
ὁ υἱός σου ζῇ. — καὶ ἐπί-
στευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ,
ὡς εἶπεν αὐτῷ. + δ' ἰη-
51 οὺς, καὶ ἐπορεύετο. Ἦδη

δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ
δούλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν·
ἀπὸ τοῦ, καὶ ἀπήγγειλάν,
λέγοντες· ὅτι ὁ βασιλεὺς
σου ζῇ. καὶ εὐχέτο οὖν
καρδίᾳ αὐτοῦ τῷ ἄρῳ, ὅτι
καρδίᾳ αὐτοῦ εὐχέτο καὶ εἰ-
πὼν αὐτῷ· ὅτι ζῇς ἡώραν
ἐβόησεν ἀφ' ἡμεῶν αὐτοῦ· πύ-
53 ρεος. Ἐγὼ οὖν, ὁ πατήρ,
ὅτι ἐνεκὶ τῆς ὥρας, ἢ εἴ-
πεν αὐτῷ ὁ ἡσοὺς· — ὅτι
ὁ υἱός σου ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν
αὐτῷ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζῇ.
54 λέγ. — Τοῦτο πάλιν δευτέρου
σημεῖον ἐποίησεν ὁ ἡσοὺς, ἐλ-
θὼν ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν
γαλιλαίαν.]

τ Μετὰ

(1) 29. C. 1. 13. 69. 124. Arm. veron. verc. corb. Chryf.
etiam in Mt. 6 codd. (u) — BCDGL. 69. Arm. cant. verc.
foss. Orig. (x) καὶ δα. Slav. 2. (y) ἡμεῖς αὐτοὶ. Ed. Vulg. It. exc.
confl. (z) τὸν υἱόν μου. A. 13. 57. 69. 77. 124. Mt. u. Slav. 2.
Chryf. in Mt. 6 codd. semel. || — D. 1. Syr. Perle p.
cant. veron. corb. (a) — BD. Syr. Perle p. Vulg. cant. colb.
foss. gat. Min. for. Cyr. 1. L. (b) — ABCL. 7(c) +. ACD. 1.
186. 124. ap. AK. 233. Ev. 22. al. 18. pluresve. Mt. BV. al.
19. Ed. (d) ἐκλήθησαν, BKL. 1. 69. 91. 124. 131. Ev. 24. al. 8.
Mt. 5. Fragn. aldin. (e) — BL. Cope. 7(f) — D. veron. 7(g)
DKL. 13. 33. 42. 57. 69. 156. 124. 132. 133. 145. al. 10.
Mt. 1. n. 10. Fragn. aldin. Syr. Cope. Syr. p. in Mt. Slav. Cyr.
Theophyll. stius. Vulg. It. (h) — Ev. 1. aut. ABC. 13. Arm.
Vulg. cant. brix. foss. colb. foss. germ. (i) — ACD. 1.
69. 106. 124. 127. Biseh. 157. al. 2. Mt. r. 89. Vulg.
cant. veron. verc. W. colb. germ. || — 76. 200. B. Mt. 17.
ut videtur. (k) — 69. 124. 131. ACDKL. (l) — ABCL. 1. 131.
al. 1. Fragn. aldin. Aeth. Vulg. It. (m) — 200. 211. 212. 213. 214.
215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228.
229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242.
243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256.
257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270.
271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284.
285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298.
299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312.
313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326.
327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340.
341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354.
355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368.
369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382.
383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396.
397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410.
411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424.
425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438.
439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452.
453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466.
467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480.
481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494.
495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508.
509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522.
523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536.
537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550.
551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564.
565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578.
579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592.
593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606.
607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620.
621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634.
635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648.
649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662.
663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676.
677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690.
691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704.
705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718.
719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732.
733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746.
747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760.
761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774.
775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788.
789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802.
803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816.
817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830.
831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844.
845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858.
859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872.
873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886.
887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900.
901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914.
915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928.
929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942.
943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956.
957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970.
971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984.
985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998.
999. 1000.

1. Μετὰ^ο ταῦτα ἦν Ρ έορ- στί γ' βηθεσδα," πέντε
 τη^ι τῶν ἰουδαίων," καὶ [ἀνέ- στοῶς ἔχουσα. Ἐν ταύταις
 βη^ι = δ: ἰησοῦς" εἰς ἱερο- 3 κατέκειτο πληθους^z = πο-
 2 σόλυμα. "Ἔστι δὲ ἐν τοῖς λυ" τῶν ἀσθενούντων, τυ-
 ἱεροσολύμοις,"^ε — ἐπὶ τῇ φλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ^a
 προβατικῇ, "κολυμβήθρα," = ^b ἐκδεχομένων τὴν τοῦ
 ἡ^ι x ἐπιλεγομένη" ἐβραϊ- 4 = ὕδατος κίνησιν. "Ἄγ-
 = γελος

(o) + δ. 24. 89. 91. 131. al. 10. Mt. V. x. Copt. Arr. brix.
 (p) + δ. CEL. 1. 36. 40. 42. 63. 64. 72. 113. 115. 117. 118.
 al. 9. Mt. a. g. i. k. l. n. p. q. f. z. 11. 17. a. (et semel d. ζ.)
 Fragn. aldin. Ed. Copt. Cyr. Theophyl. ἦν ἐν τῇ έορτῇ. 16.
 (omisso postea καὶ) et Mt. r. (q) = Syr. hieros. || + δ. σκηνο-
 πηγία. 131. Sed Orig. dif. ut rec. (r) = 42. 47. || = δ. ABDHK.
 24. 25. 95. 106. 157. 229* (s) = 69. Ev. 26. veron. || ἐστὶ]
 ἦν. Syr. utr. Arr. Perff. Arm. Nonn. (et ap. Westf. Chryf. Cyr.
 Theophyl.) (t) = Syr. Perff. Sax. item (omisso etiam κολυμ-
 βήθρα) Cyr. || ἐν τῇ προβατικῇ. ADL. || προβατικῇ (omisso ἐπὶ τῇ)
 61. in m. 116. Mt. 19. Aeth. Arr. Slav. ed. recent. Vulg. ed.
 for. tol. Euf. Ath. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theodor.
 mopsv. Ammonius in catena. Theophyl. Hier. Beda. Scholia
 ap. Mt. || Superprobatica piscina, colb. foss. mart. in natato-
 ria piscina, cant. in inferiorem partem natatoria piscina, verc.
 corb. in inferiorem partem natatoriae piscinae, veron. (u) κολυμ-
 βήθρα. Ed. Slav. ms. et ed. (sed κολυμβήθρα. Slav. 3.) (x) λεγο-
 μένη. D. 1. 118* 131. Ev. 19. Mt. V. i. a. Ed. Perff. p. cant. ve-
 ron. verc. corb. foss. (y) βηζεσδα f. βηζαδα. L. 33. Euf. Betze-
 thia, veron. for. harl* βελζεθα. D. cant. Belzatha, verc. Berzeta,
 corb. βηθσαδα. B. Ed. Copt. Aeth. Syr. p. (sed rec. in m.) Ar.
 rom. Vulg. colb. foss. mart. Mm. gat. Theophyl. Terr. Hier.
 Eucherius. (z) = BCDL. 33. 68. Alius. Copt. Slav. cant. ve-
 ron. verc. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. bis. Ante πληθος ponunt
 125* 142. (a) + παραλυτικῶν. D (St. β.) cant. veron. verc. item
 Perff. (b) ἐκδεχομένων . . . νοσήματι = BC* 157. Cod. reg. 2441.
 Copt. ms. Nonn. || ἐκδεχομένων . . . κίνησιν = A*L. 18. Habet
 Tert. ἐκδεχομένων] ἀτενδεχ. 91. al. 3. Mt. ψ. || ἀγγελος γάρ . . .
 νοσήματι = D. 33. Asteriscis notant S. 21. 24. 36. 145. 161.
 166. 230. regius 3423 ap. Westf. 3424 ap. Kuster. Obelo re-
 gius 2242. Omittunt Arm. ms. cant. brix. harl* regius lat.
 4582* et parif. in colleg. ludov. Aug. ἀγγελος ad ὕδωρ asterisco,
 δ οὖν πρῶτος ad νοσήματι obelo notat Syr. p. Evangelistaria in le-
 ctione,

| | |
|--|-----------------------------|
| == γελος ° γάρ" d ° κατὰ | == ὕψος ἐγίνετο, m ω |
| == καιρὸν" i κατέβαινε | == δήποτε κατέχετο νο- |
| == εἰ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ," | == σήματι."] |
| == καὶ h ἐτάρασσε" τὸ 5 | Ἦν δὲ " τις" ἄνθρωπος ἐκεῖ, |
| == ὕδωρ ° οὐκ ἔπρωτος" τριάντα ° # καὶ ἔκτινεν | τὴν |
| == ἐμβάς k l μετὰ τὴν | ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ P. |
| == ταραχὴν τοῦ ὕδατος," 6 | Τοῦτον ἰδὼν ὁ ἰησοῦς κατα- |
| | κάμε- |

ctione, quae vs. 1 — 4 complectitur, habent; sed in alia lectione, quae a vs. 1 ad 13 pergit, Evangelistaria nonnulla, quae tamen nominatim non laudantur, comma 4 omittere feruntur. Habent Terr. Chryf. Cyr. Euthym. Theophyl. Scholia ap. Mt. || ἄγγελος . . . ὕδωρ = 14. || ὁ εὖν . . . νοσήματι = Aeth. || ὁ δήποτε . . . νοσήματι = corb. (c) = Mt. 1. de. L. Vulg. veron. verc. corb. Mm. καὶ ἄγγελος. Arm. ἐπὶ ἄγγελος: Aeth. (d) + κυρίου. AKL. 13. 42. 64. 69. 91. ap. Mill. 124. 131. al. 11. et Barber. 1. Mt. x. 11. Fragm. aldin. Aeth. Arm. Slav. Vulg. verc. Mm. colb. foff. mart. germ. Cyr. Ambr. semel. + τοῦ θεοῦ. 152. Mt. x. ψ. (e) = veron. verc. corb. gat. Post κατέβαινε ponunt Mt. g. Vulg. Mm. mart. germ. Ambr. semel. εἰς πάντας τοὺς, Copt. (f) κατέχετο. Mt. 11. εἰλούτο. A. 42. ap. Mill. Aeth. Syr. p. Slav. 2. 3. 8. foff. for. εἰλού τοῦ. K. (g) = veron. verc. corb. gat. in natatorium, Ambr. in piscinam, Vulg. Alii. in natatoria piscinae, foff. ἐν τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ. 225. || Piscinam Bethsaidam angelus interveniens commovebat, Terr. (h) ἐταράσσοντο. CG. 36. 40. 63. 91. Ev. 1. 2. 3. 5. 24. al. 23. Mt. HV. al. 12. Ed. Aeth. Vulg. colb. foff. for. germ. Theophyl. Ambr. || et quotiescunque descendisset angelus, movebatur, Ambr. semel. (i) πρώτως. 46. Mt. k. ψ. (k) + in piscinam f. natatorium, Arm. Vulg. It. (exc. mart.) Ambr. (l) = veron. verc. corb. gat. Ambr. semel. (m) non habiturus signum morbi, Arm. || ὁ δήποτε] οὐκ ἔπρωτος. A. οὐκ ἔπρωτος. L. ψ. δ' αἷ. K. 42. (n) = D. Arm. veron. verc. (o) + ACDEGHL. 1. 13. 28. 33. 69. 124. ap. Birch. 157. 235. Ev. 2. al. 30. Mt. BH. al. 9. Ed. Syr. utr. Perff. Slav. Vulg. veron. brix. colb. Alii. Eu. Cyr. Chryf. ap. Wettf. Theophyl. (p) + αὐτοῦ. B ut videtur, CDL. 1. 33. 124. ap. Birch. al. 5. et Barber 1. (scil. B.) Mt. 11. Copt. Arm. Vulg. verc. for. colb. Alii. Cyr. Chryf.

κείμενον, καὶ γρούς, ὅτι πο-
 λὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει
 αὐτῷ. 9. Θέλεις ὕγις γενέ-
 σθαι; 7. Ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὁ
 ἀσθενῶν. * κύριε, ἀνθρώπον
 οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν τα-
 ραχθῇ τὸ ὕδωρ, * ἢ βάλῃ με
 εἰς τὴν κολυμβήθραν. ἐν ᾧ δὲ
 ἔρχομαι * ἐγώ, * ἄλλος πρὸ
 8. ἐμοῦ καταβαίνει γ. λέγει
 αὐτῷ ὁ ἰσχυρός. * ἔγχε, * ἄρον
 τὸν κράββατόν σου, καὶ πε-
 9. ριπάται. * Καὶ εὐθέως ἐγέ-
 μετο ὕγις ὁ ἀσθενής, * καὶ
 ἔφατο τὸν κράββατόν σου αὐτοῦ,
 καὶ περιπάτει. * ἢ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
 * ἔλεγον οὖν * οἱ * ἰου-
 δαῖοι * τῷ θεραπευμένῳ *
 κράββατόν σου ἐστίν * οὐκ ἔστι
 σοι ἄραι τὸν κράββατόν σου. * ἢ
 11. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς * ὁ ποιήσας
 με ὕγις. ἐκείνός μοι εἶπεν *
 ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ
 12. περιπάτει. * Ἠρώτησαν οὖν
 αὐτόν * τίς ἐστιν ὁ ἀσθενής,
 ὁ εἰπὼν σοι * ἄρον τὸν κράβ-
 βατόν σου

11. Βάλλῃ.

2. ἔχειται.

(q) *descende!* Ambra. ed. (r) + καὶ. C*GH. 106. 124. ap. Birch.
 al. 7. Mt. a. c. r. 10. 11. Syr. utr. Perf. p. An. Syr. hieros.
 Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (s) + εἰ. (cf. not. praeced.) 106.
 Syr. utr. Perf. p. Chrys. in Mt. 5 codd. + γὰρ. Mt. 11. (t) +
 ἐπὶ τοῦ ἁγίου. Syr. p. c. ob. (u) ABCDEGHKLS. Ev. I. 2. 5.
 24. 36. al. 71. Mt. BIV. al. 21. Fragm. aldin. Ed. Chrys.
 etiam in Mt. 6 codd. ἱμβαλῃ. C* ut videtur. 229** Syr. Cyr.
 (x) = 69. 91. 116. Mt. V. f. Aug. (y) + καὶ λαμβανὲν ἰσχυρὸν 64.
 + ἐγὼ δὲ ἀσθενῶν πορεύομαι. 69. (z) ABCDEGHK. Alij. Mt. Bll.
 al. 4. Ed. (ā) = 28. 96. 97. || εὐθέως = D. cant. Arm. || ὁ ἀν-
 θρώπος = 108. gat. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. || περιπάτει ad
 περιπάτει = 2. Mt. o. f. 11. (b) + ἐγέρθεις. D. 69. 124. ap.
 Birch. Syr. Ar. p. Perf. p. Syr. p. c. ast. Arm. cant. veron.
 verc. corb. (c) = 235. || ἢ δὲ σάββατον. ἡμέρα = Chrys. in
 Mt. 4 codd. semel. (d) = D. cant. (e) = Mt. B. Ed. (f) =
 fossat. (g) = 235. || οὐκ] καὶ οὐκ. ACDGL. 1. 22. 69. 91. al. 17.
 Mt. V. al. 5. Copt. Arm. Aeth. Arr. Slav. cant. veron. verc.
 Cyr. Chrys. Gaudent. || κράββατόν] + σοι. CDL. 91. al. 5. Syr.
 Syr. p. c. ast. Copt. Arm. Slav. Vulg. It. Cyr. Chrys. etiam in
 Mt. 6 codd. Hilar. Gaud. Aug. (h) + ὁ δὲ. GKL. 124. 218 (c.
 al. 2.) at. 8. Mt. o. 11. + εἰ δὲ. AB. Syr. utr. Copt. brix. foss.
 Cyr. (i) VI. 12 = 64. al. 4. veron. || οὐκ = BD. Ey. 7. Arm.
 cant. verc. corb. foss. Tunc, brix. || τὸν κράββατόν σου = Al.

βατόν σου, καὶ περιπάτει; 17 ἐν σαββάτῳ. Ὁ δὲ ἰησοῦς
 15 ὁ δὲ ἡσυχάζεις" οὐκ ἤδει, ἀπεκρίνατο αὐτοῖς [ὁ πατήρ
 τις ἔστιν." ὁ γὰρ ἰησοῦς μ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ
 14 τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα εὐ- 18 ἐργάζομαι. Διὰ τοῦτο οὐκ
 ρισκεῖ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἔργῳ, μᾶλλον" ἐκρίνον αὐτὸν οἱ
 13 ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰδε, Ἰουδαῖοι ἁποκτείναι," ὅτι
 ὁ μόνον εἶπε τὸ σαββάτον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον εἶπε
 12 ὡς γέγονας" μηκέτι ἀμαρ- τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτῷ ποιῶν
 11 ταν, ἵνα μὴ χεῖρόν ᾖ ἐγὼ τί 19 τῷ θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ
 ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἁ-
 10 τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι ἰησοῦς μὴν ἀμην λέγων θμεν οὐ δύ-
 9 ἔστιν, ὁ ποιήσας ᾤ αὐτὸν" ναται ὁ υἱὸς ἢ ὁ ποιῶν ἄφ'
 8 [ὁ υἱός.] Καὶ διὰ τοῦτο ἐδω- ἑαυτοῦ οὐδέν," εἰδὼς μὴ τι
 7 κειν ὅτι τὸν ἰησοῦν οἱ Ἰου- βλέπη τὸν πατέρα ποιούντα
 6 δαῖοι," ἢ ὅτι ταῦτα ἐποίει ἃ γὰρ ἂν ἡ ἐκείνος ᾖ ποιῇ.
 5
 4 F f 2 ταῦτα

k ὡς θεοῦ.

π ὡς σοί τι.

q ὡς οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἰησοῦν.

r † καὶ ἐκρίνον αὐτὸν ἀποκτείναι.

(k) ὡς θεοῦ. D. cant. veron. foss. Utrumque jungit Perf. p. τῷ
 θεοῦ πατρὶ. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (l) ἢ D. effect. Vulg.
 It. (m) ἐκείνος. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. declinavit a turba
 constituta in etc. Vulg. verc. brix. colb. corb. gat. germ. Mm.
 foss. devertit. cum vidisset turbam in etc. veron. declinaverat
 ab eo in turba. Ang. devertit. D. divertit, cant. declinavit se.
 germ. Mm. (n) ABCGHL. Ev. 1. 2. 5. 36 al. 18. pluresve.
 Mt. BHV. al. 5. Ed. Syr. Slav. Vulg. for. colb. Naz. Cyr. (o)
 ἀποκτείναν. DK. al. 10. Mt. H. 11. 17. Chryf. etiam in Mt. 6
 codd. αἱ. CL. 48. 218. Mt. f. Syr. Copt. verc. Cyr. (p) ἡ.
 D. 1. 40. 118. Copt. Slav. cant. verc. corb. (q) BCDL. 69.
 Syr. Vulg. cant. veron. brix. for. colb. Alii. (r) = BCD (St. B.) L.
 1. 33. 69. Alii. Mt. f. Copt. Arm. Vulg. It. (exc. brix.) Cyr.
 Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Nonn. || Habet Hilari. (s) †
 ἡ ἀποκτείναν. EH. 40. 63. 229. al. 4. Mt. a. l. 10. (t) = brix. (u)
 = 70. (x) † τοῦ ἀνθρώπου. D. 69. 124. Arm. cant. (y) ἡ ἐκεί-
 νος πατὴρ οὐδὲν. 69. 124. Vulg. veron. verc. brix. Alii. τὸν τι
 20. ἡ ἐκείν. D. cant. (z) ὁ πατήρ. Syr. Copt. Orig. Chryf. etiam in
 Mt. 6 codd. femel. (a) ποιῶν. A. 72. 131. 157. 235. Ev. 6. al. 7.
 Mt. c. 22. Fragm. ald. Ed. verc. Chryf. ap. Wetst. Tert. Hilari.
 Victorin. Faustini. Phoebad. ποιῶν. D (St. B.)

ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως
 20 ποιεῖ. Ὁ γὰρ πατὴρ ^b φι-
 λει" τὸν υἱόν, καὶ πάντα
 δείκνυσιν αὐτῷ, ^c ὃ αὐτὸς
 ποιεῖ. καὶ μείζονα τούτων
^d δεῖξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑ-
 21 μεις θαυμάζητε. Ὡς περ
 γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νε-
 κρούς καὶ ζωοποιεῖ· οὕτω καὶ
 ὁ υἱός, οὓς θέλει, ζωοποιεῖ.
 22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει ^e οὐ-
 δένα· ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν
 23 δέδωκε τῷ υἱῷ. ἵνα πάντες
 τιμωσι τὸν υἱόν, καθὼς τι-
 μωσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν
 τὸν υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέ-
 ρα, τὸν πέμψαντα αὐτόν.
 24 [Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ^f ὅτι"
 ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ
 πιστεύων τῷ πέμψαντί με,
 ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς
 κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ ἑ
 μεταβέβηκεν" ἐκ τοῦ θανά-
 25 του εἰς τὴν ζωὴν.] Ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ἔρχεται
 ὥρα, ^h καὶ νῦν ἐστίν," ὅτε
 οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς Φω-
 νῆς ⁱ τοῦ υἱοῦ" τοῦ ^k Θεοῦ."
 καὶ οἱ ἀκούσαντες ^l ζήσονται."
 26 Ὡς περ γὰρ ὁ πατὴρ ^m ἔχει
 ζωὴν ἐν ἑαυτῷ· οὕτως ἔδωκε
 καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ⁿ
 27 ἑαυτῷ." Καὶ ἐξουσίαν ἔδω-
 κεν αὐτῷ ^o καὶ" κρίσιν ποιεῖν,
 P ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί."
 28 Ἥ" θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι
 ἔρχε-

(b) αγαπᾶ. D. Orig. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. diligit, Vulg. It. etiam cant. amat, verc. (c) = 64. (d) δείκνυσιν. D. 28. cant. demonstravit, Codd. lat. Tert. (e) = Tert. semel. (semel ut rec.) ουδεν. Cypr. (f) = D. Mt. i. n. Ed. Aeth. cant. Clem. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (g) μεταβήσεται. gat. Mm. foif. corb. mart. emmer. Noun. Tert. ms. Hilar. Tychon. Aug. Auct. de promiss. transit, veron. for. colb. tol. Tert. Tychon. ms. Aug. (h) = veron. verc. Tert. Ambr. || ἐστίν] ἐσται, 69. (i) = 56* 61. Ignat. ad tars. (k) ἀνθρώπου. KS. 28. 42. 91. al. 3. Mt. μ. semel, et, ut videtur, z in marg. Syr. p. in m. Syr. hieros. Chryf. in textu (in commentario variant codd.) (l) ζήσουσι. BDL. 33. Chryf. semel in Mt. 6 codd. (m) + ὁ ζῶν. D. cant. (n) αὐτῷ. 220. (o) = AL. 33. Copt. Arm. Aeth. Arr. Vulg. It. (exc. brix. for. germ. mart. emmer.) Orig. quater. Chryf. in Mt. 4 codd. bis. Aug. alicubi. Leo. Vigil. rapf. (p) Sequentibus jungunt 1. 83. 118. Ev. 6. 24. Alii. Fragm. aldin. Syr. utr. Arm. Chryf. Damasc. Theophyl. Euthym. Scholion in 108. qui nostram interpunctionem Paulo samos. tribuunt. Sed Orig. Cyr. et latt. ut rec. || ζῆι] ζῆι δε. Syr. Syr. p. c. alt. καὶ ζῆι. Arm. (q) dico enim vobis: nolite, corb.

ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ ἔ πάντες" οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς Φωνῆς αὐτοῦ," 29 Καὶ ἐκπορεύσονται, οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. [καθὼς ἀκούω, κρίνω καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με·] 31 ἔ· "Ἐάν" ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. "Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυ-

ρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἔ· οἶδα," ὅτι ἀληθής ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἡ, ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 Ἐμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηται τῇ ἀληθείᾳ." Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω, 35 ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. Ἐπειὸς ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν 36 τῷ φωτὶ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζον τοῦ ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα, ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατήρ, ἵνα τελεῶσθαι αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα,

Ff 3

t † πατρός.

b. ἀγαλλιασθῆναι.

(r) = Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (s) τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 33. Slav. Vulg. ed. Tert. Ambr. semel. Auct. de prom. filii hominis. Iren. Ambr. semel. || † καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. Slav. 2. (t) = ABD (St. β.) KL. 1. 33. 42. 118* 157. al. 4. Syr. Arr. Periss. Copt. Aeth. Arm. Vulg. It. (exc. veron. colb. tol. emmer.) Orig. ter. Euf. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Ambr. Aug. (u) εἰν γὰρ. 28. 40. 229** al. 4. Mt. a. q. r. 10. καὶ. 106. Ev. 4. Mt. f. Orig. (x) οἶδατε. D. Arm. cant. verc. οἶδαμεν. 56. 58. 61. (γ) † μου. D* † αὐτοῦ D** (St. β.) Mt. 11. Syr. Arr. Periss. p. Copt. Aeth. cant** veron. germ. tol. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Fulgent. (z) Vos ipsi misistis ad me, et testimonium perhibuit Joannes de me, corb. (a) ἀνθρώπου. 218 (c. 76. 123. 219.) ἀνθρώπων. D. 3. 9. Mt. B. cant. Mm. (b) ADKS. 89* 124. 127. 131. 157. Ev. 24. Alii. Mt. BH. al. 18. Fragin. aldin. Ed. Chryf. in Mt. 5 codd. Post ὥραν pronunt. A. Ed. Vulg. verc. corb. Mm. gat. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Hilar. Aug. Maximin. arian. Post αὐτοῦ 108. (c) μείζονα. D. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. μείζον. AB. 10. 11. 13. 33. 225. 235. Ev. 32. Mt. c. (d) πληροῦν. 64. 142. al. 4. τελέσω. 58. 61. 69. 124. (e) = Tert. Nonn. || ἃ ἐγὼ ποιῶ = 38. verc. corb. Hilar. semel. Chryf. semel. etiam in Mt. 6 codd. || ἐγὼ ποιῶ = Ar. p. || = ἐγὼ. ABDL. 1. 33. Alius. Mt. f. Copt. Arm. cant. veron. Cyr. Hilar.

ἔργα, & ἐγὼ ποιῶ," μαρτυ-
ρεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ πατήρ
37 με ἀπέσταλκε. Καὶ ὁ πᾶς
ψας με πατήρ αὐτός· ἡμεμαρ-
τύρηκε" περὶ ἐμοῦ. οὔτε Φω-
νὴν αὐτοῦ εἰ ἀκηκόατε πώπο-
τε," οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑώρα-
38 κατε. Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν·
ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος,
τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.
39 Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι
ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν ἡ αὐταῖς·
ζωὴν ἰ αἰώνιον" ἔχειν· καὶ
ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
40 περὶ ἐμοῦ^κ. Καὶ οὐ θέλετε
ἐλθεῖν πρὸς με, ἵνα ζωὴν^λ
41 ἔχητε. Δόξαν παρὰ^μ ἀν-
42 θρώπων" οὐ λαμβάνω· Ἀλλ'
ἐννοκα ὑμᾶς, ὅτι ἡ τὴν ἀγά-
πην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν

43 ἑαυτοῖς. Ἐγὼ ἐλάλῃσα ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου,
καὶ οὐ λαμβάνετε με· εἰάν
ἄλλος ἐλθῇ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ
44 ἰδίῳ, ἐκείνου λήψετε. Πῶς
δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δό-
ξαν παρὰ^α ἀλλήλων" λαμ-
βάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν
παρὰ τοῦ^β μόνου Θεοῦ" οὐ
45 ζητεῖτε; Μη δοκεῖτε,
ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν
πρὸς τὸν^γ πατέρα· ἔστιν ὁ
αὐτὸς κατηγορῶν ὑμῶν^δ, μω-
σῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.
46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μωσῇ,
ἐπιστεύετε ἀν ἐμοί· περὶ γὰρ
47 ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ
τοῖς ἐκείνου γραμμασιν οὐ πι-
στεύετε, πῶς ταῖς ἐμοῖς ῥή-
μασι^ε πιστεύετε;

1 Μετὰ

(f) μαρτυρεῖ. D. Syr. utr. It. Aug. Maximin. Fulgent, (g) πῶποτε
ἀκηκόατε. ABDL. 69. 80. 124. 131. Mt. 11. Syr. Arm. Vulg. It.
Cyr. II = πώποτε, Mt. π. 17. (h) αὐτοῖς. Ev 32. αὐτοῖς. 64. 220.
(i) = 40. 63. 64. 71. 77. Ev. 20. Mt. α. 1. 10. tolet. (k) +
ἐν αἷς δοκεῖτε ἔχειν ζωὴν. Arm. veron. verc. (l) + ἐκείνου. D. 40.
69. al. 2. Mt. n. Syr. Ar. p. Perf. p. cant. germ. Chrys. etiam
in Mt. 7 codd. (m) ἀνθρώπων. AK. Ev. 42. al. 11. Mt. f. q. 11.
Arr. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 4 codd. (n) + τὴν ἀλήθειαν τοῦ
Θεοῦ καὶ. 74^{4*} (o) ἀνθρώπων. 57⁴ 116. Ev. 31. al. 7. Mt. c. k. o.
p. z. Orig. Euf. Ephr. Hilar. (p) μονογενὲς υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Slav. 2.
3. II = μόνον. Mt. c. II = Θεοῦ. B. veron. verc. (q) ζητοῦντες. 47.
al. 5. Mt. r. f. Ephr. Chrys. (etiam in Mt. 7 codd.) Aug. (r)
Interrogative legunt 83. 86. Syr. utr. Perf. p. Chrys. (s) κατη-
γορήσαν. Colb. gr. Mt. i. (t) + πρὸς τὸν πατέρα. B. (u) πιστεύετε.
DS. 1. 69. 124. Ev. 4. 24. al. 6. Mt. f. r. 10. Orig. inf. Chrys.
in Mt. 4 codd.

1. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ πέραν τῆς θαλάσσης Ἰσχυρῆς γαλιλαίας, ἢ τῆς 6
2. τιβεριαδος. Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολλὸς, ὅτι ἐκ- 7
3. ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἢ Ἀ- 8
4. ἠλθε" δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὁ ἐκεῖ" ἐκάθιστο μετὰ 9
5. τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς δὲ τὸ πάσχα, ὁ ἢ
6. ἰορθῆ" τῶν ἰουδαίων. [Ε- 7
8. πέρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμε- 9
9. νος, ὅτι πολλὸς ὄχλος ἔρχε- 10
11. ται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς 12
13. τὸν Φίλιππον· πόθεν βρω ἀ- 14
15. γοράσωμεν ἄρτους, ἵνα φά- 16
17. γωσιν οὗτοι; Ταῦτο δὲ ἔλε- 18
19. γε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ 20
21. ᾔδει, τί ἔμελλε ποιεῖν. Ἀ- 22
23. πεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, ἢ 24
25. διακρίων" δημαρίων ἄρτοι 26
27. οὐκ ἀρκοῦσιν αὐταῖς, ἵνα ἕκα- 28
29. στος ἰ αὐτῶν" βρωχῇ τι 30
31. λάβῃ. Λέγει αὐτῷ εἰς, ἐκ 32
33. τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀνδρέας, 34
35. ὁ ἀδελφὸς σίμωνος, πέτρον· 36
37. Ἔστι παιδάριον ἔν" ἐν, ὡδε, 38
39. ἰ αὐ" ἔχει πέντε ἄρτους 40
41. κριθίνους, καὶ δύο ἰσάρι- 42
43. ἄλλα ταῦτα τί ἐστὶν εἰς το- 44
45. σάυ- 46
F f 4

a † αὐτοῦ.

g ∞ ἀγοράσωμεν.

l ∞ ὅς.

(x) + εἰς ἑορτήν τὸν 28. (y) = 48. 157. Alius. Mt. 7. Slav. 2. 3. Cyr. saepe. Post τιβεριαδος ponit Mt. o. εἰς τὴν γαλιλαίαν ante ἀπῆλθεν ponit Perf. p. (z) + εἰς τὰ μέρη. D. 77 (ex emend. teste Tresch.) Mt. f. Syr. p. mf. cant. veron. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. || + καὶ. Mt. V. q. Goth. brix. || + quod est: Tiberiadis, Vulg. colb. for. Mm. (a) = ABDKLS. 1. 42. 69. 218 (c. al. 4.) al. 5. Mt. f. 11. Syr. utr. Arm. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. 2. 3. Vulg. It. Cyr. Chron. alex. Chrys. (etiam in Mt. 7 codd.) bis; semel habet. (b) ἀπῆλθε. D. 69. 124. Copt. cant. verc. corb. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (c) = 63. 71. 131. 235. Mt. a. r. f. x. 10. Perf. p. Post ἐκαθ, ponunt D. al. 2. cant. (d) = Conject. Vossii, Mannii, Priestleji. (e) = 28. Chrys. semel, etiam in Mt. 3 codd. τῆς ἰορθῆς. 96. 97. Syr. p. (f) τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς. ABDL. 1. 69. 106. 119. 216. f. 11. Copt. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. It. Cyr. || = ὁ Ἰησοῦς. f. 11. ABDEHLS. 1. 10. 36. 40. 57. 69. 124. 127. 131. 235. Ex. 4. 5. 36. al. 19. Mt. BH. a. c. f. al. 5. Ed. (h) διακρίων, 48. (i) = ABL. 16. 69. Mt. 11. Perf. Copt. Arm. Syr. p. Goth. Sax. Vulg. It. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 7 codd. (k) = BDL. 1. 42. 69. 72. 157. al. 5. Mt. n. 17. cant. veron. verc. Orig. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (l) ABD*G. 72. 115. 127. Ev. 28. 19. al. 2. Mt. B. f. 11.

10 ασφύτους· Εἶπε ^m — δὲ" ὁ
 ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χρότος
 πολὺς ἐν τῷ τόπῳ· ἀνέπεσον
 " — οὖν" ο οἰ" P ἄνδρες"
 τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχί-
 11 λιοι. ^q "Ἐλαβε δὲ" τοὺς ἄρ-
 τοὺς ὁ ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστή-
 σας ^r διέδωκε" ^a — τοῖς μα-
 θηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ" τοῖς
 ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ
 τῶν ὀψαρίων," ὅσων ^u ἤθε-
 12 λον." Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν,
 λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
 συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα
 κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπολη-

13 ται. Συνήγαγον οὖν, καὶ
 ἔγεμισαν ἑπτὰ κοφίνους

κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρ-
 των τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσ-

14 σευσε τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ
 οὖν [ἄνθρωποι, ἰδόντες ^x ὁ
 ἐποίησε σημεῖον" ^y — ὁ ἰη-
 σοῦς," ἔλεγον· ὅτι οὗτός ἐστιν
^z ἀληθῶς" ὁ προφήτης, ὁ
 ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.]

15 Ἰησοῦς οὖν, γνοὺς ὅτι μέλ-
 λουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάξειν
 αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν ^a — αὐ-
 τὸν" βασιλέα, ἀνεχώρησε
^b — πάλιν" εἰς τὸ ὄρος ^c αὐ-
 τὸς μόνος."

16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο,

κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
 17 ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐμ-
 βάντες

(m) = BL. Syr. Arm. verc. foff. οὖν. D. Vulg. cant. brix. for. colb. germ. (u) = EGHS. 36. 57. 72. 229* Ev. 36. al. 10. Mt. BHV. al. 6. καὶ αὐτοί. 77. Mt. i. n. Aug. (o) = DL. i. 157. Cyr. (p) ἄνθρωποι. K. 42. al. 3. verc. Cyr. Aug. ἄνθρωποι ἄνδρες. A. 80. 113. 131. 220. Barber. 2. (q) ἔλαβεν οὖν. ABDL. Mt. f. Copt. Syr. p. mf. in m. Vulg. cant. brix. colb. corb. foff. for. Cyr. καὶ λαβὼν. G. i. 69. 118. 124. || = δὲ, verc. (r) διέδωκε, 113. 225. Mr. x. ἔδωκε. D. 40. 69. Mt. a. r. f. 10. Syr. p. cant. veron. Orig. (s) = ABL. i. 118* Mr. 11. Syr. utr. Ar. p. Perff. Copt. Aeth. Arm. Syr. hierof. Goth. Vulg. It. (exc. cant. veron.) Orig. Nonn. Bas. Aug. (t) ἔχθρων. 124. (u) ἤθελον. Ed. Codd. ap. Bez. Cyr. ap. Wettst. (x) ὁ ἐποίησε σημεῖον. B. verc. || = ση-
 μείον. 235. (y) = D. Mr. d. Arm. Sax. Vulg. mf. It. (exc. corb. brix. gar. Min.) Aug. Beda. (z) = D. cant. (a) = ABL. i. 33. Mr. f. r. Orig. Cyr. (b) = EMS. (St. a) 11. 17. 36. 63. 64. 69. 91. 142. 226* 229* 235. Ev. i. 2. 5. 24. al. 45. et Bar-
 ber. 3. Mr. BV. al. 14. Fragin. aldin. Ed. Syr. Perf. p. Copt. Aeth. Orig. Chryl. (etiam in Mt. 7. codd.) Nonn. Theophyl. Post μόνος ponunt 76. Mr. q. (c) = Chryl. etiam in Mt. 7. codd. Sed habent Orig. dif. Cyr. dif.

βάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχον-
το ἄπ' ἑκείνου τῆς θαλάσσης εἰς
καπερνάουμ. ^α καὶ σκοτία ἦδη
ἐγεγόνει, ^β καὶ οὐκ ἔλαλύ-
θει πρὸς αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς ε.
18 Ἡ τε θαλάσσα, ἀνέμῳ με-
γάλου πνέοντος, διχγείρετο.
19 Ἑλληνιστὲς οὖν ὡς σταδίους
εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεω-
ροῦσι τὸν ἰησοῦν περιπατοῦ-
ντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγ-
γὺς τοῦ πλοίου γινόμενον
σοκαὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ δὲ λέ-
γει αὐτοῖς ἐγὼ εἰμι, μὴ φο-

21 βεῖσθε. "Ἦθελον οὖν λαβεῖν
αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον καὶ εὐ-
θέως ^γ τὸ πλοῖον ἐγένετο
ἐπὶ ^δ τῆς γῆς, ^ε εἰς ἣν ὑπῆ-
γον.

22 Τῇ ἑκαυτηρίῳ ὁ ὄχλος, ὁ
ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης,
^α ἰδὼν, ^β ὅτι κλοῖαριον ἄλλο
οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ^γ ἓν ^δ m †,
καὶ ὅτι οὐ ^ε συνεισῆλθε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ^ς ὁ ἰησοῦς
εἰς τὸ πλοῖον, ^ζ ἡ ἀλλὰ μὲ-
νοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλ-
θον. F f 5

m † ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

p. κλοῖαριον.

(d) + εἰς τὸ, D. 68. 69. Perf. p. Chrys. etiam in Mt. 6 codd.
(e) κατέλαβε δὲ αὐτοὺς ἡ σκοτία. D. 69. Goth. cant. (f) = 220. οὐ πῶ.
BD (St. β.) L. 33. 69. 124. ap. Birch. Mt. f. 11. τ. semel. Copt.
Syr. hierof. Aeth. Goth. Slav. It. (exc. corb. colb. for.) Cyr.
Nonn. (g) + εἰς τὸ πλοῖον. K. 42. al. 7. Mt. g. q. item 11. (h)
ἐγένετο τὸ πλοῖον. ABL. 1. 69. 124. Mt. f. Arm. for. colb. germ.
foss. mart. Orig. Cyr. Aug. (i) τὴν γῆν. 11. 28. 69. 124. 127.
157. al. 2. Mt. x. (k) εἶδον f. εἶδεν. ADL. 42. Barber. i. Syr.
utr. Arr. Perf. Copt. Sahid. Aeth. Vulg. It. Chrys. etiam in Mt.
7 codd. ἰδόντες. 67. ἔγνωσαν. Syr. p. ia m. (l) = 225. 235. Sa-
hid. Schöl. in Mt. a. d. g. (m) = ABL. 1. 42. 157. Ahus.
Perf. w. Arr. Copt. (habet Sahid.) Aeth. Goth. Vulg. It. (exc.
cant. verc. veron.) Nonn. || ἐκεῖνο = D. 235. Fragm. aldin.
Arm. Slav. 2. 3. cant. Chrys. etiam in Mt. 7 codd. || εἰς ὃ ἐ-
βησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ = veron. || εἰς = 118. 131. || εὐεβησαν
ἀνέβησαν. 91. al. 2. Mt. B. c. d. o x. || αὐτῶν] = 108. Syr. Perf.
p. αὐτοῦ ἰησοῦ D* τοῦ ἰησοῦ. D* 13. 69. 124. Arm. Sahid. cant.
verc. (n) συνέλαθε. 91. 127. al. 10. Mt. c. (o) = 16. 239. Ev.
2. 15. Mt. 11. Aug. Ante τοῖς μαθηταῖς ponunt Arm. corb. brix.
Utroque loco habet A. Post πλοῖον Mt. o. (p) ABDKL. 1. 13.
28. 33. 42. 69. 124. al. 11. Mt. 11. Goth. Vulg. It. (exc. verc.
brix.) Cyr. Chrys. etiam in Mt. 7 codd. || = εἰς τὸ πλοῖον. Sahid.
(q) = 220. Syr. Perf. p. || ἀπῆλθον] = 56. 58. 61. corb. fue-
runt, veron.

23. θον." (κ' ἄλλα δὲ ἤλθε
 πλοῖα" ἐκ τιβεριῶδος, ἐγ-
 γύς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον
 τοῦ ἄρτου, * — εὐχαριστή-
 24. σαντος τοῦ κυρίου.") Ὅτε
 οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος, ὅτι ἡσούς
 οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθη-
 τὰὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν † αὐ-
 τοῖς εἰς τὰ " πλοῖα," καὶ
 ἤλθον εἰς καπερναούμ, ζη-
 25. τοῦτες τὸν ἄρτον." Καὶ
 εὐρύςας αὐτὸν πέραν τῆς θα-
 λάσσης, εἶπεν αὐτῷ ῥαββί,
 26. ὅτι ποῦ εἶ
 ὡδα * γέγονας;"
 26. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἡσούς καὶ
 εἶπεν· ἁμὴν ἁμὴν λέγω ὑμῖν·
 ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἶδετε
 σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ
 τῶν ἄρτων, καὶ ἐχορτάσθη-
 27. τε. [Ἐργάσασθε μὴ τὴν
 βρωσὴν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλ-
 λά * τὴν βρωσὴν] τὴν μένου-
 σαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν ὁ δίδω-
 σκεῖ." τοῦτον γὰρ ὁ πατήρ
 28. ἐσφράγισεν ὁ θεός.] Εἶπον
 οὖν"

† ἐνέβησαν † καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ.

‡ † πατὴρ.

(τ) ἄλλων πλοίων ἐλθόντων, D. Arm. veron. || δὲ] = BL. 33. ap. Mill. Copt. καὶ ἰδού. Sahid. || ἤλθε] = 226. ἤθον. LM. I. 106. 124. 127. 131. Ev. 5. 19. al. 6. Mt. a. q. x. 10. δηλ. θον. Mt. 11. || πλοῖα] πληῖα: B. 157. Ev. 32. Vulg. veron. brix. for. colb. In alijis locum varie mutat. (s) ≠ D. 69. Arm. cant. verc. τοῦ ἄρτου] τοῦ ἄρτου. 42. al. 4. Mt. d. Syr. Pers. p. Syr. p. in m. εὐχαριστήσαντες τῷ κυρίῳ f. 21. colb. foss. for. emmer. (t) ἄρτον ἁρτοῖς D. cant. veron. corb. ἄρτον αὐτοῖς (αὐτοῖς. 124. ap. Birch.) f. 13. 69. 124. Arm. || καὶ = ABDGHL (S. c.) Ev. 1. 2. 24. al. plurimi. Mr. V. al. 17. Fragm. Taldin. Ed. Syr. ap. Copt. Slav. (exce. 3. qui ante ἐνέβησαν ponit.) Cyr. Theophyl. || καὶ αὐτοῖς] = S. 38. Mt. x. 10. Syr. Arr. Pers. Goth. Vulg. yenc. for. colb. foss. Post πλοῖα ponit Mt. f. (u) πλοῖα. D. 33. 69. 124. Mr. 29. f. 11. Ed. Syr. p. in m. Vulg. It. Cyr. Theophyl. (x) αὐτὰ K. 22. al. 3. for. || ≠ veron. (y) quomodo, germ. Mm. (z) αὐτὰ. D. (S. c.) Syr. Pers. Arr. Sahid. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. It. (exce. corb.) Utrunque iungit Aeth. ἡσούς. 28. πρὸς γυναικας. 48. Chrys. femel (ptiam in Mr. 7. codd. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

ο οὖν" πρὸς αὐτόν· τί δ' ποιῶ-
μεν," ἵνα ἐργαζώμεθα * τὰ
29 ἔργα" τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη
I — δ" ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· τοῦτέ ἐστι τὸ ἔργον τοῦ
Θεοῦ, ἵνα ὁ ^h πιστεύσῃτε"
I εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος."
30 Εἶπον οὖν αὐτῷ [πρὸς αὐτόν] οὖν"
ποῖς ^h οὐ" σημεῖον, ἵνα ἴδω-
μεν καὶ πιστευσώμεν σοι; τί
31 ἐργάζῃ; Οἱ πατέρες ἡμῶν
τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· ἄρ-
τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐ-
32 τοῖς Φαρισαῖν. Εἶπεν M —
οὖν" αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ⁿ οὐ" μωσῆς

ἔδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ πατήρ
μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ
33 τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. Ὁ
γὰρ ἄρτος ^a τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ
καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ.]
34 Εἶπαν Ρ οὖν" πρὸς αὐτόν· κύ-
ριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρ-
35 τον τοῦτον. Εἶπε ^q I — δὲ"
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· [ἐγὼ εἶμι ὁ
ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος
πρὸς με, οὐ μὴ πενθήσῃ καὶ
ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ δι-
36 ψήσῃ * πᾶποτε." Ἀλλ' εἴ-
πον ὑμῖν, ὅτι * καὶ ^t ἐωράνα-
τέ * με," καὶ οὐ πιστεύετε *.

Πάν

(c) — A. Syr. Ar. rom. Erp. Persf. Arm. Syr. hierof. (d) πα-
ράγωγον. 89. Alii: Mt. d. g. al. 4. Ed. (etiam St. 3.) Theophyl.
πειρώμενον, 69. Mt. 11. Sahid. Vulg. Ig. παρώμενον. DG. 124. || Sed
πρωτόμενον. ABLT. (St. 7.) 218 (c. al. 8.) Alii et Barber. 9. Ed.
Orig. Cyr. Chryf. || παρώμενον, ἵνα ἐργαζώμεθα] ἐργαζώμεθα, ἵνα πει-
ρώμεθα. D. capt. (e) τὸ ἔργον. Cyr. Aug. semel. (f) — GH. 127.
131. 235. Ev. 24. Alii: Mt. V. al. 18. Fragn. aldina Ed. (g) +
ἀπ' οὐρανοῦ. 69. (h) πιστεύετε. ALT. 1. 40. 71. 106. Mt. i. n. 104. Eth.
Orig. Bas. Cyr. (i) εἰς ἐκεῖνον, ὃς ἀπέστειλέ με. Arm. (Sed rec. in
m.) corb. (k) — L. al. 3. Syr. Arr. Persf. p. Copt. Aeth. Arm.
Goth. foff. veron. (l) — 69. Alii: Mt. n. 11. Arm. foff. Cyr.
Chryf. in Mt. 4. codd. (m) — GL. Ev. 26. Mē. n. Syr. Copt.
Arm. & veron. (n) — corb. item; sed post ἀπ' οὐρανοῦ additio. αὐ-
τῷ ἀληθινόν. Orig. (o) + υἱός. Sahid. (p) — Syr. Arr. Persf.
Copt. Arm. (q) — BT. 113. Syr. Copt. Arm. veron. verc. foff.
al. D. 33. 69. 106. 157. al. 3. Mt. q. l. Syr. p. (sed rec. in m.)
Sahid. cant. germ. Kai. veron. corbis (r) εἰς τὸν κόσμον. 33. Syr.
Arr. Persf. p. Copt. Aeth. Vulg. inf. et ed. fixtim. Cyp. (s) —
K. al. 3. Syr. Persf. p. Arm. Sahid. Slav. 20. 30. brif. foff. mact.
Ante ὅτι ponit Syr. p. (t) — A. veron. verc. gat. Cod. lat. 104.
Mt. (u) + μοι. A. Chryf. semel, etiam in Mt. 5. codd.

37 Πάν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, 40 μέρα.] [Τοῦτο ὁ γὰρ ἔστι
 πρὸς ἐμὲ ἤξει· καὶ τὸν ἐρχόμε- τὸ θάλημα τοῦ d ὧ πέμψαν-
 νον πρὸς με, οὐ μὴ ἐκβάλω τός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν
 38 ἴδῃ. "Ὅτι καταβέβηκα ἔκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸν υἱόν, καὶ πιστεύουν εἰς
 τὸ θάλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον·
 θάλημα τοῦ πέμψαντός γ' με. 41 ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐ-
 39 Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θάλημα τοῦ γόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ
 πέμψαντός με ἡμεῖς, ἵνα πᾶν, αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν ἡ ἐγὼ εἰμι
 ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἅ ὁ ἄρτος" ὁ καταβάς ἐκ τοῦ
 42 αὐτοῦ, ἅ ἀλλὰ ἀναστήσω 42 οὐρανοῦ. Καὶ ἔλεγον· οὐχ
 ὡς αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡ οὗτός ἐστιν ἡ ἰησοῦς" ὁ υἱὸς
 ἰωσήφ,

b ὡς αὐτόν.

c, δέ.

d ὡς πατὴρ μου.

(x) ἀπὸ ABLT. 69. 124. Mt. 11. Sahid. (Vulg. It.) (y) = C. 36. 63. 64. 131. al. 5. || με] + πατὴρ, D. 118** 127. 131. 142. 218. Alii. Mt. 19. Syr. hieros. cant. veron. verc. corb. Photius. Theophyl. Tert. Alii. || V. 39 = 157. Goth. (z) = ABDLT. 1. 127. 142. 218. al. 4. Syr. ms. Ar. p. Perf. p. Copt. Sahid. cant. veron. brix. Ath. Cyr. Chrys. eitam in Mt. 5 codd. Ambr. Aug. (a) μηδὲν. D. cant. verc. corb. (b) αὐτόν. GH. 36. 40. 64. Ev. 24. 36. Alii. Mt. V. c. x. 17. for. tol. αὐτὸν. CELT. 1. 91. 106. 127. 142. Alii. Mt. f. al. 6. Ed. Ath. ms. Cyr. Victorin. αὐτὸν ἐν. S. Ev. 2. 3. Alii. Mt. B. ψ. Slav. 2. 3. veron. verc. brix. foff. mart. emmer, (c) ABCDKL. 1. 42. 69. 91. 106. 127. al. 13. Mt. g. q. 11. Syr. utr. Arr. Copt. Vulg. ms. cant. veron. verc. brix. colb. germ. mart. foff. emmer. tol. Clem. Ath. Bas. Cyr. Nonn. Hilar. Aug. Ambr. Victorin. Beda. (d) CDLT. 1. 127. al. 4. Mt. 11. Syr. utr. Perf. p. Ar. Copt. Aeth. Arm. Sahid. Slav. 2. 3. cant. veron. verc. Clem. Ath. ms. Chrys. semel, (etiam in Mt. 6 codd.) Nonn. Tert. Hilar. Victorin. πέμψαντός με πατὴρ, 33. 69. 106. 124. 235. Ev. 36. al. 5. Mt. B. 19. al. 4. Fragm. aldin. Syr. hieros. Ar. rom. Erp. Perf. w. Vulg. brix. colb. germ. mart. foff. Ambr. Aug. Chromat. (e) = AD. 1. 40. 72. Ev. 26. semel. al. 3. Mt. B. Copt. (habet Sahid.) Slav. 2. cant. veron. foff. tol. Clem. Ath. ms. Chrys. (etiam in Mt. 4 codd.) Tert. Hilar. In aliis locum mutat. || + ἐν. ADKLS. al. 24. Mt. λ. 19. Veriff. Clem. Theophyl. ed. (f) + ἐν. 2. Ed. Arm. (g) = 225. Mt. B. (h) = 106. 127. al. 5. Mt. ϑ. f. 10. Slav. 2. 3. Vulg. ms. veron. colb. gat. germ. emmer. Chrys. in commentar. (etiam in Mt. 5 codd. bis, in 2 semel.) Nonn. Auct. quæst. ex N. T.

ἰωσήφ, οὐ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν
 πατέρα ⁱ καὶ τὴν μητέρα;" 46 πρὸς με. Οὐχ ὅτι τὸν πα-
 πῶς ^k οὖν" λέγει ^l — οὗτος" ^m ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
 43 βέβηκα;" Ἀπεκρίθη ⁿ + ὁ 47 εἰώραν τὸν πατέρα. Ἀμὴν
 ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ 48 ἄμην λέγω ὑμῖν· ὁ πιστεύων
 γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. ^z εἰς ἐμέ." ἔχει ζωὴν αἰ-
 44 Οὐδεὶς δύναται εἰσεῖν πρὸς 49 νιον. [Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς
 με, ἂν μὴ ^o ὁ πατήρ," ὁ 49 ζῆς. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔ-
 πέμφας με, ἐλυύσῃ αὐτόν, 50 φαγον ^a τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρή-
 καὶ ἐγὼ ἀνάστησω αὐτόν ^p # 50 μῳ," καὶ ἀπέθανον. Οὗτος
 45 ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.] Ἔστι 51 ἔστιν ὁ ἄρτος, ὃ ἐκ τοῦ οὐ-
 γεγραμμένον ἐν τοῖς προφῆ- 51 ρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ
 ται· καὶ ἔσονται πάντες ^q δι- 51 αὐτοῦ φάγη, καὶ μὴ ἀποθά-
 δακτοὶ ^r + θεοῦ. πᾶς ^s + ὁ 51 νῃ. Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ^b ὁ
^t ∞ ἀκούσας" παρὰ τοῦ πα- 51 ζῶν," ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα-
 ταβάς.

II + οὖν.

r + τοῦ.

s + οὖν.

t ∞ ἀκούων.

(i) = Arm. veron. Quaest. ex N. T. (k) ὡν. BT. Copt. Arm.
 || = verc. (l) = CDLT. I. 33. 69. 124. al. 2. Sahid. Slav.
 3. cant. verc. corb. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. αὐτός. Mr.
 B. (m) εαυτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβεβηκέναι. D. cant. Chryf. etiam
 in Mt. 6 codd. || ὅτι = 69. 124. Slav. 2. 3. (n) = BCKLT.
 28. 42. 69. 124. al. 2. Mt. r. f. Syr. Perff. Copt. Sahid. Arm.
 Slav. 2. verc. Cyr. (o) = A. al. 6. (p) + ACDEGHLST. Ev.
 2. 36. al. multi. Mr. BV. f* al. 15. Ed. Cyr. Theophyl. (q)
 διδασκτικοί, 82. docibiles, Vulg. It. (r) = ABCDEGLST. 218
 (c. al. 8.) al. 25. pluresque. Mt. V. al. 15. Ed. Cyr. Chryf.
 (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. (s) = BCDLST. 37. 69.
 124. 235. Barber. 2. Mr. f. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Slav. (exc.
 3.) Vulg. It. Orig. bis. (t) DEHS. (St. *) 28. 63. 64. 91. 127.
 218 (c. al. 8.) 229* 235. al. 31. Mt. V. al. 15. Ed. Syr. p. in
 m. Vulg. mf. It. (exc. brix. for. colb. corb.) Cyr. Hilat. Sed
 rec. Orig. bis. Barber. 4. Mt. xi. Alii. (u) + τὴν ἀλήθειαν. A.
 (x) + ἐπεγινώσκει ἡ. 28. || εἰώραν τις. Hoc ord. BCDET. Vulg.
 It. Orig. Cyr. (y) ex. 1. Alius. Syr. Copt. Sahid. Chryf. semel.
 etiam in Mt. 6 codd. (z) = BT. (a) ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα. BCT.
 colb. tol. Euf. Chryf. (etiam in Mt. 4 codd.) Aug. item Orig.
 τὸν ἄρτον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα. D. cant. veron. verc. (b) vitae,
 verc. Cypr. Victorin. Aug. semel. vitae aeternae, Novatian.

της, καὶ γὰρ ζῶν διὰ τὸν πατέρα- βινοῦμεν; ὁ δὲ εἰδὼς δὲ ὅτι τῶν μαθητῶν
 ρατοῦ καὶ οἱ ἄλλοι τῶν μαθητῶν, ἐν ταύτῃ, ὅτε ἡ γογγύζουσι
 κἀκεῖνος ἰσχυρῶς ζήσεται διὰ τὸν πατέρα, εἰπὼν αὐτοῖς, τοῦτο ὁ
 58 ἔμελλεν εἰπεῖν αὐτοῖς, ὅτι οὐδεὶς ἐστιν ὁ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, οὐ
 καὶ ὁ πατήρ, οἱ πατέρες δὲ τῶν υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
 ἀναβαίνοντάς, ὅπως ἡν
 59 αἰῶνα. Ταῦτα εἰπὼν ἐν ὕμνῳ διδάσκων ἐν καπερ-
 ναύμῳ. ὁ δὲ λαὸς οὐκ ἀκούσας αὐτοῦ, οὐκ ἔβη
 60 ἀπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οὐκ ἔβη ἀπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οὐκ
 εἰπον, σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ
 λόγος, τίς δύναται αὐτοῦ ἀ-

βινοῦμεν; ὁ δὲ εἰδὼς δὲ ὅτι τῶν μαθητῶν
 ἐν ταύτῃ, ὅτε ἡ γογγύζουσι
 κἀκεῖνος ἰσχυρῶς ζήσεται διὰ τὸν πατέρα, εἰπὼν αὐτοῖς, τοῦτο ὁ
 58 ἔμελλεν εἰπεῖν αὐτοῖς, ὅτι οὐδεὶς ἐστιν ὁ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, οὐ
 καὶ ὁ πατήρ, οἱ πατέρες δὲ τῶν υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
 ἀναβαίνοντάς, ὅπως ἡν
 59 αἰῶνα. Ταῦτα εἰπὼν ἐν ὕμνῳ διδάσκων ἐν καπερ-
 ναύμῳ. ὁ δὲ λαὸς οὐκ ἀκούσας αὐτοῦ, οὐκ ἔβη
 60 ἀπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οὐκ ἔβη ἀπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οὐκ
 εἰπον, σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ
 λόγος, τίς δύναται αὐτοῦ ἀ-

Καὶ

q cō ζήσεται.

s † τὸ μάννα.

u cō ζήσεται.

e cō λελαλήκα.

(p) ἀναβαίνοντάς. D. (St. p.) cant; Victorin; (q) BC^{KL} 42. 69.
 118. 124. 131. al. 3. Orig. Euf. Cyr. Chrys. etiam in M^h. 3
 codd; (r) — BCLT; Copt. Orig. (s) — CULF 33. Copt. Sa-
 hid; cant. Orig. † + ἐν τῇ ἐρήμῳ 218 (cum 76. 125) M^h o.
 11. 17. Syr. hieros. in m. corb. (t) † μου. 40. 61. 127. 235.
 al. 14. et Barber. 1. M^t. B. a. k. p. r. 10. Ed. (u) CELST. 1.
 33. 36. 57. 64. 72. 89. 106. 118. 157. 218 (c. al. 7.) 235. Ev.
 2. al. 15. M^t. V. c. d. g. f. 9. 19. Ed. Orig. Cyr. Chrys. (x) +
 καὶ ἐγὼ ἀπεστείλω αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας. M^h. 19. 20. † + τὸ D.
 † + quidam; Ann. edit. constantin. in m. (2) + εἰς τὸν D.
 (St. p.) cant. ver. corb. Aug. (a) τὸν ἰσχυρῶς ἐβη 7. 125. 235.
 Ev. 236. (b) ὡς οὐκ ἔγνω. D. cant. Chrys. etiam in M^h. 3. codd.
 19. 61. in m. 69. ver. corb. (c) ὡς ἐὰν αὐτοῖς D. cant.
 Chrys. etiam in M^h. 3. codd. (d) αὐτοῖς 19. 69. 118. 157. 218. 235.
 (e) BC^{KL} 42. 69. 124. 131. 157. al. 3. M^h. f.
 Syr. Arm. Pers. Copt. Aeth. Goth. Slav. 2. 3. Vulg. It. Orig.
 Euf. Ath. Bas. Cyr. Chrys. etiam in M^h. 3. codd. Terr. Amb.
 Aug. Gaud. Vigil. epf. (f) — G. 40. 63. 86. Alus. M^h. 1. i.
 n. Vulg. ed. sextin. Sax. foff. Min. for. enmer. mart. tol. Cyr.
 ap. Weist. Chrys. ap. Weist. Hier. Aug. Confess. ad Hube-
 ric. Victor capuan.

65 Καὶ ἔλεγεν διὰ τοῦτο εἶρημα
ὑμῶν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλ-
θεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ἡ θεδο-
μενον αὐτῷ ἔκ τοῦ πατρὸς

66 ἡ = μου. Ἐκ τούτου
πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ εἰς ταῦτα ὀπίσω καὶ
οὐκ ἔτι μετ' αὐτοῦ περιπα-
67 τού. Ἐπεὶ οὖν ὁ ἰησοῦς

ταῖς ὁδοῖς καὶ καὶ ὑμεῖς
68 θέλετε ὑπάγειν; Ἀπεκρίθη
τῷ αὐτῷ σίμων πέτρος κύ-
ριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμε-

69 ναι; ὁ ἰησοῦς ἀπε-
κρίθη καὶ εἶπεν· σὺ εἶ
πέτρος καὶ ἐπὶ σὺν ταύτῃ
καταστήσω τὴν ἐκκλησίαν μου·

70 ὅτι σὺ εἶ ὁ ὄψωνος τοῦ θεοῦ
71 ὁ ἰησοῦς· σὺ καὶ ἐγὼ
καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς διαβολὸς
72 ὅτιν. Ἐπεὶ δὲ τὸν ἰουδαῖον
σίμων· ἰσκαριώτην· αὐτὸς

73 γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδι-
δοῦναι, εἰς τὸν ὅτιν ἐκ τῶν
ὁδοῖν.

74 Καὶ

75

1 + οὖν, ο ὁ χριστός, ὁ υἱός, p + τοῦ ζώντος.

- (g) + ἀποδεν. Syr. hierof. corb. colb. Chrys. bis, etiam in Mt. 5 codd. || ἐκ τοῦ πατρὸς μου] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 131. (h) = BCDKL. T. 28. 124. Arr. Copt. Aeth. cant. veron. verc. corb. (i) τούτων. 157. τούτου οὖν. D. 13. 69. 106. 124. Mt. 17. cant. veron. brix. colb. foss. || διὰ τοῦτο. Copt. (k) τῶν (ἐκ τῶν) μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον. BCDLT. 1. 69. 106. 116. 124. Mt. f. 11. Syr. utr. Copt. Arm. Vulg. It. Cyr. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Aug. (l) = BCKL. 1. 33. 69. 124. 127. 142. 235. Ev. 2. 36. al. 5. Mt. B. 11. Syr. Arr. Perf. Copt. Sahid. Arm. Slav. verc. brix. Cyr. Bas. (m) = G. 9* ap. Mill. 219. Mt. B. Ante περὶ πο-
νόντ 127. Mt. f. Copt. (n) + σε. D. cant. (o) BCDL. Copt. cant. Nonn. Cosmas. χριστός ἅγιος. Sahid. υἱός. veron. Chrys. se-
mel in Mt. 5 codd. Cypr. semel. *Christus sanctus, filius*. Aeth. (p) = BCDL. 1. 33. 118. Mt. H. (in extrema parte folii in
fine lectionis.) Copt. Sahid. Arm. Perf. w. Vulg. It. (exc. corb.)
Cyr. Nonn. Cosmas. Victorin. Aug. (q) = D. Copt. Arm.
cant. veron. colb. corb. αὐτῶν. 16. 69. 127. Sax. for. foss. germ.
Nonn. (r) = EGHS. 28. 40. 57. 63. 64. 72. 106. 142. 235.
al. 34. Mt. V. al. 11. Ed. Slav. (s) σίμωνα ἰουδαῖον. Arm. tolet.
(t) ἰσκαριώτην. BCGL. 33. Arm. Syr. p. mf. in m. graece. Vulg.
ed. fixin. gar. brix. for. germ. harl. Alcuin. σκαριώτη. Syr. p.
Mm. σκαριώτ. D. It. τὸν ἀπὸ σκαριώτου. Syr. p. in m. ἀπὸ σκαριώτου.
69. 124. ἀπὸ σκαριώτου. 13. (u) παραδίδοναι αὐτόν. BCDL. 69. 124.
Vulg. It. exc. verc. (x) = BC*DL. Syr. Perf. p. cant.

- 2 7 — Καὶ * περιπάτει
 ὁ ἰησοῦς μετὰ ταῦτα" ἐν τῇ
 γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ * ἤθελεν"
 ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ^b περιπατεῖν,
 ὅτι ἐξήγουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι
 3 ἀποκτεῖναι. * Ἦν δὲ" ἐγγὺς
 ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων, ἡ σκη-
 4 νοπηγία. Εἶπον οὖν πρὸς αὐ-
 τὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετά-
 βηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς
 τὴν ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μα-
 5 θηταὶ σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα
 6 σου, ἃ" ποιεῖς. Οὐδεὶς
 γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ
 ζητεῖ * αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ"
 εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, Φανέ-
 ρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ.
 5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
 6 ἐπίστευον εἰς αὐτόν. Λέγει
 7 ἔ = οὖν" αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ὁ
 καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐκ ἔστιν·
 ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντο-
 7 τέ ἐστίν· ἐτοιμος. Οὐ δύνα-
 ται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς ἐμὴ
 δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ ^h μαρτυρῶ
 περὶ αὐτοῦ," ὅτι τὰ ἔργα
 8 αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν. Τίς τις
 ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ⁱ =
 ταύτην"

(y) = C^d. 157^{**} Mt. r. Syr. Perf. p. Sahid. Arm. Vulg. It.
 (z) μετὰ ταῦτα (+ δ. Vulg. germ. Mm. gat.) περιπάτει ὁ ἰησοῦς.
 BCDGL. 1. 69. 116. 124. 131. (et, omisso ὁ ἰησοῦς, 145.) 218²⁰
 Alius. Syr. Copt. Sahid. Arm. Vulg. It. Cyr. Chryf. in com-
 mentar. || μετὰ ταῦτα] = 47. 235. Evangelistaria. μετ' αὐτῶν.
 28. Slav. 3. Chryf. ap. Wettst. (a) εἶχεν ἔξουσίαν. 142. in m. Mt.
 i. p. f. Chryf. dif. (etiam in Mt. 5 codd.) Euthym. habebat
 potestatem, veron. verc. corb. (b) + παρρησία. Mt. 11. (c) μετὰ
 ταῦτα ἢ. Chryf. in commentar. etiam in Mt. 5 codd. (d) ἃ. D.
 61. 63. al. 9. Mt. k. z. Syr. Perf. w. cant. veron. verc. colb.
 corb. Cyr. Bas. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. ed.
 || ἃ εὐ f. ἃ αὐτὸς f. σου, ἃ εὐ f. σου, ἃ αὐτὸς. Alii. (e) ἐν παρρησίᾳ
 αὐτοῦ. D^a cant. || αὐτὸς] αὐτοῦ. B. αὐτοῦ. Mt. 10. (f) + τότε. D. It.
 (exc. gat. Mm. for. germ. mart.) Hier. + adhuc, Ambrosiast.
 (g) = D. gr. 57. 106. Ev. 19. Syr. Perf. Arm. foff. Cyr. (h)
 ἀπὸ αὐτοῦ. Aeth. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Nonn. Theo-
 phyl. in commentar. (i) = BDKLTX. 1. 42. 116. 118. al. 4.
 Mt. 1^{**} Copt. Sahid. cant. veron. verc. colb. corb. Cyr. Chryf.
 etiam in Mt. 5 codd. || ταύτην ad ταύτην = 9. 17^{*} Alius. Mt.
 1^o 17. Codd. lat. ap. Wettst.

ταύτην" εἰς τὴν ἑορτήν ταύτην." καὶ τοῦ ἑστῆν ἐκεῖνος· ὁ καὶ γογγύων εἰς τὴν ἑορτήν ταύτην." γαμῶς βοῶσα· περὶ αὐτοῦ ὅτι ὁ ἰσχυρὸς ὁ ἐμὸς· οὕτω γὰρ ἐν τῇ τῆς ὄχλου· οἱ μὲν
 9 " πεπλήρωται." Ταῦτα οὐκ ἔλεγον· ὅτι ἀγαθὸς ἐστὶν ἄλλοι· ὁ δὲ λέγον· οὐκ ἄλλα·
 10 ἐν τῇ γαλιλαίᾳ· ὅτι δὲ ἀνέβησαν· οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,· 13 πλανᾷ· τοῦ ὄχλου· ὁ οὐ
 τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη· εἰς περὶ αὐτοῦ, διὰ τοῦ φόβου τῶν Ἰουδαίων· ὅτι ἦσαν
 11 ἀλλ'· ὡς· ἐν κρυπτῷ. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν· 14 " Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς· με-
 ἐν τῇ ἑορτῇ." καὶ ἔλεγον· σούσης," ἀνέβη· ὁ ὅτι ἡσυχίας

k. οὕτω. οὐκ δὲ.

p. αὐτὸς.

y. δὲ.

(k) DK. Copt. (non Sahid.) Aeth. Pers. Slav. Sax. Vulg. It. (exc. brix. germ.) Porphyr. Epiph. Cyr. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Hier. Aug. Auct. quæst. ex N. T. oute. Theophyl. || Rec. Syr. p. in m. graece. Vulg. mf. (1) = 69. ἀρτι item νῦν. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (m) ἐμὸς καὶ ἰσχυρὸς. BDLT. 1. 69. 124. Mt. x. (Arm. Vulg. It.) Cyr. (n) παρῆσται. 48. (o) = DK. 1. 33. 42. 64. 118. 229* al. 6. Mt. f. x. Syr. Arr. Pers. Slav. Vulg. It. (exc. brix.) Cyr. Chrys. in Mt. 3 codd. (sed in Mt. 3 et 4 est καί.) (p) = 40. 86. Ev. 26. Mt. a. r. 10. Syr. Arr. Pers. Slav. 2. || αὐτὸς. D*LT. (ap. Birch. non ap. Georgium) 1. 42. 53. 118. al. 4. Copt. Sahid. Arm. Syr. p. in m. Slav. 3. Vulg. cant. veron. verc. for. Cyr. || εἰπὼν αὐτοῖς, ἐμείνεν] εἰπὼν αὐτοῖς. ap. brix. (q) = 64. αἱ μεθ' αὐτοῦ αὐτοῦ. Mt. B. (r) = 59. 220. Ev. 15. Mt. f. Chrys. in commentar. etiam in Mt. 6 codd. Post ἀδελφοὶ αὐτοῦ ponunt BLT. 13. 76. Syr. Pers. p. Syr. hierof. Copt. Sahid. Slav. Cyr. Uiroque loco habet verc. (s) = D. 64. 66. Arr. Aeth. Sahid. Slav. 2. 5* cant. veron. verc. Cyr. Chrys. in Mt. 3 codd. semel. (t) = 69. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. ἐν τῇ γαλιλαίᾳ. Sahid. Auct. synopsis uti viderur. (u) = D. Ann. cant. verc. colb. foff. In aliis locum mutat. (x) + ὁ ὄχλος. D. (S. p.). 33. Syr. Pers. w. Copt. Sahid. Vulg. It. (y) = DGKLS. 10. 11. 28. 57. 64. 73. 127. 131. 233. Ev. 2. 3. 19. 24. 36. al. 28. Mt. HV. al. 16. Ed. Syr. Pers. Goth. Cant. veron. Theophyl. Euthym. (z) οὐκ ἔλεγον· ὅτι ἀγαθὸς ἐστὶν ἄλλοι. K. 42. al. 5. Mt. B. q. 7. 1. Chrys. in Mt. 4 codd. ἐν τῇ γαλιλαίᾳ. Mt. r. (a) τὸν ἰσχυρὸν. Mt. i. n. Euthym. (b) μετὰ τὸν αὐτὸν. D. 1. 69. 118. 124. Pseudo Chrys. (c) = BLT. (d) αὐτὸς. BDLT. 1. 69. 118. 124.

εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε. καὶ ἤκουσεν ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· δα-
 18 Καὶ ἰσαύρατον· οἱ Ἰουδαῖοι, μόνον ἔχει· τίς σε ζητεῖ ἀπο-
 λέγοντες· ὡς οὗτος· γράμ- κτεῖναι; Ἀπεκρίθη ἡ — ὁ
 ματα οἶδεν, μὴ μεμαθῆνός; ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἐρ-
 16 Ἀπεκρίθη· + οὐν αὐτοῖς· γον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυ-
 ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ δι- 22 μάζετε * ἡ Διὰ τοῦτο. μω-
 δαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ σης δέδωκεν ὑμῖν τὴν περι-
 17 τοῦ πέμψαντός με· Ἐάν τις τομήν· (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ μω-
 θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποι- σέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πα-
 εἶν, γινώσεται περὶ τῆς διδα- τέρων) καὶ ἐν σαββάτῳ πε-
 χῆς, πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ 23 ριτέμεντε ἀνθρώπων. Εἰ
 ἐστίν, ἡ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λα- 24 μὴ περιτομὴν λαμβάνει ἀνθρώ-
 18 λῶ. Ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν, πος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυ-
 τὴν δοῶν τὴν ἰσὶαν ζητεῖ· ὁ 25 θῇ ὁ νόμος μωσέως, ἡ ἐμοὶ
 δὲ ζητῶν τὴν δοῶν τοῦ πέμ- χολᾶτε, ὅτι ὁ ὅλον· ἀνθρώ-
 ψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθὴς πον ἡγῶ ἐποίησα ἐν σαββά-
 19 ἐστίν. Οὐ μωσὴς δέδωκεν 24 τῳ; Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν,
 ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν· Ἐκρί-
 ἡμῶν ποιεῖ τὸν νόμον· τί με 25 νετε. Ἐλεγον οὐκ τινὲς ἐκ
 20 ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; ἡ Ἀπε- τῶν ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὗ-
 21 κρις· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ τοῦτος ἐστίν, ὃν ζητοῦσαν ἀπο-
 22 κτεῖναι;

Gg 2

(d) ἰσαύρατον. BDLT. 1. 42. Ev. 17. Mt. f. Copt. Sahid. Syr. p. in m. c. ant. vera. colb. corb. Cyr. (e) Quomodo hic
 legit. qui vietas non didici? Auct. de promiss. (f) + οὐν.
 BEHKMST. 10. 11. 36. 42. 57. 61. 63. 64. 69. 72. 91. 106.
 124. 127. 157. 235. Ey. 2. 4. 18. 24. 36. 40. al. 46. Mt. BHV.
 al. 14. Ed. Sahid. Syr. p. Goth. Slav. (exe. 2. 3.) Theophyl.
 + ἡ. veron. brix. foss. + καὶ colb. (g) ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι,
 καὶ εἶπον αὐτῷ. K. 42. al. 3. Syr. p. in m. || — καὶ εἶπε. BLTX.
 Copt. Sahid. Aug. (h) — BGH. 1. 69. 72. 106. 235. Ev. 24.
 al. 12. pluresve. Mt. BHV. al. 15. Ed. Theophyl. (i) Cum an-
 tecedentibus connectant Ed. Theophyl. (k) ἐπελθόν. 68. legem,
 Codd. lat. ap. Erasm. legem circumcisionis, foss. (l) περιτέμνεται
 ἀνθρώποις. G. 28. 40. 63. 131. al. 5. Mt. 10. (m) + οὐν. D. (St.
 β.) 29. Arm. codd. vera. brix. (n) + καὶ. D. (St. β.) Copt. caut.
 + καὶ οὐν. Arr. Aeth. (o) — X. χαλδ. Conject. (p) κρινετε.
 BDLT. Mt. o. x. Cyr.

26 κτείναι; 9 Kai" ἴδε, παρ-
ρησία λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ
λέγουσι. "μήποτε ἀληθῶς"
ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες;" ὅτι
οὗτός ἐστιν "† ὁ χριστός;
27 Ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πό-
θεν ἐστίν· ὁ δὲ χριστὸς ὅταν
ἔρχηται," οὐδεὶς γινώσκει,
28 πόθεν ἐστίν. "Ἐκράξεν οὖν
ἐν τῇ ἱερῇ διδασκίᾳ οἱ ἰησοῦς,
καὶ λέγαν· ἡμεῖς γ' οἶδατε,

"καὶ οἶδατε" πόθεν εἰμι· *
καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐληλυθα,
ἀλλ' ἐστίν ἀληθινὸς ὁ πέμψας
μέ, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.
29 Ἐγὼ "† οἶδα αὐτόν· ὅτι παρ'
αὐτοῦ ^b εἰμι," κακέϊνός με
30 ἀπέστειλεν. ^c Ἐζήτουν οὖν
αὐτὸν πιάσαι ^d καὶ οὐδεὶς
ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν ^e τὴν χει-
ρά, "ὅτι οὕτω ἐληλύθει ἡ
31 ὥρα αὐτοῦ.] ^f Πολλοὶ δὲ ἐκ
ταῦ

u † ἀληθῶς.

a † δε.

(q) = LX. 69. al. 7. Mt. r. Copt. Vulg. ms. verc. germ. em-
mer. Cyr. (r) μήτι. D. 49. 108. Chrys. semel, etiam in Mt. 4
codd. (s) = 33. 63. 66. Syr. Perf. p. Aeth. Sahid. Slav. Nonn.
(t) καὶ οἱ ἄρχοντες. Arm. οἱ ἀρχιερεῖς. 71. verc. for. οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς. Sahid. (u) = BD (St. β.) KLTX. 1. 13. 28. 40. 63.
69. 116. 118. 124. al. c. Mt. a. l. f. 10. Ed. Arr. Perf. w.
Copt. Sahid. Arm. Slav. Vulg. It. (exc. brix.) Orig. bis. Epiph.
Cyr. Isidor. pelus. Chrys. (etiam in codd. qu. Mt.) Nonn. ||
Habent Barber. 6. Syr. Perf. p. Aeth. Goth. Chrys. in textu.
Theophyl. (x) ἔρχεται. Ed. elsevir. ελθῇ. G. 71. (y) † αὐτῷ. 131.
101. Tert. Hilar. (z) = Orig. bis. (bis habet.) Chrys. in Mt.
5 codd. Tert. καὶ οἶδα. Mt. V. οἶδε οἶδατε. Hilar. (a) = BEGH.
MST. 10. 57. 63. 64. 69. 91. 106. 108. 124. ap. Birch. 127.
131. 142. 157. 235. Ev. 1. 4. 19. 36. pl. 36. Mt. BHV. 2* al.
15. Ed. Sahid. Arm. Syr. p. c. alt. Slav. Vulg. verc. germ.
mari. for. Orig. (b) εἰμι. Ed. Nonn. ἐλθῶ. Syr. hieros. (c) †
καὶ ἐν ἑπτῷ, ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὁμοίος ἑμῶν, ψεύστης. 124.
Sax. item, repetito praeterea καὶ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι,
κακέϊνός με ἀπέστειλεν, (et scholio in m. addito: εἰς τὸ ρωμαϊκὸν
εὐαγγέλιον τοῦτο εἶπον) 161. Totus versus sic: Ego (autem) scio
eum: et si dixerō, quia nescio eum, ero similis vobis, men-
dax: et (ego) scio eum, quia ab ipso sum. et ipse me (misit)
scit. Mm. germ. mari. 101. (d) † καὶ ἐκράξεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ.
13. 69. Arm. (e) πᾶς χεῖρας. G. 1. al. 5. Mt. 1. Ed. Syr. Copt.
Syr. p. m. Vulg. It. (exc. cant.) Nonn. Iren. (f) ἐκ τοῦ ὄχλου
οἱ (οὗ) πολλοί. BLT. 1. 28. 42. 69. 124. al. 2. Mt. f. Vulg. It.
(exc. cant.) Cyr. Alii alio ord.

τοῦ ὄχλου" ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι ὁ χριστὸς, ὅταν ἔλθῃ, ἡ μῆσι" πλείονα σημεῖα ποιήσιν," αὐτῶν οὐ 32 τοῖς ἰσχυροῖς;" "Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα," καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας," ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 Εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζητήσατέ με, καὶ οὐχ εὐρήσατέ με, καὶ ὅπου ἔσμαι ἔγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε

35 εἰλθεῖν. Εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι πρὸς αὐτούς· τοῦ οὗτος μάλ्लει πορεύεσθαι, ἡ ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν;" καὶ μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν ἑλλήνων" μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς ἑλλήνας; Τὸ ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος, ὃν εἶπε· ζητήσατέ με, καὶ οὐχ εὐρήσατέ με, καὶ ὅπου ἔσμαι ἔγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε εἰλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰσὶν ὁ ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω

G g 3

χέσθω

h ∞ μὴ. ο † αὐτοῖς. p ∞ εἰμι.

(g) = BDLT. 1. 33. 69. 124. al. 4. Mt. f. Syr. Perff. Ar. p. Copt. Aeth. Arm. Goth. Vulg. It. Cyr. (h) BDLT. 1. 33. 42. 64. 72. al. 6. Mt. f. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (i) = BDLT. 1. 10. 33. 61. 69. 157. 226** al. 11. Mt. k. p. f. z. 10. 11. Ed. Arm. Goth. Slav. Vulg. It. (exc. cant.) Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (k) ποιῇ. G. Slav. ἔχει ποιῆσαι. Cyr. (l) ποιῇ. D. 69. Syr. Vulg. It. exc. veron. brix. (m) = DL. 1. 80. Arm. cant. veron. verc. colb. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (n) ὑπηρετας οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. DEG. Alii. Aliter et alio ordine alii. (o) = BDEGHLMS. (St. r.) 10. 11. 28. 33. 36. 40. 57. 61. 63. 64. 69. 72. 91. 106. 124. 127. 131. 157. 235. al. 45. Mt. V. al. 17. Ed. Syr. ur. Perff. p. Copt. Sahid. Arm. Goth. Slav. Sax. Vulg. mss. cant. veron. verc. corb. brix. soff. for. mart. tol. emmer. Euthym. Theophyl. Aug. Beda. (p) Ed. Aeth. Ar. cant. verc. colb. Nonn. Theophyl. Etiam vs. 36. (q) = 61. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Nonn. || ὑμεῖς = D. Mt. f. Vulg. It. In aliis locum mutat. || πορεύεσθαι ad πορεύεσθαι = Mt. x*. (r) μῆτι. D. (s) ἔδωκεν, Arm. gentium, Vulg. gat. for. colb. Sic max iterum. (t) = T. 57. 61. 91. al. 2. harl. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. Post λόγος ponunt BDL. 1. 44. 69. Mt. r. 11. Arm. (u) τῇ μεγάλῃ Copt. || = τῇ μεγάλῃ. 12. 22,* for.

χέσθω * πρὸς με, * και 40 ἔασθι. * Πολλοὶ οὖν ἐκ
 38 πνέτω. Ὁ πιστεύων εἰς τοῦ οὐλοῦ, ἀκούσαντες ἡ
 ἡμε, * καθὼς εἶπεν ἡ γρα- τὸν λόγον, ἔλεγον οὗτος
 Φη, * ποταμοὶ ἐκ τῆς κοι- ἐστὶν ἀληθῶς ὁ * προφήτης.
 λίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος 41 Ἄλλοι ἔλεγον οὗτος ἐστὶν ὁ
 39 ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ χριστός. ἡ ἄλλοι = δὲ * ἔλε-
 τοῦ πνεύματος, * οὗ * ἐμελ- γον * (ἢ γὰρ ἐκ τῆς γαλιλαίας
 λου λαμβάνειν * οἱ πιστεύον- 42 ὁ χριστὸς ἔρχεται. Οὐχὶ ἡ
 τες εἰς αὐτόν * οὐκ ἔγω γὰρ ἦν γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ
 πνεῦμα * ἁγίου * ὅτι σπέρματος δαβὶδ, καὶ ἀπὸ
 d = ὁ * ἡσούς οὐδέπω ἔδο- βηθλεὲμ τῆς κίρκης, ἡ ὅπου
 ἦν

(x) = D. cant. veron. Cypr. Victorin. semel. Aug. alicubi.
 (y) Post γραφὴ interstinguendum esse censuerunt Chryf. Theo-
 phyl. Euthym. Sic Syr. Perf. p. (z) ὁ. BE. al. 12. Mt. V. al. 7.
 Theophyl. (a) = veron. || εἰς αὐτόν] = Chryf. etiam in Mr.
 6 codd. εἰς ὄνομα αὐτοῦ. Slav. recent. ed. (b) = KT. 42. 91.
 Syr. Perf. Copt. Sahid. Arm. Vulg. It. (exc. cant. brix.) Orig.
 quater. Ath. Cyr. Nonn. Hesych. Victorin. Ambr. Hier. Aug.
 Quæst. ex N. T. Scholia in Mt. a. d. (c) + ἐκ αὐτοῦ. D* brix.
 + ἐκ αὐτοῦ. D** (St. a.) cant. Goth. || + δεδομένου. B. Syr.
 Perf. Syr. p. c. alt. Slav. 1. 2. 3. Vulg. It. (exc. cant. brix.
 harl.) Auct. de rebapt. Victorin. Aug. Ambr. Leo. Quæst. ex
 N. T. Scholion in Mt. d. + ὁδὸν. Mr. 11. οὐκ ἔγω γὰρ ἦν πνεῦμα
 ἁγίου, τούτῳ δὲ δὸν. Chryf. Theophyl. + acceptum. Sahid. (d)
 = DT. 218 (r. al. 10.) al. 18. pluresve. Mr. BHV. al. 22. Ed.
 Orig. ier. (semel habet.) Cyr. Chryf. etiam in Mr. 5 codd.
 Theophyl. (e) ἐκ τοῦ οὐλοῦ (λαῶ. 1.) οὖν, omisso πολλοί, BDLT.
 1. Copt. Sahid. Vulg. It. exc. brix. germ. Mm. gat. εἰ ἐκ τοῦ
 οὐλοῦ. Orig. τινες ἐκ τοῦ οὐλοῦ. Arm. οἱ οὖν ἐκ τοῦ οὐλοῦ πολλοί. 124.
 germ. ἐκ τοῦ οὐλοῦ οὖν ἀκούσαντες, τινες etc. Cyr. πολλοὶ ἀκούσαντες
 etc. gat. Mm. ap. Blanch. (f) = 106. Ev. 44. Mr. 16. τῶν
 λόγων. BDEGLT. al. 44. Mr. H. al. 6. Syr. utr. Copt. Goth.
 Slav. 1. 2. 3. Vulg. It. Orig. || + τούτων ἡ γὰρ αὐτοῦ. Alii.
 (g) = Ed. || οὗτος ἀπὸ ἄλλοι ἔλεγον. Mt. 13. 335. Alii. Mr. B. al.
 3. yero. (h) οἱ δὲ. BLT. 1. Mt. r. f. Sahid. Slav. 3. et ed. Orig.
 Cyr. Quidam autem, Vulg. It. || = α. DEGHS. 13. 36. 40.
 61. 64. 69. 72. 106. 127. 157. Ev. 2. 18. 24. Alii. Mr. HV. al.
 16. Ed. Syr. utr. Goth. Slav. 2. 7. Sax. cant. (i) = 28.

ἦν βασιδ'· ἡ δὲ χριστὸς ἔρχε-
 43ται·" Σχίσμα οὖν¹ ἐν τῷ
 ὄχλῳ ἐγένετο· δι' αὐτὸν·"
 44Τινες δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν
 πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέ-
 βαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.
 45Ἦλθον ὡς οὖν· οἱ ὑπηρετοὶ
 πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ὁ καὶ Φα-
 ρισαίους·" καὶ εἶπον αὐτοῖς·
 ἐκείνοι· διὰ τί οὐκ ἡγάγετε
 46αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν· οἱ
 ὑπηρετοὶ·" οὐδέποτε ὧς οὕτως
 ἐλάλησεν ἁνθρώπος·"· ὡς
 47οὗτος ὁ ἄνθρωπος·" Ἀπε-
 κρίθησαν·— αὐτὸν· τὰ αὐτοῖς·"
 οἱ Φαρισαῖοι μὴ καὶ ὑμεῖς πε-
 48πλάγησθε; Μὴ τις ἐκ τῶν
 ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐ-
 τόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;
 49Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ
 γινώσκων τὸν νόμον, ὁ ἐπι-
 50κατάρατος· εἰσι· Λέγει νι-
 κόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλ-
 θὼν·— νικτὸς· πρὸς αὐ-
 τόν,·" Ὑεῖς ὧν ἐξ αὐτῶν·"
 51Μὴ ὁ νόμος· ἡμῶν· κρίνει
 τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ ἀκού-
 σῃ παρ' αὐτοῦ· ὡς πρότερον,"
 G 4 καὶ

(k) ἔρχεται ὁ χριστὸς. BLT. Vulg. colb. corb. germ. foff. Mm.
 eas 1. Ponit ante ἐκ τοῦ σχίσματος, Sahid. Ante ἀπὸ διδασκαλίας.
 Copt. Ante ἐπὶ τῷ. D. cant. (1) ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ. BLT. 124. 157.
 Ex. 44. Mt. 1. Vulg. It. ἐγένετο εἰς τὸν ὄχλον. D. (m) αὐτοῦ. 60.
 (p) — Ed. de brix. (o) — Ex. 44. Perl. p. Nonn. (p) —
 Arm. (o) ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος. BLT. 3. Orig. Cyr. Chrys. in
 commentar. bis. || — ἄνθρωπος. Mt. 1. x. (r) — BLT. 225.
 229. Copt. for. Orig. Cyr. Chrys. in Mt. 2. λ. nec attingit in
 commentar. ὡς καὶ οὗτος. verc. ὡς οὗτος λαλεῖ. D. cant. colb. corb.
 ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος λαλεῖ. 3. o. Syr. Arr. Perl. p. Syc. hieros. Mm.
 marf. (s) — D. 1. 235. Ex. 2. al. 2. Mt. B. Syr. Perl. Arm.
 Sahid. Slav. 1. 2. cant. verc. corb. colb. Cyr. de Copt. (t) —
 D. 28. 69. 235. Ex. 35. Arm. foff. (u) ἐπαράτος. BLT. 1. Orig.
 Cyr. in commentar. et alibi. Chrys. in commentar. (x) πρὸς
 αὐτὸν νικτὸς. 131. 157. 220. brix. for. foff. πρὸς αὐτὸν (τὸ) πρότερον
 (omisso νικτὸς) BLT. Sahid. verc. Cyr. νικτὸς πρὸς αὐτὸν τὸ πρότε-
 ρον. 1. 69. 118. 124. πρὸς αὐτὸν νικτὸς τὸ πρότερον. D. Aeth. Arm.
 Syr. P. (τὸ) πρότερον s. aff. cant. colb. corb. (y) — 71. 142. Ante
 ὁ ὧν ponit D. cant. || — αὐτῶν. 1. Syr. cant. col. (z) — 61.
 Alius. ap. Fell. Mt. 2. ὧν. 16. Alius. Mt. B. 1. c. 7. Aeth.
 (a) BDLT. 1. 33. 42. 69. 106. 118. 124. 157. al. 4. Mt. 1. 11.
 Orig. Cyr. Ante παρ' αὐτοῦ ponunt plerique laudatorum et
 Arm. verc. corb. colb. item Vulg. brix.
 — (1) ante 225. s. sic ante 229. 235. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

52 καὶ ἔγνω τί ποιεῖ; Ἄπε- 1 αὐτοῦ. Ἰησοῦς δὲ
κρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ μὴ 2 ἐπορεύθη ἰς τὸ
καὶ σὺ ἐκ τῆς γαλιλαίας; εἰ; 3 ὅρος τῶν ἑλαιῶν. Ὁρ-
ερεύνησον καὶ ἴδε 4 ὅτι 5 θρου δὲ πάλιν ἡ
προφήτης ἐκ τῆς γαλιλαίας 6 παρεγένετο εἰς τὸ ἱε-
οῦκ ὡς ἐγγίγεται. 7 ρόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς
53 8 καὶ 9 ἐπορεύθη ἑκα- 10 ἤρχετο πρὸς αὐτόν. P
στος εἰς τὸν οἶκον 11 καὶ καθίσας ἐδίδασκεν
αὐτούς.

f ὡς ἐγγίγεται.

PERICOPA DE ADULTERA.

E codice D.

Ex aliis codicibus.

53 Καὶ ἐπορεύθησαν ἑκαστος εἰς τὸν
1 οἶκον αὐτοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη
2 εἰς τὸ ὅρος τῶν ἑλαιῶν. Ὁρῶν δὲ
3 ἄνθρωποι παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, κα-
4 πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν.

53 Καὶ ἀπῆλθεν ἑκαστος εἰς τὰ ἴδια
1 (αἱ, τὸν τόπον) αὐτοῦ. Καὶ ὁ ἰη-
σοῦς ἐπορεύετο πρὸς τὸ ὅρος τῶν ἑ-
2 λαιῶν. Ὁρῶν δὲ πάλιν βαθείας
3 ἤλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ
4 πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο καὶ καθίσας ἐ-
5 δίδασκεν

Δγουσι

(b) ἐπιγνωσθῇ τί ποιεῖσιν, D. cant. || ποιεῖ] ποιῶται, Mt. 11. foff. (c) Galilaeus, Vulg. verē. for. colb. germ. Mm. gat. (d) + τὰς γραφάς. D. (Sr. β.) cant. item 229. Sahid. Vulg. ed. It. (exc. brix. germ. Mm. gat. for. emmer.) Aug. (e) ἐκ τῆς γαλιλαίας προ- εφῆς. BLT. Ev. 46. Vulg. Orig. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (f) BD (St. β.) S in m. T. 1. 33. 36. 42. 151. 181. 229. Ev. 5. al. 9. Syr. utr. (Syr. p. habet rec. in m.) Aeth. Sahid. Goth. Vulg. It. ἔρχεται οὐδὲ ἐγγίγεται, Orig. (g) ἐπορεύθησαν. DS. 1. al. 3. Mt. 17. ἀπῆλθεν. 10. 11. 69. 91. 118. 145. al. 20. Mt. V. al. 10. ἀπῆλθεν. 89. 124. 127. 142. 218 (c. al. 2.) 226* 230. al. 4. || ἐπορεύθη ἑκαστος καὶ ἀπῆλθεν. Mt. x. || ἐπορεύθη ad ἐπορεύθη = Mt. 17. || VI. 53 = corb. (h) τὰ ἴδια. 69. τὸν τόπον. 1. Copt. Arm. (i) καὶ (δ) ἰησοῦς. 69. 91. 118. 124. 218 (c. al. 2.) al. 19. Mt. V. al. 7. (k) ἐπορεύετο. S. al. 2. ascendit, colb. corb. (l) πρὸς. 16. (m) = 235. πάλιν βαθείας f. βαθείας. 11. 40. 118. 127. al. 24. Mt. V. al. 7. Ed. Euthym. (n) παρεγένετο. D. ἤλθεν. 124. 218 (c. al. 5.) al. 25. Mt. V. al. 7. Ed. Syn. p. Arm. Vulg. It. ἀπῆλθεν. 64. 69. || + ὁ ἰησοῦς. 127. al. 17. Mt. V. al. 6. Ed. (o) = 69. 124. 230. || λαὸς] ὄχλος. S. al. 10. Mt. β. 11. || ἤρχετο] ἔρχετο. Mt. 17. || πρὸς αὐτόν = EGH. 235. al. 11. Mt. g. r. (p) = D. 69. 124. 230. cant. || = καθίσας. Arm. + Jesus, foff.

- 5 — ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευο- — ¹ πειράζοντες αὐτὸν, "
 — μένῃ. " d' Ἐν δὲ τῷ — ² ἵνα ^m ἔχωσι " ⁿ κατη-
 — νόμῳ μωσῆς ἡμῖν ἐνα- — γορεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ
 — τεύλατο " ^o τὰς τοιαύ- — ^o ἰησοῦς, " ^p κάτω κύ-
 — τας ^f λιθοβολεῖσθαι " — ψας, " ⁴ τῷ δακτύλῳ "
 — εὖ οὖν " τί λέγεις ^h; — ⁱ ἔγραψεν εἰς τὴν γῆν.
 6 — ⁱ Τοῦτο δὲ ^k ἔλεγον " 7 — ^{Ως}

E codice D.

5 μοιχευομένη. Μωϋσῆς δὲ ἐν τῷ
 νόμῳ ἐπέλευσεν τὰς τοιαύτας λιθά-
 6 ζειν. αὐτὸ δὲ οὐκ εἶπεν τί λέγεις; Ὁ δὲ
 ἰησοῦς, κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ
 καταέγραψεν εἰς τὴν γῆν.

Ex aliis codicibus.

5 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἡμῶν μωσῆς ἐνετεί-
 λατο τὰς τοιαύτας λιθάζεσθαι· τί
 6 λέγεις περὶ αὐτῆς; Τοῦτο δὲ εἶπον
 ἐκτιμῶντες, ἵνα εὖρωσι κατηγο-
 ρίαν κατ' αὐτὰ, ὁ δὲ ἡγούμενος, κατα-
 κύψας, (α) κάτω νεύσας, τῷ δα-
 κτύλῳ καταέγραψεν εἰς τὴν γῆν,
 μὴ προσποιούμενος (αλ. καὶ προσ-
 ποι-

(d) μωσῆς δὲ ἐν τῷ νόμῳ ἐπέλευσεν, D. cant. || ἐν δὲ] καὶ ἐν. 60. al. 3.
 Mt. f. 17. || μωσῆς ἡμῖν] ἡμῶν μωσῆς. HS. al. 54. Mt. d. af. 6.
 Ed. Aeth. Pers. p. Slav. 5. 6. ἡμῶν μωσῆς. Mt. V. x. ἡμῶν μωσῆς.
 I. al. 4. Mt. q. 11. Slav. corb. colb. (e) *ut qui in adulterio*
deprehenditur, lapidetur. colb. corb. (f) λιθάζειν. DMS. 1. 28.
 60. 124. 218 (e. al. 4.). 226* 230. Ev. 36. al. 41. et Barber. 4.
 Mt. V. al. 5. Ed. Syr. utr. Pers. Vulg. for. Cassiod. λιθάζεσθαι. Codd.
 5. ap. Bez. Ev. 20. 32. Mt. f. x. 11. 17. (g) — 142. *συ δε νυν*.
 D. cant. *συ δε*. colb. corb. foff. Ambr. Auct. de promiss. (h) +
περὶ αὐτῆς. MSU. 124. 218 (f. al. 2.) 226* 230. al. 35. Mt. z. in
 marg. al. 6. Arm. Aeth. Slav. 3. colb. corb. Euthym. Ambr.
 Aug. Auct. de promiss. (i) τοῦτο κατηγορεῖν αὐτοῦ — DM.
 cant. Cf. not. a. || δὲ] — corb. *ideo*, colb. (k) εἶπον. S. al. 10.
 Mt. f. 17. (l) — 227. Ev. 11. || πειράζοντες] ἐκπειράζοντες. 57.
 pl. 5. Mt. f. || — αὐτὸν. Ev. 32. Alius. (m) εὖρωσι. I. al. 2.
 Aeth. Ar. *exhō*. 57. Ev. 18. al. 4. et Barber. 3. Mt. 17. (n)
 κατηγορεῖν. 145. Ev. 36. Mt. 17. κατηγορίαν κατ' αὐτὸν. SD. 218 (c. al. 5.)
 nals 54. Mt. V. al. 11. Ed. Syr. mss. Arm. (o) γνοῖς. Mt. 17. (p)
 κατὰ κύψας. 19. Ed. Slav. 2. 3. κύψας. 230. κάτω νεύσας. Mt. 11. 11.
obliato capite, colb. corb. gat. Min. Ambr. (q) — 230. Syr. utr.
 (R) καταέγραψεν. ponunt Mt. 11. Arm. gat. Min. Pelt 348. Ev. 32.
 (r) καταέγραψεν. DEGHM. 28. 227. 235. al. 8. et Barber. 4. Mt.
 11. Ed. 2. καταέγραψεν. 57. 1. γράψας. 60. 124. 130. 218 (c. al. 3.)
 230. (s) — προσποιούμενος. 37. — καὶ προσποιούμενος. 61. al. 13. —
 καὶ προσποιούμενος. EK. 10. 89 in m. 91. 117. 226* 227. 229.
 235.

7 ὧς δὲ ἐπέμενον ἔρω- 8 αὐτῇ βαλέτω" d Kal
 τῶντες" u αὐτὸν, x
 ἀνακύψας" y εἶπε" z
 πρὸς αὐτοὺς" ὁ ἀνα- 9 τὴν γῆν ε. h Oi δέ,
 μάρτυρος ὑμῶν, b
 πρῶτος" c τὸν λίθον ἐπ'
 ὧς δὲ ἐπέμενον ἔρω- 8 αὐτῇ βαλέτω" d Kal
 τῶντες" u αὐτὸν, x
 ἀνακύψας" y εἶπε" z
 πρὸς αὐτοὺς" ὁ ἀνα- 9 τὴν γῆν ε. h Oi δέ,
 μάρτυρος ὑμῶν, b
 πρῶτος" c τὸν λίθον ἐπ'
 ὧς δὲ ἐπέμενον ἔρω- 8 αὐτῇ βαλέτω" d Kal
 τῶντες" u αὐτὸν, x
 ἀνακύψας" y εἶπε" z
 πρὸς αὐτοὺς" ὁ ἀνα- 9 τὴν γῆν ε. h Oi δέ,
 μάρτυρος ὑμῶν, b
 πρῶτος" c τὸν λίθον ἐπ'

E codice D.

7 ὧς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες, ἀνακύψας καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος ἐπ' αὐτὴν βαλέτω λίθον. Καὶ πάλιν κατακύψας, τῷ δακτύλῳ κατέγραψεν εἰς τὴν γῆν. Ἐκαστὸς δὲ τῶν Ἰουδαίων τὰς ἁμαρτίας. Καὶ ἐξήλθον εἰς ἵνα-στος αὐτῶν, (al. ἀκούσαντες δὲ ταῖ-
 τα,

Ex aliis codicibus.

7 ποιοῦμενος.) ὧς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτὸν, καὶ ἀναβλέψας λέγει ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτον λίθον βαλέτω ἐπ' αὐτήν. Καὶ πάλιν κατακύψας, τῷ δακτύλῳ ἐγράψεν εἰς τὴν γῆν ἕως ἐκαστοῦ αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας. Καὶ ἐξήλθον εἰς ἵνα-στος αὐτῶν, (al. ἀκούσαντες δὲ ταῖ-
 τα,

235. al. 37. Mt. a. p. q. z. al. 4. Ed. Slav. (exc. 2.) + μη προσποιούμενος αὐτοὺς. Ev. 32. || Barber. 5 ut rec. (c) ἐπερωτῶντες. M. i. al. 23. et Barber. i. Mt. V. d. q. fi. || Cum uatem interrogaret expectantes eum quid diceret, corb. Et cum expectarent ut audirent eum, Ambr. (u) = D. 29. 71. cant. + al. Ev. 18. 19. al. 3. Ed. (x) ἀνέκυψεν καὶ DMS. Ev. 36. al. 10. Mt. f. 17. Vulg. It. ἀναβλέψας U. 124. 218 (c. al. 2.) al. 24. Mt. V. d. i. n. 11. Euthym. surgens caput, Ambr. Hier. (y) λέγει. Ev. 11. 38. corb. (z) = M. 13. αὐτοῖς. DSU. 230. al. 32. Mt. V. al. 7. Volg. It. (a) = M. r. Amb. (b) ἀπρώτος. 29. 52. πρῶτον. GE al. 8. Mt. d. f. πρῶτον αὐτοῦ. Arm. (c) ἐπ' αὐτῇ βαλέτω λίθον. D. cant. Alii alio ordine. || τὸν = D. i. 69. 124. Ev. 36. al. 24. Mt. V. al. 9. || αὐτῇ. DK. Alii multa. Mt. V. al. 11. Ed. || βαλέτω βαλέτω, GKM. Alii. Mt. a. Ed. || d. y. εἶπε. Cōfr. (e) κατακύψας. D. i. 28. Ed. Slav. 2. 3. + τῷ δακτύλῳ. D. 58. 74. cant. corb. Hief. Aug. (f) κατέγραψεν. D. 28. ἔγραψεν. Min. x. (g) + ἐξ ἑκάστου αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας. U. 40. 64. 127. al. 6. Bar. Hebraeus e codice quodam alex. ap. Assemanum. + eorum videlicet qui accusabant et omnium peccata mortalium. Hier. (h) = 69. 124. 230. ἀκούσαντες δὲ. 130. Alios. Arm. || α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. || 4. αὐτῶν. 130. || ἐκαστος δὲ τῶν Ἰουδαίων. D. cant. (i) = DMU. f. 11. 28. 40. 42. 57. 64. 69. 124. 127. 130. 130. Ev. 18. al. 27. et Barber. 3. Mt. V. d. f. i. n. 17. Ed. Syr. utr. Pers. Aeth. Arm. Slav. 2. Vulg. It. Euthym. Ambr. Aug. de promiss. || α. β. γ. + ἰσχυρῶς. Ev. 11. 36. || τῆς συνειδήσεως τοῦ συνιδέ-
 τοῦ. 52.

ἦν = τῇ·" t·H γυνή," u
 πού εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κα-
 τήγοροι σου;" οὐδεὶς
 ἔλεγε·" κατέκρινεν;" ὁ
 ἰησοῦς·" οὐδεὶς,"

= κύριε. a εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ
 = ἰησοῦς·" οὐδὲ ἐγὼ σε
 = b κατακρίνω·" c πο-
 = ρεύου," d καὶ" e μὴ
 = κέτι ἀμάρτανε. f]

12 Πά-

E codice D.

II Καὶ εἰπὼν αὐτῷ· οὐδεὶς, κύριε.
 ὁ δὲ εἶπεν· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω·
 ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ μὴκέτι ἀμάρ-
 ταν.

Ex aliis codicibus.

ναί, πού εἰσιν οἱ κατήγοροι σου;
 II οὐδεὶς σε κατέκρινεν; Εἶπεν δὲ·
 οὐδεὶς, κύριε, καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπε·
 οὐδὲ ἐγὼ σε κρίνω· πορεύου, τὸ
 λοιπὸν μὴκέτι ἀμάρτανε.

(t) = DEGHK. 226** 227. 229* 235. al. 21. Mt. a. p. al. 5.
 Ed. Syr. utr. Slav. exc. 2. cant. colb. Ambr. Hier. γύναι. SU. 1. 69.
 91. 124. 218 (c. al. 3.) 229** 230. Ev. 18. 19. 36. al. 35. et
 Barber. 3. Mt. V. al. 7. Ed. (u) = 52. 118. Mt. V. d. Aug. ||
 πού εἰσιν = 219. || ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροι σου = D. 1. 52. 118. 124.
 218 (c. al. 2.) 230. al. 6. Mt. 11. 17. Syr. utr. Arr. Arm. cant. colb.
 harl. qui de perduxerunt, corb. || = ἐκεῖνοι. HU. Ev. 36. al.
 34. et Barber. 4. Mt. f. i. n. o. r. x. Slav. (exc. 5. 6.) Vulg.
 corb. for. (x) lapidavit, corb. Ambr. (y) καὶ εἰπὼν αὐτῷ. D.
 cant. εἶπεν δὲ. 142. et illa respondens dixit, corb. (z) οὐ. Arm.
 εἰδὼς post κύριε ponit Mt. o. (a) = for. ὁ δὲ εἶπεν. D. cant. item
 foll. καὶ ὁ (f. ὁ δὲ) ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ. 69. 124. 218. 230. || δὲ =
 Mt. o. || αὐτῇ = EKM. 1. al. 23. et Barber. 2. Mt. a. al. 7.
 Ed. Syr. utr. Perff. Arm. Sax. Vulg. exc. harl. || ἰησοῦς] κύριος. Syr.
 ms. Syr. p. sed rec. in m. (b) κατακρίνω. GH. 6. Vulg. It. (exc. cant.)
 Ambr. Aug. Hier. Gelaf. I. κρίνω. K. 229* 235. al. 3. et Barber. 2.
 κρίνω. E. 116. Mt. r. Slav. 2. (c) ὕπαγε. D. (d) = Dgr. M. 124.
 227. al. 4. corb. (e) + τὸ λοιπὸν. 27. Aug. + ἀπὸ τοῦ νῦν. DMU.
 Ev. 36. al. 63. Mt. V. al. 11. Ed. Syr. utr. Copt. Slav. cant. corb.
 colb. Hier. Ambr. Ante καὶ ponunt 113* 118. 219. Mt. d.
 (f) Pericopa de adultera extat in DGHKMU. 2. 5. 6. 7. 9** 10.
 11. 12. 15** 16. 17. (nonnullis e colbertinis illis: 22. 23. 26.)
 25. 27. 28. 29. 38. 40. 42. 45. 46. 47. 48. 51. 52. 53. 54. 55.
 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 68. 70. 71. 73. 74.
 76. 78. 79. 80. 82. 83. 86. 88. 89. 90. 91. 100. 110. 113. 116.
 117. 118. 119. 120. 121. 126. 127. 130. 133. 138. 142. 144.
 145. 150. 152. 153. 158. 159. 160. 162. 163. 165. 170.
 171. 172. 173. 174. 175. 177. 182. 183. 184. 185. 187. 188.
 190. 191. 192. 193. 199. 200. 203. 204. 205. 206. 208. 209.
 211. (sed Birchius. ipse sibi non constans, eundem codicem
 inter

12 Πάλιν ε οὖν ὁ ἰησοῦς [ἐγὼ εἰμὶ τὸ φῶς τοῦ κόσμου] αὐτοῖς ἐλάλησε, λέγων· μου· ὁ ἀπολουθῶν ἐμοί, οὐ

inter eos etiam excitat, qui hanc pericopam omittunt.) 214.
217. 218. 219. 220. 227. 229. 292. 294. 295. Ev. III. 12. 13.
14. 16. 18. 19. 20. 32. 36. 37. 41. Ev. reg. 1884. ap. R. Si-
mon. Mt. V. 34. 35. 36. 37. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

μαρτὶ περιπατήσας ἐν τῇ σκο- τιά, ἀλλ' ἔστι τοῦ φωτός τῆς
 σοφίας, ἡμεῖς οὖν οὐκ ἐσμεν οὗτοι. [ἐστὶν ὁ λόγος.]

manu recent.) 18 ap. Wettf. (Kusterus vero in cod. reg. 2241.
 notatis tantum in m. notatam esse pericopam refert, et ipse
 Wettstenius alibi opelos in cod. 18 adpicios esse tradit. Nec
 satis liquet, quisnam sit ille codex numero 18 a Wettstenio
 insignitus.) 21. 33. 36. 44. 49. 72. 77. (inde a vs. 3.) 95. 96.
 97. 106. 108. 123. 131. 134. 139. 143. 149. 151. 157. 168.
 Barber. 225. ap. Birch. (in praefatione a Birchio haud lada-
 matus) 169. 179* (alia manu adjicitur.) 181. 185. 194. 195. 210.
 211. 213. 228. 232* Regius quondam 2224. ap. Wettf. 2441.
 ap. Kust. 2858. ap. Kust. et Wettf. Barber. 1. Ev. 1. 2. 4. 5.
 7. 8. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 23. 24. 31. 32. 35. 36.
 38. 39. 40. 46. Mt. BH. c. f. l. (inde a vs. 3.) f. 20. v. 10. 11.
 (Evangelistaria, etiam flavonica, in lectione Pentecostes festo
 recitanda, quae cap. 7. 37 — cap. 8. 12 complectitur, omit-
 tunt cap. 7. 53 — cap. 8. 11. Attamen Evangelistaria nonnul-
 la, etiam flavonica, pericopae particulam, scil. cap. 8. 3 — 11.
 praelegendam exhibent die festo Pelagiae, vel Theodoraе
 Alex. vel Eudociae, vel Mariae aegypt. vel etiam ἐπὶ τῶν ἑρμε-
 νεύουμένων γυναικῶν, f. eis μετανοούσας, f. ἐπὶ γυναικῶν, f. eis ὁσας γυ-
 ναῖκας, f. eis ὁχλῆα γυναικῶν, f. aliter inscriptam.) Omittunt Syr.
 in codd. vetustioribus, etiam Nestorianorum, et in edit. pri-
 mis; Syr. p. ed. et ms. (Codd. qui habent, vel in marg. ex-
 hibent, vel adponunt notam, non in omnibus inveniri.) Copt.
 ms. plerique, Arab. e coptica translatione conversa, Arm. ms.
 (Armenos pericopam, cuius lectionem noxiam existimassent,
 jugulasse narrat Nicom. ad calcem Evangelii rejecta in codd.
 Armenis nonnullis fuit.) Sahid. Goth. verc. brix. Nec attingunt
 Othg. Apollinar. Theodor. mops. Cyr. Chrys. Bas. Cos-
 mas, Nouin. Theophyl. Catenae ed. et ms. omnes. Tert. Cypr.
 Juv. Nil definiunt Ammonius et Euseb. in canonibus, τῶν
 κατὰ τὸν ἀνδρῶν, Evangelio praefixi, omittere solent; habet
 tamen codex 126 in indiculo κατὰ τὸν ἀνδρῶν, idem-
 que, si quis in marg. notatur codicis reg. 2863 ap. R. Simon. ||
 Hæbt. eueph. si examinati nondum sunt: FINQRTX 30.
 31. 32. 41. 50. 67. 75. 81. 84. 85. 92. (laudatur tamen a Wettf.
 ad vs. 4.) 93. 94. 98. 99. 101. 103. 104. 107. 114. 132. 136.
 140. 146. 154. 155. 156. 176. 180. 197. 216. 221. 222. 223.
 224. 233. Ev. 37. 42. 43. 44. veron. (g) — Arm. Pers. Goth.
 corb. 22. Syr. Syr. p. ms. (et al. in m.) veron. (h) — K. Ev.
 18. 19. al. 9. Mt. v. for. Vocabulorum ordo varie mutatur. (i)
 BGKT 10. 131. 157. Ev. 2. 24. al. 16. Mt. H. bis.
 d. al. 11. Ed. Orig. ambulat, Vulg. for. colb. corb. Mm. gat.

13 [αἰσ.] Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ
 14 Φαρισαῖοι· "σὺ περὶ σεαυ-
 15 τοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία
 16 σου οὐκ ἐστὶν ἀληθής· Ἀπε-
 17 κρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
 18 καὶ ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυ-
 19 τοῦ, ¹ ἀληθής" ἐστὶν ἡ μαρ-
 20 τυρία μου, ὅτι οἶδα, πόθεν
 21 ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· ἡ
 22 ὑμεῖς ² δὲ" οὐκ οἴδατε, πό-
 23 θεν ἔρχομαι, ³ ἢ" ποῦ ὑπά-
 24 γω. ⁴ ὅτι τρεῖς κατὰ τὴν σάρ-
 25 κα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐ-
 26 δένα. Καὶ ἐάν κρίνω δὲ ἐγὼ,
 27 ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ⁵ ἀληθής"
 28 ἐστίν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμί,
 29 ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με
 30 πατήρ." Καὶ ἐν τῷ νόμῳ
 31 δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται· ὅτι
 32 δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία
 33 ἀληθής ἐστίν. Ἐγὼ εἰμι ὁ
 34 μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ
 35 μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας
 36 με πατήρ. Ἐλέγον οὖν αὐ-
 37 τῷ· ⁶ ποῦ" ἐστὶν ὁ πατήρ
 38 σου; ἀπεκρίθη ⁷ ὁ ἰησοῦς·
 39 οὔτε ἐγὼ οἶδατε, οὔτε τὸν
 40 πατέρα μου. εἰ ἐμὲ ᾔδειτε,
 41 καὶ τὸν πατέρα μου ⁸ ᾔδειτε
 42 ἅν· Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλά-
 43 ληεν ⁹ ὁ ἐν τῷ γαστροφθα-
 44 λῷ, διδάσκων ἐν τῇ ἱερῷ·
 45 καὶ οὐδεὶς ἐπίσταν αὐτόν, ὅτι
 46 οὐκ ᾔδει· ἡ γὰρ αὐτοῦ·
 47 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς· ὁ
 48 ἰησοῦς· [ἐγὼ ὑπάγω, καὶ
 49 ζητή-

ο. καὶ. t † ο. x † ο ἰησοῦς.

(k) ἰουδαῖοι. Syr. hierof. (l) ἀληθινῇ. D. (m) ὑπάγω ad ὑπάγω =
 M. 64. 69. 72. 232. 235. Ev. 24. 31. 36. 40. al. 15. pluresve.
 Mt. B. c. f. o* x. 17. Syr. hierof. Orig. bis. (u) = H. 52. 117.
 127. 131. 220. Mt. HV. g. 10. verc. enim, veron. (o) Dgr. KL.
 1. 10. 11. 42. 106. 127. al. 25. et Barber. 3. Mt. V. k. p. q.
 2. 11. Ed. Ar. Copt. Sahid. Syr. p. Goth. Vulg. brix. gat. Mm.
 Novatian. (p) Vt. 15 = 57. 59. 64. (q) ἀληθινῇ. BDLT. 33.
 Orig. semel, ἀκαία. Syr. p. in m. Slav. 2. ut videtur. gat. Mm.
 Chryf. bis, etiam in Mt. 5 codd. (r) = D. cant. Ante ὁ πέμψας
 ponunt Syr. utr. Sahid. verc. (s) τίς. Chryf. etiam in Mt. 5
 codd. (t) = DLT. 1. 106. 131. 157. 235. Ev. 24. 36. al. 16.
 pluresve. Mt. BHV. al. 15. Ed. (u) ἐν ᾗ οἶδατε. BLT. 1. Mt. f.
 Orig. sexies. item Cyr. || ἅν = D. cant. corb. forstan, Vulg.
 brix. for. colb. (x) = BDKLT. 38. 157. Mt. f. x. λ. semel.
 11. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Goth. Sax.
 Vulg. ms. cant. veron. verc. colb. brix. for. tol. emmer. Orig.
 ter. (semel in ed. ponit post διδάσκων.) Cyr. Chryf. in commen-
 tar. (habet in textu.) (y) = BDLT. cant. veron. Orig. Cyr.

ζητήσατέ με, καὶ ἐν τῇ
 ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε.
 ἢ οὐκ ἔγωγ' ὑπάγω, ὑμεῖς
 οὐ δύνασθε ἔλθεῖν. Ἐλεγον
 αὐτοὶ ἰουδαῖοι· μήτις ἀπο-
 τεύει· λαλῶν, ὅτι λέγει·
 ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ
 δύνασθε ἔλθεῖν. Καὶ εἰ-
 πεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐν τῶν
 κειμένων ἐστὶν, ἐγὼ ἐκ τῶν ἀν-
 τών· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου ἐ-
 στεύετε. Ἐστὶν, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
 ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Εἰ-
 πὼν τὸν ὄνομα τοῦτον· Εἰ-
 πὼν τὸν ὄνομα τοῦτον·

οὗ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.
 ἢ ἐάν τις γὰρ μὴ πιστεύσῃ,
 ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖ-
 σθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.
 23 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· οὐ τίς εἶ;
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 σοῦς· τὴν ἀρχὴν· οὐδ' ἔτι·
 ἀλλὰ λαλῶ ὑμῖν. Ὁ Παῦλος
 ἔχει περὶ αὐτοῦ λαλῶν, καὶ
 κρίνει· ἀλλ' ὁ κριτής με
 ἀληθῆς ἐστί· καὶ γὰρ ἠγάπησα
 παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐστὶν ὁ
 27 γὰρ εἰς τὸν κόσμον. Οὐκ
 ἔγνων, ὅτι τὸν πατέρα
 9 αὐ-

π. 270. 271.

π. 270. 271.

(2) + καὶ οὐκ ἐζητήσατέ με. 1. 91. 118. 127. 142. al. 5. Mt. g.
 r. Copt. (non Sahid.) Syr. p. c. aff. Arr. (a) = 73. (b) καὶ
 ἔστου. 1. 73. 229*. Mr. 11. 271. 272. 157. 270. γὰρ. Arr. (c) ἀπο-
 τεύει. Conject. Fabr. (d) + ὅτι. Mr. B. Ed. Arm. (e) ἔλεγον.
 BDLT. 69. Syr. p. in m. Slav. 2. 3. Orig. Cyr. (f) *estis de*
terra, ego de coelo sum, Sahid. (g) = 73. Mt. H. Arm. Ante
 τοῦ ponit T. (h) ὑμῶν ad ὑμῶν = 17* 33. 57* 118* al. 6. Mt.
 d. 1* 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 20

239 αὐτοῖς" ἔλεγεν ἰ. Ἐπεν
 αὐτῶν αὐτοῖς" ὁ ἰησοῦς ὅταν
 ὑψώσῃτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
 που, τότε γνώσεσθε, ὅτι
 ἐγὼ εἰμι, * καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ
 ποιῶ" οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς
 ἐδόξαζέ με ὁ πατήρ" —
 μὲν" * ταῦτα" ὕ λαλῶ,"
 29 καὶ ὁ πέμψας με ², μετ'
 ἐμοῦ ἐστίν· ³ οὐκ ἔφηκέ με
 μόνον ^b = ὁ πατήρ," ὅτι
 ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ
 πάντοτε.

30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦν-
 τας, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς

31 αὐτόν.] "Ἐλεγεν ὁ οὖν" ὁ
 ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκό-
 τας αὐτῷ ἰουδαίους· [ἐὰν ὑ-
 μεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ
 ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου
 32 ἐστέ," καὶ γνώσεσθε τὴν
 ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια
 33 ἐλευθερώσει ὑμᾶς. Ἀπεκρί-
 θησαν αὐτῷ·" σπέρμα ἄβρα-
 Ἰὰμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδου-
 λεύκαμεν πώποτε· ἴ πως" σὺ
 λέγεις· εἴ ὅτι" ἐλεύθεροι γενή-
 34 σεσθε; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
 ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν·
 ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
 τίαν, δούλος ἐστὶ ^b = τῆς
 ἁμαρ-

(a) αὐτοῦ. D (St. β.) 33. 72. 108. al. 5. Mt. n. r. Slav. 3. Vulg. cant. for. Theophyl. (r) + τὸν θεόν. D. (St. β.) 38. in m. 64. ap. Mill. 97. in m. ap. Beng. Arm. in m. edit. constantin. Slav. 12. Vulg. ed. It. exc. brix. for. harl. (s) = BT. 1. verc. || + πατὴρ. D. 28. 106. Syr. utr. Pers. p. cant. (t) οὐκ ἐλάλησα καὶ ποιῶ καὶ λέγω. Ev. 32. Syr. hierof. (u) = DLT. 69. Ev. 19. Mt. 11. Slav. 2. 3. Vulg. It. (exc. brix.) Euf. Cyr. Hilar. Faust. (x) αὐτός. Ev. 31. 40. verc. (y) λέγω. 40. 63. 71. Mt. a. f. 10. 69. Ev. 31. 40. (z) + πατήρ. L. (a) + καὶ. L. 1. Mt. f. Syr. Pers. Aeth. Copt. Syr. p. c. ob. Vulg. veron. colb. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Cyr. (b) = BDLT. 1. 69. Alius. Mt. f. Copt. Aeth. Arm. Syr. hierof. Vulg. It. (exc. brix.) Euf. Cyr. Chrys. in commentar. (etiam in Mt. 5 codd.) Hilar. Ante ponunt Mt. a. 10. (c) = Mt. V. 10. & Mt. x. veron. brix. καὶ λέγει. Arm. (d) ἐσσεσθε. Codd. ap. Erasim. Pers. Aeth. Vulg. cant. verc. for. colb. germ. gat. Min. foff. mert. Cypri. Aug. interdum. (e) = Arm. colb. πρὸς αὐτόν. BDL. 33. cant. corb. Alii vel ante vel post αὐτῷ addunt· οἱ ἰουδαῖοι, alii καὶ εἶπον. (f) καὶ πᾶς. 69. 106. 218. (cum 124. al. 6.) al. 3. Syr. p. m. f. πᾶς. Mt. f. (g) = 1. 69. al. 2. Pers. w. Aeth. Vulg. veron. for. colb. corb. (h) = D. cant. veron. Clem. (habet Orig.) Faust. (habent Iren. Cypri. Hilar. Ambr. Hier. Aug. Ambrosiast. Gaud.)

* Ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄν- 43 με ἀπέστειλε. Διὰ τὴν ^b
 θρώπον, ὃς τὴν ἀλήθειαν ^b
 ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα ^b
 παρὰ τοῦ Υἱοῦ·" τοῦτο 44 τὸν λόγον τὸν ἐμὸν. Ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν
 41 Ἀβραάμ οὐκ ἐποήσεν. Ὅτι οὐκ ἐκείνους ἀκούειν
 πρὸς τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ^b
 ὑμῶν εἶπον· — οὐκ· αὐτῷ· ^b
 ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννη- ^b
 μέθα· ἕνα πατέρα ἔχομεν, 45 τοῦ. Ἐγὼ εἶπα· ἡμεῖς
 42 τὸν Θεόν. Εἶπεν· ἡμεῖς οὐκ ἐκείνους ἀκούειν
 ὁ Ἰησοῦς· [εἰ· ὁ Θεὸς πατὴρ ^b
 ὑμῶν ἦν, ἡγαπάτε ἄν ἐμέ· ^b
 ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον ^b
 καὶ ἦκω·] οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυ- ^b
 τοῦ ἐλθῶ, ἀλλ' ἐκεῖνος 45 τοῦ. Ἐγὼ εἶπα· ὅτι τὴν
 ἀλή-

a † οὐν.

(y) πατὴρ. 13. Mt. i. n. Orig. bis. (sed quinquies ut rec.) Cyr.
 in commentar. Chrys. in Mt. 2 codd. πατὴρ μου. 69. 124. ap.
 Birch. Arm. Orig. ms. semel. Chrys. etiam in Mt. 2 codd. (z)
 — BL. 1. Mt. 11. Syr. Arm. Syr. p. c. ast. Vulg. veron. verc.
 foll. corb. (a) — BCHKL. 1. 33. 40. 63. 72. 157. 226* 229*
 Ev. 1. 19. 24. al. 9. Mr. H. a. q. al. 5. Ed. Syr. utr. Arr. Perff.
 Copt. Arm. Goth. Slav. 2. 3. It. (exc. cant. brix. for. Mm.
 gat.) Orig. (b) ἀλήθειαν, D* gr. Mt. 1. l. semel. 10. (c) +
 BCDHLS. 1. 69. 72. 89. 106. 116. 118. 127. 131. 142. 145.
 157. 218 (cum 124. al. 9.) 235. Ev. 24. 36. al. 10. pluresve.
 Mt. BHV. al. 19. Ed. Clem. Heracl. Orig. saepe et dis. Dionys.
 alex. Bas. Nyss. Epiph. Chrys. (etiam in Mt. 3 codd.) Cyr.
 Theophyl. Alii. (d) — 44. Alius. emmer. Orig. semel. (15ies
 habet.) || + ὑμῶν. S. in m. 40. 63. 118. 124. 218 (c. al. 6.)
 al. 6. Mt. a. g. r. 10. Copt. Clem. Orig. semel. (14ies omittit)
 Didym. Chrys. etiam in Mt. 3 codd. || πατὴρ ad πατὴρ — K.
 64. (e) ἐστίν. 60. 131. Mt. f. Syr. p. Orig. semel. (bis ut rec.)
 Iren. (f) — Orig. semel. (quater habet.) ws. 157. corb. foll.
 καὶ καὶ, veron. verc. Mm. colb. corb. Cyr. Antioch. Ambr.
 Auct. quæst. N. T. || ἡμεῖς τίνα ἐστέ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ διαβόλου,
 ὅτι ψεύστης ἐστίν, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ψεύστης ἦν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν,
 καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔμεινεν, ὅταν λαλεῖ, τὸ ψεῦδος ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ·
 ὅτι καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ψεύστης ἦν. Epiph. seu. ap. eum Cajani, item
 Archontici. (g) — B. 14. It. exc. brix. gat. for. germ. mart. foll.

ἀληθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε
 46 μοι. ^h ἰ Τίς ἐξ ὑμῶν ἐ-
 λέγχει με περὶ ἀμαρτίας; εἰ
^k † ἀληθειαν λέγω, ^l διατί
 ὑμεῖς" οὐ πιστεύετε μοι;
 47 Ὁ ὧν ἐκ τοῦ θεοῦ, τὰ ῥή-
 ματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ ^m
 τοῦτο" ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε,
ⁿ ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ."
 48 Ἀπεκρίθησαν ^o † οἱ ἰουδαῖοι
 καὶ εἶπον αὐτῷ· οὐ καλῶς
^p λέγομεν" ἡμεῖς, ὅτι σαμα-
 ρεῖτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον
 49 ἔχεις; Ἀπεκρίθη ἰησοῦς·
 ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ
 τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ
 50 ὑμεῖς ^q ἀτιμάζετέ" με. Ἐγὼ

^r δὲ" οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου·
 ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.
 51 [Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἐάν
 τις" τὸν ^l λόγον τὸν ἐμὸν"
 τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεί-
 52 ῃσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.] Εἶπον
^a — οὐν" αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι·
 νῦν ἐγνώκαμεν, ὅτι δαιμόνιον
 ἔχεις· ἀβραάμ ἀπέθανε καὶ οἱ
 προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· ἐάν
 τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ,
 οὐ μὴ ^x γένηται" θανάτου
 53 ^y — εἰς τὸν αἰῶνα" Μὴ
 σὺ μείζων εἶ τοῦ ^z πατρὸς ἡ-
 μῶν" ἀβραάμ, ^a ὅστις" ἀπέ-
 θανε; ^b καὶ οἱ προφῆται ἀπέ-
 θανον" τίνα σεαυτὸν ^c † ποι-

H h 3

εἶς:

k † δὲ. o † οὐν. x. γεύσεται. c † σὺ.

(h) † ὑμεῖς. D. cant. (i) Vt. 46 = D. 235. Mt. a* cant. (k) = BCL. 1. 33. 69. 157. al. 3. Mt. r. f. 10. 11. Syr. utr. Copt. Arm. Syr. hierof. Slav. Vulg. It. Orig. Cyr. (l) = Mt. V. || ὑμεῖς = 71. 157. Arm. Goth. Slav. 2. 3. Vulg. verc. mart. (m) ^{ai} 63. 71. Mt. r. 10. (n) = DG. 113. cant. (o) = BCDL. 1. 33. 69. 118. Ev. 18. al. 4. Mt. n. 11. Syr. Pers. Copt. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. ms. It. (exc. brix. for. germ. mart.) Orig. Cyr. (p) ἐλέγομεν. 10. 59. 63. 71. Mt. a. i. r. f. x. 7. 10. Chryf. in commentar. etiam in Mt. λ. μ. (q) ἡτιμάσατε. L. Ed. Vulg. (r) = 69. 232. Mt. B. Arm. Orig. semel in textu. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. (s) ^{ai} ^{an} D. (St. a) Syr. Arr. Pers. p. Aeth. cant. (t) ἐμὸν λόγον. BCDL. Mt. 17. Orig. saepe. Cyr. λόγον μου. 142* Mt. H. bis. item Chryf. etiam in Mt. 4 codd. (u) = BC. 106. Syr. Copt. Arm. veron. verc. Orig. (x) ACDLS. 1. 10. 35. 40. 69. 72. 91. 106. 124. 127. 131. 218. (c. al. 7.) 235. Ev. 4. 5. 24. 36. al. 21. Mt. H. al. 17. Ed. Orig. Cyr. θανάτου. B. Ev. 32. (y) = D. Mt. f. cant. veron. colb. corb* Nonn. (z) = D. cant. veron. verc. corb. colb. || ἡμῶν = 16. (a) ^{ai} D. cant. verc. (b) = 29. 40. 63. 71. Mt. a. r. 10. (c) = ABCDGL. 1. 35. 106. 124. 127. 131. 235. Ev. 36. al. 18. pluresque et Barber. 5. Mt. a. o. r. f. x. 10. Copt. Slav. 2. Vulg. It. Orig. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 3 codd.) Theophyl.

54 εἰς; Ἀπεκρίθη ἰησοῦς· ἐάν
 ἐγὼ ἂν δοξάζω ἑμαυτὸν, ἢ
 δοξα μου οὐδὲν ἔστιν. ἔστιν
 ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων
 με, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι
 55 ἔδός ἐσθ' ὑμῶν ἔστι, καὶ
 οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ
 οἶδα αὐτόν. καὶ ἐάν εἶπω, ὅτι
 οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὁμοι-
 ος ὑμῶν, ψευδῆς. ἀλλ' οἶδα
 αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
 56 τηρῶ. Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑ-
 μῶν ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ

τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν καὶ
 57 εἶδε, καὶ ἡ ἐχάρη. Εἶπον
 οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν·
 ἢ πενήτηντά ἐτη κ' οὕτω
 ἔχεις, καὶ ἀβραάμ ἐώρακας;
 58 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν· πρὶν ἀβραάμ
 γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι.
 59 Ἦσαν οὖν λίθους, ἵνα βάλω-
 σιν ἐπ' αὐτόν· ἰησοῦς δὲ ἐκρύ-
 βη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱε-
 ροῦ οὔ†.]

Καὶ

f cō ἡμῶν.
 οὕτως.

o † διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρήγεν

(d) δοξάσω. BD. 1. al. 3. cant. verc. corb. colb. Orig. Chryf. in Mt. 3 codd. Ambr. (e) = Chryf. etiam in Mt. 5 codd. || = mon. Arm. Syr. hierof. (Syr. p. habet c. ast.) Orig. Tert. (f) ACGKLS. 1. 33. 36. 40. 63. 64. 69. 72. 91. 106. 124. 131. 157. 235. Ev. 3. 24. al. 28. Mt. V. al. 8. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. ap. Beng. Aeth. Slav. omnes. Goth. Vulg. mf. Sax. brix. germ. gat. Mm. mart. for. tol. emmer. Theophyl. Aug. (g) δοξαν. 106* (h) ἐχάρην. 1. (i) τεσσαράκοντά. Barber. 1. Mr. g. Codd. qu. ap. Euthym. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Serm. contra omn. haeres. Dial. de trin. ap. Ath. (k) = 225. ουδέτις. D. (l) + οὐν. DGK. 1. 131. 235. Ev. 4. 5. al. 20. Mt. B. al. 5. cant. + εα. 71. || καὶ εἶπεν. L. 9. 106. 220. Mt. q. (m) = D. cant. veron. verc. corb. colb. Ignat. Epiph. saepe. Pseudo Ath. Novatian. Victorin. Chrysol. Ansbert. (n) ἡμῶν. 225. (o) = D. Barber. 1. Ed. Perff. w. Sahid. Arin. (post ἐξῆλ-
 θεν adjiciens tantum ἐπορεύετο.) Vulg. It. (exc. brix.) Orig. ut videtur. Cyr. in h. l. Arnob. Nec attingit Chryf. καὶ διήλθε διὰ
 μέσου αὐτῶν καὶ ἐπορεύετο. Syr. Perff. p. transiens per medium eo-
 rum, et ibat. brix. καὶ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο οὕτως.
 Slav. 2. 3. καὶ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο, καὶ παρήγεν οὕτως.
 CL. Mt. f. Copt. Syr. p. (sed ἐπορεύετο c. ast.) Cyr. alicubi. Ath.
 καὶ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν παρήγεν οὕτως. Mt. 11. || ἐξῆλθεν . . .
 οὕτως ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτῶν διὰ μέσου ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ παρήγεν οὕτως. 69.
 || *exiit de templo et abscondit se. Hoc ord. omittis caeteris,*
solet.

1. Καὶ [παράγων P εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ 9 γενε-
 2. αῖς] ¹. Καὶ ᾤκνησεν αὐ-
 3. τὸν οἱ μαθεῖν αὐτοῦ, λέγον-
 4. τες· ραββί, ² τίς ἡμαρτεν;
 5. οὗτος, ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα
 6. τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρί-
 7. θη ³ + ἰησοῦς· οὔτε οὗτος
 8. ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐ-
 9. τοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ
 10. ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.
 11. 4 "Εγὼ" δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ
 12. ἔργα τοῦ πέμψαντός ⁴ με,
 13. ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ,
 14. ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζε-
 15. 5 σθαι. "Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ
 16. ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.

Hh 4

ἐστίν.

t + ὁ. e. τυφλὸς ἦν.

(p) + (δ) ἰησοῦς. GH. Alii. Evangelistaria. Ed. Vulg. (non tol.)
 colb. corb. germ. Mm. gat. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (q)
 γεννητῆς. E. 1. 42. 72* 124. 235. Ev. 1. al. 16. pluresve. Mt. a.
 al. 5. γεννητῆς. 2. Mt. BV. μ. χ. γεννητῆς. 108. Alii. Mt. f. λ. 10.
 (r) + καθήμενον. D. (St. β.) cant. (s) τί. 69. Perf. p. Sax. (t)
 — ABCLs. Alii. Mt. HV. al. 18. Ed. (u) ἡμᾶς. BDL. Copt.
 Sahid. Aeth. Arr. cant. Cyr. Nonn. || ἐργάζεσθε ἕως etc. Orig. et
 Hier. ter. (x) ἡμᾶς. L. Copt. Aeth. Arr. Cyr. (y) + αὐτοῦ. ABCL.
 1. 33. 157. Mt. 11. + αὐτῷ. D. Slav. 3. cant. (z) — 1. 106.
 Syr. Perf. p. Copt. verc. || — τὸν πηλὸν. 69. 108. brix. colb.
 αὐτοῦ. corb. (a) — BL. 1. Slav. 3. αὐτοῦ. D. Aeth. Slav. 2. Vulg.
 cant. verc. colb. corb. for. foff. Mm. gat. Iren. Arnob. illius
 coeci, veron. (b) — Syr. (c) — 68. Arm. Goth. verc. colb.
 (d) ἔτε. Conject. (e) ABCD (St. β.) KL. 1. 33. 62. 118. 124.
 157. Alius. Syr. utr. Arr. Perf. w. Copt. Aeth. Arm. Sahid.
 Goth. Slav. 2. Vulg. cant. brix. corb. germ. foff. for. gat. Mm.
 Pseudo Ath. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl.
 in commentar. ut videtur. Aug. πτωχὸς ἦν. Ed. τυφλὸς ἦν καὶ
 πτωχὸς. 69. veron. verc. colb. (f) οὐχί, ἀλλ'. L. Mt. λ. 11. ||
 ἀλλὰ] ἑτέροι. D. || ὅς· ὅτι] ἔλεγον· οὐχί, ἀλλ'. BCG ut videtur. 1.
 71. ap. Mill. Syr. Arr. Perf. w. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr.

in

ἔστιν. ἐκεῖνος ἔλεγον· ὅτι
 10 ἐγὼ εἰμι. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ·
 πῶς ἡ ἰ ἀνεώχθησάν" k σου"
 11 οἱ ὀφθαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐ-
 κείνος l — καὶ εἶπεν" m ἄν-
 θρωπος, " λεγόμενος ἰησοῦς,
 πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισά
 μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶ-
 πέ μοι ὕπαγε ρ εἰς Ρ τὸν" σι-
 λωάμ, καὶ νύφαι ρ ἀπελθὼν
 δὲ καὶ νυφάμενος, ἀνέβλε-
 12 ψα." Εἶπον τ — οὖν" αὐ-

τῷ· ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος; λέγει·
 οὐκ οἶδα.
 13 Ἀγούσιν αὐτὸν πρὸς
 τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε
 14 τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατοι,
 ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ
 ἰησοῦς, καὶ ἀνέμωσεν αὐτοῦ
 15 τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν
 ἠρώτων αὐτὸν τ καὶ" οἱ Φα-
 ρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν; ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέσηκέ
 " μου ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς," καὶ
 ἐνύφα-

k. σοι.

p ∞ τὴν κολυμβήθραν τοῦ.

u. ἐπὶ τοὺς ὀ-

φθαλμούς μου.

p. in m. Vulg. veron. germ. mart. foss. for. Cyr. δὲ ἔλεγον· οὐχί.
 ἀλλ' ὅτι. 124. dicebant, non similis ei est, Perf. p. δὲ ἔλεγον, ὅτι.
 Slav. corb. colb. ἔλεγον. 40. ἔλεγον, ὅτι. 80. Mt. r. f. 10. || δὲ =
 86. ap. Beng. 157. Goth. tol. (g) + δὲ. AK. 42. 57. 69. 72.
 124. 157. al. 3. Syr. Arr. Arm. Aeth. Syr. p. c. ast. Goth. Vulg.
 It. (exc. for. cant.) Theophyl. (h) + οὖν. CDL. 157. cant.
 verc. (i) ἠνεώχθησαν. CDLM. Alii. Mt. BV. al. 6. Ed. (k) ACDELS.
 Ev. 1. 2. 36. Alii. Mt. BHV. al. 16. Ed. (etiam St. 3.) Syr.
 m. Copt. Arm. Sax. cant. veron. tol. Cyr. Chrys. (etiam in
 Mt. 6 codd.) Theophyl. Aug. (l) = BCDL 33. 118. Sahid.
 Arm. Vulg. cant. colb. for. corb. (m) + ε. BL. I. (n) + ε.
 CL. I. 118. Syr. p. c. ast. (o) + νύφαι (omisso postea καὶ νύφαι.)
 13. 28. 76. 80. 219. 220. Mt. BV. Syr. p. in m. brix. Cyr.
 Chrys. etiam in Mt. 6 codd. Neutro loco habet 131. (p) BDL.
 1. Copt. Arm. Syr. hieros. cant. veron. verc. colb. corb. Cyr.
 item Syr. Ar. τοῦ. 118. (q) ἀπῆλθον οὖν, καὶ ἐνυφάμενον, καὶ ἦλθον
 ἐλέπτου, D. cant. (r) = A. 33. 118. Ev. 28. Mt. x. Syr. Arr.
 Perff. Copt. Arm. Sax. for. δὲ. veron. brix. καὶ εἶπον. BL. 1.
 157. Vulg. Cyr. (s) ἐν ᾗ ἡμέρᾳ. BL 33. Syr. p. in m. Perf. p.
 veron. verc. colb. corb. Mm. Cyr. (t) = 69. 124. 157. al. 5.
 Mt. BV. x** x. 17. Syr. Perff. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. It. exc.
 tant. mart. (u) BEGLMS. 218. (c. al. g.) Ev. 2. 24. 36. al. 36.
 pluresve. Mt. HV. al. 19. Ed. Cyr. μοι ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς. H. Mt.
 B. Ed. Syr. p. (c. ast. ante μοι) Goth. Vulg. brix. for. colb.
 corb. μοι τοῖς ὀφθαλμοῖς. Ev. 28. || μου = 116. Ev. t. al. 4.
 ante ἐπὶ. ponit A. || ἐπὶ = 57. al. 2. Mt. ψ.

16 ἐνιψάμεν, καὶ βλέπω. "Ελε-
γον οὖν ἐν τῶν Φαρισαίων τι-
νές· αὗτος ἔστι ὁ ἄνθρωπος" οὐκ
ἔστι παρά γ' — τοῦ" Θεοῦ,
ἔστι ὅτι" τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ.
ἄλλοι α' ἔλεγον· πῶς δύναται
ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα
σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν
17 ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι β' τῷ τυ-
φλῷ γ' πάλιν· σὺ τί λέγεις
περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡγοῖς σου
τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν·
18 ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ
ἐπίστευσαν δ' οὖν" οἱ Ἰουδαῖοι
· ἐπερὶ αὐτοῦ, " ε' — ὅτι τυ-
φλὸς ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν,"
ἕως οὗτοῦ ἐφώνησαν τοὺς γο-
νεῖς β' αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαν-
19 τος." Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς,
λέγοντες· ἢ οὗτός ἐστιν" ὁ
υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς ι' λέγε-
τε," ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη;
20 πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπε-
κρίθησαν κ' λ' αὐτοῖς" οἱ γε-
νεῖς αὐτοῦ μ' καὶ εἶπον· οἶδα-
μεν, ὅτι αὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεν-
21 νήθη. Πῶς δὲ νῦν βλέπει,
α' οὐκ οἶδαμεν" ἢ τίς ἡγοῖεν
αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ρ' ἡ-
μεῖς" οὐκ οἶδαμεν. Ρ' αὐτὸς
ἡλικίαν ἔχει· αὐτὸν ἐρωτήσα-
τε."

Hh 5

τε."

(x) = 61. al. 2. Post Θεοῦ ponunt BDL. 157. (y) = ABDL. 1. 69. 106. 157. 218 (c. 124. al. 5.) al. 3. pluresve. Mt. BH. al. 8. Cyr. Theophyl. Chrys. in Mt. λ. μ. (z) qui, Vulg. for. colb. corb. germ. Min. gat. Aug. Ambrosiast. (a) + α. D. 1. 69. 124. al. 2. Ed. Syr. Arr. Perf. w. Copt. Aeth. Vulg. cant. colb. corb. Min. gat. tol. (non emmer.) Cyr. (b) + οὖν. ABDL. 1. 69. al. 6. Mr. p. al. 3. Ed. Copt. Syr. p. c. aft. Vulg. It. Cyr. (c) = D. cant. veron. verc. colb. corb. Ante τῷ τυφλῷ ponit Arm. (d) = D. al. 3. It. (exc. for. colb. germ. foss. gat. tol*) (e) = 56. verc. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (f) = D. cant. || καὶ ἀνέβλεψεν = veron. (g) = corb. || αὐτοῦ = D. 131. Mt. ψ. Sahid. Arm. cant. || τοῦ ἀναβλέψαντος = I. 118. al. 3. Copt. Perf. p. veron. verc. colb. Chrys. etiam ap. Mr. ejus, qui viderant eum, Min. item gat. foss. germ. (h) εἰ ἐστὶν αὗτος. D. Syr. cant. (i) ἀλέγεα. GM. al. 7. Mt. g. (k) + α. AMS. Ev. 2. 24. plurimi. Mr. BHV. al. 17. Ed. Syr. utr. brix. + οὖν. B. Ev. 15. Goth. Vulg. mf. (l) = BL. 33. 69. al. 4. Mr. B. f. x. 11. Syr. Perf. p. Copt. Aeth. verc. brix. corb. Cyr. αὐτῷ. 27. (ap. Mill. 28.) 45. (m) + τοῦ ἀναβλέψαντος. G. (n) = 56. 58. 218 (cum 125.) Syr. Perf. p. Arr. Chrys. etiam in Mt. 7 codd. (o) = 44. 80. Mr. i. ψ. Syr. Arr. Perf. w. tol. (p) αὐτὸν (ερωτῶν. D.) ἐρωτήσατε, (αὐτὸς. B.) ἡλικίαν ἔχει. BDL. 1. 157. Perf. w. Copt.

μαθηταὶ γενέσθαι; Ἐλοιδό-
ρησαν ἰ + αὐτὸν, καὶ εἶπον·
σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς
δὲ τοῦ μωσέως ἐσμέν μα-
θηταί. ἰ Ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅ-
τι μωσὴ ^π λελάλημεν ὁ
θεὸς ἡμεῖς τούτου δὲ οὐκ οἶδαμεν
30 πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη δὲ
ἀνθρῶπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
ὁ ἐν γὰρ τούτῳ θυμαστόν
ἐστίν, ὅτι ῥ υμεῖς οὐκ οἶδα-
τε πόθεν ἐστὶ, καὶ ἀνέεξε
31 μου τοὺς ὀφθαλμούς. ἡ Οἶ-
δαμεν ἡ δὲ, ὅτι ἡμαρ-
τωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει·
ἀλλ' ἐάν τις ἡ θεοσεβὴς ἡ,

καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ,
32 τούτου ἀκούει. Ἐκ τού-
του αἰῶνος οὐκ ἡμούσθη, ὅτι
ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ
33 γεγεννημένου. Εἰ καὶ ἡ οὐ-
τος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἡδύνατο
34 ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν
καὶ εἶπον αὐτῷ ἐν ἡμαρ-
τίας σου ἐγεννήθης ὁ δὲος,
καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ
35 ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἡ-
κουσεν δὲ ἡσυχῇ, ὅτι ἐξέβα-
λον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρών αὐ-
τὸν, εἶπεν αὐτῷ σὺ πιστεύ-
εις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ὁ
36 θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκείνος
καὶ

ἰ + οὐν.

ἡ ὁ ἀνθρῶπου.

(i) — AEGHLS. Ev. i. 2. 24. 36. al. 52. pluresve et Barber.
7. Mt. BHV. al. 20. Ed. Perf. p. Vulg. mf. veron. for. foff.
tol. emmer. Aug. ei δὲ ελοιδόρ. DL. i. 33. 157. Syr. (Syr. p/ha-
bet c. alt.) Copt. Arm. cant. verc. brix. καὶ ελοιδόρ. B. Sahid.
Cyr. Ambr. (k) — D. Perf. p. Arm. cant. veron. corb. (γάρ.
Syr. (l) οἶδαμεν δὲ. Mt. B. (m) ἐλάλησεν. Al. Ed. (n) + καὶ ὅτι θεὸς
ἡμαρτωλῶν οὐκ ἀκούει. D. cant. (o) ἐν γὰρ τούτῳ. 47. 124. ap. Bich.
Ev. 3. 4. 5. 19. 20. 22. ἐν γὰρ τούτῳ. 85. ap. Beng. Ev. 32. Mt.
Vi. bis. b. x. ἐν τούτῳ γάρ. B. Mt. f. Q. ἐν τούτῳ γάρ τὸ. L. i. Ed.
Cyr. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (p) ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν 3. 74.
(q) οἶδα μὲν. Slav. 2. οἶδα. Perf. p. Aeth. Slav. veron. (r) —
BDGE. i. 33. al. 4. Copt. Sahid. Arm. Slav. 2. Vulg. mf. cant.
veron. verc. colb. corb. foff. Cyr. enim. germ. (s) ἡμαρτωλῶν.
63. 64. 131. Ev. 31. al. 12. Mt. Vi. a. c. f. Sahid. (t) ἐκείνου.
76. ap. West. Mt. q. (u) εἰ καὶ θεοσεβὴς εἴη. Mt. x. (x) — 96.
97. Chrys. etiam in Mt. 7 codd. (y) ἡμαρτία. 142. Sahid. ve-
ron. gat. Mm. (z) εἰς. i. 61. 131. 218 (c. al. 2) Ev. 4. 18.
19. al. 7. Mt. i. n. p. in marg. z. 11. καὶ ὁ θεὸς. Conject.
Bernardi. (a) ἐν τῷ ἱεροῦ. Chrys. allquoties, etiam ap. Mt. 11 +
de synagoga, foff. mart. (b) BD. Aeth. Sahid. cant. Chrys. in
Mt. λ. constantes, et in φ. || Rec. Text. Hillr. Victorin.

καὶ εἶπε· ⁺ καὶ " τίς ἐστι, 41 Φοί ἐσμεν; Εἶπεν ἰ αὐτοῖς
 κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐ-
 37 τόν; Εἶπε ^d = δὲ " αὐτῷ
 ὁ ἰησοῦς· καὶ ἐώρακας αὐτόν,
 καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖ-
 38 νός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· πι- 1
 στεύω, κύριε· καὶ προσεκύ-
 39 κησεν αὐτῷ.] Καὶ εἶπεν ὁ
 ἰησοῦς· [εἰς κρήμα ἐγὼ εἰς τὸν
 κόσμον ^e τοῦτον" ἤλθον, ἵνα
 οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι,
 καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γέ-
 40 νωνται. ^f = Καὶ " ἤκουσαν
 ἐκ τῶν Φαρισαίων ^g ταῦτα"
 οἱ ^h ὄντες μετ' αὐτοῦ, " καὶ
 εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυ-
 41 φοὶ ἐσμεν; Εἶπεν ἰ αὐτοῖς
 ὁ ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ
^k ἂν " εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν
 δὲ λέγετε· ὅτι βλέπομεν· ^l ἢ
 = οὐν· ἁμαρτία ὑμῶν μένει." 1
 [Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ μὴ
 εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας
 εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων,
 ἀλλὰ ^m ἀναβαίνων ἀλλαχό-
 2 ρον, " ⁿ ἐκεῖνος " κλέπτης
² ἐστὶ καὶ ληστής· Ὁ δὲ εἰ-
 σερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ^o
 ποιμὴν ἐστὶ " τῶν προβάτων.
 3 Τοῦτω ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ
 τὰ πρόβατα τῆς Φωνῆς αὐ-
 τοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρό-
 βατα

(c) + BDEGKMS. 1. 10. 28. 33. 36. 40. 63. 64. 69. 72. 91. 106. 124. 127. 131. 157. 218 (c. al. 9.) 235. Ev. 1. 2. 24. 36. al. 36. Mr. BHV. al. 19. Ed. Syr. p. Ar. Slav. (exc. 3.) cant. Cyr. Theophyl. Chrys. etiam in Mt. 4 codd. (d) = BD. 33. Syr. uir. Perf. p. Copt. Arm. cant. veron. καὶ εἶπε. Mt. & Vulg. brix. for. colb. corb. Mm. gat. Cyr. (e) = Ev. 18. al. 2. Mt. f. Perf. p. Copt. Syr. p. ms. Chrys. etiam in Mt. 2. 4. 4. item in λ. φ. 7. semel. (habent Orig. Cyr.) (f) = BL. 157. Mt. f. Copt. Arm. Cyr. 2. D. Slav. 2. 3. cant. οὐν. 1. (g) = D. 63. Ev. 32. Mt. 10. Sahid. Arm. Slav. 2. Vulg. It. exc. verc. (h) μετ' αὐτοῦ ὄντες, BDL. 1. 157. Mt. r. Cyr. (i) + οὐν. D. al. 10. Mt. d. f. cant. + δὲ. S. Ev. 2. 4. 18. al. 4. Mt. f. καὶ εἶπεν. 69. 124. ap. Alt. 235. al. 2. Mt. o. 17. Aeth. germ. (k) = D. 69. 124. ap. Alt. Alius. Mt. 2. 10. (l) αἱ (οὐν) ἁμαρτίαι ὑμῶν μένουσι. D (St. β.) L. Syr. p. in m. cant. Cyr. καὶ αἱ ἁμαρτίαι ἐν ὑμῖν μένουσι. Arm. || οὐν. = BDKL. 1. 33. 69. 157. Mt. φ. λ. Copt. Vulg. for. brix. colb. corb. germ. foff. Mm. gat. Cyr. || manet] + in vobis, veron. verc. (m) ἀλλαχόρην ἀναβαίνων. D. Arm. cant. (n) = Slav. ven. et 2. 3. verc. (o) αὐτός ἐστιν ὁ ποιμὴν. D. Sahid. cant. οὗτός ἐστιν ὁ ποιμὴν. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) veron. brix. colb. foff.

βατα ῥέο καλεῖ" κατ' ὄνομα,
 4 καὶ ἐξάγει αὐτά. 9 — Καί"
 ὅταν ἔ τὰ ἴδια πρόβατα" ἐκ-
 βάλη, ἐμπροσθεν αὐτῶν πο-
 ρεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐ-
 τοῦ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν
 5 φωνὴν αὐτοῦ. Ἀλλοτρίω δὲ
 οὐ μὴ ἂ ἀκολουθήσωσιν," ἀλ-
 λά φεύγονται ἀπ' αὐτοῦ ὅτι
 οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν
 6 φωνήν. Ταύτην τὴν παροι-
 μίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
 ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν, τίνα
 7 ἦν, ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν

οὖν ἔ πάλιν" αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι"
 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα" τῶν προ-
 8 βάτων. ὙΠάντες ὅσοι ἔ-
 πρὸ ἐμοῦ ἤλθον, κλέπται
 ἢ εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ
 ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.
 9 [Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ
 ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται,
 καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύ-
 σται, καὶ νομὴν εὐρήσει.]
 10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰ
 μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ
 ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον, ἵνα ζω-

ῃ

ρ ∞ φωνή.

(p) — ABDL. 1. 157. Mt. f. Cyr. (q) — BL. 1. 157. ὅταν δὲ,
 K. 33. al. 5. Mt. f. Copt. veron. corb. colb. Cyr. (r) αὐτά, Syr.
 hierof. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. τὰ ἴδια. Goth. πάντα τὰ ἴδια.
 Cyr. τὰ ἴδια πάντα. BDL. 1. 33. Copt. Sahid. Lucif. *suas omnia*,
 cant. *suas omnes*, verc. Lucif. *oves suas omnes*, veron. colb.
 corb. (s) ἀκολουθήσουσιν. ABDE. Ev. 3. 24. al. 6. Mr. V. al. 3.
 Ed. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 3 codd. (t) — 1. 63. 69. 124.
 Mt. 10. In aliis varie locum mutat. (u) — BGKL. 1. 33. 36.
 40. 57. 61. 63. 69. 116. 142* Ev. 24. 31. al. 10. Mt. a. o. r.
 10. Aeth. Arm. verc. Mm. Cyr. Lucif. (x) ὁ ποιμὴν. Sahid. (y)
 — D. cant. veron. foss. Auct. quæst. ex N. T. (z) — EGMS.
 36. 57. 64. 72. 106. 108. 131. 142. 226* 229* Ev. 3. 4. 5. 18.
 19. 24. 31. 33. 36. al. 43. Mt. BKV. c. d. f. i. l. n. o. 17. Ed.
 Syr. Periff. Syr. hierof. Goth. Sax. Vulg. veron. verc. brix.
 colb. corb. germ. mart. for. Mm. tol. emmer. Bas. Cyr. Chrys.
 (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. Euthym. Aug. dif. Auct. ad
 Novatian. Scholia in Mt. a. d. g. || Post ἤλθον ponunt ABDL.
 69. 127. 145. 157. 218 (c. al. 4.) al. 5. Mt. a. g. k. p. q. r. f.
 x. z. α. ψ. ω. 10. 11. Orig. ter. item K. 1. 13. 33. 124. Alf. et
 Barber. 4. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. c. ast. Arr. cant. foss. gnt.
 Clem. bis. Isid. pelus. Nonn. Manichæi ap. Theophyl. Hesych.
 Aug. Faustis ap. Aug. Hier. Lucif. Quæst. ex N. T. || — εἰ
 ἐπὶ ἐμοῦ ἤλθον. Sahid. (a) ἦσαν. 6. 63. 71. 116. Mt. a. r. 10. 11.
 Arm. Hier.

ἢν ἔχωσι, καὶ ^b περισσὸν" 15 Καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ,
 11 ἔχουσιν. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ ^c τίθεισιν" ὑπὲρ
 12 τῶν προβάτων. Ὁ μισθω-
 τὸς ^d δὲ" καὶ οὐκ ὦν ποιμὴν,
 οὐ οὐκ ^e εἰσὶ" τὰ πρόβατα
 ἴδια, θέρπει τὸν λύκον ἐρχό-
 μενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβα-
 τα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος
 ἀρπάζει ^f αὐτά," καὶ σκορ-
 13 πίζει ^g τὰ πρόβατα." ^h — Ὁ
 δὲ μισθωτὸς φεύγει," ὅτι μι-
 σθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μέλει αὐ-
 14 τῷ περὶ τῶν προβάτων. Ἐγὼ
 εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς· καὶ γι-
 νώσκω τὰ ἐμά, καὶ ⁱ ὡ γι-
 νώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν," *
 15 Καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ,
 καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθει
 16 ὑπὲρ τῶν προβάτων. Καὶ
 ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἀ' οὐκ
 ἐστὶν ἐν τῇ αὐλῇ ταύτῃ·
 κακεῖνά ^k με δεῖ" ἀγαγεῖν·
 καὶ τῇς Φιλικῆς μου ^l ἀκού-
 σουσιν," καὶ ^m ὡ γενήσεται"
 μία ⁿ ποιμνὴ, ^o εἰς ποιμὴν.]
 17 [Διὰ τοῦτο· ὁ πατήρ με
 ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθω τὴν
 ψυχὴν μου, ^p ἵνα πάλιν λά-
 18 βω αὐτήν." Οὐδεὶς αἶρει
 αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ^q ἅλλ' ἐγὼ
 τίθω αὐτήν ἀπ' ἐμαντοῦ."
 ἔξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν·
 καὶ ἔξουσίαν ἔχω ^r πάλιν"
^s λαβεῖν"

ⁱ ὡ γινώσκουσιν με τὰ ἐμά. ^m ὡ γενήσονται.

(b) περισσώτερον. 69. 157. Ev. 20. Mt. x. Vulg. It. (c) δίδωσιν. D. (St. p.) Perf. p. Vulg. cant. colb. for. foss. mart. gat. Aug. (non Tert. Cyp. Lucif. Hilar. Ambr.) (d) — GL. 1. Vulg. inf. verc. for. mart. Ante μισθωτὸς ponunt D. 69. 124. 157. (e) ἐστίν. ABL. 1. 42. 69. Euf. Cyr. Chrys. in Mt. 4. codd. (f) — D. Syr. Perf. Arr. Sahid. Vulg. It. exc. verc. brix. colb. (g) — BDL. 1. 33. 37. 42. Alius. Copt. Aeth. Arm. Syr. hieros. cant. Lucif. (h) — BDL. 1. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. hieros. cant. Lucif. Epist. oriental. ad Symm. (i) BD (St. p.) L. Arr. Copt. Sahid. Aeth. Goth. Slav. Vulg. It. Cyr. Epiph. Nonn. (k) δεῖ. BDL. 1. 69. 124. Mt. 6. Vulg. It. (l) ἀκούσονται. A. 42. 61. 69. 124. 131. 235. al. 8. Mt. V. 19. al. 8. Ed. Theophyl. ut . . . audiant, verc. (m) BDL. 1. 33. Mt. x. 6. Perf. p. Syr. p. in m. cant. brix. (n) αὐλή. 96*. ap. Mill. Hier. femel. dif. (o) με ὁ πατήρ. BDL. Mt. 1. f. It. (p) — 157. (q) — D. 64. Mt. x. Goth. cant. (r) — 64. 80. 225. Perf. p. eorh. Chrys. (etiam in Mt. 5. codd.) Victorin. Ante ἔξουσίαν ponunt Orig. quater. Arnob.

• λαβεῖν" αὐτήν· ταύτην κήν
ἐνταλὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ πα-
19 τρός μου. Σχίσμα · — οὖν"
" πάλιν" ἐγένετο ἐν τοῖς ἰου-
δαίοις, διὰ τοὺς λόγους τοῦ-
20 τούς. "Ἐλεγον · δὲ" πολλοὶ
ἐξ αὐτῶν· δαιμόνιον ἔχει, καὶ
μάνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;
21 "Ἄλλοι" ἔλεγον· ταῦτα τὰ ὕ-
φηματα" οὐκ ἔστι δαιμονιζο-
μενον· μὴ · δαιμόνιον" δύνα-
ται · τυφλῶν" ὀφθαλμοὺς
b ἀναίγειν·

22 Ἐγένετο · δὲ" τὰ

ἐγκαίνια ἐν · d = τοῖς" ἱερο-
σολύμοις, · e — καὶ" χειμῶν
23 ἦν. Καὶ περιεπάτει ὁ ἡσούς
ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ · f †
24 b σολομώντος. "Ἐκώλυσαν
οὖν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ ἔλε-
γον αὐτῷ· ἕως πότε τὴν ψυ-
χὴν ἡμῶν · h αἵρεις;" εἰσὶν εἰ
ὁ χριστός, εἰπὲ ἡμῶν πατήρ·
25 σία. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἡ-
σούς· · i εἶπον" ὕμιν, καὶ οὐ
· k πιστεύετε. " τὰ ἔργα, · d
ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ
26 περὶ ἐμοῦ. Ἄλλ' ὅμοις· q
πιστεύ-

f † τοῦ. g. σολομώντος.

(s) ἀραι. D. cant. colb. (t) = BL. Mt. f. Perf. p. Arm. Vulg. It. exc. cant. tol. (u) = D. 64. 225. cant. tol. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. Ante σχίσμα ponit Arm. Post ἐγένετο 1. (x) = 220. Goth. οὖν. D. 1. 86. cant. γάρ. tolet. καὶ ἔλεγον. veron. verc. (brix. corb. (y) ἔργα. Syr. p. in m. (z) δαιμονίων. Mt. r. 10. δαιμόνιον· ἔχων. 38. Perf. p. (a) τυφλῶν. Syr. uir. Arm. (b) ἀναίγει. BL. 12. 13. 33. 69. 124. 157. Mt. f. Orig. Chrys. etiam ap. Mt. (c) = 1. 225. Mt. c. x. l. 17. veron. verc. τότε. BL. 33. Arm. ὁ πατήρ. Copt. gal. (d) = DM. 1. 10. 69. 106. 116. 124. 131. 157. 218. (c. al. 9.) 226* 235. al. 12. pluresve. Mt. BHV. al. 19. Ed. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. (e) = BDL. 1. 33. 142. Mt. λ. Copt. Sahid. cant. corb. || καὶ χειμῶν ἦν = veron. (f) = AD6S. 69. 106. 124. 127. 218. (c. al. 9.) 235. Ev. 1. 24. al. 9. pluresve. Mt. BH. al. 16. Ed. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (g) DG. Alii. Mt. BHV. al. 15. Ed. Chrys. in Mt. 3 codd. (h) αἵρεις. Conject. Marklandi. (i) λαλεῖ. D. gr. dico, cant. loquor, Vulg. veron. brix. corb. for. foss. germ. mart. Min. gal. Text. loquor vobis palam, colb. τολλῶντες εἶπον. Nonn. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. εἶπον οὖν. 42. Mt. c. (k) πιστεύετε. B. 157. al. 4. Mt. a. r. λ. φ. veron. brix. πιστεύετε. Mt. x. || πιστεύετε. D. 69. 124. al. 4. Mt. q. Arm. Chrys. etiam in Mt. 6 codd.

πιστεύετε¹ ὡς οὐ γὰρ ἔστε
ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν.
* m καὶ οὕτως εἶπον ὑμῖν."
27 [Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς Φω-
νῆς μου ἀκούει, καὶ γὰρ γι-
νώσκω αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦ-
28 σί μοι. Καὶ γὰρ ζωὴν αἰώνιον
δίδωμι αὐτοῖς] καὶ οὐ μὴ
ἀπολλύνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς
29 χειρὸς μου. Ὁ πατήρ μου,
n ὃς δέδωκέ μοι ο, μεῖζον
πάντων ἐστὶ καὶ οὐδεὶς δύνα-
ται ἀρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς
30 τοῦ πατρὸς P μου." 9 Ἐγὼ
καὶ ὁ πατήρ x ἐν ἑσμεν.
31 Ἐβάστασαν οὖν t πάλιν
λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθά-
32 σωσιν αὐτόν. Ἀπεκρίθη αὐ-
τοῖς ὁ ἰησοῦς· πολλὰ u καλὰ
ἔργα" ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πα-
τρὸς x μου." διὰ τὸ ποῖον αἰ-
τῶν ἔργον" λιθάσετε με;
33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι, * = λέγοντες" περὶ
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάσομεν
σε,

1 ὡς ὅτι οὐκ.

(1) DL. 1. 28. 33. 57. 69. 91. 118. 124. Mt. g. f. Ed. Syr. Arr. Perff. Syr. p. in m. Goth. Vulg. cant. veron. brix. corb. foff. germ. for. Orig. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (m) = BKLM* 24* 33. 42. 89* 91. ap. Mill. Mt. g. Perf. w. Copt. Sahid. Arm. Vulg. foff. germ. for. colb. Orig. ut videtur. Nonn. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (sed initio commatis habet: ἀλλ' εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε μοι, coll. vñ. 25.) || Sequentibus jungunt 36. Alii. cant. corb. Euthym. (n) ὁ δέδωκε. D. cant. Arnob. ὁ δέδωκε. L. Ev. 15. Copt. Sahid. Vulg. It. (exc. cant.) Cyr. ap. Westf. (sed in scholio ap. Mt. ut rec. In commentario non attingit.) Tert. Hilar. Ambr. Hier. Maximin. arian. Aug. Fulg. (non Arnob.) || Mox μεῖζον. A. Copt. Vulg. It. (exc. cant.) Cyr. ap. Weist. Tert. Hilar. Ambr. Hier. Maximin. Aug. Fulg. (o) + αὐτὰ. 13. 61. in m. 69. 124. ap. Birch. Mt. o* Arm. Slav. 2. 3. (p) = BL. Alius. Orig. (q) Vñ. 30 = 89* (r) + μου. 71. Ev. 44. Mt. q. Syr. Perf. p. Aeth. (s) = L. 33. Perf. p. Arm. Goth. corb. for. mart. germ. emmer. Aug. Beda. (t) = D. 28. 64. 69. 124. ap. Birch. Ar. p. Copt. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. It. (exc. brix.) Hilar. Aug. Ambr. Post λίθους ponunt 127. 145. Mt. r. (u) ἔργα καλὰ. A. 1. 106. 157. Mt. 11. Syr. Arm. veron. brix. for. colb. foff. Ath. || καλὰ] = 220. Mt. φ. veron. Post ὑμῖν ponit B. || ἔργα] = 127* Mt. o. Post ὑμῖν ponit Mt. 11. (x) = BD. Ath. (y) ποῖον ἔργον. 69. ποῖον ἔργον. 157. Ev. 44. tolet. ποῖον αὐτῶν ἔργον. Mt. B. Alii. Ed. (z) = ABKL. 1. 33. 42. 69. 106. 157. Ev. 36. al. 3. Mt. B. f. Syr. utr. Perf. w. Copt. Sahid. Arm. Goth. Slav. 2. Vulg. It. (exc. cant.) Hilar.

σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, 37 Θεοῦ εἰμι; Εἰ οὐ ποιῶ τὰ
 α καὶ" ὅτι β — οὐ," ἀνθρώ- ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πι-
 πος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. 38 στευτέ μοι. Εἰ δὲ ποιῶ,
 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἂν ἐμοὶ μὴ ἡ πιστεύητε,"
 οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ τοῖς ἔργοις ἰ πιστεύσατε· ἵνα
 νόμῳ α — ὑμῶν." ἐγὼ δ εἰ- γνωῖτε κ — καὶ πιστεύσητε,"
 35 πα," Θεοὶ ἐστε; Εἰ α ἐκεί- ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ἐν
 νους εἶπε Θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ 39 ἰ α αὐτῶν."] Ἐξήτουν
 λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ m — οὐν" α πάλιν" αὐτὰν
 οὐ δύναται λυθῆναι ἢ γραφῆ· πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
 36 Ὁν ὁ πατήρ α ἡγάσας," καὶ χειρὸς αὐτῶν.
 ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, 40 Καὶ ἀπῆλθε α πάλιν"
 αἰματὶ λέγετε ὅτι βλασφη- πέραν τοῦ Ἰορδάνου, P. εἰς
 μεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς ε τοῦ" τὸν

I α τῷ πατρί.

(a) = 131. colb. Theophyl. (b) = DK. 42. 131. al. 2. Syr. Perf. p. Vulg. ms. cant. Chrys. (etiam in Mt. 4 codd.) Quæst. ex N. T. (c) = D. Ev. 19. cant. veron. corb. colb. Euf. Tert. Cypr. Hilar. *μυῖστος*. Mt. o. 11 + *ἔτι*. BDL. 33. 157. al. 2. Syr. Perf. Vulg. It. (exc. brix.) Euf. Ath. ms. Cypr. Hilar. (d) εἰ-
 πει ADMS. al. 23. Mt. B. (e) + οὐν. 57. 235. Mt. f. x. ψ. Arm. brix. colb. foff. Hilar. (f) ἡγάγητε. 47. 11 + καὶ ἐδόξασε. Slav. 2. (g) = DE. 69. Alius. 218 (c. 124. al. 6.) Mt. 17. Cyr. Damasc. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (h) θάλαττα (θάλητα. St. β.) πιστεύουν. D. (St. β.) Vulg. It. Tert. Cypr. Hilar. Zeno. (non Ambros. Vigil.) (i) + μου. HK. 124. 157. 218 (c. al. 4.) al. 2. Mt. H. c. f. 17. Chrys. (etiam in Mt. 3 codd.) Hilar. semel. (k) = D. cant. veron. verc. colb. corb. Tert. Cypr. Zeno. καὶ γνωσθήτε. BL. 1. 32. 118. Copt. Sahid. Arm. Ath. Theodoret. Hilar. (l) BDL. 33. 157. Syr. Arr. Perf. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. cant. verc. colb. for. gat. Mun. foff. Ath. Damasc. Hilar. saepe. (semel ut rec.) Ambrosiast. (m) = EH. al. 22. Mt. g. x. 9. 4. 17. Ed. Copt. de. brix. καὶ ἐξήτουν. D. cant. (n) = D. 64. 69. al. 6. Copt. Vulg. It. (exc. brix.) Chrys. etiam in Mt. 4 codd. Post αὐτὸν ponunt AL. 1. 131. 220. Mt. 10. 11. (o) = 64. al. 4. Mt. o. r. 17. Syr. Ar. p. Perf. p. Noun. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (p) = 225. Mt. o. Chrys. etiam in Mt. 6 codd.

οὐκ ἔπεισάντων, ἃ ὅπου ἦν ἰωάννης
 41 ἐμείκειν ἐκεῖ. Καὶ πολλοὶ
 ἤλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλε-
 γον· ὅτι ἰωάννης ὁ μὲν ση-
 μείων ἐπαίησεν· οὐδέν· πάν-
 τας δὲ, ὅσα εἶπεν· ἰωάν-
 νης, περὶ τούτου, ἀληθὴ ἦν.
 42 καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ·
 ἐκεῖ· [εἰς αὐτόν.]
 [Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν,
 λαζάρου, ἀπὸ βηθανίας,
 ἃ ἐκ τῆς κώμης·] μαρίας καὶ
 μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

Ἦν δὲ μαρία ἢ ἀλεξάνδρα τὸν
 κύριον μύρω, καὶ ἐμμάζατα
 τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν
 αὐτῆς· ἧς ὁ ἀδελφὸς λαζάρου
 3 ἦσθ' ἐνεῖ. Ἀπέστειλαν οὖν
 αἱ ἀδελφαὶ ἃ πρὸς αὐτόν,
 λέγουσαι· κύριε, ἴδε, ὃν ὀφι-
 4 λεῖς, ἀσθενεῖ. Ἀκούσας δὲ
 ὁ ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθε-
 νεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον,
 ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δοξῆς τοῦ θεοῦ,
 ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ
 5 θεοῦ δι' αὐτῆς. Ἐγὼ γάρπα
 δὲ ὁ ἰησοῦς ἡ τὴν μάρθαν, καὶ
 τὴν

- (q) = 33. 220. In aliis locum mutat. τὸ πρότερον. 69. 218 (c. al. 2.) Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (r) + αὐτόν. Copt. (s) = 59. 69. 124. Syr. Perff. Aeth. Goth. (t) οὐδὲ 2v. 1. 69. 124. Orig. (u) = Mt. o. γάρ. 157. (x) = 116. al. 2. Mt. r. Copt. (y) τοῖς λαοῖς ἐπίστευσαν. BDL. 1. Mt. r. f. Syr. Arm. Vulg. It. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (z) = 16. Syr. Perff. Vulg. veron. verc. brix. for. colb. germ. Mm. gat. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. Ante ἐπίστ. ponunt Mt. 3. 4. Ante πολλοί, 235. Post αὐτόν, ABDL. 1. 69. 124. 157. 220. Mt. r. f. 11. Copt. Arm. Syr. p. cant. (a) = 56. Arnob. (b) τῆς κώμης, ἀδελφῆς, Syr. Perff. p. || 51 = Mt. 14. 7. (c) = veron. + αὐτοῦ. DS. 1. 40. 63. al. 8. Mt. a. f. 10. Ed. Syr. Perff. Aeth. Copt. Arm. Goth. Vulg. cant. verc. brix. for. colb. germ. Mm. gat. mart. foff. (d) = 40* 63. 235. Mt. a. 10. Ante αἱ ἀδελφαὶ ponunt Mt. f. Arm. πρὸς τὸν ἰησοῦν. D. Syr. Perff. p. Aeth. cant. veron. colb. (e) φίλος. L. Ev. 29. emmet. (f) ἀνδράκων. Codd. lat. ap. Mill. Nonn. ejus, colb. corb. Ambr. (g) εἶλεα. D. diligebat, Vulg. Alii amabat, cant. verc. (h) τὴν μαρίαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς μάρθαν, καὶ τὴν λαζ. 1. 69. 124. Alius. item Arm. τὴν μάρθαν, καὶ τὴν μαρίαν, καὶ τὸν λαζ. Mt. B. Syr. Perff. p. Lazarum et Mariam et sororem ejus, corb. Lazarum et sororem ejus, colb. τὸν λαζάρου καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ. verc. Chryf. in Mt. codd. qu. || αὐτῆς] + μαρίαν. 229* Mt. p. η Copt. Ar. Perff. w. Vulg. veron. brix. for. foff. germ. gat. Mm.

τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν
 6 λάζαρον. Ὡς οὖν ἤκουσεν,
 ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν
 ἐν τῷ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας.
 7 Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει
 τοῖς μαθηταῖς. ἄγωμεν εἰς
 8 τὴν ἰουδαίαν πάλιν. Λέγου-
 σιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· ῥα ββλ,
 οὐκ ἐξήτουν σε¹ λιθάσαι οἱ
 ἰουδαῖοι. καὶ πάλιν ὑπάγεις
 9 ἐκεῖ; Ἀπεκρίθη^m † ἰησοῦς.
 οὐχὶ δώδεκάⁿ εἰσιν ὥραι τῆς
 ἡμέρας; ἔάν τις περιπατῇ
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτεται,
 ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τοῦ-
 10 του βλέπει. Ἐάν δέ τις πε-
 11 ριπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκό-
 πτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν
 ἐν αὐτῷ. Ταῦτα εἶπε καὶ
 μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· λά-
 ζαρος ὁ φίλος ἡμῶν^o πεκοί-
 μηται. ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα
 12 ἐξυπνίσω αὐτόν. Εἶπον οὖν
 P — οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. κύ-
 ριε, εἰ νεκοίμηναι, σωθήσε-
 13 ται. Εἰρήμει δὲ ὁ ἰησοῦς περὶ
 τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ἐκεῖνοι
 δὲ ἔδοξαν, ὅτι περὶ τῆς κοι-
 14 μήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. Τό-
 τε^q οὖν^o εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰη-
 σοῦς παρήσσια· λάζαρος ἀπέ-
 15 θανε. Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς,
 ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐα ἡμῶν
 ἐκεῖ. ἀλλ' ἄγωμεν^r πρὸς αὐ-
 16 τόν. Εἶπεν οὖν θωμᾶς, ὁ
 λεγόμενος δίδυμος, τοῖς
 συμμαθηταῖς. ἄγωμεν καὶ
 ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ'
 αὐτοῦ.

Ii a

m† a.

(1) ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἦν. 49. ἐπὶ τῷ τόπῳ. D. Sahid. cant. in eodem loco. Vulg. It. in eo loco, gat. (k) αὐτοῖς. Arm. || † αὐτοῖς. ADK. 28. 63. 69. 106. 157. 226* 229** al. 3. Mt. d. l. Ed. Syr. utr. Perf. Arr. Copt. Aeth. Vulg. cant. veron. brix. for. colb. corb. foll. gerun. gat. Mm. mart. (1) οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτείναναι. 218 (cum 3.) Ev. 32. (m) = ABCDGLS. Alii. Mt. BHV. al. 18. Ed. (n) ὥρας ἔχει ἡ ἡμέρα. D. cant. || εἰδὼν ὥραι] ὥραι εἰσιν. ABCI. al. 19. pluresye. Mt. B. al. 10. Ed. Chryl. (etiam in Mt. 7 codd.) Cyr. Theophyl. (o) κοιμάται. D. etiam vl. 12. (dormiuit, sed vl. 12 dormit. cant.) (p) αὐτῷ. A. 44. οἱ μαθηταί, 116. corb. αὐτῷ οἱ μαθηταί f. δι' μαθ. αὐτῷ. BC*DK. 42. 157. al. 3. Syr. Perf. p. Copt. Sahid. Syr. p. in m. Aeth. cant. veron. Theophyl. ms. αὐτῷ οἱ μαθ. αὐτοῖς. Ev. 29. Mt. x. x. 11. Arm. verc. colb. (q) = A. 157. Mt. f. Syr. Perf. p. Copt. Arm. verc. (r) ἐκεῖ. 141* (s) = colb. συν τοῖς μαθηταῖς, 69. τοῖς μαθηταῖς. 58. Ed. Ar. roim. Erp. τοῖς συμμαθ. αὐτοῦ D. Ev. 17. Syr. Perf. p. Ar. p. Copt. Goth. cant. brix. foll. corb. tol.

17 αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ ἰη- 22^h Ϟ ἔτεθνήκει." ἰ Ἀλλὰ"
 σους^t εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας καὶ νῦν οἶδα, ὅτι ὅσα ἂν αἰ-
 ἡμέρας " ἦδη" x ἔχοντα" ἐν τήσῃ τὸν θεόν, δώσει σοι k
 18 τῷ μνημείῳ. Ἦν δὲ ἡ βη- 23 ὁ θεός." Λέγει αὐτῇ ὁ
 θανία ἐγγὺς τῶν ἱεροσολύμων, ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελ-
 γ ὡς" ἀπὸ σταδίων z δεκα- 24 φός σου. Λέγει αὐτῷ ἰ μάρ-
 19 πέντε." a Καὶ πολλοὶ" b ἐκ" θα· οἶδα, ὅτι ἀναστήσεται m
 c τῶν ἰουδαίων" ἐληλύθεισαν ἐν τῇ ἀναστάσει," ἐν τῇ ἑσχά-
 πρὸς d τὰς περὶ" μάρθαν καὶ 25 τῇ ἡμέρᾳ. Εἶπεν n αὐτῇ ὁ
 μαρίαν, ἵνα παραμυθίσωνται ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις
 αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ o αὐ- καὶ ἡ ζωῇ· ὁ πιστεύων εἰς
 20 τῶν." Ἡ οὖν μάρθα, ὡς ἐμέ, καὶ ἀποθάνῃ, ζήσεται.
 ἤκουσεν ὅτι f + ἰησοῦς ἔρχε- 26 Καὶ πᾶς ὁ ὁ ζῶν, καὶ" πι-
 ται, ὑπήντησεν αὐτῷ· μαρία στεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀπο-
 δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. θάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα, πιστεύεις
 21 Εἶπεν οὖν ε = ἡ" μάρθα 27 τοῦτο; Λέγει Ρ αὐτῷ·" ναί,
 πρὸς τὸν ἰησοῦν· κύριε, εἰ ἦς κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα, ὅτι
 ᾤδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν σὺ εἶ q ὁ χριστός," ὁ υἱὸς
 τοῦ

f + ὁ. h Ϟ ἀπέθανε.

(i) + εἰς βηθανίαν. A**D. 157. 218 (cum 124. al. 5.) al. 3. Mt. f. 11. Syr. Perf. p. Aeth. cant. (u) — D. Ev. 29. Mt. d. Syr. Perf. p. Copt. Arm. cant. foff. Ante ἡμέρας ponunt BC* Ev. 1. Mt. f. (x) — Arm. Post μνημεῖον ponunt DL. Vulg. cant. veron. corb. fôr. colb. (y) — D. cant. Cyr. (z) πέντε. Conject. Wallii. duodecim, colb. (a) πολλοὶ. Arm. πολλοὶ δὲ. BCDL. 33. 157. Mt. f. Copt. Vulg. It. exc. brix. πολλοὶ αὖν. 1. 118. (b) — 16. Ev. 44. Mt. 11. (c) τῶν ἱεροσολύμων. D. cant. τῆς ἰουδαίας. 234. (d) — D. (Verff.) τῶν. BCL. (St. β. η.) 33. 38. Mt. f. Ed. (e) — BDL. Arm. cant. (f) — ABCDHS. 218 (c. al. 1c.) Alii. Mt. BHV. al. 20. Ed. Cyr. Theophyl. (g) — AHS. al. 22. pluresve. Mt. BHV. al. 17. Ed. Theophyl. (h) BC*DKL. 1. 33. 42. 118. 145. Mt. f. 11. Cyr. Chryf. bis (etiam in Mt. 7 codd.) Basil. sel. Amphiloch. Andr. cret. || Ordo vocabulorum varie mutatur. (i) — BC* 1. 33. 53. Mt. f. verc. Chryf. alicubi. (k) — Syr. Perf. p. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (l) + ἡ. BCD. al. 5. Mt. i. n. f. x. 10. Ed. (m) — 13. 57. Mt. d. f. Chryf. etiam in Mt. 7 codd. (n) + αὖν. 40. 57. 63. al. 13. Mt. B. a. f. q. r. x. 10. Goth. + δὲ. 1. Ev. 15. veron. (o) — 64. Mt. B. Mm. Chryf. in Mt. 4 codd. qui videt et, Novatian. (p) — D. gr. 57. Ar. rom. Erp. Copt. (q) — 60. 96. 97. Ev. 20. Vulg. mif.

τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον
28 ἐρχόμενος. Καὶ ταῦτα εἶ-
πούσα, ἀπῆλθε, καὶ ἐφώ-
νησε μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐ-
τῆς * * * λάθρα," εἰπούσα· ὁ
διδάσκαλος πάρεστι, καὶ φω-
29 νεῖ σε. Ἐκείνη, ὡς ἤκου-
σεν, * ἐγείρεται ταχὺ, καὶ
30 ἔρχεται πρὸς αὐτόν. * Οὐ-
πω" * δὲ" ἐλγλυθεὶ ὁ ἰησοῦς
* εἰς" τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν
* ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ὑπῆντη-
31 σεν αὐτῷ ἡ μάργα. Οἱ οὖν
Ἰουδαῖοι, οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς
ἐν τῇ οἰκίᾳ, * καὶ" παραμυ-
θούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν
μαρίαν, ὅτι ταχέως ἀνέστη
καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν

αὐτῇ, * ὡς λέγοντες" ὅτι
ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα
32 κλαύσῃ ἐκεῖ. Ἡ οὖν μαρία,
ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ ἰησοῦς,
ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν ὁ αὐτοῦ
εἰς τοὺς πόδας, * λέγουσα ὁ αὐ-
τῷ" κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ
ἂν ὁ ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός."
33 Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐτήν
ὁ κλαίουσαν, * καὶ τοὺς *
συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους
κλαίοντας, * ἐνεβριμήσατο
τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν
34 ἑαυτὸν, * Καὶ εἶπε· ποῦ
τεθεήκατε αὐτόν; λέγουσιν
αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ
35 ἴδε. ἡ Ἐδάκρυσεν ὁ ἰησοῦς.
36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε,

Ii 3

πῶς

a ~ δόξαντες.

b. εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

(r) σιωπῇ. D. *silentio*, Vulg. It. *occulte*, brix. *Sequenti voci jun-*
gunt 34. 36. Ev. 27. Mt. r. (s) ἡγήσθῃ . . . ἔρχεται. C^{*}D. Syr.
p. in m. ἡγήσθῃ . . . ἔρχετο. BL. Mt. f. Syr. Copt. It. (exc. for.
Mm. gat.) Andr. (t) οὐ. D. gr. (u) = Arm. Vulg. mf. γὰρ. D.
(St. β.) Copt. Sahid. Vulg. It. Aug. (x) πρὸς. 69. (y) + ἐπὶ.
BC. Mt. l. f. λ. Copt. Sahid. Goth. Sax. Vulg. It. exc. cant.
(z) = D. Arr. Goth. cant. veron. brix. colb. foss. (a) BD (St.
β.) L. i. 33. 78. 127. 157. Alius. Syr. Ar. p. Perf. p. Copt.
Aeth. Arm. Syr. p. in m. cant. Andr. cret. Noun. (b) αὐτοῦ εἰς
(f. πρὸς) τοὺς πόδας. AC^{*}EGHLS. i. 36. 40. 69. 72. 118. 124.
127. 131. 157. 235. Ev. i. 36. al. 26. Mt. B1IV. al. 16. Ed.
Slay. Theophyl. Andr. || αὐτοῦ = 218 (c. al. 3.) Ev. 26. ||
εἰς] πρὸς. CDL. i. 33. 118. 157. Mt. f. Ed. Andr. in. Mt. 11.
Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (c) = D. 28. 131. al. 6. Mt. f.
Ed. Copt. Arm. cant. verc. (d) μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. BCL. Mt.
11. Alii alio ordine. (e) = 61. 74. 89* 234. (f) Ἰουδαίους κλαί-
οντας τοὺς συνελθόντας μετ' αὐτῆς. D. cant. veron. verc. colb. corb.
(g) ἐτάραξεν τῷ πνεύματι ὡς ἐμβριμώμενος. D. i. Sahid. Arm. cant.
(h) + καὶ. D. 61** 69. Syr. Perf. Arr. Copt. Aeth. Goth. Vulg.
It. Apollinar. ap. Corder.

37 πῶς ἐφίλει αὐτόν. Τινὲς δὲ
 ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ ἡδύνατο
 οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλ-
 μούς τοῦ τυφλοῦ ἰ. ποιῆσαι,
 ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;
 38 Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἐμβρονώ-
 μενος ἐν αὐτῷ, ἔρχεται κ
 εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπι-
 λαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ'
 39 αὐτῷ. Λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε
 τὸν λίθον· λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελ-
 φή τοῦ ἰ. ο. τεθνηκότος·
 μάρθα· κύριε, ἢ ἤδη ὄζει·
 τετάρταίος ἂν γάρ ἐστι.
 40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἰ-
 πὼν σοι, ὅτι ἐάν πιστεύσῃς,
 ὁ ο. ὅψει τὴν ῥόζαν τοῦ
 41 θεοῦ; Ἥσαν οὖν τὸν λί-
 θον q †. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη τοῦς
 ὀφθαλμούς· ἂν ἄνω, καὶ εἴ-
 πε· πᾶτερ, εὐχαριστῶ σοι,
 42 ὅτι ἤκουσάς μου. Ἐγὼ δὲ
 ἤδην, ὅτι πάντοτέ μου ἀκού-
 εις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν
 περιστώτα εἶπον, ἵνα πι-
 στεύσωσιν, ὅτι σὺ με ἀπέ-
 43 στείλας. Καὶ ταῦτα εἰπὼν,
 φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· λά-
 44 ζαρε, δεῦρο ἔξω, ἵ = καὶ
 ἐξηλθεν ὁ τεθνηκὼς, δεδεμέ-
 νος ἡ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖ-
 ρας· κ χειρίαις· καὶ ἡ ὄψις
 αὐτοῦ

ἰ. ο. τετελειτηκότος, ο. ο. ὄψις, q † οὐ ἦν ὁ τεθνηκὼς
 κείμενος.

(i) † γεγεννημένου. Copt. Perf. p. Vulg. ed. gat. Mm. (k) ἐπὶ.
 D. in, cant. ad, Vulg. It. (l) ABC*DKL. 27. 33. 157. Mt. f.
 Syr. p. In m. Orig. Andr. Lazari, verc. ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος
 = veron. colb. corb. foff. Ambr. μάρθα ponunt ante ἡ ἀδελφὴ.
 D. Syr. Sahid. Arm. cant. verc. (m) τοῦ. 69. (n) = D. Sax.
 cant. Chrysol. (o) ABDEHLS. 69. 72. 123. 131 Ev. 7. Mt.
 p. 17. Orig. Cyr. (p) δύναται. 53. (q) = BC*D (St. p.) L. 5.
 24. 157. Syr. Perf. Ar. Sahid. Aeth. Arm. Vulg. Sax. It. Orig.
 quater. Chryf. in Mt. 5 codd. οὐ ἦν τεθνηκὼς. Mt. 11. οὐ ἦν. A.
 1. Goth. Syr. p. brix. ἔπου ἦν. Mt. f. spatio relicto vacuo. ἔπου
 αὐτοῦ. 36. 58. 61. ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ μνημείου. Copt. Ar. (r) †
 αὐτοῦ f. αὐτοῦ. D. 28. 33. 69. Ev. r. al. 6. Mt. 10. Syr. utr. Perf.
 p. Arr. Copt. Aeth. cant. veron. corb. Chryf. semel, etiam in
 Mt. 8 codd. (s) = 69. Mt. 10. αὐθεν. Mt. 17. εἰς τοῦ οὐρανοῦ.
 veron. brix. colb. Chryf. in Mt. 5 codd. semel, us. τὸν οὐρανὸν ἄνω.
 K. 11. 42. 91. al. 8. Mt. V. g. Sahid. Syr. p. In m. verc. em-
 mer. (t) = BCL. Ev. 5. Copt. Orig. καὶ εὐθείᾳ. D. (St. p.) Vulg.
 cant. brix. foff. for. (u) τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. A. 69. 76. 157.
 218 (c. 77.) Ev. 32. Mt. V. q. r. x. 10. Syr. utr. Ar. Aeth.
 Goth. Slav. Bohem. m. Sax. gat. foff. Andr. Hler. (x) χερταίς.
 A. 1. 157. al. 7. Mt. BV. c. x.

αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· λύσατε αὐτὸν, καὶ ἄφετε ὃ ὑπάγειν.
 45 Πολλοὶ οὖν ἐν τῷ ἱερουδαίων, * οἱ ἐλθόντες" πρὸς τὴν μαρτίαν, * καὶ θεασάμενοι" b α" ἐποίησαν c †, ἐπίστευσαν εἰς 46 αὐτόν.] d Τιγὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς e φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς f α" ἐποίησεν ὁ ἰησοῦς.

47 [Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι συνέδριον B, καὶ ἔλεγον· τί ποιούμεν; ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος h πολλὰ i σημεῖα ποιεῖ.]

48 Ἐάν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω,

πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἐλεύσονται οἱ ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν 49 τόπον καὶ τὸ k ἔθνος." Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, καὶ ἰαφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς 50 οὐκ οἴδατε αὐδὲν, οὐδὲ l οὐ διαλογίζεσθε," ὅτι συμφέρει m ἡμῖν," ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπολῃται.

51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτὸς εἶπεν· ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ n ἐκείνου," o πρὸς φήτευσεν," ὅτι ἐμελλεν p — ὁ ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ

52 τοῦ ἔθνους· Καὶ οὐχ ὑπὲρ

I i 4

c † ὁ ἰησοῦς.

I οὐ λογίζεσθε.

(γ) + αὐτόν. BC^oL. 157. Copt. Orig. ter. Basil. selesc. Chrys. etiam in Mt. 6 codd. (z) τῶν ἐλθόντων. D. Sed Orig. dif. ut rec. (a) ἑωραυότες. D. item Copt. Arm. Perf. p. Sax. cant. veron. verc. gat. Mm. foff. Sed Orig. dif. ut rec. (b) ὁ. A^o*BCD. 1. Mt. n. f. Syr. (Perf. Arr.) cant. Sed Orig. ut rec. 889. 11. M^o. 1. Ed. (c) = ABC^o ut videtur. L. 1. Copt. Sahid. Arm. Goth. Sax. Vulg. ms. veron. colb. foff. Mm. gat. for. 101. emmier. Orig. ter vel quater. (d) Vt. 46 = S. (e) + ἀρχιερεὶς καὶ. 13. 69. 124. (f) + CDM. 69. 124. Mt. f. cant. veron. 889. A. 13. 131. al. 13. Mt. a. al. 4. Ed. Perf. p. (g) + κατὰ τοῦ ἱεροῦ. 13. 69. 124. 127. al. 4. Mt. 11. Evangelistaria. (h) τοιαῦτα. D. cant. veron. colb. corb. (i) ποιεῖ σημεῖα. ABL. Orig. Alii alio ordine. (k) 889. Ev. 5. Perf. p. regnum. Aug. semel. (l) ABDL. 1. 69. Alius. Orig. bis. Cyr. Chrys. semel in Mt. 1. 6. (m) = Mt. 2. Slav. 2. Chrys. semel. etiam in Mt. 5 codd. 889. DLM. al. 10. Mt. H. c. semel. Slav. 3. Vulg. cant. veron. verc. corb. foff. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (n) = D. gr. (o) ἐπρόφηνεν. BDL. Mt. 6. (p) = AB. al. 12. pluresve. Mt. BHV. al. 9. Orig. Chrys. in Mt. 2 codd.

τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα
 9 καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ
 τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ
 53 εἰς ἐν. Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς
 ἡμέρας * συνεβουλευσάντο,
 54 ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰη-
 σοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρόρησία
 περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις,
 ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἡ ἐκεῖθεν εἰς
 2 τὴν χώραν ὧς ἔγγυς τῆς
 ἐρήμου, εἰς ἡφραϊμ λεγο-
 μένην πόλιν καὶ ἐδίετριβε
 μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
 55 Ἦν δὲ ἔγγυς τὸ πάσχα τῶν
 Ἰουδαίων καὶ ἀνέβησαν πολ-
 λοι εἰς ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χω-

ρας * — πρὸ τοῦ πάσχα,
 56 ἵνα ἀγνίσωσιν αὐτούς. Ἐξή-
 τουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλε-
 γον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ
 ἡ ἐστηκότες τί δοκεῖ ὑμῖν;
 ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἱερ-
 57 τήν; * Δεδώκεισαν δὲ καὶ
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
 βέντολὴν, ἵνα ἐάν τις γινῶ,
 ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιά-
 σωσιν αὐτόν.

Ὁ οὖν Ἰησοῦς [πρὸ ἑξ ἡ-
 μερῶν τοῦ πάσχα] ἦλθεν εἰς
 βηθανίαν, ὅπου ἦν λάζαρος
 ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν
 ἐκ

(q) — Vulg. veron. brix. colb. germ. corb. Aug. (r) — 69. Mt. x. (s) ἐβουλευσάντο. BD. 69. 124. Orig. semel. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (t) αὐτοῖς. 142. Mt. V. τῇ ἰουδαίᾳ. Copt. Sahid. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (u) — D. 64. 219. Ev. 3. 28. 31. 33. Mt. II. Perf. w. Aeth. Vulg. It. (exc. brix.) Orig. semel. (in textu.) Theophyl. Nonn. (x) — I. 69. 118. (y) + σαμφορεῖν. D. (σαμφορεῖν St. β.) Sappurim, cant. longinquam, veron. proximam, brix. (z) ἡφραϊμ f. ἡφραϊμ. DEL. I. 36. 40. 72. Alii. Mt. 10. 11. Syr. Perf. p. Copt. Vulg. It. Iren. ἡφραϊμ. Ev. 28. ἡφραϊμ. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. (a) ἡμῶν. BL. Mt. f. Copt. Syr. p. in m. Orig. ter. (b) — BDL. I. 40. 118. Mt. 11. Arm. Perf. p. cant. Orig. ter. Cyr. (c) — 33. 69. 235. item 108. πρὶν τὸ πάσχα. D. πρὸ τῆς ἑορτῆς. 57. al. 3. Mt. V. Syr. Perf. Post αὐτούς ponit G. (d) — Syr. Ante ἐν ponunt L. 69. 124. Mt. f. Arm. ἐσθίετε. D. (e) δεδώκεισαν. 235. Mt. d. I. f. Ed. || V. 57 — cap. 12. 18. transiliunt Evangelistaria nonnulla. (f) — ABL. I. 11. 42. 69. 91. 116. 118. 157. al. 12. Mt. q. f. 10. 11. Syr. utr. Arr. Perf. Aeth. Arm. Slav. ed. Vulg. It. (exc. cant.) Orig. (g) ἐντολὰς. BM. I. 118. Mt. 11. Syr. p. in m. Orig. bis. (h) — B. Svr. Sahid. Syr. hieros. verc. colb. Chryf. in Mt. 9. 4. Pseudo Chryf. || ubi Lazarus fuerat mortuus. Vulg. (i) — Mt. x. || ἐκ νεκρῶν — Vulg. veron. for. corb. foll. germ. gat. Mm. Chryf. in Mt. 9. 4. mortuum; colb.

- 2 ἐκ νεκρῶν" ^k. Ἐποίησαν
οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ
ἡ ¹ μάρθα" δημόνει· ὁ δὲ λά-
ζαρος εἶπεν ἡν τῶν ^m ἀνακειμένων
3 σὺν" ⁿ αὐτῷ. "Ἡ οὖν μα-
ρία, λαβοῦσα ^o λίτραν" ^p μύ-
ρου νάρδου πιστικῆς" ^q πολυ-
τήμου," ἤλειψε τοὺς πόδας
τοῦ ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς
θριξίν αὐτῆς ^r τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ" ^s ἡ δὲ οἰκία ^t ἐπληρώθη
ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.
4 Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ, ^u ἰουδας = σί-
μωνος" ^v ἰσκαριώτης," ὁ μέλ-
λιον αὐτὸν παραδιδόναι· Δια-
τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπρά-
θη ^x τριακοσίων" ^y δηναρίων,
6 καὶ ἔδωκεν πτωχοῖς; Εἶπε
δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν
πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ'
ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσ-
σόκομον ^z ^a εἶχε καὶ" ^b τὰ
7 βαλλόμενα ^c ἐβάσταζεν." Εἶ-
πεν οὖν ὁ ἰησοῦς ^d ἄφες"
αὐτήν· ^e ^f εἰς τὴν ἡμέραν
τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετή-
8 ρηκεν" αὐτό. ^g Τοὺς πτω-
χοὺς

li 5

III. συνανακειμένων. ^y ^h ἔχων. ^b ⁱ να εἰς τὴν ἡμέ-
ραν τοῦ ἐνταφ. μου τηρήσῃ.

(k) + ὁ ἰησοῦς. ABDEGL. 42. 72. 124. Ev. 6. al. 6. Mt. 17. Fd. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Sahid. Aeth. Goth. Vulg. cant. brix. corb. for. foss. germ. gar. Mm. Theophyl. (l) μαρία. 63. Mt. a. r. (m) ADEGHRLMS. Ev. 1. 6. 24. 46. al. 82. Mt. BH. al. 16. Ed. Orig. ἀνακειμένων. 225. Ev. 15. Mt. V. a. o. Bt. 2. 4. verc. συνανακειμένων σὺν. 76. (n) = 225. Mt. V. 2. 4. verc. τῷ ἰησοῦ. colb. (o) ἀλάβαστρον, λίτραν. Mt. B. libram, Vulg. lt. (p) πιστικῆς μύρου. D. piflici unguenti, cant. veron. corb. colb. nardi unguenti, verc. (q) = verc. veron. corb. (r) = 1. 69. 116. Alius. Sax. Orig. int. αὐτοῦς. Copt. (s) + ὁ αὐτός. 1. 13. 69. 124. Alius. Orig. int. + αὐτοῦ. Ev. 26. (t) = B. ἰουδαί. D. 118. Mt. f. Ed. Syr. Perff. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. hierof. Vulg. cant. germ. for. Nonn. ἰουδας σίμων. G. Ev. 27. 35. 36. al. 3. Mt. g. veron. colb. corb. σίμων ἰουδας. Ev. 26. verc. (u) ισκαριώτης. Sahid. veron. verc. brix. for. colb. corb. germ. foss. ἀπὸ ἀπριωῶτου. D. a caryois, cant. (x) διακοσίων. 69. 124. Ev. 26. 27. Barber. 1. Mt. 17. (y) BDLQ. 1. 33. 157. Copt. Vulg. cabi. for. Orig. (z) auferrbat s. exportabat, veron. verc. corb. Mm. tol. (a) ἄφες Vulg. Sahid. verc. for. foss. Chrys. in commentar. (etiam in Mt. 4 codd.) Ambr. Gaud. (utrumque in exemplaribus gr. et lat. inveniri testatur.) (b) BDLQ. 33. 42. 145. Alius. Ar. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. in m. Slav. Vulg. lt. (exc. brix.) Nonn. Ambr. Gaud. Aug. (c) Vt. 8 = D. cant.

χοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε με⁹
 ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
 ἔχετε ^d.

9 "Ἐγὼ οὖν ὄχλος πολὺς
 ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ
 ἔστι, καὶ ἦλθον, οὐ διὰ τὸν
 ἰησοῦν ^e μόνον, ἀλλ' ἵνα ^f
 καὶ τὸν λάζαρον ἴδωσιν, ὃν
 10 ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβου-
 λεύσαντο δὲ αἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα
 καὶ τὸν λάζαρον ἀποκτείνω-
 11 σιν. "Ὅτι πολλοὶ ^g δι' αὐ-
 τοῦ ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων,
 καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν ἰησοῦν.
 12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ
 ἔλθων εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκού-
 σαντες, ὅτι ἔρχεται ^h ὁ
 13 ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα, "Ἐλα-
 βόν ⁱ τὰ βαῖα τῶν Φοινίκων,

καὶ ἐξήλθον εἰς ^k ὑπάντησιν"
 αὐτῷ, καὶ ^l ἔκραζον. "ὡσαύ-
 τὰ, ^m εὐλογημένος" ὁ ἐρχό-
 μενος ἐν ὀνόματι κυρίου, "
 14 ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Εὐ-
 ρῶν δὲ ὁ ἰησοῦς ὄναριον, ἐνά-
 θισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἔστι
 15 γεγραμμένον. Μὴ φοβοῦ,
 ὁ θυγάτηρ" σιὼν ἰδοὺ, ὁ βα-
 σιλεὺς ^p σου ἔρχεται ^q κα-
 θήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.
 16 Ταῦτα ^r — δὲ οὐκ ^s ἔγνω-
 σαν" οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ
 πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη
^t ὁ ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν,
 ὅτι ταῦτα ἦν ^u ἐπ' αὐτῷ γε-
 γραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν
 17 αὐτῷ. [Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄ-
 χλος, ^x ὃ ὦν μετ' αὐτοῦ, ^y ὅτι
 τὸν λάζαρον ἐφώνησεν
 ἐκ

(d) (4) μετ' αὐτῶν. Arm. harl* (e) — D. Mt. o. cōnt. veron.
 vere. (f) — D. Vulg. It. (exc. brix. tol.) Vigil. (g) — Arm.
 (h) — ADGHLO. Ev. 6. Alii. Mt. RHV. al. II. (i) — Mt.
 H. (k) συνάντησιν. DGL. 69. 91. 108. Ev. 24. 31. 44. Mt. B. f.
 17. ἀπάντησιν. A. 10. 40* 42. 63. 106. 235. Ev. I. al. 16. Mt.
 W. al. 10. Orig. bis. (l) ἐκράζον. DLQ. 157. al. 2. αἰέγον. 108.
 14. λέγοντες. ADQ. 1. 13. 42. 157. 218 (c. al. 4) al. 4. Mt. f.
 15. Arr. Perf. p. Aeth. Copt. Arm. Syr. p. ms. Slav. tant. verc.
 corb. foll. † καὶ αἰέγον. 57. 91. (m) αἰέγοντες. D. (n) — AGH.
 36. 48. 63. 64. 69. 72. 116. 116. 124. 127. 131. 235. Ev. I.
 24. 36. 46. al. 31. Mc. BHV. al. 21. Ed. Goth. Theophyl.
 (καὶ ὁ) BLQ. Copt. Orig. semel. (o) θυγάτηρ. ABDQ. Ev. I. al. 3.
 Mt. B. (p) — A. (q) — 101. 89. al. 3. Mt. f. Syr. colb. Min.
 14. — BLQ. Vulg. veron. for. (s) ἐλθόντος D. gr. ἰησοῦ. Chryf.
 etiam in Mt. 6. codd. (r) — ALQ. Alii. Mt. 6. al. 7. Ed. (u)
 116. veron. A. 116. D. (x) ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ. Slav. (y) AE* QS.
 136. 40. 63. 64. 72. 108. 116. 124. 127. 142. 145. 157. 161.
 188. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν
18 αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο
καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄ-
χλος, ὅτι ἠκούσαν τοῦτο
αὐτὸν πέποιμέναι τὸ σημεῖον.]
19 Οἱ οὖν [Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς
ἑαυτοὺς] θεωρεῖτε, ὅτι
οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε,
ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀ-
πῆλθεν."

20 Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες
ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἡ,
ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορ-

21 τῇ. Οὗτοι οὖν ἔκ προσ-
ῆλθον Φιλιππῶν, τῷ ἀπὸ
βηθσαιδᾶ τῆς γαλιλαίας, καὶ
ῥώτων αὐτὸν, λέγοντες· κ
κύριε, θέλομεν τὸν ἰησοῦν
22 ἰδεῖν. Ἐρχεται Φίλιππος,
καὶ λέγει τῷ ἀνδρῇ, καὶ
πάλιν ἀνδρέας καὶ Φίλιππος
23 λέγουσι τῷ ἰησοῦ. Ὁ δὲ ἰη-
σοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέ-
γων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα
δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
24 που. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
[ἐὰν μὴ] ὁ κόσμος τοῦ σίτου,
πεσῶν

a. ἤκουσε.

218 (c. al. 8.) 235. Ev. 1. 2. 6. 36. al. 25. pluresve. Mt. BHV.
al. 21. Ed. (etiam St. 3.) Perf. w. Syr. p. Aeth. Slav. Vulg.
brix. Mm. for. gat. Apollinar. ap. Corder. Nonn. || 71. DL.
(St. β. γ.) Alii. Syr. Arr. Perf. p. Arm. It. (2) — EH. al. 6.
Mt. a. al. 7. Syr. Goth. veron. verc. colb. corb. tol. (a) ADLMS.
I. 13. 42. 57. 63. 69. 108. 116. 157. 218 (c. al. 4.) Ev. 18. 35.
al. 11. Mt. B. a. r. f. 10. Ed. Syr. Perf. Copt. Sahid. Syr. p.
mf. Goth. Slav. Vulg. It. (b) αὐτοῦς. D. Ev. 22. cant. verc. colb.
Chryl. etiam in Mt. 6 codd. (c) ὠφελεῖται. 38. Ev. 36. ὠφελεῖ. S.
corb. ὠφελοῦμεν. Ar. p. Vulg. brix. for. colb. germ. gat. Mm.
mart. foss. Nonn. (d) + εἶλος. DL. 7. 13. 33. 157. 218 (cum
224. al. 4.) Ev. 6. 22. Mt. f. Syr. Perf. Ar. Copt. Aeth. Arm.
Syr. p. c. aff. Vulg. It. Cyr. Nonn. Andr. cret. Ambr. Ambro-
siast. || Sahid. Goth. ut rec. (e) ἀπέρχεται. Syr. p. corb. Ambr.
Ambrosiast. ἀτέγει. Chryl. etiam in Mt. 5 codd. (f) — 69. 220.
Ante τρεῖς ponunt BDLQ. 1. 157. Mt. f. Syr. cant. veron. brix.
Alii. Aramæi. Syr. p. gentiles. Vulg. brix. for. germ. foss. gat.
Man. Græci. cant. veron. verc. corb. colb. (g) — DL. 64. 69.
Eē. gicol. 3. Theophyl. (h) + εἰς ἱεροσόλυμα. 13. 106. Mt. x.
11. (i) — L. 69. Mt. 11. Syr. Arm. Goth. Slav. 2. verc. foss.
(k) προσεύχεται. 69. (l) — 28. 61. Nonn. || γαλιλαίας] τίτλος. Mt.
c. (m) — 28. (n) — Arm. καὶ. Syr. Perf. Aeth. Sahid. autem,
colb. corb. tol. ἔρχεται f. καὶ ἔρχεται f. ἔρχεται τάλω. (et mox +
καὶ λέγουσι) ABEL. 54. 157. Mt. f. Copt. verc.

- πεσόν εἰς τὴν γῆν, ἀποθάνη, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνη, πολὺν καρπὸν φέρει.
- 25 [Ὁ φιλοῦν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ῥῆσται·] q † ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.
- 27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρανται· καὶ τί εἶπω; πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; *
- ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. [Πάτερ ῥ, δόξασόν σου ῥ τὸ ὄνομα.] ἢ ἦλθεν οὖν ῥ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα, καὶ 29 πάλιν δοξάσω. Ὁ οὖν ὁχλος, ὁ ῥ ἐστὼς ῥ καὶ ῥ ἀκούσας, ἔλεγε ῥ βροντὴν γεγενέσθαι· ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἀπεκρίθη ῥ — ὁ ῥ ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δὲ ἐμὲ ῥ αὕτη ἡ φωνή ῥ γέγονεν, ῥ ἀλλὰ ῥ δι' ὑμᾶς. Νῦν κρίσις ἐστι τοῦ κόσμου ῥ = τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ῥ ἐκβλή.

q † καὶ.

(ο) ἀπολέσας. 60. 80. Έν. 18. 32. Mr. f. Mm. germ. (p) ἔστω. 11. 116. al. 6. Mt. V. o. Cyr. ἐστι. Mt. 11. 17. || = L. Chryf. etiam in Mt. 3 codd. (q) = BDL. 1. 33. 69. 124. 157. al. 2. Syr. Perf. p. Sahid. Vulg. It. exc. brix. autem, veron. colb. (r) + ἄγι. 42. 63. 131. al. 5. Mr. a. z in marg. 10. (s) μου. B. 5. (t) τὸν υἱόν. L. 1. 12. 33. 91. ap. Mill. 118. 218 (cum 123. 220.) Ar. p. Erp. Copt. (sed Sahid. et Arm. ut rec.) Syr. p. in m. Slav. 2. Mm. germ. Ath. Nonn. Leo. Utriusque lectionis meminit Cyr. Utramque jungit Aeth. *nomen tuum, in quo erat filius*. Tert. || + ἐν τῇ δόξῃ, ἢ εἶχον παρὰ σοί, πρὶν τοῦ τὸν κόσμον γενέσθαι. D. cant. Aug. Hier. ut videtur. (u) καὶ ἐγένετο. D. cant. *audita est*. Syr. || οὖν = Copt. Arm. autem, verc. (x) ἐστηκώς. ADG. 69. 124. 131. Alii. Mr. c. f. x. 11. (y) = D. 1. 69. Copt. cant. (z) ὅτι βροντὴ γέγονε. D. Sahid. Slav. cant. veron. verc. corb. colb. tol. (a) = BD. 69. 157. 235. Έν. 18. 24. al. 11. pluresve. Mr. a. c. semel. al. 14. Ed. (b) ἡ φωνὴ αὕτη. ABDL. 1. 157. al. 4. Mr. B. r. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (c) ἦλθεν. D. (St. β.) Sahid. Aeth. Vulg. It. (exc. brix.) Tert. Hilar. Victorin. Quæst. ex N. T. (d) διὰ τοῦ ὄχλου. Slav. ed. et ms. exc. 3. (e) = D (St. β.) L. 6. 71. Mt. r. Ed. Sahid. Vulg. cant. veron. germ. fosl. gat. for. Leo. Auct. de promiss.

32^f ἐκβληθήσεται ἔξω." Κἀ-
 γὰρ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς,
 εἰ πάντας" ἑλκύσω πρὸς ἑμαυ-
 33 τόν. Τοῦτο δὲ ἔλεγε, ση-
 μαίνων, ποίῳ θανάτῳ ἡμελ-
 34 λεν ἀποθνήσκειν. Ἀπεκρίθη
 αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσα-
 μεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ χοι-
 στὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ
 πῶς σὺ λέγεις, ^h = ὅτι" δεῖ
 ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
 θρώπου; ⁱ τίς ἐστιν οὗτος ὁ
 35 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;" Εἶπεν
 οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν
^k χρόνον" τὸ Φῶς ^l ἐν ὑμῖν"
 ἐστι. περιπατεῖτε ^m, ⁿ ἕως"

τὸ Φῶς ὃ ἔχετε," ἵνα μὴ
 σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ
 περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ
 36 οἶδε ποῦ ὑπάγει. [^a "Ἔως"
 τὸ Φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς
 τὸ Φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένη-
 37 σθε.] ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰη-
 σοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρούβη
 ἀπ' αὐτῶν.

37 Τοσαῦτα δὲ ^p αὐτοῦ"
 ἰσημεῖα" πεποινημένος ἔμφο-
 σθεν αὐτῶν, οὐκ ^r ἐπίστευσαν
 38 εἰς αὐτόν." Ἰνα ὁ λόγος
 ἡσαίου ^t τοῦ προφήτου" πλη-
 ρωθῇ, ὃν εἶπε· κύριε, τίς
 ἐπίστευσε

1. μεθ' ὑμῶν.

(f) κάτω βληθήσεται. Ev. 22. veron. corb. Chryf. (etiam in Mt. 3 codd.) Ambrosiast. Gaud. (sed in graecis ἔξω legi testatur.) Auci. de promiss. (g) πάντα. D. (St. β.) 56. Copt. ap. Mill. Goth. Sax. Vulg. It. Iren. Hier. Ambr. Rufin. Aug. dif. Gaud. Leo. Ambrosiast. || Rec. Orig. quinquies, Ath. Epiph. Basil. seleuc. Cyr. Chryf. Theophyl. (h) = EGH. 10. 11. 57. 64. 72. 106. 142. 235. Ev. 1. 3. 5. 6. 18. 33. 36. al. 26. Mt. BHV. al. 18. Ed. Slav. omnes. Vulg. foss. germ. mart. Mm. gat. || = ὅτι δεῖ, for. harl. (i) = G. 13. 24* 69. 131. Ev. 1. al. 4. Mt. B. ψ. 17. τίς ἐστιν ὁ υἱός; Slav. 2. τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος; L. (k) = Vulg. Sax. gat. Mm. for. foss. Aug. Ante μικρὸν ponunt 69. 124. (l) QBD (St. β.) L. 1. 33. 42. 69. 118. 157. Ev. 2. 24. al. 5. Mt. 6. semel. f. x. 11. Copt. Goth. Slav. Vulg. It. Cyr. alieubi. Nonu. Victorin. (m) + αὖν. D. (St. β.) Copt. cant. (n) ὡς. ABDE. 1. 42. 108. Copt. Syr. p. in m. Cyr. cum, cant. (o) ἔχεται. 131* (p) = 47. al. 3. Mt. 2. Post σημεῖα ponit Ev. 44. (q) = Syr. hieros. (r) ἐπίστευσαν. G. 69. 124. Ev. 18. al. 9. Mt. 4. Syr. p. m. f. (sed rec. in m.) Euf. (s) = Ev. 22. αὐτῶν. 63. 71. Mt. 8. r. 10. corb. (t) = 69. Alius. Mt. 9. f. Chryf. etiam in Mt. 5 codd.

ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ τοὺς Φαρισαίους οὐκ ὁμολό-
 39 ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκα- γουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι
 40 λυθῇ; Διὰ τοῦτο οὐκ ἔγένοντο. Ἦγάπησαν γὰρ
 40 ἡδύνατο πιστεῦν." * * ὅτι τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων ἢ
 40 πάλιν" ὃ εἶπεν" ἡσαΐας· Τε- μᾶλλον," ἢ ἢ περὶ τὴν δόξαν
 44 τυφλακεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλ- τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκραζε
 44 μούς, καὶ * πεπύρωκεν" αὐ- καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ,
 44 τῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι οὐ πιστεῦει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς
 45 τοὺς ὀφθαλμοὺς, * καὶ ^b ^c 45 τὸν πέμψαντά με. Καὶ ὁ
 45 νοήσῃ" τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπι- θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμ-
 46 στραφῶσι, καὶ ^d ^e 46 ψαντά με. Ἐγὼ φῶς εἰς
 41 αὐτοὺς. Ταῦτα εἶπεν ἡσαΐ- τὸν κόσμον ἐκλυθῆ, ἵνα ^k
 41 ας, * ὅτε" εἶδε τὴν δόξαν ^f πᾶς" ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν
 42 αὐτοῦ," καὶ ἐλάλησε περὶ αὐ- 47 τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. Καὶ ἐάν
 42 τοῦ. "Ομοῖς μέντοι καὶ ἐκ- τις μου ἀκούσῃ ^l τῶν ῥημά-
 42 τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπί- ταν," ^m ⁿ ^o καὶ μὴ πιστεύ-
 42 στευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ σῃ," ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ
 γὰρ

d ^o ἰάσωμαι.m ^o καὶ — μὴ: φυλάξῃ.

(u) *credebant*, colb. || + εἰς αὐτόν. Arm. Hier. + *in Jesum*, Vigil. (x) καὶ γὰρ. D. *etenim*, cant. (y) = 1. (z) *ἐκπύρωσεν*. AL. al. 4. Mt. c. semel. Euf. *πεπύρωκεν*, 63. Mt. a. || *τυφλοῦσιν* . . . *πεπύρωσαν*, Syr. Syr. p. ms. (a) + καὶ τοὺς οὖν ἀκούσῃσι. 13. 69. 124. (b) + μὴ. D. Copt. Aeth. Slav. Vulg. cant. *verc. brix. tol***. Aug. *semel*. (c) *συνῶσι* f. *συνῶσι*. 42. 61. 91. al. 5. Chrys. *etiam ap. Mt.* (d) ADS. 69. 124. 131. 157. Ev. 6. 18. Alii. Mt. V. al. 6. *veron. Ambr.* (e) *ὅτι*. ABLM. 1. 97. Mt. z. Copt. Epiph. (f) τοῦ θεοῦ, 69. Copt. Sahid. Syr. hieros. Syr. p. (et *rec. in m.*) Vulg. ms. *gat. τοῦ θεοῦ αὐτοῦ*. D. (St. β.) 66. *in m. Dei fci*, cant. *unigeniti*, Hier. (g) = Nonn. Ambrosiast. (h) = Mt. V. (i) *ὅτι*. 1. 69. 118. 157. Mt. V. c. o. Chrys. ms. 2. Mt. i. n. (k) = B. (l) τῆς φωνῆς, 69. (m) καὶ πιστεύσῃ. 63. Ev. 24. 31. 36*. al. 4. Mt. o. r. 10. Goth. *brix. καὶ φυλάξῃ*. D. (πι- *στεύσῃ*) *φυλάξῃ*. St. β.) *cant. veron. verc. colb. fofl. corb. Ambr. καὶ μὴ φυλάξῃ*. ABL. 13. 33. 42. 69. 118. 137. al. 5. Mt. f. Ed. Syr. Perf. w. An. p. et nom. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. p. (*sed rec. in m.*) Vulg. *for. mart. gat. Mm. tok. harl. Ath. Nonn.* || *μὴ ἀκούσῃ*. 1. 1. καὶ φυλάξῃ. Perf. p. Syr. hieros. item Aug.

γὰρ ἤλθον, ἵνα κήρῃ τὸν
 κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν
 48 κόσμον.] Ὁ ἀρετῶν ἐμὲ,
 καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά
 μου, ἔχει τὸν κήρουντα αὐ-
 τόν· ὁ λόγος δὲ ἐλάλησα, ἐκεί-
 νος κήρει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ
 49 ἡμέρᾳ. Ὅτι ἡ ἐγὼ ὁ ἐξ
 ἡμαντοῦ οὐκ ἐλάλησα
 ἀλλ' ὁ πέμφας με πατήρ, αὐ-
 τὸς μοι ἐντολὴν ἔδωκε, τί
 50 εἶπω καὶ τί λαλήσω. Καὶ
 οἶδα, ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ
 ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἃ οὖν λα-
 λῶ ἡ ἐγὼ, καθὼς ἔειργιέ
 μοι ὁ πατήρ, τοῦτο λα-
 λῶ. [Ἡρὸ δὲ τῆς ἐσθρῆς τῇ
 πάσχῃ· εἰδὼς δὲ ἡσοῦς, ὅτι
 ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα,
 ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου
 τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀ-
 γαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν
 τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἀγάπη-
 σεν αὐτούς. Καὶ δείκνυσι
 2 γενομένου, τοῦ διαβόλου
 ἡδὴ βεβληκότος· εἰς τὴν
 καρδίαν αὐτοῦ ἰουδα σιμωνος
 ισκαριώτου, ἵνα αὐτὸν παρα-
 3 δῷ.] [Ἐιδὼς ὁ πατήρ
 αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ
 ζωὴ αἰώνιος ἐστίν, ἃ οὖν λα-
 λῶ ἡ ἐγὼ, καθὼς ἔειργιέ μοι
 ὁ πατήρ, τοῦτο λαλῶ.]

a c d ἵνα παραδῷ αὐτὸν ἰουδας σιμωνος ισκαριώτης.

(n) = G. Mr. o. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Tert. Arnob.
 Ambr. Post ἡμαντοῦ ponunt D. Ev. 22. cant. (o) ap. L. 1. 69.
 Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (p) ἐλήλυθα. Ev. 32. al. 3.
 Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (q) ἔδωκε. ABM. 1. 69. 124. 131.
 218 (c. al. 6.) al. 11. Mr. c. d. k. 7. 11. Cyr. (r) αὐτῇ. Arm.
 Chryf. in Mt. λ. semel. (s) = D. 44. cant. verc. emmer. Chryf.
 etiam in Mt. 5 codd. Ante λαλῶ ponunt ABL. 1. 69. 118. 157.
 al. 2. Mt. g. l. f. Copt. Arm. Slav. Vulg. veron. brix. colb.
 corb. Alii. Bas. (t) ἐπελάττω μοι. 61. in m. 69. 124. Chryf. se-
 mel vel bis, etiam in Mt. codd. 63. ἡ ἐγὼ μοι. Mr. 1. 10.
 (u) ποῦ. Slav. 7. et ed. (x) ABKLM. 1. 13. 42. 69. 106. 118.
 131. 157. al. 8. Mr. c. f. f. x. 11. Orig. Cyr. Chryf. etiam in
 Mt. 6 codd. 4. 2. D. (y) γενομένου. BL. (St. a.) cant. Orig. qua-
 ter. (z) cum se misisset f. se immisisset, veron. verc. colb. foff.
 Charl. Hilari. (a) BLM. Copt. Arm. Vulg. veron. foff. germ. for-
 gat. marr. Orig. sexies vel septies. (sed ισκαριώτου, L. Arm.
 Vulg. foff. germ. gat.) Simonis Schariothi, ut tradiderit eum
 Judas, corb. || ἰουδα = 13. 69. 124. ap. Birch. 131. al. 6.
 colb. || [ισκαριώτου] αὐτοῦ καριώτου. D. cant. Sic semper. (b) καὶ οἶδας.
 9. 77. αὐτῶν δὲ 13. 69. 124. al. 2. Evangelistaria, quae ἡμῶν
 thujas versus connectunt cum Matth. 26. 20. veron. Chryf.
 etiam in Mt. 4. 2. (c) = BDL. Mt. BH. Aeth. Vulg. It. (exc.
 veron. brix.) Orig. h. s. (bis habet.) Chryf. in Mt. λ. m. 37.

σοὺς," ὅτι πάντα δέδωκεν
 αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας,
 καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθε,
 καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει·
 4 Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου,
 καὶ τίθει τὰ ἱμάτια, καὶ
 λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυ-
 5 τόν· Εἶτα ^d βάλλει ὕδωρ
 εἰς τὸν νεφέλην, καὶ ἤρξατο
 νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθη-
 τῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεν-
 6 τίν, ᾧ ἦν διεζωσμένος. Ἐρ-
 χεται οὖν πρὸς σίμωνα πέ-
 7 τρον· ^e = καὶ" λέγει αὐτῷ
^f ἐκεῖνος· "κύριε, σύ μου νί-
 7 πτει τοὺς πόδας; Ἀπεκρί-
 θη ἰησοὺς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ
 ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι,
 8 γνῶσθ δὲ μετὰ ταῦτα. Λέγει

αὐτῷ πέτρος· οὐ μὴ νίψῃς
 τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα.
 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοὺς· ἐάν
 μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος
 9 μετ' ἐμοῦ. Λέγει αὐτῷ σί-
 μων πέτρος· κύριε, μὴ τοὺς
 πόδας ^g — μου" μόνον, ἀλ-
 λά καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν
 10 κεφαλὴν. Λέγει αὐτῷ ὁ ἰη-
 σοὺς· ὁ λελαυμένος οὐ χρειαν
 ἔχει ^h — ἢ τοὺς πόδας· νί-
 ψασθαι, ⁱ ἀλλ' ἐστὶ" κα-
 11 θαρὸς ^k ὅλος." καὶ ὑμεῖς κα-
 θαρὸι ἐστέ, ἀλλ' οὐχὶ πάν-
 11 τες.] "Ἦιδει γὰρ τὸν παραδι-
 δόντα αὐτόν· ^l διὰ τοῦτο εἶ-
 πεν· οὐχὶ πάντες καθαρὸι
 ἐστέ."]

[Ὅτε

(d) λαβὼν ὕδωρ βάλλει. D. 13. 69. 124. Arm. cant. (e) = BDL. Syr. Perf. p. Copt. cant. Orig. (f) = B. veron. Orig. Petrus, Copt. Perf. p. Vulg. li. exc. cant. corb. Simon, Syr. (g) = DEGH. 40. 61. 69. 229* 235. al. 5. Mt. c. d. i. u. z* x. 7. 11. cant. veron. verc. corb. colb. Euthym. (h) τὴν κεφαλὴν νίψασθαι, εἰ μὴ τοὺς πόδας μόνον. D. cant. non habet necesse rursum, (omissis caeteris) Tert. non necesse habet, ut iterum lavet. Mm. Hier. Aug. semel. Pacian. Optat. iterum addit etiam Ambr. bis. (alibi ut rec.) || ἢ τοὺς πόδας = colb. gat. foff. for. harl. Orig. quin- quies. (semel habet, in textu.) || ἢ = H. Ev. 28** Mt. 17. εἰ μὴ. BC*DKL. 13. 42. 61. 69. 157. Mt. f. 11. (Orig. in textu.) Dionys. areop. Chryl. etiam in Mt. 4 codd. nisi ut. Vulg. ve- ron. corb. Mm. Ambr. || πόδας] + μόνον. D. 235. Syr. cant. Chryl. (etiam in Mt. 5 codd.) Auct. de promiss. Ambr. semel. || νίψασθαι. + ἢ τὴν κεφαλὴν. Mt. r. (i) ἐστὶ γὰρ. D. Syr. Arm. cant. Cyr. semel. Chryl. in Mt. 3 codd. quia est, Optat. Auct. de promiss. ἐστι. 13. 69. (k) ὅλος. Ev. 22. Mt. n. (l) = D. cant.

- 12 ["Οτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ^m ἀναπεσὼν ⁿ πάλιν," εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε, τί πεποίημα ὑμῖν; 13 Ὑμεῖς Φιλονεῖτέ με· ὁ δὲ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος·" καὶ 14 καλῶς λέγετε· εἰμι γάρ. Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, ^p καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νύπτειν τοὺς πόδας. 15 Ὑποδειγμα γάρ ^q ἔδωκα" ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα 16 ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῇτε. Ἄμην ἀμην λέγων ὑμῖν· οὐκ ἔστι δούλος μεζῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μεζῶν 17 τοῦ πέμψαντός αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε, 18 ἐὰν ποιῇτε αὐτά.] Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγων· ἐγὼ ^r οἶδα, ^s οὐς" ἐξελεξάμην· ἀλλ', ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὁ τρώγων ^t μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον," ^u ἐπῆρ' ἐπ' ἐμὲ τὴν 19 πτέρναν αὐτοῦ. Ἄπ' ἄρτι λέγων ὑμῖν, ^x πρὸ τοῦ γενέσθαι," ἵνα, ὅταν γένηται, πιστεύσητε, ὅτι ἐγὼ εἰμι. 20 Ἄμην ἀμην λέγων ὑμῖν· ὁ λαμβάνων, ^y ἐὰν τινα" πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν ^z πέμψαντά" με.

Ταῦτα

(m) + καὶ. ABC*L. 157. Mt. f. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Sax. veron. verc. brix. colb. emmer. corb. germ. Orig. Dionysf. alex. Chrysf. (etiam in Mt. 6 codd.) Hier. Vict. capua. (Plerique ex his omittunt καὶ ante ἔλαβε.) (n) — Ev. 32. Syr. Ante ἀναπεσὼν ponunt Arm. veron. colb. corb. Sequentibus jungunt Ed. brix. (o) ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος. EGHM. 10. 11. 13. 69. 106. 157. 218 (c. al. 3.) al. 3. Mt. B. al. 12. Cyr. Chrysf. (etiam in Mt. 6 codd.) Ambr. (p) + πῶς μάλλον. D. Syr. Perf. p. capr. verc. corb. Mn. germ. Ambr. bis. (semel ut rec.) (q) ἔδωκα. AKM. al. 29. Mt. c. bis. al. 10. Ed. Cyr. (r) + γάρ. AK. 43. 28. 42. 57. 69. 72. 124. 131. al. 11. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Arm. colb. Cyr. + δε. 54. (s) τίνας. BL. 33. 157. Orig. quater. Cyr. ὃν. Arm. (t) μου τὸν ἄρτον. BCL. 127* toler. Orig. ter. (bis ut rec.) Cyr. in commentar. || τὸν ἄρτον = 1. (u) ἐπῆρ' ἐμὲ. A. 1. (x) — 29. 63. 71. Mt. a. 10. (y) αὐ τινα. BL. Orig. ed. Cyr. ἵνα τινα. Orig. semel. Arm. It. (exc. colb. gat. for. germ. foss. marr.) ἐν αὐ. Orig. semel. Syr. utr. τινα, ὃν αὐ. 218 (cum 220.) (z) ἀποσταλτά. I. 118. Ed.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς 24 ὁ ἰησοῦς. Νεύει ^f οὖν" τοῦ-
 ἐταράχθῃ τῷ πνεύματι ^a, τῷ σίμων πέτρος, ἔποςθαι
 καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν — τίς ἂν εἴη, ^h ἡ περὶ οὗ λέ-
 ῶν ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς 25 γει." ⁱ Ὁ Ἐπιπεσὼν" ^k δὲ"
 22 εἰς ὑμῶν παραδώσει με. "Ε- ^l — ἐκεῖνος" ἐπὶ τὸ στηθός
 βλεπον ^b — οὖν" ^c εἰς" ἄλ- τοῦ ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ κύριε,
 λήλων οἱ μαθηταί, ἀπορού- 26 τίς ἐστίν; Ἀποκρίνεται ^m ὁ
 23 μενοί, περὶ τίνος λέγει. Ἦν ⁿ ἐκεῖνος ἐστίν, ὃ ἐγὼ
^d δὲ" ἀνακείμενος εἰς ^e [†] ἐν" ^o βάψας τὸ ψωμὶον ἐπι-
 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ δώσω." ^p καὶ ἐμβάψας"
 κόλπῳ τοῦ ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα τὸ ψωμὶον, ^p δίδωσιν ἰουδα
^q σίμω-

i ∞ ἀναπεσὼν.

n ∞ βάψω τὸ ψωμὶον καὶ δώσω αὐτῷ.

o ∞ καὶ βάψας.

(a) + αὐτοῦ. Arm. (b) = BC. 16. Mt. o. Arm. Perf. p. Orig. femel. δε. 61. 64. al. 5. Mt. k. p. z. Syr. verc. Orig. (c) = 234. περὶ. 10. 61. 226* al. 5. Mt. k. p. z. (d) = L. 3. 80. Syr. p. habet c. aft. Orig. bis. ergo, Vulg. veron. for. germ. foff. gat. Mm. (e) + ABC*DKLM. 33. 42. 69. 124. ap. Birch. 131. 157. al. 4. Syr. Perf. Arr. Aeth. Copt. Sahid. Vulg. It. Orig. bis. Cyr. (f) = 69. Arm. colb. corb. (g) καὶ λέγει αὐτῷ εἶπε, τίς ἐστίν. BCL. 33. Aeth. veron. Orig. quater. item, omisso ἐπὶ. Vulg. for. germ. gat. Mm. foff. et dixit ei: interroga, colb. verc. corb. brix. || εἴη] + οὗτος. D. cant. || τίς ἂν εἴη = colb. (h) = 91. corb. veron. (i) BC*KLM. 33. 40* 42. 63. 131. 145. 157. al. 4. Mt. a. x. 10. Orig. bis. Scholia in Mt. d. (k) = B. Perf. p. Orig. οὖν. DLM. 1. 13. 33. 69. 118. 157. Perf. w. Copt. Sahid. Syr. p. in m. Vulg. lt. exc. corb. Scholion in Mt. d. (l) = Sahid. οὗτος. C* ut videtur. ἐκεῖνος οὗτος. S. 63. 90. 121. 142. 145* 226* ἐκεῖνος οὗτος. BEGHLM. 11. 17. 28. 33. 36. 40. 57. 64. 72. 116. 157. 235. Ev. 6. al. 27. et Barber. 4. Mt. V. d. g. i. l. n. q. r. x. 17. Ed. Goth. Euthym. ἐκεῖνος ὁ μαθητής. Syr. Arr. Perf. p. Copt. (m) + οὖν. BC*L. Syr. p. in m. verc. Orig. + αὐτῷ. D. 69. 124. Mt. f. cant. (n) BCL. Aeth. Orig. bis. (semel absque αὐτῷ.) *intinctum panem porrexero*, Vulg. lt. βάψω τὸ ψωμὶον, omiffis reliquis, Orig. semel. || βάψας] ἐμβάψας. ADK. 1. 42. 69. al. 3. || ἐπιδύσω] δώσω. M. 157. + αὐτῷ. M. 33. 157. Aeth. (o) καὶ βάψας. D. 33. 69. Mt. 11. Orig. bis. βάψας οὖν. BC*L. Orig. bis. Cyr. καὶ λαβὼν. Syr. p. in m. (p) + λαμβάνει καὶ, BCLM. 33. Orig. quinquies.

27 ἡ σήμενος¹ ἰσκαριώτη. Καὶ ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τί δοῖ.
 28 ἢ μετὰ τὸ ψωμίον," ἢ τότε² 30 λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεί-
 εἰσηλθὼν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατα- νος, ^a ∞ εὐθὺς ἐξῆλθεν."
 νας. λέγει "οὖν" αὐτῷ ὁ ἰη- 31 ἦν δὲ νῦν. "Ὅτε ^a † ἐξῆλ-
 σους³ ὁ ποιεῖς, ποιήσου τά- θει, ^{*} λέγει ὁ ἰησοῦς. [οὖν
 28 χιον. Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω ἔδοξασθαι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
 τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἴ- που, καὶ ὁ θεὸς ἔδοξασθαι ἐν
 29 πειν αὐτῷ. Τινὲς ^x γὰρ" ἔδο- 32 αὐτῷ. ^b Εἰ ὁ θεὸς ἔδοξασθαι
 κουν, ὅ ἐπει⁴ τὸ γλωσσόκο- ἐν αὐτῷ," καὶ ὁ θεὸς δοξάσει
 μων εἶχεν ὁ ἰουδας, ὅτι λέγει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς
 αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἀγόρασον ὧν 33 δοξάσει αὐτόν. Τεκνία, ἔτι
 χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητή-
 Kk a σετέ

z ∞ ἐξῆλθεν εὐθὺς. a † οὖν.

(q) = 69. Arm. verc. σήμενος. 13. 101. veron. brix. for. colb. Orig. ed. quater. (r) ἰσκαριώτου. BCLM. 33. 66. 72. 157. Mt. 11. for. germ. Orig. mf. ter. (s) = D. Perf. p. cant. gat. ut accipit panem, f. post acceptam buccellam, Sahid. veron. verc. brix. Mm. colb. foff. (t) = DL. Copt. Syr. p. mf. Perf. p. Vulg. It. (exc. gat. mart. brix. for. foff. germ. emmer. mart.) Orig. quater. (habet ter.) Cyr. Ambr. Post ἐκεῖνον ponit 72. (u) = 59. 86. Mt. f. 11. Vulg. mf. verc. brix. for. foff. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) καὶ λέγει. D. Syr. Perf. Arr. Arm. Vulg. cant. gat. mart. (x) = Mt. x. Goth. Perf. dē. 63. Mt. 10. Syr. p. mf. Cyr. (y) ὅτι. D. (z) BCDL. item 69. Mt. f. Copt. Arm. Vulg. It. (exc. verc. brix.) Orig. ter. Ambr. || εὐθὺς ἐξῆλθεν ἐκεῖ- νοι. Cyr. || ἐξῆλθεν ad ἐξῆλθε = G. al. 3. (a) = AES. 36. 40. 72. 116. 124. 127. 131. 142. 218 (c. al. 3.) Ev. 6. al. 35. plu- resve. Mt. V. al. 15. Ed. (etiam Steph. 3.) Syr. utr. Arr. Goth. Slav. Sax. foff. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. || Habent οὖν BDL. 1. Alii. Mt. f. 11. Perf. w. Copt. Arm. Orig. Cyr. || ὅτε ἐξῆλθεν = Perf. p. ut videtur. Antecedentibus jungunt Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Chryf. Theophyl. Schol. in Mt. 11. Cum sequentibus necrunt Perf. w. Copt. Arm. Aeth. Slav. qu. Orig. Nonn. || εὐθὺς ἐξῆλθεν ἦν δὲ νῦν ὅτε ἐξῆλθεν. "Ὅτε οὖν ἐξῆλθε, Cyr. (b) = BDL. 1. 219. ap. Alt. 225. ap. Birch. 235. al. 4. Syr. p. cant. veron. verc. corb. colb. germ. harl. Tert. Ambr. Sed habent Orig. bis. Cyr. Hilar. Alii. || εἰ † α. Arm. Nonn. καὶ εἰ. Cod. unus. εἰ οὖν brix.

σετέ με· καὶ καθὼς εἶπον τοῖς
 Ἰουδαίοις· ^c ὅτι· ὅπου ^d ∞
 ὑπάγω ἐγώ," ὑμεῖς οὐ δύνα-
 σθε εἰσεῖν· καὶ ὑμῖν λέγω
 34· ἄρτι·" ^f. Ἐντολὴν ^g και-
 νήν· δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγα-
 πατε ἀλλήλους· καθὼς ^h ἡγά-
 πησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς
 35 ἀγαπάτε ἀλλήλους. Ἐν τού-
 τῳ γινώσκονται πάντες, ὅτι
 ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν ⁱ ἀ-

γάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις."
 36 Λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος· κύ-
 ριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη
^k — αὐτῷ· ^l ὁ· ἰησοῦς· ὅπου
^m ὑπάγω, οὐ δύνασάι μοι
 νῦν ἀκολουθήσαι· ⁿ ὅστερον
 δὲ ἀκολουθήσεις = μοι."
 37 Λέγει αὐτῷ ^o + πέτρος·" ^p
 κύριε," διατί οὐ δύναμαί σοι
 38 ἀκολουθήσαι· ^r = ἄρτι;"
 τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θή-
 σω.

d ∞ ἐγὼ ὑπάγω. o + o.

(c) = D. 59. Ev. 13. Mt. V. f. Perff. Aeth. Vulg. cant. veron.
 for. Cyr. (d) ABCDL. 1. 69. 124. 131. 157. 218 (c. al. 6.) Ev.
 6. al. 6. pluresve. Mt. a. i. n. f. al. 7. Syr. Copt. Arm. Vulg.
 cant. brjx. colb. Alii. Orig. ter. Cyr. Chryf. semel. (etiam in
 Mt. 4 codd.) Theophyl. Aug. Ambr. ἐγὼ εἰμι. Orig. semel. Chryf.
 semel in Mt. 4 codd. ubi sum ego, verc. (e) Ante ὑμῖν ponit
 Arm. verc. Cum εἰσεῖν jungendum esse censuit Orig. (f) +
 ζητήσατέ με, καὶ οὐχ εὐρήσατέ. 127. al. 2. (g) = germ. καὶ νῦν. 73.
 (h) + καὶ ἐγὼ f. ἐγώ. D. 57. 97. Mt. g. f. Syr. Syr. p. mf. It. (exc.
 for. mart.) Cyr. Hilar. (i) ἀγαπάτε ἀλλήλους. 69. 124. Syr. p. in
 m. Arm. Aeth. Chryf. semel in Mt. 3 codd. Optat. || ἔχητε]
 ἔχετε. 57. al. 3. Mt. BHV. r. (k) = BCL. 229* Copt. Arm.
 Goth. Vulg. It. exc. cant. foff. (l) = ABCL. (m) + ἐγώ. DS
 in m. 10. 33. 69. 91. 118. 124. ap. Birch. 142. in m. 145. in
 m. 157. 229** 235. Ev. 6. al. 29. Mt. B. al. 10. item g. Ed.
 Copt. Sahid. Arm. Slav. Vulg. It. Orig. Chryf. (etiam in Mt. 5
 codd.) Cyr. Theophyl. (n) ἀκολουθήσεις δὲ ὅστερον. BL. 1. Vulg.
 It. (exc. cant. veron. foff.) Orig. ter. Cyr. Chryf. in Mt. 7.
 Ambr. Aug. Praeterea μοι = A. 3. 33. 42. Syr. utr. Arr. Perf.
 w. Copt. Aeth. Goth. Chryf. in Mt. 4 codd. Ante ἀκολ. ponit
 D. cant. ἀκολουθήσεις δὲ μοι ὅστερον. Orig. semel. (o) = ACGHL**S.
 131. 157. 235. Ev. 24. 36. al. 24. pluresve. Mt. HV. al. 16.
 Ed. || ὁ πέτρος = D. Alius. cant. (p) = 33. 46. 225. Mt. f.
 Copt. Vulg. for. (non tolet.) (q) + νῦν. CDL. Ev. 2. Slav.
 cant. Cyr. Chryf. (etiam Mt. 6 codd.) (r) = lidem, (exc. D.
 Slav. cant.) et 61. 157. al. 3. || ἄρτι cum sequentibus conue-
 ctant D. ut videtur. Syr. Slav. cant.

38 ὡν. * Ἀπεκριθῇ" = αὐ-
τῷ" — ὁ" ἰησοῦς τὴν ψυ-
χὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις;
ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι· οὐ μὴ
ἀλέκτωρ * ∞ Φωνήσῃ," ἕως
οὐ ὕ ἀπαρνήσῃ" με τρίς.

1 [2 Μὴ ταρασσέσθω ὑ-
μῶν ἡ καρδία * πιστεύετε εἰς
τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύε-
τε. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς
μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ
μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν. * b πο-
ρεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν

3 c Καὶ ἐὰν πορεύθῃ, καὶ ἐτοι-
μάσω ὑμῖν τόπον," καλὴν ἔρ-
χομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς
d πρὸς ἐμαυτόν·" ἵνα ὅπου *
εἰμι" ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ᾔτε.
4 Καὶ ὅπου f ἐγώ" ὑπάγω,
g ∞ οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἶ-
δατε." Λέγει αὐτῷ θυμᾶς
κύριε, οὐκ οἶδαμεν, ποῦ
ὑπάγεις· h καὶ" πῶς i ∞ δυ-
νάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;"
6 Λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰ-
μι ἡ ὁδός, καὶ ἡ ἀλήθεια,
καὶ ἡ ζωὴ. οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς
K k 3 τὸν

x ∞ Φωνήσῃ. g ∞ οἴδατε τὴν ὁδὸν. i ∞ οἶδαμεν τὴν ὁδὸν.

(s) ἀποκρίνεται. ABL. 1. 69. 124. 157. Mt. f1. Syr. p. (i) =
ABDKL. 42. 57. 69. 124. ap. Alt. 157. al. 3. Arm. Syr. p. Goth.
Vulg. ms. cant. verc. for. colb. corb. mart. tol. emmer. (u)
= ABDL. al. 3. (x) ABK. 10. 36. 91. 106. 118. 127. 235. Ev.
6. 24. al. 26. Mt. H. al. 12. Ed. (y) ἀρήσῃ. BD. 1. Orig. (z) +
καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. D. (St. β.) Ed. Sax. cant. verc. colb.
mart. + εἶπεν ὁ κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς, Evangelistaris. (a) +
μηδὲ δειλιάτω. 131. in m. al. 3. Mt. 11. (b) + ὅτι. ABDKL. 1.
42. 69. 124. al. 6. Mt. f. Arm. Arr. Slav. 2. 3. Vulg. cant. ve-
ron. colb. for. corb. foil. mart. gat. Mm. Cyr. Theodoret. Nonn.
(c) = 69. Slav. 2. || πορεύθῃ καὶ = Slav. ed. jun. || καὶ ἐτοι-
μάσω ὑμῖν τόπον = 56. 58. Ev. 31. Slav. 3* || καὶ ἐτοιμάσω" ἐτοι-
μάσω. ABEGHK. 36. 72. 131. Ev. 3. 6. 24. al. 18. Mt. B. se-
mel. HV. r. Ed. Copt. Goth. Slav. 3** Orig. ap. Weist Cyr.
allicubi. Phot. ἐτοιμάσω, Mt. c. semel. ἐτοιμάσαι. DM. 11. 40. 63.
64. 142. 235. Ev. 4. 5. 18. 19. 36. al. 20. Mt. B. semel. ap. c.
semel. f. bis. q. f. al. 8. Ed. Syr. cant. brix. Theophyl. Eu-
thym. Shol. in Mt. d. || Sed rec. L. 1. 13. 33. 124. Alii. Vulg.
It. Cyr. Ambr. Hier. (Silent Orig. Chryf.) || ὑμῖν τόπον] τόπον
ὑμῖν. BDL. 1. 157. Alii. Mt. f. semel. g. q. f. 11. cant. Cyr.
ὑμῖν = Mt. a. τόπον = verc. (d) = 61* al. 3. Theophyl. m.
ἑμαυτοῦ. Cyr. (e) ὑπάγω. Ev. 22. (f) = DL. 1. 69. al. 3. Ed. Arm.
cant. veron. verc. corb. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Ambr.
(g) BLQ. item 33. Copt. Aeth. Perf. p. Slav. 3. verc. ὑμῖς οἴδατε
τὴν ὁδὸν μου. Slav. 2. (h) = BL. veron. verc. (i) B. verc. Cyr.
τὴν ὁδὸν οἶδαμεν. D. cant. veron. Tert.

- τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.
 7 Εἰ ἐγνώκετέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ^k ∞ ἐγνώκετε αὐτόν." καὶ ἀπ' ἄρτι ^l γινώσκετε αὐτόν, ^m καὶ ἐώρακατε αὐτόν."
 8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἄρκει ἡμῖν. Λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ⁿ τοσοῦτον χρόνον ^{me} ὅμῳν εἰμι, καὶ οὐκ ὁ ἐγνώκας· ^p με, Φίλιππε;" ὁ ἐώρακώς ἐμέ, ἐώρακε ^q τὸν πατέρα· ^r καὶ" πῶς σὺ λέγεις· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;
 10 Οὐ πιστεύεις, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστι; [τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ ^s λαλῶ" ^t ὑμῖν," ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ, ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, ^u αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα." ^x Πιστεύετε ^y μοι," ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, ^z καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί" ^a +] εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα ^b αὐτὰ" πιστεύετε

k ∞ αὐτὸν ἤδείτε, a + ἐστίν.

(k) BLQ. 1. 33. Alius. Cyr. γνώσκετε. D* cant. Victorin. cognovistis, veron. verc. corb. colb. Novatian. (l) γνώσκετε. Syr. p. Vulg. brix. for. gat. Mm. mart. (non tolet.) Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Hilar. Aug. mf. (m) = 33 et 68. ap. Mill. Mt. B semel. V. Arm. et videtis eum, brix. (n) τοσοῦτον χρόνον. DLQ. Cyr. (o) ἐγνώκατε. Perff. Aeth. Vulg. It. (exc. tol.) Tert. Hilar. Aug. Novatian. Ambr. (p) με; Φίλιππε. Iidem. Ed. (etiam St. 3.) (q) + καὶ. Slav. 2. (non alii.) Vulg. It. (exc. cant.) Tert. Hilar. Iren. Novatian. Lucif. Aug. dis. Ambr. Victorin. Faustian. (r) = BQ. 58. ap. Mill. Copt. Vulg. brix. colb. corb. foss. germ. mart. gat. Mm. Cyr. Hilar. Iren. Aug. Ambr. (alibi habet.) (s) λέγω. BIL. Copt. Syr. p. in m. λελάληκα. D. 218 (cum 3. 220.) Aeth. cant. (t) = 59. 69. Syr. Perf. p. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 4 codd.) Phoebad. (u) ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. BD. Copt. Aeth. cant. Hilar. saepe. Aug. ipse loquitur; et opera, quae ego facio, ipse facit, veron. verc. corb. colb. Ambr. semel. Faustian. Vigil. tapf. semel. ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτός. L. Cyr. semel, (x) + μὴ. G. + οὐ. Ed. + οὐκ. Nonn. Non creditis, Vulg. foss. germ. Mm. gat. Creditisne, Aeth. Non credis for. Credis, cant. (y) = Syr. Perff. Ar. rom. Erp. Aeth. Vulg. for. corb. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Tert. eis ἐμὲ. Ar. p. (z) = A. Ante ἐγὼ ponit D. (a) = ABDELQS. 218 (c. al. 10.) Alii. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 17. Ed. (etiam St. 3.) Syr. utr. Copt. Slav. It. (exc. for. colb.) Cyr. semel. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Tert. Hilar. (b) = 24* 157. Mt. n. Syr. hierof. Arm. Perf. p. Copt. corb. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Tert. Hilar. semel. αὐτοῦ. B. 229**

12 στεύετε ° — μοι." Ἀμὴν 15 ποιήσω." Ἐὰν ἀγαπάτε με,
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ πιστεύων τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσα-
 εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ 16 τε. Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν
 ποιῶ, καὶ ἐκεῖνος ποιήσει, d καὶ πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλη-
 μείζονα τούτων ποιήσει." ὅτι τον δώσει ὑμῖν, ἵνα ὁ μένῃ"
 ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα ° = μεῖς ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα·
 13 μου" πορεύομαι, * Καὶ ὅ,τι 17 Τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ
 ἂν αἰτήσητε f ἐν τῷ ὀνόματί ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν,
 μου. Ἐ τοῦτο ποιήσω" h ἵνα ὅτι οὐ θεωρεῖ P αὐτό, " οὐδὲ
 δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ." γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ q γι-
 14 i k Ἐάν τι" αἰτήσητε l ἐν νώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν
 τῷ ὀνόματί μου, m ἐγὼ" n x μένει, " καὶ ° ἐν" ὑμῖν ° ἔ-
 Kk 4 σται."

(c) = DL. 33. Syr. Perff. Syr. hierof. Vulg. cant. colb. brix. germ. foss. mart. gat. for. Tert. Hilar. Ambr. (d) = 126. Ev. 32. al. 5. Mt. V. (e) = ABDLQ ut videtur. 1. 33. 42. 69. 157. Barber. 2. Mt. 17. Arr. Copt. Aeth. Arm. Goth. Slav. 2. 3. Sax. Vulg. It. Cyr. Nonn. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Novatian. Ambr. (f) + με. 5. 12. 161. Ev. 26. Ed. + αὐτόν. Copt. veron. colb. Ambr. + τὸν πατέρα. 33. Slav. ed. jun. Vulg. ed. for. Nonn. (g) δώσει ὑμῖν. Copt. (h) In finem vs. 14. transfert 157. (i) Vs. 14 = 1. 24* 218 (cum 76.) Ev. 36. bis. Syr. hierof. veron. || ὀνόματί μου vs. 13. ad ὀνόματί μου vs. 14 = Mt. B. semel. ποιῶ vs. 13. ad ποιῶ vs. 14 = 90. 118. Mt. o. (k) καὶ ἐάν τι. 91. al. 4. Mt. V. f* semel. Syr. Perff. Arr. Copt. corb. εἰς. 40. 63. Mt. a. Arr. εἰς οὖν. Ev. 13. ὁ εἰς. 39. Theophyl. ἵνα ὅ,τι αὐ. 235. (l) + με. B. 11. 36. 64. 91. al. 15. Mt. B. semel. r. 17. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Arm. (omisso ἐν τῷ ὀνόματί μου.) Goth. Sax. Vulg. colb. brix. for. + αὐτόν. Copt. + τὸν πατέρα. Mt. f. Aeth. corb. Nonn. (m) ἐγὼ τοῦτο. B. τοῦτο. AL. 124. Ev. 16. Mt. f. Codd. ap. Erasmus. Copt. Aeth. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. for. colb. germ. gat. Min. emmer. Cyr. Aug. (n) ποιῶ. 64. Ev. 16. Goth. Sax. ποιήσει. Aeth. (o) ἡ. LQ. item B. Syr. Syr. p. in m. Slav. ut videtur. veron. verc. corb. brix. colb. Ambr. Hier. Victorin. Max. raur. Quaest. e N. T. (p) ter αὐτόν. D*L. (q) γινώσκει. Vulg. gat. Mm. Nonn. (r) μένει. Aeth. Vulg. for. gat. Mm. mart. germ. foss. Nonn. Cerealis. Quaest. e N. T. semel. (s) σύν. 1. vobiscum, corb. colb. veron. Quaest. e N. T. (t) ὅτι. BD* 69. Barber. 1. Mt. x. 11. Syr. Perff. p. cant. veron. verc. colb. corb. brix. tol. Lucif. Ambr. Quaest. e N. T. || παρ' ὑμῖν ὅτι, καὶ ἐν ὑμῖν μένει. 131.

- 18 σται." Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.
- 19 "Ἐτι μικρόν," καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτε με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ
- 20 ὑμεῖς ζήσεσθε. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ^x ὑμεῖς, "ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, ^y καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου, καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου· ^z καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.]
- 22 Λέγει αὐτῷ ἰουδας, ^a οὐχ ὁ ἰσκαριώτης· κύριε, ^b καὶ τί· ἔγενονεν," ὅτι ἡμῖν μέλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; Ἀπεκρίθη ^d ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν· αὐτῷ· "ἐάν τις ἀγαπᾷ με, ^f τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ^e ἐλευσόμεθα," καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ^h ποιήσομεν." Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος, ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. Ταῦτα λέληκα ὑμῖν, παρ' ὑμῖν μένω. Ὁ δὲ παράκλητος, ⁱ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον," ὃ πέμψει ^k ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου,

d + δ.

(u) Antecedentibus adnectunt 131. Syr. Perf. p. (x) = A. Mt. f. Syr. Perf. p. Aeth. veron. emmer. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Victorin. Ante γνώσεσθε ponunt BLQ. (y) καὶ ἐγὼ. G. 131. Ev. 18. 24. al. 4. Mt. B. al. 5. Ed. Chryf. etiam in Mt. 3 codd. (z) καὶ ἐγὼ. BDLQ. 1. Mt. f. (a) ὁ καιναίτης. Sahid. (b) + GHKMQS. (St. π.) 1. 10. 11. 36. 40. 42. 61. 63. 64. 69. 72. 91. 106. 118. 124. 127. 131. 142. 145. 157. 218 (c. al. 8.) 229. 235. Ev. 2. 6. 18. 19. 36. 42. al. 44. et Barberini exc. uno. Mt. BHV. al. 19. Ed. Syr. p Slav. Chryf. (etiam in Mt. 4 codd.) Theophyl. (c) ἔστιν. D. cant. Chryf. semel, etiam in Mt. 5 codd. || = Chryf. semel, etiam in Mt. 4 codd. quid factur^{us} es. foff. (d) = ABDGLS. 218 (c. al. 9.) Ev. 6. 36. Alii. Mt. BHV. al. 19. Ed. Cyr. Theophyl. (e) αὐτοῖς. 44** 45. Arm. Orig. (f) τὰς ἐντολάς. 38. Mt. x. Epiph. in cantic. (g) ἐλευσόμεναι. D. cant. Perf. p. ποιήσομαι. 69. (h) ποιήσομαι. D. cant. Perf. p. ποιήσομαι. BL. 1. 13. 33. 69. Mt. f. 11. λ. Orig. quinquies. Euf. Ath. m. Nyss. Naz. Epiph. Cyr. Theodoret. Antioch. (i) = Chryf. etiam in Mt. 5 codd. τὸ πν. τῆς ἀληθείας. Ev. 32. Mt. f. (k) + ὑμῖν. 106. Cyr.

μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει
πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς
πάντα, ἃ ἰ εἶπον" ^m ὑμῖν."
27 Εἰρήνην ἀφῆμ ὑμῖν, εἰρήνην
τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ κα-
θὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ
δίδωμι ὑμῖν. [μὴ ταρασσέσθω
ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιά-
28 σω. Ἦκούσατε, ὅτι ἐγὼ εἴ-
πον ὑμῖν· ὑπάγω, καὶ ἔρχο-
μαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγαπάτε
με, ἐχάσθητε ἄν, ὅτι ⁿ †
πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα·
ὅτι ὁ πατήρ ^o — μου" μεί-
29 ζαν μου ἐστίν. Καὶ νῦν εἰρη-
κα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα
ὅταν γένηται; πιστεύσητε P.
30 Οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ'
ὑμῶν. ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ
κόσμου ^q † ἄρχων, καὶ ἐν
ἐμοὶ ^r ∞ οὐκ ἔχει οὐδέν."
31 Ἄλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος, ὅτι
Kk 5 ἀγαπῶ

ⁿ † εἶπον. ^q † τούτου. ^r ∞ εὐρήσει οὐδέν.

(1) εἶπω. D. Mt. 11. ἄγω. Syr. utr. (sed Syr. p. habet rec. in m.)
Vigil. Victorin. semel. dixero, Vulg. cant. colb. veron. verc.
corb. for. germ. Mm. gat. Novatian. Aug. Victorin. (m) =
veron. verc. corb. colb. Novatian. Victorin. ἐγὼ. Cyr. ὑμῖν ἐγὼ.
BL. item 127. (n) = ABDL. 1. 33. 42. 69. 124. 145. 157.
Mt. f. x* Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Aeth. Arm. Syr. hierof.
Goth. Slav. 2. 3. Vulg. It. Orig. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6
codd.) Nonn. Arnob. Cypr. Novatian. Hilar. Hier. Vigil. Gaud.
Capreol. (habent Ambr. Theophyl.) || † ἐγὼ. 69. 124. Arm.
† ὑμῖν. 82. (o) = AD*L. 1. 33. 64. Mt. B. Ed. Aeth. Slav.
2. 3. Vulg. cant. veron. colb. corb. for. germ. foss. Mm. gat.
Cyr. in commentar. Chryf. (etiam in Mt. 2 codd.) Nonn.
Tert. Iren. Cypr. Hilar. Novatian. Ambr. Arnob. Gaud. Victo-
rin. semel. Capreol. ὁ πέμψας με. Orig. saepe. Hier. || ὁ πατήρ
μου] qui me misit. Novatian. semel. Vigil. (p) † μοι. D. cant.
† ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. 33. Slav. 2. 3. † ὅτι ἐγὼ εἶμι. gat. Chryf.
etiam in Mt. 5 codd. (q) = ABDgr. EGHKLMS. (St. π.) Ev. 2.
3. 5. 6. 24. 36. al. 79. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 20. Ed. Syr. utr.
Arr. Perff. p. Cyr. Theodoret. Theophyl. in commentar. Nonn.
Hilar. semel. Aug. (alibi habet) || ὁ ἀρχων τοῦ κόσμου τούτου. 1.
Copt. Arm. Orig. sexies. Basilii scholion in Mt. f. Procop. Theo-
phyl. in textu. (r) εὐρήσει οὐδέν. K. 42. 116. al. 5. Mt. 2. in marg.
Aeth. brix. Ath. Bas. Maxim. Cyr. alicubi. Theodoret. Oecu-
men. Procop. Concil. trull. et lateran. Hilar. semel. Ambr. Am-
brosiast. Hier. Aug. Auct. de promiss. Scholion in Mt. a. d. g.
εὐρήσκει οὐδέν. Arm. Syr. p. in m. Goth. Orig. bis. (quater ut
rec.) Ath. Macar. Chryf. alicubi. Theophan. ceram. Nyss. Phot.
Manichaei ap. Epiph. Hilar. bis. (semel ut rec.) Ambr. Hier.
Aug.

ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ κα-
θὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πα-
τήρ, οὕτω ποιῶ ἐγείρεσθε,
ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ
ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου
ὁ γεωργός ἐστι. Πᾶν κλῆμα
ἐν ἔμοι, μὴ φέρον καρπὸν,
αἶρει ὧ αὐτό, καὶ πᾶν τὸ
καρπὸν φέρον, καθαίρει
αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέ-
ρῃ. Ἦδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐσθε
διὰ τὸν λόγον, ὃν λελάληκα
ὑμῖν. Μεῖνате ἐν ἔμοι, κα-
γὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα
οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἂν

ἐαυτοῦ, ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ
ἀμπέλῳ· οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς,
ἐὰν μὴ ἐν ἔμοι μένητε. Ἐγὼ
εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ
κλήματα. ὁ μένων ἐν ἔμοι
καγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέ-
ρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς
ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐ-
δέν. Ἐὰν μὴ τις μένῃ ἐν
ἐμοι, ἐβλήθη ἔξω, ὡς τὸ
κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη· καὶ
συνάγουσιν αὐτά, καὶ
εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι,
καὶ καίεται. Ἐὰν μένητε
ἐν ἔμοι, καὶ τὰ ῥήματά μου
ἐν ὑμῖν μένῃ, ὁ ἐὰν θέλη-
τε, εἰς αἰτήσεσθε, καὶ
γενή-

d ∞ αὐτό. g ∞ αἰτήσεσθε.

Aug. (semel ut rec.) Fulg. Sedul. Pelag. Salon. Ambrosiast.
οὐχ εἰρήσει οὐδέν. 131. 145* Basil. alicubi. ἔχει οὐδέν. 219. Mt. V.
Chryf. etiam in Mt. 5 codd. ἔξει οὐδέν. Basilii schol. in Mt. f. οὐχ
ἔχει οὐδέν, εἰρεῖν. D. cant. verc. εὐρίσκει οὐδέν τῶν ἰδίων f. τῶν αὐτοῦ.
Nyss. semel. Epiph. Oros. Ambr. bis. (alibi aliter.) (s) ἐντολὴν
ἔδωκεν, BL. item 1. 33. (Vulg. It. exc. cant.) Cyr. Hilar. Maxi-
min. (t) — D. Aeth. cant. (u) + ὑμεῖς τὰ κλήματα, L. 5. 28. ap.
Mill. Syr. hierof. Orig. semel. Cyr. in commentar. Chryf. in
textu et in commentar. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. in
commentar. Hilar. Aug. ut videtur. Hier. (x) tollet, Vulg. for.
colb. germ. gat. Mm. corb. mart. Nonn. Pacian. Aug. (y) —
1. Syr. Copt. (z) καθαίρει, D. purgabit, Vulg. Arr. Aeth. cant.
yeron. for. colb. germ. gat. Mm. corb. foff. mart. Hilar. Pacian.
(a) — 98. (b) οὕτως. 124. al. 2. (c) — D* cant. || + nisi in
me quis manserit, verc. (d) DL. 1. 13. 42. 69. 124. al. 6. et
Barhep. 2. Mt. q. f. Syr. Arr. Perff. Aeth. Arm. Slav. Vulg.
cant. Mm. germ. Cyr. (e) + τὰ AGLMS. 1. 10. 11. 106. 116.
124. 131. 218 (c. al. 9.) 235. Ev. 24. Alii. Mt. BH. bis. V. al. 18.
Ed. Chryf. (f) ἐὰν μὴ μένητε ἐν ἔμοι, καὶ τὰ ῥήματα τῶν ἐμῶν οὐ μένῃ
(καρπὸν ap. Mill.) ἐν ὑμῖν· ἐὰν δὲ μένητε ἐν ἔμοι, μένῃ, καὶ 69. (g)
ABDL. 1. 106. 124. ap. Birch. 127. 142. Ev. 3. 6. 18. 24. al.
15.

- 8 γενήσεται ἡ ὑμῖν." Ἐν τού- 13 μᾶς. Μετζίνα ταύτης ἀγά-
 τω ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, πην οὐδεὶς ἔχει, ἢ ἵνα ὁ τις"
 ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ P 9ῃ" ὑπὲρ
 ἵνα γενήσθε" ἐμοὶ μαθη- 14 τῶν φίλων αὐτοῦ. Τρεῖς
 9 ταί. Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ φίλοι μου ἐστὲ, ἐάν ποιήτε
 πατήρ, καὶ γὰρ ἠγάπησα ὑμᾶς· 9 αὖ ὅσα" ἐγὼ ἐντέλλομαι
 μένετε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 15 ὑμῖν. Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω
 10 Ἐάν τὰς ἐντολάς μου τηρήση- δούλους· ὅτι ὁ δούλος οὐκ οἶ-
 τε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· δε, τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος·
 καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς τοῦ ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι
 πατρός μου τετήρηκα, καὶ πάντα, ἢ ἅ" ἡκουσα ἵνα παρὰ
 ἢ μὲν" αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. τοῦ πατρός μου, ἐγνωρίσα
 11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ 16 ὑμῖν. Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέ-
 χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἢ αὖ με- ξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην
 νη," καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πλη- ὑμᾶς ἢ, ἢ καὶ ἔδωκα ὑμᾶς,
 12 ρωθῇ. Αὕτη ἢ ἐστὶν ἡ ἐν- ἵνα x ὑμεῖς" ὑπάγητε καὶ
 τολή ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλ- καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς
 λήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑ- ὑμῶν μένη· ὃ,τι ἂν αἰ-
 τήσητε

ἵ αὖ γενήσθε. ἢ αὖ ἢ. q αὖ α.

15. Mt. H. c. f. g. al. 5. Copt. Perf. w. cant. veron. corb. Chrys. in Mt. 4 codd. αἰτήσασθαι. 3* 157. Mt. V. Syr. Perf. p. verc. brix. colb. || αἰτήσασθε καὶ 69. et petieritis, h̄arl* (h) = D* cant* (i) BD (St. β.) L. 1. 4. 36. 64. 91. 106. Barber. 2. Arr. Copt. Aeth. Vulg. It. Chrys. (etiam in Mt. 6 codd.) Amphiloch. Theophylact. γενήσασθε. 65. Ev. 24. 31. possitis fieri, brix. (k) μενῶ. E. 72. Ev. 3. al. 9. Mt. g. r. (l) = 157. ἢ. ABD (St. β.) 38. 106. Mt. f. x. 11. Syr. utr. Arr. Perf. Aeth. Goth. Vulg. It. exc. brix. Scholia in Mt. a. d. (m) + ἢ. 69. 124. Ev. 33. Mt. λ. 7. Clem. (n) + ἢ. Barber. 1. foss. Cypr. Aug. Hfer. Ambrosiast. Auct. de promiss. Auct. de dupl. martyrio. (o) = D* Arm. cant. veron. verc. colb. corb. Lucif. Ambrosiast. Aug. Auct. de dupl. martyrio. (p) ἢ. Ev. 22. (q) BDL. 1. 69. al. 2. Mt. f. Copt. Syr. p. in m. Goth. Vulg. It. Cypr. Ambr. Lucif. ὁ. Barber. 1. verc. Cypr. Lucif. (r) ὅσα. D* S. 28. 33. 44. Vulg. It. (exc. cant. verc.) Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Theophyl. Ambr. (s) περὶ, Ev. 32. (t) + ἐν τοῦ κόσμου. 28. (u) = 13. Mt. V. Goth. (x) = 57. 127. al. 2. Aeth. Vulg. It. exc. cant. Cyr. Lucif. (y) καὶ, 69. 124. ap. Birch. Arm.

τήσητε ² τὸν πατέρα" ἐν τῷ ὀνόματί μου, ^a δὴ" ὑμῖν. ²² με. Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλά-
¹⁷ ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ^b λησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ
¹⁸ ἵνα" ἀγαπάτε ἀλλήλους. Εἰ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ
^ο κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκε- ἔχουσι ^h περὶ" τῆς ἁμαρτίας
^{τε}, ὅτι ἐμὲ πρῶτον ^ο ὑμῶν" ²³ αὐτῶν. Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ
¹⁹ μεμίσηκεν. Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ²⁴ τὸν πατέρα μου μισεῖ. Εἰ
^{ἦτε}, ὁ κόσμος ἀν τὸ ἴδιον τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς,
^{ἐφίλει}· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου ^α οὐδεὶς ἄλλος ⁱ πεποίηκεν,"
^δ οὐκ ἐστὲ," ἀλλ' ἐγὼ ἐξελε- ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ
^{ξάμην} ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, καὶ ἐωράκασι ^k, καὶ μεμισή-
^{διὰ} τοῦτα μισεῖ ὑμᾶς ὁ κό- ^κ κασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα
²⁰ σμος. Μνημονεύετε τοῦ λό- ²⁵ μου. ^l Ἄλλ'" ἵνα πληρωθῇ
^{γος}, οὐ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ὁ λόγος ὁ ^m γεγραμμένος ἐν
^{ἔστι} δούλος μελίων τοῦ κυ- τῷ νόμῳ αὐτῶν·" ὅτι ἐμίση-
^{ρίου} αὐτοῦ ^ο. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, ²⁶ σάν με διωρεάν. Ὅταν δὲ ἔλ-
^{καὶ} ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λό- ²⁷ γῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ
^{γον} μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς,
²¹ ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἄλλὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ⁿ ὃ
^{ταῦτα} ^f πάντα" ποιήσουσιν ^ο παρὰ τοῦ πατρὸς" ^p ἐκπο-
^ε ^ο ὑμῖν" διὰ τὸ ὄνομά μου, ^{ρεύεται}, ἐκεῖνος μαρτυρήσει
περὶ

ε ο υ μ ος.

(z) = 69. 124. 220. Mt. o. germ. (a) δὴ. EGHl. 10. 33. 218 (c. al. 3.) Ev. 2. 24. 33. al. 24. Mt. a. al. 12. δὴ. 76. al. 3. Cyr. δώσει. 235. Ev. 1. 6. 18. 31. al. 9. Mt. B. f. q. || δὴ ὑμῖν] τοῦτο ποιῶ, ἵνα δόξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. 69. 124. (b) = D. can. (c) = D. Aeth. Arm. It. (exc. brix. for.) Cyr. semel. (d) ἦ. D* eratis, cant. (e) + nec apostolus major ejus, qui misit eum. Si haec vobis dico; ego scio, quos elegerim. verc. (f) = D. al. 3. Mt. d. r. x. χ. Arm. cant. (g) BD*L. 1. 33. Syr. Syr. p. in m. cant. veron. colb. corb. Chrys. etiam in Mt. 4 codd. ὑμᾶς. E. 2. (h) διὰ. 56. 58. (i) ἐποίησεν. ARDL. 1. 33. 38. 42. 69. 124. Mt. f. x. 11. Chrys. (k) + με. 69. Copt. Aeth. Goth. (l) = 47. 61. Syr. Arr. Perf. p. (m) ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμέ- nos. BDGL. 1. Mt. 11. Arm. Vulg. It. Orig. Cyr. (n) + τὸ ὄν. Dionys. areop. (o) = G. (p) + μου. D. 33. Syr. Perf. p. cant. veron. verc. colb. Hilar. Novatian. Ambr. Vigil. Nonnulli ad- dunt etiam ad prius πατὴρ.

27 περὶ ἐμοῦ. Καὶ ὑμεῖς δὲ ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ
 μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
 1 μετ' ἐμοῦ ἔστε. 9 Ταῦτα λε- 5 μετ' ὑμῶν ἡμῖν. Νῦν δὲ
 λάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σταν- ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαιτά
 2 δαλισθῇτε. Ἀποσυναγώγους με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ
 ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχε- 6 με· ποῦ ὑπάγεις; Ἀλλ' ὅτι
 ται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείν- 7 ταῦτα" λελάληκα ὑμῖν, ἡ
 νας ὑμᾶς, δοῇ λατρείαν λύπη ἢ πεπλήρωσεν" ὑμῶν
 3 προσφέρειν τῷ Θεῷ. Καὶ 7 τὴν καρδίαν. Ἀλλ' ἐγὼ τὴν
 ταῦτα ποιήσουσιν ἢ †, ὅτι ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέ-
 οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα, οὐδὲ ρει ὑμῖν, ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω.
 4 ἐμέ. * Ἀλλὰ" ταῦτα λελά- ἔάν γάρ ἢ † ἐγὼ" μὴ ἀπέλ-
 ληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ θω, ὁ παράκλητος οὐκ ἂν ἐλε-
 ὥρα, ἢ μνημονεύετε αὐτῶν," σεται" πρὸς ὑμᾶς· ἢ εἰ δὲ
 πορευ-

† ἢ ὑμῖν.

(q) Vt. 1 = 235. Mt. B. semel. (r) = ABEGKMS. (St. τ.)
 10. 11. 36. 40** 42. 57. 64. 72. 108. 116. 118. 127. 131. 142.
 143. 157. 235. Ev. 2. 3. 6. 18. 19. 24. 36. 42. al. 44 et Bar-
 ber. 7. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 15. Ed. Syr. Arr. Perf. p. (Syr.
 p. habet c. aft.) Goth. Slav. (exc. 2. 3.) Sax. Vulg. ms. veron.
 foff. gat. Mm. mart. for. tol. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.)
 Theophyl. Cypr. Lucif. Scholia in Mt. 11. (quamvis habeat
 textus.) ὑμᾶς. 73. 86. Mt. a. 10. eis ὑμᾶς. 33. 63. al. 4. (s) =
 D* Syr. Perf. p. cant. verc. veron. Chryf. etiam in Mt. 5 codd.
 || † καὶ. Arm. (i) αὐτῶν, μνημονεύετε f. μνημονεύσχετε f. μνημονεύετε.
 L. 42. 69. 106. Ev. 6. Mt. 11. Arr. Vulg. veron. colb. brix.
 for. corb. germ. foff. gat. Mm. Cypr. αὐτῶν, μνημονεύετε αὐτῶν.
 AB. 124. ap. Birch. 229** Syr. Goth. αὐτῇ, μνημονεύετε αὐτῶν.
 157. μνημονεύετε. D. 68. Arm. Perf. w. Slav. 7. et ed. cant. verc.
 (u) εἰμι. Ev. 28. (x) = 127* al. 3. (y) πεπλήρωσε, Goth. (z) †
 AEHK. 10. 33. 36. 40. 42. 57. 61. 63. 69. 72. 106. 116.
 127. 131. 230. 235. Ev. 2. 3. 6. 18. 19. 24. 36. al. 46. Mt. B.
 bis. H. bis. V. al. 21. Ed. Syr. utr. Arm. Goth. Slav. veron.
 verc. brix. colb. Bas. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Cyr. hierof.
 Phot. Theophyl. Novatian. Hier. Ambr. Gregor. M. (a) ἐλθῃ.
 BL. 33. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. ἐπιστέλλεται. 15. al. 2. (b)
 = 11. 64. 142. Ev. 18. al. 2. Mt. ψ. Cyr. in textu, sed attin-
 gere videtur in commentar.

πορευθῶν, πέμψω αὐτὸν πρὸς
 8 ὑμᾶς." Καὶ ἔλθων ἐκεῖνος
 ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ-
 τίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης,
 9 καὶ περὶ κρίσεως. Περὶ ἁμαρ-
 τίας μὲν, ὅτι ἡ οὐ πιστεύου-
 10 σιν" εἰς ἐμέ. Περὶ δικαιοσύ-
 νης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα
 ὁ α = μου" ὑπάγω, καὶ οὐκ
 11 ἔτι θεωρεῖτέ με. Περὶ δὲ
 κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ
 12 κόσμου τούτου κέκριται. Ἐτι
 πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ'
 οὐ δύνασθε βαστάζειν ἅρτι.
 13 Ὅταν ὁ δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ
 πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγή-
 σει ὑμᾶς ϵ εἰς πᾶσαν τὴν
 ἀλήθειαν. ζ οὐ γὰρ λαλήσει
 ἅψ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν
 ἡ ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ
 τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
 14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ι ἐκ
 τοῦ ἐμοῦ" λήψεται, καὶ
 15 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. [Πάντα ὅσα
 ἔχει ὁ πατήρ, ἐμά ἐστι. διὰ
 τοῦτο εἶπον κ ὅτι ἐκ τοῦ
 ἐμοῦ λ λαμβάνει," καὶ ἀναγ-
 16 γελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν, καὶ
 μ οὐ" θεωρεῖτέ με· καὶ
 πάλιν μικρὸν, ν καὶ" ὄψεσθε
 με,

ϵ εἰς τὴν ἀλήθειαν πάση.

ι λήψεται.

μ οὐκέτι.

(c) οὐ πιστεύετε. Ev. 44. οὐκ ἐπίστευσαν. 64. 127. Alius. Perff. Arr.
 Aeth. Vulg. verc. brix; colb. corb. germ. gat. Mm. mart. for.
 tol. Origenis scholion in Mt. d. Quaest. e. N. T. (d) = DL.
 1. 33. 157. Barber. 1. Ed. Arr. Copt. Sahid. Aeth. Slav. 2. Vulg.
 It. (exc. brix. colb.) Cyr. Chrys. (etiam in Mt. 5 codd.) Victo-
 rin. (e) = D. Ev. 19. 28. Arm. cant. enim, veron. colb. corb.
 foff. (f) DL. 1. 33. cant. veron. corb. Cyr. semel. Codd. ap.
 Aug. πρὸς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Mt. f. Respons. ad orthodox. εἰς τὴν
 ἀλήθειαν πᾶσαν. AB. Orig. bis. Euf. Cyr. bis. (in textu ut rec.)
 Cyr. hieros. docebit vos omnem veritatem, Vulg. foff. gat. for.
 Mm. Aug. docebit vos in omni veritate, colb. || τὴν = 229*
 (g) ὡς εἰν. Ev. 22. 32. ὡς εἰν. 2. || εἰν = BDL. 1. 33. al. 3. Mar-
 cell. ap. Euf. Cyr. hieros. Pseudo Ath. Epiph. (h) ἀκούσει. D. gr.
 1. 33. Mt. c. Ed. Vulg. gat. for. Orig. (aliae edd. ut rec.) Mar-
 cell. Cyr. hieros. Epiph. Victorin. semel. ἀκούει. L. veron. foff.
 Ambr. semel. (i) εἰς ἐμοῦ. 64. (k) + ὑμῖν. L. al. 4. Mt. H. f. Syr.
 utr. Perf. p. Arm. (l) BD (St. p.) EGHLMs. Ev. 2. 3. 6. 24.
 36. 42. al. 85. Mt. B. bis. H. bis. V. al. 18. Ed. Syr. p. verc.
 Cyr. alex. et hieros. Epiph. Petr. ant. Phot. (m) BDgr. L.
 1. 33. 93. Arm. Syr. p. Goth. Slav. Vulg. veron. for. colb.
 corb. germ. foff. gat. Mm. Orig. Cyr. Noun. Chrys. etiam in
 Mt. codd. qui tamen variant. (n) = Orig.

με, ° — ὅτι P † ὑπάγω
 17 πρὸς τὸν πατέρα. 9 Εἶπον
 οὖν ἐν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστι τοῦτο,
 ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν, καὶ
 1 οὐ" θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν
 μικρὸν, καὶ ὄψεσθε με· 2 καί"
 ὅτι 3 ἐγώ" ὑπάγω πρὸς τὸν
 18 πατέρα; 4 "Ἐλεγον αὖν τοῦ-
 το τί ἐστιν, ὃ λέγει, τὸ μι-
 κρόν; οὐκ οἶδαμεν, τί λα-
 19 λεί." Ἐγνω^x † ὁ ἰησοῦς,
 ὅτι ἤθελόν αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ
 εἶπεν ὁ αὐτοῖς·" περὶ τούτου

ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ° ὅτι
 εἶπον· μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖ-
 τέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, 2
 20 καί" ὄψεσθε με; Ἀμὴν ἀ-
 μὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε
 καὶ 3 θρηνησετε" ὑμεῖς, ὃ δὲ
 κόσμος χαρήσεται ὑμεῖς; 4 —
 δὲ" λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἢ
 λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσε-
 21 ται. Ἡ γυνή, ὅταν τίκτη,
 λύπην ἔχει, ° ὅτι ἤλθεν ἢ
 ὥρα αὐτῆς;" ὅταν δὲ γεννήσῃ
 τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνημο-
 νεύει τῆς 4 θλίψεως," διὰ
 τὴν

p † ἐγώ. x † οὖν.

(ο) ἔτι . . . πατέρα. — BDL. Copt. ap. Mill. Sahid. cant. ve-
 ron. verc. corb. ap. Sabat. Orig. ut videtur. (p) ἐγώ —
 AEGHKS. I. II. 57. 64. 69. 72. 124. 127. 131. 142* 157. 218
 (c. al. 9.) 229* 230. 235. Ev. 2. 6. 24. 42. Alii. Mt. B. semel.
 H. bis. V. al. 16. Ed. Syr. utr. Perf. p. Slav. Vulg. brix. corb.
 for. colb. germ. foss. gat. Mm. Cyr. Chrys. (etiam in Mat 6
 codd.) Theophyl. || Habent Copt. Arm. Goth. Alii. (q) V. 17:
 λέγον οὖν τί ἐστι τοῦτο, ὃ λέγει ἡμῖν; omiffis caeteris, 69. (r)
 οὐκ ἐστὶν. D. gr. 124. (s) — 106. Ev. 18. Mt. H. semel. d. et quo. 1
 dixit, veron. item colb. (t) — ABLM. 72. 124. Mt. c. semel.
 o. II. Slav. 2. Vulg. It. (exc. cant. brix.) Theophyl. (n) V. 18:
 τί ἐστι τοῦτο τὸ μικρόν; οὐκ οἶδαμεν ὃ λέγει (τί λαλεῖ) omiffis re-
 liquis, D* cant. veron. verc. item 71. Ev. 26. Mt. r. λέγον
 οὖν τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει μικρὸν οὐκ οἶδαμεν. B. ἄλ. οὐκ ἐστὶ ἐπὶ τοῦτο τὸ
 μικρόν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. I. 69. 124. Arm. corb. Alii abster. ||
 λέγον . . . μικρὸν — Slav. 2. (x) — DL. 1. 33. 42. Alius.
 Copt. Arm. Perf. p. cant. veron. verc. item Orig. 38. 157.
 Syr. utr. Perf. w. Vulg. foss. brix. for. gat. Mm. germ. iust.
 Et. colb. corb. (y) — A. 96. 97. gat. (z) — Arm. Habet
 Orig. Cf. not. n. (a) πενήσετε. 124. 218 (c. al. 2.) 230. veron.
 verc. corb. colb. (b) — BD. I. Copt. Arm. Syr. hieros. Goth.
 cant. veron. verc. colb. corb. brix. Cyp. (c) — 36. 131* ||
 ὥρα] ἡμέρα. D. (St. β.) Mt. r. Syr. Perf. p. cant. veron. verc.
 corb. colb. Ambr. semel. (d) λύπη. D. (St. β.) cant. colb. foss.
 Ambr.

τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγενήθη * καὶ λήψετε, ἵνα ἡ χαρὰ *
 ἀνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 25 ὑμῶν * ἢ πληρωμένη. Ταῦ-
 22 Καὶ ὑμεῖς οὖν † λύτην μὲν τα ἐν παροιμίαις λελάληκα
 νῦν * ἔχετε. πάλιν δὲ ὁφ- ὑμῶν. * † ἔρχεται ὥρα, ὅτε
 μαι ὑμῶς, καὶ χαρήσεται ὑ- οὐκ ἐπὶ ἐν παροιμίαις λαλήσω
 μῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν, ἀλλὰ παροῦσθα περὶ τοῦ
 ὑμῶν οὐδεὶς ἢ αἶρει. ἀφ' ὑ- πατρὸς ρ * ἀναγγεῖω ὑμῶν.
 23 μῶν. † Καὶ * ἐν ἐκείνῃ τῇ 26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ
 ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐ- ὀνόματί μου αἰτήσεσθε καὶ
 δέν. [ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν. 9 οὐ λέγω ὑμῖν, ὅτι * ἐγὼ
 † ὅτι * † ὅσα αὐ * αἰτή- ἐρωτήσω τὸν πατέρα * περὶ
 σθε τὸν πατέρα * ἐν τῷ ὀνό- 27 ὑμῶν. * Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ
 ματί μου, * δώσει ὑμῖν.] φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πε-
 24 Ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν φιλήσατε, * καὶ πεπιστευκα-
 ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε, τε, * ὅτι * ἐγὼ * παρὰ τοῦ
 * θεοῦ *

1 ∞ ἀν τι. ο † ἀλλ. p ∞ ἀπαγγεῖω.

(e) † δ. Ed. (f) νῦν μὲν λύτην. BC*DL. 1. 235. Mt. f. 11. Syr. Copt. Arm. Vulg. cant. veron. brix. for. colb. Alii. Chryf. in Mt. 3 codd. (g) ἔχετε. ADL. 42. 131. al. 3. Mt. f. 11. Slav. 2. 3. cant. veron. verc. mart. Antioch. Chryf. in Mt. 3 codd. || νῦν μὲν λυπηθῆσεσθε. Chryf. etiam in Mt. 2 codd. (h) ἀρεῖ. BD* Vulg. cant. verc. corb. for. colb. Alii. Hilat. Cypr. (i) — Mt. f. 2. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. (k) — CD*ML. 42. Syr. uir. Perf. p. Copt. Slav. 2. bis. 3. Vulg. It. (exc. verc. colb.) Orig. Cyr. Ambr. (l) ἀν τι. BCDL. Copt. Slav. 2. bis. Vulg. It. Orig. Cyr. Ambr. ἀν. A. 145* Slav. 2. semel. ὁ ἄν. 42. 59. ap. Mill. 131. 145 in m. Mt. 11. (m) — Ev. 44. Barber. 1. Noun. (hic etiam vi. seq.) Post δώσει ὑμῶν ponunt BCL. Sahid. Orig. Cyr. alicubi. (n) ἢ ἀμὴν. Mt. 11. (o) — CD*L. 1. 33. 69. Barber. 1. Ed. Syr. Copt. Sahid. Arm. Vulg. cant. veron. verc. for. Hoff. germ. Mm. gat. Orig. ap. Wetst. καὶ Chryf. etiam in Mt. 4. 7. (p) ADKLM. 33. 38. 42. 145* (q) — verc. || αὐ * — L* munc. emmer. (r) — 36. veron. colb. Aug. Quæst. e N. T. 1. 1. 1. Mt. n. περὶ ἐμοῦ. 123. Ed. (s) — L. 59. Ev. 26. (t) ἀπὸ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐλήθον, καὶ ἤλθον εἰς τὸν κόσμον, πάλιν εἰδόμεν. etc. D. cant. item veron. corb. Mm. gat. (u) — Ev. 32. veron. emmer. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. Quæst. e N. T.

28^z θεοῦ" ἐξῆλθεν ὁ Ἐξῆλ-
 θεν^z παρὰ τὸν πατέρα, καὶ
 ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν
 ἀφήμι τὸν κόσμον, καὶ
 29 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ· ἰδε, νῦν^a παρῆσθα
 λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδε-
 30 μίαν λέγεις. Νῦν^b οἶδαμεν,
 ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεια-
 ῖται, ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν
 31 τούτῳ^c πιστεύομεν," ὅτι
 32 ἀπὸ θεοῦ^d ἐξῆλθες." Ἀπε-
 κρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ἄρα
 33 πιστεύετε;" Ἰδοὺ, ἔρχεται
 ὥρα, καὶ^e νῦν^f ἐλήλυθεν, ἵνα

σκορπισθῇτε ἑκαστος εἰς τὰ
 ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε.
 καὶ οὐκ εἰμι μόνος, ὅτι ὁ πα-
 35 τὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. Ταῦτα
 λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ
 εἰρήνην ἔχητε.] ἐν τῷ κόσμῳ
 θλάψιν βῆχετε· ἀλλὰ θαρσεί-
 τε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.
 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ ἰη-
 σοῦς, καὶ^h ὁ ἐπῆρσενⁱ τοῦς
 ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, ⁱ — καὶ^j εἶπε· πά-
 36 τερ, ^k ἐλήλυθεν ἡ ὥρα·^l δό-
 ξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ^l —
 καὶ^m ὁ υἱὸς σουⁿ δοξάσῃ
 37 σε. Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ
 ἐξου-

g. ἔχετε. h. ὁ ἐπῆρσεν omisso postea καί.

(x) πατὴρ. BC*DL. 77. Mt. f. Syr. Ar. p. Perf. p. Copt. Sahid. Syr. p. mss. cant. Cyr. alicubi. Utrumque conjungunt corb. Min-
 gat. (y) + καὶ ἦν. 69. 124. ap. Birch. Chryf. alicubi, (z) ἐκ.
 BL. 33. Mt. f. ex ore, Victorin. ἀπὸ. Chryf. etiam (vf. 27.) in
 Mt. 6 codd. (a) + ἐν. BD. cant. Sic etiam vf. 25. D. cant. (b)
 ἐγνώκαμεν. 69. γινώσκομεν. brix. (c) γινώσκομεν. 33. πιστεύσαμεν. Mt.
 f. (d) ἐλήλυθας. 69. 124. Ev. 3. 31. verc. brix. tol. (e) Absque in-
 terrogatione, Ed. Syr. Perf. p. Perf. mf. (Hi tres imperative,
 omisso etiam ἄρα.) Perf. w. brix. Nonn. credetis, emmer. (f)
 = ABD*L. 33. Copt. Sahid. cant. ἴδου. 101. Vulg. It. exc. brix.
 (g) ACELS. 1. 36. 40* 72. 118. 127. 131. 142. 145. 230. 235.
 Ev. 2. 6. 36. 42. al. 23. pluresve. Mt. BHV. al. 15. Ed. (etiam
 St. 3 in indice sphalmatum) Syr. utr. Copt. Min. foff. for. Consti-
 tut. Orig. ed. Euf. Cyr. ap. Wetst. Theodoret. Basil. Procop.
 Utrumque Cypr. (h) BC*DL. 1. 16. 33. 69. 124. Evangelista-
 sis. (alibi, in media lectione, consentiunt fere cum rec.) Copt.
 Slav. 2. semel. Vulg. cant. veron. verc. for. Orig. Cyr. (i) li-
 dem (exc. Slav. 2.) et Mt. H. o. (k) = Ev. 18. 32. Mt. c^o f. (in-
 itio lectionis; alibi habent.) Nonn. (l) = ABD. 1. 96. 97. Syr. utr.
 Ar. Perf. Copt. Goth. Vulg. It. Orig. semel. Nonn. Hilr. Ambr.
 (habent Victorin. Vigil.) (m) = BC* 47. 64. cant. corb. Orig.
 semel.

- ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα
 πάν, ὃ δέδωκας αὐτῷ, " διώ-
 ση αὐτοῖς" ζωὴν αἰώνιον. 7
 3 Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ,
 ἵνα γινώσκωσί σε, τὸν μόνον
 ὁ ἀληθινὸν Θεόν, καί, ὃν
 ἀπέστειλας, ἱησοῦν χριστόν P.
 4 Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς·
 τὸ ἔργον ᾧ ἐτελείωσα, ὃ δέ-
 5 δωκας μοι, ἵνα ποιήσω. Καί
 νῦν δόξασόν με, σὺ πάτερ,
 παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ, ἣ
 εἶχον, ἡ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
 6 εἶναι, παρὰ σοί." Ἐφανερώ-
 σα σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, ὅς οὗς δέδωκας μοι ἐκ
 τοῦ κόσμου." ἡ σοί ἦσαν, καὶ
 ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας· καὶ τὸν
 λόγον σου τετηρήκασιν. Νῦν
 ἡ ἐγνωκαν, ὅτι πάντα, ὅσα
 δέδωκας μοι, παρὰ σοῦ ἐστίν.
 8 Ὅτι τὰ ῥήματα, ἃ δέδωκας
 μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ
 ἔλαβον, ἡ καὶ ἐγνωσαν ἡ ἀλη-
 θῶς, ὅτι παρὰ σοῦ ἡ ἐξήλ-
 9 θον, καὶ ἐπίστευσαν, ὅτι σύ
 με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ
 αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κό-
 σμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν
 δέδωκας μοι, ὅτι σοί ἡ εἰσι.
 10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα, σὰ ἐστί·
 καὶ τὰ σά, ἐμὰ· καὶ ἡ δεδό-
 ξασμαι"

(n) ἐχθ. D. cant. Aug. δώση αὐτῷ. 1. 38. Syr. Copt. Hilar. Victorin. δώσει αὐτοῖς. 69. 106. 118. 124. 131. 157. Ev. 3. 24. 36. al. 26 Mr. V. al. 12. Ed. || παντὶ, ὃν δέδωκας αὐτῷ, δώση. Arm. (o) + et, veron. Cypr. saepe. Victorin. Novatian. Arnob. Phoebad. Quaest. e V. T. || ἀληθινόν = corb. || Θεόν] *Dominiūm*, Arnob. (p) + εἰς τοῦτον τὸν κόσμον. D. cant. (q) τελειώσας. ABCL. 1. 33. 42. Copt. Aeth. Syr. p. ms. (Sic ed. c. aft.) corb. Cyr. aliquoties. (fed in textu ut rec.) Hilar. semel. Hier. *uno opere consummato quod etc.* veron. || καὶ τὸ ἔργον ἐτελείωσα. D. cant. (r) παρὰ σοὶ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι. Slav. verc. brix. Orig. semel. Novatian. Hilar. (alibi ut rec.) Hier. Aug. Gaud. παρὰ σοὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸν κόσμον. D. Sahid. cant. item Iren. Novatian. semel. Cypr. Aug. alicubi. (s) *Sequentibus jungunt* 1. 36. 40. Alii. Orig. Cyr. Theophyl. (t) *Omittunt* σοί, ἐς ἐμὸν τοῦ κόσμου ἦσαν *conjungunt* 73. Mr. d. Scholion in Mt. 11. for. (u) ἐγνωκα. 7. 118. Ev. 32. 36. 44. Syr. Perf. p. Syr. p. in m. Syr. hierof. Goth. veron. verc. brix. corb. colb. Victorin. (non Hilar.) *Quidam ap. Theophyl. ἐγνων. Quidam ap. Chryf. ἐγνωσαν f. ἐγνωκασιν.* Alii. (x) = AD. Goth. cant. verc. || ἀληθῶς ante καὶ ἐγνωσαν ponit 127. *Sequentibus jungunt* veron. brix. colb. corb. (y) *exiverunt*, veron. verc. corb. (z) ἦσαν. Ev. 32. Alius. (a) ἐδόξασας με. D. cant. *δεδοξασμαι*. Conject. I. D. Michaelis.

11 ἔασμαι" ἐν αὐτοῖς. ^b Καὶ 13 πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σε
οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ,"
καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσι,
καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἔρχομαι. ^c
πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς
ἐν τῷ ὀνόματί σου, ^d ^e ᾧ δέ-
δικάς μοι, ἵνα ὡσιν ἐν, κα-
12 θὼς ^f ἡμεῖς. "Οτε ἤμην μετ'
αὐτῶν ^g — ἐν τῷ κόσμῳ,"
ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ
ὀνόματί σου. ^h οὗς" δέδικάς
μοι, ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ
αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς
τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ
15 πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σε
ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν
τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν
χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμέ-
14 νην ἐν αὐτοῖς. Ἐγὼ δέδωκα
αὐτοῖς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ
κόσμος ⁱ ἐμίσησεν" αὐτοὺς, ὅτι
οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, ^k
καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
15 κόσμου." ^l Οὐκ ἔρωτῶ, ἵνα
ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου,
ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ
16 τοῦ πονηροῦ. Ἐκ τοῦ κόσμου
οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ ^m οὐκ ἐκ
L1 2 τοῦ

e. οὗς. m ∞ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.

(b) = verc. Nonn. ut videtur. Post ἔρχομαι ponit Orig. (c) + et jam non sum in hoc mundo. colb. + et jam non sum in hoc mundo, et in hoc mundo sunt, verc. + οὐκέτι εἰμι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰμι. D. cant. (d) + καὶ ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν (+ ἐν τῷ κόσμῳ, D** gr.) ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου. D. cant. Eadem repetuntur v. seq. || ὀνόματί σου ad ὀνόματί σου v. 12] = 89. 229* Mt. B. semel. emmer. || ᾧ δέδικάς μοι . . . καθὼς ἡμεῖς] = veron. verc. colb. corb. Chryf. (e) iam in Mt. 4 codd.) Hilar. (e) ABCEHILMS. (St. π.) 1. 10. 11. 36. 40. 63. 64. 69. 72. 91. 124. 127. 131. 235. Ev. 1. 4. 6. 33. al. 56. Mt. BII. bis. V. al. 17. Ed. Ath. mf. Cyr. Theophyl. Euthym. || 2. D* 57. 157. Ev. 5. 24. 31. al. 3. || ᾧ vel 2. Syr. Ar. Copt. ap. Mill. cant. Schol. in cod. 36. et in Mt. d. 10. Sed οὗς D* Copt. Aeth. Ar. rom. Erp. Goth. Syr. p. Vulg. brix. germ. Mm. foff. for. gat. emmer. Ath. Epiph. Aug. Leo. (f) + καὶ. BMS. 69. 91. al. 6. et Barber. 1. Mt. q. 11. Arm. Syr. p. Vulg. for. brix. germ. Mm. gat. foff. Ambr. Aug. (g) = BC*DL. 1. Ev. 13. Copt. Sahid. Vulg. It. (exc. brix.) Cyr. Hier. alicubi. Ante μετ' αὐτῶν ponit Arm. Hier. || μετ' αὐτῶν = Chryf. etiam in Mt. 2. 4 (h) ᾧ. BL. 33. 64. Copt. ap. Mill. Cyr. 2. C* || Eadem cum Arm. cant. et Hilar. + καὶ ante ἐφύλαξα. (i) μετῶ. D. 40. 63. 73. 77. Mt. a. 10. cant. verc. (k) = D. 69. Ev. 19. Mt. c. cant. (qui antea pro εἰσιν habet sum.) veron. colb. (l) V. 15. 16. = 33. 225. Slav. 2* || V. 16. et 18 = Nonn. (m) ABCDL. 74. Mt. f. 11. Ed. Syr. Copt. Arm. Vulg. It. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 6 codd.

17 τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί." ἢ Ἄ- ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἢ =
 γίασον" αὐτοὺς ἐν ὁ τῇ ἁλ- ἐν" ὥσιν ἵνα ὁ κόσμος πι-
 θεία P. = σου." ὁ λόγος ὁ στεύσῃ, ὅτι σύ με ἀπέστει-
 18 σός, ἀληθεία ἐστὶ. Καθὼς 22 λας. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν, ἣν
 ἐμε ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, δίδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς x.
 καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς ἵνα ὥσιν γ ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν
 19 τὸν κόσμον. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν 23^z — ἐσμεν." Ἐγὼ ἐν αὐ-
 ἐγὼ ἀγιάσω ἑμαυτὸν, ἵνα q cω τοῖς, καὶ σύ ἐν ἐμοί· ἵνα ὡς
 καὶ αὐτοὶ ὥσιν" ἡγιασμένοι τετελειωμένοι εἰς ἐν, ^a καὶ"
 20^t ἐν" ἀληθεία. Οὐ περὶ ὁ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος, ὅτι σύ
 τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλ- με ἀπέστειλας, καὶ ^b ὡ γγά-
 λὰ καὶ περὶ τῶν ^c πιστευόντων" πησας" αὐτοῦ, καθὼς ἐμε
 διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ· 24 ἡγάπησας. Πάτερ, ^c ὡς"
 21 ἵνα πάντες ἐν ὧσι καθὼς σύ, δέδωκάς μοι, θέλω, ἵνα ὅπου
 πάτερ, ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν σοί, εἰμί ἐγὼ, καὶ μένῃ ὡς μετ'
 ἱμοῦ.

q) ἐν ὧσι καὶ αὐτοὶ.

t. πιστευόντων.

h ὡ γγάπησας.

(u) πάτερ ἄγιε, τήρησον. Cyr. in textu et comment. (o) = B. Cyr. in textu. (p) = ABC*DL. 1. Sahid. Goth. Vulg. It. Cyr. (in textu, sed habet in comment.) Didym. Victorin. Ambr. (q) ABC*DL. 1. 69. 127. 124. 157. 220. Mt. x. 11. Syr. Copt. Arm. Goth. Vulg. cant. brix. for. colb. foff. gerin. gar. Mm. mart. (item, omisso καὶ, veron. verc. Victorin.) Cyr. || καὶ αὐτοὶ = Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (r) ἐν τῇ. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. eis ἐν ἐν, 220. (s) + πάντων. 1. 42. al. 4. Mt. q. 11. Arm. Syr. p. is m. (t) ABCD*gr. EHKLM. S. (St. π.) Ev. 2. 3. 4. 5. 6. 24. 36. al. 67. Mt. B. bis. HV. al. 21. Ed. Syr. utr. Perf. p. Copt. Goth. Slav. veron. Ath. Bas. (habet utrumque) Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Nonn. Theophyl. (περισσεύοντων. 59. al. 4. (u) = BC*D. Sahid. Arm. cant. veron. verc. colb. Ath. ms. Hilar. aliquoties, Vigil. taph. (Habent Orig. Cyr. Hilar. semel. Hier. Ambr. Aug. Leo. Maximin.) (x) + καὶ αὐτοὶ λαβόντες Slav. 2. bis. (y) + τῷ. D. etiam x. 23. (z) = BDL. 1. Slav. 2. bis. et 3. cant. Mm. Clem. Cyr. Hippol. (a) = BDL. 33. 65. 124. Mt. f. semel. Arr. Perf. p. Copt. cant. verc. germ. Cyr. Chryf. in Mt. 7 codd. Hippol. (b) D. 42. 96. 97. Ev. 6. 22. Mat. d. (sed Scholion ut rec.) x. Syr. (variant codd.) Perf. p. Ar. rom. Exp. Copt. Aeth. Syr. p. cant. veron. verc. gar. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Hier. || Sed rec. Clem. Cyr. Hier. alicubi. (c) 2. BD. Goth. Copt. ap. Mill. cant.

ἐμοῦ· ἵνα θεωρήσῃ τὴν δοξαν
τὴν ἐμὴν, ἣν ἔδωκας"
μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ κα-
25 ταβολῆς κόσμου. Πάτερ δι-
καίε, ἡ καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ
ἐγνώ· ἐγὼ δὲ σε ἐγνων, καὶ
οὗτοι ἐγνώσαν, ὅτι σύ με ἀπέ-
26 στείλας. Καὶ ἐγνώρισα αὐ-
τοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνω-
ρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη, ἣν ἠγά-
πησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾗ, καὶ γὰρ
ἐν αὐτοῖς.

1 Ταῦτα εἰπὼν ὁ ἰησοῦς
[ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου
3 τοῦ κέδρων, ὅπου ἦν κήπος,
εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
2 μαθηταὶ αὐτοῦ.] Ἦδει δὲ
καὶ ἰούδας, ὁ παραδιδούς αὐ-
τὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλά-

κις συνήχθη ὁ ἰησοῦς ἐκεῖ
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
3 Ὁ οὖν ἰούδας, λαβὼν τὴν
σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέ-
ων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας,
ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ Φαριζαίων καὶ
4 λαμπάδων καὶ ὀπλίων. Ἰη-
σοῦς οὖν, εἰδὼς πάντα τὰ ἐρ-
χόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν
εἶπεν αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε;
5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· ἰησοῦν
τὸν νασαθαῖον. λέγει αὐτοῖς
1 ὁ ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι. εἰσπήγει
δὲ καὶ ἰούδας, ὁ παραδιδούς
6 αὐτὸν, μετ' αὐτῶν. Ὡς οὖν
εἶπεν αὐτοῖς· — ὅτι· ἐγὼ
εἰμι· ἀπήλθον εἰς τὰ ὀπίσω,
7 καὶ ἔπεσον χαμαί. Πάλιν
οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· τί-
να ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον· ἰη-
σοῦν

L1 3

σοῦν

g. τῶν κέδρων.

(d) = D. 91. ap. Mill. cant. Cypr. (e) δέδωκας. ADLM. 1. 69. 106. 218 (c. 124. al. 5.) 235. Ev. 2. 6. al. 16. pluresve. Mt. B. bis. HV. al. 11. Ed. Euf. Hippol. Cyr. (f) = D. Ar. p. Copt. Sahid. Vulg. cant. veron. brix. colb. (g) AS. 123. Syr. utr. Pers. p. Goth. Sax. Vulg. brix. colb. corb. for. foff. germ. Min. gat. Hier. Ambr. τοῦ κέδρου. D. Sahid. cant. veron. verc. τῶν κένδρων. 192. al. 6. Mt. V. bis. Arm. τῶν κένδρων. 9. plantatoris, Copt. ap. Wilkins. (h) + καὶ. ES. 11. 28. 36. 40. 57. 63. 64. 72. Ev. 2. al. 28 et Barber. 3. Mt. V. al. 5. (i) + ἐλθὼν. 13. 69. (k) εἰς αὐτὸν καὶ λέγει. BCD. 1. item 97. Sahid. Vulg. It. (exc. brix.) Orig. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. Aug. (l) = D. al. 3. veron. Orig. Post εἰμι ponit B. item Barber. 1. et verc. (m) = ABDE. 1. 33. 42. 106. Arr. Pers. w. Copt. Aeth. Slav. Vulg. It. Orig. ed. (n) ἐπηρώτησεν αὐτοὺς. ABCL. 69. 106. Ev. 26. Mt. 1. item f. Syr. Arm. Vulg. brix. Alfi. Orig. semel. Cyr. λέγει αὐτοῖς. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. || αὐτοῖς] αὐτοῖς. 108. 225. Mt. BH. a. c. d. g. 10. αὐτὸς. Orig.

8 σοῦν τὸν ναζωραῖον. Ἀπε-
κρίθη ὁ ρ = ὁ" ἰησοῦς· εἶπον
ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ
ζητεῖτε, ἄφετε τοὺτους ὑπά-
9 γειν. Ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος,
ὃν εἶπεν· ὅτι οὓς δέδωκάς μοι,
οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδέ-
10 να. Σήμερον οὖν πέτρος, ἔχων
μάχαιραν, ἐλκυσεν αὐτήν,
καὶ ἔπαυσε τὸν τοῦ ἀρχιερέως
δούλον, καὶ ἀπέκονεν αὐτοῦ
τὸ ῥ ὠτίον" τὸ δεξιόν. ἦν δὲ
ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος.
11 Εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ·
βάλε τὴν μάχαιραν ἡ† εἰς
τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέ-
δωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίνω
12 αὐτό; Ἡ οὖν σπεῖρα, καὶ ὁ
χιλίαρχος, καὶ οἱ ὑπηρέται
τῶν ἰουδαίων, συνέλαβον τὸν

ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν.
13 Καὶ ἠπάγαγον" αὐτόν"
πρὸς ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ
πενθερός τοῦ καϊάφα, ὃς ἦν
ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκεῖ-
14 νου. Ἦν δὲ καϊάφας ὁ συμ-
βουλεύσας τοῖς ἰουδαίοις· ὅτι
συμφέρει, ἕνα ἀνθρῶπον ὡς
ἀπολέσθαι" ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.
15 Ἠκολούθει δὲ τῷ ἰησοῦ σί-
μων πέτρος, καὶ ὁ — ὁ"
ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητής
ἐκεῖνος ἦν γνωστός τῷ ἀρχιε-
ρεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ ἰησοῦ
εἰς τὴν αὐλήν· α τοῦ ἀρχιε-
16 ρέως." Ὁ δὲ πέτρος εἰσῆλ-
κει πρὸς τὴ θύρα ἔξω. ἔξηλ-
θεν οὖν ὁ μαθητής β ὁ ἄλ-
λος," ὃς ἦν γνωστός γ τῷ ἀρ-
χιερεῖ," καὶ εἶπε τῇ θυρωρῶ,
καὶ

Γ† σου.

x ὡς ἀποθανεῖν.

(o) + αὐτοῖς. D. 1. 69. 124. al. 5. Syr. Arr. Arm. brix. foff. Orig.
(p) = ABCLS. Ev. 6. Alii. Mt. BHV. al. 17. Ed. Cyr. Theophyl.
H ὁ ἰησοῦς = 61. al. 4. (q) ὠτίριον. BL. Syr. p. in m. Vulg. It. (r)
= ABCDEKLMS. 10. 11. 33. 72. 91. 106. 127. 145* 235. al. 26.
et Barber. 5. Mt. V. al. 9. Ed. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. (ha,
bet Sahid.) Arm. Goth. Slav. (exc. 2.) Vulg. ms. It. (exc. foff.
gat. Mm. mart. tol.) Nonn. Orof. (s) ἡγαγον. BD. 69. 96. 97.
verc. (t) = BCD. 91. 127. Mt. f. verc. colb. corb. Cyr. Chryf.
(etiam ap. Mt.) Theophyl. (u) + ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ ἄννης δέδε-
μένον πρὸς καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. 225. Eadem post ἐκεῖνου addit Syr.
p. in m. Ibidem Cyr. addit: ἀπέστειλαν δὲ αὐτὸν δεδεμ. πρ. κ. τ. ἀρχ.
(x) BDI. 33. 69. 91. 124. ap. Birch. al. 3. M. f. x. 11. Syr.
Arr. Perf. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. p. in m. Goth. Slav.
Vulg. It. Cyr. Nonn. Chryf. etiam in M. 3 codd. (y) = AD.
106. Barber. 1. Ed. Syr. Perf. Goth. Nonn. Auct. synopsis. (b) = Mt. 11.
ἐκεῖνος. 69. 124. 157. Ev. 6. al. 7. Mt. r. Copt. Aeth. foff. (c)
τοῖς ἀρχιερεῦς. BL. Copt.

- καὶ εἰσήγαγε τὸν πέτρον.
 17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ^d ἡ θυρωρὸς τῷ πέτρῳ· "μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖ-
 18 νος· οὐκ εἰμὶ. Εἰστήκεισαν δὲ ^e οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπρέ-
 ται, ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψύχος ἦν, ^f καὶ ἐθερμαίνοντο." ἦν δὲ ^g μετ' αὐτῶν ὁ πέτρος· ἐστὼς καὶ θερμαινό-
 19 μενος. Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἡρώτης τὸν ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς
 20 διδαχῆς αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἐγὼ παρρησία ^h ἐλάλησα· τῷ κόσμῳ. ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν ⁱ τῷ συνα-
 γωγῇ, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου ^k πάντες· οἱ ἰουδαῖοι ^l συνέ-
 χονται," καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλά-
 21 λησα οὐδέν. Τί με ^m ἐπερω-
 τᾶς;" ⁿ ἐπερώτησον· τοὺς ἀκηκοτάς, τί ἐλάλησα αὐ-
 τοῖς· ἴδε, οὗτοι οἶδασιν, ^a
 22 εἶπον ἐγώ. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἰς ^o τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκώς· ἔδωκε ῥάπισμα
 τῷ ἰησοῦ, εἰπόν· οὕτως ἀπο-
 23 κρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; Ἀπεκρί-
 θη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ
 τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με ^p ὀρέεις;"
 24 Ἀπέστειλεν ^q τὸν ὁ ἄννας δεδεμένον πρὸς καϊάφαν τὸν

i + τη. k. πάντοθεν. q + οὖν.

(d) τῷ πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς. BC*L. Vulg. veron. brix. for. colb. corb. mart. germ. Mm. gai. Cyr. (e) + οἱ ἀρχιερεῖς καὶ. 220. (f) = 1. veron. verg. corb* Nonn. (g) καὶ ὁ πέτρος μετ' αὐτῶν. BCL. 1. 33. item 69. 124. et Mf. f. Syr. Perf. p. Arr. Syr. p. (habet καὶ c. ast.) item Arm. Vulg. verg. for. colb. mart. Cyr. (h) λελάληκα. ABCL. 1. 33. 91. 218 (c. al. 4.) Cyr. (i) = ADGHI MS. 69. 106. 124. 157. 235. Ev. 6. 24. Alii et Barber. 8. Mt. BHV. al. 18. Ed. (k) ACL. 1. 13. 42. 59. 66. in m. 69. 124. ap. Birch. 131. 145. Ev. 44. Mt. i. n. f. 11. Ed. Syr. Perf. Ar. rom. Erp. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Slav. antiquiores. Vulg. It. Bas. Cyr. Nonn. πάντοτε. DE. 36. 40. 72. 218 (c. al. 9.) Ev. 2. 6. al. 21. pluresque. Mt. BHV. al. 13. Ed. (etiam St. 3.) Syr. p. Goth. Slav. ed. recent. Theophyl. πάντοθεν. Beza, et hinc Ed. II = Ar. pol. (l) συνέχονται. M. 33. 218 (c. al. 2.) al. 2. Mt. f. 11. 17. Perf. Arm. Syr. p. mf. συνέτρεχον. Mt. B. (m) ἐρωτᾶς. ABCL. 33. Ev. 20. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (n) ἐρώτησον. BCL. 1. 69. 124. ap. Birch. Mt. f. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (o) + τῶν στρατιωτῶν. 29. 33. (p) δαίρεις. 157. al. 21. pluresve. Mt. q. al. 7. Theophyl. ed. (q) = ADES. 36. 40. 63. 64. 72. 131. 142. 145. 218 (c. al. 8.) 235. Ev. 2. 6. Alii. Mt. BH. al. 17. Ed.

- 25 τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ σήμερον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα
 πέτρος ἐστὼς καὶ θερμανόμε-
 νος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ
 σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ;
 26 οὐκ εἶμι. λέγει εἰς ἐκ τῶν
 δούλων τοῦ ἀρχιερέως, * συγ-
 γενὴς ὢν, " οὐ ἀπέκονψε πέ-
 τρος τὸ ὠτίον· οὐκ ἐγὼ σε εἶ-
 δον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;
 27 Πάλιν οὖν ᾠρήσατο * — ὁ
 πέτρος· καὶ εὐθέως ἀλέκτως
 ἐφώνησεν.
 28. [" Ἀγορεύει " " οὖν " τὸν
 ἰησοῦν * ἀπὸ τοῦ καὶ ἄρα εἰς
 τὸ πραιτώριον· " ἦν δὲ γ' ὥς
 πρώτη, " καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλ-
 θον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα
 μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' * ἵνα
 29 φάγωσι τὸ πάσχα.] Ἐβλ.
 29 οὖν ὁ πλάτος * πρὸς αὐ-
 τοὺς, " καὶ b ὥς εἶπε· " ἵνα
 κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ
 30 ἀνδρώπου ταύτου; Ἀπεκρί-
 θησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· εἰ μὴ
 ἦν οὗτος· c νακοποιός, " οὐκ
 ἂν σοι παραδώκαμεν αὐτόν.
 31 Εἶπεν d οὖν " αὐτοῖς ὁ πλά-
 τος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ
 κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε
 αὐτόν. εἶπον e οὖν " αὐτῷ οἱ
 ἰουδαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔστιν
 32 ἀποκτείνειν οὐδέν. ἵνα ὁ
 λόγος τοῦ f ἰησοῦ " πληρωθῇ,
 ὃν

y ὥς πρωτ.

b ὥς φησιν.

Ed. (etiam St. 3.) Perf. w. Copt. Theophyl. δ, 13. 69. 124 al.
 8. Mt. V. q. x. Syr. Goth. Et, Vulg. for. colb. Mm. gat. germ.
 foff. (r) + εἰ. EG. 10. 36. 40. 57. 63. 64. 72. 131. 218 (c. al.
 8.) 235. Ev. 2. al. 37. Mt. a. al. 17. Ed. Goth. Theophyl. +
 δ. verc. brix, Et, colb. (s) ὁ συγγενής, L. 33. Arm. (t) =
 ABCDGL. 1. al. 3. Mt. q. Cyr. (u) = L. 69. 91. 106. 124. 127.
 131. 142. 218 (c. al. 5.) al. 12. Evangelistaria (saltem in prin-
 cipio lectionis.) Mt. n. o. q. r. f. veron. Theophyl. δ, brix.
 germ. 11 καὶ μετὰ ταῦτα ἀγορεύει, Sahid. (x) ad Caipham in prae-
 torium, Vulg. ms. Sax. brix. Mm. gat. germ. tol. corb. missum
 ad Caipham principem sacerdotum in praetorium, verc. ad Cai-
 pham et ad Pilatum in praet, colb. (y) ABCDLM. 1. 10. 11.
 64. 69. 91. 127. 143*. 157. 218 (c. al. 7.) 235. Ev. 2. 24. 36.
 al. 30. Mt. B. bis. H. bis. c. ter. al. 15. Ed. Cyr. Chron. alex.
 Risp. ad. orthod. (z) = ABCD. 34*. Goth. Vulg. ms. veron.
 for. colb. gat. Mm. germ. tol* (a) = Mt. 17. Post αὐτὸς ponit
 Ev. 32. ἄνθρωπος αὐτοῦ. BC* L. 1. 220. Mt. f. Syr. Syr. p. u. aff.
 Perf. for. Cyr. πρὸς αὐτοὺς ἔω. 33. 42. 69. 124. 127. al. 3 et Bar-
 bar. 1. Mt. 11. Ed. Goth. Slav. Vulg. It. (b) BCL. 11. Cyr. (c)
 κατὰ τὸν νόμον. BL. (d) = C. Mt. 11. Syr. Perf. Copt. Arm. veron.
 pers. δ, 145* (e) = B. 225. Mt. V. Syr. Perf. Copt. Arm. δ, AD.
 1. (f) κυρίου. Goth. Chryf. etiam in Mt. 4 codd. Sah. L. 59. Mt. a.

ὃν εἶπε, σημαίνων, ποῖον θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσηλθὲν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον ἅπαλιν ὁ πῖλάτος, καὶ ἑφώνησε τὸν ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς

34 τῶν Ἰουδαίων· ὁ Ἀπεκριθῆ
 ἡ = αὐτῷ ὁ ἡσού· ἀφ'
 ἑαυτοῦ ἡ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ
 ἡ ἄλλοι σοι εἶπον· περὶ ἐμοῦ;

35 Ἀπεκριθὴ ὁ πιλάτος· μήτι
ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος
τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέ-
δωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας;

36 Ἀπεκρίθη ¹ = ὁ ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπῆρται ^m ἂν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἵνα μὴ πα-

37 *ῥαδοῦν τοῖς ἰουδαίοις· τὸν δὲ
 ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν
 ἐντεῦθεν. Εἶπεν οὖν αὐτῷ
 ὁ πῦλτος· οὐκ οὖν βασιλεὺς εἶ
 σύ; ἀπεκρίθη ὁ ὁ Ἰησοῦς·
 οὐ λέγεις· ὅτι βασιλεὺς εἰμι
 ἐγώ." ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέν-
 νημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
 εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρή-
 σω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ
 τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς*

38 Φωνῆς. Λέγει αὐτῷ ὁ πila-
τος τί ἐστὶν Ρ ἀλγῖα; καὶ
τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξηγήσε-
ται πρὸς τοὺς ἰουδαίους, καὶ
λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν
αἰτίαν ἔυρίσκω ἐν αὐτῷ.
39 Ἔστι δὲ συνῖθρια ὑμῖν, ἵνα
ἓνα ὑμῖν ἀπολύσω· ἐν τῷ
πάσχα· βούλεσθε οὖν, ἵνα ὑμῖν

L1 5

ΑΠΟ-

(g) = 33. Ev. 44. Mt. a. Syr. Perff. Ante *ἐκ* ponunt BC*DL. 124. Ev. 26. Mt. f. Copt. Arm. Vulg. It. Cyr. (h) = AB ut videtur, DLM. 1. 157. al. 2. Mt. f. Ed. Perf. p. Copt. Sahid. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. It. (exc. colb.) Cyr. Post *ἡσους* ponit C. (i) = D. 59. Perf. p. Sahid. Arm. Vulg. It. (exc. veron.) Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (k) *ἄλλος σοι εἶπε*, M. 42. 235** al. g. Mt. II. 17. Ed. Aeth. (l) = ABD. 1. 72. 106. 235. Ev. 6. al. 12. pluresve. Mt. BIV. al. 18. Ed. Cyr. Theophyl. (m) *ἐγὼ εἶπα ὑμῖν*, BL. 1. 69. 91. 124. ap. Birch. Mt. f. Orig. Mis. (semel ut rec.) Cyr. Chryf. etiam in Mt. codd. (n) = 72. 235. al. 8. Mt. a. al. 16. (o) = BDL. 1. 69. 124. 235. al. 2. Mt. f. Aem. verò colb. foff. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 5 codd.) Cyr. Ambr. (p) + *ἐγὼ* 1. Mt. V. Goth. (q) = Ev. 26. Mt. f. Goth. (r) + *θαυμάζοντες* 61. 69. Mt. 17. gat. Ambrosiast. (s) *ἀποκρίσας ἑμὶν*, BDL. 1. 106. 235. al. 4. Syr. Copt. Arm. Vulg. It. Cyr. (t) = verò. ἀποκρίσας ἑμῖν ABDL. 1. 69. 235. al. 3. Mt. B. f. al. 5. Syr. Copt. Arm. Goth. Vulg. It. Cyr. # = *ἐμῖν*. 91. al. 2. Chryf. etiam in Mt. 6 codd.

- ἀπολύσω" τὸν βασιλέα τῶν 4 βασιλείατα. Ἐξῆλθεν ^b +
 4δ ἰουδαίων; Ἐκραύγασαν οὖν ^ο πάλιν" ^d ἔξω" ὁ πιλᾶτος,
 "πάλιν" ^x πάντες," λέγον- καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε, ἄγω
 τες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν ^γ ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε,
 βαρᾶββᾶν. ἦν δὲ ὁ βαρᾶββᾶς ⁵ εὐρίσκω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ ἰη-
^z ληστής." σοὺς ^ο ἔξω," ^f Φορῶν" τὸν
 1 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ πιλᾶ- ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ
 2 τος τὸν ἰησοῦν, καὶ ἱμαστί- πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει
 2 γωσε. Καὶ οἱ στρατιῶται, ³ αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἀνθρῶπος.
 πλεῖξαντες στέφανον ἐξ ἀκαν- 6 "Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν ^h οἱ ἀρ-
 θίν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κε- χιμεῖς καὶ οἱ ὑπέρηται, ἐ-
 φαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν ³ κραύγασαν, [λέγοντες· σταύ-
 3 περιέβαλον αὐτὸν, ^a Καὶ ἔλε- ρωσον, σταύρωσον ⁱ αὐτόν."
 γον· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος· λάβε-
 ἰουδαίων· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ

τε

b + οὖν.

(u) = GK. 1. 10. 36. 42. 57. 69. 124. 127. 218 (c. al. 4.) 226** Ev. 2. al. 14. Mt. i. n. p. al. 4. Ed. Syr. Arr. Perff. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Slav. antiquiores. Sax. veron. verc. colb. corb. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Nonn. (x) = BL. 33. 235. al. 4. Mt. f. al. 3. Post λέγοντες ponit D. (y) + *Rabbi*, corb. (z) ἀρχιληστής. Syr. p. in m. *in signis latro*, Auct. de promiss. (a) + καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. BL. 33. 42. 61. in m. 69. 106. 124. ap. Alt. al. 7 et Barber. 1. Mt. 11. Arr. Copt. Sahid. Copt. Aeth. Arm. Syr. hierof. Syr. p. Slav. 2. 3. Vulg. It. (exc. brix.) Cyr. Nonn. Aug. || καὶ ἐμπαίζοντες ἔλεγον. Mt. q. καὶ γονυπετοῦντες αὐτόν ἔλεγον. Mt. f. (b) = D. 1. 106. 157. al. 2. Mt. ψ. Perff. Copt. Arm. Syr. p. Goth. Vulg. ms. verc. brix. gat. for. colb. germ. foff. mart. emmer. καὶ ἔξῆλθεν. ABKL. 33. 42. al. 3. Mt. 11. Syr. Aeth. (c) = Mt. B. 17* Perff. p. Goth. veron. corb. Theophyl. (d) = 106. 131. al. 2. Mt. V. f. 17. Copt. In aliis locum mutat. (e) = 235. Perff. p. Vulg. corb. germ. foff. Mm. gat. mart. Ante δ ἰησοῖς ponunt 1. 73. 106. 131. 157. 218 (c. al. 5.) Mt. r. 11. Copt. Goth. (f) ἔχων. 1. Alius. Arm. veron. verc. brix. colb. corb. Chryf. (g) + ὁ πιλᾶτος. 164. Syr. Ar. n. Perff. p. Copt. (h) + ὁ ὄχλος καὶ. 91. al. 2. (i) + AD (St. p.) EKMS. 10. 11. 33. 40. 57. 63. 64. 69. 72. 91. 106. 124. 127. 131. 157. 218 (c. al. 8.) 235. Ev. 6. 18. 19. 24. 36. al. 58. Mt. Mt. al. 20. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. hierof. Goth. Slav. (exc. 2. 3.) Vulg. It. (exc. for. mart. tol. emmer.) Chryf. Theophyl. Aug.

- τε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώ- 11 σαί σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ρ = ὁ
 σατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἰησοῦς· οὐκ ἔχεις ἔξουσίαν
 7 ἐν αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθη οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ,· εἰ μὴ
 σαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς ἦν σοι δεδομένον ἀναισθεν· διὰ
 νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν τοῦτο ὁ παραδιδούς με σοι
 νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀπο- 12 μεζονα ἁμαρτίαν ἔχει. Ἐκ
 θανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν τοῦτου ἐζήτει ὁ πῦλτος ἀπο-
 8 θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτι οὖν ἤ- λῦσαι αὐτόν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι
 κουσεν ὁ πῦλτος τοῦτον τὸν ἔκραζον, λέγοντες· ἐάν τοῦ
 λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη· τον ἀπολύσης, οὐκ εἰ φίλος
 9 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώ- τοῦ καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλεῖα
 ριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ ἰη- ἑαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ
 σοῦ· πόθεν εἰ σύ; ὁ δὲ ἰησοῦς 13 καίσαρι. Ὁ οὖν πῦλτος, ἀ-
 ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. κούσας ὡς τοῦτον τὸν λόγον,
 10 Ἀδ· εἰ αὐτῷ ὁ πῦλτος· ἤγαγεν ἔξω τὸν ἰησοῦν, καὶ
 ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήμα-
 ὅτι ἔξουσίαν ἔχω σταυρῶσαι τος εἰς τόπον λεγόμενον λιθό-
 σε, καὶ ἔξουσίαν ἔχω ἀπολύ- στρωτον, ἐβραϊστὶ δὲ γαβ-
 βαθᾶ.

μ + τοῦ. π + οὖν. ι. αὐτόν. υ ὡς τῶν λόγων τούτων.
 γ ὡς γαββαθᾶ.

(k) = BDL. Vulg. It. Orig. Hilar. Quæst. N. T. (l) + τὸν. Ed.
 (m) = ABDLMS. Ev. 6. 24. 36. Alii. Mt. BHV. al. 19. Ed. (etiam
 St. 3.) || υἱὸν θεοῦ ἑαυτόν. BLM. Alii. Mt. c. semel. f. φ. Ed. Orig.
 Cyr. ἑαυτὸν θεοῦ υἱόν. S. Alii. Mt. HV. al. 7. Theophyl. Alii alio
 ordine. (n) = A. 69. 124. Ev. 24. al. 11. Mt. V. al. 4. Syr. Perf.
 Copt. Arm. Slav. ven. 2. 3. Cyr. (o) + αὐτῷ. BDL. 1. 33. Mt. f.
 Syr. Perf. p. verc. colb. (p) = BD. Alii. Mt. BHV. al. 19. Ed.
 (q) ἔχεις. ADL. 218 (c. al. 5.) Ev. 44. Mt. V. μ. (r) = Chryf.
 etiam in Mt. 6 codd. κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν. BDL. 1. 124. 157. Arm.
 Vulg. It. exc. brix. || = οὐδεμίαν. 80. 235. Barber. 1. Mt. 11. Hi-
 lar. Ambrosiast. Cassiod. Alii. (s) + γὰρ. D. 106. Ev. 32. Syr.
 Arr. Perf. w. Copt. Vulg. verc. brix. tol. (t) ADEGLM. Ev. 2.
 6. 24. al. 33. pluresque. Mt. BHV. al. 18. Ed. Orig. Cyr. Chryf.
 (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. (u) τῶν λόγων τούτων f. τούτων
 τῶν λόγων. ABDELM. Ev. 2. 24. 46. al. 30. Mt. HV. al. 4. Copt.
 Syr. p. Vulg. It. Resp. ad orthod. (x) = ABDL. 1. 127. 157. al.
 4. Mt. q. f. 11. Cyr. (y) III. al. 32. pluresque. Mt. B. bis. V. al.
 11. Ed. Syr. p. κατ' ἐμῶν. I. 138. A. us. κατὰ. Arm. Gennetha,
 veron. Gennaf., verc. Gennefur, brix.

14 βαθᾶ." Ἦν δὲ ᾧ παρασκευῇ
τοῦ πάσχα, ὥρα ᾧ δὲ
ᾧ ᾧ. ᾧ ᾧ. ᾧ ᾧ. καὶ λέ-
γει τοῖς ἰουδαίοις· Ἰδε ὁ βασι-
λεὺς ὑμῶν. d Οἱ δὲ ἐκραύ-
γασαν· ᾧ ᾧ. ᾧ ᾧ. αὐ-
τῶν αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ
πλάτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν
σταυρώσω, ἀπεκρίθησαν αἱ

ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασι-
16 λέα, εἰ μὴ καίσαρα. Τότε
οὐκ παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς,
ἵνα σταυρωθῇ. e — παρελα-
βὼν δὲ τὸν ἰησοῦν f — καὶ
ἤγαγον.

17 B Καὶ βαστάζων τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξῆλθεν" εἰς
h τὸν"

a ᾧ ᾧ.

c ᾧ ᾧ τρίτη.

f. καὶ ἀπήγαγον.

(z) *praeparatio*, *verc. corb. colb.* (a) ᾧ. ABL. 1. 33. 40. 42. 64. 69. 91. 124. 127. 131. Ev. 2. 35. 36. 37. 46. al. 23. Mr. H. *semel*. c. *ter.* f. *semel*. k. p. z. ψ. *ter.* Syr. Slav. 5. 6. *verc. colb. foss.* Chron. alex. Cyr. de ᾧ. 127. al. 2. Slav. 2. 3. || = de. 157. al. 6. Mr. n. Perf. p. Vulg. veron. brix. for. mart. Mun. gar. (b) ᾧ. ABEKL. 72. 106. 151. al. 16. Mt. V. 11. (c) DL. 72. 88. 123. in m. a *prima manu*. 151. Chron. alex. (*provocans ad accurata exemplaria*, imo ad Joannis *ἰδίχειρον*.) Severus antioch. et Ammonius cum quibusdam ap. Theophyl. (*ἐπίσημον cum γράμμα commutatum fuisse judicantes*.) Nonn. Sed *sexta* Versiones omnes et Valentiniani ap. Iren. || ᾧρα δὲ ᾧσαι ἐντῇ = Sahid. in membranais Borgianis. (d) ἐκράιγαζεν δὲ ἐκείνοι. BL. 33. Cyr. || + λέγοντες. 13. 69. 91. 124. Ev. 1. 33. al. 7. et Barber. 1. Mr. BII. c. ψ. (omnes *semel*, ut videtur.) g. (e) = 42. 61* 69. *παρέλ.* οὐκ τ. ᾧ. BDL. 33. 142. Mt. f. veron. *verc. colb. corb. foss.* Cyr. παραλαβόντες δὲ τ. ᾧ. omisso καὶ. 91. 127. 131. Ev. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 44. 46. Mr. BH. f. ψ. (omnes *semel*.) c. bis. g. οἱ δὲ παραλαβόντες αὐτόν, omisso καὶ. M. 1. 13. 61. in m. 124. Ev. 1. Alii. παραλαβόντες αὐτόν. Orig. ἀγαγόντες· εὐν τὸν ᾧ. Syr. hierof. παραλαβόντες δὲ τ. ᾧ. Mt. 17. (f) = BL. 42. ap. Mill. 61* 69. Mr. f. Corp. veron. *verc. colb. corb.* Cyr. || ἀπήγαγον] ἤγαγον. DEHS. al. 82. Mt. BHV. al. 18. Ed. Slav. Chryf. etiam in Mr. 5 codd. Cyr. ms. Theophyl. Euthym. ἐπέθηκαν αὐτῷ (τὸν) σταυρὸν. 61. in m. 69. 124. Syr. hierof. Orig. + καὶ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν. 13. + εἰς τὸ πραιτώριον. M. al. 12. Mt. a. g. i. n. r. 10. Evangelistaria (*semel*, ut videtur.) Syr. hierof.* Slav. 2. Cyr. ms. Euthym. + εἰς τὸ σταυρώσαι. 28. 63. 66. Theophyl. ed. (g) Et coegerunt eum abire, Syr. hierof. Et crucem ejus super dorsa ejus posuerunt. Pers. p. καὶ βαστάζοντες. 17. ἐξῆλθεν. Mr. 17. || αὐτοῦ] αὐτοῦ. AD. Alii. Mr. a. al. 5. Chryf. etiam in Mr. 4 codd. lat. p. BL. 1. Vulg. It. Cyr. || ἐξῆλθεν = Syr. *pervenit*, *verc. colb. item corb.*

ἡ τὸν ἰ λεγόμενον κρανίου
τόπον. ἰ δὲ λέγεται ἑβραϊ-
18 στί γολγοθᾶ. Ὅπου αὐτὸν
ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ
ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐν-
τεῦθεν, μέσον δὲ τὸν ἰησοῦν.
19 Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ πι-
λάτος, καὶ ἡ ἑρμηνεῖα ἐπὶ
τοῦ σταυροῦ. ἣν δὲ γεγραμμέ-
νον ἡ ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος, ὁ
20 βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. Τοῦ-
τον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ
ἀνέγνωσαν τῶν ἰουδαίων, ὅτι
ἔγγυς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως.
ὅπου ἐσταύρωθη ὁ ἰησοῦς· καὶ
ἦν γεγραμμένον ἑβραϊστί, ἐλ-
21 ληνιστί, ῥωμαιστί. Ἐλεγε
οὖν τῷ πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς
τῶν ἰουδαίων· μὴ γράφῃ
ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων· ἀλλ'
ἔτι ἐκεῖνος εἶπε· βασιλεὺς εἰμι

22 τῶν ἰουδαίων. Ἀπεκρίθη ὁ
πιλάτος· ὁ γέγραφα, γέγρα-
23 φα. [Οἱ οὖν στρατιῶται,
ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν ἰησοῦν,
ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκασ-
τῷ στρατιώτῃ μέρος, καὶ
τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν
ἀσφραγος, ἐκ τῶν ἀνδρῶν ὁ
24 φανὸς δι' ὅλου. Ἐπὶ οὖν
πρὸς ἄλληλους· μὴ σχίσωμεν
αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ
αὐτοῦ, τίνος ἔσται ἡ αὐτοῦ
ἡ γρά-
φι πληροῦς, ἡ κέρυθα·
διμερίσαντο τὰ ἱμάτια μου
ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱματι-
σμοῦ μου ἔβαλον κλήρον. οἱ
μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα
25 ἐποίησαν.] [Εἰστίθεισαν δὲ
παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ ἰησοῦ
ἡ μητρὶς αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελ-
φή

Ο. τῆς πόλεως ὁ τόπος.

(h) τ. πεν. ES. 11. 23. 36. 64. 106. 131. 218 (c. 124. al. 7.) 235.
Ev. 6. 35. al. 22. Mr. B. bis. V. i. n. o. al. 4. Syr. p. c. alt.
Perf. p. veron. verc. corb. brix. colb. Theophyl. (i) = 40. 63.
ap. Weist. 69. Mr. a. 10. (k) = 40. 63. ap. Weist. colb. τ. πεν.
131. 225. Mr. o. (l) = L. Ev. 35. Mt. f. Copr. Sahid. Vulg. ve-
ron. corb. for. foff. mart. germ. Mm. gat. H. 2. AK. 40. 63.
157. al. 8. Mr. a. al. 3. verc. brix. Cyr. καὶ. Arm. (m) ἀπὸ τοῦ
AK. 11. 42. al. 4. Mt. 11. al. 3. (n) = 69. (b) ABDEHKLS.
218 (c. al. 10.) Ev. 6. 24. 35. 37. al. 40. pluresquē. Mr. B. bis.
H. femel. V. al. 20. Ed. Syr. p. Slav. Cyr. Theophyl. (p) = 73.
Mr. f. Syr. Ar. Sax. sacerdotum, foff. sacerdotum et principes
Judaeorum, verc. (q) ἀπὸ. Vulg. for. germ. gat. Mm. foff.
mart. (r) τὸν δὲ χιτῶνα, ἐπὶ ἧς, omisso mox ed. 69. ut videtur.
124. colb. Cyr. II = καὶ τὸν χιτῶνα. Syr. veron. verc. corb.
(s) = L. Mt. f. veron. verc. corb. colb. (t) = Perf. p. verc.
emmer.

Φη τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ^a μα- καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ^c ὥρας"
 ρία ἢ τοῦ ^x κλαπᾶ, καὶ ἔλαβεν ^d ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς
 26 μαρία ἢ μαγδαληνῇ. Ἰησοῦς 28 τὰ ἴδια.] Μετὰ ^e τοῦτο"
 οὖν, ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ ^f ∞ εἰδώς" ὁ ἰησοῦς, ὅτι
 τὸν μαθητὴν παρεστῶτα, ^γ πάντα ^g ἤδη" ^h τετέλεσται,"
 ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ ἵνα ⁱ τελειωθῇ" ἢ γραφῇ, ^k
^a αὐτοῦ" γύναι, ^a εἰς ἰδοῦ" 29 λέγει διψῶ. Σκευὴς ^l —
 27 ὁ υἱὸς σου. Ἐἵτα λέγει τῷ οὖν" ἔκειτο ^m ὄζους μεστόν"
 μαθητῇ ^b ἰδοῦ" ἢ μήτηρ σου. " οἱ δὲ, πλησάντες σπόγγον
 ὄζους,"

^a εἰς ἰδε. ^d αὐτὴν ὁ μαθητὴς. ^f ∞ ἰδοῦ.

(u) + καὶ. Syr. Perf. p. Aeth. (x) κλοπᾶ. 235. Ev. 46. al. 6. plu-
 resve. Mt. B. semel. H. ter. al. 11. Cyr. Theophyl. κλειωπᾶ. Copt.
 Arm. Ed. Cleophae, Vulg. It. filia Cleophae, Arr. || + et Maria
 Jacobi, colb. (y) = L* 235. (z) = BL. Alius. Arm. veron. (a)
 BDM. 10. 28. 33. 42. 91. 106. 157. Ev. 19. 24. 46. al. 25. Mt. B.
 bis. II. bis. V. al. 18. Ed. Orig. Cyr. Chryl. (b) ἰδε. BLM. 10. al.
 5. Mt. a. 10. Cyr. Chryf. (c) ἡμέρας. A. 33. 42. 69. 124. Ev. 1. 35.
 37. 46. al. 15. Mt. B. bis. (semel ut rec.) II. bis. (semel ut rec.)
 19. al. 5. Sahid. Slav. 2. semel. (d) ADEGHLS. Alii. et Barber.
 8. Mt. BHV. al. 18. Ed. Arm. Slav. 3. Cyr. Theophyl. || μαθητῆς]
 + ἐκείνος. 64. 91. 127. 218 (c. al. 3.) 229** 235. al. 24. Mt. B. bis.
 II. bis. al. 6. Ed. Syr. Perf. p. Arr. Aeth. colb. verc. + αὐτὸς. 69.
 Ev. 31. (e) ταῦτα. 76. Ev. 1. 35. 46. al. 11. Mt. B. semel. H. se-
 mel. al. 7. Syr. Copt. brix. Euf. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.)
 Theophyl. (f) EKS. 11. 13. 28. 36. 40. 64. 69. 72. 91. 124. 142.
 145. 236. Ev. 1. 2. 6. 18. 19. 24. 46. al. 28. et Barber. 3. Mt. B.
 semel. H. semel. V. al. 11. Ed. Copt. Aeth. Ar. verc. Cyr. Theo-
 phyl. (g) = 1. Ev. 1. 2. 19. 24. 31. 33. 35. 37. al. 10. Mt. B. se-
 mel. II. semel. al. 3. Syr. Perf. Vulg. It. (exc. brix. Min. emmer.)
 Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Theophyl. Nonn. Hilar. Auct.
 de promiss. Ante ὅτι ponit Cyr. Ante πάντα ABDE. 83. Mt. p. z.
 al. 5. Post τετέλεσται 235. (h) τέλειωται. D. (etiam vf. 30.) 64. || +
 (τὰ) περὶ αὐτοῦ. 11. 72. 91. 127. al. 5. Mt. g. q. Evangelistaria (uno
 loco, ubi omittunt τετέλεσται ad τετέλεσται. vf. 30.) Slav. 2. semel.
 Slav. 3. (i) πληρωθῇ. D. 1. 11. 13. 69. 124. 218. al. 6. Mt. x. (k) +
 καὶ ἔδωκαν ἑς πότον μου ὄζος. Syr. hieros. + ἢ λέγουσα καὶ ἔδωκαν εἰς
 πότον μου ὄζος καὶ χολήν. Syr. p. c. ast. (l) = ABL. veron. verc.
 foss. (m) μεστόν ὄζους. 218. Arm. (n) = 61* al. 3. Slav. 2. verc.
 σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄζου, omisso sequente καὶ, B. 1. Copt.
 Sahid. veron. corb. cant. Cyr. Hilar. Auct. de promiss. item,
 fer-

ὄξους," καὶ ὁ ὑσώπου περι-
θέντες," προσήνεγκαν αὐτοῦ
30 τῷ στόματι. "Ὅτε ὦ οὖν"
ἔλαβε τὸ ὄξος ἡ ὁ ἰησοῦς,"
εἶπε· ἡ τετέλεστοι καὶ ὁ κλί-
νας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε
τὸ πνεῦμα.^ε

31 [Οἱ οὖν ἰουδαῖοι, ἵνα
μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ
σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ· ἡ
ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν·^ε ἡν γὰρ
μεγάλῃ ἡ ἡμέρα· ὦ ἐκείνου·

τοῦ σαββάτου· ἡρώτησαν τὸν
πλάτον, ἵνα κατεργασθῶσιν αὐ-
τῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν·

32 Ἠλθον οὖν οἱ στρατιῶται,
καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέσξαν
τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ

33 συσταυρωθέντος αὐτῷ. Ἐπὶ
δὲ τὸν ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς
εἶδον αὐτὸν ἡδὴ τεθνηκότα,
οὐ κατέσξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη·

34 Ἀλλ' εἰς τῷ στρατιωτῶν ὁ
λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν
^ε ἐνέξε·

ὦ. ἐκείνου.

servato ei dē, Vulg. foss. Alii. + σκέγγον = Mt. a. 10. || ὄξους] +
μετὰ χολῆς. 13. 16. 61 in m. 69. 124. Syr. p. c. ast. Aras. Scholion
in Mt. 11. Item colb. qui sic legit: *hyssopo admiscētes spon-*
giam ergo plenam aceto cum felle, permixtam componentes,
obtulerunt ori ejus. (o) ὑσώπου περιθέντες. 16. ὑσώπου περιθ. f. οἰ-
σικον περιθ. f. ὑσώπῳ vel ὑσώπῳ περιθ. f. ὑσώπῳ προπεριθέντες, f. ἑ-
στῶ περιθ. Conjecturae. *periticas circumponentes, veron. corb.*
καλάρω περιθ. Slav. *hyssopo admiscētes*, colb. Hilar. (p) = 33.
Arm. Perf. p. verc. 42. 131. al. 4. Syr. (q) = B. verc. emmer.
Ante τὸ ὄξος ponunt E. 69. 124. Mt. f. semel. Arm. Vulg. It. || +
μετὰ τῆς χολῆς. 124. Arm. foss. Auc. de promiss. (r) + πάντα.
Arm. (s) + τάλιν. 40. 63. Mt. 10. (t) + ὡς δὲ ἐξῆναι σῆ (ἐξῆναι-
σεν,) ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον, ἀπὸ ἀναθῆναι ἕως κάτω. 37.
96. 97. 235. Mt. c. semel. o. 12. Syr. p. c. ast. Syr. hierof. Cyr.
(u) = 13. Slav. 2. semel. Ante ἵνα ponunt L. r. 69. 124. Mt. f.
Ed. Syr. Perf. Arr. Copt. Aeth. Arm. Slav. Vulg. Ir. Cyr. Chryf.
(etiam ap. Mt.) Noun. || *quia coena pura erat, veron. verc.*
quoniam parascevem coenam paraverunt, corb. (x) = Mt. || ἡ
= AE. al. 9. Mt. BV. r. Ed. (y) ABDELS. 1. 36. 40. 72. 124.
131. 142. 145. 218 (c. al. 6.) 226** 235. Ev. 2. 6. 35. 36. 37. al.
20. pluresve et Barber. 4. Mt. B. ter. H. ter. V. al. 16. Ed.
(etiam St. 3.) Syr. Ar. p. Copt. Aeth. Arm. Slav. veron. verc.
corb. Hesych. || = 64. Ev. 7. Post σαβ. ponunt DL. 69. 73. Syr.
Ar. p. Arm. Aeth. (z) λόγχῃ. Ed.

ἐνυξ, " καὶ ^b ἐς εὐθῆς "
 35 ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. Καὶ
 ὁ ἑωρακὴς μεμαρτύρηκε, καὶ
 ἀληθινῇ ^ο αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρ-
 τυρία. "] ^d καὶ κείνος οἶδεν, "
 ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ^ο ~~καὶ~~ καὶ "
 36 ὑμεῖς πιστεύσητε. Ἐγένετο
^f γὰρ " ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ
 πληρωθῇ· ὅσοι οὖν οὐ συντρι-
 βῇ βῆσται ἐκ αὐτοῦ. Καὶ πάλιν
 ἑτέρα γραφὴ ^h λέγει· " ὅψον-
 ται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.]
 38 Μετὰ ⁱ = δὲ " ταῦτα 40 λίτρας " ἑκατόν. " Ἐλαβον
 οὖν

[χρώτησε τὸν πιλάτον ^k = ὁ "
 ἰωσήφ ^l ὁ " ἀπὸ ἀρμαθίας,
 (ὧν μαθητὴς τοῦ ἰησοῦ, κε-
 κρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον
 τῶν ἰουδαίων) ἵνα ἄρῃ τὸ σῶ-
 μα τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐπέτρεψεν ὁ
 πιλάτος. ^m ἤλθεν οὖν καὶ ἤρε
 39 τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. " Ἦλθε
 δὲ καὶ νικοδήμος, ὁ ἐλθὼν ⁿ
 πρὸς τὸν ἰησοῦν " νυκτὸς τὸ
 πρῶτον, φέρων ^ο μύγμα " ^p
 σμύρνης " καὶ ἀλόης ^q ὡς "
 40 λίτρας " ἑκατόν. " Ἐλαβον
 οὖν

^b ἐς εὐθῆς.

^q ὡσεύ.

(a) ἡνυξ, 36. 58. ἐνοιξ. 225. ap. Birch. 235. ἡνοιξα. 68. Syr. p. Vulg. brix. germ. foff. Mm. gat. mart. Chron. alex. in m. Aug. Auct. de promiss. (b) D. 69. 218 (cum 124. al. 7.) 235. Ev. 6. al. 11. pluresque. Mt. B. semel. H. semel. V. al. 12. Ed. (c) ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. H. 72. 106. 218 (c. al. 5.) Ev. 1. 2. 6. 33. 85. al. 15. pluresve. Mt. B. bis. H. semel. V. al. 13. Ed. Cyr. Chryf. (etiam in Mt. 6 codd.) Andreas. Theophyl. ἰσταν αὐτοῦ ἡ μαρτυρία. EG. 124. 131. Ev. 40. al. 5. Mt. a. al. 8. Ed. (d) καὶ οὐδαμην. Nonn. (e) ADKL. 1. 33. 42. 61** 69. 76. ap. Wetst. 124. ap. Birch. 145. 157. Ev. 22. 26. Barber. 1. Mt. BH. (uterque semel, ut videtur.) al. 4. Ed. Syr. utr. Arr. Perff. Sahid. Arm. Slav. 2. 3. Vulg. It. Orig. Cyr. Scholion in Mt. 11. (f) δὲ. K. 91. al. 4. Mt. g. 17. (g) + ἀπ'. 33. 40. 63. 69. 106. 124. 235. Ev. 6. al. 29. et Barber. 5. Mt. V. a. p. q. f. al. 8. Ed. Syr. utr. Perff. Sahid. Slav. Vulg. It. Orig. Cyr. Nonn. Theophyl. Gaudent. + παρ'. Cyr. (h) = 1. Alius. verc. λέγουσα. 76. Syr. p. (i) = EGKMS. 10. 11. 33. 42. 64. 131. 142. 145. 157. al. 21. Mt. V. al. 12. Ed. Syr. Perff. p. (k) = BDL. 1. 106. 124. 235. Alii. Mt. a. al. 14. Ed. (l) = ABDL. Alii. (m) = Ev. 44. Mt. q. Ed. ἤλθεν οὖν καὶ ἤρεν αὐτὸ. Arm. ἤλθεν οὖν καὶ ἤραν αὐτὸ. Syr. hierof. veron. verc. corb. colb. || τοῦ ἰησοῦ] αὐτοῦ. BL. Ev. 18. al. 3. Mt. c. f. Aeth. (n) = 36. Post νυκτὸς ponunt 69. 124. Ev. 26. Mt. r. x. 11. πρὸς αὐτόν. ABL. Sahid. Cyr. || νυκτὸς = Mt. o. (o) ἐλιγμα. B. σμίγμα. Mt. B. a. (p) μύρνης. 225. Ev. 26. Ed. ζιμύρης. D. (q) BDEGHKLS. Ev. 1. 6. 24. al. 18. pluresque. Mt. HV. al. 7. Ed. (r) λίβρας. Vulg. It. (s) ἐκατόρων. Conject. Marklandi.

οὐν τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ," καὶ
 ἔδωκαν αὐτὸ + ἰ. ὁ θονίοις
 μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς
 ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰουδαίοις ἐντα-
 41 φιάζειν. Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ,
 + ὅπου ἐσταυρώθη, κήπος,
 καὶ ἐν τῷ κήπῳ" μνημεῖον γ'
 κεινόν," ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς
 42 ἐτέθη. Ἐκεῖ οὖν + διὰ τὴν
 παρασκευὴν τῶν ἰουδαίων,
 ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον,
 ἔθριαν τὸν ἰησοῦν.]

2 [Τῇ δὲ + μᾶ τῶν σαβ-
 βάτων," μαρία ἡ μαγδαληνὴ
 ἔρχεται πρῶτῃ, σκοτίας ἔτι
 οὖσῃς, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
 βλέπει τὸν λίθον ὑρμένον b
 2 ἐκ" τοῦ μνημείου. Τρέχει
 οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς σήμενα

πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον
 μαθητὴν, ὃν ὁ ἐφίλει" ὁ ἰη-
 σοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν
 τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου,
 καὶ οὐκ ἔδιδαν· πού ἐθι-
 3 καν αὐτόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ
 πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής,
 καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
 4 Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ
 ἄλλος μαθητής· ὁ προέδραμε
 τάχιον τοῦ πέτρου, καὶ ἦλθε
 πρῶτος· εἰς" τὸ μνημεῖον.
 5 Καὶ παρακύψας βλέπει β κει-
 μενα" τὰ ὀθόνια· οὐ μέντοι
 6 εἰσῆλθεν. Ἐρχεται ἡ οὖν
 σήμενα πέτρος ἀκολουθῶν αὐ-
 τῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνη-
 μεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια
 7 κείμενα i. Καὶ τὸ σουδάριον,
 ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ,
 οὐ

(i) θεοῦ. A. κυρίου. Mt. r. (u) + ADEGHMS. 10. 11. 36. 40. 57. 63. 72. 127. 131. 142. 145. 157. 218 (c. al. 8.) 235. Ev. 2. 6. 36. al. 50. Mt. BHV. al. 18. Ed. Perf. p. Sahid. folf. Nyfl. Theophyl. (x) = 11. || ὅπου ἐσταυρώθη = 106. (y) = Mt. 17. κεινόν. D. 42. 69. Ev. 19. al. 3. Mt. V. u. (z) quia sabbatum ad- venerat, Syr. Perf. p. || παρασκευὴ] coenam puram, gat. (a) κυριακῇ. Sahid. (b) ἀπὸ. 1. 69. 229. al. 2. Mt. 17. || + τῆς θύρας. 1. 157. Alius. Copt. Sahid. Aeth. Arm. cant. brix. Mm. Ambr. (c) ἡγάτα. 77. Ev. 31. (d) οἶδα. S. Mt. 19. Syr. Perf. p. Arr. Aeth. Arm. Chryf. etiam in Mt. 6 codd. (e) ἔδραμε. 47. 56. 58. Mt. V. tolet. προέλαβε. Mt. f. (f) πρῶτος. 68. (g) = Mt. d. Post ὀθόνια ponunt A. 225. Ev. 44. Mt. f. Nyfl. || + μένα. 225. Ev. 44. Mt. o. Slav. 3. (h) = 46. καὶ. 33. Arm. verc. οὖν καὶ BD ap. Mill. L. al. 2. (i) + μένα. Mt. B. Slav. exc. 1. 3.

οὐ μετὰ τῶν ὁσόνων κείμε-
νον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμέ-
8 νον εἰς ἓνα τόπον. Τότε αὖν
εἰσῆλθε καὶ ὁ ^k ἄλλος" μαθη-
της, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
μνημεῖον, καὶ ^l εἶδε, καὶ ἐπί-
9 στευσεν." Οὐδέπω γὰρ ᾔδει-
σαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐ-
τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυ-
τοὺς οἱ μαθηταί.]

11 [Μαρία δὲ εἰσῆλκει πρὸς
^m αὖ τὸ μνημεῖον" κλαίουσα
ⁿ ἔξω." ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέ-
12 κυψεν εἰς τὸ μνημεῖον. Καὶ
θεωρεῖ δύο ἀγγέλους· ὃ ἐν λευ-

κοῖς καθεζομένους." ἓνα πρὸς
τῇ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς τοὺς
ποσίν, ὅπου Ρ. ἔκειτο" τὸ σῶ-
13 μα τοῦ ἰησοῦ. Καὶ λέγουσιν
αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, τί κλαί-
εις; 9 λέγει αὐτοῖς· ὅτι ᾔραν
τὸν κύριόν μου," καὶ οὐκ
οἶδα, καὶ ἔζησαν αὐτόν. * †
14 Ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς
τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν
ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει,
15 ὅτι * † ἰησοῦς ἐστι. Λέγει
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς· γύναι, τί
κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκεῖνη
δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἐστι,
λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ "
βάστασας" αὐτόν, εἰπέ μοι,
ποῦ

m αὖ τῷ μνημείῳ.

s † καὶ.

t † ὁ.

(k) = Syr. Perf. p. verc. *ille*, Vulg. veron. germ. foss. *ille*
alius, brix. Mm. gat. (l) εἶδον καὶ ἐπίστευσαν. 61. in m. 69. 124.
|| ἐπίστευσεν] οὐκ ἐπίστευσεν. D gr. (m) ABDELM. 1. 10. 36. 57.
127. 145. Ev. 1. 24. al. 24. Mt. p. f. 19** al. 8. Nyff. Sever.
Chryf. in Mt. 3 codd. (n) = A. Syr. Perf. Arr. (Sahid. ve-
ron. verc. colb. corb. Ante κλαίουσα ponunt BL. 1. Mt. 15.
Slav. Vulg. cant. brix. germ. gat. Mm. foss. mart. Nyff. Cyr.
Ambr. ἔξω τοῦ μνημείου κλαίουσα. Arm. (o) = D gr. || = ἐν
λευκοῖς. Mt. V. (p) ἔζησαν. 2. Ed. Perf. p. (q) + τίνα ζητεῖς; D.
69. Ev. 20. Mt. B. 12. Slav. 1. 2. Vulg. cant. colb. Mm.
germ. (r) = Slav. 2. 3. || + ἀπὸ τοῦ μνημείου. Arm. Syr. hie-
rof. Slav. 2. 3. 5. Mm. Hier. Ambr. (s) = ABDS. 1. 33. 44.
91. 157. Mt. 11. Syr. utr. Perf. Arr. Copt. Vulg. It. Cyr.
ταῦτα δὲ. L. (t) = ADLS. 69. 106. 124. 131. 157. 235. Ev.
6. 35. al. 16. pluresve. Mt. BV. 19. al. 20. Ed. Cyr. (u)
ἤρες. D.

ποῦ ^α ἔζηκας αὐτόν, " κἀγὼ αὐ-
 16 τὸν ἄρα. Λέγει αὐτῇ γ — ὁ"
 ἰησοῦς· μαρία· στραφεῖσα
 ἐκεῖνη λέγει αὐτῷ ^α + ἑβραϊ-
 στί· ^α ῥάββουνι, " ὁ λέγεται,
 17 ^β διδάσκαλε ^γ. Λέγει αὐτῇ
^δ — ὁ " ἰησοῦς· μὴ ^ε μου"
 ἄκτου· οὐκ ἔγω γὰρ ἀναβέβηκα
 πρὸς τὸν πατέρα ^ς μου· πο-
 ρεύου ^ς δὲ " πρὸς τοὺς ^ς ἀ-
 δελφοὺς " ^ς μου, " καὶ εἰπὲ
 αὐτοῖς· ^ς ἀναβαίνω " πρὸς τὸν

πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν,
 καὶ ^ς θεόν μου καὶ ^ς θεόν"
 18 ὑμῶν. Ἔρχεται μαρία ἡ
 μαγδαληνὴ ^ς ἀπαγγέλλουσα"
 τοῖς μαθηταῖς, ὅτι ^ς ἐώρα-
 κε " τὸν κύριον, ^ς καὶ ταῦτα
 εἶπεν αὐτῇ. "]

19 [Οὗτος P — οὗν " ὁψίας
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη τῇ μᾶ ^ς
 τῶν " σαββάτων, καὶ τῶν
 θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου
 Mm 2 ἦσαν

X. αὐτὸν ἔζηκας.

(x) ABGL. 1. 72. 106. 124. 131. 157. 218 (c. al. 7.) 235.
 Ev. 6. 24 al. 10. pluresque. Mt. BV. 19. al. 22. Ed. Cyr. Se-
 ver. Theophyl. (y) = BDL. Mt. 15. (z) + BDL. 33. 42.
 71. 157. Mt. 15. Syr. utr. Arr. Perf. p. Copt. Sahid. Aeth.
 Arm. Slav. 1. 2. 3. cant. veron. corb. gat. Mm. colb. foss. (a)
 ῥάββουνι. 40. 69. 106. 124. Alti. Mt. 15. 19. al. 6. Ed. Alti al-
 ter. (b) + κύριε. D. cant. corb. item verc. (c) + καὶ προσέδο-
 μιν ἄψασθαι αὐτοῦ. 13. Syr. p. Syr. hierof. gat. Mm. germ. (d)
 = BDL. (e) = Mt. B. Post ἄκτου ponit B. || Orig. quin-
 quies ut rec. || μὴ μου ἄκτου] μὴ οὐ πτόου. Conject. Vogeli. (f)
 = BD. cant. veron. Orig. bis. (ter habet.) Iren. mf. Maxi-
 mus. (g) = A. οὗν. DL. Mt. 15. Perf. p. cant. ἀλλὰ πορεύου.
 Orig. semel. (h) μαθητάς. Mt. B. Iren. Sed Orig. dif. ut rec.
 (i) = D. cant. (k) πορεύομαι. Orig. quater. (bis ut rec.) (l)
 dominum, cant. colb. || καὶ θεόν μου = G. Sed rec. Orig. Terr.
 Novatian. Ililar. Alti. (m) ἀγγέλλουσα. AB. ἀναγγέλλ. EG. al. 3.
 Ed. (n) ἐώρακαμεν. S. 33. ἐώρακα. B. Copt. Aeth. Vulg. verc.
 corb. germ. Mm. gat. mart. foss. (o) καὶ ὁ εἶπεν αὐτῇ, ἡμῶν
 αὐτοῖς. D. cant. colb. et omnia quae dixit ei. brix. || αὐτῇ] =
 veron. μοι. Copt. Vulg. corb. germ. Mm. gat. mart. foss. αὐτοῖς.
 69. Ev. 8. 44. Mt. V. 11. (p) = G. 23. 42. 63. 64. 69. 91.
 219. al. 3. Mt. d. al. 4. Vulg. mf. δε. 47. al. 2. Mt. g. Syr.
 Perf. p. verc. (q) = ABL.

ἦσαν οἱ μαθηταί * — συν-
 ηγμένοι," διὰ τὸν φόβον τῶν
 Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ ἰησοῦς,
 καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ
 λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν.

20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐ-
 τοῖς τὰς χεῖρας * καὶ τὴν
 πλευρὰν αὐτοῦ, ἔχρησαν οὖν
 οἱ μαθηταί, ἰδόντες τὸν κύ-
 ριον. Εἶπεν * οὖν αὐτοῖς

21 ὁ ἰησοῦς· πάλιν· εἰρήνη ὑ-
 μῖν· καθὼς ἀπέσταλμέ με ὁ
 πατήρ, καὶ γὰρ * πέμπω" ὑ-

22 μᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνε-
 φύσθη Y, καὶ λέγει αὐτοῖς·

23 λάβετε πνεῦμα ἅγιον. Ἄν-
 τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας,
 * ∞ ἀφίενται" αὐτοῖς· ἅν-
 τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

24 Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδε-
 κα, ὁ λεγόμενος διδυμὸς, οὐκ
 ἦν * μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν

25 ὁ ἰησοῦς. Ἐλέγον οὖν αὐ-
 τῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἑωρά-
 καμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτοῖς· ἐάν μὴ ἴδω ἐν ταῖς
 χερσὶν αὐτοῦ τὸν ὅτιόν"
 τῶν ἡλίων, καὶ βάλλω τὸν
 δάκτυλόν μου εἰς τὸν ὅτι-
 πόν" ὃ τῶν ἡλίων," καὶ βά-
 λω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν
 πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πι-

26 στεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας
 ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ'
 αὐτῶν. ἔρχεται ὁ ἰησοῦς,
 τῶν θυρῶν κεκλεισμένων,
 καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ
 εἶπεν·

Z. ∞ ἀφίενται,

(r) = ABD. 44* 95, Syr. (Syr. p. habet c, ast, post ἦσαν) cant.
 verc. gat. harl* inclusi. veron. (s) + καὶ τὸν φόβον. Slav. 7. et
 ed. foss. (t) = Copt. Arm. colb. καὶ αὐτοῦ. L. Mt. 15, Cyr.
 (u) = DE. 68. Mt. 15. Copt. Sahid. Arm. Vulg. cant. verc.
 colb. Cyr. (x) ἀποστάλλω. D*L. 33. 42. Mt. 15. Cyr. (y) +
 αὐτοῖς. D. (St. β.) Syr. Petf. p. Copt. Sahid. Arm. Aeth. Syr.
 p. inf. cant. Ambr. semel. Item Clem. Orig. Vigil. tpsf. (z)
 ADL. 1. 124. Mt. 15. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 4 eodd. (a)
 + οὐκ. L. Syr. Pers. p. Ar. p. Copt. (Syr. p. habet c. ast.)
 Slav. 7. et ed. emmer. (b) ὅταν. Syr. Pers. p. Syr. hieros.
 ut videtur. brix. (c) τὸν, A. al. 4. Syr. utr. Pers. Arm.
 Vulg. verc. veron. colb. germ. Mm. foss. gat. mart. Orig.
 Hilar. Ambr. || τῶν τῶν τῶν τῶν cicatrices s. foramina s.
 vestigium s. fixuram s. figuram. (d) τῶν τῶν. Colb. gr. ||
 εἰς τὸν μέσον = 69. Ey. 33. Mt. 4. Sahid. Post πλευρὰν αὐτοῦ
 ponit D, cant.

27 εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα 30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ
λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ
δακτυλὸν σου ὧδε, καὶ ἴδε ἰησοῦς ἢ ἐνώπιον τῶν μα-
τᾶς χειρᾶς μου, καὶ Φέρε θητῶν αὐτοῦ," ἃ οὐκ ἔστι
τὴν χειρὰ σου, καὶ βάλε εἰς γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ
τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ 31 τούτω. Ὁ Ταῦτα δὲ Ρ γέ-
γινου" ἄπιστος, ἀλλὰ πι γραπται, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι
28 στός. f † Ἀπεκριθὴ g † Θω- q † ἰησοῦς r ἔστιν ὁ χρι-
μᾶς καὶ εἶπεν ἡ αὐτῷ·" ὁ στός, ὁ υἱὸς" τοῦ θεοῦ,
κύριός μου καὶ i ὁ" θεός καὶ ἵνα πιστεύοντες ζῶμεν·
29 μου. Λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἔχετε ἐν τῷ ὀνόματι αὐ-
ὅτι ἐώρακάς με k † i πε- τοῦ.]
πίστευκας·" μακάριοι οἱ μὴ
ἰδόντες m καὶ πιστεύσαντες. i

Μετὰ ταῦτα [Ἐφ' ὧν ἔρρω-
Mm 3, σεν

f † καὶ. g † ὁ. k † Θωμᾶ. q † ὁ.

(e) 109. D. (f) = BC*DGL. 1. 69. 127. Ev. 15** al. 2. Mt. d. f. 17. Ed. Perf. p. Sahid. Arm. Slav. 6. et ed. Vulg. It. Cyr. Cypr. (g) = ABCDS. 1. 69. 72. 106. 124. 131. 157. 235. Ev. 5. 24. 40. al. 16. pluresque. Mt. BV. 19. al. 22. Ed. Cyr. (h) = Copt. Arr. Perf. p. tolet. || + tu es, verc. colb. Hilar. ms. (i) = D. Ev. 46. (k) = ABCDEFGHKLMS. Ev. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 24. 35. 40. al. 86. Mt. RV. 19. al. 21. Ed. Syr. utr. Arr. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. hieros. Slav. Vulg. ms. Sax. It. (exc. foss. Mm. mart.) Cyr. Chrys. Nonn. Damasc. Theophyl. Euthym. Alji. Ephrem. Cypr. Aug. Hilaf. Leo. Gaud. Beda. (l) παρίσταναι; 83* al. 4. (m) + μ. Colb. gr. Syr. utr. gat. foss. (n) = 63. || αὐτῷ = ABKS. 42. 229* al. 3. Mt. 11. Sahid. (Syr. p. habet c. aft.) brix. (o) V. 131 = G* (p) + μένα. Arm. (q) = ADLS. 1. 69. 72. 106. 131. 218 (cum 124. al. 8.) al. 15. pluresque. Mt. BV. al. 21. Ed. Cyr. (r) χριστός υἱός ἐστιν. D. Perf. p. Arm. cant. veron. brix. colb. || ἰησοῦς = verc. || χριστός = Iren. (s) + αἰώνιον. C* ut videtur. D. (St. β.) 13. 69. 91. 124. 127. 229* Mt. g. Syr. Arr. Perf. p. Copt. Aeth. Arm. Syr. p. c. aft. Slav. ven. 1. Sax. cant. veron. brix. germ. gat. Cyr. (alibi omittit.) Chrys. (etiam ap. Mt.) Nonn. Iren. Faustina. Gaudent.

- σεν· ἐαυτὸν * πάλιν" " ὁ ἡρ-
 σους" x τοῖς μαθηταῖς" ἐπὶ
 τῆς θαλάσσης τῆς τιβεριάδος.
 2 Ἐφάνέρωσε δὲ οὕτως. Ἦσαν
 ὁμοῦ σήμερον πέτρος καὶ θω-
 μάς, ὁ λεγόμενος διδύμος,
 καὶ παθανάηλ, ὁ ἀπὸ κανᾶ
 τῆς γαλιλαίας, καὶ υἱοὶ τοῦ
 ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν
 3 μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Λέγει
 αὐτοῖς σήμερον πέτρος· ὑπάγω
 ἀλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρ-
 χόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοι. *
 ἐξήλθον," καὶ * ἀνέβησαν· εἰς
 τὸ πλοῖον b = ἐυθύς," καὶ
 ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν
 4 οὐδέν. Πρωῖας δὲ c ἤδη" d
 γενομένης," ἔσθη * — ὁ· ἰη-
 соυς f ∞ εἰς" τὸν αἰγιαλόν·
 οὐ μέντοι g ᾗδεισαν" οἱ μα-
 5 θηταί, ὅτι ἰησοῦς ἐστί. Λέ-
 γει h οὖν" αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς·
 παῖδια, μὴ τι προσφάγιον
 ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ·
 οὐ.

a. ἀνέβησαν.

f ∞ ἐπὶ.

(t) = G. 42. 61. 106. al. 10. Mt. p. 19. al. 4. Evangelista-
 ria; Perf. p. Slav. 1. 2. 5. Chryf. (etiam in Mt. 4 codd.) Ante
 ἐφάνέρωσεν ponunt D. 235. Arm. Slav. 3. cant. Post ἰησοῖς, 69.
 (u) = D. 51. Mt. 12. Perf. p. cant. Chryf. (x) = Ed. Sax.
 Vulg. mf. foff. emmer. Aug. Post τιβεριάδος ponit germ. || +
 αὐτοῦ. DG. 11. 64. 127. al. 10. Mt. g. n. 17. Syr. Perf. p.
 Arm. Sahid. Slav. omnes. cant. veron. verc. brix. colb. germ.
 || + αὐτοῦ ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν. 10. 61. 69. 106. 124. 235. al. 9.
 Mt. k. p. z. Evangelistaria. Slav. mf. (exc. 3.) et ed. (y) υἱοὶ.
 D. 157. al. 5. Mt. B. t. Ed. οἱ υἱοὶ. C. al. 3. (Versf.) (z) καὶ
 ἐξήλθον f. ἐξήλθον οὖν, AGLP. al. 15. Mt. a. al. 6. Syr. Arr.
 Syr. p. c. aft. Copt. Aeth. Vulg. veron. brix. colb. foff.
 germ. gat. Mm. mart. (a) ABCDEGHKLPS. Ev. 2. 24.
 35. al. 56. Mt. BV. al. 17. Ed. Slav. jun. ed. (Slav. 2.
 3. ut rec.) (b) = BCDL. Syr. Perf. Ar. p. Copt. Sahid.
 Aeth. Arm. Slav. 2. (in aliis locum mutat) Vulg. It. (c)
 = 69. 124. 235. Ev. 1. al. 3. Mt. c. x. Arm. Slav. (exc.
 1. qui habet ωθύς) Vulg. verc. foff. Mm. colb. (d) γινομέ-
 νης. ACL. 91. al. 2. Ed. (e) = ABCDP. al. 3. pluresve.
 Mt. i. n. r. (f) ACDLM. 33. 91. Ev. 24. 31. al. 4. Mt. B. o.
 Orig. Cyr. (g) ἔγνωσαν. L. 33. 127. Vulg. veron. brix. colb.
 foff. Mm. gat. germ. mart. Cyr. (h) = 106. Ev. 24. al. 6. Mt.
 f. l. x. Ed. Perf. p. Copt. Arm. Slav. 2. 3. verc.

- 6 οὐ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·¹ βά- 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν
 λετε" εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ
 πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρή-
 σετε. ^k ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκ
 ἔτι αὐτὸ ἐλκῦσαι ^l ἰσχυσαν"
 ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύ-
 7 ων. Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς
 ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς,
 τῷ πέτρῳ· ὁ κύριός ἐστι ^m.
 σίμων οὖν πέτρος, ἀκούσας
 ὅτι ὁ κύριός ἐστι, τὸν ἐπεν-
 δύτην διεζώσατο· ἦν γὰρ γυ-
 μνός· καὶ ⁿ ἔβαλεν ἑαυτὸν"
 8 εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἄλ-
 λοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἤλ-
 θον, (οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν
 ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ
 πηχῶν ^o διακοσίων·") σύρον-
 τες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.
 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν
 γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακίαν ^p
 κειμένην, καὶ ἄρτον. Λέγει
 10 αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ
 τῶν ὀψαρίων, ὧν ἐπιάσατε
 11 νῦν. ^q Ἀνέβη· σίμων πέ-
 τρος, καὶ εἴλαυνε τὸ δίκτυον
^r ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύ-
 ων μεγάλων ἐκατὸν πεντη-
 κοντατριῶν· καὶ ποσούτων
 ὄντιον, οὐκ ἐσχίσθη τὸ
 12 δίκτυον. Λέγει αὐτοῖς ὁ
 ἰησοῦς· δεῦτε, ἀριστήσατε.
 οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα ^s τῶν μα-
 θητῶν· ἐξέτασαι αὐτόν· σὺ
 τίς εἶ; εἰδότες, ὅτι ὁ κύ-
 13 ριός ἐστιν. Ἐρχεται ^t ὁ
 ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρ-
 4 τον,
 Mm 4

t † οὖν.

(i) βάλλετε. 131. al. 2. Mt. 19. Ed. (k) + *Dixerunt ergo ei: praeceptor, per totam noctem laborantes nil cepimus; in verbo autem tuo laxabo (mittemus) rete.* Aeth. germ. Mm. emmer. Cyr. (l) ἰσχυοῦν. BDL. 1. 124. al. 4. ἰσχυοῦν. 63. (m) + ἡμῶν. D. Syr. Perf. p. Aeth. cant. (n) ἤλατό D* ἤλατό D** *misit se et salivit.* cant. (o) ὦ. (ἐκτακοσίων) Copt. *viginti*, verc. ut videtur. (p) = *toler.* κειμένην· veron. verc. colb. corb. (q) ἀνέβη. L. 1. Cyr. + οὖν. B. 1. 33. 91. Mt. g. Syr. utr. Ari. Copt. + τίτε. colb. (r) εἰς τὴν γῆν. ACLP. 42. 78. Mt. g. ἐπὶ τῇ γῇ. BD. 1. 33. 69. 124. al. 2. Mt. x. (s) = Chryf. ut videtur. Hieron. ex discipulis, cant. verc. brix. *discendum*, veron. *discumbentium*, Vulg. colb. corb. germ. foff. Min. gar. mart. (t) = BCDE. 1. 33. 91. 131. al. 3. Mt. d. f. 11. 19. Perf. p. Sahid. Arm. Slav. 2. cant. verc. veron. foff. gal. Cyr. ex. Syr. καὶ ἔρχεται. Barber. 1. Vulg. germ. Mm. mart.

γράφης, ἐκτενείς τὰς χεῖ-
ρας σου, καὶ ῥ ἄλλος σε
ζώσει," καὶ ῥ οἶσει," ὅπου
19 οὐ θέλες. Τοῦτο δὲ εἶπε,
σημαίνων, ποῶ θανάτῳ δο-
ξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο
εἰπὼν, λέγει αὐτῷ ἀκολου-
20 θῇ μοι. Ἐπιστραφεὶς —
δὲ" ὁ πέτρος βλέπει τὸν μα-
θητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ ἰησοῦς,
ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέ-
πεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ
στήθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε· κῆ-
ριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς
21 σε; Τοῦτον ὁ ἰδὼν ὁ πέτρος,
λέγει τῷ ἰησοῦ· κύριε, οὗτος

22 δὲ τί; λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς·
ἐάν αὐτὸν θέλω μένειν,
ἕως ἔρχομαι," τί πρὸς σε;
x ∞ σὺ ἀκολουθεῖ μοι."
23 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος τῷ
τος" εἰς τοὺς ἀδελφοὺς,·
ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ
ἀποθνήσκει. καὶ οὐκ εἶπεν
αὐτῷ ὁ ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀπο-
θνήσκει ἀλλ'· ἐάν αὐτὸν
θέλω μένειν, ἕως ἔρχομαι,
24· τί πρὸς σε; Οὗτός ἐστιν
ὁ μαθητὴς, ὁ μαρτυρῶν πε-
ρὶ τούτων,· ὁ καὶ γρά-
ψας ταῦτα καὶ ὁδομαρ-
ῶν, ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία
αὐτοῦ.

x ∞ σὺ μοι ἀκολουθεῖ.

(p) ἄλλοι σε ζώσουσιν. D. 1. Arm. Syr. p. in m. cant. Cyr. Chryf. etiam in Mt. 3 codd. (q) ἀπάγουσί σε. D. cant. ἀπαίτουσί σε. 1. Syr. p. in m. Cyr. οἰσουσιν. Arm. Chryf. ἄσουσιν. Chryf. in Mt. μ. φ. Nonn. οἶσει σε. A. Syr. Arr. Perf. p. Aeth. Slav. 2. 3. verc. colb. corb. emmer. (r) = ABC ut videtur, 69. Perf. p. Arm. Vulg. veron. colb. germ. gat. Mm. mart. οὐν. 33. Chryf. etiam in Mt. 5 codd. Et, verc. corb. foss. (s) + οὐν. BD. 33. Copt. Syr. p. c. ast. Vulg. cant. veron. brix. colb. corb. foss. Alii. Orig. Cyr. (t) + οὕτως. D. Si cum volo sic manere, cant. Sic volo cum remanere s. permanere s. manere, Vulg. veron. colb. gat. germ. foss. mart. Mm. Ambr. item Arm. edit. constant. in m. Si sic etc. Vulg. mf. corb. (u) = 229* (x) ABD. 1. Vulg. It. (exc. brix.) Orig. Cyr. || = Chryf. etiam in Mt. 5 codd. (y) = 3; ap. Westf. Mt. V. Orig. Cyr. Chryf. in Mt. μ. φ. 7. Hier. || οὗτος δὲ λέγεις. BD. 1. cant. veron. verc. brix. colb. Am. (z) + καὶ ὁδομαρ. D. Arm. cant. (a) = 69. Syr. Perf. p. Vulg. mf. verc. Chryf. etiam in Mt. 3 codd. αὐτῷ. D. 61. in m. ap. Mill. cant. (b) Sic, Vulg. veron. verc. colb. gat. || = corb. (c) = 1. Arm. verc. Chryf. in Mt. 5 codd. || = τί D gr. (d) τούτου. 63. 73. Mt. 7. 10. Perf. p. Aeth. de Jesu, verc. (e) ἂ καὶ. 4. 33. 69. 124. Copt. Arm. Syr. p. c. ast. colb. καὶ ὁ. BD. cant. veron. || et quis scripsit haec, scimus; et scimus, quod etc. verc. (f) αἶσα μὲν s. οἶδα. Chryf. in commentar. Theophyl. in commentar.

25 αὐτοῦ. εἰ ἔστι δὲ καὶ ἄλλα φηται καὶ ἐν, οὐδὲ αὐτὸν
 ἢ πολλά, ἢ ὅσα ἐποίησεν διῆμαι τὸν κόσμον ἢ χωρῆσαι
 ὁ ἰησοῦς κ, ἅτινα; ἐὰν γρά- τὰ γραφόμενα βιβλία. m †] n

m † ἀμην.

(g) Vt. 25 = 63. Quidam comma hoc προσθήκην esse judicant, teste Schol. in codd. 36. 108. 129. 210. aliis, et in Mt. d. Sed agnoscunt Versf. omnes, Orig. Cyr. Chrys. (h) = Mt. n. f. μ. 7. (i) α. B. 33. 77. 108. Ev. 44. Syr. p. Slav. (exc. ven.) Orig. Cyr. Chrys. etiam in Mt. 4 codd. (k) + ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 76. ap. Wettst. Mt. q. (l) χωρῆσεν. Orig. semel. (m) = ABCD. 1. 33. 90*. Mt. i. n. Ed. Syr. Arr. Petf. Copt. Sahid. Aeth. Arm. Syr. hierof. Vulg. It. exc. colb. brix. Chrys. etiam in Mt. 5 codd. (n) Variae codicum subscriptiones: Εὐαγγέλιον κατὰ ἰωάννην. || Τέλος τοῦ κατὰ ἰωάννην (ἁγίου) εὐαγγελίου. || Εὐαγγ. κατὰ ἰωάννην ἐτελέσθη, ἀρχεται εὐαγγ. κατὰ λευκῆν. D || Τὸ κατὰ ἰωάννην ἅγιον εὐαγγέλιον ἐξεδόθη μετὰ λ. ἔτη f. μετὰ χρόνους λ. f. λβ. τῆς τοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως, ἐν πάτμῳ τῇ νήσῳ . . . ἐγράφη ἑλληνιστὶ εἰς ἔφεσον . . . ἐπὶ δομετιανοῦ βασιλέως . . . συνεγράφη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰωάννου, ὅτε ἦν ἐν ἔξορίᾳ ἐν πάτμῳ τῇ νήσῳ, ὑπὸ τραιάνου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξεδόθη ἐν ἔφῳ διὰ γαίῳ τοῦ ξενοδόχου τῶν ἀποστόλων, μετὰ λβ. χρόνους τῆς τοῦ χριστοῦ ἀναλήψεως . . . (ὅτε ἀπὸ τῆς ἐν πάτμῳ ἔξορίας ἐπανήλθεν, ὡν ἐτῶν ρ. Suidas.) . . . Ἐχει δὲ στίχους ατλ. f. βκδ. f. βστ. f. βτ. . . ῥήματα ατλ. f. ατλ. f. βχ. . . Versus 2600 . . . κεφαλαία σλβ. . . τίτλους ιη. . . In codice B sunt capita 80.

Jenae, MDCCLXXXVI.

Excudebat Gotthold Ludovicus Fiedler.

SPHALMATA

IN TEXTU.

Lege Pag. 16. vl. 7. ἐλεήμονες cum colo. 36. 2. σου cum puncto. 97. 20. συκή; cum " 102. 18. ποικίλιαν absque " 116. 40. ἀγροῦ cum colo. 118. 51. ἡγήται cum colo. 145. 7. οὐκ 223. 4. ἡτιμωμένον 228. 32. εἴπας 287. 20. αὐτῶν cum " 322. 32. posterius αὐτῶν cum puncto. 440. 28. οὐκ 457. 19. ὡς 502. 40. ὅψαι cum " 543. 31. ἀρθῶσιν. cum puncto.

IN NOTIS.

Lege Pag. 23. nota s. βλατταλογήσητε. 76. l. adde: ἄρτι ἐλάβέ με ἡ μήτηρ μου, τὸ ἅγιον πνεῦμα, ἐν ἑμῇ τῶν τριχῶν μου, καὶ ἀπένεγκέ με εἰς τὸ ὅρος τὸ μέγα θάβωρ. Evang. sec. Hebraeos ap. Orig. 151. v. dele 13 prius. 158. z. lege Ὅσοι. 166. i. ἀντιμετρηθήσεται. Ibid. k. μετρηθήσεται. 223. h. ἡτιμωμένον. 236. γ. θηναρίαν. 459. d. ἡγ. 470. g. pro ἄλλοι εἰλεγον. M. lege ἄλλοι δὲ εἰλεγον = M



